

ШУБРОВСЬКИЙ

СЛОВЯНКА

МОСКОВСКО
УКРАЇНСЬКИЙ

В. ДУБРОВСЬКИЙ.

СЛОВНИК

МОСКОВСЬКО-
український

Отсканировалъ Рослав

Видавництво „Рідна Мова“.

КИЇВ 1918.

А.

А, сз.—а, але.

А, межд.—га? ага! а! о! е! еге!

Аа, межд. — ага! гай-гай!; ну-ну!

Аба — габа.

Абазуръ — шапчук, дашок, кльош.

Абиный — габовий.

Абонементный — передплатний.

Абонементъ — передплата, пренумерата.

Абонентъ — передплатник, пренумерант.

Абонированіе — передплачування, пренумерування.

Абонировать — пере. плачувати

Абонироваться — передплатити, пренумерувати.

Аборигены — тубільці.

Аборъ — уровище.

Абрикосовый — морельовий, жердельовий.

Абрикосъ — мореля, жерделя.

Абрисъ — обрис, нарис.

Абсентъ — полинівка

Абсолютизмъ — самодержавство; абсолютизм.

Абсолютность — безумовність, безпоглядність.

Абсолютный, о — самодержавний; безумовний, безпоглядний, безоглядний, о; цілковитий.

Абстрактный — уявний, абстрактний.

Абстракція — уявність; абстракція.

Абсурдъ — нісенітниця.

Авантажный — показний.

Авантюристъ — пройдисвіт, зайдисвіт.

Августовский — серпньовий.

Августъ — серпень.

Августѣйшій — найясніший.

Авдотья, пт. *Oedipnemus crepitans* — кулик болотяний; *Urtica Eropis* — оцуд губатий; растение *Trollius europeus* — вовчий копит, вовча лапа, волове око.

Авиаторский — літунський.

Авиаторъ — літун.

Авиационный — літальний, авіаційний.

Авиация — літання, авіація.

Авось — ачей, може; — либо-может таки.

Авронъ, раст. *Centaurea jacea* — наголоватки, синеголов, сердешна трава; — дикій, *Gratiola officinalis* — золототисячник, дрисливець.

Аврикула, раст. *Primula auricula* — первоцвіт.

Аврынъ, раст. *Leppa* — ряска.

Австриецъ — австрияк.

Австриянка — австриячка.

Австрийский — австрияцький, австрийський.

Автобиографический — автобіографічний.

Автографический — автографічний.

Автократія — самодержавство.

Автоматический — саморушний, автоматичний.

Автоматъ — саморух.

Агентство — аґентура; аґентування.

Агитационный — аґитаційний.

Агитировать — аґитувати.

Агнецъ — ягня; часточка (= проскури).

Агонизировать — часувати.

Агонія — часування, скін, сконання, конання.

Аграрій — землевласник.

Аграрный — земельний

Аграфъ — чепрага.
 Агрикультура — хліборобство, вільництво.
 Агу, межд.—агусі, агусеньки.
 Адажіо, муз.—помалу-помалу.
 Адамова голова, раст. *Cypripedium calceolus* — черевичок, черевички, жовті возульки; -борода, *Centaurea scabiosa* — труслин, волошки; — яблуко, *Pyrus malus paradisiaca* — райське яблуко.
 Адамово яблуко, анат.—борлак.
 Адвокатствовать — правотарити
 Адвокатъ — правотар, речник, адвокат.
 Адонись, раст. *Adonis vernalis* — горицвіт, тирлич; *A. autumnalis* — павлині очі.
 Адресный — адресовий.
 Адресовать — адресувати, направити.
 Адресоваться — зголошуватися; удаватися; направлятися..
 Адресъ — адреса.
 Адскій — пекельний.
 Адъ — пекло.
 Аеропланъ — самоліт, аероплян.
 Аеростать — летюча куля.
 Ажурный — прозористий, мережчатий.
 Азартный — газардовий; (о к-либо) палкий, запальний.
 Азартъ — запал, завзяття.
 Азбука — абетка; граматка.
 Азбучный — абетний.
 Азотная кислота — сирвасер.
 Азотный — азотевий, душцевий.
 Азоть, хим. — азот, душець.
 Аиръ, раст. *Acorus calamus* — лепеха, аер, гавяр, татарак, шувар, татарське зілля.
 Аистъ — черногуз, лелека, боцян, бузько, бузьок, бусель, бусля; черный — гайстер, риборд.
 Ай-ой; ай-да — от так; ай-ай — гай-гай.
 Айва, раст. *Cydonia vilgaris Pers.* — альва, гунь.
 Айкати — ойкати.
 Акація, бот. — акація.
 Акварель — аквареля.
 Акклиматизироваться — принатурюватися.
 Аккомпанементъ, муз. — супровід, пригравання; голосомъ — приспівування.
 Аккомпанировать, муз. — су-

проводити, пригранати; голосом — приспівувати.
 Аккомпаніаторъ — супровідник.
 Аккуратность — ретельність, справність; чепурність, шпетність, охайність, алюрність.
 Аккуратный, о — рядний, ретельний, справний; чепурний, шпетний, охайний, алюрний, о.
 Аклей, раст. *Aquilegia vulgaris* — голубки, орлики, дзвіночки
 Акрополь — вишгород.
 Аксесуаръ — додаток, причандал.
 Активность — чинність, акція, активність.
 Активный — чинний, активний.
 Аконить, раст. *Aconitum* — царь-зілля, чорне-зілля; аптечный, *A. napellus* — тоя.
 Актъ, юрид. — акт; акад. — акт; театр. — дія; филос. — чин, обяв, вияв.
 Акула, зоол. — сквала; -людождъ — сквала-людожер.
 Акулинка, раст. *Verbascum lychnitidis* — коров'як, заяче вухо, дивина.
 Акушерка — акушерка, баба, бабка; шутливо — пупорізка.
 Акушерскій — акушерський, бабницький.
 Акушерство — бабування, бабництво, акушерство.
 Акушерствовать — бабити, бабувати.
 Акушеръ — бабич, акушер.
 Акцентовать — вимовляти з притиском; наголошувати.
 Акцентъ — наголос; говірка, вимова.
 Алалыка — гаркуша.
 Алгебра — альгебра.
 Алгебраическій — альгебраїчний
 Алебастровый — шалабастровий, лебастровий.
 Алебастръ — шалабастер, лебастер.
 Али, сз. — чи, хіба, або.
 Алифа — олія.
 Алкать — голодувати; жадати, прагнути.
 Алкоголь — винець, алькоголь.
 Аллебарда — леп.
 Аллебардникъ, раст. *Iris* — півники.
 Аллегорическій — алегоричний, инослівний.

- Аллюрь - хода (у коня)
 Алмазь - діамант.
 Алтарный - віттарний.
 Алтарь - віттарь.
 Алтей, раст. *Althea officinalis*
 — калачики, проскурки.
 Алтынникъ — гривня, шостак
 (3 коп.); жмикрут.
 Алтынъ - три копійки, шостак.
 Алфавить — абетло.
 Алчность — хтивість, зажер-
 ливість, несить, ненажер-
 ливість, захланність.
 Алчный, о - хтивий, зажерли-
 вий, неситний, захланний,
 ненажерливий, о.
 Алый - жаркий, червоноро-
 жевий, кармазиновий.
 Алырить - шахраїти, шахраю-
 вати.
 Алырникъ - шахрай, дурійсвіт,
 жмикрут, глитай.
 Альбомъ — альбум.
 Альковъ — алькир, валькир,
 ванькир, янкір.
 Альманахъ - збірник.
 Алътъ - червоніти, рожевіти.
 Алюминіевый - глинецьовий.
 Алюминій - глинець.
 Аляповатость — базгранина,
 базгранність.
 Аляповатый, о - базгранний, о.
 Аманать - заручник.
 Амбарный - коморячий.
 Амбаръ — комора, коморя,
 шпихлір, шпиклір.
 Амбиція - гонор.
 Амбразура - бійниця; фрамуга.
 Амвонъ - збін, амбона.
 Амміакъ - амоніак.
 Амуры - женчання, зальоти.
 Анализировать - розкладати,
 розбірати, аналізувати.
 Анализъ - розклад, розбір, а-
 наліза.
 Аналогичный — подібний до;
 анальоґичний.
 Аналогія — подібність, ана-
 льогія.
 Анархическій — анархичний,
 безурядний, безладний, без-
 ладній.
 Анархія - безуряддя, анархия,
 безладдя, безлад.
 Анатомировать - анатомувати,
 пороти, требушити.
 Анатомическій - анатомічний.
 Анаеема - анатема, анахтема.
 Ангажировать — ангажувати,
 запрохувати.
- Ангелочекъ-янголя,янголятко.
 Ангель - янгол, янголь.
 Ангельскій - янгольскій, ян-
 голинний.
 Англичанинъ, англичанка-ан-
 глієць, англійка.
 Анданте, муз. — повагом, по-
 малу, поволі, кодою.
 Андронъ - корець, корчик.
 Анекдотъ-побреженька; въ сти-
 хахъ - співомовка: шутка -
 фрашка; правдоподобный
 межебилиця.
 Анемія — блідниця.
 Анемометръ — вітромір.
 Анемонъ тѣнистый, раст. *Ane-
 mone nemorosa*—снігурка.
 Анисовый — ганусовий.
 Анись, раст. *Falcaria (Rivini
 Host.)* — різак степовий,
 ганус.
 Анить, раст. — кріп, укріп.
 Анналы—літопис.
 Анонимный—безіменний.
 Антагонизмъ—противенство.
 Антрактъ—межедія;антракт.
 Анчоусъ, рыба—хамса.
 Анютіны глазки, раст. *Viola
 tricolor*—братки, полуцвіт,
 удовів чобіт.
 Апатичный, о — байдужий,
 млявий, безуважний.
 Апатія—байдужість, млявість,
 безуважність.
 АPELLировать—апелювати.
 Апельсинный—аранчовий.
 Апельсинъ—аранча.
 Аплодировать—плескати.
 Аплодисменты—оплески.
 Апоплексія—грець.
 Аппаратъ—пристрій.
 Апетить—хїть до їжи; болѣз-
 ненный—істовець.
 Апрѣль—квітень, цвітень.
 Апрѣльскій—квітньовий, цвіт-
 ньовий.
 Арава—юрба, ватага, згряя.
 Аранжировать — аранжувати;
 упорядковувати, укладати.
 Арапникъ - малахай, гарапник
 Арапъ—мурин.
 Арбузный—кавуновий.
 Арбузь, бот.—кавун.
 Аргамакъ—румак.
 Арена — арена; боїще, бойо-
 висько; біговисько.
 Аренда—посесія, оренда; рата,
 чинш.
 Арендаторъ—посесор, орандарь
 Арендный—посесійний.

Арендовать — брати в посесію; тримати посесію; пускати в посесію.
 Арепейникъ, раст. — реп'ях, будяк.
 Арестантка — тюряжниця, рештантка.
 Арестантскій — тюряжницький, рештантський.
 Арестантъ — тюряжник, рештантъ, в'язень.
 Арестовать — арештувати, ув'язнити.
 Арестъ — арешт.
 Арженецъ, раст. *Phleum* — жилиця; *P. pratense* — ржаниця, пирій.
 Арженикъ, раст. *Plantago lanceolata* — язички, подорожник, ранник, стягач.
 Арженуха — житняк.
 Арифметика — щотниця, арифметика, арихметика.
 Арифметическій — щотничий, арифметичний, арихметичний.
 Арканъ — аркан; волосяной по валець.
 Арктический — арктичний.
 Армейскій — військовий.
 Армія — військо.
 Армякъ — сирякъ, сирячина.
 Арнаутка, пшеница-білотурка, гарнівка.
 Ароматическій — духовитий.
 Ароматный — запащний, пахучий, пашний.
 Аромать — пахощі.
 Аронникъ, раст. *Agrim. masculatum* — козяча борода.
 Аронова борода, раст. *Saxifraga cernuosa* — венерині коси.
 Арса, раст. *Juniperus communis* — яловець.
 Арсеналь — збройовня; гарматня.
 Артачиться — пручатися, порозитися, баскалитися, ваторопитися.
 Артель — артіль, спілка.
 Артельщикъ — артільник.
 Артиллеристъ — гармаш.
 Артиллерійскій — гармашний.
 Артиллерія — армата.
 Артистъ — артист; мистець, митець.
 Артишокъ, раст. *Cynara scolymus* — карчок.
 Артосъ — дарник.

Арфа — арфа.
 Арфистъ — ка — арфяр, — ка.
 Архитекторъ — будівник, будівничий.
 Архитектура — будівництво; будова, штиб.
 Архитектурный — будівницький.
 Архієпископъ — арцибіскуп.
 Архієрей — архирей.
 Аршинный — аршиновий.
 Аспидная доска — тавлетка
 Ассимилировать — асимілювати.
 Ассимиляция — асиміляція.
 Астма — дихавиця, задуха, спір.
 Астра, раст. — гайстер, айстер.
 Астрагаль, раст. *Astragalus* — богородишна трава.
 Астрологъ — планетник.
 Ась, межд. — га? що?
 Атака — напад, наскок, атака.
 Атаманствовать — отіманувати.
 Атаманъ — отаман, ватаг, ватажок.
 Атеизмъ — безвір'я, безбожність.
 Атеистъ — невіра, безбожник.
 Атеринка, раст. *Argemone repens* — дугулька.
 Атласъ, мануф. — атлас, сайста.
 Атласъ, геогр. — атлас.
 Атлетъ — дужак, моцак.
 Атмосфера — повітря.
 Атмосферическій — атмосферичний, повітровий.
 Аттестать — атестат, свідцтво.
 Ату, межд. — тю-тю! уджга!
 Атукать — тютюкати.
 Ау — агов!; агось! (въ отвѣтъ).
 Аудиторія — аудиторія, слухальня.
 Аукать — аговкати, перегукуватися.
 Аукціонный — ціновний, ліцитаційний.
 Аукціонъ — ціновка, ліцитація, поторжка.
 Ауль — аул.
 Афера — гешефт.
 Ахинея — теревені, нісенітниця.
 Ахти, межд. — лишнько!

Б.

Баба — баба, бабка; баба; жінка; паска, папушник; у колодця — журавель; довбня; созв'яздіе — квочка.

Бабахнуть — гепнути, бухнути.

Бабахъ, межд. — геп! бух!

Баба-яга — язѣбаба, гадра.

Бабенка — молодичка.

Бабень — бабій.

Бабить — бабувати.

Бабица — бабега, бабисько.

Бабій — жіночий; баб'ячий.

Бабій зубъ, раст. *Selegotium clavus* — ріжки.

Бабы румяна, раст. *Echium Opusca* — краснокорінь, громовик.

Бабка — баба; повивальная — баба, баба-сповитуха, баба-пупорізка, повитуха; рыба, *Gobios* — бичок; *G. melanostomus* — губань; *G. marginatus* — цуцик; кость-паця.

Бабничъ — бабій.

Бабочка — молодичка, жіночка; насѣк. метелик; ночная — нетля, вечірник; дневная — дневник; *taegoglossa fasciognus* — трутовець.

Бабукъ, *Dipus jaculus* — земляний заяць.

Бабушка — баба, бабуся, бабуня.

Бабье — жіноста, жіноцтво.

Бабушка — забавка, цяцька.

Багажный — пакунковий.

Багажъ — пакунки.

Загоръ, *Coccus* — червець; краска — манія, бакан.

Багеръ — гарб, ості, очепя, чіпе.

Багрецовый — червчастий.

Багрець — червець; кармазин.

Багрить — червонити.

Багровина — синяк, басаман.

Багровѣть — червоніти.

Багрянецъ — см. Пурпуръ.

Багряный — червоний, кармазиновий.

Бадаржанъ, *Solanum melongena* — баклажан.

Бадейщикъ — бондарь.

Бадья — бадія, шаплик; кадуб; раст. *Turpha* — рогіз.

Бадьянъ, *illicium anisatum* — бодян; дикій, *Dictamnus albis* — леминіс.

База — підстава, підвалина, первопідстава.

Базарничать — базарувати.

Базаръ — базар, торг.

Базилика — базилка; раст. *Ocimum basilicum* — васильки.

Базисъ — см. База.

Баиньки — спатки, спатоньки.

Байбакъ — ледар; зоол. — бабак.

Байбачій — бабаковий.

Байка, мануф. — бая.

Байковый — байовий.

Бакалавръ — бакаляр.

Бакалда — бакай.

Бакалейный — бакалійний.

Бакалейщикъ — бакалійник.

Бакалея — бакалія.

Бакенбарды — бакомпарти, папороди, бурці.

Баклага — боклаг.

Баклушникъ — ледар, ледащо

Баклушничать — байдикувати

Бакча — баштан.

Балабанъ — дурень, бецман, телепень; пт. *Falco lapargus* — раріг.

Балаганный — ташовий, ятошний.

Балаганъ — таш, ятка.

Балагурить — базікати, гуторити.

Балагурство — перебенда, теревені, баяндраси, баяси, базікання.

Балагуръ — баяндрасник, баясник, перебендя, балаклій, базікало.

Балалаечникъ — балабайник.

Балалайка — балабайка.

Балансировать — рівноважитися; баянсувати.

Балансовый — білянсовий.

Балансъ — рівновага; бухгалтер. — білянс.

Баластъ — тяж; пісок.

Балбесъ — цимбал, бейбас, бельбас.

Балбешка — оцупок, штурпак.

Балда — гуля; довбня; молот.

Балданъ, раст. *Rhamnus frangula* — жостір.

Балдахинъ — намет.

Балдріанъ, *Valiana officinalis* — свер'ял.

Балерина — танечниця, танцюра.

Балетоманъ — балетник.

Балка — сліга, балька.

Баллотировать — голосувати, баянсувати, жеребувати, льосувати, галки класти.

Баллотировка — голосування, льосування.

Балованный — пещений.

Балованіе — пещення.

Баловать — пустувати, жирувати.

Баловать—мазъкати, пестити.

Баловень — хананок, пестун, мазун, мамій.

Баловникъ—пустун, жирун.

Баловница—пустушка.

Баловство — пустота, пустощі; пестощі.

Балыкъ — балик.

Баль — баль.

Бальзаминъ, раст. *Impatiens poli tangere* — черевичок божої матері, не руш мене, розрив.

Бальзамированіе — бальзамування.

Бальзамировать—бальзамувати

Бальный—бальовий.

Балюстрада—баляси.

Банальный, о—звичайний, о.

Банда—ватага, зграя.

Бандероль—перепасок.

Бандить—розбишака, розбійник.

Банка—слой, слоік; метал.—бляшанка, пушка; оплетен. лозой—балцанка.

Банкетъ—бенькет, учта.

Банкиръ—банкер.

Банковый—банковий.

Банкротиться—банкрутувати.

Банкъ—банок.

Банникъ—мітла, віхоть; віник.

Банный—лазневий.

Бантъ—кокарда.

Банщикъ—лазнюк.

Банщица—лазничка

Баня—лазня, мильня.

Баптизмъ—штунда.

Баптистскій—штундівський.

Баптистъ—штунда, штундарь.

Барабанить — туркотати, туркотіти, тарабанити; бубнити

Барабанъ—бубон, тарабан.

Баракъ—курінь.

Баранецъ, раст. *Licorodium cavatum*—дереза.

Баранина — махан, шкопина, баранина.

Бараній—баранячий.

Баранки—бублики, сущики.

Баранокъ—гембель.

Баранчикъ — баранецъ; раст. *glechoma hederacea*—котики, шандра.

Баранчикъ обыкновенный, раст. *Primula veris*—ряст.

Баранъ—баран; смушок; таран; коловерть; коловертень; астр.-аретій.

Баранья трава, раст. *Agnicatonolana* — скусівник.

Барахтанье — борсанья, тріпанья, вовтузіння; боріканья.

Барахтаться—борсатися, тріпатися, вовтузитися; борікатися.

Барашекъ — баранецъ, баранча, ягня; пт.-вівчарик; на морѣ, рѣкъ-зайчики; о тучкахъ-баранці; на деревѣ-бруньки.

Барашекъ обыкновенный, раст. *Primula veris*—ряст.

Барашковый—ягнячий; смушевий.

Барбарисъ, раст. *Berberis garis*—кислич, байбарис.

Барвена, рыба—барбун.

Барельефъ—низорізьба.

Баржа—лайба, шаланда, байдак.

Баринъ—пан.

Баритонъ—підбасок.

Бариться—паніти, паношитися

Баричъ—панич.

Барка—берлина (съ палубой); гончак (безъ палубы);

Барокко, архит.—барок.

Барская спесь, раст. *Luchnis chalcidonica*—зірки.

Барскій—панський.

Барство—панство; панування.

Барствовать—панувати

Барсукъ—харсун.

Барсучій—харсуновий.

Барханъ—кучугура.

Бархатистый—оксамитуватий.

Бархатный—оксамитовий.

Бархатцы, раст. *Tagetes patula i erecta*—чорнобривецъ.

Бархатъ—оксамит

Барченокъ—паня, паняня, панич.

Барчукъ—см. Барченокъ.

Барщина—панщина.

Барыня—пані; раст. *Xanthium spinosum*—холера, холерна трава.

Барышникъ—зискач; торг. лошадыми — хваринник, леверант.

Барышничать—перепродувати
 Барьеръ—барьера.
 Басенка—баечка.
 Басенникъ—басшник, байко.
 Басистый—басовий.
 Басище—басюра.
 Баснописецъ—байкарь.
 Баснословный, о—неподобний, неймовірний, нечуваний.
 Басня—байка.
 Басомъ—баса.
 Басонщикъ—шмуляр.
 Басонъ—гальон.
 Бассейнъ—водойма; водозбір; копанка, сажавка.
 Баста—годі, досить, шабаш.
 Бастіонъ—башта.
 Бастовать—страйкувати.
 Басурманить—бусурменити, безувірити.
 Басурманка—безувірка, бусурменка.
 Басурманскій—безувірний, безувірський, бусурменський.
 Басурманъ—безувір, бузувир, бусурмен.
 Басъ—бас.
 Баталія—бій, баталія, побій.
 Батенька—батечко, татко.
 Батракъ—наймит, аргат, халаман.
 Батрачество—найми.
 Батрачить—наймитувати.
 Батрачка—наймичка, аргатка, халаманка, бурлачка.
 Батюшка—батько; (о священникѣ) панотець.
 Бахвалиться—хвалитися, хизувати, вихвалятися.
 Бахваль—хвалько.
 Бахвальство—хвальба.
 Бахрома—френзі, теремки, тороки, торочки.
 Бахромистый—френзелястий, чепірнатий.
 Бахромить—торочити.
 Бахромочный—торочковий.
 Бацнуть—гепнути, бухнути.
 Баць, межд.—хряп, брязь, лясь, торох.
 Башенный—баштовий, вежний.
 Башка—мокотира, салотовка.
 Башмакъ—черевик.
 Башманка, раст. *Surgipedium calceolus*—черевичок, черевки.
 Башмачникъ—черевичник, швецъ.
 Башмачный—черевичний.

Башня—башта, вежа, турня; сторожевая—варовня.
 Баю-баю, межд.—люлі-люлі.
 Баюкать—люляти, вколискувати.
 Баять—мовити.
 Бдительный, -о—чуйний, пильний, -о.
 Бдѣніе—дбання, пильнування, чуйність.
 Бдѣть—не всипати, ніч зорити; пильнувати, дбати.
 Бедро—кульша, стегно.
 Бедристый—кульшастий, стегнастий.
 Безалаберность—безладдя, безлад.
 Безалаберный, о—безладний, -о.
 Безбедный—безклубий.
 Безбожіе—безбожництво, безбожність.
 Безбожникъ—безбожник; недовіроч.
 Безбожный, -о—безбожний; безсумлінний, о.
 Безбокій—безбокий.
 Безболіе—безбілля.
 Безболѣзненность—безболізність, безбілля.
 Безболѣзненный, -о—безболізний, -о.
 Безбородый—безбородько, безбородий, голобородько.
 Безбоязненность—безбояззя.
 Безбоязненный, о—безбоязний, -о.
 Безбрачіе—безшлюб'я, безжонство.
 Безбрачный—безшлюбний, безженний.
 Безбрежность—безберегість, безбережність, безкрайість.
 Безбрежный—безберегий, безбережний, безкрай.
 Безбровый—безброгий, голобровий, безбровка.
 Безбрюхий—безчеревий.
 Безбѣдный—безбідний.
 Безвиный—безнединний, безайнний.
 Безвкусица—несмак.
 Безвкусный—несмачний, несмаковитий; не до влюдоби, не до смаку.
 Безалажный—безвоглий.
 Безвластіе—безуряддя.
 Безвластность—безвладність, безвлада.

- Безвластный, -о — безвладный, -о.
 Безводіе — безвіддя.
 Безводный — безводній, безводий, безвідний.
 Безвозбранный, -о — незаборонений, вільний, -о.
 Безвозвратность — неворотність.
 Безвозвратный, -о — неворотний, -о.
 Безвоздушный — безповітряний.
 Безвозмездный, -о — даремный, беззаплатний.
 Безволосый — голомозий, голешивий, безволосий.
 Безвредность — нешкодливість.
 Безвредный, о — нешкодливый, незавадний, о.
 Безвременный, -о — недочасный, безчасний, невчасный, -о.
 Безвыходность — невихідність; беспорядність, безвиглядность.
 Безвыходный — невихідний; беспорядний, безвиглядный.
 Безвыѣздный — безвиїздний.
 Безвѣріе — безвѣр'я, невѣр'я, недовѣрство, безбожність.
 Безвѣстіе — безвѣсть.
 Безвѣстный — безвѣстний, невідомий, незнаний, потаємний.
 Безвѣтренный — безвѣтрий; затишний.
 Безвѣтріе — безвѣтря, тиша.
 Безглавый — безголовий.
 Безглазый — безокий.
 Безгласный — безголосий.
 Безголовый — безголовий; дурноголовий.
 Безграмотность — безписьменность, безписьменщина.
 Безграмотный — неписьменный.
 Безграничность — безмежність, безкрайність, безкрайість.
 Безграничный — безмежний, безкрай, безкрайний.
 Безгривый — безгривий.
 Безгрѣшіе — безгрѣшя.
 Безгрѣшный — безгрѣшний.
 Безгубый — безваргий.
 Бездарность — неударність, нездольність; недотепа, нездара.
 Бездарный — безкебетний, безхистий; недотепа, нездара.
 Безденежность — безгрошев'я, безгрошевність.
 Безденежный — безгрѣшний, безгрошевний.
 Безденежье — см. Безденежность.
 Бездна — безодня, хлань, прірва; сила, безліч.
 Бездоказательность — бездоводність, безпідставність.
 Бездоказательный — бездоводный, безпідставний.
 Бездолье — безділля, бездольність, недоля, безталання.
 Бездольный — бездільний, безталанний.
 Бездомный — безхатній, безхатник, безхатко.
 Бездонный — безодній, безденний.
 Бездорожье — бездоріжжя, непусть, безпуття.
 Бездоходность — безприбутковость.
 Бездоходный — безприбутковий.
 Бездушіе — нечулість, бездушність.
 Бездушный — бездушний; нечулий.
 Бездыханный — бездушний, неживий, умерлий.
 Бездѣйственный — безчинний; безвладний.
 Бездѣйствие — безчинність; безвладність.
 Бездѣйствовать — не діяти, не виявляти діяльності.
 Бездѣлица — дрібничка, фрашка, дурничка, дріб'язок.
 Бездѣліе — безділля, неробота, гулянки.
 Бездѣлка — безділля.
 Бездѣльникъ — ледащо, ледай, ланець, гуввіса, смовдирь.
 Бездѣльничанье — байдикування.
 Бездѣльничать — байдики бити, бомки стріляти, марнувати час.
 Бездѣтность — бездітність.
 Бездѣтный — бездітний; бездітник; бездітниця.
 Бездѣтельность — бездіяльність, бездільність.
 Бездѣтельный — бездіяльний, бездільник.
 Безжалостный — безжалісливий, безжалісний, безболісний.
 Безжизненность — безживність.

Безжизненный — безживный, бездушный.

Беззаботный — безхлопотный, безтурботный, недбайный, бездумный, безжурный, безсумный.

Беззавѣтно — широко, цілою душою.

Беззаконіе — безправ'я, безсуддя, безсуд.

Беззаконный — безсудный, безправный.

Беззастѣнчивость — безсоромність; нахаба.

Беззастѣнчивый — безсоромный; нахабный.

Беззатѣйливый — немудрований

Беззащитность — безоборонність.

Беззащитный — безоборонный.

Беззвучіе — безгук.

Беззвучный — безгучный, беззодголосный.

Безземельный — безгрунтий, безземельный; безземельник.

Беззубый — щербатый, беззубый.

Безконечный — безкрайный; нескінченный; -о работъ-непереробный.

Безкормица — безгодівля, голопаша.

Безкорыстіе — см. Безкорыстность.

Безкорыстность — некорисливість

Безкорыстный — некорисливый.

Безкостный — безкостий.

Безкровельный — безверхий.

Безкровный — безкровый; безхатный, безпритульный, безрідный; безхатько, безрода.

Безкрылый — безкрилий.

Безладица — нелад, безладдя.

Безлиственный — безлистый, безлистявий.

Безличный — безособовый.

Безлунный — безмісячний.

Безлѣсный — безлісий, безлісяний.

Безлѣсье — безлісся.

Безлюдіе — безлюддя.

Безлюдный — безлюдий, неоселяний.

Безмозглый — безмозкий; дурный, безлуздый.

Безмолвіе — безгоміння.

Безмолвный — безмовный.

Безмолвствовать — німувати.

Безмѣрие — безмір'я, неомірність, безнемірність.

Безмѣрный — безнемірний, безмірний, неомірний.

Безмятежность — безтурботність, супокій.

Безмятежный — безтурботный, супокійный.

Безнадежность — безнадійність, безнадія.

Безнадежный — безнадійный.

Безнаказанность — безкарність

Безнаказанный — безкарный.

Безнамеренный — ненавмисный.

Безначаліе — безуряддя, безголів'я.

Безначальный — одвічний; безпочатковий.

Безногий — безногий.

Безносый — безноссько, безносий.

Безнравственность — неморальність.

Безнравственный — неморальный; непутящий, нечесный.

Безобидный — нешкодливый, плохий, тихий; справедливый.

Безоблачный — безхмарный, безхмарий, нехмарный.

Безобразить — шпетити; дешпетувати.

Безобразіе — брідота, гидота, шпетність; дешпети.

Безобразникъ — дешпетник, шурубурник.

Безобразничать — дешпетувати, шурубурити.

Безобразный — брідкий, гидкий, шпетный; негожий.

Безопасность — безпека, безпечність.

Безопасный — безпечный.

Безоружный — безбройный, неозброєний, незбройный.

Безосновательность — безпідставність.

Безосновательный — безпідставный.

Безостановочный — безупинный, невпинный, безпорестанний, безугавный.

Безответность — безодмовність, безодповідність.

Безответный — безолмовный, безодповідный; сумирный.

Безответственность — невідповідальність.

Безотвѣтственный — невідповідальний.
 Безотвязность — невідчепність.
 Безотвязный — невідчепний.
 Безотговорочность — невідмовність.
 Безотговорочный — невідмовний.
 Безотдачный — безповоротний, набезрiчний.
 Безотлагательно — притьмом, приймом.
 Безотлагательный — доразний, пильний; невідкладний.
 Безотлучный — безвідходний.
 Безотносительность — безпоглядність.
 Безотносительный — безпоглядний.
 Безотрадный — безодрадісний, безрадісний.
 Безотступный — натрутливий, невідступний.
 Безотчетный — незвітний; необраховний, безобраховний.
 Безочередный — нечерговий.
 Безошибочный — непомильний, непохибний, нехибний.
 Безпалубный — безчердашний.
 Безпалый — безпальчий; безпалок, безпалько.
 Безпамятность — непам'ятливість.
 Безпамятный — непам'ятливий; непритомний; забудько, безпам'ятко.
 Безпамятство — безпам'яття, непамять; непритомність.
 Безпарный — безпарий.
 Безпаспортный — безбілетний.
 Безпеременный — незмінний.
 Безпечальный — безжурний, безсумний.
 Безпечность — недбайність, байдужість, безжурність, необачність.
 Безпечный, о — недбайний, байдужий, безжурний, необачний, о.
 Бесплатный — безплатний, даремний.
 Бесплодие, бесплодность — яловість, неродючість, неплідність; безовочність.
 Бесплодный — яловий, неродючий, неплідний; безовочний; даремний; см. Безполезный.
 Бесплотный — безтільний, безтелесий.

Безподобный — незрівняний, недобірний.
 Безпозвоночный — безкряжний.
 Безпокоить — турбувати, непокоїти.
 Безпокоиться — турбуватися, клопотатися, побиватися, фрасуватися.
 Безпокойный, -о — непокійний, негомонний, турботний, -о.
 Безпокойство — турба, турбация, турбанина, турбота, суята, фрасунок, турбування, та-рапата.
 Безпокоящий (кого) — суятник.
 Безпокоящийся (о комь, чемь) — суятник.
 Безполезный — некорисний, безхосенний, непожитошний; непотрібний; -человѣкъ-теліпайло.
 Безпомощность — безпомічність; безпорадність.
 Безпомощный — безпомочний, безпомічний, безпорадний.
 Безпорочность — безгрішність, безвадність, бездоганність.
 Безпорочный — безгрішний, безвадний, бездоганний.
 Безпорядок — безлад, безладдя, розгартяш, нелад, гармидер.
 Безпорядочный — безладний, безладній; непорядний.
 Безпосредственный — безпосередній.
 Безпотомственный — безнащадний, безплемінний.
 Безпочвенность — безгрунтовність.
 Безпочвенный — безгрунтовний.
 Безпошлинный — безмитний.
 Безпощадность — безошадність, безжальність, безщадність.
 Безпощадный — безошадний, безжальний, безщадний.
 Безправие, безправность — безправність.
 Безправный — безправний.
 Безпредѣльность — безкрайність, безкраість, безмежність, безмір'я, неоссяжність.
 Безпредѣльный — безкрай, безкрайний, безмежний, безмірний, неоссяжний.
 Безпрекословный — безперечний.
 Безпрепятственный — безперешкодний.

Безпрерывность — безвыводність, безпереривність, безупинність.

Безпрерывный — безупинний, безпереривний, безвыводний

Безпрестанно — безпересталь, безперестанку, безперестанці, безперестану, безперестань, безуставично.

Безпрестанный, постоянный — разуразній.

Безприданница—безпосажна.

Безприкрасный—безокрасний.

Безпримѣрный — безприкладний.

Безпримѣсный-безпримішний, чистий, сутий, щирый.

Безпристрастіе — безсторонність.

Безпристрастный—безсторонній.

Безпріютный—безпритульний, безприхильний, безпричальний, беззахистний; бездомок.

Безпробудный—безпрокидний.

Безпроглядный-безпросвітний

Безпроцентный—безвідсотний

Безпутица—безпуття, непуть.

Безработица — безробіття.

Безраздѣльный, о — неподільний, о.

Безразличіе — однаковість; байдужість.

Безразличный — однаковий; байдужий.

Безрасудный-нерозсудливий, навісний.

Безрасчетливый—безощадний; нерозважний.

Безрогий—безрогий, комолий, гулий, шутий.

Безродный — безрідний; безрідник, безрода.

Безропотность—покірливість.

Безропотный—покірливий.

Безросный (день)—суховень.

Безрукій—безрукий

Безрыбье — безриб'я.

Безсвязность — нез'язність, недоладність.

Безсвязный — нез'язний, недоладний.

Безсемейный — безродинний.

Безсердечіе — безсердечність; лютість.

Безсердечный — немилосердний; лютий.

Безсиліе — безсилля, несила; безвладність.

Безсильный—безсилий, кволий, недужий, хирний, хирлявий, хирий, хиренний; безсилок, безсилка.

Безсилѣть — знесилюватися, збуватися сили, упадати на силах.

Безскважный, -о — щитний, шільний, -о.

Безславить—неславити, ославляти.

Безславный, -о — неславний, ганебний, -о.

Безслезный—безслізний.

Безсловесный — немовлячий, німий, без'язикий.

Безслѣдный,-о—безслідний, -о.

Безсмертіе—безсмертність.

Безсмертникъ, раст. Helichrysum — сварливець, чмель; Xeranthemum—безсмертки.

Безсмертный—невмірущий.

Безсмысленность-безтямність, безглуздість, недоречність.

Безсмысленный — безтямний, безглуздий, недоречний.

Безсмыслица — нісенітниця.

Безсмѣнный, -о—незмінний, -о.

Безсніжный—безсніжний.

Безсовѣстность — безсумлінність, безецність.

Безсовѣстный—безецний, безсумлінний, безсумлінник.

Безсодержательность—безмістовість.

Безсодержательный — безмістовий.

Безсознательность — безчуття, непритомність; несвідомість.

Безсознательный—несвідомий; лишившийсячувствъ, — безчувствєнний, непритомний.

Безсомнѣнный—безсумнівний.

Безсонница—безсоння, безсонница

Безсонный—безсонний.

Безспорность — безперечність, безсуперечність.

Безспорный-безперечный, безсуперечный.

Безсребренникъ,-ца — безсрібник,-ця.

Безсрочно—на-безрік.

Безсрочный — набезрічний, безтерміновий.

Безстрастный—спокійний, байдужий, нечулий.

Безстрашіе—безбоязья,небоязність, відвага.

Безстрашный—безбоязний, не-
 боязький, відважний; небій.
Безстыдникъ, -ца—безличник, -
 ця, безецник, -ця, безсоро-
 мітник, -ця, соромітник, -ця.
Безстыдный—безсоромітний,
 безличний, безсоромний, со-
 роміцький.
Безстыдство—безсоромність,
 безецність, безсоромітність.
Безстыжий—см. Безстыдный.
Безсчетный—неалічений.
Безсѣмянный—безнасіний.
Безтактность—нетактовність.
Безтактный—нетактовний.
Безтолковость—безглуздя, не-
 тям: недоладність.
Безтолковый—безглуздий, без-
 лепкий, дурноголовий, недо-
 ладний.
Безтѣлесный—безтелесий.
Безубыточность—безуцрат-
 ність.
Безубыточный—безуцратний.
Безукоризненность—бездоган-
 ність, бездокірність.
Безукоризненный—бездоган-
 ний, бездокірний.
Безумецъ—шаленець, безуман,
 шаленяк, божеволоць.
Безуміе—безумство, шален-
 ство, навіженство, божевіл-
 ля, безум.
Безумный—дурний, безголо-
 вий, навісний, безрозумний,
 навіжений.
Безумолчный—незмовчний,
 безугавний.
Безумствовать—шаліти, наві-
 сніти, скаженіти, дуріти.
Безумѣть—безуміти, тратити
 розум, терятися.
Безупречность—бездоганність.
Безупречный—бездоганний.
Безурядица—безлад, безлад-
 дя, нелад.
Безусловный, -о—безумовний, -о.
Безуспѣшный, -о—невдалий,
 даремний, безскутечний, -о.
Безусый—беззусий; безус, го-
 ловус.
Безуцѣшный, -о—нерозважний,
 нерозмайний, -о.
Безухій—безвухий; безух.
Безучастіе—безуважність, бай-
 дужість.
Безучастный—безпричасний,
 безуважний, байдужий.
Безформенный—жмаковитий,
 жмачастий, безформенний.

Безхвостный—безгужий, куций,
 безхвостий.
Безхитростный—безхитрий,
 нелукавий, щирий.
Безхлопотный—безклопітний,
 безтурботний.
Безхлѣбный—безхлібний.
Безхлѣбье—безхліб'я.
Безцвѣтный—безбарзій, без-
 колірний; о лошадяхъ—без-
 мастий.
Безцеремонный—нецеремон-
 ний, незвичайний.
Безцѣльный, -о—безцільний, -о.
Безцѣнность—безвартність,
 безцінність; неоцінність.
Безцѣнный—безвартний; без-
 цінний; неоцінний; дорогий,
 коханий, любий.
Безцѣнокъ—безцін, безцінь.
Безчеловѣчность—нелюд-
 ськість, лютість.
Безчеловѣчный—нелюдський,
 лютий.
Безчестить—неславити, без-
 честити, ганьбити.
Безчестіе—безчестя, неслава,
 ганьба.
Безчестный, -о—безчесний, га-
 небний, -о.
Безчешуйный—безлуский.
Безчинство—дешпет, бешкет.
Безчинствовать—дешпетувати,
 бешкетувати.
Безчисленность—безлік, незлі-
 ченність.
Безчисленный—незлічений.
Безчувственный—нечулий; без-
 притомний.
Безчувствие—безчуття.
Безшабашный—невгомощний;
 зайдиголова, паливода.
Безшумный—безгучний, без-
 гуркітний, безшелесний, не-
 гомінкий, тихий.
Безшуточный—безжартовний.
Безыменный—безнайменний;
 о пальцѣ—підмезинний.
Безыскусственный—простий, не-
 штучний, невитворний.
Безысходный—безвихідний,
 невикрутний, безвиглядний,
 безпорадний.
Бекасъ, пт.—вівчарик, бара-
 нець, полежань.
Бекрень—бакір.
Белена, бот. *Hyoscyamus niger*
 —блекота, німиця.
Белиберда—нісенітниця, кур-
 ву-верзу.

Бергамотъ, бот. *Citrus bergamia*-глива; *Citrus limette*-бергамота.
 Бердышъ—келеп.
 Береговой—побережний, побережній.
 Берегъ—беріг, бік, край; крутой-нависень; правый, лѣвый-правий, лівий бік; отвѣсный-пристін.
 Бередить—ятрити.
 Береженіе—ховання.
 Бережливость — ошадність, щадність, ощада.
 Бережливый, о — ошадний, щадний, щадливый, о.
 Бережность—обережність.
 Бережний, о—обережний, о.
 Береза, *Betula alba*—береза.
 Березникъ—березняк.
 Березовикъ, грибъ *Boletus scaber*—бабка, красноголовецъ
 Березовка—березівка.
 Березовый—березовий.
 Беременная—вагітна, тягітна, черевата, важка, груба.
 Беременность—вагота, тяжа.
 Беременѣть—ваготіти, тяжіти.
 Берескледъ европейскій, раст. *Evonimus europaeus*-саклак, жигалок.
 Беречь—стерегти, пильнувати, поберегати, сокотити, гледіти, берегти чого; ошаджати, ховати.
 Беречься — поберегатися, стерегтися, берегтися, постерегатися.
 Берлога—барліг, скота, лігво; медвѣжья-гаино.
 Берущій—брачкний.
 Берцовая кость—суреля, цуреля, гомілка.
 Бершъ, рыба *Lucioperca volgensis*—чоп.
 Бессъ, раст. *Erytonium dens canis*—собачки.
 Бесѣда—розмова, балачка, бесіда.
 Бесѣдовать — розмовляти, балакати, бесідувати.
 Бесѣдка—альтана, тінник, накривка.
 Бечева—линьва, кодола, ляма.
 Библейскій—библійний.
 Библиотека—книгозбірня.
 Бивень—икла.
 Билеть—квиток, картка.

Било — калатало; бринталь; товкач; передок.
 Бинтовать—бандажувати, вавоювати.
 Бинтъ—бандаж, завій.
 Биржа—біржа.
 Биржевикъ—біржак.
 Бирка—карб.
 Бирчить—карбувати.
 Бирюза—туркеза.
 Бирюзовый—туркезовий.
 Бирюковатый—вожуватий.
 Бирюкъ—вовк; супій, сторчогляд, похнюпа.
 Бисеринка—силянка.
 Бисерный—силянковий.
 Бисерь—силянка.
 Бись—ще раз!
 Битва—баталія, бій, побій.
 Биткомъ—напхом.
 Бить—бити.
 Биться, бороться — ретитися, битися.
 Бичевать—батожити, катувати.
 Бичевка—шворка.
 Бичъ—батіг.
 Біографическій—життеписний, біографичний.
 Біографія—життепис, біографія.
 Благо, с.—добро; нар. добре, добро.
 Благовидный—гожий, гарний; добрий.
 Благоволеніе — зичливість, ласка, добрість.
 Благоволить—бути ласкавим, бути доброї волі до кого; зволяти.
 Благоволеніе—пахощі.
 Благовонный—запашний.
 Благовоспитанность—добре виховання, вихованість.
 Благовоспитанный—добре вихований.
 Благовременный—вчасний.
 Благовѣрный — правовірний; суц. м. р.—чоловік, старий; суц. ж. р.—жінка, стара.
 Благовѣститель — благовістник.
 Благовѣсть—дзвін до церкви.
 Благовѣщеніе — благовістя; благовіщення.
 Благовѣщенскій — благовістний.
 Благоговѣнный — побожний; найпокірніший.
 Благоговѣніе—побожність; шана, пошана, покора.

Благодареніе—дяка, дякування
Благодарить—дякувати.

Благодарный, -о—вдячний, -о.

Благодарственный—подячний.

Благодатный — добродайний;
повний ласки, благословен-
ний.

Благодать—ласка божа; лас-
кавість, добродійство; рос-
кіш, багацтво; раст. *gratio-*
la officinalis-золототисячник.

Благоденственный--щасливий.

Благоденствие — добробут, га-
разд.

Благоденствовать — гаразд ся
мати, у доволі бути.

Благодушие—добродушність.

Благодушный, -о — добродуш-
ний, добросердий, -о.

Благодѣтель, -ница — добродій,
-ка, доброчинець, -ница.

Благодѣтельность—добрий ску-
ток.

Благодѣтельство — добро-
діяти, добро чинити.

Благодѣяніе — добродійство,
доброчинство.

Благожеланіе—зичливість.

Благожелатель—зичливець.

Благожелательный, -о—зичли-
вий, -о.

Благозвучіе-зграйність, мило-
згучність.

Благозвучный, -о — зграйний,
милозгучний, -о.

Благой—добрий; шалений, не-
самовитий; спасений.

Благолѣпіе—краса, окраса.

Благомысліе—добромисність.

Благонадежность — надійність,
певність, сталість; міць,
тривалість.

Благонадежный — надійний,
певний, сталий; міцний,
тривалий.

Благонамѣренный—см. Благо-
мыслящій.

Благонаравіе—обичайність.

Благонаравный, -о — обичайний.

Благообразіе—гожість, врод-
ливість.

Благообразный—гожий, врод-
ливий.

Благополучіе—гаразд.

Благополучно—гаразд, добре.

Благополучный — щасливий,
добрий.

Благоприличіе — звичайність,
порядність.

Благоприличный — звичайний,
порядний.

Благопристойный—присталий;
доречний.

Благопробрѣтенный — набут-
ний, добутний.

Благопріятный—сприятливий,
сприятний, нагідний, го-
жий, погожий, погодний.

Благопріятствовать — щастити-
ся, сприяти, погоджати,
-дити, щастити, годити.

Благоразуміе — розважність,
розсудність.

Благоразумный, -о — розваж-
ний, розсудний.

Благорасположеніе—прихиль-
ність, ласка, зичливість.

Благорасположенный — при-
хильний, зичливий.

Благородникъ, раст. *Eupato-*
rium scaberrimum—сідач.

Благородный, -о—шляхетний, -о.

Благородство—шляхетність.

Благосклонность—ласка, ла-
скавість, прихильність.

Благосклонный, -о—ласкавий,
прихильний, -о.

Благословеніе—благословення.

Благословенный- благословен-
ний.

Благословлять, -вить—благо-
словляти, -вити.

Благосостояніе—добробут.

Благостыня—добрий вчинок,
добро.

Благость—добрість.

Благодѣніе—добродійність,
доброчинність.

Благодѣтель—добродій, до-
брочинець.

Благодѣтельный--добродій-
ний, доброчинний, благо-
дійний.

Благодѣть—добро чинити.

Благодѣрный — доброчинний;
доброскутешний.

Благоугодный—любий, милий,
бажаний, -о.

Благоустроенный — упорядко-
ваний, уряджений; оку-
коблений, укукоблений.

Благоустроить — окукобити,
укукобити; дати добрий лад.

Благоустройство—добрий лад;
окукоблення, укукоблення.

Благоуханіе—пахощі.

Благоуханный—запашний.

Благоухать—пахтіти.

Благочестивый, -о—побожний, святоблиивий, -о.
 Благочестіє—побожність, святоблиивість.
 Благочиніє—добрий лад; благочинство.
 Благочинный—звичайний, порядний; благочинний; сущ.—благочинник.
 Блаженный—щасний, щасливий.
 Блаженство—раювання, щасливість, щастя.
 Блаженствовать—раювати.
 Блажить—дуріти, пустувати.
 Блажь—дур, примха.
 Блеваніє—блювання, ригання.
 Блевать—блювати, ригати.
 Блевота—блювота, ригота, ригачка, риги.
 Блевотина—блювотина, блюваки, риговина.
 Блеклость—зів'ялість, блідість, змарнілість, фунілість.
 Блеклый—зів'ялий, блідий, змарнілий, фунілий.
 Блекнуть—фуніти, в'янути, нидіти, марніти; линяти.
 Блескъ—блиск, лиск; перепих, пишнота.
 Блестка-яска, блискітка, блищик, блища.
 Блестнякъ, раст. *Chrysis*—блищак.
 Блестѣть—хрястіти, ряхтіти, блищати, блискотіти, влискуватися, яснїти, блискати, мигтіти.
 Блестящій—блискучий, блискавий, склячий, хряскучий.
 Блеяніє—мекіт, мекання.
 Блеять—мекати, мекекати.
 Ближе—близче.
 Ближній—ближній.
 Близить—близити, наближати.
 Близиться—наближатися, надходити.
 Близкій—близький, блигомий.
 Близко—близько, поблизу, зблизька.
 Близлежащій—поблизький.
 Близнецъ—близня, близнюк.
 Близорукий—короткозорий, низькоокий, призорий.
 Близорукость—короткозорість, низькоокість, призорість.
 Близость—близкість, близина.

Близъ—біля, побіля, поблизу, край, коло.
 Блинъ—млинець.
 Блистаніє—блискання.
 Блистательность—блискотність, блискавість, блискотливість.
 Блистательный, о—блискотний, блискавий, блискотливий, о.
 Блистать—блискотіти, яснїти, зоріти.
 Блокировать—бльокувати.
 Блондинка—білявка, білява.
 Блондинъ—білявець, білан, білявий.
 Блонокъ—обапол.
 Блоха—блоха.
 Блоха земляная, насѣк. *Haltica*—скакелюха.
 Блошистый—блохастий.
 Блошій—блошиний.
 Блошка—блішка.
 Блошная трава, раст. *Polydornum persicaria*—гірчак.
 Блошникъ, раст. *Aspidium filix femina*—жіноча папороть.
 Блошница, раст. *Originum vulgare*—материнка.
 Блудить—блудити, блукати; бахурувати.
 Блудникъ—перелюбник, бахур.
 Блудница—перелюбниця, бахурка.
 Блудный—перелюбний, распустний, бахуруватий.
 Блудъ—перелюб, перелюбки.
 Блужданіє—блуканина, блукання.
 Блуждать—блукати; поневірятися.
 Блуждающій—блудящий, блукливий.
 Блуза—блюза.
 Блѣдная немочь, *Chlorosis*—блідниця.
 Блѣдоватый—блідавий.
 Блѣднолицый—блідовидий, блідий на церу.
 Блѣдность—блідота.
 Блѣдный—блідий.
 Блѣднѣть—бліднути, полотнїти.
 Блюдечко—мисочка.
 Блюдо—таріль, полумисок; страва, потрава.
 Блюдолизничать—тарїлки лизати; об'їдати кого, жити на чий кошт.

Блюдолизъ—фарфоліз; похлі-
бець, дармоїд.
Блюсти—ховати, гледіти, сте-
регти, дозирати, пильну-
вати.
Бластителъ, -ница—дозорець, -
рница, доглядач, -ка.
Бобковинка, раст. *Anthoxan-
thum adonatum*—душиця.
Бобовидный—бібчастий.
Бобовикъ—бобовиння.
Бобовникъ, раст. *Amgdalus
nala*—бабчук.
Бобръ, зоол. *Caster fiber*—бо-
бер.
Бобъ, раст. *Legumen, Faba*—
біб.
Бобыль—безхатник, бездомок,
бурлака.
Бобы цвѣтушіе — см. Цвѣту-
шіе бобы.
Богадѣльня—шпиталь, божий
дім.
Богатоодаренный—кебетний,
стіпний, здібний.
Богатство—багацтво, роскіш.
Богатый—багатий, заможний,
маєтний; гойний, пишний,
роскішний; коштовний; —
чѣмъ-багатий на що.
Богатырь—велетень.
Богатѣть—багатіти, можніти,
розживатися.
Богачъ, -ка—багатирь, -рка.
Богиня—богиня.
Богобоязненность — богобій-
ність, богобоязність.
Богобоязненный, о — богобій-
ний, богобоязний, о.
Боговдохновенный — богонат-
хненний.
Богоматерь—божа мати.
Богомолецъ — прочанин, про-
чанка.
Богомолье—проща; богомілля.
Боготступникъ — безбожник,
недовірок.
Богоподобный—богостотний.
Богототивный—богозневаж-
ний.
Богородица—богородиця.
Богородская трава полевая,
Thymus serpyllum—чебрець,
чебрик, чебчик.
Богослуженіе — відправа, служ-
ба божа.
Богоспасаемый—см. Богохра-
нимый.
Боготворить—божествити; адо-
рувати.

Богоугодный—богумилый, бо-
гулюбый.
Богохранимый — богобереже-
ний.
Богохуленіе—блюзнірство, бо-
гозневага.
Богохульникъ, -ница—блюзнір,
ка, богозневажець, - жница.
Богохульство — см. Богохуле-
ніе.
Богохульствовать—блюзнити
бога зневажати.
Богочеловѣкъ—боголюдина.
Богоявленіе (праздникъ)—воло-
хреще, ордань.
Богъ—біг, бог.
Бодать—брати на роги, буца-
ти.
Бодаться—битися рогами.
Бодливый—битливый.
Бодриться—бадьоритися.
Бодрость—бадьорість, трипа-
лість, жвавість; сміливість,
відвага, отуха.
Бодрствовать — пильнувати,
чутти, чувати.
Бодрый — бадьорий, чустрий,
тривалий, жвавий; відваж-
ний, сміливий.
Боевой — войовий, бойовий
бойний.
Боець — бояк, войовник; ку-
лачний—перебієць.
Божба—божіння.
Божескій—божий.
Божественность—божність.
Божественный, -о—божий, -с
Божество—богостота.
Божиться—божитися.
Божье дерево, бот. *Artemis
abrotanum*—біждерево.
Божья коровка, насѣк. *Coccinea
la septempunctata*—бездрик,
бедрик, сонечко, петрик,
серденько.
Божница—божник.
Бой—см. Битва.
Бойкій — шварний, шворний,
моторний, меткий, жвавий,
шпаркий.
Бойкое (мѣсто)—розигри.
Бойница—бійниця.
Бойня—різниця; різня, крива-
вий бій.
Бокаль—келех, пугар.
Боковой—побічний, бічний.
Боксировать—боксувати.
Бокъ—бік; (мясо съ ребрами)
схаб.

олванъ — бельбас, бецман, дурбас, йолоп, бейдак; штурпак, надовбень.

Болотистый—багнийский.

Болотный—болотяний, багно-вий.

Болото—багно, белото, синяка; ржавое—рудявина, рудка, руда.

Болтаніе—бовтанья; теліпанья; базіканья, белькотанья.

Болтать—бовтати, колотити; махати, дригати; перебендуювати, торохтіти, белькотати, патякати, базікати, рейдити, форкотати, фляворити, фльокотати

Болтаться — бовтатися, колотитися; тинятися; теліпатися, мотатися.

Болтливый — белькотливый, форкотливый, язикатый, щебетливый, фляворливый.

Болтовня — баляси, теревені, перебендя, торочення, базіканья, цокотнеча, цокотня

Болтунъ — щебетун, цокотун, балаклій, балакун, лепетун, белкотун, щебетій, цвентюх, талалай, торохтіій.

Болтуня—талалайка, торохтійка, щебетуха, цокотуха, белькотуха, лепетуха, сокотуха.

Болтъ—прагонич.

Воль—біль.

Вольница—лікарня.

Больничный—лікарницький.

Больно—боляче, болізно; уразливо, тяжко, важко; дуже, тяжко, вельми.

Больной—слабій, хорій, хворій, недужий;—тяжело-трудний; — безнадёжно-смертенний.

Вольше — більш;—всего—над усе, за все, саме більш, найбільш.

Большеголовый — головатий; головань, головко.

Большинство—більшість, більшина.

Большій—побільший, більший.

Большой—великий, здоровий, тяжкий; нѣсколько большой—повеликий.

Вольшуцій—величезний.

Болѣвшій—хворовний.

Болѣе—більш, гірше; над.

Болѣзненность—хоробливість, хоровитість, хворобливість, слабовитість, хирність; болізність.

Болѣзненный — хорявий, хирлявий, хорячий, хоровитий, хороблидий, хворобливий, хирій, хиренний, кволий, безздоровний, слабовитий; суц.-скергеля.

Волѣзь — хвороба, хворота, хирячка, хворість, слабість, недуга, неміч, хира; англій, ская-одміна.

Болѣть—нездужати, слабувати, хоріти, хворіти, червіти, чев'ядіти, хиріти, хирлати, хирляти.

Волюцій—уразний, уразливий.

Бомба—бомба.

Бомбардировать — бомбувати, бомбардувати.

Бомбардиръ—гарматник, гарматій, гармаш.

Борачъ, раст. *Bohago-ogiroshnik*.

Борбора, раст. *Bunias orientalis*—грицик.

Бордюрь—окравка, крайка.

Бореніе—боріння, боріканья.

Борець — борець; перебісець; раст. *Conium maculatum* — свистюля, сикавка.

Борзая собака—хірт, хорт.

Борзописецъ—шкрабіка, базграч.

Бормотаніе—буркотанья; мурмотіння, мимріння, бурчання, бубоніння.

Бормотать—буркотати, туркотати; мурмотати, бурчати, жебоніти, хамаркати.

Бормотунъ—мимря.

Боровій—кнурячий.

Воровъ—кнур.

Борода—борода.

Бородавка—бородавка.

Бородатый—бородатий.

Бородачъ—бородай.

Бородка—борідка.

Бородокъ (у кузнецовъ)—пробій.

Бородчатый, бот.—остистий.

Борозда—борозна, скорода.

Бороздильникъ—рало.

Бороздить — борознити, скородити, ралити.

Бороздка—борозенка.

Бороздникъ—рало; сапа.

Вороздчатый—борознистый.

Борона—борона.
 Бороченіе—скородіння, воло-
 чіння.
 Боронильщикъ—скородільник,
 волочільник.
 Бороновать—скородити, воло-
 чити.
 Бороть—бороти, подужувати,
 перемагати.
 Бороться—боротися; змагати-
 ся, дужатися; съ препятст-
 віями—побиватися.
 Бортовой—бортяний.
 Бортничать—бортникувати.
 Бортъ—край, беріг; судна—
 облавок.
 Бортъ—колода, борть.
 Боръ—бір; брання.
 Борьба—боротьба, бороття.
 Босикомъ—босака, босоніж.
 Босой—босий.
 Босоногій—босий, босоногий.
 Босоножка—босоніжка.
 Босякъ—босак; халамидник.
 Ботанический — ботаничний,
 рослинний.
 Ботвина—гичка.
 Ботинокъ—полуботок.
 Ботфортъ, -ты—чобіт, чоботи.
 Боцманъ—старшина, боцман.
 Бочарничать—бондарувати.
 Бочаръ—бондарь.
 Бочениться—бокувати; брати-
 ся у боки.
 Боченокъ—барило.
 Боченочный—барилковий.
 Бочечный—бочковий.
 Бочистый—бокатий; бокань.
 Бочка—путня; водовозная-са-
 ка.
 Бочкообразный — барилькува-
 тий.
 Боязливость — боязкість, по-
 лохливість, лякливість.
 Боязливый, -о—боязкий, по-
 лохливий, лякливий.
 Боязь—острах.
 Боярышникъ, раст. *Crataegus*
oxyacantha—глід.
 Боятся—боятися, страхатися.
 Бравый—голінний, жвавий.
 Брага—брага.
 Брадобрей—голяр, голій.
 Бражникъ, -ца—гультай, -ка.
 Бражничать — гультакати,
 пити-гуляти, чаркувати.
 Бразды—біжки.
 Бракованное—покидька, обірок.
 Браковать—покидати.
 Браковка—покид.

Бракосочетаніе—шлюб.
 Бракъ—шлюб, подружжя; не-
 годн. предметъ - покидь,
 покидька, обірок.
 Бранить — лаяти, сабанити,
 цабанити, безчестити, сва-
 рити.
 Браниться—лаятися, фукати.
 Бранчивый—сварливий.
 Брань — лайка, лаяння, фук,
 свар, зв'яга.
 Браслетъ—обручка.
 Братника—братова.
 Брататься—брататися.
 Братецъ—братік, братусь.
 Братишка—братко.
 Братоубійство—братовбивство,
 братогубство.
 Братский—см. Братственный.
 Братственный—братерський.
 Братство — братство; братер-
 ство; побратимство.
 Брать—брат; названный - поб-
 ратим.
 Брать - брати; збирати; побирати.
 Братся за что - братися до
 чого; поспішно - прихвач-
 ватися, - хватитися.
 Брачный — шлюбний, весіль-
 ний; подружний.
 Бревенчатый—рублений.
 Бревно—цурпак, колода, брус;
 круглое - вибель, вбляк;
 обтесанное-тесан.
 Бредень — волок; для раковъ,
 небольшой - рагеля.
 Бредина, раст. *Salix sargasa*—
 верболіз.
 Бредить—верзти, блудити сло-
 вами, маячити, марити.
 Бредни—теревені, вигадки.
 Бредь—маячня, ввижання.
 Брезгать—гидувати, шкаредити-
 тися, гребати, бридитися,
 гордувати.
 Брезгливость—гидливість, брид-
 ливість.
 Брезгливый—гидливий, брид-
 ливий.
 Брезжить—блискати, мигтіти,
 блимати, дніти, на світ бла-
 гословлятися.
 Бремя—тяжина, тяжар, вага,
 тягар, тягарь.
 Брелокъ—дармовис.
 Брешіе—грязиво, болото, кай.
 Бренность — тлінність, мар-
 ність, нетривалість.

Брeнный — тлінний, марний, нетривалий.
 Брeнчалка—бязкітка.
 Брeнчаніе — цоркіт, бязкіт; бринькання.
 Брeнчать—бязчати, чеберчати, цоркотіти, цоркати; бринькати, трюмкати.
 Брeсти — шлямпати, плентатися, чвалати, тягтися.
 Брeшь—вилім, вирва.
 Брeльянтъ—діамант.
 Брeтва—голиця, голяк.
 Брeтвенница—голитовня.
 Брeтвенный—голитовний, голичний.
 Брeтый—голений.
 Брeть—голити.
 Брeться—голитися.
 Брeтье—гоління.
 Бровистый—броватий; бровань.
 Бровный—брівний.
 Бровь—брова.
 Бродильный—квасний.
 Бродильня—квасня.
 Бродить — волочитися, тинятися, блукати, швендяти, вештатися, триндатися; хим.-шумувати, мусувати.
 Бродникъ—волок.
 Бродокъ—пробій.
 Бродяга — флигош, волоцюга, блудяга, тягака, заволока, приبلуда, блудець.
 Бродяжничать—волочитися.
 Бродяжничество — побридки, волоцюжництво, проволокита.
 Бродячий — мандрівний, шкитавий.
 Броженіе—мусування.
 Броненосецъ—панцерник.
 Броненосный—панцерний.
 Бронза—спиж, брондза.
 Бронзировать — спижувати, бронзувати.
 Бронзировка — спижування, брондзування.
 Брондзовка. насѣк. *Arhovius fossor*—оленка.
 Бронзовый—спижовий, брондзовий.
 Броня—панцер.
 Бросаніе—кидання, шпурляння.
 Бросать, -силь — кидати, кинути, шпурляти, -рнути, шпуряти, -рити, швиргати, -ргнути, швигати, -гнути; вергати; кидати, покинути; лишати, лишити; занехаяти.

Бросаться, -силься—кидатися, кинутися, метатися, метнутися, пориватися, порватися, шататися, шатнутися, соватися, сунутися.
 Броскій—кидкий, меткий; меткий, жвавий; нікчемний.
 Броскомъ—навкидя, кидькома, скидя.
 Брудершафтъ—побратимство.
 Брульонъ—чорнетка.
 Брусника, раст. *Vaccinium vitis idaea*—камінки, гододза.
 Брусовка — терпуг, рашпель.
 Брызгалка — кропило, порскальце, порскавка.
 Брызганіе—чвиркання, порскання.
 Брызгать, -знуть — чвиркати, -кнути, порскати, -снути, сикати, -кнути; шпувати, прикропляти, -пити.
 Брызги—чвирки, порски.
 Брызнуть (струей)—свиснути.
 Брыкаться—вихати, фиркати, брикатися, хвицати.
 Брыкливый — вихливий, брикучий, хвицливий.
 Брысь—тпрусь, прись.
 Брюзга—дринда, буркун, мрукало.
 Брюзглый—одутий.
 Брюзгнуть—пухти.
 Брюзжаніе—буркіт, бурчання.
 Брюзжать—буркотіти, бурчати.
 Брюква—кочерега.
 Брюки—штани.
 Брюнетка—чорнявка, чорнюха, чорнява.
 Брюнетъ—чорнявий, чорнявещь.
 Брюханъ—черевань.
 Брюхастый—череватий.
 Брюхатѣть—череватіти.
 Брюхо—череве.
 Брюшина—чепець, черевина.
 Брюшко—черевце.
 Брюшной—черевний.
 Бряканіе—цоркіт.
 Брякать—бязчати, цоркотіти, цоркати.
 Бряданіе—бязкотня.
 Бряцать, побрякивать, —бязкати, побрязкувати, побрязкати, побрязчати, брязкотіти.
 Бубенчикъ—балаболка, балабон, бязкітка, брезкулька.
 Бубень—бубон.
 Бубновка—дзвінка.
 Бубновый—дзвінковий.

Бубны (карты)—дзвінкі.
 Бугористый—горбастий.
 Бугорокъ—пагірок, горбик.
 Бугорчатка, мед.—сухоти.
 Бугорчатый—горбкуватий, пагірковий.
 Бугоръ—хупор, горб, могила.
 Бугристый—сугорбистий.
 Бусшприть (судох.)—пика.
 Буде—як що, колн.
 Будильникъ—будило.
 Будить—буркати, розбуркувати, будити, пробуджати, пробуджувати, збуджувати.
 Будка—будка; (въ телѣгѣ) табурка.
 Будничный—буденний.
 Будоражить—турбувати, колотити, баламутити.
 Будочникъ—будник.
 Будра, раст. *Hedera Helix* — плющ.
 Будто—буцім, наче, ніби, мов, чей, чей-би; хіба? невже?
 Будто бы—мовляв, не скажи, ніби то, наче б то.
 Будущій—майбутній, приший, прийдешній.
 Будущность—майбутність, будучність, пришлість, прийдість.
 Буеракъ—байрак.
 Бузлакъ, раст. *Stocus reticulatus*—сиротень, просурень, просуринка.
 Буйволь—буйвіл.
 Буйный—бешкетний, гвалтовний, бурхливий, рвачкий.
 Буйство—гвалт, бешкет.
 Буйствовать—бешкетувати, галабурити.
 Бука—хо, хоха; бундук, темрюк; нелюда.
 Букашка—кошашка.
 Буква—літера; гласная—голосівка; согласная—шелестівка.
 Буквальный—достотний, дослівний, достоменний.
 Букварь—граматка, абетка.
 Буквенный—літерний.
 Букеть—пучок.
 Букинисть—старокнижник.
 Букля—кучер.
 Буксирный—тягловий.
 Буксиръ—тягло.
 Букъ-бук; луг митель; жлукто.
 Булавка—шпилька, прищпилька.
 Булавочный—шпильковий.

Булка франц.—франзоля; обык—булка.
 Булочная—пекарня.
 Булочникъ—пекарь.
 Булочница—пекарка, перепічка.
 Бултыхнуться—шубовснути, бѣтнути.
 Бултыхъ—шубовсть, плюсь, шуль, бовть.
 Бульдогъ—британ.
 Бульонъ—юшка.
 Бумага—папір; почтовая—листовий папір; оберточная и промокательная—бібула; хлопчатая—бавовна; гербовая—штемпльовий папір.
 Бумагомаратель—шкрабіка; базграч.
 Бумагопродавецъ—папірник.
 Бумажка—папірець.
 Бумажникъ—папіровник.
 Бумажный—папіровий;—фабрикантъ—папірник;—ная фабрика—папірня.
 Бумазейный—бархановий.
 Бумазея—бархан.
 Бунтовать—баламутити, підбурювати.
 Бунтоваться—ворохобити, бунтзривати.
 Бунтовской—бунтовливий, ворохобний.
 Бунтовщикъ—бунтарь, бунтовник, ворохобник.
 Бунтовщическій—бунтовничий.
 Бунтъ—ворохібини, ворохібня, ворохібництво.
 Бура—блідень.
 Буравить—свердлити.
 Буравчикъ—свердлик.
 Буравъ—свердел, свердло; рудничный—штирь, свідер.
 Буранъ—хуртовина, заверюха, шаркан, штурма.
 Бургомистръ—бурмистер.
 Бурбонъ—грубіян.
 Буреломъ—вітролом.
 Буржуа—міщанин.
 Буржуазія—міщанство.
 Буржуазный—міщанський.
 Бурливый—бурхливий.
 Бурлить—клекотіти, бурувати.
 Бурный—бурхливий, шквирдявий, хуртовинний.
 Буровой—свідровий.
 Бурчаніе—буркотня, буркотнеча.

Бурчать—буркотати.
 Буръ—свідер, сверло.
 Бурый (о масти)—цісавий.
 Бурѣть—цісавіти.
 Буря—бора, хвиля, штурма,
 шаркан, чвара, хаверя.
 Бусы — пацьорки, склянчина,
 пацірки, паціурки.
 Бутерлакъ, раст. *Postulaca*
sativa—сѣсонка.
 Бутонъ—пуп'яшок, роспуківка
 Бутузъ—куцак, пузань, опецьок.
 Бутылка—пляшка.
 Бутылочный—пляшковий.
 Бутыль (больш.)—сулія, фля-
 ша; оплетенная—балцанка.
 Бутыльчатый—пляшкуватий.
 Буфетъ—креденець, шахвар-
 ня, мисник, судник; ресто-
 рация.
 Бухалень пт. *Botaurus Iaris*—
 бугай.
 Бухать—бухати, гепати.
 Бухгалтерія—рахівництво.
 Бухгалтеръ—рахівник.
 Бухнуть (разбухать) — бубня-
 вати, бучавіти.
 Бухта—затока.
 Бухъ—см. Бултыхъ.
 Бученіе—зоління, лужіння.
 Бучило—бакай.
 Бучильня—золярня.
 Бучить—золити, лужити.
 Бучной—золінний.
 Бушевать — буюти, бурхати,
 шпурати, бурхотати, фуж-
 делити, фуждіти, войдувати.
 Буянить — бешкетувати, гала-
 бурити.
 Буянство—бешкет, бешкету-
 вання.
 Буянь—бешкетник, галабурд-
 ник, пробишака, пробийго-
 лова.
 Бывало—бувало.
 Бывалый — колишній, мину-
 лий; бувалий, обметаний;
 суц.-бувалець.
 Бывать—бувати.
 Бывающій (у кого)—ухожий.
 Бывшій — минулий, що був,
 спозаколившій.
 Быкъ—бик, віл; бугай; стовп.
 Былина — билиця; билина;
 зпич.: дума.
 Былой—минулий, колишній.
 Быль — билиця, буваль, бу-
 вальщина.
 Быстрина—швидковіддя, ру-

ковід, бистря, стріль-вода.
 Быстробѣгающій — скоропад-
 ний.
 Быстроглазый — бистроокий,
 бистрий на око.
 Быстроногий — прудконогий,
 вітроногий, прудкий на
 ноги.
 Быстрота—прудкість, швид-
 кість, хуткість, шпаркість.
 Быстротечный — бистроплин-
 ний.
 Быстрый, о—швидкий, пруд-
 кий, хуткий, шпаркий, мет-
 кий, жвабий, хитрий, за-
 машний.
 Быстрѣе — швидче, швидчіш,
 мерщій, прудчіш, хутчіш.
 Бытіе—буття, існування, іст-
 ніння.
 Бытность—буття, перебування.
 Бытовой—побутовий, побито-
 вий.
 Быть—побит, побут; просто-
 народный—простацтво.
 Быть—бути, існувати, істні-
 ти, жити, тривати, матися.
 Быть, итти (къ лицу) — при-
 лечувати, прилечати, ли-
 чити, лицювати.
 Бытье—буття.
 Бычати́на—бичина, воловина
 Бычачій—бичачий, воловий.
 Бычокъ, рыба *Gobius orphio-*
serphalus Pall. — трав'яник,
 пічкур; рыба *Cottos*—бабець;
 ум. отъ Быкъ—бичок.
 Бѣга—гонитва, перегони.
 Бѣганіе — бігання, біганина,
 гайсання, ганяння.
 Бѣгать—бігати, гайсати, га-
 няти, шмигляти, тїкати, цу-
 ратися, уникати чого.
 Бѣглець—утікач.
 Бѣгло — побіжно, шпарко,
 швидко.
 Бѣглый — втіклий, збіглий;
 шпаркий, швидкий; по-
 біжний.
 Бѣглянка—утікачка.
 Бѣговой — перегонювий; -выя
 дрожки—бігунці.
 Бѣгомъ—утском, бігцем, біг-
 ма, біжка, підтюпцем.
 Бѣготня—побіганки, побігання,
 біганина, топтанина.
 Бѣгство—утік, утіканка, уті-
 кання, утеча, втіки.
 Бѣгушки—бігунці.
 Бѣгъ—біг.

Бѣда—лихо, біда, халепа, ли-
ха година; прибідок.
Бѣдность — убогість, злидні,
бідота, бідність.
Бѣднота — убогість, злидні;
харпацтво, голота, бідота.
Бѣдный — худакий, убогий,
злиденний, мізерний; бід-
ний, сердешний.
Бѣдчѣть — убожити, голіти,
мізерніти, підупадати, пе-
реводитися на.
Бѣдняга—неборак, нетяга, бі-
долаха, бідаха, горопас,
сердега, побідаш, побіден-
ник, сердешний, -на, небога.
Бѣднякъ—худак, худопахолок,
харпак, бідак, голяк, зли-
дарь, гольтіпака, собир.:
гольтіпа, голота, сірома.
Бѣдовый — голінний, проміт-
ний; суц.-проміт.
Бѣдокурить—шкодити; броіти.
Бѣдокуръ—шкодник.
Бѣдственный — нещасливий,
злигодній, безголов'яний,
упадовий.
Бѣдствие — безголов'я, лихо,
лиха година, упад.
Бѣдствовать—бідувати, злид-
нювати, біду бідувати, бі-
ду тягти.
Бѣженецъ—утікач, виселенець.
Бѣжать—бігти; (инос.) чесати.
Бѣлая кашка, раст. *Trifolium*-
repens—тройнячок.
Бѣленіе—біління.
Бѣлесоватый—білястий.
Бѣли, *Leucorrhoea* — уплави,
сплавня біла.
Бѣлизна—біль, білота.
Бѣлила—білило, побіл; свинцо-
вая—блейвас.
Бѣлильный—білиловий, блей-
васовий.
Бѣлильня—бліх, бліховня.
Бѣлильщикъ, -ца — біляр, -ка
бліхар, -ка.
Бѣлить—вбіляти, білити, бі-
хувати, побіляти.
Бѣличій — вевриковий, цубір-
ковий, білячий.
Бѣлка, зоол.—цубірка, веврик,
вивірка, вевюрка.
Бѣлковина—білковина.
Бѣлковый—білковий.
Бѣлобородый — білобородий,
сивобородий.
Бѣлобрысый—білявий.
Бѣлобрюхий—підласий, підла-

систий.
Бѣловатый—білявий.
Бѣловой — біловий, прибілий,
біластий.
Бѣлоглазый — білоокий, біло-
зорий.
Бѣлоголовый—білоголовий, си-
вий.
Бѣлокаменный—біломурий.
Бѣлокопытникъ, раст. *Tussila-*
go farfara—підбіль.
Бѣлокорка, раст. *Artemisia*
inodora—нехвороща біла.
Бѣлокрыльникъ, раст. *Calla*
palustris—хвіялковий корінь.
Бѣлокурый—білявий.
Бѣлокъ—білок; раст. *Anemo-*
ne—переліска.
Бѣлолицый—біловидий.
Бѣлолозь, раст. *Salix amyg-*
dalina—білотал.
Бѣлоручка—лехкевич, лехківна.
Бѣлорыбица, *Salmo nelma* —
білуха.
Бѣлоснѣжный—білосніжний.
Бѣлостойка, раст. *Pulmonaria*
officinalis—медунка.
Бѣлотѣлый—біпотілий, білоте-
лесий.
Бѣлоусъ—біловус; раст. *Nardus*
stricta—ковила, мичка.
Бѣлошвейка—швайка, швачка.
Бѣлуга, рыба *Accipenser hiso-*
viza, гау а, білюга.
Бѣлужій—визиновий, гаузовий.
Бѣлый—білий; білий, чистий;
білий, сивий.
Бѣлье — білизна, білизна,
шмаття, хустя, хуста, хус-
ти, рубате.
Бѣльма—баньки.
Бѣльмо—більмо, скалка.
Бѣлѣть—біліти, білішати; бі-
літи, яснїти.
Бѣсенокъ—бісеня.
Бѣситъ—бісити, дровичи.
Бѣситься—сатанїти, казитися;
біснитися, скаженїти, люту-
вати; казитися, дурїти.
Бѣсноватый—бісновистий, бі-
снуватий.
Бѣсноваться — біснуватися; о
скотѣ—ригувати.
Бѣсово молоко, раст. *Euphor-*
bia—молочай.
Бѣсовка—чортиця, відьма.
Бѣсовскій—бісів.
Бѣсовщина—бісовина, чорто
виння; шаленство, сказ.
Бѣсъ—біс, дідько.

Вѣшеница, раст. *Cicuta virosa*
—бох, вѣха.

Вѣшенство—шал, шаленість,
шальга; скаженість, сказ.

Вѣшенный—скаженный, шале-
ний, кручений.

Бюварь—бібуляр.

Бюджетный—бюджетовий.

Бюрократическій—бюрократич-
ний.

Вюсть—погруддя.

В.

Вавакать (о перепелахъ) —
хававкати, підпідьомкати.

Вавилонистый—кривий, кру-
чений.

Вавилоны—покручена дорога;
базгранина.

Вага (у экипажа)—штельвага,
штивляга, штильвага.

Вагонный—вагоновий.

Вагонъ—вагон.

Важничаніе—величання, гонс-
рування, пишання, чван-
ніння.

Важничать—фудулитися, ве-
личатися, гоноруватися, пи-
шатися, хвинтити, дударити-
тися, бришкати, чванитися.

Важничающій—фудульний,
чванливий, чваньковитий,
чванькуватий, чванько,
чванька.

Важность—вага, важність; по-
важність, повага.

Важный, о—важный, поваж-
ний, значний; бучний, о.

Ваза обѣд.—миса; худ.-глеков-
ник.

Вазонъ—тежик, риновка, зіль-
ник.

Вайда красильная, раст. *Isatis*
tinctoria—синячник.

Ваія—пальма.

Вакантный—упалий, гулящий,
порожній, ваковний.

Вакса—шварц.

Ваксить—шварцувати.

Валанда—см. Вахлакъ.

Валандаться—марудитися, ба-
ритися; тинятися, хилятися

Валежникъ—хмиз, трусок, ла-
мань, вітролом, ріща, вивер-
тень, вивернениця, посуш.

Валекъ—прач, праник; рубель;
барок, орчик; рамено (у вес-
ла); валець (въ мельницѣ).

Валенки—чупі, повстяники.

Валеный—ступований.

Валеріана аптечн., раст. *Valeriana officinalis*—смердючка

Валеть (въ картахъ)—хлопан,
хлап, хвиль, хвалька.

Валикъ—валець.

Валильня—валюша.

Валить—валити; накидати,
нагромаджувати; звалюва-
ти, скидати; сунути; о ды-
мѣ—путрити, пошибати.

Валиться—валитися; падати;
роспадатися; —толпой—валу-
вати.

Валка—звалювання; натопт,
тиск; вируб; падь, опада,
виздох; валяння (сукна);
бійка.

Валкій—перекидистий, хист-
кий, кантовний; ласий на.

Валкость—хиткість, кантов-
ність, хитливість.

Валовой—огульний, гуртовий

Валунъ, минер.—кругляк.

Валь—вал, шанець, окіп; во-
дяной—бурун; механ.—вал.

Вальдшнепъ, пт.—валюш, ва-
люшень, слуква, солуква,
фолюш.

Вальсировать—вальсувати.

Вальсъ—вальс, валець.

Валюга—см. Вахлакъ.

Валяльный—валюшний.

Валяльня—валюша, валюш-
ник, валюшня.

Валяльщикъ—шаповал.

Валяніе (сукна) — товчіння,
ступовання.

Валять—валяти, качати; валь-
кувати; бгати; місити, роз-
чиняти; бити; базграти, ля-
пати; погано грати.

Валяться—валятися, кача-
тися; витягатися; въ грязи-
тарятися, барложитися; въ
постели—вилежуватися.

Вампиръ—упирь.

Ванна—купіль; купільник, ку-
пільниця.

Вапъ (краска)—любрика.

Варахія, раст. *Jnula hista*—
сідач.

Варварка, раст. *Barbarea vul-*
garis—свиріпа.

Варварскій—дикунський, жор-
стокий.

Варварство—дикунство, жор-
стокість.

Варваръ—дикун.

Варенець—ряжанка, гусян-
ка, пряжанка.

Вареніє (какъ процессъ)—варня, варіння; о желудкѣ-травленія.
 Варенье, суц.—конфітура.
 Варить—варити; въ сахарѣ, маслѣ-смажити; о желудкѣ-травити.
 Варіанть—відміна.
 Варка—варня, варіння.
 Варіировать—вар'ювати, розмаїтити.
 Варъ-спека; окріп, укріп; загін; шевська смола.
 Василекъ полевой, *Centaurea cyanus* — синець, блават; *Centaurea*—волошка; душистый *Ocimum basilicum*—васильки.
 Васильки рогатые, раст. *Delphinium consolida*—сокирка.
 Вассаль—голдівник.
 Вассальство—голдівництво.
 Вассальствовать—голдувати.
 Вассальскій—голдівничий.
 Вата—бавна, бавовна.
 Ватерпасъ — шмига, шмига, грунтвага.
 Ватный — бавняний, бавовняний.
 Ватрушка—мандрика.
 Вахлакъ—чвалай, вайло, бамбула, мяло, мняло.
 Вахляй—партач.
 Вахлять — партачити, партолити.
 Вахта-сторожа, варта, стійка.
 Вахта болотная, раст. *Menyanthes trifoliata* — тріфолія.
 Вашъ—ваш, васький.
 Ваяло—різак, різець.
 Ваяніє—сницарство, статурництво, різбарство.
 Вая плодоносная, раст. *Orhioglossum vulgatum* L.—без'язничик.
 Ваятель — сницарь, статуроpecь, статурник, статуриста, різбар.
 Ваять—статурувати, різбити, різбувати.
 Вбиваніє—забиванія.
 Вбивать, вбить—забивати, бити; вбивати, вбити; всаджувати, дити.
 Вбираніє—вбиранія, втяганія, всчканія, усмоктунанія.
 Вбирать — вбирати, втягати, всякати, усмоктувати.
 Вблизъ — поблизу, зблизька, коло близу, поблизь.

Вбрасыванье—укиданія.
 Вбрасывать, вбросить—укидати, укинути; умечувати, уметати; утарабанювати, банити; утирювати, утирити.
 Вбрѣзнуть—впорснути.
 Вбѣгать, жать—вбігати, гти.
 Вваливать, -лить — утирювати, рити, укидати, нути.
 Вваливаться, -литься—утирюватися, ритися, влазити, влѣзти; западати, пасти, усмоктуватися, татися.
 Введеніє—впровадження; запровадження; вступ, передмова; во владѣніє—вводици; во храмъ п. Б.-громниці.
 Ввергать, -гнуть—укидати, укинути.
 Вверженіє—укид, укиданія.
 Ввертывать, -рнуть — укручувати, тити, ушрубувати, ушрубувати.
 Вверху—угорі.
 Вверхъ (какъ) до гори; (куд:) -угору; (дномъ)—шкереберть, шкареберть, до гори ногами; -лицомъ-горілиць;—ногами-гориніж; животомъ-голічерева, голічерева, гори-черева; по рѣкѣ-проти води.
 Ввечеру—увечері.
 Ввивать, ввить — вплітати, вплести.
 Ввивка—вплітанія.
 Ввинчивать, ввинтить — укручувати, тити, ушрубувати, бувати.
 Ввинчиваться, ввинтиться — укручуватися, титися, ушрубуватися, буватися.
 Ввисать—звисати.
 Вводитъ, ввести—упроваджувати, вадити, запроваджувати, дити, уводити, увести.
 Вводный—вставний — листъ—уводчий лист.
 Вводъ—упровадження, вступ; во владѣніє—уводици.
 Ввозить — увозити, увезти, привозити, привезти.
 Ввозный — увозовий, привізний.
 Ввозъ—увоз, привіз.
 Вволакивать, -лочить—уволікати, локти, втягати, гти.
 Вволю—до схоу.

Ввораचितать, -ротити—загор-
тати, угортати, -рнути.
Ввѣкъ—до віку.
Ввѣрять, -рить—звѣряти, -ри-
ти, доручати, -чити.
Ввязывать, -зать—увязувати,
-зати, вплітати, влести;
-втягати (кого у що).
Ввязываться, -заться—вплі-
татися, влестися; утру-
чатися, -титися.
Вгибаніе—угинання.
Вгибать—угинати, удавлюва-
ти.
Вгибъ—упука, угин, удавли-
на.
Вглубь—углиб.
Вглядываться, -дѣться—вдив-
лятися, -витися, придив-
лятися, -витися.
Вгнать—загонити; забивати,
заганяти.
Вгустую—круто.
Вдаваться—віддаватися; вису-
ватися, виставати.
Вдавление—упука.
Вдавливать, -вить—вдавлюва-
ти, вчавлювати, -вити.
Вдавніѣ—колись.
Вдалбливать, -бить—удовбу-
вати, -бати; втискати, -сну-
ти; втокмачувати, -чити.
Вдалекѣ—далеко.
Вдаль—удалеч, удалечінь.
Вдвигать, вдвинуть—усувати,
усунути.
Вдвигаться, вдвинуться—усу-
ватися, усунутися.
Вдвижной—усувний, засув-
ний; ящикъ—шухлядка.
Вдвое—уподвійні, уторицею,
двічі, подвійно; большій—
двічі такий як...
Вдвоемъ—удвох, удвійзі.
Вдвойнѣ—уподвійні, подвійно.
Вдевятеромъ—удевятьох.
Вдергивать, -рнуть (нитку)—
усилити, -лити (нитку).
Вдобавокъ—на додачу.
Вдова—удова, удовиця.
Вдовецъ—удовець.
Вдовій, вдовицѣ—вдовицій;
сынъ—вдовиченко.
Вдоволь—удосталь, удоzwiль,
удостац, чимало, уповні.
Вдовство—удовування.
Вдовствовать—удовіти, удо-
вувати.
Вдовушка—удівонька, удович-
ка.

Вдовый—овдовілий.
Вдовѣть—удовіти.
Вдогонку—удогонь, уздогінці
наздогін, наздогінку.
Вдоль—уподовж, удовж, упро-
довж, уз, подовш, уздовж;
-берега—узберіж; -стѣнь—
попід стінами, попід стіни.
Вдомекъ—утямки.
Вдомникъ—приймак.
Вдосталь—см. Вдоволь.
Вдохновение—натхнення, на-
дих, надихання.
Вдохновенный, -о—натхнен-
ний, надихний, -о.
Вдохновлять, -вить—натиха-
ти, -хнути.
Вдохнуть—вдихнути, вдмух-
нути.
Вдребезги—надрізки, надруз-
ки, на гамуз, на череп'я.
Вдругорядь—удруге.
Вдругъ—ураз, раптом, знена-
цька, зразу, нагле, спробогу;
-аж ось, аж, коли, коли це.
Вдувальный—вдмухний.
Вдувание—вдмухання.
Вдувать, вдуть—вдмухати,
хнути.
Вдумчивый, -о—вдумливий, -о.
Вдумываться, -маться—вду-
муватися, -матися.
Вдыхание—вдихання, втягання,
повітря.
Вдыхать—вдихати, втягати
повітря.
Вдѣвать (нитку въ иглу)—
усилити, усилити; ключъ—
сажати (ключа).
Вдѣлывать, вдѣлать—уроб-
ляти, уробити, управляти,
управити.
Вдѣть (веревку)—ушморгнути.
Вегетарианецъ—вегетарист.
Вегетарианство—вегетаризм.
Ведение—прсвадження.
Ведерко—відерце.
Ведерный—відерковий.
Ведренный, -о—погожий, годн-
няний, -о.
Ведро желѣз.—цеберка, відро;
большое—цебер.
Вѣдро—погода, година.
Вездѣ—скрізь, усюди, по всіх
усюдах.
Вездѣсущій—повсюдний.
Везеть (ему)—щастить, хорту-
нить, таланить, фолосить-
ся.

Везти—везти; съ трудомъ — сурганитися; безл.: щастити, хортунити, таланити, фолоситися, хвортунити.
 Векселедатель — векселеда-
 вещь.
 Вексель—вексель.
 Вексельный—вексельовий.
 Векша—см. Бѣлка.
 Великанскій—велетенскій.
 Великанъ—велетенъ.
 Великій—великий.
 Великоватый—величенький.
 Великодушіе—великодушність.
 Великодушный, -о—великодуш-
 ний, -о.
 Великолѣпіе—пишнота, прах-
 товність, роскошовість.
 Великолѣпный, -о—пишний, прах-
 товний, роскошовий, -о.
 Великомученикъ — великому-
 чень.
 Великопостный—великопїсний.
 Великорослый—рославий.
 Великосвѣтскій—великосвѣць-
 кий.
 Величавость—см. Величествен-
 ность.
 Величавый—см. Величествен-
 ный.
 Величаніе—славлення.
 Величать—славити.
 Величественность—величність,
 маєстатичність.
 Величественный -о, — велич-
 ний, маєстатичний, -о.
 Величество—величність.
 Величина—великість, величнь.
 Величиною—завбільшки.
 Величіе—величність.
 Вельможа—магнат.
 Велѣніе—росказ, наказ, загад.
 Велѣть—росказати, наказати,
 загадати.
 Вена, анат.—жила.
 Венеціанскій—віденецький.
 Венеція—віденець.
 Пенозный—жильний.
 Вентель—ятір.
 Вентерь—см. Вентель.
 Вентиляторъ—вітрогон, мли-
 нок.
 Вентиляція—вітрогонка.
 Вепрь—вепер, дик.
 Вранда—дахованка, ганок.
 Вербейникъ, раст. *Lysimachia*
vilgaris—крівзеник.
 Верблюды—верхоблюды.
 Верблюжій—верхоблюдовий.

Вероложка, раст. *Centaurea*
raguiflora, ovina—тект.
 поле.
 Вербное воскресеніе — квітна
 неділя.
 Вербная недѣля — вербница
 вербний тиждень, вербич.
 Вербованіе—вербунок, вербун-
 ка, залука.
 Вербовать—затягати, залучати
 Вербовка—см. Вербованіе.
 Верва—дратва.
 Вердиктъ—вирок, присуд.
 Веревка — ужище, ужисько,
 шворка, мотуз; толстая
 снасть—кодола, тягло, лин-
 ва; тонкая, веревочка—моту-
 зок, поворозка, ворозка, мо-
 тузочка, силянка.
 Веревочный—мотузовий, мо-
 тузковий.
 Вередить—ятрити, роз'ятрюва-
 ти.
 Вередливый—чирякуватий, чи-
 рячий.
 Вередь—чирка, чиряк, чиряч-
 ка, болячка, скула.
 Верезга—плаксій, рюмса.
 Верезжать—верещать.
 Вереница—ключ, гуж, низка.
 Вереницею—ключем, гужем.
 Верескъ, раст. *Lupiregus com-
 munitis*—яловець.
 Веретено—веретено, хвук.
 Веретье—лантух; рядно.
 Верейя — ворітниця, брамний,
 стовп.
 Верзила — гомила, бардадим,
 бецман.
 Вериги—залізни пута, ланцюги.
 Вермишель—локшина.
 Вернуть—вернути, повернути.
 Вероника, раст. *Veronica offi-
 cinalis*—окладник.
 Версификація—віршобудова.
 Верста—верства.
 Верстакъ—варстат, варстать,
 верстат.
 Верстаніе—рівнання, плянту-
 вання.
 Верстать — рівнати, плянту-
 вати.
 Верстовой—верстовий.
 Вертель—рожен.
 Вертель—печеря, печера, яс-
 киня.
 Вертикальність — стрімкість,
 простовисність, простопад-
 ність.

Вертикальний—простовисний, стрімкий, простопадний.
 Верткій—в'юнкий, верткий.
 Вертлявый — юрливий, верткий, вертливий, порський, в'юнкий, придзигльований.
 Вертопрахъ—вітрогон, вертипорох, жевжик, шелихвіст, паливода, вертихвіст.
 Вертуня, -ня — вертій, -ка, придзигльованець, -нка.
 Вертушка—вітрячок, млинок.
 Вертїніе—крутїння, вертїння.
 Вертѣть—повертати, крутити, вертїти; свердлити; керхувати, коверзувати.
 Вертѣться — крутитися, кружати, обертатися.
 Вертящійся—вертючий.
 Верхній — горовий, горішній; верхній; вищий.
 Верховность — зверхність.
 Верховный—зверхній, найвищий, Генеральний; начальник-зверхник.
 Верховой — верхній, горовий; верховий; сущ. гонець.
 Верховье—верх, вершок; стога-оверхки; рѣки-вершина.
 Верхоглядничать — гавити, гави, виторопні ловити.
 Верхоглядъ—розаява, солопій.
 Верхомъ—горою.
 Верхомъ-верхи.
 Верхушка — щолопок, верх, цюприк.
 Верхъ—гора, верх; екипажа-буда, табурка.
 Верченіе—крутїння, вертїння.
 Вершина—верховина.
 Вершитель—виконавець; доконавець; керовник.
 Вершить—чиконувати; доконувати; керувати.
 Вершокъ—вершок.
 Веселехонекъ—веселісінський.
 Веселить — звеселяти, забавляти.
 Веселиться — гуляти, веселитися.
 Веселіе—веселощі, радощі.
 Веселость—веселість.
 Веселый — веселий, радісний, втішний, безжурний.
 Веселые глазки, раст. Flos trinitatis—удовки.
 Весельный—весловий.
 Весельчакъ—веселун.
 Веселѣть—веселішатн.

Весенній — весняний, ярній, весінній, Ярий.
 Весло—весло, гребло;—у плот —трепло, кирма, бабайка.
 Весна — весна, ярь; ранняя—провесінь.
 Веснуха, раст. Anemone nemorosa—снігурка, раст.
 Веснушка — веснянка; ластовиння, ряботиння, псгругля, рябок.
 Веснущатый — веснянкуватий.
 Вести—вести, провадити, проводити; керувати;—себя благо-разумно, степенно—статкувати;—себя хорошо—шануватися, справуватися;—себя дурно—не шануватися, але справуватися;—дѣла справувати.
 Весь—увесь, усей, цілий.
 Весьма—вельми, дуже.
 Ветеринарь—ветеринар, коновал.
 Ветла, раст. Salix cinerea — верба, чернолоз; S. pentarda. черноталь.
 Ветловый—вербовий.
 Ветошка — дранка, ганчірка, старинка.
 Ветошникъ, -ца — тандитник, -ця, старожечник, -ця, ганчірник, -ця, ряндярь, -ка.
 Ветошь—старинка, лахманья, старизна.
 Ветхий—старий;—Завѣть—старий закон.
 Ветхозавѣтный-старозаконний.
 Ветхость—старість.
 Ветчина—шинка, окіст.
 Ветшать—старіти.
 Вечеринка—вечірка.
 Вечерній—вечірній.
 Вечерня—вечірня.
 Вечеромъ, вечеркомъ-увечері, увечір, вечір.
 Вечерь—вечір, вечірка.
 Вечерьѣть—вечоріти, сутеніти, поночіти.
 Вечоръ—учора увечері.
 Вешній—весняний.
 Вешнякъ—вешняк (мельница); заставка, опуст.
 Вещевой—річовий.
 Вещественность — матеріальність, річовинність.
 Вещественный—матеріальний, річовинний.
 Вещество—матерія, річовина.
 Вещица—штучка, дрібниця.

Вещный—речовий.

Вещь — річ; старая-старизна; истертая-стирок; плохая-поганка.

Вживѣ-закиття, за свого віку.

Взаимность—узаємність, обопільність.

Взаимный, -о—узаємний, обопільний, -о.

Взаймы—упозику, набір.

Взалкать—зголодніти.

Вземѣиъ—замісць (чого).

Взаперти—під замком.

Взаправду—справді.

Взапуски—наввипередки.

Взашей—в потилицю.

Взбалмошный—навісний, шалений, нерозважний, нерозсудний.

Взбалтывать, -болтать — колотити, сколотити, переколотити, перебовтати, побовтати.

Взбеленить — розлютувати, роззлостити.

Взбелениться—розлютуватися, посатаніти.

Взбивать—збивати, підбивати; пыль-колотити, сколотити.

Взбираться, взобратся — чаряпкатися, счаряпкатися, злазити, злізти, спинатися, зіп'ястися, дертися, видертися, вибіратися, вибратися.

Взбороздить — поскородити; покарбувати.

Взбрасывать, -росить—підкидати, -кинути.

Взбрестъ — вилізти; въ голову,—на думку спасти.

Взбрызгивать, -знуть-спорскувати, -снути, сприскувати, сприснути.

Взбугрить—порити, звалувати.

Взбудоражить — стурбувати, збаламутити, сколотити.

Взбунтовать—збаламутити.

Взбунтоваться—повстати, сбуритися, забунтуватися.

Взбучить — роздути; типцю, прочуханки дати.

Взбучиться—набучавіти.

Взбучка — халазія, прочухан почубенька, парло.

Взбѣгать, -жать-збігати, -гти.

Взбѣсить—розлютувати, роззлостити.

Взбѣситься-сказитися, скрутитися; посатаніти, заюшитися.

Взбѣшенный—осатанілий, роз-

лютований.

Взваливать, -лить—накладати, вкладати, класти на; обтяжати, -жити.

Взвизаться, взвиться—повиватися, повитися, зніматися, знятися, зноситися, знестися.

Взвихрить—роскуйовдити, роскудовчити.

Взводить, взвести—выводити, -вести на; змисляти, -лити.

Взводный—виділовий.

Взвоць—виділ, затяг.

Взволнованный, о — схвилюваний, зворушений.

Взволновать-схвилювати, зворушити, зрушити.

Взволноваться-схвилюватися, розсхвилюватися, зворушитися.

Взволочь—виволокти.

Взвыть—завити, заскиглити.

Взвѣшиванье—важення.

Взвѣшивать, -сить — важити, зважити.

Взглядъ—погляд; око; думка; ошибочный-хибний погляд; бросить-кинути Оком; на нашъ взглядъ-на нашу думку.

Взглядывать, -нуть — поглядати, поглянути, споглянути, зиркати, зиркнути, позріти.

Взгорокъ—пагорок, згірок.

Взгорѣться—занятися, запалитися.

Взгремѣть—загрімити, загуркотіти.

Взгромоздить—нагромадити.

Взгромоздиться—утеребитися, вилізти, видертися.

Взгрустить—зажуритися, засумувати.

Вздваивать-удвоювати, двоїти.

Вздергивать, -рнуть — підсмикувати, -кнути.

Вздорить—сваритися.

Бездорливый—сваркий.

Бздорный—недоречний, химерний.

Вздорь-харки-макогоники, дурниця, нісенітниця, бриднѣя.

Вздохи—ухи, охи, зітханнѣя.

Вздохнуть—зітхнути.

Вздохъ—зітханнѣя.

Взрагиваніе—здріганнѣя.

Взрагивать, вздрогнуть-здрігати, -гнути, здрігатися, -гнутися, стрепехатися, -хнутися.

Вздремнуть—задрімати.
 Вдувать, вздуть — здимати, надимати, -дути; духопелити, віддухопелити.
 Вздумать — на думку взяти, згадати, нагадати.
 Вздуматься — нагадатися, заманутися.
 Вздутся, отстать (о кожѣ, штукатуркѣ) — скожушитися.
 Вздымать—здимати.
 Вздыматься — здиматися, підноситися.
 Вздыханіе—зітханья.
 Вздыхать—зітхати.
 Взиманіе — побір, побіранья, збіранья, стяганья.
 Взимать — побірати, збірати, стягати (податки, гроші).
 Взирать—поглядати, позирати.
 Взламывать, -ломать—ламати, розбивати.
 Взлелѣять—викохати, випестити.
 Взлетать, -тѣть—підбиватися, зніматися угору, вилітати, -летіти на; о многихъ—політати.
 Взлетѣть—виліт.
 Взломъ—розлом, поллом, пролом.
 Взлѣзать, взлѣзть — вибіратися, вибратися. теребитися, утеребитися, спинатися, зіп'ястися.
 Взлюбить—полюбити.
 Взмахивать, -хнуть—махати, -хнути, маяти, майнути.
 Взмахъ—помах.
 Взмачивать—змочувати.
 Взметъ — підкидання; оранка.
 Взметывать—підкидати.
 Взмокшій—помокрілий.
 Взмолиться—взяти благати.
 Вморникъ, раст. *Zostera* — морська трава.
 Вморье—узмор'я.
 Вмылить—умилити.
 Вносить—вносити, виносити; віддавати, платити, вкладати, складати.
 Вносится, вносятся — зніматися, знестися.
 Внось — вкладка; виплата; первоначальный, въ цехъ — походне.
 Внудываніе—нуданья.
 Внудывать,-дать — нуздати, понуздати.
 Взоръ—погляд.

Врастить—вирост .и.
 Взревѣть—заревти.
 Взрослый—дорослий.
 Взрывать, взорвать—вибухати, вибухнути, вибухти; розгнівити, обурити.
 Взрывать, взрыть — скопати, порити, зрушати, -шити, спороти.
 Взрывной—вибухний.
 Взрывчатый—вибуховий.
 Взрывъ—вибух.
 Взрыхлять, -вить—підворушати, -шити, сплушати, -шити.
 Взрѣзывать, -зять — ростинати, -тяти, розрізувати, -зати.
 Взъерошить — перекудлити, перекудовчити, перекуйовдити, роскошкати, роскуйовдити, покошлати, закустрати, постріхати, покошкати, покудлати, покуйовдити; -ся- покошлатіти.
 Взъѣдаться, -ѣсться — напосідатися, -сістися; завзятися на кого.
 Взъѣзжать, -хать—виїздити, -їхати на.
 Взъяриться—озвіритися.
 Взывать—волати.
 Взысканіе — справляння, стяганья; кара, пеня грошою.
 Взыскательный, о — вибагливий -о.
 Взыскивать, взыскать — правити, виправити, справляти, -вити, стягати, -гти.
 Взятіе—здобуття, завоювання.
 Взятка — братка, битка (въ картахъ); хабар, хаптура, базаринка, зрива, скуп, хавтур, хабара, побір.
 Взятчикъ — халун, халуга, хавтурник, хаптурник, халко, хабарник, хабарій, драпіка, скубрій, здирець, брачкий.
 Взятничать — халтурувати, хавтурувати, халати.
 Взятническій—халтурницький, хабарницький.
 Взятничество — халтурництво, хабарництво, халання, халужество.
 Взять—взяти; поняти, забрати; відібрати; здобути.
 Взяться—узятися.
 Вбрація—бреніння.
 Вбрировать—бреніти.

Вивать—слава! най живе! нехай живе! хай живе!
 Видалый—бувалий.
 Виданный—бачений; чуваний.
 Видать—бачити.
 Видимо—очевидьки.
 Видимость — очевидність, довидність.
 Видимый-видний; очевидний, довидний; наповидний, напозирний.
 Видно—видко, знати; здається, мабуть.
 Видный — видний; показний, поставний.
 Виднѣться — вбачитися, видитися; издавека-маячити, бованіти, мріти, майорити, сутеніти, туманіти, яснїти, рябітися.
 Видовой — відродовий, гатунковий.
 Видоизмѣненіе — одміна, відродозміна.
 Видоизмѣняемый — відродозмінний.
 Видоизмѣняются—одмінятися, мінитися.
 Видъ—вигляд, позір; (на місце) прозір; обличчя, вид; постать, постава, показність; взір; гатунок, відрід; замір; свідоцтво.
 Видывать—перебачити.
 Видѣніе — ввижання; мара, примара, привіддя.
 Видѣть — уздрівати, бачити, вбачати; плохо-сліпати.
 Видѣться—уздріватися, бачитися, здаватися, бачитися; снитися, ввижатися.
 Визглый—скавчливий, верескливий.
 Визгъ—явкотіння, вереск, верещання; о собакахъ-скавучання, скавуління; о поросятахъ-квік, кувікання.
 Визжать — явкотіти, вищати, верещати, скиглити; о собакахъ-скавучати, скавуліти, скавчати; о поросятахъ-кувікати, квікати; о свиньяхъ-скугніти, скуготати.
 Визитный—визитовий.
 Визить—визита, відвідини.
 Вилка—виделка, видельце.
 Вилокъ—качан.
 Вилообразный — вилкуватий, виловатий, розсохуватий, розсохатий.

Вилочка — виделечко; анат. дужка.
 Вилочный—виделковий.
 Вилы—вила.
 Виляка, виляльщикъ—крутїй, крутарь, крутихвіст.
 Виляніе—крутня, викрути.
 Вилятъ, вильнуть — крутич, крутнути.
 Вина—вина; причина.
 Винигреть (постн. куш.)—татаратура, підпомога.
 Винительный (падежъ)—винувальний (одмінок).
 Винить-винувати, винуватити
 Виниться — признаватися до вини.
 Винный—виновий; в. бочка-винівка; в. камень-винник; в. ягода-хвиґа.
 Вино—вино; шипучее-шумівка; хлѣбное-горілка.
 Виноватый—винний.
 Виноваты!—вбачайте, даруйте!
 Виновникъ,-ца-провинник,-ця, винуватець,-тниця.
 Виновность—провинність, винуватність, винність, винавацтво.
 Виновный-инний, провинний, винуватний.
 Виноградникъ — виноградник, винниця, сад-виноград.
 Виноградный — виноградний, винний, виновий, виноградний.
 Виноградъ—виноград, вино.
 Винодѣліе — винарство, виноробство.
 Винодѣль—винар, винороб.
 Винокуреніе—горільництво.
 Винокуренный—винницький.
 Винокурня-винниця, горільня, гуральня.
 Винокуръ-винник, гуральник.
 Виноторговецъ—винар.
 Виноторгопля—винарня.
 Винтить—шрубувати, гвинтувати.
 Винтовка—гвинтівка.
 Винтообразный—гвинтуватий, шрубуватий.
 Винтъ—шруб, гвинт, гвиат.
 Виньетка-везерунок, кунштик
 Вислоухій—клаповухий.
 Високосный—переступний.
 Високъ—скроня.
 Височный—скроньовий.
 Висулька—пацьорка.

Висѣлица—Владѣлецъ.

Висѣлица—шибениця, шибен.
 Висѣличный—шибеничный.
 Висѣлка—жердка.
 Висѣльникъ — шибеник, шибеняк.
 Висѣніе—висіня.
 Висѣть—висіти.
 Висячій — висючий, вислий; замокъ — коподка.
 Витіеватость—красномовство, вимовність.
 Витіеватый — красномовний, вимовний.
 Витійскій—хитромовний.
 Витійствовать—красномовити.
 Витія—мовник, красномовець.
 Витушка—вителка; верчик.
 Вить, свить—повивати, повити, вити, крутити, плести.
 Виться, обвиваться — повиватися, повитися; витися, плестися; кучерявиться.
 Вихоръ—коструб.
 Вихрастый—кострубатий.
 Вихрець, анат.—купер, куприк.
 Вихрить—вихрити, кострубачити; хаверити, шурубурити.
 Вихрь—вихор, хаверя, шурабуря, шурубуря, повіхтериця, повітриця.
 Вишенникъ—вишняк.
 Вишневка—вишнівка.
 Вишневый—вишневий.
 Вишня шпанская, Prunus dulcis—череха; обыкновен. Р. cerasus—вишня; бѣшеная, Atropa belladonna—вовчі ягоди.
 Вишь—ач! ба!
 Вишь какой—ач який.
 Вишь какъ—ач як, чи ба.
 Виолончелисть—басистий, басольник.
 Виолончель—басоль.
 Вкапывать, вкопать — вкопувати, вкопати.
 Вкатывать, -тить — укочувати, укотити; вточувати, вточити.
 Вкатываться, -титься — укочуватися, укотитися, укочувати, укотити.
 Вкачивать, вкачать — насмокувати, насмокувати, напомпувати.
 Вкладной—вкладаний, всуванний.
 Вкладный, -дочный—вкладний, вкладковий.
 Вкладчикъ, -ца—вкладник, -ця.
 Вкладъ—вклад; надаток-благо-

творительный-погуковщина.
 Вкладываніе-вкладання, вставляня.
 Вкладывать—вкладати, вставляти, утулювати, -лити.
 Вклеивать, вклеить — уліплювати, -пити.
 Вклепаться—втьопатися, помилитися.
 Включатель, элек.—вмикач.
 Включать, -чить — залучати, чити, залічувати, -чити, загортати, -рнути.
 Включеніе — залучення, залічення; вмикання.
 Включительный, о — включний, влучний, о.
 Вколачивать, -лотить—забивати, -бити.
 Вкомкивать, -кать—бгати, убгати, втискувати, -снути.
 Вконецъ—до останку, до ощадку, до решти, до ноги.
 Вкосъ—на криво, скісно, навхиль.
 Вкрадчивость — підлазистість, підлєсливість, улєсливість.
 Вкрадчивый — підлазистий, підлєсливий, улєсливий.
 Вкрадываются, вкрасться—закрадаться, -стися, утискатися, -снутися, уклюнутися.
 Вкратцѣ—коротко.
 Вкризь—см. Вкосъ.
 Вкругъ—навкруги, навколо.
 Вкрутую—круто.
 Вкусность—смачність, смаковитість.
 Вкусный — смаковитий, смачний.
 Вкусъ (худож.)—уподоба, уподобання, сподоба; (физич.)—смак, смакота; стиль-штиб, взір, кшталт.
 Вкушать, вкусить—куштувати, пєкуштувати.
 Влага—вохкість, вільга, вільгість, волога, волод.
 Влагалище, анат.—пїхва.
 Влагалищный—пїхвовий.
 Влагать, вложить—вкладати, вкласти.
 Владыка—владика.
 Владычество—владицтво, володарство, панування.
 Владычествовать—владикувати, панувати, володарити.
 Владычица—владичиця.
 Владѣлецъ, -ца—власник, -ця.

Владѣльческій—власницький.
 Владѣніе—володіння, держання; держава, панство.
 Владѣтель—володарь, державець, владарь.
 Владѣтельница—володарька, владарка.
 Владѣтельный—володарський, владичний.
 Владѣть—володати, володіти, владати, держати що, панувати над.
 Влажность—вохкість, вільгість, вільготність.
 Влажный, о—вохий, вільгий, вільготний, володний.
 Вламываться, вломиться—вдираться, вдерться.
 Властвовать—панувати.
 Властелинъ—державець, владарь.
 Властитель,-ница—владник,-ця
 Властительскій—владницький
 Властный—владний.
 Властолюбець—владолюб.
 Властолюбивый—владолюбний
 Властолюбіе—владолюбство.
 Власть—влада; верховная—найвища, зверхня; исполнительная—виконавча; законодательная—законодавча; судебная—судова.
 Власяница—волосіння.
 Влачить—волочити, тягти;—жизнь—поневіряться.
 Влетать, влетѣть—улітати, улетіти, уливати,-нути.
 Влеченіе—похоп, потяг, поваб.
 Влечь—волокти, тарганити, тягти; притягати, потягати,-тягти, поваблювати,-бити, вабити, надити, помикати.
 Вливать, влить—уливати, улити, улинути, всипати, всипати.
 Вливаться, влиться—уливатися, улиться; впливати (про річку).
 Вліяніе—вплив, сила, пошиб.
 Вліятельный—впливовий.
 Вліять, повліять—впливати, вплинути.
 Вложеніе—вкладання.
 Вложить—утеребити, вкласти, вложити, втулити.
 Влопаться—ушелепкатися.
 Влѣво—уліворуч, уліво.
 Влѣзаніе—влізання, залазіння.
 Влѣзать, влѣзть—влізати, вліз-

ти, залазити; утелющуватися,-лющитися, утасуватися, утаскатися.
 Влѣплять,-пить—вліпляти,-пити, вклеювати,-єіти.
 Влюбить—прикохати, прилюбити.
 Влюбленный—закоханий.
 Влюбляться,-биться—кохатися, закохатися.
 Влюбчивость—любливість.
 Влюбчивый—любливий
 Вляпаться-вплутатися, встрясти, втьопатися.
 Вмазать—вшмарувати, замазати, вмурувати.
 Вмакивать—вмочати.
 Вматывать, вмотать—укручувати,-тити, умотувати,-тати, примотувати,-тати.
 Вмигъ—умах, укруть, умить, умент.
 Вминать, вмять—бгати, убгати, утоптувати,-тати.
 Вмѣненіе—ставлення.
 Вмѣняемый—осудний.
 Вмѣситель—замісити.
 Вмѣстилище—укладовище.
 Вмѣстимость—місткість, укладистість.
 Вмѣстимый—місткий, укладистий.
 Вмѣстительность—просторість, обширність.
 Вмѣстительный—просторий, обширий.
 Вмѣсто—замісць; -того—нато-місць; -въ мѣсто—до гурту, до купи.
 Вмѣстѣ—укупі, повкупі, суспіль, спільно, до купи; за гурт; посполу, помісті, разом; заразом; гуртом.
 Вмѣшательство—утручання, встрявання.
 Вмѣшивать, вмѣшать—доводити місивши, замішувати,-сити у що; вплутувати,-тати, втягати,-гти.
 Вмѣшиваться,-шататься—утручатися, утрутитися—уступатися,-питися, умикатися, -кнутися, встрявати,-ряти, вдиратися, вдерться; -въ разговоръ—примовлятися,-мовитися.
 Вмѣщать, вмѣстить—містити, вмістити, утуляти, утулити, укладати, укласти.

Вміщатися, вміститися — міститися, уміститися, утулятися, литися, укладатися, укладатися.

Вміщеніє—уміщення, утуляння, укладання.

Вначалѣ — спочатку, перш, спершу.

Внезапно—вненацька, раптом, нагло, несподівано, раптово, враз, аразу.

Внезапність—наглисть, несподіваність, раптовість.

Внезапний—наглий, несподіваний, раптовий.

Внесеніє — уношення; впис; оплата (грошей).

Внизу—сподом, долі, насподі, внизу.

Внизъ—додолу, наслід; внизъ по рѣкъ — за водою; головою—сторч, сторчака, потич.

Вниканіє—доходження, углублення, уваження.

Вникать, -кнутъ — доходити, дійти, углублятися, битися, уважуватися, житися.

Вниманіє—увага, бачність, позірка.

Внимательность — уважність, бачність, унятливість, примітливість; ввічливість, вбачливість.

Внимательный, -о — уважний, бачний, унятливий, примітливий; ввічливий, вбачливий.

Внимать—уважати, увагу мати.

Вновь—знов, знову.

Вновь—не що давно, ново.

Вносить, внести — уносити, унести; деньги - складати, виплачувати, тити; вписувати, сати, вміщати, стити.

Внукъ—унук, онук.

Внутренній — нутрішній, внутрішній, середовий, нутрянний; сховний.

Внутренность—середина, нутро; внутренности — тельбухи, скинбеі, бабешки, почки, нутрости, бебехи; грудня—журавель.

Внутри—удну, всередині.

Внутрь—в середину.

Внучата—онучата.

Внучекъ—унуча.

Внучка—унуча.

Внушать, -шить—всилити, лити, угружати, стити, пригружати, стити; умоляти, вити, на ровум давати, дати.

Внушаніє—всиляння, угружання, пригружання; дання на розум; суров. рѣчь—сувора.

Внушительный — всилитний, угружальний, пригружальний; значний.

Внѣ—остронь, поза, за; себе не тямлючи себе; всякого сравненія над всяке порівнання.

Внѣбрачный—нешлюбний; синь безбатченко; дочь—хлібна дочка.

Внѣдреніє—вкорінення.

Внѣдрять, -рять — вкоріняти, реняти, всилити, лити.

Внѣслужебный — псазслужбовий.

Внѣшній—надвірний, околичний, поверховний.

Внѣшность — поверховність; вигляд.

Внятность—виразність, зрозумілість, ясність.

Внятый, о—виразний, зрозумілий, ясний, о.

Внять—учути, послухати, вислухати.

Во, пред.-у, уя, уві, до, за, на, з.
Вобла, рыба, Abramis vimbra—тараня.

Вовлекать, -влечь — втягати, втягти.

Вовлеченіє—втягнення.

Во время саме в час; не вовремя—не в час, не на часі.

Вовсе—зовсім, зусім, цілком.

Вовѣкъ—до віку, по вік, до суду.

Вогнать—угнати, загнати; забити.

Вогнутость—угнутість, угин.

Вогнутый—угнутий.

Вогнуть—угнути.

Вода—вода; грунтовая—жилляна вода; живая—живуща, текуча вода; ключевая—кринична, джерельна вода; полая—повідь, повінь; сверхь льда—полій; проточная—текуча вода, самотока; прѣсная—бережна вода; святая—свячена вода; стоячая—синая, нетеча, водостій; теплая—літепло; темная—полуда; цѣлебная—цілюща вода; чистая, ясная—погожа вода.

Водвореніе — впровадження, запровадження; осадження, оселення.

Водворять, -рять — впроваджувати, запроваджувати, -дити; осаджати, -дити, оселяти, -лити.

Водворяться, -ряться — оселятися, -литися, осідатися о-сісти; запакувати.

Водитель — поводарь, повода-тар; слѣпцовъ — нищихъ — старчовод, міхоноша.

Водить — водити; глазами — очима поводити; за носъ — дурити; знакомство — знатися, ма-ти знайомість; компанію — чалитися.

Водка — горілка, горівка, тѣрпу-га; лучш. сорта — оковита.

Водкій — плодючий.

Водникъ — водозбір; раст. *Asa- gum eugoraeum* — копитець.

Воднистый-вільгий, вохкенний

Водной — водяний.

Водобой — водоприск, водограй, водокидь.

Водобоязнь, ветер. — сказ, ска-женілка.

Водовмѣстилище — водозбір.

Водовозный — водоводний.

Водовозъ — возвода.

Водоворотъ — чорторій, вир, вернивода, крутіж, нурт, шум, крутило, адміть, за-воротъ, топіль.

Вододѣйствующій — водоруш-ний, вододійний.

Водоемъ — водозбір.

Водоизмѣщеніе — тонажність, водопоємність.

Водокачка — водотяг.

Водокрасъ, раст. *Hydrocharis* — жабунник.

Водолазный — норцевий.

Водолазъ — норець, пуринач.

Водолечебница — водолікарня.

Водолечебный — водолікуваль-ний, водоцілющий.

Водолечение — водолікування.

Водоливъ — водолій; отаман (на рѣчн. судахъ).

Водометь — см. Водобой.

Водомоина — водорій, ковбаня, виполоч, баюра, водерій, ковлубина, колдодубина.

Водомѣрщикъ — водомѣрник.

Водомѣръ — водомѣр.

Водонагрѣватель, тех. — водо-грійник.

Водоносный — водяний, водни-стий.

Водосвященіе — водохреще.

Водостводъ — лстоки, ринна.

Водостливъ — ринанна.

Водопадъ — водеспзд.

Водоперица, раст. *Mugiorphyllum* — куширь.

Водопій — водопій, водопійло.

Водополье — повідь, повінь, во-допійля.

Водопроводъ — водотока, акве-дукт.

Водораздѣлъ — межиріччя.

Водородный — воденний.

Водородъ, хим. — водень.

Водоросль — водорослина.

Водорѣзь — водолом; раст. *Strat- istes aloides* — ризак.

Водосборъ, раст. *Aquilegia* — орлики.

Водоснабженіе — водопостача, водопостачання.

Водоспускъ — опуст, лотоки.

Водостокъ — водозбіг; ринна.

Водочный — горільчаний.

Водружать, дружить — утикати, уткнути, ставити, поста-вити, устремляти, -мати.

Водруженіе — ставлення, поста-влення; устремління.

Водяная воронка, раст. *Em- petrum nigrum* — водьянка.

Водянистый — водяний.

Водянка, мед. — пухляклина.

Водяное растеніе, Lemna minor L. B. *trifolia* L. — уидка.

Водной — водяний.

Водной воробей, пт. *Cinclus aquitaticus* — рійник.

Водной макъ, раст. *Nymphaea* — умич.

Водной трилистникъ, раст. *Trifolium trifolium* — трифолія.

Воевать (съ кѣмъ) — воювати (кого).

Воевода — атаман, ватаг, вата-нок, зверхник; воевода.

Воеводствовать — воеводити

Всего до гурту, до купи.

Военачальникъ, командую- щій войскомъ — рейментарь; зверхник.

Военачальство — зверхність на військом, реймент.

Военачальствовать — отаману- вати, атагувати, реймента- рувати.

Военнообязанный — рушенець.

Военнопленний—бранець, полоненик.

Военный—військовий.

Вожакъ—поводатар, водій, вожай, передовик, поводарь, повожатий.

Вожделѣніе—забаг, пожадливість.

Вожделѣнный—забагливий, пожадлиивий.

Вождь—верховола, отаман, ватаг

Вожжа—віжка, лійця.

Вожжаться водитися, знатися.

Возблагодарить—здячнитися.

Возбранять, -нить—забороняти, -нити, закауувати, -зати.

Возбуждаемый—запаленний.

Возбудитель—побудник, збудник

Возбудительность—побудливість, побудність.

Возбудительный—побудливий, побудний.

Возбуждаемость—запальність, зворушливість.

Возбуждать, -дить—підбурювати, підбурити; збуджувати, -дити; порушувати, -шити.

Возбуждение—побудження, збудження; зворушення, запал.

Возбужденный—зворушений, запаланий.

Возведение—винесення; збудування.

Возвеличение—звеличення, піднесення; підвищення, збільшення.

Возвеличивать, -чить—звеличати, -чити, підносити, -нести; підвищати, -сити, побільшати, -шити.

Возвеселить—звеселити.

Возводить, -вести—підносити, виносити, -нести; будувати, збудувати, ставити, поставити.

Возвратный—зворотний, поворотний.

Возвратъ—поворот, зворот, вороття, повертання, вертання.

Возвращать, -тить—повертати, повернути, вертати, вернути, привертати, -рнути.

Возвращать, -тить (забраковавши)—прикидати, прикинути.

Возвращаться, -титься—повертати, повернути, вертати, завертатися, -рнутися, повертатися, повернутися.

Возвращение—повертання, поворот, зворот, вороття, завертання, поворот.

Возвышать, -высить—підіймати, підняти, височити, височити, підносити, -нести, підвищати, вивіщати, -сити.

Возвышаться, -ситься—вищати, підвищати, підноситися, -вестися; виноситися, -ностися; о цѣнь—у гору йти.

Возвышение—підвищення, вищення; піднесення, винесення; примость; (у печи) під.

Возвышенность—згір'я, горбака, горбовина; високість, височеність, винеслість, знеслість.

Возвышенный—високий, височенний, винеслий, знеслий

Возвѣститель—провісник.

Возвѣщать, -вѣстить,—ясити, провіщати, -стити, оголошати, -сити.

Возвѣщение—ясіння, провіщення, оголошення.

Возгласъ—вигук.

Возглашать, -силь—волати, зволати,

Возгораемость—запальність.

Возгораемый—запальний.

Возгораться, -рѣться,—запалитися, -литися.

Возгордиться—згордіти, звеличатися, запишати.

Воздавать, -дать—відплачувати, -тити, віддячувати, -чити, мститися, помститися на кому; давати.

Воздаяніе—відплата, віддяка.

Воздвигать, -гнуть—піднімати, підняти, підносити, -нести; будувати, вибудувати, споруджати, -дити.

Воздвижение—піднесення; св. Креста—Чесний Хрест.

Воздержаніе—стрим, стримання.

Воздерживаться, -жаться—струмуватися, -матися, повструмуватися, -матися, спинятися, -нитися.

Воздержность—тривавість, повстримність, стрималість

Воздержный—тривавий, повстримний; стрималий.

Воздухоплавание—літання.

Воздухоплаватель—літуя.

Воздухоплавательный—літальний.

Воздухъ—повітря, обітря, об-
вітря.
Воздушный—повітровий, обі-
тровий.
Воздѣвать, -дѣть — здіймати,
няти, знімати, зняти.
Воздѣйствіе—вплив.
Воздѣйствовать — впливати,
бвплинути.
Воздѣльваніе — обробляння.
Воздѣльвать, -лать — обробля-
ти, -бити, уробляти, -бити.
Возжигать, -жечь — палити,
запалити.
Воззваніе—відозва, поклик.
Воззвать-покликнути, гукнути.
Воззрѣніе—погляд, здання.
Воззрѣть — поглянути, поди-
витися, зирнути.
Розильщикъ-возій, возільник.
Возить—возити.
Возиться—поратися, панька-
тися, пацькатися, марудити-
ся, вовтузитися коло
чого.
Возка — возіння, возовиця;
(хлѣба) коповозиця.
Возлагать-ложить-покладати,
класти.
Возлелѣять—викохати, випес-
тити.
Возликовать—зрадіти.
Возлѣ—коло, біля, уз, побіч,
попри, суміж, опостін, су-
біч, побіля.
Возлюбить—покохати.
Возлюбленная—улюблена, ко-
ханка; фраїрка, коханка,
милоданка; первая-первітка
Возлюбленный—улюблений, ко-
ханий, фраїр, коханок, ко-
ханець, милодан.
Возмездіе—віддяка, відплата.
Возмечтать—замарити; загор-
діти.
Возможно—можливо; можна,
мога, спроміжно.
Возможность-можність, змога;
можливість, спромога, спро-
міжність; физическая—сна-
га.
Возможный — можний, мож-
ливий, спроміжний.
Возмочь—здужати, здоліти.
Возмужалость—вильюднілість,
змужилість, уматернілість.
Возмужалый — вильюднілий,
змужілий, уматернілий, ста-
нівкий.

Возмущать—уматерніти, ужа-
теріти, вильюдити, змуж-
їти.
Возмутитель—баламута, кала-
мутник, колотник, бунтів-
ник.
Возмутительность — обурли-
вість.
Возмутительный, о — обурли-
вий, о.
Возмущать, -мутить — каламу-
тити, скаламутити, колоти-
ти, сколотити, баламутити,
абаламутити, підбурювати,
-рити, збуряти, збурити,
юртувати; обурювати, -рити.
Возмущаться, -тяться—обурю-
ватися, -ритися, підбурюва-
тися, підбуритися; повста-
вати, -стати.
Возмущеніе—повстання, ко-
лот, збуріння; обурення.
Возмущенный—обурений.
Возмѣщать, -стять—заступати,
-пити кого ким; вертати
кошти, відшкодувати.
Возмѣщеніе — вертання кош-
тів, відшкодування.
Вознаградить, -дять — наго-
роджувати, -дити; відшко-
дувати, надолужити.
Вознагражденіе — скуп, наго-
рода, заплата; відшкода,
відшкодування.
Вознамѣриваться, -ряться—на-
важуватися, житися; бра-
ти, повзяти замір.
Вознегодовать—обуритися.
Возненавидѣть — зненавидіти
кого.
Вознесеніе (праздникъ)-ушес-
тя.
Возниканіе—повстання, вини-
кання, виростання.
Возникать, -кнуть — повстава-
ти, -стати, виникати, -кти,
впливати, -сти, поставати, -
стати.
Возникновеніе — повстання,
виникнення, виростання,
вплив.
Возница—візник, хурман.
Возносить, -нести—підносити,
нести, вившати, -сити;
славити, хвалити, вихва-
ляти.
Возносятся, -несться—підно-
ситися, -несться; пишатися,
високо літати, величатися.
Возношеніе—підношення.

Возня — шамотня, тарганна, гялас, пераня; (хлопоты) — тяганна, морока; съ водой, ч. л. жидкимъ — таляпанина.
Возобладать (чѣмъ) — опанувати що, заволодіти (чим).
Возобновитель — відновник.
Возобновительный — відновний.
Возобновление — віднова, відновлення.
Возобновлять, -вить — відновляти, -вити.
Возопить — заголосити, зарепетувати, залементувати.
Возрадоваться — зрадіти.
Возражать, -зить — поречити, заперечити, відвертати, -рнути.
Возраженіе — перечення; заперечення.
Возрастаніе — зростання, зріст.
Возрастать, -расти — зростати, зрости, уростати, урости, виростати, більшати.
Возрастить — поростити.
Возрастомъ — завстаршки.
Возрасть — вік, доба.
Возращать, -стить — вирощати, стити, викохувати, викохати.
Возрождать, -родить — відроджувати, -дити.
Возрожденіе — відродження.
Возроптать — заремстити, заремствувати.
Возсіять — засяти, заясніти.
Возсоединеніе — відзелучення, відсполучення.
Возсоединяють, -нить — відзелучати, -чити, відсполучати, -чити.
Возсозданіе — відтворення.
Возсозидать, -создать — відтворювати, -рити.
Возставать, -стать — повставати, -стати.
Возстаніе — повстання.
Возстановитель — відбудовник, відновник.
Возстановленіе — відбудування, відновлення, відбудова, віднова.
Возстановлять, -вить — відбудувати, -дувати, відновляти, -вити.
Возсѣдать, -сѣсть — засідати, -сісти, сидіти, сісти.
Возъ — віз, кура; крытый — палубчастий віз; чумацкій — мажа, мажара; автомобиль — ваговіа.

Возымѣть — завзяти.
Вой — виття, смягліня; голосяня.
Войлокъ — повсть, повстина, лямець.
Войлочный — повстяний.
Войлочникъ — шаповал, повстяр.
Война — вой, війна; завоювальная — заборча війна; оборонительная — оборонна війна; междуусобная — чвара.
Воинскій — військовий.
Воинственный — войовий, войовничий, войовитий, войний.
Воинство — воляцтво; військо.
Воинъ — воляк, войовник.
Войско — військо, потуга.
Войсковой — військовий.
Воитель, -ница — войовник, -ця, воювник, -ця.
Войти — уступити до, увійти; другъ за другомъ — поввіходити; -въ дружбу — помазкатися (з ким).
Вокальный — голосовий, співоцій.
Вокзалъ — вокзал.
Вокругъ — уколо, навколо, наоколо, округи, навкруги, круг.
Волдырникъ, раст. *Silene in flata* — кукільниця.
Волдырь — пухирь, міхур; гуля.
Волжанка, раст. *Spiralea* — таволга.
Волкана, раст. *Dictamnus fraginella* — ясенець.
Волкобой, раст. *Aconitum napellus* — борець, зозулині черевички.
Волкодавъ — ярчук.
Волконогъ, раст. *Lycopus exaltatus* — водяна кропива, вовчук.
Волконоежіе, раст. *Lycorodium clavatum* — дереза.
Волкъ — вовк, флов, флигон; сѣрый — сіряк, сіроманець.
Волна — хвиля; большая — бурун.
Волненіе — хвилювання; душевное — зворушення, заворушення; возмущеніе — збурення.
Волнистый — хвилястий, хвилюватий.
Волновать — хвилювати; душевно-зворушати, зрушати; возмущатъ — бурити, збурити, юртувати, баламутити.

Волноваться — хвилюватися, буратися, шпурвати; хвилюватися, турбуватися.

Волнообразный — хвилюватий, хвилюваний.

Волнуха, грибъ *Agaricus formiposus* — вошнянка.

Волнующийся — хвилястий, хвилечний.

Воловикъ аптечный, раст. *Anchusa officinalis* — синяк.

Воловій — воловий, волячий; пастухъ — воляр.

Воловья трава, раст. *Ononis hircina* — вовчуг.

Воловій языкъ, *Anchusa officinalis* — медунця.

Вологодка, раст. *Ajuca reptans* — суховершки.

Волокита — тяганина, тяганка; хабаль, бабій, бабодур, джигун, зальотник.

Волокитство — хабальство, женихання, зальоти.

Волокитничать — хабалювати, джигунити, зальотнувати.

Волокнистость — волокнуватість.

Волокнистый — волокнуватий.

Волокно — волокно.

Волокомъ — поковзом, поволецки.

Волонтеръ — охотник.

Волосатикъ, *Filaria medinensis* — волос, волосник; раст. гороблячий квасець.

Волосатый — волохатий.

Волосатѣть — волохатіти.

Волосонецъ раст. *Elymus agropagius* — колосняк.

Волосень — бабка (кость надкопытная); ветер. — мокрець; медиц. *Ophix Papagithum* — волос.

Волосистый — волохатий, повхатий.

Волосной — волосний.

Волосность — волосність.

Волосообразный — волосуватий.

Волосоплетка — кісник.

Волостной — волосний.

Волость — волость.

Волось — волос; мн. волосся.

Волосяной — волосяний, волосінний.

Волоченіе — волочіння, тягання.

Волочильня — дротарня.

Волочить — волочити, волочити, тырити, тягти; дротувати; ватягати, гти.

Волочиться — волочитися; тягаться; хвостатися, натажитися, женихатися.

Волочмя — волоком.

Волочок — табурка.

Волочь — волочити, тягти.

Волхвованіе — чаклування, віщування, ворожіння, відьмування, відьомство.

Волхвователь, —ница — чаклука, ворожбит, ворожка, віщун, —ка, чарівник, —ця.

Волхвовать — чаклувати, віщувати, ворожити, відьмувати чарувати.

Волхвъ — планетник, маг; см. Волхвователь.

Волчанка, раст. — вовчий лишай.

Волченюкъ — вовчюня, тулук.

Волчець, раст. *Carduus pylans* — чортополох, ріпак.

Волчий — вовчий; чья яма — вовківя.

Волчий перецъ, раст. *Daphne mezereum* — ягідки.

Волчокъ — дзига, журкало, фуркало; бовчон; буда.

Волчья трава, раст. *Butomus umbellatus* — сусак.

Волшебникъ —ца — чарівник, —ця, чародітник, —ця, характерник, —ця.

Волшебный — чарівний, чарівничий.

Волшебство — чарування, чари, чарівництво, чинки.

Воль — віл.

Волынка — коза, дудка.

Волыночникъ — дударь.

Вольготный — латвий, легкий

Вольница — охотне військо, охотництво; бурлацтво; сваволець.

Вольничать — вольнувати, сваволити.

Вольно — вільно.

Вольно — вільно, свобідно, по волі.

Вольнодумецъ, —ка — вільнодумецъ, —мка; вільновірець —рка

Вольнодумство — вільнодумство, вільновірство.

Вольнодумствовать — вільнодумати; вільновірити.

Вольнонаемный — найманець.

Вольноопредѣляющийся — охотник.

Вольнопрактикующій (врачъ) — пацієнтовний (лікаръ).

Вольнослушатель, -нида—вільнослухач, -ка.

Вольность—вільність.

Вольный—вільний: охочий; духъ-легкий, повільный дух.

Воля—воля; вільність, свобода

Вонзать, зить—уточувати, уточити; утикати, уткнути; устремляти, -мати, заганяти, -гнати; заситити, затопити, занирити, уштракнути.

Вонь, межд.-геть; он; гдѣ-онде; какъ-он-як; -отсюдаі-геть звідсиі-тамъ-он, онде, гентам; тотъ-он-той, оттой.

Вонь—сморід.

Вонючий—смердючий.

Вонючка—смердюк, смердюха; раст. *Lepidium latifolium*—хрѣниця.

Вонять-тхорити, тхнути; смердіти.

Воображаемость—уявність.

Воображаемый—уявний; химерный.

Воображать, -разить-уявляти, -вити; гадати; у мислях покладати, -класти; себѣ—брати, взяти собі; вирозумляти собі.

Воображаться, -разиться—уявлятися, -витися; роїтися, вроїтися, примрїтися, здатися.

Воображение—уява.

Вообразимость—уявленність.

Вообразимый—уявлений.

Вообще—узагалі, взагалі.

Воодушевление—запал, захват, натхнення.

Воодушевлять, вить—запаляти, -лити, патихати, -тхнути.

Вооружать, -жить—приоружати, -жити, узброювати, -роїти, риштувати; підбурювати; гнївити; противъ себя—наражатися кому.

Вооружаться, -житься—узброюватися, -роїтися.

Вооружение (дѣйствіе)—узброєння: доспѣхи—зброя, риштунок.

Вооруженный—збройний, узброєний.

Воочіе—уочеридьки.

Вопервыхъ—перше, по-перше, раз, наперед.

Вовить—голосити, репетувати, галасувати, волати, ле-

ментувати.

Вопіять—волати; покликати.

Воплощать, -плотить—утиляти, утілити.

Воплощаться, -плотиться—утилятися, утілитися.

Воплощение—утілення.

Вопль—голосіння, лемент, репет, галас, голосьба.

Вопреки—всупор.

Вопросительный—питайний, питальний.

Вопросный—запитальний.

Вопросъ—питання, запитання; справа.

Вопрошать, -сить—питати, запитати.

Вопрошение—запитування.

Ворвань—трін.

Воришка—злодюжка.

Воркование—туркотання, туркотіння, аврукання, туркання, буркотання.

Ворковать—туркотати, туркотіти, аврукати, туркати, буркотати.

Воробей, пт.—горобець, горобель, горобей.

Воробьиное сѣмя, раст. *Lithospermum argense*—горобейник.

Воробушекъ—горобчик.

Воробьевый—см. Воробьиный

Воробьиный—горобиний.

Вороватый—хапкий, хваткий, хаповитий, фадарний, фадерний, злодійкуватий.

Ворвать—красти, злодіяти

Ворвка—злодійка.

Воровской—злодійський, крадіжний.

Воровство—крадіж, крадіжка, крадіння, хапанка, злодійство.

Ворожея—ворожка, знахурка, знатниця, шептуня, шептуха.

Ворожить—ворожити, чарувати.

Ворона, пт.—гава; роззява, гава

Воронение—чорніння.

Вороненокъ—гавеня.

Воронецъ, раст. *Actaea spicata*—чернецъ.

Вороника, раст. *Empetrum nigrum*—водянка.

Воронить—чорнити.

Вороній—гавячий.

Воронка—лійка.

Воронкообразный—лійкуватий

Ворожей—вороний, карий.
 Вороничий—лійковий.
 Ворона, пт. — крук, кряк, крумач, кракун.
 Вороняга, раст. Solanum nigellum—паслін.
 Ворота—ворота, брама.
 Воротила—верховада, орударь.
 Воротило (у вѣтр. мельницы)—стріла.
 Воретникъ—воротарь.
 Воретникъ—комір, ковмір, ковнір.
 Воротничокъ — комірець, комірок.
 Воротъ — катеринка, поворіт, коловорот; комір.
 Воротъ—виворот.
 Ворохъ—купа, стос, стропа.
 Ворочать—перевертати, перекидати; ницювати; крутити, повертати; орудувати, верховодити.
 Ворочаться — ворушитися, перевертатися; вертітися.
 Ворочаться—завертатися.
 Ворошить (сѣно)—перегрібати, перегребити, гребти.
 Ворса—волос, черса.
 Ворсистый — волосистый, черсавий.
 Ворсянка, раст. Dipsacus — щітчина, черсак.
 Ворсить—чухрати.
 Ворчаніе — бурчання, буркіт, буркотня; о собакахъ—гарчання, гаркотня.
 Ворчатъ — туркотати, туркотіти, подудрювати, бурчати, мурмотати, буркотіти; о собакахъ—гарчати.
 Ворчливость — буркотливість, хнюруватість.
 Ворчливый — буркотливый, хнюруватий.
 Ворчунъ — туркут, туркало, воркотун, гримач, буркун.
 Воръ—злодій, шкаметник, підтяга; увел.: злodyга, злodyжка.
 Во-свои-до дому, до двору.
 Восемнадцать — вісімнадцять, вісімнадцять.
 Восемь—вісім.
 Восемьдесят—вісімдесят.
 Восемьсот—вісімсот.
 Восемью—вісім раз.
 Восклицаніе — вигук, викрик, оклик; радости.: погук.

Весилцательный — окличний; ~~звук~~—окричник.
 Восклицать, -кнуть — вигукувати, -кнути, викрикнути, -кнути, погукати, -кнути.
 Воскобой—воскобійник, воскопійник.
 Воскобойня—восковня, воскопійня, воскобійня.
 Восковатый — вощавий, вошнстий.
 Восковой—восковий, вощаний.
 Воскресать, -снуть — відживляти, -жити, воскресати.
 Воскресенье — віджиття, воскресення; неділя; свѣтлое великдень.
 Воскреситель — воскресавець, відживляч.
 Воскресный—недільний.
 Воскрешать, -сить — опоживляти, -вити, відживляти, -вити.
 Воскрешение — воскрес, опоживлення, відживлення.
 Воскурять—кадити.
 Воск—віск.
 Воспаление — запаління, роз'ятрення.
 Воспаленный—запалений.
 Воспалимый—запаленний.
 Воспалительный—запалінний.
 Воспалять, -лить — запалити, розпалити, -лити.
 Воспаляться — запалитися, розпалитися; о ранахъ — ятритися; гнѣвомъ — лютувати, яритися.
 Воспарять, -рить—злітати, злітати, підноситися, -нестися, підбиватися, -битися у гору.
 Воспитаніе — виховання; хов, ховання, годування.
 Воспитанникъ, -ца — вихованець, -нка, годованець, -нка; учень, учня.
 Воспитанность—вихованність.
 Воспитанный—вихований, вихований, вигодуваний.
 Воспитатель, -ница — виховач, -чка, виховник, -ця.
 Воспитательный—виховавчий, виховальний.
 Воспитательский — виховницький.
 Воспитывать, -тать — виховувати, -ховати, виховувати, -хати, доводити, довести до розуму; годувати, вигодувати, ховувати.

Воспламененіє—завогнення.
 Воспламенѣть — завогнитися,
 зайнятися, запалитися.
 Воспламеняемость — запаль-
 ність, завогненність.
 Воспламеняемый — запальний,
 завогнений.
 Воспламенять, -нить — запалю-
 вати, -лити, завогнити.
 Воспламеняться, -ниться — зай-
 матися, зайнятися, заво-
 гнитися, запалати.
 Воспламеняющійся — палахли-
 вий, запальний.
 Восполненіє—заповнення, ви-
 повнення.
 Восполнять, -нить — виповняти,
 виповнити, заповняти, -нити
 Воспользоваться (чѣмъ) —
 скористуватися, скориста-
 тися з чого, спожиткувати
 що, схіснувати.
 Воспоминаніє — згадка, спогад,
 спомин, споминка.
 Воспоминать, -мянуть — згаду-
 вати, -дати, спогадувати, -
 дати.
 Воспослѣдовать — наступити,
 виникти, статися, склас-
 тися.
 Воспособленіє—запомога, до-
 помога.
 Воспособлять — запомагати,
 ставати у помочі.
 Воспрепятствовать — перешко-
 дити, перепинити, на пере-
 шкодї стати.
 Воспрѣтительный — заборон-
 ний, наказний.
 Воспрещать, -тить — боронити,
 заборонити, закаувати, -за-
 ти, забороняти, -нити.
 Воспрещеніє—заборона, заказ.
 Воспрещенный — заборонений.
 Воспринимать, -нять — брати,
 приймати, похопляти, -пити.
 Воспринятіє—похопління.
 Восприемникъ, -ца — хрещений
 батько, хрещена мати.
 Воспримчивость — похопли-
 вість, похіпливість, враж-
 ливість, чулість.
 Воспримчивый — похопний, по-
 хопливий, гохіпливий, враж-
 ливий, чулий.
 Воспріятіє—см. Воспринятіє.
 Воспроизведеніє—відтворення,
 репродукція.
 Воспроизводимый — відтворен-
 ний, репродукований.

Воспроизводительный — від-
 творний, репродуктивний.
 Воспроизведенный — відтворе-
 ний, репродукований.
 Воспроизводить, -весть — від-
 творяти, -рити, репродуку-
 вати, зрепродукувати.
 Воспротивленіє — змагання,
 опір.
 Воспротивляться, -виться — опі-
 ратися, опертися, ставати,
 стати опір, усупротивля-
 тися, -тязитися.
 Воспрянуть (духомъ)—підбадь-
 оритися.
 Воспылать — запалитися; лю-
 бовью — запалитися кохан-
 ням.
 Воспѣваніє — співання, виспі-
 вування; славлення, вихва-
 ляння.
 Воспѣватель—виспівач.
 Воспѣвать, -пѣть—співати, ви-
 співувати, виспівати; сла-
 вити, уславити, вихвалити,
 -лити.
 Востокъ—схід; східні краї.
 Восторгаться—захвачуватися,
 захоплюватися.
 Восторгъ—захват, захоплення,
 запал, порив, поривання.
 Восторженно — з захватом, з
 запалом, захоплено, зах-
 ватно.
 Восторженность—захватність,
 захопленість.
 Восторженный—захватний, за-
 хоплений.
 Восторжествовать—перевиси-
 ти, взяти гору, затріюмфу-
 вати.
 Восточный—східний, східорий.
 Востребованіє—попит, запит;
 реклямація.
 Востребовать—попитати, вип-
 равити.
 Восхваленіє вихвала, похвала.
 Восхвалять, -лить—ухвалюва-
 ти, -лити, вихвалити, -лити.
 Восхитительный, -о—чаруваль-
 ний, -о.
 Восхищать, -тить — захоплюва-
 ти, -пити, захвачувати, -
 тити.
 Восхищеніє — захват, зачаро-
 вання.
 Восходитъ—сходити, зіходити,
 здійсватися; виходити, йти
 в гору, на гору.

Восходъ—схід.
 Восхожденіе—схід; сходини.
 Восчувствовать—відчути, замучити.
 Восшествіе — сходини, вступ.
 Восьмерикъ—осьмерик.
 Восьмерка—вісімка, босьмака.
 Восьмигранникъ—вісімгранка.
 Восьмигранный — вісімгранчастий.
 Восьмидесятый—вісімдесятий.
 Восьмиугольникъ—вісімкутник.
 Восьмиугольный—вісімкутний.
 Восьмой — восьмий, осьмий; — мая часть—осьмак, осьмака.
 Вотировать — вотувати, голосувати.
 Воткнуть—уштрикнути, устремити, застромити, вгортити.
 Вотря, мелкіе опилки при сверленіи—туриця, трини.
 Вотчимъ — вітчим.
 Вотчина—батьківщина, дідизна.
 Вотчинникъ—дідизндик.
 Вотще—даремне, дурно, марно.
 Вотъ—ось; ту; це, от, коли це; вотъ-вотъ — от-от, ось-ось, туж-туж; за того вотъ-еще!—ото ще, тож-пак, отце; вотъ-же — одже; вотъ-здѣсь—аж ось де; вотъ такъ, вотъ ужъ!—алеж-бо!; вотъ какой—ось-я-ий, оттакий; вотъ какъ—ось як, оттак; вотъ такой—оттакий; вотъ тамъ—онде; вотъ то-то—то ж то й е, то ж бо то й е; вотъ что — ось-що; вотъ этоть—онси; вотъ тебѣ и на!—от тобі й маеш! вотъ извольте видѣть—от як бачите.
 Воцареніе—зацарення, оцарення.
 Воцаряться—запанувати; оцаритися.
 Вочеловѣченіе—втілення.
 Вочеловѣчаться—втілюватися.
 Вошки, раст. *Spergula arvensis*—метелики.
 Вошь—воша; coll. вошва, нужа; травяная, *Arnis*—рослинка воша.
 Вошанка—царата.
 Вошаной—восковий.
 Вошить—вокувати.
 Воюющий—войовий.
 Возжировать—мандрувати.

Впадать, впасть — западати; пасти, позападати: о рѣкѣ — уливатися, улитися; вдаватися, вдатися, вкидатися, вкинутися; въ дѣтство—здитиннитися; въ возбужденіе, раздраженіе—роспаюшитися.
 Впаденіе—впад; влив.
 Впадина — улоговина, уляго вина, улога, западина.
 Впаявать, -ять — залютовувати, тувати, улютовувати, -тувати.
 Впайка—залютовання.
 Впалый—западистий, запалий.
 Впервые—уперше.
 Вперегонку—назавпередки.
 Впереди—спереду, поперед; надалі, потім; всѣхъ—посамперед, насамперед; итти—перед вести, передом іти.
 Впередъ — передом, наперед, поперед; з гори; надалі, на по ім; відтепер.
 Вперемежку—мішма.
 Вперять, -рять — утупляти, утупити, устромляти, -мити.
 Впечатлительность — вразливість.
 Впечатлительный—вразливий.
 Впечатлѣніе — вражіння, пошиб.
 Впиваться, впиться—втягатися, гтися, упинатися, уп'ястися, упиратися, упитися, в'ідатися, в'істися.
 Впирать, впереть — упихати, упхнути, утиснути, уперти, утешюштити.
 Вписыванье—упис, уписування.
 Вписывать, -сать — уписувати, -сати.
 Впитывать, -тать — вбирати, убрати, втягати, втягти.
 Впихивать, -хнуть — упихати, упхати, упхнути, утешюштити, утешюштити, утешюштити.
 Вплать—уплинь.
 Вплескивать, -снуть — вхлюпувати, вхлюпнути, прискати, приснути.
 Вплетать, вплесть — вплітати, зплести.
 Вплотную—щільно; до нехочу.
 Вплоть — щільно; аж, аж до, аж по.
 Впозалку—поколом.
 Вподъемъ—під силу.

Вполяѣ—усуціль, цілком, у-
повні.

Вполовину—ополовині.

Вполпути—напівдорозі.

Вполпьяна—на підпийму, під
чаркою, підлілий.

Вполсыта—надголодь.

Вполѣ—напів, навкыл.

Впападѣ—до речі, до шмиги,
до шпети.

Впопыхахѣ—спохвату.

Впору—саме в час; вгадно,
до міри, як треба, як слід.

Впоследствіи—навпослі, піз-
ніш.

Впотьмахѣ—поночі.

Вправду—справді.

Вправка—вправа до; встава,
настава.

Вправлять, -вить—вправлять,
заправлять, направлять,
вити: вставлять, настав-
лять, -вити, повставлять,
понаставлять.

Вправо—управо, праворуч.

Впразѣ—до останку, до решти
до пня, до ноги.

Впредѣ—надані; аж до.

Вприсядку—уприсі.

Впробѣль—біляво.

Впрогольдѣ—надголодь.

Впрожелть—жовтяво.

Впрозелень—ззеленаво, зеле-
нство.

Впрокъ—надалі; до пуття, на
користь, на пожиток.

Впросонь—соняво.

Впросонкаѣ—спросонку.

Впрямель—вдідпяту.

Впрочемѣ—просто, а в тім, зрє-
штою.

Впрыгивать, -гнуть—ускоку-
вати, ускочити, устрибува-
ти, -гнути.

Впрыскиваніе—вперскання.

Впрыскывать, -прыскнуть—
вперскувати, -снути.

Впрягать, впрячь—запрягати,
-гати.

Врядать, впрясть—припря-
дати, -прясти.

Впрямь—просто; справді.

Впускать, -стить—впускати,
-стити.

Впускной—входовий.

Впускъ—впуск, вхід; отвір

Впутывать, -тять—укручува-
ти, -тити, уплутувати, -тати.

Впутываться, -таться—уплуту-
ватися, уплутатися, утапа-

паться, укручуватися, -ти-
тися.

Влухъ—до останку, до решти,
до сщадку; пишно.

Впятеро—в-п'ятеро.

Впятеромѣ—у п'ятьох.

Вробиѣ—врівні.

Врагъ—супротивник, ворог.

Вражда—супер, всрежнеча, не-
приязнь, ворогування.

Враждебность—ворожість, не-
приязність.

Враждебный—ворожий, непри-
язний.

Враждовать—ворогувати, цо-
татися, супротивитися.

Вражескій—ворожий.

Вражий—си. Вражескій.

Вразродѣ—вростіч, різно.

Вразробѣ—нарізано.

Вразмахѣ—зрозмаху.

Вразметѣ—уроскид.

Вразсыпную—уростіч, уро-
стіч, уроскип.

Вразумительность—зрозумі-
лість, ясність; навчальність

Вразумительный—зрозумілий,
ясний; напоумливий, нав-
чальний.

Вразумленіе—напоумляння,
розчання, настава на ро-
зум.

Вразумлять, -мить—напоумля-
ти, -мити; наставляти, -вити
на розум; навчати, -чити,
напутити.

Враки—брехні; банелюки.

Враль—скоробрєха, брєшко,
забрєха, брєхун.

Вральманѣ—си. Враль.

Врасолодѣ—зненацька, неспо-
дівано.

Врастѣ, -расти—вростати,
врости.

Врастяжку—вздовж, у всю
довж.

Врать—брєхати, брєхню то-
чити.

Врачебный—лікарський; ліку-
вальний, корувальний.

Врачеваніе—лікування, кору-
вання.

Врачевать—лікувати, корува-
ти.

Врачѣ—лікарь.

Враццательно—обертотом, обер-
тотом.

Враццательный—обертотний,
кружальовий.

Врацати—повертати, обертати, крутити, кружляти.
 Врацаться—обертатися; повертатися; кружляти ходити; кружати коло; обходити навколо.
 Вращение—обертання, кружання, обхід, кружання.
 Вредитель, -ница-шкідник, -ця, ушкодник, -ця.
 Вредить—шкодити, шкодувати; здоровью-вадити.
 Вредность—шкідливість, шкідливість, вадкість, вадливість.
 Вредный — шкідливий, шкідливий, шкідливий, вадкий, вадливий.
 Вредоносность-см. Вредность.
 Вредъ—школа, вада, позна.
 Временно—до часу, на час, до часу, тимчасово, поки що.
 Временность—дочасність, тимчасовість, часовість.
 Временный—тимчасовий, часовий, дочасний.
 Временщикъ—улюбленець, милованець.
 Время—час; година; доба.
 Времячисленіе—часолічба.
 Времяпровождение — часування, часоточення.
 Вретище—дрантя.
 Вровень—упоровень, врівні, врівень; съ краями-ущерть.
 Врожденность-родимість, прирожденність, природність.
 Врожденный — родимий, природний, прирожденний.
 Врозницу—нарізно.
 Врознь-порівці, різно, порізно.
 Врозь—см. Врознь.
 Врунь, -нья—брехун, -уха.
 Вручать, -чить—до рук подавати, подати, уручати, -чити.
 Вручение—уручення.
 Вручитель, -ница — уручник, -ница. віддачник, -ница.
 Врывать, -вить—вкопувати, закопувати, -пати.
 Врываются, -ваются—удиратися, удертися, удратися.
 Врѣзывать, -зять—утинати, утяти.
 Врѣзываются, -заться — утинатися; уідатися; закохатися, утьопатися; умулитися; очерезполосиць-перещеплювати, -пити.

Врядъ, -ди—наврад, ледво, навадк, навадку.
 Всадникъ—верховень, іздець.
 Всаживать, -дить—стремляти, встроити, вгородити.
 Всасывание — втягання, вбирання, всисання, всмокування.
 Всасывательный — беркий, вберкий, втягальний.
 Всасывать, -сосать—вбирати, убрати, втягати, -гти, усмокувати, -ктати.
 Всасываться, -сосаться — усмокуватися, -татися, усякати, усякнути.
 Все—усе.
 Всеавгустѣйшій—найясніший.
 Всеблагій—найдобріший.
 Всевидящій—всевидючий.
 Всевластный—всевладний, всевозможный-всілякий, пресвякий.
 Всевышній—найвищий.
 Всеѣдецъ—всезнавецъ, усевіда.
 Всеѣдушій-всезчаючий, всезнавчий; усевіда,
 Всеѣдѣніе—всезнабня.
 Всегда—усігди, завсігди, завжди, усе, раз-у-раз, по всяк час, по вік, вік-віком.
 Всегдашній — завсідній, повсякчасний, постійний.
 Вседержитель—вседержецъ.
 Вседневный—щоденний; цілоденний.
 Всезнайка—знаюк, усевіда.
 Всеисцѣляющій—всецілющий.
 Всеконечно—авжеж, атож, певна річ, звичайно, запевне.
 Вселенная—всесвіт, цілосвіт.
 Вселенскій—всесвітній, цілосвітній.
 Вселять, -лить—оселяти, -лити, осаджати, -дити; натихати, -тхнути.
 Вселяться, -литься-оселятися, -литися, осідатися, осістися.
 Всемиловѣйшій — найласкавіший.
 Всемигнута—що-хвилини.
 Всемирный—усесвітній, цілосвітній.
 Всемогущество—всесила, всемога, усевладництво, всеможність, всепотужність.
 Всемогущій—усевладний, всеможний, всепотужний, все-сильний.

Всемирно—яко мога, усяким робом, усякове, усяким способом.
 Всемирный — усялякий, пресьякий.
 Всенародно—прилюдно, привселюдно.
 Всенародный—загальний, поспільний; уселюдний, прилюдний, привселюдний.
 Всенепорочный—найчистіший.
 Всенижайшій — найнижчий.
 Всенощная—вселошне.
 Всенощный—цілонічний.
 Всеобщій—загальний.
 Всеобщность — загальність; спільність.
 Всеобъемлющій—всеосяжний.
 Всеподданнѣйшій—найпідданчий, найпокірніший.
 Всепокорнѣйше—найпокірніше.
 Всепресвѣтлѣйшій — найясніший.
 Всепрощеніе—всепробачення.
 Всесвѣтний—загальний, світовий.
 Всесвятой—найсвятіший.
 Всесильный—всесильний, всепотужний, всеможний.
 Всеславный—найславніший.
 Всесоожженіе—всепалення.
 Всесокрушающій — скрушний, росчерепливий.
 Всеуслышаніе. Въ выраж.: во всеуслышаніе — прилюдно, голосно, щоб усі чули.
 Всехвальный—славетний.
 Всецѣлебный—всецілющий.
 Всецѣло—цілком, зуповне.
 Всеядный—усейдний.
 Вскакивать, - чить - підхоплюватися, підхопитися, схоплюватися, -питися, скокувати, скочити.
 Вскарпывать, вскопать—скопувати, роскопувати, перекопувати.
 Вскарабкаться—стерекатися, видряпатися, видертися, виляти, счаряпкатися.
 Вскармливать, -кормить-ховувати, виховати, годувати, вигодувати, згодувати.
 Вскатывать, -тить—скокувати, тити.
 Вскачь—ускоки, скочки, скоком, навскоки, навзаводи.
 Вскидывать, -кинуть—підкидати, -кинути.
 Вскидываться—кидатися.

Вскипѣть—скипіти.
 Вскипятить—спарити, зукропити.
 Вскисаніе—квасніння.
 Вскисать—квасніти, кваснути, киснути.
 Всклокоченный — скуйовджений, роскуйовджений, по кошланий, распатланий, скудовчений, роскудовчений.
 Всклокошить — перекошлати, покудлати, скудовчити, скуйовдити, покошлати, распатлати, роскуйовдити, роскудовчити.
 Всколебать — см. Всколыхать.
 Всколупывать, -пнуть — колупати, -пнути.
 Всколыхать — захитати, заколисати.
 Вскользь—злегенька, злегка, поверховно.
 Вскормиться—упасатися.
 Вскормленникъ, -ца — годованець, годованка, хованець, -нка.
 Вскоробливать, -бить—жолобити, зжолобити, пачити, спачити, скривляти, -вити.
 Вскорѣ — ускорах, унезабарі, небавом, незабаром, невзабарі, небавком, небавці.
 Вскрикиваніе — покрики, покрикування.
 Вскрикивать, -кнутъ — покрикувати, -кнути, войкати, -кнути.
 Вскружить (голову кому)—закрутити, завертіти.
 Вскрывать, вскрыть—відкривати, -крити; ростинати, -тяти, розітнути; (о картахъ) світити, висвічувати.
 Вскрытіе—відкриття, відтворення; трупа-потрошіння, різання, требушіння; рѣкискрес.
 Всласть—усмак, досмаку.
 Вслухъ—уголос, голосне.
 Вслушиваться, -шаться — дослухатися, дослухатися.
 Вслѣдствіе—унаслідок, від, з, через.
 Вслѣдъ—услід, навдогін, навздогін, навздогінці; у тропі; за.
 Всматриваться, всмотрѣться—вдивлятися, придивлятися, -витися.
 Всмятку—ріденько.

Всєзывать, всунуть—щтуряти, уштурити, всувати, всунути, терєбити, утерєбити.

Вспаивать, всєить—нїдповувати,—пєити.

Вспалывать, всползать—н'ястися, сп'ястися; вилазити, злазити.

Вспаривать, -рить—нанарювати, -рити; лошадь-умилити кєня; спину—вїдчухрати, вїдшмагати.

Вспархивать, вспєрхнуть—злїтати, злетїти, злинати, звиватися, звитися у гору; зриватися, зїрєватися.

Вспарывать, вспороть—ропювати, -роти.

Вспахивать, -хать—орати, зорати, виорати, порорати.

Вспашка—оранка.

Всплакаться—заплакати гїрко.

Всплакнуть—заплакати трохи

Всплескивать, -снуть—сплескувати, -снути, плюскати, -снути; руками—сплеснути руками; крыльями—залопїти.

Всплескъ—сплеск, плюск.

Всплошную—упїдвал, поскїль, суцїльно, без перєрви.

Всплывать, всплыть—випливати, -плисти, виринати, рнути.

Всполаскивать, -лоснуть—виполїскувати, виполоскати.

Всполошить—перєполошити, сполошити, сполохати, перєполохати.

Вспоминать, -мнить—згадувати, пригадувати, спогадувати, -дати; нагадувати, пригадувати.

Вспомогательный-запомїжний, допомїжний, помїчний.

Вспоможєніє—см. Вспомощєствованїє.

Вспомощєствованїє—запомога, допомога, помїч, пїдпомога.

Вспотїлый—умокрїлий, упрїлий, спїтнїлий, удушнїлий.

Вспотїть—удушитися, удушнїти, умокрїти, спїтнїти, упрїти.

Вспрыгивать, -гнуть—зскакувати, зскачати.

Вспрыскивать, -снуть—шпувати, кропити, прискати, пор-

скати, покропати, поприскати.

Вснугивать, -гнуть—полошити, свєнєшити; колошкати, покєлошкати, полошкати, попєлошкати.

Вснугать, -гнуть—пугати, напугати, опугати, -хти, опугати.

Вснуглива—озуд.

Вспухшїй-опухшїй,

Вснучить—улушити, надути, раздути.

Вспылить—сарплати, скипїти, спєлєхнути.

Вспыльчивость—сарпчатїсть, запальонїсть, запальчастїсть, пєлкїсть.

Вспыльчивый-сарпчатїй, запальонїй, запальчастїй, пєлкїй, запєлїстїй, пєперхлївїй.

Вспыхиванїє—фаркїт, спєлєхкїт.

Вспыхивать, -хнуть—спєхувати, спєхнути, запєлєвуватися, лїтїся, фаркати, -кнуги, спєлєхкєтїти, спєлєхкнуги; зашарїтїся.

Вспышка-спєлєх; вїбух.

Вспїнить—зїнугувати.

Вставать, встать—пїдєдїтїся, пїдвєстїся, зводитїся, звєстїся.

Вставка-вставка—фактїческа з-спрєстєцїя; уставка, лєтка.

Вставляют, вставить—урєблїти, урєблїти, устєблїти, -вїти, управлїти, -вїти.

Вставной—устєблєнїй, урєблєнїй, управлєнїй; рєблєнїй, штучнїй.

Вставочный—устєбнїй.

Встарину, -встарь—за давнїх часїв, за давнїх давєн, в давнїну, в старовїну.

Встєскивать, встєцїть—вїтягати, -гтї, вїволїкати, -лєкти, стїрити.

Встрєвожєннїй—спєлєшєннїй, здушєннїй, стурбєваннїй, перєполєшєннїй, стрївожєннїй.

Встрєвожить, -ся—стурбєувати, спєлєшити, стрївожити, потрївожити, перєполєхати, перєполєшити, перєполєшкати, -ся.

Встрєпенуть—стрїпнуги, стрєпенуги, стрїпєтєти, стрїпєтїти.

Встрепенуться — здригнувшись, здригнути, стріпнутися, затріпотіти.

Встрепка — типень, прочухан, прочуханка, скубка, дипоть.

Встрепывать, -пать — чухрати, расчухрати, куйовдити, роскубоводити.

Встрѣча — зустріч, перестріт, стріть, спіткання, здібання; привітання.

Встрѣчать, встрѣтять — устрівати, устріти, судосити, судосити, стрівати, стріти, здібати, спіткати, натрапити; подібати; витати, привітати.

Встрѣчатся, -тяться — стріватися, стрітися, судосатися, судоситися, здібатися, здібатися.

Встрѣчный — устрічний, стрічний; о вѣтрѣ — супротивний

Встряса — см. Встрепка; струс.

Встряхиваніе — трусіня, потрус.

Встряхивать, встряхнуть — підтрушувати, підтрусити, трусити, потрусити, струхнути, стріпнути, потряхати, -знати.

Встряхиваться, -хнуться — струшуватися, -ситься; стріпнутися, стенатися, стенутися.

Вступать, -пить — уступаги, пити, увіходити, увійти; вступить въ бракъ — спаруватися.

Вступаться, -питься — утручатися, устрявати; заступатися за, боронити.

Вступительный — уступний.

Вступленіе — уступ, ухлдици, ухлдици; вступ, передмова.

Всуе — даремно, надаремно.

Всунуть — утербити, уштурити, спиточити.

Всучивать, чить — укручувати, -тити, спиточувати, -чити, утешувати, -щити, теребити, утеребити, тирити, утирити.

Всхлипываніе — хлипи, хлипанія; пхикання.

Всхлипывать — флнѣкати, фнѣкати, хлнпати, пхикати, пстинѣкати.

Всходитъ — сходити, зіходити; підходити; виходити на.

Всходъ — схід.

Всходы — прорісь, проріст, пагоня, паговіння.

Всхолмить — покучугурити, погорбувати.

Всыпать, всыпать — насипати, -сипати.

Всѣ — усі; — вообще — огулом, гуртом, всі на голо; — вмѣстѣ — гуртом.

Всюду — скрізь, по всіх усюдах, усюде.

Всякій — кожний, кожей, кожний, усякий; жадний, жодний, абихто.

Всячески — усяково.

Всяческой — уселякий.

Всячина — мішанина, усячина.

Втайнѣ — потаємно, потаємці, потайки, потай, потайком, потайно, потайці.

Вталкиваніе — упихання, утрочання.

Вталкивать, втолкауть — упихати, упхнути, утрочати, утротити.

Втапывать, втоптать — втоптувати, -тати.

Втаскиваніе — втягання.

Втаскивать, -щить — втягати, -гти.

Втачивать, втачать — приштуковувати, -кувати.

Втащить — утарабанити.

Втащиться — утиритися.

Втекать, -течь — впливати, вплинути, вливатися, влитися.

Втемяшить — утокмачити; -ся — засісти в голові.

Втирать, втереть — натирати, натерти.

Втираться, втереться — ушиллятися, ушилитися, умулятися, умулитися, пролазити, пролізти, утискатися, утиснутися.

Втискивать, втиснуть — утиряти, утирити, утрощати, утрощити, уто(в)кмачувати, -чити, утасувати, утасувати, убгати.

Втискиваться, втиснуться — утиряться, утиритися, утасуватися, утасуватися, убгаться.

Втихомолку — нишком, мовчки, крадки, крадькома, крадці, тишком.

Втолковать — вто(в)кмачити.

Втора—окселента.
 Вторгаться, гнутья — удираться, удертися, удратися, впираться, впертиса.
 Вторженіе — вдирання, впад. втручання.
 Вторить—окселентувати; підтакувати; повторювати, повторяти.
 Вторично—удруге, повторне.
 Вторичный—повторный.
 Вторникъ—вівторок.
 Второй—другий.
 Второклассный — другоклясовий; другорядний.
 Второпяхъ — похапцем, спохвату, похапки.
 Второстепенный—другорядний.
 Втридорога—занадто дорого.
 Втрое — троем, потрійно, у трое, у три рази, употрійні.
 Втроемъ—утрьох.
 Втройніъ—употрійні.
 Втулка—чп, шпунд; маточина; затичка.
 Втунѣ—даремно, марно, дурно.
 Втыкать, воткнуть—утикати, уткнути, устремляти, мити, тикати, утикати.
 Втыкаться, воткнуться—устремлятися, митися, утикатися, уткнутися.
 Втурить—утолющити, убурхати, набурити; втягти.
 Втуриться—утьопатися, уквалитися.
 Втягивать, втянуть — усмокувати, усмокати, втягувати, гти; вбирати в себе.
 Втягиваться, втянуться, — утягатися, утягтися, утягуватися, утягтися.
 Входить, войти — увіходити, увійти; улазити, улізти; поступати, пити, ступати, пити до; удаватися у що.
 Входной—вступный, входовой.
 Входъ—вхід, входины; вступ; прихід.
 Входящій — присутний; -журналь—вписовый реєстр.
 Вхожіі—що має вступ до...
 Вцѣпляться, -питься—ущемлятися, ущемитися, упянатися, уп'ястися, упиватися, упитися, укліплятися, укліпитися.
 Вчера—у-эра.
 Вчерашній—учорашній.
 Вчерніъ—начорно.

Вчерчивать, вчертить—врисовувати, -сувати.
 Вчетверомъ — учетверзі, уштирьох, вчотирьох.
 Вчинаніе!—зачинання, закладання.
 Вчинать—зачинати, закладати.
 Вчислять, -лить — залічувати, чити.
 Вчитываться, -таться — учитуватися, -татися.
 Вчужѣ—зачужа.
 Вшестеромъ—ушістьох.
 Вшивать, вшить — вшивати, вшити.
 Вшивецъ — чухрій, вошопруд, вошивецъ.
 Вшивица — вошивиця; раст. Pedicularis—шолудивник.
 Вшивной—вшиваний.
 Вшивость—вошивість.
 Вшивый—вошивий.
 Вшивѣть—вошивіти.
 Въ, во, пред.—в, у, ув; до; за; з; на; о, під; при.
 Въ безпорядкѣ—хрящем, жужем.
 Въ длину—уздовж, уподовж.
 Въ самсмѣ дѣлѣ—усправжки, успражки, справді, управді.
 Въ тактъ—улад.
 Въ толщину—утовш, утовшки.
 Въ третій разъ—утрейте, утрете.
 Въ уровень—ущерть, урiveness, уприщертъ, упричерть.
 Въ ширину — ушир, уширки, уширшки.
 Въѣдаться, -ѣсться—уідатися, уістися.
 Въѣздный—уіздний.
 Въѣздъ—приізд, уізд.
 Въѣзжать, въѣхать—уіздити, уіхати.
 Въѣзжіі—уіздний.
 Вьюга — завірюха, заметіль, шувір, метелиця, віхола, віхало, дуга, хурделиця, хурдиста, хурія, хурта, хуртеча, хуртуна, хуря, хвижа, хвирса, хвирза, хвища, шквирия, хиза, охиза, хуртовина, хура, фуфалиця, фуфелиця, фуфеля, фуферня, фуфловиця, фуфулиця, фукавиця.
 Вьюкъ—теркила, ладун, уюк.
 Вьюнокъ, раст. Convolvulus arvensis — привертля, повійка.

Вьюнъ, (зоол.)—в'юн, юн, оюн; сувій, скрутень, скрутинь.
Вьюрокъ, пт. *Tringilla montifringilla*—юрок; *T. coelebs*—буківка; грубка для наматыванья нитокъ—юрок, мотовило.

Вьючить — уючити, теркилувати, вантажити, ладувати.

Вьючный—уюковий, теркиловий, ладуновий, вантажовий.

Вьюшка—мотовило, цівка; каглянка (для закрыв. печной трубы).

Вьющійся, бот. — виткий; -потычинъ—тичковий, тичний; о волосахъ—кучерявий; -стебель—пліть.

Вьявь, вьявѣ — уявки, увоче-видьки, очевидьки.

Вы—ви.

Выбалтывать, -болтать — вихлюпувати, вихлюпати, ро-склюпувати, -пати; вибрихувати, розбрихувати, -брехати, баяти, вибгати.

Выбивать, -бить — выбивати, вибити; викидати, -кинути; толочити, витолочити, ви-товкти; виганяти, -гнати.

Выбиваться, -биться—выбива-тися, вибитися; позбувати-ся, -збутися.

Выбираніе—вибірання.

Выбирать, выбрать — обірати, обрати, оббірати, обібрати, добірати, -брати, збірати, визбірати.

Выбираться, выбратся—вибі-ратися, вибратися; виходи-ти; виноситися.

Выбойна—вибій, баюра; боль-шая—сугроба.

Выбойка—вибійка, мальован-ка, вибиванка, тяжина.

Выбойный—вибійчаний.

Выбойчатый—см. **Выбойный**.

Выбойщикъ—вибійник, набій-ник.

Выборка—визбірка, витяг.

Выборщикъ—виборець.

Выборъ—вибір; обрання; уподо-ба.

Выборы—вибори.

Выбранить—вибанітувати, ви-лаяти, налаяти, вибешта-ти, вибештувати.

Выбрасываніе—викидання.

Выбрасывать, -бросить — вики-дати, викинути; -почки — бростатися.

Выбриться (изъ грязи) — ви-сейкатися.

Выбривать, -брить — голити, виголити.

Выбратся — поголитися, ви-голитися.

Выбродить—виходити, виблу-кати, вилазити; виграти, вишумувати; виловити во-локом рыбу.

Выбросать—повикидати.

Выброски—покидь, покидька, сміття.

Выбурапливать, -вить — вис-вердлювати, -лити.

Выбучить—визолити, вилужи-ти.

Выбывать, -быть — виходити, вийти; виступати, -пити; выбыть свое время—відбу-ти свій час.

Выбѣгать, выбѣжать — вибіга-ти, вибігти; випереджува-ти, -дигти.

Выбѣгать—вибігати, виганяти, вигасати.

Выбѣливать, -лить—вибілюва-ти, вибілити.

Выбѣлка—вибілювання, біління.

Выбѣситься—перекаактисся.

Вываливать, -лить—вивертати, -рнути, перекидати, -кинути, вивалювати, -лити.

Вывалокъ (яйцо-болтунъ) — запороток, розбовток.

Вывалять—вивалькувати; ви-валяти, повивалькувати, у-качати, повкачувати.

Вываривать, -рить — виварю-вати, -рити.

Выварка—вивар.

Выведриться—розгодинитися.

Вывертка—викрут, визворотка.

Вывертывать, -рнуть — викру-чувати, -тити; -ся—викручу-ватися, -титися, вив'язува-тися, -затися, вибрихува-тися, -брехатися з чого.

Выверчивать, -ртѣть — висвер-длювати, -лити.

Вывинчивать, -винтить — ви-кручувати, -тити, вищрубо-вувати, -бувати.

Вывихну ь—звихнути, викру-тити.

Вывихъ—звих.

Выводить, -вести — виводити, -вести, випроваджувати, -дити; вибавляти, -вити, де-гресувати: скинчити, ви-кінчити; виснобувати, -снубати; випрядувати нитку—посукувати.

Выводиться, известись, — ви-бавлятися, вибавитися.

Выводъ — видід; вибава; ви-сновок.

Вывозить, -везти — вивозити, -везти.

Вывозной—вивозовий.

Вывозъ—вивіз.

Выволакивать, -лочить—виво-лікати, -локти, витягати, -гти, видобувати, -бути.

Выворотить, -нуть (наизнанку)—повинвертати, ницювати, лицювати.

Выворотъ—вигерт, виворіт.

Вывѣдки—подсва.

Вывѣдываніе — розвіди, ви-пити.

Вывѣдывать, -дать — вивідува-ти, -дати, випитувати, рос-питувати, -тати, допитува-тися.

Вывѣрять, -рить — вивіряти, -рити.

Вывѣска — виявлення; напис, шильда, таблиця; вага.

Вывѣтривать -рить — вивітру-вати, перевітрувати, пови-втрувати, -рити.

Выдѣшивать, -вѣситъ — виві-шувати, -вісити; видажувати, аважувати, повиважу-вати.

Выгарскъ (свѣчки) — недога-рек; (водки) неогар; (же-лѣза) жужельня; (сала) шкварки, вишкварки.

Выгибаніе—вигиання.

Выгибать, -гнуть — гнути, ви-гинати, загинати, -гнути, повигинати, позагинати; виглядати.

Выгибаться—вигинатися, ви-гнутися, повигинатися, позигнутися.

Выгибистый — гнучий, гнуч-кий.

Выгибной—каблукуватий.

Выгибъ—коліно, закрут.

Выглаживаніе—рівняння; ре-пасування; прасування.

Выглаживать, -дить — рівнати, вирівнати; прасувати, ви-

прасувати, репасувати, ви-репасувати.

Выгладки—недогризки.

Выглядывать, -нуть — вигля-дати, -глянути, визирати, визирнути; зирнути, по-кукнути; виглядати, видні-тися; виглядати, підгля-дати.

Выглядѣть—видивитися, роз-дивитися на; видаватися, мати вигляд.

Выгнивать, -гнить — трухти, струхти, трухлявіти, стру-хлявіти, порохніти, спорох-ніти, вигнивати, гнити.

Выгнутость—угнутість, угин.

Выговаривать — вимовляти; картати, штапувати, сва-рити, вимовляти кому що; стого—перцевати; засто-регати, заварувати собі що.

Выговорить (добиться ч. и. разговоромъ)—вибалакати.

Выговоръ—вимова; нагана; зас-тереження, засторога собі чого.

Выгода-вжиток, пожиток, зиск, користь.

Выгодность—зисковність, ко-ристність.

Выгодный, о—зисковний, ко-ристний, пожитивий, о.

Выгонка—перегін, дістиляція.

Выгонъ—пастівник, пасовище, пасовицько, пастівень; пе-регін.

Выгочать, -гнать—турити, ви-турити, виганяти, вигони-ти, -гнати, витурляти, гони-ти; гнати, переганяти.

Выгораживать, -родить—відго-роджувати, обгороджувати, дити, повідгороджувати, по-обгороджувати; -кого-уне-виннювати, -вити.

Выгорать-рѣть-випалюватися, литися, вигоріти; линяти, полиняти, вицвітати, -цві-ти; шестити.

Выграбадаться—видряпатися, вигарбатися.

Выгравировать—виритувати.

Выграненный-рубчатый, гран-частый, вишліхований.

Выгранить—вишліхувати.

Выгребать, -гребть -вигрѣбати, -гребти; вигортати, -рнути, ви-громаджувати, -дити.

**Выгребка-вигрѣбня, вигор-
тапя, вигромадження; ви-
грѣбки, вишкрѣбки.**
**Выгрузка—виладуваня, роз-
вантаження.**
**Выгрузчикъ—носск, вилатов-
ник.**
**Выдавать, -дать—видарати, від-
давати, -дати, повидарати,
повіддавати.**
**Выдаваться, -даться—видава-
тися, виставити, висувати-
ся, витикатися; визначатися-
ся; траплятися, випадати.**
**Выдавливать, -вить—визавлю-
вати, -вити, вигнѣтати, гнѣ-
ти, чекесити, витискати, -
снати.**
**Выдавливать, -колбить—вилов-
бувати, -бати; заучивать—тов-
кти, витовкти.**
**Выдача—видаваня; виплата;
виданя.**
**Выдающийся—видатний; добір-
ний; чільний.**
**Выдавать, -декнуть—виувати,
-сунути, повисувати.**
**Выдвигаться—висуватися, по-
висуватися, витягатися, по-
витягатися; — визначатися,
повизначатися.**
**Выдвижной—висувний; -щикъ—
шухлядка.**
**Выдерживаніе (долгъ и т. п.)
субанка; висмикуваня.**
**Выдерживать, -рнуть—висмику-
вати, -кнути.**
**Выдерживать, -жать—витриму-
вати, -мати; устояти, витри-
вати; наказаніе—відтерпѣти
кару; -экзамень—скласти Іс-
пит.**
**Выдержка—витриманя; пов-
стринність, стриманість,
тривалість; витяг; фотогр.-
экспозиция.**
**Выдирать, -драть—видирати,
дерти.**
**Выдольникъ, раст. Linaria vul-
garis—дзвоники, гайців льон.**
Выдохлый—внхлий.
**Выдохнуться—внхнутися, по-
виднхатися.**
Выдра, зool.—видриха, лютра.
**Выдрать—сдлупати, відшма-
гати, відчухрати.**
**Выдрессировать—вимуштру-
вати, одмуштрувати.**
**Выдрыхнутья—виспатися
всмак.**

Выдубить—вигарбарювати.
**Выдуваніе—видмуханя; видн-
ваня.**
**Выдувать, -дуть—видмухати,
кнути, повидмухати; видн-
коти, повиднати.**
**Выдумка—вигадка; инож.: ви-
гадки, витребеньки, заба-
ганка.**
**Выдумчивый—вигадливый, чму-
товитый.**
**Выдумщикъ, -ца—вигадчик, -ця;
чмут, чмутник, -ця, чмудо-
внк, -ха.**
Выдумываніе—выгадуваня.
**Выдумывать, -мать—выгадува-
ти, вигадати, повидмухати,
мудрувати, умудрувати.**
Выдушить—видуплавити.
**Выдыханіе—видыханя, видих;
випаруваня.**
**Выдыхать, -дохнуть—витхнути,
повиднати; -ся—вивітрити-
ся, випарувати; терять за-
паль-фунги, выдохатися.**
**Выделение—видѣленя, вилу-
ченя, відрѣзаня; кпи. ек-
скреция; физ. секреция.**
**Выделка—вирѣб, ребливо, пре-
парация, виправа.**
Выдѣль—видѣл.
**Выдѣлывать, -лать—виробляти,
-бити, препарувати, фабри-
кувати; ч. и нек. рошес—вит-
зорити, коїти; кожи—чинити,
правити, виправляти.**
**Выдѣлять, -лить—видѣляти, ли-
ти, повидѣляти, вилучати, -чи-
ти, повилучати; відрѣзати,
нити, повідрѣзати.**
**Выемка—видманя; викоп,
проріз; выкот; архит.—рѣв-
чачок, желобок; трусанина,
ревизия.**
**Выжаривать, -рить—смажити;
висмажити; -випадювати,
лито.**
**Выживать, -жить—виживати,
переживати, жити; вибу-
вати, бути; виживати, пови-
живати, викуорювати, пови-
куорювати, рити, виругову-
вати, покругубувати, гува-
ти, спѣкати, спѣкати, -
зжухатися, побути.**
**Выжигъ—виги: -жиганя;
пройдисит, зайдисит.**
**Выжиганіе—випаленя, випал;
випіканя.**

Выжигать, -жечь-випалювати, -лити, повипалювати; випікати, -пекти, повипікати.

Выжиданіе-чекання, сподівання.

Выжидательный—тривавчий.

Выжидать—чекати, вичекати, тривати, сподіватися, чатувати.

Выжиливать, -лить—вициганювати, вициганити, викручувати, викрутити, видурювати, видурити.

Выжиманіе—чавління, вичавлення, видушування, вигнічування, викручування, віджимання.

Выжимать, выжать-вибивати, вибити (олію), чавити, вичавлювати, вичавити, вигнічувати, вигнітити, видушувати, видушити, віджимати, викручувати, -тити.

Выжимки—вичавки, вигніток; изъ маку, свеклы-жмаки; жмихи; льна, конопли-макуха.

Выздоровливаніе—видужування, одужування.

Выздоровливать, -здоровѣть—видужувати, одужувати, піддужувати, -жати, вичуювати, переболѣти, очень-пувати, -пати, освінити, окріяти.

Выздоровленіе—одужання.

Вызовъ—виклик.

Вызолачивать, -лотить—визлощати, визлочувати, повизлочувати, -тити.

Вызольникъ, раст. Delphinium consolida—сокирки, косарички.

Вызрѣвать, -зрѣть—достигати, -гти, доспівати, -спіти.

Вызубрить—вищербити; виточити, видовѣти (на память).

Вызывать, -звать—викликати, викликати; запрошувати, -хати; запозивати, запізвати (до суду); приводити, спонукати до; споводувати.

Вызывающій (тонъ)—зачіпний.

Выигрыванье—виграння; зискання (на чому).

Выигрывать, -играть—вигравати, -грати; въ чемъ-зискати, зискати.

Выигрышный—вигровий; ви-

гравнистий, вигравитий, зисковний.

Выигрышь—вигра; зиск.

Выискиваніе—вишукування.

Выискивать, -искать—вишукувати, -кати, винаходити, -найти; нишпорити, винишпорити.

Выказывать, -зять-показувати, -вати, виявляти, виявити, виставляти, виставити; витикати, -кнути.

Выкалывать, -лить—гартувати, вигартувати.

Выкалка—вигарт, гартування.

Выкалывать, -колоть—виколювати, -лоти, виштрикати, -кнути.

Выкапывать, -копать—викопувати, відкопувати, -пати, повикопувати, повідкопувати, вигрібати, -гребти, повигрібати.

Выкарабкиваться, -каться—видиратися, -дертися, повидиратися; вигарбатися.

Выкармливаніе—хов, годування, годівля.

Выкармливать, -кормить—годувати, вигодувати, відгодувати, -дувати, пригодувати, -дувати, ховати, виховати.

Выкатываніе—викочування, виточення.

Выкатывать, -тать-викочувати, -тити, повикочувати, виточувати, -чити, повиточувати; валькувати, вивалькувати, качати, викачати; маглювати, вимаглювати.

Выкачивать, -качать—помпувати, виломпувати, висмоктувати, висмоктати, смокати, висмокати.

Выкашивать, -косить—викосувати, -косити.

Выкидывать, -кинуть—викидати, -кинути.

Выкидышь—уровище, збігленя; очень ранній-вибрудок.

Выкипать, -пѣть-википати, -пити, повикипати.

Выкладка-викладання, викладування; арие.-обліч, обрахунок; лямівка, облямівка, обвідка; покриття, обмуровання.

Выкладывать, -класть, -ложить — выкладати, -класти, по-выкладати, випаковувати, -кувати; обмуровувати, -рувати; облямовувати, -мувати, підшивати, -шити, підбивати, -бити; рахувати, обрахувати, облічувати, -чити.

Выклевать, -клевать, -клюнуть — видзьобувати, -бати, вицьобувати, -кловати, -кловути.

Выклеивать, -клеить — виклеювати, обклеювати, -іти.

Выклепывать, -пать — фернітувати, зфернітувати, нютувати, знютувати.

Выклинивать -нить — виклинцьовувати, -клинцювати.

Выключатель, электр. — ви-микач.

Выключать, -чить — виключати, -чити, вилучати, -чити; ви-микати, -микнути; викресляти, -лити; виймати, вийняти.

Выключеніе — вилука, вилучення; вимикання; викреслення.

Выклянчивать, -чить — канючити, виканючити.

Выковать — уклепати, викувати, сфоржувати.

Выковка — виков.

Выковыривать -рять — виколупувати, -пати, повиколупувати; видовбувати, -бати, повидовбувати, викорпувати, викорпати.

Выкорка — копирстка; метал. протичка.

Выколачиваніе -вибивання; пы-ли-тріпаніна, тріпанія.

Выколачивать, -тить — вибивати, вибити, тріпати, витріпати.

Выкормъ -хов, ховання, годівля, годування.

Выкорчевывать, выкорчевать — викичувати, викичувати, (мелк. дерев.) — протеріблювати, протеребити.

Выкорчевка — кичування.

Выкрадывать, -красть — викрадати, -красти, повикрадати; -ся — викрадатися.

Выкраивать, -кроить — викравати, викроювати, -кроїти, повикроювати.

Выкрашивать, -сить — фарбувати, вифарбувати.

Выкрасить — перекрасит, выкрасит
Выкрашивать, -сить, -ся — перекрещувати, перекрестити, -ся, выкрещувати, -крестити, -ся.

Выкрикивать, -кнуть — вигукувати, -кнути, викрикувати, -кнути.

Выкрик — погук, вигук.

Выкройка — скройка.

Выкругливать, -лить — закругляти, -лити.

Выкружни, архит. — лиштви.

Выкручивать, -тить — викручувати, -тити, повикручувати.

Выкрывать, -крыть — покривати, окривати, -крити.

Выкупать, -пить — окупати, окупити, відкупати, викупати, -пити, відміняти, -нити; роскупати, -пити.

Выкупать -скупати.

Выкупной — окупний, відкупний.

Выкупщик -окупник, відкупник, відкупач.

Выкупъ -окуп, відкуп, відмін, відкупне.

Выкуривать, -рить — смалити, висмалити (папиросу); -к. н. откуда-выкурювати, -рити; водку - гнати, переганяти; гнати.

Выкушать -скуштувати, випити.

Вылавливать, -ловить — виловляти, -вити.

Вылазить -вилізати.

Вылазка — герець, герць.

Выламывать, -ломить — виломлювати, виломити, скіпати, вискіпати.

Вылащивать, -лощить — глянцювати, виглянцювати; поглянцювати.

Вылеживать, -жать — вилежувати, перележувати, -жати; -ся — відлежуватися; влечуватися; улежуватися.

Вылетать, -теть — вилінати, -нути, вилітати, -летіти, повилітати.

Вылетъ — виліт; на вылетъ — наскрізь.

Вылечить -улічити, вилікувати.

Выливаніе -влиив, виливання.

Выливать, -лить — виливати, -лити, вилляти, повиливати; висипати, повисипати.

Вылиться (о жидкости) вибігти.

Вылитый—достотний, викапаннє, схожий з ким, чим, подібний до кого, чого.

Вылизывать, -зати—влизувати, -зати, повлизувати.

Вылизанный—поллизаний; облизанный.

Вылизать—влизати; облизати.

Вылокать—вискати, вижуктати, вилигати, вижлептати.

Вылощенный—виглянцьований.

Вылуживать, -дять—оциновувати, оцинувати.

Вылупить—вилупити.

Вылупиться—вилупитися, вижлизнутися.

Вылушивать, -щить—вилушати, вилушати, визершувати, визершати.

Вылезать, -лзть—вилізати, вилазити, лізти, повилазити, повилазати.

Вылѣплять, -лѣпять—виліплювати, виліплити, статурувати, зстатурувати.

Вылѣпокъ—статурець, статура.

Вылѣчиваніе—вилікування, вигіання.

Вылѣчивать, -чить—виліковувати, вилікувати, корувати, викорувати, вигіорати, вигіати, повигіорати.

Вымазывать, -зати—вмазувати, -зати, поммазувати; вмамазовувати, -зувати; вмащувати, -мастити.

Вымалывать, -молоть—вимолквати, -лвати, вимолквати, -сити, благати, вимолгати.

Вымалывать, -молоть—вимолквати, -молоти, помолквати.

Выманывать, -дять—вмандувати, -рвати, вимандувати, ввати, циндирити; вимандувати, -бити.

Вымарка—закрес, перекрес.

Вымарывать, -рвать—вмарувати, змарувати, марвати, ввалляти, валити, вмарувати; вмарувати, -лвати, повмарувати.

Вымачивать, -дять—вмачити, вмачити, шмарувати, вимарувати, смачувати, вимачувати, явочити, вмяловити.

Выматывать, -мотать—вмотати, вмотати; переводити, -вести, гайнувати, -про, гайнувати, циндрити, проциндрити.

Вымачивать, -мочить—вмочувати, -чити.

Вымащивать, -мостить—вуркувати, вивуркувати, мостити, вимостити, помостити.

Вымелуха, раст. *Viola hirta*—зозульки.

Вымерзать, -знуть—вимерзати, -зти.

Выметальщикъ, -ца—метильник, -ця, помітуха.

Выметать, -месть—умітати, умести.

Выметка—обрубленія; облічка.

Выметывать, -тать—викидати, -нути; обрублювати, -бити, облічувати, рахувати.

Вымещать, -местить—мститися, помститися; окошати свігнів на кому.

Вымирать, вымереть—вимирати, -мерти; переходитися, перевестися.

Вымогатель, -кица—здірник, -ця, здірня.

Вымогательство—дірництво, здірство.

Вымогать—здірати, видирати.

Вымокна—водоний, водорий, колдобина, колдобина, ковбаня, виполоз, баюра.

Вымокать, -кнать—мокати, змокати, вмокати, кти.

Вымокший, -мокший; **вымокший**.

Вымолачивать, -дять—вмолозувати, -тати, вмолозувати.

Вымолвить—вмолвити, промовити.

Вымолотка—молоча.

Вымолстки—кслід, збоїни, палова.

Вымоль—мливо, мливо.

Вымораживать, -зывать—вморозувати, заморозувати, -зати.

Выморочное чиніє—відумерщина.

Вымощь—маша.

Вымусливать, -лгать—вмуслювати, -лгати, замуслювати, -зати.

Вымучивать, -чить—вмучувати, -чити, мордувати, змордувати; вимучувати, -сити; видирати, -дерти.

Вымчать—винести, виперти.
 Вымывать, -мыть — вимивати,
 змивати, змити; прати, ви-
 прати; банити, вибанити (по-
 суду, утварь теплою водою.)
 Вымылки—амилки, милини.
 Вымысль — вигад, вигадка,
 байка.
 Вымышлять, -слить—вигадува-
 ти, -дати.
 Вымѣчваніе — мѣнжуванія,
 мѣнжуванія, мѣнба.
 Вымѣчвувати, -няти—мѣнжува-
 ти, мѣнжувати, вимѣнжува-
 ти.
 Вымѣнъ — вимѣн, замѣна, мѣнба.
 Вымѣряти—вимѣряти.
 Вымѣшувати, -шати—мѣсити, у-
 мѣсити, розмѣсити.
 Вымя—вим'я.
 Вынашивать, -нести—виношу-
 вати, -шати; зношувати, -си-
 ти (объ одеждѣ.)
 Вынимать, -нуть — вииймати, -
 няти, брати, вибирати, -
 брати, витягати, -гти.
 Выносить, -нести — висносити,
 нести; зносити, знести, ви-
 тримувати, -мати, терпѣти
 перетривати; дізнавати, -
 знати, досвідчати, -дати.
 Выноска — висеселія, винос;
 дописка, нотатка.
 Выносливость—тривавість, ви-
 тривалість.
 Выносливый—тривавий, вит-
 ривалий.
 Выносъ—винесенія, виносини.
 Вынуждать, -дять — примушу-
 вати, -сити, неволити, зне-
 волити, приневолювати, -ли-
 ти.
 Вынужденіе—виму́с, примус,
 принук, силування.
 Вынырять—вынырять.
 Вынырять, -нырнуть—выныра-
 ти, -рнути, знырати, зныра-
 ти, знырнути, выпурнати,
 выпурнути, пурнати, пур-
 нути.
 Вынырять—нарвырять.
 Вынырять, -хатъ — выныру-
 вати, -хати.
 Вынырять—выплекати, вико-
 хати.
 Выострить—выострити.
 Выпадать, -пасть—выпадати, -
 пасти; падати, впадати;
 выпадали, припадати, ді-
 ставатися.

Выпасти (о снѣгѣ на корю) —
 трозити.
 Выпадение—випад, випадання.
 Выпадывать—випоезати, ви-
 поезати.
 Выпалывать, -лить — (сболт-
 нуть) ляпати, ллннути; (изъ
 пушки) гуркотувати, гур-
 котнути.
 Выпалывать, -полотъ—поплати,
 виплатити; сапувати, поса-
 пувати.
 Выпаривать, -рить—випарюва-
 ти, -рять, повипарювати;
 выпаровувати, -рувати.
 Выпаривать, -лорхнуть — ви-
 пурхати, выпурхнути.
 Выпарывать, -пороть — ви-
 порювати, -ротити, повипорюва-
 ти; потрошити, требушити;
 шмагати, вишмагати, хлю-
 стати, вихлюстатн.
 Выпасъ—попас.
 Выпекать, -хатъ—виорюва-
 ти, -рати, повипорювати; ви-
 смлювати, -литн, виснажу-
 вати, -жити, повиснажува-
 ти, -жити.
 Выпекать — забрудити, заб-
 рудити, закалати, покаля-
 ти, пѣбрудити, обробити.
 Выпечь—тепелка.
 Выпекать, -печь—выпѣкати, -по-
 кти, повипѣкати.
 Выпивала—пѣж, пѣжа, пѣтець.
 Выпивать, -пить — выпивати, -
 пити, повипивати; чаркува-
 тися, підпивати, -пити, уку-
 тати.
 Выпивка—выпивання; напѣйка,
 пѣйтка.
 Выпивши—на підпитку, на під-
 питках, під чаркою..
 Выпивошій—підпилій.
 Выпиливать, -лить — выпилю-
 вати, -ляти, повипилювати
 Выпирать, -реть—перти, ви-
 перти, випирати, -перти.
 Выписка—выпис, витяг, нотат-
 ка.
 Выписывать, -сать—выписува-
 ти, -сати, повиписувати; ви-
 тягати, -гти, повитягати; ви-
 лувати, -чати, виписляти,
 -лити; (газету) передплачу-
 вати, -тити.
 Выпись—см. Выписка.
 Выпихивать, -хнуть—выпихати,
 выпихнути.

Выплавка—гамар, гамаруван-
ня.

Выплавлять, -вить—гамарува-
ти, гамарити, згамарити.

Выплавокъ — крушець, гама-
рець.

Выплакать—выплакати, пови-
плакувати.

Выплакаться—переплакати.

Выплата—выплат, сплата; -въ
разсрочку, частями—спла-
та ратами.

Выплачивать, -тить—сплачу-
вати, сплатити, выплачува-
ти, -тити, повиплачувати.

Выплевывать, -плевать—выплъ-
говувати, -плюнути, повиплъо-
вувати.

Выплескивать, -сать, -снуть—
вихлюпувати, -пати, -пнути,
повихлюпувати.

Выплеснуться—схлюпнутися.

Выплетать, -плесть—выпліта-
ти, плести, повиплітати.

Выплывать, -плыть—выплива-
ти, -вити, выплинути, пови-
пливати, вибайкуватися.

Выпывокъ—наросля.

Выполаскивать, -лоскать—ви-
поліскувати, -лоскати, пови-
поліскувати.

Выползина—линовище.

Выполировать—вилощити.

Выполнение—виконання; вико-
нненія; справування.

Выполнять, -нить—виконувати,
-нати; виковняти, -нити; спра-
вувати, справити, відбува-
ти, -бути.

Выпораживать, -нить—випо-
рожняти, -нити.

Выпотрошить—вибандилити,
вибандурити, вительбуши-
ти.

Выправка—коректа, поправа,
направа; муштра, муштру-
вання.

Выправлять, -вить—корегува-
ти, зкорегувати, виправля-
ти, -вити; випростонувати,
-стувати, вирівнувати, -на-
ти; справляти, -вити; муш-
трувати, вимуштрувати.

Выпрашивать, -просить—ви-
прохувати, -хати, богаради-
ти, розбогарадити, цигани-
ти, вициганити.

Выпробовать—скупштувати, по-
куштувати; -всь способами—
ужити всіх заходів.

Выпровождать, -водить—ви-
правляти, випрадити.

Выпрыгивать, -гнуть—вистри-
бувати, -бнути, повистри-
бувати, вискокувати, -ско-
чити, повискокувати, спря-
гнути.

Выпрыснуть—спрягнути.

Выпрѣвать, -прѣть—упривати,
упрїти; випривати, парува-
ти, випарувати.

Выпрѣлый—упрїлий; випрї-
лий.

Выпрягать, -прячь—выпрягати,
-гти, повипрягати.

Выпряжка—выпряганя.

Выпрямление—випрост, випро-
стування, вирівнування.

Выпрямлять, -мить—випросту-
вати, -стати, вирівнувати, -
внати, спрямлювати, спря-
мити.

Выпугивать, -гнуть—виполо-
хувати, -хати.

Выпуклина—горбовина.

Выпукловогнутый—горбува-
то—ямкуватий.

Выпуклость—опуклість, горбу-
ватість, пукатість, опук.

Выпуклый—опуклий, горбува-
тий, пукатий.

Выпускать, -стить—выпускати,
-стити, повипускати; про-
минати, -нути; висувати, -су-
нути, повисувати, вистав-
ляти, повиставляти; выда-
вати, -дати, повидавати.

Выпускной—выпускальній.

Выпускъ—выпусканя, выпуск;
видання; одбитка; випуст;
вихід; зошит; виступ; па-
стівник.

Выпутывать, -тать—виплуту-
вати, росплутувати, -тати,
повиплутувати, поросплуту-
вати; -ся—виплутуватися,
повиплутуватися; виверта-
тися, -рнутися; -ться изъ
чего—вив'язатися з чого.

Выпучивать, -чить—випинати,
-п'ясти, видимати, -дути;
-глаза—вилупляти, витрі-
щати, вирячати очі.

Выпушка—лямівка, облямка,
облямівка.

Выпущение, грам.—викид, ви-
кидання.

Выпытывать, -тать—довідува-
тися, -відатися, дізнавати-
ся, дізнатися.

Выпь, лт. *Botaurus stellaris* — бутя.

Выпекмвать, -вить—выпекати, -п'ясти, печалпнати; -глаза — витріщати очі.

Выпячивать—виставляти, висувати, выпячати.

Вырабатывать, ботать—виробляти, виробити; заробляти, -бити.

Выработка—виріб, вироблення; оброба, оброблення.

Выравнивать, -ровнять—вирівнувати, -вняти, повирівнувати, рівняти, зрівняти; плянтувати.

Выражать, -зять—выразувати, звіразувати, висловляти, висловляти, вимовляти, вимовити; -родственныя чувства—своїтися.

Выражение—выраз; вислів, висловок; мазва.

Выразитель—выразник; висловник.

Выразительность—выразність; висловність, вимовність; видатність.

Выразительный—выразний, висловний, вимовний; видатний.

Вырастание—зріст, зростання.

Вырастать, -рости—зростати, зрости, доходити, дійти літ, підбільшати, підбільшати, уростати, урости; виганятися, -гнатися.

Вырисовывать, -совать—вимальовувати, вимальовати.

Вырокъ—переводень, вирід.

Вырождаемость—вироденність, виродовність.

Вырождаться, -дяться—переводитися, перевестися, вироджуватися, -дитися.

Вырождение—вирід, виродження, перевід;—національное—винародовлення.

Выронить—упустити.

Вырубать, -бить—вирубувати, -бати, повирубувати, витинати, -тяти, повитинати.

Вырубка—вирубання, вируб; заруб, карб;—лѣса—порублісу.

Вырубъ—заруб, зарубка, карб; зруб.

Выругать—вилаяти.

Выручить—визволити, вирятувати; заломогти;—торго-

влей—уторгувати, уторжитися.

Выручка—визвія, рятуюок; заломога; відсіч; уторг, уторжка.

Вырванье—видирання; викопування.

Вырывать, вырвать—уривати, увірвати, урвати, видирати, видерти, повидирати.

Вырывать, -рыть—викопувати, -відкопувати, -пати, повикопувати, повідкопувати.

Вырываться—шарпатися, пручатися, випручуватися, видирагися, борсатися; вихоплятися (въ разговорѣ); вибухати, пошибати (о дымѣ, огнѣ).

Вырѣзка—вирізування, вирівок, витинок;—выемка для воротника—викот.

Вырѣзной—вирізимий.

Вырѣзь—вирізок; викот.

Вырѣзывать, -зять—вирізувати, -зати, повирізувати, витинати, -тяти, повитинати; викочувати, викотити; рятувати.

Выряжать, -дять—убирати, убрати.

Высадка—висадка; пересадка.

Высадокъ—розсада, сажанка.

Высаживать, -дять—висаджувати, пересаджувати, -дяти, повисаджувати, попересаджувати.

Высаливать, -лить—лоїти, вилоїти; шмарувати, вишмарувати; смальцювати, висмальяцювати, яюзити, заюзити.

Высасывание—висмок, висмокування; висисання.

Высасыватель—висисач; насосъ—смок, смокач.

Высасывать, -сосать—висисати, виссати, повисисати; висмокувати, -тати, повисмокувати.

Высватывать, -тать—сватати, висватати, посватати.

Высвободить, -дять—визволяти, визволити.

Высвобождение—визвіл, визволення.

Выселокъ—хутір, присілок, засілля.

Высеребрить—посрібнити.

Выскаживать, -сидѣть — виснажувати, -дѣти.

Выскаживать, -нить — синяти, посинѣти.

Выскажаться — виснажитися.

Выскабливаніе — вискрѣбанія.

Выскабливать, -скаблить — вискрѣбати, -скрѣбти, повискрѣбати, вискрѣмаджувати, -дѣти, повискрѣмаджувати.

Выскаживать, -зати — висловляти, -вити, висповідати, висповідати.

Выскаживать, -скочить — вистрибувати, -бнути, вискокувати, -скочити, повискокувати; висопляватися, -питися, вириватися, -рватися.

Выскальзывать-скользнуть — вискальзати, -знути, вислизати, -зти, виспорскати, -снугти.

Выскользить, -сдѣлать скользкимъ — покосувати.

Выскопка — висікаха.

Вискрѣбать, -крясть — вискрѣбати, -крябти.

Выслуга — заслуга; вислуга
Выслуживать, -жить — вислужувати, -жити, выбувати, -бути; заслужувати, -жати; ся-вислужуватися, -житися під лубомъ.

Вислушаніе — вислуханія.

Вислушивать, -шат — вислухати, вислухати, переслухати.

Вислѣживать, -сидѣть — вислѣжувати, -жити, вислѣжувати, -дѣти; сосити, присочити.

Висмаркивать, -сморгать — виспикати, виспикати.

Висматриваніе — вигляданія, виглядки, визиранія.

Висматривать, -сморгать — виглядати, вигледати; визирати, визирати.

Вискажевать, -сидѣть (кого, что) — глумувати, кепкувати в кого, з чого, осміювати, осміяти.

Высозывать, -сунуть — висозвати, висунути, повисозвати; вистремляти, вистремляти, повистремляти; потягати, потягати, потягати, потягати; висозловати, висозловати (занима); черезъ что — пересажувати, пересажати.

Высокій — високий, стрімкий; очень-височевый, височевый.

Высоко — високо; въ вышинѣ-повисску.

Высокопальный — високочолый.

Высокомеріе — бута, форс, фудуль, пиза, чвань, бутність, високодумство.

Высокомерный, о — фудульный, бутный, форсавый, хамный, пихатый, чванькуватый, чваньбзвитый, чванливый, пизный, високодумный, о.

Высокомерекъ — височенький.

Высоконогий (о лошади) — саганистый.

Высокопарность — загонистість; фудульність, форсавість.

Высокопарный — загонистый; фудульный, форсавый.

Высокопочтенный — высокоповажный, вельмишановный.

Высокопревосходительство — ясновельможность.

Высокопресвященство — превелебность.

Высокопреподобіе — велебность

Высокоробый — коштовный.

Высокородіе — вельможность.

Высокорядный — вельможный.

Высокорослый — рославый.

Высокоотржественный — урочистый.

Высокоумный — великорозумный

Высота — високість; височина.

Высотаю, въ вышину — заввишки, заввиш.

Высохлый — висхлый.

Высочайшій — найвищий; зверхний.

Высочество — високість.

Выснаться — переспатися.

Выспрашивать, -спросить — випитувати, -тати, повипитувати.

Выспренный — високий, надхмальный; піднесений.

Выспренность — високість, надхмарність; піднесеність.

Выставка — вистава.

Выставлять, -вить — виставляти, виснажувати, -вити, вискладати, -класти, повискладати; виснимати, -снимати, повиснимати, -достачати, -постачати, -читати; висражати, -зити; ся — виснажуватися, виснажуватися, виснажуватися, поперезжати, поперезжати.

Выстаивать, -стоять — стояти, вистояти; устояти, витримати; -ся—вистахатися, -тну- тися, зивітратися, -ритися; линяти, вицвітати, цвісти; висихати, -сохти (о нов. по- стройкѣ).

Выстегивать, -стегать -вистьо- бувати, вистібати, повя- стьобувати; відстібати, -бну- ти, відпнати, відп'ясти; вишмагати.

Выстилатъ, -стлать — висте- ляти, стелити, повястеляти; підшивати, -шити, підби- вати, -бити, понідшивати, попідбивати.

Выстирывать, -рать—виперати, випрати.

Выстрагивать, -строгать — ви- стругувати, -гати, повист- ругувати, гемблювати, ви- гемблювати.

Выстрадать—виперіти, вибі- дувати, вимучитися, натер- пітися.

Выстраиать, -строить—буду- вати, вибудувати, побуду- вати, виставляти, -вити, по- виставляти; шикувати, уши- кувати.

Выстрелиться (рядами) — уши- куватися.

Выстрачивать, -строчить -стеб- нувати, вистебнувати, шта- пувати, зштапувати.

Выстричь—виголити.

Выстрѣлить — стрельнути, пальнути.

Выстрѣль—стріл, постріл, ви- стріл, випал.

Выстрѣлять -повистрелювати, розстріляти.

Выстудить—вихолодити.

Выстукивать—вистукувати.

Выступать, -пить—виступати, - пити; вирушати, -йти; стр- чати, стреміти, висувати- тися, витикатися

Выступление—виступ, вихід.

Выступъ (скалы) привал, при- скайка; (возлѣ пѣчки) при- грубок; виступ.

Выступль—хода, ступа, рух.

Выстывать, -стыть-вистагати, - гти, холодути, вихолонути, предолонети.

Высудеть—випозивати.

Высуелить — висмоктати, ви- жлуктати.

Высучивать, -чить—виснувати, виснувати.

Высушивание — сушня, суша- нна, висушування.

Высушивать, -шить — висушу- вати, -шити, п висушувати.

Высушка—см. Висушиваніе.

Высчитывать, -тать — вирахо- вувати, вирахувати, вилі- чувати, вилічити; відвер- тати, -рнути.

Высій—вищий.

Высылать, -слать — висилати, відсилати, відіслати, пови- силати, повідсилати; ви- правляти, виправити, пови- правляти.

Высылка—переслання, випра- ва; заслання, згін.

Высыпать, высыпать — висип- ати, розсипати, -сипати, повисипати; витрушувати, - сити, повитрушувати; -ся— висипатися; о ткани—вист- ряпуватися; о хлѣбѣ на корню—половити; о зернѣ— плести.

Высыпка—висип, висипання; спанья.

Высыхание—висхнення.

Высыхать, сохнуть -висихати, - схнути, -сохти, повисихати.

Высь—височінь.

Высѣвать, -сѣять — висѣвати, - сѣяти.

Высѣкать, -сѣчь — висікати, - сікти, вирубати, вирубати, витинати, -тяти; кресати, викресати, укресати (огонь); вирізувати, -зати, вибива- ти, -бити; шмагати, відшма- гати.

Высѣкаться — (о волосахъ)— сіктися.

Выталкивать, -тоякнуть, -тол- кать — випихати, -пхнути, повипихати, зштовхувати, -хнути, повизтовхувати, випірати, -перти, витруча- ти, -тити.

Вытапливать, -топить—опалю- вати, -лити, огрівати, огрі- ти; гамарувати, згамарува- ти, вишмарувати, -рити.

Вытаптывать, -топтать—в то- птувати, -тати, повитопту- вати; витовкувати, -ати, то- лочити, витолочити, утоло- чувати, -лочити, {стопцюва- ти,

Вытаращивать, -щитъ — витрѣщати, -щити, повитрѣщати.
 Вытаскивать, -тащить — витягати, витягти, повитягати, виволікати, -локти, повиволікати.
 Вытекать, -течь — витікати, -текти, повитікати; починатися, початися, впливати, вплисти.
 Вытерпеть — стерпіти, дотерпіти, перетерпіти.
 Вытечка — утеча.
 Вытирать, -тереть — витирати, терти, повитирати.
 Вытискивать, -скать — витискаати, -снути, вичавлювати, -вити.
 Вытиснять, -снуть — друкувати, видрукувати, відбивати, бити.
 Вытопка — шкварка, шкварек, вишкварка; опалення, огрів.
 Выторговать — уторгувати.
 Вытравлять, -вить — випасати, -пасты, спасати, спасти; вигризати, -зти; виідати, виісти; нищити, винищити, знищити.
 Вытребовать — викликати; виправити.
 Вытрезвление — отверезіння.
 Вытрезвлять, -вить — отверезжати, -зити, охмеляти.
 Вытрепливать, -трепывать, -трепать — витрѣпувати, -пати, витѣпувати, -пати.
 Вытрясать, -сти — витрушувати, -сити.
 Вытряхивать, -хать, -хнуть — потряхати, -хнути, витрушувати, -сити.
 Вытуривать, -рить — викидати, -кинути, випихати, -пхати, вируговувати, -гувати.
 Выть — скиглити; голосити.
 Вытьс — скигління; голосіння.
 Вытьснять, вытьснить — вируговувати, -гувати, випирати, перти, випихати, -пхати; вибивати, вибити.
 Вытягивать, вытянуть — витягати, ростягати, -гти; видобувати, -бути; вибірати, вибрати.
 Вытяжка — витягання; экстракт; колодка, клесачка (у сапожникахъ и портныхъ).
 Вытужней — витягальний.

Выуживать, -удитъ — виуживати, виуживати удиво, виуживувати, виуживати.
 Выутюжить — випрасувати.
 Выученный — укий, вивчений, навчений.
 Выучивать, -чить (многихъ) — перевчати, перевчити; -что — вивчати, вивчити.
 Выучка — наука, навчання.
 Выхаркивать, -ркать — вихрякувати, -кати.
 Выхвалять, -лить — вихваляти, -лити.
 Выхватывание — вихоплювання, вихоп; видирання, виривання.
 Выхватывать, -тить — вихоплювати, -пити, видирати, виривати, вирвати.
 Выхитрить — вихитрувати.
 Выклебывать, -бать — сьорбати, висьорбати, вихлептувати, -тати.
 Выхлестывать, -стать, -стнуть — вистьобувати, -бати (кнутомъ); вихлюпувати, -пати.
 Выхлопотать — виправити, вистаратися на що.
 Выходецъ — переселець, виходько; вигнанецъ.
 Выходить — виходити, обходити; виходити, витупати, вистаратися.
 Выходить, выйти — виходити, вийти, повиходити, вибіратися, вибратися; вибувати, -бути, повибувати (изъ общества); випадати, випасти (о картахъ).
 Выходиться — видужати, остербнути; переграти (о пивѣ).
 Выходка — вихід; вибрик.
 Выходной — виходний.
 Выходъ — вихід, двері; вихід, відхід; вихід (книги).
 Выслаживать, -холодить — виоложувати, -дити.
 Выколачивать, -стить — валашити, вивалашити, чистити, вичистити.
 Выхливать, -холить — пестити, випестити, виохувати, -хати.
 Выхорашиваться, -шиться — чепуритися, причепуритися.
 Выхухоль, зоол. — хухуля, хохуля, кохуль.

Выцарапывать, -пать—вицрапувати, -пати.
 Выцвітання-відцвіт, перецвіт; вицвіт, вицвітання.
 Выцѣживать, -цѣдити — виточувати, виточити, повиточувати, вицѣжувати, -дити, повицѣжувати.
 Вычеканивать, -нить—вибивати, -бити, повибивати (монету).
 Вычеркивать, -кнуть — викресляти, -лити, повикресляти.
 Вычернивать, -нить—чорнити, почорнити; брудити, забрудити.
 Вычерпывать, -пать — викорцювати, викорцювати.
 Выческа—вичісування; пачоси; клочья.
 Вычесывать, -сать—вичісувати, -чесати, повичісувати; вичухати.
 Вычеть—відліч, відворіт; лічба, обрахунок.
 Вычинивать, -нить—направляти, -правити, лагодити, полагодити, латати, полатати.
 Вычинка—чиньба, чинка.
 Вычисление, исчисление—рахування, вирахунок, лічба, вирахування.
 Вычислять, -слить—вираховувати, -хувати, повираховувати, вилічувати, -чити.
 Вычистка — вичищення; вискрібання.
 Вычитаемое—від'ємник.
 Вычитание—віднімання, відліч, відлічування.
 Вычитать, -честь — відлічувати, -чити, віднімати, -няти; відвертати, -рнути, відтягати, -гти; лишати; відтрусати, -тити.
 Вычитывать, -читать—вичитувати, -читати, повичитувати.
 Вычищать, -стить—вичищати, -стити, повичищати.
 Вычурный — прикрасований, цяцькований, узористий; мудрований, мудраційний, витворний.
 Вычуры—вигадки, витребеньки; мережки, узоры, розводи.
 Вышаривать, -рить—нашпорити, вишукувати, -кати.
 Вышвыривать, -рнуть — викидати, -кинути, вишпурляти, -рнути.

Выше—вище; поверх, вище, звиш, верх чого, над що; краще, дорожче.
 Вышеименованный—вищеназваний.
 Вышеисчисленный — вищозлічений, вищозрахований.
 Вышелушивать, -шить — вилушцати, -щити, повилушцати.
 Вышеозначенный — вищепозначений.
 Вышепоименованный-вищеназванный.
 Вышепомянутый — см. Вышеприведенный.
 Вышеприведенный — вищезгаданий.
 Вышесказанный— см. Вышеприведенный.
 Вышибать, вышибить — вибивати, вибити, повибивати.
 Вышивание—вишиванка, вишивання; золотомъ—гаптування; ажурное — мережання, вирізування; гладью — настилування; на тулупахъ гарусомъ—наволікання.
 Вышивать, -шить—вишивати, -шити, повишивати.
 Вышивка — вишиванка, вишивання; ажурная — мережка; гладью — настилування; золотомъ или серебромъ — гаптування.
 Вышивной—вишиваний.
 Вышина—височінь, високість.
 Вышиной—заввишки, заввиш, увишки.
 Вышколенный—цвічений, муштрований; вимуштрований.
 Вышлифовать — вишлихувати.
 Вышмыгнуть—вислизнути, умкнути.
 Вышний—вищий, найвищий.
 Вышпигонить—вишпигувати.
 Вышучивать, -тить-висміювати, висміяти.
 Вышелачивать, -лочить — золити, визолити, вилужувати, вилужити.
 Выщипывать, -пать—вищипувати, -пати; вискубувати, -бти.
 Выщупывать, -пать — мацати, вимацати.
 Выдаты, -ѣсть — внідати, вністи, повнідати; вигризати, -гризти, повигризати.

Выѣдки—недоѣдки, недогріз-
ки; сѣна или соломы—з'їди,
переїди.
 Выѣздъ—виїзд.
 Выѣзжать, выѣзжать—виїздити,
виїхати, повиводити; виби-
ратися, вибратися.
 Выѣживать, ѣздить—уїжджа-
ти, уїзанти.
 Выя—шня.
 Выяснить—розгодинитися.
 Выяснить, нить — ясувати,
а'ясувати.
 Вѣдать—вїдати, вїдома мати;
заряджувати; ся — мати з
ким що.
 Вѣдомо — вїдомо; сказано,
справдї.
 Вѣдомость—(канцел.) спис;—
сообщеніе — позвідомленія;
позременная—часопис.
 Вѣдомство — видїл, секція;
присуд, заряд, офіція.
 Вѣдомый—вїдомий, звикний.
 Вѣдь—тат, адже, аджеж, аже.
 Вѣдьма—вїдьма; лиха жїнка.
 Вѣдьма—вѣдїтя; вїда, вїдан-
ня; повїдомленія; заряд,
присуд.
 Вѣрообразный—вїялуватий.
 Вѣрь—вїяло.
 Вѣжда—повїка.
 Вѣжливость—чемність, греч-
ність, звичайність, увїчли-
вість.
 Вѣжливый, о—чемний, греч-
ний, звичайний, увїчливий.
 Вѣйникъ, раст. *Salmagrostis*
epigeios Roth. — чапула,
чапуга, чаполоть.
 Вѣко—повїка, повїчайка, вїко;
кошик, козубелька.
 Вѣковой — вїковий; довїчний;
рїдкий, незвичайний.
 Вѣковѣчный—безвїчний, вїко-
вїчний.
 Вѣкъ—вїк, столїття; вїк, жит-
тя, лїта.
 Вѣна—Вїдень.
 Вѣнскій—Вїденський.
 Вѣнецъ — вїнець, корона;
шлюб.
 Вѣнечный — вїнцевий; шлюб-
ний.
 Вѣникъ — вїник; старий—дер-
кач.
 Вѣнокъ—вїнок.
 Вѣнцессецъ—укоронованецъ.
 Вѣнцессный—укоронований.

Вѣнч лѣный—шлюбний, шлю-
бовий.
 Вѣнчанъ—шлюб.
 Вѣнчать—коронувати; давати
шлюб кому.
 Вѣнчатся — шлюбувати, вїн-
чатися, шлюбити, брати
шлюб.
 Вѣнчикъ—вїночок; вїнца; бот.
-вїночок.
 Вѣра — вїра, релігія; вїра,
їмовїрність.
 Вѣритель, ница — поручаль-
ник, ця, уповажник, ця.
 Вѣрительный — поручальний;
-ная грамота-поручальний
лист.
 Вѣрить — вїрити, мати вїру;
давати вїру, вїймати вїру,
вїяти вїри, вїрити на.
 Вѣрно — вїрно; вїрно, певно,
незрадно; дійсно, справед-
ливо; певно, запевно; ма-
бутъ, десь, либомъ, вїдай.
 Вѣроподданнскій — вїрно-
пїдданий.
 Вѣроподданный — вїрнопїд-
даний.
 Вѣрность—вїрність, згїдність;
певність, незрадність; спра-
ведливність.
 Вѣрный—вїрний; певний, вїр-
ний, безпечний, незрадний;
справедливий.
 Вѣрованіе—вїра, вїрування.
 Вѣрвать—вїкати, вїрувати.
 Вѣроповѣданіе — релігія,
конфесія.
 Вѣроповѣдальный—конфесійний.
 Вѣроломный, о — вїроломний,
зрадливий.
 Вѣроломство — вїроломство,
зрадливність.
 Вѣроотступникъ—недовїрок.
 Вѣроотступничество—недовїр-
ство.
 Вѣроотступный—недовїрний.
 Вѣротерпимость — толерант-
ність.
 Вѣроятіе—вїра; самарність.
 Вѣроятіе — самарно, подобно;
мабутъ, десь, либомъ, вїдай;
-такъ-либомъ так; очень
вѣроятіе-чого доброго.
 Вѣроятность—самарність, по-
добність, їмовїрність, мож-
ливість.
 Вѣроятный—самарний, подоб-
ний, їмовїрний.

- Гальянъ, рыба *Rhoxinus* чер-
чик.
Гамъ—галас, гармидер.
Гангрена, мед.—воинець, ган-
грена.
Гангренозный-вогнечный, ган-
гренѳвий.
Гарантировать—безпечити, за-
безпечувати, гарантувати.
Гарантія—забезпека, убезпека.
Гардеробная—стройовня, ша-
товня.
Гардеробщикъ, -ца — строио-
ник, -ця, шатовник, -ця.
Гардина—запона, заслонка.
Гаремъ—харем, гарем.
Гарканіе—гукання, гріманкя.
Гаркати, -кнуть-гукати, -кнуди,
грімати, -мнуди, гаркати, -
кнуди.
Гармонировать—гармоніювати.
Гармоническій — гармонійний,
гармоничний.
Гармонія—гармонія; лад; згс-
да, згідність.
Гарнецъ—гарецъ.
Гарнизонный—залоговий.
Гарнизонъ—залога.
Гаркунъ—гарб.
Гарусный—волічковий.
Гарусъ—волічка.
Гарцовать—конем грати.
Гарь—(въ жж. мѣсто) паленина;
(запахъ горѣлаго) шмаля-
тина, смалятина; (пожари-
ще) згарище; (въ кур. труб-
кѣ) венгирь, згарь.
Гасильщикъ—гасильник.
Гасить—гасити.
Гаснуть—гаснути.
Гаспель, горн.—катеринка.
Гастрономическій — гастроно-
мичний.
Гастронсмъ — ласун, ласько,
смакун.
Гать—гребля, гатка, тама.
Гауптвахта—абахта, обакта.
Гачникъ—очкур.
Гашеніе—гасіння.
Гвардеець—сердюк.
Гвардейскій—сердюцький.
Гвардія—сердюцтво, сердюки.
Гвоздика, раст. *Dianthus*—гвоз-
дик; *D. barbata*, турецка;—
каштанчик; *D. caryophyllus*,
голландская—трав'янецъ.
Гвоздикъ—цвяшок.
Гвоздильня—цвяхарня.
Гвоздить — цвякувати; товк-
мачити.
- Гвоздички, раст. *Tagetes* ра-
tula L.—чорроб: игель.
Гвоздичникъ, раст. *Ment* пт-
banum L.—вишчик, гре-
бінник.
Гвоздичный—гвіздіковий.
Гвоздодерт, мех.—цвяходра.
Гвоздочникъ—цвяхарь.
Гвоздь—цвях; чіп; дерев.-кї-
лок, тибель; сапожн.-шпили-
ка; подковный ухл ать; тесо-
вый-бринталь; безъ шпалки,
—шпень, шпенник.
Гдѣ—де; же-деж; -нибудь, - по-
пало аби де, де трапиться;
бы ни—хоч де; то-десъ, не-
десъ; тамъ!-деж пакі-бы то
ни было—де б не було; ни-
будь въ друг. мѣстѣ-де
инде.
Геенна—пекло.
Гейзеръ, геогр.—гейзер.
Геморoidalникъ женскій, раст
Polygonum hydroper—гїр-
чак, почечуйник.
Геморой, мед.—почечуй.
Геморойный—почечуйний.
Генеалогическій—родоводний.
Генеалогія—родовід.
Генезисъ—генеза, походження,
зародження.
Генералитетъ—військова стар-
шина.
Геніальность—геніяльність.
Геніальный—геніяльний.
Географическій—землеписний,
географичний; -ская долгота
-геог. довжина; -ская широта-
геог. шир.
Географія—землепис, геогра-
фія.
Геометрический—геометричний.
Геометрія—геометрия.
Георгина, раст. *Dahlia*—жор-
жина, гїргонія, горгонія,
оргинія.
Герань, раст. *Geranium*—жу-
равельник.
Гербарій—зільник.
Гербовый—гербовий, штем-
льовий, штемпований.
Гербъ—герб.
Гермафродитъ (женс. рода)—
дівчур.
Герметическій, -ки — щільний
щитний, о.
Героическій—героїчний.
Герой—лицарь, мошарь, герої

Глазомѣръ—німецьке око.

Глазунъ, -ня—окань, банькач, виторопень, окатий, оката, баньката; роззява, виторопень.

Глазурить—поливати, склити, покощувати.

Глазурь-полуда, полива, покїст, поливо.

Глазь-око; множ.: очі;-сглазь—прозїр, уроки.

Глазѣніе—вїтрішки, виторопні, гави.

Глазѣть—виторопні ловити; вїтрішки продавати, кугувати, ловити; гави ловити.

Гланда—залоза.

Гласить—оголошати, виголошати; казати, могити.

Гласный—голосний, згучний, гучний, чутний; прилюдний, явний; -думи или земства—радник; -ная буква—голосївка.

Гласъ—голос.

Глашатай—окличник.

Глетчеръ, геогр.—льодовик, льодовець.

Глина—глина; клейкая—глей; бѣлая фаянсовая—каолин, глинка; бѣл. обыкн.—побїл.

Глиній, алюміній, метал.—глинець.

Глинистый—глинястий, глейовинний, глейкий, глеюватий.

Глинница—глинище.

Глинобитный—саманний.

Глиновальня—глинарня.

Глиновидный—глинкуватий.

Глиняный—глиняний; цвѣтъ—глиняст. й; о посудѣ—череп'яний.

Глиста, *Ascaris lumbricoides*—глист, глиста, глистюк.

Глистовникъ, раст. *Solanum dulcamара*—глистяк, глистник, надтинник, паслін жовтий; раст. *Artemisia absinthium*—полин.

Глистный-глистовий.

Глистогонный—глистовигонний.

Глобусъ-гльоб.

Глогъ, бот. *Cornus sanguinea*—свидина, спиж, свид.

Глоданіе-гризання, жвакування.

Глодать-гризти, жвакувати.

Глотать, -тнуть—ковтати, ковтнути; жадно-глимати, глимнути.

Глотка, анат. *Larynx*-пел'яка.

Глотокъ—ковток.

Глоточный—пельковий.

Глохлый—глухий.

Глохнуть-глухти; недочувати; глушити, глушиться, пустити.

Глохтаніе—жлоктання, жлуктання.

Глохтать, пить съ жадностью—жлуктати.

Глохтунъ-жлуктїй; ненажера; пїяка, пїяк.

Глубже-глибше.

Глубина-глиб, глибень, глибиня, глибича, глибинь, глибокїсть, глибоч, глибочень, глибочиня, глибочїнь, проглуб.

Глубиной—завглибшки; въ глубину-углиб.

Глубокїй—глибокий.

Глубокомысленный, о—глибокодумний, о.

Глубокомысліе—глибокодумність.

Глубокость—глибокїсть.

Глубь—глиб.

Глумительный—глузливий, глумливий.

Глумиться-глузувати, глумувати, глумуватися.

Глумленіе-глузи, глузування, глум, глумота, глумування, поглум, поглумка.

Глупецъ-бевзъ, бевзень, дурень, кеп, гупак, глуптак, йолоп, бейдак.

Глупить-дурїти, дурня клеїти, жартувати, пустувати.

Глупо-нерозумно, безглуздо.

Глуповатый-шелепуватий, придуркуватий, придуруватий, пришелепкуватий, пришелепуватий, прицуцуватий, недоумкуватий, недоум, дуренький, недоумок.

Глупость-дурїсть, дуршї, дур, безглуздя, дурниця, брїдня, дрїбниця.

Глупый-дурний, дурноверхий.

Глупышъ—дурник, дурень.

Глупѣть—дурїти, дурїшати, безглуздїти.

Глухарка—глушка; пт. *Tetrao urogallus*-тетеручка, тетерючка, тетериця.

Глухарь-глушко, глушан, глушман; пт. Tetrao urogallus-тетервак, тетерець, тетерук, тетерюк; грибъ бѣлый, Boletus edulis-боровик.
 Глухая крапива, раст. Leonopus cardiaca—псячка; -бѣлая, Lamium album — глушица, глушник.
 Глуховатость — підглухість, приглухуватість.
 Глуховатый—підглухий, приглухуватий.
 Глухой — глухий; притлумлений, неясний, приглушенный.
 Глухонѣмой—глухонімий.
 Глухота—глухота.
 Глушитъ-глушити; рыбу—плішити.
 Глушь—глушня, застум, глушина, глуш.
 Глыба—цовта, брила, аскиба, купа.
 Глыбистый—брилистий.
 Глыбообразный — брилуватий, цовтуватий.
 Гляды!—зирк! гульки.
 Глядѣть — глядіти, дивитися; виглядати; доглядати; -ся — виивлятися, дивитися.
 Глянецъ — склинецъ, полиск, глянс.
 Глянцевитый — полискуватий, склянцоватий, склячий.
 Глянцовать — склинцювати, глянсувати, полищувати.
 Гнать—штирити, турити, перти, виганяти; гнати, переганяти; -ся — туритися, гнатися.
 Гнести — гнітити, нагнітати, стискати; утискати, тиснути.
 Гнетъ—гніт; жердь, удержив. сѣно, навозу-рубель; утиск.
 Гнида—гнида; раздавленная—моклица.
 Гниловатый—гнилявий.
 Гнилой—гнилий; (о деревѣ)—трухлий, трухлявий, спорохнявий, спорохнілий, потрухлий, потрухлявий, порохनावий, порохнявий, бутлявий.
 Гнилостный—гнилотний, гнилизняний.
 Гнилость—гнилота, гнилизна; трухлеть, спорохнілість, потрухлість.

Гнилушка — гниличка; порошок, порохнина, порохань, спорохнівка, трухло, трухлявина, трухлятина, трухляк.
 Гниль—гниль, гнилина, гнилеча, гнилятина, гнилля; -о соломѣ—гній; о деревѣ — трухло, трухлина, трухлявина, трухлятина.
 Гнилье — гниличья, гнилля, гнилячья.
 Гнить—гнисти, гнити, гноітися, порохнавити, порохнявити, порохніти; -о деревѣ — трухніти, трухнути, трухлявити.
 Гніеніе—гниття.
 Гноеніе—гноіння.
 Гноетеченіе—гноетеча.
 Гной—гній; -изъ нарыва-отік.
 Гнойливый (о глазахъ) — каправий, капровокий.
 Гнойный—гнійний.
 Гнойстый—гноювий.
 Гноить—гноіти.
 Гноится—гноітися; о ранѣ — ятрится; -о глазахъ — каправити.
 Гноючесть—гніючість.
 Гноючка—болячка.
 Гнуса—гугнавецъ.
 Гнусавити — хамаркати, харамаркати, хамкотіти, гугнявити, гугнити, гугнати, гуняти.
 Гнусить—см. Гнусавить.
 Гнусливость—гугнявість, гугनावість, гугнивість, хухनावість, гунявість.
 Гнусливый—гугнявий, гугनावий, гугнивий, хухनावий, гунявий.
 Гнусность—бридота, мерзота, гидота, огида, паскудство.
 Гнусный — брідкий, гидкий, мерзений, огидний, паскудний.
 Гнуть—гнути, нагинати, згинати, хилити.
 Гнушаться—брідитися, гребати, гребувати.
 Гніваться—гніватися, сваритися на, пересердя мати на кого, сердувати, гнівитися, гнівати.
 Гнівить—гнівити.
 Гнівливость—гнівливість.
 Гнівливый—гнівливий.

Гнѣвно — гнѣвно, з пересердя,
з серця.

Гнѣвный — гнѣвний, розгнѣва-
ний.

Гнѣвъ — пересердя, гнѣв, сер-
діння, фрас, фасія, пізьма

Гнѣдко — гнідан.

Гнѣдой — гнідий

Гнѣздилище — кубло.

Гнѣздиться — гніздитися; куб-
литися; моститися.

Гнѣздникъ — раст. *Lathrea Squa-*
maria L. — петрів хрест.

Гнѣздо-гніздо, кубло; змѣиное
— гадючник; лягушечье —
жабуріння; скворешное —
шпаківня.

Гнѣздышко — гніздечко, кубель-
це.

Говореніе — балачки, балаки,
балакня.

Говорить — мовити, мовляти,
говорити до, казати до, по-
відати до; вяло-слебізувати;
кому колкости-шпигати ко-
го, шкилювати з кого; нао-
бумъ-казати навманя, на га-
лай на балай; обиняками-
наздогад казати; вздоръ —
турувати, торочити, бане-
люки плести; теревені гну-
ти, точити, правити, нести;
твердить — правити.

Говорливість — балакливість,
балакуватість, балакучість,
говорючість, гомонючість,
гомонливість, мовність.

Говорливый — балакливий, ба-
лакуватий, балакучий, гово-
рючий, гомонючий, гомон-
ливий, мовний.

Говорной — розмовний.

Говорня — балачки, балакани-
на, балаки.

Говорунъ — щебетун, цокотун,
балаклій, балакун, щебетій,
базіка, базікало.

Говорунья — щебетуха, цокоту-
ха, щебеташка, балакуха.

Говоръ — гомін, гамір, гутір,
гутірка, говірка; сплетни —
поговір.

Говѣльщикъ, ца — говѣльник,
ця, спасеник. — ця.

Говѣніе — говіння.

Говѣть — говіти.

Говядина, — коровья, — яловичи-
на; воловья — воловина, би-
чина.

Говяжій — воловий, яловичий.

Гоголь, пт. — гоголь.

Гоготаніе — реготання, реготи;
гельготання.

Гоготать — реготати; о гусяхъ —
гельготати.

Годить — баритися, гаятися,
тривати.

Годиться — способитися, при-
даватися, здаватися.

Годичный — роковий, рочистий,
річний.

Годность — подібність, сохтїв-
ність, спосібність, судність,
удобенність, придатність,
здатність.

Годный — подібний, сохтївний,
спосібний, судний, удобен-
ний, придатний, здатний.

Годовалый — однорічний, одно-
літок, річня, річняк; теле-
нокъ — бузізок, бузімок, на-
зімок; лая овца — ярка.

Годовой — рочистий, роковий,
річний; щорічний.

Годовщина — роковини.

Годъ — рік; множ. — роки.

Головль, рыба *Squalius dobu-*
la — головень.

Голенастый — гомілатий, циба-
тий.

Голенище — халява.

Голень, анат. — гомілка.

Голець, рыба *Cobitus barbata-*
la — слиж.

Голикъ — деркач.

Голица, перчатка съ одн. паль-
цемъ — накожня.

Голландецъ, ка — голендерець,
—рка.

Голова — голова.

Головастикъ, зоол. — ополоник,
пуголовок, прачик, полоник,
циганська риба; головань;
раст. *Corydalis solida* — ряст.

Головачъ, рыба *Cottus* — бабець,
головань, головач.

Головгтый — головатий; о коч-
няхъ растений — головистий.

Головка — голівка, голівонька,
головонька; у растений — го-
ловка; у мака — маківка; у
винта, геоздя, шпильки —
шпак; головки въ обуви —
пришви.

Головки пѣтушьи, раст. *La-*
timium purpureum — шандра.

Головль, рыба *Mugil chelo-*
galga.

Головной — головний, голов'я-
ний,

Головокруженіе—заворот, за-
паморока.
Головоломка—морока.
Головоломный—морокуватий,
морочливий.
Головомойка—(иносказ.) почу-
бенька.
Головорѣзь—різун, герлоріз;
паливода, варивода, шибен-
ник.
Головушка—голівонька, голо-
вонька, головочка.
Головчатый—головчастий.
Голодать—голодувати.
Голодающий—голодюк.
Голодный—голодный, голодо-
вий, недорідний, неро ючий
Голодовка,—голоднеча, голод-
ня, голоддя, голодівка.
Голодуха—голодування, голо-
дання.
Голодь—голод, безхліб'я, без-
іжжя.
Гололедица—ожеледиця, оже-
ледь, ховзкавиця, поледо-
виця, ожеледа, ожелизь,
совзениця, позлитка, сли-
зота, голедиця, поледівка,
голощик, голошок.
Голосистый—голосний.
Голословный—безпідставний,
бездоводний.
Голосованіе—голосування.
Голосовать—голосувати.
Голосовой—голосовий.
Голось—голос; (баллотир.) об'-
явка.
Голтыль, плотничинс.—шерла,
шерпетка.
Голубель, раст. *Vaccinium p-*
uliginosum—лохина, піяки.
Голубенокъ—голуб'я, го-
луб'ятко.
Голубецъ—(лакит, блакить
(краска); грибъ. *Agaricus*
violaceus—синюх.
Голубизна—блакить.
Голубика—см. Голуб ль.
Голубиный—голуб'ячий, голу-
бинячий
Голубка—голубка; пт. голубка,
голубиця.
Голубки раст. *Aquilegia vulga-*
ris L.—оксамит, орлики.
Голубоватый—блакитнявий
Голубоглазый—синьоокий
Голубой—блакитний.
Голубой лютикъ, раст. *Asoni-*
tum Napellus—тоя.
Голубь, *Columba*—голуб; зо-

бастый. *S. gutturosa*—гор-
лач; турмань—туркот, тур-
кут; лѣсной—припутень; лѣс-
ной сизый—синяк; дикій—
горлиця, дикар.
Голубѣть—блакитніти.
Голубятникъ—голуб'яр; голу-
бник.
Голубятня—голубник
Голытьса—голота, убіж.
Голый—голий.
Голышь—гольтіпака, гольтя-
пэ, гольтіпа, гольтяпака,
голота, голюк, голяк, го-
локолінець, голоколінок, го-
лодранець, голодрабець, го-
лодраб; минер—галька,
круглячок; раст. *Salvia pu-*
tans—бабка; яйце безъ скор-
лупы—виливок.
Голь—голота, єдваб, адама-
шок.
Гомерическій—гомеричний.
Гоненіе—погонка, пересліди,
угноблення.
Гонецъ—гонець, гінець.
Гонитель, -ница—пригнобник,-
ця, угискач,-ка, напасник,-
ця, утисник,-ця.
Гонка—гін; сплавъ—сплавачка;
плоть—сплав; водки—перегін;
нагана, вимова, докр.
Гонобобель—см. Голубель.
Гонорея, мед.—збур.
Гончая собака—гончак.
Гоньба—гонитва; розгон; ізда,
розгон.
Гонять—ганяти, туряти.
Гора—гора.
Гораздо—багато, дуже;—лучше
—багато краще.
Горбатый—горбатий.
Горб-тѣть—горбатіти.
Горбина—горбовина; обаполок.
Горбистый—горбуватий, гор-
бастый.
Горбитъ—горбувати.
Горбунь, -нья—горбань,-ня.
Горбушка—окраєць, крайчик.
Горбъ—горб.
Горбыль—обапол, обаполок.
Горделивость—гордовитість,
гордуватість, гордовли-
вість.
Горделивый—гордовитий, гор-
дуватий, гордовливий.
Гордецъ—гордій, гордівник,
гордун, фудулія, гординя.
Гордиться—пишатися, гонору-
ватися.

Гордо-зграда, гордовито, думно.
 Гордовикъ, раст. *Viburnum Lantana*—гордина, гордовина.
 Гордость-бута, гордоші, форс, фудулія, пиха.
 Гордый-гордый, пишний, думний, фудульний, хамний.
 Гордыня—см. Гордость.
 Гордячка—гордівниця, гордійка.
 Горе—горе, лихо, біда; жаль, смуток, журба, туга, безголов'я.
 Горевать—горювати, у тугу вдаватися, журитися.
 Горельефъ—горорізьба.
 Горемыка—побідаш, побіденник, горяка, горопаха, бідолах, бідолаха, бідорака, бідораха, бідолака, неборак, неборака.
 Горемыкати—бідувати.
 Горемычний—побіденний, горопашний, горюшний, бідашний, бідацький, бідолашний.
 Горенка—покоік, світличка.
 Горестный, о—тужний, журний.
 Горестъ—туга, утуга, журба, жаль.
 Горець—верховинець, гірняк.
 Горець птичий, раст. *Polygonum agiculare L.*—спориш, дерес.
 Горечавка, раст. *Gentiana cruciata*—таралишник, лихо-манник, товстушка, терлич.
 Горечь—гіркість, гіркота.
 Горизонтальность—поземність.
 Горизонтальный—поземний.
 Горизонтъ—обрій, позем, виднокруг, крайнебо.
 Гористость—горянність, горовитість.
 Гористый—горяний, горовитий.
 Горихвостка, пт.—дрижифіст.
 Горицвѣтъ, раст. *Lychnis (vespertina sinthorp)*—сліпак.
 Горка (для катанья на салазкахъ)—спускалка.
 Горланить—зіпати, горлати, галасувати, репетувати.
 Горланъ—горлай.
 Горленка, пт. *Turtus auritus*—птукач, птукавка; *Columba Turtur L.*—туркавка, горличка, туркало.

Горлець, раст. *Polygonum bistorta L.*—левурда, ракові шийки.
 Горло—горло, горлянка; бутылки—шийка; дихательное—дишниця, дишник.
 Горловина—джерело.
 Горловой—горляний.
 Горлодеръ—горлай.
 Горлупа, горлупчикъ, раст. *Bunias orientalis*—грицини, свербига.
 Горлышко—горличко; (въ бутылкѣ)—шийка.
 Горлянка, раст. *Antennaria dioica*—цмин розовий; *Pimpinella vulgaris*—суховерх, суховершки; колба—шийковатка.
 Горнило—горен, горн.
 Горнильный—горновий.
 Горнисть—сурмач.
 Горница—покій, світлиця.
 Горничная—покоївка.
 Горногорошекъ, раст. *Orobus vepnus L.*—горошок горобиний.
 Горнозаводскій—гірничий.
 Горнозаводство—гірництво.
 Горнопромышленникъ—гірнопромисловецъ.
 Горнопромышленность—гірнопромисловість.
 Горнорабочій—гірняк, шахтарь, рудник, гірник, гірняк.
 Горностаевый—горносталевий.
 Горностай—горнотарник, горносталь.
 Горнушка—опічок.
 Горнь—горен, горн; для обж. киртичей—гартовня; сурма.
 Горный—гірний, гірський, горовий;—ное масло—нафта.
 Городить—тинити, городити;—вздоръ—верзти, торочити.
 Городишко—містечко.
 Городище—велике місто; городисько, городище.
 Городовой, прил.—міський; суц.—городовик.
 Городокъ—містечко.
 Городской—міський.
 Городъ—місто;—губернскій—губерніяльне місто;—уѣздный—повітове місто.
 Горожанинъ—ка—мишанин, городянин, міщанка, городянка.

Горохопъ—гірник.
 Гороховидный—горошкуватий, горохуватий.
 Гороховина, горох. солома — гороховини, горохвиння, горохв'янка, горохлянка, гороховина, горошіння.
 Гороховникъ дикій, раст. *Lathyrus sylvestris*-укладник; шишков., *L. tuberosus* — чина розова.
 Гороховий—гороховий, горох'яний.
 Горохъ, раст. *Pisum sativum*—горох; - журавлиный, *Vicia sepium* — сокирка; кошачій, *Astragalus glycyphillus* — ненаситець.
 Горошекъ—горошок.
 Горошина—горошина.
 Горошчатый—горошковатий.
 Горстка — жменька, жмінька, жмінечка.
 Горсть—жменя: въ двѣ руки—пригірщ. пригорщ.
 Гортань, анат.—дишниця, гор танка, горлянка.
 Горчакъ, рыба *Rhodeus sericeus* — черевуга, черевуха, лукас: раст. *Polygonum persicaria*—гірчак.
 Горчатъ—гіркнути.
 Горчить—гірчити; отъиваться горькимъ-горенити.
 Горчица раст. *Sinapis* — гірчиця: полевая—*S. arvensis*—горула, горунка, свиріпа: приправа—муштарда.
 Горчичникъ—синапизма.
 Горчичница—муштардник.
 Горчичный—гірчиший; синапизмовий.
 Горшечникъ—гончарь.
 Горшечничать—гончарувати.
 Горшечный—горшковий; гончарський, гончарний.
 Горшокъ — горщик, черсак: для варки борща—борщівник; для каші — кашник; для бученя — золільник, золінник; цвѣтоуный — тежик, риновка, зільник; расширяющийся кверху-теганька; большой, какъ котелъ — саган, покотило; чугунный — чавун, казан; мѣдный — мідень; плавильный — тигель; цилиндрич.—стовбун.
 Горькій — гіркий; прикрій,

болізний, смутний, бідолашний, гіркий.
 Горьклый—згіркий.
 Горькнуть—гіркнути.
 Горько—гірко.
 Горьковатый—погіркий, пригіркий.
 Горькость-гіркота, гіркість.
 Горьлки, игра-горюдуб.
 Горьлое-паленина, шмалятина.
 Горьлый-горілий, палений.
 Горьніе-горіння, палення.
 Горѣть-горіти; въ печи-палитися; безъ пламени-жаріти, жевріти; издавать свѣтъ-світитися.
 Горючесть-палахливість, загальність, палкість.
 Горючий-палахливий, запальний, палый, огнепальний.
 Горюшко-горенько, лишенько.
 Горячее (блюдо)-гаряча страва, горяча потрава.
 Горячечный-гарячковий.
 Горячительный—палючий.
 Горячить—ропаляти, ропікати.
 Горячиться-хвилюватися, ропалятися; тріпатися; о животныхъ-рдитися.
 Горячий — гарячий; пекучий; палкий, запальчастий, палоний.
 Горячка, мед. — огневиця, вогневиця, гарячка; запальчивость-пал, палкість, запал.
 Горячность—палкість, запал, запаління.
 Горячо—гаряче; палко, з запалом, огненно.
 Госпиталь—шпиталь.
 Госпитальный—шпитальный.
 Господа!—панове!
 Господень—господній, господевий, божий.
 Господинь—пан; множ.-пани, панове, панство.
 Господскій—панський.
 Господство—панування, посілість.
 Господствовать—панувати над, верховодити; панувати, переважати; надъ мѣстностью—горувати, панувати, домінувати.
 Господствующій — запосілий, панувальний, домінальний.

- Господь—Господь, Пан.
 Госпожа — пані, добродійка, пані-матка, господиня.
 Гостепріимный—учтивий, гостинний, прийомний.
 Гостепріимство—гостинність, учтивість, прийомність.
 Гостиная—вітальня.
 Гостинець—дарунок, подарунок.
 Гостиница—готель, отель, заїзд.
 Гостинодворецъ—крамарь, купець.
 Гостинный дворъ — крамниці.
 Гостить — гостювати.
 Гость—гість.
 Гостьба—гостювання, гостина.
 Гостья—гостя.
 Государственный—державний.
 Государство — держава, панство.
 Государствовать — панувати, державувати.
 Государыня — пані; королева, цесарева, найясніша пані.
 Государь—пан; король, цесарь, найясніший пан.
 Готическій—готичний.
 Готовальня — пристрійня, рисувальня.
 Готовить—готувати, лагодити, лаштувати, споряджати, строїти; готувати, поратися, варити; -ся, - готуватися, лагодитися, лаштуватися, споряджатися, строїтися.
 Готовность—готовість; охота, хіть.
 Готовый—готовий, злаштований, впорядкований; ладен, радніший, охочий.
 Грабаздать—хапати, гарбати.
 Грабежный—здирський.
 Грабежь—рабунок, рабування, рабівництво, здирство, шарпаніна, харцизство, грабіж, грабіжка, грабунок, здирщина.
 Грабелина — грабильно, грабисько, граблище, держівно.
 Грабельный—граблевий.
 Грабельщикъ, -ца — громадільник, -ця.
 Грабитель — грабіжник, дерій, дерун, харциз, харцизник, здирця.
 Грабительскій — здирливий, рабівницький.
- Грабительство — рабування; здирство, рабівництво.
 Грабительствовать—рабувати; здирати.
 Грабить — громадити, гребти; рабувати, гарбати, шарпати, лупити, харцизити, плюндрувати.
 Граблеобразный-граблевий.
 Грабли—граблі; конныя — громадїлка.
 Грабь, бот.—граб.
 Гравель—ритовник.
 Гравилоть, раст. Geum urbapum—вивішник.
 Гравиральный-ритовничий; ная мастерская — ритовня.
 Гравирование—ритування; ритовництво.
 Гравировать—ритувати, рити.
 Гравировка—ритування.
 Гравій, минер. — ринь, ринь, жорства.
 Гравюра — ритина, ритовина.
 Градина—градовина.
 Градобитіе—градобоїни.
 Градовой — градовий.
 Градусникъ—тепломір.
 Градусный—ступінний.
 Градусь—ступінь.
 Градь—місто; град; градовая буря—градовиця.
 Гражданинъ, -нка — громадянин, -нка.
 Гражданскій—громадянський; цивильний.
 Гражданственность—громадівство.
 Гражданственный — громадівський.
 Гракать—кракати.
 Грамматика—граматика.
 Грамматическій граматичний.
 Грамота—(грамотность) письмо, письменність; лист; декрет; диплом, патент; вѣрительная—лист поручальний; охранныя—глейтовний лист, глейт.
 Грамотей—письменний, письмак.
 Грамотка—листик.
 Грамотность—письменність.
 Грамотный—письменный.
 Граната—гарматень.
 Гранатный—гарматневий; гренатовий.
 Гранатъ—гренад; бот.—гренатове дерево.

Грандіозный—величній.
 Граненіе—шліхування.
 Граненый—рубчатий, гранчастий, гранястий; шліхуваний.
 Гранильный—шліхувальний.
 Гранильщикъ—шліхарь.
 Гранисый—рубчатий, гранчастий, гранястий.
 Гранитный—гранитовий.
 Граить—дикарь, гранит.
 Гранить—шліхувати.
 Граница—кордон, грань, хитарь, межа; изъ деревьевъ—перетика.
 Граничить—межувати.
 Граничный—кордонний, межовий, сумежний.
 Гранка—см. Граненіе; обь орѣхахъ—близнята.
 Грановитый—см. Граненый.
 Грань, мѣра вѣса—гранум.
 Грань—пруг, руб, грань; карб, карбіж; межа.
 Графа—шпальта.
 Графикъ—нарис, роспис.
 Графинъ—карафа.
 Графиня—грапиня, грабиня.
 Графитъ, минер.—графит.
 Графитный—графитовий.
 Графить—линювати, шпальтувати, реглювати.
 Графическій—рисовний, графичний.
 Графленіе—линювання, шпальтування, реглювання.
 Графлений—линюваний, шпальтований.
 Графскій—грапський.
 Графъ—грап.
 Граціозность,—ловкість, хупавість, коасність, граційність.
 Граціозный, о—ловкий, хупавий, красний, граційний.
 Грація—ловкість.
 Граченокъ—граченя, граченятко.
 Грачь, пт. *Corvus frugilegus*—грак, гайворон.
 Гребенка—гребінець; для пряденья—гребінь.
 Гребенная трава, раст. *Amaganthus caudatus*—турецьке просо, просо дике.
 Гребенной—гребінний.
 Гребеночный—гребінний, гребінцевий.
 Гребенчатый—гребенястий, гребінчастий, гребенатий.

Гребенщикъ—гребінник.
 Гребень—гребінь; у птиць—гребінь, чубок; для расчесыванья льна, конопли—щітка; горы—вершок, шпиль.
 Гребецъ—(на лодкѣ)—весляр; (на полѣ)—громадильник.
 Гребешокъ—см. Гребень; у птиць—грудн. кость—грудни-на, кобилка.
 Гребешокъ пѣтушій, раст. *Amaganthus caudatus*—турецьке просо.
 Гребло—стрихірь, стрихулець; весло.
 Гребля—гребня; гребовиця.
 Греблякъ, насѣк. *Velia*—веслун.
 Гребневидный—гребінястий.
 Гребной—весловий.
 Гребнуть (весломъ)—погребнутися.
 Греза—мрія, мара.
 Грезить—мріяти, марити; ся—привиджуватися, верзтися, маритися.
 Гремучій—гремкий, гуркотливий;—чая змѣя—тарахкавка.
 Гремушка—брязкальце.
 Гремѣть—греміти, грімотати, грімотѣти, гуркотати, гуркотѣти, турготѣти, торохкати, торохтѣти, погрімати; начинать гремѣть—вигрімляти, нагрімляти; гремѣть издалека—відгрімляти; о бубенчикахъ—брязчати, брязкотѣти.
 Гренки—потапці.
 Грести—веслувати, гребти, обгрібатися, (кормой впередъ) табанити; горнути, громадити, згортати, загортати; гарбати, загортати, загрібати.
 Грецкій орѣхъ—волоський горіх.
 Греча, раст. *Polygonum fagopyrum*—гречка.
 Гречина, раст. *Achillea Millefolium*—деревій, серпоріз, кривавник.
 Гречиха—гречка;—птичья, *Polygonum aviculare*—спориш.
 Гречневикъ—гречаник.
 Гречневый—гречаний.
 Грибной—грибовий.
 Грибовидный—грибастий.
 Грибъ—гриб, губа.
 Грибъ бѣлый, *Boletus edulis*—черствак, решетняк.

- Грива-грива; горы-гребінь; пагірок, згірря; конская, раст. *Eupatorium cannabinum* сідач.
- Гривачь-гривань.
- Гривенникъ, монета-двадцятка.
- Гривистый-гриватий, гривастий, гривкастий.
- Гримаса-гримаса.
- Гримасникъ-ца-гримасник-ця
- Гримасничать-гримасувати.
- Гримиловать-гримувати.
- Гримировка—гримування.
- Гримъ—грим.
- Гриплъ, мед.—хрипка.
- Грипомъ, раст. *Leonopus cardiacus*-псячка.
- Грифель-писало, шифер.
- Грифъ-(птица) кондор, гриф; муз.-шнур; рукоятка саблдержак.
- Гробница-домовина, доломина, нагробок, надгробок.
- Гробовой-труновий, трунвовий, трумновий.
- Гробовщикъ-трунаръ, трунаръ, трунварь.
- Гробокопатель—погребарь, гробокоп, грабарь.
- Гробъ—труна, трумло, трунва, трумна, домовина, доломина.
- Гроза-громозиця, туча, чвара; лихо, лиха година; погроза; пристрашка.
- Грозовидный—гронуватий, гронуватий.
- Гроздь—гроно, грона, гроно, китяг, китях, кетяг, кетях, кім'ях, кім'ях, кимнях, ким'ях.
- Гроздь песій, раст. *Lonicera xylosteum*—жимолость.
- Грозить, зиться—по-рожати, погрожувати, загрожувати, нахвалятися, сварити.
- Грозный-грізний, грімний, суворий; страшливий.
- Грозность-грізність, грімність, суворість; страшливість.
- Грозовой—тучний, громочний, чваровий, громохмарний.
- Громада—купа, велич, озія.
- Громадина—(о людяхъ) хазія, гріло, велич, одоробало, одоробло, бардадим, огвара, ломус; (о предметахъ) велич, одоробало.
- Громадность—величезність.
- Громадный—величезний.
- Громила-руинник, руйнак, розбишака, злодій, буродій, буришака.
- Громить-бурити, нищити, руйнувати.
- Громкій-голосний, гучний; славетний, уславлений.
- Громко—голосно, гучно; наголос, уголос.
- Громленіе—нищення, бурення.
- Громовержець—громокидець.
- Громовникъ—громовик.
- Громовой-громовий, грімний.
- Громогласіе—голосність, гучність.
- Громогласный—голосний, гучний.
- Громоздить—нагроможувати, копичити; о лѣсахъ-риштувати; ся-моститися, вилазити, чаряпкатися.
- Громоздкій—одороблий, бамбулий, озійний, хазійовий, непокладний.
- Громотводъ—громовинник.
- Громъ—грим, перун; гуркіт, гуркота, гуркотнеча, гуркотня, гуркотнява, грук, грюк грюкнява, грюкотнеча, грюкотнява.
- Громыхать, хнуть—торохтити, хнути, грукати, кнути, гуркотити, тнути, грюкотати, конути.
- Гротъ—печера, печеря, яскиня; морс.-чайма.
- Гротъ-мачта—грот-щогла.
- Грохнуть—торохнути, чварахнути, хряпнути, хряснути, бухнути.
- Грохнуться-хряпнутися, храснутися, хропнутися, хрьопнутися, чварахнути, гелнути.
- Грохотаніе (грома)—рокотня, гуркотня, гуркотнява.
- Грохотать—тарахтати, торохкати, гуркотати, гуркотити, вигрімляти.
- Грохоть—торохнява, торохнеча, гуркіт, грук, грюк; решето.
- Грохъ, межд.—гуп, бух, геп.
- Грошовый-шаговий, дешевий.
- Грошикъ—шажок.
- Грошь—шаг, феник.
- Грубить—грубіянити, зневажати, срутадити,

- Грубінство — брутальність, брутальнява, брутальня, грубінство.
- Грубінъ, -нка — брутальник, -ця, грубін, -ка.
- Грубость — мугирність, грубінство, брутальність.
- Грубый — мугирний, жорсткий, суворий, брутальний; о голосѣ — товстий; о матерії, бумагѣ, кожѣ — цупкий.
- Грубѣть — грубіяти, тверднути.
- Груда — стос, купа; снѣгу, льда, земли — брила.
- Грудастый — персистий, груднистий, цицятый, цицьканий.
- Грудина — груднина.
- Грудинка (гусиная особ. обр. приготовленная) — полоток, полоть.
- Грудной — грудний; о ребенкѣ — цицьковий.
- Грудобрюшной — грудочеревний; -ная преграда — діафрагма.
- Грудь — груди; перса, перси, лоно, лоньо, циця, цицька.
- Груженіе — ладупання, теркилування, вантаження, хурування.
- Груздь, грибъ *Agaricus vellegeus* — рунатка, груждель.
- Грузить — ладувати, теркилувати, вантажити, хурувати; -ся — ладуватися, теркилуватися, вантажитися, хуруватися.
- Грузка — см. Груженье.
- Грузкій — тяжкий, важкий.
- Грузнуть — гружати, топнитися; о грудяхъ, вѣмни — наливатися.
- Грузный — тяжкий, важкий, ладовний, навантажений; п'яний.
- Грузнѣть — тяжчати, важчати.
- Грузовикъ — ваговіз.
- Грузовой — ладовний, вантажовий, ваговий, тягаровий, вантаговий.
- Грузовщикъ, хозяинъ груза — ладовник, ваговласник, крамовласник.
- Грузоподъемность — тонажність.
- Грузоподъемный — підоймовий, тонажний.
- Грузчикъ — носак, вантажник, ладунник, теркиляк, носій
- Грузь — ладун, вантага, вантаж, тяга, тяжар.
- Грунтъ — грунт, земля, рілля; фонъ — тло.
- Грунь, грунца (аллюръ лошади) — трух.
- Группа — купа, гурт
- Группировать — гуртувати, токмити.
- Группировка-гуртування, гуртація.
- Грустить — сумувати, смуткувати, смутно себе мати, у смуток вдаватися, журитися.
- Грустный — смутний, смутливий, тужний, тужливий, хмурний, тоскний, журливий, журний.
- Грустнѣть — суміти.
- Грусть — смуток, сухота, смута, смутність, сум, сумота, журба, журбота, жура, журиця.
- Груша, дерево — груша; плодъ — грушка; земляная, *Helianthus tuberosus* — бульба; сахарная — цицуля, цицаня; мускатная — пахнячка.
- Грушевидный — грушеватий.
- Грушевка — грушівка, дулівка.
- Грушевый — грушевий.
- Грыжа, мед. — гила.
- Грыжевикъ, раст. *Sedum acre* — часник гадячий, гонець, молодень; раст. *Gnaphalium dioscuri* — гадючаник.
- Грыжевой, грыжный — гилавий
- Грыжная дубравка, раст. *Veronica chamaedrys* — приворот, приворотки, безвершки.
- Грыжникъ — гилун; раст. *Hepiczia glabra* — гладун, остудник.
- Грыжница, раст. *Ajuga reptans* L. — суховершки.
- Грызеніе — гризіння.
- Грызть — гризти, точити; мордувати, дробити, мучити; -ся — гризтися; сваритися.
- Грызунъ — гризач.
- Грѣлка — огрѣвка, огрѣйница.
- Грѣніе — грѣття, грѣння.
- Грѣть — грѣти.
- Грѣховный — грѣховний.
- Грѣховникъ, -ца — грѣховола.
- Грѣховодничанье — грѣховодство.
- Грѣховоднический — грѣшничий.
- Грѣхопадѣніе — грѣховпад.

- Грѣхъ—грѣх; причина; помилка, огрѣх; нещастя, лихо.
 Грѣшити — грѣшити; помилятися; мати хибу, ваду, ганч.
 Грѣшникъ, -ца — грѣшник, -ця.
 Грѣшно—грѣх; дѣтск.—грѣшки.
 Грѣшный—грѣшний; винный.
 Гряда — (въ огородѣ) грядка, підмет; -горная-пасмо; -подъ водою—коса; пашенная полоса—загін.
 Грядка — грядка; жердка; въ переносной лѣстницѣ—щаблі.
 Грядущій — прийдешній, прийдучий, потомний, потомний; въ телѣгѣ-полудрабки.
 Грязевой (о ваннахъ)-муловий
 Грязелечебница—мулолікарня.
 Грязи, лечебн.—муло цілюще.
 Грязнить—брудити, бруднити, каляти.
 Грязнуля — задріпанець, -нка, заброда, забрьоха, затьопа, замазуха, замазура, неохая, нехлюя, нечепура, нечупара, пелеханка, неохайник, -ця
 Грязный—брудний, кальный.
 Грязнѣть—брудніти.
 Грязь — бруд, брудота, бруднява, грязота, грязя, кал, багно; изъ подъ колесъ, копыть—иверень; густая въ рѣкѣ, болотѣ — твань; замерзшая — храпа, храпле, колоть, груда: - на тѣлѣ—туриця, леп, тімениця; -иль солян. озеръ—пукал.
 Грянуть — грімнути; вдарити на; -ся - бехнути, гепнути, торохнути.
 Губа, геогр.—затока, сага.
 Губа—губа; мн. вуста.
 Губастый — губатий; сущ. — григубач, губань, губач, губрій.
 Губернія — полк, округа, губерня.
 Губернскій — полковий, округовий, губерніяльний.
 Губжа, раст. *Cirtium oleraceum* —хробуст, жовтий хробуст
 Губитель, -ница—згубник, -ця. губительный—згубний.
 Губить—занашати, нищити, тратити.
 Губка—губка, губонька; *Spongia* — вамбак, спунья, дірчавка.
 Губкообразный -вамбакуватий, спун'юватий.
 Гуденіе — бринькання, циги, кання. гудіння.
 Гудила—гудак, цигикач.
 Гудить—бринькати, цигикати.
 Гудокъ—гуділка.
 Гудѣть—густити; глухо-гуготіти. стугоніти; о насѣк.- чутіти.
 Гужевой—хуровий, возовий.
 Гужемъ—на хурах, на возах.
 Гузица, пт. *Motacilla*—трясик-вистка, трясидупа.
 Гулевой—гулящий.
 Гулежъ—гульня.
 Гулкій—гучний, голосний.
 Гуль—стугон, гомін.
 Гульба-погуляння, погулянка, гульня.
 Гулючка—піжмурки, куці-баба, кіці-баба.
 Гулявица — тысячелистникъ, раст. *Actiella Millefolium*—серпоріз, деревій, кривавник.
 Гуляка — гульвіса, гультай, гультипака, гультай, бенькетарь; волоцюга, марнотрав, марнотрат, марнотравець, марнотратник, масалига.
 Гулянье—погулянка, погуляння, гуляння, гулянка, проходка.
 Гулять — гуляти; ходити на проходку, шпацірувати, ходити на шпацір; гуляти, бенкетувати.
 Гуманность—людяність.
 Гуманный—людяний.
 Гуменникъ — тік, стожарня, стоговище; гуменик, токовий; пт. *Anser sedentum*—дикий гусь.
 Гуменный—токовий.
 Гуменце попово, раст. *Leontodon taraxacum* L.—кульбаба.
 Гуменщикъ—гуменний, токовий.
 Гумно — тік; конное-гарман; постройка-клуна, стодоля.
 Гуньба, раст. *Melilofus coerulea*—буркун зілля; мед. *Arthrae*—пліснявка.
 Гунявый—голомозий; шолудивий.
 Гуртитъ (монету)—карбувати.
 Гуртовой—гуртовий.
 Гуртовщикъ—гуртовник; гуртоправ.

Гурть (на монетъ)—карб, карбіж.
 Гурченіє—карбування.
 Гурьба—юрма, ю, ба.
 Гусарня—гусник.
 Гусарь—гусарин; пинхва.
 Гусеница—усінниця, осельня, гусільниця, усільниця, гусельниця, гусельня, гусень; насѣк. *Arctia Nebe*—рїжа; насѣк. геометра—п'ядак.
 Гусенокъ—гуся, гусятко, гусеня, гусенятко.
 Гусиный—гусячий.
 Гусли—гусевки.
 Гусляръ—гуслиста.
 Густера, рыба *Arganis blisca*—густирька.
 Густить—густити, згущати;—ся—гуснути.
 Густо—густо; рясно; круто.
 Густоватый — густавий, погустий.
 Густой—густий; рясний; крутий.
 Густолиственный—ополистий, ряснолистий.
 Густорастущій—ряснорослий.
 Густота—густість, густиня, гушавина, гущина.
 Густошерстый—одїжний.
 Густѣть—гуснути, густішати, тужавити.
 Гусыня—гуска.
 Гусь—гусак.
 Гуськомъ—гужем; низкою, ключею.
 Гусятина—гусятина.
 Гусятникъ—гусятник, гусяр.
 Гусятня—гусник.
 Гуща—гуща, осац; фус.
 Гяуръ—джавур.

Д.

Да, нар. — так, еге, авжеж, атож; союзъ—та, і, а, але; при повелит. накл. — най, хай, нехай.
 Дабы—аби, аби-б, щоб.
 Давать, дать—давати, дати; надавати, подавати, віддавати, видавати, подавати; давати, допускати, стити, дозволяти-лити;—ся—даватися.
 Давежъ—см. Давка.
 Давить—чавити, душити, гнитити, тиснути, стискати, чемесити, щавити, трудити,

ти, муляти.
 Давича—доперво, допіро, допіру.
 Давка—тиск, тїснява, тїснота, натиск, налога.
 Давленіє—чавління, щавління, чемесіння, тиснення, тиск, гніт; физ. нагніт.
 Давненько—подавно.
 Давнишний—давній, колишний, відколишний, бознаколишний, спозаколишний, казнаколишний.
 Давно—давно.
 Давноминувшій—давнєзний, давнєнезний, давнеколишний, давноминулий, позадавній, позаколишний, безнаколишний.
 Давнопрошедшій—см. Давноминувшій.
 Давностный—давнєзний, давниновий, давнєнезний.
 Давность—давність, давнина.
 Давя, нажимає—натиски.
 Даже—навіть, аж, навіт.
 Дакальщикъ, ца—потакайло, потакач, ка, потаковник, ця, підбрехач.
 Даканье—потакання, такання.
 Далекій—далекий.
 Далекко—далеко.
 Далековато—подалеко.
 Далекодостигающій—далекосяжний.
 Далекость—далекість.
 Даль—далеин, далечінь, далеч, дальня, дальнина, далекість.
 Дальний—далекий.
 Дальнобойный—далеколучний, далекострільний.
 Дальновидность—далекоглядність.
 Дальновидный—далекоглядний.
 Дальнозоркій—далекозорний.
 Дальнозоркость—далекозорність.
 Дальность—далекість.
 Далѣе—подалі, далі.
 Дама—пані, дама; въ картахъ—кராля, вишник; въ шашкахъ—дамка.
 Дамасская Нигелла, раст. *Nigella damascena*—павучок.
 Дамба—тама, гат, гатка, гата, гребля.
 Дамочка—панїчка,

Данная (на владѣчіе недвижимо-
мостью)—запис, данна.
Данникъ, -ница—голдвчик, -ця.
Данное—факт; мат.-данність,
фактівка.
Дантистъ—дантист; (иронич)
—рвач.
Дань—данина, податок, дача;
зерномъ—осип.
Дареніе—дарування, даріння.
Дареное—даровизна, дарів-
щика, даремшина.
Дареный—подарковий, даро-
ваний, даріжний.
Даримый—подарковий.
Даритель, -ница-дарівник, -ця,
надавець, надавця.
Дарить—дарувати.
Дармоѣдствовать—дармоїжку
вати.
Дармоѣдный--дармоїжний, дар-
моїдний.
Дармоѣдство—дармоїдня, дар-
моїжки, дармоїдство.
Дармоѣдь, -ка—дармоїжник,
ця, дармоїд, -ка.
Дарованіе - (пожалованіе) на-
данна; (талантъ) талач-
хист, кебета, хистъ, кеба.
Даровать—(пожаловать) нада-
ти; прощеніе—помилуват,
виачити, пробачити.
Даровитость—кебетливість,
кебетність, стіпність, здіб-
ність, хистовитість, удат-
ність, уродливість.
Даровитый—кебетливий, ке-
бетний, стіпний, здібний,
хистовитий, удатний, урод-
ливий.
Даровой—даровний, даровий,
даревний, даремний, даро-
витий, дармовий.
Даровщина—даровиця, даро-
визна.
Даромъ—даремне, дармо, дур-
но; напрасно—марне, да-
ремне, дурно.
Дароносица—божодарница.
Дарохранительница-святодар-
ница.
Дарстве ный- дарбенний.
Даръ—дарунок, подарунок;
приношеніе—почестка; см.
Дарованіе.
Дательный (падежъ)—даваль-
ний (одмінок).
Датировать—датувати.
Датскій—данський.
Датчанинъ, -нка-данець, данка.

Дать—см. Давать.
Дача—давання, видання; плат-
ня; літнівка, вілла.
Дачникъ.—ца літнівець, -вниця.
Дачный—літнівський, літнів-
ний.
Дзяніе—даток, дар, дара.
Два—два; съ половиною--пів-
третья; двѣ съ половиною—
півтрети.
Двадцатикопеечникъ—сорокі-
вещь, сороковещь, сорокізка,
семигривенник.
Двадцатый—двайцятий, двад-
цятий.
Двадцать—двайцять, двадцять.
Дважды—двічі.
Дверной—дверчатий.
Дверцы—дверчата; кареты,
автомобіля—оболоня; въ
воротахъ—хвіртка.
Дверъ—двері.
Двяганье—ворушіння, совання.
Двигатель—рухач, рухаль, ру-
ховець, руховик, рухадло,
рухник, нарушник.
Двигательный—рухничий,
рухницький, рухальний, на-
рушний.
Двигать, двинуть—рухати, ру-
шати, рушити, совати, су-
нути, нарушати.
Двигаться—рухатися, руша-
тися, ворушитися, соватися;
массой—плавом пливти,
тарагунитися, перти; въ
путь—обрушитися.
Движеніе—рух, порух; съ мѣ-
ста—рущання; жестъ или
рефлективное—відрух, по-
ворушіння; впередъ—по-
ступ.
Движимость—рухомість, ру-
хоме добро.
Движимый—рухомий.
Движущій—см. Двигательный.
Двое—двоє, двоєх.
Двоебрачіе—двуженство, дво-
шлюбність.
Двоебрачный—дзуженець,
двошлюбник.
Двоедушіе—облуда, облудність.
Двоедушничать—облудувати.
Двоедушный—облудний.
Двоеженецъ—двузон.
Двоезубецъ, раст. Bidens tri-
partita—череда.
Двоекратный, -о—двуразовий,
-о, двічний, двічі.

Двоєніє — роздвій; двоїння
хим.—перегон.
Двоєтесь (гвоздь)—бренталь
Двоєточіє—двоєкропка.
Двоєйка—двоєйка; лошадей—па-
ра коней; въ картахъ—двоєйка.
Двоєильный, хим. — перегон-
ный;—кубъ лембик.
Двоєини-двоєйца, двоєінята, бли-
знята, близнюки.
Двоєиникъ—викапанецъ, ви-
капаник.
Двоєиничникъ,—ца-близня, бли-
знятко, близнюк,—чка.
Двоєинной—двоєиний, подвоєиний
Двоєиственность—двоєистіість.
Двоєиственный—двоєистий.
Двоєить — двоєіти, подвоєювати;
роздвоєювати; переганяти
(хим.); переорювати (паш-
ню);—ся-двоєинити, двоєітися,
роздвоєюватися.
Двоєчатка—двач.
Двоєчатый—двоєийий.
Двоєрецкій—шахварь, шапарь.
Двоєрецъ—палац.
Двоєрникъ—челядник, двірник.
Двоєрничиха-челядниця, двір-
ничка.
Двоєрничій —челядницький.
Двоєрня—челяда, челядь, дво-
раки, двірня.
Двоєрняжка—двоєрняк.
Двоєоровый—двоєірський, подвоєір-
ний; сущ. м.-двоєорак; сущ.
ж.- двірка, двоєорка.
Двоєорцовый—палацовий.
Двоєоръ-двоєір.
Двоєорянинъ—шляхтич, двоєоря-
нин, двоєрян.
Двоєорянитися-паношитися, па-
ніти.
Двоєорянка—шляхтянка.
Двоєорянскій—шляхецький.
Двоєорянство-шляхецтво, шлях-
та.
Двоєородный — стрієчний;—
братъ, сестра-брат, сестра
у перших.
Двоєоркии—двоєистий.
Двоєорковогнутый- двоєистовгну-
тий.
Двоєорковыпуклый—двоєистогор-
буватий.
Двоєоркость-двоєистіість.
Двоєорортный—двоєорядний.
Двоєорвесельный — двоєоресловий
Двоєорглавыи—двоєорголовний,
Двоєорглазыи—двоєорокій.
Двоєоргласный—двоєорголосий.

Двоєоргодичный- двоєорічний, дво-
хлітній.
Двоєоргорбыи—двоєоргорбий.
Двоєоргривелный — сороковецъ,
сороківка, сороківецъ, се-
мигривеник, семигривений.
Двоєорднєвный—двоєорднєвовий.
Двоєордольный, бот.—двоєорчастко-
вий.
Двоєордюймовый—двоєорцалєвий,
Двоєорзубецъ,—двоєорзуб; раст. *Vi-
dens tripartita*—товстушка.
Двоєорколка—бїда.
Двоєор опытный — ракоєтишний,
ратишний.
Двоєоркратно—двоєор рази, двоєорчі,
двоєорма нападами.
Двоєоркратный—двоєорразовий.
Двоєорличность—облудність, не-
щирість, хвальшивість.
Двоєорличный—облудний, нещи-
рий, хвальшивий; о мате-
ріи—мінєоний.
Двоєорчогій—двоєорногий.
Двоєорносый—двоєорносий.
Двоєорупольный—двоєорстатыйий.
Двоєорурогій—двоєорурогий.
Двоєорсложный — двоєорскладовий.
Двоєорсмыслєнность — двоєорзнач-
ність.
Двоєорсмыслєнный—двоєорзначний.
Двоєорспальный (о кровати)—по-
двоєорийий.
Двоєорстволка—двоєорбельтївка.
Двоєорствольный (о ружьѣ)—по-
двоєорийий.
Двоєорстворчатый—двоєорийий.
Двоєорстишиє—двоєорвірш.
Двоєорсторонний—двоєорбокийий.
Двоєорутробка, зоол.—торбун.
Двоєорхкопєєчникъ—сьомак.
Двоєорхкопєєчний—сьомаковий.
Двоєорхлѣтїє — двоєоррічча, двоєоррік.
Двоєорхлѣтній—двоєоррічний, двоєор-
рішний; сущ.-двоєорліток.
Двоєорхмачтовий—двоєорщоглий.
Двоєормѣсячний—двоєормісячний.
Двоєорхнедѣльный — двоєортижнєво-
вий.
Двоєорхпудовый—двоєорхпудовий.
Двоєорхсотый—двоєорхсотній.
Двоєорцветный—перелупий, двоєор-
барвий.
Двоєорхчасовый—двоєоргодинний
Двоєорхэтажный — двоєорповерхий,
двоєоросадний.
Двоєорнадцатиперстный (о киш-
кѣ)—переналькуватий.
Двоєорнадцатиугольникъ — двоєор-
наєцятикутник.

- Дванадцятий — дванадцятий, дванадцятий.
 Дванадцать — дванадцять, дванадцять.
 Двести — двіста, двісті, дваста.
 Двести пятьдесят — півтрьстятяста.
 Де — мов, мовляв.
 Дебаркадеръ (вокзалъ) перон; (пристань) — приплав, пришиб.
 Дебатировать — дебатувати, дискусювати.
 Дебаты — дебата, дискусія, суперка.
 Дебелость — гладкість, опасистість, дебелість.
 Дебелый — гладкий, опасистий, дебелий.
 Дебетировать — дебетувати.
 Дебетъ — дебет.
 Дебиторъ — виноватець, довжник.
 Дебоширить — бешкетувати, дешпетувати, галабурдити, шурубурити.
 Дебоширство — дешпіт, бешкет, галабурда, шурубурство.
 Дебоширь — дешпетник, бешкетник, галабурдник, шурубур, шурубурник.
 Дебри — нетри, товща, пуца.
 Дебютировать — дебютувати.
 Деверь — дівер(ь), швагер, швагер.
 Девизъ — гасло, девиза.
 Девяносто — дев'ятдесят, дев'ятдесят.
 Девяностый — дев'ятьдесятый.
 Девятка — девятка.
 Девятнадцатый — девятнадцатый, девятнадцатый.
 Девятнадцать — дев'ятнадцять, дев'ятнадцять; — предметовъ — дев'ятнадцатеро.
 Девятый — дев'ятий.
 Девять — дев'ять; съ половиной — півдесята.
 Девятьсотъ — дев'ятьсот.
 Деготница — мазница.
 Деготь — дьоготь, діготь.
 Дегтярка дігтярница; сред. велич. судно — лайба; раст. *Sonchum maculatum* — Солиголов, блекота, сикавка.
 Дегтярникъ — дігтяр, олейкаръ.
 Дегтярный — дігтевий, дігтяний.
 Дегтярная — дігтярня.
 Дежурить — стійкувати.
 Дежу, ный — стійчик.
- Дежурство — стійка.
 Дезертировать — збігти.
 Дезертирство — збіганина.
 Дезертирь — збіг.
 Дезинфекционный — дезинфекционный.
 Дезинфицировать — дезинфікувати.
 Дека — дека.
 Декабрьский — студеньовий.
 Декабрь — студень.
 Декламаторъ — декляматор.
 Декламировать — деклямувати.
 Декоративный — оздобний.
 Декораторъ — оздобник, куншта-тор.
 Декорационный — кунштаций-ний.
 Декорация — кунштация.
 Деликатничать — панькатися.
 Деликатность — делікатність; увічливість, звичайність.
 Деликатный — делікатний; увічливий, звичайний.
 Дельфинъ, зоол. — морська свиня, дофен.
 Демонский — гем'нський, демонський.
 Демонъ — гемон, демон.
 Деморализировать — деморалізувати, здеморалізувати; с — здеморалізуватися.
 Денежки — грошенята.
 Денежный — грошовий; грошовитий.
 Денекъ — днинка.
 Денница — світанок, світання, світ, засвіт.
 Деннонощно — і в день і в ночі, удень і вночі.
 Денной — денний.
 День — день, днина; безъ росы — суховень.
 Деньги — гроші; командировочные — подорожні та харчові гроші; прогонные — подорожні; суточные, кормовые — стравне; наличные — готівка; мѣдные, серебряные — мідяки, срібняки; общественные — громадські гроші.
 Деньженки — грошенята.
 Деша — телеграма, депеша.
 Депутатъ — аблегат, посол, депутат.
 Дербя — цілина.
 Дербенникъ обыкновенный, раст. *Lythrum Salicaria* — плакун, твердяк, тройчак; раст. *L. virgatum* — тверди-

Дерганіе — смикання, тріпанна, тарганина, сіпанна, сіпанина, шарпанна; шерсти, волось, перьевъ — скубанка; подергиваніе — пошморг.

Дергалка (крюкъ, кот. дергають изъ стога сѣно) — ключка.

Дергань — плоскінь.

Дергать, -нуть — смикати, сіпати, шморгати, тіпати, шарпати, нути, цямати, -бонуть, смурати, -рнути; шерсть, волось, перья — скубти, скубати, ускубнути, ускубти.

Дергачъ, пт. *Crex pratensis* (*Rallus crex*) — тирчак, рапак, рапчак, петро, деркач.

Дергая — сіпом.

Дергота, нерв. болѣзнь — смикавиця; на лицѣ — мишка.

Дергъ, межд. — смик, сіп, скуб, шарп.

Дере-ей, раст. *Achillea Millefolium* — кривавник, білоголовник, серпоріз, деревій.

Деревеникъ, др. червь — шашель, шашелиця.

Деревенскій — сільський, селянський.

Деревенщина — селюк; (женщ.) — селючка; мугирь, ка, мугиряка.

Деревня — село (що не має церкви).

Дерево — дерево, деревина; привитоє — скипець; сухое — сушня; небольшое засохшее — сушко; усохшее на корню — сухостій; сломан. бурей — вітролом; вывор. съ корнемъ — вивертень; красное — магонь; черное — гебан; — вья садовья — садовина; плодовая дикія — родючина; нанес. — половодьемъ — плавиння.

Деревушка — сільце.

Деревяга — калатаго.

Дервянистый — деревчатий.

Дервянный — деревляний, дерев'яний, деревний.

Дервянѣть — дерев'яніти, деревеніти; о тѣлѣ — терпти.

Дервяшка — дерев'янка, дерев'яница, деревлянка.

Держава — держава.

Державный — зверхній, владичний; панувальний, всевладний.

Держалень (перила) — ба-яси, поручча.

Держальцы, типогр. — трим ох Держаніе — тримання.

Держать — тримати; ховати, годувати; -ся — триматися.

Держка — голубник.

Дерзаніе — звага, насмілення.

Дерзать, -знуть — зважати, зважитися, важитися, наважитися, поважитися, насмілитися.

Дерзкій — зухвалий, напришкуватий, нахрапний, напрасний.

Дерзновенность — відважність, сміливість, зуховатість.

Дерзновенный — відважний, сміливий, зуховатий.

Дерзость — зухвалість, зухвальство.

Дермо — послід; гній.

Дернистый — мурігуватий.

Дерновый — муріговий, дербовий.

Дернь, трава — моріг, муріг, дерба.

Дерюга — рядно, рядична, рядовина, рядюга; для мѣшковъ — міховина.

Дерюжный — рядняний.

Деряба, раст. *Lycorodium clavatum* — п'ядики.

Десенный — ясловий, ясновий.

Десертный — лагоминковий, присмаковий.

Десертъ — лагомина, ласощі, заїдки, присмака.

Дескать — мов, мовляв.

Десна, десны — ясло, ясла, ясна.

Десница — правиця, десна.

Деспотическій — душманський, деспотичний, самовладний.

Деспоть — душман.

Дестъ (бумаги) — лібра.

Десятеричный — десятерний.

Десятерной — см. Десятеричный.

Десятилѣтіе — десятиліття, десятирѣччя.

Десятилѣтній — десятилітній, десятирѣчний.

Десятина — десятина.

Десятиугольникъ — десятикутник.

Десятичный — десятковий.

- Десятка—десятка.
 Десятникъ—десятник.
 Десятокъ—десяток.
 Десятый—десятий.
 Десять—десять: предметовъ—десятеро; десятью—десятьма; десять разів.
 Деталь—подробиця, дрібниця.
 Дефектный—шварунковий, вадний, ганжівний, дефектовний.
 Дефектъ—шварунк, вада, гандж, ганджа, сказа, хиба, ганч.
 Дефилировать—дефилювати.
 Дефицитъ—недобір.
 Дешевизна—дешевня, дешевнеча, дешевінь, дешевина, дешевість.
 Дешевить—дешевити, танити, Дешевле—дешевше, таньше.
 Дешевый, о—дешевий, таний, о. Дешевѣть—дешевшати, таніти, танішати.
 Диванъ—канапа; досчатый, безъ спинки—гапчан.
 Дивидендный—зискодільний.
 Дивидендъ—зискоділ.
 Дивить—дивувати, чудувати.
 Дивный, о—чудовий, ловкий, дивотний, диваційний, о.
 Диво—чудерство, чуднота, дивовижа, дивовизія, дивовисько, дивоглядь, дивина, дивизія.
 Дидактический—навчальний, дидактичний.
 Дизентерія, мед.—червінка, кривавиця.
 Дикарь, -рка—дикун, дикуха; нелюдимъ—нелюда, відлюдок, відлюдник; минер.—дикарь.
 Дикая калина, раст. *Sambucus racemosa*—бузина червона.
 Дикая лебеда, раст. *Chepordium album*—натана.
 Дикая мелисса, раст. *Leonurus cardiaca*—псячка.
 Дикая рябина, раст. *Tanacetum vulgare*—приворотень, піжма.
 Дикая яблоня, яблоко плапка, кислиця.
 Дикій—дикий; безлюдий; відлюдний; о цвѣтъ шарий, сірий, попеластий.
 Дикобразъ, зоол.—іжатець,
 Диковина—дивовижа, дивизія, чудасія, чудородія, дивина, дивовисько.
 Диковинный—дивовижний.
 Дикость—дикість, дича; відлюдність.
 Диктаить—диктура.
 Диктовать—диктувати.
 Диктовка—диктура.
 Динь-динь—дзень-дзень.
 Дирижеръ—диригент.
 Дирижировать—диригувати.
 Дисертация—розвідка, розправа наукова
 Дискантъ—дишкант, дишкала.
 Диспутировать—диспутувати.
 Дистиллировать—переганяти.
 Дистилляция—перегін.
 Дисциплинироваться—дисциплінуватися, намуштруватися.
 Дитикъ, насѣк.—шипавка.
 Дитя—дитина; грудное-немовлятко; балованное-пестя.
 Дитятко—дитятко, дитинка, дитинча.
 Дифтеритъ, мед.—обклад, обкладки.
 Дичать—дичавіти.
 Дичиться—дичати.
 Дичь—звірина, дичина; глушина, усторонь; нісенітниця, недоречність.
 Диагональ, геом.—косина, перекутня.
 Диагональный—укісний.
 Діалектъ—говірка.
 Діалогъ—розмова.
 Диаметральный—пролітний, прогінний.
 Диаметръ—проліт, прогін; въ диаметрѣ—на проліт.
 Длина—довжина, довж, довгість.
 Длинноватый—подовгий.
 Длинноволосый—патлатий, кудлатий, пелехатий, волохатий.
 Длинногривый—гриватий, гривастий, гривкастий; сущ.—гривань, гривач.
 Длинноклювый—дзюбатий, дзюбастий; сущ.—дзюбань.
 Длиннолицый—довгобразий, довговидий.
 Длинноногий—цибатий, цибилатий, голлуватий, довгоногий; сущ.—цибань, цибатень, довгоног,

Длинноносый—носатий, довгоносий;—сущ.-носач.

Длиннополый—статный.

Длиннота—| озяг.

Длинноусый—вусатий, довговусий; сущ.-прудиус, прутус, ву а нь.

Длинноухий—вухатий; сущ.-ухач.

Длиннохвостый—хвостатий, довгохвостий.

Длинношей—довгов'язий.

Длинношерстный—вовнастий, пелехатий, волохатий, кудлаий.

Длинный—довгий;—очень—довжезний, довжелезний, довженний.

Длиною—завдо жки, удовж, упродовж.

Длитель—маруда, загайко.

Длительный—загайний, повільний, забарний.

Длитель—тягти, довжити; гаяти, бавити, барити; ся, точитася, тривати, діятися, баритися.

Для—для, на, про, до, під.

Дневальный—черговий, стійчик.

Дневаньє—черга, стійка.

Дневать—днювати; стійчити

Дневка—днювання.

Дневникъ—денник, щоденник.

Дневной—уденішній, денний.

Днемъ—удень, зодня

Днесь—ниньки.

Дно—дно; спід:—саней, экипажа—подежня; въ суднѣ, плоскодонѣ—підошва.

Дноочиститель, рѣчн. тех. грасовник, днограсовник, рікограсовник

Дноуглубитель—заглибник, глибочник, днопроглибник.

Дноуглубительный—дноглибний, глибочний.

До—до; перед: близько; до Пасхи—до Великодня, перед Великоднем; до двухъ тысячъ руб.—близько двох тисяч карб.

Добавка, добавленіє—додаток, придаток.

Добавлять,—вить—додавати, дати, долучати,—чити, доточувати,—чити; докладати,—класти.

Добавокъ—додаток.

Добавочный—податковий.

Добаклушничаться—добайдикуватися.

Добалсваться—допустуватися, додурітися.

Добахвалиться—дохвалитися.

Добивать,—бить—добивати,—бити;—ся—допевнятися,—нитися, доправлятися,—правитися, домагатися,—гтися, упинчатися, упинчитися, намагатися,—могтися.

Добирать, добрать—добирати,—брати, подобирати чого.

Добираться,—браться—добуватися,—бутися, діставатися, дістатися, допихатися,—пхатися, дочіпати, дочапатися, доплентатися.

Доблестный,—о—мужний, сміливий,—о.

Доблесть—мужність, сміливість.

Добрасывать,—бросать—докидати,—кинути.

Добрести—дотягтися, дочапати, доплуганитися, дочапатися, доплентатися; по водѣ—добрести.

Добривать,—брить—доголювати,—лити.

Добро—добро; имущество—добро, майно, нащадок.

Доброволецъ, волонтеръ—охотник.

Добровольно—самохіттю, самохіть, охотою, доброхіть, з доброї волі.

Добровольный—самохітний, доброхітний, охочий, рукодайний.

Добровольческий—охотницький.

Добродушіє—добротливість, добростливість.

Добродушный,—о—добростливий, добротливий, добросердий,—о.

Добродѣтель—чеснота, цнота; добро, доброчин.

Добродѣтельный—чеснотливий, цнотливий; доброчинний.

Доброжелатель,—ница—доброхіт,—ка, зичливецъ,—виця.

Доброжелательный—зичливий, добровільний.

Доброкачественность—добротність, добрина.

Доброкачественный—добротний.

Добронравіє—лагідність, плоховитість,

Добронравный—лагідний, плоховитий.

Добропорядочный — путящій, порядний.

Добросердечіє—добросердність.
Добросердечный — добросердний.

Добр-совѣстность — сумлінність.

Добросовѣстный—сумлінний.

Доброта—добрість.

Доброта—добротність, тривалість.

Доброхотный—см. Добровольный.

Добрый—добрий.

Добрѣть—гладчати, грубшати, грубити.

Добрякъ—добряга.

Добудиться—добудитися, добуркатися.

Добуксировать—дотяглювати.

Добывать,—быть—добувати, здобувати, роздобувати,—бути, набувати,—бути, засягати,—гти; діставати, дістати, дбати, придбати.

Добытый (трудомъ)—труджений

Добыча—здобич; пожива-узяток; промысель-роздобуток.

Добѣгать, бѣжать — добігати,—бігти.

Доваривать,—рить—доварювати-рити, подоварювати.

Доастривать—догострювати.

Довѣршать,—шить — доконувати,—нати, докінчати, укінчати,—чити.

Довинчивать, винтить—дошрубувувати,—бувати.

Довираться,—вратся — добріхуватися,—брехатися.

Доводить,—весть — доводити,—вести, подоводити, допроваджувати,—дити, подовреваджувати; призводити, привести:—ся—доводитися, припадати, траплятися, випадати.

Доводъ—довід, доказ.

Довольно—годі, буде; доволі, досить.

Довольный—задоволенний; контентий; радий.

Довольствие—конт, харч (од уряду чи од господаря).

Довольство—гаразд.

Довольствоваться—контентува-

ти, контетувати, контува-ти, споживляти, харчувати.

Довольствоваться — задовольнятися, перебуватися.

Довѣренность—вірчий лист.

Довѣренный—вірник.

Довѣритель,—мица—уповажник,—ця.

Довѣрительный,о—довірний,о.

Довѣрие—віра.

Довѣрчивость—імовірність.

Довѣрчивый—імовірний.

Довѣрять,—рить — повірять повірити, довірять,—вірити, звірять, звірити.

Довѣряться,—ряться — звірятися,—ритися, довіряться,—віритися.

Довѣсокъ—доважок.

Довѣшваніє — доважування; довішування.

Довѣшивать,—вѣсити—доважувати,—жити, подоважувати; довішувати,—сити.

Довязывать,—зять — дов'язувати—зати, подов'язувати; доплітати,—плести, доплітати.

Догадка—догад, домисел, здогѣд

Догадливость тямкість, спритність, уторопність.

Догадливый—тямкий, спритний, уторопний.

Догадываться,—даться—здогадуватися,—датися, домислятися,—мислитися, доміркуватися,—куватися.

Догарать,—рѣть — допалюватися,—литися, допалати.

Договаривать,—рить — доказувати,—зати, домовляти,—мовити; єднати, уєднати, поєднати, токмити, стокмити, годити, погодити.

Договариваться,—ряться—добалакувати я,—катися; токмитися, потокмитися, єднатися, поєднатися, годитися, погодитися.

Договорный—рядний, умошний, пактовий, контрактний.

Договоръ—ряд, умова, умовини, угода, уговор, уклад, пакта, контракт, поєднання; дзухъ—государствъ—трактат.

Догоня—здоганя.

Догонять,—гнать — доганяти, здогонити, здоганяти,—гнати, наздоганяти,—гнати, наспівати,—спіти,—спінути.

Догружать; -зить - доладовувати, -дувати, дотеркиловувати, -лувати, довантажувати, жити.
 Додумываться, -маться дорозумовуватися, - муватися, домірковуватися, -куватися.
 Додѣлка—дороблення.
 Додѣлывать, -лать-доробляти, -бити.
 Доеніе-дѣво; доіння.
 Дожарить-ужарити, досмажити, допекти.
 Дождевикъ, раст. *Lycoperdon* — фошкавка; непромок-дощівник.
 Дождевой-дощовий.
 Дождемѣрь-дощомір.
 Деждикъ-дощик, дощичок, чичмаря.
 Дождить-дощити, дощувати.
 Дождливый-дощуватий, дощовитий, дощовий, дощистий, мочливий; -вая погода-плюта.
 Дождь-дощ; мелкій - дрібний дощ; очень мелкій, какъ туманъ-мигичка, мряка, мжа, мжиця, мжичка; крупный-краплистый, крапчастий, буйний дощ; кратковр., но сильный туча, тучний дощ; проливной-злива, залива, сплав; продолжительный-облоговий дощ.
 Доживать, -жить - доживати, жити, добувати, -бути; довікувати; дожитися чого.
 Дождать-чекати, тривати.
 Дождаться, ждагься- чекати, дочекати, дочекатися.
 Дожимать, -жать-дотискувати, -скати, дочавлювати, -вити.
 Дожинать, -жать - дожинати, жати, обжинатися, обжагься.
 Лоза—давка.
 Дозваться-докликаться; догукаться.
 Дозволеніе-дозвіл.
 Дозволительный - дозвольний, дозволенный.
 Дозволять, -лать — дозволяти, -лити.
 Дознаніе - довідь, дознаття; слідство.
 Дозоръ—чата, обхід, об'їзд.
 Дозрѣваніе-достигання.
 Дозрѣвать, -зрѣть - достигати, -гти, доспівати, спіти.
 Дозрѣлый-достиглий, доспільий

Доигрывать, -грать-догравати, грати.
 Дойка-доіння, дѣво.
 Доильщикъ, -ца—дояр, -ка.
 Доиникъ — скелець, дѣйниця, дѣйник.
 Дойный—дѣйний.
 Доискиваться — вишукувати, дошукуватися, доходити, дѣйти.
 Доисторическій — предісторичний.
 Доить—доіти, цяпати.
 Дока—метець, митець, мистець, мистюк.
 Доказательный—довідний, доказний.
 Доказательство—довід, доказ; ознака, свідоцтво.
 Доказуемый—доказовний.
 Доказываніе—доводження.
 Доказывать, -зять— доводити, -вести, переконувати, -нати, пересвідчувати, -чити; свідчити проти кого, винувати, обвинуватити кого; спорядсправдовуватися.
 Докалывать, -лить—догартовувати, -тувати.
 Докалывать, -колоть— доколювати, -лоти.
 Докапывать, -копать— докопувати, -пати.
 Докармливать, кормить - догодовувати, дувати.
 Докатывать, -тать-докачувати, -чати; о бѣльѣ—домагльовувати, -лювати.
 Докашивать, -косить— докошувати, -сити.
 Докись— доквас.
 Докладной (день, записка)— доповідний.
 Докладчикъ — доповідник, референт, справознавець, доповідач.
 Докладъ — доповідь; справоздання реферат.
 Докладывать, -ложить— докладати, -класти, додавати, -дати; въ засѣданіи, о дѣлѣ к. н. и т. д. — доповідати, -вісти.
 Доклеывать, -клевать— додзюбувати, -бати.
 Доклеивать, -клеить— доклеювати, -іти, докаручувати, -чити.
 Доковывлять — дошканя бати, дошкитильгати.

Доколачивать, лотить — добивати, бити.

Доколь—доки, докіль, доків, докіля, докуль.

Докраска—дофарбування.

Докрасна—аж почервоніє, аж почервоніло.

Докрашивать, красить—дофарбовувати, бувати.

До-крови—укров.

Докторъ—доктор; лікарь.

Документальный—документовний.

Документъ—документ.

Докупать, пить—докупувати, пити.

Докупка—докупування.

Докуривать, рить—допалювати, лити, досмалювати, лити.

Докучать—набридати, обридати, прикритися, уідатися, настирати, настиратися.

Докучивость — уідливість, обридливість, набридливість.

Докучивый—уідливий, обридливий, набридливий.

Докучный—нудотний.

Долбежь—жолоб; зубрячка, турукавка.

Долбить—довбати, довбти, торочити, товкти, турукати, товкти.

Долбня—довбежа, довбешка, довбенька; для забиванія свай—баба; на маслбойнѣ таран.

Долблякъ, техн.—довбач.

Долгий—довгий.

Долговой—борговий.

Долговременный—довгочасний

Долговѣчный—довговічний.

Долгоденствие—довгий вік.

Долголѣтній—довголітній.

Долгоножка, насѣк. *Tipula*—довгоніг.

Долгоносикъ, насѣк.—шашлак, свинка, носай, довгоносик.

Долгополый—статний.

Долгосрочный—довгочасний.

Долгота, геог.—довжина.

Долготерпѣливый—терплячий, терплінний.

Долготерпѣніе — терплячість, терплінність, терпячка.

Долгохвостикъ, пт. *Fagus caudatus*—синичка хвостата.

Долгъ—повинність, обов'язок; заемъ—позика, позичка, борг.

Долевой—частковий, пайковий
Долежать—долежати; улежатися, досіти (о фруктахъ).

Долетать, летѣть—долітати, летіти, долинати, линуть.

Должать—запозичатися.

Долженствовать—мусити; бути повинним.

Долженствующій—повинний.

Должникъ—винуватець, довжник.

Должно—треба, тра; повинно, належить, слід, годиться.

Должно быть—десь, мабуть, либонь; мусить, повинно бути.

Должное—належитість, належне.

Должностной—офіційний, помістний, посадовий, урядовий.

Должность—посада, уряд, помісти, помісто.

Должный, долженъ—винний, винен; належний, слухний; повинний, повинен.

Доливать, лить—доливати, лляти, подоливати; досипати, сипати; доточувати, чити, подоточувати.

Доливка—долив, досипання, доточування.

Долизывать, зать—долизувати, зати.

Долина—долина, діл, поділ, низина, низ, низовина; горная—полонина, проліг; степная, заросшая лѣсомъ—байрак; степная—балка; начало долины—придолинок; конецъ долины—одвершок; поперечная долина—ростічка, передолина; юдоль—паділ.

Долой—геть; царизмъ—геть з царатом; буржуевъ—геть з панами.

Долѣзать, лѣзть—долізати, лізти, подолізати.

Дольчатый (о плод.)—скибчастий.

Долюбливать, любить—полюбляти, підлюбляти.

Доля—пай, частка, уділ; доля.

Дома—дома, вдома.

Домалывать, молотъ домелювати, молоти, подомелювати.

Домашній-хатній, домівський, домовий; свійський, насський, піший; домотканий, доморобний, домодільний (объ издѣляхъ).

Доменный—гамаровний.

Дометать,-места — домітати, места.

Дометывать,-метать— докидувати,-дати; петли-обкидати, обкидати.

Домишко—хатинка.

Домкратъ, мех.—підойма.

Домна, бол. плав. печь—гамаровня.

Домовитость—господарність.

Домовитый—господарний.

Домовладѣлецъ,-ца -домовласник,-ця.

Домовничать — домувати, домонтарувати, домонтарити.

Домоводство—домівство, господарство.

Домовой—домовик, хованець.

Домовый — домовий, хатній, домівський.

Домогательство— допевняння, допоминання.

Домогаться—допевнятися, допоминагися, допинагися, настирітися.

Домой—додому, до господи, Домоуправитель— доморядник, доморядця.

Домоуправительство—доморядництво.

Доморощенный — доморослий, свогоховний.

Домостроитель—будівник.

Домостроительный — будівничий.

Домостроительство—будівництво.

Домосѣдничать -домонгарувати.

Домосѣдный—домонтарський.

Домосѣдство—домонтарство.

Домосѣдъ—сидень, хатник, домонтарь.

Домохозяинъ—домарь, господарь.

Домочадецъ—домівник,-ниця.

Домчать — догнати;-ся-догнатися.

Домъ—дім, господа, будинок, хоромина, хата.

Домѣривать-домірувати,-рити.

Домѣшивать,-мѣшати-домішувати,-шати,

Донашивать,-носить—доношувати,-носити.

Донельзя—до краю, до решти, до останку, до нехочу.

Донесеніе—рапорт.

Донимать — шкулита, дошкулляти, допикати.

Донимающий-шкулкий, шкулький, щкульний, дошкульний, дошкулький, дошкуркий.

Донникъ аптеч. раст. *Melilotus ollicinalis*-буркун.

Донникъ, раст. *Melilotus coerulea*-гуньба, буркун.

Донникъ медоносный, раст. *Spigaea Tiliopryla* тарлабан, починок.

Донный—денний.

Доносить,-нести (вещь, предметь)-донссити,-нести.

Доносить—підскаржувати, доявляти; -рапортомъ-до відома подавати.

Доноситься (о звукахъ)—заходити, лунати.

Доносчикъ, -ца-виказчик,-ця, доводець, доводник,-ця.

Донось—виказ.

Донынѣ—до тепер, і досі.

Донышко—денце.

Дообѣденный—задобідний.

Доострить—дегострити.

Допаивать,-паять-долютюувати,-тувати.

Допаивать, -поить-допоювати,-поіти.

Допалзывать,-ползать,-ползти -долювзати,-повзти, долізати,-зти, доплазувати.

Допахивать,-пахать-доорувати-орати.

Допечатывать,-тять — додруковувати,-кувати.

Допивать, -пить — допивати,-пиги, допівати.

Дописка—дописка.

Дописывать,-сать-дописувати,-сати; красками-домальюувати,-лювати.

Доплата — доплата, доплачування.

Доплачивать,-платить—доплачувати,-платити.

Доплетать—плести доплітати, плести; ся-доплітатися, дотягтися, доволоктися, доплуганитися, дочвалати, дочапати, доплутатися, дочапатися.

Доплывать, -плыть — доплива-
ти, плисти.

Доподлинно-напевне, достотно
Дополнение—доповнення; до-
дток.

Дополнительный—додатковий.
Дополнять, -нить — доповняти,
нити, подоповняти, додат-
кувати.

Дополусмерти-мало не до смер-
ти, трохи не до смерти

Допрашивать, -росить — допи-
тувати, -тати; -ся-допитува-
тися.

Допросчикъ—допитач.

Допросъ—допит.

Допускаемость — припускаль-
ність.

Допустимость — дозволенність,
припущенність.

Допустимый — дозволенный,
припущенный.

Допускать, -стить — допускати,
-стити; припускати, -стити;
дозволяти, -лити на що;
себя до чего попускаться, -
ститися.

Допускъ—допуст.

Допытывать, -пытать — торту-
рувати.

Допьяна -до упою.

Допѣвать, -пѣть--доспівувати, -
співати.

Дорабатывать, -тать—доробля-
ти, -бити, допрацьовувати,
-цювати.

Дореформенный — дореформо-
вий.

Дорисовывать, -совать—домал-
ьовувати, -лювати.

Дормезъ—берлин, каруца, коч.

Дорога—дорога, шлях; тор;-ве-
сенняя-вешняк; лѣтняя-літ-
няк;-зимняя — зимняк;-же-
лѣзная—залізниця; конно-
желѣзная—трамвай; элек-
трическая-трам; -проселоч-
ная—путивець; столбовая-
чиченник; -полевая-стелова
дорога; -крутая-узвіз; боль-
шая, торная—битий шлях,
гостинець; -шосейная-соша;
мощеная—буркована, бру-
кована дорога, бурк, брук;
механо-подъемная-узвіз.

Дороговатый — дорогенький,
подорогий.

Дорогозна—дорожнеча, до-
рожня, дорожнята.

Дорогой—дорогий, коштовний;
коханий, любий.

Дородность—огрядність, опа-
сність, тілестість, глад-
кість, тіловитість.

Дородный—огрядний, опасис-
тий, тілестий, гладкий, ті-
ловитий.

Дорожать—дорожчати.

Дороже—дорожче.

Дорожка — хідник (коврикь);
стежка, тропок (тропинка);
смужка (полоска); рівчачок
(желобокь).

Дорожить (чѣмъ)—дорого ціни-
ти що, шанувати що;-ся-до-
рожитися, високу ціну клас-
ти.

Дорожникъ (путеводитель) —
подорожник.

Дорожный — шляховий, подо-
рожний; вояжовий.

Дорожчатый—смугнастий.

Доростать, -рости—доростати,
-рости; дохожати.

Дорубать, -бить —дорубувати, -
бати.

Дорывать, -рвать — доривати, -
рвати; -ся-допадаться, -пас-
тись, доскіпатись.

Дорывать, -рыть—докопувати, -
пати.

Дорѣзывать, -зять- (животное)
дорізувати, -зати; -землю-до-
межовувати, -жувати.

Досада—докука, озлість, омпя,
докуча.

Досадно—прикро, докучно, не-
приємно, омпно.

Досадный, -ливый —докучний,
неприятный.

Досадовать—гніватися, свари-
тися.

Досаждать, -дить — докучати, -
чити, надокучати, - чити,
прикритися, наприкритися,
увірятися, увіритися; пекти,
допекти, назолити, зазо-
лити.

Досаливать, -солить — досоло-
вати, -лити; допикати, -пек-
ти, дошкуляти, -лити.

Досаливать, -салигь — дошма-
ровувати, -рувати, домашу-
вати, -мастити.

Досасывать, сосать-досусати, -
ссати.

Досель—досі, і досі, до сього
часу, поти, доти.

Досиживати, сидѣть — досиджувати, діти; докурювати, рити.
 Доска тертиця, дошка: аспидная-таблетка; класная-таблиця; кухонная-стілниця; -половая-мости́на, сте́лина; -шахматная- шахівниця; -широкая-плаха.
 Доскаблівати, -скоблитель — доскромаджувати, -дити, доскрібати, -скребти.
 Досказувати, -зати-доказувати, -зати, домовляти, -мовити.
 Доскакаться -- дострибатися, догоцатися.
 Доскакивати, -скакать — доскокувати, -скакати, доскрібувати, -бати.
 Доскакивати, -скочить-дострибувати, -бнути.
 Дослушивати, -шати — дослухувати, -хати.
 Досматривати, -смотрѣть — додивлятися, -витися; доглядати, доглядіти, пильнувати, упильнувати; вбачати, добачати, -бачити, постерегати, -гти.
 До-смерти — усмерть.
 Досмотрщикъ, -ца-доглядач, -ка
 Досмотръ — догляд, дозір.
 До спорить-досперечатися, дозмагатися.
 Доспѣвать, спѣть (о ягодахъ) — усмагати, усмагнути, достигати, -гти, доспівати, -спіти.
 Госпѣлый — достиглий.
 Доспѣхи — риштунок.
 Досрочный — дочасний, дотерміновий.
 Доставати, -стать-отримувати, -мати, залучати, -чити, одержувати, -жати, діставати, -стати; -приобрѣтати-набувати, -бути, придбати; -изъ подь чего-видобувати, видобути; -вынимати - діставати, -стати, виймати, -няти; -до чего-сягати, досягати чого; -протягивати руку-посягати, посягти; -хватати, быть достаточнымъ - вистачати, -чити, ставати, стати.
 Доставаться, достаться — припадати, припасти, припадатися, припастися.
 Доставка — достава; достачання, постачання.

Доставлять, вить-доставляти; вити; достачати, наспоряти, постачати, -чити; -подавать-поставлятися, поставитися; (объ удовольствіяхъ, развлеченіи) справляти.
 Достатки — ужитки.
 Достаточно — удосталь, доста, досить, доволі, подостатком, подост.
 Достаточность — достатність; заможність, засібність.
 Достаточный — достатний; заможний, засібний.
 Достигать, -стичь(чего) — досягати, досягти, осягати, осягти, сягати, сягнути; -кого-наздоганяти, -дігнати, зуспіти; добутися, добитися.
 Достигшій (совершеннолѣтія) — станівкий.
 Достиженіе — осягнення, досягнення.
 Достижимость — досяжність.
 Достижимый — досяжний.
 Достоверность — правдивість, певність, автентичність.
 Достоверный, — правдивий, автентичний, певний.
 Досто должно — як слід, належито.
 Досто долженый — належитий.
 Досто — як належить, по заслугі, гідно.
 Достоинѣйшій — передніший.
 Достоинство — (стоимость) вартість, добротність; (качество) гідність, стійність, достойність; (сань, званіе, чинь, значеніе) гідність, повага, поважність.
 Достойный — стійний, гідний, вартий; поважний, шановний.
 Достопамятность — вікопомність.
 Достопамятный — вікопомний; пам'ятний.
 Достопочтенный — високоповажаний, високошановний.
 Достопримѣчательность — уваговартість.
 Достопримѣчательный — гідний на увагу, уваговартий.
 Достославный — славетний, хвальний.
 Достояніе — майно, власність; спадок, спадщина.
 Достройка — добудування.

Достъ вливать, - лить — дострілювати, - ляти.
 Доступность — приступність. (о цѣнѣ) повільність.
 Доступный — приступний; (о цѣнѣ) повільний
 Доступъ—приступ, доступ.
 Достучаться—достукатися, добути.
 Достывать, - стынуть—холонуть, дохолонуть.
 Досугъ - дозвілля.
 Досудиться—допозиватися.
 Досужестъ—умітність, мистецність.
 Досужій—умітний, мистецний
 Досужный—вільний, гулящий.
 Досуха—насухо.
 Досушивать, - шить - досушувати, - шити.
 Досчатый — дощаний.
 Досчитывать, - тать - долічувати, - чити, дораховувати, хувати.
 Досылать, - слать - досилати, - слати, надсилати, надіслати.
 Досыпать, - спать—досипати, досипляти, - спати.
 Досыпать, - сыпать-досипати, - сипати.
 Досыпка—досипання.
 Досыта—донехочу, уїжно.
 Досѣвать, - сѣять-досівати, - сіяти.
 Дотаскивать, - скать, - шить дотягати, - гти, доволікати, - локти, дотарабанити; (объ одеждѣ) доношувати, - сити;
 Дотачивать, - точать - надточувати, - чити.
 Дотащиться доплентатися, дотарабанитися, доплутатися, доволочитися, дочвалати, допхатися, дошвендяти, приплуганитися.
 Дотла — дошпенту, дошпиру, дошпирини, до останку, до решти, до ноги, до пня, геть чисто.
 Дотолочь — дотовкти.
 Дотолѣ—доти, дотіль.
 Дотрогиваніе—доторкання.
 Дотрогиваться, - тронуться - торкатися, - кнутися, дотикати, - ткнути, доторкатися, - кнутися, щуптати, черкатися, дотикатися, діткнутися.
 Дотягивать, - нуть - дотягати, - гти.

Доужинать—довечеряти
 Доучивать, - чить - довчати, - вчити.
 Дохлебать—досьорбати.
 Дохлець — запорток, запороток.
 Дохлый—здохлий здохлинний
 Дохлятина-дохлина, здохлина, здохленина, здохлятина.
 Дохнуть—хукнути, тхнути.
 Дохнуть—здихати.
 Доходить, дойти - доходити, дійти.
 Доходный—прибутковий, зисковий, рихтовний.
 Доходность -- прибутковість, зисковність, рихтовність.
 Доходъ—прибуток, зиск, рихта, потяг.
 Доцвѣтать, - цвѣсть-доцвітати, цвісти.
 Дочерчивать, - ртить-дорисовувати, - сучати; докреслювати, - лити.
 Дочиста—геть чисто, згола.
 Дочитывать, - тать дочитувати, - тати.
 Дочь - дочка; - единственная-одиниця, одиначка.
 Дошвыривать, - рнуть-дошпурляти, дошпурнути, докидати, докинути.
 Дошивать, - шить - дошивати, шити.
 Дошлець -- митець, мистець; проноза, проодисвіт.
 Дощечка—дощечка.
 Дощипывать, - пать-дощипувати, - пати; - перья, волосы-доскубувати, - бти; - перья у обвар. птицы-допатрувати, - рати.
 Доѣдать, - ѣсть-доїдати, - їсти.
 Доѣзжать, - ѣхать-доїздити, - їхати.
 Драгоценность — коштовність; коштовна річ.
 Драгоценный — коштовний, ціновний, дорогий.
 Драгунъ, воен.—драгон; раст Artemisia dracunculus-острегон, тургун.
 Дражайшій—найдорожчий.
 Дразнить-дрочити, дразнити драгувати; глузувати, кепкувати.
 Драка — колотня, колотнеча біяка, тасканина, чвара биття.

Драконъ—дракон.
 Драло—драпак.
 Драматическій—драматичний.
 Драпировка,—драпрірування.
 Драпировщикъ—драпріровник.
 Дратва—суч, дратва, підшив-
 ка.
 Драть — дерти, шматувати,
 шарпати; здирати, лупити
 кого; дерти; чубити, скубити
 бити, чустрити, сікти;-ся
 битися; дертися, рватися.
 Драфа, пт. Otis tarda-дрохва.
 Драчка—гребло.
 Драчливість—битливість.
 Драчливый—битливий.
 Драчунъ—розбіяка, тесака, за-
 дирака, задерій.
 Дребедень—нісенітниця, бри-
 дня, катнащо, дурниця, не-
 дсречність.
 Дребезги—гамузе, гамуз, дру-
 зки, дрізки.
 Дребезжаніе-деренчання, дир-
 чання, хряпотіння, бри(е)-
 ніння, дзеленькотіння.
 Дребезжать—дирчати, дерен-
 чати, хряпотіти, бри(е)ніти,
 дзеленькотіти.
 Дребезжащій — деренчливий,
 бри(е)нливий.
 Древесина (слой древесины)
 трупіна, політок; (дер. во-
 локно) деревина.
 Древесный-деревний.
 Древко (копья)-ратище; (вилъ,
 метлы и т. д.) держак, дер-
 жально; (пера) держальце;
 (грабель) граблище; (косы)
 кісся, косовище; (цѣпа) цѣ-
 пило, цѣпильна, цѣпильно.
 Древлехранилище—музеум.
 Древній—давній, старий, спо-
 давній, стародавній, пред-
 ковичний, предковичський,
 предковиковий.
 Древность-давність, давнина,
 стародавність, предкович-
 чина.
 Древовидный — деревуватий,
 деревоподібний.
 Древонасаждение-древосажан-
 ня.
 Древообдѣлочникъ - дrevороб-
 ник.
 Древооточецъ, насѣк.—шашель,
 шашелиця.
 Древооточина—шашеління.
 Дрекопѣ-пручки, нїлля.

Дрема-дрімота, дрімки, дріман-
 ня; раст. Lychnis (vespertin-
 a sithorp)-сліпак.
 Дремать-дрімати, куняти.
 Дремота - дрімниці, дрімки,
 дрімливиці, дрімота.
 Дремучесть—гущавина, густ-
 вина, гущина, гущовина.
 Дремучій-густий, густвинний,
 гущовинний.
 Дресва, минер.-жорства, ри-
 на.
 Дрессировать — муштрувати
 цвічити.
 Дрессировка — муштра, муш-
 трування, цвічення.
 Дрессировщикъ—муштрун.
 Дробина (пивная) барда; (ру-
 жейн.) шротовина, шріт.
 Дробить-кришити, дрібнити;
 поділяти, часткувати.
 Дробленіе-кришення; поділен-
 ня.
 Дробница, охотн.-шротівниця.
 Дробность-дрізкавість.
 Дробный-дрібний, дрізкавий.
 Дробовикъ, охотн.-рушниця-
 шротівка.
 Дробь-кришинка; (руж.) шріт;
 (ариф.) частка.
 Дрова (топливо)—опал; (для
 растопки) распалка; (сы-
 рья)-сирняк; (мокрыя) мок-
 рець; (колотыя) рубанці;
 (плывущія въ половодье по
 рѣкѣ)-заплава.
 Дровни-ріжнаті сани, grind-
 жоли, копильчаки.
 Дровосѣкъ—рубай, дроворуб;
 насѣк. Сегамбігх - музика.
 Дровяникъ-дроваль; дровітня,
 дровник.
 Дровяной-дров'яний; - сарай-
 дровник;-дворъ-дровальня.
 Дорога-розвора.
 Дороги бендюги; - водовозные-
 кари;-погребальные - ката-
 фалк.
 Дрожалка, раст. Tremella me-
 senterica-драглі.
 Дрожаніе-тремтіння, трусін-
 ня, тіпання.
 Дрожать, дрогнуть-тремтіти,
 затремтіти, дріжати, здріг-
 нутися, труситися, струс-
 нутися, тіпатися, тіпнути-
 ся; (отъ холода) циконіти,
 труситися, ухналі кувати.

Дрожжи—дріжчі; изъ тѣста-росчина.
 Дрожки (извозчичьи)—біржа; бѣговья—бігунці.
 Дрожь — дрижаки, здриги, тремтіння, дригота; (шутл.) циганський піт.
 Дроздь, *Turdus vulgaris* і *musculus*—дрізд;— *Turdus melo-la* коч; *Turdus pilaris*, сѣрый-ядвівчак;—желтосѣрый, *T. viscivorus* — черкач, чирч, тирч, чирчак, чиркот, омелюх.
 Дрокъ, раст. *Genista*-дрік.
 Дромадеръ—верхоблюд одногорбий.
 Дротикъ—списик.
 Другой—другий; инший.
 Другъ—друг, друзяка, приятель, побратим, другъ;—подруга-другиня.
 Дружба—дружба, друзівство, приязнь, приятельство, побратимство.
 Дружелюбіе — дружність, приязність, зичливість, ласкавість.
 Дружелюбный—дружній, приязний; зичливий, ласкавий.
 Дружески—поприятельському.
 Дружескій—дружній.
 Дружественный—дружебний.
 Дружество—приязнь.
 Дружина—(рабочая, рыболовная) ватага; (военная) ровта, загін; (княжья въ старину) дружина.
 Дружинникъ—(въ рабочей рыболовной артели) ватажник; (въ воен. отрядѣ) козак; (въ князей дружинѣ) дружень, дружник.
 Дружить—товаришувати, приязнувати; быть подругами—подругувати.
 Дружно—приязно; одностайно, однодушно.
 Дружный — приязний, приятельський; одностайний, однодушний.
 Дрыхнуть—без просипу спати.
 Дрябловатый—надвялий.
 Дряблый—зів'ялий; (о деревѣ, овощахъ, плодахъ) трухлявий, трухлий; (о минер.) діркуватий, дірчастий; (о почвѣ) пухкий.
 Дрянуть—в'янути, марніти;

трухлявити, трухніти, трухнути.
 Дрянной—нікчемний, поганий, паскудний, кепський.
 Дрянъ—сміття, бруд, нечисть; непотріб, покидь, негідь, погань, чортовиння, казна, що, паскуда, ледащо.
 Дряхлость—хирність, хирість, хиренність, хирявість, хирлявість, підтоптаність.
 Дряхлый—хирний, хирий, хиренний, хирявий, хирлявий, підтоптаний.
 Дряхлѣть, дряхнуть—хирнути, старіти, хиреніти, підтопуватися.
 Дубасить — лупцювати, періщити, піжити, давати типцю, затьору, прочуханки.
 Дубильный—чинбарний, гарбарний.
 Дубильный корень, раст. *Statice latifolia*—кірмак, кироман.
 Дубина (верзила),—барладим, ненила, бовдур, лобурь, лобоз, неотеса; незграба.
 Дубить—чинити, гарбарувати.
 Дубовка—см. Дубравка грыжная.
 Дубовый—дубовий.
 Дубоносъ, пт. *Scothraustes*—чупкар.
 Дубрава—дѣброва.
 Дубравка грыжная, раст. *Veonica chamaedrys* L.—приворотки, решітник, гадинець, безвершки.
 Дубровка, раст. *Ajuga reptans* L.—суховершки.
 Дубъ—дуб;—вѣчнозеленый — нелінь.
 Дубье—ломачча.
 Дуга—дуга, лук.
 Дугообразный, дуговатый — дужний, луковинний, луковатий, ободистий.
 Дудка—дудка, сопілка.
 Дудки—дзусь, зась.
 Дудочникъ — дудрь; раст. *Levisicum officinale* — любисток.
 Дудочный-дудковий, сопілковий.
 Дудчатый—дудкуватий.
 Дуло (ружья)—руля, рура.
 Дума—дума; галка; рада; —городская—ратуша.

Думать—думати, гадати; мислити, міркувати, мізкувати; мати на думці, мати замір; дбати.

Думка, мален. подушка-ясік.
Думный (членъ думы) радний; задумавшійся-замислений.

Дуновение—повів, подув, подих, подмук, хух, хук, потяг.

Дунуть—шайнути, дмухнути, війнути, подихнути; ртомъ-хухнути, фукнути, фукнутися.

Дуплистый—дуплиनावий, дуплиनाстий, дуплинатий, дуплавий, дупластий, дуплуватий, дупчастий.

Дуплѣть—дуплавити, дуплявити.

Дура—дурна, дурепа.

Дураковатый—слутий, слутавий, дурноголовий, недоладний.

Дуракъ—дурень, дурбас, дурнас, дурило, дурнача, дурнолобець, кеп, фатів.

Дуралей—см. Дуракъ.

Дурацкій—дурбасний, дурний.

Дурачекъ—дурник.

Дураченье—туманіння, обдурювання.

Дурачество—дурощі, дуріння, дур.

Дурачить—хараманити, гнути харамани, туманити, переводжати, дурити, бляхмана пускати, туману пускати.

Дурачиться—дуріти, пустувати, жирувати; валять дурака-дурника клеіти.

Дуркаманъ, раст. *Xanthium strumarium*—реп'яшок, турция, свинка.

Дурманъ, раст. *Datura stramonium*—німиця.

Дурно (плохо)—зле, негоже, погано, бридко, кепсько; (тошно)—млосно.

Дурной—злий; ледачий; лихий; поганий, недобрый, бридкий.

Дурнота—шпетність, негсжість; заморока, млость.

Дурнушка—поганенька.

Дурнѣть—поганіти, поганьшати, марніти, упадати з лица, бриднути.

Дурь—дур, блазенство.

Дусить—тушкувати.

Дуть—дути, дмухати; ся—надиматися; (выказываться недовольство) бурмоситися.

Духи—пахощі.

Духовенство—духовництво, попівство.

Духовидецъ—духозорець.

Духовная—духовница, духвница.

Духовникъ—сповідник

Духовность—духовість.

Духовный—духовий; духовницький.

Духовой (о дыханіи, воздухѣ)—віддиховий; (о музыкѣ) гродиховий; (о кушаньѣ) тушкований.

Духота—подуха, придуха, задуха, душність, духота.

Духъ (безтѣл. существо)—дух; (вдохновение)—натхнення; (привидѣніе) мара, примара; (сила души)—підвага, сміливість (дыханье) віддих; (запахъ)—пах; (злой)—враг, супротивник.

Душа—душа; життя; сумління; серце, вчуття.

Душевный—душевний; щирий, сердешний.

Душевредный—см. Душепагубный.

Душегубецъ, -бица—душегубка.

Душекъ—сморідешь.

Душенный (маринованный)—межений; (о блюдѣ изготвл. въ закрытомъ сосудѣ)—тушкований.

Душенька—душка, серце.

Душепагубный—душевадний.

Душеприказчикъ—вірник.

Душеспасительный—спасенний.

Душистость—пахучість, запашність, духовитість.

Душистый—пахучий, запашний, духовитий.

Душитель—душман, задавійко

Душить—душити.

Душица, раст. *Origanum vulgare*—материнка.

Душка—дуся.

Душникъ—повітрянка.

Душный, о—спарний, парний, о.

Дуэлисть—перебієць, дуелист.

Дуэль—посидинок, дуель.

Дуэть — дуэт.
 Дыба — скрипця, диба.
 Дыбомъ — стовбуром, диба, дуба, дубора, дубала, дубом.
 Дылда — бардадим, ненила, бовдур, лобоз.
 Дымить — димувати, курити, накурювати, -рити; -ся — димуватися, диміти, куритися; -клубами-пошибати.
 Дымка — фльор.
 Дымница, раст. *Fumaria officinalis* — польова рута
 Дымный — курний, димний, димоватий.
 Дымовникъ — комін, димарь, диминець, димник, димниця, бовдур.
 Дымовой — димовий.
 Дымогарный — димовий.
 Дымчатый — димний.
 Дымъ — дим, курево.
 Дымящийся — димучий.
 Дыня, бот. — диня.
 Дыра — діра, дірка.
 Дыристый — діравий, дірчастий, дірявий, діркуватий.
 Дырить — діравити; -ся — діравити, дірчавити.
 Дырища — діромаха.
 Дырявый — діравий, дірявий.
 Дыропробивный, тех. — діробитний.
 Дыханіе — подих, тхнїння, віддих, дихання.
 Дыхательный — дихальний, дишний.
 Дыхлецъ — ядушник.
 Дышать — дихати, тхнути.
 Дышло — дишель; у волов. во за-війя, стрілка.
 Дьяволь — дявіл, диявол, дябель.
 Дьявольскій — дявольський.
 Дьявольщина — дяволїння, бісовина.
 Дьяконствовать — дяконувати.
 Дьяконъ — дякон.
 Дьякъ — дяк.
 Дѣва — діва, панна, дівчина; (иронич.) дівуля; (старая) скрипула, перестарок.
 Дѣвать, дѣть — діти, подіти, заподіти, задівати, -діти, запроторити, затасувати; -ся — дітися, подітися, задіватися, -дітися.
 Дѣвица — дівчина, дівця; панна.

Дѣвица въ зелени, раст. *Nigella arvensis* — чорнушка дика; *Nigella damascena* — павучок, нечесані панночки.
 Дѣвическій — дівочий, дівочький, дівчачий.
 Дѣвичество — дівоцтво, дівування.
 Дѣвичій — дівочий, дівчачий, дівочький, ганянський.
 Дѣвичникъ — дівич-вечір, дівин-вечір.
 Дѣвичья — дівочий покій, дівоча світлиця.
 Дѣвка — дівка, дівуля, дівуха.
 Дѣвочка — дівчинка, дівча, дівчатко, дівця.
 Дѣвственница — правичка.
 Дѣвственность — дівоцтво, дівування, дівочий стан; панянство, вінець, вінок, дівочність.
 Дѣвственный — панянський, дівочний; цілинний, непочатий.
 Дѣвствованіе — дівування.
 Дѣвствовать — дівувати, дівочити.
 Дѣвушка — дівчина, дівця, челядина; собир. — дівота, дівоцтво.
 Дѣвченка — дівча.
 Дѣдовскій — дідівський.
 Дѣдушка — дідусь, дідунь.
 Дѣдушкинъ — дідусів.
 Дѣдъ — дід; — старий — пелех.
 Дѣепричастіе, грам. — дієприслівник.
 Дѣеспособность, юрид. — чиноздатність.
 Дѣйственный — чинний.
 Дѣйствительно — дійсно, стотне, справді, управді, тяр, навсправжки, навсправжне, заправди, заправжки.
 Дѣйствительность — дійсність, справжність, правдивість, певність.
 Дѣйствительный — дійсний, справжній, правдивий, певний.
 Дѣйствіе — дія, акція, чинність; (результатъ) skutok, наслідок. (въ драмѣ, въ арифметикѣ) дія; (на войнѣ) бій, баталія.
 Дѣйствованіе — чинність.
 Дѣйствовать — діяти; мати силу.

Дѣйствующій дієвий, чинний.
 Дѣлатель — працівник, робітник.
 Дѣлать, сдѣлать-робити, зробити, учиняти, чинити, учинити, творити, утворити, справляти, справити; - ся робитися, чинитися, творитися, ставатися, коїтися.
 Дѣлежный-подільний, дільбовий, дільчий.
 Дѣлежь—поділ, дільба, паювання.
 Дѣленіе (арифм.)—поділ, діління.
 Дѣлець—ділник.
 Дѣленіе, арифм.—ділимок, діленик.
 Дѣлимость-дільність, подільність.
 Дѣлимый-дільний, подільний.
 Дѣлитель, арифм.—дільник.
 Дѣлительный—дільничий.
 Дѣлить-ділити, шілцувати, поділяти, розділяти, паювати, дуванити.
 Дѣлишко-дільце.
 Дѣлиться—ділитися, поділятися, переділятися, переділитися.
 Дѣло-справа; діло, чин, утвір, праця, робота; (поступокъ) учинок; (сущность предмета или обстоятельства) річ; (судебное) справа, позов; (битва) бій, баталія, потреба; (надобность) потреб; акт; морока; штука.
 Дѣловитость-умітність, працюваність.
 Дѣловитый—умітний, працюванитий.
 Дѣлопроизводитель — діловод.
 Дѣлопроизводство — діловодство.
 Дѣльно—до речі, до ладу, до діла.
 Дѣльность—додільність, здатність, ґрунтовність.
 Дѣльный—додільний, здатний, путній; працюванитий.
 Дѣтенышъ—(у животн.) мале, дитина; (у птицъ) пискля, писклятко, луцьверинок.
 Дѣти — діти; собир.—дітвора, дітванчя, дітлахи, дітваки, малеча; - маленькія - дріб'язок, дрібнята; -сводныя-зведенята, приведенники.

Дѣтина - парубійка, хлопець, парубок.
 Дѣтище--дитина.
 Дѣтолюбивый—дітолюбний.
 Дѣтолюбіе—дітолюбство.
 Дѣтородный—дітородний.
 Дѣторожденіе—дітородини.
 Дѣтоубійство — дітовбивство, дітогубство.
 Дѣтоубійца--дітовбивця, дітогубник.
 Дѣточки—дітки, дітоньки, діточки.
 Дѣтская--дитячий покій, дитяча світлиця.
 Дѣтскій-дитячий, дитинний.
 Дѣтство—дитинство.
 Дѣтушки—см.Дѣточки.
 Дѣяніе—чин, учинок, дія.
 Дѣятель,—ница-діяч,-ка.
 Дѣятельность -- діяльність, чинність.
 Дѣятельный—діяльний, чинний.
 Дюжина—тузінъ.
 Дюжинный—тузиновий; абиякий, абиящо.
 Дюжій—дужий, тугий, міцний, сильний.
 Дюймовка—цалівка.
 Дюймовый—цалевий.
 Дюймъ —цаль.
 Дюна, геогр.—кучугура.
 Дягица, раст. *Aegorodium podagr. gia* L.-яглиця.
 Дядька—тутор.
 Дядя--дядько, дядько; (братъ матери) стрий; (братъ отца) вуйко.
 Дятель, пт.—ятел, ятіл, дерево-клюй, клюйдерево, клюйдуб, жовна, якіл, поковтач, довбач, дзюб-дерево, желонка.
 Дятлина, раст. *Trifolium repens*—хрестики; *T. pratense*—тройзілля, тройзіл, троян, конюшина.

Е.

Евангелисть — евангелиста; протестант, евангелик.
 Евангелический — евангелицький.
 Евангеліе — евангелія, евангеліе.
 Евангельскій — евангельський, евангеличний.

Євнухъ—різанець.
 Еврей,-ка—яврей,-ка, єврей,
 ка.
 Еврейскій — яврейський, єв-
 рейський.
 Евхаристія—сакрамент.
 Егерскі — ловецький, стрі-
 лецький, мисливський.
 Егерь—ловець, мисливець,
 стрілець.
 Єгипетскій—єгипетський.
 Єгиптянинъ, -ка — єгипетник,
 -ця.
 Егоза—дзига, уюн, брикун,
 жирун.
 Егозить—крутитися, дзигува-
 ти.
 Едва—ледве, усїлу, заледве,
 насилу, тіль-тіль; скоро.
 Едва-ли—навряд, навдак, нав-
 даку, чи; едва-едва — ледве
 на ледве, на превелику
 силу, едва не-трохи не, як
 не, мало не.
 Єдиненіє — єднання, єдність
 згода.
 Єдинить—єднати.
 Єдиница—єдиниця.
 Єдиничность—поєдинчість,
 поєдинокість.
 Єдиничный — поєдинчий, по-
 єдинокій.
 Єдинобожіє—єдинобожність,
 монотеїзм.
 Єди nobожный—єдинобожний.
 Єди nobорець—первієць.
 Єди nobорство—поєдинск.
 Єди nobрачіє—моногамія.
 Єди nobвластіє—самовлада.
 Єди nobвластный—самовладний
 Єди nobвременный, о—єди nobразо-
 ви, о; єди nobчасовий, о.
 Єди nobвѣрець—єди nobвѣрець;
 старовір.
 Єди nobвѣріє—єди nobвѣрство.
 Єди nobвѣрный—єди nobвѣрний.
 Єди nobвѣрческій—старовірний.
 Єди nobгласіє—лад, згода, єди nob-
 стайність; муз.—єди nobголосся
 Єди nobгласный—згодний, єди nob-
 стайний, єди nobголосний, о;
 єди nobголосний, о.
 Єди nobдушіє—єди nobсердя, єди nob-
 душність, єди nobстайність,
 єдність, згода.
 Єди nobдушный — єди nobсердний,
 єди nobстайний, єди nobмисний, о.
 Єди nobземець,-ка—земляк,-чка.
 Єди nobкровіє—єди nobкровність.

Єди nobкровный—єди nobкровний;
 єди nobкровняк.
 Єди nobмысленный — єди nobдум-
 ний, єди nobмисний, єди nobсум-
 ний.
 Єди nobмысліє — єди nobдумство
 єди nobмисність, єди nobсум.
 Єди nobмышленникъ — єди nobду-
 мець, єди nobдум, єди nobмис-
 ник, єди nobсум.
 Єди nobобразный — єди nobманіт-
 ний.
 Єди nobплеменникъ — єди nobплем-
 ник, єди nobспівплемник,
 Єди nobрогъ—єди nobрїг.
 Єди nobродный — єди nobнак, єди nob-
 нець, єди nobнак, єди nobнець;-єди nob-
 єди nobначка, єди nobєдиниця, єди nob-
 начка, єди nobєдиниця.
 Єди nobсущность—єди nobстність.
 Єди nobсущный—єди nobстний.
 Єди nobутробный — єди nobматер-
 ний.
 Єди nobственный — єди nobний; по-
 єди nobничий;-єди nob число, єди nob-
 єди nobодина.
 Єди nobство—єди nobність.
 Єди nobый—єди nobний, єди nobен.
 Єжа, раст. *Dactylis glomerata*—
 мїтлиця.
 Єжеватый—єди nobючий.
 Єжевика, раст. *Rubus fruticosus*—
 єди nobжина.
 Єжевичный — єди nobжинний, єди nob-
 новий,
 Єжегодникъ—єди nobрїчник, єди nobрїч-
 ник.
 Єжегодно—єди nobороку, єди nobрїчно,
 рїк у рїк.
 Єжегодный—єди nobрїчний.
 Єжеголовникъ простой, раст.
Sparanium simplex—єди nobюнка;
 єди nobголовникъ вѣтви-
 стый — *sparanium gamosum*—
 єди nobжача голівка.
 Єжедневно—єди nobодня, єди nobєди nobно,
 єди nobдень у єди nobдень.
 Єжедневный—єди nobєди nobний.
 Єжели—єди nobколи, єди nobяк, єди nobяк шо.
 Єжеминутно—єди nobхвилини.
 Єжеминутный — єди nobхвильовий,
 єди nobхвилинний.
 Єжемісячно—єди nobмісяця, єди nobмі-
 сяшно.
 Єжемісячный — єди nobмісяшний,
 єди nobмісяшний.
 Єженедѣльникъ—єди nobтижневик.
 Єженедѣльно—єди nobщо-єди nobтяжня,
 єди nobтижньово.

Еженедѣльный — тижньовий, щотижньовий, потижньовий.

Еженощно — що-ночи.

Ежечасно — що-години.

Ежечасный — що годинний.

Ежикъ — іжачок.

Ежиться — шулитися, немжитися.

Ежевая трава, раст. *Echium ulgare* L. — синяк.

Ежовый — іжаковий, іжачий.

Ежовникъ, раст. *Echinops sphaeroscephalus* — росторопша.

Ежъ — іжак, ярич, ярей, іжачич, іжик; — самка-іжачка; — морской-іжанець.

Ей-ей — далєбі, справді так, далєбі що так.

Еканіє — (сердца) — тьохкання (серця).

Екаты, — кнуть — тьохкати, тьохнути.

Еле — лєдве, на силу.

Елеи — олива, олій; — святой-миро.

Елейный — олійний, оливний.

Елеопомазаніє — мирування.

Елеопомазывать — мирувати.

Елеородный, хим. — олійкуватий, вуглинюватий.

Елеосвящать — маслосвятити.

Елико — яко; — возможно-яко-мога.

Елка, рождеств. — ялинка, вильце, гильце, гильце.

Елкій — бресклий.

Елкнутъ — брескнути.

Еловый — ялиновий, ялицевий.

Ель — ялина, ялиця.

Ельникъ — ялиник, ялина.

Емкій — укладистий, місткий.

Емкость — укладистість, місткість.

Ендова — джбан, жбан, кондійка.

Енотовый — мангутовий; янотовий.

Еноть, зоол. *Ursus lolor* — мангут; зоол. *Uiverga genetta* — янот.

Епанча — опанча, керея, опанчина.

Епархіальный — дієцезіяльний.

Епархія — дієцезія.

Епископія — бискупство, дієцезія.

Епископскій — бискупський.

Епископство — бискупство.

Епископъ — бискуп.

Епитимія — покута.

Епитрахиль — попінка, патрахиль.

Ера, ерникъ — бахур.

Ералашъ — розгордіаш; нісенітниця, теревені, бридня; гра в карт.

Ересь — схизма.

Еретикъ — схизматик.

Еретическій-схизматичний.

Ерзаты-юртаты, вовтузитися.

Ермолка шаламок, ярмулка, ярмурка.

Ерникъ — бахур.

Ерошить — куйовдити, кудлати, кошлати, кострубачити.

Ерошка-кудла, кудлань.

Ерофеичъ — травняк.

Ерунда — бридня, казнащо, нісенітниця.

Ерунокъ, столяр. — вуглиця.

Ершиться-костричитися, іжитися.

Ершъ, рыба — яшкар, бобирь, йорж, язгір.

Ерыжничать — гультаяувати.

Есауль-осавул, осавула.

Если-коли, як що.

Естественникъ — натуралист, природник.

Естественно-натурально, природно, звичайно.

Естественность-натуральність, природність, звичайність.

Естественный — природний, натуральный, звичайний.

Естество — природа, натура; істність.

Естествовѣдъ-природознавецъ, натуралист.

Естествовѣдѣніє — природознавство.

Естествознаніє-см. Естествовѣдѣніє.

Естествоиспытатель — натуралист.

Ефесь — держак.

Ефрейторъ-фрайтер.

Ехидна — гадюка.

Ехидничать — лукавити, злосливити.

Ехидный — лукавий, злосливий.

Ехидство — злосливість, лукавство.

Еще — ще.

Еще бы-щєб-пак, отожд — пак, тожд-пак, дежд-пак.

Ж.

Жаба—жаба; *Viso* порихачка, порхавка, шняга, ропавка, ропуха; ропуханя, коропа, коропавка, коропавиця, коропатва, коропатниця, веселуха, короставка, шкарапаня;—мед. жаба, задавлячка.
 Жаберный—яздровий, зябровий, хавковий, зявовий.
 Жабий—жабинний, жаб'ячий.
 Жабникъ, раст. *Filago arvensis*—горлячка.
 Жабовникъ, раст. *Potentilla argentea*—червичник, червецъ.
 Жабрей—раст. *Linaria genistae-folia*—дзвіночки.
 Жабровидный—яздруватий, зябруватий, хавкуватий, зявуватий.
 Жабры—яздра, зябра, зів, зяви, хавки.
 Жаворонокъ, пт. *Alauda*—жайвір, жайворінок, жайворінка, жайворонок, шкавороннок, шкаворонка; *A. cristata*—посмітюха, посмітюшок, сусідка, чукурлій, черпіта, черпітиха, ціцібенька, цінькало; хохлатый *A. rustica*—попелюха; *A. arborea*—чорпіта; лѣсной, *Anthus arboreus*—верхоляк, чику Івка; луговой, *A. arvensis*—орач.
 Жавороночный—жайворонячий, жайворінячий.
 Жадничать—жаднувати, хтивувати.
 Жадничаніе—жаднування, хтивування.
 Жадность—хтивість, пожадливість, захланність, прагнучість, зажерливість, лакомість.
 Жадный—хтивий, пожадливий, захланний, прагнучий, зажерливий, лакомий.
 Жажда—спрага, жада, зга, згага, жадоба, жадота.
 Жаждасть—жаати, жаждувати, прагнути.
 Жаждушій—жажливий, спраглий, прагнущий, жадібний, жадний.
 Жалга, раст. *Potamogeton L.*—куширь.
 Жаленіе—жаління.

Жалистый—жалкий.
 Жалить—жалити, тяти.
 Жалкій—(презрѣнный) капарний, фацарний; (ничтожный) мизерний, злиденний, нужденний; (достойный жалости, сожалѣнія) бідолашний, сердешний.
 Жалко—жаль, жаль бере, шкода.
 Жало—жало.
 Жалоба—(пеня, ропоть) нарікання, жалі; жаління, скарга; (юрид) скарга, позов.
 Жалобливый—скарговливий; позовливий.
 Жалобный—жалісливий, жалісний, жалкий.
 Жалобщикъ, юрид.—позовник.
 Жалованіе—надання, обдаріння, обдаровання;—подар. вещидаровизна.
 Жалованный—наданий.
 Жалованье—сембреля, сембриля, платня.
 Жаловать (что)—обдарювати (чим), надавати (що); (кого) милувати, шанувати, бути прихильним, мати ласку; (къ кому) одвідувати кого;—ся-скаржитися; нарікати, падкувати, жалкувати;—въ судъ-позивати кого; на боли-кородитися.
 Жалостливый—жалісливий, жалісний, милосердий.
 Жалостный—жалісний; смутний, болізний.
 Жалость—жалощі, жалнощі, жаль.
 Жаль—жаль, шкода, жалкую.
 Жалѣніе—шкодування, жалкування.
 Жалѣть—жалкувати, жалувати.
 Жандармскій—жандарський.
 Жандармъ—жандеръ.
 Жара—спека, спрагота, шкварра, сквар, жарота.
 Жареное—смаженина, печеня.
 Жаренье—смаження, праження, шкварення.
 Жарить—(на маслѣ) смажити, пекти; (на салѣ) шкварити, пряжити; (о солнцѣ) палити, пекти, шкварити; (колотить) парити, шмагати, шкварити.
 Жариться—смажитися, шкваритися, пектися, пряжитися

паритися; (на сонці) смагнути.
 Жаркій, о-гарячий, -че, душний, шкварний, -о, палючий, пекучий, -о, спечний, -о.
 Жарковатый—погарячий, пошкварний, поспечний.
 Жаркое—смаження, печеня, жареня.
 Жарница, механ.—жаровиця.
 Жаровникъ—вогнище.
 Жаръ (сильн. степень тепла) жаровище; (тлѣющий уголь, костеръ) жариво; (зной) сквар, спека, шквара; (мед.) пал; (пыль) запалення, запал.
 Жасминный-ясминовий.
 Жасминъ, бот.-ясмин.
 Жатва-жнивна, жниво, жаття.
 Жатвенный-жнивний, жнивовий; -ная машина-женничка, жатка, жачка, саможатка; -ный сборъ-ужинок.
 Жать (выжимать, отжимать) прасувати, чавити, душили; (сжимать) тискати, стискати; (сдавливать, тереть) мулити, муляти, трудити.
 Жаться, прижиматься—тулиться, горнутися до кого; (съеживаться)-нітитися.
 Жать (снимать хлѣб. влаки)—жати.
 Жбанъ-дзбан, коновка.
 Жвачка-жуйка; жевать жвачку-ремигати, жувати жуйку.
 Жвачный-жуйний.
 Жгунъ, бот. *Capsicum annuum*—перець червоний.
 Жгутъ—джгут, шекало, жгут, джгут.
 Жгучесть—палючість, жаркість, жарливість.
 Жгучій—палючий, пекучий, жижкий, шмальний, смалький, шмалький; о крапивѣ-жалкий, жаркий, жарливий, жалливий.
 Жданіе - жданки, жданики, ждання, чекання, сподівання.
 Ждать-чекати (на кого, на що), тривати, ждати, сподіватися на, заждати.
 Же, сз.—а, же, но, пак; але.
 Жевака-жувайло.
 Жеваніе-жування, жвакання, жмакання, жвакота; о жи-

вотн.-ремигання, жумрання.
 Жевательный - жувальний; (о животн.) ремигальний.
 Жевать - жувати, жмакати, жвахтати, жвати; (о живот.) ремигати, жумрати.
 Жезль-жезло, костур, ціпок; -патер, патериця; знакъ власти гетмана-булава; -полковника-пірнач; -монарха-берло.
 Желаемый (изъ прихоти)—прибажний.
 Желаніе—бажання, жадання, хіть, жадливість, жалоба; (капризь) схотінка, забаванка; (страсть) жага; (пожеланіе) зичення; (стремленіе) охмання.
 Желанный—пожаданий, жаданий.
 Желательный-бажаний; -льно-бажана річ.
 Желатинъ—желатина.
 Желать-бажати, воліти, волили, охотитися; сильно-прагнути, регнути; -стремиться-охматися; -кому-зичити.
 Желающий-охочий.
 Желвакъ-гуля; медиц.-жовна.
 Желвастый-гулявий; жовнуватий.
 Желе-драглі.
 Железа, *Glandula*-залоза, залоза.
 Железистый—залозуватий, залозуватий.
 Желкнутъ-жовкнути.
 Желобина-жолобина; річище, стрижень.
 Желобистый-жолобуватий, жолобчастий, жолобкуватий, жлобкуватий, улогвистий, рівчастий.
 Желобигъ-жолобити.
 Желобокъ-жолобок, жолобочок.
 Желобообразный—улогвистий.
 Желобчатый—см. Желобистый.
 Желобъ-жолоб, рівчачок; въ бочкѣ для дна-утори; у колодца - риштак; -водосточный-ринва.
 Желтая стрепатка, пт. *Emberiza citrinella* - жовтобрюх, жовтогрудка.
 Желтизна-жовтина, жовтизна, жовтість,

- Желтникъ красильный, раст. *Rhus cotinus*—райдерено,
Желтитъ-жовтити.
Желтобрюхій—жовточеревий.
Желтобрюхъ, безногая ящерица—жовтобрюх.
Желтобрюшка, пт. *Motacilla citreola*-жовтобрюха, тряси-х-Істка.
Желтоватость — жрижовтість, жовтявість, жовтастість, жовтавість, пожовтість.
Желтоватый-прижовтий, жовтастий, жовтявий, жовтавий, пожовтии, жовтлявий.
Желтогрудый-жовтогрудий.
Желтокорень раст. *Statice Tartarica*-кермеч.
Желтокрасный-жовтогарячий.
Желтокъ-жовток.
Желтолозникъ, раст. *Salix purpurea*-самбарка.
Желтоносый дроздь, *Turdus viscivorus*-омелюх.
Желтоцвѣтъ, раст. *Adonis vernalis*-горлиця.
Желточный жовтковий.
Желтуха, медиц.-жовтяница.
Желтушный жовтяничний.
Желтый—жовтий; (цвѣта спѣлой ржи)-половий; - совершенно-пожовтий.
Желтъть - жовкти, жовкнѣти, жовкнути, жовтити, жовтишати; о хлѣбахъ поповѣти.
Желтяница, раст. *Carthamus tinctorius*-світлухи, крокіс, крокус.
Желудникъ, раст. *Aesculus Hippocastanum*-каштан дикий.
Желудокъ-утрунок, отрунок, шлунок, тлунок, риндя, риндзак.
Желудочный-шлунковий, утрунковий, тлунковий.
Желудь-жолудь.
Желчный жовчевий; жовчний.
Желчь, анат.-жовч.
Желѣзина, окалина-жужелиця.
Желѣзистый залізуватий.
Желѣзко залізде.
Желѣзникъ, раст. *Caecalya frutescens*-дереза.
Желѣзнодорожникъ-залізничник, залізник.
Желѣзнодорожный - залізничний.
Желѣзный - залізяний, залі-
- ний;-ный заводъ-рудня;-ная руда-залізовина, залізняк;-ный котель-залізняк; -ная дорога-залізница, залізянка;-ная полоса-штаба;-ная опилки-трини.
Желѣзнякъ, раст. *Verbena officinalis*-пориш, порпличник.
Желѣзо-залізо.
Желѣзодѣлательный — рудневий;-заводъ-рудня.
Желѣзоплавильный-гамарний; (заводъ)-гамарня, крушарня.
Желѣзопрокатный - штабарний; заводъ-штабарня.
Желѣзоторговецъ—залізняк.
Жеманистый—маніжуватий.
Жеманиться—маніжитися, маніритися.
Жеманный—маніжний, манірный.
Жеманство — манірність, маніжність, церемонія.
Жемчугъ—перло.
Жемчужина—перлина.
Жемчужный—перловий.
Жена — дружина, подружжя, жінка.
Женитый-одружений, ожененный.
Женинь-жінчин.
Женит - одружити, оженити, спарувати,-ся на комъ-одружитися, оженитися з ким; спаруватися, узяти за себе (кого); уступити у закон.
Женитьба оженіння, одружіння, женіння.
Женихъ-молодий, наречений, фраир, сватач; насмѣшливо женило.
Женолюбець-бабій, бабич, невістюк.
Женолюбный—бабійкуватий.
Женоподобный—баб'ячий.
Женскій—жіночий, челядинський;-поль-жіноча статья
Женственность—жіночість.
Женственный—жіночний.
Женщина—жінка, невіста, челядина, баба.
Жердевом-жердяний.
Жердило - бардадим, цибань, довгань.
Жердь—перечка, цвайка, паровина, лата, патва, бантина;-тонкая-тичка;-поверхъ

соломы на стогахъ, крышахъ-півзина.
 Жеребей - жереб, льос; -пай, частка, уділ.
 Жеребенюкъ—лоша; съ подстриж. гривой-стрижак, стригун.
 Жеребець огер, стадник, верещук.
 Жеребиться-жеребитися.
 Жерехъ, рыба, *Aspius lucidus*—оклій.
 Жерпо-паша.
 Жерлянка, родъ жабъ, *Bombinator igneus*-пунь, пунька, пунькало.
 Жерновъ-оскордь, жорен.
 Жертва-охвіра, даровина; (на церковь)-посвят.
 Жертвенникъ - жертвовник, жертівня.
 Жертвенный-жертвовный, охвірний.
 Жертвованіе-охвірування.
 Жертвователь,-ница - охвірник,-ця.
 Жертвовать, пожертвовать - накладати, накласти, охвірувати.
 Жертволюбивый—охвіровний, охвірливий.
 Жертволюбіе - охвіровність, охвірливість.
 Жертвоприношеніе—охвіруван-
 Жестерь, раст. *Rhamnus cathartica*,—крушина, жостір.
 Жестикულიровать- жестикуювати.
 Жесткій - сутугуватий, мульткий, штивний, твердий, рапавий, храпавий, шерсткий, різкий.
 Жесткнуть-твердіти, штивніти, рапавіти.
 Жесткокрылый - твердокрылий.
 Жесткость - сутугуватість, мульткість, штивність, твердість, рапавість, храпавість, шерсткість, різкість.
 Жестокій - жорстокий, закатний, строгий, лютий, твердий, нелюдський, немилосердний.
 Жестокосердый—безсередний, безсердечний.
 Жестокость-жорстокість, лю-

тість, закатність, нелюдскість, безувірство.
 Жесть-рух.
 Жесть-бляха, жерсть.
 Жестяникъ-бляхар.
 Жестянка-чітура, бляшанка, жерстянка.
 Жестяной-бляшаний.
 Жестяночный-чітурний, бляшанковий.
 Жетонъ-личман, дукат, дукач,
 Жечь-палити, пекти.
 Жженіе-паління, печіння.
 Жженка-палянка.
 Жженный-палений.
 Живехонько-швиденько, хутенько.
 Живительный-живущий, живоносний, живлющий.
 Живить - оживляти, опоживляти; бадіорити.
 Живо-жваво, живко, швидко, хутко, прудко.
 Живодерня-живолупня, котолупня.
 Живодерь-гицель, живолуп, котолуп; жирод, дряпіка, драпіка.
 Живой-живий; жвавий, моторний, юрливий, меткий шварний, шворний, живкий, порський, порський, побігущий, женавий, шпаркий.
 Живокость, раст. *Synoglossum officinale* — чорнокорінь; *Delphinium consolida* — сокирки, носики комареві, рогаті васильки.
 Живописать—малювати.
 Живописецъ—маляр.
 Живописность-мальовничість, мальовність.
 Живописный — мальовничий, мальовний.
 Живопись—малярство; малювання.
 Живородящій—живоплодний.
 Живорыбный (садокъ) — рибник, сажави, сажалка на рибу.
 Живость — х.лавість, моторність, юрливість, меткість, шварність, живкість, шпарність, порскість.
 Животворный — живодавчий, животворчий.
 Животное — тварь, живина, тварина, животное, звіря;—ныя вообще—плодь.

Животность—тварячість, звірячість.

Животный—звірячий; життєдайний; черевний, шлунковий.

Животрепещущий—живкий.

Животъ—живіт, життя; живіт, черево, животи́на.

Живучая трава, *Ajuga reptans*—суховершки

Живучесть—живучість..

Живучий—живучий.

Живчикъ—жевчик; живчик; подъ глазомъ—мишка.

Живьемъ—живцем.

Жигалка, насѣк. *Stomoxys*—жалиця.

Жигануть—опалити, опекти; втѣобнути, оперезати.

Жидить—рідити.

Жидкій—рідкий.

Жидкость—теч, плин, плинність, рідина,

Жидѣть—рідшати.

Жижа, жижица—рідота, рідина.

Жизнедѣтельность—живкість

Жизненность—життєвість, живіттєвість, жизність.

Жизненный—життєвий, живіттєвий, жизний.

Жизнеописание—життєпис.

Жизнеописательный—життєписний.

Жизнерадостность—веселечність.

Жизнебадостный—веселецький, веселечний.

Жизнь—життя, живіття; бытіє—буття;—существованіє—істнування, істніння.

Жила—жила.

Жилетный—камізельковий, камізельчаний.

Жилеть—камізелок, камізелька, лейбик.

Жилецъ—комірник.

Жилистый—жилавий, жиляний, жиляний, жилуватий

Жилить—шатирити, цупити, шахраювати;—ся—силкуватися, напружуватися, намагатися, п'ястися.

Жилница—комітниця.

Жилище—житло, житво, оселя, господа, мешкання, домівка.

Жилищный—житловий, житвовий, осельний, мешкальний, домівковий.

Жилье—житло, домівка; этажъ—поверх, осада.

Жимолость волшебная, раст. *Lonicera xilosteum*—суходревник.

Жирафъ, зоол.—гірафа, камельпарда.

Жирно—товсто; сито, ласо.

Жирный—тучний, товстий, гладкий, опасистий; масний, ситий, товстий,

Жировикъ—каганець; минер.-солонець.

Жировой—товщовий.

Жиротопня—салтан.

Жиръ—сїть, ситоді, тук, товщ, сало, нагул, лій;—кь кушанью—омаста;—раст пленный—лій, тік;—рыбий—трін;—заячий—шкрум;—гусиный—смаляць; на тонк. кишкахъ—оточина,

Жирѣть—товщати, товстіти, гладчати, тити.

Житейскій—житечний, світовий.

Житель—житець, мешканець;—села селюк, ница села—елючка;—степей—степовик; приморскій—поморянець;—прибережный—бережан, бережак; польсьсья—поліщук;—города—міщанин; предмѣстья—предміщанин.

Жительство—мешкання, житло, побут; перебування.

Жительствовать—мешкати, житлувати.

Житіє—життя; життєпис.

Житница—шпихлір, гамазея, гамазин, гамазій, гамазія.

Жить—жити, жижкати, тривати, істнувати; мешкати, житлувати, перебувати; матися. вікувати;—уединенно—самотіти.

Житье—жилса, житов'я;—прозябаніє—животіння;—хорошее—розжитво.

Жмурить—мружити.

Жмурки—піжмурки, танас, куцю баба.

Жмыхи—жемериння.

Жнецъ—жнецъ, жнивварь, женьчарь.

Жнивье—стерня.

Жница—жница, жнія, женьчарка, женькіня, женчиха, жаля.

Жонглеръ—рухляр.
 Жранье-жеріння.
 Жрать-жертти, жолопати.
 Жребій-жереб, льос.
 Жрецъ-жрецъ.
 Жреческій-жерцевий, жерець-
 кий.
 Жречество—жерцювання.
 Жречествовать—жерцювати.
 Жрица—жриця.
 Жужелица, насѣк.-щипак, ту-
 рун.
 Жужжаніе—сюрчання, скемі-
 ня, чутіння, гудіння, фур-
 чання, фурконіння, хурчан-
 ня, дзизчання, брєніння.
 Жужжать—скеміти, сюрчати,
 чутіти, хурчати, фурчати,
 фурконіти, дзизчати, бре-
 ніти, густити, жубовіти.
 Жукъ-жук; долгоносикъ-носай,
 носаль;-олень-раглик, тур,
 рогач;-мучной-пацюк;-май-
 скій-хрущ, бомбарь;-водя-
 ной-водян;-навозный-гной-
 овик, гнійник;-бронзовый-
 оленка;-клевчатый-щипав-
 ка;-свѣтящійся-блищак,
 свѣтляк;-носорогъ-волик;-
 хлѣбный-наливайко.
 Жуликъ—халамидник, ракло.
 Жупель—сірка.
 Журавлиный—журавельный.
 Журавлинникъ красный, раст.
Cercarium sanguineum - тоя
 польова.
 Журавлиха—журавка.
 Журавль, Г.—журавель.
 Журить—картати.
 Журналистика—газетярство,
 журналство.
 Журналистъ—газетяр, жур-
 налист.
 Журналь—журнал;-путевой
 -подорожник;-засѣданій
 -зборник.
 Журчаніе—дзюрчання, черчан-
 ня, дзюркотання, дзюрко-
 тіння, бурчання, шумотін-
 ня, шемрання, роптання.
 Журчатъ—дзюрчати, дзюрко-
 тати, дзюркотіти, бурчати,
 шумотіти, черчати, ро-
 птати.
 Журчащій—дзюркотливий, шу-
 мотливий, буркотливий,
 брєнливий.

3.

За, пред.—за, по; до; по-ва;
 через; на.
 Заалчничать—зажадати.
 Заалѣтъ,-ся—зажарітися, за-
 жевріти, зачервонітися.
 Заарендовать—заорандувати,
 взяти на посесію.
 Заартачиться—забазкаличити,
 закостричитися, знорови-
 тися, забаскалитися, за-
 пручатися.
 Заатласиться (о бархатѣ)—ви-
 тертиса.
 Забава—втіха, забава, забав-
 ка, розвага, розривка, цяць-
 ка.
 Забавлять,-вить—забавляти,
 бавити, забавити, потіша-
 ти,-шити, цяцькати;-ся-за-
 бавлятися,-витися, цяцька-
 тиса.
 Забавникъ,-ця—сміхованецъ,-
 нка, смішко, сміюн, смі-
 хун, сміховалець.
 Забавничать—смішкувати, хви-
 длювати.
 Забавный—сміховальний, втіш-
 ний.
 Забаклушничать—забайдику-
 вати.
 Забаловать—запустувати.
 Забалотировать—необрати, за-
 бальотувати.
 Забарабанить—затарабанити,
 забубнити, заторохтіти, за-
 торкотати.
 Забарахтаться—заборсатися,
 затріпатися, завовтузитися;
 заборікатися.
 Забарствовавший—запанілий.
 Забарствовать—попаніти, за-
 паніти.
 Забастовать—застрайкувати,
 пошабашити.
 Забастовка—страйк.
 Забастовочный—страйковий.
 Забастовщикъ,-ца—страйкаръ,-
 рка.
 Забаюкивать,-юкать—присип-
 ляти,-спати, заколихувати,-
 хати.
 Забвеніе—забуття, запомин
 забуток, непам'ять, забудь,
 Забвенный—забутковий, за-
 бутний, забутий, забутий.-

Забезпечити — забешкетувати.

Забережний — тогобічний.

Забережье — забережжа, тогобічча.

Забеременеть — завагітніти, заваготіти, завагоніти, заважніти, заважчати, у вазі стати, у тяж зайти.

Забивание — забивання.

Забивать, -бить — забивати, вбивати, заганяти, -гнати; мордувати, замордувати, заскубати, -бти, приголомшувати, -шити; запроторити, запхати, затасувати; ся ховатися, заховітися; затьохкати, затокотіти, заколотитися, затріатися, застукотіти (о серці).

Забичить — забандажити, умотати.

Забирать, -брать — забігати, забрати, взяти; брати набір, позичати у кого; захоплювати, -пити.

Забираться, -браться — утешуватися, -люшитися, запихатися, -пхатися, забіратися, братися, забиватися, битися; закрадатися, -крастися, залазити, -лізти.

Забіяка — тесака, троюда, заводіяка, колотник, задирака, задеріи, задерика, звадник.

Забіячество — тесацтво, заводіяцтво, колотня, задирливість, задерикуватість.

Забіячить — заводитися, колотничити, задиратися.

Забіячливый — задерикуватий, задиракуватий, задиркуватий, задирливий, звадливиий.

Заблаговременно — завгодя, завчасу, задалегідь, задалігоди.

Заблаговременный — задалегідний, завчасний.

Заблаговѣстити — заблаговістити, задзвонити до церкви

Заблагодарить — розміркувати, розважити.

Заблаженствовать — зараювати

Заблажить — задуріти, зашалити, занавіснити, закомизитися, завередувати.

Заблещать — заблювати.

Заблещать — заблякність.

Заблеклый — збляклий.

Заблекнуть — зблякувати, зблякнути.

Заблестеть — заблищати, заблискати, заблискотіти; замерцать — замеркотіти.

Заблещать — заблякати, заблякати, заблякати.

Заблещать — заблякати, заблякати.

Заблудившийся — заблудний, заблуда.

Заблудиться — заблудити, заблудитися, поблудити, зблукатися, зблудити.

Заблуждаться — помилятися.

Заблуждающийся — заблудливий.

Заблуждение — омана, заблуд, помилка.

Забогатеть — забагатіти.

Забодать — забуцати, сколотити.

Забожиться — забожитися.

Заболтать, затараторить — запашекувати, забаландрасити, замолотити; ногами — задригати.

Заболтаться — забазікатися; (закачаться) зателіпатися.

Заболѣвание (болѣзнь) — розбіль; захоруння.

Заболеть — захворіти, занедужати, заслабити, заслабнути, заслабіти.

Забористый — міцний, гострий; уїдливиий, причіпливиий.

Забормотать — замуркотати, замимрити, захарамаркати, замискрити, забелькотати, замурчати.

Заборщикъ, -ца — набірник, -ця

Заборь — баркан, паркан, паркання, діловання, пліт, прасло; набір, забір, брання набір.

Забора — турбота, клопіт, піклування, побивання, фрасунок.

Заботиться — клопотатися, пілуватися, дбати за що, дбати про що, побиватися.

Заботливость — дбайливість, дбалість, дбанья, піклування, запобігливість, пазовитість, старанність.

Заботливый — пазовитий, дбайливиий, дбалий, піклуванний, запобігливиий, старанний.

Забраковати—зпокидіти, відкинути.

Забрало—забороло, запинало, причілля.

Забрасування—закидання.

Забрасувати, -бросати, -бросить—закидати, закидати, закинути, завергати, -вергнути, -вергти; заподіти, запроторювати, -рити, затасувати, -сувати; занедбати, замітувати, занехаяти; обкидати, обкидати, прикидати, прикидати, засипати, засипати, захарастити, захарастити.

Забратися (влѣзть)—утасуватися, утаскатися, уклюнутися.

Забрѣзжитися—задніти, засіріти, на світ зайнятися, на світ благословитися.

Забренчать—забринькати, забрязкотіти.

Забресть—забитися, забрести, заплекатися, заплентатися, зачвалати, утасуватися, утаскатися, уклюнутися, заволоктися; блуждая—заблукати.

Забривати, -брить—заголювати, заголити.

Забродить (напр. о винѣ)—заграти.

Заброшенный, -ая (существо)—покидько, покидька, покидище.

Забрызгивати, -гати—заприскувати, -кати, забрызкувати, -кати; (водой) ухлюпувати, -пати, ухлюстати, обляпувати, -пати; (воскомъ) завощити; (грязью) задріпувати, -пати, заляпувати, -пати, забейкувати, -кати, за-талапувати, -пати, зачвиркати.

Забрызгаться—ухлюпатися, ухлюстатися, уляпатися, поляпатися, сприскатися, позабовтатися, заболотитися, задріпатися, позабейкуватися, забрызкатися.

Забрюхатѣть—зачереватіти.

Забряцать—забрызкати, задзенькати.

Забубенный—гульбливий, гулящий.

Забулдыга—гульвіса, гультяй,

гульпіпака, непутець, пропіяка, ледака.

Забулькати, забултыхати—забулькати.

Забунтовати—збунтуватися, заворохобити.

Забурлити—заклекотіти, забурхати, забурувати; зашарабурити.

Забушевати—забурхати, збуйнувати.

Забуянигы—забурунити.

Забывание—забування, за-поми.

Забывать, -быть—запоминати, запомнити, забувати, -бути; ся-забуватися, -бутися; засинати, -снути; заноситися, -нестися.

Забывчивость—безпам'яття, забутність, забуття, забудькуватість, непам'ятливість, непам'яткість.

Забывчивый—забутний, непам'ятний, непам'ятливий, непам'ятуший, безпам'ятний, забудькуватий; сущ.—безпам'ятко, забудько.

Забытье—забуття; непритомність.

Забѣганіе—забігання.

Забѣгати, забѣжати—забігати, забігти, позабігати; попереджати, -дити; -слишкомъ далеко—заганятися, -гнатися; (о саняхъ) замелювати, заточуватися, заточитися.

Забѣгати—забігати.

Забѣгъ—забіг; закрут, затока.

Забѣднѣть—завбожити.

Забѣдствовать—забідувати.

Забѣжавший—забіглий, прибудний.

Забѣливати, -лить—забілювати, забілити.

Забѣлка—забіл, забілювання.

Забѣлѣть—забіліти.

Забѣсноваться—забіснутися

Заважничать—запиндючитися, забундючитися, запишати-ся, забршкати, забришкати-ся, завелинатися, зачванитися.

Заваживати, -возжати—лійцювати, залійцювати.

Заваксити—зашварцувати, заваксувати.

Завалень—лега, лега, легарь, ледай, ледака, лежень, нероба, вайло.

Завалець, раст. *Scrophularia podsa*—ранник, підтинник.
 Заваливать, -лить — зивалювати, завалити, засипати, -сипати, закидати, -кидати; за-тара́совувати, -сувати, та-мувати, затамувати; -ся за-лягати, -гти; западатися, -пастися; заподітися.
 Завалинка—призьба, присьпа.
 Заваль—мотлох, завалище.
 Завальная трава, *Lysimachia vulgaris*—тоя лісна, ранник.
 Завалювавшийся (плохой) — за-валящий, злежаний.
 Завалять — завалити, забруд-нити.
 Заваляться—завалитися.
 Заваривание—заварювання; за-парювання.
 Заваривать, -рить -заварювати, заварити; запарювати, -ри-ти.
 Заварной—запарний.
 Заведение(учреждение)—завід, завод, заклад; (обычай) по-веденція, звичай; (часовъ) накручення; (введеніє ч.-л.) запровадження; (трактир-ное) ресторація.
 Завербование—затягання, за-лука.
 Завербованный (въ войско)—затяжець.
 Завербовывать, -бовать — залу-чати, залучити, затягати, -гти.
 Завернуть (заглянуть)—навих-нутися, никнути.
 Завертка—загортання; закру-тка; прикр. оглобли къ са-нямъ-завертень, заверт.
 Завертывать (завинчивать)—за-вірчувати, завертїти; (за-вораживать) загортати, -рнути; (поворачивать) за-вертати, -рнути.
 Заверть—завірюха, завихіль.
 Завертѣть—завертїти, закру-тити, завертєнити.
 Завертѣться—завертїтися, за-вертєнитися, закрутитися.
 Заверчивать, -ртѣть—закручу-вати, укручувати, -тити.
 Завершать, -вершить — завер-шати, вершити, закінчати, -чити.
 Завершение—закінчення.
 Заветшалый—давній, старий, остарїлий, одавнїлий.

Заветшать—постарїтися, оста-рїтися.
 Завздорить—засваритися.
 Завивание—см. Завивка.
 Завивать, -вить—повивати, по-вити; завивати, -вити; ку-черявити, закручувати; -ся за-плїтатися, кучерявитися.
 Завивка—завин, завивання, за-плїтання; закручування.
 Завидно - заздрісно, заздо, зарно, завидно.
 Завидный—заздрісний.
 Завиднѣться—замрїти, завид-нїтися, забованїти.
 Завидовать—заздросити, заз-дрити, заздрувати (на що).
 Завидѣть, увидѣть—заздрїти, забачити, заглядїти, зази-рити.
 Завизжать—заверещати, зави-скотїти, завищати, заска-вучати, заскиглити, заскім-лити, закавчати.
 Завилить—завертїти, закру-тити, завилити.
 Завилчивание - зашрубовуван-ня.
 Завинчивать, завинтить — за-шрубовувати, -шрубувати.
 Завиральный—химерний, хиб-ний, зарозумїлий, недореч-ний, чванливий.
 Завираться—замелюватися, за-брїхуватися.
 Завирающийся—замелуватий.
 Завирушка бурая, пт. *Ascep-tor modulagis*—покропивник, покропивниця.
 Зависимость—залежність, під-леглість, підлежність.
 Зависимый — залежний, під-лежний, підлеглий.
 Завистливость—заздрісність, за-здрєність, заздрївість, за-здросність, завидливість, завидушість, завидюшість, пожадливість.
 Завистливый—заздрївий, заз-дрїсний, заздросний, завид-ливий, заздрений, завидю-щий, пожадливий, завиду-щий.
 Завистникъ, -ца—завида, за-видько, завидник, -ця, за-здрїсник, -ця.
 Зависть—заздощі, заздрїсть, завидки, завидощі.
 Зависѣть—залежати.

Завитки, раст. *Agri-monia Eupatori-um*-парило.

Завитой—закрученый.

Завитомъ-фигель (архит.); кляпа (анат.); пуколь, кучерь (въ прическѣ); закруток, закрутка (въ хлѣбѣ на корню); почеревина (мясо).

Завихриться-завихоритися, за-вихирити.

Завладѣніе-заволодіння, займань, займанщина.

Завладѣвать, дѣть-запосідати, запосісти, завладати, осягати, -гти, посідати, -сісти, опанувати, заорудувати, (се-лится) загамбулюватися.

Загласговать—запанувати.

Завлеканіе - принажування, знажування, приваблення, зваблювання.

Завлекательный, -о-звabливый, привабливый, привабний, звабний, принадний, о.

Завлекать, -влечь—занаджувати, -надити, принаджувати, надити, надити, вабити, зваблювати, -бити, загачувати, -чити.

Заводить, -сти—запро-оджати, запровадити, заводити, -вести; накручувати, -тити (часы); закладати, -класти.

Заводка (часовъ) накручуван-ня (годинника)

Заводный-достатній, заможній (зажиточный); спружиновий (который заводять).

Заводской - заводський, фабричный; стадний (о лошади).

Заводчикъ — фабрикант; привідця, зачіпник.

Заводъ-фабрика; водочный-гуральня, палінчарня, горільня, винниця; восковой-воскобійня; желѣзный-рудня; жестяной - бляхарня; кирпичный - цегельня, цегольня; кожевенный-гарбарня; конскій - стаднина; лѣсопильный-тартак; мѣдноплавильный-котлярня; металлоплавильный - гамарня; мыльный-милярня; рыбный-забрѣд; пивоваренный-бровар, броварня; пороховой-пороховня; поташный буда; сахарный-сахарня, цукроварня; свѣчной-свѣчарня; се-

литреный-бурти; стеклянный гута; сухарный-сухарни; уксусный-оцетарня.

Завоеваніе — завоювання, здобуття, забір, завій.

Завоеватель, -ница—завойовник, -ця.

Завоевательный — заборчий, завойовний.

Завоевывать, -воевать—здобувати, бути, завойовувати, ювати, підбивати, -бити.

Завозжать-завіжкати.

Завоекъ—карк, шия; ошийок.

Завозить, -везти - завозити, -везти; -ся - завовтузитися; заялозитися.

Завозный-привозовый (о товарѣ); завозовый (о якорѣ)

Завозня, рѣчн.-галяра.

Заволакивать, -волочь - заволикати, -волокти, затягати, тягти, затемряти, -темрити; затягати, -гти, гоїтися (о ранахъ)

Заволноваться - захвилювати; -притти въ возбужденіе, смятеніе-заюртуватися; -запѣнитися-зашпувати.

Завонять—засмердѣти, заповітрити.

Завоняться - притхнутися, за-вонитися, засмердѣтися.

Завопить -заголосити, заволати, залементувати, зарепетувати.

Завора-засув.

Завораживать, -рожить - зачаровувати, -рувати, замовляти, -мовити.

Заворачивать, -тить (приподнять)—закопильувати, за-копилити, закопирчувати, -чити; (обертывать) загор-тати, -горнути, завивати, -вити, завірчувати, -вертити; (поворачивать) повертати, -рнути, завертати, -рнути; (засучивать) закасувати, -сати.

Заворковать—забуркотати, за-буркотити, забуркукати, за-воркотати, загустити.

Заворожить—забалти.

Заворотень-важница, підойма.

Заворотъ (поворотъ)-закрут.

Заворчатъ—замурчати, забур-чати, загарикати; загарча-ти.

Завраться—забрехатися.
 Завсегдатай—завсідник.
 Завторить завторувати.
 Завтра—узавтра; - утромъ-завтра вранці; - вечеромъ-завтра увечері.
 Завтраканіє-снідання.
 Завтракати-снідати.
 Завтракъ-сніданок.
 Завшивѣть-завошивіти.
 Завываніє — скиглення, скімлення, завід, завод, завивання.
 Завывать, завуть—завивати, завити, трубити, затрубити, скиглити, скімлити, вити; заводити, голосити (о людяхъ).
 Завыекъ—карк.
 Завѣдомо—заснаки, звѣдома.
 Завѣдываніє—завідування, завід, заряд.
 Завѣдывать-заряджувати, орудувати.
 Завѣдывающій - зарядник, зарядчик, завідця, завідувач.
 Завѣреніє-запевнення.
 Завѣритель,-ница - посвѣдник,-ница.
 Завѣрять, - рить—запевняти, -нити; посвѣдчувати,-чити.
 Завѣса-заслона, завѣса.
 Завѣтный—заповѣтний, завітувальний, заповідальний; святой, шановний; таємний; тайний.
 Завѣтренный-затишний.
 Завѣтренѣлый-завялий, засохлий, завітрілий.
 Завѣтренѣть — зв'янути, засохти, завітрити.
 Завѣть-заповѣт, заповѣдання, завѣт, завітунання.
 Завѣщенный—навішений, заслонений.
 Завѣшиваніє-запинання; заслонення, завѣшування.
 Завѣшивать,-сить, закрыть — запинати, запнути, зап'ясти; васлоняти, -нити, завѣшувати,-вѣсити.
 Завѣшиваться,-ситься—запинатися, запнутися, зап'ястися; заслонятися,-нитися, завѣшуватися,-вѣситися.
 Завѣщаніє—тестамент, духівниця, завітунання.
 Завѣщатель — спадкодавець, заповѣтник, завітувальник.

Завѣщательный — заповѣтний, завітувальний.
 Завѣщать — завітунати, заповідати, легувати; відписати, відказати.
 Завѣвший, увядший—зав'ялий.
 Завѣданіє—зав'янення.
 Завѣдать,- вянуть — блякнути, зблякнути, в'янути, зів'яти.
 Завязать,-знуть — грузити, угрузити, загрузити; устрявати, устряти; баритися, забаритися.
 Завязка — зав'язок (въ лит. производ.); запинка, перешкода, завада; поволока (шнурокъ).
 Завязникъ, раст. *Potentilla Formentilla* — терментилля.
 Завязываніє — зав'язування; петлей—запетлювання, зашморгування.
 Завязывать,-зять — зав'язувати, зати; узель загудзлвити, силити; петлей—запотлювати, зашморгнути; веревку сплетья концы—зачелити, заборсати.
 Завязываться (о завязи)—пов'язатися.
 Завязь, бот.—забрость, опупок.
 Завянуть, увянуть зав'янути, зав'яти, зів'янути, вів'яти.
 Загадка—загадка.
 Загадочность—загадковість.
 Загадочный-загадковий.
 Загадываніє—загадування.
 Загадать—помінити, загадати (задумати, замислити); загадати (о загадкѣ).
 Загаживаніє—запоганювання, огиджування, запаскуджування.
 Загаживать,-дуть — запаскуджувати, запаскудити, огиджувати, загаджувати, дити, запоганювати,-нити, побешпетити.
 Загарь—снадь, опала, смаглія.
 Загасать,-снуть — згасати,-сти.
 Загашать,-сить—гасити, погасити.
 Загашиваніє—гасіння.
 Загвоздить—прицвѣщити.
 Загвоздка — закарлючка; стусан, тичок.
 Загибать,- гнуть — загинати, вагнути, загеровувати, герувати, вахилити,-нити, ва-

- ламувати, -ломити, забгати, закоцюрбити; крючкомъ — закарлючувати, -чити, завублювати, -зубити.
- Загибина** — крючок, карлючка.
- Загибъ** — залім, залом.
- Заглавіе** — заголовок, титул.
- Заглавный** — заголовний, титуловий.
- Заглаживать**, - дить — заглажувати, загладити; рівнати, зрівнати, плянтувати, сплянтувати; затирати, -терти.
- Заглазно** — уваочи, позаочи.
- Заглазѣться** — задивитися, загавитися.
- Заглохлый** — забур'янений.
- Заглохнуть** — занішкнути, ущухнути, замовкти; забур'янитися.
- Заглушать**, -шить — заглушати, заглушити, потлумляти, мити, затлумляти, -мити; пригнітати, -сти, душити, вадушити; запахъ — забивати, -бити; -горе, закутивши — загуляти.
- Заглушеніе** — потлумлення; затлумлення, заглушіння.
- Заглушье** — пустиця, пустка.
- Заглядыванье** — зазірання.
- Заглянуть** — зазірнути, заглянути, задріти, занікнути, наздріти, переглянути.
- Заглядѣнье** — продиво, прочудо.
- Загнать (вогнать)** — заситити.
- Загниваніе** — загнилість.
- Загнивати**, -гнить, -ся — загнивати, загнисти, загнити, -ся.
- Загнивший** — загнилий.
- Загноиться** — зайтритися.
- Загнусить** — загугнявіти, загугнити.
- Загнутый (закривленный)** — закарлючений, закоцюрблений, заклебучений.
- Загнѣздиться** — загніздитися, закублитися.
- Заговариваніе** — замовляння.
- Заговаривать**, -рить — знімати, зняти слово, забірати, -брати голос; -загомоніти; отвлечь вниманіе, утомлять разговоромъ — загуряти, -рити, забесідувати, збалакуватися, -катися, забалакувати, -кати; -завораживать — замовляти, -мовити; -ся — забікуватися, -катися, забалакуватися, -катися, заморитися, вагаркатися.
- Заговляться**, -вѣться — загівляти, заговіти.
- Заговоренный** (заколдованный) — замовний.
- Заговорщикъ**, -ца — змовленник, -ця.
- Заговоръ** — змова; (заклинаніе) замова, замовини, примова.
- Заговѣнье** — зауст, запусти, пуцання, пущення, заговіни.
- Заготовать** — загагакати.
- Заголять**, -лить — задублювати, -бити.
- Загонка** — заганяння.
- Загонщикъ** — загонич; при облавѣ — гучок.
- Загонъ** — займання, заганяння; утиск, пригніт; — для скота — оцарок, обора, кошар, кошара, загорода, бичня; -пашен. полоса-борозна, загін.
- Загонять**, -гнать, — загонити, заганяти, загнати, замордовувати, -дувати; -дом. жив. — займати, зайняти.
- Загораживаніе** — загороджування, заставляння, загуляння, затамування.
- Загораживать**, - дить (забором) тинити, обтинити, заворити, загороджувати, загородити; заставляти, -вити, загуляти, -лити, заслоняти, -нити; перешкоджати, -дити, переступати, -пити.
- Загорать**, -рѣть — смагнути, посмагнути, опалитися, запалюватися, -литися, обгоряти, -ріти, загоряти, -ріти.
- Загораться**, -рѣться, — займатися, заніматися, зайнятися, занятися, запалюватися, -литися, загорятися, -рітися.
- Загорбокъ**, анат. — карк.
- Загордившийся** — запанілий, загорділий.
- Загордиться** — загордіти, записатися, запаніти.
- Загоревать** — зажуритися, засумувати.
- Загорланить** — загорлати, зарепетувати, зазіпати.
- Загорный** — загірний.
- Загородка** (у сѣней) — засінок.

- Загородный—заміський, гозаміський.
- Загородье—замістя.
- Загорье—загір'я.
- Загорѣвшійся—загорілий.
- Загорѣлый—засмаглий, запалений, посмаглий, загорілий.
- Загорѣться (очень захотѣть)—завихтуритися, приспичити.
- Загосподствовать—запанувати.
- Загоститься—загостюватися.
- Заготовительный—заготовчий.
- Заготовка—готування, вироблення; виріб, робливо.
- Заготовлять, -вить—готувати, приготувати; лаштувати, налаштувати.
- Заготовщикъ, -щица—заготовник, -ниця.
- Заграбаздать—загарбати, зачляпнути.
- Заграблывать, -бить—загромажувати, -дити; загарбувати, -бати.
- Заграждать, -дить, преградить—загороджувати, -дити, заступати, -дити, затамовувати, мувати, замикати, замкнути.
- Заграждение—затама, тама.
- Заграничный—закордонний.
- Загребание—загеба, загібання, загортання.
- Загребать, загресть—загортати, загорнути, загібати, гребти, загромажувати, мадити; зачерпнуть .очень много—зачеберхнути.
- Загребистый—загребущий.
- Загрезить—замарити, замріяти; -ся зарітися, замаритися.
- Загремѣть—загремихтіти, загрімотіти, загрімати, загримати, загреміти; (раскатами) загуркотати, загуркотіти; (глухо) задудніти.
- Загривокъ—загривок; карк.
- Загробный—замогильний, тогосвітній.
- Загрозить—нахвалятися, похвалятися.
- Загроможение—завала.
- Загромоздить—закастрити, завалити, затарасувати, захарастити захарастрити.
- Загромыхать—загремихтіти, загрюкотіти, заторохтіти, заторохкотіти.
- Загрохотать—см. Загромыхать.
- Заглубить—загрубіянити.
- Заглубѣлость—загрубість, за тверділість, зашкарублість, затужавілість.
- Заглубѣлый—загрублений, за тверділий, зашкарублений, затужавілий.
- Заглубѣние—затвердіння, зашкарубління, затужавіння.
- Заглубѣть—затвердіти, зашкарубнути, затужавіти.
- Загружать, -жить—перевантажувати, -жити, затеркилувати, заладувати.
- Загрузка—теркилування, ладування.
- Загрунтовать—загрунтувати.
- Загрустить—засмуткуватися, засмутніти, засмутувати, засуміти, засумувати.
- Загрызать, -грызть—загрызати, -грызти.
- Загрязнение—забруднення, побрудніння, забагніння, забужавіння, забрьохання, заневірнення.
- Загрязнять, -нить—забагнювати, забагнити, занехлюювати, -юїти, заневірняти, -ніти, забрудняти, нити, запорувати, -порати, побрудняти, нити, забрьохувати, -хати, захвоськувати, -кати, захвойдувати, -дати, збруджувати, -дити.
- Загрязняться, -ниться—забагнюватися, -нитися, забрьохатися, забужавіти, побрудніти, запоратися, бруднитися, забруднитися, збрудніти.
- Загудѣть—загустити, загугоїти, забубоніти, застугоніти, забутіти.
- Загуливать, лять—загулювати, -ляти.
- Загуль—гульня, гульбоші.
- Загуменье—загуменок.
- Загустѣлый—загустлий, затужавілий.
- Загустѣть—загустити, загуснути, затугавіти, затугіти.
- Задабриванье—загоджування, улещання, піддобріння.
- Задабривать, -добрить—улещати, улестити, удобряти, -удобрити, загоджувати, -дити, піддобряти, -рити.

Задавати, -дати-завдавати, завдати, загадувати, -дати.
 Задавити - задушити, зачавити; пригнітити.
 Заданіє—завдання.
 Задаривать, -рить—задарювати, задарити.
 Задаромь-задар, задарь, завдарім; марне.
 Задатокъ—завдаток, завдача.
 Задаточный—завдатковий.
 Задать (трепку)—прочустрити, віддухопелити.
 Задаться (цѣлью)—завзятися.
 Задача—завдання, загадка; морока; щастя, гаразд.
 Задачливый—щасливий.
 Задвигать-заворушити, порушити, засовати; -ся-засоватися, заворушитися.
 Задвигать, двинуть — засувати, -сунути.
 Задвижка засов, засовень, засув, засувка.
 Задвижной—засувний
 Задергать—зашарпати, затуркати, засмикати, засіпати.
 Задергивать, -рнуть—запинати, -п'ясти, заслонити, -нити, затягати, -гти; засмикувати, -микати; -петлю-зашморгувати, -гнути.
 Задеревенѣлость — задеревілість, здеревнілість.
 Задеревенѣлый —задеревілий, здеревнілий.
 Задеревенѣть-задеревіти, здеревніти.
 Задерживать, -жать—затримувати, -мати; загаювати, гаяти, загаяти, пригаяти, барити, забарити, забавляти, бавити, тамувати, притамувати, завгарити (кому).
 Задерживаться, останавливаться, -виться—затинатися, затнутися, затятися, затамовуватися, -муватися.
 Задержка — затримання, затринка, припин, забара, упин, устрим. (преграда) запір; -течєнія-тамудання.
 Задивиться — задивуватися, зачудуватися.
 Задира - задирака, задержка, задерій, зявудіяка, напасник, загрозкуватець, причєпа, зачіпник, зачєпа.
 Задираць, -драть-задираги, за-

дерти, задрати; зачіпати, чєпити, займати, зайняти; -носъ-кирпу і нути.
 Задирка-зачіпка, причіпка.
 Задирчивый - загризкуватий, задержукуватий, задиракуватий.
 Задирщикъ, -ца—см. Задира.
 Задичать—здичавіти
 Заднепроходный, анат.-відходовий, задній.
 Задникъ (обуви) — закаблук, тилок, зап'яток.
 Задній—задній, ватильний.
 Заднѣпровье—заднєпров'я, заднєпря.
 Задокъ (повозки)—роздір; (туши) огузка.
 Задолго-надолго перед чим.
 Задолжалый—завинуватий.
 Задолжать—завинуватити, -ся, завинити, заборгувати, запозичатися у кого, удовжитися.
 Задолженность—пенність, запозиченість.
 Задолженный - пенний, запозичений.
 Задомъ—задки.
 Задорина—дроска, троска; задирга, задирака.
 Задорить — підбивати, -бити, підохочувати, -хотити, драгувати, розпаляти.
 Задорливость — задержукуватість, задиракуватість, зайдливість, завоістість, напрасність.
 Задорливый—см. Задорный.
 Задорный—задержукуватий, задиракуватий, задиракуватий, заїпливий, завоістий, напрасний.
 Задорожиться - заправити велику ціну.
 Задорь—задирга, задирака, заїлість, завзяття.
 Задосадовать, запечалиться—захвирсувати, засумувати.
 Задохнуться—задушитися, задихнутися.
 Задразнить—задратувати.
 Задрезжать-задеренчати, задрєнчати.
 Задремать—закуняти, замгнутити, задрімати, здрімати, здрігатися, здрігнути.
 Задрожать — затремтіти, за-

- вигтіти, задвигати, затруситися.
- Задувать**, -дуть — задувати, задуги, задмухати, -хнути, задмухати, задимати, гасити, погасити; завівати, -віяти.
- Задумчивость** — задума, задуманість, задумливість, задумшливість.
- Задумчивый**, о — задуманий, задумливий, задумшливий, о.
- Задумывание** — загадування, умишляння, надумування.
- Задумывать**, -мать — умишляти, умишляти, загадувати, -дати, надумуватися, -матися, заміжковувати, кувати.
- Задумываться**, -маться — загадуватися, загадатися, замислюватися, литися.
- Задушить** -задавити, задушити.
- Задухновенность** - щирість, сердечність.
- Задухновенный**—ширий, сердечний.
- Задхлость**—притхля.
- Задхлый**—притхлий.
- Задхнуться**—притхнутися.
- Задъ**—зад.
- Зады**-задвірок; минулість, минуле; (въ возу) задок; (у обуви) тилок.
- Задымить**—задимувати, закадити.
- Задымливать**, -мить—закурювати, закурити.
- Задымиться**—укуріти, закуритися, закуріти.
- Задыхаться**, -дохнуться—задохатися, -дихнутися; душитися, задушитися.
- Задышать**—задохати.
- Задышка**-задуха, ядуха.
- Задѣвать**, -дѣть — торкати, торкнути, зачеркати, -кнути, **Зачіпати**, -чепити, учепити; запроторювати, рити, затасовувати, -сувати, запакувати-кувати, заподіти; заціпиться-зачіпатися, чепитися, затинатися, затнутися, затятися; - оцарапать-задернути.
- Задѣвающей** (донимающей)-зачіпливий, причепа.
- Задѣлка**-закладання, замурування.
- Задѣль**—зарібок, заділля.
- Задѣльный-зарібковый**, зарібний.
- Задѣловать**, -лать-залаштувати, -тувати, закладати, -класти, замурувати, -рувати, заправляти, правити.
- Заемный**—(о документъ) позиковий, позичковий; (о деньгахъ, вещахъ) позичений.
- Заемщикъ**, -ца-позичник, -ця.
- Заемъ**—позика, позичка.
- Зажаривать**, -рить—зашкварювати, зашкварити, запікати, -пекти.
- Зажатіе**—стисок, затул, затисок.
- Зажать** - стиснути, затулити, затиснути.
- Зажелтить**—зажовтити.
- Зажелтѣвший**—зажовтілий, зажовклий.
- Зажелтѣлый** — см. Зажелтѣвший.
- Зажелтѣть**-зажовтіти, зажовкати; -зарыжѣть-заполовити.
- Зажеманиться**-заманіжитися.
- Заживание** (о ранѣ)—загоїння.
- Заживать**, -жить (о ранѣ)—загоюватися, загоїтися, гоїтися, загоїтися.
- Заживление**—гоїння.
- Заживлять**, -вить—гоїти, загоїти.
- Заживляющей**—гойливий.
- Заживо**—живцем, за життя.
- Зажига** - см. Забіяка.
- Зажигание** - запалювання; засвітлювання.
- Зажигатель**, -ница — палій, -ка.
- Зажигательный**-палючий, запальний.
- Зажигательство**—підпал.
- Зажигать**, -жечь — запалювати, запалити; засвітлювати, -тити.
- Зажигаться**, -жечься—запалюватися, запалитися, засвітлюватися, -титися.
- Зажиливание** - захарлання, замаюсення, зашатирювання, привлащення.
- Зажилить**-захарлати, замаюсити, зашатирити, привластити.
- Зажимать**, -жать—стискати, -снути, затискати, -снути.
- Зажимный**—стискальний.
- Зажимъ**—стисок, затисок.
- Зажинать**, -жать - зажинати, -дати.

Зажинь-зажин; ужинок.
 Зажирѣлый—опасистий.
 Зажирѣть—погладшати.
 Зажиточность, — заможність, засібність, худібність, статність, спроможність, зажитість, грошовитість.
 а киточный—зажитий, заможній, засібний, худібний, статний, спроможний, грошовитий.
 Зажмуриваніе-замружіння, заплющування.
 Зажмурить — замружити, заплющити; -ся замружитися, заплющитися.
 Зажога, ветер.-дихавиця кінська.
 Зажора—підталина.
 Зажужжать — забреніти, забринжати, задзижчати, задзичати.
 ажурчатъ—задзюркотити, задзюркотіти, задзюрчати, забреніти, забурчати.
 Зазвенѣть—задзеленьчати, задзеленькотіти, задзвеніти, забренькаги.
 Зазвонить -задзвонити, забовкати, забаламкати, забамкати.
 Зазвончикъ—дзвонець.
 Зазвонщикъ—дзвонарь.
 Зазвучать — загучати; забреніти; залунати.
 Заздравный—заздоровний.
 Зазеленить-зазеленити, позеленити.
 Зазеленѣть—зазеленіти; -хорошо взойти-по рунюватися.
 Зазимовать—зазімувати.
 Зазимье—зазімки.
 Зазнаваться.-знаться — заноситися, занестися, пишатися, запишатися, зарозуміватися, мітися.
 Зазнавшійся — распинджений, загорділий, запанілий, пишатий, зарозумілий.
 Зазноба—коханья, любоші; коханець. коханка; замороз.
 Зазноблять,-ить — заморожувати,-зити; прилюбляти,-бити, прикохувати, хати.
 Зазолотить—зазолотити.
 Зазолотиться—зазолотитися.
 Зазорный, о—ганебний, соромітний, загудливий, о.

Зазоръ—ганьба, сором, соромота.
 Зазрѣніе—докір, нагана, догана.
 Зазубривать,—брить зазублювати, зазубити, позубити, вищерблювати, -бити, пощербити, вискіпати, вискпати; виучувати на пам'ять.
 Зазуб иваться, бриться — зазублюватися, зазубитися.
 Зазубрина — зазуб, зазубець, щербина, зазубень.
 Зазубристый — щербатий, зазубуватий.
 Зазудѣть—засвербіти.
 Зазывальщикъ, ца—см. Зазыватель.
 Зазываніе — закликання, запросини, заклик.
 Зазыватель, ница—укличник, -ця, закличник, -ця, запрохач, -ка.
 Зазывать, звать — укликати, укликати, закликати, -кликати, завертати, рнути.
 Зазывный—укличний, закличвий.
 Зазывъ—заклик, зазив.
 Зазѣвать—запозіхати.
 Зазѣваться — загаворонитися, загракатися, загутатися, загалаванитися, загалкатися, загавитися, задивитися.
 Зазяблый замерзлий, перемерзлий.
 Зазябать,-бнуть — замерзати, -зти.
 Заиграть — заграти; зашалить — зажировати.
 Заиграться—загратися.
 Заигрываніе — загравання; жирування.
 Заика—заника, заікало, заникуватець, загакливець, недомова.
 Заикаться, заикнуться — заникуватися, заникнутися, загакуватися, -кнутися, загокуватися, кнутися, заікатися, кнутися.
 Заикающійся—загакливий, загакливий, німуватий, заікуватий.
 Заикливый—заікуватий.
 Заимодавецъ—позичайло, позичальник.
 Заимообразно-упознику, позичково.

Заимобразный — позичковий.
 Заимственный — засяжений,
 позичений.

Заимствовать, позаимство-
 вать—засягати, засягти, по-
 зичати, позичити, брати,
 переймати.

Заиндивѣлый—зашерженілий.
 Заиндивѣть—зашерженіти.

Заинтересовывать, совать—за-
 цікавлювати, -вити.

Заинька—зайчик.

Заискивание—засталання, ши-
 ляння, підстилання, запо-
 бігання, підлащування, під-
 добрювання, завилювання.

Заискивать — запобігати, за-
 стаятися, завилювати, ши-
 литися, підстилатися, під-
 лащуватися, піддобрювати-
 ся, піддобрятися, прими-
 ляться.

Заискивающей (человѣкъ) —
 забігайло.

Заискриться—заіскрити, заі-
 скритися.

Зайти—завітати, зайти, наві-
 тати.

Зайчонок—зайча, зайченя.

Зайчиха—заячиха, заєчка.

Закабаливать, лить — затоп-
 ляти, затопити, забасову-
 вати, -сувати, заневолювати, -
 волити, завтавати, -дати;
 ся-запетлюватися (перенос-
 но).

Закаблучье—закаблук.

Закадить—закадити.

Закадычный—вѣрний, щирый,
 сердешный.

Заказной—за́мовний; рекомен-
 дований (о почт. отправле-
 ніяхъ).

Заказчикъ, -ца— за́мовник, -ця,
 покупатель, пниця.

Заказъ—за́мова, загад, загад-
 ка; заборона.

Заказывать, -зять - за́мовляти, -
 мовити, загадувати, -дати;
 заброняти, нити.

Закаиваться, -каяться — зарі-
 катися, ректися.

Закаленный-гартований.

Закаливание—гартування.

Закаливать, -лить — загартову-
 вати, -тувати; о хлѣбѣ-не-
 доікати, -пекти.

Закалина-см. Закаль въ хлѣбѣ.

Закаль (въ хлѣбѣ) -закал, за-

кальок, закалець, глевтяк,
 глевтюк; (закалка) гарт.

Закальщикъ — гартівничий,
 гартовничий.

Закалывать, - колоть—закопю-
 вати, -колоти; зашлигати,
 заштрикати.

Закалякать — забалакати; -ся-
 забазікатися, забалакатися.

Закалять, - лить — гартувати,
 загартувувати, -тувати.

Закаляться, -литься-загартову-
 ватися, загартуватися.

Закаменѣлость - скам'янілість.

Закаменѣлый—скам'янілий.

Закачивать, кончить-кінчати,
 закінчити, викінчувати, ви-
 кінчити.

Закапать — закрapati, пока-
 пати, покапотіти; (учащен-
 но) заляпотіти; (платье при-
 ѣдѣ) покидатися.

Закапризничать — заковирзу-
 вати, закомезитися, за-
 вередувати, заюхторитися,
 захимерити, забришкати,
 забришкатися, загедзка-
 тися.

Закапчивание—заколчення, за-
 курення, задимлення.

Закапчивать, - тить—закопчу-
 вати, закоптити, закурю-
 вати, - рити, задимляти, -
 мити.

Закапывание—закопування.

Закапывать, - копать - закопу-
 вати, закопати.

Закараулить (начать сторо-
 жить)—зачатувати.

Закаркать—закрукати, закри-
 кати.

Закармливание — загодовуван-
 ня.

Закармливать, -кормить—заго-
 довувати, -дувати.

Закартавить—загаркавити.

Закать (солнечный; географ.)
 захід; (снѣжный, скользкій)
 —забіг.

Закатывать, -тить-закочувати,
 тити; укочувати, - тити;
 укачувати, -чати; (завозить
 экипажи, возы) заточувати,
 -чити.

Закатываться, -титься-закочу-
 ватися, закотнитися; (о
 солнцѣ) заходити, зайти;
 (о саняхъ) замелювати.

Закачаться — загойдатися, за-
 колыватися, зателіпатися.

Закачивать, - тить — заточу-
вати,-чити, **закочувати,-**
тити.

Закачивать,-чать — заколну-
вати, заколихати, заколису-
вати, заколисати, гойдати,
загойдати.

Закашивать, - сить — закошу-
вати,-сити.

Закашлять—закашляти: (су-
химъ кашлемъ) **закахикати;**
сильно, глухо) - **забу-**
хикати.

Заквакать—закрюкати, заку-
мати.

Закваска—отора, квас, рос-
квас, розчина.

Заквашивать, - квасить—учи-
няти, учинити, **заквашувати**
-квасити.

Закивать—закивати.

Закидной—закидний.

Закидывать, - кидать - кинуть-
вакидати,-кинути; **занехаю-**
вати,-хаяти, **занедбувати,**
-бати; **засипати,-силати.**

Закипать,-пѣть—кипіти, заки-
піти.

Закипѣвшій—закипилий.

Закисать, - снуть—заквашува-
тися, **закваситися, - квасні-**
ти, **скнас іти.**

Закислый—скваснілий.

Закись, хим.—закис.

Закичиться - запишатися, за-
приндितися, **запинцючити-**
ся.

Закишѣть—закомешитися.

Закладка (основаніє зданія, и
пиршество по поводу **зак-**
ладки) **закладини, заклад-**
чики, **закладщини;** (въ **кни-**
гѣ) **заставка;** (лошадей) **за-**
пряганія; (камнемъ) **заму-**
руванія.

Закладная—заставний лист.

Закладной, заложенный—зас-
тавний.

Закладчикъ,-ца — заставник,-
ця.

Закладъ—(залогъ) застава, за-
став, **застанова;** (пари) **за-**
клад, **заліжка.**

Закладывать,-жить-(възалогъ
застановляти,-вити, **застав-**
ляти,-вити, **дати в заста-**
ву; (замашивать) **замощу-**
вати, -мостити; (лошадей)
запрягати, - гти; (камнемъ
кирпичемъ) — замурува-

ти, замурувати; (**засасы-**
вать, **затерять) запротори-**
вати,-рити, **заподіти;** (**ды-**
ру)-**затикати,-ткнути, зан-**
ладати, -сти; (вдѣлывать
полки въ шкафъ напр.) **за-**
яровувати,-рувати.

Заклевывать, клевать — за-
кльовувати, **заклювати, за-**
дзьобувати, **бати.**

Заклеивать,-клеить - заліпля-
ти, **пити, закаручувати, -**
чити.

Заклеймить, отмѣтить — по-
тѣврувати; **нап'ятнувати,**
заплямити, позначити.

Заклепка—нюта.

Заклепывать,-пать — нютува-
ти, **занютувати.**

Заклинаніе—заклін, заклинан-
ня.

Заклинатель — заклипач.-ка;
(фокусникъ) **забаяч,-ка.**

Заклинательный — заклятний,
заклипальний.

Заклипать,-клясть — заклина-
ти, **заклясти, варікати,-**
ректи, **укленяти, - нити;**
(ворожить) **забаяти.**

Заклиниваніе—заплішування,
клицювання.

Заклинивать,-нить, — заплі-
шувати, **заплшити, клин-**
цювати, **заклинцювати.**

Заклинивши-узапліш.

Заклинка—см. Заклиниваніе.

Заклинокъ (клинышекъ)—за-
плішка.

Заклопотать—заклекотіти, за-
бурчати, **забулькотіти.**

Заклохтать — заклоктати.

Заклубиться—заклуботатися.

Заключать, - чить — (утвер-
ждать, **рѣшать), ухваляти,-**
лити, **покладати,-класти,**
постановляти,-вити; (**вы-**
водитъ **слѣдствіе) вис-**
новувати, -снувати, **ви-**
водити,-вести; (запирать,
брать **подъ стражу) зами-**
кати,-мкнути, **засклепити,**
увязнити; (содержать въ
себѣ) **мати в собі, містити,**
обіймати; (окончить) **закін-**
чати; (мирѣ) **замирятти,-ри-**
ти.

Заключатся—міститися, за-
микатися.

Заключеніе—(выводъ, послѣд-
ствіе, **умоваключеніе) ви-**

- словом, результат, сильогнам; (місто заключенія) в'язниці; кінець, закінчення; (въ тюрьму)-замкнення, ув'язнення; (мира) замирення.
- Заключенный** (въ тюрьму) — замкнений, в'язень, рештант.
- Заключительный** — останній, остаточный.
- Заклянуть**—заканючити.
- Заклятие**—заклин.
- Заклятый** (заколдованный)-закляклий.
- Закованный** — закутий, укутий.
- Заковать** — укувати, закувати; забити; занютувати.
- Заковыка**—закарлючка.
- Заковырять**—закопирсати.
- Закожный**—зашкурний, підшкурний.
- Заколачивать**, -лотить — забивати, -бити.
- Заколдованный**—обчарований, зачарований, заклятий.
- Заколдовывать**, -довать - зачаровувати, -рувати, зачакловувати, - лувати, обчаровувати, -рувати,
- Заколевать**—заколивати, заколихати, захитати, захилятати; -ся-захитатися, заколихатися.
- Заколесить**—заколувати.
- Законникъ**—правник.
- Законно**—правно; справедливо, слушно.
- Законнорожденный** — праволожный.
- Законность**—правність; справедливність, слушність.
- Законный**—правний; справедливий, слушний; (о женѣ, мужѣ) шлюбний.
- Законовѣдъ** — правознавець, правник.
- Законовѣдніе**-правознавство.
- Законодатель**, -ница-законодавець, -виця, праводавець, -виця.
- Законодательный**—законодательний, законодавчий, праводавчий.
- Законодательство**—законодавство, праводавство.
- Законопачивать**, -патить — глобити, заглобити.
- Законоположение** — праводавство; закон, право.
- Законопреступникъ** — праволомець, винуватник.
- Законопреступный** — праволомный.
- Законоучение**—віровчення.
- Законоучитель**, -ница — віровчитель, -ка.
- Законтрактовать** — домовити, поєднати, приєднати.
- Законъ**—право, закон, закон, установка, віра.
- Закопаться** (углубиться в что)—занишпоритися.
- Закопка**—закопування.
- Закопощиться**—закомешитися.
- Закоптить**—задимити, закурити.
- Закопченный**-кадний, закоптілий, закурений, задимлений.
- Закопъ**—шанець, закіп.
- Закоренѣлость**—закоренілість, запеклість.
- Закоренѣлый** — закоренілий; запеклий.
- Закорюка**—гак, закарлючка; перешкода, завада.
- Закорючивать**, -чить — зацюрбувати, -бити, закандзюблювати, -бити, закарлючувати, -чити.
- Закорючистый** — кандзюбуватий, карлючуватий.
- Закорючка**—закарлючка.
- Закорявѣть**—закоржавіти; -зачахнуть-зачучверіти.
- Закоснѣлость** — забісованість, заляккість, запеклість, закоржавілість, затверділість.
- Закоснѣлый** — забісований, заляккий, запеклий, закоржавілий, затверділий.
- Закоснѣть**—заклякти, залякнути, закоржавіти, затвердіти.
- Закостенѣлый**—скостенілий.
- Закостенѣть**—скостеніти.
- Закоулистый** — закамаркуватий, закапелкуватий, заходенькуватий.
- Закоулки**—хихольки, хахульки.
- Закоулокъ**, уголокъ-заходенька, закамарок, закапелок, закут, підра, заулок.
- Закочевать**—затаборувати.
- Закоченѣлый**—задублий, заляккий.
- Закоченѣть**—задубити, залякати.

Закрадываться, - красться —
закрадатися, — крастися,
підкрадатися, - крастися.
Закраивать, - кроить — закрою-
вати, - іти.
Закраина — беріг, окравка, ок-
райка; (заледки) шерех,
шерешень.
Закрапывать, - пать — закрапа-
ти, - крапати.
Закраска — офарбування, за-
фарбування.
Закраснить — зачервонити.
Закраснѣть — зачервоніти.
Закрасоваться — закрасувати
ся.
Закрашивать, - красить — за-
фарбовувати, - бувати.
Закривина — закарлючка, за-
верт, закрут.
Закривить — закривити, за-
гнути.
Закривиться — закривитися.
Закричать, — зарепетувати, за-
галасувати, загукати; (о
курахъ) засокотати; (объ
уткахъ) закахкати; (о гу-
сяхъ) загеркотати, загото-
тати; (объ индюкахъ) за-
гелгати; (о лебедяхъ) за-
ячати; (о чайкѣ) закигкати;
(о свиньѣ) закувікати.
Закрой — крайня; плотн. —
рівчак.
Закройка — крайня.
Закройня — швальня.
Закройщикъ, -ца — закравач-
чка.
Закромъ — сусік, засік, засіка,
переруб.
Закругление — округління.
Закруглять, - лить — викругля-
ти, - лити.
Закружить — закружити, за-
крутити, завертіти, замо-
рочити.
Закружиться (о головѣ) — замо-
рочитися, замакітритися.
Закрутень — нурт, чорторій,
вир, крутінъ.
Закрученный — закручений.
Закручивать, - крутить — закру-
чувати, - тити; обкручува-
ти, - тити, завивати, - нути;
підгинати, підігнути, зака-
сати; -ся закручуватися, - ти-
тися.
Закручиниться — закручинитися,
засмутитися.

Закрывать, - крыть - зачиняти, -
нити (дверь); затуляти, - ли-
ти, захиляти, лити, засло-
няти, - нити; (собою) засту-
пати, - пити, застувати, за-
стіняти; (глаза) заплющу-
вати, - щити, склепляти, -
пити.
Закрытие — зачинення; замк-
нення; закінчення; припин.
Закрышка — накришка.
Закръпа — зміцень; пастка, па-
вучок.
Закръпление — уміцнення.
Закръпляют, - пить — уміцняти, -
нити, зміцняти, - нити.
Закръпощать, - стить, — закри-
пощати, закріпостити, -ся.
Закрючивать, - чить — закарлю-
чувати, - чити, закарлюбу-
вати, - бити.
Закряхтѣть — закректати.
Закудахтать — Закудкудакати;
о насѣдкѣ — завоктати.
Закудрявѣть — закучерявіти.
Закуковать — закувати.
Закукурекать — закукурікати.
Закулисный — залаштунковий.
Закупать, закупить — закупати,
закупити.
Закупка — закуп.
Закупной — закуплений; закуп-
ний.
Закупорить — зашпунтувати,
закоркувати, затулити, зат-
кнути.
Закупориться — зашпунтувати-
ся, закоркуватися, затули-
тися; (о рамѣ) — заснітитися.
Закупорка — шпунтування, кор-
кування, затикання; - сосу-
довъ — Засніт.
Закупщикъ, -ца — Закупень, пе-
рекуп, закупниця, пере-
купка.
Закуривать, - рить — закурювати,
закурити, задимляти, - мити;
запалювати, - лити (отрубкѣ,
папиросѣ); запивати, - пити.
Закусать — Загризти.
Закуска — (заѣданье) заїжка;
(десертъ) заїдки; (предъ
завтраком) поранок; (предъ
обѣдомъ) передобідок; (предъ
ужиномъ) підвечірок.
Закусывать, - сить — угризати, -
зти; закусювати, перекусю-
вати, - сити, заїдати, заїсти.
Закутить — загуляти, загуля-
тися.

Закуть—закуток; обора, хліб.
 Закутывать, - тать—затушковувати, утушковувати, кувати, - кати.
 Закутываться, - таться—затушковуватися, - куватися, утушковуватися, - куватися.
 Заладить-товкти, торочити, правити.
 Залаживать, - ладить—Залагоджувати, - дити.
 Залакировать—полощити.
 Заламывать, - ломать, - мить—Заламувати, - мати, загинати, гнути; правити, заправити.
 Залаять—загавкати, загавкотити, забрехати.
 Залгать—забрехати; ся-забрехатися.
 Залегать, залечь—залагати, - лягти, засідати, - сісти; (вкорениться) заковизти, заковизнути.
 Заледенѣть—зледеніти, покрижніти.
 Заледки (закрайна)—шерех, шерешень.
 Залезалый—залеглий
 Залезиваться, - жаться—залезуватися, залезатися, злежуватися, жатися; вилежуватися, влежатися; за печкой—запічкуритися.
 Залезь-завага (неисполч. дѣла, бумаги); завала, шар (о горн. породѣ); переліг, обліг (о полѣ).
 Залепетать—забелькотати, залепетати, защебетати.
 Залетать, залетѣть—залітати, залетіти, залинути, зашугати.
 Залетный—перелітний; (объ удал. молодцѣ) хвацький.
 Залеть—переліт; (о молодцѣ) зух.
 Заливальный—Заливний.
 Заливать, залить—заливати, - лити, залляти; (о водѣ)—обіймати, обняти, понімати, поняти.
 Заливка—заливання.
 Заливной—заливний.
 Заливь—(рѣчи.) сага, закосок, заворот, заводь; (тихий укромный) забіг; (морс.) затока.
 Заливанный—зализаний.
 Зализывать, - зать—зализувати, - зати.

Заликовать—утішитися, зрадіти.
 Залихватскій—голінний, хвацький, меткий, шпаркий, завзятий, моторний.
 Залишекъ—Зайжина.
 Залоговой—заставний.
 Залогодатель, - ница—заставник, - ниця.
 Залогъ—застава.
 Заложенное—заставщина.
 Заложенный, заложной—заставний.
 Заложить—заставити; — затерять, запрятать—запроторити, затасувати; — основать—зафундувати, закласти; — дерномъ—задернувати.
 Заложникъ—заручник
 Залой (половодье)—затон, повінь, повідь.
 Заломный (о напиткѣ)—міцний.
 Залосниться, заблестѣть—залисніти.
 Залпъ—випал, торох, зальва.
 Залупливаться, - питься—залуплюватися, залупитися.
 Залучать, - чить—залучати, - чити.
 Заль—залья, саля.
 Зальнуть—заткнутися, заснітитися, забитися.
 Зальзать, - зть—утасуватися, утаскатися.
 Зальниться—залінуватися, заледашити.
 Зальпливать, - пить—заліплювати, заліпляти, заліпити; (засыпать сыпучимъ тѣломъ) забузувати, забуртити; (снѣгомъ окна) замурувати; (пирогъ и т. п.) защипувати, - пнути.
 Зальсь, раст. *Rjuga genevensis*—суховершки.
 Зальтовать—залітувати.
 Зальчивать, - чить—загоювати, загоіти, заліковувати, - кувати, виліковувати, - лікувати, корувати, закорувати.
 Залюбезничать—заліцятися.
 Залюбоваться—замилуватися.
 Залюбопытствовать—зацікавитися.
 Залягать—забрикати.
 Замазка—замазка.
 Замазуля (съ грязнымъ лицомъ)—замурза, замазура.
 Замазывать, зать—замазувати

- замазати, замащувати, мастити, зашмаровувати, -рувати, заліпляти, -пити; замурзувати, замазувати.
- Замалювати, -лито—замолювати, замолювати, покутувати, відпокутувати.
- Заманювати, -нити — уманювати, нити, занаджувати, надити, принаджувати, надити.
- Заманиха, раст. *Nitraria Schoberi*—золотуха.
- Заманка—ваблення, приваблення, принадження; поваб, принада, приваб.
- Заманчивість — поманливість, привабливість, привабність, повабність, принадність, заласність, приваба.
- Заманчивий — принадний, поманливий, привабливий, привабний, повабний, заласний.
- Замарашка—замазура, замазуха, забовтанка, таляпалка, забовтюха, забрьюха, задріпа, затьопа, нехлюя.
- Замаривати, -морить—заморяти, заморити, улелекувати, -кати, улолокувати, -кати, ухоркувати, -кати, унигати, унигати, захарчовувати, -чувати.
- Замарювати, -рати — бруднити, забруднити, багнити, забагнити, капяти, закаляти; перекреслювати, -лити, вимазувати, -зати; чорнити, обчорнити.
- Замаскирувати — заличкувати, замаскувати.
- Замаслювати, -лити — маслувати, замаслувати; смальцювати, масльонити, замасльонити, сластьонити, засластьонити, ялозити, заялозити.
- Заматеріальність — застарілість; затверділість.
- Заматеріальність—застаріти; затвердіти.
- Заматувати, -тати—замотувати, замотати; гайнувати, прогайнувати, мантачити, промантачити; зашатиришити, трусити, затрусити, кивати, закивати.
- Заматуватися, -мотатися — укручуватися, -титися; зашакратися.
- Замахати—замахати; ватріпати.
- Замахиванье—заміряння.
- Замахиватися, -нутися—замірятися, заміритися, намірятися, наміритися.
- Замачиванье—замочування.
- Замачивати, -мочити — замочувати, замочити; (зашлепати грязью) забейкати, задріпати, забовтати, забовтатися, зальопатися.
- Замачиватися, -читися(мочей)—защикатися, зацятися.
- Замашка — звичка, навичка; (мужск. стебли конопли)—плоскінь.
- Замашувати, -стити — замощувати, замостити; буркувати, забуркувати, брукувати, забрукувати (о шоссе, мостовой).
- Замаятися—утомитися, натормитися.
- Замедленіє — загайка, загай, загаювання, забара, забарність, загайство, обава, проволока, гаянка.
- Замедлять, -длити — забарити, забарити, забавляти, -бавити, гаяти, загаяти; промедлито—затамувати, задлятися; -ся—баритися, гаятися, забавлятися, -бавитися.
- Замелькати—замигтати, замаячити, заблмати.
- Замельть—обміліти.
- Замерещитися — приверзтися, замріятися, зарітися.
- Замерзаніє — замерзанья, замороз.
- Замерзати, -знуть — замерзати, замерзти; (тонкимъ льдомъ) зашерхти, замерхнути, замерхти (объ окнахъ) забуртити, замуруватися; (о грязи) закалубнути.
- Замерзший, мерзлый—замерзлий.
- Замерзлий—завмерзлий, замерзлий.
- Замерзти — засклявши, завмершки.
- Замертвѣлый—завмерзлий, замертвѣлий, засклілий.
- Замерцати—замиготити, замигтати, заблмати.
- Замерзлий—замерзлий.
- Заметати, -мести—замитати, замести; вагуртати, -раути; зашакратити.

Заметаться—закладатися, заметушитися, заборсатися.

Заметывать, -тать—закидати, кинути; сшивати, пошивати.

Заметь—завія.

Замечтать—замарити; -ся—замаритися.

Замигать—замиготіти, замигтіти; закліпати, заморгати, (глазами).

Заминать, -мять—місити, замісити; затоптувати, -тати; затирати, затерти; зацитькувати, зацитькати; -ся—затинатися, затятися, запикуватися, -пикатися.

Заминка—загайка, зупинка; замішування; заміс.

Замирать, -мереть—замірати, замерти, завмірати, -вмерти, засклівати -скліти, омірати, омерти, мліти, умлівати; отерпати, отерпнути.

Замирение—примир'я.

Замирять, -рить—примирювати, рити.

Замкнутость—затайливість, уваженість, відлюдність.

Замкнутый—затайливий, уважений, відлюдний, -о.

Замковый—замковий.

Замлѣть—отерпнути, здеревніти, заніміти; зомліти.

Замогильный—замогильний; тогосвітній.

Замокать, -кнуть—замокати, замокнути, замокти; -оть дождя—задощитися.

Замокъ—замок, палац.

Замокъ—замок, колодка; -ружейный—замок.

Замолвить—сказати, мовити.

Замолкать, -кнуть—замовкати, замовкнути, замовкти, ущуліти.

Замолоть—замолоти, замолотини.

Замолчать—уклякнути, ущуліти, замовкти.

Замораживание—морозіння, замороження.

Замораживать, -зить—заморозувати, морозити, заморозити.

Заморгать—заморгати, заблмати, залупати.

Заморенный—занулжений, униганий, ухорканий, улопканий, захарчований.

Замороженный—захолодений. **Заморозки**—приморозки, взімки.

Заморосить—замрячити.

Заморочить—запморочити.

Заморский—заморський.

Заморышь—замірок.

Замостный—замостовий.

Замохнатѣть—зволохатіти.

Замочникъ—замкаръ, колодник.

Замочный—замковий.

Замошенничать—зашахрувати, зашатирити.

Замудрить—замудрувати.

Замужемъ—заміжжю, замужжю.

Замужество—заміжжя.

Замужняя—заміжня, замужня, мужня.

Замужь—заміж.

Замуравливать, -вить—поливати, -лити.

Замурлыкать—замрукати, замуркотати, заворкотати, замугикати, закурникати, замурмотати, захарамаркати.

Замусливать, -слить—замурзувати, замурзати, замурзатися, замусолювати, -муслити.

Замутить—закаламутити, сколотити, збити; занудити.

Замутнѣть—замутитися, закаламутитися.

Замученный—замучений; (на смерть) замордований; (истязаніями) -закатований.

Замучивать, -чить—мучити, замучити; (на смерть) замордовувати, -дувати; (истязаніями) закатовувати, -тувати.

Замша—земш.

Замшевый—земшовий.

Замывать, замыть (плохо вымыть)—забаниувати, забанити.

Замысль, намѣреніе—задум, загад.

Замысловатость—метикуватість, штучність, вузлуватість, штудерність, хитрість

Замысловатый, о—метикуватий, штучний, вузлуватий, штудерний, хитрий, о.

Замычать—замукати, замугикати.

Замычка—замикання; засувка, защіпка; (въ насосѣ) кляпа.

Замышлять, -лить—замишляти, замислити; заміряти, рити, замѣна—переміна.
 Замѣненіе—заступленія; юрид. підстава.
 Замѣнительный—замінний.
 Замѣнь, обмѣнь—заміна.
 Замѣнять, -нить—перемінати, перемінити, замінати, -нити; заступати, -пити.
 Замѣститель, -ница—заступник, -ниця.
 Замѣтка—замітка, знак, зазначка, нотатка; прикмета.
 Замѣтливость—уважність, кмітливість.
 Замѣтливый—уважний, кмітливий.
 Замѣтность (примѣтность)—зазір, признатність, завидність.
 Замѣтный, выдѣляющийся—признатний, завидний, назірний.
 Замѣчаніе (наблюденіе)—постерігання, спостереження; (примѣчаніе) увага; (укорь) закид, нагана, вимова.
 Замѣчать, -тить—(підмѣчать) завважати, -вважити, умічати, уметити, умітити, укмічати, укмітити, устрочувати, -чити, назирати, -зирати, постерігати, -гти, намічувати, -мітити, забачати, -бачити, закмічувати, -кметити, прикмічати, -кмітити; (обозначать) назначати, -значити; (дѣлать выговоръ) докоряти, -рити, вимовляти, -вити.
 Замѣченный (заподозрѣнный)—пристрічений.
 Замѣшательство (суматоха)—замяття, замятня, замішка, замішанина, замішання; (неустройство) нелад, непорядок; (въ работѣ) перебайка.
 Замѣшивать, замѣсить—місити, замісити.
 Замѣшивать, -шать—замішувати, мішати, замішати; умішувати, -шати, заплутувати, -тати; -ся—втручатися, -титися, устрявати, устряти (вмѣшиваться); замулюватися, замулитися (смутиться, замяться).
 Замѣшкаться—продовганитися, забаритися, загаятися.
 Замѣщать, замѣстить—засту-

пати, заступити; обсаджати-дити.
 Замѣщеніе—заступленія, заступання; обсада, обсадження.
 Замять (дѣло)—заметушати, затасувати.
 Замяться (замѣшаться)—замулитися.
 Замяукать—занявкати, занявчати.
 Занавѣска—фіранка, опѣна, запона.
 Занавѣсочный—фіранковий.
 Занавѣсь—заслона, завеса.
 Занавѣшивать, -вѣсить—запинати, -п'ясти, завішувати, -сити, заслоняти, нити.
 Заначальствовать—застаршинувати.
 Занашивать, -носить—заношувати, -носити, замизгувати, -мизгати.
 Занегадовать—обуритися.
 Занедосужиться—заніколитися.
 Занемогать, занемочь—недужати, занедужати, хорувати, захорувати.
 Занесеніе—заносини.
 Занесенный (въ списки) уписанный, зарегистрований; (снѣгомъ, о дорогѣ)—забоїстий.
 Заниманіе—позичання.
 Занимательность—цікавість, інтересність.
 Занимательный, о—цікавий, інтересний, о
 Занимать, -нять—позичати, позичити; (должность, приходъ, кафедру) обіймати, -мити, заповідати, -сісти, обсаджати, -дити; (овладѣвъть) осягати, -гти, осідати, осісти; (интересовать) цікавити, зацікавити; (развлекать) бавити, забавляти, -вити; (преградить дорогу) заступати, -пити; (наполнять ч.-л. чѣмънибудь) заповорожнювати, -нити, заповсуджувати, -судити; (подъ жильемъ) заамешкувати, -кати.
 Заниматься, -няться—(объ учащихъ) учитися; (упражняться, трудиться) робити, працювати, справувати; (извозомъ) хурманувати;—зарѣ—зазоряти, зазоріти, зазорятися, на світ благословлятися, на світ займатися.

Занищенствовать — застарцювати, зажебрати.

Заново—заново, наново.

Заногтица — задра, задірка; ногтоѣдъ, Rapagium — волос.

Заноза—скалка, скабка, шпичка, заскаба, заскалка, дерево; (сутяга) позивайдо; коханья, любощі.

Занозистый—чваруватий, зачіпливий, задерикуватий, уїдливий.

Занозить—заскепити, скалти, заскалти, підколоти, заскаблювати, заскабити, поскабити.

Заноровиться (о лошади)—забакувати.

Заносить, -нести— заносити, -нести; (снѣгомъ) завівати, віяти, буртити, забуртити, засипати, -сипати, замітати, -мести; (въ списки) уписувати, реєструвати, зареєструвати; (въ журналъ, книгу, и. т. д.) вписувати, -сати; (иломъ) примулювати, мулити, замулювати, -мулити; (чепуху) загедзелити.

Заноситься, стись—заноситися занестися; бундючитися, пишатися, чванитися.

Заносный—занесений, присутний.

Заносчивость — пиха, зарозумілість.

Заносчивый—пихатий, зарозумілий.

Занось (сугробъ)—замет, замета, забій; -собир.: завада; анат.—вибрудок.

Заночевать—заночувати.

Зануздывать, -здать—нагнуздывать, нагнуздати.

Занѣмѣть, онѣмѣть—заніміти.

Занятіе—(трудъ) работа, праця; (заемъ) позичання; (завладѣніе) посідання, займанья.

Занятой (за аленный работой)—завізний; (взятый взаймы) позичений.

Заоблачный—надхмарний; позахмарний.

Загородный—загородній.

Заодно (сразу)—заразом, за одним заходом; (вмѣстѣ) спільно, згідно, за гурт.

Заорать (закричать)—зажелі-

пати, зареєтувати, загукати.

Заорь—обміжок, обніжок.

Заостривать, -рять, -ся—загострювати, загострити, -ся; (о клиньяхъ) — захвостувати, -стати.

Заостренный (на верхнемъ концѣ)—захвостуватий.

Заохать—заохати.

Заочно—узаочі, позаочі.

Заочный—позавічний, заочний.

Западать, -пасть — западати, -пасти, завалюватися, -литися; ховатися, сховатися; ховатися, захогатися; сідати, сісти; лягати, -гти, заскокувати, -скочити.

Западать (начать падать)—западати.

Западина (долина)—западня, запалок, під.

Западный—західний.

Западня—хапка, пастка, лапка; (силокъ) сільце; (капканъ) ступиця.

Западъ—захід.

Запаздывать, -поздать — опізнатися, -нитися, пізнатися, запізнитися, спізнатися, -литися.

Запаивать, -паять — лютувати, залютувати.

Запаивать, -пойть — споювати, споїти, розпоювати, -поїти.

Запайка—лютування.

Запакощивать, -стить — загиджувати, загидити, запаскуджувати, -кудити.

Запалывать, -ползать, -ползти—залазити, залізати, лізти, заплазювати, -зувати.

Запальчивость—запалистість, запальоність, запальчастість, поперхливість, палкість, загорілість, непоміркованість.

Запальчивый—запалистий, запальоний, запальчастий, поперхливий, палкий, загорілий, непоміркований.

Запаривать, -рять—запарювати, запарити.

Запарывать, -пороть—розпорювати, -роти; засікати, сікти, забивати, -бити.

Запаршивѣть — зашолудивіти, запаршивіти.

Запасать, -сти—запасати, за-

Запасливый—запасный.
Запасной—запасный, покладный, припасный.
Запасаться, -пастись — призапасуватися, призапаситися.
Запась-поклад, припас, зайвина, запас.
Запахиваніе-заорюванія, оранка.
Запахивать, -даты—заорювати, заорати.
Запахивать, -днуть—запинати, -п'ясти, загортати, -рнути.
Запахнуть—запахнути, запахти, запахтіти.
Запахъ—пах, пахно, дух, пахнота; горѣлаго—шмалятина, смалытина; - сильный, удушливый—задуха; -неприятный—смородь, сморід.
Запачканный—забруднений, задріпаний, запечьканий, закаляний.
Запачкать—забруднити, покаляти, запечькати, заваляти. Отсканировалъ Рослав
Запачкаться — забруднитися, умазатися, замазатися, замазуритися, замармузитися, заробитися, уробитися, забрукатися.
Запашка—см. Запахиваніе.
Запашной—ополистий.
Запекать, - печь—запекати, запекти.
Запекаться, -печься—запекатися, запектися; (о губахъ) зазмагнути.
Запекшійся — смажний (объустахъ).
Запеленать—уповити, сповити.
Запертый—замкнений.
Запестрить—замережити.
Запестрѣть—зарябіть
Запечалиться — засмутитися, зажуритися, засумувати.
Запечатлѣвать, -тлѣть--данати, дати у знаки, відзначати, відзначити; -ся —датися у знаки, відзначитися.
Запечатывать, -таты—запечатувати, запечатати; заліпляти, -пити.
Запечный—запичный.
Запивать, -пить—запивати, запити; запіячити.
Запивоха—пійк, п'яниця.
Запилкать—затирликати, зацигикати.
Запилить—запилляти.

Запинаніе—завада, запона, порешкода; ваганія.
Запинаться, запнуться—затинатися, затнутися, затятися.
Запинка—запинка.
Запираніе—замикання.
Запирательство—затин.
Запирать, -реть — замикати, замкнути; (на крючокъ) защипати, защипнути; (засадить) заквасувати, засклепити.
Запираться, -реться — замикатися, замкнутися; (на крючокъ) защипатися, защипнутися; (крѣпко, закупориться) зашпунтуватися; засклеплятися, -питися; (не признаваться) затинатися, -тятися, запрещатися, -претитися.
Запировать—забалувати, забенкетувати, забалювати.
Записка—(писулька, письмецо) цедулка, цідула; (записываніе) запис, записування; (замѣтка) нотатка; (множ. ч.-временникъ, книжн. изданіе) записки, денник.
Записной—записный; (о долгѣ, доходѣ, числящемся по счету, не наличномъ) рахунковый, нотатковий; (отъявленный) завзятий.
Записчикъ, -ца—нотовник, -ця нотатник, -ця, записуач, -ка.
Запись—запис, записка; -церковная-упис; -дарственная-даровинний лист; -запродажная-запродавчий лист; -рядная-виновий лист; -раздѣльная-дѣльчий лист; -мѣновая-замѣнный лист.
Запищать—запискотати, запискотіти, закавчати, запищати.
Заплакать—заплакати; (шутл.) зарумати, удрати рюмка.
Заплата—лата, латка.
Заплатить—заплатити, виплатити.
Заплатникъ, -ца- голодранецъ, -нка, обшарпанецъ, -нка.
Заплатывать, -таты—залатувати, залатати.
Заплевывать, -плеваты—заплювувати, заплювати, зачвиркувати, -кати.
Заплескать (о водѣ)—заплюскати, заплескати.

Заплескивать, -снуть—заплюс-
кувати, -плюскати, -снути.
Заплески—виплюски.
Заплетаніе—заплітання.
Заплетать, заплесть—запліта-
ти, заплести; задѣлать дыру
въ заборѣ—запручувати, -
прутити; -ся—заплітатися,
крутиться, кучерявиться.
Заплетаться, -плесться—заплі-
татися, заплестися.
Заплечный—зараменный; — ма-
стерь-кат.
Заплечье—запліччя.
Запломбировать — заплъомбу-
вати.
Заплутовать — зашахрувати,
захвальшувати.
Заплывать, -плыть—запливати,
запливти, заплинути.
Заплѣсневѣлый—запліснявий,
побутнілий, зацвілий, плі-
снявий.
Заплѣсневѣть — запліснявити,
побутніти, зацвісти; -о тво-
рогѣ—поснядіти.
Заплѣшивѣть—залісіти, вили-
сіти.
Заплюснье, анат.—п'ятка.
Заплясать — затанцювати, за-
гопцювати.
Заповѣдный—казаний.
Заповѣдывать, -дать—наказу-
вати, -зати; забороняти, -ни-
ти.
Заповѣдь—заповідь, заповіт;
наказ, приказання.
Заподозрить—зазорити, підоз-
рити, постріхувати (на кого).
Заподозрѣнный—підозренний,
азорений, призрений, при-
стрічений,
Заподряжать, -рядить—домов-
ляти, -мовити.
Запоздалый — пізній, запізне-
ний.
Запой—запій.
Запойть—упоїти.
Заполаскивать, -скать, -снуть—
заполіскувати, заполоскати.
Заползать—заплазувати.
Заполненіе, скопленіе—повне-
ча.
Заполоть—заполоти.
Запоминаніе—запам'ятування,
затямління.
Запомнить — запам'ятати, за-
тямити, узяти в помку.
Запонка—шпонька, шпінка.

Запопасть—застукати, злебедати
Запорошивать, -рошить—запо-
рошувати, -шити.
Запорожець—запорожець, за-
порожчик.
Запорожскій—запорожський.
Запорожье—запоріжжя.
Запорь (задвижка)—запір, за-
сув; (медц.) заперет, за-
кріп; (ветер.) чемер.
Запоститься — запостити, за-
писникувати.
Запостничать—запостувати.
Запотѣлый—спітнілий.
Запотѣть—спітніти.
Започивать, -чить — засинати,
заснути.
Запошивать, запошить—при-
вертати, повернути.
Запошивка—пішва.
Заправило — верховода, ору-
дарь, орудник, привідця.
Заправлять, -вить—направляти,
вправляти, -вити; орудува-
ти, верховодити; (о кушаньѣ)
затерти, затовкти, забіли-
ти, засмажити.
Заправскій, настоящій—істній,
існій.
Запраздничать — засвяткувати.
Запрашивать, -сить—(о цѣнѣ)
заправляти, правити, за-
правити; дорожитися, по-
дорожитися, загарувати,
зацурувати; запрошувати,
сити; запитувати, -тати.
Запретительный — казаній,
заборонний.
Запретный—казаний, зобо-
ронений.
Запретъ—казань, заборона.
Запрещать, -тить, -ся забороня-
ти, заборонити, казувати,
зати, -ся.
Запрещеніе—казань, заборона,
заборонення.
Запрещенный—казаний, за-
боронений.
Запрещено—казано, заборо-
нено, невільно, не дозво-
ляється.
Запривередничать — завереду-
вати, закомезитися.
Запримѣтитъ — спостерегти,
укмітити, заувижити, уба-
чити.
Заприхотничать—завередувати,
заприндітися, закомезитися.
Запродавать, -дать — запрода-
вати, запродати.

Запродажа—запродаж, запро-
данья.
Запродажная записка—уступне
письмо, запродавчий лист.
Запродажный — запродавчий,
запродажній.
Запрокидывать, - кинуть—за-
хилляти, відхилляти, - лити,
закидати, - кинути.
Запропадать, - пасть—запропа-
дати, запропасти.
Запропасть — затахлувати,
загасувати, запроторити,
заподіти; -ся -заповітритися,
запропасти.
Запросто—попросто.
Запросъ (при продажѣ)—за-
права; (въ парламентѣ) ін-
терпеляція; запит, запитан-
ня.
Запростестовать—запротестува-
ти.
Запротивиться —запручатися,
опинатися.
Запруда—загата, тама, гребля,
гатка, гард; для ловли ры-
бы—із, яз.
Запруживаніе — гардування,
тамування, загачування.
Запруживать, -дить—загачува-
ти, загатити, перегачувати,
-гатити, гатити, нагатити,
тамувати, затамувати, гар-
дувати, загардувати.
Запрыгать — заплигати, за-
стригати, заскакати.
Запрыскивать, -снуть, закро-
пить — забрызкувати, заб-
рызкати, запо(и)рськува-
вати, -кати.
Запрягать, -прячь—запрягати,
прягти.
Запряжка -запряганья; запряг.
Запрятывать, -тать—заховува-
ти, -ховати, затокарювати, -
карити.
Запрятываться, -таться—заши-
ваться, зашитися, ховати-
ся, заховатися.
Залугивать, -гать-лякати, за-
лякувати, залякати, застра-
рашати, -шити.
Запудривать, - рить—запудро-
вувати, -рувати.
Запускать, - стить (остав. въ
небреженіи, безъ ухода) за-
нехаювати, -хяти, занедбу-
вати, -бати; (бросать съ си-
лой) попускати, -стити; (бо-

лѣзнь) задавнювати, - нити
(хворобу); (вкладывать) за-
кладати, -класти, засовува-
ти, -сунути.
Запуски—випередки.
Запустѣлость—пустка, пусто-
вість.
Запустѣлый —спустілий, спу-
стошаний, пустковий.
Запустѣніе—руйнувина, пустка,
спустіння.
Запутанность—переплутні, за-
ключанья, клюканина, за-
мотаннина.
Запутывать, -тать—заплутува-
ти, заплутати, заборсува-
ти, -борсати, заключувати, -
ключати; замотувати, тати,
закудлати (о волосахъ).
Запутываться, -таться—заплу-
туватися, заплутатися, ук-
ручуватися, -титися, замо-
туватися, -татися.
Запухать, - хнуть —запухати,
запухнути.
Запущеніе—занедбанья, зане-
хання.
Запъ, запья трава, *Phlomis*
tuberosa—шандра, кучерява
шандра, чужоварник.
Запыживать, - жить —клейти-
шити, заклейтишити.
Запылать —запалати; -сильно
—запалахкотіти.
Запыливать, -лить—закурюва-
ти, -рити, укурювати, -рити,
запылювати, -лити; заपो-
шувати, шити.
Запыляться—укуріти, укури-
тися, закуритися, запылити-
ся.
Запытывать, -тать—катувати,
закатувати, мордувати, за-
мордувати.
Запыхавшійся—задоханий, за-
сапаний, захаканий, усапа-
ний, ухеканий, захеканий,
запирханий.
Запыхаться—задохатися, за-
пирхатися, захакатися, за-
хекатися, ухекатися, уса-
патися, забігатися.
Запыхтѣть—засопти.
Запылать, распалиться—за-
жахтіти.
Запѣвала—заспѣвач.
Запѣвать, -пѣть—заспѣвувати,
заспѣвати.
Запѣвъ, прелюдія—заспѣв.
Запѣнить—запѣнити; -ся-зашу-

- мувати, замусувати, зап'янутися.
- Запястье (анат.)—плесно; (рукав. обшивка) чохла; (браслетъ) обручка.
- Запятая—кома.
- Запятки—ступіньці.
- Запятнать — (сд'ялати плямо) заплямити, обплямити, уплямити; (для знака, прим'яты) затаврувати; (оговорить, оклеветать) обмовити, наклепати; (себя въ пр. и пер. смыслѣ) сплямуватися.
- Запятокъ—задок.
- Зарабатывать, -ботать—заробляти, -бити, запрацьовувати, -цювати; (им'ять зароботки, ходить на зароботки)
- Зарібкувати (пріобр'єсть) надбати, набути; (съ трудомъ) згорювувати, -рювати.
- Зарабатывающій (живущій трудомъ)—зароблящій.
- Заработанное—заробленина.
- Заработанный — зароблений, заробітний; -тяжелымъ трудомъ—загорюваний.
- Заработный—зарібний, заробітний.
- Заработокъ—зарібок, заріб.
- Заравнивать, -внять—зарівнувати, нати, заплянтоувати -тувати.
- Заражать, -зить, -ся — замечувати, -метити, -ся, затруювати, -їти, ся, заповітрювати, -рити, -ся.
- Зараженіе — замечення, заповітрення.
- Зараженный-заповітрений, замечений.
- Зараза—заметь, пошесть.
- Заразитель, -ница—заметник, -ця.
- Заразительный, о—заметний, заметливий, чіпкий, заразливий, о.
- Заранѣе—загоді, загодя, завчасу, задалегідь, загова, завгодя.
- Зарапортоваться -забрехатися.
- Зарастать, -рости — заростати, -рости; загоюватися, -гоїтися.
- Зардѣлость—зашарілість, зачервонілість.
- Зардѣлый—зашарілий, зачервонілий.
- Зардѣть—зажахтіти, зашаритися, зачервоніти, заясніти.
- Зардѣться—зачервонітися, зашаритися.
- Зарево—проміття, заграва.
- Заревой—зорній.
- Заревѣть — заревти, ревнути, заричати; зарюмати, зарюмсати.
- Заржавѣлый—іржавий.
- Заржавѣть—заіржавіти, заржавіти; (слегка) приржавіти.
- Заржать—заіржати.
- Зариться (на что)—заздритися на що, ласитися, зазіхати на, потворитися.
- Зарница—блискавця.
- Зародышный — зародовий, зародковий.
- Зародышъ—зарід, зародок, закон, засніток, заживок; бот.-зав'язок.
- Зарождаютъ, -дить—зароджати, -дити, законяти, -нити; -ся-зароджатися, -дитися, законятися, -нитися, заснічуватися, -снититися, зачинатися, -чатися; (о раст.) сходити, зійти, кільчитися, зав'язуватися, -затися.
- Зарожденіе—зарід, зародження, закон.
- Зароиться—зароїтися.
- Зарокъ, обѣтъ—зарік, зарікання.
- Заронить—упустити, закинути; загубити.
- Зароптать—заремствувати.
- Заросль-хаш, хабник, хамник, харящ, чагарі, зарість, загай, порости, (густая) шалина; (густая молодая) запуст.
- Заростать, -рости—уростати, урости, заростати, -рости, (травой) замудавнитися.
- Заросшій—порослий, зарослий, зарощаний.
- Зарубать, -бить—зарубувати, -бати; карбувати, закарбувати.
- Зарубежный—закордонний.
- Зарубка (насѣчка) — зарубина, заруб, рубеж, рама, рамик, спиж, затьон.
- Зарубцеваться (зажить)—прирубитися.
- Зарубчатый—рамкастий
- Зарубъ—сажавка.
- Зарум'янювати, -нить—червонити, зачервонити; (кулян.) підпикати, пекти, загничувати, -тити.

Зарум'янитися—зарум'янитися, зашаритися.
 Заривать, -рыть — закопувати, -пати, загрибати, -гребти, забуртувати, -буртати.
 Зариваться, рыться—уриватися, уритися, зариватися, ритися, забуртуватися, -буртатися.
 Зарыдать—заридати, ваголосити.
 Зарычать—зарикати.
 Зарѣзать—зарізати.
 Зарѣзаться—зарізатися.
 Зарѣзвиться — запустувати; розжируватися, розпустуватися, розжартуватися.
 Зарѣзка—см. Зарубка.
 Зарѣзь—заріз.
 Зарѣчний—зарічний.
 Зарѣчьє—зарічча.
 Заря—зоря.
 Зарябить—зарябіти; поморщити.
 Зарядный—набойний.
 Зарядь—набій.
 Заряжаніє—набивання.
 Заряжать, -дить — набивати, набити, заправляти, -правити.
 Заряжаться, -диться — набиватися, набитися.
 Засада—засідка, засіди, залягання, підсідка, залога, зальоги.
 Засадный—засідковий, зальоговий, підсідковий.
 Засаживать, -дить (за работу)—присаджувати, присадити, васаджувати, -дити; (пригвоздить) забивати, -бити, зашпилити, -лити.
 Засаленный—заялозеный.
 Засаливать, -лить (запачкать жиромъ)—засмальцьовувати, засмальцьовувати, заяложувати, -лозити, валюювати, -лоіти.
 Засалютовать—заясувати.
 Засапѣть—засопти.
 Засаривать, -рить—засмічувати, -смітити; запорошувати запорошити (пылью); замулювати, -лити (иломъ).
 Засасывать, -сать—засмоксувати, засмоксувати, засисати, -ссати; затиювати, втиювати, -гти.
 Засахаривать, -рить — цукро-

вувати, -рувати.
 Засахариваться, -иться—цукроватити, поцукроватити.
 Засватать — засватати, заручити.
 Засверкать—заблискати, залискати, заблискотити; замиготити; заблімати.
 Засверлить—засвердлити.
 Засвидѣтельствованіє — свідчення, посвідчення, засвідчення.
 Засвидѣтельствовать — засвідчити, посвідчити.
 Засвирѣпствовать — залютовати.
 Засвистать—засвистати.
 Засвистѣть—засвистіти.
 Засвѣтло — завидка, завидко, завидна, повидну, за сонця, за дня.
 Засвѣтлѣть — заяснити, заоріти.
 Засвѣчивать-тить — засвітлювати, -тити, засвічувати, -тити, запалювати, -лити.
 Засадаваться (въ картахъ) — заділитися.
 Заселеніє — залюднення, осадження.
 Заселенность — залюднення, залюдненість.
 Заселенный — оселяний, залюднений.
 Заселять, -лить — залюдняти, залюднити, налюдняти, -нити, осаджати, -дити.
 Заселяться, -питься—залюднятися, залюдніти, осаджатися, -дитися, налюднятися, -нитися.
 Засеменить (ногами) — задріботити, задрібювати.
 Засиживаться, засидѣться — засиджуватися, -сидітися, забарятися, забаритися, зчуманіти, зчуманіти.
 Засильє—запосілість.
 Засиниться — засинити, засинитися.
 Засинѣть — засиніти.
 Засіять—засяти, засяяти, заяснити.
 Заскабливать, -скоблить — заскроманджувати, -дити, заскрібати, -бти.
 Заскакать—застрибати, заскакати.
 Засквернословить — залихословити.

- Заскользить — заковзати, за-
сбвгаться.
- Заскорбнуть — зашкарбти.
- Заскорузный — шкорупкий,
шкоруплий, скрупілий.
- Заскрежетать — заскреготати.
- Заскрестись — зашкрябаться;
(о мышах) — занорити.
- Заскресть — зашкрябати.
- Заскрипѣть — заскрипіти, за-
рипати, зарипіти.
- Заскучать — занудитися, за-
скучати.
- Заслать, засадить — заплішити.
- Заслащивать, -сладить — під-
солонжувати, -дити.
- Заслонка — заслінка, затулка,
заставка.
- Заслонять, -нить — затуляти, за-
стувати, -стити.
- Заслуга — заслуга.
- Заслуженность — заслуговість.
- Заслуженный — заслуговий,
заслужний.
- Заслуженное — заслужина, за-
служенина.
- Заслуживать, -жить — заслуго-
вувати, -гувати, заслужу-
вати, -жити; заробляти, -
бити.
- Заслушиваться — заслухува-
тися.
- Заслышать — зачути.
- Засмаливать, -смолить — засмо-
лювати, лити.
- Заслюнивать, -нить — заслиню-
вати, заслинити.
- Засматривать — зазірати, за-
глядати.
- Засматриваться, -рѣться — за-
дивлятися, задивитися, за-
глядатися, -глядітися.
- Засмѣять — засміяти.
- Засмѣяться — засміятися.
- Засновать, заткать — обсну-
вати, заснувати.
- Засновать, забѣгать — засно-
вигати.
- Заснуровывать, -ровать — пово-
лочити, заповолочити.
- Заснувший — заснулий.
- Засовъ-засув, засувка, засобок.
- Засовывать (руку) — посягати,
посягти; (задѣть, запрягать
вещь к. н.) затасовувати, -
сувати, запроторювати, -ри-
ти; (задвинуть) засувати, -
сунути.
- Засовѣститься — засороми-
тися.
- Засолонѣть — просоліти.
- Засопѣть — засопти.
- Засоренный — засмічений, за-
мулений.
- Засрѣние — засмічення, заха-
растріння, захарастиіння.
- Засорять, -рить — засмічувати,
засмітити, захарастрявати,
-растрити.
- Засориться, забиться — заха-
растритися, захараститися.
- Засосанный — засмоктаний.
- Засосать, начать сосать — за-
ссати.
- Засосаться — зассатися.
- Засось (зажора) — твань.
- Засохший — усохлий, засохлий,
засохляний; (отвердѣвшій
сверху) зашкарублий, зашк-
румілий.
- Заспать — заспати.
- Заспесивѣть — запиндючитися,
запишатися.
- Заспорить — зазмагатися, за-
сперечатися, змагнутися,
завестися; (ирон.) загриз-
тися.
- Заспѣшить — замоторитися, за-
квапитися.
- Застава (стража пограничная)
— застава; (городская) ро-
гатка; (сельская) царина.
- Заставать, -стать — заставати,
застати.
- Заставлять, -вить (загородить)
— заставляти, заставити,
застановляти, -вити, заго-
роджувати, -дити; (при-
нуждать) силувати, приси-
лувати, змушувати, -сити,
приневолювати, -волити; за-
молчать — зацитькувати, -
цитькати.
- Застаиваться, -стояться — за-
стоюватися, -ятися; плісні-
ти, запліснити, зацвітати, -
цвісти.
- Застарѣлость, давность — за-
давнення.
- Застарѣлый, запущенный — за-
давнений.
- Застарѣться — задавнитися.
- Застегивать, -гнуть — застібати,
застібнути; пряжкой — заш-
пінковувати, -кувати.
- Застегиваться, -гнуться — запи-
натися, запнутися, зап'я-
стися, застібатися, засті-
бнутися, спинатися, сп'я-
стися.

Застежка — запона, застібка, застіжка.

Застеклить—засклити.

Застеленный, завѣшеный — навішений.

Застенать — зазойкати, засто-
гнати.

Застигать, - стичь — застуку-
вати, - кати, захоплювати,
пнати, заскакувати, заско-
чити, злебедувати, злебе-
дати.

Застилать, - слать — застилати,
заслати, застеляти, засте-
лити.

Застилаться, - стлаться—засти-
латися, заслатися, засте-
лятися, застелитися.

Застилка — застеляння.

Застить—застувати.

Застойный — стоячий; зале-
жалый.

Застольный—застільний.

Застонать — застогнати; (за-
выть жалобно) заскиглити,
заскїмлити.

Застоявшийся—застояний, по-
застояний.

Застрахованіе—засекурування,
забезпечення, убезпечення.

Застраховать — засекурувати,
забезпечити, убезпечити.

Застращивать, - щать—заляку-
вати, - кати.

Застрекотать — заскрекотїти;
зацокотїти; (о сверчкѣ) за-
цвірчати.

Застрогать — загемблювати.

Застроивать, - строить — забу-
довувати, - дувати.

Застройка — забудування.

Заструиться — задзюрити, за-
струмити, почурїти.

Застрѣжка, бот. Sargmentum —
вусики.

Застрѣливать, - лить — застре-
лювати, - лити, устрелюва-
ти, - релити.

Застрѣха—стрїха.

Застрявать, застрячь—застря-
гати, застряти, застрягти,
устрягати, - гти.

Застуда—застуда.

Застудить—застудити; захопо-
дити.

Заступать, - пить — загороджу-
вати, - дити, застувати, за-
стіти; боронити, оборонити.

Заступаться, - питься — засту-
патися, заступитися, обста-

вати, обстати (за ким).

Заступникъ, - ница — оборо-
нецъ, - ронница.

Заступничество—оборона.

Заступъ — рискаль, цаперка,
надїлок.

Застучать—застукати, запука-
ти; (глухо) застугонїти;
(глухо, сильно) загупати;
(зашумѣть) зашубортати;
(учащенно)-застукотїти, за-
шурготїти, загрюкати, за-
грюкотїти, загрякотїти; (зу-
бами) заклацати; (о дождѣ)
запорошати; (забарабанить)
затарабанити; (о сердцѣ)
заколотитися.

Застывать, - стыть—застигати,
застигти, холонуть, похо-
лонуть, захолонуть; (зако-
ченѣть) заковизнути, зако-
визти.

Застывший—застиглий, ости-
глый, захололий.

Застыдить, устыдить—загань-
бити, засоромити.

Застыдиться — засоромитися.

Застѣнчивость — унимливість.

Застѣнчивый—унимливий.

Застѣнять—застувати.

Засудить—засудити; - ся - запо-
зиватися.

Засуетиться—завештатися, за-
метушитися; заклопотатися,
затурбуватися, запоратися;
(заторопиться) захвощати-
ся; (зашевелиться) заша-
мотатися; (забѣгать) збїга-
тися.

Засусливать, - лить—замусолю-
вати, - муслити, замурзу-
вати, - зати.

Засуха—посуха, суша.

Засучивать, засучить — підсу-
кувати, підсукати, засуку-
вати, - кати, закасувати, -
сати, заочувати, - котити,
закачувати, - чати.

Засушивать, шить — засушу-
вати, засушити.

Засушка—засушування.

Засчитаться, углубиться въ
счеты—зарахуватися.

Засылать, - слать — засилати,
заслати.

Засылать, ссылать, - слать —
завдавати, завдати, заси-
лати, - слати.

Засылка — заслання, заси-
лання.

Засыпать, заснуть — обсіпати, обіспати, засинати, заснути.

Засыпать, засыпать — засипати, -сипати, заснічувати, заснітити; (рану напр.) затоптувати, -тати.

Засыхать, -сохнуть — усихати, усох(ну)ти, засохнути, засохти; (отвердѣть, покрыть-ся коркой) зашкарубнути, зашкруміти.

Засѣвать, сѣять — засівати, засіяти, сіяти, усіяти.

Засѣвъ — сімба, засів, сіянка, сімба.

Засѣданіе — засідання.

Засѣдатель — асесор; лавник.

Засѣдательскій — асесорський; лавницький.

Засѣдать, -сѣсть — засідати, сісти; залягати, -гти.

Засѣка — карб; засік, засіка; (о лѣсѣ) заказник.

Засѣкать, -сѣчь — карбувати, закарбувати; шмагати, зашмагати, засікати, -сікти; ся-стрехуватися (о лошади).

Засѣрѣть, расѣрѣтать — засіріти.

Затаиваніе — тайба, таювання.

Затаивать, -таить — затаювати, -іти.

Заталкивать, -толкать — попихати, -пхнути, підпихати, підіпхнути.

Затанцовать — затанцювати.

Затапливать, -пить (печь) — підтоплювати, підтопити, підпалювати, -лити, запалювати, -лити; (водой) затопляти, підтоплювати, пити.

Затапывать, -птать — затоптувати, затоптати, затолочувати, -лочити; (запачкать) заслідити.

Затараторить — заторочити, задзігорити, задріботити, заторохкотити, заторохтити, запащекувати, забелькотати.

Затаскивать, -щить — затиювати, затиювати, заволікати, -локати, запрогорювати, торити, запекувати, -пекати, затасовувати, -сувати, затиювати, -тирити, зацупити, забити; заяложувати, лозити.

Затачивать, -тачать — залату-

вати, -латати.

Затачивать, -точить — заострювати, -рити.

Затвердѣлый — замуцкуватий, затужавілий, заціпкуватий, оцупілий.

Затвердѣть — затвердіти, оцупіти, затверднути; (сверху въ видѣ корки) зашкарубнути; (о почвѣ) забучавіти; (о землѣ размокшей) стужавіти; (зачерствѣть) залубуватити; (окоченѣть) закацубнути, закацюбнути, закацюбти.

Затверживать, -твердить — завчати, -чити.

Затворенный — зачинятый, зачинений.

Затворка — засувка.

Затворникъ, -ца — відлюдник, -ця, пустельник, -ця.

Затворническій — відлюдницький, пустельничий.

Затворничество — відлюдництво, пустельництво.

Затворъ — замичка, замик; келія пустельнича.

Затворять, -рить — зачиняти, зачинити.

Затворяться, -риться — зачинятися, зачинитися.

Затекать, -затечь — затікати, затекти; (о конечностяхъ) терпнути, затерпнути.

Затекшій — затеклий.

Затекъ (подтекъ, синякъ) — басаман, синяк, синець; (отекъ, обрюзглость) опух, пухлина, пухленина, пухлятина; (течь) теча.

Затемненіе — затьмарення, затемнення, засутеніння.

Затемненный — тмянний, затьмарений, засутенілий.

Затемнѣть — посутеніти, засутеніти.

Затемнять, -нить — тмити, затмити, тьмарити, затьмарити, тьмити, затьмити, темнити, затемнити, темрити, затемрити, затіняти, нити.

Затепливать, -лить — засвітлювати, -тити.

Затеребить — заскубти, засмикати.

Затеривать, -терять — губити, загублювати, -бити.

Затеряться — загубитися.

Затесаться—утересуватися.

Затикать—затокотіти.

Затирать, -тереть — затирати, -терти; (заминать, -мять) затасовувати, -сувати; (надавливать, -вить) замулювати, -муляти; (о льдѣ) зашеретувати.

Затискивать, -скать — запихати, -пхати; затискати, -тиснути.

Затихать, -хнуть — затихати, затихнути, тихшати, утихшати, ущухати, ущухнути, ущуляти, ущуліти, занишкати, -нишкнути: (о вѣтрѣ) залягати, залягти.

Затихшій—утихлий, ущухлий, затихлий, занишклий.

Затишье — утишка, тиша, безвѣтря; затишок, затишина.

Заткать—поткати.

Затлѣть, -ся—затліти, -ся.

Затмѣвать, -тмить — тьмити, затьмити.

Затмѣніе—(астр.) міна, затемнення; стума, стуманілість, затьмара.

Затолачивать, -лочь—витолочувати, чити.

Затолкать (начать толкать) — заштовхати; (забить толчками) заштовхати.

Затолкнуться—забалекатися; спантеличитися.

Затолочь—затовкти.

Затонный—саговий.

Затонуть—заринути, зарнути, потонути, потопитися.

Затонъ—сага.

Затопать—затопотіти; (тяжело пойти) загупати.

Затоплять, -пить—затопляти, затопити (въ печи); поніматити, поняти (заливать); топити, потопити.

Затопыряться—настовбурчитися, нахапудитися.

Заторговать—заторгувати.

Заторжествовать — утриюфувати, затріюфувати.

Затормозить—загальмувати.

Затормошить—засмикати, засіпати; (сбить съ толку) заборотати.

Заторопить—схватати, замоториги.

Заторопиться — замоторитися, захвощатися, захапатися, заквапитися.

Заторь—(тѣснота, давка) тиск, тїснява; (напорь льда) зашерет, шеретнява.

Затосковать—засумувати, затужити, занудитися.

Заточать, -чить—засилати, -слати; замикати, -мкнути.

Заточеніе—заслання; неволя, ув'язнення.

Заточникъ, -ца — засланець, нниця, в'язень, в'язенниця.

Затошнить (кого) — занудити, заканудити, закав'ядити, завадити (кому).

Затрава—цькування; (пушечн.) запал; (ружейн.) панїека.

Затравить—уцькувати, зацькувати.

Затравникъ, пушечн.—запальник.

Затравный—запаловий.

Затрагиваніе—зачеп, займання.

Затрагивать, -нуть—зачіпати, зачепити, займати, зайняти, торкати, -кнутити, заривати, -рвати.

Затрапезная—ідальня.

Затрапезникъ, -ца—ідальник, ця.

Затрапезъ, мануф.—пістрія.

Затрапезный, церков.—затрапезный; ідальний.

Затрата—уклад, витрата, видаток.

Затрачивать, -тратить—витрачати, витратити, укладати, укласти.

Затрепетать—затріпотіти, затріпотати, затіпатися, затріпатися, затремити, затруситися.

Затрещать—залускати, залускотіти, затріщати, затріскотати, тїти; (заболтать) зацокотати, -тїти, запоросшати; (вастучать) зацокотати, зацокотіти.

Затрещина—потилишник, запотилишник.

Затубить—затремити, засурмити.

Затрудненіе—(помѣха) завада, перешкода; (хлопоты) морока, заморока; (трудность) труднація, труднота, труднївка, труднощі.

Затруднительно трудно, утрудно; упритрудь.

Затруднительность — трудна-

Затруднительный — Захандрить.

Ція, утрудливість, затрудливість, сутужність.
 Затруднительный — утрудний, утрудливий, труднаційний, сутужний, суетний.
 Затрудняют, - нить — труднити, утрудняти, утруднити, морочити, перешкоджати, - кодити, заважати, - вадити, завгаряти, - гарити (кому).
 Затрушивать, сить — затрушувати, - сити.
 Затрясти-затріпати, затрусити. Затрястись — затруситися.
 Затужить — зажуритися.
 Затукать (топоромъ) — зацюкати.
 Затуманивать, - нить — затуманювати, затуманити.
 Затуманиться, омрачиться — затуманіти, потуманіти.
 Затуплять, - пить — потупляти, - пити.
 Затусклый — померхлий.
 Затухлый — згаслий.
 Затухнуть — згасити, загасити, загаснути.
 Затушить — погасити, загасити.
 Затхлость — притхля.
 Затхлый — притхлий.
 Затыкать, - ткнуть — затикати, заткнути, катуляти, - лити, зашпунтовувати, - тувати, зашулювати, - шулити; застромляти, мити.
 Затылокъ — потилиця, карк.
 Затылочный — потилишний, карковий.
 Затыльный — задній.
 Затѣвать, - ять — загадувати, загадати.
 Затѣи — вигадки.
 Затѣйливость — вигадливість; штучність.
 Затѣйливый — вигадливий, чмутовитий, витребенькуватий; штучний.
 Затѣйникъ, - ца — чмут, чмутник, - ця, чмутовик, ха.
 Затѣйничать — вигадувати; витребенькувати.
 Затѣйщикъ, - ца — привідця, направики, ця.
 Затѣмъ — відтак, потім, а там, а далі, аж там.
 Затѣнять, - нить — затіняти, затінити.
 Затѣя — затіва, загад, вигадка, витівка.
 Затявкать — задзвякати.
 Затягивать, - нуть — заволончати,

ти, - чити, затягати, затягти; (дѣло) воловодити; (льдомъ) зашорхати, - шерхти; (петлю) зашморгувати, - гнути, загрундать — зювати, - зювати, запетлювати.
 Затягиваться, - нуться, — затягаться; (о петль, узль) зашморгуватися, - гнутися.
 Затягивающийся — затяжний.
 Затяжка — (ремешекъ, шнурокъ) поволока: (проволочка) тяганина, відволока; (у невода) матня.
 Затяжной — тяганковий (дождь) — облоговий, обліжний.
 Заугарить — зачадити.
 Зауздывать, зауздать — загнуздувати, загнуздати.
 Заунывность — жалібність, журливість.
 Заунывный, о — жалібний, журливий, о.
 Заунокойное (служеніе) — парастас.
 Заунокойный, поминальный — задушний.
 Заупорствовать — заопирувати, занатуритися, занатужитися, закомезитися, забаскалитися, навратитися, завинперитися, згедзатися, згедзкатися; (о лошади) згусуватися.
 Заупрямиться — см. Заупорствовать.
 Заурчать — збурчати.
 Заурядный — аби-який, вичайний.
 Заусеница — задирга, задирка, задерачка, ваногтиця.
 Зауськать — зацькувати.
 Заутреня — утренья.
 Заутюживать, - жить — відпрасувувати, - сувати.
 Заушать, - шить — ляпаса давати, дати.
 Заушица — лящ, ляпанець, ляпас.
 Заушица (опухоль за ухомъ) — заушниця.
 Зафрантить — зачепуритися.
 Зафыркать — зачмихати, запорськати.
 Зафрахтовать — поеднати до перевозу.
 Захаживать — заходити.
 Захаивать, - хаить ганити зганити.
 Захандрить — занудитися.

Заханжить - Зацвѣтатъ.

Заханжить—заханжувати.
 Захаркать—похрякати.
 Захвалить—захвалити, перехвалити.
 Захвасть—зачеднитися, захвалитися.
 Захватать—захапати.
 Захватливый—хапкий.
 Захватный — займанний, захопливой, загарбний.
 Захват—забранныя, займанья, загарбання, захоплення, привлащення.
 Захватывать, -тить—займати, -няти, захапувати, -хопити, засягати, -гти, спостигати, -гти. (зстигать) запопадати, -пасти, заскакувати, -скочити.
 Застукать на чому, злапати. (братъ, хватая, присваивать) запоривати, -порвати, привлащати, -стити; (задерживать) затримувати, -мати; (крюкомъ) загачувати, -гачити; (заграбить) загарбувати, -бати.
 Захворать—захворіти, занедужати.
 Захирѣвшій, болѣзненный — захирілий, хирний, хирявий.
 Захирѣть—зачавліти, зачевріти, захиріти, захляти, за непасти, змарніти.
 Захитрить—захитрувати.
 Захихикать—захихикати.
 Захлебать—засьєрбати.
 Захлебываться, поперхнуться—похлинтися, похлинутися, заливатися, -литися, -плятися.
 Захлестать—забатожити, замалахати.
 Захлестывать, -снуть — хвискати, захвисьнути; (волной) заливати, -лити; (петлей) зашморгувати, -гнути.
 Захлопать — (аплодировать) заляскати, заплескати; (крыльями) заляпати; (въ ладоши) залопотіти; (дверью) загрюкати; (заморгать) залупати, закліпати.
 Захлопка—(клапанъ) хлипка, хлипок, клац, клацон; (затворка) засувка, зашіпка.
 Захлопотать—заклопотати.
 Захлопывать, -пнуть — зачиняти, -нити. (раптом) грюкати, нути.
 Захныкать—захныкати.

Заходить, зайти — заходити, зайти; (по дорогѣ) завертати, завернути; (за что) заступати, -пити.
 Заходъ—(закать) захід; (узкій проходъ) сутки; (отх. мѣсто) відхідник.
 Захождение—захід.
 Захожий — зайшлий, зайдний, завідний, навітний, приходящий, забіглий; человекъ—зайда, приходько.
 Захозяничать—загосподарювати.
 Захлаживать, -лодить — захладжувати, -дити.
 Захолодъ (тѣнист. мѣсто)—холодок.
 Захолустье—(глушь) закутень, глушина; (отдален. и малонасел. мѣсто) відсторонь; (закоулокъ) закут; (чаща въ лѣсу) густвина, гушина.
 Захорохориться—розприндитися.
 Захотѣлось — заманулося; (очень) забажалось; (вдругъ, сильно) закартіло.
 Захотѣть, пожелать—забагати, забажати, забягнути, забягти, захтіти, схтіти.
 Захотѣться—забагатися, побягатися, забягатися, забягтися, схотітися, заманутитися, похотітися; (вздумагься) забандоритися, заюхторитися.
 Захототать—зареготатися.
 Захрабриться—захрабрувати.
 Захрапѣть—захропоти.
 Захребетникъ—наймит, робітник.
 Захрипѣть—захарчати.
 Захромать—зашкандибати, закульгати, зашкитилгати.
 Захрустѣть—захрустѣти; (напр. о валежникѣ)—похробостіти.
 Захрюкать—згрюкати.
 Захудалый—миршавий, знидлий.
 Захудать—схуднути, змарніти.
 Зацарапать—задряпати, зашкрябати.
 Зацарствовать—зацарювати.
 Зацвѣтатъ, зацвѣсть—заквітати, заквітнути, уцвітати, уцвісти, обцвітати, -сти, зацвітати, -сти; (о хлѣбахъ) закрусуватися, накрусуватися.

Зацьловать—зацілувати.
 Зацьла—зачепа.
 Зацьплять, зацьпять—зачіпати, зачепити, учіпати, учепити, зачеркати, кнути, загачувати, гачити, зачіпшити, чепити.
 Зацьпитися—учепитися, зачепитися; (задѣть) зачеркнутися; (найти зацьлку, предлогъ) замутитися.
 Зацвкать—зачвкати, зачвкати; (губами) заплямкати.
 Зацарювать, ровать—зачарювати, рувати; заворожувати, жити.
 Зачастую—завчасто, по часту.
 Зачатіе—законіння.
 Зачатокъ, начало — початок, зав'язка.
 Зацахлый—заниділий, зосклілий, зачучверілий, зниділий.
 Зацахнуть—занидіти, зоскліти, скапнути, зачучверіти, знидіти; (недоразвиться—овернѣ) приплюскнути.
 Зачваниться—завеличатися, заганчитися.
 Зачеркивать, - кнуть—викреслювати, лити, замазувати, зати.
 Зачернить—зачорнити.
 Зачернѣть—зачорніти.
 Зачерпывать, - пнуть—зачерпати, зачерпнути, зачерети, зачеряпити;—очень много—зачеберхнути.
 Зачерствѣлый—счерствілий, зашкарублий;—закоренѣлый—запеклий.
 Зачерствѣть—зачерствіти, счерствіти, почерствіти.
 Зачерчивать, - тить—зарисовувати, сувати.
 Заческа—зачіска, зачісування.
 Зачесывать, сать—зачісувати, чести.
 Зачесаться—(почесаться)—зачухатися, зачухмаритися; (зазудить) засвербіти.
 Зачесть—зарахувати, залічити.
 Зачетный—залічений; семестровий.
 Зачесть—залік, залічення, зарахування, розрахунок; семестровий іспит.
 Зачинать, зачать—зачинати, починати, чати; (зарождати) законяти, нити.

Зачинивать, - нить—лагодити, полагодити.
 Зачинка—лагодіння, лагодження.
 Зачинщикъ—заводця, заводіяка, причинець, -ниця, привідник, -ця, початун, -ха.
 Зачинь—почин, початок.
 Зачирикать—зацвірінькати, зацвіріньчати.
 Зачисленіе—залічування; впис, вступ.
 Зачислять, - лить—залічувати, чити; вписувати, сати, записувати, сати.
 Зачитываться, - таться—зачитуватися, татися.
 Зачихать—зачхати.
 Зачмокать—зацмокати.
 Зачумѣть, заразить—зачумити.
 Зачумленный—зачумлений.
 Зачуять—почути, зачути.
 Зачѣмъ, для чего—навіщо, нащо; чего, чому, чом; то—навіщось; -бы—нащось.
 Зашавкать, зашамкать—зашавкати, зашавкоти.
 Зашагать—постебнувати.
 Зашалить—запустувати, заюрити, зажирувати.
 Зашарить—занишпорити.
 Зашаркать (ногами)—зачовгати, засовгати.
 Зашатать, закачать—захитати.
 Защищаться (заколебаться)—захитатися; (заходить)—зашвендяти.
 Зашвыривать, - рнуть—шпурляти, рнути, зашпурнути, закидати, кнути.
 Зашевелить—заборушити.
 Зашевелиться—(засуетиться) зашамотатися; (закнишѣть) закомешитися.
 Зашеекъ—карк.
 Зашеина—потилишник, запотилишник.
 Зашелестѣть—шиширхнути, зашелестіти, зашамотати, шелехнути, шелеснути, шерхнути, шебернути, шебернути, зашарудіти, зашамотіти, зашварготати, зашелестіти.
 Зашелець—зайда, приходько, заволока.
 Зашептать—зашепотати, зашепотіти, зашушукати.
 Зашершавѣть—закосшлати, закудлати.

Зашибать, -бить—забивати, -бити; заробляти, -бити; піячити, запіячити.

Зашивать, зашить—зашивати, зашити; (негладко, нехорошо) закопирсати.

Зашипѣть—зашипіти, зашипотіти; (о змѣѣ) засичати; (на огнѣ) зашкваркотіти, зашкварчати.

Зашлепать, замочить (грязью)—задріпати, забекати, забовтати.

Зашлепаться. забрызгаться (грязью)—заталапатися, забейкатися, задріпатися.

Зашмыгать—засновигати, зашмигляти.

Зашнуровывать, -ровать—поволочити, заповолочити, ушнуровувати, -увати, мотузити, замотузити.

Зашпиливать, -лить—пришлилювати, -лити.

Заштопать—зацюрувати.

Заштукатурить—завалькувати.

Зашумѣть—зашуміти: (застучать) зашубортати; (о вѣтрѣ) забурчати; (объ огнѣ) загоготіти; (въ головѣ) зашумотіти; (сильно) загурчати.

Зашуршать, зашелестѣть—зашамотіти, зашарудіти.

Зашушукать—затишкувати.

Защепенывать, -нить—загружати, -зити.

Защebetать—защebetати.

Защеголять—захверцювати, захвинтикувати.

Защекотать—залоскотати, замарудити.

Защелка—клямка.

Защелкать, захлопать (кнутомъ) заляскати, захвостати; зашипнути; (о соловѣѣ) затьохкати.

Защемить—(ущемить) защекнути; (заболѣть) залептати, защеміти.

Защечный—позащичный.

Защита, прикрытіе—затуло, заслона, заборона, заступа; покровительство—захист, хист.

Защитительный—оборонный.

Защитникъ, ца—захистник, -ця, оборонецъ, -ниця.

Защищать, -тить—обороняти,

нити, захищати, -хистити, щитити, хистити.

Защищаться, -щититься—оборонятися, -нитися, захищатися, -хиститися, щититися, хиститися, ухиститися.

Защищенный—(отъ вѣтра) захистный.

Заѣдать, -ѣсть—заїдати, -їсти.

Заѣды—заїди.

Заѣздъ—заїзд.

Заѣзжать, -ѣхать—заїздити, заїхати, навертатися, -рнутися; (въ сторону—о саняхъ, повозкѣ) замелювати.

Заѣзжий—(прїѣзжий) заїжджий, навітний, завідний; (постоялый) заїздный.

Заѣхать—(ударить)—загилити; зацідити, защавити; (забраться) завітритися.

Заюлить—завертїтися, заметушиться.

Заюродствовать—заблазнювати.

Заявитель, -ница—заявник, -ниця.

Заявление—заява.

Заявлять, -вить, объявить—заявляти, заявити, оповіщатися, оповіститися, завідомѣти, -мити.

Заявляться, -явиться—сповіщатися, -віститися.

Заяць—заяць, заецъ.

Заячина—зайчатина.

Заячья капуста, раст. *Sedum teleblium*—масляне зілля; *S.* видъ асге—очиток.

Заячий—заячий, зайчачий, зайців.

Званіе—стан, фах.

Званный—проханий, кликаный.

Звательный(падежь)—кличний (одмінок).

Звать, называть—звати; кликати, покликати; гукати.

Зваться, называться—зватися.

Звено—ланка.

Звенчатый—ланкуватый.

Звенѣть—чеберчати, теленькати, дзвеніти, дзенькати, звенькотіти, черчати, дзеленьчати, дзеленькотіти.

Звонить—дзвонити; битъ въ колокола—калатати.

Звонкій—дзвінкий, тремкий, голосный, гучный; (о монетѣ) брязкучый.

Звонокъ—дзвоник.

- Звонъ—дзвін.
 Звуковой — згуковий, голосовий.
 Звукъ—згук, гук.
 Звучать—згучати, гучати, розлягатися, лунати.
 Звучность — згучність, гучність.
 Звучный — згучний, гучний, зичний.
 Звѣзда—зоря, зіра, зірка; зірниця, зорина, зориця, зорениця, зоряниця, (падающа) трут.
 Звѣздистый—зірчастий, зіркуватий.
 Звѣздный—звѣздовий, звѣзданий, зіркий, зоряний, зорявий, зірочний, зорешлий, зоряжний.
 Звѣздообразный — звѣздатний, зорястий.
 Звѣздоцвѣтъ, раст. Aster—крижи.
 Звѣздочетъ — планетник, звѣздар.
 Звѣздочка—зірка; раст. Callitriche—водозвідка.
 Звѣрина, звѣрин. мясо—звірина.
 Звѣринець — звірівник, звіринець, звірник.
 Звѣринный—звірячий.
 Звѣристый—звірний.
 Звѣробой, раст. Hypericum perforatum—іванок, стокривця; H. quadrangulum—прозірник; H. montanum, горний—трійця божа.
 Звѣрокъ—звіря, звіреня.
 Звѣроловный—ловецький.
 Звѣроловство—ловецтво.
 Звѣроловъ—ловець.
 Звѣрообразный — звѣропочобный—звіркуватий.
 Звѣрски—як звір, люто.
 Звѣрскій, звѣринный—звірячий, закатний.
 Звѣрство — звірячість, закатність, лютість.
 Звѣрствовать—звірувати, лютувати.
 Звѣрь—звір; собир.—звірина; крупный — нехар, нехара; плотоядный — м'ясожерний.
 Звѣрье, звѣри—звірина, звірота, звірня, звірря.
 Звяканіе—цоркіт, брязкіт.
 Звякать цоркотіги, цоркати брязкати, дзеленькати.
- Зданіе—будівля, будова, будинок, хорома, хоромина.
 Здраваніе, привѣтствіе—здоровкання.
 Здраваться — здоровкатися, витатися.
 Здорово—здорово.
 Здорово—здоров був.
 Здравость — здоровість; пожиточність.
 Здоровый—здоровий; (полезный) пожиточний; (крѣпкій, сильный) дужий, міцний, кремезний.
 Здравье—здоров'я, здоровля.
 Здравѣть—здоровшати.
 Здравякъ—здоровань, здоровель, здоровило.
 Здравое—розумно, розсудливо, статечно.
 Здравомысліе — яснодумність, тямота.
 Здравомыслящій—яснодумний, тямотний.
 Здравствовать—добре ся мати.
 Здравый—здоровий; — смыслъ—добрий розум.
 Здѣсь—тут, тута, тутки, тутечка, -чки, тутонька, -ньки; вотъ-здѣсь—ось-тут.
 Здѣшнй — тутешній, тутеський, тутейлий, тутейший.
 Зебра, зоол.—смугнач.
 Зеленика, раст. Lycopodium telado—нитота; L. clavatum—дереза; L. complatum—зеленець.
 Зеленить—зеленити.
 Зеленичка, пт. Molacilla flava—жовта плиска.
 Зеленный—городияний.
 Зеленоватый—прозеленуватий, призелений, призеленкуватий, зеленастий, зеленавий, позелений; (недозрѣлый) свидуватий, свидовигий, зеленкуватий, недостиглий.
 Зеленость—зеленість.
 Зеленушка, пт. Fringilla chlois—дзвенкач, зеленяк.
 Зеленщикъ, -ца — зеленяр,-ка, городинник,-ця.
 Зелечый—зелений; недостиглий, свильуватий, свидовигий.
 Зелень—зело; городина.
 Зеленѣть—зеленітися.
 Зелье—зілля; волшебное чарданья, трійло.
 Земельный—земельний.

- Землевладдѣлецъ, - лица -- земле-
власник, - ця.
- Земледѣлецъ — рільник, хлібо-
роб, - ник.
- Земледѣле — рільництво, хлі-
боробство.
- Земледѣльний — хліборобний,
рільничий.
- Земледѣльствовать — хліборо-
бити.
- Земледѣльческій — хлібороб-
ський, рільничий
- Землеи-мѣреніе — помір.
- Землекопный — грабарьскій.
- Землекопъ — грабарь, копач.
- Землемѣріе — помір, мірниц-
тво.
- Землемѣрный — помірний, мір-
ничий.
- Землемѣръ — помірчий, помір-
ник, мірник, мірчий.
- Землепашецъ — плугатарь, плу-
гатирь, плугач, ошач.
- Землеройка, зоол. *Logex* — рд-
жок, цїпкор, цїпкур, жд-
жок, скотка, чунок, ирджок.
- Землесось, тех. — землесмок,
грунтосмок.
- Землетрясеніе — землеструс.
- Землеудобреніе — угноіння.
- Землеудобрительный — угної-
ливий.
- Землечерпалка — землекопни-
ця; - рѣчная — днопроглиб-
ник, - ця, землечерпальниця.
- Землечерпаніе — землекопання;
(рѣчн.) днопроглиб, дно-
проглибня.
- Землечерпательный — земле-
копний, землечерпний,
грунточерпний.
- Землистый — землистий.
- Землица — земелька; ґрунтик.
- Земля — земля, персть, (суша)
суходіл; (страна) край, кра-
їна; (земь, поль) діл, по-
міст, земля; (церковная)
руга; (дѣвственная) цілина;
(вспаханная) рїлля; (стоп-
танная) збїй.
- Земляки — земляцтво.
- Землякъ — земляк.
- Земляника — сунїці; - зелена,
Fragaria collina — трускавка.
- Земляничный — суничний.
- Землянка — погребниця.
- Земляной — земляний.
- Земляные орѣхи, раст. *Lath-
rus tuberosus* — чина розова.
- Земно — аж до землі.
- Земнозранный — землевдний.
- Земной — земний, земляний.
- Земский — народній.
- Земство — селянство; народне
самозрядування.
- Зеркало — верцадло; (трюмо)
свічало.
- Зеркальный — верцадловий.
- Зеркальце — верцадлечко.
- Зернистый — зернатий, зерна-
їстий
- Зернить — зернити.
- Зерно — зерно, зернина; (ма-
ленькое) зерня; (отборное)
чоло; (пустое) пужина; (осы-
панное) падалиця; (въ
косточкѣ плода) рядло;
(ржаное) житина; (прося-
ное) просина; (маковое) ма-
чина; (перца) перчина;
(пшеница) пшонина; (фасоль)
хвасолина; (жемчужное)
перлина.
- Зерновая головня, раст. *Urtica
segetum* — засніт, заял.
- Зерновикъ (сѣменникъ въ ра-
стенїяхъ) насінник.
- Зерновой — зерновий; — хлѣбъ
збіжжя.
- Зерноядный — зерноїдний.
- Зерношко — зернятко, зїрко;
(тыквы) почка.
- Зефиръ — легіт.
- Зигзаги — кривульки.
- Зиждатель — творець, утвор-
ник, фундагор, засновник.
- Зима — зима; (снѣжная) на-
вдльна, западна зима. (на-
чало зимы) — перевозїмки.
- Зимний — зимовий, зимушний
- Зимовая — зимувати.
- Зимовка — зимівля.
- Зимовье — зимовище.
- Зимой — узимї, узимку, зимо-
вої доби.
- Зимородокъ, пт. — синевол, во-
домороз.
- Зинзивей, раст. *Althaea offic-
inalis* — калачики, проскурки.
- Зинзубель, столяр. — жологем-
бель.
- Зипунъ — сукмана, сїряк.
- Зїаніе — зїхання.
- Зїань — зїхати, зїяти.
- Злакъ — зїлля; злаки — травни-
сті рослини.
- Злато — злото.
- Златоглавый — золотоверхий.
- Златозарный — златозорий,
злотосїйний.

Златорунний—златововний.
 Златоселезенникъ, раст. *Chrysosplenium aeternifolium* — жовгяниця.
 Златотканний — злототканний.
 Златоустый — красномовний.
 Златоцвѣтний — злотобарвий.
 Златоцвѣтъ, р ст. *Chrysanthemum leucanthemum* — кралька; *C. segetum* — чимбрас; *C. inodorum* — роман, ромен, ромен зілля.
 Злачный — травнистий; хлібни.
 Злечь — гнівити, злостити; ся гніватися, злоститися, злувати, лютувати, злостувати.
 Зло, суц. — лихо, кривда, зло, шкода.
 Зло, нар. — люто; зо зла.
 Злоба — злосливість, завзятість, храп.
 Злобиться — злувати, злоститися.
 Злобность — злосливість, лютість, фацарність, фіглярність, злобність, завзятіє.
 Злобный — злісливий, злосливий, злобливий, фацарний, фіглярний, завзятий.
 Злобствовать — лютувати, злоститися, злостувати, злобувати.
 Зловоніє — сопух, сморід.
 Зловонный — смердючий, согушний.
 Злокредний — шкідливий, шкідний.
 Злобщій, -е — лиходійський, -о
 Злодѣй, -ка — лиходій, -ка, лиходієльник, -ця, злочинець, нниця.
 Злодѣйскій — лиходійський, злочинний, лихоробський.
 Злодѣйство — лиходійство, злочинство, злочин, лихоробство.
 Злодѣйствовать — лихородити, лиходіяти, лихувати.
 Злодѣяніє — злочинство, злочин.
 Зложеланіє — зложичність.
 Зложелательный — зложичний, ненасливий.
 Зложелательство — зложичність.
 Зложелательственность — зложичити.

Злой — лихий, злий, фіглярний, заїдлиий, опришкуватий, собакуватий, нелюдяний.
 Злокачественный — шкідливий; небезпечний.
 Злоключеніє — пригода, халепа, нещастя, лихо, лихобина.
 Злокозненный — каверзний.
 Злоумѣренность — злонамірність.
 Злоумѣренный — злонамірний.
 Злонравіє — лихота.
 Злонравный — лихотний.
 Злопамятность — зломомність.
 Злопамятный — зломомний, лихотомний.
 Злополучіє — недоля, пригода, халепа, нещастя, лихобина.
 Злополучный — бідомашний, горопашний, лихобинний.
 Злорадный — зловтішний.
 Злорадство — злогіка.
 Злорадствовать — зловтішатися, злорадіти.
 Злорѣчность — лихослів'я, лихомовність.
 Злорѣчивый — лихослівний, лихомовний.
 Злословіть, клеветать — обносити, обнести, чорнити, ганяти, злорічити.
 Злословіє, наговоръ — обмова.
 Злословный — обмовний, обносний.
 Злословящій — злоріка.
 Злостный — злосливий, підступний.
 Злость — злість; лютощі, лютість.
 Злосчастіє — недоля, пригода.
 Злосчастный — горопашний, бідомашний.
 Злоумышленникъ, -ница — зломисник, -ниця.
 Злоумышленный — зломисний.
 Злоумышлять, -злечь — зломисляти, зломислити.
 Злоупотребленіє — надужиток, надуживання, зловжиток, зловживання.
 Злоупотреблять, бить — надуживати, надужити, зловживати, -вжити.
 Злоухищреніє — підходці, підступ, хитрощі.
 Злющій — злосливий.
 Змѣевданный — зміястий.
 Змѣевикъ, раст. *Aristolochia clematilis* — хвилівник, хвилівник, хвойличник, хви-

лишник, филодник; раст. *Rumex aquaticus* - кінський щавель; м. нер.-серпентин. раст. *Polygonum bistorta* - криве зілля.

Змѣнышъ—гадюча, гадюченя.

Змѣиная трава, раст. *Brya media*—трясучка.

Змѣиный — гадючий, гадюцький.

Змѣистый—гадючний.

Змѣйка, раст. *Brya media*—трясучка, едрижник.

Змѣйки, раст. *Veronica longifolia*—язички.

Змѣя—гадюка, казюка, сорокуля; — гремучая *Crotalus horridus* тарахкавка; — очковая. *Coluber paia* — окулярник; — мѣдянка, *Vipera cherssea* — спижарка; — козулька, *Vipera berus*—гадюка;—*Pelias cherssea* — софія, поганка; — удавъ, *Eryx tuscus* — полоз, полозюк; — удавъ, *Boa constrictor*—жеретія; — змѣя - мѣдьяница, *Anguis fragilis* — веретільник, ниця, падалюк, падалець, падальник, падалиця; *Pelias berus*—фужела, гарч, фискавка.

Знакомецъ, мка — знайомецъ, мница, знакімецъ, мница.

Знакомить, познакомить—знайомити, зазнайомлювати, зазнайомити, обізнавати, знати, спізнавати, —знати.

Знакомиться, познакомиться—зазнайомлюватися, —омитися, зазнаватися, — знатися, знайомитися, познайомитися, спізнаватися, —знатися; (ознакомливаться) респізнаватися, знатися.

Знакомство—знайомство, знакімля, знакім'я, знакомість, знайомість, зазнавання.

Знакомый—знакомий, знаний, запізнаний; по знаку.

Знакъ (признакъ)—признака, ознака; (помѣтка) зазначка; ознака, знамено, свідочтво; прикмета; гасло; тавро; — препинанія — зупинка; —мягкій — ір; межевой—кляк.

Знаменатель—знаменник

Знаменательный — знаменний.

Знаменитость — знакомитість.

Знаменитый — знакомитий, славетний, уславлений, голосний.

Знаменіе—ознака, прикмета, гасло; знамено.

Знаменовать—(мѣтити, помѣчать) значити; (изображать, представлять) означати; (предвѣщать) вістувати.

Знаменосецъ—хорунжий, хоружий.

Знамо—відомо, сказано, знати.

Знамя—хоругва, корога, прапір, прапор.

Знаніе—знаття, знання, знайомість, відомість.

Знатно—добре, добриче, знаменито; нати, видно.

Знатность — бельможність, значність.

Знатный—вельможний, значний.

Знатокъ — знабець, знаюка, знайко.

Знать—знати, відати; тямити, вміти (чого); знатися (на чому); відома мати.

Знать, нар.—знати, мабутъ.

Знать, сущ. — значні пани, вельможне панство.

Знахарка шептуха, шептуня, баба, ворожка, примівниця, знатниця.

Знахарь—шептун, шептій, химородник, чудан, чаклун, ворож, ворожбит, примівник, знатник.

Значекъ — прапірок, прапорець; одзнака.

Значеніе—значіння; вага, сила; говага.

Значительность—значність.

Значительный — значний, поважний, важний; виразний; чільний.

Значить — значити, означати, визначати; важити; ся—бути вписаним, занотованим, зареєстрованим.

Знающій—знаючий.

Знобить студити, морозити, холодити.

Знобкіи—мерзлякуватий.

Знобкость—мерзлякуватість.

Знобъ—дригота.

Зной—шквара, спека, спекота, вар, жарота, сквар.

Знойный—шкварний, спекотливий, жаротний, пекучий, гарячий.

Зобастый—Зудѣніе.

- Зобастый**—воластий.
Зобать—умережувати, уминати; дзюбати.
Зобный корень, раст. *Scorpha laia aquatica*—ранник.
Зобъ—воло.
Зовъ—поклик, клик, кликання.
Зодіакъ—звірокруг.
Зодческій—будівницький.
Зодчество—будівництво.
Зодчій—будівник, будівничий.
Зола—попіл, луг, спудза, зола; горячая съ огнемъ — присок, жар.
Золовка—зовиця, зовухна.
Золотарникъ обыкновенный, раст. *Solidago virginica*—золотуха.
Золотильщикъ—золотник.
Золотистая бронзовка (жукъ)—оленка.
Золотистый—золотавий, золотастий.
Золотить—золотити, позолочувати, злотити.
Золото—зогото; (сусальное)—позолотка, позлітка, сухо злітка, шумиха.
Золотникъ—золотник; (механ.) одсічник.
Золотоискатель—злотошукач.
Золотой, суц.—дукат.
Золотой—золотий, злотистий.
Золотой подорожникъ. пт. *Emberiza citrinella*—жовтобрюх, жовтогрудка.
Золотоносный—золотнистий.
Золотообрѣзный—золотобережний.
Золотопрмышленникъ—золотарь, злотопромисловець.
Золоторотець—ракло.
Золототысячникъ, раст. *Erythraea centaureum*—центуря, ценцерія, центаврія, сердушник.
Золотошвейка—гаптарка.
Золотошвейный—гаптарський.
Золотошвейство—гаптарство.
Золотуха, мед.—скрофуля.
Золотушникъ, раст. *Antemaria dioica*—имин розовий.
Золотушный—скрофульовий.
Золоченіе—позолочування.
Золоченый—позолотистий.
Зольникъ—пспельняк.
Зондъ—мацовилка, кротика, свівер, штирь.
Зонтикъ—шатрик, парасоль.
- Зонтъ**—піддашшя; надъ воротами—острішок.
Зоркій, -о—зіркий, бачучий, гострозорий, бистрооккий, пильный, зирный, -о.
Зоркость—зіркість, гострозорість, бистрооккість, пильність.
Зоря, раст. *Levisticum officinale*—любисток.
Зрачекъ—попка, здрянка, зніца, здрінка, зрінка, зрінко, зрїлко, чоловічок.
Зритель, -ница—глядач, -ка.
Зрительный—зоровий (нервъ); глядний (заль).
Зрѣлище—видовище, видописько.
Зрѣлость—стиглість, доспілість, достиглість, дійшлість.
Зрѣлый—стиглий, доспілий, достиглий, дійшлий.
Зрѣніе—достигання, доспівання; зір, зрок.
Зрѣть—усмагати, стигнути, достигати, доспівати; (о людяхъ) доходити до зросту, до розуму; соглядати.
Зря—з опалу, навманя, наосліп, згаку.
Зрячій—бачучий, видючий.
Зубастый—зубатий; суц.—зубань.
Зубецъ (въ зубчатомъ колесѣ)—палець; вообще—зубецъ; выступающій—визубень; входящій—зазубенъ.
Зубило—шрубель.
Зубной—зубний; зубовий.
Зубокъ—зубок.
Зубоскалить—смішкувати.
Зубоскаль—смішко.
Зубоскальство—смішкування.
Зубочистка—корпозубка.
Зубрина—щерба, щербина.
Зубрить—зубити, щербити, зубкувати, вище бляти.
Зубровка, раст. *Hieracium bogalis*—чаполоть, чаполоч, гірчак.
Зубъ, зоол.—тур.
Зубчатый—зубчастий; о колесѣ—палечний.
Зубчикъ—зубок.
Зубъ—зуб.
Зудъ—сверб, сверблячка, свербота, сверб'ячка, чес, шипавка, свербіж.
Зудѣніе—свербіння, скомтання.

Зудѣть — свербіти, скомтати; (о ранѣ) ятритися.
 Зукъ, лт. *Charadrius*—цівкун, чиркун.
 Зыбка—колиска.
 Зыбкій — хисткий, хитливый, хибкий; трясовиный, грузький
 Зыбкость — хисткість, хитливість, хибкість; трясовиність, грузькість
 Зыбный—брижуватий, жмуруватий.
 Зыбучій—грузький, сипкий.
 Зыбь—брижа, жмури.
 Зыкъ—зіп, гарабак.
 Зычать—зіпати, гарабакати.
 Зычность—гучність, гарабачність.
 Зычный—гучний.
 Зѣвака — розвора, роззява, гава.
 Зѣваніе — позіхання.
 Зѣвать, -внуть — зіхати, зіхнути, позіхати, -хнути; гавиловити.
 Зѣвокъ—позіх.
 Зѣвота—позіхи.
 Зѣвунъ — позіхайло, зівайло.
 Зѣвъ—(Гаух) зіво; паща, хайло; отвір.
 Зѣло—занадто.
 Зѣница — попка, здрянка, зіница, здрінка, зрінка, зрінко, зрілко.
 Зюзя — хлюща; рюмса, рева, тонкосліз; ціяк, піяка; роззява, гава, розвора.
 Зябкій—мерзлякуватий, мерзлий, мерзкий, змерзлюк, змерзлюка.
 Зябкость — мерзлякуватість, мерзлість, мерзкість.
 Зябликъ, лт. *Fringilla coelebs* — букивчак, букодірка.
 Зяблый—мерзкий.
 Зябнуть, озябнуть — примерзати, примерзти, мерзти, змерзти.
 Зятевь—зятній.
 Зять (мужь дочери) — зять; (мужь сестры) — швагер, швагер.

И,

И—та, і, а.
 Ибо—бо, позаяк, через те що, т.м.що.

Ива серебристая, *Salix alba*—лоза, шелюг; *S. repens*—ницелоз; *S. viminalis*—талажчаник.
 Ивановъ червячекъ, насѣк. *Lamprygis postiluca*—світун.
 Иванъ да Марья, раст. *Melampyrum nemorosum*—сестрички, братки; *Viola tricolor*—полуцвіт, полуцвіток, удовів чобіт, зозульки.
 Иванъ чай, раст. *Epilobium angustifolium* — знітийник хлопський; -видъ *palustre*—зніт дівочий.
 Иверень—уламок.
 Ивнякъ—верболіз; пальмовый, раст. *Salix carnea*—смолоза.
 Ивовый — вербовый, лозовый.
 Иволга, лт. — вивільга, ева, вільга, фюкадло, іговна, ігола, іголий, іголій, -ка, олійник.
 Игла—голка; (парусная, рогожная) циганська голка; (вязальная) дріт; (деревян.) глиця; (горн. механ.) жигало; (хвойн.) голка, колючка, шпичка; (у льна, конопля) костриця; (безъ ушка) протір.
 Иглиный—голковый.
 Иглистый—шпичакуватий.
 Игловатый—колючий.
 Игообразный—гольчатый.
 Игнорировать—нехтувати, ігнорувати.
 Иго—кормига, ярмо; неволя.
 Иголочный—голешный.
 Игольникъ—голешник, іговник.
 Игольный—голковый.
 Игольщикъ, -ца-голькаръ, -рка.
 Игорный—гральный.
 Игра—гра; грання; гулянка, забавка, ігранка.
 Игралище—играшка.
 Игральный—гральный.
 Играніе — грання.
 Игранный—гранный.
 Играть — грати, вигравати; гуляти, бавитися, жартувати; удавати; грати, шумувати; (въ четъ и нечетъ) цятатися.
 Игривость — жартовливість, жвавність, веселість.
 Игривый—жартовливый, жвавий, веселый.
 Игривый—шумный, шумливый.

Игуменствовать—Извигистый.

Игуменствовать—игуменувати.
 Игумень, -нья - игумен, -ня.
 Идеаль - идеал.
 Идеальный—идеальный.
 Идотизмъ—йолоп'яство.
 Идотъ—йолоп, йолуп.
 Идолосклонникъ, -ца — пога
 недь, -нка, боввохвалець,
 лярця.
 Идолосклоннический—поган-
 ський, боввохвальний.
 Идолосклонство—поганство,
 боввохвальство.
 Идолъ—богван.
 Идолъскій—богванскій.
 Идти—см. Итти.
 Иждивеніе—держиво; напла-
 кошт.
 Изба—хата, хатина, хижа.
 Игрище—грище.
 Игрокъ—граль, грач.
 Игрунъ, -нья—жирун, -ха, пу-
 стун, -ха.
 Игрушечный—цяцьковий, за-
 бавковий.
 Игрушка—цяцька, цяцянка, ви-
 грашка, забавка.
 Избавитель, -ница—рятовщик,
 ця, визвольник, -ця.
 Избавленіе—визвил, рятунок,
 визволення.
 Избавлять, -вить — избавляти,
 вибавати, визволяти, лити
 Избавляться, -виться — вибав-
 ляться, вибавитися, визво-
 ляться, литися, збуватися,
 збутися, позбутися;—отъ—
 здихатися кого.
 Избаловать—спотворити, роз-
 пестити, зледашити;—ся —
 распеститися, зледащити,
 розволочитися.
 Избенка—хатчина, халуга, ха-
 лупича, халупчина.
 Избивать, -бить—вибивати, ви-
 бити, кацірувати, скаціру-
 вати.
 Избираніе—вибірання, обіран-
 ня.
 Избиратель, -ница—виборець,
 ниця.
 Избирательный—выборчий.
 Избирать, -брать—вибирати, ви-
 брати, обирати, обрати.
 Избиеніе—перебий, скаціруно.
 Избодать—сколотити (рогами).
 Изболѣться—переболити.
 Избороздить—покрбувати, по-
 дряпати.
 Избочениться—вбочитися.

Избраніе—обрання, вибрання,
 вибір.
 Избранникъ, -ца — обранець,
 нка, вибранець, -нка.
 Избранный—обраний, вибра-
 ний; виборний, добірний.
 Избродить—виходити, обходи-
 ти, обшвендяти.
 Избушка—см. Избенка.
 Избывать, избыть—збуватися,
 збутися, позбутися, зди-
 атися, спекатися чого.
 Избытокъ—переповня, зайви-
 на, достаток.
 Избыточествовать—достатку-
 вати, зайвувати.
 Избыточный—достаточный,
 зайвий.
 Избѣгать, -гнуть—уникати,
 кнути, ухилитися, ухилити-
 ся, сахатися, цуратися;
 (встрѣчи) украдатися, укра-
 стися.
 Избѣгать—вибігати.
 Изваяніе—рѣзбленія; статуя.
 Извергательный—викидаль-
 ный; усувальный.
 Извергать, -гнуть—викидати,
 кинути; вилучати, -чити, ус-
 вати, усунути, відстановли-
 ти, -вити.
 Извергъ—кат, звір.
 Изверженіе—(о вулканѣ) вибух;
 (изв. предметъ) виміт, ви-
 кид.
 Извертываться, -рнуться—вик-
 руватися, викрутитися.
 Известеобжигательный—вап-
 нярный, вапнопальный;—нал
 печь—вапнярка, вапельня.
 Известковый—вапнистый, вап-
 нный, вапенный, вапнистый.
 Известникъ—вапняр, вапель-
 ник, вапенник.
 Известняковый—вапняковий.
 Известнякъ, минер.—вапняк.
 Известь—вапна, вапно; (гаше-
 ная)—попильнуха.
 Изветшалость—зістарілість.
 Изветшалый—зістарілий.
 Изветшать—зістарітися.
 Извиваться—повиватися, -ви-
 тися; крутитися; (о змѣяхъ)
 клубачитися.
 Извивина—кривина; (рѣки)
 коліно.
 Извивистый—звертистый, кри-
 вий, колінкуватий, круче-
 ний.

- Извилина—закрючка, звертка, закрут.
- Извилистый—звертистий, колінкуватий, колінуватий.
- Извинение—вибачення, перепросини, пробачення, перепрос, скупа.
- Извините—вибачайте, будьте вибачні, даруйте мені.
- Извинительность—вибачність, пробачність.
- Извинительный, о—вибачний, пробачний, о.
- Извинять, ни́тъ—вибачати, вибачити, пробачати, бачити, дарувати, подарувати, збачати, збачити.
- Извиняться, -нётся—скупуватися, перепрошувати, перепросити; (взаимно)—перепрошуватися.
- Извиняющий—вибачний.
- Извлекать, влечь—витягати, витягти, виймати, вийняти; -пользу—спожиткувати, зужиткувати, скористати.
- Извлечение—витягання, виймання; витяг.
- Изнутри—з середини.
- Извнѣ—з окола, з надвору.
- Изводитъ, извести—переводити, перевести; страчувати, стратити, збавляти, збавити; (о вещахъ) махлярити, перемахлярити.
- Изводится, известись—переводитися, зводитися, вестися; зжуртисся, гинути, забанутися, нищитися; змарити.
- Изводъ—трата, згуба.
- Извозничать—хурувати, хурманувати; -волами—чумакувати.
- Извозный—хурманський, фірманський.
- Извозчикъ—збіржаник, візник.
- Извозъ—хурманка, фірманка.
- Изволение—призволення.
- Изволить—призволити, ззоятися, зволитися.
- Изворачивать, ротить—вивертати, перевертати, обертати, рнути; -ся—викручуватися, обертатися, -нутися.
- Изворсваться—роззлодіятися.
- Изворотливость—в'юнкість, викрутність.
- Изворотливый—в'юнкий, викрутний.
- Извороть—викрутня, викрут, викрутка.
- Изворочать—поперевертати.
- Извращать, -тить—переиначувати, -чити, попереиначувати, перекручувати, перекрутити, поперекручувати.
- Извращение—переиначування, перекручування; -фактовъ—перебрех.
- Извѣдывание—дізнання, зазнання.
- Извѣдывать—дізнавати, знати, зазнавати (чого).
- Извѣковать—звікувати.
- Извѣриваться, -рится—зневірятися, -віритися.
- Извѣстие—вість, вѣстка, звістка.
- Извѣстно—відомо, сказано, відома рч, знати.
- Извѣстность—відомість; слава.
- Извѣстный—відомий, знаний, звісний; певний, визначений.
- Извѣтъ—обмова.
- Извѣчный—поконвічний.
- Извѣщать, -стить—звіщати, -стити, уловіщати, -стити, завіщати, -стити, повіщати, -стити, завідомляти, завідомити.
- Извѣщение, увѣдомление—оповість, повідомлення.
- Изгадить—споганити, згидити, перенівчити, перекастити, розгидити.
- Изгара, раст. *Credo segetum*—зана.
- Изгарина—жужелиця.
- Изгибание—вигинання.
- Изгибать, изогнуть—вигинати, -гнути, згинати, зігнути; -ся—вигинатися, згинатися.
- Изгибина—закрут, лікоть, викрут, коліно.
- Изгибистый, излучистый—заломистий, вигинчастий; гнучкий, гнучий; в'юнкий, виверткий.
- Изгибчивый—гнучкий.
- Изгибъ—(кривзна) залім, залом; (поворотъ) заворот; (рѣки) коліно.
- Изглаживать, -дить—вирівнювати, вирівняти, плянтувати, сплянтувати.
- Изглаживаться, -дится—зникати, -кти.

Изгладать — Излучистый.

Изгладать — обгризти, згризти, пообгризати, позгризати.
 Изгнаніе — вигнання.
 Изгнанникъ, -ца — банита, вигнанець, нка.
 Изгнивать, -гнить — згнивати, нити, погнити.
 Изголовье — приголовач, узголов'я; у изголовья — в головах.
 Изгонять, -гнать — вигонити, гнати, витуряти, -рити; изъ владѣній — вируговувати, гувати.
 Изгородь — опліт, пліт, ліса, тин, горожа, перегорожа, вір'я; живая — запуст, обсада, живопліт.
 Изготовление — уготування, злаштування; виріб.
 Изготавливать, -вить — готувати, лаштувати, виробляти, бити.
 Изгрызать, зть — гризти, погризти, згризати, згризти.
 Изгрязнить — забруднити, закаляти.
 Изгуль — роспушта.
 Издавать, издать — (газету, книгу) видавати, видати; (звукъ, голосъ) подавати, подати; (законъ, приказъ) оголошати, -сити; оповіщати, оповістити; (теплоту) пашіти, запашіти; (запахъ) визіхати, видавати.
 Издавна — віддавна, здавна, з давнього давна, з давніх давен, зстародавна.
 Издалбливать, -долбить — видовбувати, -вбати.
 Издалека — здалека, здаля, одалік.
 Издание — видання.
 Издатель, -ница — видавець, -вни я.
 Издательский — видавничий.
 Издательство — видавництво.
 Издергивать, -гать — шарпати, пошарпати; дерти, подерти.
 Издерживать, -жать — витрачати, литратити, утрачати, утратити.
 Издерживаться, жаться — утрачатися, утратитися, обшугуватися, -гатися.
 Издержка — утрата, потрата, наклад.
 Издохлый — здохлий.

Издравле — см. Издавна.
 Издыханіе — конання, скін, здих, здихання.
 Издыхать, -дохнуть — здихати, здохти, поздыхати, виздыхати.
 Издѣвательство — поглум, глум, посміх, наруга.
 Издѣваться, обижать — збиткуватися, знущатися (з кого), кепкувати, глузувати, кптитися.
 Издѣвка, посмѣяніе — наруга, поглум, глум, глузування.
 Издѣліе — робливо, виріб.
 Изжалить — пожалити.
 Изжарить — спягти, спекти, засмажити.
 Изжариться — усмажитися, спектисся, спягтисся.
 Изжелта — упрожовть.
 Изжога — зага, печія, зга, згага.
 Иззелена — упрозелень.
 Иззубрить — вищербити, позубити.
 Иззубриться — позубитися, вищербитися.
 Иззябать, -бнуть — мерзти, змерзати.
 Излавливать, ловить — ловити, зловити, злапати.
 Излагать, -ложить — викладати, -сти.
 Излазить — вилазити.
 Изламывать, -ломать — зламувати, -мати.
 Изливагь, -лить — вилівати, -лити; сипати, висипати.
 Излишекъ — залишок, зайвина, перебір, передаток, злишок.
 Излишество — надмір; збиток; неумѣренность — надуживання.
 Излишне, напрасно — зайго, зайва річ.
 Излишний — залищній, збитний, безпотрібний.
 Изліяніе — вилів, вилівання; вияв, виявлення.
 Излвчиться — схиститися, ухиститися, умудруватися.
 Изложение — виклад, викладання.
 Изломъ — заїл, злом, перелом.
 Излучина — залом, луковина.
 Излучистый, изгибистый — заломистий, луковинний.

Излѣнится — зледащити, розлінуватися.

Излѣченіе — вилікування, гоіння, вигоіння, корування.

Излѣчивать, -чить — виліковувати, вилікувати, гоїти, вигоювати, вигоїти, корувати, викорувати.

Излѣчимый — вигойний.

Излюбленный — улюблений, укоханий.

Измазывать, -зать — вимазувати, зати, вимашувати, стити; вишмаровувати, -рувати; забрудняти, нити.

Измалывать, -молоть — змелювати, змолоти.

Измарывать, -рать — каляти, викаляти, покаляти, бруднити, забруднити.

Измачивать, измочить — змочувати, змочити.

Измельчавший — здрібнілий.

Измельчать — здрібнити; пробить на куски—кавальцювати.

Измельченный — здроблений, покришений, подроблений.

Измельчить — подробити, покришити.

Измождать, -дить — виснажувати, жити, знесплювати, лиги, зморювати, рити.

Изможденный, истощенный — нужний, виснажений, зморений, нуждений, зможений.

Измождене — виснаження, знемога, знещлення.

Изможить — сгамузати, здрузочити, розчерепити.

Измокать, -кнутъ — мокти, змокти.

Измокший — помокрілий, змоклий, змокрілий.

Измолачивать, -лотить — вимолочувати, -тити, перемолочувати, -тити.

Измолодь — вимолот.

Измель — змелювання, молоння; мливо.

Изморить — уколочати, утанажити, уморхати.

Изморозь — паморозь.

Измусливать, -слить — замурзувати, -зати.

Измученный — нуждений, змордований, змучений, катоаний.

Измучить — змордувати, змор-

дувати, змучити, замрдувати; (работой) спрацювати.

Измучиться — замучитися, змордуватися, змучитися, утанажитися; (работой) — спрацюватися.

Измыслить — зморювати, змудрувати, змізкувати, зковерзувати.

Измышление — вигадка, змудрування, змудровка, змізкованка.

Измена — зрада.

Изменение — зміна.

Изменникъ, -ца — зрадник, ця, перекинець, -ниця, перекинчик, -ця, невірник, -ця.

Изменнически — зрадою, зрадливо.

Изменнической — зрадницький, зрадецький.

Изменчивость — змінність, змінливість, несталість.

Изменчивый — змінний, змінливий, несталий.

Изменяемость — зміняльність.

Изменяемый — зміняльний.

Изменять, -нить — змінити, змінити, звихнути; (ком.) зраждати, зрадити кого.

Измерение — вимір, помір, мірвання.

Измеренный — вимірний, змірний.

Измеримый — вимірний, змірний.

Измеритель — мірник, змірник.

Измерительный — змірничий.

Измерить — зміряти, змірити, виміряти, обміряти.

Измять — зім'яти, пом'яти, побгати, зібгати.

Измяться — побгатися, зібгатися.

Изнанка — спідка, спід'низ, виверіт.

Изнасилование — згвалтування, обсилкування.

Изнасиловать — обсилкувати, згвалтувати.

Изнашивать, -нозить — зношувати, -сити; (обувь) стоптувати, -тати; -ся — поноситися.

Изнедалека — зблизька.

Изнемогать, мочь — знемагати, знемігти, неміщити, знемощити, знебуватися, знебути-ся, знесилюватися, -литися, упадати, упасти на силах, утанажитися,

Изнеможеніе—Изслѣдованіе.

Изнеможеніе—знемога, знемага, немога, незмога, знемощіння.
 Изнеможенный (чѣмъ)—знемаганий (на що), знесилений, знебулий, знемощїлий, виснажений.
 Износъ—зніс.
 Изношенный—цундравий.
 Изнуреніе—знуження, знужа, виснага, зморення, знесилення.
 Изнуренный—виснажений, зморений, знесилений, замлїлий.
 Изнурительный—виснажний, знесильний.
 Изнурять, -рять—морити, зморити, знужувати, жити, виснажувати, виснажити, затомлювати, мити.
 Изнутри—з-середини.
 Изнывать, изныть—понивати, понити, занивати, занити, нидїти, занидїти; (отъ страха) перемлївати, перемлїти.
 Изнѣженный—пещений, випещений, розпещений.
 Изнѣживать, -жить—пестити, розпестити.
 Изо—см. Изъ.
 Изобиліе—повня, ряснота, достаток, тук.
 Изобиловать—ряснїти, повнувати, достаткувати.
 Изобильный, -о—рясний, достатний, -о.
 Изобличать, -чить—висвїдчати, -чити.
 Изобличеніе—висвїдчення.
 Изобличитель, ница—висвїдник, -ця.
 Изображать, -зять—змальювати, -лювати, вимальювати, -лювати.
 Изображеніе—змальюваннє, вимальюваннє; (изображ. предметъ) малюваннє.
 Изобразительный, -о—мальовничий, -о.
 Изобрѣтатель, -ница—винахїдник, -ця, винаходець, -дниця.
 Изобрѣтательность—винахїдність, вигадливїсть, примуснїсть.
 Изобрѣтательный—примусний, винахїдний, вигадливий.
 Изобрѣтать, -бръсть—винаходити, винайти, вигадувати, вигадати,

Изобрѣтеніе—винахїд, винахїденнє, вигад.
 Изодрать—подерти.
 Изолировать—відокремити, відокромити, ізолювати.
 Изорванный—шлентавий, шонтавий, шанталавий.
 Изорвать—пометати, подерти, пошарпати.
 Изощреніе—вправа; загостреннє.
 Изощренность—вправнїсть; загостренїсть.
 Изощренный—вправний; загострений.
 Изощрять, -рять—вправляти, -вити; загострювати, -рити.
 Изощряться—вправлятися; коверзувати.
 Изработаться—спрацюватися.
 Изразецъ—кахля, кахель, кахоль.
 Изразцовый—кахляний, кахльовий, кахольний, кахельний.
 Изранить—поранити.
 Израсходовать—витратити, потратити, зужиткувати.
 Изрекать, -речь—вимовляти, вимовити.
 Изреченіе—вираз; приповідка.
 И рубить (въ куски)—пометати, потяти, порубати, посікти.
 Изругать—вилаяти.
 Изрывать, -рыть—прошпити, прошпитїти, розкопувати, -пати; (копытами) вибивати, вибити; (о курахъ) здрабисувати.
 Изрѣзанный, израненный—карбований.
 Изрядный—нешпетний, чималий.
 Изрыскать—вибїгати, виганяти.
 Изрытый, неровный (о дорогѣ)—пonorистий.
 Изрѣдка—уряди годи, неколи, коли-не-коли, деколи, уряди-часи.
 Изрѣзывать, -зять—перїзати, покраяти.
 Изсаливать, -лить—заяложувати, зити, засмальювати, -цювати; вишмарснувати, -рувати.
 Изслѣдованіе—дослїджваннє, дохожденнє чого; дослїд, гислїд, розвїдка,

Изслѣдователь, -ница — дослідник, -ця, дослідувач, -ка.
 Изслѣловать — досліджувати, -дити.
 Изсохлый — висхлий.
 Изсохнуть — висохти. усхнути; (о кожѣ) — перекоржавіти.
 Изстари — здавна.
 Изстрадаться — переболіти, настраждуватися.
 Изступление — несамоовитість, нестям.
 Изступленный — несамоовитий.
 Изсушать, -шить — висушувати, -шити.
 Изсѣкать, -сѣчь — вирубувати, -бати, витинати, тяти; тесати, витесати.
 Изсѣра — сіраво.
 Изсѣкаться, кнуть — висихати, -сохти; збавлятися, збавитися, витрачуватися, -титися.
 Изсѣклый — висхлий.
 Изувѣрный — бузувѣрний, фанатичний.
 Изувѣрство — бузувѣрство, фанатизм.
 Изувѣрствовать — бузувѣрити.
 Изувѣчение — калічення.
 Изувѣчивать, -чить — калічити, скалічити, покалічити.
 Изукрашивать, -сить — оздоблювати, -бити.
 Изумительность — зачудувальність.
 Изумительный, о — зачудувальний.
 Изумление — зачудування, дивування, подив.
 Изумленный — здумілий, зачудований, здивований.
 Изумлять, -мить — здумпяти, -мити, зачудовувати, -дувати, дивувати, здивувати.
 Изумляться, -миться — дивуватися, здивуватися, здумитися, здуміти, чудуватися, зачудуватися.
 Изумрудный — смарагдовий, шмарагдоочий.
 Изумрудъ — шмарагд, смарагд.
 Изуродование — знівечіння, скалічення, покалічення, спотворення.
 Изуродовать — знівечити, скалічити, покалічити, спотворити.
 Изустный, о — словесний, о.

Изучать, -чить — вивчати, вивчити, студіювати, вистудіювати.
 Изучение — вивчення, студія, студіювання.
 Изъ — з, зі, зміж, споміж, для: изъ-за — з-за, споза, через, почерез; изъ-за (кого, чого) — за (чим, чим); изъ-подъ — спід; изъ-полу — з половини; изъ среды — спронеж.
 Изъѣдать, -ѣсть — з'їдати, виїдати, -їсти.
 Изъѣздить — виїздити; з'їздити, -ся — з'їздитися.
 Изъявительный, -ное наклонение — спосіб дійсності, прямий спосіб.
 Изъявление — виказ, освідчення, ознака.
 Изъявлять, -вить — виявляти, виявити, освідчати, -чити; (согласіе) — поволятися, повоелитися.
 Изъязвлять, -вить — ятрити, з'ятрити.
 Изъянь — шварунок, вада, ганж, ганджа, ганджа, сказа, хиба, шкода, втрата.
 Изъяснение — з'ясування, вияснення, тлумачення.
 Изъяснимый — з'ясовний, вияснений.
 Изъяснитель, -ница — з'ясовник, -ця, тлумач, -ка, викладач, -ка.
 Изъяснительный — ясувальний.
 Изъяснять, -нить — тлумачити, ростлумачити, викладати, -класти.
 Изъятие — усунення, вилучення.
 Изъять — усунути, вилучити.
 Изыскание — розвідки, дослід.
 Изысканность — добірність, видосконаленість.
 Изысканный — добірний, видосконалений.
 Изыскатель — дослідник.
 Изыскательский — дослідницький.
 Изыскивать, -скать — вишукувати, кати, добирати, добирати.
 Изюмина — родзинка.
 Изюмный — родзинковий, озюмний.
 Изюмъ — озюм, родзинки.
 Изящество — хупавість, красність.
 Изящный — хупавий, красний.

Иканіе—Инкрустировать.

Иканіе—гикання, шикання, хикання.

Икать, **икнуть**—гикати, кнугти, шикати, кнути, **икати**, кнути, **хикати**, кнути.

Икона—образ.

Иконникъ—богомаз.

Иконный—образовий.

Иконоборецъ—образоборецъ.

Иконописецъ—см. **Иконникъ**.

Икорный—кав'ярний.

Икота, **икотка**—гикавка, шыкавка, **икавца**, **хикавка**, **хикалка**.

Икра—**ікра**. **Ікриця**, **кав'яр**; (мясистое подколѣнье) **литка**: (лягушечья) **жабьячі пацьорки**, **жабуріння**; (раковая) **пшеничка**.

Икрый—кашній, **кав'яруватий**; **литкатий**.

Икриться—нереститися, тертиса.

Икряной—ікряний.

Илемъ раст. *Ulmus montana*—**ільма**, **в'яз**.

Или—**або**, **чи**, **ачя**: **то** **або** **теж**; —**то** **бишь**—**чи** **то** **лак**.

Илистый—мулкий, **мульникуватий**, **мулистий**.

Иллюзія—мана, **омана**.

Иллюминовать—люминувати, **світлювати**; **кольорувати**, **барвувати**.

Иллюминаторъ—люминатор

Иллюстрировать—ілюструвати.

Иловатый—глеюватий.

Иль—**мул**, **глей**, **намул**, **твань**, **шлям**, **підмила**, **немола**, **памула**.

Именинникъ, —**ца**—**менинник**, —**ця**.

Именины—менини.

Именительный (гадежі)—**називний** (одмінок).

Именитый—значний.

Именно—**са** **ме**, **а** **са** **ме**, **власне**: **тогда**—**са** **ме** **тоді**.

Именной—**менний**.

Именованіе—**менування**.

Именованный (о числѣ)—**назвний**.

Именоватъ—**менняти**, **менувати**.

Имитация—наслідування.

Иммортель, раст. *Neluchrisum ageratum*—**безсмертник**.

Императорскій—**цісарскій**.

Императоръ—**цісарь**.

Императрица—**цісарєва**.

Имперія—**цісарство**.

Имущественный—**майновий**, **маєтковий**, **худобний**.

Имущество—**майно**, **маєток**, **пожиток**, **статок**, **ужитки**, **худоба**; **домашнее** **всякое**—**пенарство**; **собственное**—**своєщина**; **благопріобрѣтенное**—**набуток**, **надбанок**, **надбання**, **нажиток**; **недвижимое**—**нерухомість**, **маєтність**; **движимое**—**рухомість**, **нащадок**; **родовое** **отъ** **дѣда**, **отца**, **матери**, **брата**—**дідизна**, **батьківщина**, **материзна**, **братівщина**; **наслѣдственное**—**спадок**, **спадщина**; **государственное**—**державне майно**; **казенное**—**скарбове майно**; **заповѣдное**—**заказне**; **общественное**—**громадське**; **пожалованное**—**дароване**; **вещи**—**надіб'я**.

Имуцій—**заможній**, **маєтний**.

Имѣніе—**маєток**, **маєтність**; **родовое**—**дідизна**; **въ** **мороченное**—**відумерщина**.

Имѣть—**мати**; **намѣреніе**—**потягати**; **способность**—**тямувати**.

Имя—**імення**, **імя**, **м'я**, **мення**, **намено**.

Иначе—**інакше**, **окак**.

Инбиръ—**імбер**, **імберь**.

Инвалидный—**штаковий**, **штакуновий**.

Инвалидъ—**штакун**, **штак**.

Индеецкій—**індичий**.

Индейка—**пулька**, **індичка**.

Индексъ—**указник**.

Индивѣтъ—**шерженіти**.

Индиго—**калія**.

Индиговый—**калієвий**.

Индюкъ—**пуляк**, **пульпак**, **пуляш**, **індик**, **пульцан**, **індор**, **індюр**.

Индюшка—**пулька**, **індичка**.

Иней—**паморозь**, **намерз**, **опасть**.

Инжекторъ, **механ.**—**водогон**.

Инженеръ—**інженір**.

Инициатива—**привід**, **почин**.

Инициаторъ—**привідця**, **починник**.

Инкрустация—**жироване**.

Инкрустированный—**жирований**.

Инкрустировать—**упускати**, **жировати**.

Иновѣ; ець — Искорененіе.

Иновѣрецъ — чужої ець.
 Иновѣріе — чужоврство.
 Иновѣрный — чужовірний.
 Иногда — подеколи, часом, иноді, деколи, переймом.
 Иногородній — иншоміський, чужоміський.
 Иноземець, -ка — чужоземець, -ка.
 Иноземный — чужоземний.
 Иной — онакий, инший, другий, деякий, дехто.
 Инокія — черниця.
 Инокъ — чернець.
 Иноплеменникъ — чужородець.
 Иностранецъ — чужостороп, чужосторонець, чужоземець, чужиня, чужинець.
 Иностранка — чужанка, чужоземка.
 Иностранный — чужоземний, закордонний.
 Иноходець — ступак.
 Иноходный — ступаковий.
 Иноходь — ступ, ступа.
 Иноческій — чернечий.
 Иночество — чернецтво.
 Иночествовать — ченцювати.
 Иноязычный — чужомовний.
 Инстинктивный, -о — інстинктовний, -о.
 Инструктировать — інстругувати.
 Инструкторъ — регулямінатор, інструктор.
 Инструкция — регулямін, інструкція.
 Инструментальный — струментовий.
 Инструментъ — струмент, штрумент; (орудіе) начиння; мн. струмеція, правилля; (ремесл.) сарсама.
 Инсургентъ — повстанець.
 Интервалъ — перерва.
 Интересный, -о — цікавий, -о.
 Интересовать — цікавити.
 Интересоваться — цікавитися.
 Интересующійся — цікавий.
 Интересъ — інтерес, користь, зиск; цікавість, зацікавлення.
 Интрига — каверза; інтрига, зав'язка (в п'єсі).
 Интриганъ, -ка — фарон, -ка, баламут, -ка.
 Интриговать — фарьйонувати, коверзувати, баламутити.
 Искажать, -зять — спотворю-

вати, спотворити; переименувати, чити, перекручувати, -тити.
 Искаженіе — спотворення, переименування, перекручування.
 Искалывать, -лоть — колоти, поколотити, поштрикати.
 Искалѣченный — калічений.
 Искалѣчить — покалѣчити, переименувати.
 Искалѣчить, -ся, изуродовать, -ся — знївечитися.
 Исканіе — шукання.
 Искать, -пати — викопувати, -пати; покопати.
 Искатель — шукач, шукальник; приключеній — пройдисвіт, зайдисвіт.
 Искательный — улєсливий.
 Искательство — забіги, домогання.
 Искать — шукати, шатирити; судомъ — правотити; обьохот. собакъ — шкувати.
 Исклевывать, клевать — дзюбати, подзьобати; виклювати, в: дзьобати.
 Исключая, кромь — завгеть.
 Исключать, -чить — вилучати, чити, виймати, -няти, вискладати, -нути, викресляти, -лити.
 Исключеніе — виняток.
 Исключительность — винятковість, виключність.
 Исключительный — винятковий, виключний.
 Исковеркать — переименувати.
 Исковеркаться — переименуватися.
 Исковой — позовний.
 Исковырять — поколупати, покопирсати.
 Исклачивать, -лотить — бити, добити, выбити.
 Исколоть — пощєбати, поколотити.
 Искомый — шуканий.
 Искота — спредвіку, спредковїку, споконвїку, зісрво-вїку.
 Исконный — спредковїчний, споконвїчний.
 Ископаемый — копальний.
 Ископытъ (свихъ бабки у лошади) ковний; раст. Селіана сисіала — лихсманник, терлич, тирлич.
 Искорененіе — корчуданья, ви-

коріння; вибава, за-
гладя.
Искоренять, -нить—корчувати,
викорчувати, викоріюва-
ти, -няти; вибавляти, -вити,
загладжувати, -гладити.
Искорка—искоря.
Искоса—ускосом, укосом, ско-
са, зубоча, зизом, скрива,
крово, кокосом.
Искосить—покривити, поко-
сити.
Искра—искра, гискра, огнина;
(отъ солн. свѣта) скалка.
Искраивать, -кroitъ—викра-
вати, викроити.
Искренній—щирій, щиросер-
дній, щирящій.
Искренность—щирість, ши-
ренька.
Искривленіе—знабік, викрив-
кривуління.
Искривлять, -вить—перекри-
вляти, перекривити, ви-
кривляти, покривляти, -ви-
ти, покривуляти, покриву-
лити, спачувати, -чити.
Искривляться, виться—викри-
влятися, -витися, знабочу-
ватися, знабочитися, спа-
чуватися, -читися.
Искрястий—искрястий, ис-
кривий.
Искряться—искроватити, рях-
тити, искрити.
Искреметный—искряний.
Искромсать—покришити, по-
чикрижити.
Искрешить (какъ макароны)—
полокшити, покришити.
Искрящійся—искряний.
Искупать, -пить; (грѣхи), нести
эпитемію—покутувати, спо-
кутувати; викупати, відку-
пляти, -пити.
Искупитель—рятовник, виз-
вольник.
Искупительный—покутний.
ИскуПЛеніе—визвіл.
Искуситель, -ница—споку-
сник, -ця.
Искусительный—спокусливий.
Искусникъ—мистець, митець.
Искусность—мистецність, май-
стерність, вправність, умін-
ність, умілість, штудер-
ність, штепність.
Искусный—мистецний, май-
стерний, мистецький, умін-
ний, умілий, вправний,

штудерний, шталний, штуч-
ний;—очень—премудрий.
Искусственность—штучність,
робленість, штукованість.
Искусственный—штучний, шту-
кований, роблений.
Искусство—артизм, мистец-
тво, умілість
Искуситься—накущитися.
Искусъ—спроба, іспит.
Искушать, -сить—підкушувати,
підкусити, спокушати, -сити,
підводити, вести на спо-
кусу.
Искушеніе—підкуса, покуса,
спокуса.
Искушенный, соблазвившійся
(чѣмъ)—понажений (на що).
Искусъ—позов.
Испакостить—спаскудити, зні-
вечити.
Испанія—Еспанія, Гишпанія.
Испанскій—еспанський, гиш-
панський.
Испареніе—опар, випар; виздъ,
пара.
Испарина—потн.
Испарять, -ся—парувати.
Испахать—виорати.
Испачканный, грязный—ки-
ринний.
Испачкать—покаляти, забруд-
нити, (пальцами)—побала-
зувати.
Испачкаться, огадиться—об-
гидитися, покалятися, заб-
руднитися.
Испепеленіе—спопеління.
Испепелить—спопелити.
Испечь—спекти.
Испещреніе (черточками)—кар-
бування; (полосами) смужін-
ня.
Испещренный (нарѣзками,
рѣзьбой)—карбований; (кра-
пинками) капканистий, кра-
повий.
Испещрять, -стричь—(черточ-
ками) карбувати, покарбува-
ти; (полосами) смужити, ви-
смужити.
Испивать, -пить—випивати,
пити; -ся—сп'янчитися.
Испилить—попилляти.
Исповѣдальщикъ—сповідник
Исповѣданіе—сповідання.
Исповѣдная—сповідниця.
Исповѣдник—сповідач.
Исповѣдный—сповідний.
Исповѣдывать, дать—сповіда-

- ти, висповідати; -грѣхи — покутувати грѣхи.-религію —держати віру;-ся—сповідатися.
- Исповѣдь—сповідь.
- Исподволь—спокволу, поволі, псмалу.
- Исподлобья (смотрѣть)—сторч, спохмура (дивитися); сурово смотрящій челоѣкъ—сторчогляд.
- Исподній—спідній.
- Испетишка — спетинка, спотання, знишка, нишком, тишком.
- Исподъ—спід.
- Исполинскій—велетенський.
- Исполинъ—велетень, велет.
- Исполненіе—зроб, збуток, виконання;привести въ исполненіе довести до зроби.
- Исполненный виконаний, доведений до зроби.
- Исполнимый—викональний.
- Исполнитель,-ница — виконавець,-виця.
- Исполнительный—виконавчий.
- Исполнять, нить—виконувати, виконати, доводити, довести до зроби;-должность—справувати.
- Исполняться,-ниться—виконуватися, виконатися;справджуватися, дитися, здійснюватися,-нитися.
- Исполосовать — пошпугувати, посмугувати; (отстегать) обшмагати.
- Исполу—з половини, на пів.
- Испортить—зіпсувати, поспувати, понівечити, понехтувати, занієчити, перенівечити, знетушити, перевести, потеряти, збавити, збачнітувати, зрунтати.
- Исполтится — зіпсуватися, поспуватися, понівечитися, збутвіти, перенівечитися.
- Испорченность —зіпсованість, поспованість.
- Испорченный—зіпсований, поспований зурочений (о глазах)
- Исправитель—напутивець.
- Исправительный — виправний, напутливий.
- Исправленіе (нравствен.)—поправа; полагода; (должности) справування, урядування.
- Исправлять, исправить—направляти, поправити, виправляти,-вити; ладнати, лагодити; (должность) справувати, урядувати.
- Исправляться-поправуватися.
- Исправность — справність, справка.
- Исправный—справний.
- Испражненія—слід.
- Испражняться -- ходити до вітру.
- Испрашивать, - просить—прохати, просити, попросити.
- Испрошеніе—виеднання, ви прохання.
- Испробовать—стрібувати; покуштувати.
- Испуганный—сполоханий.
- Испугать—ужахнути, злякати, перелякати.
- Испугаться — устрахнутися, устрашитися, острахнутися, улякнутися пожахнутися, опудитися, застрашитися, злякатися, перестрашитися, (разбѣжаться) осторобитися.
- Испугъ—переляк, сполох, переполох, перестрах, ляк.
- Ипускание—випускання, віддавання, визівання.
- Ипускать,-стить—вилускати,-стити, віддавати,-дати, визівати,-внути.
- Испытаніе, проба — пробація стрібунок, стробунок; зазнавання, дознаття, досвідчення; іспит.
- Испытанный — випробований, спробований.
- Испытательный—іспитовий.
- Испытывать,-тать —заживати, зажити, зазнавати, -знати, дізнавати, -знати, спитувати.
- Иссопъ аптечный, раст. *Nus-sorus officinalis* — юзефок, іван-зілля.
- Истапывать,-топтать—топати, потоптати, підтопати, толочити, потолочити, стопцьовувати,-цювати, тропити, потропити, грасувати, пограсувати, бродити, збродити.
- Истаскивать, -кать (вещи) — терсувати, зтерсувати, змизковувати,-кувати. зволочувати,-чити.

Истачать—Истыкать.

Истачать—позшивати.
 Истачивать, -чить — переточувати, переточити, сточувати, -чити, згострювати, -стриги: поточувати, -чити.
 Истекать, -течь — виливатися, -литися; (о рѣкѣ) випливати, -вти; (о времени) виходити, вийти, кінчатися, скінчитися; (о крови) зіходити, зійти.
 Истерзать, изорвать — пошкामотати, пошарпати, розшарпати; -ся- змордуватися.
 Истерика—гистерія.
 Истерическій—гистеричний.
 Истець—позивальник, позовник.
 Истечение—витік, випливання, випливання; кінець, вихід.
 Истина—правда.
 Истинно—справді, певне, дійсне, запевне.
 Истинный—справжній, правдивий, справедливий, щирый, певний.
 Истица—позивальниця, позовниця.
 Истлѣвать, истлѣть—бутніти, побутніти, перетлівати, перетліти, витлівати, зотлівати, -тліти, гнити, згнити, трухніти, зтрухніти, перетрухати, трухнути.
 Истлѣвший—зотлілий.
 Истлѣние — зотління, побутніння.
 Истоиво—як годиться.
 Истокъ—початок.
 Истолкование — тлумачення, товмачення.
 Истолкователь, -ница — тлумач, -ка, товмач, -ка.
 Истолковывать, -ковать — тлумачити, витлумачити, товмачити, витовмачити.
 Истолочь—стовкти, потовкти.
 Истома—млюсть, змлюсть.
 Истомить—принудити, знудити, перенудити, затомити, змлюти, умордувати.
 Истомиться—знебутися, утомитися; (скукой) перенудитися, перенити.
 Истомленный, изнеможенный — знебулий.
 Истопить — напалити; витопити.
 Истоплево—паливо.
 Истопникъ, -ница — топільник,

топільниця, пічкур, -ка, грубник, -ця.
 Исторженіе—видирання, виривання.
 Исторгать, -гнуть — видирати, -дерти, виривати, рвати; зволѣти, -лити, увільняти, -нити.
 Историкъ—історик.
 Историческій—історичний.
 История—історія.
 Источникъ (ключь)—джерело, чуркало; (начало) почток.
 Источничекъ, анат.—тім'ячко.
 Истошальный—виснажений, висилений, охлялий.
 Истошати, щить — виснажувати, -жити, висилати, -лити, схудити; вичерпувати, -пати; витрачувати, тити.
 Истошаться, -щиться — перепадатися, перепастися.
 Истошение — виснага, виснаження, висилення; витрата; вичерпання.
 Истрачивать, -тить — витрачувати, -тити; попусту — збавляти, збавити, переводити, -вести, попереводити.
 Истрачиваться, издержаться — обшугуватися, обшугатися.
 Истребитель—згубник, вигубник, нищівник, нищовник, тломильник.
 Истребительный—згубний, нищовний, тломильний.
 Истребление, уничтожение—затрата, потала, знищення, знищення, вигублення; вибава, вибавлення; перевод, звод.
 Истреблять, -бить—губити, вигубити, згубити, нищити, винищити, знищити, тломити, потлумити, вибавляти, -вити, потребляти, -бити.
 Истребование—виправа.
 Истребовать—виправити.
 Истрескавшийся, въ щеляхъ — пощільяний.
 Истрескаться, покрыться трещинами—пошкалубитися.
 Истуканъ (каменный) — баба, бовван.
 Иступлять, -пить — витупляти, витупити.
 Истый — справжній, правдивий.
 Истыкать—потицати, поштрикати.

Истязаніе—катування, мордування, катівня.
 Истязатель—кат.
 Истязать — катувати, мордувати.
 Исхлестать—вистьобати, відшмагати.
 Исходатайствованіе — виседнання.
 Исходатайствовать—виеднати.
 Исходить—збродити обходити, виходити; виходити.
 Исходный—вихідний.
 Исходящій — вибутний; журналъ—вибутний реєстр, вписовий журнал.
 Исхожденіе—виходженія.
 Исхудалый—схудлий, змарнілий, охлялий.
 Исхудать—перепадатися, перепастися, схуднути, змарніти;—сильно—закашавити.
 Исцарапать—подряпати.
 Исцѣживать, -дять—вицѣжувати, вицідити.
 Исцѣленіе—цѣльба, вилікування, вигоіння.
 Исцѣлимый—вигойний.
 Исцѣлитель, ница — ліковник, -ця.
 Исцѣлительный—цілючий.
 Исцѣлять, -лить—цілити, сцілити, гоїти, вигоїти; нѣмого—рознімити.
 Исчадіе—породіння, нащадок, кодло.
 Исчахлый — висхлий, змарнілий, охлялий.
 Исчахнуть—висхти, змарніти.
 Исчезаніе—зникання.
 Исчезать, -знуть, -зникати, -кти; задіватися, дігтися, зслизати, зслизнути, слизнути, здиміти (иноск.).
 Исчезновеніе—зникнення.
 Исчезнувшій—зниклий.
 Исчерпывать, -пать—вичерпувати, пати; вибірати, вибрати.
 Исчертить (лініями) — почеркати, порисувати.
 Исчисленіе—полічення, лічба, лік, рахування.
 Исчисляют, лить — рахувати, вираховувати, хувати, лічити, вилічити, полічити, порахувати.
 Исшаркать — почовгати, вишаркати.
 Исшестать—вишеретувати.

Исшататься — розволочитися, розледащити.
 Исшелушить—вилущити.
 Исшествіе—вихід.
 Исшивать, -шить — сшивати, сшити; вишивати, -шити.
 Исщипать—пощипати; вискубати.
 Исщупать — обмацати, облапати.
 Итогъ—підсумок.
 Итти—іти, істи, ступати, ходити, (двигаться)—поступати; (быстро) чимчикувати; (шатаясь) точитися; (впереді) передувати; (по грязи) тьопатися; (старч. походкой) чапати; (тянуть ноги) човгати; (переть) дрипати, дридзати; (къ лицу) личити, шталтити; (везти) щастити, талачити; (о времени) тягати, пливти; (прямо) простувати; (шагомъ, о лошади) ступакувати.
 Ишакъ—мул, ослук.
 Ишь—ач, бач.
 Ишь ты—чи ба, чи ти ба.
 Ишейка—дойда; о человекѣ—нишпорка.
 Иконоборство—образборство

I.

Иезуитскій—езуїтський.
 Иезуитъ—езуїт.
 Иерихонская рѣза, раст. — *Apollonia Hierosolymitica*—гучка Божої Матері.
 Июль—липень, липець, кивень, кивач.
 Июльскій — липневий, липцевий.
 Июнь—червень, червецъ.
 Июньскій—червневий, черцевий.

K.

Ка, межд. — но, лишень, пак; смотри-ка—диви-пак, гляди-но.
 Кабакъ — шинк, шинок, шиньок.
 Кабала—неволя.
 Кабалить—заневолювати.
 Кабальный — кріпачьий, невіленцький.

Кабаній—Калачь.

Кабанія — кнурячий, кабанячий.
 Кабань — кнур; (холощений)
 кабан.
 Кабатчикъ, -ца — шинкаръ, -рка.
 Кабацкій — шинковий, шин-
 карський, корчемний.
 Кабачникъ, -ца — шинкаръ, -ва;
 пиякъ, -чка.
 Кабашничать — пиякувати, пи-
 ячити.
 Каблукъ — корок, закаблук,
 кірка, обцас, підбір; дере-
 вянный, обтянутий кожей —
 колодочка.
 Каботажный — каботажовий.
 Кабриолетъ — кабрітка.
 Кабушка — голька, головка.
 Кабы — колиб, якби.
 Кавалеристъ — рейтар, комон-
 ник, лейтарь.
 Кавалерія — кіннота.
 Кавалерійскія шпоры, раст.
Delphinium consolida — ко-
 сарик.
 Кавардакъ — мішанина; гарни-
 дер, розгардіяж.
 Ковычки — лапки.
 Кадильница — кадило, кадиль-
 ниця; раст. *Teucrium cha-
 maedrys* — самосил.
 Кадильный — кадильний.
 Кадить, накадить — накурюва-
 ти, накурити, кадити, на-
 кадити.
 Кадка — полібічок, полібочок,
 діжка, діж, діжун. боль-
 шая — кадіб, кадівб, кадуб,
 для воды — відник; для ма-
 сла, сыру — фаска, хваска.
 Кадочка — пасчинка, діжечка.
 Кадочникъ — бондарь.
 Кадыкъ — борлак.
 Кадь — кадіб, кадівб, кадуб.
 Каемка — крайка.
 Каемчатый — крайковий.
 Кажденіе — каждення.
 Каждогодно — що-року.
 Каждодневный, -о — щоден-
 ний, -о.
 Каждый — кожний, кожний,
 усякий.
 Кажись — здається, бачня.
 Кажущійся — позірний, уздрі-
 вний.
 Казакинъ — чемерка.
 Казакъ — козак.
 Казарма — касарня.
 Казарменный — касарняний.
 Казаться — уздріватися, за-
 ватися.

Казацкій — козацький, коза-
 чий.
 Казачка — козачка.
 Каземать — цюпа, шпаківня,
 вежа.
 Казенный — урядовий; скарбо-
 вий, скарбний.
 Казистый — показний.
 Казна — скарб; (касса) скарб-
 ниця; (въ оружїи) набо-
 ївка.
 Казначей — підскарбїй, скар-
 бівничий, скарбник, скарб-
 ничий.
 Казначейство — скарбієня.
 Казначейша — скарбієничуха.
 Казначейя — скарбівничя.
 Казнить — страчувати, -тити,
 тратити, на горло карати,
 скарати.
 Казнохранитель — підскарбїй.
 Казнохранилище — скарбниця,
 скарбівничя.
 Казнь — страта, кара, кара на
 горло.
 Казовой — показний.
 Казусь — сказія, пригода.
 Кайма, обшивка — облямка, об-
 лямівка, шляк, лямівка,
 крайка, окрайка.
 Каймить — лямувати, шляку-
 вати.
 Как во — як: ачі чи — ба!
 Каковъ — який, що за.
 Какой — який; -то — якийсь; -ни-
 будь-аби який, будлі-який.
 Кокорва, раст. *Matricaria ma-
 ritima* — маруна.
 Какъ — як; як, коли; -то-якось; -
 бишь-як пак; -будто неначе
 ніби; -бы-мов, ніби; -видно-
 знати, мабуть; -вдругъ-аж
 ось, коли це; -должно-як
 слід, як треба, як гоже; -же-
 а якже нарочно-як на те;
 -нибудь-яким будь спосо-
 бом, аби-як; -попало-аби-як;
 придется-до чого-дійдеться;
 -нибудь, случайно — бува;
 такъ? -як то? яким робом;
 много-якого багато; -угод-
 но-про мене-як хочете.
 Каламбурный — прикладковий.
 Каламбуръ, острога — приклад-
 ка.
 Каламенокъ (матерія) — кала-
 майка.
 Каланча — хурдигарня, башта,
 дзвіниця.
 Калачь — калач.

Калгановка — калганка, калганівка.
 Калганъ, раст. *Maganta galanga* — калган.
 Календарь — календарь.
 Каленіе — роспікання; гартування, смаження.
 Каленый — роспечений; гартований; смажений.
 Калиберъ — розмір.
 Калиграфія — краснопіс.
 Калиграфическій — краснопісний.
 Калильный — гартувний.
 Калина, бот. — калина.
 Калиновка, настойка — калинівка.
 Калита — шиндокора, гамал.
 Калитка — хвіртка, фіртка.
 Калить — роспікати; гартувати; смажити; — орѣхи — калювати горіхи.
 Калмыкъ, -чка — комлик, -чка, кімлик, -чка.
 Калмыцкій — компицький, кімлицький.
 Калуга — калюжа.
 Калуферъ, раст. *Balsamita vulgaris* — канупір, канупер.
 Каль — гній, нечисть, виміт, кіз, лайно.
 Кальвинистъ — кальвинець.
 Кальцій — вапонець, вапень.
 Кальщикъ — гартівник.
 Калька — каліка; собир. — каліч.
 Кальчить — калічити.
 Кальчій — покалічений, калікуватий.
 Каляканье — базікання.
 Калякать — базікати, калантарити.
 Каляки — базікання, баяси, лясн.
 Камбала, рыба — однобочка.
 Камедь — гума.
 Камежникъ — кам'янище.
 Камелекъ — комінок.
 Камелина, раст. *Samolida* — рижій.
 Каменистость — каменястість.
 Каменистый — каменястий.
 Каменіе — каміння.
 Каменный — кам'яний; ная соль — крухова сіль.
 Камеломка, раст. *Saxifraga aizoon* — кучерявець.
 Каменоломный каменярський.
 Каменоломня — каменярня, кам'янище.
 Каменоломъ — каменяр.

Каменотесный — каменотесельний.
 Каменотесъ — каменотесця.
 Каменноугольный — землеугальний.
 Каменщикъ — муляр.
 Камень — камінь; (выходящий изъ воды) — скік; (подводный) клипень; (краеугольный) наріжний; (точильный) брус.
 Каменѣть — кам'яніти.
 Камеристка — покоївка.
 Камешекъ — камінець; (въ перстѣ) — очко.
 Камилавка — підкапок.
 Камка — одамашок.
 Камнебурильница — свідерниця.
 Камнебурильный — свідерний.
 Камнеподъемница — каміничниця.
 Кампанія — кампанія, похід.
 Камфорный камфоровий.
 Камфорка — фаєрка.
 Камчатный — одамашковий.
 Камышевка, пт. *Palus palustris* — попичка, чорноголовий; *P. b'armicus* — очеретянка.
 Камышевый — очеретяний.
 Камышница, пт. *Gallinula ch'ogorus* — кокошка зелена, кокошка зеленного.
 Камышъ раст. — очерет; молодой — спичак; *Scirpus*, видъ *lascivus* — канка.
 Канавка — рів, фоса; (сточная) — риштак.
 Канавка — рівчачок.
 Канализировать — фосувати; риштакувати.
 Каналь — перекіп; протока; на болотѣ — стрілиця; пищепріємний — п'ялка.
 Канальный — канальський.
 Канальскій — ледачий; шахрайський.
 Каналья — погаець, ледащо.
 Канареечный — канарчовий.
 Канарейка, пт. — канарка.
 Канатный — линовий, льнявий, кодольний мотузовий; дворъ — крутіль.
 Канатчикъ — мотузяр, мотузник.
 Канать — лизва, лина, кодова галівник. (якорный, лодочный) — косяк.
 Канва — канва.
 Кандалы — свірни, кайдани.

кайданиці, кайдання, чинчері, заков, заліза, пута, (дерев.) дуби, колодки, скрипиця.
 Канделябрь—канделябр.
 Каникулы—вакації.
 Каникулярный—вакаційний.
 Канитель (металлическая)—сухозлотиця.
 Канифасъ (матерія)—дима.
 Канифолить—калифонувати.
 Канифоль—живица; калифнія.
 Канонада—гарматнина, канонада, гарматнеча.
 Канонеръ—гарматій, гармаш.
 Каноническій—каноничний.
 Кантъ—лямівка, ільтиця, бережок; хвальна пісня.
 Канунъ—передодень; накануне—на передодні.
 Канура—закута, цюпа.
 Кануть—крапнути; зникти, зникнути.
 Канцеляристь—писарь, писарчук.
 Канцелярія—писарня.
 Канцелярскій—писарський.
 Канюкъ, пт.—каня.
 Капаніе—цяпання, крапання, цяпкання, капотіння, капанина.
 Капать—цяпати, цянути, цяпкати, крапати, капотіти, канути, каптити.
 Капелла—(хоръ) капелія; (часовня) каплиця.
 Капелланъ—капелян.
 Капелька—цятка, цяточка, цятина, цяпка, капелька.
 Капельмейстеръ—диригент, капельмейстер.
 Капиллярность—скрапливість.
 Капиллярный—скрапливий.
 Капитализировать—капиталізувати.
 Капитализмъ—капіталізм.
 Капиталистическій—дукарський, капіталістичний.
 Капиталисть—дука, дукарь, дукач.
 Капиталь—капітал, гроші;—основной—іста, істе, істина;—неличный—готівка, готовик.
 Капитальный—(основной, существенный) головний, капітальний; капіталовий, істовий.
 Капитанъ—копитан, капітан.

Капитель, архит.—розстрой.
 Капитулировать—капитулювати.
 Капишонъ—капа, коба, каптур, богородиця, відлога, хаптур, запинало, кобень.
 Капище—божниця.
 Капканъ—ступиця, пастка.
 Каплюхий—клаповухий.
 Каплунъ—каплун.
 Капля—крапля, цята, ріска, капка.
 Капоръ—очіпок.
 Капризникъ—перебендя, привередник, вередій, вередник, вередун, комиза, комиз.
 Капризничать—перебендювати, химерувати, комизитися, вередувати, витребенькувати, гедзатися, приндитися, перебрати, боровитися, кандричитися.
 Капризный—вередливий, витребенькуватий, перебрливий, примхуватий, химородний, натуристий, строкакий, норавливий, норовистий, приндуватий, примхливий.
 Капризь—комиз, комиза, примха, принда, вереди, вередування, витребеньки, химорода, химородь, норови, перебр.
 Каприфолія, раст. *Carpifolium*—кезоліст.
 Капуста—капуста; ріпная листовенная, раст. *Brassica Napus*—суріпиця;—цвітняя—кучерява капуста;—молодая для посадки—росада;—безъ кочня—голената капуста;—заячья, *Vedum Telephium*—заяча капуста.
 Капустный—капустяний.
 Капутъ—саксаган, кінець, край, капут.
 Капюшонъ—каптур, коба, каптур, капа, богородиця, відлога, запинало, кобень.
 Карабкаться—чаряпкатися, дратися, дергтися, здератися, здиратися, карабунитися.
 Караванный—валковий.
 Караванщикъ—чумак.
 Караванъ—валка.
 Каракатица, *Seria*—слимор.
 Караковый—карий.
 Каракуля—кривуляка (о дереве).

ва); кривуля, карлючка, боз
 граница (о письмѣ).
 Каракуль — смушок.
 Карандашный — оливцевый.
 Карандашъ — сливецъ.
 Карантинъ — калантир.
 Карапузь — курдупель. бкле-
 цьок, опецьок, опецок.
 Карась, рыба — карась, ка-
 рахфет; собир. — карасячя.
 Каратель, —ница — карник, ця.
 Карательный — карний.
 Карать — карати.
 Караулить — чатувати, варту-
 вати, стерегти, берегти,
 пильнувати.
 Караулка — сторожка, абахта.
 Карауль — чата, стійка, варта,
 сторожа.
 Караульный — чатовый, чатів-
 ницький, чатовницький,
 вартовий.
 Караульщикъ — чатівник, ча-
 товник, стійчик, варті-
 вник.
 Карачунъ — саксаган капут,
 кінець.
 Карбункулъ (мед.) — б. корван;
 (ветер.) паскудник.
 Карбышъ, зоол. — хомяк.
 Карболка — фенель.
 Карга — ириця.
 Каргаль, пт. *Anas tadorda* —
 царанка; *A. cressa* — чиранка,
 чиренка.
 Кардамонъ — курдимон.
 Карета — берлин, коч. каруца,
 кароца.
 Каретникъ — стельмах штель-
 мах, сницарь; возовня.
 Каретный — берлиновий, кочо-
 вий, каруцовий.
 Карій — карий.
 Карканье — крюканья.
 Каркать, —кнутъ — скрекотати,
 тнути, кавкати, —кнути, крЮ-
 лати, хрявчати.
 Каркашунъ, раст. — хвилівник,
 хвилітник, филонник.
 Карликъ — пуперник, курду-
 пель, недорісток, ковтох.
 Карманный — кешеньковий; (о
 деньгахъ) похіпний.
 Карманъ — кешеня.
 Карманщикъ — кешенник.
 Карминный — бакановий.
 Карминъ — бакан.
 Карнизъ — карунка, залім, за-
 лам; (печной) примурок.

Карпъ, рыба — (*urginus barbuis*)
 корол, саган, черевань, че-
 репанька, ревуга; большой
 — чортокрап, малый — чор-
 таника, шаран.
 Карта — карта; (геогр.) мапа.
 Картавить — хоркотати, гарка-
 вити, тринькати.
 Картавый — шишрявий, гарка-
 вий, гаркун, гаркуша, гар-
 кавецъ, хоркотливий, хор-
 котавий.
 Картежникъ, —ца — картяр, ка,
 картівник, ця.
 Картежничать — картярувати.
 Картежный — картярський.
 Картежь — картярство, кар-
 тівництво.
 Картечина (артил.) — гармате-
 ник.
 Картина — образ, малювання,
 малюнок.
 Картинка — малюнок, кунштик.
 Картинность — мальовничість,
 мальовність.
 Картинный мальовничий, ма-
 льовний.
 Картонный — тектуровий.
 Картонъ — текстура.
 Картофелина — картоплина.
 Картофель — картопля, бара-
 боля, картоха, картохля,
 земняк; стебли — карто-
 пління, конферя.
 Картофельный — картопляний;
 кустъ — каліво.
 Карточка — картка.
 Карточный — картовий.
 Картузь — кашкет.
 Картушь — везерунок.
 Карусель — релі, крутілка.
 Карцеръ — холодна.
 Карча — корч.
 Карчеподъемница, рѣчи. техн.
 корчувальница.
 Карьеръ — завід, заводи, скач.
 Каряка — роскаряка.
 Карячить — чепарити.
 Карчагенъ — Картагена.
 Карчагенянинъ — картагенецъ.
 Касательный — дотичний, стич-
 ний.
 Касательство, отношение — при-
 тока, стосунок.
 Касатикъ, раст. *Asogus Cala-*
tus — татарак, гав'яр; *Iris*
bohemi, germanica, pseudo-
cogus — півник.
 Касаться, нутся — торкатися,
 торкнутися, черкаться, кну-

тися, дотикатися, діткну
тися, щуптати, -пнути.
Каска—шишак.
Каскадъ—ускок, водоспад.
Касса—скарбниця; (типогр.)
кашта.
Кассационный—касаційний.
Кассировать—касувати.
Кассиръ—скарбник.
Кастаньетки—брязкітки.
Кастелянъ—каштелян.
Касторка—рицина.
Кастраторъ—халаштун, холо
щій, валашал, валах.
Кастратъ—халаштан, валахан.
Кастрировать—халаштати, ха
лащати, валашати.
Кастрюля—рондель.
Катавасія—буча, гармидер.
Каталогъ—спис, реєстр, ка
тальог.
Катальчий—вальківний.
Катаніе (на льду)—сковзання,
ковзання; (съ горъ) спус
кання; (бѣлья) качання, та
чання.
Катаракта, бѣльмо—полуда.
Катарръ (бронхъ)—хрипоті.
Катать—(бѣлье) тачати, маг
лювати, качати; котити, то
чити; возити.
Кататься (по льду)—ховзати
ся, ковзатися.
Катафалкъ—маровіз.
Категорически—категорично.
Категорическій—категоричний.
Катеръ—байдак, катерка.
Катеть, геомет.—прямка, при
лежник.
Катехизисъ—катехизм.
Катить—точити, котити; іха
ти; -ся—котитися, точитися.
Каткій—котючий.
Каткость—котючість.
Катокъ (ледяной)—ковзалка,
ховзаниця, скобзалка хва
занка, (шоссейный) грасов
ник; (для бѣлья) качалка,
качальня, магель, магіль.
Католикъ, -чка—кателик, -чка,
костельник.
Католичество—кателицтво.
Каторга—каторга; галяра, га
лера, галяра, галера.
Каторжникъ—каторжник; га
лерник.
Каторжный—каторжний; га
лерний.
Катранъ бѣлый, раст. *Стамбе*

tartarica—катран.
Катушка—покотьоло, цівка.
Катышъ—гзлька.
Катящійся, легко—котючий.
Кафтанъ—жупан, каптан.
Качалка—колиска; гойдалка.
Качаніе (раскачиванье)—по
хит, хитання, гойдання, ві
ханья, теліпанья, ваганья;
(выкачиваніе, накачиваніе)
помпування.
Качать—колисати, гойдати,
коливати, теліпати; хита
ти; помпувати.
Качаться—гойдатися, хвиля
тися, теліпатися, моля
тися, киватися.
Качель—релі, реля, гойдалка,
гойданка, орелі, орель.
Качественный—яковий, при
кметний, властивечний.
Качество—якість, яковість,
прикмета, властивість.
Качка—гойданиця, колихнеча,
хитавиця.
Качкій—хиткий, хисткий,
хибкий.
Качкость—хиткість, хисткість,
хибкість.
Качнуть—схитнути, хибнути,
похибнути, колихнути.
Качокъ—похит.
Каша—каша.
Кашеваръ, -ка—кашовар, -ка.
Кашель—кашіль.
Кашемирский—кашмирський.
Кашемиръ—кашмир.
Кашница—кулешик.
Кашка—кашка; раст. *Trifolium*
pratense—конюшина, іва
сик; *T. monlanum*—івасик,
кошик; бѣлая, *T. repens*—
сіре зілля, тройнячок; крас
ная, *T. medium*—тройняг;
T. tuberosum—сисавка.
Кашляніе—кашляння, бухи
канья, кахиканья.
Кашлять—кашляти, бухикати,
кахикати.
Кашне—шийниця.
Каштановый—каштановий;
(о масти)—цісавий.
Каштанъ, раст. *Fagus castanea*
—каштан.
Каюта—кабіна.
Кашей—кістяк.
Кающійся, -щаяся—покутник,
покутниця.
Каяться—покутувати, кая
тися.

Каведра — катедра; казальниця, амбона.
 Каедральный—катедралий.
 Квадратный — квадратный, крижевий.
 Квадрать — квадрат; (на шахматной доскѣ) очко.
 Кваканіе — рахкання, скрекотіння, кумкання.
 Квакати — рахкати, скрекотіти, кумкати, крjúкати.
 Квакушка—скрекотуха.
 Квартира — житло, комірня, мешкання, станція.
 Квартирный — комірний; -ная плата—комірне.
 Квартировать сидіти, мешкати.
 Квартиронаниматель, ница — комірник, -ця.
 Кварць, минер.—кремсень.
 Квасить—квасити.
 Квасной — квасовий.
 Квасцовый — галуновий.
 Квасцы — грецило, галун, галунина.
 Квасъ—квас; (хлѣбный)—сирівець; (для квашенья яблокъ) піспа.
 Кваша—опара, запара.
 Квашенье, квашенные овощи, плоды—квасиво, квасина.
 Квашня—діжа.
 Кверху — (куда) угору; (какъ) догори.
 Квитанція — квит, квиток.
 Квитаться—квитуватися.
 Кегли—скраклі, крагли, скрагли, кракли; (ед.)—скраголь, краголь, краколь.
 Кедровка, пт. — крячка, кедрюша; пестрая, *Corvus caucasicus*—лускоріх.
 Кедръ—цидрина, цедрина, кедрина.
 Келаня—спижарня.
 Келарь—шафар.
 Келейникъ—слимак.
 Келейно — потай, потайки, таємно, нишком, на самоті.
 Келейный—келейний; потаємний, таємний.
 Келья—келія.
 Кервель, раст. *Scandix oleracea*—теребуля.
 Керосинка—бідон, петролянка.
 Керосиновый—гасовий.
 Керосинокалильный—гасогартовний.
 Керосинъ — гас, петроль, керасір.

Кета, рыба—хайко.
 Кетовый—хайковий.
 Кефаль, рыба — лобань, кефала.
 Кибитка—халабуда.
 Кивать, -внутъ—кивати, внути, хитати, -тнути.
 Киверъ—чако.
 Кивокъ—кив.
 Кивоть — божниця.
 Кидать, нуть—швигати, -гнути, кидати, кинути; лишати, лишити, занехаювати, -іти.
 Кизилевый—дерновий.
 Кизиль, бот.—дерен.
 Кизильникъ, раст. *Cotoneaster vulgaris* Linde—ирга.
 Кикимора — почвара.
 Кила, Пегма—гила; гуля, моргуля (на деревѣ).
 Килевой—трамовий.
 Киль, кораб.—трам.
 Кинжалъ—запоясник, чингал.
 Киноварный—цинсбровий.
 Киноварь—цинобра, цинобря.
 Кинуться (куда)—ткнути.
 Кипа, тюкъ—пачка, пака, багул.
 Кипарисный — чамаришній, циприсовий.
 Кипарисъ нѣмец., *Tamarix germanica*—чамаришок; *Cupressus sempervirens*—циприс.
 Кипрей, раст. *Epilobium angustifolium*—знітійник хлопський—видъ *palustre*—зніт дівочий.
 Кипучесть—кип'ячість; запальчасть, палкість, підприємливість.
 Кипучій—кип'ячий; запальчистий, палкий, підприємливий.
 Кипѣние — кипіння; шумування.
 Кипѣть—кипіти; шумувати.
 Кипятильникъ—казан, чавун.
 Кипятить—гріти, кипювати; топити, парити (молоко); ся—грітися;—запалятися.
 Кипяток—укріп, кріп, окріп, вар, кипень, кип'яч.
 Кипящій—кип'ячий.
 Киразонъ, раст. *Aristolochia clematitis*—хвилівник, хвилітник, филолник.
 Кираса—панцер.
 Кирасиръ, латникъ—панцерник.
 Кириллица—слав'янка.
 Кирка—коланиця, сокирянка, мотика, лискаръ; (к. т. на сѣкають жернова) оскаря,

- оскарда; (съ клювомъ) клевак, чукан, кльоф; (садовая, огородная) сапа.
- Кирка—кирха, кирка.
- Кирпичикъ—цеглинка.
- Кирпичина—цеглина.
- Кирпичникъ—цегляр, цегельник.
- Кирпичный—цегляний, цегловый, цегельный; (о цвѣтѣ) цеглястый; (заводъ) цегельня, цегольня.
- Кирпичъ—цегла; (пережженный) залізняк; (нехорошо обожженный) недопал; (невыжженный) сирівецъ; (битый изъ глины съ мякиной) лимпач, турлук; (изъ навоза для топлива) кізьяк, ризак.
- Киса—капшук.
- Кисейный—се панковий.
- Кисель—кисіль; (изъ бузины) сапетон; (изъ сливъ и кукур. крупъ или изъ муки кукур., гречневой, ржаной, ячменной или овсяной) киселиця.
- Кисельный—киселевий.
- Кисеть—гаман, кисетина.
- Кисея—серпанок.
- Киска—кицька.
- Кислецъ, раст. *Oxalis Acetosella* L.—заячий щавель, ща ух.
- Кислить—квасити.
- Кислица, раст. *Oxalis*—заячий квас.
- Кисличный—щавлевий.
- Кисловатость—кислявість.
- Кисловатый—кислявий, кваскуватий.
- Кислородный—кисешний.
- Кислородъ, хим.—кисень.
- Кислость—квасність, кислість.
- Кислота—кислощі, кислість; хим.—квас; карболовая феноль; — азотная — сирвасер; сѣрная—вітроголь; укусная—оцетоль; лимонная—цитриноль.
- Кислотоупорный, хим.—квасотривалий.
- Кислушка—кислиця.
- Кислый—кислий, квасний; понурий, невеселий; — очень—кислючий; скисшій—квашеный.
- Кислятина—кислощі.
- Кисляй—маруда, тухтій.
- Киснуть—кваснути, квасніти, кисліти, киснути.
- Кистень—обушок.
- Кистистый—гронистий, гронуватий.
- Кисточка (у платья, ковра, сбруи)—китичка; (на концѣ кнута)—пукалка; (у живописцевъ) пензельок.
- Кисть—(руки) кисть; (малярная)—щітяк; (живопис.) пензель; (бахромчатая) китиця; (виноградн.) гроно; (изъ щетины или волоса) щітка, квач; (цвѣточная или плодовая) кетяг, китяг; (проса, свса) волот; (камыша) куниця; (кукурузы) киях; (въ одеждѣ и пр.)—кутас.
- Китаецъ—хинецъ.
- Китай—Хина, Хинська держава.
- Китайскій—хинський.
- Китайка—хинка.
- Китель—чаймигеля.
- Китобойный—баленобійний, кульомсбійний.
- Китовый—баленовий, кульомний.
- Китоловъ—кульомоловецъ.
- Китообразный—кульомуватий, баленуватий.
- Кить, зоол.—балена, кульома.
- Кичиться—пидючитися, приндиритися.
- Кичливость—чвань, пиха.
- Кичливый—сердопишний, пихатий, чванливый, кокошний.
- Кишечный—кишковий.
- Кишка—кишка; (тонкая)—струниці; (прямая) кутниця, заднянка; (двѣнадцати перстная) перевалькувата кишка.
- Кишкою—ключем, низкою.
- Кишнець, раст. *Coriandrum sativum*—коляндра.
- Кишѣть—комашитися, кишіти.
- Кіевскій—кианський.
- Кій—кий, кийок.
- Кіоскъ—ятка, таш, таша.
- Кладбище—кладовище, кладовисько, гробовище, гробки, цвинтарь, цинтір; еврейское—окописько, окопище.
- Кладбищенскій—кладовищанський, цвинтарний.
- Кладовая—комора, хижа; теплая—стебка.
- Кладчикъ—кладій.
- Кладъ—скарб.

Кладь — тяга, вантаж, тягар, вага.

Кланяться—уклоняться: другъ другу—витатися; чѣмъ—дарувати що.

Кланяясь—клібно.

Клапанъ (въ муз. инс.)—хлоп, хлипавка, хлипок; механ.—клац, клацон.

Классифицировать — клясувати, клясификувати.

Классическій—клясичний.

Классный — клясовий; ранговий.

Классъ—кляса; розділ; ранг, стан.

Класть — класти.

Клева іе — дзюбання, клювання.

Клевать — дзюбати, клювати, клюкати.

Клевачъ—оскарда.

Клеверъ, раст. *Trifolium montanum*, *tr. pratense* — івасик, конюшина, орішок, кеманка, комана, команиця, кошик.

Клевста—наклеп, обмова.

Клеветать — обмовляти, обріхувати, клепати, набріхувати.

Клеветникъ, -ца—обмовник, -ця. Клеветнический — обмовний, набрехливий.

Клевретъ—прибічник.

Клеевой—каруковий.

Клеенка—церата.

Клеенчатый—цератовий.

Клей — клей: столярный—карук, карюк; вишневый — глей.

Клейка—клеїння.

Клейкій—глизявий, держкий, липкачий, липковатий, липкий, липковатий.

Клейкость—глизявість, держкість, липкакість, липковатість, липкість.

Клейный—клеїний.

Клейщикъ, -ца — клеїльник, ця, каручник, -ця.

Клеймение—штемпування, таврування, клейнування.

Клеймилщикъ—штемпарь, тавровник.

Клеймить—клеїнити, таврувати, штемпувати.

Клеймо — штемп, тавро, клеїно.

Клеймовщикъ карбівничий.

Клейстеръ—шліхта.

Клеить—клеїти, каручити.

Кленъ, бот. *Acer platanoides* — клен, полевой, раст. *Acer campestre* — паклен, паклінок, чорнокленина, неklen.

Клепало—калатало.

Клепать — клепати.

Клепка (заклепываніе) — клепання; шкаля, скаля (въ бочкѣ, кадкѣ); собир. — скалля.

Клестъ, зоол. *Loxia*—кукурузайка.

Клецка—галушка.

Клешня—клішня, клешня, щипало, щипа.

Клещакъ, насѣк. — *Formicula auriculata* — корець.

Клещевина, раст. *Ricinus communis*—райдерев.

Клещеногий—клишавий, чеверногий, клишоногий.

Клещи—кліщі, обценьки; дерев. лещата.

Клещинець, раст. *Agrop ta-culatum*—козяча борода.

Клешъ—кліщ; —овечій *Melophagus ovinus*—кліщ вівчий.

Клизм — леватива.

Кликание—гукання, кликання.

Кликать, -кнуть — гукати, -кнути, кликати, -кнути.

Кликуша—крикливица, причинна.

Кликъ—поклик, гук.

Климатическій — підсоняшний.

Климать—підсоння.

Клинить—клинцювати; плішити, заплішувати.

Клиновидный—клинчастий.

Клинокъ —(клинышекъ) клинецъ, клинок, заплішка; (стал. часть рѣж. сружія и ножа) лізко; (косы) полотенецъ; (у ножницъ) обзєд.

Клинообразный — клинуватий, клинчастий

Клинцовка—клинцювання.

Клинь—клин; (деревянный)—плішка; (жельє.) глоба; (остр. уголь) косяк.

Клинышекъ—клинецъ.

Клирикъ—церковник.

Клиросъ—крилос

Клирошанинъ—канархист.

Клирь—духовенство.

Клистирь—леватива.

Кличка прикладка, призивце.

Кличь—поклик.

- Клобукъ—каптур.
 Клоковатый, клочковатый—
 клочкуватый.
 Клокотаніе—фльоокання, клеко-
 тіння, клетіт, булькотіння.
 Клокотать—фльоокати, клеко-
 тіти, булькотіти, лолотіти.
 Клокъ—жмут (олось, шерсти)
 —пелех, косом; (кожи, тка-
 ни, бумага)—клапотъ.
 Клонить—хилити;—ся (накло-
 няться) никнути; (итти)
 ітися.
 Клопецъ, раст. *Rhinanthus*
Crista Galli—бубовник; *Sta-*
phylea ripinata—клокічки.
 Клоповникъ, раст. *Lepidium*
tuderale—зайчик; *Ledum*
palustre—багно.
 Клоповый—блещичий.
 Клопъ, насѣк.—блещица.
 Клотикъ, морс.—гаевка.
 Клохтаніе—квоктання.
 Клохтать—квоктати.
 Клохтунья—квочка.
 Клочекъ—жмутик, клаптик,
 клапотъ.
 Клубить—клуботатися;—ся—
 кужелити, кужелитися, по-
 шивати.
 Клубиться, вихриться—курбе-
 лити.
 Клубника, раст. *Fragaria col-*
lipa—получиці, полуниця,
 польовниця, половниця, кап-
 шук, хрускавки;—лѣсн. или
 альпійск., *F. vesca*—ягідник;
 (кусть) полуничник, полу-
 нишник.
 Клубничный—полуничный, по-
 лунишний.
 Клубокъ—клубок, клуб.
 Клубъ—(собраніе) клуб; (ша-
 ровид. вещь) клуб.
 Клуша, пт. *Coryvus monopedula*—
 галка; квочка.
 Клыкастый—ікластий, ікла-
 тий.
 Клыкъ—ікло, иловак, кло,
 клевак, клак.
 Клѣтка—клѣтка; для птицъ—
 куча, коєць; четырехуголь-
 никъ—карта.
 Клѣтчатка—плѣва.
 Клѣтчатый—картатий, кар-
 тацький.
 Клѣть—хижа, для птицъ—
 куча.
 Клювь—дзюб, носок.
- Клюка—костур; (кочерга)
 ожог, ожуг, коцюрга.
 Клюква, раст. *Vaccinium oxu-*
soccos—журавина.
 Клюквенный—журавинный.
 Ключуть—уключути.
 Ключевая (родниковая) осока,
 раст. *Sagex praesox*—кри-
 ничана осока.
 Ключевой—ключовой; кричи-
 шный, джерельный, джере-
 ляний.
 Ключица, анат.—шляма, дуж-
 ка, перепело.
 Ключникъ, ца—шапарь, -ка,
 шахварь, ка. шафар, -ка.
 Ключничать—шафарувати, ша-
 парувати.
 Ключъ—ключ; (источникъ)
 джерело, жерело, живецъ;
 (горный) риньовка.
 Клякса—плямула.
 Клянчить—яклити, циганити,
 канючити.
 Кляпикъ—(сапожный ножъ)
 гнил. кнп.
 Кляпцы—лабети, ступиця.
 Кляпъ—затичка; цурка.
 Клясть—клясти.
 Клясться, поклясться—запри-
 сягати, заприсягти.
 Клятва—клятьба; присяга;
 проклин.
 Клятвенно—присягаючися.
 Клятвенный—присяжний.
 Клятвопреступленіе—криво-
 присяга.
 Клятвопреступникъ, ца—кри-
 воприсяжник, -ця.
 Клятвопреступный—криво-
 присяжний.
 Кляуза—клявза.
 Кляузникъ, -ца—клявзовецъ, -
 виця.
 Кляча—шкапа, шкапина, шка-
 пиняка, шкапійка, шкапій-
 чина, шкапіка, шкінька,
 шевляга, хабета, патика,
 хаба, пакінь, кандіба.
 Книга—книга, книжка.
 Книгопечатаніе—друкарство.
 Книгопечатня—друкарня.
 Книгопродавецъ—книгарь.
 Книгопродавческій—книгарь-
 ський.
 Книгохранилище—книгоабір.
 Книженка—книжчина.
 Книжный—книжковий, пись-
 менный; (магазинъ) книгарня.
 Кнопка—цвяшок, гудзик.

Кнутикъ—батіжок.
 Кнутище—батьога, батуга, батура, батурмен.
 Кнутовище—пужально, пужало.
 Кнутъ—батіг, поганяйло, картач; (кончикъ хлопающій)—пускавка, лупкавка.
 Княгиня—княгиня.
 Княжекъ, раст. *Atragene alpina*—л'юнець.
 Княженіе—князювання; князівство, князство.
 Княженика, раст. *Rubus arcticus*—шведська малина.
 Княжескій—князівський, княжий, князький, князьський, княжевський, княженецький, княжешький.
 Княжество—князівство, князство.
 Княжествовать—князювати.
 Княжичъ—княжа, князя, княгня.
 Княжна—князівна, княгінна.
 Князекъ—князько, князя; пт. *Regulus major*—сикір, сикорка.
 Князь—князь.
 Ко—до, і перед, на.
 Кобель—пес.
 Кобенить—корчити.
 Кобениться—корчитися, викривлятися.
 Кобчикъ, пт.—кібець, кібчик.
 Кобура—покровець.
 Кобыла—кобила.
 Кобылица—лошиця.
 Кобылій—кобилячий.
 Кобылка—кобильчина; насѣк.—коник.
 Кобылятина—кобилина.
 Кованіе—кування, клепання, кованка.
 Кованый—кутий.
 Коварный—підступний.
 Коварство—підступ.
 Коварствовать—лукавити, хитрувати.
 Ковать—кувати; підковувати; (о насѣк.) тріщати, свірчати.
 Коверкать—корчити, кривити; калічити, нівечити.
 Коверникъ, ца—килимник, ца, коцарь, -ка.
 Коверъ—коць, килим, кобер; (стѣнной, продолговатый)—паратарь.
 Ковка—кування; підковування.
 Ковкій—ковний.
 Ковкость—ковність.

Коврига—бухан, буханець, кулидка.
 Коврижка—пірник; медяник, медівник.
 Ковровый—килимовий, коверцовий, коцарний.
 Ковчегъ—божниця.
 Ковшикъ—корчик, корячок.
 Ковшъ—корець, коряк, ківш.
 Ковы—підступи.
 Ковылевый—кейловий.
 Ковыль, раст. *Stipa capillata*—тирса, ковила; *S. pennata*—кйло, келло.
 Ковыляніе—шкандибання, шкитильганя.
 Ковылять—шкандибати, шкитильгати, кривуляти.
 Ковыряніе—колупання, копирсання, копирання, корпаня, корписання, шкалубання, шпортання, шпиртання.
 Ковырять—колупати, копирсати, копиряти, корпати, корписати, шкалубати, шпортати, шпиртати.
 Когда—коли, як, наколи; -бы—коли-б, якби; то-колись—же а як.—еще—ще як; -нибудь—аби коли, коли небудь, колись.
 Коготь—кіготь, кіхоть, пазорь, пазурь, шпоня.
 Когтистый—пазуристий.
 Кое гдѣ—подекуди, де-де, де-не-де.
 Кое-какой—сякий-такий, аби-який, який-небудь.
 Кое какъ—аби-як, як небудь.
 Кое-когда, изрѣдка—неколи, -деколи, коли не-коли.
 Кое-кого-тодеякий, дехто, хтось.
 Кое куда—подекуди, декуди, аби куди.
 Коечный—лежалковий.
 Кое что—дещо, де-яке, аби-що, щось; дещиця, абищиця.
 Кожа—шкура, шкіра; оболочка—оболонна, кожушок; (сыромятная)—лимарщина.
 Кожаный—шкура яний, шкуряний, шкіряний, шкірений, скіраний.
 Кожевенный—чинбарський, гарбарський.
 Кожевенный заводъ—чинбарня.
 Кожевникъ—чинбарь, чимбарь, гарсарь, кожом'яка.
 Кожевничать—чинбарувати, гарбарувати.

Кожовничество — чинбарство, гарбарство.
 Кожица—шкурка, кірка; (на молокѣ, киселѣ) кожушок; (шелуха)—лупина.
 Кожаный—шкурный, шкірний.
 Кожура (потерян. при линяннїи)—линовище.
 Коза—кзза, цапура; дикая — сайгак.
 Козакинь—козакин, козачина.
 Козачка (въ плугѣ)—чепіга.
 Козелець, раст. Ranunculus Cassubicus—татошник; Scorzopera purpurea—стоголов, стоголовник; S. rosea—зміювина; Tragopogon pratensis—линок.
 Козель—цап, цапур.
 Козельи рожки, раст. Bidens tripartita—собачі реп'яшки.
 Козельникъ, раст. Tanacetum vulgare—пижмо, навротич.
 Козій козячий, козиний.
 Козленокъ—цапеня, козля.
 Козлиный — цапиний, цаплячий, цапів, цаповий.
 Козлится—котитися.
 Козлобородникъ, раст. Tragopogon — побородник; видъ majus — козелок, козельок.
 Козлы—передок.
 Козлы (для распилки дровъ)—кобильница, кобилиця; (у бочаровъ) стелюги.
 Козлятникъ вонючий, раст. Ononis hircina—царь-зілля.
 Козлятина—цапина.
 Козни—підступи.
 Козодой, пт. Certhia europaea — зозуля нічна, сплюха, дремлюга, леляк, лежух.
 Козочка—кізка, кізонька.
 Козуля Cervus capreolus — сарна, (самецъ) — сарнюк.
 Козыристый—світкуватий.
 Козырный—світковий.
 Козырь—світка.
 Козырять (въ карт. игрѣ) — світкувати; лягти.
 Козявка — комашка, кузька, казюка.
 Козьеподобный—козуватий.
 Колдунъ, нья — химородник, ниця, характерник, ця, чаклун, ка, чаклійка, знатник, -ця, чародійник, -ця, чарівник, ця, опирик, -ця.
 Койка—лежалка.
 Кожарда—квіткара.

Кокетка — зальотница дженджеруха, придзигльованка, омизница.
 Кокетливый — фіцігорн ій, зальотний, придзигльований, дженджуристий, омизливий.
 Кокетничать—кокетувати.
 Кокетство — кокетерія, кокетування.
 Коклюшь, мед.—скуса, кашлюк.
 Коконъ, куколка—засклеп.
 Кокотка (на пальцахъ) — шишкоти.
 Коксъ—кокус.
 Кокусъ, раст. Potentilla verna — кокус.
 Колба, рыба—пискаръ; (перекубикъ) матра, перепуст.
 Колбаса—ковбаса.
 Колбасникъ, ца-ковбасник, -ця.
 Колдованіе — чаклування, ворожіння, чахрування, хо мороджіння.
 Колдовать—чаклувати, чахрувати, химородити, характерствувати, чарувати.
 Колдовство—химорода, химородъ, чинки, чари, чарівництво, чарування.
 Колбасный—ковбасний.
 Колдунница, раст. Cirsium lactianum—осот.
 Колдунъ, нья — характерник, -ця, чаклун, -нка, химородник, -ця, ворожбит, ворожка, чарівник, -иця, чародійник, -ця.
 Колѣбаніе—хитання, колихання, коливання; вагання, непевність, сумнів.
 Колѣбательный — хитливий, похитний.
 Колѣбать—хитати хилитати, хибати, фаяти, коливати, колихати.
 Колѣбаться—хитатися, хилатися, хибатися, хвіятися, холітатися; вагатися.
 Колѣблющійся — хисткий, хицький, хитючий, хибкий.
 Колѣнокоровый—перкалевий.
 колѣнокор—перкаль.
 Колѣсать—колувати.
 Колѣсникъ — стельмах, синцарь, колодій.
 Колѣсница—колісница.
 Колѣсный—колісний.
 Колесо—колесо, (маховое)—крутень.

Колечный—Кольраби.

Колечный—каблучковий, пер-
стенковий.
Колея—тор, колія.
Коліка—колька.
Коліровать—очкувати.
Коліровка—очкування.
Количественный—кількостний,
числовий.
Количество—кількість, число.
Колка—колонна; штрикання,
шпигання.
Колкій—ущипливий, уразли-
вий, жалкий, колючий.
Колкость—ущипливість, ураз-
ливість.
Коллективный—гуртовий.
Колобок—буханець.
Колобродить—броїти.
Коловорот—цендибор, коворот.
Коловращатель, анат.—верти-
лець.
Коловращение—колування.
Колода (для утрамбовки земли,
вбивання свай)—баба: (ле-
жачее толс. дерево) колода;
(гнилая) охаба; (водопойная)
жолоб, корито; (карть) талія.
Колодезь—студняний, коло-
дязний.
Колодезь—студень, студня,
колодязь.
Колодка (кандалы дерев.)—
скрипиця, (цѣпь) кайдани,
кайданиці; (обувная) копил,
стрілиця, зраз.
Колодник—в'язень.
Колоколенка—дзвінничка.
Колоколенные—дзвінничний
Колокольный—дзвінний;
(языкъ)—телепень.
Колокольня—дзвінниця, турня.
Колокольчик—раст. *Agilegia*
vulgaris—оксамит, орлик.
водозбір, голубки, орлики,
дзвіночки, римщина, *Cam-*
panula campanuloides—зба-
ня, звінка, звонець, пукалка
C. persicifolia albariema—
котельчки; (деревянный для
скота) клокучка.
Колокольщик—дзвінник.
Колѣсъ—кілѣсъ; (у скрипки,
віолончели)—закрутка.
Колольщик—коліи.
Коломенка, ткань—каламайка.
Колонизатор—осадник.
Колонизация—осадництво.
Колонизировать—осаджувати,
цяти.
Колонистъ—осадчий.

Колонія—осада.
Колоніальный—осадовый, ко-
лоніальний.
Колонна—стовп.
Колоннада—стовпіння.
Колосистый—колосистий.
Колоситься—колоситися, ко-
лосіти.
Колосник, механ.—рушт.
Колосница, раст. *Stachys tes-*
ta L.—чистець.
Колосный—колосовий.
Колосовать (молотить)—гарма-
нувати.
Колоссальность—величезність,
велетенність.
Колоссальный—величезный ве-
летенний.
Колосъ—колос;(проса или овса)
волот.
Колосьяной—колосовий.
Колотило—стукало, стукачка,
калатало.
Колотить—шустрити, лупцю-
вати, штапувати, шпарити,
стусувати, репіжити, му-
стрити, чухрати, товкти,
тіпати, чесати, тусати, та-
сувати, човпти, прати, по-
бивати, калатати, кібчити;
(бить)—луштити.
Колотиться, биться (о сердце)
—калатати.
Колоткій—грудкуватий, ви-
боїстий.
Колотовка—копистка.
Колотушка—клепало, довбеш-
ка; штурханець.
Колотырить—крамарювати,
брехнювати.
Колотырникъ, -ка—плетун, ка.
Колоть, колоти; шпигати; нить
(о бол.)—скемити; (ломать)—
лупати.
Колотье—кслоття; рубання.
Колпакъ—бонетка, ковпак; те-
лепень, тюхтій.
Колтунъ, мед.—ковтун.
Колчанъ (чехоль для лука и
стрѣль)—сагайдак, сайдак.
Колченогий—кутельногий, ку-
терногий, клишоногий.
Колченожить—шкандибати.
Колъ—кіл, пала; (палк.) патик;
(небольшой) пацкилок.
Кольевой—кілковий.
Кольнуть—утрихнути, ушпи-
гнути, шминнути, губенути.
Кольраби, раст. *Brassica ole-*
racea с. *ilogara*—кальріпа.

Кольцевої—Комъ.

Кольцевої — кльчатий; каблучковий.
 Кольцеобразный—каблучкуватий, обручкуватий.
 Кольцо (кругъ) окільце; (колечко) обідець, обручка, каблучка, каблука.
 Кольчуга — панцеранка.
 Кольчужный—панцеранковий.
 Колыбель—коліска.
 Колыбельный—колісковий.
 Колымага—дормез.
 Колыханіе—колісання.
 Колыхатъ, -хнуть — фаяти, колісати, -снути, холибати, качати.
 Колыхаться—колісатися.
 Колышекъ — прикілок, кілок, кілочок; (им'ющій назначеніе чеки) загвіздок.
 Колѣнный — колінний, -ная кость—околінок.
 Колѣно — коліно; поколіїня; (изгибъ) заворот; (рѣки) заворотень, заворот.
 Колѣнопреклоненіе — навколішкування.
 Колѣнце, въ стеблѣ—колінчик.
 Колѣнчатый — колінкуватий, колінчастий, колінуватий.
 Колѣть -дубнути; гинуть, дхти.
 Колюка, раст. *Carlina vulgaris*—відкасник.
 Колючий—колючий, шпичакуватий, остькуватий, кілкий, колький.
 Колючка — колючка, шпичка, колька, раст. *Xanthium spinosum* — страхополох, коляк, чортополох, холера, холерна трава; *X. strumarium* — залучник; *Cardus gaerth*—будяк.
 Колюшка, рыба *Gasterosteus aculeatus*—чортик.
 Коляска—коч, коляса.
 Колясочка, дѣтс.—фурик.
 Команда (отрядъ солдатъ, экипажъ судна) — команда. (команд. слов.) загад, наказ, розказ.
 Командировать, откомандировать—відряжати, відрядити.
 Командировка — відряд, відрядінка.
 Командиръ—отаман, верховода, старшина, привідець, приїдця.
 Командованіе—привід.
 Командовать — отаманувати,

старшинувати, верховодити.
 Комаръ—комарь.
 Комедиантъ, тка—комедіян, ка.
 Комедія—комедія.
 Комель—прикорень, відземок; (связан. конецъ у метлы) гичка.
 Комета—віха, мітла, комета.
 Комиссаръ—комисар.
 Комитетъ—комитет, рада, виділ.
 Комическій—комичний, кумедний.
 Комкать—жужмити, бгати.
 Комковатый — грудкуватый, жмачкуватий.
 Комкомъ—жужмом, жмачком.
 Комли (высоко скошенной травы)—погривини.
 Комментарій—коментарь.
 Комментаторъ—коментатор.
 Комментировать — поясняти, ясувати, коментувати, коментарювати.
 Коммерцъ я—гандель, гендель, комерція.
 Коммерческий — гандльовий, гендльовий, торговельний, комерційний.
 Комната—пскій, світлиця.
 Комнатный — хатний, покойовий, світличний.
 Комодъ—комод, комода.
 Комокъ—стропа, грудка.
 Компактный — стислий, компактовний.
 Компанийскій—товариський.
 Компания — компанія; товариство.
 Компаніонъ, -нка—спільник, -ця, товариш, -шка, сябер, сябро.
 Комплексія—статура.
 Комплектовать — комплектувати.
 Комплектъ—комплета.
 Комплиментъ—комплімент.
 Компость—гноївня.
 Компотъ—узвар.
 Компрессоръ—натискач.
 Компрессъ—грійливиці.
 Компрометировать — компромитувати.
 Комфортабельный, удобный — придобний.
 Комфорт, удобство—придоба.
 Комъ—груда, грудка; кубаток; комья—кубаття; (глыба земли) кицка, счиба; комья ше. сть—ковтки.

Конвертъ — коперта.
 Конвоировать — вартувати, конвоювати, ескортувати.
 Конвой — конвой, ескорт, вартата.
 Конвульсія — корч; множ. — корчі, перелогі, (у дітей) — мимохід.
 Конгломератъ — зліпище, зліпак.
 Кондиторская — цукерня.
 Кондиторъ — цукерник.
 Конекъ (для катанія на льду) — скобзун; (костяной) нарт; (лошадка) коник; (на сѣк.) коник; (рыба) коник; (на крышѣ) щит; (верх. косякъ у дверей и оконъ) Gloverъ, Gloverъ.
 Конецъ — кінець, край, кончина, послід, послідок; (села, города) кут; (причальный) гинва, кодола; (у сапожника) дратва; (сходки, собранія) розходини.
 Конечно — авжеж, атож, звичме, звичайно, звісно, певна річ, відома річ, запевне.
 Конечный — кінцевий.
 Ковина — конятинна.
 Коническій — стожковий.
 Конкурировать — іти в заводи з ким, конкурувати.
 Конница — кіннота.
 Коннозаводство — конярство.
 Конный — кінний, комонний.
 Коноваль — коповал.
 Коноводъ — привідець, привідця, привідник.
 Коновязъ — пута.
 Конокрадство — коноводство.
 Конокрадъ — коновід.
 Конопатить — глобити, паклювати; мхомъ — мшити; замазкой — шпаглювати.
 Конопать — глобня.
 Конопаченье — паклювання, глобіння.
 Конопельникъ, раст. *Eupatorium cannabinum* — сідаш.
 Конопля — коноплі; (мужскіе стебли) — плоскінь, (сѣменная) *Cannabis sativa* — матірка.
 Конопляникъ — підмет, коноплице.
 Коноплянка, пт. *Fringilla linaria* — коноплик; *E. cannabinum* — конопельник; раст.

Bidens tripartita — череда, стрілки.
 Конопляный — конопляний; (о маслѣ) сім'яний.
 Конская мята, раст. *Maggubium vulgare* — шандра, шантат.
 Конскій, лошадиный — кінський, конячий.
 Конскій чеснокъ, раст. *Teucrium scordium* — скордія.
 Константинополь — Царіград.
 Конституционный — конституційний.
 Конституция — конституція.
 Континентальный — суходільний, континентальный.
 Континентъ — суходіл, континент.
 Контора — бюро, писарня.
 Конторщикъ — писарчук, писак, писака.
 Контрабанда — пачкарство.
 Контрабандистъ — пачкаръ, пачковоз.
 Контрабандный — пачкарський.
 Контрактный — контрактный.
 Контрактъ — умова, контракт.
 Контрасть — противність.
 Контролеръ — перевірник, зглядач, контролір.
 Контролировать — перевіряти, контролювати.
 Контроль (досмотръ) згляд (профѣрка) перевірка.
 Контръ-гайка — протишрубка.
 Конусообразный — стожкуватий.
 Конусъ — стожок.
 Контуръ — обвід.
 Конфекта — цукерок.
 Конфискація — конфиската.
 Констатировать — свідчити, констатувати.
 Конфузиться, сконфузиться — засоромлюватися, соромитися, засоромитися.
 Конфузливый — соромливий.
 Кончатъ — читъ — кінчати — чити, скінчити; — ся — минати — нутися; конати, сконати.
 Кончикъ — кішчик.
 Кончина — скія, сконання.
 Конь — кінь; (дикій) — тарпан; (сѣлый съ черн. или рыжими пятнами) — таркач; (ретивый) баскій кінь, громак; (боевой) румах; (хорошо идущій шагом) ступак; конь, конекъ, рыба, *Syngnatus Nurosatrus* — менька.

Конькобъжець — скобзач.
 Конюхъ — формаль, машталір,
 стайничий, коняр.
 Конюшенный — машталірський,
 стаєнний.
 Конюшня — стайня, стайниця,
 станя, кінниця, кінник, ста-
 дарня, конярка.
 Копальщикъ — копач, грабарь.
 Копаніе — копання.
 Копать — копати, рити.
 Копаться — копатися, ритися;
 шпати, шпити, шпитіти,
 корпатися, шпортатися,
 шурпатися, шупортатися,
 кичматися, гомозитися, вов-
 тузитися, марудитися; (мед-
 лить) — мацатися.
 Копеечка — копійчина.
 Копеечный — копійчаний, копи-
 яшний.
 Копейка — копійка.
 Копейщикъ — пікінер.
 Копилка — карнавка.
 Копированіе — копіювання.
 Копировать — копіювати.
 Копировщикъ — копіювальник.
 Копить — збирати, збивати,
 коптити.
 Копіистъ — списовник.
 Копія — список; (рукописи) —
 перепис.
 Копна (сѣна) — копиця; (хлѣба
 въ 60 сноповъ) копа.
 Копоткій — марудний.
 Копотливый, см. Копоткій.
 Копотный — курний.
 Копоть, сажа-кипотъ, киптява.
 Копошиться — воружитися, ко-
 мешитися, комашитися, ко-
 пишитися.
 Коптильня — димарня, курня.
 Коптить, закоптить — задимлю-
 вати, задимляти, задимити,
 курити, закурити.
 Копотунъ, -тунья — маруда.
 Коптѣть — коптѣти.
 Копченіе — піддимленна.
 Копченое (вообще) — піддимок.
 Копченный — піддимлений.
 Копытистый — копитатий, ко-
 питуватий.
 Копытныи — копитовий.
 Копыто — копито; раздвоен. ра-
 котиця, ратиця.
 Копытчатый — копитуватий.
 Копь — копальня; -жельзная —
 — рудня; каменугольная —

вугальня; -золотая — золот-
 ня; соляная — солониця; -на-
 вестковая — вапнярка; -песча-
 ная — пісчарня.
 Копье — спис, ланча.
 Копьевидный — списуватий.
 Копьевище — ратище.
 Кора — шкура, шкорупа, скору-
 па, корина.
 Корабельный — кораблевий.
 Корабельщ къ — корабельник.
 Кораблекрушеніе — кораблегин.
 Кораблестроитель — корабель-
 ник.
 Кораблестроительный — кора-
 бельний.
 Корабль — корабель.
 Коралловый — коралевий.
 Коралль — кораль.
 Корга — шкиринда.
 Корда — лінка.
 Кордегардія — буцегарня.
 Корректировать — корегувати.
 Коректура — коректа.
 Коренастыи, плстный — окадь-
 куватий, осадкуватий, заса-
 дистий.
 Коренистый (о раст.) — корінча-
 стий, корінистий.
 Коренникъ — голобельник, го-
 лобельний кінъ.
 Коренной — засадний, грунто-
 ний; (о зубѣ) кутній, чер-
 віпний, черенний; (первобыт-
 ный) первсний, давній.
 Корень — корінь; собирает. — ко-
 ріння; корост; -дубильный,
 раст. *Statice latifolia* — кір-
 мак, кироман; -желтый *S.*
tatarica — кермек; царскій,
A-trantia major — гоюче зіл-
 ля; свєяный, раст. *Trago-
 pedon porrifolium* — побо-
 родник; волчій, бѣлый, *Aso-
 nitum lycostolium luteum* —
 цар-зілля; *H. parellus* — ко-
 сатка; громовий, *Asparagus*
silvestris — заячий холодок
 -сухотный, *Agum maculatum*
 — козяча борода; — солодко-
 выи, *Glycyrrhiza echinata* —
 солодець; красный, *Anchus*
officinilis — медуница, думян-
 ка; -сердечный, *Potentilla*
tormentilla Schrank — кру-
 зілля.
 Корешекъ — корінець; спинка
 Коржовить — шкарубити.
 Коржавѣть — шкарувати.
 Корзинка — кіш, кошик, кошов-

ка; (ручная изъ лозы)—сапет, сапета, сапетка, лозаник, опалка, кобеля, кошіль.

Корзинщикъ—кошикаръ.

Коридоръ—сіни.

Корить, упрекать — картати, дорікати, докоряти;—ся—коритися.

Корица—цинамон.

Коричневокрасный — червіньковий.

Коричный—цинамоновий.

Корка — шкурка, лупесня; (хлѣба)—скорина, шкорина, шкурина; (хлѣб. нижняя) спідка; (плодовъ, фруктовъ). —лушпинья, лушпа, (одинъ кусочекъ) — лущина, лущпок, лущпомка, лущпина.

Корма—корма.

Кормежка—годівля, (скота) попас.

Кормилецъ — хлібодар, плекатар, плекач.

Кормило—стерно, керма, демено; трепло (у плота).

Кормить—харчувати, харчити, стравувати, годувати, контентувати, контетувати, контувати.

Кормиться—харчуватися, харчитися, стравуватися, годуватися, контентуватися, контетуватися, контуватися.

Кормленіе — годування, стравування, контування, контентування, контетування, харчування.

Кормовище—паша.

Кормовой—харчовий; стерновий, кормовий.

Кормчій — стерничий, демежий, керманич, стерник.

Кормъ—конт, харч, стравня; подножный—паша.

Корнать — чикрижити, обчикрижувати.

Корневище — коренище.

Корневой — корінний, коріневий; (сдѣланный изъ корня) коріньковий.

Корнеплодный—коріннячний.

Корнеплодъ — корінняк.

Коробейникъ—пилипон, маркетан.

Коробить—жолобити, дубити, карючити.

Коробка (изъ луба) для гаддероба, шляпѣ и т. п.—сту-

га, козуб, козубка; (изъ картона) шабатура.

Коробокъ—коробен.

Корова—корова; толстобрюхая или съ бѣлыми боками—бочуля, бучуля.

Коровій—коров'ячий.

Коровка—корівка; божья, насѣк —сонечко.

Коровникъ—ричквня, ричковня.

Коровница—ричка.

Королева — краля, королева, королиця; (жена короля) королика.

Королевичъ — короленко, королевенко, королевич, короля.

Королевна—королівна.

Королевскій — королівський, корольський.

Королекъ — королик; пт. *Regulus*—золотомушка.

Король—король.

Коромысло—коромисло, коромисел.

Корона—корона.

Коронный—коронний.

Короновать—коронувати.

Коростель, пт.—деркач.

Коростовикъ, раст. *Scabiosa* — постілки, свербіжниця.

Коротать—коротати.

Короткій, о — короткий, куртий, куций, о.

Коротковатый—покороткий.

Коротконогий — коротконогий, куцопалий.

Короткохвостый — куртатий, куций.

Коротышка—куцан, курдупель (малышъ); куцина (полукафтанъ).

Корочунъ — саксаган, капут, смерть.

Короѣдъ, насѣк. *Bostrychus* — короїда.

Корпія—скубанка, шарпина.

Корпусъ (тѣло) — тулуб, стан; (зданія) корпус.

Корпѣть—нидіти.

Корреспондентъ — дописувач.

орреспонденція — допис.

орреспондировать — дописувати до.

Корсаръ—ушкал.

Корсетъ — шнуровиці, шнурівка.

Корточки—карачки.

Корчева, іе—кичування.

Корчевать—кичувати.
Корчевой—перелоговий.
Корчемникъ, -ца—корчмарь, -ка, шинкарь, -ка.
Корчемничать—корчмарувати, шинкарювати.
Корчемничество--корчмарство, шинкарство.
Корчи—судома; (у скота) перелогн.
Корчить—судемити (стягивать судорогами); (гнуть, перегибать) коцюбити, кандзюбити.
Корчма—корчма, шинок.
Коршунъ, пт.—шулика, шуляк, коршак, шуплика, шибак; красный, *Talco milvus*—розсоханя; курятникъ, *Milvus fegalis*—каня, канюк.
Корыстный—грошолюбний; завидующий; (выгодный) користный.
Корыстолюбецъ—грошолюбник, зисколюбник.
Корыстолюбивый—грошолюбний, зисколюбний.
Корыстолюбие—грошолюбність, зисколюбність.
Корысть (любостяжаніе) грошолюбність, зисколюбність, (выгода, польза) зиск, прибуток; (ростъ, проценты) прибуток, (зависть) задрощі.
Корыто—корыто; (для стирки) ночви; (у колодца, длинное) колода.
Корытообразный—коричуватий.
Корь, мед.—оспика, кір.
Корявый—шкарубкий, шкарупиний, шкарублястий; корякуватий, карлючкуватий; дзюбатий, дзюбаний, таранкуватий.
Корявъть (о кожѣ)—шкарубіти, шкарубитися, шкарубнути, шерхнути, чучверіти.
Коса—коса; геогр.—коса, стрілка.
Косарь—косарь.
Косатикъ, раст. *Asorus salatus*—тагарське зілля; водяной, раст. *Iris pseudo satyris*—ужачки, коситень; минер. *Lapis chelidonium*—жасітвчин камінь.

Косатка—ясоцька, зірочка. зоол. *Delphinus orca*—дофен.
Косачъ, пт. *Tetrao tetrix*—тетервак, тетерець, тетера, тетеря, тетерук, тетерюк.
Косвенность—скісність; посередність.
Косвенный, -о—скісний, посередний, -о.
Косецъ—косарь.
Колодецъ—колодязь.
Косилка—самокеска.
Косить—косити, тяти.
Коситься—коситися, зизом поглядати, скоса дивитися.
Косичка—косиця.
Косматиться—космачитися.
Косматый—чіхратий, патлатий, кудлатий, волохатий, кострубатий, лохматий.
Косматѣть—кудлатіти, волохатіти, кошлатіти, патлатіти.
Космачъ—патлань, кудлань.
Космы—патли, кудла, коемак.
Косность—марудність, забарність, гайливість.
Косноязычный—недорікий, тяжкомоений, недовомний, кривомовий, заікливий, гугнявий, харамаркач, недовомна.
Косный—забарний, гайливий, марудний.
Коснѣть—кацюбити, чапіти, животіти.
Коснуться, задѣть—почеркнутися, торкнутися.
Косо, наклонно—насклесь-спохолом.
Косовище, рукоятка у косы—кісся.
Косоглазіе—зизоватість, зизоокість.
Косоглазый—зизий, зизоокий, зизоватий.
Косогоръ—узвіз.
Косой—косий.
Косолапый, --шеверногій, клишоногій, клишавий, чеверногій, кривоногій, кутерногій.
Косоплетка—упліт, кісник, заплітка, расплітка.
Косоугольникъ—кривокутний.
Косоугольный—кривокутний, кривобедрий.
Костеньтъ—костеніти; клявнути, дубіти.

Костеобжигательный—Кошачья трава.

Костеобжигательный — костопальный.
 Костеръ — огнище, стуг, багаття; тлѣющій — жариво; дѣ мящійся — курище.
 Костеръ, раст. *Vernonia secalinus* — стоколос.
 Кости (объ исхудавш. людяхъ и животныхъ) — храбори, хорбури.
 Костистый — окостуватий.
 Костлявый — кістлявий, кощавий.
 Костоломъ, мед. — гостецъ.
 Косточка (плодовая) — калинець.
 Костоѣда, мед. — костоѣд.
 Кострика — терміття, паздір, паздір'я.
 Костыль — милиця.
 Костылять — шкандибати, шкитильгати.
 Кость — кість, кістка; (трубчатая длинная берцовая) су-рея; (голень) гомілка, гомівка; (плечевая) шівка (сѣдалищная) клубиця; (пальца); Falanga — маслачок; (игральн.) креніль.
 Костюмироваться — вбратися, перебратися.
 Костюмъ — убір, убрання.
 Костяника, раст. *Rubus saxatilis* — камениця, костяниця.
 Костяной — кістяний.
 Косуля — см. козуля; рало; ковадло.
 Косушка — четвертка.
 Косьба — косовиця.
 Косѣть — косіти, кривитися.
 Косякъ (дверной) стоян, одвірок, одвірець; (у окна) лутка.
 Котель — саган, казан; желѣзный — залізняк; чугунный — чавун; мѣдный — мідень.
 Котельникъ — саганник.
 Котельничать — саганувати.
 Котельный — сагановий, казановий.
 Котенокъ — кошеня, котеня, котя.
 Котикъ — котусь, котик.
 Котлета — січеник.
 Котловина — улоговина, уляговина; яма, наполн. водой — кобаня.
 Котовикъ, раст. *Nepeta cataria* — шанта, котяча мнята; голый, раст. *Nepeta nuda* —

черевичник, синьоцвіт, матсчник.
 Котовый — котячий.
 Котомка — тайстра, торба, сакви, торбина, илунов, кобеля.
 Котомочный — тайстрозий, то бинковий, илунковий, саквовий.
 Который — (вопросит.) котрий, який; (опредѣл.) що, що він, який.
 Коть — кіт, машур.
 Котятникъ, раст. *Trifolium arvense* — полиця.
 Кофе — кава.
 Кофейникъ — кавник.
 Кофейница — кавпушка; каварка.
 Кофейный — кавовий.
 Кофейная — каварня.
 Кофта — юпка; мѣховая — зутрянка.
 Кочаниться, бот. — завязуватися.
 Кочанъ — (кукурузный) килл; (капустный) голонка.
 Кочеваніе — таборування, шатрування.
 Кочевать — таборувати, шатрувати.
 Кочерище — таборище.
 Кочевникъ — шатерник.
 Кочевой — таборовий, кочевний.
 Кочегаръ — пічкур, топильник.
 Кочень — см. кочанъ.
 Коченѣть — уклякати, кляннути, дубіти, терпнути.
 Кочерга — коцюба, загрибачка, погрибач, кутач.
 Кочерыжка — качан.
 Кочетки, раст. *Gladiolus imbricatus* — зрядник.
 Кочегъ — півень.
 Кочка — грудка, зелень на кочкѣ — куп'я, купина, куп'еваха.
 Кочковатый — грудкуватий; (путь) струпкий, струпуватий.
 Кочевье — кочовище; кочування.
 Кошачій горохъ, раст. *Astragalus glycyphyllos* — ненаси-тець.
 Кошачья мята, раст. *Glechoma hederacea* — будра, котчіяця.
 Кошачья трава, раст. *Nepeta*

Кошелекъ—Красная трава.

- cataracta* — шанта, котяча мнята.
- Кошелекъ**—гаманецъ, капшук, кабза, гаман, калитка; мошна—киса; въ поясъ—черес.
- Кошельковый**—капшуконий.
- Кошениль**, наѣк. — черч. червецъ, черець, черчеть; (краска) манія, бакан.
- Кошенильный** — черцьоний; маневий.
- Кошеніе**—косовиця.
- Кошечка**—киця, кицюня, ма-чатко.
- Кошка**—кітка, кішка, мачка; собир.-кошва; (якорь) кітва, кітвиця; (плеть) канчук.
- Кошкодеръ**—котолуп.
- Кошунникъ**, -ца —блюзнір, ка, блюзник, -ця.
- Кошунскій**—блюзнірський.
- Кошунство**—блюзнірство.
- Кошунствовать** — блюзнити, блюзнувати.
- Кравчій**—чіпнаръ.
- Краденый**—хапаній.
- Крадущій**—крадящій, крадючий.
- Краугольный**—нарѣжний.
- Краешокъ**—крайчик.
- Кража**—крадіж, крадіжка, хапанка, коадіння, злодійство.
- Край** (грань)—рубеж, рубіж, пруг; (одежды) омет; (окрайка) закрайок; (страна) країна, сторона; (матеріи) пруг; (теплый) вирій; (черезъ край) презкірх.
- Крайне**—надто, навмір.
- Крайній**—(последній, конечный) крайній, останній; (чрезмѣрный) надмірний.
- Крайность**—(бѣдствіе, недостатокъ) скрута, притуа, нужденність; (чрезмѣрность) надмірність.
- Крамольникъ**, -ца—усобник, -ця.
- Крамольничій**—усобницький.
- Крамольный**—усобний.
- Крамповать** (шерсть)—гремплувати.
- Кранъ**—грант, чопик; подъемный — журавель, підойма, підвага.
- Крапива**, раст. *Urtica*—жалива, кропива; болотная, раст. *Lycopus eugoraeus* зюзник; глухая бѣлая, *Lanium album*—глуха, біла, мертва кропива; *Leonurus cardiaca*—глуха кропива; водяная, *Ceratophyllum demersum* — куширь; глухая раст. *Ballota nigra*—маточник.
- Крапивная малина**, раст. *Cuscuta Epilinum Vahl.*—повитиця.
- Крапивникъ**, пт.—*Troglodytes pargvulus*—трѣщук, плотик, зломча, зводитель кропивянка, ломак, мишокрилик, кропив'янка, кріль, королик; пт. *Ascentor modularis*—покропивник, покропивница.
- Крапивница**, мед.—красуха.
- Крапивный**—кропив'яний.
- Крапинка**—цятка, цяточка, цятина; капка (пятнышко); капля (капелька)
- Крапчатый**—краплистый, краповий.
- Крапъ**, раст. *Rubium finctum*—марена.
- Красавецъ**, -вица—уродник, -ця, уродай, красень, красуня, красюк, подобень, хорошень, красуха.
- Красиво** (прелестно)—надобно, гарно, гоже, ловко, (къ лицу) подібно.
- Красивость**, изящность —оздобність, красість, хупавість.
- Красивый**—уродливий, утворний, гарний, гожий, ловкий, надобний, красітний, красовитий; (изящный) хупавий, красний.
- Красивѣть** — кращати, гарнішати.
- Красильный**—фарбовий.
- Красильщикъ**, -ца, — фарбяр, -ка.
- Красить**—фарбувати, хварбувати; красити, скращати, оздоблювати.
- Краска**—фарба, хварба; красная—червінка; сурик—манія; бѣлая—побіль; зеленая—мѣдная—зелінка; желтая—жовтило; оранжевая—жовтожар; клеевая—кольфарба.
- Красная верба**, раст. *Salix acutifolia*—красноталь.
- Красная кашка**, раст. *Trifolium medium*—тройняг.
- Красная трава**, раст. *Amagallus paniculatus*—щирецъ.

Краснобай—Крестникъ.

- Краснобай—балаклій, базіка, базікало, балакун.
 Краснобайство—балаклійство.
 Красноурій—червонобурий.
 Красногатый — червонявий, чергонястий, червонуватий.
 Красноголовникъ, раст.-родовик.
 Красноднєвникъ сибирскій, раст. *Нemegocalis graminea* — трав'яник.
 Краснозобка, пт.— димівка.
 Краснокожій — червоношкурій.
 Краснолигый — червоновидий червонопикий.
 Красноперка, рыба *Scardinius erythrophthalmus* — чорнуха, плотиця, червінка.
 Краснорожій червонопикий.
 Краснорѣчивый—проречистий, красномовний, промовистий, промовний.
 Краснорѣче-красномовність.
 Краснота—червоність.
 Краснощекій — червоношокий.
 Красный — червоний, червений, черпений, ясновишневий, черчиковий.
 Красный дремликъ, раст., *Oxalis rugosa*. — *sambucina* — любка, любжа.
 Красный катранъ, раст. *Statice Gmelini* — кермек.
 Красный перецъ—стручок.
 Красный уголь—покуття, покуть, покутя.
 Краснѣть—червоніти, почервоніти, шаріти, паленіти, запалюватися; (вспыхивать отъ гнѣва) займатися, заніятися.
 Красоваться — красуватися, красіти, красувати; охорашиваться—похорошуватися.
 Красота — уroda, краса; изящество—хупавість.
 Красотка—красуня.
 Красочный—фарбовий.
 Красть — красти, злодіячити; -ся—підквдатися.
 Кратеръ—яндолѣ, яндила, сопух.
 Краткій—короткий, недовгий; (не требующій много времени)—незабарний.
 Кратковременность — недовгочасність.
 Кратковременный — недовгочасний.
- Краткосрочный — недовготермний.
 Краткость—короткість.
 Крахмалистый — крохмалюватий.
 Крахмалигъ — крохмалити.
 Крамаль — крохмаль.
 Крахмальный—крохмальовий.
 Крахмальщикъ,-ца—крохмальник,-ця.
 Краше—краще, ліпше.
 Крашенина (холсть) — фарбуванка.
 Крашеніе—фарбування.
 Крашенный—фарбований.
 Краюха—партика, окраєць, цілушка.
 Края, поля—криси.
 Кредитивный — вірчий.
 Кредитный—кредитовий.
 Кредитовать — боргувати, навіряти, кредитувати.
 Кредитоваться—позичати.
 Кредиторъ,-ка — кредитор,-ка.
 Кредитъ — кредит, борг; въ кредитъ—на-бір.
 Крейсеровать—ходкувати.
 Крейсеръ—ходковик.
 Кремень, минер.—кремійнь.
 Кремешекъ — кремінець, креймах, кремінчик, кремях.
 Кремлевой (о крѣпкомъ строевомъ лѣсѣ)—будувальний.
 Кремлевскій—вишгородський.
 Кремль—вишгород.
 Кремневый—кремінний.
 Кремнеземъ—кременина.
 Кремнистый — кремінуватий, кремінястий, кременистий.
 Крендель — обаринок, обарянець, плетеник, кручинка.
 Крендельщикъ,-ца — обаринник,-ця.
 Кренить (наклонять) — кантувати, кантуватися.
 Крень—кант.
 Креповый—флюоресовий.
 Крепъ трауръ—флюорес.
 Кресло—фотель, операч.
 Крестецъ (хребеть)—похребтина, крижі.
 Крестикъ—хрестик.
 Крестильница—купіль.
 Крестильный—хрестинний.
 Крестины—хрестяни.
 Креститель—хрестильник.
 Крестить—хрестити, протити.
 Крестникъ, ца—хрещеник,-ця, похресник,-ця, фін, фіна, фін, фіна.

Крестный—Кровный.

Крестный — хрещений; ходъ — процесія.
 Крестовидный — хрещатий.
 Крестовикъ, раст. *Senecio umbrosus* — таця; *S. egusaefolius* — самастай.
 Крестовка, раст. *Crucianella* — криживница; насѣк. *Phalaena* — нічник, нічниця; зоол. — лис.
 Крестовый — хрестовий.
 Крестоносецъ — крижак; собир. — крижацтво.
 Крестообразно — павхрест, крижем.
 Крестообразный — крижовий, хрещатий, хрещастий, хрестачний, хрестатий.
 Крестопоклонный — середохрестний; недѣля — хрестці, середохрестя.
 Кресты, хоругви — охрести.
 Крестъ — хрест, криж.
 Крестъ петровъ, раст. *Astragalus glycyphyllos* — ненаситець.
 Крестьянинъ, хлѣбопашецъ — селянин, хлѣбороб, кметь.
 Крестьянка — селянка, хлѣборобка, кметиця.
 Крестьянскій — селянський, кметський.
 Крестьянство — селянство.
 Кречеть, пт. — білозорецъ.
 Крещеніе — хрещення; (праздникъ) — волохреще.
 Крещеный — хрещений.
 Кривая (линія) — косиня.
 Кривда — кривда.
 Кривизна — кандзюба, кривина, косиня.
 Кривить — карлючити, кандзюбити.
 Кривиться — карлючитися, кандзюбитися.
 Кривляка — гримасник.
 Кривляніе — гримасуваннє.
 Кривляться — гримасувати, викривлятися.
 Криво — криво.
 Кривобокій — кривобокий.
 Кривоглазый — бензевкий.
 Криводуше — криводушність.
 Криводушничать — не по правді робити.
 Кривой — кривий; одноокій.
 Кривокъ, пт. — морська сорока.
 Криволинейный — кривульний.
 Кривоногий — шеверногий, клишавний, клишоногий.
 Кривоплечій — кривоплекий.

Криворотый — криворотий.
 Кривость — кривість.
 Кривосудіе — неправосуд.
 Кривотолкъ — криводумка.
 Кривошей — кривовязий.
 Кризисъ — криза.
 Крикливость — верескливость, галасливість, пащикуватість.
 Крикливый — верескливий, галасливий, пащикуватий.
 Крикнуть — згукнути.
 Крикунъ, нья — торохтій, -ка, верескун, -ка, пащикун, -ка, зіпа, зіпака.
 Крикъ — зик, вереск, погук, покрик; (воплъ) репет, лемент; (сильный) гвалт; (орла) клекіт.
 Кринка глечик.
 Кринъ, раст. *Lilium candidum* крин.
 Кристаллизація — кришталювання.
 Кристаллизовать — кришталювати.
 Кристаллизироваться — кришталюватися.
 Кристаллическій — кришталічний.
 Кристалловидный — кришталювати, кришталестий.
 Кристалль — кришталъ.
 Критика — критика.
 Критиковать — критикувати.
 Критически — критично.
 Критическій — критичний.
 Крича кричма.
 Кричать, -кнутъ — зикати, зикнути, гукати, -кнути, зіпати, -пнути; галасувати, репетувати; (шумѣть) — леметіти, (о перепелѣ) хававкати, (о галкахъ) кіявкати.
 Кривавникъ, раст. *Convallaria* — купина, купека.
 Кривавый — кривавий, рудяний; поносъ — почеревница.
 Кропать — ліжка.
 Кровельный — даховий, покрівлевий.
 Кровельщикъ — укривальник, критник.
 Кровеносный — кровопливний.
 Кровинка — кривця.
 Кровля — покрівля, дах, побій; (соломен.) стріха.
 Кровность — покровність.
 Кровный — покровний; чисто-

Кровожадность—Кругозоръ.

кровний; (о нуждѣ) пиль-
 ний, наглий; (объ обидѣ)
 тяжкий.
Кровожадность — кровоже-
 рність, хижість.
Кровожадный — кровожерный,
 хижий; (о зѣвряхъ) стерво-
 идный, мясожерный.
Кровоизліяніе — кровозлив,
 кровотеча.
Кровомститель — кровомест-
 ник.
Кровомщеніе — кровопомста.
Кровообращеніе — кровобіг,
 кровозворот.
Кровопійца—кровопій, крово-
 пивець, крвожер.
Кровоподтекъ—басаман.
Кровопролитіе — кривавнеча,
 кривавнява.
Кровопролитный — кривавня-
 вий.
Кровопусканіе—кровопуск.
Кровосмѣситель—кровомісник.
Кровосмѣсительный — крово-
 місний.
Кровосмѣшеніе—кровоміство.
Кровососный—кровооссальный.
Кровотеченіе — кровотіч, кро-
 вотеча.
Кровохарканіе — кровохра-
 кання.
Кровъ—дах, покрівля; приту-
 лок, пристановище.
Кровь — крив, руда, кров, па-
 сока, паюха, мазка, юшка.
Кровянистый — кривавнястий.
Кровяной — кривяний, рудя-
 ний.
Кроеніе—краяння.
Кроильница—стільниця (доска).
Кроильщикъ, ца—краяльник,
 ца.
Кроить—краяти.
Крокдиловый — кокодрильо-
 вий.
Крокопиль, зоол.—кокодриль.
Кроликъ, Lepus capiculus —
 труха, трусь, трусик, кріль.
Кромка — крайка, чимбір, то-
 рок, груг, окравки.
Кромсать—чиржити, почи-
 крижити, батувати.
Кромѣ — опрiч, опрiче, крим,
 окрiм, завгеть.
Кромѣшний — зовнішній, над-
 вірній.
Кронштейнъ, техн. — кремпи-
 лець.
Кропатель, плохой работникъ

--капарник, партач.
Кропать, пачкать, худо дѣ-
 лать—капарити, партачити.
Кропило—кропило; раст. Me-
 lilolus officinalis — буркувъ-
 жовтий.
Кропильница—кропильня.
Кропить — кропити, бризкати,
 порськати.
Кропкій—крихкий.
Кропленіе—кропління, порсь-
 кання.
Кропотливый, требуюцій мно-
 го времени — забавний, за-
 барний, марудний, моро-
 чливий.
Кроткій — сумирний, плохий,
 тихий, лагідний.
Кротко, ласково — лагодом, ла-
 годиком, лагодком.
Кротость — сумирність, лагі-
 дність, тихість.
Кротъ — кертина, кертця,
 крiт.
Кроха—крихта, одробина.
Крохкій—крихкий.
Крохотка — крихотка, крише-
 ня, кришенятко, кришеня-
 точко.
Крохотный — малюхний, ма-
 люцький, малючий, ма-
 люсьенький.
Крошить — укришувати, на-
 кришувати, кавальцювати,
 кришити, локшити, сікти,
 рубати, шаткувати.
Крошка, крошечка — цяпочка,
 кришка, кришечка, крихіт-
 ка, ріска.
Круглишь—округлять.
Кругловатый—круглять, кру-
 глястий.
Круглолицый — круглолидий,
 круглотварий.
Круглость — круглота, кру-
 глість.
Круглый — круглий, округлий,
 круглявий, круглястий, колі-
 счастий, колісчатий.
Круглышь—кругляк.
Круглѣть—круглішати.
Круговидный—обороватий, ко-
 луватий, колісчатий.
Круговой — круглови, коло-
 вий.
Круговоротъ—заворот.
Круговращательно — обертом,
 обертнем.
Кругозоръ — обрiй, круговид,
 кругогляд, кругосвіт, круг

Кругомъ—навкруги, надоколо, уколо, околлом, округи; округ, околеса.

Кругомъ—обертом, обертнем, очертом, кружка.

Кругообразный—см. круговидный.

Кругообращение—кругобіг, кругозворот.

Кругосвѣтный—уколосвѣтній.

Кругъ—коло, очерт, круг, колесо, кружало, кочало.

Кружась—крутька.

Кружевникъ, -ница—мережник, -ница, форботник, -ница.

Кружевной—мережевий, форботный.

Кружево—форбота, мережево.

Кружечный—карнавковий.

Кружить, колесить—колувати, кружляти.

Кружиться—крутитися; рѣять—кружляти; у меня кружится голова—мені свѣтъ вернется.

Кружка—кухоль, кавратка, конов, конѣвка, павлик, кінва; для сбора денегъ—карнавка; церковная—кавратка.

Кружкомъ—кружкома, кружка.

Кружокъ (деревян., металлич.) покотело, кочало.

Крупа—крупы.

Крупинка—зерня, крупина.

Крупистый, изъ крупинокъ—крупкий.

Крупца—щипочка, рѣска

Крупчатый—питльований.

Крупка, раст. *Diaba verna*—рижуха, чистецъ.

— Крупнозернистый—ядряний, ядерный, ядренистый.

Крупный—великий, чѣльный; (о соли) цуркий; (объ овощахъ, фруктахъ) дорідний; (о дождѣ) крапластый, крапчастый, крапчистый.

Крупнѣть—бѣльшати.

Крупчатка—питель.

Крупчатый—питльовий.

Крутизна—строма, стром, бескед, безсед, облаз, круча.

Крутильня, канатный дворъ—крутиль.

Крутить—крутити, цурувати; (о вѣтрѣ) хурделити.

Круто—круто; стрѣмко, спади-

сто; остро, суроро; густо, твердо; прикро.

Крутой—крутий, стрямкий, стрѣмкий, спадистый; гострий, сурорный; густый, твердый; прикрый.

Крутой мордовникъ. раст. *Echj-pops Ritgo*—крутай.

Крутѣть—тужавити.

Кручение—крутиння.

Кручина—фасола, журба, туга.

Кручинить—фасолити, журити.

Кручиниться—у тугу вдаватися.

Крушение—крушнява, загин, руйнацтво.

Крушина, раст. *Rhamnus cathartica*—жостір; *R. frangula*—крушина.

Крыжовая утка, *Anas boschas* крижень.

Крыжовниковый—агрусовый.

Крыжовник. бот.—агрус, агрес, агрис, агрист, агрост, клекацка, оприни, веприна, космачки.

Крылатый—криластый.

Крылечко—ганочок; (безъ крыши) рундучок.

Крыло—крило; (въ мельницѣ) рамено.

Крылышко—крыльце.

Крыльцо—ганок; (безъ крыши) рундук.

Крыса—щур, пацюк; большая, *Mus decumanus*—паткань.

Крысенокъ—щурик, пацятко.

Крыситься—визвѣряться.

Крысій пацючий, пацюковий, щуровий.

Крысоловка—пастка.

Крытый, покрытый—накрытый; (о возѣ) палубчастый.

Крыть—крити, укривати; (крышу соломой)—нашивати; (досками) настеляти; (капту) бити.—ся таїтися; ховатися; укриватися.

Крыша, кровля—накрыття, дах, покріля, побій; (соломен.) стрѣха, (улья) палуба, палуб; (въ шахтѣ) палига.

Крышка—покрышка, накрышка; (дерев. къ котлу) капкач, (гробовая) віко.

Крѣпительный, подкрѣпляющій—покрѣпний, підсильний, зміцливий.

Крѣпить—зміцняти, уміцняти;

підсиляти;-ся—не поступа-
тися.
Крѣпкій — міцний, чустрий,
цупкий, здоровий; твердий,
крутий; (о снѣ) товстий;
(плотный) заживний.
Крѣпко—міцно, цупко; твердо;
напругом, напруго.
Крѣпколюбый—твердолубий.
Крѣпнуть—міцнішати, дужчати.
Крѣпостной—фортечний; крі-
пацький; суц. кріпак,-чка.
Крѣпость — міць, твердість
міцність, сила, твердота,
зв'язь, кріпота; фортеця,
хвортеця.
Крѣпчать—міцніти.
Крѣпышь—моцак, дужак, дебе-
лень, закрепа.
Крючекъ-гак; (дверной) скоба,
защипка; (баюръ) очепя;
(деревян.) ключа, карлюка;
(загибъ) закарлюка; (у бабы
копровой) кафар; (для игры
на струн. инструментѣ)
біице; (поворотъ) закрут.
Крючок—гачок.
Крючковатый—карлюкуватий,
гачкуватий.
Крючоктворъ—кручкодер.
Кряж—стрілиця, пасмо, стяга
(горн.); прикорень, окоре-
нок (дерева); верства, шар
(слой земли); цілик, ши-
рець (материкъ).
Крякать,—кахкати, шапкати,
шапчит.
Кряхтунъ, кряхтящій человекъ
-крекотень.
Кряхтѣти—кректати.
Кстати—доречі, дошпету, на-
руч, до шмиги, до ладу, до
діла, до прикладу, до
шпети.
Ктигоръ—титарь.
Кто—хто; то-хтось; бы ни-хоч
хто; -нибудь-аби-хто. хто
будь, булі хто; -нибудь дру-
гой-хтось иншии.
Кубаремъ—котком, клубком.
Кубарь—данга.
Кубеба, раст. *Cubeba*—кубеба.
Кубическій—кубичний.
Кубскъ, чара, — келех, келіх,
келюх, пугар.
Кубъ (перегон. сосудъ)—лем-
бик; (какъ мѣра дровъ и т.
'п.)—сііс, стос.
Кубышка—банька, кубушка.
Кувшинка, раст. *Nymphaea*—

умич; бѣлая *N. alba*—зба-
ночок, капелюш, латаття,
лопушник водяний.
Кувшинный—глековий.
Кувшинъ—глек.
Кувырканіе — перекидання,
переверти.
Кувыркаться,-нуться—переки-
даться, перекинутися, бер-
кицаться,-кицнутися.
Кувыркомъ—перевертом, упе-
рекидь, перекидки, бер-
киць, сторчака.
Куда—куди, кудю, де; нибудь-
аби куди, аби де; то-кудись;
-какъ диво як.
Кудахтаніе — кудкудакання,
кодкання, кодкодання, со-
котання, сокоріння.
Кудахтать — сокотати, соко-
тити, кудкудакати, кодкати,
кодкодати.
Кудри—кучері.
Кудрявка, раст. *Tragopogon*
pratense побородник; липок;
видъ *major*—козелок.
Кудесник, ца—чаклун,-ка,-ча-
рівник, ця
Кудреватый кучерястий.
Кудрявая пестролистная мята,
раст. *Mentha crispa folie*
variegatis—кучерява м'ята.
Кудрявецъ, раст. *Chenopodium*
Botrys—кудрявецъ, марь.
Кудрявить.—кучерявити.
Кудрявичъ—кучерявецъ.
Кудрявость—кучерявість.
Кудрявый — кучерявий, ку-
дерний.
Кузнецкій—ковальський.
Кузнецъ—коваль; пт. *Carpini-*
fulgus euroraicus — дрім-
люга, сплюха.
Кузнечикъ, *Gryllus campestris*
—цвіркун, свердан, прюзик,
коник.
Кузнечный—ковальський.
Кузница—ковальня, кузня.
Кузовъ—козуб, козубня;—эки-
пажа-ящик, кельня.
Кукарекать—кукурікати.
Кукишь—дуля.
Кукла—ляля, пялька, мамунка.
Куковать—кувати, якикати.
Куколиця, раст. *Silene (pu-*
lans) — смолапка біла, ку-
тасик; *Silene aginaria* — лит-
пинчики; *S. viscaria* — лип-
ник.
Куколка—лялечка; засклеп.

Куколь — Курильный.

- Куколь, раст. *Lolium temulentum* — кукуль.
 Кукольванъ, раст. *Cocculus suberosus* — кукольван.
 Кукольникъ, раст. *Veratrum album* — чемерица біла, черкес.
 Кукольный — ляльковий; театръ — вертеп.
 Кукуруза — пшінка, тендериця, кендериця, пшеничка.
 Кукурузный — пшінковий, тендеричний.
 Кукушечій — возулячий.
 Кукушка, пт. — зозуля, кукуличка, кукулижка.
 Кукушкинъ — зозулин.
 Кукушкинъ ленъ, раст. — *Linum catarticum* — льонок.
 Кулага — кваша.
 Кулакъ — кулак, кулачина; (мірофдъ) глитай, жмикрут, дерилюд.
 Кулачище — кулай.
 Кулачный — кулачний; навкулачный.
 Кулдыкать — белькотати, Гельготати.
 Кулекъ — ворочок.
 Куликало — випивайло.
 Куликъ, пт. — кулик.
 Кулинарія — кухарство.
 Кулинарный — пекарський.
 Кулиникъ, раст. *Verbascum lychnitidis* — коров'як, заяче вухо, дивина.
 Кулиса — (театр.) лаштунок; механ. — ріжнохід.
 Куличъ — паска, папушник, баба.
 Кулонъ, ожерелье — нашійниця.
 Куль — лантух.
 Культепа — кукса.
 Культивировать — культивувати.
 Культура — культура.
 Культа — кікоть; безпалько.
 Кума — кума.
 Куманекъ — кумась.
 Куманика, раст. *Rubus caesius* — чорниця, ожини, колодох, деринник, острожина.
 Кумачъ, мануф. — китайка.
 Кумачный — китайковий.
 Кумиръ — божок, бовван.
 Кумиться — куматися.
 Кумовство — кумівство.
 Кумушка — кумонька, кумася.
 Кумъ — кум.
 Куница, зоол. — кунд. куниця.
 Куній — куничий.
 Кунсткамера — музеум.
 Купальница, раст. *Ranunculus acris* — терпібіда, искорник, курячі очки, лиман.
 Купальный — купаловий, купільний.
 Купальня — купіль.
 Купальщикъ, -ца — купальник, -ця.
 Купаніе — куланка.
 Купать — купати.
 Купель (для крещенія) — хрестильниця, купіль.
 Куперъ — купра, куприк.
 Купецъ — кр-марь; купецъ, товт.
 Купеческій — купецький.
 Купечество — купецтво.
 Купечествовать — купцьвати.
 Купина — куш.
 Купиръ болот., раст. *Ledopodium podagraria* — смитка, яглиця.
 Купить — укупити, купити.
 Купля — покуп, купівля.
 Купно — вкупі.
 Купный — спільний, гуртовий.
 Куполь — баня.
 Купольный — банний.
 Купоросъ (мѣдний) — синяк, синій камінь, купервас.
 Купленное, приобрѣтенное — куплещина.
 Купленный, покупной — купований.
 Купля, покупка — купля.
 Купчая крѣпость — покупчий лист.
 Купчиха — крамарка, купчиця, купчиха.
 Купчишка — крамарчук.
 Куралесить — колобродити, шурубубити.
 Куралесникъ — шурубур, колобродник.
 Куралесничанье — шурубурство, колобродини.
 Курганъ (насыпная гора) — роблениця, могила, (песчаный) кучугура.
 Кургузый — куций.
 Куреніе — куріння; (табаку) паління, смаління; курево, кадило.
 Куренокъ — курча.
 Курильница — кадильниця.
 Курильный — кадильний.

Курильщикъ—Куча.

Курильщикъ—курець, курій.
 Куриная слѣпота, раст. *Synoglossum* зурка; *Caltha Palustris*—лапики, латач, латаття, лотай, попик; мед.—курочка.
 Куриный—курячий.
 Курительный—курильный, палильный.
 Курить—кадити, курити; (табакъ) палити, смалити, пакати; (водку) гнати.
 Курица—курка, кура, кокошка.
 Курлыканые (журавлиное)—крюканья, курлюканья.
 Курлыкать—курлюкати, крЮкати.
 Курной—курний.
 Курносый—кирпатий.
 Курныкать—мугикати.
 Курокъ (ружейн.)—когутик, зайчик.
 Куролесить—см. куралесить.
 Куропатка, пт.—куріпка, кріпка.
 Курослѣпникъ, *Apagallis arvensis*—курячі очки.
 Курослѣпъ, раст. *Anemone nemorosa*—снігурка; раст. *Cornus sanguinea* свидина; *Apagallis arvensis* курячі очі, куряча сліпота; *Caltha palustris*—лоцот, латач, латаття, лапики, лотай.
 Курочка—квіашка.
 Курсивъ—письмівка.
 Куртажъ—факто не.
 Куртизанка—підложниця.
 Куртка короткая—кущик; (суконная)—катанка; (солдатская)—к бат; (на мѣху) кожанок.
 Курчавая мята, раст. *Mentha crispata*—крута м'ята, кучерява мята.
 Курчавость—кучерявість.
 Курчавый—кучерявий.
 Курчавѣть—кучерявити.
 Курье ный—кумедний, чудний, чудасійний.
 Курьезъ—кумедія, чудасія.
 Курьерскій—скороспійшний.
 Курьеръ—гонець.
 Крѣя слѣпота, раст. *Pyrola rotundifolia*—приворотень, марина.
 Курятникъ—курник.
 Кусака, насѣк.—щипавка.
 Кусать—кусати, щипати, пекти, тяти.

Кусище—кусман.
 Кусковой—шматковий, грудковий.
 Кусокъ—шматок, шматина, шмат, кавал, луста, шманделок, ковбятка, кусень, кусінь; большой—шкитирь; кожи, ткани, бумаги—клапотъ, клаптик; мяса, сала—мелко порѣзаннаго—кришеник; дерна, земли—кімса, кицка; дерева, желѣза—оценок; хлѣба—ошимок, край, скиба, кімса; засохшій хлѣба—осух, осушок; к. л. плотной массы—грудка, грудочка, грудомаша; соли—дрібок, дрібочок, дрібка; отрепье—канцур; свернутаго холста—сувій; кожи—шкурат, шкурлат.
 Кустарникъ—ча арь, чагарник, чагарняк, хащ, хабник, хамник, жарящ, хмизняк, туршук.
 Кустарный—домодільний, доморобний.
 Кустикъ—кущик.
 Кустистый—рунистый (о хлѣбѣ и травѣ); кущуватий, купинястий, крячастий, корчастий, корчистий, купчистий.
 Куститься (о посѣвѣ)—урунюватися; урунитися, рунитися; кущитися, розкорчовуватися.
 Кусть—кущ, крак, корч.
 Кутерьма—кабалик, калабалик, гармидер, буча, кравеція.
 Кутать—затушковувати, утушковувати, тушковувати.
 Кутаться, укутаться—утушковуватися—куватися, затушковуватися, куватися, тушкаться.
 Кулежъ—гульня, гульба, гульбоші, гулянка.
 Кутило—гульвіса, гультіпака, гультяй.
 Кутить—гуляти, ппти-гуляти, купражити, курити.
 Кутузка—чорна, холодна.
 Кутья—коливо.
 Кухарить—куховарити.
 Кухарка—куховарка.
 Кухня—пекарня, куховарня.
 Кухонный—кухенний, кухняний.
 Куча—звая, купа, стос, стропа, стріп, кагат, турбиля,

кириння, ворох, валява, бурт, копиця.
 Кучерская—маштарня.
 Кучерской—фірманський, маштал рський.
 Кучерь—фірман, фурман, фірманина, хурман, машталір, поганяйло.
 Кучка—купка; холмикъ (котовый) кіпнина; толпа—купець, купочок.
 Кушакъ—пас, пасок; съ карманомъ для денегъ—черес.
 Кушанье (ѣда)—ідення, ідження, трапеза; (блюдо) страва, потрава, іство.
 Кушать, покушать—призволятися. призволитися, істи, поісти, годуватися, погодуватися.
 Кушетка—канапка.
 Кушуръ, раст. *Scirpus*—оситняг.
 Куща—курінь.
 Куяки—тиляги.
 Къ—до, перед, на, ід, під.

Л.

Лабазникъ, ца — борошенник, -ця.
 Лабазъ—гамазея, шпихлір.
 Лабарданъ. рыба—каблїон.
 Лабиринтъ—закрутос.
 Лабораторія—майстерня.
 Лава вулкан—гамула.
 Лавина—сніговина.
 Лавировать—бардіжати.
 Лавка—крамниця, крамарня.
 Лавочникъ, ца—крамарь, -рька.
 Лавочный—крамний, крамовий.
 Лавра—лавра.
 Лавровый—лавровий.
 Лавруша обыкн., раст. *Daphne mezereum*—ягідка.
 Лавръ, бот.—лавр.
 Лагерный—таборовий.
 Лагерь, стоянка—кіш, табор, обоз.
 Лагунка (для дегтя)—мазниця.
 Ладанъ — кадило; земляной, раст. *Asarum europaeum* — копитень, копатень, копитки, копитник, копитняк.
 Ладить—(муз. інст.) струнати; (чинить, поправлять)—лагодити, підладнувати, ладнати, лаштувати; (уговаривать)—умовляти; (жить

мирно)—ладнати, бути у згоді; (мастерить)—злагоджувати.
 Ладно, (хорошо, пусть)—іносе, інось добре, згода, сількісь; у згоді.
 Ладный—згідний; добрий, хороший, гарний.
 Ладонка—подушечка; кадило.
 Ладонный—долонний.
 Ладончатый—долонюватий.
 Ладонь—долоня.
 Ладунка—ладівниця.
 Ладъ (порядокъ)—полад; (миръ, согласіе)—згода.
 Ладья—човен.
 Лажный—промінний.
 Лажъ—промічне.
 Лазаретный—шпитальний.
 Лазаретъ—шпиталь.
 Лазейка—пролазка.
 Лазить—лазити; плазувати; и'ястися, чаряпкатися.
 Лазоревка, пт.—блакисиниця.
 Лазоревый—блакитний.
 Лазуль—лазії.
 Лазурь — (небесная) оболони, блакить, блакиття; блакит-фарба.
 Лазутчикъ — вивідач; (воен.) пластун.
 Лазъ—хід, суточки.
 Лай—звяга, звяка, гавкання, гавкотня, валування.
 Лайливый, любящій лаять — зв'ягливий, гавкотливий, гавкучий, гавкущий.
 Лайникъ простой, раст. *Rupella vulgaris*—купатень, суховерх; *R. grandiflora*—крутоголовчики.
 Лакей—льокай, пахолок, слуга; (резрит.) лакиза, лакуза.
 Лакейничать—льокаквати, лакизувати, лакузувати.
 Лакейский—льокайський, льокайовий.
 Лакейство—льокайство, лакизування, лакузування.
 Лакейшко—лакизка, лакузка.
 Лакирование—покощування.
 Лакированный—лакований.
 Лакировать—покощувати.
 Лакомиться—халасувати, ласувати.
 Лакомка—халасун, халус, ласун, ласько, ласїї, лягоминець, смакун, ласач, подупельник.

Лакомство—присмака, ласоші, лагоминка, лакостка, лакітка.

Лакомый, -о — сласний, ласий (охочій до сластей); (вкусный) смашний; ласний; (привлекательный) — залашний.

Лаконизмъ—короткомовність.

Лакрица, раст. *Glycyrrhiza echinata*—солодець.

Лакъ—політура, покїст; (лак. поверхность) покїст.

Лама, зоол.—ляма.

Лампа — лямпа, гасник, гасниця.

Лампада—лямпадка.

Лампасъ—лямпас.

Ламповщикъ—лямпарь.

Ламповый—лямповий.

Лампочка—лямпка, лямпочка.

Ландкарта—мапа.

Ландышъ, раст. *Convallaria multiflora*—кукурїчка, скупія, *C. majalis* — копвалія, купека; *Asperula odorata* — пахучка; двулистый, *C. bifolia*—когутик.

Ландшафтъ — крайовид, крайобраз.

Ланита—щока.

Ланцетъ — пушадло, пушало.

Лань, зоол.—лань, лня.

Лапа—лапа.

Лапистый—лапатий, лабатий.

Лапотникъ—похлопник.

Лапоть—(поплетенный пенькой) похлопень; (кожаный) ходак, бостїл, верзун; (кожаный истоптанный) остинок; (изъ лыка) личак; (изношенный) злиток.

Лапоухий—каплавухий.

Лапочка—лапонька.

Лапушникъ, раст. *Lappa* — лопух.

Лапчатка серебристая, раст. *Potentilla argentea* — червишник, червецъ; *P. alba* — пятиперстень; *P. anserina* — гусятник, золотник.

Лапчатый—лапатий.

Лапша — локшина, локша, різанка.

Ларець—см Ларчикъ.

Ларчикъ—скринька, схованка.

Ларь—рундук, штандари, палуба.

Ласка — пестощі, милування,

любования; (любовныя) милощі; зоол.—ласка.

Ласкатель, ница—(подлипала, прихвостень) облесник, -ця, лизун, -ха, похлибець, -бниця.

Ласкательный — облесливий, облесний, похлібний.

Ласкать — милувати, пестити, пестувати, любити, голубити; (другъ друга) милуватися пестуватися; ся — приголублюватися, ластитися; (подольщатися) примилатися.

Ласкающий, нїжний — пестивий.

Ласкирь, рыба *Corvina pigra*—горбиль.

Ласковость—ласкавість.

Ласковый—ласкавий.

Ластитися — лащитися; лакузитися.

Ластовень, раст. *Vincetoxicum officinale* — бородач, ломиніс.

Ласточка, пт.—ластівка; береговая—щур.

Ласточкинъ—ластовиний.

Лататный горшокъ, раст. *Lotus corniculatus*—лядвенець, медївка.

Латникъ—тиляжник.

Латный—тиляжний.

Латунный—мосяжний.

Латунь, метал.—мосяж.

Латы (нашит. на ткани) — тиляги.

Лафа—зиск.

Лафегъ—гарматека.

Лацканъ (въ одеждѣ) — кляпа.

Лачуга — халупа, халупина, халупчина, хижка, хатина.

Лаяніе — гавкання, гавкотня, звяга.

Лаять — гавкати, брехати; (о многихъ собакахъ) валувати.

Лганье—брехання, брехня.

Лгать—брехати, (иногда) побрїхувати.

Лгунишка — брешко, брехунець.

Лгунъ—брехун, брехало, брехика, бреха, шатало, плетюга, скоробреха, чистобреха, чистобрехоха; (помогающий врать) підбрехач.

Лгунья—брехуха.

Лебеда, раст. *Chenopodium Atriplex*—лобода.

Лебеденокъ—лебеда, лебедятко.
 Лебединый—лебедачый.
 Лебедка—лебідка, лебедиця,
 лебедка; механ.-катеринка.
 Лебедь, пт.—лебідь.
 Лебезнить—стелы ися, кр ути-
 тися, підлещуватися, під-
 сипатися.
 Лебяжій—лебедій, лебедачый.
 Левкасить—шпаглювати, шпа-
 рувати.
 Левкой, раст. *Matthiola incana*
 — левконія.
 Левъ, зоол.—лев.
 Легенда—легенда.
 Легендарный—легендовый.
 Легкій—лехкий, латвий, не-
 важный, рухливый; верткий;
 нестатечный, поверхонный;
 (о возѣ, экипажѣ) роско-
 тистый, бігкий; (о землѣ) пу-
 хкий; (о пищѣ) лехко-
 стравный.
 Легковатый—полегкий.
 Легковоспламеняющийся—за-
 пальный.
 Легковый (объ извозчикѣ)—
 дорожкарь.
 Легковѣріе—лехковірність.
 Легковѣрный—лехковірний,
 ймовірний.
 Легковѣсный—лехковажний.
 Легкое, анат.—легеня.
 Легкоисполнимый—латвий.
 Легкомысленность—лехкодум-
 ність, лехкомисність, не-
 розважність, нестатечність,
 лехкодушність.
 Легкомысленный—лехкодум-
 ний, лехкомисний, нероз-
 важный, нестатечный, лех-
 кодухий; суц.-полегкарь.
 Легкомыслие—лехкодумство,
 лехкомисність.
 Легкоплавкій—топкий.
 Легкоплавкость—топкість.
 Легкость—лехкість; латвість;
 швидкість.
 Легонькій—легенький.
 Легонько—легенко, злегень-
 ка, поволі, помалу.
 Легохонько—легесенько, эле-
 гесенька.
 Легочница, раст. *Pulmonaria*
officinalis—медунка.
 Легочный—легеневый.
 Легчать—лехчати, відлягати.
 Легче—лехше.
 Лехчить—лехшити.
 Леденецъ—цукралик.

Педенить—крижнити.
 Педенѣть—крижніти; дѣрве-
 ніти, дубіти.
 Педешникъ, пт.—водомороз,
 синевод, морозюк, іванок.
 Педниковый—льодовиковый.
 Педникъ—(хозяйст.) льодовня,
 лідниця; (геогр.) льодовик,
 льодовець.
 Педовитый—кригастый.
 Педокольный—льодоломный.
 Педоколь—льодолом.
 Педорѣзь—накрижник.
 Педоходъ—льодоплав, крига-
 плав.
 Педъ—лід, крига; мелкій на-
 рѣкѣ—шерех, ерошень, ше-
 ршій, шерет; первый на
 рѣкѣ—шуга; береговой, у
 берега—забережень; на окон.
 стеклѣ—наморозень; отъ
 слежавшагося снѣга—натоп-
 тень.
 Ледяная гора—залѣда
 Ледянка—громак.
 Ледяной—крижаний.
 Лежа—навлежачки, ліжма.
 Лежалый—злежалый, леглий,
 злеглий.
 Лежаніе—лежня, лежанка, ле-
 жа, лежанья.
 Лежать—лежати.
 Лежачій—лежачый.
 Лежачка—лежа.
 Лежебока—полежаха, поле-
 жака, лега, легмас, легарь,
 бабак, лега, лежень, бинд-
 жук, лихун.
 Лежень, архит.—лігарь, лігарь.
 Лежка—лежа, лежанья; (лого-
 вище) лігво, барліг.
 Лежмя—ліжма, навлежачки,
 лежачки.
 Лежнемъ—лігма, ліжма.
 Лезвее—гострій, лезо, жало.
 Лейка—поливальница, поли-
 вайка, поливачка, лійка.
 Лексиконъ—словник.
 Лелѣанный, выхоленый—при-
 коханий, пещений, випеще-
 ный.
 Лелѣять, взлелѣять—прикоху-
 вати, прикохати, голубити,
 пестувати, пестити, леліти.
 Лемехъ, землед.—леміш.
 Ленникъ обыкновенный, раст.
Linaea vulgaris—зайців
 льон, ль нок, коровяк; дро-
 колистный, *L. genistaeflora*
 косюрки.

Лента—стрічка, стьожка, стьожина, бинда, скиндяк, скиндячка, хвизина; въ косѣ-кісник; шелковая, гарусная-політика; красная шерстяная-жичка; бархатная - оксамитка.

Ленточный—стрічковий, биндовий, стьожковий.

Ленъ, раст.—льон.-текучка-лущик; дикий *Linaria vulgaris*—коров'як; (чесанный для пряденья) кужіль, куделя, куделиця, кудель, кудівка.

Леопардовый—лямпартовый.

Леопардъ, зоол.—лямпарт.

Лепестковый—пелюстковый.

Лепестокъ—пелюстка.

Лепетаніе—белькотанія, щебетанія, белькотіння.

Лепетать—белькотати, щебетати, кокотіти.

Лепетливый—белькотливый, щебетливый.

Лепетунъ, -ня—белькотун, -ха, щебетун, -ха.

Лепеть—белькот, белькотня, жебоніння.

Лепешка—корж; (на пахтаньѣ) сколотяник; (хлѣбъ лепешкой)—ляпушка.

Лепта—пожертва.

Леса швара, волосінь, волосня.

Лестный, о—похвальный, о; знадний, жаданий, бажадный, о.

Лестъ—лестошці, лестка, облестка.

Летаніе—літання.

Летаргическій—летаргичний.

Летаргія—летарг, обмірання, замірання; -впадать, впасть въ летаргію-оомірати, обмерти.

Летательный—літальний.

Летать—літати.

Летучая мышь, зоол.—кажан, чепиргач, ночница, ялик; миш-пиргач.

Летучесть—леткість.

Летучій—(испаряемый) леткий; (летающий) летючий.

Летучка (печат. листокъ)—метелик.

Летчикъ—літун.

Леть—літ, літання.

Летѣть—летіти, полинати, линути; вихремъ—курбелити.

Лечь—лягти, полягати.

Лещъ, рыба, *Abramis brama*—

таранник, чабак; *Surginus brama*—лящ.

Лжеприсяга—кривоприсяга.

Лжесвидѣтель—кривоприсяжник.

Лжесвидѣтельство—кривоприсяга, кривосвідчення, кривосвідство.

Лжесвидѣтельствовать—кривосвідчити.

Лжеученіе—фальшнаука.

Лжець—брехун.

Лживость—брехливість.

Лживый—брехливий, неправдивый.

Ли—чи, а чи, а.

Либ—або.

Ливень—пролій, улива, хлюща, сплюща, злива, залива, съ бурей-плова.

Ливеръ—(легкія, сердце и печень) отріб; (насосикъ) духовик.

Ливмя (лить)—як з відра (лити).

Ливрейный—барвовий.

Ливрея—барва, либерія, либерія.

Лизаніе—лизання, лизьканія.

Лизать—лизати, лизькати, лизкати.

Лизунъ, -ня—полизач, -ка.

Ликвидационный—ліквідаційний.

Ликвидация—ліквідація.

Ликвидировать—ліквідувати.

Ликованіе—радіння.

Ликовать—радіти.

Ликонъ, раст. *Lycopus (exaltatus)*—вовча ступа.

Ликъ—обличчя; образ.

Лилейный—лелійний, лілійовий.

Лилипутъ—малик, куцак.

Лилия, раст. *Lilium candidum*—лелія, крин, лілея; *L. martagon*—малянка; разновидность последней—масло вороняче.

Лиловый—хвіялковий, бузковий.

Лимонадъ—цитриняк.

Лимонный—цитриновий.

Лимонъ—цитрина.

Лимфа—пасока.

Лимфатическій—пасоковий.

Линеваніе—линювання.

Линевать—линювати.

Линейка—линійка.

Линія—риса; лава; коліно, рід

сторона улицы—перія; прямая — прямецъ, простецъ; кривая — кривецъ, косиня; ломанная—зломецъ.
 Линовище—линовище.
 Линозирисъ, раст. *Linosiris villosa*—чахница.
 Линь, рыба—лин.
 Линька—линяння.
 Линючесть—линючість.
 Линючий—линющий.
 Линялый—полинялый.
 Линяніе — линяння, блякування.
 Линять — линяти, блякувати.
 Липа, бот.—липа.
 Липкій—липучий, беркий, липковатий.
 Липкость—липучість, беркість, липковатість.
 Липнуть — липти, липчитися; чіплятися.
 Липнякъ—липник.
 Липовый—липовий.
 Лира (муз. и астр.)—ліра.
 Лирический—ліричний.
 Лиса — лис, ли а, лисиця.
 Лисенокъ—лисятко, лисеня.
 Лисица—лис, лиса, лисиця.
 Лисій—лисячий.
 Лисохвость, раст. *Alopecurus pratensis*—пирій.
 Листва—листя.
 Лиственная капуста, раст. *Brassica parisi* — свиріпа, свиріпиця.
 Лиственница, *Lagix eugoraea*—чубатник, мудрина, лендерев; *L. decidua* — модрень, модрина.
 Лиственный — листвяний, листяний, листястий.
 Лиственѣть—листвіти.
 Листовень сирійскій, раст. *Asclepias Syriaca* — ластовень.
 Листовой—листовий; аркушорий.
 Листокъ — листик; аркушик; бумага—карта.
 Листообразный — листуватий.
 Листопадъ—падолист.
 Листоѣдъ, насѣк.—*Chrysomela* — попик.
 Листъ — лист, (бумаги и пр.) аркуш; капустный — пелюстка.
 Литавры — котли; тулумбаси.
 Литавщикъ—дѣвбиш, котляр.
 Литейная—гісерня.

Литейный—гісерний.
 Литейщикъ—гісер.
 Литераторъ—літерат.
 Литература — письменство; научная—наукове письменство; изящная—красне письменство.
 Литовье (четвер. желудокъ у жвачн.)—сліз.
 Литой (изъ металла)—сипаний.
 Литонья (третій желудокъ у жвачн.)—книжка.
 Литургія—служба божа.
 Лить—лляти, лити, сипати, точити, цюдити; о дождѣ—пірити, піжити, чустрити; струей—дзюрити, чуркати, чуркотти.
 Литье, тех.—лиття.
 Литься—литися; сильно—бурити, цебенити, хлющити, хлянути; о крови—юшити; о сильномъ дождѣ—періщити, піжити, тюжити; струей—дзюрити, чуркати, чуркотти.
 Лихачъ (удалой парень)—зух.
 Лихва—ріст.
 Лихой—хвацький, (о лошади) баский; лихий, злий.
 Лихомецъ—хабарник, хаптурник, хапуга, драпіка, здирецъ.
 Лихоимный — хабарний, хаптурний, здирний, драпіжний.
 Лихоимство — хабарництво, хаптурництво, здирство, драпіжництво.
 Лихоимствовать — хабарувати, хаптурувати.
 Лихорадка — лихоманка, пропасница, поганка, шухля, трясця, трястя, трясучка, трясовиця, трясавиця, хиндя, хвиндя, тетюха, тігка, зімниця, гнітючка.
 Лихорадочный — лихоманний, тясцевий.
 Лихошерстный—(о собакахъ) потайний, лихий.
 Лицевать — лицювати, ницювати.
 Лицевой—передній.
 Лицелѣй—актор, актѣор, артист.
 Лицезрѣніе—бачення.
 Лицезрѣть—бачити.
 Лицемѣрить — облудувати, фальшувати, лукавити.

Лицемѣріє--облуда, облудність, фальш, фіглярність, фіглярство.

Лицемѣрний—облудний, фіглярний, фальшивий, лукавий.

Лицемѣръ.-ка — облудчик,-ця.

Лицепріятіє—сторонність.

Лицепріятний--сторонній.

Лицо—вид, обличчя, лице, парсуна. образ, тварь; (личность) особа.

Личико—видок, видочок.

Личина—машкара.

Личинка — осклеп, замоток; (майс. жука) саленик, бедрак, лоборозняк, понур, хробак білий; Rhugapea-кубрак; муравьиная - перинка.

Лично-особисто, персонально.

Личность—(отд. существо) особа, персона; (къ лицу, особѣ, челоуѣку относящееся) особистість.

Личный—особистий.

Лиша—лишай.

Лишайникъ, раст.—лешедь.

Лишать, шить—збавляти, збавити, позбавляти, позбавити; (жизни) тратити, стратити, віку зб вити; (свободы) зневолювати, зневоляти, зневолити, заневолювати, волити; слова-забороняти мови; дѣвственности-справичити.

Лишатся, шитяся — збуватися, збутися, позбутися, позбавитися, рїшатися, шитися, втрачати, тити; -чувствъ -зомліти, знежитися; -сознанія -ошемоніти; -силы -знемогтися, знесилитися; ума-збожеволіти.

Лишекъ — рештка, зайвинка, лишниця.

Лишеніє—збавлення. позбавлення, втрата.

Лишенія—(бѣдность) злидні.

Лишний—зайвий; непотрібний; (о деньгахъ) лежаний.

Лишь—тїльки, ледве; -бы-аби, аби б, коб, коби; -бы гдѣ-аби де; бы то-аби то; -бы что-аби що; только-скоро, заледве; -только-какъ-тїльки-аж.

Лобзаніє—цілування; цілунок.

Лобзати—цілувати.

Лобный—чоловий, чільний.

Лобокъ, анат.—поріг.

Лобъ — чоло, лоб.

Ловелась—зальотник, дівчур, подупельник, бабій, джигун, залицяльник.

Ловець—мисливець.

Ловитва—улови.

Ловить—ловити, хапати, за-попадати, запопасти; налапувати, налапати.

Ловиться—ловитися, іматися, імітися.

Ловкій — (удобный) зручний, ручий; (смышленный) змисний, спритний; (складный въ движеніяхъ) чамняний, секерний, зграбний; (изворотливый, умѣющій обойти, завлечь) прикібний, промітний.

Ловко—зручно; зграбно; хвацько, стоком, стїчно; спритно.

Ловкость — зручність; зграбність; хвацькість; спритність.

Ловля—улови, лови, ловитва, ловїиво, ловїння.

Ловушка—хапка, пастка; (для воробїевъ) стрївка; (для птицъ) сїльце; (для лѣс. звѣря) застава.

Ловчій—псяр, псярник.

Логовище—тирло, скота, лїгво, барлїг, кублице, кубло, мирлуга.

Логъ—яр; рїчище; перелїг, облїг.

Лодарь—смовдирь, ледарь.

Лодка—човен, човно; выдолблен. изъ дерева-душогубка; выдолбл. съ обшивкой досками разн. размѣра-каюк; такая же рыбацкая небольшая-жаковик; большая, вмѣстимостью до 200-300 п.-руб. шугалія; подводная—підводник; плоскодонная-кайора.

Лодочникъ-човникарь; весляр; перевїзник.

Лодочный—човновий.

Лодыжка, анат.-Malleolus-кісточка, щиколотка.

Ложа, театр.-льожа; (ружейн.) -сада.

Ложбина, оврагъ—яр, звїр.

- Ложбистый—яркуватий.
 Ложе—ложе, ліжка, ліжниця;
 (рѣки) річище.
 Ложементъ—шанець.
 Ложечка, анатом. — долок;
 (чайн.) ложечка.
 Ложечникъ—ложкарь.
 Ложечный—ложковий.
 Ложиться, лечь—лягати, ляг-
 ти, кластися, покластися,
 полягати, облягтися.
 Ложка—ложка; разливная —
 ополоник.
 Ложковидный—ложкуватий.
 Ложность—омильність, похиб-
 ність, хибність, фальши-
 вість, неправдивість.
 Ложный—омильний, кривий,
 хибний, похибний, фальши-
 вий, неправдивий.
 Ложь—брехня, олжа.
 Лоза—(пруть) різка, лозина;
 раст. *Salix alba* лоза, ло-
 зиння.
 Лознякъ—лози; *Salix acutifo-
 lia*—шелюг; *Salix caprea*
 —верболіз.
 Лозунгъ—гасло.
 Локализировать — льюкалізу-
 вати.
 Локать, хлебать — хлелтати,
 жлуктати, сьорбати.
 Локонь—кучерь, пуколь, лока.
 Локотной—локтьовий.
 Локотокъ—ліктик.
 Ломаніе ламання.
 Ломанный (геометр.) — злом-
 частий, уламчастий.
 Ломать ламати; ся-ламатися.
 Ломить—суд мити, ломотіти
 (въ костяхъ).
 Ломка—ламання, ломець, ла-
 манка.
 Ломкій—хрусткий, крушний,
 крихкий, ламкий, ламучий.
 Ломкость хрусткість, круш-
 ність, крихкість.
 Ломовикъ — (извозчикъ) бен-
 дюжник; (конь) плуговик.
 Ломовой—ломний; вое желѣзо
 -залізничя; вая пушка об
 ложна гармата; вая лошадь
 плуговик; вая работа-важка
 работа; вой извозчикъ-бен-
 дюжник.
 Ломоносъ синий, раст. *Clema-
 tis integrifolia* —циганка, за-
 бий круча.
 Ломота—ломець, ламанина.

- Ломотный—ломцевий.
 Ломоть—скиба, луста.
 Ломъ—лом; (для разбив. льда)
 --плішня.
 Лонзикъ, пт. *Totanus* —коловод-
 ник.
 Лоно—груди, перса, надро.
 Лопасть—(кожаная у сѣдла)
 потебня; (у пароход. ко-
 леса) шуфля; (весла) лопать.
 Лопата—лопата.
 Лопатка копистка, копиретка,
 лопатка; (анат.) окіст; (у
 косарей) мантачка, клепало;
 (для шпаглевки) шпадля,
 шпагля; (штукатурная) ке-
 льня.
 Лопать — хавкати, халасати,
 халасувати, халавкати, трі-
 скати, жерти.
 Лопаться — рѣпатися, луска-
 тися, тріскатися.
 Лопнуть—луснути, репнути,
 тріснути.
 Лопотня—луск.
 Лопуха, *Variolae aqueae* —гвиз-
 дочки, вітряна віспа.
 Лопушникъ, раст. — *Salvia verta-
 cillata* —свинісх, свинушник.
 Лосій—лосьовий.
 Лоскуть — шмата, шматина,
 клапоть.
 Лоскутникъ, ца-старожечник,
 -ця, тандитник, -ця; голо-
 дранець, ка.
 Лоскутный—тандитний; (рядъ)
 тандита, товкун.
 Лоскуть—плат, рянда, шмат,
 клапоть; (бумаги) шпаргал.
 Лоскъ-полиск, глянець, диск.
 Лоснистость—лоснявість.
 Лоснистый—лоснявий.
 Лосниться—лосняти, вилиску-
 ватися, лоштитися, поли-
 скуватися, лисніти, лисни-
 тися.
 Лососина—сальмина.
 Лососій—сальмовий.
 Лосось, рыба—сальма.
 Лось, зоол.—лосунь.
 Лотерейный—льотерийний.
 Потерея—льотерия.
 Лотокъ — (корыто) ночви, нець-
 ки, вагани; (водостокъ) рин-
 ва, потоки.
 Лоть—(въс. мѣра) лот; (морск.)
 словниця; раст. *Lotus corni-
 culatus* —горицевіт.
 Лохань—цебер; (для помоєвъ)
 помийниця.

Лохмотникъ, -ца — голодранецъ,
 -нка.
 Лохмотье — цундря, цундрина,
 хабоття, хламїття, цуря,
 канцурря, ряндя, рубате,
 риззя, дрантя, рам'я, руб'я.
 Лохъ садовый, раст. *Eleagnus*
hortensis — царіградська лоза.
 Лоцманъ — лоцман.
 Лошаденка — конячка.
 Лошадиный — кїньський, ко-
 нячий.
 Лошадка — коник, конячка.
 Лошадь — кїнь; ди — кїнва.
 Лошаковый — ослиюковий.
 Лошакъ — ослиюк.
 Лощеніе — полїрування, глян-
 цювання.
 Лощина, ложбина — яр, звїр,
 перебалок, лощовина.
 Лубочный — луб'яний.
 Лубъ — луб, лутина.
 Лубяньть — шкарубїти.
 Луговодство — луковництво.
 Луговэй — лучний.
 Лугъ — лука, лукань; поемный
 — заплава.
 Лудильщикъ — біляр.
 Лудить — білити.
 Лужа — калябура, синявка, ка-
 люжа, калабаня, охаб, оха-
 ба, охабисько; -длинная, по-
 слѣ разлива — потязь.
 Лужайка — морїг, мурїг.
 Луженіе — білїння.
 Лужица — калябурка, калюжка.
 Лузга — луска.
 Лука (сѣдельная) — каблук,
 облук.
 Лукавить — хитрувати, лука-
 вить, на хитрощах ходити.
 Лукавство — прохїрство, під-
 ступ, облуда.
 Лукавый — прохїрний, хитрий,
 підступний, облудний; че-
 ловѣкъ — прохїра, мудрагель.
 Луковица — цибулина.
 Луковичный — цибулинний.
 Луковка — цибулька.
 Луковый — цибульний, цибу-
 ляний.
 Лукоморье — затока.
 Лукошко — козуб, козубня, ко-
 зубка.
 Лукъ, раст. *Allium* *Sera* — ци-
 буля; - порей, *A. porrum* —
 прас, пір, -зелень — пір'ячко,
 шір'я; - шнитъ, *A. schochodo-*
rasum — требулька; порода
 мелкая, продолговатая —

зубка; (оружіе) — лук, сагай-
 дак.
 Луна — місяць; перв. четверть —
 молодик, перша квартира;
 вторая четверть — перекрый,
 перекрыг, друга квартира;
 третья четверть — підповня,
 третя квартира; полная —
 повня.
 Лунатикъ — сновида, місячник.
 Лунка, ямка — кубах.
 Лунный — місячний, місяцевий
 Лунь, пт. — сироватень.
 Лупить — лупити, сблуплювати,
 лупесати, здирати; (кожу)
 білувати; - ся — лупитися;
 (изъ яйца) — вилуплюватися.
 Луска — лушпайка, лушпак,
 лушпелина, лушпина.
 Лучевая кость — передрамен-
 ниця.
 Лучевой — проміневий, парус-
 совий.
 Лучезарность — проміністість,
 осяйливість.
 Лучезарный — проміністий,
 осяйливий.
 Лучеиспускание — промінюван-
 ня, світотеча.
 Лучеобразный — променястий,
 парусуватий.
 Лучепреломление — проміно-
 злом, парусозлом.
 Лучина — скалка, скїпа, скеп-
 ка, скїпка, трїска, щамба,
 шпатар, шпадер, скаля, за-
 дера, колотвиця, колотиця,
 липина.
 Лучинный — скалковий, скїп-
 ковий.
 Лучистый — проміністий.
 Лучше — краще, ліпше.
 Лучшій — кращий, ліпший.
 Лучъ — промінь, пас, парус.
 Луценіе — хухріння.
 Лущить — хухрити, лузати.
 Лыжа — нарта, лижва.
 Лыко (содранное) — паздїр'я, па-
 здїр, лут, луття.
 Лыковый — личаний, личако-
 вий, лутовий.
 Лысина — лисина; блезна (въ
 матерїи).
 Лысуха черная, *Pulica* *astra-*
pin, лисак, лиска.
 Лысый — лисий; (шутл.) голо-
 мозий; суц. — лисак, голо-
 мозько.
 Лысьть — лисїти.
 Львенокъ — левеня, левенятко.

Львиный—левовий, львовий.
 Львиный хвостъ, раст. *Leopogus cardiaca*—псячка.
 Львица—лениця.
 Льгота—пільга.
 Льготить—пільгувати.
 Льготный—пільговий.
 Льдина—крижина; (большая)—турнаш, креля.
 Лѣзя—можна.
 Лѣнуть—тулитися, горнутися.
 Лѣняный—лѣяний, лѣонний.
 Лѣстець, подлипало—знимець, ж. р. — знимка, забігайло, лестун, облесник, лѣстець.
 Лѣстивость—улесливість, підлесливість, облесливість, облесність, підлепливість, підлепність, підлазистість, залесливість, лѣстивість.
 Лѣстивый—підлепливий, підлепний, улесливий, підлесливий, облесливий, залесливий, підлазистий, облесний, лѣстивин, лесливий, лесний.
 Лѣстить — лѣстити, хлѣбити, облещувати.
 Лѣститься, зариться—квапитися, ласитися, зазіхати.
 Лѣвизна—лівина.
 Лѣво—ліворуч.
 Лѣвша—шұльга, манько, манькут, лѣвк, лѣвачка, лѣвкунчик, -ця, лѣвцун, -ка.
 Лѣвый—лівий.
 Лѣзть (вверхъ, наружу), взбираться—п'ястися, пнутися; пхатися; пертися; лізти, вилазити.
 Лѣкаришка—лікарчук.
 Лѣкарскій—лікарський.
 Лѣкарственный, цѣлебный — помічний, цілющий, лічний, медичний.
 Лѣкарство — лік, ліки.
 Лѣкарство—лікарівання.
 Лѣкарь, -рка — лікарь, -рка.
 Лѣнивецъ — лодарь, ледарь, ліногуз, лінтюга, лінюга, легарь, лега, лежень, легейда, ледай, ледака, ледащо, нероба, полежай, полежак.
 Лѣнивица — розварня, лінка, ледащиця.
 Лѣнивый — ледачий, бездільний, опішілий, оспалии, мнрявий.
 Лѣниться—лінуватися.

Лѣноватый—полінивий.
 Лѣность—лінощі, ліньки, лінивство, лінування.
 Лѣнтяй — полежай, ліногуз, лінтюга, полежак, бабак, бездільник; см. Лѣнивецъ.
 Лѣнтяйка—см. Лѣнивица.
 Лѣнь—лінощі, ліньки, багла, лінок.
 Лѣпить—клеїти; зліплювати, бгати, тулчати; -ся—ліпитися, зліплюватися, клеїтися; тулитися, моститися, щулитися.
 Лѣпка—сницарство.
 Лѣпкій—липкий, беручкий.
 Лѣпкость—липкість.
 Лѣпной—ліпний, сницарний.
 Лѣпщикъ—сницарь.
 Лѣса—риштування.
 Лѣсенка—східці; приставная—драбинка.
 Лѣсистость—лісистість.
 Лѣсистый—лісистий.
 Лѣсная фисташка, раст. *Staphylea pinnata*—клокїчки.
 Лѣсникъ (лѣс. сторожъ)—гайовий, карбїничий; (лѣшій) лісовик, гайовик.
 Лѣсничество—лісництво.
 Лѣсничій—лісничий.
 Лѣсной — лісовий, гайовий; орѣхъ, раст. *Corylus avellana* — ліска; груша, яблоколїниця.
 Лѣсоводство—лісництво.
 Лѣсокъ—лісок, гайок; (жидкій)—стрелиця; въ степи—мечет.
 Лѣсопильный — тартацький, трацький.
 Лѣсопильня—тартак, трачевня, фірас, пильня.
 Лѣсопромышленникъ — лісопромисловецъ.
 Лѣсосѣлка—ділянка.
 Лѣсопромышленный—лісопромисловий.
 Лѣстница (неподвижн.) — отупанка, лютра, східець, східці, сходи; (передвижн.) стромина, драбина, лїторка, лїтря.
 Лѣсъ—ліс; красный-бір; березовый-березняк; дубовый-дубняк; ольховый-вільшина; дѣвственный — праліс; темный-синета; высохший-сухоліс; лиственный — лїстовняк; выгорѣвшій-згарь

Лѣтній—літній, літошній.
 Лѣто—діто; рік; (сухое)-сухо-
 ліття; (урожайное, благопрі-
 ятне) поліття; (лѣта) вік,
 життя.
 Лѣтовье—літовище.
 Лѣтомъ улітку, уліті, облітку.
 Лѣтописецъ—літопис.
 Лѣтописный—літописний.
 Лѣтопись—літопис.
 Лѣтосчисленіе—літолїк.
 Лѣтось—торїк.
 Лѣтошній—торїшній.
 Лѣчебникъ—лікувальник.
 Лѣчебница—лікарня.
 Лѣчебный—лікарський, ліку-
 вальний.
 Лѣченіе—лікування, коруван-
 ня, гоїння.
 Лѣчить—лікувати, корувати,
 гоїти.
 Лѣшій—полїсун, лісовик, гай-
 овик, лісун.
 Любвеобильный—коханливий.
 Любезничаніе—лицяння, же-
 нихання.
 Любезничать—лицятися, же-
 нихатися, мизгатися.
 Любезный—коханий, любий;
 (вѣжливыи) гречний, чем-
 ний, увічливий.
 Любезнѣйшій, милый—росто-
 милений.
 Любимецъ, -мица—улюбле-
 нець, -нка, милованецъ, нка.
 Любимый—улюблений, укоха-
 ний, коханий, люблений,
 любовний.
 Любитель, -ница—любовецъ,
 -ниця, аматор, -ка; охочий,
 -ча, даси, -са до.
 Любить—любити; кохати; на-
 видіти.
 Любоваться—милуватися.
 Любовникъ, -ца—коханецъ, -нка,
 любас, -ка, любанка, полю-
 бовник, ця, хабаля, хабаль-
 ниця, хабалиця.
 Любовный—закоханий, укоха-
 ний, любосний; -напитокъ—
 кохан зілля.
 Любовь—любов, любя; кохан-
 ня, закохання.
 Любознательный—цікавий, до-
 пытливий, довідливий.
 Любой—перший ліпший.
 Любопытный—цікавий.
 Любопытство—цікавість.
 Любопытствовать—цікавитися.
 Любоострастїе—ропуста.

Любоострастный—ропустний.
 Любостяжатель, н. ца—зажи-
 ра, хтивецъ, -вниця, зиско-
 люб, -ка.
 Любостяжательный—зажира-
 куватий, хтивий, захланний.
 Любушка—любка, коханка.
 Любящій—люб'ячий; (прогиво-
 рѣчить)—зарічаний; (пѣть)
 —співучий.
 Люди—люде.
 Людишки—людці.
 Людный—людний.
 Людоѣдка—сироїдка, людо-
 жерка.
 Людоѣдство—сироїдство, лю-
 дожерство.
 Людоѣдъ—сироїд, людожер.
 Людская—челядня.
 Людской—людний.
 Люкъ—ляда.
 Люлька—колиска.
 Люнетъ—шанецъ.
 Люстра—жирандоля.
 Лютеранскій—лютерський.
 Лютикъ, раст. *Ranunculus*—
 чічка жовта, козельці, чи-
 стник, болотне зілля; *R.*
aquatilis—самостій; *R. lingua*
 --натяж, натягач; *Aconitum*--
 царь-зілля, чорне-зілля; *A.*
parvulus—косатка.
 Лютость—суворість, лютість.
 Лютый—суворий, лютий.
 Люцерна хмѣлевая, раст. *Me-*
dicago lupulina—горошок;
M. sativa—равлинник.
 Лягавый—вижлий.
 Ляганіе—брикання, хвицання,
 фацігання, вихання.
 Лягать—фацігати, брикати,
 хвицати, фиркати.
 Лягушенокъ—жабеня, жабе-
 нятко.
 Лягушечій—жаб'ячий.
 Лягушка—жаба скакавиця,
 кряча; (колодезная боль-
 шая)—равер; (древесная,
Nyla arborea)—раканя.
 Лядвенець рогатый, раст. *Lo-*
tus corniculatus—медівка.
 Лядвея—стегно.
 Лядь—халепа.
 Лямка—тягло.
 Ляпать, -пнуть—ляпати, -пнути.
 Ляшка—стегно.

М.

Мавзолей—надгробок.

Махротъ, раст. *Cytisus biflorus*—зіновать.
 Магазинный—гамазейний, гамазейний, магазиновый, шпихліровий.
 Магазинь—гамазей, гамазея, гамазей, гамазія, гамазин; книжный книгарня; хлѣбный—шпихлір, магазей.
 Магарычъ—могорич.
 Магистратъ—майстрат, ратуша.
 Магическій—чародійний, магичний.
 Магія—магія.
 Магнетизерство—магнетика.
 Магнетизеръ—магнетизатор.
 Магнетизировать—магнетизувати.
 Магнетизмъ—магнетизм.
 Магнетическій—магнетичний.
 Магнитить—магнесувати.
 Магнить—магнес.
 Магометанинь—агарянин, магометан.
 Магометанка—агарянка, магометанка.
 Магъ—маг.
 Маевка—цигарцара.
 Мазальщикъ, -ца—помазун, -ха, мастільник, -ця, мазільник, -ця, мазій, ка.
 Мазаніе—мастиння; шмарування.
 Мазанка—ліплянка.
 Мазать—мастити; шмарувати; (пачкати) глосити.
 Мазилка—(плох. живописецъ) квачомаз; (кисть) квач.
 Мазильница—мазниця.
 Мазня (о картині)—льопи.
 Мазунья—мазіяка.
 Мазурикъ—шальвіра, ракло.
 Мазурничать—шальвірити, шахрувати.
 Мазь—мастило, шмаровило. мазя; (колесная) коломазь.
 Майсовый—пшінковий, пшеничковий.
 Майсь, раст. *Zea Mays*—пшінка, пшеничка.
 Майранъ, раст. *Origanum majorana*—майран.
 Май—травень.
 Майская букашка, *Meloi proscatabeus*—майка олійна.
 Майскій—травневий, майовий, майовний.
 Майскій жукъ, *Melolontha vul-*

garis—саляник, хрусталь, хрущ; *M. solstitialis* хрущ волоський.
 Маканіе—мочання, умочання.
 Макать—мочати, умочати.
 Маклакъ—фактор.
 Маклачить—факторувати, махлювати.
 Маклерскій—факторський.
 Маклерствовать—факторувати.
 Маклеръ—фактор.
 Маковка—(головка маку) качулея, качулка; (глава церкви) банька; (головка на шесть, шпигъ) ковилка.
 Маковникъ—максвик, маківник.
 Маковый—маковий.
 Макрель, рыба—баламут.
 Макушка щолопок (верхушка), тімя (темя)
 Макъ—мак; восточный, *Raraveg orientale* сліпак; дикій—зіркач; (въ загадкѣ)—тріскач.
 Маленькій—маленький, маненький.
 Маленько—замало.
 Малехонекъ—малюсінський, манюсінський.
 Малецъ—хлопець, малюк.
 Малина—малина; полевая, раст. *Rubus caesius*—колодох. дерипник.
 Малинный—малиновий.
 Малиновка, пт. *Molacilla salicaria* или *Sylvia hortensis*—очеретянка.
 Малиновый (цвѣтъ)—кармазиновий.
 Мало—трохи, мало, омаль, небагато.
 Маловажность—малозначність.
 Маловажный—малозначний.
 Маловато—намалі, намаль, обмаль, обмалкувати.
 Маловатость—прималість, помалість, обмалкуватість.
 Маловатый—прималій, помалій, обмалкуватий.
 Маловѣріе—недовірство, маловірство.
 Маловѣрный—недовірок, недовірний.
 Маловѣръ—маловір.
 Маловѣсность—недоважність.
 Маловѣсный—недоважний.
 Малодушіе—легкодухність.

Малодушный—бездухий, легкодухий.
 Малозначащій — малозначний.
 Малозначительный — малозначний.
 Малоизвѣстность — маловідо-мість.
 Малоизвѣстный — маловідомий.
 Малоимущій — незаможній.
 Малоискусный — недотепний, немайстерний.
 Малокровіе — малокровність; блідниця.
 Малокровный — недокровний, малокровний.
 Малолѣтній — малолітній, не-долітній.
 Малолѣтокъ — недоліток, мало-літ, малолітка.
 Малолѣтство — маленьство, мальство.
 Малолюдный — нелюдний.
 Мало мальски — мало на мало.
 Маломощный — легкосилий, не ужий.
 Малоопытный — малодосвідний.
 Малопомѣстный — дрібнозе-мельний.
 Малопродуктивный (о землѣ) — пісний.
 Мало по малу — потроху.
 Малоприбыльный — малоко-рисений.
 Малорослый — низькорослий, куций; - и толстый — при-кадкуватий, присадкуватий.
 Малосвѣдущій — малосвідомий.
 Малосильный — малосилий, маломощний; -сущ. — худопа-холок.
 Малость — малозна, цьопка, цьопинка, трошиця, криха, марнота.
 Малоуміе — недоумство.
 Малоумный — недоумкуватий.
 Малоупотребительный — мало-вживаний.
 Малоцѣнный — низькоцінний.
 Малочисленный — нечислен-ний, малолічний.
 Малый — малий: невеликий.
 Малышъ — малюта; (приземи-стый) — приземок, малюк, маля, малятко.
 Мальва, раст. *Althaea officina-lis* — рожа; *Malva mauri-tiana* — дайндзівер; *M. rotun-difolia* — проскурка, проску-рень; *M. silvestris* — слиз, тан-церник, пацірник, турець-

кий сльоз; *M. crispa* — ску-лочник.
 Мальчикъ — малюк, хлопко, хлопець, хлопчак, хлопчи-на, хлопак; мальчуганъ — пахолок; маленькій — повшо-нок, повшук, пахоля.
 Мальчишескій — хлоп'ячий.
 Малѣйшій — найменший.
 Малютка — немовлятко, маля, малишко, манушечка, ма-нушка.
 Малярный — фарбярний.
 Маляръ — фарбяр.
 Мама — няня, ненька, мама.
 Мамалыга — токан, мамалига.
 Маменька — мамуня.
 Мамка, кормилица — плекачка.
 Мамонтъ, зоол. — мамут.
 Маневренный — дженджеревий.
 Маневрировать — дженджеру-вати, маневрувати.
 Маневръ — дженджера, вере-мія.
 Манежъ — маніж.
 Манера — маніра; поведенція.
 Манерьъ — манір, узір, спосіб, побит, роб, кштальт, штиб, штиль, штальт, шкиль, штиб, чин, яміс.
 Манжета — манкет; шерстяная — зап'ястник.
 Манжетка обыкновенная, раст. *Alchemilla vulgaris* — наво-ротник, наворотень.
 Манжетный — манкетовий.
 Манить — (звать знакомъ) ки-вати; (привлекать) вабити, надити.
 Манишка — шемізетка; (отмаш-ка при встрѣчѣ рѣчн. су-довъ) майнівка, майтала.
 Манкировать — легковажно ста-виться до обов'язків.
 Мановеніе — помах.
 Мантия — керей.
 Манускриптъ — рукопис.
 Мануфактурный — мануфактур-ний.
 Марамъ, мед. — чев'яда.
 Марковать — тямити, розу-міти.
 Маранье — каляння; базграння.
 Марать — брудити, каляти; ба-зграти.
 Маргаритка, раст. *Bellis peren-nis* — цяточка, сирітка, стокротъ, нечуй-вітер, цу-кр'вка.

- Марена настоящая, раст. *Rubia tinctorum*—крап.
 Маринадъ—меживо.
 Маринованный—межений.
 Мариновать—межити.
 Марк—марка.
 Маркй—плямистый; кальный.
 Мармеладъ—мармолъда.
 Мартовскій—березневий, марцьовий.
 Мартъ—березень, березиль.
 Маршировать—маршувати.
 Маршировка—маршування.
 Маршъ, суш.—марш.
 Маршъ, межд.—руші хода! гайда!
 Маска—машкара, личина.
 Маскарадный—машкаровий.
 Маскировать—маскувати, личкувати.
 Масленикъ (грибъ)—масляк.
 Масленица—масница, масляна.
 Масленный—масний, масткий; (о кракахъ) олійний; (запачканный) засмальцьований, заяложений.
 Маслина (дерево)—олива; (плодъ)—оливка.
 маслить—мастити, маслувати.
 Масличный—оливний.
 Масло—масло; растительное—олей, дерев.—олива; конопл.—сім'яна олія.
 Маслою—масляр; олійник.
 Маслобойка—масничка, маслянка.
 Маслобойный—маслярний; олійний.
 Маслобойня—маслярня, олійня.
 Масляникъ, грибъ—масляк.
 Маслянистый—масткий, маслянистый; (о водѣ, покрытой слоемъ масла) осугмеатий.
 Масляница—масница, приспильница.
 Масляничный—масничний.
 Масляный—масткий; (облитый масломъ) машений.
 Масса—товша, купа, хмара, хлань, загал, обваг.
 Массажистъ, тка-містушар-ка.
 Массажъ—містушіння, містуш.
 Массивный—тілистий, тильчастий, литий.
 Массировать—містушити.
 Мастерить—маиструвати.
 Мастерница—тімаха.
- Мастеровой—майстровий; ремісник, робітник.
 Мастерская—майстерня, майстрова, робітня; художника—малярня; экипажей, каретъ, телѣгъ—стельмашня, шгельмашня; сапожника—шевня; шорника—швальня; скорняка—куш-іря.
 Мастерской—майстерний, мистецький.
 Мастерство—майстерство.
 Мастеръ—майстер; тімаха, митець.
 Мастика—мастика.
 Мастичный—мастиковий.
 Масть—(цвѣтъ, въ картахъ) масть.
 Матежъ—остуди.
 Материкъ—суходілля, суходіл.
 Матеріаль—знадіб, знадібок, матеріал, матриан; приготовленный для чего-заграда.
 Матерія—матерія; (покупная, лавочная) крамина, крамина; мед.-гній.
 Матерой—здоровий, великий.
 Матерщина—матюки.
 Матеръть—тверднути; расти; гартуватиця до чего.
 Матица (балка подъ потолкомъ)—сволск; (въ суднѣ) биндюг.
 Матка—мати; матка, самиця; анат. ураз, матиця, плодник, дитинник; (у свиньи)—гачятник.
 Маткина душка, раст. *Viola pitagabilis*—фіялка лісова; *Oniganum vulgare* зівовка, маришка, материнка.
 Мать-вѣй—тмянний.
 Маточная трава, раст. *Pyrethrum parvifolium* ростопахъ, ростопах, земизеленя, маруна.
 Матчникъ, раст. *Melissa officinalis* L.—ройовник; анат.—уразник.
 Матрацъ—матрац.
 Мат-ось матрос.
 Маттіола, раст. *Matthiola annua*—сокирки городні.
 Матушка—пані-матка.
 Матушкинъ—матинчин.
 Мать—мат; рогожа, мѣта.
 Мать—мати, матір; (крестная)—нанащка, хрещена мати.
 Мать и мачеха, раст. *Fussilago*

farfaga-купайла, купала, під-
біл.
Маунъ, раст. *Valeriana officinalis*-смердючка.
Махальный—махальный.
Маханіе—махання.
Махать — махати, майдалати,
мантиляти, маяти.
Махнуть (побѣжать)—югнути
чкурнути, почухрати, май-
нути, дременути, дмухнути,
дмухонути.
Маховой—замаховий, маховий.
Махомъ—миттю, вмах.
Махорка, бакунъ, раст. *Nicoti-
ana rustica*—плотовець.
Махровой—повний.
Махъ—гомах; (мельн. крыло)
крыло.
Мачеха—мачуха.
Мачта—щогла.
Мачтовой—шогловий.
Машина—машина.
Машинисть — машинник, ма-
шинистий, машинист.
Машиный—машиноый.
Маякъ—фигура, хвигура.
Маятникъ—звиса, вагадло, ма-
ховик.
Маяться — нудитися, мордува-
тися.
Маячный—фигурний.
Мгла — мла, імла; сухая—юга;
густая, мокрая—мряка.
Мглистый—млуватий. імлува-
тий.
Мгновеніе—мент, мить.
Мгновенно—умент, умить, миг-
ком.
Мебель—меблі.
Мебельный—мебльобий.
Мебельщикъ—мебельник.
Меблированіе—меблювання.
Меблировать—меблювати.
Меблировка—меблі; умеблю-
вання.
Медаль—медаля.
Медальонъ—медайльон, лич-
ман.
Медвеникъ, настѣк.—джміль.
Медвѣдина—ведмежина.
Медвѣдица—ведмедиця; аст-
рон.—віз.
Медвѣдка обыкновенная, на-
стѣк.—*Grullotalpa vulgaris*—
земледух, ведмедик.
Медвѣдь—ведмідь; сѣрый (га-
лиційскій)—полоняник.
Медвѣжатникъ—ведмедник.

Медвѣженокъ—ведмедя, тулук,
ведмедягко.
Меднѣжій—ведмежий.
Медвѣжья ягода, — виноградъ,
раст. *Arctostaphylos, Uva ursi*
Spreng.—росхидник, мучниця.
Медяный—медовий.
Меделянка—британ.
Медистый—медний.
Медленіе—баріння, гаяння.
Медленно—прокволисто, прок-
воло, прокволом, поквопом,
говагом, ззагом, звільна.
Медленность, — повільність,
звільність, капарність, за-
гайність, забарність, ле-
гурність.
Медленный—повільний, звіль-
ний, капарний, загайний,
забарний, легурний.
Медлитель—капарник, загайко,
забарник, легурник.
Медлительность — забарність,
забарність, легурність, ка-
парність.
Медлительный—легурний, за-
барний, загайний, опшілий,
марудний.
Медлигъ — баритися, гаятися,
марудитися.
Медоаренный—медоварний.
Медоватый—медуватий.
Медовикъ, раст. *Trifolium ge-
rens*—хрестики, кашка,
тронячок, сіре зілля, лиш-
ки; (рѣяникъ)—медяник.
Медовичекъ, раст. *Pulmonaria
tollis*—крокіс, крокіш, кро-
кус. *P. officinalis*—медунка,
медунця.
Медовый—медяний, медяниш-
ний.
Медоносный—медодайний, мед-
ни.
Медоносный донникъ, раст. —
Spigaea Silibendula—липка.
Медоточивый — медотечний;
солодкий.
Медунца, раст. *Pulmonaria
tollis*—крокіс, крокіш, кро-
кус.
Медунка серповидная, раст.
Medicago falcata—горошок.
Медъ—мед, мід; (засахарив-
шися, въ крупинкахъ)—по-
крупини; безъ роску-пато-
ка; липовый—лигень, липняк.
Межа—край, обміжок, хитарь.
Междометіе, грам.—оклик, ви-
клик, викрик.

Междоусобіє — чвари.
 Междоусобный — чварний.
 Между, среди — між, поміж, межич, проміж, посеред, з, змежи, зпосеред: -тѣмъ проте, а проте, прецінь, аж; тим часом; -прочимъ — між иншим.
 Международный — міжнародний.
 Междоцарствіє — безкоролев'я.
 Межеваніє — помір
 Межевать — поміряти.
 Межевой — мірничий; пограичный-обміжний, межовий.
 Межевщикъ — мірик, мірчий.
 Мезга — биль (Albuginum въ деревѣ); (выжимки) — жмаки, жмихи.
 Мездра — ніздра, пліва, мерлятина, мизка.
 Меленькій — дрібненький.
 Мелкій — дрібний; неглибокий, мілкий, малий.
 Мелковатый — подрібний; помілкий.
 Мелководный — мілкий, неглибокий.
 Мелкозернистый — заміркуватий.
 Мелкопомѣстный — дрібноземельний.
 Мелкота — дрібнота, подріб: мелкіє людишки — низота.
 Мелодическій (голосъ) — струйний; мельодійний.
 Мелодія — мельодія.
 Мелочной — дрібязковий, дріб'язний; дрібний; (человѣкъ) пічокруп, -ка.
 Мелочность — дрібязковість, пічокрупство.
 Мелочь — абищця, маліч, дрібязок, дрібнота, подробиця.
 Мель — переміль, мілоч, мілковина.
 Мельканіє — блимання, бликання, мигавка, миготання, миготіння, мигтіння, маячення.
 Мелькать, -кнутъ — блимати, мнути, бликати, -кнути, миготати, -гонуті, миготіти, мигтіти, мигкати, -гнуті, шаснуті, маяти, змайнути, майнути.
 Мелькомъ — мигкем, мигцем, прогульком, мельчком.
 Мельникъ — мірошник, млинаръ.

Мельница — млин; (конная) — ступак, топчак; вѣтряная — вітряк; водяная — съ наливн. колесомъ — млин коречний; съ подливн. колесомъ — підсубійний млин; крупчатая — питель; пловучая — наплавний млин, плавък.
 Мельничиха — мірошничка, млинарка.
 Мельничный — млиновий.
 Мельчать — дрібніти, дрібнішати, переводитися, нікчемніти.
 Мельче — дрібніше; міліше.
 Мельчить — дрібнити.
 Мелюзга — мільга, мілька, мулька, мулянка.
 Менструация — пола, цвіт, сплавня червона, глембеі, місячка.
 Мень (налимъ), рыба *Lota vulgaris* — мнюх, ментуз, мень, меньок.
 Меньше — см. Менѣе.
 Меньшинство — меншість, меншина.
 Меньшій — менший.
 Меньшой — молодший.
 Менѣе — менш; есего-як найменше, що найменше.
 Мергель, минер. — рухляк.
 Мергельный — рухляковий.
 Мерещиться — снуватися, ввижатися, верзтися, привиджуватися, мелеконіти, мигатися, мрітися.
 Мерзавецъ — шелюга, поганець, подляк, мерзеник.
 Мерзкій — гидкий, брідкий, мерзений, поганий, паскудний.
 Мерзловатый — мерзлявий.
 Мерзость — намерзлість.
 Мерзлый — намерзлий.
 Мерзлякъ, зябка — человѣкъ — змерзлюх.
 Мерзнуть (зябнуть) — мерзати, морозитися.
 Мерзостный — припотний, мерзотний, гидотний.
 Мерзость — бидота, гидота, шкарідь, шкаред огида, паскудство, погань, мерзота, плюгавство, мерза, шкарарать, негіді, огидність.
 Мерзѣть — поганіти.
 Меридіанъ, геогр. — південник, голуденник.

Меридіональний—південнико-
вий.
 Меринось—шпанка.
 Меринь—валах.
 Меркнуть—мерхнуть, мерхти.
 Мерлушечій — смушковий,
линтваревий.
 Мерлушка — смух, смущка,
линтвар.
 Мертвенность — мертвотність,
умерлечність.
 Мертвенный—мертвотний, у-
мерлечний.
 Мертвецкая—трупарня.
 Мертвѣцки—мертво.
 Мертвѣць — умрѣць, мрѣць,
умерлѣць, умерчик, мерлик,
мертвяк, мерцзяк, мерцвя.
 Мертвечина—мерлятина, мерт-
вещина; падло, стерво; (без-
жизненная скучная матерія)
мертвота.
 Мертвительный—мертвучий.
 Мертвить—мертвити.
 Мертворожденный—мерчук.
 Мертвоядь, Silpha — мерша-
виця.
 Мертвый — мерлий, мертвий,
безживний.
 Мертвъть—мертвіти.
 Мерцаніе—мигавка, блиманчя,
бликання, миготання, мигот-
іння, мигтіння, маичення.
 Мести — мести; (о метели) —
куйовдити, виходити, вихте-
лити, хурделити.
 Месть — помста.
 Металлический — металічний,
крушевий.
 Металловидный — металюва-
тий, крушуватий.
 Металлообрабатывающий—кру-
шеобробний.
 Металлоплавильный — гамар-
ний.
 Металлургія—гамарство.
 Metallurgъ—гамарник.
 Металль—круш, металъ.
 Метаніе—кидання.
 Метательный—метний, кидаль-
ний.
 Метать—кидати; (и ру)—тер-
тися, нереститися; (сши-
вать) пастригувати; (банкъ)
тримати банк; (бомбы) бом-
бувати.
 Метаться, тнуться — шатати-
ся—тнутися, шибатися, —
бнутися, цабатися, — бну-
тися.

Метелить — хурделити, вихо-
лити, вихтелити.
 Метелка — вінчик; (камыш) —
кунця; (овса) волот; (проса)
китяг, китях, киях.
 Метель—хуря, хуртуна, хурто-
вина, хурта, кура хуртеча,
хура, курява, курбельха,
куштелл, завхіль, задувка,
завірюха, курениця, куре-
вінниця, задимка, замета,
заметіль, охиза, фуфалиця,
фуфелиця, фуфеля, фуфер-
ня, фуфловиця, фуфулиця,
фукавици, х за, ферфела,
ферфелиця метслиця, ме-
тіль, завія, сніговиця.
 Метельный — завірюшливий,
хуртовинний.
 Метельный—метловий.
 Метельщикъ, ца — метільник,
ця; мітляр, ка.
 Метение—замітання.
 Метеоръ, астр. — мигунець,
трут.
 Метель — покруч.
 Метла—мітла, помело, збір-
ця.
 Метлика, раст. Calamagrostis
epigeios—чэпуга, чаполоть,
чаполоч, чапула.
 Метловице—мітлище.
 Метлообразный—мігластий.
 Методически—методично.
 Меодический—меодичний.
 Метранажъ, типогр. — плян-
товник.
 Метрический—метричний.
 Метр. свидѣтельство — мет-
рика.
 Механически—механично.
 Механической—механичний,
 Меченосецъ—мечник.
 Мечообразный—мечастий.
 Мечеть—мечеть.
 Мечта—мрія.
 Мечтаніе—мріяння, мапіння.
 Мечтатель, ница—мрійник, -ця,
марівник, -ця; (высокомѣр-
ный)—зарозумілець, лиця.
 Мечтательность — мрійність,
мрійливість, марівність; за-
розумілість.
 Мечтательный—мрійний, мрій-
ливий, маячливий, марів-
ний; зарозумілий.
 Мечтать—мріяти, марити.
 Мечъ—міч, меч.
 Мзда—нагорода, платня; при-
бук, аиск.

- Мздоимецъ—здирця; хабарник, хаптурник.
- Мздоимство—хабарництво, хаптурництво, здирство.
- Миганіе—мигавка, блимання, бликання, миготання, миготіння, мигтіння, лупання.
- Мигать, гнуть—блимати, мнути, бликати, кнути, моргати, зморгнути, лупати, мнути, мигтати, тнути, намигнути (оком).
- Мигомъ—умент, миттю, вчерк.
- Мигунъ, -ха-моргун, -ха, кліпко.
- Мигъ—черк, мент, мить, змиг.
- Мидельшпангоутъ, рѣчн. и морск.—ботя.
- Мизаночникъ, раст. *Dactylis glomerata*—митлиця.
- Мизинець—мизинок, ми инець.
- Микстура—ліки.
- Милашка—любий, любка.
- Миленькій—любенький, миленький; гарненький.
- Милиця (надворная)—надвірня корога.
- Мило—любо, любенько.
- Милваніе—помилування.
- Милваніе—милування, голубління.
- Миловать—милувати.
- Миловать—милувати, голубити.
- Милovidность—гожість, ладність, вродливість.
- Милovidный—гожий, ладний, вродливий.
- Милосердіе—милосердя.
- Милосердствовать—милосердувати.
- Милосердный—милосердый.
- Милостивецъ—ласкавецъ.
- Милостивый (къ кому)—ласкавий (до кого), зичливий, прихильний; государь—шановний пане, ласкавий пане.
- Милостыня—милостиня.
- Милость—змилування, ласка, ласкавість; нагорода.
- Милочка—любуня, любця.
- Милый—любий, коханий, любко.
- Мимика—мимика, миги.
- Мимическій—мимичний.
- Мимо—гоуз, попроз, попрі, уз, проз, поміж.
- Мимолетный—миттьовий, ментовий.
- Мимоходомъ—мимохідь, на-
- вертом, хапком, хватком, хватькома.
- Мимоѣздомъ—мимоїзлом.
- Мимоѣзжій—мимоїздень.
- Мина—(подз. ходъ) підкіп; (снарядъ) мина, вибухівка; (гримаса) мина.
- Мина етъ—минарет.
- Миндалевидный—мигдалюватий.
- Миндаль—мигдаль; сибирскій, раст. *Amygdalus pappa* L.—заячі горішки, черсак.
- Миндальный—мигдалевий.
- Минераль,—нерість, копалина.
- Минеральный—нерістевий, копалинний.
- Минеръ—підкопник; вибуховник.
- Министерство—министерство.
- Министръ—министер.
- Миніатюра—мініатюра.
- Миніатюристъ—мініатюриста.
- Минный—підкіпний; вибухівковий.
- Минованіе—кінсць, скінчення; минання.
- Миновать—хибити, минати.
- Минога,—рыба, лямпрета.
- Минометъ, воен.—миноквдник, минокидень.
- Минувшій—микулий.
- Минута—хвилина.
- Минутный—хвилинний, хвилювий.
- Миражъ—омана, марево.
- Мирволить—потурати.
- Мирить—годити, еднати, мирити.
- Миріада—сила, тьма.
- Мириться, помирится—згоджуватися, згоджатися, згодитися, миритися; (соглашаться) злагоджуватися, злагодитися.
- Мирно—сумирно, тихомирно, спокійно, у згоді, згідно.
- Мирный—спокійний, тихий.
- Мировая—помирна.
- Миролюбиво, мягко—лагодом, лагодиком, лагодком, лагідно, згідливо, згодливо, лагідно.
- Миролюбивый—згідливий, згодливий, лагодливий, лагідний, тихолюбний, тихомирний.
- Миролюбіе—лагідність, згідливість.

Мирь - сумир, згода, спокій, лагода тихом рство.
 Митинговий - вічовий.
 Митингъ - віче.
 Миткаль - перкаль.
 Мишень - мета.
 Мишура - сухозлітка, сухозлотиця, позлотець, позлотка, шумиха.
 Мишурный - сухозлотий, позлотний, шумиховий.
 Миѳическій - міѳичний.
 Σ иеологія - мітологія.
 Миѳъ - міт.
 Міровозерѳніе - світогляд.
 Мірозданіе - світобудова.
 Міровои - світои.
 Міроправитель - світоправець, світорядець.
 Міросоздатель - світотворець.
 Міросозерцаніе - світогляд.
 Міростроитель - світотворець.
 Міроустройство - світолад.
 Міроѳдъ - задавійко; глітай.
 Мірской - світовий, свіцький; громадський.
 Міръ - (вселенная) світ; (сельское общество) громада.
 Мірянинъ, -нка - громадянин, -нка; селянин, -нка.
 Млаенець - немовля, немовлятко, молодіюк.
 Младенческая (конвульси у дѳтей), мед. - мимохід, перехід.
 Младенческой - немовлячий.
 Младенчество - дитинство.
 Младшій - молодший.
 Млекопитающее (животное) - ссавець.
 Млечный молошний; - путь - чумацька дорога, божий шлях.
 Млѳть - млѳти, умлѳвати.
 Мнимоумершій - завмерлець, летаргик.
 Мнимый - гаданий, уданий, вимріяний; (смерть) завмертя.
 Мнительность - підозрілість, помисливість, недовірливість, непевність.
 Мнительный - підозрїлий, помисливий, недовірливий, непевний.
 Мнитъ - гадати: (зазнаваться) зарозуміватися.
 Много - багато, сила, чимало.
 Многобожіе - многобожество, многобожжя.

Многоводіе - повідь.
 Многоводный - повідний.
 Многовѳтвистый - гіллястий, гільчастий.
 Многоглаголаніе - велемовність.
 Многоглазый - велеокий.
 Многогранникъ - гранчатник.
 Многогранный - гранчастий, гранястий, гранистий.
 Многогрѳшны - велегрїшний.
 Многодѳтный - дітний.
 Многоженецъ - полігаміт.
 Многоженство - полігамія.
 Многоземельный - великоземельний.
 Многознаменательный - великоважний, великозначний.
 Многозначительный - см. Многознаменательный.
 Многоколѳнный - колінчатий.
 Многократный - густоразовий, кількоразовий.
 Многокрповый, - крзовуватий.
 Многолепестный - пелюсткуватий.
 Многолиственный - ряснолистий.
 Многолѳтіе - довголіття.
 Многолюдіе - велелюдність.
 Многолюдный - велелюдний, людний.
 Многомачтовый - щоглистий.
 Многомужіе - поліандрія.
 Многоногий - рясноногий.
 Многоногъ, насѳк. - стонога.
 Многообразие - розманїтність, велевзїрність.
 Многообразый - розманїтний, ріжноманїтний, велевзїрний.
 Многопарусный - чаймистий.
 Многоплодный - рожаїстий, плодючий.
 Многопольный - ріжнозмінний.
 Многоразличіе - різноманїтність.
 Многоразличный - різноманїтний.
 Многорѳчивый - широкомовний, великомовний, просторїкуватий, велемовний, мівний.
 Многосемейный - сем'янистий; презрит. - кодловатий.
 Многословіе - велеслів'я.
 Многословный - велесловний.
 Многосложный - рясноскладовий.

Многоснѣжный (о зимѣ)—завалистый, завальковий, завальный, закидний.
 Многостворчатый—дверцюватий.
 Многосторонне—всебічно.
 Многосторонній—ряснобічний, всебічний.
 Многострунный—струнистый.
 Многострадальный—велико-страдний, велетерпний.
 Многосѣмянный семенастий.
 Многотерпѣливый—велико-терпний.
 Многотомный—велетомовий.
 Многоточіе—крапки, цятки.
 Многотрудный—трудовитий.
 Многоуважаемый—високоповажаний, вельмиповажаний, високошановний.
 Многоугольникъ—густокутник, рижкатник.
 Многоугольный—густокутний, рижкатий.
 Многоусачка рѣчная, рыба—*Surgipus barbatus*—мерена.
 Многоученый—великовчений.
 Многоцѣтность—барвистість.
 Многоцвѣтный—барвистий.
 Многоцѣнный—коштовний.
 Многочисленность—численність.
 Многочисленный, о—численний, о.
 Многоязычный—многомовний.
 Множеніе—збільшення.
 Множественность—силеченність.
 Множественный—навальний, силеченний;—ное число—множина.
 Множество—силеча; маранча, хмара, хлѣнь, тѣма, безліч, безлік, навальність.
 Множимое, ариф.—множимок.
 Множитель, ариф.—множник.
 Множить збільшувати.
 Мнѣніе—здання, подум, думка, гадка.
 Могила—яма; могила.
 Могильница, раст. *Vinca minor*—барвінок.
 Могильный—могильний.
 Могильщикъ—погребарь, копач, грабарь.
 Могота—сила, мць; не въ моту—не під силу.
 Могучесть—потуга, сила.
 Могучій—потужний, сильний.
 Могучникъ, раст. *Turpha angus-*

tifolia—палочник.
 Могущественный—потужний, великоможний, могутний.
 Могущество—потуга, сила, можливість, великоможність.
 Мода—поведенція.
 Модезь—(жив. натура)—живо-взір; ствон, модло: (для отливки металла) фірмак.
 Модистка—моднярка.
 Модница—модарка, моденниця.
 Модный—модній.
 Можжевеловый—ялівцевий, фіомаковий.
 Можжевельникъ, раст.—*Juniperus communis*—фіомак, ялівець, яловець.
 Можно—можна; вільно.
 Мозглый—гнилий, притхлий, трухлявий.
 Мозглявый—хирний, хороритий.
 Мозглякъ—миршавець, хирявець.
 Мозгнуть—псуватися; гнити, трухлявити; хиріти, марніти.
 Мозговина—мізківка; пасердя.
 Мозговой—мізковий.
 Мозгъ—мізок, мозок; костный-шпик.
 Мозжечокъ, анат.—мізочок.
 Мозжить—мізчити.
 Мозолистый—мозолявий.
 Мозолить—мулити.
 Мозоль—мозоля, мозуль, мозуля, наростень.
 Мозольный—мозолевий; (трудный) мозолений.
 Мой, моя, мое—мій, моя, мсе.
 Мойка—миття, прання.
 Мокать—умочати.
 Моклый—мокрый, вохкий.
 Мокнуть, смокнуть—змокати, мокти, змокти.
 Мокредина—мокляк, моква, мокряк.
 Мокрець, ветер.—мокрець.
 Мокрица, раст. *Stellaria media*—мокравик, черевець; на-сѣк. *Oniscus asperatus*—сто-ніг, овечка.
 Мокроватый—мокравий, по-мокрый.
 Мокрота—мокрят, мокляк, моква.
 Мокрота—хряки, хрякотиння, хлятьба, хрякотиння.
 Мокротный—хрякотинний.
 Мокрый—мокрый.
 Мокрѣть—мокрішати.

Молва—поголоска, учутка, слава, пославка, чутка, вѣстка.
 Молвить—мовити, казати.
 Молебень—молебѣнь.
 Молельня—божница, каплиця.
 Молельщикъ—молѣльник.
 Моленіе—молѣння.
 Молитва—молитва.
 Молитвенникъ—молитовник.
 Молитвенный—молитовный, молебный.
 Молитель,-ница—молитвеник,-ця.
 Молить—молити, благати;-ся-молитися.
 Молка—молоття.
 Молніевидный—блискавковий.
 Молніеносный—блискавичный.
 Молнія—блискавка, (зарница) мигушка.
 Молодежь—молодь, молодеча, молоднеча, молднеча.
 Молоденькій—молоденький.
 Молодехонекъ—молодесенький.
 Молодецки—зуховато, хвацько.
 Молодецкій—зуховатий, хвацький.
 Молодець,—леvenesць, зух, юнак, легінь.
 Молодечество—молодецтво, юнацтво.
 Молодило, раст. *Sedum Telephium*—заяча капуста, рохідник.
 Молодилъ кровельный, раст. *Sempervivum tectorum*—скочки.
 Молодить—відмолоджувати; молодити;-ся—підмолоджуватися.
 Молодка—молодиця.
 Молодоженъ—молодий, молодан.
 Молоднякъ—молодник, молодняга.
 Молодой—молодий.
 Молодость—молодість, молодощі.
 Молодцоватый—молодецький, бадьористий.
 Молодчикъ—молодан.
 Молдчина—зух, молодець.
 Молодѣть—молодшати, молодніти.
 Моложавѣть—відмолоджувати.
 Моложавость—свидуватість, молодявість.

Моложавый—свидуватий, свидоватий, молодявий.
 Молоканка, раст. *Euphorbia Esula*—молочай, молочак.
 Молоки, сѣмян, снаряцы у рыб. самцовъ—молочко.
 Молоко—молско; (материнск.) покорм; парное-тепле молоко. (сырое) сиродій; (кислое) кисляк, самокиш, самокиша, самокисе, самокисъ; (снятое) збіране молоко, спідняк; (топленое) пряжене молоко; (послѣ родовъ) молозиво, колястра.
 Молокососъ—гахолок, молодяк.
 Молотилка—молотня, молотарка, молотарня.
 Молотило—б'як.
 Молотильный—молотный.
 Молотильня—молстарня, тик, гарман.
 Молотильщикъ—молотник.
 Молотить—молотити, гарманити.
 Молотокъ—клевецъ; кузнечный-обушник; деревянный-киянка, чекуха; для отбиванія косы—келпало, клепецъ, клепач; палка съ молоткомъ—келѣв, келеп; съ длин. концомъ—носаль; для передвиж шпаль ковалдо.
 Молотый—мелений, меляний, мелятий.
 Молоть—біяк, довбня, шляга, вершляга, чекуха, обушник, ковалдо.
 Молоть—молоти.
 Молотьба—молоча, молотіння.
 Молотье—мливо, молоття.
 Молочай, раст. *Achyrophorus maculatus*—туговка; *Chelidonium majus*—глекопар; *Euphorbia amygdaloides*—самозелень; *Lecynadon tataricum*—кульбаба, май.
 Молочная—молочарня.
 Молочникъ, раст. *Tragopogon Podosium*—трав'янка.
 Молочница—молошница; (болѣзнь языка) мед. пліснявка.
 Молочный—молошный; (о коровѣ) молошливий.
 Молча—мовчки, безмовно, німо.
 Молчаливо—см. молча.
 Молчаливость—мовчазливість, мовчазність, німуватість.
 Молчаливый—мовчазный, німу-

ваций, мовчазливий, мовчливий, мовчущий, маломовний.
 Молчальникъ, - ца — мовчан, мовчак, мовчун, мовчуха.
 Молчаніе—мовчанка, мовчок.
 Молчанка (игра)—мовчан.
 Молчать—мовчати; молчатъ—пити.
 Молчкомъ—мовки, нишком.
 Моль—мов, моляв.
 Моль, насѣк.—міль: вошинная мотилиця, метениця.
 Мольба—благання.
 Мольбасть—сталюга.
 Молюскъ — м'якун, слимак, скойка.
 Моментально—умент, миттю.
 Моментальный, о—миттьовий, ментовий.
 Моментъ—мент, мить.
 Монархическій—монархичний.
 Монарх—монарх, монарха.
 Монаршія—монарховий.
 Монастырскій—манастирський.
 Монастырь—манастирь; католическій—кляштор.
 Монахиня — черниця, чорноризка.
 Монах—чернець, ченець, калугирь, чорноризецъ; (насмѣшл.)—каптурник.
 Монашескій—чернечий, чернечский.
 Монашество—чернецтво.
 Монашествовать — ченцювати.
 Монета—грошина, монета.
 Монетный—монетний; дворьменница.
 Монетки—монетник.
 Монисто—наместо.
 Монотонный—одноманітний.
 Монументальный — монументальный, вікопомний.
 Монументъ — помник, монумент.
 Мопсъ — муц.
 Морганіе—морганья.
 Моргать—моргати.
 Морда—личья, мидза, хавка хавчура, писк, пика, мурмилло, мурло, морда.
 Мордастый—мидзатий, хавкатий, пискатий, пикатий, мордатий.
 Мордашка пичка, пицюрка.
 Мордовникъ крутой и сибирскій, раст.—Echinops Ritro—крутай.
 Мордочка—см. мордашка.

Море—море.
 Мореплаваніе—мореплаводство.
 Мореплыватель—мореплавецъ.
 Моржовка, раст. Cuscuta melo—зимівка, дубівка.
 Моржъ, зоол.—морскінь.
 Морить — мертвити, збавляти життя; утомляти; обр.д.ти, уїдѣтися; смішити.
 Морканный—морквяний, морквяний, морковий.
 Морковь, бот.—морква.
 Моркотный, о—моторошний, о.
 Моровой—моровой; -язва—моровиця, помір, помірок.
 Мороженица—пушка.
 Мороженье—мороженья.
 Мороженое—морозиво.
 Морозить—морозити.
 Морозка — гресак (кусокъ льда для катанья съ горки).
 Морозникъ, раст. Helleborus nigra—стародубка.
 Морозный, о—морозяний, морозовий, о.
 Морозъ—мороз; *небольшой — паморозь; первый—заморозок; весенній—озимки.
 Моросить—імусити, мрячити, мжити.
 Морочить—туманити, дурити, морочити.
 Морская свинка, Cavia sobaya — мурчак, мурчок, морське порося, паця, морща, морщак.
 Морская трава, раст.—камка.
 Морской—морський.
 Мортира—мущирь, моджера, мужчир.
 Мортирный—мущирний, моджерный.
 Морфология—словозміна.
 Морщина—брижжа, зморшка, зморщка, моршок, шморшка, брижа, брижник.
 Мерщинистый — зморшкувати, брижнастий, брижуватий, моршкуватий.
 Мерщить—набрижжувати, набрижжувати, морштити.
 Мерщиться—морщитися, морхнути; умуритися, супитися.
 Моръ—промір, помір, помірок, умірачка, моровиця, пошесть, мертв'ячка.
 Морякъ—моряк.
 Москотильный—фанакорінний.
 Москотъ—фанакоріння.

- Мостикъ, мостки—кладка, містак, місточок.
 Мостицьщикъ—брукаръ.
 Мостить—брукувати, буркувати (мостовую); мостити, стелити (помость)
 Мостки—кладка; строит.—риштування.
 Мостовая—бурк, брук.
 Мостовина—мости́на, стелина.
 Мостовой—бурковий; мостобий.
 Мостовщикъ—мостовничий.
 Мостовщина—мостове.
 Мостокъ—місток.
 Мость—міст; каменный-мурований; понтонный-наплавний; цѣпной висючий, ланцюговий.
 Мотаніе—(непроизв. трата)мантачення, циндрення, шиндрення, гайнування, тринькання; (нитки) сотання; (маханіе) кивання, коливання.
 Мотать—мантачити, марнотравити, циндрити, шиндрити, гайнувати, тринькати, шахрувати, шахвувати; (нитки) сотати; (махать) кивати, колівати, майталати.
 Мотивировать—мотивувати.
 Мотивировка—мотивування.
 Мотивъ—мотив.
 Мотовка—циндра, шиндра, марнотравиця; тринькачка, марнотратка, марнотратница.
 Мотовской—циндрявий, марнотравний.
 Мотовство—мантачення, циндрення, марнотратство, марнотравство, шиндрення, гайнування, тринькання.
 Мотокъ—міток, моташка, мотшок.
 Мотористъ—руховничий.
 Моторъ—руховик.
 Моть—марнотрат, -ник, марнотравець, тринькало, агет, масалига.
 Мотыка—оскард, оскарда, копаниця.
 Мотылекъ—метелик, мотиль, мотиляк, літайка, літавка; ночной, *Phalaena opar*.
 Мотыль, механ.—вітряниця.
 Мотыльковый—метеликовий.
 Мохна—мушта, кудла, мичка.
 Мохнатость—кошлатість, муштатість, волохатість, кудлатість.
 Мохнатый—муштатий, кошлатий, кудлатий, волохатий.
 Мохнатѣть—муштатіти, кошлатіти, волохатіти, кудлатіти.
 Мохноногий—штанатий, штанькувати.
 Моховой—моховий; імшедовний.
 Мохоръ—пацворка.
 Мохровый (о цвѣтахъ)—повний.
 Мохровѣть—повнішати.
 Мохъ—мох, імшедь; исландскій, раст. *Cetraria islandica*—земена грань; (плѣсень) морох.
 Моча—сеч, сциклини.
 Мочала—мачула.
 Мочалина—лико.
 Мочалистый—ликуватий.
 Мочалить—волокнувати.
 Мочалка—лико; віхоть.
 Мочальный—личаковий, личаний.
 Мочевина—калюжа; химич. сечина.
 Мочевой—сечний; -пузырь-сечівник, міхур; -камень-сечний камінь.
 Мочегонное—сечегін.
 Мочегонъ, раст. *Melilis melisophyllum*—кадило.
 Моченспусканіе—сечотеча, сечування.
 Моченспускательный—сечний; каналъ-сечник.
 Мочеточникъ—сечетока.
 Мочить—мочити.
 Мочиться—мокти; до вітру ходити, сцяти, щати, сикати, пудити.
 Мочка—(нить) волокно; (уха) кляпка; (клокъ, пучокъ) мичка, куделиця.
 Мочь, сущ.—міць, сила.
 Мочь, смочь—могти; подужувати, подужати.
 Мошенникъ—шахрун, шахрай, шальвіра, шальвір, шаливіра, махляр, шалиган, агет, дурисвіт, махляр, шелихвіст.
 Мошенничать—шахрувати, шатирити, шахраїти, дурити, шальвірити, ошукувати, махлювати.
 Мошеннически—шахрайським способом, як шахрай.

- Мошеннический — шахрайський.
 Мошенничество — шахрайство, шалапутнява, мошенство, шальверство.
 Мошка — мошка; (собир.) мушка.
 Мошна — киса, шиндокора, капшук.
 Мошонка, анат. — калитка, шиндокора.
 Мощеніе — буркування, брукування.
 Мощеный — буркований, брукований, кований.
 Мощи — моці.
 Мощный — потужний, міцний, дужий, сильний.
 Мощь — потуга, креп, міць, сила.
 Мразь — нікчема.
 Мракъ — померки, темня, темнощі, темрява, морок.
 Мраморный — мармуровий.
 Мраморъ — мрамур.
 Мрачный — тмянний, морочний; хмурний, хмарний, похмурый, понурый, сумный.
 Мрѣять — тумніти.
 Мститель, -ница — помстник, -ця, помститель, -ка, местник, -ця.
 Мстительность — мстивість.
 Мстительный — мстивий, местный.
 Мститъ (кому) — мститися, помшатися (над ким).
 Муаровый — хвилястий.
 Мудрено — мудро, хитро; трудно.
 Мудренность — мудрація.
 Мудреный — мудрий, хитрий.
 Мудрецъ — мудрець.
 Мудритъ — мудрувати.
 Мудрость — мудрість, мудрощі; трудність.
 Мудрствовать — мудрувати, мудрячити, розумувати.
 Мудрствующий (умствующий, фантазеръ) — зайдиголова, мудрак.
 Мудрый — мудрий.
 Мужать — мужніти; (входить въ возрастъ) до зросту, до ліг доходити.
 Муженекъ — чоловіченько.
 Мужественность — мужність, відвага, сміливість.
 Мужественный — мужній, відважний, сміливий.
 Мужество — мужність.
- Мужиковатость — мугирякуватість, бамбулуватість.
 Мужиковатый — мугирякуватий, бамбулуватий.
 Мужикъ — хлоп; селюк; мугирь, гевал.
 Мужичкий — хлопський; мугирний.
 Мужичество — гевальство, мугирство.
 Мужичье — мужва.
 Мужланъ — мугирь, мугирява.
 Мужній — чоловіків.
 Мужскій — чоловічий.
 Мужчина — чоловік.
 Мужъ — чоловік, дружица; (шутл.) старий.
 Музей — музей, музеум.
 Музыка — музика; грання.
 Музыкальность — музичність.
 Музыкальный — музичний.
 Музыкантский — музичський.
 Музыкантъ — музика, капелянецъ, капелиста; плохой — музичка.
 Мука — мука.
 Мука — борошно; (крупчатая) — питльоване борошно; (гречневая изъ высѣянныхъ крупъ) — покруп'янка, покрупини; (изъ смѣшан. хлѣбныхъ зеренъ) — суржик.
 Мукомоль — мирошник, млинаръ.
 Мукомольный — мелючий.
 Муль, лошакъ — ослик.
 Мумія — мума.
 Мундиръ — мундур; (солдатский) — катанка.
 Мундшенкъ — чіпнаръ.
 Мундштукъ — (приборъ для взнузданья лошади) цуга, цуглі, байрак; (курит.) цигарничка.
 Мурава — полива, покіст.
 Мурава — тїпчина, муріг.
 Муравей — комаха, комашка, мурашка, муравель, мурых, мураль, муранділь.
 Муравейникъ — комашник, мурашник, муравник, мурашня, муравище, муравиня, муравлиня, мурашвина, мурашинник.
 Муравейный — мурашковий, мурашинний.
 Муравленный — полив'яний.
 Муравьѣдъ, злол. — мурахоїд.
 Муравьиный — мурашинний, муравельний, мурашковий.

Мурлыка — воркіт, мрука.
 Мурлыкане — воркітня, воркота, муркотання, фокотання, муркотня, муркіт; кургикання, курникання.
 Мурлыкать — муркотати, муркати, мурчати; себѣ подь ность-курникати, кургикати, мугикати.
 Мурчать (урчать) — гарчати.
 Мускатъ — мушкат.
 Мускулистый — м'язкий, м'язуватий.
 Мускуль — м'яз.
 Мускульный — м'язовий.
 Мускусъ — мошус.
 Муслить — ялозити, мурзати, масльонити.
 Муслякъ — мурза, замазура.
 Мусорить — смітити.
 Мусорный — смітниковий.
 Мусорщикъ — смітникарь.
 Мусоръ — сміття; (битый камень, кирпичъ съ углемъ, окалиной и т. д.) груз, валява.
 Мутить, возмущать — каламутити, колотити, баламутити.
 Мутиться (о водѣ) — каламутитися.
 Мутноватый — помутний.
 Мутный — каламутний чірений.
 Мутнѣть — мутнішати, мутніти, каламутитися.
 Мутовка — колотівка, колотов; (сплетница) талалайка.
 Муфта — муфта.
 Муха — муха; собир. — мушва; шпанская, *Lytta visicatoria* — майка.
 Мухоловка — моримуха.
 Мукоморъ, раст. *Agaricus muscarius* — троенка, моремух, моримуха, мушарка.
 Мученикъ, ца — мучень, -ниця.
 Мученический — мученський.
 Мученичество — мученство.
 Мученію, пытка — мука, катуша, катування, мор у ання.
 Мучитель, -ница — душман, мордуванець, -нка, кат, катівка, тортурник, -ця, мордовник, -ця.
 Мучительность — болізність.
 Мучительный — болізний.
 Мучительский — катівський.
 Мучительство — катівня.
 Мучиться — катувати, мордувати; мордуватися, каратися.

Мучица — борошенце.
 Мучникъ — борошенник.
 Мучнистый — борошнуватий.
 Мучнить — борошнити.
 Мучной — борошенний.
 Мучной хрущъ, *Melolontha fulio* — липник, липняк.
 Мушка — мушка; крапка, цятка.
 Мушчатый — крапчастий, цятуватий.
 Мховина — мочар, мочерет.
 Мчать — курбелити, гнати.
 Мчатся — улягати, майнувати, курити, гнати.
 Мшанка, раст. *Sagina procumbens* — мокрець.
 Мшарина — мховина.
 Мшарить — (конопатить мхомъ) омшати; (ершить) кудлати, кошлатити.
 Мшина — моловина.
 Мшистый — мохастий.
 Мшить — омшити.
 Мшение — помста.
 Мы — ми.
 Мыза — фільварок, підварок, окономія.
 Мызгать — швендяти.
 Мыкать — (лень) чесати; ся — шмигляти; тинятися, поновірятися.
 Мылить — милити.
 Мыловарение — миллиарство.
 Мыловарный — миллиарський, миллиарный.
 Мыловарня — миллиарня.
 Мыловаръ — миллиар.
 Мыловидный — млуватий.
 Мыловникъ, раст. *Sapindos saronaria* — миляк.
 Мыло дикое, раст. *Dyanthus superbus* — крутовежа.
 Мыльница — мельничка.
 Мыльный — мельний.
 Мыльнянка аптечная, раст. *Saronaria officinalis* — стягач, звездик.
 Мылящийся (хорошо) — милквий.
 Мысленный — умисловий, уявний, уявленний.
 Мыслимость — можливість.
 Мыслимый — можливий.
 Мыслитель — думач, подумальник, умисленник.
 Мыслительный — умисленний.
 Мыслить — умисляти.
 Мысль — умисел, думка, гадка, погаданка, подумання.

- Мысь, геогр.—рг; (въ платѣ) виріжок.
- Мыть—мити; прати (стирать); (полоскать) полукати.
- Мытье—миття; прання, праття (стирка).
- Мычаніе—мукання.
- Мычать—мукати.
- Мышастый—мишатий.
- Мышеловка—пастка.
- Мышенокъ—мишеня, мишенятко.
- Мышечный—м'язовий.
- Мышиный—мишачій.
- Мышка—мишка; паха, пахва.
- Мышки, раст. *Lathyrus tuberosus*—чина розова.
- Мышленіе—умисленія.
- Мышца—м'яз.
- Мышь—миша; собир—мишва; полевая, *Hypodaeus arvalis*—нориця; *Arvicola*—пільх; лѣсная, *Mus silvaticus*—скочка, виточ а миш; (летучая) кажан, пергач, ночниця, чепиргач, лилик, миш пиргач.
- Мышьяковый—аршениковий.
- Мышьякъ—аршеник.
- Мышелокъ, анат.—щиколотка (у пальцевъ); кісточка (на ногѣ).
- Мѣдистый—мідянистий.
- Мѣдникъ—кітляр, мідяр.
- Мѣдническій—мідярський, кітлярський.
- Мѣдничество—мідярство, кітлярство.
- Мѣдноплавильный—кітлярний;—заводъ—кітлярня.
- Мѣдный—мідяний.
- Мѣдяница, зоол. *Anguis fragilis*—сліпечь, падалець, вретельник, ниця, падалиок, падалиник, падалиця, мідянка.
- Мѣдянка, зелен. углекис. мѣдь—тришпан; насѣк. *Vipresis*—смердюха; змѣя, *Vipera cherssea*—спижарка.
- Мѣловой—крейдяний.
- Мѣлокъ—крейдочка.
- Мѣль—крейда; красный—любрика.
- Мѣна—промін, міна, заміна, мнѣба.
- Мѣновой—замінний.
- Мѣновщикъ—міняльник.
- Мѣняла—столешник.
- Мѣняльный—міняльний.
- Мѣнять—міняти, заміняти; мінжувати.
- Мѣняться—черятися, мінятися.
- Мѣняющійся—мінливий.
- Мѣнясь—міньяма.
- Мѣра—міра; спосіб, захвап, засоби.
- Мѣрило—мірево.
- Мѣритель—мірник.
- Мѣрительный—вимірний.
- Мѣрить—міряти.
- Мѣрка—змірок, мірка.
- Мѣрность—мірність.
- Мѣрный—мірний.
- Мѣропріятіе—заходи.
- Мѣрщикъ—мірник, мірчий.
- Мѣряніе—міряння.
- Мѣрять—міряти.
- Мѣряться—міряться; силами—моцуватися.
- Мѣсиво—замішка.
- Мѣсилка—копистка.
- Мѣсильщикъ, -ца—мішак, мішр.
- Мѣситъ—місити.
- Мѣстность—місцевість; (незаселенная)—пустизна, (низменная) поділля; (иногда заливаемая водой) подина.
- Мѣстный—місцевий.
- Мѣсто—місце; закрытое, укромное—застум, затишок, захист, захистя, захищ; скрытое, секретное—похоронка; для прятанья—запрятка; освѣщаемое, обогреваемое солнцемъ—осоння, пригрив; низменное—припадъ; ровное—ренина; низкое песчаное—піскуваха; заливаемое водой—подина, моква, затон; очищенное отъ заросли—терebілля; выжженное—палеина; открытое—белебень, голотеча; позади гумна—загуменск; за плотинной—загребелля; новозаселенное—новоселиця; усадебное—Грунт, пледъ; отдыха, стоянки скота—стігло; покрытое тѣнью—застум, затінок, холодок; мойки бѣлья на рѣкѣ—пратв, прало; съ тихимъ теченіемъ—тихорід, тихо віддя; съ быстр. теченіемъ—бистря, прудковід; съ обратн. теченіемъ у берега—одміть; чистое, не заросшее

- на водѣ — плесо, чистова; болотистое—мокляк; развалинѣ — руйновище развалинѣ замка—замчище, замчисько; гдѣ расходятся дороги — розвилля, розвилка; за столомъ — застѣлля; убійства — сукровище; дѣтское, анатом. — мѣстище, ложисько; должность — посада, помѣстя; общее (въ литер.) — загальник.
- Мѣстоблюститель — заступник, намісник.
- Мѣстожителство — мешкання, мѣстепроживання, житво.
- Мѣстоименіе, грам. — заіменник.
- Мѣстоположеніе — мѣцевість.
- Мѣстопребываніе — мѣсцebutгя.
- Мѣстороженіе — мѣцевродни; геолог. — поклада, родовище.
- Мѣсяцесловъ — календарь.
- Мѣсяць — мѣсяць, (молодой) — новак, молодик; на ущербѣ — щербатий.
- Мѣсячное — см. менструація.
- Мѣсячный — мѣсяшний.
- Мѣтитъ — цѣлити, лучити, влучати; значити.
- Мѣтитися (намѣчатися, обозначитися) — значитися, позначитися.
- Мѣтка цѣха, познака, значка, карб, мѣта.
- Мѣткій — цѣльный, цѣлкий, улучний.
- Мѣхой — хутрянний; бурдюговий.
- Мѣховщикъ — кушнирь, кушнір, футрарь, хутрарь.
- Мѣхъ — хутро, шлям, футро, футрина; бурдюк; димач (поддув. снарядъ).
- Мѣченіе — значіння.
- Мѣченный — таврований, позначений, карбований; (замѣтный) значкый.
- Мѣшалка — копистка.
- Мѣшаніе мѣшання.
- Мѣшати — (смѣшувати) мѣшати; (тасувати) ташувати; (препятствовать) перешкоджати, перебаранчати, перебивати, перечіплювати, (сбивать съ толку) непутити; (въ печи) перегортати.
- Мѣшатися — (сонгаться) мѣшатися, плутатися; (вмѣш-
- вгься) втручатися, встрявати; (съ ума сходить) божеволити.
- Мѣшетчатый — торбинчастий.
- Мѣшечекъ — торбинка.
- Мѣшечникъ — мѣшоноша.
- Мѣшечный — торбиновий.
- Мѣшканіе — баріння, гаяння, гаянка.
- Мѣшкати — баритися, гаятися.
- Мѣшковатый, неповоротливый — мѣхуватий, лантуховатий, бамбулуватий, вайлакуватий, незграбний; бамматий (о одеждѣ).
- Мѣшкообразный — торбинуватий.
- Мѣшкотность — магудність, барінчість, мирявість.
- Мѣшкотный — марудний, баринний, мирявій.
- Мѣшокъ — лантух, торба, торбина, кавук, чувал, кайстра; для корма лошади овсомъ — теребка.
- Мѣшанинъ — мѣшанин; (бран.) салогуб.
- Мѣшанка — мѣшанка.
- Мѣшанскій — мѣшанський.
- Мѣшанство — мѣшанство.
- Мягкій — м'який, м'ягний.
- Мягковатый — м'якуватий, мнякуватий, пом'який.
- Мягкокожій — м'яшкошкурій.
- Мягкосердечный — лагідний, чулий (человѣкъ) — м'якушка, мнякушка.
- Мягкость — м'якість, мнякість, м'якота, мнякота; (характера) хибкість, хибливість.
- Мягкотѣль — м'якун.
- Мягкотѣлый — мякунний.
- Мягчительный — розмѣгчальний.
- Мягчить — м'якшити.
- Мягчѣть — м'якшати, мнякшати, пом'якшати.
- Мякина — паревина, полова, мнякина.
- Мякинный — полов'яний.
- Мякишь — м'якушка; (хлѣбный) м'якушка, мнякушка, глентяк.
- Мякнутъ — м'якти.
- Мякоть — м'якуш, мнякуш; м'якота, мнякота; (въ тыквѣ) нѣзка, мѣзка; (ягодн. разваренная) молот.
- Мялица — терлиця.

Мямлить, невнятно говорить — папляти, мимрити, варнякати, слєбізувати; марудити, хамелити.

Мямля — м'яло, мняло, лемішка, маруда, макуха.

Мясистый — м'яский.

Мясная муха, насѣк. *Sarcophaga carnaria* — заплювиця.

Мясная трава, раст. *Samolus sibirica* — звоночок.

Мясникъ — м'ясарь, колій, різник.

Мясницкій — різницький.

Мясное — м'ясиво, мясиво.

Мясной — м'ясовий, мнясний, м'ясний; рядъ — різниці.

Мясо — м'ясо; (сѣ ребрами, бокъ) схаб; жареное — смаженина, печеня, (кусокъ въ ловушкѣ) пастрьома.

Мясопустный — пушальний.

Мясопустъ — пушання.

Мясорубка — мясосічка.

Мясоѣдъ — м'ясниці, мнясниці.

Мясо — м'ясе.

Мята, раст. *Mentha* — м'ята; пестролистная кудрявая — *Mentha crispa folie variegatis* — кучерява мята; водяная — полій; огородная, *Thymum uliginosum* — любидра; англійская, *M. piperita* — холодна м'ята; кошачья, *Nepeta glechoma* — розходник; *glechoma hederacea* — будра, котячі яци.

Мятежникъ — повстанець, бунтівник, ворохібник, колотник.

Мятежническій — бунтовницький.

Мятежный — бунтливий, бунтовливий.

Мятежь — розрух, повстання, колот, бунт, ворохібня, ворохібництво.

Мятлика, раст. *Poa Trivialis* — тонконіг, вибіжка.

Мятный — м'ятний.

Мять — мервити, м'яти, мняти, м'яшкурити, мняшкурити, м'яцкати, наминати.

Мяться — м'ятися, мнятися, (ежиться) немжитися, (возиться) монятися; (переминаться) — мулитися.

Мяуканье — нявкання, нявк, явкання.

Мяукать — нявкати, нявчати, явкати.

Мяхунка обыкновенная, раст. *Physalis Alkekengi* — мяхунка.

Мячь — опука.

Муро — миро, масло.

Муропомазаніе — маслосвяття

Мурохранилище — мирниці

Н.

На, предл. — на; до; по; у; про; під.

На, межд. — на! бері! маєш!

Набавка — наддток, придток, додаток; накидка; поход.

Набавлять, -вить — наддавати, придавати, додавати, дати; накидати.

Набавочный — додатковий, придтковий.

Набаклушничать — набайдикуватися, наледарюватися.

Набалагурить — набалакати, набазікати.

Набалдашникъ — ковилка, галька, головка.

Набаловать — напустувати.

Набалтывать, -тать — наколочувати, наколотити, набаламучувати, -тити, намішувати, -шати; (наговорить вздору) набал, ндрасити, набелькотати, нахлявкати, нагуторити; набазікати, наляпотити, наляпати, наляскати, (гов. пошлостей) наблягати.

Набальзаивать — набальзамувати.

Набарабанил — наторохтити, набубнити.

Набарахтаться — наборсатися, навовтузигися, наборікатися.

Набатный — гвалтівний, гвалтовний.

Набать — гвалт.

Набедерникъ (сукон. покрывало на сѣдло) — чапрак.

Набедерникъ — набедерник.

Набездельничать — накоїти, нашахрувати.

Набекрень — набакир, набакирь.

Набережная — набережжя.

Набережный — побережний, поберезний, надбережний.

Набесѣдоваться — набалакаться, нагомонітисся.

Набивальщикъ — вибійчик.

Набивать, -бить — набивати, набити; (плотно) товкмачити, натовкмачити, натоштувати, тати, пакувати, напакувати; натикати, - ткати; (колышки) клинцювати, наклонцювати, (гвоздики) цвяхувати, нацвяхувати; (оскомину) оскомити, оскомитисся, пооскомитисся; (голову вздоромъ) наоахтурити (голову); (наполнить) тасувати, натасувати.

Набиваться — напрохуватисся, утискатисся; (наполняться) набиватисся, натовплюватисся, натискуватисся; (завязать, завязнуть) нав'язати, нав'язнути.

Набивка — набивання; (грубый миткаль) вибійка.

Набивной — набиваний; (о матери) вибійчаний; (о цѣнѣ) підвищений.

Набирать, -брать — набирати, брати; (типогр.) складати, скласти; (въ армию) зятягати, -гти, вербувати, звербувати; -ся — набиватисся, братисся; нагромажуватисся, -мадитисся, збиратисся, зібратисся, нозбиратисся, поназбиратисся; (типогр.) складатисся, скластисся; (нахвататься) набирати, напелешкатисся.

Набитый (плотно) — натоштуваний, натошкуваний, тоштуваний.

Наблагодариться — надякуватисся.

Наблевать — наблювати.

Наблеять — наемкати.

Наблудить — нашкодити, наколородити, наброїти, нашудурити, нашолобродити.

Наблюдатель, -ница — покмітець, тниця, кмита, спостережник, -ница, спостерігач, -ка, назирник, -ця; (назиратель, -ница) доглядач, ка, дозорець, дозорця, дозорница.

Наблюдательность — покмітливость, замітливость, кмїтливость, назирність, спо-

стережність, спостережливість.

Наблюдательный, примѣтливый — покмітливий, замітливий, кмїтливий, назирний, спостережний, спостережливий; (о пунктѣ, комисіи) назорчий.

Наблюдать, наблюсти — (примѣчать) покмічати, кмїтити, спостерігати, -регти; (присматривать, стеречь) назирати, рнути, доглядати, -глянути, пильнувати, стерегти.

Наблюденіе — покмічення, спостереження; нагляд, догляд.

Набожно — побожно, набожно.

Набожность — побожність, набожність.

Набожный — побожний, набожний.

Набойка — (для придержки гаекъ) ключ; (у бочаровъ) набивач; (холстъ) вибійка, вибиванка.

Набойникъ — (родъ песта) товкач; шомол.

Набойчатый — вибійчаний

Набойщикъ — вибійчик.

Набокій — кривобокий.

Набольшій — найстарший.

Наболѣлый — наболілий; натружений.

Наболѣть — наболіти.

Набористый — збористий, рясний, беркний.

Наборка — набирання; складання (типогр.).

Набормотать — намимрити, набелькотати, намурмотати.

Наборный — набористий (о збр.ѣ, сѣдлѣ); складальний (типограф.).

Набороздить — наборознити, наскородити.

Набороновать — наборонити, наскородити.

Наборщикъ — (типогр.) складач; (рекрутовъ въ армию) вербовник, затыгач.

Наборъ — (призывъ) бранка, вербувка, вербунок; (собираніе) збіранина; (типогр.) складання; (инструментовъ) справилля.

Набраживать, -брестъ — натрапляти, пити, надисати, надибати набрести; (сходиться съ разн. сторонамъ) збирати-

ся, зібратися, назбиратися, згромаджуватися, - дитися.
 Набражничаться—налигатися, нагалунитися, назезюлитися.
 Набранить—налаяти.
 Набранный, навербованный—(о войскѣ) зотяжний.
 Набрасываемый—накидальный.
 Набрасывать, набросать,-бросить—накидати, накидати, нашпурляти, понаскидати; накреслювати,-лити.
 Набрасываться,-ситься—накидаться, накинута, допадаться, пастися, дориватися,-рватися до;(съ бранью) наскіпати, наскіпуватися, наскіпати, напочуватися,-котитися, наштопати.
 Набрехать—наверзти, наплесть.
 Набродиться—набродитися.
 Наброяжничаться—наволочитися.
 Набросокъ—начерк, накрес, нарис.
 Набрызгать—напорсыкати, наплескати, накрапати.
 Набрюзжать—набурчати, на-буркотіти.
 Набрюшникъ—начеревник.
 Набуравить—насвердлити.
 Набухать,-хнуть—набрякати, набрякнути, бучавіти, на-бучавіти, бубніти, наубніти, наубнявіти.
 Набухлость—набучавілість, наубнявілість, набряск.
 Набухлый—набучавілий, на-бубнявілий, набряклий.
 Набучить—назолити, налу-жити.
 Набушевать—навойдувати, на-буяти.
 Набуянить—нашурубурити, нагвалтувати.
 Набѣгать (что)—добігатися (до чого).
 Набѣгать—набігати,-бігти, на-трапляти, трапити, наскоку-вати,-скочити, забігати, за-бігти;(стекаться)збігатися, збігтися, назбігатися, по-назбігатися, натовпитися, перхати,-хнути; доганяти, дігнати.
 Набѣгаться—набігатися.
 Набѣгомъ—наскоком, нашвид-ку; однимъ нападом.

Набѣгъ—забіг, набіг, наскік, напад.
 Набѣдокурить, набуянить—нашурубурити; наброіти, наклобродити, нашуду-рити.
 Набѣдствоваться—набідувати-ся, нагорюватися.
 На бѣду—на хирю, на лихо.
 Набѣло—начисто.
 Набѣситься—наказитися.
 Набѣсноваться—набіснува-тися.
 Навага, рыба—дорш.
 Наваживать,-возить,-везти—навозити,-везти, понаво-зити.
 Навакшивать,-сить—ваксува-ти, наваксувати.
 Наваливать,-лить—накидати,-кичуги;(тяжесть)наванта-жувати,-жити, хурувати, нахурувати, накрюкувати,-крякати, теркилувати, ва-теркилувати, ладувати, на-ладувати;(чѣмъ-либо тя-желымъ)наворочати, на-ворочувати, навертати, на-вернути, привертати,-вер-нути, нагати;(сбѣгаться, сходиться)насунуги, зібра-тися, перхнути.
 Наваливаться,-литься—(въ ку-чу)навертатися, наверну-тися, напочуватися,-коти-тися.
 Навалка—накиданья.
 Наваль—(куча)кучугура; (хламъ)мотлох.
 Навалять—накидати; набаэ-грати.
 Наваривать,-рить—наварюва-ти, наварити;(много)наво-дити, навести;(сталью)сталити, насталити.
 Наваристый—накипчастий.
 Наварка—наварювання,зварка.
 Наварной—накипчастий, зва-рений.
 Навастривать, вострить—на-гострювати,-рити, пона-гострювати.
 Навахлаять—напартолити.
 Навашивать, щить—вошити, навошити.
 Наведение—навід; індукція.
 Навербовать—навербувати, настягати.
 Наверстка—надолуження.
 Наверстывать,-стать—надолу-

жати, надолжити, навертати -вернути, наворочувати, -чати, натягати, -гти.
Навертка—навірчування, накручування; шрубка; свердлик.
Навертывать, -рнуть — навірчувати, -вертати, накручувати, -тити; навивати, -винутути.
Наверху—угорі.
Наверхъ — угору; — поверх (сверху).
Навеселиться — навеселитися, набавитися.
Навеселъ — напідп'ятку, підчаркою.
Навести, нацѣлить—нариштувати, нарихтувати, налучити, наставити.
Навзничъ—навзнак, навзнаки, горілиць.
Навзрыдъ—ридма.
Навивать, -вить, намотать — накидати накинута, навивати, -винутути; сплітати, сплести.
Навивка—навивання.
Навигационный—плавний, навігаційний, плавбовий.
Навигация—плавба, навігація.
На-видъ—навбач.
Навинчивать, -нтить—нашрубувати, -бувати, нагвинчувати, -тити, накручувати, -тити.
Навирать, -врать — набріхувати, -брехати, понабріхувати.
Нависать, -снуть — звисати, звисти, нависати, -снутути.
Нависшій—навислий, ввислий.
Навитый, намотанный—навняний.
Навлекать, -влечь(гнівъ, недовольство чье - либо) — наражатися, наразитися кому, набавляти, -бавити (гнів, прикрість).
Наводитъ, навестъ—наводити, навестя; насилати, -слати; лучити, цілити.
Наводка—натяг; (воен.) націл.
Наводное (половодье) — повідь, повінь, водспілля; (потопъ) потопа.
Наводняютъ, -нить — поніматити, поняти (водою), підтоплювати, -пити, заливати, -лляти.
Навожденіе—мана.
Навозить—см. наваживать.

Навозить—гноїти.
Навозиться (быть навозиму) навозитися; (нашарпаться; напустуватися; (нахлопотаться, намаяться) наморочитися, намучитися.
Навозный—гнійний, гнойовий; гнойний; привозний; -ная жижка, въ кот. мокъ навозъ—гноївка мостівка; -ная куча—гноївня, гноїсько, гнойовисько, гнойрня, гноїще.
Навозный жукъ, Scarabaeus stercorarius — рийка, гнійник, гнояк; *Geotrupes stercorarius*—лайняр, лайняк.
Навозня — гноївня, гноїсько, гнойовисько, гнойрня, гноїще.
Навозъ—гній, гайно, лайлак, кізяк, обірник, котях.
Навой, валь (ткацк.)—навій.
Наволакивать, -волочь — наволикати, -локати, стягати, -гти, нашошувати, наносити.
Наволока — пошивка, пошиванка, (первая для перьевъ) насипка, нап'рник.
Наволокъ — (поем. лугъ) заплава, заплава.
Наволятъ—напсетити, насмердіти.
Навораживать, -рожить — наворожувати, -жити; навіщувати, напроорокувати.
Наворачивать, -ротить—навертати, -рнути, нагромаджувати, -дити, накладати, -класти; накидати, -нутути.
Наворовать—накрасти.
Наворотень—вулик, колодка.
Наворсить—начухрати.
Наворчатъ, -ся—нагарикати, набуричати, намурчати, -ся.
Навострить—нагострити; (уши) —насторочити (вуха).
Навощить—навоскувати.
Навредить—нашкодити.
На время—про час, на час.
Навсегда—повішно, назавжди, назавше, навік, навіки.
Навскачь—навзаводи, навскоки.
Навстрѣчу — назустріч, навстріч, наздиб, напроти; наперерѣзь—навперейми.
Навыворотъ, наоборотъ—опаки, назворот, навбакир, нави-верт, навспак.
Навыскивать—навишукувати.

Навыкаты, -кнуты — звикати, звикнути, навиглядати, навиглядіти.

Навыклий—звиклий.

Навыкъ—навичка, звичка.

На-вытяжку—наввипинки.

Навьючивать, -чить—батувати, набатувати, ладувати, наладувати, вантажити, навантажити, отерхувати, -хати, уючити, науючити.

Навъваніе—навій, навівання.

Навъвать-въять—навівати, навівати, навівати; намітати, -мести, понамітати.

Навъдываться—навѣдуватися, навѣдатися, відвѣдувати, -дати.

Навъки—навѣк, навѣки, повѣк, довіку.

Навърноє—напевне, запевне, певне.

Навърняка—наипевніше.

Навъсь—дашок; повітка; (балдахинъ, шатерь) намет, халабуда; (надъ крыльцомъ, дверью)—піддашок, піддашшя; (наклонъ) нахил.

Навътка—нападня, пеня, дармиця.

Навътренный—накладный.

Навъть—обмова, намова.

Навъчно—см. навѣки.

Навъшивать-сить-навѣшувати, навѣсити, понавѣшувати, порозвѣшувати; наважувати, -важити, зважувати, зважити.

Навъщать, -ститъ — перевѣдувати, перевѣдати, перевѣдуватися, перевѣдатися, навѣдувати, -вѣдати, навѣщати, -вѣстити, навѣджати, завѣдувати, -вѣдати, созвѣдати.

Навязать, -знуть—учеплятися, причеплятися, -питися.

Навязель—(молотило) біяк.

Навязчивость-нав'язь, учепистість, нав'язкуватість, на-трудливість, набридливість, уїдливість, причепливість.

Навязчивый—учепистый, на-трудливый, уїдливый, причепливый, нав'язкуватый, набридливый.

Навязывать, -заты — накидати, накиннути; нав'язувати, -зати.

Навязываться, -заться—накидаться накиннутися, наби-

ваться, -битися, нарипатися, -рипатися, накараскуватися, -катися, усилятся, усилятся.

Нагаживать, нагадить—напоганювати, напоганити, напаскужувати, -паскудити нагиджувати, -гидити, накаляти, наробити.

Нагайка, плеть—нагай, нагайка, малахай, малахайка карбач.

Нагарцоваться — нагарцюватися.

Нагаръ—нагорь: (въ трубѣ, шкрупѣ; (въ кур. трубкѣ) чвир, згарь; (на металлѣ) жужелиця; (сухость въ языкѣ, на устахъ) смага.

Нагибаніе—нахилання, нагибаня.

Нагибать, -ся, нагнуть, -ся—нагинати, -ся, нагнути, -ся.

Нагибъ—нагин, нахил.

Нагишка—голяк.

Нагишомъ—гольцем, голяк. гильцем.

Нагладить (утюгомъ)—напрсувати.

Наглазникъ—наочник.

Наглазный—наочный; очевидный.

Наглазяться—надивитися.

Наглецки—нахабно, зухвал.

Наглець—нахабник, зухвалець.

Наглость-нахаба, зухвальств.

Наглотаться—наковтатися, на-глитатися, наликатися.

Наглумиться—наглузуватися, наглумувати, накепкуватися, накупитися.

Наглухо—щільно.

Наглый—нахабный, зухвалий.

Наглядность—наочність.

Наглядный—наочный.

Наглядѣть—нагледіти, на-вѣрити.

Наглядѣться—надивитися, на-видатися.

Нагнаивать, -гноить—нагно-вати, -гноити; -ся - ропіти, зропіти, нагнивати, -гнити.

Нагнетательный, тех.—на-гальний.

Нагнетать, -гнестъ—нагнитати, -тити, натискати, -снути.

Нагнивать, -гнить—нагнивать, нагнити, ропіти, зропіти.

Нагноеніе—заятрення.

Наговариваніє — намовляння, обмовляння, натуркування, набріхування, нашепти.

Наговаривать, -рить — набалакувати; набалакати, набесідувати; намовляти, -мовити, обмовляти, -мовити, набріхувати, -брехати, натуркувати, -кати.

Наговариваться, -рится — набалакуватися, набалакатися, нагомонітися, вибалакатися.

Наговорщикъ, -ца — обмовник, -ця, шепотильник, -ця, шепитинник, -ця.

Наговоръ — намова, обмова, нашепт, шепоти.

Нагой—нагий, голий; чистий, явний.

Наголо—наголо; (до тла) геть чисто, до останку, до пня.

Наголодаться—наголодуватися.

Нагоняй — прочухан, гонка; (давать) -струнчити.

Нагонять, -гнать — доганяти, наздоганяти, -дігнати; нагромажувати, -дити; набивати, -бити, натягати, -гти (обручи); вимовляти, -вити (кому); виганяти, -гнати (спирть).

Нагораживать, -родить — нагороджувати, персгороджувати, -дити; накладати, -класти, накидати, -кинути, понакидати, нагромажувати, -дити, копичити.

Награть, -рѣть — (накаляться въ огнѣ) розпалитися, -литися; (покрываться нагаромъ) напалитися, -литися.

Нагореваться, наплакаться — попотужити, нагорюватися.

Нагорный—горовий, нагірний.

Нагорье—горовина.

Нагорѣлый—нагорілий.

Нагоститься—нагостюватися.

Нагота—нагота, голизна.

Наготовиться—настачити.

Наготовлять, -вить — налаштувати, -тувати, налагоджувати, -дити; настачати, -чити, насправляти.

Наготовѣ—напоготові.

Награбить—нагарбати, награбувати, напліндрувати.

Награвировать—виритувати.

Награда—нагорода, заплата, віддяка.

Награждать, -дять — нагороджати, -дити; дарувати, обдарувати кого чим.

Награждение—нагородження.

Награфить, разграфить—нарилювати, наригувати.

Нагребать, нагрести—нагортати, нагорнути, нагребати, нагребти.

Нагрезить—намарити, намріяти.

Нагремѣть, -нагуркати, нагуркотіти, нагрімотіти.

Нагремѣться—нагремітися.

Нагрозить—нахвалятися.

Нагромождать—стордзувати.

Нагромождение—стордзування.

Нагрубить—нагрубіянити.

Нагрудникъ—наперсник, перси.

Нагружать, -зять, -ся — хуруватися, навантажувати, -тажити, ладувати, наладувати, теркилувати, натеркилувати, наришувати, -ся.

Нагрузиться, напиться (пьянымъ)—наджулитися.

Нагруженный—навантажений, наладований, натеркилований, нахурований.

Нагрузка—ладування, теркилування, навантаження.

Нагрузчикъ—ладівник, носак, вантажник.

Нагруститься—насумуватися, нажуритися.

Нагрызать, -зть — нагрізати, -зти, понагрізати; палускати, налушити.

Нагрѣвальный—огрівальний.

Нагрѣваніє—нагрівання, огрів.

Нагрѣвать—грѣть — нагрівати, огрівати, -гріти.

Нагрѣваться, -грѣться — нагріватися, нагрітися, огріватися, огрітися.

Нагрѣвъ—огрів.

Нагрѣшить—нагрішити.

Нагрязнить—набарложити, набагнити, набруднити, накаляти.

Нагрязнуть—наскочити, набігти, вдарити.

Нагудѣть, нашумѣть—нагуотіти, нагусти.

Нагуливать—випасати.

Нагуль—випас.

Нагулять, -ся—нагуляти, -ся.

- Надавать — на́двати, пона́дати.
Надавливаніе — натиск.
Надавливать, нажимать — на-тискати, натиснути, нагнітати, -гністи, надушувати, -душити; мулити, намулити.
Надаивать, -доить — на́доювати, -їти.
Надалбливать, - долбить — на-до́вбувати, пона́довбувати.
Надарить — на́дарувати, пона-даровувати.
Надбавка — поступок, надда-ток, прида́ток; підви́щення.
Надбавлять, -вить — на́ддавати, додавати, придавати, -дати, підви́щати, -ви́щити.
Надбавочный — при́датковий, до́датковий.
Надбивать, -бить — на́дбивати, -бити.
Надбрасывать, -бросить — під-кидати, докидати, прики-дати, -кинути.
Надбровный — на́дбрівний.
Надвиганіе — на́сування, на́со-вування.
Надвигаться, двинуться — на́су-ватися, на́сунутися.
Надвигать, -нуть — на́сувати, -сунути, пона́сувати; (на сто-рону) -на́давати, на́дати.
Надводный — на́дводний, на́д-відний.
Надвое — на́впіл, на́двоє.
Надворный — на́двірний.
Надворье — на́двір'я.
Надвязывать, -зять — на́дпліта-ти, -плести, до́плітати, по-на́дплітати.
Надгибать, -догнуть — на́дгина-ти, -дігнути, пона́дгинати.
Надгнивать, -гнить — на́дгни-вати, гнити, пона́дгнивати.
Надгнивший — на́дгнилий.
Надгробный — на́дмогильний; по́грібовий.
Надгрызать, -зть — на́дгриза-ти, -зти, пона́дгризати.
Наддлбливать, -долбить — на́д-до́вбувати, до́бати.
Наддача — до́да́ток при́да́ток; пере́вишка.
Надежда — на́дія, споді́ванка, споді́вання, на́діяння.
Надежно — на́дійно, певне; міц-но, тривало.
Надежность — на́дійність, пев-ність; мі́цність, трива́лість.
Надежный — на́дійний, певний; мі́цний, трива́лий.
Надергать — на́шарпати, на́сми-кати, на́сіпати, на́скубти, на́рзати, на́торочити.
Надзвѣздный — на́дзірній.
Назелень — зе́ленцем, усвид.
Назира́ніе — до́глядання.
Надзиратель, -ница — до́глядач, -ка, до́зорець, -рница.
Надзирательский — до́глядниць-кий.
Надзирательство — до́глядниц-тво.
Надзирательша — до́глядачева.
Надзирать — до́глядати, до́зи-рати, пи́льнувати (чого).
Надзорь — до́гляд, до́зір, на́г-ляд.
Надивить — на́дивувати.
Надивиться — на́дивуватися.
Надирать, надрать — на́дирати, на́дерти, на́скубти, на́чуби-ти (волосся); на́скубти (вуха).
Надкалывать, -лоть — на́дколю-вати, на́дколоти, на́колю-вати, на́колоти.
Надкалываться, лоться — на́ко-люватися, на́колотися.
Надкашивать, надкосить — на́д-кошувати, на́дкосити.
Надклеывать, -клевать — на́д-дзюбувати, на́ддзюба́ти.
Надковырять, -надколупати.
Надколь — ро́зколина; (рас-щепъ) ро́скіл.
Надкусывать, -сить — на́дкущу-вати, на́дкусити.
Надламывать, -надломить — на́дламувати, на́дламати.
Надежать — прина́лежатися, на́лежати, ви́падати.
Надлежащий, приличный — на-лежний, на́лежитий, слуш-ний, відпові́дний, спосо́бний.
Надлобье, анат. — на́дчілля.
Надломить — на́дломити.
Надломиться — на́ломитися.
Надломь — ви́лім, ви́щерб.
Надмеваться — на́диматися.
Надменность, — пи́ха, фу́дуля, чвань.
Надменный — фу́дульний, пи́х-тий, го́норовитий.
Надмогильный — на́дмогильний.
На днѣ — усподі́.
Надо — тре́ба.
Надоблачный — на́дхмарний.
Надобность, дѣло — по́тріб, потре́ба; (польза) при́года.

Надобный—потрібний.
 Надодраный, надорванный — наддертий.
 Надокучить—усвиріпитися.
 Надолба—стовпчик.
 Надолбить—надовбати.
 Надолго—надовго.
 Надорваться—повередитися.
 Надоумить—напоумити, нарозумити, напутити.
 Надоѣданіе—набриданія.
 Надоѣлать, надоѣсть — набридати, -бриднути, огидати, огиднути, предокучати, -кучити, наприкрятися, наприкритися, сприкрюватися, сприкритися, налазити, -лізти, остивати, остити, укучатися, укучитися, ускучатися, ускучитися, назоляти, -золити, надокучати, надокучити, надолужати, надолужити, навнувати, остобісити, онавіснїти, обісити, осоружитися, осоружитися.
 Надоѣдливость — набридливість, назолистість, настирливість, настирність, навратливість, навязкуватість, улізливість, улазливість, уїдливість, осоружливість, навнуватність, укучливість, предокучливість.
 Надоѣдливый — набридливий, настирливий, настирний, назолистий, навратливий, навязкуватий, улізливий, улазливий, уїдливий, осоружливий, навнуватний, укучливий, предокучливий.
 Надпоять—надлютувати.
 Надпивать, -пить — надпивати, надпити.
 Надпиливать, -лить — надпилювати, -ляти.
 Надписаніе—надписання.
 Надписатель—надписач, надписник; (на вексел. бланкѣ) жирант.
 Надписывать, -сать — надписувати, -сати.
 Надпись—напис, надпис; (на векселѣ) жиро; заголовок, титул.
 Надплечникъ (вышитый въ женск. сорочкѣ)—полик.
 Надпрестольный — надівтарний.
 Надразниться—надратуватися.

Надрастать, расти—надростати, -рости.
 Надрубать, -бить, надрѣзать—надгинати, надтяти, надцюкувати, -кати, надрубувати, -бати.
 Надрубка—надрубання.
 Надрывать, -рвать—наддирати, наддерти; надсаджувати, -дити; (коня быстрой ѣздой) переганяти, -гнати.
 Надрываться, -рваться — надсаджуватися, надсадитися, надвереджатися, -дитися, сідатися, сістися.
 Надрывъ — надсада, поруха, уверед, увереда; наддирина.
 Надрѣзь—утин, надкрій, надтин, надріз.
 Надрѣзывать, -зять — надкраювати, надкраяти, надкроювати, надкроїти, утинати, утнути, утяти.
 Надсматривать, -смотреть — доглядати, -глядіти, назирати.
 Надсмотрщикъ, -ца — доглядач, -ка.
 Надсмотръ—догляд.
 Надсосать—надсмоктати.
 Надставка—доточка, наточка, наштуковина.
 Надставлять, -вить — наштуковувати, наштукувати, доточувати, -чити, наточувати, -чити.
 Надстраивать, -строить — надбудовувати, прибудовувати, -дувати.
 Надстройка — надбудування, надбудівля.
 Надстрочный—надрядковий.
 Надсыпать, -сыпать — досипати, присипати, -сипати.
 Надсыпка—надсипання, присипання.
 Надсыпной — досипний, присипний.
 Надсѣдать, -сѣсть — опадати, опасти; похилятися, -литися; -ся-надсідатися, -сістися.
 Надсѣкать, -сѣчь — надсікати, надсікти, надтинати, -тяти.
 Надтесывать, -сать — надтісувати, надтісати.
 Надтрескиваться, -снутъся — надколкватися, -колотися.
 Надувало—дурисвіт.
 Надувательство — шалапутня—

- ва, обмана, хвальш, піддування.
- Надувать, -дуть--набундючувати, дучити, набубнювати, -бубніти, наприндювати, -приндити, надимати, надуті; навівати, -віяти, намітати, -мести; піддурювати, -рити, дурити, обдурювати, рити.
- Надуваться, -дуться — надиматися, надутися, напужуватися, -пужитися; пишатися, пизитися, набундючитися, наприндитися, напиндючитися, нажабитися, намурмоситися, похмуритися.
- Надумываться, -маться—надумуватися, -матися.
- Надурачиться—надуріти.
- Надутость—надутість; пихатість, чванливість.
- Надутый — надутый; пихатий, чванливый.
- Надушать, -шить — напахати, -хтити.
- Надушиться, пропитаться запахом—напахатися.
- Надхрящевая плева — охрястница.
- Надъ—понад, над; верх, поверх; вище (чого).
- Надъденный (о травѣ,) — поурмлений.
- Надымлять, -мить—накурювати, -рити, надимляти, -мити.
- Надышать—надихати.
- Надышаться—надихатися.
- Надѣванье — надяганья, одяганья; (обуви) обування, узування.
- Надѣвать, -дѣть — надягати, одягати, -гти, ушівати, удіти, убирати, убрати; (на ноги) назувати, назути, узувати, узуті; (обувь) узуватися, узутися.
- Надѣваться, надѣться—набуватися, набутися.
- Надѣлать—наробити, начинити; (плохого) накоїти, наброїти; (накупить) насправляти; (наготовить) напорати; (убытку, вреда) нашкодити.
- Надѣленіе—наділ.
- Надѣль—поділок.
- Надѣлять, -лить—наділяти, лити.
- Надѣяться—надіятися, сподіватися; (положиться на кого) здаватися, спускатися (на кого).
- Наединѣ—на-самоті, поедини; сам-на-сам, віч-на-віч.
- Наезживать, вздымать—настобурчувати, настобурчити, наїжувати, іжити.
- Наезживаться, наезжиться—наїжуватися, наїжитися, навестопужуватися, -пужитися, натутурюватися, -тутуритися, настобурчуватися, бурчитися.
- Наемка—найми.
- Наемникъ, -ца — наємець, наємиця, наймит, -чка, наймаець, -нка.
- Наемнической—наємничий, наймитський.
- Наемничество—наємність.
- Наемный — найманий; (плата) найманщина, наймиця.
- Наемщикъ, -ца — наймач, -ка, найомиць, -миця.
- Наемъ—найми; (спросъ на наемъ) найманка.
- Наерошивать — козубити, настобурчувати.
- Наершиться, нахохлиться (разсердиться) — отабуритися, настобурчитися, настопужитися.
- Нажаловать—надарувати.
- Нажаловаться—наскаржитися, нажалкуватися.
- Нажаривать, -рить—напикати, -пекти, понапикати, назмажувати, -жити, понасмажувати, напяржити, -гти; напалювати, -лити.
- Наждакъ—шмергель.
- Наждачный—шмергельовий.
- Нажеваться, наѣстися—нажвакаться.
- Нажелать—назичити.
- Нажелаться—набажатися.
- Нажива—зиск, користь, набуток, доробок; живець, принада, жировиця.
- Наживать, -жить — наживати, -жити, набувати, бути, надбати.
- Наживаться, приобрѣтать деньги—наскарблятися.
- Наживка (для удочки)—паша жировиця, принада, живець.
- Наживной, благоприобрѣтённый—нажитий, наживний,

набутний, зароблений, придбаний.
 Нажиганіє—напалювання; роспалювання.
 Нажигать, жечь — напалювати, лити, распалювати, лити; випалювати, лити, випікати, пекти.
 Нажилиться—нап'ястися.
 Нажимать, жать, придавить—нагнічувати, нагнітати, начавлювати, чавити, начавити, примулювати, муляти, натискати, притискати, снути.
 Нажимь—притиск, нагніт, начавка; давило.
 Нажинать, жать — нажинати, жати.
 Нажинистый—ужинкуватий.
 Нажинь—ужин, ужинок.
 Нажираться, жраться — нажиратися, жертися, накепкатися, набехтатися, налигатися, набревкатися, нарепатися, нарепкатися, налупитися.
 Нажитое, благопріобрѣтенное — надбанок.
 Нажитой — набутий, придбаний.
 Нажитокъ—набуток, надбанок.
 Нажиточный, о—корисний, о.
 Нажужжать—надзижчати, надзирчати, надзинчати.
 Нажурить — налаяти, накартати.
 Назади—ззаду, позаду.
 Назадъ—опак, зуспіт, узад, ритьми, ритю, навспак, успак.
 Название—назвайще, назва, назвисько.
 Названный—названий; менений, (братъ) побратим; (сестра) посестра.
 Названьице—меннячко.
 Назваться, напроситься—накликатися.
 Назвонить, -ся—надзвонити, -ся.
 Наздравствоваться—наздоровкатися.
 Наземь—додолу; доли.
 Назиданіє — навчення, напучення.
 Назидательный, о — навчальний, напугливий, о.
 Назидать — навчати, напучувати.
 Назло—на зліють.

Назлоствоваться—налютуватися.
 Назначать, назначить — призначати, призначити, приділяти; лити, настановляти, вити (на уряд), складати, скласти (ціну).
 Назначеніє—призначіння; настанова (на уряд); приурочення кь к.-л. мѣсту, дѣлу—придїл.
 Назойливость — уїдливість, уїлість, уїзливість, налазливість, навязкуватість, унадність, унадливість, улазливість, набридливість, навратливість, натрутливість, настирність.
 Назойливый—уїдливий, уїлий, уїзливий, налазливий, нав'язкуватий, унадний, унадливий, улазливий, набридливий, навратливий, натрутливий, настирний.
 Назрѣваніє — доспівання, достигання; вистигання (нарыва).
 Назрѣвать, зрѣть — доспівати, доспіти, достигати, -гти; вистигати, -гти (о нарывахъ, бользняхъ).
 Назубокъ—зубило.
 Назубривать, -рить — зубити, назубити; вищербляти, бити.
 Называть, -звать — нарікати, наректи, називати, узивати, -звати, менувати, наменувати; накликати, наликати.
 Называться, -зваться — зватися, назватися; напрошуватися, -ситися, набиватися, набитися.
 Назывъ—скликання.
 Назѣваться — напозіхатися; нагавитися.
 Назюзиться — наджулитися, нагалунитися, намоняти-ся, нахлющитися.
 Назябнуть, -ся — намерзти, -ся.
 Наибольшій — найбільший.
 Наиболе — найбільше, надусе, найпак, найпаче.
 Наивеличайшій — найвеличезніший.
 Наивность—наївність.
 Наивный—наївний.
 Наиграться—нагулятися, вагратися.

- Наигрывать — вигравати; (шутл.) триндикати.
- Найденышъ — найда, найдух, шка, знайда, знайдух.
- Наизворотъ—навиверт, навиворіт; навспак, навпаки, навпiк.
- Наиздѣваться (наиграться) — награватися, награтися; (насмѣяться) накпитися, назневажатися, наглузуватися, наглумитися.
- Наизнанку—навиворіт, наруби.
- Наизусть — на память, з пам'яті, з голови.
- Наилучше — найкраще, найліпше.
- Наилучшій — найкращий, найліпший.
- Наименованіе—менування, називання; імення, назва.
- Наименовать—наменити, наменувати, назвати, найменувати.
- Наименоваться, назваться — найменуватися.
- Наименьшій—найменший, щонайменший.
- Наискивать,-искать—вишукувати, нашукати.
- Наискаться—попошукати.
- Найскорѣе — найшвидче, найхутніше.
- Найскорѣйшій — найшвидчий, найхутніший.
- Наискось, косо—навскіс, наперекіс, назукіс, скосом, косяка, с існо, навкіс, навкосо.
- Наитіе (вдохновеніе) — надих, натхнення, наслання.
- Накадить — накурити, накадити.
- Наказаніе — кара, укарання, покарання.
- Наказуемость—карність.
- Наказуемый—карний.
- Наказъ — (інструкція, положеніе) регулямiн.
- Наказывать,-зать — карати, укарати, покарати, накарати, скарати.
- Накаливать, лить — нагартувувати,-тувати.
- Накалка — нагарт, нагартування.
- Накалывать, наколоть, наткнуть—наштрикувати, наштрикнути, наколювати, наколоти;(прикалывать)приш-
- пилювати,-лити; (дровъ)рубати, нарубати; (щепокъ)скіпати, наскіпати; (камней)налупати.
- Накапывать — набазікати, нагомоніти.
- Накамникъ черный, раст. Eupetrum nigrum—водянка
- Наканунѣ—на передодні.
- Накапризничаться—накомизитися, накапризуватися, навитребенькуватися.
- Накапывать,-пать — накрапати, крапати.
- Накапывать,-копать—накопувати,-пати, понакопувати.
- Накаркать—накрукати, накрэкати.
- Накармливать, накормить — нагодовувати, нагодувати.
- Накататься—наїздитися.
- Накатка—качалка.
- Накатъ—повала.
- Накатывать,-тать—навивати,-нути, намотувати,-тати; накочувати,-тити, наточувати,-чити; накачувати,-чати; накручувати,-тити; навалювати,-лити.
- Накатываться,-титься — накочуватися, накотитися.
- Накачивать,-чать—помпувати, напомпувати.
- Накачивать,-тить — накочувати, тити, наточувати,-чити.
- Накашивать,-сить — накошувати, накосити.
- Накашляться—набухикатися.
- Накваса—пiспа.
- Наквашивать,-сить—наквашувати, сити; заквашувати,-сити.
- Накидка — накидання; накидка.
- Накидной—накиданий.
- Накидывать, накинуть—накидати, кинути, (одежду)нахопити (одежину); -ся-накидаться, -кинутися, напада-тися,-пастися.
- Накипать, накипаѣть—накипати, накіпiти.
- Накипь—накип; см. Пѣна.
- Накипѣвшій—накіпiлий.
- Накипятить—нагріти, накіп-нити.
- Накисать—накисати.
- Накладка — накладання; на-кладка.
- Накладная—фактура, краф-квiт, долучка.

- Накладной—(о серебрѣ) апплике; (о волосахъ) фальшивый, роблений; (о деньгахъ) дополнительный.
- Накладываніе—накладання.
- Накладывать, класть — накладати, -класти.
- Накланяться—накланятися.
- Наклеваться—наклюватися.
- Наклеветаться — набрехатися.
- Наклеветывать клеветать — набрѣхувати, набрехати.
- Наклевывать, -евать — надзюбувати, надзюбати.
- Наклеивать, -клеить — наліплювати, наліпити; (носъ) утереть носа.
- Наклейка—наліплення: наліпка.
- Наклеймить—потаврувати, поклеїнити, позначити.
- Наклейщикъ, -ца — наліпник, -ця.
- Наклепъ—наліпка; набрехи, обмова, обрехи.
- Наклепывать, -пать — накліпувати, -клепати; набрѣхувати, -брехати, обмовляти, -вити.
- Наклобучивать, -чити — насувати, -сунути.
- Наклобучка — нагана, прочухан.
- Наклоненіе—нахилення; грам. способ.
- Наклоненный (въ одну сторону)—набокуватий.
- Наклонивъ—унахилку.
- Наклонно—спухово, спуховато, спуховисто, набокуватото, спохолом, спхова, нахило.
- Наклонность — схилистість, збочистість, скісність, скосистість, спохилість, нахилість, похилість, похилистість, згористість; (склонность, влеченіе) нахил, нахилок, потяг, схильність.
- Наклонный—схилистий, збочистий, скісний, скосистий, спохилий, нахилий, похилий, похилистий, згористий; (склонный къ чему) схильный, прихильний до чого.
- Наклонъ—похил, схилок, спад, навал.
- Наклонясь—схилком, хильні.
- Наклонять, -ниться—ухиляти, лити, перехиляти, -лити, схиляти, -лити, хиляти, -лити; -ся, перехнябитися.
- Наклюнуться—трапитися.
- Наковальня (маленькая)—наковань; (большая) коваadlo.
- Наковать, выковать—накувати, укувати.
- Наковырять, -ся—наколупати, надлубати, надовбати, -ся.
- Накожный—нашкірний, шкірний.
- Наколачивать, -тить—набивати, бити, понабивати; наколочувати, тити.
- Наколдовать — начаклувати, наворожити, навідьмувати, начарувати.
- Наколка—очіпок, мережок.
- Наколотить—набухати.
- Наколотья, наткнуться — наштрикнути.
- Наколѣнный—наколінний.
- Накомкать—зжумати; набгати.
- Наконецъ — упослѣд, урешті, нарешті, упослѣдок, наостанку, наостанці, наскінчу.
- Наконечникъ, (металлическій, оковка палки) — заківка; (стрѣлы) площик; (копья) клюга.
- Накопировать — накопювати.
- Накопленіе, — нагромадження, скупленія, набірання.
- Накоплять, -пить — нагромаджувати, -дити, набирати, назбирати; (имущества) нажиткуватися.
- Накопляться, -питься—(о платежахъ, недоимкахъ) зависати, зависнути.
- Накопѣлый—закурений, задимлений.
- Накопѣть—закуритися, задимитися.
- Накормленный, сытый—наідений, наїдженный.
- Накорчевать — накорчувати, накичувати.
- Накоченѣть—поклякти.
- Накрадывать, -красть — накрадати, -красти, понакрадати.
- Накрапывать, -пать—покрапати, кропляти, крапати.
- Накраснѣть—начервонітися.
- Накрахмалить—накрохмалити.
- Накрашивать, -сить — нафарбовувати, -бувати.
- На краю, въ концѣ—накрай.

Накрениться — перехнябитися, скантуватися

Накрестъ — охрест, навхрест.

Накричать — нагукати, накричати; наверхещати, нагвалтувати (нашумѣть); нагучати (выбранить).

Накричатся — накричатися, нагукатися; (наплакаться) налементуватися.

Накромсать, нарѣзать — начикрижити.

Накропать — напартачити, набазграти.

Накрошить — укришити, накришити, надробити.

Накружиться — накрутитися, навертїтися.

Накручивать, — накручувати, накрутити, намотувати, -тати, навивати, нути.

Накручиниться — нажуритися, насумуватися, натужитися.

Накрывать, -крыть — накривати, -крити, напинати, п'ясти; злапати, застукати.

Накрытие — накривка.

Накрышка — покрышка.

Накрѣпко — наміць, міцно.

Накувыркаться — наперекидаться.

Накудесить — начаклувати, навідьмувати, начарувати; наброїти, нашурубурити, наколобродити.

Накуковать — накувати.

Накуковаться — накуватися.

Накупать, -пить — ямлити, наямлити, накуповувати, -пувати, накупляги, -пити.

Накупка — накуп.

Накуралесить — наброїти, нашурубурити, наколобродити, напрокудити, надурити.

Накуривать, -рить — накурювати, -рити; димити, надимити.

Накутить — нагулятися.

Накушаться — наїстися.

Налавливать, -ловить — наловлювати, -вити; (рыбы удочкой) нанадити.

Налагать, наложить — накладати, -класти, накидати, накинуги; (много) натаганити; (повязку) завити.

Налаживать, -дить, устраивать — лагодити, полагодити, налагоджувати, наладити; направляти, -вити; (приго-

товить) напосудити; правити, торочити.

Налазить, -лѣзть — налазити, налізти.

Налакировать, наглянцевать — налощити.

Налакомиться — наласуватися, насмакуватися.

Наламывать, -мать — наламувати, наламати, трощити, натрощити.

Налаяться — нагавкаться, попогавкати, набрехаться.

Налгать — набрехати.

Налегать, налечь, — прилягати, прилягти, натискати, тиснути; (напрягать все силы) напоблягати, -гти, напосидати, насидати, -сїсти, намагаться, -могтися.

Налегкѣ — улегці, злехка, легко; порожнем.

Наледенѣлый — наледенїлий, накрижнїлий.

Наледенѣть — накрижнїти, наледенїти.

Належаться — належатися.

Налетать, -тѣть — налинати, налинуги, налітати, -летїти; спадати, впадати, -сти на кого.

Налетный — перелїтний; мандрївний.

Налету — ульот.

Налеть — наліт; напад; (ржавчина на водѣ) -осуга; (химич.) цвіт; (на камнѣ) іржа.

Наливать, -лить — наливати, лити, лляти; насипати, насипати; уточувати, -чити.

Наливка — наливання; наливка.

Наливной — наливний; (колесо) корчак.

Налимониться, нализаться — намонятися, наджулитися, набратися, нагалунитися.

Налинеить, разлинеить — нариглювати, нариглювати.

Налипать, -пнуть — налипати, -липти.

Налипшій — налиплий.

Наличникъ, строит. — лиштва.

Налиться — о колосѣ -наброшуватися, наброститися.

Наличность — готовизна, готовина, готівка; (войска) -компут.

Наличный — (лицевой) чїльний, дїйсний, справжній; присутній; готовий, готівковий.

Налобникъ—начолко; набривник.

Налобный—чільний.

Налогъ, подать — оплата, оплатка, податок, подереча, наклад.

Наложение—накладання.

Наложница—шудра, підложница, підбічниця, приспанка, хабалиця, хабалка, хабальниця.

Наложническій — підложницький, підбічницький.

Наложничество — підложництво, підбічництво.

Налой—налой.

Налокаться—нахлептатися, нахлестатися, нахлеськатися.

Налопаться—налигатися.

Налущить—налузати.

Нальститъ—налестити.

Налѣво—ліворуч.

Налѣзать, -лѣзть, нападать, -пасть—накасуватися, накасатися, налізати, -лізти, поналізати.

Налѣпка-наліплення; наліпка.

Налѣпной—наліпний.

Налюбезничаться — наженитися.

Налюбо-аться—намилюватися.

Наляжь, налегай! (на весла) —наймись.

Наляпать—наляпати; намазати.

Намагничивать, -нитить — магнесувати, умагнесувати.

Намазывать, -зать — мастити, намастити, шмарувати, нашмарувати, насмальцювати, наялозити, наквацювати.

Намарывать, -рать — каляти, накаляти, бруднити, набруднити; базграти, набазграти.

Намасливать—см. Намазывать.

Наматывать, -тать-насотувати, -тати, навірчувати, навертати, навивати, навинути, навити.

Намачивать, -мочить—намочувати, чити.

Намашивать, намостить—намощувати, -стити; настелювати, -лити; (камнемъ) буркувати, вибуркувати; нагружати, нагрузити (щебнемъ); (фашиною) тарасувати, витарасувати.

Намаяться—натомитися.

Намедни, недавно—оногди, не що давно.

Намекать, -кнутъ — натякати, потякувати, -кнути.

Намекая-навтяки, навманякй.

Намекъ—натяк, натяма.

Намерзать, -знуть—намерзати, -зти.

Намерзнуться—намерзтися.

Наметка — (рѣчн.) футшок; латка (на платкѣ); фастрига (портняж.).

Наметывать, -тать—накидати, -кидати, вергати, наверхати; фастригувати, уфастригувати (портняж.).

Намечтаться—намріятися, камаритися.

Наминать, -мять — наминати, -м'яти; намулювати, -ляти; (коноплю) терти, натерти.

Намозоливать, -лить — мулити, намулити.

Намойный—намиваний.

Намокать, -кнутъ — мокти, намокти.

Намоклый—намоклий.

Намолачивать, намолотить — умолочувати, умолотити.

Намолоть—умолот, вимолот.

Намолоть—намолоти; (чепухи) —наверзти.

Намолчаться—намовчатися.

Намордникъ—намидзник.

Наморозъ (узоры на оконномъ стеклѣ)—писиці.

Наморщивать, -щить — зморщувати, щити, позморщувати; насуплювати, -супити, понасуплювати.

Намотанный, навитый—навиняний.

Намошенничать — нашахрувати.

Намудрить—намудрувати.

Намурлыкаться — намуркотатися, намугикатися.

Намусливать, -лить — ялозити, наялозити.

Намутить, произвести смуту—набадамутити; накаламутити, наколотити.

Намучиться—намучитися.

Намучнить—наборошнити.

Намывать, -мыть — наносити, -нести, намулювати, -лити (песокъ, иль).

Намыкаться—натпнятися.

Намыливаться, -иться — намилюватися, намылитися.

- Напекать, - печь — напекати, пекти, понапекати.
- Наперебой — наввипередки.
- Наперевѣсь — навпереваги.
- Наперегонки — наввипередки, навипередки.
- Напереди — спереду, попереду.
- Напередъ — наперед, доперед.
- Наперекоръ — насупереки, на- супор, навкір, - навкірки, навпір, наперекір, навпik, всупор, назлість.
- Наперерывъ — наввипередки.
- Наперерѣзь — навперейми.
- Наперсникъ — вірник, улюб- ленець.
- Наперстокъ — наперсток.
- Наперсточный — наперстковий.
- Наперстянка великолѣпная, раст. *Digitalis grandiflora* — ползковий цвіт, наперст- ник, -ця.
- Наперчить — наперчити, на- поприти.
- Напечатаніе — видрукування.
- Напечатать — видрукувати, надрукувати.
- Напиваться, -питься — улива- тися, упитися, налигаться, намоняться, набіратися, -братися, бражитися, обра- житися.
- Напильникъ — терпуг, підпи- лок, напилек, дерій.
- Напирать, -реть — серенити, посеренити, пертисся, перти, наперти, натискати, -снути; бгати, набгати.
- Напироваться — набенкетува- тися.
- Напитокъ — напій; (спиртний) трунок; (волшебный) дання.
- Написать — написати; (крас- ками) намалювати.
- Напитывать, -тать — нагодову- вати, -дувати, навохчувати, - чити.
- Напитываться, напиться — натягаться, натягтисся (про- питываться); годуватися, нагодуватися.
- Напихивать, -хать, хнуть — на- пихати, -пхати, набгати.
- Напичкать, — напхати, напа- кувати, набгати.
- Напичкаться — наістися, нап- хатися.
- Наплавать — наплав; поплавецъ; раст. *Potamogeton* — куширь.
- Наплакаться, насѣтоваться — нажалкуватися.
- Наплевывать, -плевать — на- пльовувати, -плювати.
- Наплески — плискання.
- Наплескивать, -скать — наплю- скувати, -кати, набовтувати, набовтати, нахлюпувати, -хлюпати.
- Наплетать, -сти — наплітати, -плести; наковчити (наго- ворить).
- Наплечникъ — нарамінник.
- Наплодиться, намножиться — наплодиться.
- Наплутовать — нашахрувати.
- Наплывать, -плыть — наплива- ти, -вти, наплинути.
- Наплывъ — наплив.
- Наплясаться — натанцюватися.
- Напсваль — відразу, лоском, покотом.
- Наподобіе — накшталя, на штиб, на взір, на зразок.
- Напоенный — напитий.
- Напойка — понюх.
- Наполнение — наповнення.
- Наполнять, -нить, заполнить — заповняти, заповнити. (по- суду) ущерити, ущирити.
- Наполняться, наполниться — набіратися, набратися, спо- лонятися, -нитися.
- Наполовину — наопуль.
- Напомаживать, -мадить — пома- дити, напомадити.
- Напоминание — упіміння, упо- минок, нагадування.
- Напомянуть, -мнить — упоми- нати, упімнути, нагадува- ти, -дати, наганути, наме- нути (на що).
- Напопрошайничать — налабаю- кати.
- Напорный — навальний.
- Напоръ — навал, натуга.
- Напоследяхъ — наприкінці. (о беременной) на зносі.
- Напотчевать, напоить — начас- тувати.
- Напотѣться — попоморочитися, натрудитися.
- Направка — (бритвы) наго- стрення.
- Направление — напрям, на пря- мок, прямування, правецъ, (прямое) простецъ; (при- нять) спрямуватися.
- Направлять, -вить — наводити, навести, направляти, -пра-

- вити, керувати, накерувати, напрямляти, - мити; напучати, - тити; нагостряти, - рити.
- Направляться, - вѣться — направлятися, напрямитися, правитися, направитися, простувати, прямувати, попростати.
- Направо — направиць, праворуч.
- Напраслина — дармиця, нападня, пеня.
- Напрасно — шкода, даремне, даремно, марно, надаремне, надаремно, запроцале, дурно.
- Напрасный — пражній, марний, даремний, надаремний, запропалый.
- Напрашивать, - просить, — напрошувати, - просити, - прохати; накликати, накликати, понакликати; - ся — намагатися, - мотися, набиватися, - битися, напрошуватися, - ситися.
- Напредсказывать — навіщувати, напрокувати.
- Напримѣръ — наприклад, якось, якот.
- Напричитать — наголосити.
- Напроказить — напрокудити, наброїти, накоїти, пошудурити, нашкодити.
- Напроказничать, см. Напроказить.
- Напрокатъ — унаем.
- Напролетъ — наскрізь; навиліт.
- Напроломъ — напропуд, пробоем.
- Напропалую — до загину, на всі заставки.
- Напророчить — см. напредсказывать.
- Напротивъ — проти, супроти, напроти, напротив; навпаки, навспач.
- Напруживать, - жить — напружувати, - жити.
- Напрыгаться — настрибаться.
- Напрыскивать, - скать — напорськувати, - кати.
- Напрягать, напрець — напручувати, прутити, натужити, натужити, напружувати, напружити, напруджувати, напрудити.
- Напрягаться, напрецься — напручуватися, напрутитися, напружуватися, - житися.
- Напрядать, - прясть — напрядати, - прясти.
- Напряженіе — напруга, натуга, напруженія; чрезмѣрное — надсила.
- Напряженно — напруго, напругом, натужно, напружено.
- Напряженность — напругість, напруженість, натужність.
- Напряженный — напругий, напружений, натужный.
- Напрямикъ, прямо — нави́рямки, нави́рямець, нави́простець, нави́простець, нави́прошки, нави́прачки, нави́прошки, нави́протямком, нави́протямом, нави́верле, нави́верле, нави́рямець.
- Напрягать — наховати.
- Напуганный, пуганный — потоханий, наполоханий, наляканий.
- Напугать, - ся — наполохати, налякати, настрахати, настрашити, нажекати, припудити, злякати, переполохати, - ся.
- Напудрить — напудрувати.
- Напускать, - пустить — напускати, - пустити; на себя — удавати з себе; - ся на что — на сидатися, накидатися на.
- Напускной — напущений; уданый.
- Напустословить — наблигузкати, наверзти, наплести.
- Напутать — наплутати, понаплутувати; (нитокъ) наборсати.
- Напутственный — виряжальний.
- Напутствие — виряжання; запричащення.
- Напутствовать — виряжати; запричащати.
- Напухать, - хнуть — набрякати, набрякнути, пухти, напухти.
- Напухлость — опух, пухлина, пухленина, пухлятина.
- Напухлый — напухлий, пухлий.
- Напучивать, - чить — надимати, здимати, - дуги.
- Напыжиться, надуться — напызяться.
- Напылить — напороштити, накуртити.
- Напыщенность — великоважність, напуженість, пихатість.
- Напыщенный — великоважний, напужений, пихатый.
- Напѣваніе — виспівування.

Напѣвать, -пѣть — виспівувати, наспівати.
 Напѣвный — співний, поспівний, виспівний.
 Напѣвъ — поспів, спів, виспів; голос.
 Напѣнивать, -нить — запінювати, -нити.
 Напяливать, накрывать — напинати, нап'ясти, понапинати, напрядати, напряднути; натягати, -гти.
 Напяливаться, -литься — натягаться, натягтися.
 Напячивать, -пятить — накочувати, -котити, насувати, -сунути.
 Нароботать — наробити; заробити, запрацювати; -ся — наробитися, напрацюватися.
 Наравнѣ — урівень, нарівні, зарівно, рівно, врівні, порівно.
 Нарадовать — натішити, навітшати; -ся — натішитися, навітшатися.
 Нараждать, -родить — родити, народити, породити.
 Нараспашку — нарощхрист.
 Нараспѣвъ (говорить) — миччу.
 Нарастать, увеличиваться — привершуватися, наростати.
 Нарахвать — уросхіп, уросхап.
 Наращать, -расти — зрощати, -стити.
 Нарвать, нарѣзать (кусковъ) — нашматовати; (набирать) назривати.
 Нарекать, -речь — називати, звати.
 Нареченіе — названня.
 Нарисовать — намалювати.
 Нарисательный — іменний, названий, номінальний, загальний.
 Наркотическій — наркотичний, дурманний.
 Народникъ — народовець.
 Народничество — народовство.
 Народность — народність.
 Народный — народній, народо-вий; людовий, людський.
 Народовластіе — народоправство.
 Народсвѣдѣніе — народознавство.
 Народонаселеніе — людність.
 Народъ — нарід, народ, люд.
 Нарожденіе — народження.

Нарознь — рїзно, нарозно, на-різно.
 Наростить — виростити.
 Нарость — нарість, наростень, мудзуля, наросля, япина, гуля, гургуля, приріст, (на плодѣ) струп.
 Нарочито — значно, чимало.
 Нарочитый — значний, чималий.
 Нарочно-умисне, назнарошки, назнарошне, нароком, навмисне, нарошне.
 Нарочный-навмисний, умисний, назнарошний; суц.-посланець.
 Нарощеніе — наріст, наросток.
 Нарубить, нарѣзать — натяти; нарубати.
 Нарубка — нарубування; карб.
 Наруганіе — наруга.
 Наругать — налаяти; -ся — на-міятися, накупитися, наглу-мувати.
 Наружи — з-окола.
 Наружно-позверховно, сверху; з окола, з позору, на око.
 Наружность — (осакка) постава, статура; обличчя (фізіоно-мія); (внѣшность) зовніш-ність, позверховність.
 Наружный, внѣшний — околнич-ний, околичний, надвірний; позверховний.
 Наружу — на окол, з окола; на верх, на поверх.
 Нарумяпивать-нить — рум'я-нити, нарум'янити; -ся — ру-м'янитися, нарум'янитися.
 Нарушать, -шить — (покой чей) рунтати, порунтати; (слово, законъ, присягу) ламати, зламати; поломити; (запре-щеніе) переступати, -пити; (цѣлость) розгрунчити; (об-рядъ, обычай, благопри-стойность) -огрїшитися.
 Нарушеніе — (покоя) рунтання; (закон) праволомство; ла-мання; переступ.
 Нарушитель, -ница — рунтач-ка; зламач, ка; пересту-пецъ, -пниця.
 Нары — піл.
 Нарываніе (о нарывѣ) — высто-ювання.
 Нарывать, -рвать (о нарывѣ) — накручувати, накрутити, вистоюватися, -ятися; на-ривати, -рвати.

- Нарываться, рваться —наско-
чити, накопитися.
- Нарывная трава, раст. *Ranunculus sceleratus* — табачка,
царь-зілля.
- Нарывной—витяжний.
- Нарывный—болячковий.
- Нарывъ—нарва, болячка, чи-
ряк, скула; (прорвавшій)
нириця.
- Нарыльникъ—намидзник.
- Нарыть, накупать—накупати.
- Нарѣзать—(насѣчь) накарбу-
вати; (кусочками) надро-
бити; (больш. ломтями) на-
батовати.
- Нарѣзвиться—нагулятися, на-
пустуватися.
- Нарѣзка—нарізування; карб;
нарізка.
- Нарѣзной—карбований.
- Нарѣчие —(діалектъ) говірка;
(грамат.) прислівник.
- Нарѣзь—рубеж, рубіж.
- Нарядность—шатність, ошат-
ність, прибірність, прихор-
ність, стрійність, хупавість,
одягність, одіжність.
- Нарядный, о — шатный, ошат-
ный, одягний, одіжний, при-
бірний, прихорний, стрійний
хупавий, о.
- Наряду—поряд, врївні.
- Нарядъ—стрій, убір, шати;
наказ.
- Наряжать, красиво одѣвать—
косорити, строїти, чепури-
ти, убирати, вистроювати,
хахулити.
- Наряжаться, рядиться — уря-
жатися, урядитися, чепури-
тися, причепуритися, строї-
тися, вистроїтися, приха-
хулитися.
- Насадка—насадження.
- Насаждение—садіння.
- Насаживать, ждять, дить —на-
саджувати, дити; набива-
ти, бити; нашивати, при-
шивати, шити; заводити,
вести, запроваджувати, -
дити.
- Насаливать, намасливать(жир-
но) наяложувати, зити, на-
лююрати, лоїти; насолить
кому-надолужати, лужити.
- Насаривать, сорить—насмічу-
вати, тити; натрушувати,
сити.
- Насасывать, сосать — насиса-
ти, ссати; смоктати, насмо-
ктати; натягати, гти.
- Насахаривать, рить—цукрува-
ти, нацукрувати.
- Насверливать, лить (дырь)—
навірчувати, навертіти.
- Насвистаться—насвистітися.
- Насвистывать —висвистувати.
- Население—(народъ) людність;
(заселеніе) залюднення.
- Населенность —залюдненість.
- Населять, лить — залюдняти,
днити, осаджувати, дити,
оселяти, лити.
- Насиле—силоміття, силуван-
ня, примус, фрика, гвалт.
- Насиловать—силувати, нево-
лити, примушувати, гвал-
тувати.
- Насилу—насилу.
- Насильно—силом, силоміць,
силоміццю, силопихом, са-
мопихом, насамопих, упо-
ром, насилком, насильці,
накидом, пробоем, силою,
живосилом, неволею, через
силу.
- Насильный—силуваний, зне-
волений.
- Насильственный—поневольний,
гвалтовний.
- Насинивать, нить—насинюва-
ти, нити.
- Наскабливать, -скоблить —
скребти, наскребти, скро-
мадити, наскромадити; на-
струговати, гати.
- Насказъ—набрехи, обрехи.
- Насказывать, зать—наказува-
ти, зати, набалакувати, ка-
ти; (на кого) набрїхувати,
брехати.
- Наскакаться (о конѣ)—набасу-
ватися.
- Наскакивать, -скокить—наско-
кувати, -скокити.
- Насквернить—напаскудити.
- Насквернословить — налихо-
словити.
- Насквозь—наскрізь, навспіл.
- Наскитаться—натинятися, на-
вештатися.
- Насколько—оскільки.
- Наскорбный (ссохшійся и очер-
ствѣвшій)—зашкарубний.
- Наскоро—швидкома, нашвид-
ку, хапком, похапки, похап-
цем, хватькома, хватком,
направо, хапкома.
- Наскресть—нашкрябати.

- Наскрипѣть—нарипіти.
 Наскучить—ускучитися, уку-
 читися, накучити, набрид-
 нути.
 Наслаждаться.—дѣться—усоло-
 жатися,—дѣтися, тішитися,
 милуватися, радіти з чого;
 смакувати в чому, роско-
 шувати, зазнавати,—знати
 роскошів.
 Наслаждение—любота, вліха,
 надсолода, насолода, рос-
 кіш.
 Наслаивать, наслоять—наша-
 рювати, рити.
 Наслащивать, насластить—
 насолоджувати, насолодити.
 Наслюивать,—нить—наслиню-
 вати,—нити.
 Наслоение—нашаріння, наер-
 стування.
 Наслоняться—навештатися,
 натинятися.
 Наслужить—послужити.
 Наслушаться—наслухатися.
 Наслышаться—наслухатися.
 Наслѣдить—натоптати; нат-
 р-пити.
 Наслѣдие,—спадок, спадщина;
 (отцовское) отчина, отчизна,
 батьківщина, отцевщина,
 (отъ предковъ) предківщи-
 на, дідизна.
 Наслѣдникъ,—ца—спадкоємець,
 —миця, наступник,—ця.
 Наслѣдный—наслідній.
 Наслѣдованіе—спадкування,
 одідичення, наступування.
 Наслѣдовать—спадкувати,
 одідичувати, наступувати.
 Наслѣдодатель—спадкодавець.
 Наслѣдственность—спадщин-
 ність, спадковість, дідич-
 ність.
 Наслѣдственный—спадковий,
 спадщинний, дідичний, на-
 слідній.
 Наслѣдство—спадок, спадщи-
 на, спадки: (отъ бабки) ба-
 бизна; (отъ дѣда) дідизна;
 (отъ матери) материзна;
 (отъ брата) братовизна.
 Насматривать,—трѣть, увидѣть
 —наглядаги, наглядіти, на-
 глѣдіти, назирати, назирити.
 Насматриваться,—трѣться—на-
 дивлятися, надивитися; по-
 наздивитися, наглядітися.
 Насмерть—до смерти.
 Насморкать—насякати, на-
 шмаркати.
 Насморкъ—нежит, нежить,
 нежид.
 Насмѣхаться—шкундувати,
 шкилити, глузувати, кеп-
 кувати, кпити, шкилювати,
 шкалювати, насміхати, на-
 сміхатися, (давать прозви-
 ща) прикладати прикладки.
 Насмѣхъ—на глум, на жарт,
 на посміх.
 Насмѣшить—усмішити.
 Насмѣшка—поглумка, посмі-
 шка, висміх, поглузка, глум,
 глум, глузування, практика,
 насміхання; (прозвище)
 прикладка.
 Насмѣшливость—глузливість,
 глумливість.
 Насмѣшливый—глузливий,
 глумливий.
 Насмѣшникъ,—ца—глузовник,
 —ця, глумільник, дя, на-
 сміх, насмішко, насмішок,
 смішко.
 Насмѣшничать—см. Насмѣ-
 хаться.
 Насмѣшничество—кепкування,
 глузування, глумування.
 Насмѣяться,—(наиздѣваться)
 наглузувати; (похохотать)
 нареготатися.
 Насобирать—назбирати.
 Насоболѣзноваться—нажалку-
 ватися.
 Насовывать,—совать,—сунуть
 —насувати, сунути; напи-
 хати,—пхати, бгати, набгати.
 Насовѣтовать—нараяти, нара-
 дити.
 Насолить,—(надѣлать зла) за-
 злостити, упектиса, допе-
 кти кому; (посоливать) насо-
 лити.
 Насолодить—наголодити.
 Насосный—помповий, смоко-
 вий.
 Насось—цмоковик, помпа,
 смок, водостяг; (воздушный)
 духотяг, духовий смок
 Насочинять—накомпонувати.
 Насплетничать—наплести, на-
 плескати.
 Наспориться—назмагатися,
 Наспѣть—наспіти, настигти,
 приспіти.
 Насрамить—ославити; —ся—на-
 братися сорому.

Наставать, -стать — надходити, надіходити, надійти.

Наставительный — навчальний, наставний.

Наставлять, вить — (надоумливать) напучати, напучувати, напутити, призводити, -вести, навчати, навчити на що; настановляти, -вити, понастановляти; доточувати, штукувати, надштукувати, приточити; рихтувати, нарихтувати, направляти, -вити.

Наставникъ, -ца — напутник, -ця.

Наставнический — напутницький.

Наставничество — напутництво.

Наставной — доточений, надштукований, приточений.

Настаивание — настоювання; налягання, домагання, настиряння.

Настаивать — настоювати, -яти; докучать — настирати, настирюватися, настиритися, напосідати, -сісти, наполягати, -гти.

Настаиваться, -стояться — настоюватися, -ятися; натягати, -гти, набиратися, -братися.

Насталивать, насталить — насталувати, насталити.

Настегивать, гать — шмагати, нашмагати, стьобати, настьобати; фастригувати, нафастригувати.

Настежь — навстяж, навстяжи, навстіж, навстежень.

Настигать, -тичь — спобігати, спобігти, спостигати, -тигти, постигати, -тигти, наспівати, наспіти, насінути.

Настилать, настлать — намощувати, мостити, намостити, стелити, настеляти, -лити.

Настилка — настеляння; поміст; стелина, мостовиння; (сапожн.) устілка.

Настирать — напрати.

Настойка — настоянка; (на травах) травняк; мочена.

Настойчиво — настирливо, напосідливо, завзято, наупорно.

Настойчивость — напосідливість, завзятість, настирливість, наупорність.

Настойчивый — напосідливий, настирливий, наупорний, завзятий.

Настольный — настільний.

Насторожить — (уш.) нащурити, нащулити, наштурити, нашорошити.

Насторожь — на чеку.

Настояние — налягання, напосідання.

Настоятель, -ница — ігумен, ігуменя; настоятель, -ка.

Настоятельно — притьмом, нагло, пильно.

Настоятельность — нагальність, пильність.

Настоятельный — нагальний, пильний.

Настояться, простоять — поостояти; настоятисся.

Настоящее — теперішність.

Настоящий — теперішній; (подлинный) — притаманний, сущий; (дѣйствительный) правдивий, правдешний; (чистокровный) неприторенний.

Настраивать, настроить — набудувати, набудувати; наладжувати, -дити; направляти, -правити; нмовляти, -мовити, підстроюжувати, юдити.

Настрачивать, -строчить — стебнувати, настебнувати (въшить).

Настращать — налякати, полякати.

Настригать, -стричь — настригати, -гти.

Настрогать — настругати, нагемблювати.

Настрого — суворо гостро.

Настроение — настрій.

Настройка — надбудова; (муз.) ладнування.

Настройщикъ, -ца — ладнач, -ка, ладновник, -ця.

Настрѣлять — настріляти, набити.

Настряпать — зготувати, напорати.

Настудить — нахолодити, остудити.

Наступательно, рѣшительно — наступцем, наступом

Наступательный — наступовий.

Наступать, наступить — насту-

- пати, пити: нападати, -пасти, кидатися, кинутися; (ногой) настоптувати, настоптати, надходити, надійти, приходити, йти; напірати, -перти.
- Наступленіє—наступ.
- Наступчий—напасний.
- Настурція, раст. *Troaeoium majus*—красоля.
- Настывать, -стынуть, -стыть — холонуть, нахолонуть, похолонуть.
- Настѣнный—настінний.
- Насудачить — обмовити, обрехати.
- Насудиться—напозиватися.
- Насуетиться — наметушитися, нахлопотатися.
- Насулить—наобіцяти.
- Насупротивъ—навпроти.
- Насух — насухо.
- Насучивать, -сучить — насукувати, -кати, накручувати, -тити.
- Насушивать, -шить—насушати, -шити.
- Насушка—сушіння.
- Насущный—річевий, життєвий, побутовий.
- Насчитывать, -тать—нараховувати, хувати, налічувати, -чити.
- Насылать, -слать — насилати, -слати; насилати, напускати, -стити.
- Насылка—насилання.
- Насыпать, -сыпать—насыпать, -сипати.
- Насыпаться, -спаться — висиплятися, спатися.
- Насыпка—насыпка, насилання.
- Насыпной—насыпаний.
- Насыпь — насыпа, виспа, —перспа.
- Насыхать, -сохнуть — присихати, -сохти.
- Насыщать, -тить — годувати, нагодовувати, -дувати, ситити, наситити, заживляти, живити, ся.
- Насыщеніє—насит, наїдок.
- Насѣвать, сѣять — насівати, -сіяти, понасівати.
- Насѣвъ—засів, висів.
- Насѣдать, насѣсть — напосідати, насідати, насісти.
- Насѣдка — квочка; астрон.-квочка з курчятами.
- Насѣдъ (въ яйцѣ)—зарід.
- Насѣка—карб; оскард; булава.
- Насѣкать, -сѣчь — натинати, -тяти, насікати, -сікти; карбувати, накарбувати.
- Насѣкомое — комаха, цюцька, кузька.
- Насѣкомоядный—комахоїдний.
- Насѣсть (для курь)—сідало, подра, підра.
- Насѣчка—карб.
- Наталкивать, натолкнуть — натручувати, натрутити; -ся, -надибувати, -бати, спотикати, натраплювати, -пити.
- Натанцоваться — натанцюватися.
- Натапливать, — топить — напалювати, напалити; на-топляти, -пиги.
- Натаптывать, -топтать — утоптувати, натоптувати, -тати.
- Натаскивать, -скать, -щить—натягати, -гти, наволікати, -локти, натирювати, -тирити, напирювати, -ряти; научувати, -вчити.
- Натачивать, точить — нагострювати, вигострювати, -рити, наточувати, -чити.
- Натворить, надѣлать—накоїти, наробити; учинити.
- Натекать, натечь—набігати, набігти; (струйкой) дзюрити, надзюрити.
- Натереть—нарвати, насмикати.
- Натерпѣться — натерпітися, назнатися; набѣдствоваться—набідуватися.
- Натертый (наж: тый)—муляний.
- Натирать, натереть—намулювати, намуляти, намулити; намуляти; (ссадить кожу) пошмугляти; натирати, -терти.
- Натискивать, -тиснуть — натискати, притискати, -тиснути; надушувати, -шити; напихати, пхати, бгати, набгати, напакувувати, -кувати.
- Натискъ (давленіє) — нагніт; (толпа) тиск, натовп; напад.
- Наткать—наткати.
- Натолкать — наштурхати, натовкти; -ся натовктися.
- Натолковаться—набалакатися.
- Натолочь—натовкти.
- Натолпиться — понатискатися, натовпитися.

Натомить—зморити, натомити, натрудити; ся - знебутися, змогтися, зморитися.

Натопать—натупати.

Натоптаться — намурхатися, намурхатитися, перетупцюватися.

Натопырить — настовбурчити, настовпужити.

Наторговать—накрамарювати, нагандлювати; уторгувати.

Натормошить — насіпати, насмикати.

Натосковаться — нажуритися, натужитися.

Натошакъ--натще, натщесерце.

Натравливаніе—цькуваннє.

Натравливать, -вить — підцьковувати, -кувати, зачвати, зачвати, цькувати, нацькувати.

Натрепать—натіпати.

Натрескаться—нажертися.

Натрещать—натріскотіти; нацвенькати, наторохтіти.

Натрубить — насурмити; (въ уши) натуркати.

Натрудиться - напрацюватися; устать-намонятися.

Натруска—натрус; порошниця.

Натрясать, -сти—натрушувати, натрусити, понатрушувати.

Натуга—напруга.

Натужиться, понатужиться—натинатися, натятися, напинатися, нап'ястися, натягаться, гтися.

Натура—натура, природа; вдача.

Натурализация—уприроднення.

Натурализировать — уприродняти, -нити.

Натуралистъ--природник, природознавець.

Натурально — природно; заповне.

Натуральность — природність, натуральність.

Натуральный—природний, натуральный.

Натурщикъ, -ца—живозвір, натурник, -ця.

Натушевывать, -шевать—натушовувати, -шувати.

Натыкать, -тыкать—натикати, тикати, утикати, уткнути.

Натыкать, -ся, наткнутъ, -ся--настромляти, мити, -ся, натинатися, натятися, нахоплювати, хопити, -ся, напоротися, нахромитися.

Натѣсниться — натиснутися, натовпитися.

Натѣшить — розвеселити, навеселити.

Натѣшиться, нарадоваться—навтішатися.

Натягивать, -тянуть — натягати, -гти, напинати, -п'ясти.

Натягиваться, -нутъся — напинатися, напнутися; наволікаться, -локтися.

Натяжка—натяг.

Натянутасть — примушеність, неприродність.

Натянутый - примушений, неприродний, невільний.

Наубой--назарізі.

Наугадъ, куда попало—навманна, навмани, навманці, навманя, навгадь.

Наугольникъ—наріжник.

Наугольный—наріжний.

На-удачу—безбач, нащастя.

Наудить—нанадити.

Наука—наука.

Наурѣзывать—натинати.

Науськиваніе, подзадориваніе—навчання, цькуваннє, нацьковини.

Науськивать, науськать—цькувати, підцьковувати, -кувати, підтроюжувати, -юдити, надрочувати, надрочити.

Наутекъ—навтікача, навтіки, навтеки, навтек, утеком, навдъори, навдери, навдеранці, навдиранці.

Научать, -чить, наставить—наважувати, наважити, навчати, навчити, напорудити.

Научатся, научиться—навчатися, навчитися.

Научность—наукєвість.

Научный—науковий.

Наушникъ—шепотинник; капель.

Наушница—шепотинниця.

Наушничанье, наговоръ — нашепт.

Наушничать, наговаривать — нашіптувати, натуркувати.

Наущать, подстрекать — направляти, направити, підмовляти, мовити.

Наущеніе, подговоръ—намова, намовина, намовка, підмова, направа, натукуваннє.

Нафабрить—нафарбувати.

Нафаршировать, начинить — начинити.

Нафыркать—напирхати.
 Нафуфыриться — напиндюч-
 тися.
 Нахаль,-лка — нахабник,-ця,
 зухвалець,-льниця.
 Нахальничать, быть дерзкимъ
 съ к.-л.—косоритися, наха-
 бувати.
 Нахально—самопихом, на са-
 мопих, налопом, навісом,
 нахабно, зухвало.
 Нахальныи—нахабний, зухва-
 лий.
 Нахальство—нахаба.
 Нахаркивать,-кать — нахряку-
 вати,-кати.
 Нахваливать,-лить — вихваля-
 ти,-лити.
 Нахвастать—нахвалитися.
 Нахватать — нахапати; награ-
 баздать—нагарбати.
 Нахвататься, набраться—наб-
 ратися.
 Нахвораться — нахоруватися,
 наслабуватися.
 Нахлебаться — насъорбатися;
 нагалунитися, намонятися,
 упитися.
 Нахлестать—нашмагати, нах-
 виськати.
 Нахлобучка — прочухан, про-
 чуханка.
 Нахлопать, нашлепать — на-
 плескати, наляскати.
 Нахлопотаться — нахлопота-
 ться.
 Нахлынуть, собратися массой
 — пригромити, насунути;
 (о волнѣ) наринути, пови-
 нути.
 Нахлѣбникъ, ца — годованець,
 -нка; дармоїд,-ка.
 Нахлюстаться—нагалунитися,
 налигатися, намонятися,
 упитися.
 Нахмуренный — заворсеный,
 захомуреный.
 Нахмурить—заворсити, насу-
 пити, насумрити, насурмо-
 нити.
 Нахмуриться — заворситися,
 похмурѣти, насумритися,
 насурмонитися, (о небѣ) на-
 кондубачитися.
 Нахныкаться—напхикатися.
 Находить,-найти — находити,
 найти, понаходити; знахо-
 дити, знайти, познаходити;
 (набрестъ, наткнуться слу-
 чайно) нагулити, нагибати;

(встрѣтитъ) надибати, зли-
 бати, натрапити на що; го-
 дибати; (ощупью) намацати,
 налапати; заставати,-стати;
 (изобрѣтать) винаходити,
 винайти. (узнать мѣсто на-
 хожденія) навідувати,-ві-
 дати; (выискать) нашуку-
 вати,-кати; (убѣжище) при-
 становитися, бачити, вба-
 чати, побачити; (возмож-
 ность, время) найтися.
 Находитесь, найтись — знахо-
 дитися, знайтися;бути, про-
 бувати, осертатися, повер-
 татися, матися; (выиска-
 ться)оббратися, оббратися,
 обратися.
 Находка—нахідка, нагибка.
 Находчивость — спритність,
 дотепність, мисливість,
 приумілість.
 Находчивый—спритний, приу-
 мілий, дотепний, (умный)
 мисливый.
 Находчикъ,-ца--знахідник,-ця.
 Нахождение — знахід; буття,
 перебуток.
 Нахозяничать—нагосподарю-
 вати.
 Нахолаживать,-лодить — нахо-
 лоджувати,-дити;-ся—холо-
 нути, нахолонути.
 Нахохлиться, надуться—наго-
 гошитися, настовпужитися.
 Нахохотаться—нареготатися.
 Нахребетникъ (въ шлѣѣ)—на-
 крижник.
 Нахулить—наганити.
 Нацарапать (написать караку-
 лями) — награмузляти; (на-
 чесать) нашкрябати.
 Национальный—національний.
 Нація—нація.
 Надѣживать,-цѣдить — уточу-
 вати, уточити, наточувати,
 -точити, уцѣжувати, уцѣдити.
 Нацѣливаніе — налучання, на-
 ціляння, наміряння.
 Нацѣливать,-цѣлить-налучати,
 налучити, наміряти,-рити,
 нацѣляти,-цѣлити, нарихту-
 вати, нариштувати.
 Нацѣливаться,-литься—намі-
 рятися, наміритися, наці-
 лятися, цѣлитися.
 Нацѣловаться—націлуватися.
 Нацѣпить, навѣситъ — поче-
 пити, начепити, навісити,
 понавѣшувати.

Начавкаты—наплямкати, начмакати, нацямкати.

Начало—початок, зачаток, за-
чало, почин, починок; під-
става, основа; (начинаніе)
завід, завод; (починъ)зачин;
(вѣковъ)первовік.

Начальникъ, ца—старшинник,
-ця, начільник, -ця, керов-
ник, -ця, зверхник, -ця, ота-
ман.

Начальный—починальный; по-
чатковий.

Начальственный—старшинсь-
кий, зверхничий, старшин-
ничий.

Начальство—старшина, зверх-
ність, коменда.

Начальствованіе—старшину-
вання, отаманування, пере-
довництво.

Начальствовать—старшину-
вати, верховодити, отама-
нувати.

Начатіе—починання.

Начатокъ—первісток.

Начеканивать, -нить—карбу-
вати, накарбувати.

Начелокъ—набрівник.

Начернить—начорнити.

Начертаніе—нарис.

Начертательный—описовий;
рисувальний.

Начерчивать, -ртить—нарисо-
вувати, -сувати.

Начесы—пачоси, пачіски,
музьки.

Начесывать, начесать,—начі-
сувати, -чєсати, поначісу-
вати; начухувати, -хати, на-
дряпати.

Начетверо—начетверо.

Начетчикъ, ца—вчитач, -ка.

Начинаніе,—зачин, зачинання,
ропочинання; замір, за-
права.

Начинатель, -ница—починаль-
ник, -ця, починач, ка.

Начинательный—починальний.

Начинать, -чать—зачинати, за-
чати, започинати, -почати,
ропочинати, -почати.

Начинаться, -чатся—зачина-
тися, зачатися, почина-
тися, ропочинатися, ча-
тися.

Начинающій—починальний,
-ця.

Начинить,—набити; нафарши-
ровавъ начинити.

Начинка, фаршь—осередок.

Начистить—начистити.

Начисто—начисто; цілком, зов-
сім, рішучо.

Начитанность—очитаність.

Начитанный—очитаний.

Начитаться—начитатися.

Начитывать, честь—нарахову-
вати, -хувати, налічувати,
-чити.

Начихаться—начхатися.

Начудиться—надивуватися.

Нашалить—наброїти, накоїти.

Нашаркаты—начовгати.

Нашаромыжничать—нашахру-
вати, нациганити.

Нашататься—нахитатися; на-
тинятися; натоптатися.

Нашатырный—салом'яковий.

Нашатырь—салом'як.

Нашейникъ—нашийник.

Нашелушить—налускати, на-
лущити.

Нашептывать, -тать—нашіпту-
вати, -шептати.

Нашествіе—нахід, наступ,
напад.

Нашивать, -шить—нашивати,
-шити; (заплату)-налату-
вати.

Нашивка—нашивання; нашив-
ка, лямівка.

Нашивной—нашиваний, при-
шиваний.

Нашильничать—нашахрувати.

Нашинковать—нашаткувати.

Нашколовать, -лить—муштру-
вати, вимуштрувати.

Нашлепать—наляпати.

Нашляться—наблукатися, на-
швендяти.

Нашпиливать, -лить—пришпи-
лювати, -лити.

Наштопать—нацюрувати.

Наштукарить—накрутити.

Наштукатурить—нащекотурити.

Нашумѣть, поднять шумъ—на-
галасувати, завихрити.

Нашутиться, наиграться—на-
жартуватися.

Нашъ—наш, насъкий.

Нащекотать—налоскотати.

Нащелкаты—наляскати; на-
лускати.

Нащелочить,—назолити

Нащепать—наскіпати, нако-
лоти.

Нащипывать, -пать—нащипува-
ти, пати, надирати, дерти,
(в лось, перья) скубти, на-

скубти; (зелень) наливати, рвати; (ленъ, коноплю) набирати, брати.

Нащупывать, -пать-налапувати, налалати, намацувати, -мацати; намамрити, обашпорити.

Нащупываться, -ться — налапуватися, налалатися.

Наѣдаться (наѣсться) — наїдатися, наїстися, набухатися; (напиться) накластися.

Наѣздиться — наїздитися.

Наѣздка (коня) — уїжджання.

Наѣздникъ — комонник, іздець; (пиратъ) ушкал.

Наѣздница — гарцівница.

Наѣздническій — комонницькій, гарцівний.

Наѣздничество — комонництво, гарцювання.

Наѣздъ — заїзд, наїзд, надїзд.

Наѣзжать, -ѣхать, съѣхаться — наїздити, наїхати; натрапляти, -пити на.

Наѣзживать, -здить — уїжджати, -їздити.

Наѣзжій — наїздний.

Наябедничать — наклепати, обмовити.

Наяву — наяв, увіч.

Наяривать — витинати, шкварити, затинати.

Не — не.

Неаккуратный, о — (неисправный) несправний, неретельний; (неопрятный) неалюрний, нечепурний, о.

Неаполитанецъ, -нка — наполієць, -лійка.

Неаполитанскій — наполійський.

Неаполь — Наполі.

Небезвыгодный, о — небезкорисний, о.

Небезопасный, о — небезпешний, о.

Небезосновательный, о — небезпідставний, о.

Небезсильный, о — небезсилий, о.

Небезспорный, о — небезперечный, о.

Небережливый, о — неоощадный, о.

Небесный — небесний, надземный.

Неблаговидный, о — негожий, е, негарний, о.

Неблаговоспитанный — неодукований, невихований.

Неблаговременный, о — невчасный, о.

Неблагоговѣйный — непобожный.

Неблагодарность — невдячність, невдяка.

Наблагодарный — навдячний, о; сущ. — невдячник, -ця.

Неблагодѣтельный, о — зломисный, о.

Неблагопристойный, о — нечемный, негречный, незвичайный, о.

Неблагопріятный, о — непогодный, непогожий; неслушный; несприятливый, о.

Неблагоразуміе — нерозсудність, нерозважність, нерозум.

Неблагоразумный, о — неровсудный, нерозважний, безстатечный, о.

Неблагородный, о — нешляхетный; нікчемный, о, ниций.

Неблагосклонный, нерасположенный, о — неприхильный, неласкавий, о.

Неблагочинный — непорядный.

Небный — піднебенний.

Небо — піднебення; мягкое, анат. — вилочки.

Небо — небо.

Небожитель, -ница — небесник, -ця.

Небольшой — невеликий, невеличкий.

Небосклонъ — небосхил, крайнебо.

Небоязливый, о — небоязкий, о; сущ. — небій.

Небрежно, кое-какъ (дѣлать) — навесом.

Небрежный — пенявий, недбалий, о; сущ. — недбалець, недбайло, недбалиця.

Небритый — неголений.

Небывалый — (необыкновенный) — невітній, неподобний, вигаданий; (небывший) — небувалий; (неслыханный) — нечуваний.

Небылица — небувальщина, байка, вигадка.

Небытіе — небуття, небут.

Небытность — непробутність.

Небѣленный — суровий; небліхований.

Неважный, о — незначный, о.

Невареніе — нестравність (о желудкѣ).

Невдалекъ—неподалеку, неподалеці, неподалець.
 Невдомекъ—невтямки, невдогад.
 Невеселый, о—невеселий, маркітний, о.
 Невещественный—нерічевий, нематеріальний.
 Невзвѣщенный—незважений.
 Невзгода—знегіддя, пригода.
 Не взирая—не вважаючи.
 Невзлюбить—незлюбити.
 Невзначай—невбачай, зненацька, рацтом, нагло.
 Невзносъ—невиплата.
 Невзнузданный—незанузданий, незагнузданий.
 Невзрачный—миршавий, поганкуватий, непоказний.
 Невзыскательность—невибагливість, невиможність.
 Невзыскательный, о—невибагливий, невиможний, о.
 Невидадь—диво, дивовижа, невидадьце.
 Невиданный—невбачаний.
 Невидимка—невбачанка.
 Невидимый—небачний.
 Невидный—непоказний, дрібний.
 Невидящій—небачучий.
 Невинно, безъ вины—забезвинно, безневинно.
 Невинность—безвинність, безневинність; вінець, панянство.
 Невинний, о—безневинний, безвинний, о.
 Невинность—безневинність, невинуватність, безвинність.
 Невинный—безневинний, невинуватний, безвинний.
 Невкусный—несмашний.
 Невмѣняемый—нестямний, неосудний, несамовитий.
 Невмѣстительный—немісткий.
 Невмѣшательство—невтручання.
 Невниманіе—неувага; занедбаня.
 Невнимательный, о—неуважний; безуважний, о.
 Невнятный, о—момотливий, невиразний, о.
 Невовремя—невчас, невчасно.
 Неводъ—невід; частик, бродниця; съ большими очками—мережа.
 Невозбранный, о—незаборонний, незаказаний, о.

Невозвратный, о—безповоротний, о.
 Невоздержаніе—нестрим, непогамовність.
 Невоздержный, неумѣренный, о—нестриманий, непогамований, непоміткований, о.
 Невоздѣланный—невправлений, необроблений.
 Невозможно—неможливо, неспроможно, незмога, немога, не спромога.
 Невозможность—незмога, немога, неспроможність, неможливість.
 Невозможный—неможний, неможливий, неспроможний.
 Невозмужалый—незмужнілий.
 Невозмутимый, о—спокійний, лагідний, байдужий, о.
 Невознаградимый—невіджалований.
 Неволить—силувати, примушувати, змушувати.
 Невольникъ, -ца—невільник, -ця; бранець, -нка.
 Невольническій—невільничий.
 Невольничество—невільництво.
 Невольно—мимоволі, мимохіть, несамохіть, знехотя.
 Невольный—невільний, мимовільний; силуваний, примушений.
 Неволя—неволя; примус, припука.
 Невособразимый, неизъяснимый, о—неспогаданий, неувялений.
 Невооруженный—неозброєний.
 Невоспламеняемый—незапальний.
 Невпопадъ—невгаразд, невладе, недоладу, не до шмиги.
 Невразумительный, о—незрозумілий, о.
 Невредимый—неушкоджений.
 Невредный, о—нешкодливий, незавадний, о.
 Невтерпежь—приспичило, кортитъ; до нестерпу.
 Невыгода—страта, шкода.
 Невыгодный, о—некорисний, незгодний, шкодливий, о.
 Невыдать—похитити; похити мене-не выдай меня.
 Невыносимый, о—нестерпний, о.
 Невыработанный—невироблений.
 Невыразимый, неизъяснимый,

- о—несказаний, незмовлений, невимовний, невимовлений, о.
- Невыразительный, о—невизначний; невисловний, о.
- Невысокий, о—невисокий, о.
- Невѣдомый, о — недовідомий, невідомий, незнаний, несвідомий, безвістний, о.
- Невѣдѣніе, незнаніе — невідомість, несвідомість.
- Невѣжа — нечема, негречник, мугирь.
- Невѣжда — невіглас, сліпак, неук.
- Невѣжественный—темний, неосвічений, невігласний, неодукований.
- Невѣжество — темнота, невігласся, неумство, тьма.
- Невѣжливый, о — негречний, невічливий, нечемний, незвичайний, о.
- Невѣріе — невіра, невірство, недовірство.
- Невѣрность (ненадежность)—непевність; невірність; недокладність, хибність.
- Невѣрный—непевний; измѣнчивый зрадливый, невірний; недокладний, хибний.
- Невѣроятный, о—неймовірний, нечуваний, неподобний, о.
- Невѣрующій—невірний, невіра.
- Невѣсомый—безважний.
- Невѣста — наречена, молода, фраірка; відданниця.
- Невѣстка—невістка, невістиця, невіхна, ум. невістонька, невісточка, невіхнонька, чевіхночка; жена сына-синова, синиха; жена брата-братова; жена мужнина брата-ятрівка, ятроха.
- Невѣсть—невідь, незнатъ.
- Негашеный (объ извести) — неперепалений.
- Негдѣ—немаде.
- Негибкій—негнучкий.
- Негладкій, о—нерівний, о.
- Негласный, о—неявний; неприлюдний; нишковий, о.
- Неглижировать — нехтувати, лехковажити.
- Неговорящій немовлячий.
- Негодникъ,-ца, безпутникъ — охаба, гультай,-ка, ланець, ледащо.
- Негодный — негідний, несудний, нікчемний; нездатний до, негодящий; негожий; ледачий.
- Негодование — обурення, незадоволення.
- Негодовать—обурюватися, нарікати.
- Негодяй, негодяйка — ледащо, ледащиця, негідник, -ця, подляк,-чка, поганець,-нка.
- Негостепріимный, о — негостинний, о.
- Неготовый, о—неготовий, о.
- Негоціантъ—купець, крамарь.
- Неграмотный, о — неписьменний, о.
- Неграціозный, о — нехупавий, незграбний, о.
- Негритенокъ—муриня.
- Негритянка—муринка.
- Негритянскій — муринський.
- Негръ—мурин.
- Негустой, о—негустий, о.
- Недавній—недавній.
- Недавно—недавно, не що давно, онюгда, свіжо.
- Недалекій (ближайшій) — недаленний, недалекій; (умомъ) недоумкуватий, блаженський.
- Недалеко — недалеко, неподалець, неподалеку, неподалеці.
- Недальній—недалекий.
- Недальновидный — короткозорий, недобачливий, низькозорий.
- Недаромъ—недарма.
- Недвижимость — нерухомість, непорушність; имѣніе — облада, маєтність, маєток, нерухомість.
- Недвижимый—нерухомий, непорушний.
- Недвижный, о — нерушний, безрухий, о.
- Недоборъ — фураж, недобір; недоимка—залеглисть, зависка, недоплатка.
- Недобитый—недобиток.
- Недоброжелатель,-ница — недоброхіт,-ка, недоброзичник, ця.
- Недоброжелательный, о — недоброхітний, незичливий, о.
- Недоброжелательство — недоброхітність, недоброхіцтво, незичливість.
- Недобросовѣстный, о—несумлінний, о.
- Недобрый—недобрий.

Недоваръ — недоварення.
 Недовольный — незадоволеный, недоволеный.
 Недовольство — незадоволення, недоволення; ремство.
 Недовыручка — фураж, недобір.
 Недовѣріе — невѣра, недовѣра.
 Недовѣрчивый, о — недовѣркуватый, неймовірний, невѣрний, о; суц.-невѣра.
 Недовѣрять кому — не мати вѣри до кого, не йняти вѣри кому.
 Недовѣсь — недовага.
 Недовѣшивать, -вѣситъ — недоважувати, -жити.
 Недогадливый, о — нетямкий, невторопний, недогадливый, о.
 Недоглядѣть — недодивитися.
 Недодача — недодання.
 Недодѣлка — недокінчення.
 Недожигать, -жечь — недопалювати, -лити.
 Недозволенный — недозволений, заборонений.
 Недозрѣвать, -зрѣть — недостигати, -гти, неспівати, -спіти.
 Недозрѣлый, зеленоватый — свидуватый, свидовитый, недостиглий, недійшлий; (чуть-чуть) свидовий, свидний.
 Недоимочный — залеглий, недоплатний.
 Недоимщикъ, -ца — недоплатник, -ця.
 Недокись — недоквас.
 Недоконченный — нескінчений.
 Недолгий, о — недовгий, о.
 Недолговѣчный, о — недовговічний, о.
 Недолюбивать — неполюбливати.
 Недомоганіе — слабість, слабування.
 Недомогать — слабувати.
 Недомолвка — недосказ.
 Недомоль — недомел.
 Недомыслие — недорозум, недомисел.
 Недомѣривать, -рять — недомірювати, -ряти.
 Недомѣрь — недомірок.
 Недонимающий — недошкулкий.
 Недоносокъ, выкидышь — недорід: женск. пола — недоношениця; (о яйцѣ) виливок.

Недоносъ (преждевременные роды) — недонос.
 Недопека — глевтяк.
 Недопеченное — недопечка.
 Недопитое — недопивок, недопиток.
 Недоплата — недоплат, залеглість.
 Недоплаченный — залеглий.
 Недоплачивать, -тить — недоплачувати, -тити.
 Недополучить — недовзяти.
 Недопродавать, -дать — неவிпролувати, -дати.
 Недопродажа — недопродаж.
 Недопустимость — неприпущенність, недозволенність.
 Недопустимый, о — неприпущенный, недозволений.
 Недопѣтое — недоспів.
 Недоработка — недороб.
 Недоразумѣніе, — непорозуміння; споръ-зачіпка.
 Недорого, по подходящей цѣнѣ — поцінно, поцінному.
 Недорогой — поцінный.
 Недородъ — недоід.
 Недорослый — недорослий, недоверший, малекуватый.
 Недоросль — недорісток, недоіток, підліток.
 Недоростокъ — пімперля; недогін.
 Недосиживать, -сидѣть — не досиджувати, -сидіти.
 Недослышать — недочути.
 Недослышка — недочування.
 Недосмотръ — недогляд.
 Недосмотрѣть — недобачити недодивитися.
 Недосоль — недосіл.
 Недоспѣлый — свидуватый, свидовитый, недостиглий; (чуть-чуть) свидовий, свидний.
 Недоставать — бракувати.
 Недостаетъ — бракує; (кому) — не догод' о (кому).
 Недостатки — нестатки, злидні.
 Недостатокъ — (порокъ, дефектъ) хиба, вада, шварунок, гандж, ганджа, сказа, хибч; (отсутствіе чего либо) брак, невістачка, недоимитка.
 Недостаточно — не досить, не досталь.
 Недостаточный — недостатний.
 Недостача — невістачка, недостача.

Недостижимый, о — недосяж-
 ний, о.
 Недостовѣрность — непевність,
 неправдивість, невіргод-
 ність.
 Недостовѣрный, о — неправи-
 вий, непевний, невіргод-
 ний, о.
 Недостойность — негідність.
 Недостойный, о — негідний, не-
 вартий, о.
 Недоступный, о — неприступ-
 ний, о.
 Недосугъ — недозвілля, ніколь-
 стно.
 Недосужно — ніколи.
 Недосчитываться, -таться — не-
 долічуватися, -читься.
 Недосыпать, -сыпать — недоси-
 пати, -сипати.
 Недосыпать, -спать — недосина-
 ти, -спати.
 Недосѣвъ — недссів.
 Недосыгаемость — недосяжність.
 Недосыгаемый, о — недосяж-
 ний, о.
 Недотрога — недоторканий, не-
 дотиркливий; недотика, ма-
 ця, незаймайло, недотогка.
 Недоуздокъ — уздениця, узді-
 ниця, обротъ, оглав, огла-
 вець.
 Недоумѣвать — не тямити, нев-
 торопати, недомислятися;
 вагаться.
 Недоумѣніе — нетяміння, непев-
 ність, сумнів, вагання.
 Недоученый — недовчений.
 Недоучка — недоук.
 Недочетъ — недолік; вада, хиба.
 Недоѣдать, -доѣсть — недоїдати,
 -їсти.
 Недоѣдки — недоїдки, недогряз-
 ки; (сѣна, соломы) з'їди, пе-
 реїди.
 Недругъ — неприятель.
 Недружелюбіе — неприязнь.
 Недружелюбный, о — неприяз-
 ний, о.
 Недружно — неприязно; неодно-
 стайно.
 Недугъ — хоруоба, хвороба, хво-
 рість, недуга.
 Недурень — непоганий.
 Недѣйствительный, о — недій-
 сний, о.
 Недѣлимое — особина, окре-
 мець.
 Недѣлимый — неподільний.
 Недѣлька — тижник.

Недѣльный — тижньовий; (пе-
 основательный) недоділь-
 ний.
 Недѣля — тиждень; крестопок-
 лонная — середохресний тиж-
 день; мясопустная — пуцаль-
 ний тиждень; свѣтлая — ве-
 ликодній тиждень; св. Тро-
 ицы — клечальний тиждень,
 зелені свята; Еомина — про-
 відний тиждень.
 Недѣятельный — неактивний,
 недіяльний, нечинний.
 Неестественный, о — неприрод-
 ний, ненатуральный, о.
 Нежданный, о — несподіваний,
 несподіваний.
 Нежеланіе — нехитъ.
 Нежели — ніж, аніж, як, над,
 за, від.
 Неженатый — нежонатий, без-
 парий.
 Нежилецъ — тонкопряд, тонко-
 прядець.
 Нежилой (домъ) — пустка.
 Незабвенный — незабутній, ві-
 копомний.
 Незаботливость (къ чему) — не-
 хтування, недбалість, нед-
 байливість.
 Незаботливый, о — недбалий,
 недбайливий, о.
 Незабудка, раст. *Myosotis pa-
 lustris* — люби-мене, світцяя,
 незабудъ, милость божа;
 горная, *M. alpestris* — гадячі
 очі; *M. intermedia* — очка
 жабині.
 Незавидно — аби-як.
 Незавидный — аби-який.
 Независимый, о — незалежний,
 невідлеглий, невідвлад-
 ний, о.
 Независтливый, о — незаздрий,
 незаздрісний, о.
 Незадолго до — незадовго перед.
 Незаживающий, плохо зажи-
 вающий — негоїстий.
 Незажиточный — незаможний,
 незасібний, нестатечний.
 Незазорный, о — бездокірний, о.
 Незаконно — неправно.
 Незаконнорожденный — при-
 житний, неправоложний,
 падалишний, саморідний;
 суц. — байстря, байструк;
 (насмѣшл.) безбатченко, се-
 мибатченко.
 Незаконный, о — неправний, о.
 Незалѣчимый — незагіийний.

Незамедлительный, о—негай-
ний, о.

Незамолимый, незамоленный—
непокутуваний.

Незамѣнимый, о — незамѣн-
ний, о.

Незамѣтно—незамѣту, незав-
важно, незавважливо; нев-
гадно.

Незамѣтный — незавважный,
незавважливый, непомѣт-
ный.

Незамѣчать,-тить — недобача-
ти, чити.

Незанятый—гуляющий, вільний.

Незапамятный—давній, пред-
ковѣчний, споконвѣчний.

Незапятнанный, о — незапля-
мований, о.

Незаслуженный, о—незаслуж-
ный, о.

Незатѣливый, о — нехитрый,
нехитрований, невигадли-
вый, о.

Незаурядный—не аби який.

Незаходящий—незахідний.

Незванный—некликаний.

Нездоровиться—нездужатися.

Нездоровый—слабый, недужий;
шкودливый, вадливый.

Нездоровье—слабость.

Неземной—неземный

Незлobie — незлостивость, не-
злосливость.

Незлбный, о — незлостивый,
незлосливый, о.

Незнакомецъ,-мка — незнайо-
мецъ,-мка.

Незнакомый—незнакомый.

Незнание — невідомість, нез-
навство.

Незначительный, о — незнач-
ный, о.

Незримый, о—небачный, неба-
чаний, о.

Незрѣлый, неспѣлый—недійш-
лий, нестиглий, неспілий.

Незыблемый, о — непохитный,
непорушный, о.

Неизбирательный—невибірний.

Неизбѣжный, о — неминуемый,
конечный, о.

Неизривительный, о—невибач-
ный, о.

Неизвѣданный, о—незбагнен-
ный, о.

Неизвѣстно — невадно, неві-
домо, незнать.

Неизвѣстность — невідомість,
безвість.

Неизвѣстный—невідомый, без-
вістный, незнаний.

Неизгладимый—(о посудѣ, ве-
щи) незарівняний; (о впе-
чатлѣніи) незабутній.

Неизлѣчимый, о—невиліков-
ный, невагойный, незагій-
ный, о.

Неизмѣнный, о—незмѣнный, о.

Неизмѣняемость—незмѣнність.

Неизмѣняемый—незмѣнный.

Неизмѣримо, безмѣрно—нез-
мѣрно, незмѣренне, незмѣ-
рено, незмѣряно.

Неизмѣримость безмѣр'я, без-
мѣр, незмѣрність, неомѣр-
ність.

Неизмѣримый, о—неомѣрный,
незмѣрный, неміряний, о.

Неизобразимый — незмальов-
ный.

Неизсякаемый—безпереводный,
невичерпный.

Неизъяснимый—непогаданный,
незяснованный.

Неизящный, о—нехупавый, нез-
грабный, о.

Неимущий—немающий, неза-
сібный, неможливый.

Неимѣние—брак, недостача.

Неискренний, о—нещирый; хваль-
шивый, о.

Неискупленный — непокуту-
ваний.

Неискусный о—немастерный,
немістечный, о.

Неисповѣдимый, о—невідомый,
о.

Неисполнение — недоведення-
до зроби, невиконання.

Неисполнимый, о—незробный.

Неиспорченность—непопсова-
ність, незіпсованість.

Неиспорченный — непопсова-
ный, незіпсованный.

Неисправимый, о—непоправ-
ный, о.

Неисправность, неаккурат-
ность — несправа, не-
справка.

Неисправный, неаккуратный,
—несправный; недбалый.

Неиспытанный — не випробова-
ний.

Неистлѣнный, о—нетлінный, о.

Неистово—шалено, скажено.

Неистовство—шаленість, ска-
женість, сказ, лютування.

Неистовствовать — лютувати,
шаленіти, скаженіти.

Неистовый—несамовитый, шалений, сказаний.
 Неистомный—невтомный.
 Неистошимый—безпереводный, невичерпный.
 Неисходимый—непереходный, несхожений.
 Неисчерпаемый—невичерпанный, невыводный.
 Неисчислимый—незрахований, незліченний.
 Неисцѣлимый о, — невигойный, о.
 Нейтральный—нейтральный.
 Неказистый—неповидный, непоказный.
 Неклассный—неклясовий.
 Некленъ, раст. *Acer lataricum*—чорноклен, чорнокленок, чорноклина, паклен.
 Некогда—ніколи. нема колай.
 Некрасивый, о—поганий, негарний, невірний, о.
 Некрещеный—некрещений.
 Некрѣпкій, о—неміцний, о.
 Некстаті—недоречі, недошпету, недоладу, невладе.
 Некуда—нема куди, нема де, ніде, нікуди.
 Неладный—недоладный.
 Нелегкая—мара, чорт.
 Нелицеприятный, о—безсторонний, о.
 Неловкий—незручний; незграбный; (нескорый) неметкий; (неудобный) недогідний.
 Неловко—незручно; ніяко, ніяково.
 Неловкость—незручність, незграбність; ніяковість.
 Неложный, о—правдивый, справедливый, о.
 Нельзя—неможна, невільно, нільга.
 Нелѣвица—невідь-що, незнатъ-що, казнащо.
 Нелѣпый—недоладный; недоречный, дурный.
 Нелюбимый—нелюбий.
 Нелюдимка—нелюда, відлюдка.
 Нелюдимъ—безлюдень, безлюдько, нелюдько, нелюда.
 Нелюдимый—нелюдный, відлюдный.
 Немало—чимало.
 Немаловажный, о—немалозначный, о.
 Немалый, о—чималий, о.

Немедленно—негайно, небавом, необавки.
 Немедленный—негайный.
 Немилосердный, безжалостный, о—немилосердный, немлостивый, о.
 Немилость—неласка.
 Немилый—нелюбий.
 Неминуемый, о—неминучий, о.
 Немногие—небагато, мало хто.
 Немного—трохи, небагато, не вередь, омаль, щось, покус, трошки, мало.
 Немогущий неспособный—неспроможный.
 Неможется—нездужається.
 Немолчно—без угаву, не вгаваючи.
 Немолчный—безугавный, негавальный.
 Немочь—нездужати.
 Немошь, нездоровье—неміч, слабість; несила (безсиліе).
 Немошный—недужий, хирный, хиренный.
 Немстительный—беземстный, немстивый.
 Немудренный, о—немудрый, о.
 Немыслимый, о—неподобный, неможливый, о.
 Ненавидѣть—ненавидіти.
 Ненавистникъ, -ца—ненавистник, -ця.
 Ненавистный, о—ненавидный, ненависный; обридливый, о.
 Ненависть—ненависть; вражда-ззлість.
 Ненаглядный—любый, дорогой, коханий.
 Ненадежный, о—ненадійный, о.
 Ненадлежаще—неслушно; неналежно.
 Ненадлежащий—неслушный; неналежний.
 Ненадобный—непотрібный, непридатный.
 Ненадолго—ненадовго.
 Ненаказанный—непокараный.
 Ненаказуемый—безкарный.
 Ненамѣренно—без заміру.
 Ненаполненный—неповнений.
 Ненапрасный, о—недаремный, о.
 Ненарочно—незнарошно, невмисне.
 Ненарушимый, о—непорухный, о.
 Ненарядный—неошатный.
 Ненастный—негодяный, непогожий, непогодный. хуртованный, слітний.

Ненастье — чвиря, слъота, фльора, негода, нетеча.
 Ненасытность — ненапля, ненаість, несить, ненажерність.
 Ненасытный — ненаідний, ненаісний, неситий, ненажерний.
 Неначатый — непочатий.
 Ненормальный — ненормальный; психопать — непригаманний.
 Ненужно — нетреба, непотрібно.
 Ненужный — безпотрібний, непотрібний, непридатний, охаблений.
 Необдуманый, о — незважений, необміркований, нерозважний, о.
 Необезпеченный — назабезпечений.
 Необитаемый — незалюднений, незаселений.
 Необозримый, о — неоглядний, неозорний, неосяжний, о.
 Необоримый — непереможний, необорний.
 Необоснованный, о — безосновний, необгрунтований, о.
 Необразованность — неосвіченість.
 Необразованный — неосвічений.
 Необузданный — нестриманий, непогамований.
 Необученный — неукий.
 Необходимо — треба, необхідно.
 Необходимый, о — необхідний, о.
 Необходимость — негречність, невічливість, нелюдськсть.
 Необходительный — негречний, невічливий, нелюдський.
 Необходимый, необходимой — необходимий.
 Необъезженный — неїзджалий, неукий; конь — неук.
 Необъяснимый, о — нез'ясовний, незрозумілий, о.
 Необъятный — безосяжний, неосяжний, безмежний; незмірний; (недоступный уму) незбагненний.
 Необыкновенный, сверхъестественный — несвітній, не світський, незвичайний, надзвичайний.
 Необычайный, о — незвичайний, надзвичайний, о.
 Необычный, о — незвичайний, нещоденний, о.

Необязательный, о — несов'язковий, о.
 Неоглядкою — не озираючися.
 Неогороженный — обіхідчастий, обіхідчастий.
 Неограниченный, о — неомежний, необмежений, о.
 Неодинаковый, о — неоднаковий, о.
 Неоднокрапный — тарканистий.
 Неоднократный, о — кількаразовий, о.—
 Неодноцвѣтный — тарканистий.
 Неодобрение — нагана, непохваа.
 Неодобрительный, о — наганний непохвальний, о.
 Неодолимый, о — необорний, о.
 Неодушевленный — бездушний, неживотний, бездухий.
 Неодѣтый — неодягнений.
 Неожиданно, вдругь — спрожогу, нагло, зненацька, знебачки, знебашки, несподівано.
 Неожиданность — несподіванка; несподіваність.
 Неожиданный — несподіваний, несподійний, неспогаданий; наглий, напрасний.
 Неозабоченный — безклопотний, безжурний.
 Неокончательный, о — неостаточний, о.
 Неоконченный — нескінчений, недоведений до краю, до зроби.
 Неопалимый — неспалений.
 Неопасный, о — безпешний, о.
 Неоперившийся — безперий.
 Неописанный — невимальований.
 Неописуемый — см. Неописанный.
 Неоплатный — невиплатний.
 Неопомниться — несутися, нехаменутися.
 Неоправданный — невиправданий.
 Неопредѣленный, о — невизначений, непевний, невиразний, неясний, о; наклонение — дієіменник.
 Неопредѣлимый — невизначенний.
 Неопровержимый, о — неспростовний, незаперечний, незбитий, о.
 Неопрятность — нехарність, неохайність, неалюрність, не-

- чепурність, нехлюйність, нехлюйство.
- Неопрятный — нехарний, неохайний, неалюрний, нечепурний, нехлюйний; сущ. — нехлюй, нечепура, нечупайда, нечупара, неохая, нетіпанець, -нка; задріпанець, -нка, пелеханець, -нка, затьопанець, -нка, нетіпаха, нетьопуха.
- Неопытность—недосвід, недосвідченість.
- Неопытный—недосвідний, недосвідчений.
- Неорганический — неорганичний.
- Неоскопленный — незвалашений, несхалашений, некладений.
- Неоскорбительный, о—необразливий, о.
- Неослабный, о—пильный, о.
- Неосмотрительность, опрометчивость, -неопант, ованість, необачність, нерозважність, необачка.
- Неосмотрительный (безпечный)—необачний, (опрометчивый) неопантований.
- Неосмысленный — недоумкуватий.
- Неосновательный, о — безпідставний, безгрунтовний, о.
- Неосторожный, о — необережний, небережений, о.
- Неосудимый—неосудний.
- Неосушительный—невисушний.
- Неосуществимый, о — нездійснений, о.
- Неосъдлый — неосілий, кочевний.
- Неосязаемый—недотиканий.
- Неотвергаемый — невідпертий, незбивчий.
- Неотвратимый, о — неминучий, о.
- Неотвѣтственный — невідповідальний.
- Неотвязный, о—невідчепний, о.
- Неотеса — хамуда, незграба, хамло, маштула, лобурь, чвалай, фик, флекев, нескреба, мугирь, -ка, мурло, мурмило.
- Неотесанный—нетесаний, необструганий; неодукований, неокресаний.
- Неоткровенный, о — невідвертий, о.
- Неоткуда—нізвідкіля, нізвідки, нема звідки.
- Неотложный, о—пильный, нагальний, негайний, о.
- Неотлучный, о—невідступний, невідхідний, о.
- Неотмолимый — неспокутований.
- Неотмѣняемый—невідмінний.
- Неотрадный—нерадісний.
- Неотразимый—невідбійний; неодкидний.
- Неотрицаемый—нераперечний.
- Неотступный, о—невідхідний, о.
- Неотчуждаемый—невіддаваний.
- Неотъемлемый—невідбортний.
- Неофитъ — неофит; новокрещенный—новохрещенець.
- Неохота—нехить.
- Неохотно—неохоче.
- Неоцѣненный—неоцінний; (по достоинству) — неощанований.
- Неоцѣнимый, безцѣнный—неоцінитний, неоцінний.
- Неочередной — безчерезний, неврядний.
- Неощутительный, о—нечутливий; непомітний, о.
- Непарный — непаристий; -неволю, сапоги — роспарки, роспари.
- Непартійный—безсторонний.
- Непромокаемый—водошільний.
- Непроницаемый — непропускний.
- Непросвѣщенный—неосвітний, неосвічений, темний.
- Непростимый — непростенний.
- Непростительный, о—невибачний, непростачний.
- Непростышій—непростиглий, неохололий.
- Непроходимый — непрохідний.
- Непрочный, о — нетривалий, неміцний, о.
- Непроѣздный — непереїздний.
- Непугливый—нелякливий.
- Непустой,—непорожній.
- Непьющий—непитуший.
- Непахнувший—бездухий.
- Непереводимый, о — неперекладний, о.
- Непереходящий—неперехідний.
- Неплавкій—нетопкий.
- Неплатежъ—неплата.
- Неплательщикъ, -ца — неплатник, -ця.
- Неплодие—неплідність; неродючість.

Неплодный, бесплодный—неплідний, неродючий.

Неплодородный—неродючий.

Неплотный, о—нешільний, о.

Неплохой, довольно хорошей—незгірший.

Непобѣдимый—незвитажний, непереможний, необорний.

Неповинный—безвинный.

Неповиновение—неслух'янність, неслухняність.

Неповоротливый—макулуватий, товбуватий, бамбулуватий, хамулуватий, неокочерный, неокочирный, немный, неповоротный, завалий, заглемезий, заважуватий, нестелепуватий, розсуканий, вайлубатий, міхуватий, лемішкуватий, незграбный, лемехуватий; сущ. хамула, товба, бамбула, нестелепа, торопа, розсолода, вайло, мамула, лемеха, лемішка.

Неповрежденный—непошкоджений, неушкоджений.

Непогода, ненастье—негода, чвирия, фльора, халепа.

Непогрѣшимый, о—безгршный; непомильный, о.

Неподалеку—невдалеку, неподалець, близько.

Неподатливый—непідхильний, завзятий, упертий.

Неподатной—неподаткований.

Неподвижный, о—неповорушний, нерушний, непорушний, нерухомий, нездвижный, нездвижений, о.

Неподвѣдомственный—непідлеглий, неспідвладний, неспідзарядний.

Неподдѣльный, о—притаманный, сугий, ширый, о.

Неподкупный—непідкупний.

Неподражаемый, о—ненаслідовний, незрівняний, о.

Неподступный, о—неприступный, о.

Неподходящий—непідхожий, негодящий.

Неподчиненный—непідлеглий, неспідвладний.

Непозволительный, о—недозволенний, о.

Непокаянный—непокутуваний.

Непокойный—непокійний.

Непоколебимый, о—непохитный, непохильный о.

Непокорность—непідхильність, непокірливість.

Непокорный, о—непокірливый, неспідхильный, о.

Неполно—неповно.

Неполнота—неповнеча.

Неполный, о—неповный, о.

Непомѣрно—надміру, немірно.

Непомѣрный—немірний, надмірний.

Непонимание—нетям, нетяма, нерозуміння.

Непонятливость—безтямність, нетямність, нетямучість, безглуздя.

Непонятливый, о—безтямный, нетямный, нетямучий, безглуздявий, о.

Непонятный, о—незрозумілий, о.

Непоправимый, о—непоправный, о.

Непорочный—чистый, безвадний.

Непорядочный—неладный, неладен, непорядный; безпутный, безстатечный.

Непосильный, о—надсильный, о.

Непослушание—непослух, неслухняність.

Непослушный—неслухняный; (человѣкъ)—неслух.

Непоследовательность—непоследованість.

Непоследовательный, о—непоследовный, о.

Непосредственность—безпосередність.

Непосредственный, о—безпосередный, о.

Непостижимый, о—незбагненый, невідомый, о.

Непостоянный—несталий, нестійкий, нестатечный, перепадистый.

Непостоянство—несталість, перепадистість, нестатечність.

Непостыдный, о неганебный, о.

Непосѣда—швендя, побігайка, побігуця.

Непосѣдливый—непосидющий, непосидячий, похожалый, невисидючий.

Непотерянный—незагублений, неутраченный.

Непотопляемый—невтопный, невтопный.

Непотребникъ, -ца—бахур, бахурь, бахурка.
 Непотребство—бахурство, роспуста.
 Непохвальный, о — нехвальный, о.
 Непочемъ—байдуже, ні гадки.
 Непочтеніе, неуваженіе — неповага.
 Непочтительный, о — неповажливый, о.
 Неправда—неправда.
 Неправдивый—криводушный.
 Неправдоподобный, о—неймовірний, о, неподібний до правди.
 Неправедный — непоправдний.
 Неправовѣріе—безувірство.
 Неправосудіе, беззаконіе—неправість.
 Неправосудный—неправий.
 Неправота—вина.
 Непредвидѣнный—см. непредусмотрѣнный.
 Непредусмотрительный, о—неопантрований, необачний, о.
 Непредусмотрѣнный — несподіваний, незавбачаний.
 Непреклонный, о — непохильний, непохитний, незломний, о.
 Непреложный, о—неперерічний; неодмінний, о.
 Непремѣнно—конче, конечно, доконче, доконечне, нейминуй.
 Непремѣнный—безпремінний, доконечный, неодмінний.
 Непреодолимый, о—непереможный, необорний, о.
 Непререкаемый—неперерічний, безсуперечный.
 Непрерывно — безперестанку, без упину, без угаву, поспіль.
 Непривлекательный — непризвбливий, непринадний; некрасивый—нічвидний.
 Непривыкшій—незвиклий.
 Непривычка—незвичка.
 Непривычный, о—незвичный, о.
 Непривѣтливый—непривітний.
 Непригодный — непридатный, неспосібний, негодящий.
 Непригоже — негоже, не годиться.
 Непригожій — негожий, не гарний.
 Неприкосновенность—недотор-

каність, недотиканість; непорушність.
 Неприличіе—негречність, незвичайність.
 Неприлично, нехорошо — негоже, неподоба, не до звичаю.
 Неприличный—непристойный, неподобный, безличный, сороміцький.
 Непримиримость—непримиреність.
 Непримиримый,—непримиренный, о.
 Непримѣнимый, о—неприготовный, о.
 Непринужденный, о—невимушений, непримусовий, о.
 Непринятіе—неприняття.
 Непристойный — сороміцький, стидкий.
 Неприступный — непідступный; гордый—мисливий.
 Неприсутственный — не присутній, святковий.
 Непритворный, о—щирый, о.
 Неприхотливый, о—невибагливий, невередливый, о.
 Непричастный — непричетный.
 Непричесанный — нечесаний; сущ.—нечоса.
 Неприемлемый, о — не принятый, о.
 Неприязненный, о — неприязный, о.
 Неприязнь, враждебность—завзяток, неприязнь.
 Неприятель,-ница — неприятель,-ка.
 Неприятельскій—ворожий.
 Неприятно-неприятно, прикро.
 Неприятный — неприятный, прикрий; нелюбий.
 Неприятность — долегливість.
 Непробудный — безпробудный, безпросипный; мертвий.
 Непроглядный, о—безпросвітний, о.
 Непродолжительный, о—недоготний, недогочасный, о.
 Непрозрачный, о — непрозорий, о.
 Непроизводительность—непродукційність.
 Непроизводительный, о—непродукційный; марный, даремный, о.
 Непроизвольный, о—мимовільный, о.
 Непролазный — непролазний,

- непрохідний, неспротовпний,
недоговпний
Нерабочій, прилагат.—неробі
тний; гулящий.
Неравенство—нерівність.
Неравно—бува.
Неравносторонній — нерівно-
бічний.
Неравный — нерівний; неодна-
ковий.
Нерадивецъ, ца — небалець,
недбайлиця, недбайличок,
недбалиця, недбаха, нед-
бальниця, неглядка.
Нерадивость—недбалість, нед-
бальство, недбанья, недбай-
ливість.
Нерадивый — недбалий, нед-
байливый.
Нерадѣніе, пренебреженіе—за-
неханья.
Нерадѣть—недбати, занехати.
Неразборчивый, о — нерозбір-
ний; нечитальний, невираз-
ний, о.
Неразвившійся — нерозвитий.
Неразвитой—нерозвинений.
Неразвязный — соромливый,
несміливый.
Неразгаданный—невідгаданий.
Неразговорчивый—неговіркий,
немівний, маломовний, не-
балакучий, небалакливый.
Нераздѣльный, о — неподіль-
ний; неподілений, спіль-
ний, о.
Неразлучный, о — нерозлуч-
ний, о.
Неразмѣнный — нерозмінчий.
Неразрушимый — незруйнов-
ний.
Неразрывный, о — нерозри-
зний, о.
Неразрѣшимый, о — нерозвя-
зальний, о.
Неразсудительный—нерозваж-
ний, нерозсудний, о.
Неразуміе — недорозум, неро-
зум, нетям.
Неразумный, о—нерозумний, о.
Нераскаившійся — неприкая-
ний.
Нераскаивный—запеклий.
Нерасположеніе—незичливість,
неприхильність.
Нерасположенный — незичли-
вий, неприхильний; неохо-
чий до.
Нераспорядительный — нерос-
порядний.
Нерастворимый, о — нероспус-
кальний, о.
Нерасторопный — потикуватий,
немоторний, неметкий.
Нерасчетливый, о — безрахуб-
ний, неощадний; необач-
ний, о.
Нерачительный, о — недбалий,
недбайливый, о.
Нервный, о—нервовий, о.
Неробкій—небоязкий, неляк-
ливий.
Неровно—нерівно.
Неровный — нерівний; (покры-
тый бугорками)—струпува-
тий.
Неровня—нерівня.
Нерукотворенный — неруко-
творний.
Нерушимый, о—непорушний, о.
Нерѣдко—побчасту.
Нерѣшимость—ваганья.
Нерѣшимый—нерозв'язний.
Нерѣшительность — ваганья;
нерішучість.
Нерѣшительный—нерішучий.
Неряха — нетіпанець,-нка,-ха,
підтіпанець,-нка,-ха, задрі-
панець,-нка, зателепа, за-
телепанка, нечелупра, нечу-
пара, захвойдаха, нечупайда,
неохайник, ця, неохия, нех-
люя, шмондя, коструб, дрім-
ба.
Неряшливый, о — зателепку-
ватий, зателепуватий, не-
чупарний, тирхатий, нех-
люйний, о.
Несбыточный—незбутний, хи-
мерний.
Несвареніе (желудка)—нестра-
вність.
Несваримый, неудобоваримый
— нестравний.
Несвободный—невільний.
Несвоевременно — невчасно,
не на часі, не в час, без-
часу.
Несвоевременный—невчасний,
неслушний.
Несвойственный, о—невласти-
вий, о.
Несвѣдущій — нетямущий;(че-
ловѣкъ) нероззнака.
Несвязный—недоладний.
Несглаживаемый (отъ сглазу)
—незіклизий, неврочли-
вий.

Несговорчивый—упертый, завзятий, тугий.
 Несгораемый—неспалений.
 Несгибаемый—негнучкий.
 Несдержанный — слабкий на втори, нестриманий.
 Несение—несіння.
 Несердитый—негнівливий.
 Несильный — недужий, неміцний.
 Несказанный, невыразимый—незмовлений.
 Нескладный, неуклюжий—недоладний, розсуканий.
 Несклоняемый, грам.—невідмінний.
 Нескончаемый—нескінченний, непереробний.
 Нескоро, кропотливо—марудно, загайно, нешвидко.
 Нескорый, о — непрудкий, нешвидкий, нехуткий, о.
 Нескромный—неплохий.
 Нескрываемый—неприхований.
 Не сладко—не медяно!
 Неслышанный, о--нечуваний, о.
 Неслышный, о—нечутний, о.
 Несмотря на—невважаючи на.
 Несмыслящий, непонимающий—незтямуций.
 Несмѣлый, о—несміливий, о.
 Несмѣняемость—незмінність.
 Несмѣняемый—незмінний.
 Несмѣтно, безъ счету — незліченне, незлічено.
 Несмѣтный—незлічений.
 Несносный, о—охаблений, нестерпучий, о.
 Несоблюдение — незаховання, недодержання.
 Не совершенно—не цілком.
 Несовшеннолѣтній — недолѣтній, неповнолітній, малолітній.
 Несовѣршенный, о—недоконаний; нецілковитий, о.
 Несовмѣстимый, о — невмістний, о.
 Несовмѣстный—несумісний.
 Несогласие—незгода; разладъ — незлагодя, розрада, сваря, nelaгодя, суперека, безладдя, безлад.
 Несогласно — незгодно.
 Несогласный, о — незгодний; неладний, різноголосий, о.
 Несознательно, безсознательно—нетямки, несвідомо.
 Несознательный—несвідемий.

Несоизмѣримый, о — незмірний, о.
 Несокрушимый, о — незломний, о.
 Несомнѣнный, о—безперечний, безсумнівний, о; (испытанный довіряний).
 Несообразительность—безтямність.
 Несообразительный — безтямний, невторопний, неспритний, нетямкий.
 Несообразный, о — неподобний, о.
 Несообщительный, непривѣтливый—огурний.
 Несоотвѣтственный, о—невідповідний, о.
 Несоразмѣрный, о — непомірний, о.
 Несостоятельность—неспромога, неспроможність.
 Несостоятельный—неспроможний, невиплатний, немогущий.
 Несострадательный — безжалісливий, нежалісливий.
 Несподручный, о--незручний, о.
 Неспокійный — негломонний, непокійний.
 Неспорый (о работѣ)—неспірний.
 Неспособный--безкебетний, незугарний, неvdаний, нездольний, неvgарний, нездібний, нездатний, нестіпний, суц.—недотепа, неvдалиця, неvдаха, неvдалюга.
 Несправедливо — несправедливо, напрасно, неправдиво, неслухно, неправо, кривдиво.
 Несправедливый — несправедливий, неправдивий, неправий, напрасний, кривдивий.
 Неспѣлый—недійшлий; нестиглий.
 Неспѣша — полегом, повагом, помалу.
 Несравненно—незрівняно; непомѣрно—невзаміру.
 Несравненный—незрівняний.
 Нестарательный, о--недбалий, о.
 Нестерпимый, о—нестерпучий, неvтерпучий, нестерпний, о.
 Нести — нести;-ся-нестися (о птицахъ); гнати, летіти; плинути, линути.
 Нестоль, нестолько—нестак.

- Нестоющій—безвартний.
 Нестроевой — нешиковий, не-
 шереговий; невойовий.
 Нестройно, несогласно — нез-
 годно, не в лад.
 Нестройный — незгодний; без-
 ладний.
 Несудоходный—неплавний, не-
 плавбовий, ненавигацийний.
 Несуразица—неподобність.
 Несуразный—неподобний.
 Несущественный, о — несуть-
 овий, о.
 Несходный (непохожий)—непо-
 добний на, неоднаковий з,
 той, що не скидається на,
 несхожий з; (о цѣнѣ) висо-
 кий.
 Несчастье—безщастя, нещастя,
 безділля, бездолля, безта-
 ланна, неталан, упад, ха-
 лепа, безголов'я, напасть.
 Несчастный — нещасний, без-
 таланний, безщасний, без-
 дольний, бездільний; сущ.
 —нещасник, -ця, безталан-
 ник, -ця, бездольник, -ця, бі-
 долаха, бідаха, сердега.
 Несчетный, о—незліченний, не-
 зрахований, о.
 Несъѣдобный—неістивний.
 Нетвердый, о—нетвердий, о.
 Нетель—ялівка.
 Нетерпимый, о — нетолерант-
 ний, о.
 Нетерпѣливый, о — нетерпли-
 чий, о.
 Нетерпѣніе—нетерпій, нетер-
 плячка.
 Нетлѣнный, о—нетлінний, о.
 Неожждественный — нетотож-
 ний.
 Нетопырь, зоол. — чепиргач,
 пиргач, лилик, ночниця,
 кажан.
 Неторопливый, о — неметкий,
 несквалний, тихоплавний, о.
 Нетрезвый, о—нетверезий, о.
 Нетронутый—незайманий, не-
 початий, цілинний.
 Нетрудовой—нетружений.
 Неуваженіе—неповага, зневага.
 Неуважительный — неповаж-
 ливий; малозначний, мало-
 важний.
 Неувѣренность, сомнѣніе—не-
 певність.
 Неувядаемый—неоцвітний.
 Неугасимый—непогасний.
 Неугодный—недогодний, нев-
 годний; неугодившій, сущ.
 -невгожай.
 Неугомонность—безугавність,
 неугомонність.
 Неугомонный—безугавний, не-
 угомонний.
 Неудаться—схибити.
 Неудача — невдача, нелагода,
 неталан.
 Неудачникъ, -ца—безталанник,
 -ця, безщасник, -ця, не-
 вдаха.
 Неудачный, о — невдалий, не-
 вдатний, о.
 Неудержимый—неприпинний,
 невгамовний.
 Неудивительный, о — недив-
 ний, о.
 Неудобный, о — невідгідний, о.
 Неудобоваримый—нестравний.
 Неудобоисполнимый — невикон-
 альний.
 Неудобопонятный — незрозумі-
 лий.
 Неудобоприложимый — непри-
 тультний.
 Неудобопроизносимый, трудно-
 произносимый—невиворот-
 ний.
 Неудобство—непридоба, неви-
 год, неодога.
 Неудовлетвореніе — незадово-
 лення.
 Неудовлетворительный—неза-
 довольчий.
 Неудовлетворяющій, неугод-
 ный—недогодний.
 Неудовольствие — незадово-
 лення; прикрість.
 Неужели, развѣ — невже, чи-
 вжеж, неке.
 Неуживчивый, сварливый —
 незлагідний.
 Неузнаваемый—невпізнаний.
 Неукатанный (о дорогѣ) — за-
 бивний, невторований.
 Неуклонно — нехибне, не-
 хильно.
 Неуклонный—нехибний, непо-
 хитний, неухильний.
 Неуклончивый—неухильний.
 Неуклюжий—мамулуватий, ле-
 мішкуватий, хамулуватий,
 незграбний; хамула, хамло,
 розсолога, чвалай.
 Неукоснительный, о — невід-
 гальний, нагальний, негаль-
 ний, о.
 Неукротимый — непогамовний,
 невтихомирний.

Неулаженный — невладнований.
 Неуловимый — невпійманий.
 Неумирающий, бессмертный —
 невмірущий, невмирака,
 невмірайко.
 Неумойка — невмивака.
 Неумолимый — невблаганий.
 Неумолкный, о — неумовчний, о.
 Неумытый — невмиваний, невми-
 вака.
 Неумышленный, о — невміс-
 ний, о.
 Неумѣлый — недотелпний, без-
 кебетний; ни къ чему не-
 способный, сущ. — нестула.
 Неумѣніе — невміння.
 Неумѣренность — непомірність,
 непоміркованість; изли-
 шество — надуживання.
 Неумѣренный, о — непомірко-
 ваний, непомірний, о.
 Неумѣстный — недоречный, не-
 доладный.
 Неуплата — невиплат.
 Неупотребительный — невжи-
 ваний.
 Неупотребленіе — невживання.
 Неурожай — недорід, нерод, не-
 врод.
 Неурожайный — недорідний,
 невродный.
 Неурочный — невизначений;
 незагаданий.
 Неурядица — безладдя, безлад.
 Неуслужливый, о — неуслуж-
 ний, непослужный, нездѣ-
 ливый, нездѣльний, о.
 Неустанный — безугинный; не-
 угомонный — невгавучий,
 невгавуший, невгавный.
 Неустойка — неміра, недо-
 держка.
 Неустойчивый — перекидистый,
 кантовный, хитливый, хит-
 ванний, хибкий; нестанов-
 кий.
 Неустрашимый, о — небояз-
 кий, о.
 Неустройство — безладдя.
 Неуступчивый, упрямый — за-
 тинчивый, затинчливый, пе-
 някуватий, закатований,
 завзятый.
 Неусыпный, бдительный — нев-
 сипущий.
 Неутомимый, о — невгамова-
 ний, о.
 Неутолимый — невтомный,
 невтомливый.
 Неутѣшный — нерозважний.

Неученый — невчення.
 Неучтивый, о — нечесный, не-
 гречный, о.
 Неучь — неук.
 Неуязвимый — невроненый, не-
 вразливый.
 Нефритъ — запаління нірок.
 Нефтеносное (мѣсто) — ропище.
 Нефтеносный — нафтодайний.
 Нефтепромышленность — наф-
 топромисловість, нафтяр-
 ство.
 Нефть — нафта, ропа.
 Нефтяной — нафтовий.
 Нехваленый — нехвалитный.
 Не хватать, не доставать вре-
 мени — ніколитися.
 Нехозяйственный — негоспо-
 дарный.
 Нехрошій — недобрий.
 Нехорошо — недобре, погано,
 зле; негоже.
 Нехотѣніе — нехить.
 Нехотя — нехотячи, нехотя; нев-
 мисне.
 Нецвѣтущий, безъ цвѣтовъ —
 нецвѣчений.
 Нецѣлесообразный, о — недо-
 цільний, о.
 Нецѣнный — безцінний, безварт-
 ный.
 Нечаянный — незнарошный, не-
 сподіваний.
 Нечеловѣческий — нелюдський;
 безчеловѣчний — нелюдяний.
 Нечестивецъ, вица — незбож-
 ник, -ця.
 Нечестивый, о — незбожний, о.
 Нечестный, о — нечесный, о.
 Нечеткій, о — нечитальний, о.
 Нечетный — непаристый.
 Нечетъ — лишка.
 Нечисто — нечисто.
 Нечистоплотный, о — тирха-
 тий, зателепкуватий, не-
 чуцарний, нехлюйний, нео-
 хайний, нехарный, о.
 Нечистота — нечистість, не-
 чисть; неопрятность — нехарь;
 въ водѣ — муть.
 Нечистый — нечистый; нечепур-
 ный; на руку — хаповитый,
 хапкий, хваткий; (духъ) —
 мольфар, морок, морока.
 Нечувствительный — нечулий;
 непомітний.
 Нешто — хіба.
 Нещадно — безошадно.
 Неявка — неповідомлення; нестакня
 (въ судѣ).

- Неявственный — неясний, невиразний.
- Неядовитый нетрутний, неотрутний.
- Неясный, неотчетливый, ● — невиразний, о.
- Нива — нива.
- Нивелировать — нивелювати.
- Нивелиръ — шмига.
- Нивѣсть — не знати, бо-зна, хто його зна; дуже, незмірно.
- Нигдѣ — ніде.
- Нигелла, раст. *Nigella sativa* — чорнушка.
- Ни-гу-гу! — нічирк! ані телень!
- Нижайше — найнижче.
- Нижайшій — найнижчий.
- Ниже, нар. — нижче: під; прилаг.-нижчий, а, е.
- Нижеизложенный — нижчезгаданий.
- Нижеименованный — нижченазваний.
- Нижеозначенный — нижчевизначений.
- Нижеподписавшійся — нижчепідписаний.
- Нижеприведенный — нижченаведений.
- Нижесказанный — нижческазаний.
- Нижеслѣдующій — наступний.
- Нижеупомянутый — нижчезгаданий.
- Нижникъ — спідняк.
- Нижній — долішній (внизу лежачій); спідній (подъ низомъ); низовий (расположенный ниже по теченію рѣки).
- Низать — сляти.
- Низвергать, -гнуть — скидати, скинути.
- Низверженіе — скидання.
- Низводитъ, -вести — спускати, -стити.
- Низка — лучка, полузка, сталька, сталка, слянка, ланка.
- Низкій — низький, невисокий, нищий, підлий, нікчемний; (коротконогий, толстый) прикадкуватий, присадистий, присадкуватий.
- Низкопоклонникъ — ницак, похлібець, підлабузник.
- Низкопоклонничать — шапкувати, ницювати, підлабузнюватися.
- Низкопоклонный — шапковитий, нищий.
- Низкопробный — безвартний.
- Низкорослый — низькорослий.
- Низлагать, ложить — скидати, -нути.
- Низложеніе — скидання, скинення.
- Низменность — низовина, низькоділ, поділ, уложина, низина, пониззя.
- Низменный (о землѣ) — припадливий, низький; (инстинктъ, напр.)-нищий.
- Низовье, понизовье — пониззя.
- Низость — низькість; відлота.
- Низринуть — звалити, скинути.
- Низушка (нижн. корка хлѣба) — підспідок.
- Низшій — низчий.
- Низъ — діл, спід.
- Никакой — жадний.
- Никакъ — ніяк.
- Никнуть — хилитися, схилитися.
- Никогда — ніколи, зроду, до віку, повік, зроду-віку.
- Никоимъ образомъ — жадним способом, жадною мірою.
- Никто — ніхто.
- Никуда — нікуди, ніде; ні на що, ні до чого.
- Нимало — ні трохи, ні трішки.
- Ниоткуда — нізвідки.
- Нипочемъ — ані гадки, байдуже.
- Нисколько — нічого, ані трохи.
- Ниспадать, -спасть — спадати, спасти.
- Ниспаденіе — спад.
- Ниспосланіе — припосилання.
- Ниспосылать, -слать — припосилати, припослати.
- Ниспровергать, -вергнуть — перевертати, -рнути.
- Ниспроверженіе — переверт, перевертання.
- Нисходитъ, -зойти — припосходити, -зійти.
- Нисходящій — зступний, сходовий.
- Нисхождение — припосхід.
- Нисшествіе — зступлення.
- Нитевидный — ниткуватий.
- Нитка — нитка; мн. — ниття, нить; вышивальныя — заплоч, модря.
- Ниточникъ, -ца -нитяр, -ка, ниткар, -ка.
- Нить — нитка.
- Нитяный — нитковий.
- Ниць — ниць.
- Ничкомъ — ницьма, ниць.

- Ничто—ніщо; невіщо; нівещь.
 Ничтожество—нікчемність, ни-
 цість.
 Ничтожность — нікчемність;
 марність.
 Ничтожный — нікчемний; ни-
 ций, хирний; незначний,
 малезний.
 Ничуть—ані крішки, ані гич,
 нічого.
 Ниша—фрамуга.
 Нищать — убожити, злидніти,
 мізерніти.
 Нищая—жебрачка, баба, про-
 хачка, старчиха.
 Нищенка—см. нищая.
 Нищенски—злиденно.
 Нищенскій—старчачий, же-
 брачий; злиденний.
 Нищенство харпацтво, жебри,
 жебрацтво, старцквання.
 Нищета—злидні, худорба, зли-
 дарство.
 Нищие—старчота.
 Нищій—харпак, харлай, хар-
 лак, харлань, лигирь, тор-
 богряс, прохач, старець,
 жебрак, нищун.
 Но—але, та, аж, а.
 Новенькая, новичекъ (ж. р.)
 —новобранка
 Новенькій—новенький.
 Новехонекъ—новісінький.
 Новизна—новинеча.
 Новина—новина.
 Новичекъ—новак, первак.
 Новобранецъ—некрут, ново-
 бранецъ.
 Новобрачный—молодий, моло-
 дан, новоженецъ.
 Новозведеніе—новина.
 Нововступившій—новопристан-
 ний.
 Новогодний—новорічний.
 Новое (вообще)—новина.
 Новоизбранный — нововибра-
 ний.
 Новозавѣтный — новозаконний.
 Новоизданный—нововиданий.
 Новоизобрѣтенный — новови-
 найдений.
 Новолуніе—(молодой мѣсяць)
 -молодик, новак, нів.
 Новомодный—новомодній.
 Новообразовавшійся — ново-
 повсталій.
 Новсобразованный—новоутво-
 рений, новосформований.
 Новооткрытый — новоодчине-
 ний, новозаснований.
- Новопоселенець—осадчий.
 Новопріѣзжій—новоприбулий.
 Новорожденный—нарожденецъ.
 Новоселье—ухідчини, уходици;
 (поселеніе) новоселиця.
 Новость—новина.
 Новый—новый, новітній.
 Новь—новина, цілина, цілиця,
 цілик.
 Новѣйшій—найновіший.
 Нога—нога.
 Ноготки, раст. *Calendula offici-*
nalis—нагідки.
 Ноготок—нігтик; раст. *Adonis*
vernails—горицвіт.
 Ноготь—ніготь, пагність.
 Ногтевой—нігтьовий.
 Ногтоѣда, мед.—загнітиця.
 Ножевка—пилка.
 Ножевщикъ—н. жар.
 Ножикъ—ножик; перочин.-ци-
 зорик, складной-чепелик.
 Ножище—ножака.
 Ножка—ніжка, у стола—дибка.
 Ножницы—ножиці.
 Ножной—ножаний, ножений.
 Ножны—піхви.
 Ножъ—ніж; (складной) чепе-
 лик, чепеля, чепілик, скла-
 даник; большой - колодач,
 колодій; карман.-забигач;
 для сѣченія капусти-косак;
 для обрѣз. копытъ-зати-
 нач.
 Ноздреватый, пористый—ніз-
 друватий, діркуватий, дір-
 чавий, макухуватий, подір-
 куватий.
 Ноздря—ніздра.
 Ноздряной—ніздровий.
 Номеръ—число.
 Нонче—ниньки.
 Нора—нора, скота.
 Норка, зоол. *Mustela lutreola*
 -нурка, нірка.
 Нористый—скотуватий.
 Норовить—цахати, гнути, схи-
 ляги.
 Норовъ—норов.
 Норокъ, зоол. *Mustela hivalis*
 -ласка, ласиця.
 Носатикъ, насѣк. — шашлак,
 свинка, носай, довгоносик.
 Носатый—носатий; (человѣкъ)
 -носач.
 Носилки—носили, ноші; для
 умершихъ мари.
 Носильный—носильний.
 Носильщикъ—носіл, носиль-
 ник, носак, тягун.

Носить—носити, двигати; (тас-
кать одежду)-тягати.

Носиться—носитися: рѣять.
-буяти, ширяти; (о слухахъ)
ходити; (проноситься) пере-
ходити, перейти.

Носки—шкарпетки, карпітки.

Носкій—міцний.

Носовой—носовий.

Носокъ—носик; (сапога)-но-
сак; обуви-носок, перед.

Носорогъ, насѣк.—одноріг.

Носъ—ніс; (корабля) пика, пе-
ред; (у птицъ) дзьоб.

Нота—нота.

Нотаріусъ—нотарь.

Ночевать—ночлігувати, ночу-
вати.

Ночевка—ночівля.

Ночлегъ—ночівля.

Ночлежникъ—ночліжанин, но-
чліжник.

Ночная бабочка—нетля, поте-
мряк.

Ночникъ—каганецъ.

Ночной—нічний; (сторожъ)-сту-
каръ.

Ночнянка, Phalaena—смертка.

Ночь—ніч

Ночью—уночі.

Ношеніе, носка—носіння.

Ноябрскій—грудневий.

Ноябрь—грудень.

Нравиться—подобатися, при-
падати до вподоби; подо-
бати що.

Нравный—норовистий.

Нравоописаніе—побутопис.

Нравоописательный—побуто-
вий.

Нравоученіе—мораль.

Нравоучитель—моралист.

Нравоучительный—навчаль-
ний.

Нравственный—моральный.

Нравъ—норов, натура, вдача.

Нравящійся—уподобний, спо-
добний.

Ну—ну; отож.

Нужда (необходимость)—надо-
ба, потреба; (недостатокъ)
нестаток.

Нуждаться (въ комъ, чемъ)—
потребувати (кого, чого).

Нуждающійся (крайне)—нуж-
денний.

Нуже, межд.—та нуж! та нуж
бо! нумо!

Нужникъ—відхідник.

Нужно—треба, тра.

Нужный—трібний, потрібний.

Нука, межд.—ну лишень.

Нукать—нукати.

Нуль—оник.

Нумеровать—числувати, пе-
резначати.

Нумеровка—числування, пе-
резначка.

Нумерь—число.

Нутро, внутренность—отріб.

Ныкъ—ниньки, тепер.

Нынѣшній—теперішній.

Нырецъ, пт.—рінець.

Ныркомъ, ныря—наввирилки.

Нырокъ, чомга, Podiceps crista-
tus—пірникоза; Mergus albel-
lus—норецъ.

Нырять, рнуть—поринати, упо-
ринати, поринути, пірнути,
упурнути.

Ныря—нирцем.

Ныть, болѣть—скемѣти.

Нытье—скеміння.

Нѣга—пестоці, млость.

Нѣдро—надро, нетро.

Нѣженка—пестун,-ха; ніжно-
тілок.

Нѣжить—пестити, пестувати,
голубити, милувати.

Нѣжникъ, раст. Helianthemum
vulgarе—сліпота, нітник.

Нѣжничать—маніжитися, пань-
катися (съ кѣмъ).

Нѣжный—(ласкательный) при-
голубливий, пестивий; (тон-
кій, мягкій) тендітний, де-
лікатний.

Нѣкій—якийсь.

Нѣкогда—колись.

Нѣкоторый—якийсь, певний;
которий, деякий.

Нѣкто—хтось.

Нѣмая—німкеня.

Нѣмецкій—швабський, ні-
мецький.

Нѣмецъ—німецъ, німчик, нім-
чак, німчай, шваб.

Нѣмка—швабка, німкеня.

Нѣмо—німо.

Нѣмой—німий, безмовий, без-
язикий, німтур, німтура,
німчнь, безріка.

Нѣмота—німота.

Нѣмцы—соб.—німота.

Нѣмые (соб.)—німота

Нѣмѣть—німѣти.

Нѣсколько—кілька, скількісь,
скількось, декільки.

Нѣтъ—нема; ні.

Нѣчто—щось; дещо, деяке.

Нюханіе—пахання, нюханья.
 Нюхать, обонять—пахати, нюхати; (табакъ) — табачити; (о животныхъ) нюштити, нюшкувати.
 Нянинь—няньчин.
 Нянька—нянька, пестунка.
 Няньчить — няньчити, пестувати.
 Няньчиться — цяцькуватися, пеститися, цяцькатися, панькатися.
 Няня—нянька.

О.

О, обо, объ, предл.—о, об; про; за, на, з; у.
 Оазисъ—оаза.
 Оба, оба—обидва, обидві; обоє.
 Обабить—збабити.
 Обабиться—збабіти.
 Обабокъ, грибокъ *Boletus scaber* —бабка.
 Обагрять,-рять — червонити, почервонити; (кровью) кривавити, скривавити.
 Обалдѣть — ошалѣти, стеряться.
 Обанкротиться — збанкрутувати, збанкрутитися.
 Обасурманиться — побусурманитися.
 Обаяніе—чари, зачаровання.
 Обаятельный, о — чарівливий, чарівний, о.
 Оббивать, оббить — ушмагувати, ушмагати.
 Оббиваться, отлетать (о пыли, листьяхъ, шелухѣ, напр.) обшугуватися, обшугатися.
 Обваливать,-лить,-ся — обвалювати,-лити, обсипати,-сипати, завалювати,-лити, западати,-пасти,-ся.
 Обваливать,-лять — викачувати,-чати.
 Обваль — обвалювання; провалля; (лави́на) сніговина.
 Обваривать, рить — парити, опарити, ошпарити.
 Обвариваться,-ряться—опарюватися,-ся, опарити,-ся.
 Обварка—опарення.
 Обварной—опарений.
 Обведение — оточення; окреслення.
 Обвертка — обгортання; окла-

динка, обгортка; бот., *Ipvo-lucum*—окрива.
 Обвертывать,-рнуть — обгортати,-рнути.
 Обветшалый — остарѣлий, зістарілий.
 Обветшать—зістарітися.
 Обвиваніе, обвсрачиваніе — завірчування, усотування, завивання.
 Обвивать, обертывать—усотувати, тати, повивати,-вити, завірчувати, завертіти, завивати,-винутити, оповивати, оповити.
 Обвиненіе—винування, обвина; ложное—наклеп.
 Обвинитель,-ница — завинитник,-ця, винувальник,-ця, винувач,-ка, обвинник,-ця.
 Обвинительный—винувальний, обвинний.
 Обвиняемый — обвинувачений, звинувачений, обвинений.
 Обвинять, нить — винувати, завинувати, винуватити, звинуватити, оскаржувати,-жити; (уличать) — доказувати,-зати.
 Обвислый—звислий.
 Обвиться—обвихнутися.
 Обвитый, обмотанный — обвиняний.
 Обводить,-весть — обводити,-вести; (окружать) оточати,-чити; (очерчивать) окресляти,-лити, обрисовувати,-сувати.
 Обводный—обводистий, обвідний.
 Обвозить,-везти — обвозити,-везти.
 Обволакивать,-волочь — обволікати,-лєкти.
 Обвораживать,-рожить—чарувати, зачарувати.
 Обворовывать, ровать — окрадати, окрасти.
 Обвороженіе—зачаровання.
 Обворожительный, о — чарівливий, о.
 Обвѣвать,-вѣять — овівати,-вїяти.
 Обвѣнчать—перевінчати, звінчати,-ся, зв'язати.
 Обвѣнчаться — перевінчатися, зашлюбитися.
 Обвѣсь—недовага.
 Обаѣтривать,-рить — обітрати,-рити.

- Обвѣшивать, -сить—недоважувати, жити.
- Обвѣшивать, -шать — обчепляти, -пити.
- Обвязывать, -зять — об'язувати, -зати.
- Обгаживать, -гадить — паскудити, опаскудити, поганити, упоганити.
- Обгладывать, -глодать—обгризати, -гризти.
- Обглаживать, -дить — обглажувати, -дити.
- Обгонять, -гнать—переганяти, -гнати, випереджувати, -дити.
- Обгорать, -рѣть — обгорати, ріти, опалятися, -литися.
- Обгорѣлый — опалений, обгорілий.
- Обгрызать, -зть — обгризати, -зти.
- Обгрызокъ—недогризок.
- Обдавать, -дать — обливати, -лити, обілляти.
- Обдаривать, -рить — обдарювати, обдарувати, ударувати.
- Обдергивать, -ргать, -рнуть — обсмикати, -смикати, обсіпувати, -пати, обшморгувати, -ргати; обскубувати, -бати.
- Обдирало — здирця, драпіка, дерилюд, дряпїжник, дряпіка.
- Обдираніе—дряпота, дряпня.
- Обдирательство — здирство, драпїжництво.
- Обдирать, -драть — обшморгувати, обшморгати, обшморгнути, обчірати, обчерти, обдирати, -дерти; (кору деревн.) оскорувати, лупцти, облупити.
- Обдувало—шахрай, дурисвіт.
- Обдувать, -дуть — одмухати, -хнути; дурити, одурити.
- Обдуманый, о — обміркований, о.
- Обдумываніе—обмірковування, обміркування.
- Обдумывать, -мать — обмірковувати, -кувати, метикувати, зметикувати.
- Обдѣланный, оправленный — оправный.
- Обдѣлка — оброблення, оправлення, оброба; оправа.
- Обдѣлывать, -лать—обробляти, бити; оправляти, -вити.
- Обдѣлать, -лить — недоділяти, лити.
- Обезглавленіе — стинання, кара на горло.
- Обезглавливать, -вить — стинати, стяти, зітнути.
- Обездоленный, -ная — безщасний, -ниця.
- Обездолить—знедолити.
- Обеззубѣть—збеззубіти.
- Обезкураживать, -жить — бентежити, збентежувати, -ити, мокрим рядом накривати, -крити.
- Обезлюдить—вилюднити.
- Обезлюдѣть—вилюдніти, знелюдіти, злюдніти.
- Обезлѣсеніе—знелісіння.
- Обезлѣсить—знелісіти.
- Обезображивать, -зить — спотворювати, спотворити, шпетити, пошпетити, ошпетити.
- Обезопасить—забезпечити.
- Обезоруженіе—роззброїння.
- Обезоруживать, -жить — роззброювати, -іти.
- Обезпеченіе — безпека, забезпечення, запевнення, зарука.
- Обезпечивать, -чить — забезпечити, забезпечати, залевняти, -нити.
- Обезпокоивать, -коить — турбувати, потурбувати; затурбувати, непокоїти, знепокоїти.
- Обезсиленіе—хляння, ослаба.
- Обезсиливать, -лить — знесилювати, -лити, виснажувати, -жити, зв'ялити.
- Обезсилѣвать, -лѣть — хляти, зхляти, хлянути, зхлянути, підупадати, пасти на силах, знесилити.
- Обезславленный — знеславленный, безславный.
- Обезславливать, -вить — ославляти, ославити, знеславлювати, -вити.
- Обезсмертить—закити слави.
- Обезумѣть—збожеволіти, знавіснїти.
- Обезцвѣчивать, -цвѣтить — збарелювати, -вити.
- Обезчещивать, -стить — неславити, знеславити, ганьбити, зганьбити, уводити, увести у неславу, збагнітувати.
- Обезьяна—мавпа.
- Обезьяничанье—мавпування.

Обезьяничать—мавпувати.
 Оберегаемый—бережений; (совѣтомъ)—порадний.
 Оберегательный—охоронний.
 Оберегать, -речь — стеречь; устеречь, пильнувати, допильнувати (кого, чого); опікуватися (ким, чим).
 Обернуться, успѣть—звинутися.
 Оберточный, -ная бумага—бібула.
 Обертывать, -рнуть—завивати, завити, загортати, рнути; перевертати, -рнути.
 Обжалованіе—оскарженія, заскарженія.
 Обжаловать, пожаловаться—заскаржити, оскаржити.
 Обживаться, обжиться—оживатися, ожитися.
 Обжиганіе—опікання, випал, випалення.
 Обжигательный—випальний, до видалу.
 Обжигать, -жечь—опаляти, -лити; (руку) упкати, упекти, опікати, опекти, опарювати, -рити; (кирпичъ, известь) випалювати, -лити; (волосы) засмалювати, ошмалювати, -лити.
 Обжигаться, -жечься—упікатися, упектися; опалятися, -литися, випалюватися, -литися.
 Обжигъ—опалення; опік, опар; випал.
 Обжираться, обожраться—обжиратися, -жертися.
 Обжора—ненажера, прожра, бревкало, хавкун, пажера, бревко, бревтій, халасун, хавдій, халандрусь, поже-рач, зажира, жерун, проість, жеретій, -я.
 Обжорливый—зажиракуватий, пажерливий, ненажерливий, хавдійливий, обжерливий, обжирливий.
 Обжорный (рядъ)—харчодайня.
 Обжорство—ненажир, ненасит, проість, прожирь.
 Обзаведеніе—статкування; статок.
 Обзаводить, -вести, -сь—статкувати, устаткувати, -ся.
 Обзоръ—огляданія; огляд, перегляд.
 Обзывать, обозвать—узивати, узвати.

Обивать, обить—оббивати, -бити; вибивати, -бити, вистеляти, -лити; (гвоздями) цвяхувати, вицвяхувати; (доска́ми) шалювати, вишалювати; (обоями) шпалерувати, ошпалерувати; (драницею) решетувати, вирешетувати; —ся обтріпуватися, -патися, витератися, -ртися.
 Обивка—оббивина.
 Обида,—образа, шваба, ураза, кривда, котора, оскорб, оскорбота.
 Обидно—завкривдно, запно, уразливо, кривдно, доткливо.
 Обидный—завкривдний, уразливий, запний, кривдний, доткливий.
 Обидчивый—образливый, вражливый.
 Обидчикъ, -ца—напасник, -ця.
 Обижать, -дѣть—окривджати, окривдити, кривдити, скривдити, укривдити, закривдити, покривдити, ображати, -зити, збиткувати, -ся.
 Обижаться, обидѣться—уражатися, уразитися, ображатися, -зитися, кривдуватися, зкривдуватися.
 Обиліе—рясота, ряснота.
 Обильный—рясний; (рыбой) рыбний; (птицей) пташний; (звѣрями) звірний; (грибами) грибний; (лѣсами) лісний.
 Обиняками—науверти, надогад, наздогад.
 Обиняки—манівці, підходці.
 Обирало—здирця, драпіка.
 Обирательство—здирство, драпіжництво, здирщина.
 Обирать, обобратить—оскубати, -бти (перья); обдирати, дерти; окрадати, окрасти, обголювати, -лити.
 Обитаемый—заселенный; мешкальний.
 Обиталище—оселя, житво, житло, домівка.
 Обитатель, -льница—краянин, -нка, мешканець, -нка, житець, -иця.
 Обитать—жити.
 Обитель—монастирь; оселя.
 Обительскій—монастирській.

- Обиходный—щоденний, повсякденний; потрібний.
- Обиходъ, (потребность)—обихідність; (текущ. расходъ) обихідка.
- Обкалывать,—колоть—обколювати, - лоти, обрубувати, - бати; обшпилювати, - лити.
- Обкапать—укапати.
- Обкапывать,—копать—обкопувати, - пати.
- Обкармливать,—кормить—обгодовувати, - дувати.
- Обкарнать—обчикрижити.
- Обкатывать,—тать—об'їжджати, - дити (повозку, дрожки); обкачувати, - чати.
- Обкачивать,—катить — обливати, - лити.
- Обкладывать, обложить—обкладати, - класти, пообкладати; обмощувати, обмостити; обгортати, - рнути; накладати, - класти (налогъ); обшивати, обшити.
- Обклеивать, клеить — обліпляти, - пити.
- Обковыривать, отбивать (обмазку) — облупувати, обколувати.
- Обколачивать,—колотить — оббивати, - бити.
- Обкрадывать,—красть — окрадати, окрасти; (понемногу) — підкрадати, - красти.
- Обкуривать,—рить—окурювати, - рити.
- Обкусывать, - сать — обкушувати, - сити.
- Облава—облава, оплыва.
- Облагать,—ложить—обкладати, - класти; накладати, - ложити (налогъ); оточати, - чити, облягати, - гти, обступати, - пити; (податью) оподаткувати, обмитити.
- Облагодѣтельствовать — удобродійнити.
- Облагороженіе — ушляхетненія.
- Облагороживать,—дигь—ушляхетняти, - нити.
- Облагороживаться — шляхетніти.
- Обладаніе—посідання (чого), володіння (чим).
- Обладатель,—ница — володарь, рька, державець, - виця, владар, - рка, посідач, - чка.
- Облаживать,—зять — вилажувати, вилазити.
- Облака—хмари, памеги; (лазурь небесн.) оболочки; (облако дыму, пыли)—куррище.
- Обламывать,—ломать, - ломить — обламувати, - мати; ламати, розламати, поламати, обтроштити; (оборвать) обчухрати, обчимхати, обчемсати.
- Облапа, раст. Asarum еигораецп—копитень, копитець.
- Облапить—обхопити.
- Облапошивать,—шить—обдурювати, - рити.
- Обласкать—обмилувати.
- Областной—краевий, крайовий.
- Область—край.
- Облатка—облатка.
- Облаточный—облатковий.
- Облачать,—чить—опаратувати, з'опаратувати.
- Облаченіе (священническое) — опарати.
- Облачко — хмарка; (бѣлыя) — помолодки.
- Облачный—хмарний; хмаровий.
- Облегать,—лечь—оточати, - чити, огортати, - рнути; облягати, - гти.
- Облегчать,—чить — улегчати, - чити, злекшити, пільгувати, упільгувати, відволужувати, - ложити.
- Облегченіе—полехкість, улехкість, улехшенія, попуст, попуск; (душевное) відволога, відволода, відлига.
- Облегчительный — пільговий, полегкий.
- Обледенѣлый — обмерзлий, окрижнілий.
- Обледенѣть — обмерзти, окрижніти.
- Облекать,—лечь—одягати, - гти, окривати, - крити.
- Облетать, тѣть — облітати, - летіти, - линутти, вилітати; опадати, опасти, обсипатися, - сипатися.
- Обливаніе—обливання.
- Обливать, облить—уливати, улити, обливати, - лити, переливати, - лити; (кровью) об'юшити.
- Обливаться,—литься — уливатися, улитися; слезами — засльозитися.

- Облизна — обпол.
- Облизывать, -зять — облизувати, -зати.
- Обликъ — обличчя, вид, тварь.
- Облинять — полиняти.
- Облипать, -пнуть — залипати, залипнути, облипати, липти.
- Облицевать — облицювати.
- Обличать, -чить — виявляти, виявити кого, виказувати, виказати на кого.
- Обличение — вияв, виявлення, виказ, виказування.
- Обличитель, -ница — виявник, -ця, виказчик, -ця.
- Обличительный — виявний, виказливий.
- Облобызать — поцілувати.
- Обложка (книги) — окладина, окладка, обгортка.
- Облокачиваться, - котиться — спиратися, спертися ліктями.
- Обломокъ — уламок, зломок, (сухой вѣтки) оскомелок.
- Облупить, -пить — обколупувати, -пати, полупати; обдирати, -дерти.
- Облучекъ — полудрабок.
- Облыжный, о — брехливий, о.
- Облысѣлый — вилисїлий.
- Облысѣть — вилисїти.
- Облѣзать, -лѣзть — облізати, -лізти; випадати, -пасти.
- Облѣзлый — облізлий.
- Облѣниться — заледяшїти, оледяшїти, зледяшїти, розледяшїти, розлінуватися.
- Облѣплять, -пить — обліпляти, -пити; обступати, -пити, обсїдати, -сїсти.
- Облюбовывать, бовать — любити, улюбувати.
- Обмазка — обмашення, мастїння, ошмарування.
- Обмазывать, обмазать — умащувати, умастити, обмащувати, -стити, ошмаровувати, -рувати.
- Обмакнуть, -мокнуть — умочити, умочити.
- Обмалывать, -молоть — обмелювати, молоти; молоти, змолоти.
- Обманый, о — підступний, о.
- Обмануться — ошанутися, помилитися, омилилися.
- Обманчивый — підрадливий, оманний, манливий, о.
- Обманщикъ, -ца — хараман, -ка, ошуканець, -нка, ошукач, -ка, ошуста, дурисвіт, -ка, мантир, -ка, звідник, -ця.
- Обманъ — обдурь, ошук, ошуканка, хараманка, хараманство, звід, звідня.
- Обманывать, -нуть — дурити, одурити, піддурювати, -дурити, надурювати, -рити, циганити, уциганити, хараманити, ухараманити, облигувати, облигати, затуманювати, -нити, ошукувати, -кати, зневїжити, змантити.
- Обмарывать, -рать — каляти, покаляти, бруднити, забруднити.
- Обмасливать, обмаслить — обмашувати, -стити, умащувати, умастити; засмальцьовувати, -цювати, заяложувати, -зити.
- Обматывание, обертывание — завивання, уповивання, умотування.
- Обматывать, -мотать, -ся — умотувати, -тати, уповивати, завивати, -винїти, -ся.
- Обмахивать, -хнуть — обмахувати, -хнути; -ся обмахуватися.
- Обмачивать, -мочить — обмочувати, -чити, берберити, заберберити; усцикати, усцяти; слезами-засльозити.
- Обмачивать, -мостить — обмощувати, -стити.
- Обмельние — помїління, помїльшання.
- Обмельть — помїліти, помїльшати.
- Обмерзать, обмерзнуть — обмерзати, -зти; покритися инеемь-ошадїти.
- Обмерший — обмерлий, примерлий.
- Обметать, -мести — обмітати, -мести, пообмітати.
- Обметывать, обметать, обшить — обкидати, обкидати.
- Обминать, -мять — утоптувати, -тати.
- Обмираніе, летаргія — замірання, завмірання.
- Обмирать, обмереть — завмірати, завмерти, умлівати, -мліти, змертвіти.

- Обмокать, -кнути — мокти, змокти.
 Обмокнуть—умочити.
 Обмолачивать, -лотить — обмолочувати, -тити.
 Обмолвиться—прохопитися.
 Обмолвка—прохопинка, недомова.
 Обмолоть—замолоти.
 Обморокъ—млость, зімлість.
 Обморочивать, -чить — туманити, затуманити.
 Обморочный—млосний.
 Обмошенничать — обмахлярувати, обмахорити, сгулити, обшахраїти.
 Обмундировка—одежа.
 Обмундировать — умундурувати.
 Обмываніе, омовеніе — обливання.
 Обмывать, -мыть — обмивати, -мити, змивати, змити, банити, оббанити.
 Обмылки — помії; (мыльн.) змилини.
 Обмыкать—обтіпати (ленъ).
 Обмылки—змилини.
 Обмѣнивать, -мѣнять. - мѣнить — замінити, змінити, вимінювати, -няти; мінькувати, змінькувати.
 Обмѣниваться, -няться-замінюватися, замінятися, мінькуватися, змінькуватися, зробити мінька.
 Обмѣнь — замін, заміна; въ обмѣнь-міньма.
 Обмѣривать, -мѣрять, - мѣрять — обмірювати, вимірювати, рятти; недомірювати, - мірять.
 Обмѣръ—помір, міра; недомір.
 Обмягчать, -чить — м'ягчити, зм'ягчити.
 Обмякнуть—пом'якшати.
 Обнадеживать, -жить — запевняти, -нити, забезпечувати, -чити.
 Обнажать, -жить, -ся — заголювати, заголити, обголювати, -лити, -ся, (оружіе) зпихувати; -ся (о деревьяхъ) обголіти.
 Обнаженіе — заголення, оголення.
 Обнаженный—заголений, оголений.
 Обнародованіе — оголошення, оповіщення.
- Обнародовать—оголосити, оповістити.
 Обнаруженіе—прояв, вияв.
 Обнаруживать, -жить, -ся — проявляти, проявити, виявляти, -вити; відкривати, -крити, -ся, очучатися, очутитися.
 Обнашивать, -носить — обносити, -нести; (объ одеждѣ) обношувати, -носити.
 Обнесеніе—обгородження, огороженія; (заборомъ) заділювання; (кам. стѣной) обмуровання.
 Обнижать, -низить — знижати, -зити.
 Обнимать, -нять — (охватывать руками) обіймати, - няти; (окружать, облегать вокругъ) огортати, -рнути, оточати, -чити; (занимать собою, покрывать мѣсто, просторъ) осягати, -гти, понімати, -няти; (постичь, понять) зрозуміти, збагнути.
 Обнищальный—зубожілий, підупалий, зубожений.
 Обнищать—зубожитися, зголодрабити.
 Обновитель, -ница — поновник, -ця.
 Обновка—обнова.
 Обновленіе—поновник, поновлення, віднова, відбудова.
 Обновлять (заново отдѣлывать)—новити, приновляти, -вити, відновляти, -вити; (возстановлять) відбудовувати, -дувати.
 Обносить, -нести — обносити, -нести; (при угошеніи) обминати, -нути; кого; (огораживать) тинити, обтинити, барканити, обарканити; (оклеветать) обріхувати, обрехати.
 Обносокъ—лахманна.
 Обнюхивать, -хать — обнюхувати, -хати.
 Обобщать, -щать — узагальнювати, -нити.
 Обобщеніе—узагальнення.
 Обогащать, -гачить — збагачувати, -тити; -ся-багатіти, збагатіти, -титися, золотіти.
 Обогащеніе—збагачення.
 Обоготвореніе — убожествіння.
 Обоготворять, -рять — убожествляти, -вити.

- Обогрѣвать, -ѣть, -ся—перегрѣвати, -рѣти, огрѣвати, огрѣти, -ся.
- Ободокъ — обѣдець, обвѣдка; (бубна, сита, рѣшета) обичайка.
- Ободраный—облупленный, оскорованный; обшарпанный.
- Ободрение — заохота, отуха, осмѣленія.
- Ободрительный, о—заохотливый, отушливый, о.
- Ободрять, -дрить — осмѣляти, осмѣлити, заохочувати, -хотити, ся, зосмѣлювати, ляти.
- Ободъ — обѣд; множ.-обѣддя, (въ рѣшетѣ) решетище, обичайка.
- Обоесторонний—обопільний.
- Обожаніе—убожествіння; адорація, адорування.
- Обожатель, -ница — величник, -ця; закоханець, -ка.
- Обожать—божествити; адорувати.
- Обознаваться, -знаться — невагадувати, -дати.
- Обозначать, -чить—зазначувати, зазначити, позначати, -чити, назначати, -чити; (колышками) палькувати; (знаками) обзначати, -чити; (ознаменовать) назнаменати; (срокъ) натерменувати.
- Обозначеніе—визнака, ознака, означенія; вказання.
- Обозрѣватель, -ница—оглядач, -ка.
- Обозрѣвать, -рѣть —оглядати, оглянути, озирати, -рнути, презирати, презрѣти.
- Обозъ—валка, ходка.
- Обои—шпалери, шпалір.
- Обойма—(сковка, сбручъ) урвант, вірвант; (для пуль) кулечница.
- Обоины—жужелиця.
- Обойный—шпалерный.
- Обойщикъ, -ца—шпалерник, -ця; обивач, -ка.
- Обокъ—субіч, побіч.
- Оболакивать, -лочь —заволікати, -локти.
- Оболгать—обрехати.
- Оболочка—(кожица, покровъ) облудка, тулубець; (перепонка) болѣна.
- Обольститель, -ница—перелесник, -ця, оманник, -ця, зводитель.
- Обольстительный — оманний, перелесный, зводливый, звабливый.
- Обольщать, -стить — оманювати, оманити, лудити, злудити, зводити, звести.
- Обольщеніе—омана, злуда.
- Обомлѣвать, -млѣть — умлѣвати, умлѣти, зомлѣвати, -млѣти.
- Обомлѣвший, безчувственный — нетямный, зомлѣлий.
- Обоняніе—нюх.
- Обонятельный—нюховый.
- Обонять—нюхать, чути носом; (о животныхъ) нюшити, нюшкувати, вітрити.
- Обора (у лаптей)—волока.
- Оборачивать, -ротить—обертати, перевертати, -рнути; повер:ати, завертати; -ся обертатися, перевертатися; перекидатися, -кинутися; (кругомъ) перекручуватися, -титися.
- Оборванецъ — шлпатник, отіпанецъ, шарпак, дранецъ, дрантогуз, голодрабець, драб, голодранецъ, голод-рига, голодраб, дрѣпло, голоколѣнецъ, голоколѣнок, лахмай, лахман, обідранецъ, обшарпанецъ, ошара, ошарпанецъ, харпак, харлай, харлак, харлань, торботряс, гольтіпака, халамидник, лахмітник.
- Оборванный—обідраний, обшарпанный, цундравый, ряндавий, лахмануватий, лахавый.
- Оборвышь—ошара, цундрій, халамидник, дрѣпло, ланецъ.
- Оборка — шлярка, фальбана; (внизу юбки) підчизка.
- Оборона—оборона.
- Оборонитель, -ница — оборонецъ, -ница.
- Оборонительный — оборонный, оборончий, відборонный.
- Оборонять, -нить — боронити, обороняти, нити, відбороняти, нити.
- Оборотень —вовкулака.
- Оборотливый, о — спиритный, меткий, о.
- Оборотъ (поворотъ) —обертак, обертас, (рѣчи) зворот; (движеніе вокругъ, обращеніе) обхід.

- Оборотный**—(о сторонѣ) відворотний; (возвратный) поворотный; (круговой) обхідний.
- Оборудованіе**—справиллювання; (предметы) справилля, ряжа.
- Оборудованный** — справиллюваний.
- Оборудовать**—справиллювати.
- Обоснованіе**—обґрунтування.
- Обосновывать, -новать** — обґрунтовувати, -тувати.
- Обособленіе**—відокремлення.
- Обособленность** — відокремленість.
- Обособленный** — відокремлений.
- Обособлять, -бить** — відокремлювати, -мити.
- Обострять, -рять**—загострювати, -рити.
- Обочина**—бік; бильця, баляси.
- Обоюдно, взаимно** — навзаєм, обопільно.
- Обоюдный, взаимный** — обопільний.
- Обоюдоострый**—двулезий.
- Обрабатывающій**—обробливий, опрацьовний, обробливний, робливний.
- Обработка**—оброба, обробка.
- Обрабатывать, -тать**—обробляти, -бити, опрацьовувати, -цювати, уробляти, -бити, зробляти, -бити, упорядковувати, -кувати, порати, упорати.
- Обравнивать, нять** — рівнати, зрівнати.
- Обрадовавшійся**—зраділий.
- Обрадовать** — урадувати, утішити.
- Обрадоваться** — обрадіти, утішитися, урадуватися; возликовать—звеселятися, звеселитися.
- Образецъ** — зразок, шталт, штем, штиль, штиб, узір, узірець, кшталт, шкиль, шиб; приклад, модло.
- Образина** — мацапура, мидза, мармуза, мармиза, личина.
- Образная**—божниця.
- Образникъ**—богомил.
- Образница**—божник; каплиця.
- Образной**—образовий.
- Образность**—мальовничість.
- Образный**—мальовничий.
- Обгазованіе** — (созданіе ч. л.) утворення; формування; (просвѣщеніе) освіта.
- Образованный, -ость** — освічений, -ність; утворений; зформований.
- Образователь, -ница** — засновник, -ця, фундатор, -ка; навчитель, -ка.
- Образовательный**—освітний.
- Образовывать, -зовать** — утворяти, -рити, формувати, сформувати, уформувати, освічувати, -тити; (гроздья) гронитися, погронитися.
- Образумиться** — схаменутися, оханутися.
- Образумленіе** — напоумлення, навчання на розум.
- Образумливать, -мить** — напоумляти, -мити, навчати, -чити на розум.
- Образцовый**—зразковий, взірцевий, взоровий.
- Образчикъ**—зразок.
- Образъ** — (видъ, наружность) подоба, вигляд; (фигура) постать, статура; (способъ, средство) побит, роб, чин, штиб, лад, спосіб; (икона) образ.
- Обрамливать, -мить** — облямовувати, -мувати.
- Обратно** — навідворот, назад, поворотма, навспак.
- Обратный**—зворотний; відворотний.
- Обращать, -рывать**—(поворачивать, направлять, устремлять) обертати, звертати, повертати, -рнути (до чого); (переворачивать) перевертати, -рнути, перекидати, -кинути; (въ вѣру) навертати, рнути, наворочувати, -чати; повертати, -рнути на що, уживати, ужити до чого; обертати, -рнути навколо; (вниманіе) вважати, -жити, зважати, тугати, позорувати, звертати, -рнути увагу; (въ щепки) скіпати.
- Обращаться, -титься**—повертатися, повернутися, обертатися, -рнутися до; звертатися, -рнутися до; зголошатися, -ситися до; удаватися, удатися до кого з чим; обертатися навколо, колувати; (во что) перекидатися, -кинутися на що, пере-

- ходити, -йти у що; (въ вѣру) наvertатися, -рнутися; -ся съ кѣмъ — поводитися, повестися з ким.
- Обращение—(вращение) оберт; (воззвание) відозва; (къ кому) удання; (въ вѣру) наvertання; (обхождение) поводження; (граммат.) оклик, слово поклику.
- Обревизование — ревидування, зревидування.
- Обревизовывать, -зывать — ревидувати, зревидувати.
- Обрекать, -речь — призначати, чити.
- Обременение—обнатуга, обтяження, зтяжнява, притужовина.
- Обременительный, о — обтяжний; притужний, обнатужний, утяжливий, о.
- Обременять, -нить—обнатужувати, обнатужити, тяжити, утяжити, зтяжити, обтяжувати, перетяжувати, жити.
- Обреченный—невтеклий, призначений.
- Обрисовываться, -соваться — малюватися, змалюватися.
- Оброкъ—подача, чинш, чинч.
- Обронить—впустити, загубити, посяти.
- Оброслый—порослий.
- Обростание—поростання.
- Обростать, обрости—поростати, -рости; (мхомъ, волосами) мохнатити, омохтити.
- Оброчникъ, ца—подачник, ця, чиншовик -чка.
- Оброчный—подачний, чиншовий.
- Обрубать, -бить — обрубувати, -бати, обтинати, -тяти, пообтинати; (вѣтки) обчухрати; (платки и пр.) обрублювати, -бити, пообрублювати; (ледъ на рѣкѣ) ополонити.
- Обрубокъ—оцупок, оцупалок, утинок, оклецьок, кимак, сунецъ, сніт; (палки, тонкихъ сухихъ стеблей, хвороста) цурпалок, цурупалок.
- Обрубъ—цямра, цямриння.
- Обрубывать, обтесывать—кременсати.
- Обругать—вилаяти, налаяти, злаяти, цагачьбити.
- Обрусение—змосковлення, обмосковлення, москowitzация.
- Обрусить—змосковити, обмосковити, москowitzувати.
- Обрусѣвший—змоскалїлий.
- Обрусѣть — змосковитися, обмосковитися, змоскалїти.
- Обручальный (о кольцѣ) — шлюбний.
- Обручать, -чить, -ся — заручати заручити, -ся.
- Обручение—заручини.
- Обрученный, ная—засватаний, зарукований, зрукований, заручений, на.
- Обручникъ—бондарь.
- Обручъ — обруч; (жельзный) рихва.
- Обрушивать, рушить — завалювати, завалити; окошувати, -шити.
- Обрушивать, -ся, -шить, -ся — завалюватися, -литися, западати, -пасти; окошитися; обурювати, -ся, обурити, -ся; нападистися, вдарити на кого.
- Обрушина—проваля.
- Обрывать, обрыть—обкопувати, -пати.
- Обрывать, оборвать—уривати, увірвати, урвати, обривати, обірвати.
- Обрываться, оборваться—уриватися, увірватися, урватися; спадати, звалюватися.
- Обрывистый—крутий, облазуватий, крутобокий, заруватий.
- Обрывокъ—уривок.
- Обрывъ — круча, урвисько, зарва, облаз, кугава, стрем'я, рипа; (подрытый водою) глижа.
- Обрызгивать, гать, -ся — сприскувати, сприскати, кропити, скропити; спорськувати, -кати; уляпувати, уляпати, уплескувати, -кати, ухлюпувати, -пати, ухлюстувати, -стати, -ся.
- Обрѣзанецъ—обрїзан.
- Обрѣзание—обрїзання.
- Обрѣзанчикъ (обрѣз. монета) — обрїзанецъ.
- Обрѣзной — обтягий, обкрайний.
- Обрѣзокъ — окравок, утинок, обрїзок, зрїзок.
- Обрѣзь—(книги, бумаги) бес-

- ріг; (ножь) різак; (полубочка, чанъ) шаплик, шеріт-вас, переріз.
- Обрѣзывать,-зять — урізувати, зати; обтинати,-тяти; обкраяти; чикрижити, учикрижити; (обломать) обчухрати, обчимхати, обчемсати.
- Обрѣтать,-брѣсть — знаходити, знайти, винайти; -ся-бути, матися де.
- Обрѣтеніе — знахід; винахід.
- Обрюзглый — одутый, забрезглый, брезклий, брезкий, брезький.
- Обрюзгнуть — забрезкнути; озизти, опухти, (отъ сна) заспатися.
- Обрюхатѣть — зачереватіти, заваготіти.
- Обрядный — обрядовий.
- Обрядъ — обряд; обхід.
- Обсаживать,-сажать, садить — обсаджувати, -садити, пообсаджувати.
- Обсаливать,-лить — ялзозити, виялзозити.
- Обсасывать,-сосать — обемоктувати,-ктати.
- Обсахаривать,-рить — обцукровувати, рувати.
- Обселять,-лить-оселяти,-лити, жувати,-дити.
- Обсервационный, воен. — чатовий.
- Обскабливать,-скоблить — обскромаджувати,-дити.
- Обслюнивать,-нить,-ся — заслинювати, заслинити,-ся.
- Обсохлый — обсохлий.
- Обставлять,-вить — обставляти,-вити.
- Обстановка — обстановка.
- Обстоятельный, о — ґрунтовний; докладний; статечний, о.
- Обстоятельный — обставний.
- Обстоятельство — обставина; пригода, випадок; річ, справа.
- Обстоять — йти; бути.
- Обстрагивать,-строгать — обстругувати,-гати.
- Обстраиать,-строить — забудовувати,-дувати, позабудовувати.
- Обстрочивать,-строчить — обстебновувати,-нувати.
- Обстригать,—стригти, обстригати,-гти.
- Обструкционный — обструкційний.
- Обстрѣливать — обстрілювати.
- Обступать,-пить — обступати,-пити, оточати,-чити, облягати,-гти.
- Обсуждать,-дить — міркувати, обмірковувати,-кувати, обраджувати,-дити, обговорювати,-рити, розглядати,-глянути.
- Обсужденіе — обміркування, обрада, обговорення, розгляд.
- Обсушивать,-ся,-шить,-ся — пересушувати,-ся, пересушити,-ся.
- Обсчитать,-ся-зарахувати,-ся.
- Обсыпать, обсыпать — обтрусувати, обтрусити, обсипати, обсипати; -ся-(о землѣ и пр.) западатися,-пастися, обсуватися, -сунутися.
- Обсыхать,-сохнуть — обсихати,-сохти.
- Обсѣвать,-сѣять — обсѣвати, засѣвати,-сіяти.
- Обсѣвки — висѣвки.
- Обсѣвокъ — огріх.
- Обсѣдать,-сѣсть — обсѣдати, сісти.
- Обсѣкать,-сѣчь — обтинати,-тяти.
- Обсѣмененіе — засів.
- Обсѣменять,-нить — засѣвати,-сіяти.
- Обсѣчка (кузнечн.) — обтинач.
- Обтаивать,-таять — відтопляти,-пити, растопити.
- Обтачивать,-точить — відточувати,-чити.
- Обтачивагь,-чать — пришивати,-шити ідно на друге.
- Обтекать, обтечь — обтікати, обтекти, опливати,-плинути.
- Обтесывать,-сать — затісувати, затесати.
- Обтирать, обтереть (трением) — обчовгувати,-човгати, обтирати,-терти.
- Обтирка — обтирання.
- Обтрепанный — обторганий, обтіпаний.
- Обтрепаться — потерманитися, обтіпатися, обторгатися.
- Обтрепывать, обтрепать — обтіпувати, обтіпати, обторгувати,-торгати.

- Обтыкать, -тыкать — обтикати, -тикати.
- Обтягивать, -тянуть- обтягати, тягти; (шинами) шинувати, пошинувати.
- Обтяжка—обтягання.
- Обтяжной (въ обтяжку сшитый)—прилепистый, підлепчастий, підхватистий.
- Обувальный—взувальний.
- Обувать, обувь—обувати, обути; узувати, узутти, назувати, зути, зазувати, -зути, набувати, -бути.
- Обуваться, обуться—узуватися, узутися, озуватися, озутися.
- Обувь—обуття, обув'я, зобува, узуття; изъ цѣльн. куска кожи—павлик.
- Обугливать, -лить — звуглювати, -лити.
- Обуза—тягар, тяж, глоба.
- Обуздание—загнуздання; вгамова, ускрома, приборкання, загамування.
- Обуздывать, -дать — загнуздувати, -дати; гамувати, угамувати, приборкувати, -кати, ускромляти, -мити.
- Обуревать—збуряти.
- Обусловливать, -вить — зумовлювати, -вити.
- Обухъ — туплина.
- Обучать, -чить—навчати, -чити.
- Обучение—навчання.
- Обученный — навчений, укий; одукований.
- Обуять—охопити, огорнути.
- Обхватъ—обіймище, обмах.
- Обхватывать, -тить—обіймати, -няти, обчепирювати, -пирити, огортати, загортати, -рнути.
- Обходительный, о — обіхідливий, о.
- Обходить, обойти — обходити, обійти; обминати, обминути; -ся обходиться, обійтисся з ким. (безъ чего) перебуватися, -бутися, перебувати, -бути; (хорошо кончиться) перемеженитися.
- Обходить — виходити.
- Обходной—обхідний.
- Обходъ—обхід; обмин; дозор.
- Обходя, кругомъ, вокругъ — околяси, околясом, окулясом.
- Обхождение—поводження.
- Обчестья—удічити.
- Обчищать, -чистить — обчищати, -чистити; (облупить) полупити.
- Обшалавать, обить шалевками—зашалювати.
- Обшаривать, -шарить — нишпорити, винишпорити.
- Обшастать—стовкати.
- Обшелушить — облущити; (въ мельницѣ) обшеретувати.
- Обшивать, обшить—обшивати, шити; шалевкой — підшалювати, підшальовувати, підшилловувати; (бахромой) торочити, заторочити.
- Обшивка—обшивка; (мѣховая) опушка, лямівка; (на пароходѣ) фальшборт.
- Обшивной—облямований; обшиваний; підшалюваний.
- Обширный, о—широко просторий, широкополий, широкий, обширий, розлогий, розлогистий, розложистий, о.
- Обшлагъ—чохла, чохлиця, закарваш, карваш.
- Общаться—спілкуватися, водитися, товаришувати.
- Общедоступный—загальноприступний.
- Общежительный — товариський.
- Общежитие — спільне життя; спільне житво, інтернат.
- Общеизвестный — загальново-домий.
- Общепародный — загальний, повсюдний, цілонародний.
- Общение—спілкування, товаришування.
- Общепольный — загальнокористний.
- Общепонятный — загальнозрозумілий.
- Общепринятый—см. общеупотребительный.
- Общественникъ — суспільник, громадянин.
- Общественность — суспільність.
- Общественный — громадський, мирянський; суспільний; товариський.
- Общество—громада; суспільство; товариство; спілка; компанія; (публика широкая) загал.
- Общеупотребительный — загальноновживаний.

- Община—громада.
 Общинный—громадський.
 Общипывать,-пать — обскубувати,-бати.
 Общительность — товариськість.
 Общительный—товариський.
 Общій, всеобщій — загальний; (деньги, квартира, интересы и пр.) спільний.
 Общникъ,-ца — спільник,-ця.
 Общность—спільність.
 Объединение — об'єднання, злука, з'єднання, сполука.
 Объединительный—сполучний, об'єднанчий, об'єднальний.
 Объемистый—засадний, обшириватий, обсягиватий.
 Объемъ—обширь, обсяг.
 Объявѣлся—налиганий.
 Объядало—дармоїд.
 Объядать,-ѣсть — об'їдати, об'їсти, обірати, обірати, обгризати,-гризти.
 Объядокъ—недоїдок, з'їда.
 Объяздной—об'їздний.
 Объяздъ—об'їзд; обмин.
 Объязжать,-ѣхать — об'їздити, -їхати; обминати,-нути; випереджати,-дити.
 Объяженный—уїзжений.
 Объяживать,-жать,-здить — уїжджати, виїжджати,-здити (о лошадяхъ).
 Объязжій—об'їздний.
 Объявитель,-ница — оповісник,-ця.
 Объявление — оповістка, оголошка, оголошення, оповіщення, повідомлення.
 Объявлять,-вить — оповіщати, -стити, оголошати, -сити, повідомляти,-мити.
 Объядение—смакота.
 Объяснение — з'ясування, тлумачення, товмачення, пояснення, вияснення.
 Объяснитель,-ница — тлумач,-ка, товмач,-ка.
 Объяснительный—ясувальний.
 Объясняют -нить — ясувати, з'ясовувати,-сувати, тлумачити, ростлумачити, товмачити, утовмачити, поясняти, -нити; викладати, викласти.
 Объясняются, нятся — ясуватися, з'ясовуватися,-суватися; висловлятися, висловитися; освідчатися, -читися; розмовляти з ким; порозуміватися,-мітися.
 Объятие—обійма.
 Объятный—осяжний.
 Обыватель,-ница — житець,-иця.
 Обывательский—житецький.
 Обыгрывать,-грать-обгравати обіграти, пограти кого; (муз. INSTR.) вигравати, грати.
 Обыденка, насѣк.—шашка.
 Обыденность—повсякденщина.
 Обыденный — повшєдний, повсякденний, поточний.
 Обыкновение — звичай, поведінка, поведєнція, налога, установка, заведєнція, повелачка, звик.
 Обыкновенная лиственница, раст. *Larix decidua*—мудренець, мудрень, мудрик, модрень, модрина.
 Обыкновенный, о—звичайний, обичайний, о.
 Обыкновенный бараночникъ, раст. *Primula veris*—ключик.
 Обыскивать,-скать — обшукувати,-кати; трусити, потрусити.
 Обыскивающей—трусій.
 Обыскъ—трус, труска, трусанина.
 Обычай — звичай, ужанція, звич; (правила приличія) -лад.
 Обычный, о—звичайний, о, звичаєвий (о правѣ).
 Обѣ—обидві.
 Обѣгать,-жать — обігати,-бігти; випереджати, дити.
 Обѣгать—вибігати.
 Обѣдать — обідати, трапезувати.
 Обѣденный—обідняшній, обідній;- ая ваза-салятирка.
 Обѣднѣвший—підупалий, схудобнілий, завбожілий, позлиднілий, забіднілий, капар.
 Обѣднѣние—збідніння.
 Обѣднѣть—схудобніти, завбожити, позлидніти, забідніти, перевестися на, зубожити, збідніти, збіднюватися, зобіднитися.
 Обѣдня—служба божа; (католическая) мша.
 Обѣдъ—обід; обідання.
 Обѣливать,-лить — білити, побілити; виправдувати,-дати.

Обътованный обрікований.
 Обѣтъ—обрік, обрік, обітниця; давати—рочитися, обрікатися.
 Обѣщаніе—обітниця, обіцянка.
 Обѣщать, пообѣщать—обрікати, обрєкти, обітувати, обіцяти, помінити.
 Сбязанность—повинність, обов'язок.
 Сбязанный—повинний.
 Сбязательно — обов'язково; конче.
 Сбязательный — обов'язковий; конечний, доконечний; чемний, ввічливий.
 Обязательство—обов'язок, умова, зобовязання.
 Обязывать, -зати — обов'язувати, -зати; ся-обов'язуватися, помінитися.
 Оваль—закруглість.
 Овальный—закруглий.
 Овдовѣлый—повдовілий, завдовілий.
 Овдовѣть—повдовіти, завдовіти.
 Овесъ, *Avena sativa*—овес; *Avena p. l.* овес голин; заячій, *A. rubescens*—мітлиця.
 Овечій—овечий, вівчий.
 Овечка—овечка.
 Овинъ, амбаръ—пелєвня, пелєвник, пелєвень, клуня.
 Овладѣвать, -дѣть — опанувати, -нувати (кого, що), посідати, посісти (що); здобувати, здобути; (собою) перемогатися, перемогтися.
 Овладѣніе—опанування, здобуття.
 Оводъ—гедз, дрік, дзиз; бычій, *Oestrus bovis* огарь.
 Овоци (огородные)—огорожина
 Овощникъ, -ца—огородник, -ця.
 Овощъ—горожина.
 Оврагъ—яр, язвина, звір; овражекъ;—приярок; попереchnый—перєярок; поросшій лѣсомъ байрак, степной балка; от роги оврага — вибалок; -сь обрывистыми берегами—провалля.
 Овражистый—яркуватий.
 Овсяница, раст. *Festuca elatior* — мітлиця, мітличина, *Festuca*—кустриця.
 Овсянка, пт. *Emberiza citrinella* — жовтобрюх, жовтогрудка.
 Овсяный — вівсяний; корень),

раст. *Tragopogon pterisfolius* побородник; (кисель) джур; жур; (лепешка) вівсяник, (мука) вівсянка.
 Овца—вівця.
 Овцеводство—вівчарство.
 Овцеводъ—вівчар.
 Овчарка—чабанка, кундель.
 Овчарня—чабарня, кошара.
 Овчарскій—вівчарський, чабанський.
 Овчаръ—чабан, вівчарь, гайдарь, гойдарь.
 Овчина—смушок.
 Овчинникъ—чинбарь, кушнирь, кушнір, кожнярь.
 Овчинный—смушевий, смушковий.
 Овшивѣтъ.—звошивіти.
 Огарки (выгорѣвшіе остатки) — жужелиця, жужіль.
 Огарокъ—недогарок.
 Огарочный — жужільовий; недогарковий.
 Огибъ—обгнн.
 Оглавление—оглав, зміст.
 Оглавлѣ (у узлы)—наголовач.
 Огласка—яса, ясина, розголос.
 Оглашать, -сить — оголошати, сити, розголошати, - сити, окликати, окликнути.
 Оглашеніе (церковное о бракѣ) оповідь, оглас.
 Оглобля—голобля.
 Оглохлый—оглухлий.
 Оглохнуть — оглухнути; (немного) приглухнути, (потерять слухъ) занечуяти.
 Оглушѣть—обезглуздити, злурніти.
 Оглушать, -шить — приглушувати, приглушити, (ошеломиль) зачмєлєти; (ударомъ) ошепулити.
 Оглушеніе—глушіння, приглушення.
 Оглушительный, о—глушний, заглушний, приглушний, о.
 Оглядка—оглядання, озирання.
 Оглядывать, -дѣть — оглядати, -глянути, озирати, -рнути.
 Оглядываться, -нуться — оглядатися, -нутися, озиратися, -рнутися.
 Оглядѣться—огледітися; схамєнутися; оговтатися.
 Огневидный—вогнєистий.
 Огневикъ, мед.—бокорван.
 Огневой—огневий, вогневий.

- Огнедышщій—огнепашілий.
 Огненная фасоль, раст. *Phaseolus multiflorus* — коро́лів цвіт.
 Огненный—вогняний.
 Огнепоклонникъ — вогнехва-
 лець.
 Огнестрѣльный — стрільний,
 пальный, (-ое оружіе)—стрі-
 льба, пальба.
 Огнетушитель, тех. — вогне-
 гасник.
 Огнеупорный—вогнетривалий.
 Огниво—кресало, кресиво.
 Оговаривать,-рить — обгуджу-
 вати, обгудити, обмовляти,
 -вити, ославляти,-спазити,
 набріхувати,-брехати; пояс-
 няти,-нити.
 Оговорка — пояснення: засте-
 реження собі чого, умова.
 Оговорщикъ,-ца-набрехач,-ка,
 обмовник,-ця.
 Оговоръ—набрехи, обмова, до-
 казка.
 Огольть—обголити.
 Огслять,-лить — обголяти,
 -лити, зголити.
 Огонекъ—вогник.
 Огонь—вогонь.
 Огораживать,-дить — хистити,
 обхистити; (заборомъ) —
 опарканквати, опарканити,
 тинити, обтинити.
 Огородная мята, раст. *Storae-
 olum virginis*—любидра.
 Огородничество—городництво.
 Огородный—городний.
 Огородъ — город, загорода,
 зільник.
 Огорожа—дінниця.
 Огорошить—ошарашити.
 Огорчать, чить — завдавати,
 -дати жалю кому, засму-
 чати, тити.
 Огорчаться,-читься—розжалити-
 тися, розжалитися.
 Огорченіе—згризота, гризота,
 грижа, прасунок, зазнобка.
 Огорченный (недовольный)—
 маркітний.
 Огорчительный, о—гризотний,
 прикрій, о.
 Ограбить, отнять — заграбу-
 вати, зграбувати, порабу-
 вати, обдерти.
 Ограда—огорожа, горожа, ого-
 рода, заграда; сплетенная
 изъ хвороста—тин, пліт,
 кіса; дощатая—паркан, пар-
- кання, баркан, діловання;
 изъ кольевъ — частокіл; изъ
 жердей — вір'я, завора; рѣ-
 шетчатая — штахети, шта-
 хетник; изъ колышковъ или
 вѣтвей—завірки.
 Ограждать,-дить — городити,
 загородити; захищати, хи-
 стити, захистити.
 Ограждение—городьба; захист.
 Огранивать,-нить—шліхувати;
 ошліхувати.
 Ограничение—обмеження.
 Ограниченность—обмеженість;
 помірність.
 Ограниченный — обмежений;
 недоумкуватий.
 Ограничивать, чить — обмежа-
 ти,-межити; спиняти,-нити.
 Ограничительный — обмежли-
 вий.
 Огранка—шліхованка.
 Огребать, огрести—оскромад-
 жувати, оскромадити.
 Огромный — силющий, вели-
 че ний, величенний, дебе-
 ленний.
 Огрубѣвать,-бѣть — огрубати,-
 грубити; шкарубіти, зашка-
 рубіти.
 Огрубѣлый — огрублий.
 Огрубѣніе—огрублість.
 Огрузать,-знуть—занурятися,-
 ритися.
 Огрыза—сварливецъ,-виця.
 Огрызаться, ссориться—осва-
 рюватися.
 Огрызокъ—недогризок.
 Огузокъ—огузка.
 Огузье—підхвістя.
 Огуломъ—навгул.
 Огурецъ, *Cucumis salibus*—огі-
 рок, гурок, гірок; (моло-
 денькій) пуп'янок; (старый)
 жовтяк; (соленый и пустой)
 піяка.
 Огуречникъ, раст. *Boerhago of-
 ficinalis*—огірочник.
 Огуречный—огрочковий.
 Огурчикъ—огірочок, гурочок,
 гірочок.
 Огустѣвать,-стѣть—густішати,
 погустішати.
 Огустѣлый—згусклий.
 Одалой, раст. *Euphorbia pro-
 sega*—мелочай, молочка.
 Одарение—обдарення, надарін-
 ня; (приданнымъ) випоса-
 ження.
 Одарять,-рить — обдаряти, ри-

- ідно: єдиний, єдина, єдине; сам, сама, само.
- Одичалость — роздичалість, роздичілість, здичалість, здичавілість, одичавілість, дича.
- Одичалый — роздичалий, роздичілий, здичалий, здичавілий, одичавілий.
- Одичать—здичавіти, здичіти; сдѣлаться нелюдимымъ — знелюдіти.
- Однажды—раз, якость, одного часу, ідного разу.
- Однако—проте, одначе, прецінь. ти, надаряти, надарити; (приданымъ) випосажати, -жити.
- Одежда—одежа, одіж, одія, одягало, одіва, приодіва, покриття, зодяга, хвантя, ноша, (богата) шата; (въ кот. кто либо переодѣлся) —перевдяги.
- Одеревенѣлость — здераєнілість.
- Одеревенѣлый — здервенілий.
- Одеревенѣть — здервеніти, подревніти, задеревіти, здерев'яніти задерев'яніти, зацупіти, збучавіти.
- Одержать—(верхъ) гору взяти, перемогти.
- Одержимый—опанований(ким), підлеглий (кому).
- Одерь — шкапа.
- Одесную, по правую сторону—подесьбіч, праворуч.
- Одинаково--однаково, зарічна, зарівно, нарівно, так само.
- Одинаковый—однаковий, такий самий: (односортный; однолишній; (на обѣ стороны, о матеріяхъ)—личковий.
- Одиначный—непаристий.
- Одинешенекъ — самісінький, саміський.
- Одиннадцатый — одинайцятий, одинадцятий.
- Одиннадцать — одинайцять, одинадцять.
- Одинокій—самотній, самітний, безприхильний, безпричальний.
- Одиночество — самота, самотина, одиноцтво, одина.
- Одиночка — самітник; одинак.
- Одиночный—окремий, осібний; непаристий.
- Одинъ, одна, одно—іден, ідна, Однобортный — однорядний.
- Одновесельный — одновесловий.
- Одновременно — одночасно, рівночасно.
- Одновременный — рівночасний, одночасний.
- Одноглавый—одноголовий.
- Одноглазый—одноокий, однозорий.
- Одноглазъ—однозор.
- Одногодокъ—одноліток, річ-няк.
- Однгорбый—однгорбий.
- Однгородный—з ідного міста.
- Одногубый—одногубий.
- Однодневный—одноденний.
- Однозвучный—однотучний.
- Однозначащій—однозначний.
- Однотубый—однотубий.
- Одноименный—одноназивний.
- Одной рукой—одноруч.
- Однокалиберный—одномірний.
- Одноколка—біда.
- Одноколѣнный—одноколінний.
- Одноколѣнчатый — одноколінковий.
- Одноконечный--однокінчастий.
- Одноконный—однокінний.
- Однокопытный--однокопитний.
- Однократный, о — одноразовий, о.
- Однокровный—кревний.
- Однолепестный — однопелюстковий.
- Однолиственный—однолистий.
- Однолѣтній—однолітній.
- Однолѣтокъ, ровесникъ—одноліток.
- Одномастный—однотубий.
- Одномащовый — однощоглий.
- Одномѣстный—на ідне місце.
- Одномѣсячникъ, раст. *Ane-
tome silvestris*—білий сон.
- Одноногий—одноногий.
- Однообразный, о—одноманітний, о.
- Однополый—однорядний; одностатний.
- Одноплеменный, единойзы-
чный—одномовець.
- Однорогий—однорогий.
- Однородный, о—однотубний; однофаховий; цѣльний—одностатний, о.
- Однорукій—однорукий.
- Однорядный—однолавий.

- Однословный—односкладовый.
 Одноствольный—поединный.
 Одностворчатый—однодверчатый; одноклепный (о раковинѣ).
 Одностебельный—одностеблый.
 Односторонній, о—однобічний, о.
 Односуставный—односуглобный.
 Одноугольный—однокутный.
 Одноухій—одновухий.
 Однофамилецъ,-лица—фамиліант,-ка.
 Одноцвѣтный—однobarвий.
 Одношерстный—одномастий; однововний.
 Одноэтажный—одноповерхий.
 Одобреніе—похвала.
 Одобрительный, о—похвальный, о.
 Одобрять, одобрить—похваляти, похвалити.
 Одолжать, одолжить—споеужати, спосудити, позичати, -чити.
 Одолжаться (у кого чѣмъ), обращаться въ нуждѣ—принуждагися (до кого чимъ).
 Одолженіе—позика, позичка; услуга, послуга; приемність, ласка.
 Одолѣвать,-ѣть—перемагати, перемогти. презмагати, -могти, намагати, замагати, -могти, побивати,-бити, переважувати, -жати, -жити, посідати, присідати,-сісти, погулати, поконати, здолати, здоліти.
 Одолѣніе—перемога, презмога, звитяжство, звитяга.
 Одрань—шкапа.
 Одрь—ложе; мари.
 Одряхлѣть—зістарітися.
 Одуванчикъ, раст. *Leonodon taraxacum*—кульбаба, чічник, молоч городовой, молочій; *Taraxacum Dens Leonis Desf.*—кульбаба.
 Одувать,-дуть—здмухати, -хнути.
 Одуматься—хаменутися, скаменутися, поміркуватися, оханутися, обміркуватися.
 Одурачивать,-чить—оступачувати,-пачити, шалапутити, ошалапутити, облазнювати, облазнити, забаламучувати, -тити, отуманювати,-нити, охандужувати,-жити, здурняти, пошити в дурні.
 Одуреніе—одур, заморока.
 Одурникъ—ядовитый, раст. *Atropa Belladonna*—матриган.
 Одурь—одур.
 Одурѣвать,-рѣть—чманіти, очманіти, туманіти, зтуманіти, потуманіти, оцаніти, здуріти; (впасть въ безсозн. состояніе) очемеріти.
 Одурѣлый—тороплений, стуманілий, зачумлений, (человѣкъ) очмана.
 Одурять—дурманити, маківчити, морочити.
 Одуряющій—дурманний.
 Одутловатый—задутый, набресклий.
 Одухотвореніе—одуховлення.
 Одухотворять,-рять—одуховляти,-вити.
 Одушевленіе—одушення.
 Одушевленный—(о предметахъ)—животній.
 Одушевлять,-вить—одушевляти,-вити.
 Одышка—ядуха, дихавиця.
 Одѣвальщикъ—одівецъ.
 Одѣванье—прибірання, прибір, одіва, одягання.
 Одѣвать, одѣть—одягати, гти, удягати, удягти, вбирати, убрати, надівати,-діти на себе.
 Одѣваться,-дѣться—одягатися, одягтися, удягатися, удягтися, прибиратися,-братися.
 Одѣлять,-лить—обділяти,-лити.
 Одѣтый, хорошо одѣтый—одіжний, убранный, вистроенный, зодягний.
 Одѣяло—ковдра, ковдря, ковер; (шерстяное) ліжник; (тканое) коць.
 Одѣяніе—одіння, одіво.
 Ожега—опік.
 Ожерелье—нашийница, намисто, (у индюка) пабороки.
 Ожесточеніе—зажартість, завзятість, запеклість.
 Ожесточать,-чить—озвіряти, -рити.
 Ожесточенный—зажартый, завзятый, запеклий.
 Оживать,-вить—відживати, -жити.
 Оживленіе—віджива; жвавість.

- Оживлять, -вить—опеживляти, опоживити.
 Ожидаемый—сподіваний.
 Ожидание—чекання, сподівання, сподіванка.
 Ожидать—чекати на, сподіватися.
 Ожидающий, -щая бумага—неодлиствоване завідомлення.
 Ожиреть—розситіти, розглядчати, розситчати.
 Озаботить—склопотати, заклопотати.
 Озаботиться, позаботиться (о комъ) заіклуватися; (чѣмъ) журитися чим
 Озабоченность—уклопочаність, заклопоченість, затурбованість.
 Озабоченный—уклопочаний, заклопочений, затурбований.
 Озаглавливать, -главить—давати, дати заголовок, назву.
 Озадачить—завдати морюки, збити з пантелику.
 Озарение—осляння.
 Озарять, -рять—освявати, осяяти, освінити.
 Оздоровлять, -рять—уздорувляти, вити.
 Оздоровление—уздоровлення.
 Оземь—об землю.
 Озерный—озерний.
 Озеро—озеро; большое и глубокое—лиман; маленькое—пателоча, ковдоча, длинное—потязь.
 Озимый—озимовий, назимий.
 Озимь—озимина.
 Озлащать, -щать—позолочувати, -тити.
 Озлить—узлити.
 Озлиться—узлитися, розлютуватися.
 Озлобление—злість, зажартість, лютощі.
 Озлоблять, -бить—озляти, озлити, зазлити.
 Озлобляться, -биться—озлятися, озлитися, злобу взяти на кого.
 Ознакомить—освідомити, обзнайомити.
 Ознакомиться, узнать (кого)—обізнавати, обізнати, спізнатися, познайомитися (съ кѣмъ).
- Ознаменованіе—ознака, знак; пам'ятка.
 Означать, -чать—см. обозначать.
 Означеніе—см. обозначеніе.
 Ознобъ—дриж, дрижаки.
 Озолотить—позолотити; збагатити.
 Озорникъ, -ца—паливода, варивода, колотник, -ця.
 Озорничать—зухвалити, бѣкетувати.
 Озорническій—зухвальчий, збитошний.
 Озорничество—зухвальство, збитошництво.
 Озорный—зухвалий.
 Озяблый—змерзлий.
 Озябнуть—змерзти.
 Ой—ой; ой ли! хіба! невже!
 Оказаніе—вислідчення, вияв, показання.
 Оказаться (годнымъ къ чему, способнымъ) придаватися, придатися.
 Оказывать, -зять—чинити, робити, давати, віддавати, -честь—звеличати.
 Окаймлять, -мить (обшивать)—лямувати, залямувати, облямувати.
 Окаймляться, -миться—облямовуватися, облямуватися.
 Окалина—жужелиця.
 Окаменить, -тити—сдѣлать твердымъ—засклепити.
 Окаменѣлость—скам'янілість; окаменизна.
 Окаменѣлый—скам'янілий.
 Окаменѣть—закаменити, закам'яніти.
 Оканчивать, -чить—кінчати, скінчити, викінчити; (дѣло) повершити; ся-кінчатися, кінчитися.
 Оканчивать, коптить—коптити, обкоптити; обдимляти, -мити.
 Окапывать, -пать—обкопувати, -пати.
 Окармливать, -кормить—обгодувувати, дувати.
 Окатывать, -вать—округляти, лити.
 Окачивать, -катить—обливати, -лити, обілляти.
 Окаяникъ, -ца—окаянець, -ниця, неокаянець, -ниця.
 Окаянный—охаблений, неока-

- яний, неприкаяний, окаянець.
- Океанъ — океан.
- Окидывать, -нуть — обкидати, -кинути; (взоромъ) озирати, -рнути.
- Окисаніе — кисніння.
- Окисать, -снуть — кисніти, кисніти.
- Окисель, хим. — окис.
- Окисленіе — kwasнїння.
- Окислять, -слить — kwasнїти, kwasнїти.
- Окладистый — (о бородѣ) широкий.
- Окладной — шатный; листъ, раскладка подати — компут.
- Окладъ — шати (на иконахъ); платня, сембриля, сембреля.
- Оклеветать — обрехати, ославити, обмовити.
- Оклевать — обдзюбати.
- Оклеить — обліпити.
- Оклейка — обліпка.
- Оклейщикъ — обліпник.
- Окликнуть, позвать (кого) — нагукати, окликнути, гукнути.
- Окликъ — озов.
- Окно — вікно.
- Окованный — окутий, кований.
- Оковать — укувати; закувати; (колеса шинами) бушувати.
- Оковы — кайдани, чинчерні, заліза, пута, заков.
- Околачивать, -колотить — оббивати, -бити; -ся-байдикувати
- Околдовать — учаклувати, зачарувати, завідьмувати.
- Околдовывающий (напитокъ) — приворотный.
- Околесить — обїздити.
- Околесица — банелюки, бридня.
- Околица — околиця, округа; маівець; царина.
- Околичность — околиця; підходці.
- Около — (взлѣ) коло, біля, побіля, поміж, уз, (вокругъ) навколо, навкруги; близько, край чого.
- Околоплодникъ, бот. — насінник.
- Околосердіе, анат. — осердя.
- Околотень — убоїще.
- Околотокъ — окошци, куток, округа.
- Околоточный — сусідний, поміжний, околишний.
- Околпачить — одурити.
- Околышекъ — околиця.
- Окольный — поміжний, сусідний; — путь-манівці.
- Околѣть — сковизнути, дубадати.
- Окомелна — окоренок.
- Окомелокъ — деркач, дряпак.
- Оконечность — кінець, край; ріжок.
- Оконница — рама, варцаби.
- Оконный — віконний, (стекло) — тахля, шибка; (косякъ) лутка.
- Оконопачивать, -патить — глобїти, по-лобїти.
- Оконфузить — засоромити.
- Окончаніе — скінчення, укінчення; (кінець) приконеччя.
- Окончателный, о — остаточный, о.
- Окопаться, засѣсть — ошанцюватися.
- Окопникъ — закіпник; раст. *Symphytum officinale* — живокіст.
- Окопъ — закіп, шанець, окіп.
- Окорокъ — окіст.
- Окосматѣть — закошлатїти.
- Окостенѣвать, -нѣть — костенїти, закостенїти; заклякти, одубїти.
- Окостенѣлый — закостенїлий.
- Окостенѣніе — закостенїння.
- Окоченѣлый — закляклий, укляклий, заціпенїлий, одублий, одубенїлий, окацублий, дублений.
- Окоченѣть — одубїти, одубїти, одубенїти, заклякнути, окацубнути, заціпенїти, уклякнути.
- Окошечко — віконце, віконечко.
- Окраивать, -кроить — обтинати, тяти.
- Окраина — край.
- Окрасить — забарвити, пофарбувати; въ красный цвѣтъ — зачервонити; въ синій цвѣтъ — осинити.
- Окраска — пофарбування.
- Окрестить — у хрест увести.
- Окрестность — окошци, околиця, округа, окіл, окружність.
- Окрестный — околишний.
- Окрестъ — навколо.
- Окривѣлый — безокний.
- Окрикнуть — гукнути.
- Окрывавить — закривавити, покривавити, заюшити.

Окровавиться—закривавитися, укривавитися, покривавитися, заюшитися, замазчитися.
 Окровавленный—закровлений, скривавлений, укривавлений.
 Окроплять, -пить—закропляти, кропити, спорськувати, -кати, шпувати, пошпувати.
 Окрошка—холодець, холодник.
 Округление—закруглення.
 Округлить—закруглити.
 Округлый—круглявий, круглястий.
 Округлятся—кругляти.
 Округъ—округа; окіл; обвід; циркул; окружность.
 Окружать, -жить—оточати, -чити, обводити, -вести.
 Окружность—околиця; кружина, кружиня.
 Окружный—округовий; околашний, окружный.
 Окрылится—окрилатити.
 Окрылят—надкриляти.
 Окрѣпнуть—уматерніти, уматерити, умоцуватися, піджити, окремезнити, остербаты.
 Октябрскій—листопадовий.
 Октябрь—листопад.
 Окулировать—щепити, очкувати.
 Окунуть—занурити, окунути.
 Окунь, рыба—окунь.
 Окупать, -пить, -ся—окупляти, -пити, -ся.
 Окуривать, -рить—накурювати, накурити.
 Окурокъ—недокурок.
 Окутывать, -тать (плотно)—обтулювати, обтулити; (сильно, для испарины) тушкувати, затушкувати.
 Окучивать, -чить—підгортати, підгорнути, обгортати, -рнути, підбивати, бити.
 Окучникъ—сапа.
 Олады—оладки.
 Олеандръ, бот.—олеандер.
 Оледенѣлый—зледенілий; закрижнілий.
 Оледенѣть—зледеніти, закрижніти.
 Олений—оленячий, рагляковий.
 Олень, зоол.—рагльак, олень.
 Олень-жукъ—рогач, рогаль, шипун.

Оливка, *Olea europaea*—маслина.
 Оливковый—оливчаний; масло—олива.
 Олово—цина.
 Оловяный—цинковий.
 Олухъ—бейбас, бельбас, цимбал, йолоп, бевзь.
 Ольха зеленая, *Alnus viridis*—леліч, лемич, вільха.
 Ольховина—вільшина.
 Ольховый—вільховий.
 Ольшанка, раст. *Motacilla*—трясхвістка.
 Оляйка, пт. *Cinclus aquitaticus*—ріпник.
 Омегъ пестрый, раст. *Conium maculatum*—свистюля, блекота, сикавка, дудва.
 Омела бѣлая, раст. *Viscum album*—ямелина, шульга, ивилга, івилга, імела, омельга, обмила, помело.
 Омерзительный, о—мерзений, огидний, гидотний, о.
 Омерзѣние—огида, мерзота, брид, бридота.
 Омертвѣвший—змертвілий.
 Омертвѣние—змертвіння.
 Омертвѣть—змертвіти.
 Омовение—обмивання.
 Омочать, -чить—умочати, -чити, кропляти, кропити.
 Омрачать, -чить—темнити, затемнити, темрити, затемрити.
 Омуть—глиб, яма; водоворотъ—крутіж, крутило, крутливець, крутливця.
 Омывать—см. обмывать.
 Онанизмъ—солодійство.
 Онанисть—солодій.
 Онъ, она, оно—він, вона, воно.
 Оный—той, отой; він.
 Онѣмечиться—перенімечитися, знімчитися.
 Онѣмѣлый—занімілий.
 Онѣмѣние—заніміння.
 Онѣмѣть—заніміти.
 Опавшій—опалий.
 Опадать, опасть—обсипатися, -сипатися, облітати, -летіти; спадати, спасти, стухати, -хти.
 Опаздывать, опоздать—опізнатися, -нитися, припізнатися, -нитися; забарятися, -ритися.
 Опаивать, опойть—опоювати, опойти.

- Опала—неласка.
 Опаленный (солнцемъ)—при-
 ражений.
 Опалзывать, - ползти — обла-
 зити, лізти; сповзати, -зти.
 Опальный — унеласкавлений;
 занедбаний, занехаяний.
 Опаливать, - лити — засмалю-
 вати, засмалити, зашма-
 лити, (битую птицу) забу-
 жувати.
 Опамятоваться—очуняти, стя-
 митися.
 Опара—запара, розчина.
 Опаршивѣть—ошолудивіти.
 Опасаться—опасуватися.
 Опасение—опаска.
 Опасливый—бережкий.
 Опасность—небезпека, небез-
 печність, непевність.
 Опасный, о—небезпечный, о.
 Опахало—вахляр.
 Опахивать, -хнуть—обмахувати,
 -хнути; ся обмахуватися;
 обгортатися, -рнутися.
 Опачкать—укаляти, закаляти,
 забруднити.
 Опачкаться—укалятися, зака-
 ляться, забруднитися.
 Опека—опіка.
 Опекание—опікання.
 Опекунский—опікунчий.
 Опекунствовать (надъ чѣмъ)
 —опікуватися (чим).
 Опекунь, -ша—опікун, -ка.
 Опеленать—сповити.
 Опенокъ, грибокъ—опеньок.
 Опепелить—спопелити.
 Оперезать, -дигъ—сперезати,
 спередити, попережатися,
 -дигтиса.
 Оперенный—опернатілий.
 Опериться—опернатіти, опе-
 ритися.
 Опечаливать, -лить—смутити,
 засмутити, зажурювати, за-
 журити, заскорбити.
 Опечаливаться, -литься, — за-
 журюватися, зажуритися,
 засмучатися, -титися, засу-
 міти, засмутити, засмуту-
 вати, стужитися, посуміти,
 охмірити, осмутити.
 Опечатка — помилка, друко-
 милка.
 Опечатывать, -тать—запечату-
 вати, -тати.
 Опивки—недопивки.
 Опилывать, -лить—обпилюва-
 ти, ляти.
 Опилки—трини, трачиння, рі-
 зовини, тирса, тротовина,
 (метал.) ошурка.
 Опирааться, -реться—спіратися,
 спертися (на чому).
 Опираясь—опірці.
 Описание опис.
 Описатель, -ница—описач, -ка,
 описувач, -ка.
 Описательный—описовий.
 Описка—помилка, писомилка.
 Описывать, -сать—описувати,
 -сати; цінувати, поцінувати.
 Опись—спис, реєстр; (оцѣнка
 имущества) цінування.
 Опій—опій.
 Оплаканый—оплаканий.
 Оплакивать, -кать—оплакува-
 ти, -кати.
 Оплата—оплат, виплат.
 Оплачивать, -тить—оплачу-
 вати, -тити.
 Оплеывать, -плевать—опльо-
 вувати, -плювати; зневажа-
 ти, -жити.
 Оплескивать, -кать—обхлюпу-
 вати, обхлюпати.
 Оплетать, оплестъ—поплитати,
 поплести.
 Оплеуха — ляпанецъ, личман,
 фацка, лящ, намордень.
 Оплодотворение—заплід.
 Оплодотворительный — зап-
 лідний.
 Оплодотворять, -рить—літити,
 улітити, заплідняти, -нити.
 Оплоть—тверджа, твердиня.
 Оплошать—помилитися, схи-
 бити.
 Оплошность — необачність,
 неувага, недбальство.
 Оплывать, -плыть—опливати,
 -нути.
 Опльсневѣлый—цвілий.
 Опльсневѣть—зацвісти.
 Опльшивѣлый—голомшивий,
 голомозий.
 Опльшивѣть—вилісити.
 Оповѣстить—сповістити, опо-
 вістити.
 Оповѣщение—оповістка.
 Оподлиться—знікчемніти.
 Опоекъ—габельок.
 Опоздалый—запізнілий, спіз-
 нілий.
 Опоздание — запізнення, спіз-
 нення.
 Опознавать, -знать—ропізна-
 вати, -знати.
 Опозоренный—зган еблений.

Опозорить — знеславити, зганьбити, зганьбити.
 Опойковый — габельковий.
 Ополаскивать, - лоскать, - лоснуть — обмивати, - мити.
 Ополчать, - читься — узброювати, - оїти, - ся, употужнитися на кого.
 Ополченець — рушенець.
 Ополчение — рушення.
 Ополячить, - ся — поляшити, - ся полячитися, зляшитися.
 Опомниться — хаменутися, схаменутися, стямитися, обаторитися, обатуритися.
 Опора — підпора; оборона, затула; тверджа.
 Опорки, туфли — капці, (єдин.) капець.
 Опорный — підпорний; оборонний.
 Опорожнять, - нить — перепорожнювати, перепорожняти, перепорожнити, спорожняти, випорожняти, - нити.
 Опорочить — зганьбити, огидити, зганити, знеславити.
 Опостылый — оприкривий, осоружний, огидний, огидлий, обридлий, остобісільий.
 Опостылѣть — оприкритися, огиднути, осоружитися, обриднути, остобісіти.
 Опохмѣдяться — похмелятися.
 Опочивальня — спочивальня.
 Опочивать, - чить — відпочивати, - чити; засиндти, снути.
 Опозтизировать — упоетизувати.
 Опоясать, - ся — оперезати, - ся, упасати, - ся, підв'язати, - ся, запрезати, - ся, перепнут, - ся.
 Оправа — оправа, омета.
 Оправданіе — виправданнє; сказа (извиненіе, отговорка).
 Оправдательный — виправдний, виправдальний; (документъ) посвідковий.
 Оправдывать, - дать оправдывать, оправдати, виправдувати, - дати; правдити, виправдати; усправедливлювати, - ливити; (слова, надежды) справджати, дити.
 Оправка — опрavlяння.
 Оправленный — опрavlний.
 Оправлять, - вить — опрavlяти, - вити.

Оправляться, - виться — опрavlяти на собі що; одужувати, - жати.
 Опрастывать, - тать — перепорожнювати, перепорожнити, перепорожняти.
 Опрашивать, - сить — питати, виспитати.
 Определеніе — визначеннє; (судебное) постанова, вирок, присуд; настанова (на должность); призначеннє (жалованья, платы); (грам.) придаток прикметниковий.
 Определенность — певність, виразність, визначеність.
 Определенный, о — певний, твердий, визначений, доповідний, о.
 Определимый — визначенний.
 Определительный — визначальний.
 Опреждать, - лить — визначати, визначити; постановляти, - вити, присуджувати, - дити, вирікати, - ректи; призначати, - чити; настановляти, - вити.
 Оприходовать — заприбуткувати.
 Опровергать, - гнуть — спростовувати, - тувати.
 Опроверженіе — спростування.
 Опрокидываніе — перевертання.
 Опрокидывать, - кинуть — перевертати, перевернути, перекидати, - кинути, перекабачувати, - бачити, - ся.
 Опрометчивость — неопантрованість.
 Опрометчивый, о — неопантрований, о.
 Опрометью — стрімголов, протепом, прожогом.
 Опрощать, - допыт, випитування.
 Опротивѣвший — остогидлий.
 Опротивѣть — огиднути, збриднути, обриднути, оприкритися, осоружитися, остогидити, остобісіти.
 Оприскивать, - скать — снути — спорськувати, - снути.
 Опрѣсокъ — маца.
 Опрятность — чепурність, охайність, попрегність, чупарність, хендогість, хайність, харність, харапугність, штепурність, шпетність, охайливість.
 Опрятный, о — чепурний,

- охайний, охайливий, шпетний, штепурний, харний, харистий, харалутний, хайний, попретний, чупарний, хендогий, кукібний, кукіблівий, о.
- Оптический—оптичний.
- Оптовый—гуртовий.
- Оптомъ—огулом, гуртом, загалом.
- Опубликовывать, -ковать, — оголошувати, оголосити.
- Опускать, стить — спускати; спустити; (внизъ) присаджувати, присадити; (голову) хнюпитися, хнюпити голову, понурити; (шлюзь) заставляти, тавити.
- Опускаться, -ститься — падати, спадати, впасти, спасти; похилятися, -литися під чим, уклякати, кти, занепадати, підупадати, розледащити; въ глубину заглиблюватися.
- Опускной—спускний.
- Опускъ—спуск; спуст.
- Опустошать, шить — плюндрувати, сплюндрувати, переплюндрувати.
- Опустошеніе плюндрування.
- Опустошитель, -ница — плюндровник, -ця.
- Опустошительный—плюндрівний, плюндровний.
- Опустѣть—спорожніти, спустити, спусткувати; вилюдитися.
- Опустѣлый — спорожнілий, спустілий.
- Опустѣніе—пустка, спустіння.
- Опухать, -хнуть— пухти, спухати, спухти.
- Опухлый—спухлий.
- Опухоль—опух; шишка—моргуля; (вымени)-осовище.
- Опухший—запухлий, опухлий.
- Опушать, -шить — обхутровувати, рувати.
- Опушка—(лѣса) узлісся. узлісок, залісок, надулісся; (мѣховая) бабак.
- Опущеніе—опуст.
- Опытность—досвідність, досвідченість, вправність.
- Опытный—досвідний, досвідчений, вправний, пробантний; (человѣкъ) пробант.
- Опытъ — досвід; спробунок, спиток, експеримент.
- Опьянить—сп'янчити.
- Опьянѣлый—підпилий.
- Опьянѣніе—упій.
- Опьянѣть, —сп'янчитися, упитися.
- Опьяняющей—п'янкий.
- Опѣшить—збентежитися, сторопіти.
- Опять—знов, знову.
- Оранжевый — червоножовтий, жовтогарячий, жовтожар.
- Оранжерейный—тепличний.
- Оранжерея—теплиця.
- Ораторский—промовницький.
- Ораторъ—речник, промовець, красномовець, бесідник, промовник, казатель.
- Орать—галасати, зіпати, ретувати, галасувати, зіпати, зіпнути.
- Орбита—орбита.
- Организация—організація.
- Организмъ—організм.
- Организовать—організувати.
- Органистъ—органістий.
- Органический—органічний.
- Органъ, муз.—вігран.
- Органный—віграновий.
- Органъ — орган; (половой) природжіння, природа.
- Оргія—гульня.
- Орда—орда.
- Орденъ—ордер, кавалерія.
- Ординарный—звичайний.
- Орель—орел.
- Оржавѣлый—іржавий.
- Оригиналь—оригинал, первотвір; чудасій.
- Оригинальный — оригинальний, первотворний; чудний.
- Оріонъ, астр.—чепіга, косарь.
- Оркестръ—оркестр.
- Орленок—орля, орлятко.
- Орлики, раст. *Aquilegia vulgaris*—голубки, орлики.
- Орлиный—орлячий, орловий.
- Орнаментировать—орнаментувати; (точками) цяткувати.
- Орнаментъ — орнамент, фігель.
- Оробинець, раст. *Turpha angustifolia*—рогіз.
- Оробѣть—злякатися.
- Орошать, -сить—зросити, заросити; (слезами) приплатити.
- Орошеніе—росіння.
- Орудіе, инструментъ—знаряддя, справилля, начиння; пушка—гармата.

Оружейникъ — збройовник.
 Оружейный — збройовний;
 складъ збройовня.
 Оружіе — зброя; огнестрѣль-
 ное зброя пальна; холодное
 зброя сична.
 Орхисъ-Дремликъ, раст. *O-*
chis Mogio — зезюльки.
 Орѣховый — горіховий.
 Орѣхъ — горіх; (пустой, запле-
 снѣвшій) — снітак; (двойной)
 спариш; (пустой) дутель,
 меклак, свистун; (выпавшій
 изъ скорлупы) вилушок;
 (грецкій) волоський, кістак.
 Орѣшекъ (чернильный) — ду-
 бівка.
 Орѣшина — горішина; ліщина.
 Орѣшникъ — ліщина, ліска, лі-
 щаниця, ліщобник.
 Орфографическій — ортогра-
 фичний, правописний.
 Орфографія — ортографія, пра-
 вопис.
 Оса, *Vespa* — оса.
 Осадка — (судна) углубка; (зда-
 нія) осідання.
 Осадный — обложний.
 Осадокъ — хус, хвус, фус, джу-
 мига, гуца; (атмосфери-
 ческіи) опад.
 Осадочный — фусовий, джу-
 мижний.
 Осаждать, - дить — облягати,
 -гти, ложити; - хим. фусу-
 вати, зфусувати.
 Осаждаться, осѣсть — осіда-
 тися, осістися, осідати,
 осісти.
 Осажденный — обложений; сущ.
 — обложенець.
 Осаживать, - дить — спиняти,
 нити; внизъ-присаджувати,
 присадити; (лошадь) — зби-
 вати, збити.
 Осанистый, о — штатульний,
 ставний, поставний, о.
 Осанка — постава, статура.
 Осваивать, - ся-ить, -ся — приз-
 вичаюватися, -ітися, обговту-
 вати-ся, обговтати, -ся, об-
 викати, -викнути, пригов-
 татися, оббутися, оговта-
 тися.
 Освидѣтельствова́ніе — освіду-
 вання.
 Освидѣтельствова́ть — освіду-
 вати.
 Освирѣпѣть — розлютуватися,
 озвіритися.

Освистывать, - тать — осписту-
 вати, -стіти.
 Освободитель, -ница — визволь-
 ник, -ця.
 Освободительный — визволь-
 ний.
 Освобождаютъ, - дить — визволя-
 ти, -лити, увільняти, -нити,
 опрощувати, опростати.
 Освобождение — визвіл, визво-
 лення, увільнення.
 Освобожденный — визволений;
 сущ. — визволенець.
 Освѣдомительный — інформа-
 ційний.
 Освѣдомление — інформація.
 Освѣдомлять, -ить — інформу-
 ваги, поінформувати.
 Освѣдомляться, - миться — дові-
 дуватися, -датися, звідува-
 тися, звідатися.
 Освѣжать, - жить — свіжити,
 відсвіжити.
 Освѣжевать — оббілувати.
 Освѣжение — відсвіження.
 Освѣтительный — світловий.
 Освѣщать, - тить, -ся — освітлю-
 вати, -тити, усвітляти,
 -тлити, -ся.
 Освѣщение — освітлення; сві-
 тло; (напр., на лѣстницѣ,
 при операції) присвітка.
 Освѣщенный — освітлений.
 Освящать, - тить, -ся — освячати,
 освячувати, -освятити, -ся.
 Освящение — посвячіння, по-
 святство.
 Осель — осел.
 Осенній — осійний.
 Осень — осінь, осениця.
 Осеребрять, - рить — сріблити,
 посріблити.
 Осерчатъ — розгніватися.
 Осетрина — осятрина, ясетрина.
 Осетръ — осятер, осетер, ясетр.
 Осилить, осилить — подужу-
 вати, подужати, замогати,
 перемагати, -могти, переси-
 лувати, -силити.
 Осина, *Populus tremula* — осика,
 трепета, осичина.
 Осинникъ — осичина.
 Осиновикъ, грибокъ — *Boletus lu-*
teus — маслюк.
 Осинный — осиковий, осича-
 ний.
 Осинный — осиний; гнѣздо — оск-
 ще.
 Оселокъ — брусок, оселка, брус.
 Осиплость — хрипка, хрипавка.

- Осипнуть — охрипті.
- Осиротити — засиротити.
- Осиротѣть — усиротити, засиротити.
- Осіять — осяяти.
- Оскабливать, -лить — оскромаджувати, оскромедити, обскрѣбати, -скрѣбти.
- Оскалывать, -лить — вищерягати, -рягати.
- Оскверненіе — опоганення; зневага, знечестя.
- Осквернять, -нить — опоганювати; опоганити; зневажати, -важати.
- Оскверняться, -ниться — опоганюватися, опоганитися.
- Оскабливаться, -иться — оскрѣбати, оскрѣбитися.
- Осколокъ — скалка; (стекла) — скляничина.
- Оскомина — оскома.
- Оскопитель — халаштун, завертайло, валашал; валашайник.
- Оскопленный — валашний; халаштан, валыхан.
- Оскопляютъ, -пить — халаштати, халашчати, валашчати, овалашчати, завертати, -рнути.
- Оскорбитель, -ница — образник, -ця, уразливецъ, -виця.
- Оскорбительный, о — уразливий, образливий, о.
- Оскорбленіе — образа, шваба, ураза, зневага.
- Оскорбляютъ, -бить — ображати, уражати, -разити, кривдити, перекривдити.
- Оскоромить, -ся — поскоромити, змаститися, спорзнити, -ся.
- Оскрѣбать, оскрѣсти — обскрѣбати, -скрѣбти.
- Оскудѣвать, -дѣть — нікчемніти, знікчемніти, скудуватися, скудатися.
- Оскудѣлый — знікчемнілий, скудалий.
- Оскудѣніе — знікчемніння, скудання.
- Ослабленіе — ослаба; попуск.
- Ослабляютъ, -бить (веревку, напр) — попускати, -стиги, надавати, -дати; (силы) знесилювати, -лити.
- Ослабѣвать, -бѣть — хляти, хлянути, охлясти, захлясти, замлівати, -мліти, отати, подаватися; (расшатывать ся) послабати, лязувати, поохлябуватися, охлябнути; (о морозѣ) пересісти-ся.
- Ослабѣвший — підупалий, охлялий, замлілий.
- Ослащать, осластити — солодити, підсолодити.
- Осленокъ — ося, осятко.
- Ослизнуть — посядѣти.
- Ослица — ослиця.
- Ослушаніе — непослух.
- Ослушиваться, -шаться — неслухатися, непослухатися.
- Ослушникъ — неслух.
- Ослушный — неслухняний.
- Ослышаться — недочути.
- Ослышка — недослух.
- Ослѣпительный, о — сліпучий, о.
- Ослѣпленіе — осліп; засліп, засліплення.
- Ослѣпляютъ, -пить — осліпляти, -пити; засліпляти, засліпити.
- Ослѣпнуть — утемніти, затемніти, отемніти, осліпнути.
- Ослѣплю — сліпма, сліпицею.
- Ослякъ — ослиок.
- Ослятникъ — осяр.
- Осмаливать, -лить — усмолювати, -лити.
- Осматриваніе — оглядання, огляди, розглядни.
- Осматривать, трѣть — оглядати, діти, розглядати, -дітися зоглядатися, -глядітися озиратися, рнутися.
- Осматриваться, -рѣться — зоглядатися, зоглядітися.
- Осьмерикъ — вісьмерик.
- Осмолка — усмолення.
- Осмотрительность — опантрованість, сбачність, туралість.
- Осмотрительный, о — опантрований, обачний, турални, о.
- Осмотрщикъ — оглядач.
- Осмстръ — огляд, оглядини.
- Осмысленный — умкуватий.
- Осмысливать, -лить — умкувати, з'умкувати.
- Осмѣивать, -смѣять — висміювати, -сміяти, глузувати, зглузувати.
- Осмѣливаться, -литься — наважуватися, наважитися, осмілятися, осмілитися, насміятися, -мілитися, насміити, присміити, усмілитися, восмілитися, зважитися.

- Осмѣяніе — посміх, пересміх, згуда.
- Осмѣянный — посмішений, висміяний.
- Основа — основа: тло, грунт; підстава, підвалина.
- Основание — (фундаментъ) селитва, заклад, підстава; тло, грунт; фундація, заснування; (стога, печи) під; (хвоста у позвоночн.) репця; підстава, рація; хим.-засада;
- Основатель, -ница — фундатор, -ка, засновник, -ця, надавець, надавця, надавиця.
- Основательность — засадність, ґрунтовність.
- Основательный, о — засадний, ґрунтовний, о.
- Основной — основний, істотний.
- Основывать, основать — засновувати, заснувати, закладати, -класти, фундувати, зафундувати.
- Особа — особа.
- Особенно — окреме, окремо, відрубно; нарізно, різно; відмінно, инакше; надто, найбільш, над усе, особше.
- Особенность — окремість, окремість, осібність; відмінність, особливість, иншість.
- Особенный — (отдѣльный) окромий, окремиий, осібний, відрубний; (отличный отъ прочихъ) відмінний, особшаний, особливий, особітний.
- Особнякомъ, отдѣльно — навідшибі, наодшибі, осторонь, навідльоті.
- Особняк — осторонець, будомок.
- Особо — окреме, окремо, осібно.
- Особый — окромий, окремиий, осібний.
- Осообь — окремець.
- Осовываться, осунуться — осуватися, осунутися.
- Осовѣть — посовіти.
- Осока, раст. *Сagex L., acuta, vulgaris*, — смичка, осока; *coespitosa* кочковата; *praecox* іасу-кринична; *Pseudocyperus* польова; *hirta* карус.
- Осокорь, раст. *Populus nigra* — ясокір, сокорина, осокір, сокура.
- Осоловѣть — посоловіти.
- Осоць, раст. *Cirsium arvense* — жербій; — красн., раст. *Carduus crispus* — хробуст, хробуст; *Sonchus oleraceus* — молочай городній, свинський; — желтый, *Cirsium oleraceum* Scor — жовтий хробуст.
- Оспа — віспа.
- Оспаривать, -рить — заперечати, -чити.
- Оспенный — вісповий.
- Оспопрививатель, -ница — щепій, -ка, щепільник, -ця, віспарь, шкип'яр, -рка.
- Оспопрививательный — щепільний, віспарський.
- Осрамление — сором, соромлення.
- Осрамлять, -мить — соромити, засоромити, ганьбити, поганьбити.
- Оставаться, -статься — лишатися, -шитися, залишатися, залишитися, позостати, позостатися; (навсегда) завікувати.
- Оставление — залишення; занедбання, занехаяння; (грѣховъ) відпуст.
- Оставляют, -вить — лишати, лишити, залишати, залишити; кидати, покинути, зохабити; занедбовувати, -бати, занехаювати, -хаяти; (слѣдъ) слідити.
- Остальное — решта.
- Останавливать, -вить — запиняти, запинити, зупиняти, спиняти, -нити, затримувати, мати; тамувати, затамувати (кровь); гамувати, вгамувати (ссору).
- Останавливаться, -виться — зупинятися, спинятися, припинятися, -нитися, запинятися, запинитися; (задержаться, приостановиться) затнутися, затятися; (заикнуться) затинатися, затнутися, затятися, (упереться) — зоп'ятитися.
- Останки — тіло (вмерлого).
- Остановка — постоянка; зупинка, упин, устрим, припин; (въ работѣ) заглядка; (крови) тамування.
- Остатки — послідки; (старинны) забутки; (войска послѣ пораженія) недобитки; (разнаго питья слитые) сточки; (не-

- годные) отеребини; (табаку) потерть, потеруха; (ч. л. на днѣ) оденки; (корма, травы) з'їди, з'їдини.
- Остатокъ — рѣшта, остача, останок, ошадок, (зерна послѣ в'їянїя) послїд, позадь, позаддя; (матерїи) укравка.
- Остегивать, - гать, - гнуть — хльостати, вихльостати; фастригувати, прифастригувати.
- Остепенять, - нить — устатковувати, - кувати; - ся - устаткуватися, постаткувати.
- Остервенѣлый — озвїрїлий, розстервїлий.
- Остервенѣние — озвїреннїя, розстервїннїя.
- Остервенить, - ся — розстервитися, озвїритися, посатанїти.
- Остерегаться — постерїгатися, берегтися, стерегтися.
- Остистый — усатий, остюкуватий.
- Остовъ — снасть.
- Остолбенѣть — остовпїти, цокувати, загутатися.
- Остолопъ — телепень, бовдур, лобас.
- Остерсжно — обережно; бачно; помалу.
- Осторожность — обережність, бачність.
- Осторожный — обережний, бережкий, сторожкий, бачний.
- Острастка — пристрашка, острашка.
- Остріе — штих, вістря, гострій, лезо; (копья) клюга; (иглы) жало.
- Острение — гостріннїя.
- Остригать, остричь — обстригати, - гти.
- Остричь — точити, гострити, - ся; остроумничать — дотепувати, прикладати.
- Остро — гостро; (остроумно) дотепно.
- Островатый — пригострий.
- Островитянинъ, - ика — островик, - чка.
- Островъ — острів; (небольшая часть земли, временно окруженная водой) обтїк; плувучій — плав.
- Острога, багоръ (для ловли рыбы) — ость, остї.
- Остроглазый — гострозорий, бистроокий.
- Остроголовый — спичастий.
- Острогубцы — обценьки.
- Острогъ — острог, в'язниця, вежа, турма.
- Острожникъ, - ца — тиряжник, - ця, вязень, - нниця.
- Остроконечіе — спичка
- Остроконечно — стрїмко, спичасто.
- Остроконечный — спичастый, стрїмкий, кінчастий, кінчатий.
- Остроконечный — шпичастий, кінчатий, кінчастий, (съ длин. концомъ) — довгоклюгий.
- Острость — гострїсть.
- Острота — гострїсть; (остроуміе) дотеп, прикладка, докладка.
- Остроугольный — гострокутный.
- Остроумецъ — дотепник.
- Остроуміе — дотеп, прикладка.
- Остроумничать — дотепувати.
- Остроумный, о — дотепный, о.
- Острый — (хорошо рѣжущїй) — гострий, яркий, різкий; (остроконечный) кінчастий, кінчатий; (на вкусъ) гострий; (о вѣтрѣ) дошкульный, шпуйный; (остроумный) дотепный; (о камнѣ) скалкуватий.
- Острякъ — дотепник.
- Остуда — остуда.
- Оступиться — зашпотатися, спїткнутися.
- Остывать, остыть — прохолоняти, прохолонути, холонути, вихолоти, вистигати, гти, (о гор. блюдѣ) чахнути, учахнути.
- Остылый — вистиглий, прохололий.
- Ость — остюк.
- Осудитель, - ница — судебник, - ця, судник, ця.
- Осудительный — осудний.
- Осудливый — пересудливый.
- Осуждать, - дить — засуджувати, - дити; ганити, зганити, гудити, огудити, цихвїрувати, цирклювати, потріпувати.
- Осужденіе — осуд, (оговоръ, по-

ресуды) осуда, осудок, судба.
 Осужденный — засуждений; (на смерть)-стратенець.
 Осунуться—змарніти; з лица, з тіла спасти.
 Осушать,-шить,-ся — висушувати,-шити; вихилати, вихилити,-ся; (переносно) — дмухнути.
 Осушка—висушка.
 Осуществимый, о — здійснений, о.
 Осуществление — здійснення, справдження.
 Осуществляют, вить — справджувати, справдити, здійснити,-нити, допевнитися, -нитися.
 Осчастливливать,-вить — щасливити, ушасливити.
 Осыпанный—обсыпаний; (драгоцен. камн.)-саджений.
 Осыпать—обсыпати; (густо)-рясити.
 Осыпаться, сыпаться — сипатися, висипатися; обсуватися,-сунутися, обвалюватися,-литися; облітати, облетіти.
 Осырять—відвохти, відволжитися.
 Ось—вісь.
 Осѣданіе—западання;осідання.
 Осѣдать, осѣсть — западати,-пасти;осідати, осісти;сдвинуться—зступатися, зступитися.
 Осѣдлать—усідлати, засідлати, осідлати, окульбачити.
 Осѣдность—осілість.
 Осѣдлый, о—осілий, о.
 Осѣненіе—оклоніння.
 Осѣнять,-нить (образами, крестомъ при богослуженіи) — оклоняти, оклонити.
 Осѣчь, обрубить—оскати, осікти.
 Осязаемость — дотикальність.
 Осязаніе—дотик, доторк.
 Осязательность — дотиковість.
 Осязательный, о — дотиковий, о.
 Осязать—дотикати.
 О. апливать,-пить — опалювати, лити, оґрівати, гріти.
 Отбавка—надбирання.
 Отбавляют,-вить — надбирати, надібрати, уймати,-мити.
 Отбарабанить—відтарабанити.
 Отбивать,-бить — відбивати,-

бити, відперати, - перти; відколупувати,-пнути; добувати, здобути, відборонити; (жениха, невісту) перелюбити; (косу), наклепати.
 Отбивной — відбивальний; ная котлета-битеник.
 Отбираніе—віднімання.
 Отбирать, отобрать—віднімати, відняти; вибирати, вибрати, добирати,-брати, перебирати, -брати; свідѣт. показанія-вислухувати, вислухати свідків.
 Отбитіе—відбит; відборона.
 Отблаговѣстити—віддзвонити.
 Отблагодарить — віддячити, здячитися.
 Отолескъ—відлиск, луна.
 Отбой—відпір; відгін, відбій; відступ.
 Отблеснуть—відлиснути.
 Отборка—вибиранка, добірання, перебиранка.
 Отборный—добірний, чільний; спинковий.
 Отборщикъ,-ца — добірник, ця, перебірник, ця.
 Отборъ—добір, вибір.
 Отбояриваться,-рится — спекуватися, спекатися, відкараскуватися,-катися від чого, викручуватися,-титися, збуватися, збутися чого.
 Отбрасывать,-бросить — відкидати,-кинути; відбивати, -бити, відсвітлювати, -лити (о свѣтѣ, блескѣ).
 Отбривать, отбрить—голити, зголити; відрубати, відтяти.
 Отбросокъ—покидь, покидьок, покидька, непотріб; (мясо) требіж.
 Отбываніе—відбуток, відбутка, відбуча.
 Отбывать,-быть — відбувати,-бути; від'їздити, їхати.
 Отбытіе—від'їзд, виїзд.
 Отбѣгать,-жать — відбігати,-бігти.
 Отбѣгать—відбігати; набігати.
 Отвага—відвага, звага, безбояззя, сміливість; (стойкість) завзятість.
 Отвадка—віднада.
 Отваживать,-дить — віднаджувати,-дити; відстрашати,-шмити.

- Отважитися (осмѣлится) — зважитися.
- Отважний — відважний, безбоязний, сміливий.
- Отваливать, -лить — відвалювати, -лити, відкочувати, тити; (о судахъ) відпливати, плинути, відшибати, бти; -ся-відпадати, пасти.
- Отваль — відвал; (у плуга) полиця; (судна) відплив, відшиб; (горн.) галда.
- Отваляютъ — (войлокъ) вивалити; (поколотить) відшмагати.
- Отваривагъ, -рить — винарювати, -рити, варити, зварити.
- Отварка — варіння.
- Отварной — виварений, зварений.
- Отварь — юшка; (рыбный) щерба; (говяжий) дзяма.
- Отвеченіе — відпровадження; (квартирь и пр.) призначення (помешканнів).
- Отвезеніе — відвоз.
- Отвергать, -гнуть — відкидати, кинути, відтручувати, -тити.
- Отвердѣвать, -дѣть — заклакати, заклакнути, тверднути, затверднути.
- Отвердѣлый — стверділий, ствердлий.
- Отверженецъ, -ница — відкиник, -ця.
- Отверженіе — відкинення; зречення.
- Отверстіе — дуча, дучай, дучайка, дучейка, відтулина, дучка, роззявина, (для шнурковъ въ ботинкахъ) острівок; (въ ульѣ) очко, льоток; (въ муз. INSTR.) голосник, (гортанное) голосниця; (-тія въ печномъ поддувалѣ) прогари.
- Отвертывать, -ртѣть, -рнуть — відкручувати, -крутити.
- Отвертѣться — викрутитися.
- Отваливать, -льнуть, — огинатися, огнутися, уникати, -кти, викручуватися, -титися.
- Отвинчивать, -тити — відкручувати, -тити, відшрубовувати, -бувати.
- Отвисать, -снуть — обвистати, -висти, звисати, звиснути, злисти.
- Отвислый — обвислий.
- Отвлекать, -лечь — відтягати, -відвертати, -рнути; (развлечь)-загуряти, загурити; -ся-загурятися, загуритися.
- Отвлеченіе — (мысли, воли на иной путь) загуряння. (свойства или признаковъ отъ самого предмета) абстракція.
- Отвлеченность — абстракція.
- Отвлеченный, о — абстрактний, абстракційний.
- Отвиѣ — зокола.
- Отводитъ, -вести — відводити, заводити, вести, відвертати, -рнути; відпроважувати, вадити, запроваджувати, -дити; визначати, призначати, -чити.
- Отводка — відводици.
- Отводный — (каналъ) дільницьвий.
- Отводъ — відводици.
- Отвоевать — звоювати, здобути, відборонити.
- Отвозитъ, -везти — відвозити, -везти.
- Отвозка — перевіз.
- Отволакивать, -лочь — відволікати, -локти.
- Отволочка — відволікання.
- Отпораживать, -жить — відчаровувати, -рувати.
- Отворачивать, -нуть — відвертати, -рнути; відгортати, -рнути, заочувати, заотити; кожу - залуплювати, пити.
- Отворотный, отложной — виложистий.
- Отворотъ — закот, закота, вилога.
- Отворять, -рить — відчиняти, -нити.
- Отвратительный, о — огидний, огидлий, огидливий, шкаредний, мерзенний, шкаворіжний, бридкий, відворотний, гидкий, о.
- Отвращать, -вратить — відвертати, -рнути; бридити комущось; -ся-відвертатися, -рнутися.
- Отвращеніе, омерзене — обрида, бридь, огидь, обрид; нехитъ, знеохочення.
- Отвыкать, -кнуть — відвикати, відвикти, відзвичаюватися, -ітися.
- Отвыклый — відзвичаєний.
- Отвѣдываніе — покуштування,

- покушання, куштування; завідування.
- Отвѣдывать,-дать — куштувати, скуштувати, закуштувати, покуштувати; завідувати, завідати.
- Отвѣсно -- сторч, сторцом, стрімко.
- Отвѣсный—стрімкий, (-но стоящій)-сторчовий.
- Отвѣсъ—повіс, шнур, грунт вага, строма, сторчовик.
- Отвѣтный — одказовий; одписовий (о письмѣ).
- Отвѣтственность-відповідальність.
- Отвѣтственный — відповідальний.
- Отвѣтчикъ,-ца—позваний, а, відповідник.-ця.
- Отвѣтъ — відповідь, одказ; письменный-відпис.
- Отвѣчать,-тигъ — відповідати, -вісти, одказувати, -зати; (письменно) відписувати, -сати; (нести отвѣтственность) відповідати,-вісти.
- Отвѣшивать,-сить — відважувати,-жити.
- Отвязывать,-зать, -ся—відвязувати,-зати; відчепляти, -пити,-ся; збутися, спекатися, відкараскатися.
- Отгадка—відгадка.
- Отгадчикъ,-ца—угадько, відгада.
- Отгадывание—угадування.
- Отгадывать,-дать—угадувати,-дати.
- Отгибать, отогнуть — відгинати, відігнути.
- Отглагольный—віддієсловний.
- Отгнивать,-гнить—відгнивати, відгнити.
- Отговаривание — відмовляння, відраджування.
- Отговаривать,-говорить — відмовляти, мовити, розраджувати, -дити, розбакувати, жакати; ся-відмовлятися, мовитися, скузуватися.
- Отговорка—відмова, відмага.
- Отговорщикъ—розгудець, розрадник.
- Отголосокъ—абомовня, відлясок, відгосмін, виляски, лунна; отголоски лунання.
- Отгонять, отогнать-відганяти, відігнати.
- Отгоревать—пересумувати.
- Отгораживать,-родить — перегороджувати,-дити.
- Отгостить—відгостювати.
- Отгребать,-гребгъ—відгребати, -гребти; (часть)-надгребати, надгребти, надгортати, надгорнути.
- Отгремѣть—перегриміти.
- Отгрызать,-зть — відгризати, -зти.
- Отдавать,-дать — віддавати, -дати.
- Отдаваться (о звукѣ)-лящати, розлягатися, лунати, розпинатися.
- Отдавливать,-давить — відтискувати,-кати; натоптувати,-тати.
- Отдаление—віддалення; (даль) відлеглість.
- Отдаленность — далекість; відлеглість.
- Отдаленный, о—віддалений; далекий, відлеглий, о.
- Отдалять,-лить—далити, віддаляти,-лити.
- Отдаляются—віддалятися; цуратися, сахатися.
- Отдание—віддання.
- Отдаривать,-рить—віддаровувати,-рувати.
- Отдатчикъ--віддавець.
- Отдвижной—висуваний, висувний;-ящикъ-шухляда.
- Отдежурить—відстійкувати.
- Отдергивать,-дернуть — відсмикувати,-кнути.
- Отдневать—переднювати.
- Отдохновение—супочивок, відпочинок, спочинок, спочивок, перепочинок.
- Отдубасить—відшмагати, відлупити, відчухрати.
- Отдувать,-дутъ — віддмухати, -хнути; (побить) відчухрати, відшмагати.
- Отдуться—випинатися; віддихуватися, відсапуватися.
- Отдушина—продухвина, продуховина.
- Отдушникъ—продух.
- Отдыхать,-нуть — припочивати, започивати, відпочивати, спочивати, -чити; (между работой) перепочивати, -чити.
- Отдыхъ—спочинок, опочинок, спочивок, опочинка, спочив, спочивок, супочивок, відпочинок; (кратковремен-

- ный) перепочинок; (мѣсто отдыха) спочивище.
- Отдышатся — продохатися, віддихатися, відсапатися.
- Отдышка — віддих.
- Отдѣленіе — (дѣйствіе) відділення, відлучення, відрізнення; (отдѣль, часть) відділок; (въ шкафу, кладовой) прикалабок, прикарабок.
- Отдѣленскій — відділковий.
- Отдѣлиться, раздѣлиться — зрізнитися.
- Отдѣлка — обробка; (украшеніе) — оздоблення.
- Отдѣль — відділ; розділ.
- Отдѣлывать, лать — доробляти, бити; опоряджати, дити, причепуряти, рити; оздобити, приоздобити; обробляти, бити.
- Отдѣлываться, аться — здихуватися, здихатися.
- Отдѣльно — окреме, окремо, порізно, зрізна, порівці, нарізно, різно; (въ сторонѣ, особнякомъ) наодріз, наодрізні, навідшибі.
- Отдѣльность — окрімність, окрімність, окремість, відрубність.
- Отдѣльный — окрімний, окрімний, окремий, відрубний.
- Отдѣлять, лить — відділяти, лити, відлучати, чити; відрізяти, нити; відокремлювати, мити; вибрати, вибрати.
- Отекать, отечь — опливати, опливти (о свѣчахъ); пухти, напухти, набрякати, кти.
- Отекшій — набряклий.
- Отекъ — пухлина.
- Отелиться — уположитися, положитися.
- Отереблывать, бить — обскувати, бти, обсмикати, смикати.
- Отесывать, отесать — обтісувати, тесати.
- Отерпать, пнуть — замлівати, замліти, затерпнути.
- Отець — батько; тато.
- Отчески — по батьківському.
- Отческій — батьківський.
- Отчественный — отчизний.
- Отчество — батьківщина, отчизна, вітчизна.
- Отжарить — відчухрати.
- Отживать, жить — переживати, жити.
- Отжившій, очень дряхлый — збуди-вік, збуй-вік.
- Отжигать, жечь — відпалювати, лити.
- Отжимать, жать — видавлювати, вити, вичавлювати, вити; (сыръ) відціжувати, дити; (бѣлье) викручувати, крутити.
- Отжирѣлый — годований, випасений.
- Отжирѣть — відгодуватися; випастися.
- Отзавтракать — поснідати.
- Отзванивать, звонить — передзвонювати, нити.
- Отзвукъ — відгук.
- Отзвучать — відгучати, передзвеніти.
- Отзолотить — позолотити.
- Отзывать, отозвать — відкликати, кликати.
- Отзываться, отозваться — озиватися, озватися, відкликатися, кнутися, відгукуватися, кнутися; зголошуватися, зголоситися, (чувствоваться) очуватися; очутися, (о голосѣ, звукѣ) лунати, розлягатися, розкочуватися; (припахивать) відгонити, тхнути; даватися у знаки; окошитися.
- Отзывный — відкликний; (о голосѣ) розкотистий.
- Отзывчивый, о — добросердий, добродійний, доброчинний, о.
- Отзывъ — відклик; (отвѣтъ) відновідь, відпис; (мнѣніе, заключеніе) здання, подум, думка; (откликъ) обзив, відголос, відгук.
- Отзябнуть — відмерзти.
- Отзябшій — відмерзлий.
- Отказный — відмовний.
- Отказъ — відмова; отъ чего-зречення чого.
- Отказывать, зать (въ чемъ) — відмовляти, мовити (чого); ся відмовлятися, мовитися, зрікатися, зректися чого; відцуратися; (отъ службы, престола) зложити (уряд, корону).
- Откалывать, лить — відгартувати, тувати.
- Откапываніе, отламываніе — лупання; відщеплювання.

- Откалывать, колоть — відщеплювати, - пити; відпинати, -п'ясти; (штуку, словечко) платати, зплатати, ушкаарити, утнути, утяти; (трепака) вибивати (тропака).
- Откапываніє—відкопування.
- Откапывать, -копаты—відкопувати, -пати.
- Откараулить — відвартувати, відстійкувати.
- Откармливать, -кормить — відгодовувати, -дувати, тучити, утучити.
- Откатывать, -кататы — (бѣльс) маглювати, відмаглювати; відчухрати, відшмагати.
- Откатывать, -тить — відкочувати, -тити.
- Откачивать, -чать — (утопленника) відкачувати, - чати; (воду) відсмокувати, -смокувати, помпувати, зпомпувати.
- Откачнуться — відхитнутися, відсахнутися.
- Откашливаться, -ляться — відкашлюватися, -лятися, хрякаться, відхрякаться.
- Откидать, откинуть — відкидати, -кинути, обкидати, обкинути; відгортати, -рнути.
- Откипать, -пѣть — перекипати, -п'іти.
- Откладной—закотистий.
- Откладъ — відволока, відрочення.
- Откладывать, -жить (часть) — надкладати, надкласти; (затягивать) отягаться, отягаться, відволікати, - локти; відрочувати, -чити; випрягати, -гти (лошадей).
- Откланиваться, -нягься — прощатися, попрощатися.
- Отклеивать, -клеить — відліплювати, -пити.
- Отклейка—відліпка.
- Откликаться, -кнуться — відгукатися, -кнутися.
- Откликъ—відгук, відклик.
- Отклоненіє—відхилення.
- Отклонъ—відхил.
- Отклонять, -нить — ухилити, -лити, відхилити, -лити, відраджувати, -радити; усувати, усунути.
- Отклоняться, -ниться — відхилятися, нахиллятися, -литися; усуватися, ухилитися.
- Отковыривать, -рнуть — уколувати, -лупати, -лупнути; улуплювати, -пити, укорювати, -пнути, надколупувати, -пнути.
- Откозыривать, -рять — світкувати, висвіткувати.
- Отколачивать, -лотить — відбивати, -бити; лупцювати, відлупцювати.
- Отколь—звідки.
- Откомандированіє — відрядіння.
- Откомандировывать, -рывать — відряжати, - дити, виправляти, виправити.
- Откопаніє—відкопання.
- Откормка—годівля.
- Откормленный—відгодований, кормний.
- Откосъ—укіс, убіч.
- Откровеніє—відвертя.
- Откровенно, прямо—відверто, навіпрямки, навіпрямець, навіпростець, навіпрошки, навіпрачки.
- Откровенный—відвертий, непотайний.
- Откраивать, откроить—украювати, -аяти, закраювати, -аяти.
- Откручивать, -крутить — відкручувати, -крутити.
- Открывать, -крыть — відкривати, -крити; дверь-відчиняти, розчиняти, -нити двері; глаза — росплющувати, щити очі; ротъ-ростуляти, лити рота; книгу-розгортати, -рнути книжку; пальбу-почати стріляти; тайну-виявити таємницю; лавку-заложити крамницю.
- Открытие—винайдення, винахід, винахідка; виява.
- Открыто — відверто, уявки, некриючися, привселюдно.
- Открытка (письмо)—листівка.
- Открытый—відвертий; (о воздухѣ) вільний; (о полѣ) чистий; (о врагѣ) явний.
- Откуда, нар.—звідки, відки, звідкіль, звідкіля; де; союзъ-через що.
- Откупать, -пить — відкупляти, -пити; викупляти, -пити.
- Откупной—орендований,

- Откупоривать, -рить — відкорковувати, -кувати.
- Откупорка—(бутылокъ) відкоркування, (ящиковъ)—распакування.
- Откупщикъ — посесор, орандарь; -винный—пропінатар.
- Откупъ— посесія, оренда; -винный—пропінакія.
- Откусывать, -силь — відкушувати, -силь.
- Откушать — поїсти, попити; покуштувати.
- Отлагательство — відрочення, відволока.
- Отлагать, -ложить — відділяти, -лити; відкладати, -класти, відрочувати, -чити, відволікати, -локти, відтягати, -гти; -ся—відкладатися; відпадати, -пасти; відлучатися, -читися; осідати, осісти.
- Отламывать, -ломать, -ломить — чахати, відчахати, чахнути, відламувати, -ламати, -ломити.
- Отлежать, -лечь — осідати, осісти, легшати, полегшати.
- Отлеживать, -жать — перележати, перележати; -ся—вилежуватися, -жатися.
- Отлетать — відлітати, летіти, -линати; (съ шумомъ) фуркати.
- Отлетный—перелітний.
- Отлетъ—відліт, виліт.
- Отливать, лить — відливати, -лити; (изъ металла) сипати, виливати, -лити; (разн. цвѣтами) мінитися.
- Отливка—відливання, відлив; (изъ металла) сипання.
- Отливной—(изъ металла) сипаний, литий; виливний.
- Отливокъ—виливок.
- Отливистый (о цвѣтѣ)—селезистий, мінливий.
- Отливщикъ—ливарник.
- Отливъ — (изъ металла) сипання; (геогр.) відплив; поблиск (цвѣтної).
- Отличать, чить — відрізняти, розрізняти, -нити: відзначати, -чити; -ся - розрізнятися, відрізнятися: відзначатися; різнитися в чому; звертати на себе увагу.
- Отличительный, о—відмінний, відрізняльний, різнитний, о.
- Отличие — відміна, різниця; відзнака.
- Отлично—(различно) відмінно, різно; (превосходно) чудово.
- Отличный — відмінний; чудовий.
- Отлогій—спадистий, розлогий, походиистий, (и длинный) потяглий.
- Отложение—відпад, фус, хвус, (геолог.) відклад, (рѣчн.) наплинок, наплин.
- Отложной—закотистий, заочистий, виложистий.
- Отломокъ—уломок, зламок.
- Отломъ—злом, відлом.
- Отлупливать, -пить — відколувати, -пати; відчухрати, відлупцювати.
- Отлучать, чить — відлучати, -чити.
- Отлучаться, -читься—відгожатися, відгодитися; (на короткое время) відвихатися, -вихнутися.
- Отлучение—відлука.
- Отлучительный — відлучальний.
- Отлучка—відгода.
- Отлыгаться, отолгаться — відбріхуватися, -брехатися.
- Отлыжка—відбріхування.
- Отлынивать, манкировать — одникувати, уникати, ухилятися.
- Отлѣплять, -пить — відліпляти, -пити.
- Отмаливать, -лить — відмолкувати, -лити.
- Отмалывать, -молоть — відмелювати, -молоти.
- Отманивать, -нить — відналжувати, -надити, відваблювати, вабити.
- Отмахивать, -хать, хнуть — відмахувати, -хати, -хнути, відганяти, відігнати; відрубувати, -бати, відтинати, -тяти; учистити, ушкварити.
- Отмачивать, -мочить — відмочувати, -чити.
- Отмашка — відмах; (манишка, коей отмахиваютъ при встрѣчѣ рѣчн. судовъ) майнівка, майтала.
- Отмашь — відліг; на отмашь—на відліг.
- Отмежеваніе — (земли) помір; відмежування.

Отмежовувать, -жераць — міряти, зміряти; відмежовувати, жувати.
 Стмелистый — замілюватий, мілкий
 Отмель—заміль, мілина.
 Отмерзать, знуть — відмерзати, мерзти.
 Отместка—помста.
 Отметать, мести — замігати, мести.
 Отметать, -тнуть — відкидати, кинути.
 Отмокать, мокнуть — відмокати, мокти.
 Отмораживать, розить — відморозувати, розити.
 Отмщать, отмститъ — мститися, помститися (на кому), віддячити, відплатити (кому).
 Отмщение — помста, віддяка, відплата.
 Отмывать, мыть — відмивати, мити; (бѣлье) відперати, відіпрати; підмивати, мити.
 Отмыкать—(горе) перебідувати; (лень) почесати.
 Отмычка, механ.—витрих.
 Отмѣна — знесення, скасування.
 Отмѣльный, о - відмінний; виборний, о.
 Отмѣнять, -нить — касувати, скасувати, зносити, знести.
 Отмѣривать, -рять, -рить — відміряти, міряти, міряти, надміряти.
 Отмѣръ—відмір.
 Отмѣтить (покрыть значками, мѣтками)—зозначити.
 Отмѣтка—(замѣтка) нотатка; (признакъ) прикмета, знак, ціха, зазначка.
 Отмѣчать, тить — зазначати, чити; намѣтитъ назначати, назначити; (записывать) нотувати, занотувати; (знаками) обзначати, чити.
 Отмякнуть — зм'якти, розм'якти.
 Отнесение—віднесення, віднесення.
 Отнимать, отнять — уймати, уймати, уняти, віднімати, няти, забирати, брати, згарбувати, згарбати.
 Относительный, о — відносний, о.
 Относить, -нести — відносити, заносити, занести; засто-

совувати, -сувати.
 Относится — відноситися, стосуватися, мати з'язок з чим; (къ кому, чему) ставитися (до кого, чого), належати до; удаватися, удатися до.
 Отношение — стосунок; (дѣловая бумага) завідомлення; отношенія відносини, ставлини; взаимныя взаємнини; въ отношеніи-з погляду.
 Отнынѣ—відтепер.
 Отнѣживаться, отговариваться, стбояриваться — охараскуватися, відмовлятися, мовитися.
 Отнюдь—в жаднім разі, зовсім, нічого.
 Отнятие — віднімок; відруб, відрубана.
 Отобраніе—вибірання.
 Отобѣдать—пообідати.
 Отовсюду—зусіль, звідусіль, з усіх боків.
 Отогрѣваніе—відгріванка.
 Отогрѣвать, грѣть — відгрівати, гріти.
 Отодвигать, -двинуть — відсувати, сунути.
 Отозваніе—відкликання.
 Отолочь—стовкти.
 Отомститъ—помститися пімстити.
 Оточки—вишкварки.
 Отопленіе—опал, отопка.
 Отоплять, пить — опаляти, опалити.
 Отопрѣвать, прѣть—відволо-жуватися, житися.
 Оторопѣлый, о--тороплений.о.
 Оторопѣть—стуманіти, сторопитися, оторопатити, отетеріти, отетеніти.
 Оторочка — облямівка, (мѣховая на тулупѣ) иршлиця.
 Отосланіе—відіслання.
 Отохотить — знеохотити, віднадити.
 Отощальность — охляпість, захлялість.
 Отощальный—охлялий, захлялий.
 Отощать — охляпнути, охлясти охлянути, охрянути.
 Отпадать, -пастъ — відпадати, пасти; відколупуватися, пнутися.
 Отпаденіе—відпад; відступ.
 Отпадышъ—падалиця; сніговина.

Отпавать—Отпускать.

- Отпавать, -павать — відлістовувати, -тувати.
- Отпавать, -поить — випоювати, -поїти; відпоювати, -поїти.
- Отпайка — відлютування.
- Отпалзывать, -ползать — відлазити, -лізти.
- Отпаривать, -парить — напарювати, -рити; (въ банѣ) парити, випарити; (высѣчь) шпарити, вшпарити.
- Отпарывать, -пороть — відпорювати, -роти.
- Отпахивать, -пахать — відорювати, -рати.
- Отпечатокъ — одслід, одзнак, (оттискъ) відбиток; познак, знак.
- Отпечатывать, -тать — друкувати, видрукувати, відбивати, -бити, витискати, -тиснути.
- Отпивать, -пить — надпивати, -пити.
- Отпиливать, -лить — відпилювати, -ляти.
- Отпирание — відмикання.
- Отпирательство — відмага, відрікання.
- Отпирать, -реть — відмикати, відімкнути.
- Отпираться, -реться — відмикатися; (не признаться) за таюватися, затаїтися, відмагатися, могтися, відрікатися, -ректися.
- Отпировать — відгуляти; відбенкетувати.
- Отписка — відпис.
- Отписывать, -сать — відписувати, -сати.
- Отпихивать, -хать, -хнуть — відпихати, -хнути, відіпхнути.
- Отплата — відплата, віддяка.
- Отплачивать, -платить — відплачувати, -тити; віддячувати, -чити.
- Отплевываться — спльовувати.
- Отплескъ — випліск, відплюск.
- Отплетать, -плесть — відплітати, -плести; виплітати, -плести.
- Отплывать, -плыть — відпливати, -плинути.
- Отплясывать, -сать — відтанцювати, -цювати; витанцювати, -цювати.
- Отполировать — виполірувати, вшліхувати.
- Отполосовать — відшмагати.
- Отпорный — відпорний, одсічний.
- Отпорь — одсіч, опір.
- Отпорхнуть — відлинути.
- Отпоститься — відпостувати.
- Отпотѣть — спітніти; випотіти.
- Отгоясать — відперезати.
- Отправитель, -ница — пересильник, -ця.
- Отправление — (кого-либо) виправа, виряжання; (чего-либо) пересилання, пересилка; обов'язностей, повинностей - відбуток; служебн. обов'язностей — урядування, справування.
- Отправляют, -вить — виправляти, -вити, відряжати, -дити; пересилати, -слати, відсилати, відіслати; відбувати, -бути; служебн. обов'язності-урядувати, справувати.
- Отправляются, отправятся — вибіратися вибратися, виїздити, від'їздити, -їхати, рушати, вирушити, виряжатися, вирядитися, манжати, поманжати.
- Отпраздновать — відсвяткувати.
- Отпроситься — відпроситися.
- Отпруживать, -дить — відгачувати, -тити.
- Отпрыгивать, -гнуть — відскокувати, -скочити, відстрибувати, -бнути.
- Отпрыскивать, -снуть — відбризкувати, -знути; пароститися, бростатися.
- Отпрыскъ — парост, парость, брость, пагін, відросток, бросток; (молодые побѣги) намолодь.
- Отпрягать, -прячь — випрягати, -гти.
- Отпугивать, -гнуть — відстрашати, -шити, відполохувати, -шити, сполохувати, -шити.
- Отпускать, -стить — пускати, відпускати, випускати, попускати, -стити; виправляти, -вити, вивозити, -везти; видавати, -дати; (волосы) запускати, -стити; дарувати, подарувати, вибачати, вибачити; нагостряти, -рити; въ долгъ — давати набір; о моревѣ — звільнити.

- Отпускная—вільний лист.
 Отпускной—(отпущенный) урльопований; (билетъ)—урльопас; (о товарѣ — отвозной) вивозовий.
 Отпускъ—відпустка, урльоп; вивіз, видача; чорнетка (копія дѣлов. бумаги.)
 Отпутывать, -тать — расплутувати, -тати.
 Отпущение — відпуст, відпущення, розгрішення.
 Отпущенникъ, -ца — визволенець, ниця.
 Отпѣвать, -пѣть — відспівувати, -вати.
 Отработка—відробок.
 Отрабатывать, -тать — відробляти, -бити.
 Отрава—отрута, трутка, отрова, трійка, трутизна, трутина, трутівка; (для рыбъ)—труйка, трійка.
 Отравитель, -ница — трутник, -ця, отруйник, -ця.
 Отравление—отруя, затруя.
 Отравлять, -вить (кого) — затруювати, затруїти, отруювати, -їти.
 Отрада — відрадість, вірада, відрадність.
 Отрадный, о — відрадісний, о.
 Отражать, -зять (ударъ, свѣтъ) відбивати, -бити; (цвѣтъ) віддавати, -дати.
 Отражаться, -зяться — відбиватися, -битися; (въ водѣ) відкидатися, -кинутися.
 Отражение—відсіч, відпір; відбиванка, відсвіт (свѣта); відкид (въ водѣ).
 Отрасль—(отпрыскъ) парость, брость, пагін, відросток, бросток; (отрогъ горы) віднога; (науки) галузь.
 Отребіе—вибірки, негідь.
 Отрезвление — витверезіння; (отъ сна)-продрухання.
 Отрезвлять, -вить — тверезити, витверезувати, -зити.
 Отрекаются, речья — зрікатися, зректися, заперещатися, заперетитися; відступати, -пити від; цуратися, відцуратися від; (отъ престола) складати, зложити (корону).
 Отрепанный—страпатий.
 Отрелье—струп'я, страпки, курначья, лахи; лахман, лахманка, лаха, лах, канцур.
 Отречение — зречення; відцурання; (отъ иска, тяжбы) відступ.
 Отрицание — заперечення, негування.
 Отрицательный, о — заперечний, відмовний, негативний.
 Отрицать — заперечати, відмовляти, негувати.
 Отрогъ—віднога; (оврага)-вибалок.
 Отродье—кодло; накоренок.
 Отроекъ—парій
 Отроковица—дівча.
 Отрокъ—хлоп'я; слуга, челядник.
 Отростать, -рости — виростати, -рости.
 Отростокъ — парость, накоренок; (у вьющихся растений) павороз; (роговой надкопытный у двухкопытныхъ) прапірка.
 Отроческій—хлоп'ячий.
 Отрочество—хлоп'яцтво.
 Отрубать, -бить—утинати, утнути, утяти, відрубувати, -бати, повідрубувати, цюкати, уцюкнути, усікати, -кнути.
 Отруби—висівки; мелкіе — межисітка.
 Отрубокъ — утинок, оцупок, рубанець, цурупалок, цурпалок, цурпалка.
 Отрубъ (поперечное сѣчение) — перетинок.
 Отрывать, оторвать — уривати, увірвати, урвати.
 Отрываться, оторваться—уриватися, увірватися, урватися.
 Отрывать, отрыть — відкопувати, -пати, вигрібати, вигребти.
 Отрывистость — уривчастість.
 Отрывистый, о — уривчастий, о.
 Отрывной—уривний, відривний.
 Отрывокъ—уривок.
 Отрывочный, о—уривковий, о.
 Отрыжка—нахта.
 Отрѣзание—відрізання, відкраяння.
 Отрѣзной—відкраяний; відтятий, утятий.
 Отрѣзокъ—утинок, укравок, урізок; (дерева) надібо;

- (земли) скиба; (мяса) кришеник.
- Отрѣзь—розріз, переріз; шмат, утин.
- Отрѣзывать,-зять — утинати, утнути, утяти, відкравати, -краяти, урізати, урізати, укравати, украяти, учикрижити, устригти; (кусище) отчемесувати.
- Отрядъ—(изыскательскій) партія; (военн.) загін; (развѣдочный) чамбул; (войска на вербованный) затыг; (назначен. для стражи) чата.
- Отрясать,-трясти — трусити, струсити.
- Отрясываніе (плодовъ съ дерева) струс.
- Отряхивать,-ся-унуть,-ся — обтрушувати, обтрусити, -ся.
- Отсаживать,-садить — пересажувати,-дити.
- Отсасывать,-сосать-відсисати, відіссати.
- Отсвѣтъ—відсвіт.
- Отсвѣчивать—відсвічувати.
- Отсельъ—звідси; відтепер.
- Отсидживать,-сидѣть — відсиджувати,-сидіти.
- Отскабливать,-скоблить — відскрѣбати, скрѣбти, відскромажувати,-мадити.
- Отскочить, вернуться—змикнути.
- Отслуживать,-жить — вислужувати,-жити; відправляти, -вити (литургію); відслужувати,-жити.
- Отслушивать,-шать—вислухувати,-хати.
- Отсовывать,-сунуть — відсувати,-сунути.
- Отсовѣтчикъ—відрадник, розрадник.
- Отсовѣтывать — розраювати, розраяти, розраджати, розрадити.
- Отсрочивать,-чить — відрочувати,-чити.
- Отсрочка—відрочення.
- Отставать,-стать—відставати, -стати, відбиватися,-битися; уступати,-пити кому в чому; відступати, -пити, усуватися, усунутися; відставати,-стати, відпадати, -пасти, відлипати, -липти; спізнатися, -нитися; идя —отягатися.
- Отставка—абшит, відстава.
- Отставляют,-вить — в дсувати, -сунути; (отъ должности) -відставляти,-вити, скидати, скинути.
- Отставной—абшитованній, відстановний.
- Отстаивать,-стоять — отстоювати,-яти; -ся-устоюватися, -ятися, уцологати.
- Отсталый—відсталий.
- Отстанавливать,-новить — зупиняти, нити.
- Отстегивать,-гнуть-відпинати, -п'ясти, відстѣбати, бнуги.
- Отстегивать, отстегать (кнутомъ)—батожити, вибатожити, шмагати, одшмагати, пошмагати, обшмагати.
- Отстой - фус, хвус.
- Отстоящій—відлеглий.
- Отстрадать—витерпіти.
- Отстраивать,-строить — відбудувати,-дувати.
- Отстраненіе—відсторона, усунення, відстанова.
- Отстранять,-нить — відстороняти,-нити; відстановляти, -вити; усувати, усунути, відхиляти,-лити.
- Отстричь—устригти.
- Отстрѣливаться — відстрелюватися.
- Отступать,-пить—відступати, -пити.
- Отступаться, отступиться—одступатися, одступитися.
- Отступая (шагъ за шагомъ) — поступцем.
- Отступление—відступ.
- Отступникъ,-ца—перевертень, перекинчик, -ця, перекинець,-ниця,-перекидько.
- Отступнический — перекинчицький.
- Отступничество — перекинчицтво.
- Отступное—відчїпне.
- Отсудить—випозивати, висудити.
- Отсутствіе—відсутність.
- Отсутствовать—не бути.
- Отсутствующій—відсутній.
- Отсушить—висушити.
- Отсчитать—улічити, відррахувати.
- Отсылать, отослать — відсилати, відіслати.
- Отсыпать, отсыпать — надсипати, надсипати.

- Отсыпаться, отспаться — висиплятися, спатися.
- Отсыпка — надсип.
- Отсыпной — відмірянній.
- Отсырѣлый — липкий, від охлий.
- Отсырѣть — відвохти, відвологнути, відволожитися, відвохнути, змокравіти, змокрити, звохчіти.
- Отсыхать, сохнуть — усихати, усохти, повсихати.
- Отсѣвать, сѣять — відсівати, пересівати, сїяти.
- Отсѣвъ — відсїв.
- Отсѣдина — розколина.
- Отсѣкать, сѣчь — усікати, усікти.
- Отсѣкъ — утинок; (въ суднѣ) засік.
- Отсѣченіе — відрубання.
- Отсюда — відси, звідси, відціля, звідціля; з цього.
- Оттаивать, таять — відтавати, танути.
- Отталиа — таловина.
- Отталкивать, толкнуть — відпихати, хнути; відтручати, трутити.
- Оттапывать, топтать — відтоптувати, тати.
- Оттаскать — натягати, вичубити, вискубити.
- Оттаскивать, щить — відтягати, гти, відволікати, локти.
- Оттачивать, точить — загостриати, рити.
- Оттаявший — талий.
- Оттепель — росталь, роспари, відліж, відлига, відволога, відволода, відволож.
- Оттерebить — віддерти.
- Оттереть — відтерти.
- Оттиснуть, (отпечатать) — вибити, відбити, видрукувати.
- Оттискъ — відбиток.
- Оттого — тим, тимто, того, тому, через те, для того.
- Оттолѣ — звідти.
- Оттопыривать, рить, ся — випинати, п'ясти, ся; губи — закомплювати, лити губи.
- Отторгать, гнуть — відривати, відірвати; відлучати, чити.
- Отторженіе — відлука.
- Оттуда — звідти, відти, відтіль, відтіля.
- Оттухнуть — стухти.
- Оттѣнять, нить — тінювати, тінити.
- Оттушевать — відтушувати.
- Оттѣнка — тінювання.
- Оттѣнокъ — відтінь.
- Оттѣснять, снить — відпирати, відпхнути, відкидати, відкинути.
- Оттягивать, гать — випозивати.
- Оттягивать, нуть — отягати, отягти.
- Оттяжка — відволока, тяганина; (снасть) — вуси.
- Отужинать — повечеряти.
- Отупѣлый — ступілий.
- Отупѣть — ступіти.
- Отуречивать, чить — турчити, потурчити.
- Отуречиваться, читься — турчитися, потурчитися.
- Отутюжить — відпрасувати.
- Отучать, отучить — відзвичаювати, чаїти; віднаджувати, надити.
- Отучиѣть — погладшати.
- Отхаркаться — схрякатися.
- Отхватывать, тить — відтинати, тяти; затинати, затнути, устригти, ушкварити.
- Отхлебнуть — сьорбнути.
- Отхлестать — вихльостати, напірити.
- Отхлынуть — відринути.
- Отходить кого — відхаяти кого.
- Отходить, отойти, — відходити, відійти; відступати, — пити; кидати, покинути; конати, сконати; відставати, стати; відмерзати, мерзти; (о плодахъ, овощахъ) минатися, минутися.
- Отходная — відхідна.
- Отодчивый — відхідливий.
- Отходъ — відхід; кінець.
- Отхожий — (промыселъ) назаробітній; (мѣсто) відхідник.
- Отхотѣться — відхотітися, перехотітися.
- Отцарствовать — перещарювати.
- Отцѣтать, цвѣсть — перецвітати, перецвісти, перецвітувати.
- Отцеубійца — батькогубець.
- Отцовскій — батьківський, отцевий, отцевський, отцький.
- Отцѣживать, отцѣдить — відціжувати, дити; надточувати, надточити; зціджувати, зцідити.
- Отцѣплять, пить — відчіпляти, чепити.

Отчалювати, -лити — відпливати, -плити.
 Отчалъ — відплив.
 Отчасти — подекуди, почасти.
 Отчаяються, яться — распачувати, распачити.
 Отчаяніе — распач, роспука.
 Отчаянный — безнадійний, безпорадний; очайдушний, навісний, шалений, сміливий, запеклий.
 Отчего, нар. — чого, чому, чом; союз — через що, а через те, тим то; то — чогось, чомусь.
 Отчеканивать, -нить — карбувати, викарбувати.
 Отчеркивать, -черкнуть — відзначати, -чити.
 Отчерпывать, -черпнуть — начерпувати, -пнути.
 Отчерчивать, -ртить — відрисовувати, -сувати.
 Отчество — прізвище по батькові.
 Отчетливый, о — виразний, о; докладний, -о.
 Отчетный — звітний, справоздавчий; відповідальний.
 Отчетъ — звідомлення, звіт, справоздання, перелік.
 Отчина — батьківщина, вітчизна.
 Отчим — вітчим.
 Отчисление — відлічування, відраховування.
 Отчислять, -лить — відлічувати, -чити, відраховувати, -хувати.
 Отчитывать, -тать — відчитувати, -тати; відшіптувати, -шептати; вимовляти, вимовити, зробити нагану.
 Отчитываются, -таться — (составлять отчетъ) справоздавати, -здати, звітувати, по звітувати.
 Отчуждать, -дить — вивлащати, вивластити, ускарбовлювати, -бовити.
 Отчуждение — вивлащення, ускарбовлення.
 Отшатнуться — ухитнутися.
 Отшельникъ — безлюдник; ця, самітник, -ця, пустельник, -ця.
 Отшельнической — відлюдницький, пустельничий.
 Отшествие — відхід.

Отшибать, -бить — відбивати, -бити.
 Отшивать, -шить — відшивати, -шити; віддирати, -дерти.
 Отшлепать — відляпати, вихльостати.
 Отшлифовать — вишлихувати.
 Отштукатурить — потинькувати.
 Отшучиваться — жартами викручуватися.
 Отщелкать — відлугити, відчухрати; нагану зробити.
 Отщелкать — переляскати; (о солов'ї) перетьохкати.
 Отщемлять, -мить — прищипувати, -кнути.
 Отщеленецъ — відкинчик.
 Отщепенство — відкиччицтво.
 Отщеплять, -пить — чахати, відчахнути, відколювати, -лоти.
 Отщепокъ — тріска, скалка.
 Отъ — від, з.
 Отъемлемый — відніманий.
 Отъедать, -ѣсть — з'їдати, з'їсти; відгризати, -гризти.
 Отъедаться, -ѣсться — гладчати, погладчати.
 Отъездъ — від'їзд, виїзд.
 Отъезжать, -ѣхать — від'їздити, виїздити, -їхати.
 Отъявленный — неприторений.
 Отыгрывать, -грать — відгравати, відіграти.
 Отыскивать, -скать — вишукувати, відшукувати, росшукувати, кати.
 Отяготительный, о — сутужний, сутяжний, о.
 Отяготѣть — отяжити, обважніти.
 Отягощать, -тить — стяжати, отяжити, обтяжати, -жити, тяжити, утяжати, обважувати, обважити.
 Отягощение — завага, обтяження, утяження; (притѣсненіе) налога.
 Отяжелѣть — отяжати, обважніти.
 Офицерскій — офіцерський.
 Офицеръ — офіцер, старшина.
 Официальный, о — урядовий, о.
 Оханіе — охи, ухи.
 Оханка — сберемок, жмут, жмак.
 Охать, -стонать — кригнати, охати; жаловаться — охтіти.
 Охватывать, -тить — обіймати, няти; засягати, гти; збагнути (умомъ); (о страхѣ)

- ошанути; (обвивать) перелитувати, перелитати.
 Охладительный—остудный.
 Охлаждать, -дѣть—холонути, охолонути, похолонути, охолоти; озимніти; байдужніти, збайдужніти.
 Охлаждѣлый—охопый.
 Охлаждать, -дѣть—охлаждувати, -дѣти; похолодити, охолодити, остуджати, остудити; -ся—холонути, прохолонути, прохолоджатися, прохолоджуватися, прохолодитися, нахолоджуватися, -лодитися, нахолонути.
 Охлаждение—охолода; збайдужніння.
 Охлопки—коччя; клак; раст *Stallice lalifolia*—кироман, кірмак.
 Охлопье—кочча.
 Охмелить—захмелити.
 Охмелѣлый—підпилий.
 Охмелѣть—упитися.
 Охлаживать—холодити.
 Охлащивать, -стѣть—см. Кастрировать.
 Охорашивать, -ся—джеджулити, -ся, чепурити, -ся, причепуряти, -ся, хорошити, -ся.
 Охота—хѣть, охота; улови, полквання, погуляння; мисливство, стрѣлецтво, ловецтво.
 Охотиться—полюсвати.
 Охотникъ—стрѣлецъ, мисливецъ, польованецъ, ловець; желающій, -щя—охотун, -туха.
 Охотничій—стѣлецкий, мисливський, ловецький.
 Охотно—охоче, охѣчно, залюбки, зохотою, радодячно.
 Охотный—ухѣтний, охочий.
 Охра—вохра.
 Охрана—охорона; сторожа.
 Охранение—охорона.
 Охранитель, -ница—сторож, охоронник, -ця.
 Охранительный—охоронный.
 Охранный—охоронный.
 Охранять, -нить—охороняти, -нкти, стерегти, устерегти, пильнувати, допильнувати того, ховати, заховати.
 Охриплость—хриплість.
 Охриплый—хриплий.
 Охромѣть—окривіти.
 Охулить—заганити, огудити, зганити.
 Охулка—погудка, догана.
 Охы ахы!—ох! оле!
 Оцарапывать, -пать—обдряпувати, обдряпати, задернути, удряпнути.
 Оцѣнение—цінування.
 Оцѣненный—цінований.
 Оцѣнивать, -нить—цінувати, оцінувати, уцінувати, таксовати, утаксувати.
 Оцѣнка—цінування, обцінка, зацінка; имущества для аукціона-поціновка.
 Оцѣпѣвать, -нѣть—прикипати, прикипѣти, заціпнути, заціпити.
 Оцѣпѣлый—одублий, заціпый.
 Оцѣпѣние—одублѣсть, заціпность.
 Оцѣпление—оточення.
 Оцѣплять, -пить—оточати, -чѣти; обчепляти, -пиги.
 Очагъ—огнище; (въ землѣ, въ сѣняхъ или на дворѣ) кабиця.
 Очарование—чари, мана, ома, на, урок.
 Очарователь—чарівник.
 Очаровательница—чарівниця, чарівка.
 Очаровательный—чарівный, чарівничий, чарівницький.
 Очаровывать, -ровать—зачаровувати, зачарувати, чарувати, учарувати.
 Очевидецъ—самовидецъ.
 Очевидно—наочне, очевидьки, очевидячки.
 Очевидный—наочный, очевидный.
 Очеловѣчиться—полюдніти.
 Очень—дуже, вельми.
 Очепъ (въ колодцѣ)—звід.
 Очервивѣть—почервивіти.
 Очередной—черезний, черговий, рядовий.
 Очередь—ряд, черга.
 Очеркъ—нарис, зачерк, зарис; шкѣц.
 Очернить—почорнити; обмо-вити, обгудити.
 Очерствѣть—зачерствіти.
 Очертаніе—зарис, рисунок.
 Очерчивать, -нить—зарисовувати, -сувати.
 Очески, вычески—павон, пачѣски.

Очинивать (перья, карандаши)—темперувати, затемперувати.
 Очинка—темперованка.
 Очистительный—чистовний.
 Очистка—вичистка; (желудка)—прочистка.
 Очитокъ пестролистный, раст. *Sedum aspe*—мошнач.
 Очищать, - сть — очищати, очистити; (прибирать) опрятувати, опрятати; дорожки въ саду—грасувати; овчину отъ мездры — пляшувати; прудъ отъ ила—шлямувати; отъ шелухи—теребити, опихати; кого отъ грѣховъ — розрѣшити кого.
 Очищение—очищення.
 Очки—окуляри.
 Очко—брунька (у растений); вічко (въ картахъ).
 Очковая змѣя—окулярник.
 Очная помощь, раст. *Euphrasia officinalis*—очанка.
 Очнуться—прокинутися, очуняти, очикнутися.
 Очумѣть—зачуміти, очманіти, очамрїти.
 Очутиться—опинитися.
 Ошалѣвшій — чмелений, чмалений, шалений, очманілий, ошалений.
 Ошалѣть,—очманіти, очамрїти.
 Ошеекъ—ошейок.
 Ошейникъ—нашійник.
 Ошеломить — пришоломити, причмеліти, приголомшити, загутати, обамбурити.
 Ошеломленный — торопленный, приголомшенный, обамбуреный.
 Ошелушить — облускати, облузати; (зерно)—оборотати.
 Ошельмовать—зганьбити.
 Ошибаться,-биться — хибити, схибити, помилятися, - литися; (промахнуться) осковзнутися, огулитися, зблуджувати, зблудити, змилювати, змити.
 Ошибка—хиба, помилка, омилка, обмила, похибка.
 Ошибочный, - о — хибний, омильний, помилковий, похибковий, помилешний, помильний.
 Ошпаривать, - рить — обпарювати,-рити.
 Оштукатурить—обтинькувати.

Ощелачиваться, - лочиться — визолоуватися,-литися.
 Ощетиниваться, ниться — настовбурчуватися, - читися, наїжуватися,-їжитися.
 Ощипывать—общипувати, обскубувати; (битую птицу, свин. тушу) патрати.
 Ощупывание — облапування, лапанья, мацання.
 Ощупь — омац, полат; наощупь—наполат.
 Ощупью—полапки, полапцем, обмацки, омаць, помацки, навпомацки, навполапки.
 Ощутительный,-о — чутливый, -о; дошкульный,-о.
 Ощущать,-тить,-ся — відчувати,-чути,учувати,-чути,-ся.
 Ощущение—відчуття, вчуття.

П.

Па—(въ танцѣ) па; (шутливо) дригулька.
 Пава—пава, павурка, павуриця, павичка.
 Павлика—см. повилика.
 Павильонъ-альтана, альтанка.
 Павіанъ, зоол.—павіян.
 Павлиниться—пишатися, чванитися, пиндючитися, индичитися.
 Павлиній—павовий, пав'яний, павиний.
 Павлинъ, пт.—павур, павич, павук.
 Павлиныя очки, раст. *Aquilegia vulgaris*—орлики, дзвіночки.
 Паводокъ—павідь.
 Павушка—павонька.
 Пагуба-загуба, загубіль, згуба.
 Пагубность—загубність, згубність, шкодливість.
 Пагубный, о—загубний, згубний, шкодливый,-о.
 Падаль—шкадло, стерво, падло, мерша.
 Падать, пасть—падати,упасти; (гибнуть) гинути, загинути; (приходить въ упадокъ) підупадати,-пасти; (о волосахъ) вилазити.
 Падежъ—упаць, упадок, паць, виздих.
 Падежъ, грам.—відмінок.
 Падение—упад.

Падшій—сквалний, квапний, квапливий, ласий до.
 Падубъ, дерево—дсень.
 Падучая болѣзнь—неволя, чорна неміч.
 Падчерица—пасербиця.
 Падшій—упалий.
 Паевой—пайовий.
 Паекъ—пайка.
 Пажить — пастівень, пастівник.
 Пажъ—джура, чура, цюра.
 Пазило—хуганок, уторник.
 Пазить—буртувати, жолобкувати.
 Пазуха—пазуха.
 Пазъ—жолоб, ривчачок; въ бочкѣ—утори.
 Пай—пай, ділениця.
 Пайка—лютування.
 Пайщикъ, -ца—спільник, -ця.
 Пайщина—спілка.
 Пакетный—пакетовий.
 Пакеть—пакет.
 Пакибытіе—новонастання.
 Пакленокъ, раст. *Asper. stre*—чорноклен.
 Пакля—згріб'я, клочья, клак, пачоси.
 Паковать—теркилувати, пакувати.
 Пакостить—капостити, шкодити; псувати, партачити.
 Пакоститься, мараться—мерзевитися.
 Пакостникъ, -ца—капосник, -ця, шкідник, -ця.
 Пакостный—пакісливий, пакісний, капосний, уредний.
 Пакосъ—капость.
 Палата—(дворецъ) палац; палата; казенная—финансова палата; оружейная—збройниця.
 Палатка—намет, шатро; ярмарочная—ятка, таш.
 Палачъ—кат.
 Палашъ—палаш.
 Палевый—ясножовтий.
 Палець — палець; (большой) палюх; безыменный—підме змеець; (перчатки) напалок.
 Полисадникъ—садочок.
 Палисадъ, ограда—обгорода.
 Палитра—палета.
 Палить — палити; шкварити, пекти; стріляти.
 Палица—палетиця.
 Палка—ціпок; кий; большая—ціпура, ціпун, ціпуга, па-

лига, палимон; толстая—мажора; клюка—коцюрга; священническая—патериця; съ рукояткой въ видѣ топора—келеп, топирецъ; (въ плетнѣ)—запрута.
 Паломникъ, -ца — прочанин, -нка.
 Паломничество—проща.
 Палочка—цура, ціпочок, кийочок.
 Палочникъ, раст. *Turpha angustifolia*—рогіз, киях, чакан; *T. latifolia*—султанчик; *Dactylis glomerata*—мітлиця.
 Палуба—чардак, чердак.
 Палубный—чердаковий.
 Палустень—краюха.
 Пальба — стрілянина, стрільнеча, стрільнява; пушечная—гарматнеча.
 Пальма—пальма.
 Пальцеобразный — пальцюватий.
 Пальчик—палюшок.
 Пальшій — жерявий, пекучий.
 Памятливый—пам'яткий, пам'ятущий, тямкий.
 Памятникъ—честень, помник, пам'ятник; остатокъ древности—забуток; придорожный со статуей святого—святець; надгробный—надгробок.
 Памятно—помки, упомки, помок, упомку, помка, утямки, упам'ятку, узнаки.
 Памятный — пам'ятливий, невабутній.
 Память — пам'ять; спомин, згадка; пам'ятка.
 Панель—лиштва; пішоходи
 Папка—поляка.
 Паникадило—свѣтич.
 Панихида—панахида, задушниця, подушеньство.
 Панихидный—панахидний.
 Панический—полячний.
 Панорама—панорама.
 Панталены—штани.
 Пантомима—мига.
 Панцырный—панцерний.
 Панцырь—панцер; черепаший—корито.
 Папа—тато; (римскій) папа.
 Папироса—цигарка, куричка.
 Папиросникъ—цигарник.
 Папиросный—цигарковий.
 Папка—палятурка.
 Папоротникъ, раст. *Aspidium*

- filetmas. Sw. и femina Sw.
 Polypodium vulgare, Pteris
 aquilina, Stratepteris germa-
 nica Wild.—папороть, папе-
 рушина, солодця лісова,
 кочедижник; (древнѣйшій
 видъ) орляк.
 Папскій—папський.
 Папство—папство.
 Пара—пара; рівня.
 Парабола—параболя.
 Параболическій—параболічний.
 Параграфъ—параграф.
 Парадно—урочисто, святко-
 во; ошатно.
 Парадный — (торжественный)
 урочистый, святковий; (на-
 рядный) ошатный.
 Парадь—парада; убір, стрій.
 Паразитъ—чужоїд.
 Паралитикъ—параліжець, па-
 раліжник.
 Параличъ—параліж, паралюш,
 родимець.
 Параллаксъ—паралякса.
 Параллелограмъ—рівнобіжник.
 Параллелопипедъ — рівнобіж-
 ностінник.
 Параллель—рівнобіжник, рів-
 нолижник; порівнання.
 Параллельность — рівнобіж-
 ність, рівнолежність.
 Параллельный — рівнобіжний,
 рівноліжний.
 Парафинъ—парафин.
 Парашка—катеринка.
 Паренекъ—парубіка, парубій,
 парубійка, парубійко, па-
 рубчак.
 Пареніе — ширяння, шугання,
 буюння.
 Пареніе—паріння.
 Парень—парубок, пахолок.
 Пари—застава;—держать—за-
 ставлятися.
 Парикмахерскій — перукарсь-
 кий, цілюрницький, стри-
 жіський.
 Парикмахеръ — перукаръ, ці-
 люрник, стрижі, голяр.
 Парикъ—перука.
 Парильня—парня.
 Парильщикъ, ца — лазнюк,
 -чка.
 Парить—ширяти, буюти, кру-
 женяти.
 Парить—парити.
 Паркетный—тахльований.
 Паркетъ—тахля.
 Паркъ—парк.
- Парламентъ—парлямент.
 Парни (собир.) — парубоцтво,
 парубота.
 Парникъ—тепляк.
 Парнишка—см. Паренекъ.
 Парной—теплий.
 Парный—паристий; двукінний.
 Паровикъ—паровик.
 Паровозный—паровозовий.
 Паровозъ—паровіз.
 Паровой—паровий.
 Пароконный—двукінний.
 Пароксизмъ—перепадок.
 Пароль—слово.
 Паромный—поронний.
 Паромщикъ—перевізник.
 Паромъ—порон.
 Пароперегрѣватель, тех.—па-
 роперегрійник.
 Парораспредѣленіе — паропо-
 діл.
 Парораспредѣлитель—паропо-
 дільник.
 Пароходный—пароплавний.
 Пароходовладѣлецъ—паропла-
 вовласник.
 Пароходовладѣльческій — па-
 роплавовласницький.
 Пароходство—пароплавба.
 Пароходъ—пароплав.
 Партикулярный — приватний.
 Партитура—партитура.
 Партія—партія.
 Парусина—чаймовина.
 Парусинный—чаймовинний.
 Парусить—чаймувати.
 Парусный—чаймовий.
 Парусъ—чайма.
 Парча—злогоглав.
 Парчовый—злогоглавий.
 Парши—шолуді, пархи.
 Паршивецъ — шолудяй, шолу-
 дивець, пархач, торавець.
 Паршивый — шолудивий, пар-
 хатий, шіпавий, торавий,
 миршавий.
 Паршивѣть—шолудивіти, мир-
 шавіти.
 Паръ—пара; (поле) — парина,
 переліг, обліг, толока; (сан-
 ный) парло; жара-млява.
 Пасеніе—паства.
 Пасквиль—пасквіль.
 Паслень, раст. Solanum nig-
 gum—псишка, паслін; S. dul-
 сатага—підтинник.
 Пасмурный, с — похмарний,
 прихмарний, похмурний,
 темрявий, нахмурний, пах-

мурный, хмурный, хмар-
ний, о.
Пасовать—пасувати.
Паспортный—пашпортный.
Паспортъ—пашпорт.
Пассажирский — пассажирный.
Пассажиръ—пасажир.
Пастбище—луговина, попаси-
ще, пасовище, пасовисько;
(огороженное вблизи жилья)
пастівень, пастівник; (бо-
лотистое) поплава.
Паства—парахвіяне.
Пасты—пасты; (въ дорогѣ) по-
пасати.
Пастыла (густое варенье изъ
растертыхъ фруктовъ)—па-
видло.
Пастись (кормиться)—пастися,
жиркувати.
Пасторъ—пастор.
Пастухъ — пастух; овецъ-вів-
чарь, югас, ватажник, гай-
дарь, учар, увчар, чабан;
стада коровъ-чередник, че-
редарь; лошадей-стадник,
стадарь; рогатаго скота
скотарь, чердаш; свиней-
свинарь, свинпас; помощ-
никъ пастуха-підпасач, під-
пасич, підпасок; старшій
пастухъ - отаман, личман,
отагас.
Пастушій—пастуший.
Пастушка—пастушка.
Пастушокъ, пт. *Rallus aquati-*
cus—хорустіль, хорустіль-
ник, хоростіль.
Пастушья сумка, раст. *Capsel-*
la bursa pastoris — очки.
Пастырский—душпастирський.
Пастырство —душпастирство.
Пастырь—душпастир
Пасты—пасты, роззявина.
Пасты—упасты, полягати.
Пастыба—паства, напасочка.
Пасха—великдень; (кулинарн.)
баба, папушник.
Пасхальный—великодній.
Пасынокъ—пасерб, пасербок.
Пася, пасясь—лопаски.
Патока (сахарная) — патока;
свекловичная- маляса.
Патріархъ—патріярха.
Патриотический—патріотичний.
Патріотъ—патр от.
Патронный—ладунковий.
Патронташъ—тарапать, ладів-
ниця, ладунка, кулешниця,
кулешниця.

Патронъ—(зарядный) ладунка;
(въ механикѣ) віблик; (пок-
ровитель) патрон.
Патрулировать—чатувати.
Патруль—чата.
Патрульный—чатовий.
Пауза—зупинка, перерва, павза.
Паузить, рѣчн.—лихтувати.
Паузокъ, рѣчн. — шугалія,
лайба.
Паукообразный — павучастий.
Паукъ—павук.
Паутина—павутиня.
Паутиный—павутиний.
Паучекъ—павучок.
Паучій—павуковий.
Пафъ, межд.—бах, бабах.
паханіе—оранка, орання.
Паханный—ораний.
Пахарский — хліборобський,
рільничий, ратайський.
Пахарь—орач, плугатарь, плу-
гатур, плугач, ратай.
Пахатный — орний, хлібороб-
ний.
Пахать—орати, ралити.
Пахнуть — вїйнути, дмухнути.
Пахнуть (издавать запахъ)—
пахти, душїти, запашїти,
тхнути.
Паховая грыжа—надими.
Паховина—пахвина.
Паховой—пахвовий.
Пахотный—орний.
Пахота—пахїття, нив'я, рілля.
Пахталка—маслянка.
Пахтанье—сколотини, маслян-
ка; (дѣйствіе) збивання.
Пахтать—колотити, збивати.
Пахучесть—запашність.
Пахчій—запашний, духови-
тий.
Пахъ—пахва.
Паче—дужче, більше.
Пачка—пачка; (табаку въ ли-
стахъ)—чумів, пагуша
Пачканіе — каляння, мамулін-
ня, брудніння, базграння,
партачення.
Пачкать—брудити, бруднити,
підити, каляти, багнити,
бешпетити, киринити, баб-
рати, мастити, мамулити,
поганити; (лицо, руки) мур-
зати, (ч.-н. жирнымъ) яло-
зити, смальцювати; (мукой)
борошнити; (краской, жид-
костью) квацювати.
Пачкаться — брудитися, бруд-
нитися, калятися, багнитися.

ся, бибратися, поганитися, умазуватися, песькатися, (о лицѣ, рукахъ) мурзатися.
 Пачкотня — базгранна, таляпанна.
 Пачкунъ, -нья — таляпало, -лка, нехар, нехара, киринник, партач, -чка.
 Паша — баша.
 Пашня — рілля, пахиття.
 Паусный — прасований.
 Паяльникъ — клюхта.
 Паяльница — лютивница.
 Паяльный — лютовный.
 Паяние — лютування.
 Паясничать — блазнувати.
 Паять — лютувати.
 Паяць — блазень.
 Пегась, рыба — сарган.
 Педаль — лаба.
 Пейзажистъ — крайовиста.
 Пейзажъ — крайовид.
 Пекарка — печильница, перепічка.
 Пекарня — хлібопекня.
 Пекагскій — пекарський.
 Пекарство — пекарство.
 Пекаръ — печильник, пекаръ.
 Пеклеванный — питльований.
 Пелена — обрус; укривало; сповиття, сповиток.
 Пеленальный — уповивальний, сповивальний.
 Пеленание — уповивання, сповивання.
 Пеленить, спеленать — повивати, сповивати, повити, сповити, уповивати, уповити.
 Пеленка — пелюшка; -нки-повиття, сповиття.
 Пеленочный — пелюшковий.
 Пелерина — дармови(і)с.
 Пеликанъ, пт. *Pelecanus crispus* — баба, неясить.
 Пельмень — ушко, вушко.
 Пеналь — напірник.
 Пенекъ — пенюк.
 Пентюхъ — штурмак, тюхтій, штурбак, розгамуза, телепало, бамбука.
 Пень — пень, штурпак, корч, прикорень; дуплистый-палуб, палуба; трухлый внутри-ослив; (болванъ) йолоп, бовдур.
 Пенька — коноплі, (для пряжи) — куделя, кудель, куделица, кудівка, пряди(і)во.
 Пеньковый — конопельный; прядивяний.

Пеня — пеня, напасть.
 Пенять — нарікати, ремствувати.
 Пепелиться — попеліти.
 Пепелище — попелище, димовище, домівка.
 Пепель — попіл, спудза.
 Пепельный — мишастий, мишастий, попелястий.
 Первенець — первісток, первак, (дѣвочка) — первістка, первачка.
 Первенство — першість, першенство, перед.
 Первенствовать — первувати, головувати.
 Первинка — першина.
 Первичный — первітний, первісний.
 Первобрачный — первошлюбний.
 Первобытный — первісний, початковий.
 Первожитель — первожителець, первожитець.
 Первозданный — первостворенний.
 Первоисточникъ — перводжерело.
 Первоклассный — первоклясовий; першорядний.
 Первомученикъ — первомучень.
 Первоначало — первопочаток; первопочин.
 Первоначальный — первісний; початковий.
 Первообразъ — первозір, первоотвір.
 Первопутокъ — перевозім'я.
 Первородный — перворідний; (сынъ) — перворідень.
 Первородство — перворідність.
 Первородъ — прарід.
 Перворожденный — перворідний.
 Первосонъ — первосни.
 Первостепенный — перворядний, першорядний.
 Первоцвѣтъ весенній, раст. *Prima veris* — ряст, медяник, ключик; *P. elatior* — оведян.
 Первый — перший; первый, старший, передній.
 Пергаментный — паргаминобий.
 Пергаментъ — паргамін.
 Перебавлять, -бавить — надавати, -дати, переборщувати, -щити, перебирати, -брати.
 Перебалтывать, -болтать — перебовтувати, -бовтати, пе-

реколочувати, - тити; вибіріхувати, вибрехати.
 Перебивать, -бить — вибивати, вибити, повививати; (вдребезги) трощити, перетрощити, товкти, витовкти, перетовкти; (рѣчь) — перехоплювати, перехопити, перепиняти, -пинити.
 Перебиваться, -биться — перебивати, ся, -битися; побитися, потовктися.
 Перебивка — перебивання, пересипання; перебий; перетрує.
 Перебираніе — перебирання; перебори; перебір; переноси.
 Перебиратель, -ница — перебірник, -ця.
 Перебирать, - брать — перебірати, -брати; перебендювати, версдувати; перегортати, -рнути; перетрушувати, -сити.
 Перебираться, перебраться, — забіратися, забратися, перебіратися, братися, переноситися, нестися.
 Перебодать — переколоти.
 Перебой — перебий.
 Переболѣть — виболіти; переслабувати, перехоріти, перехворіти, переболіти.
 Переборка — перебірка; переносини; перегана; пересічка, перетинка.
 Перебороновать — переволоочувати, переволочити.
 Перебороть — перемогти, подужати.
 Переборчивый — перебендюватий, вередливий.
 Переборъ — перебір, перевишка.
 Перебраковать — переганити, перепокідити.
 Перебраниться — перелаятися.
 Перебранка — сварка, лайка.
 Перебрасывать, - бросить — перекидати, перекинути, переметати, - метнути, перемітувати, -метати.
 Перебрасываться, - броситься — перекидатися, перекинутися, перемітуватися, переметатися, пересягнути.
 Перебрести — перечвалати, переплентатися, перелізти; перебрести.

Перебривать, -рить — переоголювати, переоголити.
 Перебродить — перешумувати, змусуватися, переграти, вигратися; виблукати.
 Перебудить — побудити, побуркати.
 Перебушевать — перебурхати.
 Перебивать, -быть — перебувати, -бути, перевертатися, перевернутися.
 Перебѣгать, -бѣжать — перебігати, -бігти; передаватися, -датися, перекидатися, -кинутися; випереджати, -дити.
 Перебѣгъ — пербіг; перекид.
 Перебѣдствовать — перебідка-тися.
 Перебѣжка — пергін.
 Перебѣжчикъ — перекинчик, перекинець, перекидько.
 Перебѣливать, -лить — перебілювати, -білити; вибілити, побілити.
 Перебѣситься — переказитися.
 Переваливать, -лить — перекидати, -кинути; перевозити, -везти; переходити, -йти.
 Переваливаться, -литься — перевалюватися, -литися, перевалювати, перевалити, перекилятися, -литися.
 Переваливаясь — переваги, перехильцем.
 Перевалка — перекидка, перекид.
 Перевалять — перекачати.
 Переваляться — викачатися, вичалятися; переслабувати.
 Переваривать, переварить — переварювати, переварити; травити, перетравити.
 Перевариваться, -риться — переварюватися, -переваритися; перетравлюватися, -витися.
 Переварка — перевари.
 Переведеніе — перевод.
 Перевезеніе — перевіз.
 Переверстывать, -тать — рівнати, вирівнати, плянтувати, сплянтувати.
 Перевертка — переверт.
 Перевертывать, -рнуть — перевертати, -рнути; перекидати, -кинути; перегортати, -рнути; повертати, -рнути; перекручувати, -тити.
 Перевивать, -вить — перевивати,

- перевити, переплітати, -плести, переводити, -вести.
- Перевивка—перевивання, переплітання.
- Перевидѣть—перебачити.
- Перевинтити—пер шрубувати.
- Перевирание—перебрех.
- Перевирать, -врать—перебривувати, -брехати, перекручувати, -тити.
- Переводить, перевести—переводити, перевести; переводити; (литерат.), перекладати, перекласти, (стихами) переспівувати, -співати; виводити, -вести, повиводити; переселяти, лити.
- Переводиться, перевестись,—переводитися, перевестися.
- Переводный—(о книгѣ, статьѣ) перекладний; (о векселѣ) трасований.
- Переводчикъ, -ца—перекладач, -чка.
- Переводъ—(книги, статьи) переклад, перекладання; (стихами) переспів; (съ одной должности на другую) перепосаження; перенесення.
- Перевозить, -везти—перевозити, -зти, поперевозити.
- Перевозиться, перевезтись—перевозитися, перевезтисся.
- Перевозка—перевіз, перевозини, перевози.
- Перевозный—перевозовий.
- Перевозчик—перевізник, перевозець.
- Перевозъ—перевіз.
- Перволакивать, -волочь—переволікати, -волокти, перетягати гти.
- Первоноваться—перехвилюватися, перетурбуватися.
- Первооружать, -жить—перезброювати, -броїти.
- Первооружение—перезброїння.
- Перворачивание—перевертання; перегортання; перелицьовування.
- Перворачивать, -ротить—перегортати, перегорнути, перегортувати; перевертати, -рнути, перекабачувати, -батити, перелицьовувати, -цювати.
- Перворачиваться, перевернуться—перевертатися, перевернутися; перегортатися, -рнутися.
- Перворотъ—переверт.
- Перворотать—перебурчати, перегарчати.
- Первыручка—перевышка.
- Первьѣчить—переуючити, переладувати, перетеркилувати, перевантажити.
- Первьѣчивать, -чать—вінчати, звінчати; -ся—шлюб брати, узяти.
- Первьѣрка—перевірка.
- Первьѣрять, -рить—перевіряти, -рити.
- Первьѣсь—превага, перемога.
- Первьѣшать—вивішати.
- Первьѣшивать, -сить—переважувати, переважати, переважити; перевішувати, -вісити; перемагати, -могти, гору брати; ще раз зважити.
- Первьѣшиваться, ситься—переважуватися, переважатися, переважитися; перевисати, -ся, -снути, -ся перехилитися, -литися.
- Первьѣять—перевіяти.
- Первязка—перев'язування; перев'язка; перепаска; (на пальцѣ)—напалок.
- Первязывать, -зять—перев'язувати, перев'язати; пов'язувати, -зати.
- Первязь—черезплічник.
- Перегаживать, -гадить—перенаскуджувати, -дити.
- Перегаръ—перепал.
- Перегибать, перегнуть, -ся—перегинати, перегнути; перехилити, -лити, -ся.
- Перегибнуть—погинути, вигинути.
- Перегибъ—перегин, перегинання; залім, залом.
- Переглядить—перепрасувати.
- Переглохнуть—поглухти; поглушитися.
- Переглядать—поглядати.
- Переглядка—перегляди.
- Переглядывать, дѣть—перевидлятися, -витися.
- Переглядываться, -нутися—перевидлятися, переглянутися, зиратися, -рнутися, зглядунатися, зглядатися, зглянутися.
- Перегнивать, -нить—перегни-

вати, перегнати, перегнати; вигнати, погнати.
 Перегнившій—перегнилий.
 Перегною—перегною.
 Перегніваюся — перегніваюся.
 Переговаривать,-ривать — переговаривать, переговаривать, перемовляти,-мовити, перебалкати.
 Переговариваться — переговариваться.
 Переговоры—перемовини, розмови.
 Перегонять—перегонять.
 Перегонка—перегонки; хим.-перепускання.
 Перегонный—перегонний.
 Перегонъ—перегон.
 Перегонять, перегнать—переганяти, перегонити, перегнати, випереджати,-дити; хим.-перепускати,-стити.
 Перегораживать, перегородить (стѣною)—перетинати,-тяти, перепинати,-п'ясти, забирати, забрати, перезилити,-лити, перегороджувати,-дити.
 Перегорать,-рѣть — перегоряти, перегоріти, перепалитися, литися.
 Перегоревать — перетужити, пересумувати, перегорювати, пережуритися.
 Перегоркнуть—згіркнути.
 Перегородка — переділка, пересічка, перетика, перило.
 Перегостить—перегостювати.
 Перегребать, перегресть—перегрибати, перегребти, перегортати,-рнути, перегромажувати,-дити.
 Перегружать, зить — перекладати, перекласти, передовувати,-дувати, перевантажувати,-жити.
 Перегрузка—переклад, перекладання, перевантажання, переладня.
 Перегрызать,-грызть — перегризати, перегризти; вигризти, повигризати.
 Перегрызаться—перегризтися.
 Перегрѣть—перегрѣти, перепарити.
 Перегрязнить — побрудити, покаляти.
 Перегубить—вигубити.

Перегудѣть—перегудити.
 Перегуль—перепій.
 Перегулять—перепити.
 Перегущать,-ститъ — перегущати,-стити.
 Передавать,-дать — передавати, передати; (через кого)—ким; (устно, словами) наказувати, -зати, переказувати, зати, переносити, -нести, переповідатися,-віститися чого; віддавати,-дати; пересилати,-слати.
 Передаваться, даваться — передаватися, передатися; переказуватися.
 Передавить — почавити, почавити, видушити, передавити.
 Передарить — передарувати, обдарувати, роздарувати.
 Передатокъ—наддток.
 Передаточный—передавчий.
 Передача—передача; переказ; віддання; наддток; відступлення (свого права).
 Передбанникъ—роздягальня.
 Передвигать,-нуть — пересувати, пересунути,-ся, переставляти,-ставити.
 Передвиженіе—пересув, пересування; войскъ-військовий рух.
 Передвижной — походящий, походящий, походящий.
 Передергивать, передергать—пересмикувати, пересмикати, пересмикнути; шахраювати; скручувати, скрутити.
 Передерживать,-жать — переховувати,-ховати; перетрачувати,-тити; (при работѣ)—перепускати, перепустити.
 Передирать,-драть — передирати,-дерти; пошмагати; передратися—побитися.
 Передникъ—запаска, катран, хвартух, катранець, хвартушина, запінка, запілка, запільчина, завіска; кожаний—шуствал.
 Передній — передній, передній, передній.
 Передняя — передпокій, сіни, передник.
 Передовикъ—напередовець.
 Передовица—провідниця.
 Передовой—передовий, напередовий, передній, начіль-

- Перекашивати, сить — перекошувати, перекосити, викошувати, сити; кривити, покривити.
- Перекидною — перекидний; мостикъ — похідня.
- Перекидывать, - дать, - нуть — перекидати, - кинути.
- Перекипать, - пѣть — перекипати, перекипіти.
- Перекисать, - снуть — перекисати, перекиснути.
- Перекись, хим. — перекис.
- Перекладина — перечка, переклад; (между ножками стола или стула) — обніжок; (для котелка съ пищей) — поварецъ; (на крестѣ) — перехрестя; (въ приставн. лѣстницѣ) — щабель; (чрезъ ручей) — кладка; (подъ потолкомъ) — сволок; (между стропилами) — банта, бантина.
- Перекладка — перекладання; переставка.
- Перекладываніе — переклад, перекладання.
- Перекладывать, - класть — перекладати, перекласти, поперекладати.
- Перекладываться, - класться — переташовуватися, переташуватися.
- Переклеивать, - клеить — переліплювати, - пити.
- Переклеймить — переклейнити, перетаврувати; потаврувати.
- Перекликаніе — перекликання, перегукування.
- Перекликатися, - нутися — перегукуватися, перегукнутися, згукуватися, - кнутися.
- Переклинить — переплішити.
- Перекличка — оклик, окличка.
- Переключатель, элек. — перемикач.
- Переключать, - чить — перемикати, - микнути.
- Перековеркать — перековерсати, перекрутити.
- Перековка — перековування.
- Перековывать, - вать — перековувати, перековати; покувати.
- Перековырять — поколупати.
- Переколачивать, - лотить — перебивати, - бити; выбивати, - бити; потовкти.
- Перекомкать — побгати, пожужити.
- Переконопачивать, - патить — пеглоблювати, - глобити.
- Перекопъ — перекоп.
- Перекоробить — пережолобити.
- Перекоръ — перекоп, суперечка.
- Перекопляться — перекоплюватися, змагатися, сперечатися.
- Перекошина — кошина.
- Перекошиться — скособи́тисся.
- Перекочевывать, - чевать — таборувати, перетаборувати.
- Перекраивать, - кроить — перекроювати, перекроїти.
- Перекраска — перефарбування.
- Перекрашивать, - сить — геремашувати, перемастити, перефарбувати.
- Перекрестить — перехрестити.
- Перекреститься — перехреститися.
- Перекрестный — перехресний.
- Перекрестокъ — перехрестя, перехресток, хрещатик, хрестик, роздоріжжа.
- Перекрещенець, ка — перехрест, - тка.
- Перекрещивать, - крестить — перехрещати, - стити; обхрестити.
- Перекрещиваться — поперехрещуватися.
- Перекривить — покривити.
- Перекричать — перегукати, перекричати.
- Перекройка — перекоп.
- Перекропить — покропити.
- Перекрошить — покришити.
- Перекручивать, - тить — перекручувати, перекрутити.
- Перекрывать, - крыть — перековувати, перековати; покривати, - крити; побити (карту).
- Перекувыркиваясь — перекидом.
- Перекувырнуться — перекабатитися, перекицнути, перекицнутися, перебздикнути.
- Перекудахтать — перековхтати.
- Перекуковать — перекувати.
- Перекумиться — покуматися.
- Перекупать, - пить — перекуповувати, перекупити; викуповувати, - пити.
- Перекупка — перекуп, перекупля.

Перекупной — перекуплений, вкуплений.

Перекупщикъ, - ца — перекупень, перекупник, перекупка.

Перекусать — покусати.

Перекусывать, сить — перекусывать, перекусити; під'ідати, під'істи, підживитися, перехамнути.

Перекутывать, - тать — перетушковувати, кувати.

Перелазить — перелазити; вилазити.

Переламывать, - мить — переламувати, переломити; поламати.

Переламываться, переломиться — переламуватися, переломитися.

Перелаять — перегавкати.

Перелегать, перелечь — перелягати, перелягти; перевертаться, - рнутися.

Перележалый — злежалый.

Перележать — перележати, відлежати; - ся — злежуватися, - жатися.

Перелетать, - тать — перелітати, перелітати, перелітнути; (сразу) герешугнути.

Перелетный — перелітний.

Перелеть — переліт.

Переливание — переливки.

Переливать, - лить, — переливати, - ляти, пересипати, - сипати, переточувати, переточити.

Переливаться, - литься — переливатися, перелитися; цвѣтами, краками — хрястіти, деліти.

Переливка — переливання.

Переливной — переливний.

Переливчатый — селезнистый, хрястливый.

Переливь — перелив.

Перелизывать, - зать — вилизувати, - зати; повилизувати.

Перелиневать — переглювати.

Перелинялый — вилинялый.

Перелистывать, - стать — перегортати, - рнути.

Перелицевание — лицювання.

Перелицовывать, - вать — перелицовувати, перелицювати.

Переловить — пловити, вилловити.

Переложение — переклад, перекладання.

Перелой, мед. — капачка, наконецник; раст. *Parnasia palustris* — білозор, гадай зілля.

Переломъ — злам, полом, залім, залом; (въ болѣзни) пересилення.

Перелущить — полускати, полузати.

Перелѣзать, - зть — перелазити, перелізти.

Перелѣсокъ — переліс, перелісок.

Перелѣсье — перелісся.

Перемазывать, - зать — перемашувати, - стити.

Перемалывать, - лоть — перемелювати, перемолоти; молоти, помолоти.

Переманивать, переманить — переваблювати, перевабити, перенаджувати, - надити, перемовляти, - мовити, переіднати.

Переманка — перемова.

Переманщикъ, - ца — перемовник, - ця.

Перемарка — перекрес; поправка.

Перемарывать, - рать — каляти, покаляти, бруднити, побруднити; викресляти, викреслити.

Перемасливать, - лить — перемашувати, перемастити; виялозити, висмальцювати.

Перематывать, - тать — перемотувати, перемотати, пересотувати, - таги.

Перемахивать, - хнуть — перестрибувати, - бнути, перескокувати, - кочити, перебігати, - бігти.

Перемащивать, - мостить — перемощувати, перемостити; перебурковувати, - кувати; перестелювати, лити.

Перемаяться — змогтися, змучитися.

Перемежаться — перериватися, перепадатися, перещеплюватися.

Перемежающийся — перепадистый; (лихорадка) гнітючка.

Перемежевывать, - вать — пережеговувати, - жувати, розмежеговувати, - жувати.

Перемежка — перерва.

Перемежливый—перориваний.
 Перемереть—намерти, підмерти, вимерти, повимірати.
 Перемерзать,—рзнуть — перемерзати,—зти; вимерзати,—зти, повимерзати.
 Перемерзлый — перемерзлий; померзлий.
 Переметный—перекидний.
 Переметчивый—несталий, нестатечний.
 Переметчикъ — перекинчик, перекинець.
 Переметывать,—метать, — метнуть—перекидати,—кинути.
 Перемигиваніе—миги.
 Перемигиваться, перемигнуться — переморгуватися, переморгнутися, зморгуватися,—гнутися.
 Переминать, перемять,—ся—переминати, перемяти,—ся, перем'яшкурити; м'ятися, мулитися; съ ноги на ногу тупцюватися, топтатися.
 Перемирить—помирити, погодити; поєднати.
 Перемиріе — примирок, примир'я; заключить — примирок узяти.
 Перемокать,—мокнуть—перемокати,—кти, вимокати, кти.
 Перемоклый—перемоклий, вимоклий.
 Перемолачивать,—лоть — перемолочувати, перемолотити; помолотити.
 Перемолвить (слово)—розмовитися (з ким).
 Перемоль—промел.
 Переморить—виморити, вигубити.
 Переморозить—переморозити, поморозити.
 Переморосить—перемрячити.
 Перемочь—пересилити.
 Перемудрить—перемудрувати.
 Перемутить — скаламутити, сколотити; побаламутити.
 Перемучить — перемордувати, перекатувати, вимучити, вимордувати.
 Перемучиться — перемордуватися.
 Перемываніе — перемиванні, перемивки.
 Перемывать,—мыть — перемивати,—мити; (бѣлье) переперати,—прати; помити, помыивати, попрати, побанити

Перемыкивать,—мыкать — перочісувати,—чесати; витерплювати,—літи.
 Перемычка—склепіння; тама, гатка, загата; перечіска.
 Перемѣна—переміна, відміна, зміна.
 Перемѣнный—несталий, змінний.
 Перемѣнчивый—перепадистий.
 Перемѣняемость—змінність.
 Перемѣнять,—нить — зміняти, відміняти, нити.
 Перемѣняться,—ниться—змінюватися, відмінюватися,—нитися; переводитися, перевестися (о погодѣ).
 Перемѣрять—переміряти, виміряти.
 Перемѣрка—перемір.
 Перемѣститъ,—ся — перемістити, переміститися.
 Перемѣтитъ — Perezначити; позначити.
 Перемѣшивать, перемѣсиль—перемішувати, перемісити.
 Перемѣшивать,—мѣшать—(въ печи)—перегрѣбати, перегрѣбти, перегортати,—рнути; перемішувати,—шати, помішати.
 Перемѣшиваться, перемѣшаться—перемішуватися, перемішатися, рапотати, урапотати.
 Перемѣщеніе—переміст, переміщення.
 Перенашивать,—носить — переносити,—нести, попереносити; носити, поносити.
 Перенесеніе—переносини, переноси.
 Перениманіе—перейманка.
 Перенимать,—нять—перенимати, перейняти, переняти, перейти; нарозумляти,—міти; перехоплювати,—пити.
 Переносить,—нести—переносити,—нести; дізнавати, дізнати, витерплювати, витерпіти, перетерпіти; (наказаніе, несчастіе) накаратися.
 Переносица—перенісся; (у живот.)—храпи.
 Переноска—переносини.
 Переносной — походящий, гоходящий, походючий; (производный)—паростковий.
 Переносчикъ,—ца—плетун,—ха.
 Перенось—переносини.

Переночевать — переночувати, обночувати.

Перенюхивать, -хать — обнюхувати, -хати.

Переобуванье — перезування.

Переобувать, -обуть, -ся — перебувати, -бути, перезувати, -зутти, -ся.

Переодѣванье — перевдяг, передяганья, перебірка, перебори.

Переодѣвать, -дѣть — передягати, передягти; перебірати, перевбрати.

Переодѣваться, -дѣться — передягаться, передягнутися, перебіраться, перевбратиться.

Переорать — перегорлати.

Переосвидѣтельствовать — пересвідувати.

Переоцѣнивать, -нить — перецінювати, перецінити, перецінувати.

Переоцѣнка — перецінування.

Перепадать — попадати.

Перепадать, -пасть — перепадати, -пасти.

Перепаивать, -паять — перелютовувати, -тувати.

Переплаивать, -поить — упоювати, -іти.

Перепакостить — попаскудити, понівечити.

Перепалзывать — перелазити, перелізти.

Перепаливать, -лить — пересмалювати, пересмалити; попалити.

Перепалка — стрілянина, стрільничка; сварка, суперечка.

Перепалывать, -лоть — перespoлювати, переполоти.

Перепархивать, -порхнуть — перепурхати, перепурхнути.

Перепарывать, -пороть — роспорювати, -роти, попороти; хльостати, вихльостати.

Перепархивать, -хать — переорювати, переорати; (ралом) перералювати, -ралити; (на ново) переганяти, -гнати.

Перепашка — переор, переоранка.

Перепекать, -печь, -ся — перепікати, перепекти, -ся; попекти.

Перепеленать — пересповіти

Перепелиный — перепеличий.

Перепелка — перепела, перепелиця, перепілка; перепелиха.

Перепелъ — підпалак, підпалайка, перепел.

Перепелятникъ, пт. — крогуй, крогулець.

Перепечатка — передрук.

Перепечатывать, -тать — передруковувати, передрукувати.

Перепивать, -пить — перепивати, -пити, поперепивати,

Перелившийся — опилый.

Перепиливать, -лить — перепилювати, перепилити.

Переписка — перепис; листування.

Переписчикъ, -ца — переписувач, -ка.

Переписывание — переписування.

Переписывать, -писать — переписувати, -сати; (наскоро) — перемахлювати.

Переписываться, -саться — переписуватися, переписатися; (съ кѣмъ нибудь) листуватися.

Перепись — перепис, спис.

Перепихивать, -хнуть — пересовувати, -сунути.

Переплавлять, -вить — перетоплювати, -пити; по рѣкѣ — переганяти, -гнати.

Переплакать — переплакати.

Перепластать — ушарувати.

Переплата — надплата.

Переплачивать, -платить — надплачувати, -тити.

Переплескать — перехлюпати.

Переплестать, -плесть — переплітати, -плести; сплітати, посплітати; оправляти, -вити.

Переплетная — оправня, шабатурня, палітурня.

Переплетный — оправний, палітурний, шабатурний.

Переплетчикъ — оправник, палітурник, шабатурник.

Переплетъ — шабатурка, оправя, палітурка; (окон. рамы) рямено слупик.

Переплывать, -плыть — перепливати, перепливати, переплисти, переплинути.

Перепой — перепій.

Переполаскивать, -кать — переполіскувати, переполоскати.

Переползать — вилазити.

Переполненіе — переповня, переповнява.
 Переполнять, -нить — переповняти, -повнити; народомъ — перелюднѣти, -нити.
 Переполошить — переполохати.
 Перепонка — болѣна; (плавательная) — полотенце.
 Перепончатокрылый — костокрылий.
 Перепончатый — болонуватий.
 Перепортить — понівечити, попсувати, перевести.
 Перепоясывать, -сать — підперізувати, -перезати.
 Переправа — перевоза, перевіз.
 Переправлять, -вить — перевозити, -везти.
 Переправляться, -виться — перевозитися, перевезтися, перебіратися, -братися, передаватися, -датися, перекидатися, -кинутися, перемкнутися, (на веслахъ) перегрѣбаться, -гребтисѣ.
 Перепробовать — покуштувати.
 Перепродавать, -продать — перепродувати, -дати, відпродувати, -дати.
 Переподавецъ — відпродавник.
 Перепродажа — перекупня, перепродаж, відпродаж, перепродування.
 Перепродажный — відпродажний.
 Перепрудить — перегажити, загатити, затамувати.
 Перепрыгивать, -нуть — переплигувати, переплигнути, перестрибувати, -бнути.
 Перепрѣвать, -рѣть — перепривати, перепрѣти; перемлівати, -мліти.
 Перепрѣлость — перегнилість, перепрѣлість.
 Перепрягать, -пречь — перепрягати, -прягти.
 Перепряжка — перепряг.
 Перепрягивать, -тять — переховувати, переховати; -ся-виховатися.
 Перепугивать, перепугать — перелякувати, перелякати, перестрашати, -шити; сполохувати, -хнути, переклошкати, перепудити, переполохувати, -полохати,

-полошити, переполошкувати, -лошкати.
 Перепугъ — переляк, перестрах, переполох.
 Перепускать, -стить — перепускати, -стити.
 Перепутывать, перепутать, ся — переплутувати, переплутати, -ся, заборсувати, -сати, -ся; (волосы) закуйовдити, -ся.
 Перепутье — роздоріжжа.
 Перепѣвать, -пѣть — переспівувати, переспівати; виспівати.
 Перепѣвъ — переспів.
 Перепѣниться — перемусувати.
 Переработка — переробка.
 Переработывать, -тать — переробляти, -бити.
 Переранить — поранити.
 Перерасходовать — перетрачувати, тратити.
 Перерасходъ — перетрата.
 Пережавѣть — перержавіти; поржавіти.
 Перерисовывать, -совать — перемальовувати, перемалювати.
 Перерождать, -ся — перероджувати, переродити, -ся.
 Перерожденіе — перерід, переродження.
 Переростать, -рости — переростати, -рости.
 Перерубывать, -бить — перетинати, перетяти, перерубувати, -бати.
 Перерубка — перерубування.
 Переругать — полаяти, вилаяти.
 Перерывами — переймом.
 Перерываніе — перерви.
 Перерывать, -рвать — уривати, увірвати, урвати, передирати, передерти, передрати, перешматувати.
 Перерывать, см. Перекапывать.
 Перерываться, -рваться — уриватися, увірватися, урватися.
 Перерывъ — перерва; перервиця.
 Перерѣзь — переріз.
 Перерѣзывать, зать — перетинати, перетяти; (пополамъ) перекраивати, -краяти; (орѣкъ, оврагъ) переймати, перейняти що; перебатувати, перечикрижити.

Перерѣшати, -шить — перераджувати, перерадити, пересуджувати, -дити.

Переряжати, -дять — перебірати, -брати.

Пересадка — пересад, пересадка.

Пересаживати, -дять — пересаджувати, пересадити.

Пересажираться, -сѣсть — пересідати, -сісти.

Пересиливати, -лить — пересолювати, пересолити; переборщувати, -щити.

Переселенець — переселець.

Переселеніє — переселення.

Переселять, -лить — переселяти, -лити.

Переселяться, -литься — переселятися, -литися, перебіратися, -братися.

Пересердиться — перегніватися, відсердиться.

Пересиживати, -сидѣть — пересиджувати, -сидіти; відсиджувати, -сидіти.

Пересиливати, -лить — перемагати, перемагати, переважати, -важити, подужувати, -жати.

Пересказывать, пересказать — переказувати, переказати, переповідати, -повісти, переповістися (чого).

Пересказъ — переказ, переповідь.

Перескакивать, -чить, — перескакувати, перескочити, перестрибувати, -бнути, переплигувати, -гнути, пересягнути.

Перескакивая — перескоком.

Переслащивать, -сластить — пересолоджувати, пересолодити.

Переслушивать, -шати — переслухувати, -слухати; вислухати.

Пересматривать, -рѣть — переглядати, перегледіти, переглядати, переглянути, передивлятися, -витися.

Пересмотрщикъ, -ца — переглядач, -ка.

Пересмотръ — перегляд.

Пересмѣивать, -мѣять — висміювати, висміяти.

Пересмѣиваться — пересміятися.

Пересмѣшить — посмішити.

Пересмѣшникъ, -ца — сміховець, -нка, смішко, сміховець, -лиця.

Переснащивать, -снаститъ — перекодолювати, -лити, перелинвувати, -вати.

Пересоздать — перетворити.

Пересолодѣть — пересолодати.

Пересоль — пересіл.

Пересохлый — пересохлий, висохлий.

Переспорить — перемагати, переперти.

Переспрашивать, -сить — перепитувати, перепитати, поспитати.

Переспросъ — перепит.

Переспѣвать, -спѣть — переспівати, -спіти.

Переспѣлый — перестиглий, переспілий.

Пересрочивать, -чить — відрочувати, -чити.

Пересрочка — відрочення.

Перессорить, -ся — пересварити, посварити, -ся, перегризтися.

Перестать — угамуватися, покинути; (о вѣтрѣ) ущухати; (напр., о дурн. пог.) перекоїтися.

Переставка — перестанова, переставка.

Переставлять, -вить — перестановляти, -вити, переставляти, -вити.

Переставать, -перестоятъ, -ся — перестоявати, перестояти.

Перестарившійся — перестаркуватий.

Перестарѣть — перестарітися.

Перестегивать, -гнуть — перестібати, -бнути.

Перестеклить — пересклити.

Перестилать, -стлатъ — перестеляти, -лити; перемощувати, -стити.

Перестилка — перестеляння; перемощення.

Перестирывать, -рать, -ся — перепирати, перепрати, -ся.

Перестой — перестій.

Перестрадать — перестраждати, перетерпіти; витерпіти.

Перестраивать, перестроить — перебудувати, перебудувати, перекидати, -кидати; (воен.) перешиковувати, -кувати.

Перестрачивать, - строчить — перестебновувати, - бнувати.

Перестращать — настрахати, напоясхати, налякати.

Перестригати, -стричь — перестригати, - и.

Перестройка — перебудова, перебудування.

Перестрѣливать, -лять — стріляти, постріляти, вистріляти; вистрелювати, повистрелювати, ся перестрѣлюватися, -лятися.

Переступать, -путь — переступати, -путь, переходити, йти, пересягати, -гнути. (ст. ноги на ногу) тупцюватися.

Пересудчикъ, -ца — переграда

Пересуды — поговірка, поговір, слава, пльотки.

Пересуживать, -дять — перераджувати перерадити; пересуджувати диги.

Пересучивать, -чить — пересукувати, пересукати.

Пересушива ь, -шить — пересушувати, -шити; понисушувати.

Пересчитыванье — перелічування, перераховування.

Пересчитывать, -тать — перелічити, перераховувати, -хувати; лічити, полічити, рахувати, порахувати.

Пересылать, -слать — пересилати, -слати.

Пересылка — пересилка.

Пересыльный — пересиланий.

Пересыпать, сыпать — пересипати, сипати; перетрушувати, перетрусити.

Пересыпь — переспа.

Пересыхать, сохнуть — пересихати, -сохти; повсихати посохти.

Пересѣвать, -сѣять — пересівати, сіяти, відсівати, сіяти.

Пересѣвъ — пересів.

Пересѣдать, -сѣсть — пересідати, пересісти.

Пересѣдывать, -лать — пересідлувати, пересідлати, перекульбачувати, бачити.

Пересѣкать, -сѣчь — пересікати, пересікти, перетинати, -тяти; переймати, -няти, перепинати, -п'ясти.

Пересѣкаться — перетинатися; пер хрещуватися.

Пересѣченіе — пересіч, перетин.

Переталкивать, нуть — перепихати, перепхати, перепхнути, перештовхувати, -хнути.

Перетапливать, -топить — перетоплювати, -пити.

Перетапывать, -топтать — топтати, потоптати; витоптати.

Перетаскивать, перетасчить, — перевозити, перевозити, перепирати, -перти, перетягати, -гти, перетаскувати, -кати, переплентати, -ся.

Перетасовывать, -совать (карты) — перемашувати, перемастити, талювати, переталювати, лопатити, перелопатити, перемішувати, -мішати, перемахлювати.

Перетекать, -течь — переливатися, -литися.

Перетерпѣть — витерпіти.

Перетесывать, -сать — перетісувати, перетесати.

Перетирать, реть, -ся — перетирати, перетерти, -ся.

Перетлѣть — пережсврити, перетліти; переструхти.

Перетолкованіе — перекрути, перекручування.

Перетолкователь, -ница — перекрутії, ка.

Перетолковывать, -ковать — перекручувати, ти и.

Перетопить, -ся — перетопити, -ся.

Перетопить — потопити, витопити.

Переторговывать, -говать — перекупляти, - купувати, -пити.

Переторжка — переторг.

Перетравить — витруїти, потруїти.

Перетравжиться — перетурбуватися, перехвилюватися.

Перетрескаться — потріскатися.

Перетрубить — пересурмити.

Перетрусить — перелякатися, перебоїтися.

Перетруска — перетрушування.

Перетряска — перетрус.

Перетряхивать, -хнуть — перетрушувати, перетрусити.

Переть, напирать — перти; (ити) дрипати, дридзати.

Перетягивать, -нуть — перево-
лікати, переволокти, пере-
тягати, -гти.
Переузить—помалити.
Переулокъ — провулок, (глу-
хой) заулок, притока, зазу-
бень; (очень узкій) суточкі,
сутки.
Переумничать — перемудру-
вати.
Переупрямить—перевперти.
Переуступать, -пить — відсту-
пати, -пити (чого).
Переуступка—відступ.
Переутомиться — перевтоми-
тися; (работой) перепрацю-
ватися.
Переутомленіе—перевтома.
Переучивать, -учить, -ся — пе-
ревчати, перевчити, -ся.
Переучка—переучування.
Перехваливать, перехвалить—
перахвалювати, -лити, пе-
реславити.
Перехватка—перейма.
Перехватчикъ, ца — переє-
мець, -ємниця.
Перехватъ—перейма.
Перехватываніе — перехоплю-
ванія; перейма.
Перехватывать, -тить — пере-
хоплювати, перехопити; по-
хапати; переймати, йняти;
позичати, зичити у когю.
Перехворать — перослабувати;
виболіти.
Перехитрить—перемудрувати,
перехитрувати, змудру-
вати.
Переходить, -йти — переходити,
-йти; (въ бродъ) перебод-
жувати, -брести, -бродити;
(о времени) перекочувати-
ся, -котитися; (на чью сто-
рону) -перекидатися, пере-
кинутися.
Переходный — переступний;
часовий.
Переходчивый — змінний, не-
сталий.
Переходъ—перехід; ходка.
Перехожденіе—перехід, пере-
ходни.
Перехожій — походющий, по-
ходящий.
Перехолаживать, -лодить — пе-
рехолоджувати, дити.
Перехотѣться — перекортити,
переманутися, перехотити,
забайдужитися.

Перехулить—переганити.
Перецарапать — передряпати,
подряпати, перешкрібати.
Перецъ—перецъ, попер, пап-
рика, поприк, хвехвер;
стручковый-калитковий пе-
рецъ.
Перецѣживать, -дить — перето-
чувати, переточити.
Перецѣловать, -ся — перецілу-
вати, -ся.
Перечеканить — перекарбу-
вати.
Перечень—перелік.
Перечеркивать, -кнутъ— перек-
реслювати, -лчти.
Перечернить—перечорнити.
Перечерчивать, -ртить — пере-
рисовувати, -сувати.
Перечесывать, -сать, -ся — пере-
чисувати, перечесати, -ся.
Перечетъ—перелік.
Перечинивать, -нить — перела-
тувати, -тати; лагодити,
полагодити; (перья, каран-
даши) темперувати, потем-
перувати.
Перечисленіе — перелік; пе-
репис, переносини.
Перечислять, -лить — перелічу-
вати, -чити; переписувати,
-сати, переносити, -нести.
Перечистка—перечист.
Перечитывать, -читать, -честь—
перечитувати, -тати, попе-
речитувати.
Перечить—суперечити.
Перечищать, -чистить—перечи-
щати, -чистити.
Перечная мята, раст. *Mentha
piperita*—кучерява м'ята.
Перечница — перчанка, хвех-
верянка.
Перешагнуть — переступити,
пересягнути.
Перешарить—винишпорити.
Перешеекъ (геог.)—ушийок.
Перешептываніе—шушканія,
шушканія, перешепт.
Перешептываться — перешіп-
туватися.
Перешибить—перебити, пере-
ламати; перемогти, пере-
важити.
Перешиваніе—перешивання.
Перешивать, -шить — переши-
вати, -шити.
Перешивка—перешив.
Перещеголять — перехверцю-
вати; перевершити.

Перещипывать,-пать—перескубувати, бти.

Перещупывать,-щупать — перемацувати, -мацати, переглядати, перегледіти, переглядіти, переглянути.

Переѣдать,-ѣсть — переїдати, їсти.

Переѣздить—виїздити.

Переѣздъ—переїзд.

Переѣзжать,-ѣхать — переїздити, переїхати, перемкнутися, скочуватися; (быстро) перехоплюватися,-питися.

Перезкзаменовка—переспит.

Перезкзаменовать — переспитати.

Перила—поручча, баляси, бильця, держачка, кобилиці.

Перина—пуховиця.

Перинный—пуховинный.

Периодически,-кий — періодично,-чний.

Периодъ—період; грам.—уступ; ариф.—наворот.

Перламутровый — перльомутовый.

Перламутръ—перльомут.

Перловый—перловый.

Перль—перло, перлина.

Перо—перина, пір'іна; павлинье, цвѣтокъ на шляпѣ мужской — покрейта, покрейтка, павуц.

Перочинный ножикъ — цизорик.

Перпендикулярно--сторч, сторцом, стрімко простопадно.

Перпендикулярный — сторчовый, стрімкий, простопадный.

Перпендикуляръ — простопад.

Персиковый — бросливовый, бросквиновый.

Персикъ - брослива, бросквина.

Персидский—персіянський, перський.

Персона—особа.

Перспектива—прозір; вигляди.

Перстень — перстїнь, перстенина, каблука, каблучка.

Персть—палець.

Перхоть—лупа.

Перцовка—перчакієка.

Перчатка—рукавичка.

Перчаточный—рукавичный.

Перчить—перчити.

Першить—дерти.

Перышко — пір'їнка, пірина,

пірце, (въ поплавкѣ) накісток.

Песикъ—цуцик, цуценя.

Песковатый—піскуватий.

Песокъ — пісок; (наносной)-наплинок; (глубокій) піщуга.

Песочница—пісошниця; раст. *Arenaria Sepillifolia*—топілька.

Песочный—пісковий.

Пестикъ—товкачик; бот.-маточка.

Пестредина—матербас, тяжина.

Пестреніе—рябіння.

Пестрить—рябити.

Пестроватый—прирябий, прикрасий.

Пестролистный очитокъ, раст. *Sedum asce*—мошнач.

Пестрота—рябизна.

Пестрый—строкатий; сорокуватий, рябомизий, рябканистый, тарканистый, красий, дзябканистый, (въ крапинкахъ) семенастий, цяткований, цятований,

Пестрядь — матербас, тяжина.

Пестръть—рябіти.

Пеструшки, раст. *Equisetum arvense* сосонка, тїничка, падиволос, ялинка, илець.

Пестъ—товкач; деревянный—м'яло, мняло; кухонный—макогін, въ ножной толчеѣ—кліопа.

Песчаникъ, минер.—пісковецъ; въ больш. кускѣ — небіль.

Песчанка, зоол.—молож; раст. *Arenaria*—пісочник.

Песчаный — піскуватий, пісочаний, пісковий.

Песчаный, пырей, раст. *Koellegia cristata*—тонконіг.

Песчанистый—піскуватий.

Песчинка—піщина.

Песь—пес.

Петелька—петелька; метал.—бабка.

Петлица—гафт.

Петля—петля; силокъ — сіло; глазокъ—око; дверная—завіса.

Петровъ крестъ, раст. *Astragalus glycyphyllos*—дев'ятилітник, ненаситець, фасолька дика.

Петровъ постъ—петрівка.

Петрушечный—петрущїний.

- Петрушка, раст.—петрушка;
—собачья кскориш.
- Печалить—журити, смутити.
Печалиться—сумувати, смуткувати, журигися, фрасуватися.
- Печаловаться—бідкувати за; піклуватися, побиватися.
- Печаль—туга, утуга, сум, сумота, сумування, фасола, грижа, гриза, фрасунок, тужаночка, побивання, запечалля, крушина, гризота, журба, журбота, жура, журиця, журіння, жаль, смута, смуток.
- Печальный, о—сумний смутный, смутливый, тужный, журный, журливый, уретный, журбовый, жальный, тманный, хмурный, о.
- Печалющийся (постоянно)—сумливый, журливый.
- Печатание—(книгъ) друк, друкування; (писемъ, бутылокъ) печатання.
- Печатать—печатати; друковать.
- Печатникъ—друкаръ.
- Печатный—штемпований; друкований.
- Печатня—друкарня.
- Печаточникъ—печаткаръ.
- Печаточный—печатковий.
- Печать—(съ гербомъ) печатка; (типогр.) друк; (пресса) письменство.
- Печение—печиво; обаринки.
- Печеночный—печінковий.
- Печень—печінка; рыба—макса.
- Печенье—см. печение.
- Печникъ—муляр, грубар.
- Печной—пічковий, пічний, грубный; зѣвъ—ковбиця.
- Печурка—закапелок.
- Печь—піч; комнатная—груба; кухонная—вариста.
- Печь—пекти.
- Печься, хлопотать—падкати, падкатися, падкувати, падкуватися коло кого, чого, піклуватися, опікуватися ким, чим.
- Пешня—напешень плешень, плешня, плішня.
- Пещера—печеря, печера.
- Пещерный—печерный.
- Пивная—пиварня.
- Пивной—пивный.
- Пиво—пиво.
- Пивоваренье—броварство.
- Пивоваренный—броварный; заводъ-бровар. броварня, броварница.
- Пивоваръ—бровар, броварник.
- Пигалица, пт.—чайка, кигитка, кигичка, кигиця, книга.
- Пигмей—куцан.
- Пика—спис, копия.
- Пикантный (анекдотъ)—занозуватий.
- Пикеть—бекет.
- Пики (карты)—вино, множ.—вина.
- Пикнуть—писнути.
- Пиковый—виновий.
- Пила—пилка; (съ одной ручкой) ножівка.
- Пиление—пилянина, пилянка, пиляння.
- Пилигримъ, -ка—прочанин, -чанка.
- Пиликанье—терликання, цигиканья.
- Пиликать—терликати, цигикати.
- Пилить—пиляти; (ножемъ) чепельгати.
- Пилообразный—пилкуватий.
- Пильщикъ—пиляр, драч.
- Пинокъ—стусень, стусан, штурханецъ, стус, тичок, товченик.
- Пирать—ушкал.
- Пирей—перій.
- Пирование—бенкетування.
- Пировать—бенкетувати.
- Пирогъ—пиріг.
- Пирожное—пундик.
- Пирожокъ—пиріжок.
- Пирушка—погуляння, бесіда, комашня; (послѣ крестинъ) почеревина.
- Пиршество—бенкет.
- Пиръ—бенкет, учта.
- Писака—письмак.
- Писание—писання; священное—святѣ письмо.
- Писанный—писаний; мальований.
- Писаришка—писарчук.
- Писарскій—писарський.
- Писарь—писарь.
- Писатель, ница—письменник, -ця.
- Писать—писати; (дурно) пи-

гувати; (красками) малювати.
 Писець—підписок.
 Пискарь, рыба *Gobio fluviatilis*—скоблик, пічкур.
 Пискливый, о-верескливий, о.
 Пискотня—писклява.
 Пискулька—пищик.
 Пискунь, -нья—верескун, -ха.
 Пискъ—пискнява.
 Пистолетный—пистольний.
 Пистонъ—(всякій) капсель.
 Писулька—цидулка.
 Писчебумажный—папіровий.
 Писчий—листовий.
 Письмена—письмо.
 Письменно—листовне, листовно.
 Письменность—письменництво.
 Письменный писаний;—листовний.
 Письмо-лист; открытое—листівка, одвертий лист; отвѣтное-відпис; поздравительное-віншувальний лист; безденежное-яловий лист.
 Письмовникъ—листовня.
 Письмовный, письменный-листовий.
 Письмоводитель—писарь.
 Письмоводительство—писарство.
 Письмоводство—писарство.
 Письмоносець—листоноша.
 Питаніе—заживок, віджива.
 Питательность—ситність, тривність, травність, заживність.
 Питательный—тривний, травний, заживний, ситний.
 Питать, -ся—живити, споживати, стравувати, годувати, харчувати, харчити, -ся.
 Питейный—(медь) питний; (домъ) шинковий.
 Питомець, -мица—вихованець, -нка.
 Питомникъ—садіоня.
 Пить—пити; (тянуть)—цмолити, цмулити; (жадно) жлуктати.
 Питье—питво, напій; для скота-пійло; волшебное—чаровина, дання.
 Пихать, -хнуть—тиснути, потиснути, совмати, совманути, пхати, пхнути, попхнути, штурхати, -хнути; ся-пхатися, штовхатися.

Пихта, бот. *Pinus pilla*—свирка; *P. abies*; *Abies exelsa*—смерека, смерек, смерече.
 Пихтовникъ—смеречина.
 Пихтовый—свирковий, смерековий.
 Пичкать—напихати.
 Пишка, пт. *Motacilla*—плиска, трясихвістка, трясидупа.
 Пища—поживління, пожива, живність, їжа, харч, покорм, ідло; приготовленная—мерендя; подкрѣпляющая—засилка; мясная, -м'ясиво, м'ясиво; постная-піснина; духовная—покормдуховний.
 Пищаль—(оружіе) пищаль; (свирѣль) сопілка, жоломія, дуда, дудка, фуяра, флюяра.
 Пищальникъ, раст. *Sambucus racemosa*—червона бузина.
 Пищать—явкотіти, пискотіти, пікати, верещати, пискати.
 Пищевареніе—травлення.
 Пищеварительный—травнич.
 Пищевой—харчовий.
 Пищеприемный каналъ—їжниця.
 Пищуха, пт. *Certhia familiaris*—ковальчик.
 Писа—п'еса.
 Піонъ, раст. *Paeonia officinalis*—півонія.
 Піявка—п'явка.
 Піявочный—п'явковий.
 Плавальщикъ, -ца—пливак, плавач.
 Плаваніе—плав; (на судахъ) плавба.
 Плаватель-пливак; (водоходъ) плавач.
 Плавательный—пливний, плавцевий.
 Плавать—плавати; рѣять-ширять, буюти.
 Плавильный—гамарний.
 Плавильникъ—тигель.
 Плавильня—гамарня.
 Плавильщикъ—гамарник.
 Плавить—топити, гамарити (о металлахъ); гнати (лѣсъ по рѣкѣ).
 Плавка—топлення, стоплення (метал.); сплавачка, сплавлення, плавачка (по рѣкѣ).
 Плавкій—топкий.
 Плавкость—топкість.

- Плавленіе — стопленія, топленія.
- Плавники (рыбьи)—пір'я.
- Плавно—плавко, легко.
- Плавность — плавкість, легкість.
- Плавщикъ—плавач, сплавник.
- Плавъ (расплавлен. вещ.)—топленіна.
- Плакальщикъ,-ца — жалібник,-ця.
- Плакать — плакати; (рюмить) рюмсати; (причитая) тужити, голосити; (стонать) скиглити, квилити.
- Плакса — тонкосліз,-ка, мизя, плаксій, нюня, рюмса, рева, ревуи, йойлик.
- Плаксивость — нюнявість, мазгливість, плачливість.
- Плаксивый — нюнявий, мазгливий, плачливий.
- Плакунъ, раст. *Lytrum Salicaria*—залізняка червоний; *Nyctaginia*, видъ *pumifusum*—коса богоматерина.
- Пламенистый—полум'ястий.
- Пламенникъ—(факель) смолоскип, світич; димарь.
- Пламенно — полотно; горяче, палко.
- Пламенный — полотнояний, полотноний, горячий, палкий, жерявий.
- Пламенѣть—полум'яніти; палати, жаріти, палахкотіти.
- Пламя—полумінь, полуміння, полотнонь; синее надъ жаромъ—жерій.
- Планета — планета.
- Планетный—планетний.
- Планированіе — плянтування.
- Планировать — плянтувати; плянувати.
- Планка — лиштва.
- Плантація—плянтація; арбузная—баштан; виноградная—виноколо; табачная—тютюнище.
- Плантаторъ—плянтатор.
- Планъ—(чертежъ) плян, рисунок; (намѣренье) замір.
- Пластами—суплаш.
- Пластаніе—платання.
- Пластать—платати.
- Пластика—плястика.
- Пластинка—платівка; (метал.) бляшка; желѣзная съ четырехугольнымъ отверстіемъ (въ мельничномъ снаряженіи для веретена шестерни)-павириця.
- Пластически,-скій — плястично,-чний.
- Пластовать — платати, шарувати.
- Пласть, слой—пластів'я, шар, плат, верства.
- Пластырь — поліпка, плястер.
- Плата—заплата, платня; впередъ-платня в гори; за квартиру-комірне; заработная-зарібна платня; за находку-перейма; за помоль-сухомельщина, розмір, промел; за потраву-спашне; за проѣздъ по мосту-мостове.
- Платежный — расплатковий, виплатний.
- Платежь—расплатка, виплата.
- Плательщикъ,-ца — виплатник,-ця.
- Платина—платина.
- Платинный—платиновий.
- Платить—платити, виплачувати; віддячувати.
- Платный—заплатний.
- Платокъ—хуста, хустина, хустиця, хустка, ширина, платина, плат, запинало.
- Платочный—хустковий.
- Платье—одежа, одіж, хвантя, убрання, ноша; женское-сукня.
- Платьецо—сукенка.
- Платяной — одяжний.
- Плаунъ, раст. *Lycopodium* (*anopitum*)—п'ядики; *L. clavatum*—дереза; *L.* видъ *selago*—баранець.
- Плаха—(эшафотъ) риштовання; (бревно) колода.
- Плаць—майдан.
- Плачевный, о—смутний, жалісний, жалісливий, о.
- Плачь—плач; (съ причитаньями) тужіння, тужба, голосіння; (хныканіе) сквирк; (стенаніе) квилна, квилля, зойк, йойк.
- Плашкоутъ, рѣчн.—пловиця.
- Плашмя—плазом, плиском.
- Плащь—кирея.
- Плева—болона; (сѣменная)-лупина; надкостная-окісниця; надхрящевая—охрясниця.
- Плевака—плювака.
- Плевальница—плювачка.
- Плевать, плюнуть—плювати,

плюнути, чвиркати, чвиркнути.
 Плевелы—полова; раст. *Agrostema githago*-кукіль.
 Плевокъ—плюй.
 Плѣвый—казнякнй.
 Пледъ—плед.
 Племенитый—сем'янистый.
 Племенной—племінний.
 Племя—плімя, нарид; покоління, рід, нащадок; раса.
 Племянникъ—небіж; сынъ брата-братанецъ, братанич, братан, синовець; сынъ сестры-сестрінець, сестрінич, сестрінок, сестрич, сестричний.
 Племянница—небога; дочь брата-братанка, братаниця, братанчка, синовця; дочь сестры-сестріниця, сестрівниця, сестрінка.
 Пленка—плівка, шкурка, кожушок.
 Плесканіе—хлюпанія, плюскання, плюск; оплески.
 Плескати—хлюпотіти, хлюпотіти, хлюпати, хлюскати, хлїськати, хлїпотіти, хлїпотіти, хлїпонути; оплескувати.
 Плескаться—хлюпостатися, хлюпатися, полоскатися, (въ грязи, грязн. работѣ) талапатися.
 Плескъ—плюскота, хлїпїт, плюск; оплески.
 Плѣсневьтъ, заплѣсневьтъ—зацвїтати, зацвїсти.
 Плести—плести, сплїтати.
 Плестись—повиватися коло чого; цурганитися: човпти, плуганитися, цупитися, човгати, човгатися, чвалати, сундачитися, сунбелитися, тюпорити, плентатися, телепатися, волїктися.
 Плетельщикъ, -ца—плетїй, -ка.
 Плетенка—оплетя, плетенця; пеньковай-косїнка; корзина кіш.
 Плетень—тин, плїт, лїса.
 Плетка—батїжок.
 Плетневый—плетенний.
 Плетушка—кошик.
 Плетъ—малахай, малахайка, сергїй, хвайда, батїг, пуга, канчук.
 Плечевая кость—цївка.
 Плечевой—раменний.

Плечико—плїчко.
 Плечистый—плечастий.
 Плечо—плече, рамено.
 Плеяды, астр.—баби, волосожар, квочка.
 Плинтусъ—плинта.
 Плисе—карбочки.
 Плита—палга, плита; каменная-пола, тахля.
 Плитка—тахля, тахелька.
 Плитняк—палговик.
 Плитобразный—палговатий.
 Пловець—плавак.
 Пловучій—плавний, наплавний; (о мельницѣ, напр) похідний.
 Плодить—плодити, розводити, заплоджувати.
 Плодовитый—плїдливий, плодливий, плоднистий, плодючий, родючий, родющий, (о животн.) котючий; (о свиньяхъ) поросливий.
 Плодовый—овочевий; (о деревьяхъ) садовинний.
 Плодоносная вая, раст., *OphioGLOSSUM vulgatum* L.—без'язичник.
 Плодоносный—родючий, родющий, зарїдливий, жизний.
 Плодоперемѣнный—плодозмїнний.
 Плодородіе—родючість, родовитість, тук, житність.
 Плодородный—тучний, жизний, родовитий.
 Плодотворить—закбїяти, ужизнїяти.
 Плодотворный—живодайний.
 Плодь—плїд, дитина; садовый—садовина; огородный—городина; осыпавшійся—падалиця; треснувшій—перерепанка.
 Плоить—фалдувати.
 Плой—фалд, фалда.
 Плойка—фалдування.
 Пломба—пльомба.
 Пломбировать—пльомбувати.
 Плоскій—улогий, плюсковатий, плескатиий, плаский.
 Плоско—улого, плюсковато, плескато; недотепно.
 Плосковатый—приплаский.
 Плоскогоріе—полонина, високорівень.
 Плоскогубцы (родъ клещей, щипцовъ)—обценьки.
 Плоскодонный—пласкоденний.

- Плоскость—плосінь, уложина, рівнява, площина.
 Плотва, рыба—плітка.
 Плотина—гребля, гатка.
 Плотинный—гребельный.
 Плотничъ — сокирник, тесля, тесляр.
 Плотнить—тужавити.
 Плотничать — теслювати, теслярувати.
 Плотничество—теслярство, тесельство.
 Плотничій — тесельський; теслярський.
 Плотность — збитність; густість; щільність, щитність; стеклість; дебелість, тілістість, окладкуватість, натоптуваність; напругість; ополістість.
 Плотный — (сжатый, густой) збитний, густий; (безъ дыръ и щелей) щільний, щитний; (о деревѣ) стеклий; (о тѣлосложеніи) дебелій, тілістий, окладкуватий, натоптуваний; (упругій) напругий; (широкій) ополістий.
 Плотнѣть—збитніти, гуснути, тужавити; гладчати, дебелішати.
 Плотовщикъ—сплавник, плавач, флисник.
 Плотоугодіе—змисловість.
 Плотоугодливый — змисловий.
 Плотоугодникъ—змисловець.
 Плотоядное (животное) — м'ясожерець.
 Плотоядний—м'ясожерний.
 Плотской—тілесний.
 Плоть (изъ сплавногo лѣса) — плит, сплав, дараба, тальба.
 Плобъ—тіло; (корпусъ) тулуб; крайня—залупа.
 Плохо—погано, кепсько, зле, негарно, не до ладу, не гарзд; аби як, не добре.
 Плоховатый — поганкуватий, приплошистий, поганенький, нічогий.
 Плоховидящій—недобачливий.
 Плохой—поганий, утлий, кепський, аби-який, ледачий, мізерний, невірний, нужденний, (объ обстоятельствахъ) суятний.
 Плошадь — гавити, недбати, хибити, помилятися; гіршати.
 Площечный—каганцевий.
 Плошка—каганець.
 Площадка—майданчик, майданець.
 Площадный — майданець, майданний; (брань) базарний.
 Плрщадь — майдан; торговая-торг, торговиця.
 Плугъ—плуг.
 Плужникъ—леміш.
 Плутиска—шалаган.
 Плутни — шалапутнява, викрутні, крутість, крутарство, харамижка.
 Плутоватый — хірхильний, шахраюватий, махлюватий, крутіюватий.
 Плутовать—махлювати, шахрувати.
 Плутовка — махлярка; хитруха.
 Плутовской — шахрайський, махлярський; хитрий.
 Плутовство—харамижка, шахрайство.
 Плуть—крутій, плутяга, махляр, шальвір, шальвіра, шаливіра, шахрай, шахрун, шалиган, махляр, хитрун.
 Плыть—плинути, плисти.
 Плѣненіе—ясирування, бранування, полонування; чарування.
 Плѣнитель, -ница — чарівник, ця.
 Плѣнительность — чарівливість, принадність, повабність.
 Плѣнительный, о—чарівливий, принадний, повабний, о.
 Плѣнникъ, -ца — бранець, -нка, полоненик, полонянин, -нянка, ясирник. Плѣнные—ясир, полоняне, бранці.
 Плѣнный—занятий у полон.
 Плѣнъ—полон, бран; взять въ плѣнъ—заняти у полон.
 Плѣнять, -нить — полонити, заполонити, ясирити, з'ясирити; чарувати, причарувати, прилюбляти, -бити.
 Плѣсень — цвіль, (мохъ) морох.
 Плѣсневица (болѣзнь языка)—плѣснявка.
 Плѣсновѣть — цвісти, цвіллю

братися, перецвітати, сня-
діти.
Плѣшивецъ—лисак, лисун.
Плѣшивый—лисий, голомши-
вий.
Плѣшивѣть—лисѣти.
Плѣшь лисина.
Плюгавецъ, -вка—миршавецъ,
-вка.
Плюгавый—миршавий.
Плюха—ляпас, лящ.
Глющить—росплющувати.
Плющъ обыкновенный, мел-
колистый раст. *Helena*
helix—прочитан.
Плясать—танцювати, халя-
сувати.
Пляска—танецъ,
Плясовой—танечний.
Плясунъ, нья—танцюра, тан-
цюриста, -тка, танечник, ця.
Пневматический—пневматич-
ний.
Пнистый—пенякуватий.
По—по; за, після; до; на; для;
з; через, в; по закону-по
праву; по совѣту-за пора-
дою; по согласію-за згодою;
по адресу—на адресу; по
дѣлу-в справі; по несог-
ласію-через незгоду, по
происхожденію-з роду, з
походження; по случаю-з
нагоди, з okazji; по любви-
з кохання, з любви; по
уполномочію-з уповаж-
нення; по моей просьбѣ—на
мое проханья; по моему
предложенію-на мою пропо-
зицію; по мнѣнію-на думку;
по приказанію-з наказу,
з росказу; по желанію-на
жаданья; по степямъ, лѣ-
самъ-по степах, лісах;
судя по этому-міркуючи
після цього, по цьому.
Поахать—поахкати.
Побагровѣть—погоріти, по-
червоніти, счервоніти.
Побаиваться—прибоюватися.
Побалагурить—побазікати.
Побаливать—поболювати.
Побаловать—попустувати, по-
жартувати.
Побанить—помити.
Побарабанить—потарабанити.
Побарахтаться—побрукатися,
поборсатися, поборікатися.
По барски—по панському.
Побарствовать—попанувати.

Побарышничать—побаришу-
вати.
Побасенка—побрехенька.
Побаюкать—поколосати.
Побаять—побалакати.
Побездѣльничать—побайди-
кувати.
Побезпокоить—потурбувати.
Побережный—прибережный,
набережный.
Побережье—узбережжя, над-
бережжя.
Поберечь—попильнувати, при-
ховати, пошанувати; ся-сте-
регтися, пильнувати себе.
Побесѣдовать—порозмовляти.
Побираться—старцювати,
жебрувати.
Побирушка—старчиха.
Побить, поколотить—почуст-
рити, потлумити, (до кро-
ви) помазчити, (градомъ)
поколошкати, вибити.
Побиться—побитися; объ-
закладъ—заставитися.
Поблаговѣстити—подзвонити
до церкви.
Поблагодарить—подякувати.
Поблагопріятствовать—поща-
стити, пофортунити, пос-
приятти.
Поблажать—потурати.
Поблаженствовать—пораю-
вати.
Поблажка, потворство—потур,
попуск, потуранья.
Поблеклый—побляклий, збляк-
лий.
Поблекнуть—зблякнути, збля-
кувати, зів'яти; змарніти,
помарніти.
Поблестѣть—поблищати, по-
блискотіти, поблискати.
Поблестать—пояснити, побли-
скавичити.
Поблудить—поблукати; поба-
хурувати.
Поблѣднѣвшій—побілілий, по-
блідлий, зблідлий, сплоти-
ній.
Поблѣднѣть—побліднути, по-
біліти, збліднути, сплоти-
ніти, збіліти; помінитися.
Побогатѣть—побагатшати, зба-
гатіти.
Пободать—поколоти рогами.
Побожиться—забожитися, за-
присягтися.
Побой—побій.
Побойще—побій.

Побоище—баталія, бій, бойовище, бойовисько.

Поболтать — побовтати, поколотити; побалакати, побазікати; поколихати, похтати; (ногами) подрігати, помахати.

Побольше—більше, дужче.

Поболътъ—п.боліти; послабувати, похоріти.

Побърмотать — побуркотати, потуркотати; помурмотати, помимрити.

Поборникъ, ца — оборонець, нниця, прихильник, ця.

Побороновать—заволочити, заскородити.

Поборотъ—перебороти, побороти, перемогти, подужати, здоліти, гору взяти.

Поборъ—побір, данина; подереча, здирство.

Побочный—придатковий; (ребенокъ) неправоложний, саморідний.

Поболтаться—побоягтися; постерегтися.

Пображничать—погуляти.

Побранить—налаяти, полаяти.

Побраниться — залаятися; посваритися.

Побранка—лайка, звада.

По братски—по братерському.

Побрезгать—згидувати, погидувати, погребати; погордувати.

П.бренчать, позвякать — побренькати.

Побрести, потащиться — потелжитися, потелепатися, побриндзати, почвалати, поплентатися.

Побрить—поголити, виголити.

Побродить — поблукати, повештатися.

Побросать—покидати, певикидати, повергати.

Побрызгать — попорськати; збризкати; слегка — приросити.

Побрызгать—побурчати, помурчати.

Побрякивать—поцокувати, побренькувати, побрязкувати.

Побрякунчик — побренькачі, постукачі.

Побрякушка—брязкало, брязкальце, брязкотьоло.

Побряцать—побрязчати.

Побудитель,-ница—порушник,-

ця, спонукач,-чка, заохотник, ця, підтрутник,-ця.

Побудительный—спонукливий, підтрутний, заохотний, порушливий.

Побудить — побудити, порозбуркувати.

Побуждать,-дять — порушати, порушити, підражати,-радити, понукати, понукнути, (до чого), піднімати,-няти на що.

Побужденіе—понука, спонука, заохога, похіп до чого.

Побуйствовать — повойдувати, побешкетувати.

Побунтовать—побунтувати.

Побуравить—посвердлити.

Побурлачить — побурлакувати.

Побурлить—поклекотити; повойдувати.

Побурчать—побуркотати.

Побурътъ—порудіти.

Побучить—позолити, полужити.

Побушевать—побуяти; повойдувати, побешкетувати.

Побывать—побувати, побути (де); відвідати (кого).

Побѣгать—побігати.

Побѣгушки — побіганки, побігання, побігашки, побігеньки; на побѣгушкахъ—у побігеньках.

Побѣгъ—утік, утікання, утіканка, утічка, утеча; бот.—парост, парость, пасинок, памолодь, памолодок, пагін, пагонець, пагінчик, пасерб; собир.—обрость.

Побѣда—перемога, подуга, звитьяга, побіда.

Побѣдитель,-ница — переможець-жниця, звитьяжець, звитьяжник, ниця, побіденник, нниця, побідник,-ця.

Побѣдный—переможний, звитьяжний.

Побѣдоносець—побіденник.

Побѣдоносный, о — побіденний, о.

Побѣднѣть—побіднішати.

Побѣжать—побігти; черкнути, улупити, дризнати, дмухнути, дременати, удворити, помихтати, покпоптити, перхнути.

Побѣждать,-дять — перемагати, перемогти, звитьяжати,-

жити, побивати, -бити, переборювати, -роти.
 Побѣлѣть—побіліти, вибілити, повибілювати.
 Побѣлка—побіл, побілювання.
 Побѣлѣвшій — побілілий, збілілий.
 Побѣлѣніе—побіління.
 Побѣлѣть—побіліти, збіліти.
 Побѣсити—подратувати; ся-подріти; показитися.
 Побѣсноватися—подрочитися.
 Повадяться—унадитися.
 Повадка—унада, налога, звичка; потур, потурання, попус.
 Повадливыи—унадний, унадливий.
 Повадный, о—унадний, о.
 Поваживать, -дѣть, -ся-принаджувати, принадити, спонаджувати, -надити, занаджувати, -надити, распонаджувати, -надити, -ся.
 Поважничать — попишатися, повеличатися.
 Поваксити — пошварцувати, поваксувати.
 Повалить—повалити, звалити.
 Поваль (падежъ) — упадок; убить наповаль-на смерть забити.
 Повальный — загальний, поголовний.
 Повараксать — побазграти.
 Поваренный—кухенний.
 Поваренокъ—кухта.
 Повариха—куховарка.
 Поварничать—куховарити.
 Поварня—куховарня, пекарня.
 Поварской—кухарський, куховарський.
 Поварство—кухарство, куховарство.
 Поваръ—кухар, куховар.
 Повахлять—побазграти, попартолити.
 Поведеніе—поступування, поведження, справування.
 Поведерно—відрами.
 Повезти—повезти; пощастливиться-захвортунити, пощастити, попайдити, побердитися, поталанити.
 Повелитель, -ница — всевладелец, -ця.
 Повелительный, о—владний, наказовий, о; -ное наклоненіе-вольовий спосіб.
 Повелѣвать, лѣть—наказувати,

росказувати, -зати, загадувати, дати; орудувати, верховодити.
 Повелѣніе — наказ, розказ, загад.
 Повергать, -гнуть — валити, звалити; складати, зложити, скласти; подавати, -дати; ся падати, уласти до ніг.
 Повернуть—повернути, завернути.
 Поверстный, о — відверстовий, о.
 Поверстывать, -тать(типограф) -плянтувати, сплянтувати.
 Повертывать-рнуть-обертати, -рнути, закручувати, -тити.
 Повертѣть—покрутити.
 Поверхностный, о—позверховний, побіжний, поверховний,
 Поверхность — поверхня, верх.
 Поверхъ,—на, зверх, над, по.
 Повеселить—звеселити, розважити.
 Повеселѣть — повеселішати, звеселіти, розвеселитися.
 Повести—повести.
 Повечеріе—вечірня.
 Повечерѣть—завечоріти, зечоріти.
 Повечерѣло—смерклося, зечоріло.
 Повздорить—посваритися.
 Повздыхать—позіхати.
 Повивальный — поліжничий; -бабка-повитуха.
 Повиваніе—повивання, сповиття.
 Повивать-вить — повивати, сповивати, -вити.
 Повидаться—побачитися.
 Повидимому—як здається.
 Повизжать — поскавчати, поскавуліти.
 Повилика, раст. *Cuscuta* — канянка; *Convolvulus arvensis* — берізка, оплітка, полятиця, полотиця, повійка, павутиця.
 Повилять — покрутити, (хвостомъ) помолоті.
 Повинить — обвинувати; ся — признатися до вини.
 Повинная—признання.
 Повинность-повинність, обов'язок; (натуральная, обще-

- ственная) відбутка, відбуток, відбуча, шарварок.
 Повинный—винный; слух'яний, покірний; що признався до вини, що покався.
 Повиноваться—слухатися, коритися, підлягати.
 Повиновение—слух'яність, послух, покора.
 Повирать — побрѣхувати; підбрѣхувати, прибрѣхувати.
 Повируха — брехун, хуха, брешко.
 Повисать, виснуть — зависати, зависнути, зависти, обвинсати, виснути, почепитися.
 Повислый—звислий.
 Повисеть—повисіти.
 Повитель, раст. *Cuscuta*—хмелина; *C. monogina* — привітиця; *C. epilinum* — повітиця, сплітачка; *Polygonum dumetorum*—повій.
 Повить—поплести, покрутити.
 Повладычествовать — попанувати.
 Повладеть—поволодіти.
 Повлечь—поволікти, потягти.
 Поводить, вести — поводити, вести; чѣмъ — ворушити, поворушити; безл.—корчити, скорчити, зжолобити.
 Поводъ (упряжн.) повід; (причина) привід, прикліп, зачіпка, (ссоры) завід, завод.
 Поводянтъ—зводіти.
 Повоевать—повоювати.
 Повоевать—см. повилика.
 Повозить—повозити.
 Повозиться—поморочитися, поморочитися.
 Повозка—віз, хура, лойтрак, фіра; (крытая)—палуба, палуб.
 Повой—сповиток; раст. *Lycium*, видъ *flos cusculi* — кашка червона.
 Повойникъ — у кацапок головний убір; раст. *Althaea officinalis*—калачики, проскурняк.
 Поволока—млава.
 Поволочить—поволікти.
 Поволочь — поволікти, потягти.
 Повольничать — посваволити.
 Повопить — погаласувати, порепетувати.
 Поворачивать, воротить — завертати, завернути, навертати, рнути, наворочувати, чати, привертати, рнути, (туда и сюда) мутушати.
 Поворачиваться, нуться — повертатися, повернутися, навертатися, рнутися, привертатися, рнутися.
 Поворковать — поворкотати, побвркотати.
 Поворовать—покрасти.
 Поворовывать—красти.
 Поворотливый, о—повороткий; меткий, моторний, шамкий, о.
 Поворотный—зворотний; зворотниковый; кругъ, геогр.—зворотник.
 Поворотъ — поворот, зворот, наворот; на дорогѣ—поворітка; съ дороги въ сторону—поворотень; рѣки — залім, залом; (изгибъ) закрут, заворот.
 Поворчатъ — побурчати; погарчати.
 Повострить—погострити.
 Повредить — ушкодити, пошкодити, зашкодити, повередити; руку — скалічити руку; внутренности — надвередити нутрощі; (подѣйствовать вредно) запротивити.
 Повреждение — ушкодження, пошкодження, шкода, вшкола.
 Повременить—застривати, перечасувати, почекати, потривати.
 Повременный, о — періодичний, часовий, о; — ное издание—часопис.
 Повсегодный, о—щорічний, о.
 Повседневный, о — щоденний, повсякденний, щодня, повсякдень.
 Повсемѣстный, о—повсюдний, усюдний, обліжний, облоговий, о.
 Повсемѣсячный, о — щомісяшний, щомісяця.
 Повстрѣчатся — зустрітися, здибатися, спіткатися.
 Повсюду—усюди, по всіх усюдах, скрізь.
 Повторение—проказ, проказнява; поновина, поновлення.
 Повторительный, о—другоразовий; повторный,

- Повторять,-рять — проказува-
ти,-зати; поновляти, -вити.
 Повыбросать—повикидати.
 Повывезти—повивозити.
 Повывестись — повиводитися,
попереводитися.
 Повыдергать — повисмикувати.
 Повыдѣлать—повиробляти.
 Повыжать—вичавити, викру-
тити.
 Повыскивать—повинорювати,
повишукувати.
 Повынести—повиносити.
 Повырубить—вырубати, пови-
рубувати.
 Повышать, сить--підвишувати,
підвисити; підносити, -не-
сти; ся — підноситися, -не-
стися.
 Повыше—вищий, більший; ви-
ще.
 Повышение—підвищення, під-
несення; (въ должности) —
промоція.
 Повѣвать,-вѣять — подимати,
димнути, подихати, подих-
нути, повівати,-віяти.
 Повѣдать—оповісти.
 Повѣнчать,-ся-звінчати, повін-
чати;ся (съ кѣмъ) — по-
шлюбувати (кого).
 Повѣренный — вірник, повір-
ник.
 Повѣрить—повірити, поняти
віри.
 Повѣрка — перевірка, звіра,
звірість.
 Повѣрочный—перевірчий.
 Повѣртіе—переказ.
 Повѣрять,-рять—відпоручати,
-чити; звіряти, перевіряти,
-рити.
 Повѣса — гувѣса, шибеник,
паливода.
 Повѣсить—повісити, почепи-
ти; ся—повіситися; (голо-
ву)—похнюпити,-ся, посу-
пити (голову).
 Повѣсничать—мизгатися, гувѣ-
таювати, гувѣрики справ-
ляти, байдикувати.
 Повѣствованіе—оповідь, опо-
відання.
 Повѣствователь, ница — опові-
дач,-ка, повідач,-ка.
 Повѣствовательный — оповід-
ний.
 Повѣствовать—повідати, опо-
відати.
 Повѣстка—повідомлення.
- Повѣсть—повість.
 Повѣтріе—пошесть.
 Повѣять — повінути, завіяти,
дихнути.
 Повязка—завій; бинда.
 Повязывать,-зять — зав'язува-
ти, зав'язати.
 Повязываться,-заться (плат-
комъ)—запинатися, запну-
тися.
 Поялить—посушарити.
 Поялый—зів'ялий.
 Погадать—поворожити.
 Погасать—гасити, згасити.
 Погасить — загасити; (долгъ)
уморити.
 Погашеніе—гасіння; (долговъ)
уморення.
 Погибать,-бнуть--загибати, за-
гибнути, гинуть, згинуть,
погинуть, загинуть, про-
пасти, занепаститися.
 Погибель — погуба, згибель,
згуба, загиб, загиба, заги-
бель, загин.
 Погибельный — згубний, по-
губний, згибельний.
 Погибнуть--загинуть, згибти,
згибнути.
 Погибшій — згиблій, пропа-
щий.
 Погибъ—кривина, залом.
 Поглаживать,-дить — гладити,
погладити.
 Поглазѣть—погавити.
 Поглодать—погризти.
 Поглотать, поѣсть (жадно) —
полагати.
 Поглохнутъ—заглушитися
 Поглощать,-титъ — гламати,
згламати, глитати, погли-
нути, ковтати, проковтну-
ти; втягувати,-гнути.
 Поглощеніе—глитання; втягу-
вання; всмоктання.
 Поглумиться—поглузувати, по-
кепкувати.
 Поглупѣть — здурніти, подур-
нішати.
 Поглядывать—поглядати, по-
зирати; наглядати, нази-
рати.
 Поглядѣнье—подив.
 Поглядѣть—подивитися.
 Погнать — потурлити, попу-
дити.
 Погнаться—потурнутися, пог-
натися.
 Погноить—погноїти.
 Погнусить—погугнявити.

- Погнуть—погнут., позгинати.
 Погнушаться—погребати, погидувати.
 Погнѣваться—погнѣватися.
 Поговаривать—подейкувати, дейкати, джергати.
 Поговорить—побалакати, розмовитися.
 Поговорка—(пословица) примівка, приказка, прислів'я; (слухъ) поголоска, чулка.
 Погвѣть—поговѣти.
 Погода—(хорошая) година; (дурная) негода; (сухая, вѣтреная) суховітриця; (мокрая) папля, сльота; (пасмурная) потемрява; (снѣжная) сніговиця.
 Погоди—стривай, тривай.
 Погодить—перегодити, згодити, зачекати, почекаати.
 Погодя—перегодом, згодом.
 Погодишка—негода, негодонька.
 Погодливый—сльотавий, слітний.
 Погодный, о—щорічний, о, щороку.
 Погожий—годиняний, ясний.
 Поголовно—геть чисто всіх, всі чисто, всі як іден.
 Гоголовщина—посполите рущення.
 Поголодать—поголодувати.
 Погонный—подовжній.
 Погонщикъ—погонич, поганійло; -ословъ-осляр.
 Погонъ, воен.—нараменник.
 Погоня—погонка, погонь, погоня, догін, наголя, здогоня, здогін, здогонки.
 Погонять (лошадь)—паняти.
 Погорать, -рѣть—палитися, спалитися, попалитися; погоріти, згоріти.
 Погоревать—посумувати, пожуритися.
 Погородски—поміському.
 Погорѣлецъ—погорілецъ.
 Погорѣлый—погорілий, спалений.
 Погорячиться—ропалитися.
 Погосподски—попанському.
 Погосподствовать—попанувати.
 Погостить—погостювати.
 Погостный цвинтаревий.
 Погость—цвинтарь, цинтір.
 Пограбить—пограбувати, пограбати; пограмадити, погребти.
 Погранить—пошліхувати.
 Пограничье—узгрянничья.
 Пограничный—узгрянничний.
 Погребальный—погребний, погребовий; -звонъ-подзвін.
 Погребаніе—ховання, погріб.
 Погребать, похоронить—ховати, поховати.
 Погребеніе-погріб, поховання.
 Погребецъ—пуздро; -дорожный -пуздерко.
 Погребница (входная часть погребя)—пригребница.
 Погребной—пивничний, льоховой.
 Погребщикъ—винник.
 Погребъ—льох, холодник, темник; пивница.
 Погрезить—помарити.
 Погремущка—черкітка, черкавка, торохтілка, брязкало, брязкальце, брязкілка, брязкітка, брязкотало.
 Погремѣть—погуркати, погрімити, погрімотіти, погуркотіти.
 Погрестъ—погребти.
 Погрозить, -ся—насварити, насваритися; (накричать) нагрімати.
 Погромлять, -мить—розбивати, бити, порозбивати, нищити, знищити.
 Погромъ—руйнація, спустошення, розбиванка.
 Погромыхивать—нагрімати.
 Погрохотать—погуркотіти.
 Погрубить—погрубіянити.
 Погрубѣть—згрубнути, згрубіти.
 Погружать, -зить, -ся—вантажити; навантажити; (въ воду) зануряти, занурити, -зануритися, затопляти, -пити; -ся-заринати, -нути, -рнути, пронуритися, пронурити, затоплятися, -питися.
 Погруженіе—затоплення, занурення.
 Погрузать, -знуть—затоплятися, -питися, іти на дно; грузити, загрузити.
 Погрузка—ладування, вантаження, теркилування.
 Погрустить—посумувати, пожуритися.
 Погрызть—погрызти.

- Погрѣть — погрѣти; -ся-погрѣтися.
- Погрѣшати, -шити — грѣшити, погрѣшити; помилятися, -литися.
- Погрѣшеніе — погрѣшка; помилка, хиба.
- Погрѣшность — (ошибка) помилка, похибка, прогріх, охиба; (вина) завина.
- Погрязати, -знуть — грузити, загрузити; затоплятися, -питися.
- Погрязнѣть — закалятися, побрудніти.
- Погубитель, -ница-згубник, -ця.
- Погубляти, -бити — занапащати, занапащити, збавляти, збавити; світ зав'язати, з світа звести.
- Погудка — голос, спів; приказка, примовка.
- Погуливати — розгулювати; підпивати часами.
- Погуляти — погуляти.
- Погустѣть — погустішати, потужавіти.
- Подаваніе — подання.
- Подаватель, -ница — подавальник, -ця, подавач, -ка.
- Подавати, -даты-подавати-дати; давати, дати на стіл.
- Подаваться, -даться — посуватися, посунутися; поступатися, -питися.
- Подавиться — заглитнутися, подавитися.
- Подавленіе — притлума, затлума, притлумлення, затлумлення.
- Подавливати — причавлювати, притискати.
- Подавляти, -вить — душити, придушити — пригнітати, -тити; (чувство, совѣсть, движеніе, возстаніе) притлумляти, затлумляти, -мити; себя — перегнітати себе.
- Подавно — поготів.
- Подагра, мед. — подагра.
- Подай, подайте — ке, кете.
- Подаренное — дарівщина.
- Подаренный — даріжний, дарований, подарований.
- Подарить — подарувати.
- Подарокъ — дарунок, подарунок, дариця; подарки — подаря; -свадебные — даровизна.
- Подарочный — дарунковий, подарунковий.
- Податель, -ница — давець, подавець, подавалиця.
- Податливый — схильний, уляглий, здатливий; легко подающійся оброботкѣ — податний.
- Податной — податковий, податкований.
- Подать, налоги — оплати, податок; (поборы) подереча; сборъ на общест. потребности — порубок.
- Подача — подавання, подання.
- Подачка — датка, даток.
- Подаяніе — милостиня, даток.
- Подбавка — придаток, додаток.
- Подбавляти, -вить — придавати, додавати, -дати; підкидати, -кинути.
- Подбалтывать, -болтать — підбавтувати, підбавтати, підмішувати, -шати; заправляти, -правити.
- Подбережникъ, раст. *Zythrum Salicaria*, — плакун, тройчак, твердяк, залізник червоний.
- Подбивать, -бить — підбивати, підбити, попідбивати, підгонити, підігнати; (мѣхомъ) хутрувати, ухутрувати; підшивати, -шити; (подговаривать) підмовляти, намовляти, -вити, наштирювати, -рити, настренчувати, -чити.
- Подбивка — підбивання; підшивка.
- Подбирать, -брать — підбирати, підібрати, збирати, зібрати, назбирати, поназбирати; (лучшее къ лучшему) личкувати, зличкувати, добирати, -брати; (платье) підтикати, підкасати, закасуватися, -сатися.
- Подбираться, -браться — підбиратися, підобратися; підмощуватися, моститися, піддобрюватися, -бритися, підлещуватися, -ститися; підкрадатися, -крастися.
- Подблюдникъ — підтарільниця, підтарілок.
- Подбодрить — підбадьорити.
- Подбодриться — побадьорнішати.
- Подбой — підбивання; підшивка.

- Подбойка, сапожн.—бабка.
 Подбойный—підбивальний.
 Подборный—добраний.
 Подбородникъ—підгубник.
 Подбородокъ—підборіддя.
 Подборщикъ, -ца—добирач, -ка.
 Подборь — добір, вибір; каблукъ—кірка, корок, скорок, закаблук, підп'яток.
 Подбочениваться, -ниться — у боки братися, взятися.
 Подбрасывание—підкидання.
 Подбрасыватель—підкидач.
 Подбрасывать, -бросить (вверхъ) — підкидати, підкинути, підвергати, -вергнути; (о сѣнѣ) підтрушувати, -сити.
 Подбрасываются, -бросятся — підкидатися, підкинутися.
 Подбривать, -брить, -ся — підголювати, підголити, -ся.
 Подбрюшина—підчеревина.
 Подбрюшникъ—попруга.
 Подбрюшный—підчеревний.
 Подбѣгать, -жать — надскакувати, надскочити, надбігати, -гти (до кого, чого); підбігати, -бігти (під що).
 Подбѣгая—підбігцем.
 Подбѣливать, -лить, приправить — забілювати, забілити, підбілювати, -лити.
 Подбѣлка—забіл.
 Подбѣль, раст. *Petasites vulgaris*—маточник; апсечный, *Petasites officinalis* — кремениця; *Tussilago farfara* — підбіль.
 Подваливать, -лить — підкочувати, -тити, підсувати, -сунути під що.
 Подваль—льох; темник.
 Подвальный—льоховий, темниковий.
 Подвергать, -гнуть, -ся (чему) — наражати, -зити, -ся (на що); опасности — наражати на небезпечність; испытанію, мученію, пыткамъ—взяти на спиток, на муки, на тортури; -ся наказанію—підпасти під кару; испытанію—піддатися іспитові.
 Подвернуться, случайно встрѣтятся—навинутися; нагодитися, наскочити; (поджаться) підбігатися.
 Подвертывать, -вернуть — підгортати, -рнути; підсувати, сунути; підтикати, -тикати; підкочувати, -тиги; підкладати, -класти.
 Подвесель—напідпитку, напідпитках.
 Подвеселить — підвеселити, підпоїти; -ся-підвеселитися, підпити.
 Подвздохи, анат.—здуховина, здухвина, голодниця, голоднівка.
 Подвздошный—здуховиний.
 Подвивать, -вить — підвивати, -вити; закручувати, -тити.
 Подвивка—завивання.
 Подвигать—порухати, посувати.
 Подвигать, -двинуть — посувати, -сунути, порушати, -шити.
 Подвигаться—посуватися.
 Подвигающийся быстро (о работѣ)—поступний.
 Подвигая, подвигаясь—посувом.
 Подвигъ — велесправа, велетруд.
 Подвижникъ, -ца — трудженик, -ця.
 Подвижной—рухливий, юрливий, меткий, рушний, непосидющий, побігущий.
 Подвизаться—трудитися; боротися.
 Подвинчивать, -тить—підшрубувати, -бувати.
 Подвирать, -врать — підбріхувати, підбрехати, підбрехнути.
 Подвластный — підвладний, підручний; состоящій подъ властью—приоудник.
 Подвода, — хурманка, хура, фіра.
 Подводитъ, -вести — підневіжувати, підневідіти (поддѣть); приводити, -вести; застосовувати, -сувати (до чого).
 Подводный—підводний; лодка-підводник.
 Подводчикъ—підвідник, хурманник.
 Подводь—направа, наштирка.
 Подвое—по два, по двох.
 Подвозить, -везти, — надвозити, надвезти, привозити, -везти.
 Подвозный—перевезений, надвезений; надвозовий.
 Подвозчикъ—підвізник, возій.
 Подвозь, привозь—навіз.

Поволакивать, -лочь — підволюкати, -лікти, підтягати, -гти.

Подворачивать, подворотить, подвернуть, -ся-підвертати, підвернути, -ся, підгортати, -рнути, -ся, підкочувати, -тити, -ся.

Підворотня—підворітниця.

Подворье — заїзд; подвір'я.

П дворянски—пошляхецькому.

Подвохъ — підневідка.

Подвыпивший — підпийлий.

Подвыпить — підпити.

Подвѣвать, -вѣять — підвівати, підв'їяти.

Подвѣдомственный-підлеглий, підвладний.

Подвѣчный — шлюбний.

Подвѣска, привѣска — теліпанчик.

Подвѣсный — причеплений.

Подвѣсокъ — підважок.

Подвѣтренный — підвітряний.

Подвѣшивать, -сить — чіпляти, причіпляти, -пити.

Подвязи, архит. — риштовання.

Подвязка — підв'язка; підв'язування.

Подвязывать, -зять — підв'язувати, підв'язати; (поясомъ) підперізувати, -резати.

Подгадить — підкалостити.

Подгибать, подогнуть, -ся — підгинати, підігнути, загинати, -гнути, -ся; підгортати, -рнути; підкотити, підкапати, -ся.

Подглазый — підочний.

Подглядчикъ-ца — підглядач, -ка.

Подглядывать, -дѣть — підглядати, -гледіти.

Подгнивать, -гнить — підгнивати, -гнити.

Подгнивший — підгнилий, дряглий.

Подговаривание — підмова.

Подговаривать-ворить — підмовляти, намсвляти, -мовити.

Подговорщикъ, -ца — підмовник, -ця, направник, ця.

Подговоръ — підмова, підмовляння, намова, направа.

Подголовокъ — підголовач.

Подгонять, подогнать — підганяти, підгонити, підігнати; (къ чему) надгонити, надігнати; (лошадь) підторку-

вати, -кнути; прилаштувати, -тувати.

Подгорать, -рѣть — припалитися, -литися, припікатися, -пектися.

Подгорный — підгірний.

Подгородный — передміський.

Подгорье — підгір'я, підгірок.

Подгорѣлый — припалений, припечений.

Подготовка — підготова, проготова.

Подготовляют, -вить, -ся — підготовувати, -тувати, підучувати, -чити; -ся приладновувати, -нувати, підлагоджувати, -лагодитися.

Подгребать, -грестъ — підгортати, підгорнути, підгрібати, -гребти.

Подгребки — вигрібки.

Подгрифокъ — приструнник.

Подгрудный — підгрудний; -ная кость-грудниця.

Подгрудокъ (у рог. скота) — підгорлина, підгорля, підгірля, підшийок.

Подгрызать, -зть — підгризати, -зти.

Подгуливать, -лять — підпивати, -пити.

Подгущать, -стить — густити, згустити.

Поддабриваться, подольщаться — примілятися, примілитися, добритися.

Поддавать, -дать, -ся — піддавати, піддати, підхиляти, -лити, -ся.

Поддакивать — підтакати, підбасовувати (кому).

Поддакивающей — потакач, потаковник, потакайло.

Поддалбливать, -бить — піддобувати, піддобвати.

Подданная — підданка.

Подданный — підданний, підданський.

Подданный — підданний, підданець.

Подданство — підданство.

Поддевка — чумарка, чумарчина, чемерка, чинарка, чемліт, чинарчина.

Поддергивать, -рнуть — підсмикувати, підсмикати, підсмикати, підсмикнути.

Поддерживать, -жать — підпірати, підперти, підтримувати, -мати, підбичувати, -чу-

- вати; (кого въ чемъ) похлібити (за ким); (переписку) листуватися.
- Поддержка—спомога, підпомога, підпора, підсобка, підпертя, заратунок.
- Поддонникъ—підставок.
- Поддувало—піддувало.
- Поддувать,-дуть — піддувати, піддути.
- Поддѣвать,-дѣть — підсідати, підсісти, зневіжати,-віжити, підневіжувати,-відити, підідати,-істи, підіздити,-іхати; зачіпляти,-пити.
- Поддѣлка—підробка, хвальш.
- Поддѣлывать,-дѣлать—підроблювати, підробити, хвальшувати.
- Поддѣлываться, поддѣлаться—підбармюватися, підбармюватися, лакузитися, злакузитися, підсипатися,-сипатися, підстелятися,-литися, (словами) підмовлятися, мовитися.
- Поддѣльный — підроблений, підробний, непритаманний, хвальшивий, підборний.
- Поденка, насѣк.—шашка.
- Поденный, о—цілоденний; поденний, о.
- Поденщица—поденниця.
- Подергиваніе—дригання; непроизв. мускуловъ-мишка.
- Подергивать,-гать — смикати, посмикати, сіпати, посіпати, шморгати, пошморгати.
- Подергиваться—тіпатися, смикатися.
- Подержанный—підтоптаний.
- Подернуть—заволікти, потягти, затигти; (льдомъ) зашерхнути; (дымомъ) потягти димом.
- Подержаніе—зажиток.
- Подержанный, бывшій въ употребленіи—заживаний.
- Подержать — потримати, подержати; заживати.
- Подешевѣть—зашевіти, здешевіти, подешевшати.
- Поджаривать,-рить,-ся — підсмажувати, підсмажити, підпикати,-пекти,-ся: (въ маслѣ) засмажувати, смажити,-ся.
- Поджаристый — підсмажений, підпечений.
- Поджарый—худорлявий, сухорлявий.
- Поджелудочный — підшлунковий.
- Подживотникъ—попруга.
- Подживотье—підчерезина.
- Поджиганіе—підпалювання.
- Поджигатель,-ница--палій,-ка.
- Поджигательство—підпал, підпалення.
- Поджигать,-жечь — підпалювати, підпалити; припалювати, пришмалювати,-лити; підбурювати, рити, направляти,-правити.
- Поджиданіе—чекання.
- Поджидать,-ждать — чекати, очікувати, наджидати, надждати, (подстерегать) чатувати.
- Поджилки—жижки.
- Поджимать, поджать—прикорчувати,-чити, підігати.
- Поджогъ—підпал.
- Подзадоривать,-рить — підцьковувати,-кувати, піддрочувати,-чити; підохочувати,-охотити.
- Подзатыльникъ — запотилишник, ошийник, спотикач.
- Подземелье—підземелля, льох.
- Подземный — підземний, підземельний, попідземний.
- Подзолъ—луг, зола.
- Подзорный—прозірний.
- Подзывать,-звать — підкликати, підкликати, прикликати,-кликати.
- Подивиться—подивуватися.
- Подирать,-драть — роздирати,-дерти; скубти, поскубти.
- Подкалывать, подкалоть—підштрюкувати, підштрикнути; підпинати,-п'ясти, підшпилювати,-лити.
- Подкапываніе—підкопи.
- Подкапывать,-копать,-ся — підкопувати, підкопати,-ся.
- Подкарауливать,-лить — пристерігати, пристерегти, сочати, присочити, пантрувати, упантрувати, чигати, вичигати.
- Подкармливать,-мить — підгодувати, підгодувати, підхарчовувати,-чувати, підконтювати,-тувати; потолстѣть—отягтися, узяти тіло.

- Подкатывать, -тять — підточувати, -чити, підкочувати, -тити.
- Подкачивать, -чнуть — підхитувати, -тнути.
- Подкашивать, -сить — підкошувати, підкосити.
- Подквашивать, -квасить — підквашувати, сити.
- Подкидной—підкинений.
- Подкидывать, -кинуть — підкидати, -кинути; підсувати, -сунути.
- Подкидышъ—підкидьок.
- Подкладина—лігар.
- Подкислить—закислити.
- Подкладка—підшивка, підбій, підбійка; підставка.
- Подкладочный — підшивковий, підбійковий, підкладальний.
- Подкладывание—підкладання.
- Подкладывать, подложить — підкладати, підкласти, підмошувати, -мостити; підшивати, -шити.
- Подклеивать, -клеить — підліпляти, -пити.
- Подкова—підкова.
- Подкованный—кований.
- Подковка — підкування; підківка.
- Подковный—підковний.
- Подковообразный — підковуватий.
- Подковывать, -ковать — підковувати, підкувати.
- Подковыривать, -рять—піддодбувати, піддодбати, підколупувати, -пнути.
- Подкожный—підшкурний, зашкурний.
- Подколачивать, -лотить — підбивати, -бити.
- Подколотникъ, пт. Motacilla — трясихвістка.
- Подколотный—підколотний.
- Подколь—підкол.
- Подкольнокъ—жижка, підколінок.
- Подкопный—підкопний.
- Подкопъ—підкіп; підступ.
- Подкосъ — підпора.
- Подкрадываться, -красться — підкрадатися, -крастися, підбратися підбратися.
- Подкравивница, пт. Motacilla regulus—королік.
- Подкраснить—підчервонити.
- Подкрашивать, -сить — підбармувати, підбармувати, підмальовувати, -лювати, -ся.
- Подкручивать, -крутить — підкручувати, -тити.
- Подкрѣпа—підпора.
- Подкрѣпление — засилок, підсілок, підпора, підмога; (ѣдой) піджива.
- Подкрѣплять, -пить—посилляти, -силити, засилювати, засилити, підсилювати, -силити, покріпляти, -пити; підпирати, -перти.
- Подкрѣпляться, -питься (пищей)—під'ідати, під'істи.
- Подкузьмить — підвести, підманити, підкувати.
- Подкупать, -пить — підкупляти, підкупити; докупляти, -шити.
- Подкупной—закупний, підкупний.
- Подкупщикъ—закупник, підкупник.
- Подкупъ—підкуп, підкупство.
- Подкуривать, -рить — підкурювати, -рити.
- Подкучивать, -тить — підпивати, підпити, підп'ячити, підгуляти.
- Подлаживаться, -ладиться — придобрюватися, придобритися, лакузитися, підлакузитися.
- Подлаза—підлабузник, лакуза.
- Подламывать, -ломить — підламувати, -ламати.
- Подлежать, -лечь — лягати, -гти під що.
- Подледный—підльодний.
- Подлежать — підлягати, -гти, підпадати, -пасти, належати.
- Подлежащее, грам.—діяльник, підмет.
- Подлежащий—властивий; належний.
- Подлетать, -тѣть, прилетѣть — надлітати, надлетіти, надлинути, підлітати, -летіти, -лунути.
- подлецъ—подлчк.
- Подливание—підсипання, підливання.
- Подливать, -лить — підсипати, підсипати, підливати, -лити.
- Подливка—підливання; (соусъ) підлеза.
- Подливной — розливальний, підсубійний (о колесѣ).

Подлиза, льстець—лизун, підшивайло, підлепа, підлепливий, підлепний.

Подлизуватися, -затися—підсипатися, підсипатися, дабузнитися, лакузитися, підлабузнитися, підлакузитися.

Подлинникъ—первотвір.

Подлинный, собственный — притаманний, автентичний, справжній, правдивий, власний.

Подлипала—см. Подлиза.

Подлипательство — підлесливість, улесливість, підсипання.

Подлипать, -пнуть — приліплятися, -пигися.

Подличать—подлякувати.

Подло—підлотно.

Подлобный—підчільний.

Подлобье—підчілья.

Подлогъ—підбор.

Подложный, о — підборний, хвальшивий, о.

Подлость—підлота.

Подлунный—підмісячний.

Подлый—підлотний.

Подлъ—біля, попри, побіля, обік, побіч, попліч, суміж, узбіч, поузбіч.

Подлззать, -лззть — підлазити, -лізти.

Подлъплять, -пить — підліпляти, -пити.

Подлъсникъ, раст. *Asarum europaeum*—копитень, копитки, копитник, копитняк.

Подлъсокъ — підлісок, прилісок.

Подмазка—підмазування, підмашування.

Подмазчикъ — мастильник, (шутл.) шмаровоз.

Подмазываніе — підмазування.

Подмазывать, -зать — підмашувати, підмастити, підмазувати, -мазати.

Подмазываются — см. Подлизуватися.

Подмалевывать, -левать — підфарбовувати, -бувати.

Подманивать, -нить — приваджувати, - дити; зводити, звести.

Подмаренникъ цѣпкій, раст. *Galium Aparine* — мокрець, деряка, лепчиця, лепець, липник, липняк, колотов-

ця, прилип, іванчик золотий; -настоящій, *G. verum*—медівник, пшінка, медявник, медяник, кашка жовтенська, дівуника; м'яккій—*G. mollugo*—чистець, смирна.

Подмастерье—підмайстер, підмайстерок; сапожника — шевчук, портного — кравчук, кузнеца—ковальчук, бочара—бондарчук.

Подмахивать, -хнуть—підписувати, -сати нашвидку.

Подмачивать, -мочить — підмочувати, -чити.

Подмерзать, слегка замерзать, -знуть — замерхати, замерхнути, примерзати, -зти.

Подметальщикъ, -ца — замітач, -чка, метільник, -ця.

Подметать, -месть—підмітати, -мести.

Подметка—підмітка.

Подметный — підкидний, підкинений.

Подметывать, -тать, -тнуть — підкидати, -кинути; фастригувати, прифастригувати; (обувь) підставляти, -ставити.

Подметышь—підкидьок.

Подмигиваніе—підморгування.

Подмигивать, -гнуть — підморгувати, підморгнути.

Подмога — підсобка, спомога, поміч.

Подмокать, -кнутъ—мокти, підмокти.

Подмолаживать, -лодить — відмоложувати, -дити.

Подмораживать, -розить — приморожувати, -зити; підмерзати, -зти.

Подмости — примістка, підподи.

Подмочка—підмочка.

Подмываніе — підмитва, підмивини, підмивнява.

Подмывать, -мыть — підмивати, мити; (размывать) сукотати, усукотати.

Подмылье — милини, змилки.

Подмышка—пахва, паха.

Подми́ннвати, -нить—замінити, -нити; (подложить одно вместо другого) підставляти, -вити, підкладати, -класти.

Подмѣнный — підмінений, замінений, підставлений.
 Подмѣнь — заміна.
 Подмѣсити — примішати.
 Подмѣсь — примішка, домішка.
 Подмѣчать, -мѣтити — укмічати, укмітити, устрочувати, -чити, пристерігати, -гти, завважати, -важити, зугледіти.
 Подмѣшать — підмішати, примішати.
 Поднадуть — піддурити.
 Подначаліе — підвладність, підрядність.
 Подначальный — підвладний, підрядний.
 Поднебесная — світ.
 Поднебесный — піднебний.
 Поднебесье — піднеб'я.
 Поднебный, анат. — піднебенний.
 Поднебье, анат. — піднебення.
 Подневольный — заневільний, приневільний.
 Поднесеніе — підносини, доношіння; посвята.
 Поднесь — дотепер, і досі.
 Поднимать, -нять — підіймати, підійняти, піднімати, підняти, здіймати, здійняти; підводити, зводити, -вести; (тяжесть) підважувати, -важити; (вверхъ) підвергати, -вергнути.
 Подниматься, няться — підводитися, підвестися, зводитися, -звестися; підноситися, зноситися, знестися, зніматися, знятися; (въ цѣнѣ) здорожитися; (о растеніяхъ) понасторошуватися, вигнатися; (о бурѣ, вѣтрѣ) схоплюватися; (о пыли) скопотитися, спилитися.
 Поднимокъ, раст. *Viola agerata* — драб.
 Подновлять, -вить — відновляти, -вити.
 Подноготная — тайливиці, тайнощі.
 Подножіе — підніжжа, підніжок; гори підгір'я.
 Подножка (въ экипажѣ) — ступійка.
 Подножный — підніжний; -кормъ -паша.
 Подносить, -сти, принести —

надносити, наднести; подавати, -дати.
 Поднось — стябло, таця.
 Поднѣпровье — Наддніпрянщина.
 Подобаеть — личить, годиться, належить, слід.
 Подобіе — взір, штиб, кштальт.
 Подоблачный — підхмарний, по-підхмарний.
 Подобно тому какъ — так саме як.
 Подобный — такий саме, жихлий.
 Подобострастіе — підлепність, підлепливість.
 Подобострастный, о — підлепний, підлепливий, о.
 Подобрѣть — здобріти.
 Подогнуться — підвернутися.
 Подогрѣвать, -грѣть — підігрівати, підігріти, пригрівати, -гріти.
 Пододвигать, -нуть (подъ что) — підсувати, підсунути; надсувати, -сунути (къ чему).
 Подождать — зотривати, зачекати.
 Подозрительный, о — підзорний, підозренний, підозрілий, о; непевний, о.
 Подозрѣваемый — призрений.
 Подозрѣвать — мати призру на кого.
 Подозрѣніе — призра, приздріння, підзор, заздівання.
 Подой — удій.
 Подойникъ — дійниця, чуберка.
 Подойный — удійний.
 Полоконникъ — лутка.
 Подоль (женск. рубахи) — поділ, пелена, запола; (платья) надолок.
 Подольщаться, -ститься — підлещуватися, підлеститися, підлизуватися, підлизатися, підлисикуватися, підлабузнюватися, -бузнитися, підгортатися, -рнутися, упещуватися, упеститися, приматкобожитися, улещуватися, -ститися, підсипатися, сипатися, підстелятися, -литися, підбасовувати, -сувати кому.
 По домашнему — по домовому.
 Подонки — оденки; общества — потолок.
 Подоплека — тайливиці.

Подопрѣвать,-прѣть — заприва-
ти,-пріти.

Подорваться — підвередитися.

Подорожать — подорожчати.

Подорожникъ, пл. *Emberiza
miliaria* — болібрюх, ячмін-
ник, стерник; *E. Animer.* —
припутень; *E. nivalis* — сніго-
люб; раст. *Plantago major* —
трипутень, ранник, попут-
ник, подорожник; *Alisma
plantago* — частуха, жабник;
-золотой, *E. citrenella* — жов-
тобрюх.

Подорѣшникъ, раст. *Asarum
europaicum* — копитень, копа-
тень, копитки, копитник, ко-
питняк.

Подосадовать — посердитися.

Подосина — підісок.

Подосиновникъ, грибъ — підо-
сичник.

Подоспѣть — нахолитися, нахва-
титися, нагодитися. прис-
піти.

Подотвѣтный — відповідаль-
ний; підсудний, обвинуваче-
ний.

Подоткнутъ — підстромити.

Подотчетный — назвітний.

Подохлый — здохлий.

Подохнуть — поздохати, виз-
дохати.

Подоходный — прибутковий,
зприбутковий.

Подошва — підошва; (обуви)
підстілка, підкладка; (двой-
ная) ромпас; (горы) підгір'я.

Подошвенный — підошововий.

Подпадать,-пасть — підпадати,
-пасти (подъ что), наража-
тися,-зитися (на что), під-
лягати,-гти (чему).

Подпаивать,-поить — підпоюва-
ти,-поїти, попідпоювати.

Подпалзывать,-ползти — під-
повзати,-зти, підлазити,-
лізти.

Подпаливать,-лить — підсмалю-
вати, підсмалити.

Подпарывать,-пороть — відпо-
рювати,-роти.

Подпекать,-печь — підпекати,-
пекти.

Подпечекъ — штандари, під-
пиччя.

Подпиливать,-лить — підпилю-
вати, підпиляти.

Подпилокъ — терпуг.

Подпирать,-реть — підпірати,
підперти.

Подписка — підписка; (на повр.
изд.) передплата.

Подписной — записний; перед-
платний.

Подписчикъ,-ца — передплат-
ник,-ця, пренумерант,-ка.

Подписывать,-сать, ся — підпи-
сувати,-сати,-ся; передпла-
чувати,-тити.

Подпись — підпис.

Подплывать,-плыть — підпли-
вати, плисти,-плинути (подъ
что), надпливати, надплив-
ти, надплисти (къ).

Подплясывать-підтанцьовува-
ти, дримбати.

Подполковникъ — підполков-
ник.

Подполье — льох.

Подпорка — підпора, супора.

Подпочва — живетень, материк,
живець.

Подпочвенный — підгрунтовий,
зашкурний.

Подпояска — підперізування;
перезок.

Подпоясывать,-сать — уперізу-
вати,-зати, підперізувати,
-резати.

Подправлять,-править — під-
добрювати, піддобряти, під-
добрити, підладжувати,-ла-
дити, відновляти, вити.

Подпруга — попруга, реньгорт.

Подпрыгивать,-нуть — підстри-
бувати, підстрибнути, під-
плигувати, гнути; вистри-
бувати, вибрикувати.

Подпрягать,-прячь — підпряга-
ти,-гти, припрягати,-гти.

Подпускать,-стить — припуска-
ти, допускати,-стити.

Подпѣвать,-пѣть — приспівува-
ти,-вати.

Подпѣвающий — підспивач.

Подпятка, мех. — шайба.

Подравнивать,-ровнять — зрів-
нувати,-нати.

Подражаніе — наслідування.

Подражатель,-ница — наслідова-
ник,-ця, наслідувач,-ка.

Подражательный, о — наслі-
довний, о.

Подражать (кому, чему) — на-
слідувати (кого, що.)

Подраздѣленіе — підподіл.

Подраздѣлять,-лить — підподі-
ляти,-лити.

Подразнить—подратувати.
 Подразумѣвать (что) -- доми-
 слятися (чого).
 Подразумѣваться — припуска-
 тися, значитися.
 Подрастать, расти—підбільша-
 ти, підбільшати, підроста-
 ти, надростати,-сти.
 Подрататься—побитися, почуби-
 ться.
 Подребезжать—подирчати, по-
 деренчати.
 Подреберье, анат.—підребер'я.
 Подремать — покуняти, подрі-
 мати.
 Подрижникъ—підрижник.
 Подробный, о — докладний, о.
 Подрожать—потремити, пот-
 руситися.
 Подростокъ—підліток, недолі-
 ток; півпарубок, підпару-
 бочий.
 Подрубать,-бить—підрубувати,
 підрубати,-бити, підтина-
 ти,-тяти.
 Подруга—подружниця, подру-
 жина, подруга, другиня;
 -жизни-дружина.
 Подружески — по-друзьки, по
 приятельському.
 Подружить — здружити, зап-
 риязнити.
 Подружаться — поєднатися,
 заприятелювати, зайти в
 приятельство.
 Подрумняивать, подрумняить,
 (хлѣбъ, печенье вообще)—
 загничувати, загнитити.
 Подручный — підручний; пох-
 ватний.
 Подрывать, подрыть — підри-
 вати, підрити, підкопува-
 ти,-пати.
 Подрывать,-орвать — висаджу-
 вати, висадити в повітря;
 довѣріє—збавляти, збавити
 віри, зневіряти до кого;
 (здоровье) - надвереджати,
 надвередити (здоровья).
 Подрываются,-рвутся — пору-
 шатися, порушитися, над-
 вереджуватися,-дитися.
 Подрывъ — висад в повітря;
 страта, шкода.
 Подрѣзка—підтинання, підрі-
 зування.
 Подрѣзной — підрізаний, під-
 тятий.
 Подрѣзывать, подрѣзывать—під-
 тинати, підтяти, підітнути;

крылья -підборкувати, бор-
 кати, надборкувати,-кати;
 (одежду) підкроювати,-ксо-
 іти; (коротко) підчикри-
 жити.
 Подрѣзь—підрізи.
 Подрябнуть—пов'яти, потрухти.
 Подрядный—рядний.
 Подрядческой—рядницький.
 Подрядчикъ—рядник, завідця.
 Подрядъ—ряд, помова.
 Подрядъ, нар.—обрядно, пос-
 піль, узаміт.
 Подряжать,-дять — підгожати,
 підгодити, згоджати, згоди-
 ти, рядити, підрядити.
 Подрясникъ—підрясник, під-
 сутанник.
 Подсаживать,-дять—підсаджу-
 вати,-дити; (растенія) при-
 саджувати,-дити.
 Подсаживаться, подсаётся —
 підмощуватися, підмости-
 тися.
 Подсвѣчникъ — світич, свіч-
 ник, світильник, свічарня,
 посвітач; (церковный) став-
 ник; (маленькій у иконы)
 світач.
 Подсидивать,-сидѣть — підхо-
 дити, підійти, кого.
 Подсинивать,-нить — підсиню-
 вати,-нити, попідсинювати.
 Подскабливать,-лить—підскрі-
 бати,-скребти.
 Подсказчикъ,-ца — підказник,
 -ця.
 Подсказывание — підказування.
 Подсказывать,-зять — підказу-
 вати, підказати.
 Подскакивать,-скакать — прис-
 кокувати,-скочити (до кого,
 до чого).
 Подскакивать,-скачуть — під-
 скакувати,-скочити.
 Подскакивая—вистрибом.
 Подскокъ—підскік.
 Подслащивать,-стить—засоло-
 джувати, засолодити, со-
 лодити, посолодити, підсо-
 лоджувати,-дити.
 Подслуживаться — прислужу-
 ватися, піддобрюватися.
 Подслушивание—підслухи, при-
 слухи.
 Подслушивать,-шать — підслу-
 хати,-слухати.
 Подслідственность — підслід-
 чість.

Подслідственный — підслід-
чий.

Подслідповатый — підсліпа, під-
сліпий.

Подсматривать, рѣть — підгля-
дати, підглежувати, під
глядіти, підгледіти, підзи-
рати, зирити, підуздріти,
піддивлятися, дивитися.

Подсмѣиватися — підсміювати.

Подснѣжникъ, раст. Galanthus
pivalis — ярник, просерен,
козьодрист, скорозріст; Pri-
mula-первоцвіт; - синій ско-
реліски; - сибирській, Scilla
serpua — пролісок.

Подсоблять, битъ — допомага-
ти, -могти.

Подсовывать, - сунуть (подъ
что) — підпихати, підіпхну-
ти; підсувати, -сунути.

Подсолнечная — світ.

Подсолнечникъ, раст. — сояш-
ник; -сѣмя-насіння.

Подсолнечный — підсояшний.

Подспорье — підпомога, допо-
мога.

Подставка — підстава; підпо-
ра; (ножка)-дибка.

Подставляют, -вить — підстав-
ляти, -вити, підкладати,
-класти, підсувати, сунути,
заміняти, -нити.

Подставной — підставлений;
хвальшивий.

Подставочный — підставний.

Подстегивать, подстегнуть,
(кнутомъ) — підстьобати,
підстьобнути.

Подстерегать, -речь — пантру-
вати, припантрувати, під-
стерігати, підстерігти, чи-
гати, дочигати, чатувати,
учатувати, сочити, присо-
чити, настерігати, -гти; (под-
смотрѣть) призорити, за-
пильнувати.

Подстилатъ, -стлатъ — підсти-
лати, підіслати, підстеля-
ти, -лити, попідстеляти.

Подстилка — підстеляння; під-
клад, постілка.

Подстой — сухостій.

Подстрагивать, -гать — підстру-
гувати, підстругати.

Подстраивать, -строить — (пе-
рен.) підюжувати, -юдити.

Подстрекатель, -ница — підмов-
ник, -ця, підбурник, ця.

Подстрекательный — підмов-
ний, піджогливий, підцюк-
ливий, під'юдливий.

Подстрекательство — підмова,
піджога, підбивання, підбу-
рювання, підштрикнява,
підцюкнява, направа, під'ю-
дини.

Подстрекать, кнуть — юдити,
під'юдити, підбурювати, -ри-
ти, підмовляти, -вити, під-
джигувати, -гнути, підцюку-
вати, кнути, підштрикува-
ти, -кнути, під'юджувати,
-юдити, підструнчувати, -чи-
ти, підстрочувати, -чити.

Подстригать -стричь, -ся — під-
стригати, підстригти, -ся.

Подстрочный — міжрядковий;
(о переводѣ) дослівний.

Подстрѣлить — підстрелити.

Подступать, -пить — приступа-
ти, -пити, -наближатися,
зближатися, -зитися до.

Подступъ, -наблиз, приступ;
напад.

Подсудимость — підсудність.

Подсудимый — підсудник; під-
судній.

Подсудный — підсудний.

Подсушивать, -шить — підсуша-
ти, -шити.

Подсылать, -дослать — підсила-
ти, -слати.

Подсыпаніе — підсіпка.

Подсыпать, -сыпать — підсіпа-
ти, сіпати.

Подсыпка — підсіпка.

Подсыхать, подсохнуть — над-
сихати, надсохнути, (нем-
ного) стряхнути.

Подсѣвать, -сѣять — підсівати,
сіяти, дасівати, -сіяти.

Подсѣдать, -сѣсть — присідати,
-сісти (до чого).

Подсѣдельникъ — попруга.

Подсѣдельный — підсідловий;
верховий.

Подсѣкать, -сѣчь — підтинати,
підтигати, підітнути, попід-
тинати, підрубувати, бати,
попідрубувати.

Подтаивать, -таять — топитися,
ростопитися потроху.

Подталкивать, -кнутъ — підпи-
хати, підіпхнути, підштов-
хувати, -вхнути.

Подтапливать, -топить — (въ
печи) підпалювати, -лити;
(водой) затопляти, -пити.

Подтаскивать, -тащить — підво-
лїкати, підволокти, підтя-
гати, -гти.
Подтасовывать, -совать — під-
талювати, вати.
Подтачивать, -точить — підго-
стрияти, -рити; підточувати,
-чити.
Подтачивать, -чать — підшива-
то, -шити.
Подтверждать, -дить — ствер-
джувати, -дити.
Подтверждение — ствердження.
Подтесать — підтесати.
Подтечь — підтекти, підбігти.
Подтибрить — підцупити.
Подтирать, -тереть — підтира-
ти, -терти.
Подтирка — підтирання, вити-
рання.
Подгопка — підпал, распал.
Подтравливать, -вить — під-
цьковувати, -цькувати.
Подтрунивать, -нить — жарту-
вати, глузувати, пожарту-
вати, поглузувати.
Подтыкать, -ткнуть (подъ что)
— підпихати, підіпхнути,
підтикати, підіткнути.
Подтягивать, -нуть — підтяга-
ти, підтягти.
Подтяжка — підтягання.
Подтяжки — шлейки.
Подтяпать, -пнуть — підцупити.
Подувать, дуть — дуги, дмуха-
ти, -хнути, повівати, -віну-
ти, духати, подухати.
Подумать — змислити, помис-
лити, поміркувати, поміз-
кувати.
Подурачить — подурити, помо-
рочити.
Подурачиться — подуріти, по-
пустувати, пожирувати, по-
жартувати.
Подурить, -поблазнувати, по-
штукарити.
Подурить — заневірніти, по-
марніти, змарніти, споган-
ніти.
Подусадобный — присадібний.
Подуститель, ница — наущаль-
ник, -ця.
Подутюжникъ — прастава.
Подучить — підучити; підтро-
юдити.
Подушевльй, о — щиросердий,
о.
Подушечный — подушковий.
Подушка — подушка, загсло-

вок; техн. — оплін, оплїнь.
Подушный — подушний; - подать
-подушне.
Подущать, -устить — науща-
ти, -устити, намовляти, мо-
вити.
Подушение — наустка, намова.
Подхалюза — проноза, пройда.
Подхватъ — підпашшя.
Подхватывать, -тить — підхоп-
лювати, підхопити; (о пѣ-
ніи) приспівувати, -співати.
Подхвостникъ — підхвістя.
Подходитъ, приближаться, -
зиться — надходити, надіхо-
дити, надійти, наближати-
ся, -близитися (до кого, до
чого); підходити, підійти
(під що); (о днѣ) заступати,
пити; (водой, сдѣлаться во-
дянистымъ) звідніти.
Подходчивый — улесливий, ле-
стивий, лестний, підлесли-
вий.
Подходъ — надхід, наблиз; (къ
пристані, берегу съ рѣки)
підплив, пришиб.
Подходящей, соответствующей
— відповідний; удобный —
притошний; идущей къ ли-
цу — притошний; пригодный
— прикладний.
Подцапать, -пнуть — хапнути;
підчепити.
Подцвѣтитъ — побарвити.
Подцѣпливать, цѣпить, год-
дѣть — причипляти, -чепити;
підцупляти, -пити; крюкомъ
— загачувати, загачити.
Подчелюстной, — анат., підви-
личний.
Подчеркивать, -кнутъ — підкре-
сляти, -лити.
Подчивание — частування, трак-
тування.
Подчивать — частувати, трак-
тувати, припрошувати, ря-
дувати.
Подчинение — підлягання.
Подчиненность — підлеглість,
підвладність, підручність.
Подчиненный — підлеглий, під-
владний, підручний.
Подчинять, -нить — підбивати,
підбити, підхиляти, -лити,
підгортати, -рнути, підне-
волювати, -лити.
Подчиняться, -ниться — підля-
гати, підлягти.

Подчистка—підчищення; підскрібання.
 Подчищать,-чистить — підчищати,-стити; підскрібати,-скребти; (обривать листья, вѣтви, сучья) чухрати, підчухрати.
 Подчеревный—підчеревний.
 Подшейникъ—(въ уздѣ) підборіддя.
 Подшибать, бить—підбивати,-бити.
 Подшивать,-шить—підшивати,-шити.
 Подшивка — підшивання; підшивка.
 Подшивной—підшиваний, підшитий.
 Подшипникъ, мех. — підчіпок, підшийник.
 Подштаники — підштанки, спідні.
 Подшутить — зверетенити, пожартувати, зажартувати.
 Подъ (въ печи)—черинь.
 Подъ—під, понід; над; при; біля, побіля; подъ вечерь-надвечір; подъ утро-надранок, перед світом; подъ рукою—на похваті, на похопі.
 Подъемистый — (грузоподъемный) місткий, поємний; (съ высокимъ подъемомъ) підбитюватий.
 Подъемникъ, тех.—підойма.
 Подъемный --(мостъ, ворота, окно) звідний; (судно) вантажовий; (деньги) пересельний; (снарядъ, машина) підсьма.
 Подъемъ—(колокола) підняття; (ноги) підбите; (отлогая возвышенность) узвіз; (домкратъ) підойма.
 Подъѣдать,-ѣсть — під'їдати, їсти, підточувати,-чити, підгризати,-зти; (подкормиться) підхарчитися.
 Подъѣздъ—ганок; під'їзд, над'їзд, приїзд.
 Подъѣзжать,-ѣхать,—під'їздити, їхати, над'їздити, їхати; (подлизываться) підстелятися,-литися, підсипатися,-сипатися.
 Подъѣзжій—під'їздний.
 Подъязычный—під'язичний.
 Подъяремный — зневолений, пригнічений.

Подъячий — канцеляриста; (шутл.) скарбова лушпайка.
 Подыгрывать,-грать — пригравати,-грати.
 Подымный — подимний; - подать—подимне.
 Подымать, - ся — см. Поднимать,-ся.
 Подыскивать,-скать — зашукувати, пришукувати,-кати.
 Подышать—подихати.
 Подѣвать,-дѣть—діти, подіти, заподіти; запроторювати,-торити.
 Подѣйствовать — вплинути; (плохо на желудокъ)—завадити.
 Подѣлать—поробити, удіяти.
 Подѣлится,-ся—поділити, переділити, подуванити,-ся.
 Подѣлка—направа, робітка.
 Подѣломъ—по заслугі.
 Подѣлочный — знадібковий; -матеріаль—знадібок.
 Подѣлывать (дѣлать)—поробляти, моторити.
 Подѣльчивый, уступчивый, — подільчивий, поділющий, поділшливий.
 Подѣтски—по дитячому.
 Подюжинно—тузинами, на тузини.
 Поелозить — пометушитися; покрутитися коло кого.
 Поединокъ—герць, дуель, поединок.
 Поежится — зщулитися, пощулитися.
 Поелику—оскільки.
 Поемный—заплавний.
 Поемъ—заплава.
 Поение—поїння.
 Поерепениться — покостричитися.
 Поерзать—пововтузитися, покрутитися.
 Пожадничать—поласитися.
 Пожалить—пожалити, покусати; (крапивою) попекти.
 Пожалование — (даръ) данок, нагорода, обдарування; надання.
 Пожаловать—надати, обдарувати, нагородити;(посѣтитъ) відвідати; добро пожаловать—просимо до господи.
 Пожаловаться — поскаржитися; обжаловать—оскаржити.

Пожалуй—нехай так, відай, чого доброго.
 Пожалуйста—будь ласка.
 Пожалѣть (кого, что)—ужалувати, ужалітися, зажаліти; (о чѣмъ) пожалувати.
 Пожарище—згарище, погорілище, погориджа, пожара на, димовище.
 Пожарный—пожежний, вогневий; команда — пожежна сторожа; труба—гасіль.
 Пожаръ—пожежа, пожога, пожега, погориджа; пожаръ!—горить!
 Пожатіе—стиск.
 Пожевать—пожувати, пожвакати.
 Пожеланіе — пожадання, бажання.
 Пожелать—побажати, заволодіти, ужадати, зажадати, зохматися.
 Пожелкнуть—пожовкати, ужовкати; прижовкати.
 Пожелтѣть—зажовтити, зжовтити.
 Пожелтѣвшій — зажовклий; (нѣскольکو) прижовклий.
 Пожелтѣть — зжовтѣти, поповоліти, ужовкнути; (слегка) прижовкнути.
 Пожеманиться—поманіжитися.
 Поженить — спарувати, одружити.
 Пожениться—побратися, одружитися, спаруватися.
 Поженски—по жіночому.
 Пожертвованіе — охвірування; охвіра.
 Пожертвованный—охвирний.
 Пожертвовать—охвірувати; поступитися чим; - жизнью—наложити голову.
 Пожесткнуть — затверднути, зашкарубти.
 Пожечь—попалити, спалити.
 Пожива — нажива, зиск, користь, узяток.
 Поживать—матися; какъ поживаете—як ся маєте?
 Поживиться—поживитися.
 Пожидѣть—порідіти.
 Пожизненно—до віку, до життя.
 Пожизненный—довічний, доживотній.
 Пожилое (плата за квартиру) —комірне.
 Пожилой — пристаркуватий,

пристарий, літошній, постарий, підтоптаний.
 Пожимать, -жать — стискати, стиснути; -ся — шулитися, зшулитися, кулитися, скулитися; вагатися.
 Пожинать, -жать — зжинати, зжати; збирати, зібрати.
 Пожирать, -жрать — зажирати, зажерти, згламати.
 Пожирѣть—доситішати, отягтися, погладчати.
 Пожитки—манатки, речі, манаття.
 Пожить—пожити.
 Пожниво—стерня.
 Пожужжать—подзижчати.
 Пожурить — полаяти, покартати кого.
 Пожурчать—подзюрчати.
 Поза—постава.
 Позабавить—побавити, розважити.
 Позабить—позабивати.
 Позаботиться—поклікуватися, поклопотати, постаратися, потурбуватися, (о спокоіствіи)—припокоіти.
 Позабывать, -быть — позабувати.
 Позабѣгать — забігати, заметушитися.
 Позавидовать — завидити, позаздрити.
 Позавинтить — позашрубувати.
 Позавтракать—поснідати.
 Позавчера—завчора, позавчора, передучора.
 Позавчерашній — позанічний, завчорашній.
 Позавѣсить—позапинати.
 Позагадить — позапаскуджувати.
 Позагорѣть—засмалитися, запалитися.
 Позагрязнить — покаляти, побруднити.
 Позадвинуть—позасувати.
 Позади, нар.—позадъ, позаду; предл.-поза, за назад, позазад.
 Позадолжать — напозичатися.
 Позадуматься—замислитися.
 Позадѣлать (каменемъ, кирпичемъ)—позамуровувати.
 Позаимствованіе — засяження, запозичення.
 Позаимствовать—засягти, запозичити, позичити.

Позакрих—позачиняти, позатуляти.
 Позакупить—позакупувати.
 Позакупорить—позакорковувати.
 Позамаслить—позасмальцьовувати, позаяложувати.
 Позапачкати—позамазувати.
 Позапереть—позамикати.
 Позаплевати—позапльовувати.
 Позаплесневѣть—позацвітати.
 Позапоздати—забаритися.
 Позапрошлогодній—позаторішній.
 Позапрошлый—залітошній.
 Позапрятати—позаховувати, позапроторювати.
 Позапылить—позапорошувати.
 Позарости—позаростати.
 Позаржавѣть—поржавіти.
 Позариться—поласитися, поквапитися.
 Позарыть—позакопувати.
 Позаселить—позаселювати.
 Позасидѣться—засидітися.
 Позаснуть—позасинати.
 Позастроить—позабудовувати.
 Позасѣсть—позасідати.
 Позасѣять—позасівати.
 Позатухнуть—пригаснути.
 Позаудрямиться—затятися.
 Позачеркнуть—повикреслити.
 Позванивать—теленкати, подзвонювати, дзеленькати.
 Позвать—узвати, покликати.
 Позвенѣть—подзвеніти, подзеленькати.
 Позволение—призвіл, дозвіл, позвіл.
 Позволительный, о—призвольний, дозвольний, позвольний, о.
 Позволять, -лить—призволяти, призоласти, дозволяти, -волити (на що).
 Позвонить—подзвонити.
 Позвонокъ (спинной)—ководка.
 Позвоночникъ, анат.—ководник.
 Позвоночный—ководний.
 Позвѣрски—по звірячому.
 Поздненько, -кій—пізненько, -кий.
 Поздній—пізній.
 Поздно—пізно, не рано; слишкомъ—запізно.
 Поздновато—надпізь.
 Позднѣе—пізніш; какъ можно позднѣе—як найпізніш.
 Позднѣйшій—пізніший, найпізніший.

Поздороваться—звітатися, привітатися, поздоровкатися.
 Поздоровѣть—поздоровшати, подужчати, оклигати, оклигнути, окріяти.
 Поздравитель, -ница—віншувальник, -ця.
 Поздравительный—віншувальний.
 Поздравление (съ чѣмъ)—віншування (чим).
 Поздравлять, вить—віншувати, повіншувати, здоровити, поздоровити.
 Поззеленѣть—поззеленіти.
 Поземельный—лановий, ґрунтовий, поземельний.
 Позиція—постать, становище.
 Позлащать, -ся—золотити, -ся.
 Позлить—посердити, погнівити.
 Позлословить—полихословити.
 Познакомить—познакомити, обізнати; -ся—запізнатися, спізнатися з.
 Познание—знаття, пізнання.
 Позолота—позлота, позолота.
 Позолотить—позлотити.
 Позорить—ганьбити, неславити, ганити; -ся—у неславу входити.
 Позорище—стидовище.
 Позорный, о—ганебний, о.
 Позоръ—ганьба, неслава, гана, пага.
 Позубоскалить—позартувати, поглузувати.
 Позубриться—позубитися.
 Позудѣть—посвербіти.
 Позументный—брузументовий, карунковий.
 Позументщикъ—шмукляр.
 Позументъ—карунка, брузумент, позлітка, сухозлітка.
 Позывъ—хіть, потяг (до чого).
 Позѣвота—позіхи, зівачка.
 Позѣвывать—позіхати.
 Поиграть—пограти, найграти; сыграть—згуляти, погумити, погратися.
 Поизбить—попобити.
 Поизгнить—погнити, потрухтати.
 Поиздержать—витратитися (з чого).
 Поиздѣваться—поглузувати, позбиткуватися, покепкувати.
 Поизмять—пожмакати.

Пойло—пйло, джер; изъ запа-
рен. отрубей--запарка.

Пойма—заплава.

Поймать,-ся—пймати, злови-
ти, уловити, злапати,-ся;
попасти, запопасти, засту-
кати.

Поименный, о—іменний, о.

Поименованіе—наменування.

Поименованный — менений,
применований.

Поименовать — наменувати,
наменити, поменити.

Поимка — іманка, пйманка,
злапанка.

Поимщикъ — іманець, ловець.

Поинтересоваться — зацікави-
тися.

Поискать—пошукати, попошу-
кати.

Поиски—шукання.

Поисковеркать--попокалічити.

Поисковырять—попоколупати.

Поистинѣ—по правді.

Пойти—пйти; безлич. — пове-
стися, пощастити.

Почть—пйти, напувати.

Пока—поки. заки, доки, за-
кіль, нім; аж, тим часом.

Покадить—покурити.

Показаніе—показ, свідчення,
свідкування.

Показатель,-ница — показчик,
-ця; доказник,-ця, довод-
чик,-ця.

Показной—виставний.

Показъ—вистава.

Показывать,-зать — показува-
ти,-зати; виявляти,-вити,
появляти,-вити; свідчити,
висвідчити.

Показываться,-казаться — по-
казуватися, казатися, пока-
заться, витикатися; здава-
тися, здатися, уздрітися,
звидитися.

Покаковски—по якому це.

Покалывать,-колоть — колоти,
поколоти, шпигати, пош-
пигати.

Покалякать—показікати.

Покамѣсть — тим часом, поки
що, про час, на разі.

Покапать—покрапати.

Покапризничать — покомези-
тися.

Покарать—покарати.

Покараулить—постерегти, по-
вартувати.

Покаркать—покракати.

Покатать--покачати; повозити.
Покатистый—сходистий, зго-
ристий.

Покатить—покотити, поточи-
ти; поїхати.

Покато — згористо, скотисто,
покотисто, скочисто, збо-
чисто, спадисто, спохило,
спухово, спуховисто, спух-
овато.

Покатость—узбіч, спад, спо-
хилість, пологість.

Покатый — пологий, положи-
стий, полонистий, спохи-
лий, спадистий, збочистий,
роскотистий, скочистий,
згористий, поголовастий,
спуховистий, спуховатий,
спуховий.

Покачать — похитати, погой-
дати.

Покачиваніе—похит, гойдання.

Покачивать,-ся — похитувати,
-ся, погойдувати,-ся; -ся-
точитися.

Покачнуть,-ся — хибнути, по-
колихнути, погойднути,-ся.

Покашливать—кахикати.

Покаяніе—покута, каяття.

Покаянникъ,-ца--покутник,-ця.

Покаянный—покутній.

Покаяться—спокутувати.

Поквитаться—поквитуватися.

Покивать — покивати, похи-
тати.

Покидать,-кинуть — кидати, по-
кинути, лишати, лишити;
бросить, пренебречь—зацу-
рати, понехати, занехати,
занехаяти, занедбати.

Покипѣть—покипіти.

Покипятить—покипнювати.

Покислѣть—поквасніти.

Покиснуть—покисти.

Покладистый — схильчивий,
покладливий, несперечли-
вий, згідливий; (вкрадчи-
вый) приладний.

Поклажа — теркила, вантаж,
тягар, крам; манатки.

Покланяться,-клониться — ша-
нувати, величити; уклони-
тися,-нитися.

Поклеванный—дзюбаний.

Поклевать--подзюбати.

Поклеймить—натаврити.

Поклепный—обмовний.

Поклепщикъ,-ца — обмовник,
-ця.

Поклепъ — наклеп, обмова, обрехи.
 Поклесь — ужівка, ужілка, ву-
 жівка, шульговина, хомут,
 хамут.
 Поклоненіє — поклін, величен-
 ня, шана.
 Поклонникъ, -ца — величник, -
 ця, хвалебник, -ця; прихиль-
 ник, -ця.
 Поклонъ — поклін, поклоненець,
 уклін; поклоны — кланяння.
 Поклясться — заприсягтися.
 Покняжить — покнязювати.
 Покобениться — покомизитися,
 поманіжитися.
 Поковать — покувати.
 Поковеркать — покалічити.
 Поковылять — пошкандибати,
 пошкутильгати, пошка-
 тильгати.
 Поковырять — полупати, подю-
 гати.
 Покой — покой, спокій.
 Покойникъ, -ца — небіжчик, не-
 біжка, помершленник, -ця.
 Покойный, о — спокійний, ти-
 хий, о; удобный — догід-
 ний, о.
 Поколдовать — похимородити,
 почаклувати.
 Поколебать, -ся — поколихати,
 захитати, -ся.
 Поколотить — потасувати, від-
 лупцювати, відшмагати, по-
 чухрати.
 Поколѣніє — коліно, покоління,
 патрамент.
 Поколѣнный — родоводний.
 Поколѣть — поздохати, виздя-
 хати.
 Покомандовать — постаршинувати,
 поверховодити, по-
 отаманувати.
 Покомкать — пожужмити.
 Поконопатить — поглобити.
 Покончить — покінчити, скін-
 чити, - (что) упоратися (з
 чим).
 Покореніє — підбій, упокорення.
 Покоритель, ница — підбійник, -
 ця, завойовник, -ця.
 Покорливый, о — плохий, ла-
 гідний, о.
 Покормить — погодувати.
 Покормъ — обрїк, паша.
 Покорно — корне, покїрно.
 Покорность — покора, слух'я-
 ність, покїрливість.

Покорный — покїрливий, слух'-
 яний, плохий.
 Покорнѣйше — найпокїрнїше,
 з найбільшою покорою.
 Покоробить — зжолобити, по-
 жолобити; -ся-зуверїти, зо-
 жолобкастїти, скантувати-
 ся, зжолобитися.
 Покорствовать — коритися.
 Покорявѣть — пошкарубїти,
 пошкарубитися, покоржа-
 віти.
 Покорять, -рять — підбивати,
 підбити, підхиляти, -лити,
 корити, скорити, піднево-
 лкѣти, -волити.
 Покосить, -ся — (искривить) спа-
 чити, перехнябити, -ся; ско-
 са подивитися.
 Покосматѣть — покошлатїти.
 Покосный — покїсний.
 Покось — покїс.
 Покража — крадіж, крадіжка;
 краденина.
 Покрапывать — накрапати.
 По крайней мѣрѣ — прейма,
 принаймні, принайменше,
 щонайменше.
 Покрасить — пофарбувати.
 Покраснѣвшій — почервонїлий,
 счервонїлий.
 Покраснѣть — зчервонїти, за-
 червонїти, запаленїти, зго-
 рїти, зашаритися.
 Покрасоваться — покрасїти, по-
 красувати.
 Покренить — скантувати.
 Покривить — покривити; (ду-
 шою) збочити; -ся — закорча-
 віти, знабочитися, покри-
 витися.
 Покрикивать — погукувати, га-
 рикати.
 Покричать — покричати, погу-
 кати.
 Покровитель, -ница — охоро-
 нець, -ниця, протектор, -ка,
 оборонець, ниця, патрон,
 -неса.
 Покровительственный — охо-
 рончий, оборончий, опї-
 кунчий.
 Покровительствовать — охоро-
 няти, обороняти, захищати,
 -ти, патрувати.
 Покровъ (верхъ платья) крит-
 тя; (внѣшняя оболочка) —
 тулубець.
 Покрой — крій.
 Покроить — покраяти.

Покромка—крайка.
 Покромсать—почикрижити.
 Покропать—попартачити.
 Покруглить—заокруглити.
 Покрупнѣть—побільшати, побуйнішати.
 Покрывало—укривля, накриття; (для завѣшиванья) запиначка; (попона) капа; (для гроба) натрунник, на трунник.
 Покрывать, - крыть -- крити, укривати; (водой) змикати, зімкнути, понімати, поняти; (первымъ слоемъ краски) тенетити, потенетити; (мѣхъ как.-либо матеріей) потягати, гти; (карту) бити, побити; (жестью) жеретити; снѣгомъ-засніжити.
 Покрываются,-рыться—критися, окриватися, окритися; (снѣгомъ, пылью) припадати,-пасти пилом, снѣгом, сніжити, засніжити; (слизью) слюзити, забрезкнути; (росой) роситися, зароситися; (туманомъ) стуманіти, стуманитися; (дырами) дірчавіти, подірчавіти; (тучами) похмаріти, похмаритися; (бѣлыми облачками) помолодитися; (мхомъ) замшитися, (толпой) заступатися,-питися; (струпьями) струпіти; (платкомъ) напинатися,-пнутися, напрядатися,-пранутися.
 Покрытіе—укриття; (лакомъ, матеріей) потягання; расходовъ—зворотини видатків.
 Покрытый—покровений, укритий; (пылью) припалий порохом; (глазурью) склений, полив'яний.
 Покрышка—укривля, накривка, покрива; (верхъ платья) криття.
 Покряхтѣть—покректати.
 Покувыркаться—поперекидаться.
 Покуда—поки, поки що.
 Покумиться—пскуматися.
 Покупатель,-ница—покупецъ,-ница.
 Покупать—(выкупать) скупати; купувати, купляти.
 Покупка—покуи, закупня; (купленное) купля.
 Покупной—купний, купований.

Покупщикъ,-щица—закупецъ,-ница.
 Покуралесить—поколобродити, пошуробурити.
 Покутить—погуляти.
 Покушаться,-ситься—замахуватися,-хнутися, замірятися,-міритися.
 Покушеніе—замах, замір.
 Пола—пола; (свернутая такъ, чтобы положить въ нее что-ниб.) припіл.
 Полагать,-ложить—класти, покласти; припускати,-стити, гадати; постановляти,-вити; назначати,-значити.
 Полагаться,-ложиться, довѣряться—звіряться, звіритися, духвати, подухвати.
 Поладить—уладнати, погодитися.
 Полакировать—полякувати.
 Полакомиться—поласувати.
 Поласкать—поголубити, попестити.
 Поласкаться—попеститися, поластитися.
 Полати—піл (під стелею).
 Полаять—погавкати, побрехати.
 Полба, раст. *Triticum spella*—оркис.
 Полгода—півроку.
 Полдень—полудне, полудень.
 Полдести—півлібри.
 Полдневный—полудній, полудневий.
 Полдникъ—ловранок, підвечірок.
 Полдничать—ловранкувати, підвечіркувати.
 Полдюжины—шосток.
 Поле—поле; (фонъ) тло; (въ книгѣ) беріг; (въ шляпѣ) криси; паровое—пар, паровина, толока; (удобр. навозомъ) перегній; (выжженное)—згарецъ; (битвы)—бойовище.
 Полевая богородская трава, раст. *Thymus serpyllum*—матерзанка, материнка.
 Полевая горчица, раст. *Sinapis arvensis*—свиріпа.
 Полевая малина, раст. *Rubus caesius*—колодох, деринник.
 Полевая мышь, *Arvicola*—пілх.
 Полевая мята, раст. *Mentha arvensis*—кіньська м'ята.

Полевка, зоол. *Nyrocaues* — точка.

Полевой — польовий, нивний, пільський; -бѣсь — польовик; -шпатель — полевник.

Полегче — трохи легше.

Полегшій — полеглий.

Полежать — полежати, відпочити.

Полезный, о — ужиточний, хосний, пожиточний, хосенний, користний, планітний, о.

Полелѣять — пощестити.

Полемическій — полемичний.

Полепетать — побелькотати, пощебетати.

Полетать — політати.

Полетъ — літ; -(воображенія) буюння, ширяння; (мысли) зліт.

Полетѣть — полетіти, полінути.

Полечь — залягти.

Ползаніе — лазіння, плазування.

Ползать — лазити, плазувати, фовзатися, (презрительно) рипигатися; (о змѣѣ) суватися.

Ползкомъ — поповзом, навплаз, плазом.

Ползти — пластати, лізти.

Ползунъ, нья — повзун, -ха, лазій, -ка.

Ползучая ива, раст. *Salix repens* — ницелоз.

Ползучій — плазовитий; (о раст.) виткий, стелюх.

Поливальница — поливачка.

Поливальщикъ — поливайко.

Поливаніе — поливання, зливання.

Поливать, -лить — поливати, лити.

Поливка, поливанье — поливанка.

Полизать — полізати, полізкати.

Полинять — злиняти.

Полировать — яснити, глянцювати.

Полировка — глянцювання; полір.

Политическій — політичний.

Политура — полиск.

Полить — полляти, полити, ліннути.

Политься — ліннути; (о крови) — заюшити.

Полицейскій — поліційний.

Поличное — крадене.

Полка — полиця, подря; для посуды — судник, мисник; ружейная — каганець, панівка, петравка.

Полковникъ, -ца — полковник, -ця; рейментарь.

Полковническій, -чій — полковницький, рейментарський.

Полководецъ — воєвода, верховодарь, ватаг, ватажок, звершник.

Полковой — полковий.

Полкъ — полк, реймент.

Полнехонько — повнеча.

Полно — повно, вповні; до краю; ущертъ; годі, досить.

Полноватый — повнявий.

Полновластіе — всевлада.

Полновластный, о — всевладний, повновладний, о.

Полноводный — повідьний.

Полновѣсный — повної ваги.

Полногрудый — повногрудий.

Полнокровіе, мед. — кривлястість.

Полнокровный — кривлястий.

Полнолицый — повновидий.

Полнолуніе — повня.

Полномочіе — уповноваження,

Поуповаженення, повновласть.

Полномочный — уповноважений, уповажненний.

Полнота — повня, повнява; (тѣла) огрядність; цілковитість; обширність, розлеглість.

Полночный — полуночний.

Полночь — північ.

Полнощекій — щокатий.

Полный — повний; цілковитий; (тучный) обдемкуватий, огрядний, опасистий, тілмстий; обширий, розлогий, достатній, докладній.

Полнѣть — (наполняться) повнитися, виповнятися; (тучнѣть) гладчати, брати, набірати тіла.

Половикъ — ходник (на полу); щітка; ножник (для вытиранія ногъ).

Половина — половина, пів.

Половинка — полівинка.

Половинный, -ность — половинний, -ність.

Половинчатый — половинчастий.

Половинщикъ, -ца — спільник, -ця.

Половица — мостина, делина, помістниця, помостина.
 Половодье — повідь, повіддя, повінь.
 Половой — підлоговий; (относ. къ муж. или жен. полу) природжінний; половой органъ — природження; - вопросъ — статьява справа.
 Пологий — припадистий, протяглий, спадистий.
 Пологъ — опона, запона.
 Положеніе — становище, стан; теза, твердження; статут, регулямин; осадное — стан облоги; замѣтное-визначне становище; о выборахъ-регулямин про вибори; - ния доклада-тези, твердження доповіді, реферату.
 Положительный, -о — (благоразумный, солидный) статечный, статковитий; (утвердительный) позитивний; (рѣшительный, вѣрный) рішучий, певний, о.
 Полось — санка; полосья-саниці.
 Полокать — похлебтати, пожлуктати.
 Полольщикъ — полільник, -ця, половник, -ця, політник, -ця.
 Полемить — поламати.
 Полопаться — порепатися, перерепатися.
 Полоса — смуга, стяга, пасмуга, сталька, сталка, пруга; въ матеріи — басаман; желѣза, стали — штаба, скаба, шпуга; земли — смуга, стяга; между нивами — обміжок; жатвенная — постать; лѣса — перелісок; поперечная — пересмуга.
 Полосами — пасисто.
 Полосатый — смугнастий, смугастий, смугарястий, смуганастий, шморганистий, пасистий, пасемистий, стовпатий, пряний.
 Полосать, -снуть — пасити; різонути.
 Полосить — смугувати; (желѣзо) штабувати.
 Полоска — смужка; узкая — пасмуга, пасмужка.
 Полоскальщикъ, -ца — полоскач, -чка.
 Полосканіе — полоскання, плюскання.

Полоскательница — полоскальница.
 Полоскательный — полоскальний.
 Полоскать — полоскати; ся — хлюпатися, плюскатися.
 Полосной (о металлахъ) — штабовик.
 Полосовальня (на желѣзнодорожномъ заводѣ) — штабарня.
 Полосовать — штабувати.
 Полость — онаста, дутлява.
 Полотенце — рушник, утирач, утирало; для стола сверху скатерти — столѣка.
 Полотнище — пілка, брита.
 Полотно — полотно, кросно; (тонкое) рубок; (фонъ) тло; (земляное) плянта, наспа.
 Полотняный — полотенний.
 Полотокъ — півть.
 Полоть — прашувати, полоти.
 Полотье — прашовиння, полоття, поління.
 Полоуміе — навіснача, пришелепнява, дурноверхість.
 Полоумный — дурноверхий, пришелепуватий, причинний, недоумкуватий.
 Полошить — полохати.
 Полощить — вилощити.
 Полтинникъ — гривня, коповик.
 Полтора — півтора.
 Полтораستا — півтораستا.
 Полу — лів, допів.
 Полубаринъ — полупанок, підпанок.
 Полубарка — комига.
 Полубогъ — полубог.
 Полубоченокъ — півбарилко.
 Полубутылка — півпляшок.
 Полуведерный — півведерковий.
 Полуверстный — півверстовий.
 Полугласный — півголосний.
 Полугнилой — напівгнилий.
 Полугодичный — піврічний.
 Полугодіе — півріччя.
 Полугодовой — см. Полугодичный.
 Полуда — побіл.
 Полударомъ — півдармо.
 Полуденный — полудневий.
 Полудикій — півдикий.
 Полудить — побілити.
 Полудохлый — придохлий.
 Полуендова — півкондійка.
 Полукафтанъ (тужурка) — катанка.

Полукруглый—півокруглий.
 Полукругъ—півколо, півколі-
 шатко, півкружало.
 Полулистъ—піваркуш.
 Полумертвый—напівмерлий.
 Полумракъ—полутемрява.
 Полумѣсяць—полумісяць.
 Полумѣсячный—півмісячний.
 Полунагой—полуголий.
 Полуночникъ—гульвіса, гуль-
 тай.
 Полуночный—північний.
 Полунощникъ, пт. *Sargimus*
euroaeus—дрімлюга,
 сплюха, дрімух, дрімлюх.
 Полуоборотъ—полузверот.
 Полуостровъ—півострів.
 Полуоткрытъ—відхилити.
 Полуоткрытый—допіводчи-
 ний, напівростулений, на-
 півросплющений, напівод-
 слонений.
 Полуофициальный—півурядо-
 вий.
 Полупрозрачный—напівпро-
 зорий.
 Полупроцентный—піввідсот-
 ний, півкаматний.
 Полупроцентъ—піввідсоток,
 півкамата.
 Полупудовый—півпудовий.
 Полупьяный—підпийлий.
 Полуразрушенный—допів-
 зруйнований.
 Полусапожекъ—полуботок.
 Полусвѣтъ—присмерок.
 Полусонный—півсонний.
 Полусотня—коповик.
 Полустишіе—полувірш.
 Полутонъ—півтон.
 Полоторный—півторачний.
 Полутьма—присмерок.
 Полутѣнь—сутінь.
 Полуфунтовой—півхунтовий.
 Получасовой—півгодинний.
 Получатель, -ница—узят-
 ник, ця, одбірник, ця.
 Получать, -чить—сдѣржу-
 вати, -жати, відбірати, -ді-
 брати, діставати, дістати,
 приймати, прийняти; (воз-
 можность) спремагати-
 ся-могтися; (неприятн. за-
 пахъ) придихатися; (на-
 слѣдство) одібрати спа-
 док; (выговоръ) дістати
 нагану.
 Получение—узяття, відбран-
 ня, відбрана, одержання.

Полушагъ—півступінь, пів-
 крок.
 Полушаріе—півкуля.
 Полушелковый—півшовковий.
 Полушерстяной—піввовня-
 ний.
 Полушка—півшага.
 Полуштофъ—півкварта.
 Полушубокъ—кожушанка.
 Полфунта—півхунта.
 Полчаса—півгодини.
 Полчище—тьма-тьмуца.
 Поля (дощатый)—підлога,
 поміст; (земляной)—діл.
 долівка; (о животн. и че-
 ловѣкѣ) рід, стать.
 Поля—запілля.
 Полягать—підбріхувати.
 Полюй—(о трубкѣ) цівуватий,
 (о шарѣ, ядрѣ) дутлюва-
 тий, онастий.
 Полинный—полиньювий.
 Полянь, раст. *Artemisia ab-*
sinthium—полянъ.
 Полянья—(мѣсто не замерз-
 шее или не замерзающее)
 теплина, узмінь; (прорубь)
 полонка, ополонка.
 Полясътъ—полиціти.
 Польза—ужиток, пожиток,
 користь, хосен, хвайда;
 (помощь, облегчение) по-
 легкість, плльга.
 Пользование—користування,
 пожиткування, ужиткуван-
 ня з чого; (врачевание) лі-
 кування.
 Пользовать—лікувати.
 Пользоваться (чѣмъ)—кори-
 стуватися, хіснуватися,
 пожиткувати, ужиткувати,
 хіснувати, хоснувати (з
 чого), запобігати (чого).
 Польстить—підлестити.
 Польститься—поважитися,
 повабитися, поласитися,
 поквалитися, злакомитися.
 Полѣзть—полізти; повалитъ
 гурьбой—пошелевкатися,
 сунути.
 Полѣниваться, лѣниться—лі-
 нуватися, полінуватися,
 злінуватися.
 Полѣнный—поліновий.
 Полѣно—поліно; рубанецъ,
 оцупок, оцупалок, дровина.
 Полѣпить—поліпити.
 Полѣсовщикъ—карбівничий,
 побережник.

Полѣчивать, -чить — лікувати, полікувати.

Полюбезничать — полїцятися, поженхатися.

Полюбить — уподобати, укохати, покохати; (облюбовать) замилювати.

Полюбитися — подобатися.

Полюбоваться — помилуватися.

Полюбовный — позгідний.

Полюбопытствовать — поцікавитися.

По-людски — людно, людяно.

Полюсный — вістьовий.

Полюсь, геогр. — вістя.

Поля (шляпы) — криси.

Полягушечьи — по жаб'ячому.

Полягаться — побрикатися.

Поляна — полявина, галява, гальовна, галявна, лисика, прилука; (въ чернолѣсьѣ) полазок; (расклинивающая лѣсь) ріжа.

Полярный — вістьовий, підвістьовий.

Помазаніе — мирування.

Помазанникъ — мированець, помазанець.

Помазанница — мированка, помазанка.

Помазокъ — квач, віхоть.

Помазывать, -зять — мирувати, помирувати.

Помакнуть — умочити.

Помаленьку — потроху, потрошку, помалу, помалу-малу.

Поманить — повабити, понадити.

Поманка — приваблювання, принаджування; принада.

Помарать — покаляти, побабрати.

Помарка — покрес, викрес.

Помарывать, -рать — викресляти, -лити.

Помелькать — помігати, поміготіти.

Помельчать — подрібніти.

Помельть — помільшати.

Померещиться — примрітися.

Померкнутъ — змунити, потьмаритися.

Помертвѣть — змертвіти, завмерти.

Пометаться — покидатися; пометушитися.

Пометь — гній, гайно, поклад; куриный — курячка; конскій — конянка, кобилинець; ко-

ровій — корівняк; дом. жив. — кізяк; мышиний — мищак.

Помечтать — помарити.

Помигивать, -гать — поморгувати, -гати; блимати, поблимати.

Помилowanie — милування, дарування вини кому.

Помиловать — помилувати, дарувати вини кому; -жизнь — горлом дарувати.

Помимо — минаючи; опріч, окрім.

Поминаніе — помин, поминки.

Поминанье (синодикъ) — граматка, субітник.

Поминать, -мянуть — згадувати, -дати.

Поминать, -мять — бгати, побгати; топтати, потоптати.

Поминки — поминки.

Поминутно — щохвилини, раз-у-раз.

Поминь — спомин, згадка; помин.

Помирать, -мереть — помірати, -мерти.

Помирволить — потурати.

Помирить — змирити, погодити.

Помириться — помиритися, погодитися, полаторжитися, поладитися.

Помнить — пам'ятати, зазнавати, -знати, тямувати, (сознавать себя) тямитися.

Помногу — пбагато.

Помножать, -жить — збільшувати, -шити.

Помогать, -мочь — помагати, -могти, запомагати, запомогти, підмагати, -могти, підпомагати, -гти, підсобляти, -бити; заратувати, поратунк дати; урядити, зарадити чому.

Помои — помі, виголоски.

Помойникъ — помийниця.

Помойный — помийний; -ная — яма-смітниця, смітник.

Помокнуть — намокти.

Помокрѣть — змокравити, змокрити.

Помолвка — заручини, змовини.

Помольвлять, -вить — заручати, чити, рушники подавати, -дати.

Помолиться — помолитися.

Помолодецьки — мужно, хвацько.

Помолодечествовать — помолодцювати.

Помолодить—відмолодити.
 Помолодѣть—змолодіти, помо-
 лодшати.
 Помоложавѣть—відмолодіти.
 Помолотить—помолотити.
 Помолоть—помолоти, змолоти.
 Помолчать—умовчати, помов-
 чати.
 Помоль—мелення, мливо, ме-
 лево.
 Поморить—(таракановъ, напр.)
 повиводити; (изморить)
 проморити.
 Поморозить—познобити, по-
 морозити.
 Поморосить—поімжити.
 Поморщенный—поморхлий.
 Поморщить—поморщити, змор-
 щити.
 Поморщиться, сморщиться—
 побрижитися, поморхти.
 Помость—примосьть.
 Помочи—шлейки.
 Помочить—помочити; піти до
 вітру.
 Помошенничать—пошахру-
 ваги.
 Помощникъ—підпомагач, під-
 помогач, помагач, попліч-
 ник, підручник.
 Помощь—підмога, помога, по-
 соба, підпомога, підсобка,
 підпертя, запомога, допо-
 мога; (военная) засилок,
 посилок; (спасеніе) зарату-
 нок, поратунок; (совѣтъ)
 зарада, порада; (вспомоще-
 ствованіе) запомагання.
 Помрачать, -чить—тьмарити,
 потьмарити, темрити, по-
 темрити, хмарити, нахма-
 рити, заморочити, затем-
 нити.
 Помраченіе—мана, заморока;
 засліп, засліплення.
 Помудрить—помудрувати.
 Помуравить—уполивити.
 Помутить—змутити, перекала
 мутити скаламутити.
 Помутиться—помутнитися,
 перекаламутитися; заморо-
 читися, затуманитися, сту-
 маніти.
 Получить—змучити; знудити.
 Помчать—погнати, помкнути,
 потягти.
 Помчаться—помкнутися, по-
 гнатися.
 Помыкатель—потирач.

Помыкать—потирати, попи-
 хати, колотити.
 Помыкать—побідувати, (коно-
 плю) почесати.
 Помысль—замір, думка,
 гадка.
 Помыслить—подумати, пога-
 дати.
 Помыть—помити; (бѣлье) по-
 прати.
 Помышленіе—помисел, замір,
 гадка.
 Помышлять—гадати, в дум-
 ках мати.
 Помѣнять, -ся—заміняти, по-
 міняти; змінятися, почи-
 рятися, замінятися, переіні-
 тися.
 Помѣрить—поміряти.
 Помѣсить—помісити.
 Помѣстительный, о—місткий,
 просторий, обширий, о.
 Помѣстный—місцевий; маєт-
 ний.
 Помѣстье—маєтність, держава.
 Помѣсь—(ублюдокъ) підтумок,
 покруч; (о человекѣ) сур-
 жик, перевідник.
 Помѣсячно—місячно, щомі-
 сяця.
 Помѣсячный—місячний.
 Помѣта—знак, познака, прик-
 мета.
 Помѣтка—значок, позначка;
 нотатка.
 Помѣха—завага, завада, пере-
 шкода, перечепа, переміш-
 ка, замішка, запона.
 Помѣчать, -тить—значити, за-
 значити; (записывать) ноту-
 вати, занотувати; (числомъ)
 датувати, податувати.
 Помѣшанный—причинний.
 Помѣшательство—божевілля.
 Помѣшать—завадити, пере-
 шкодити; помішати; (въ
 печи) перегорнути.
 Помѣшаться—спричинитися,
 стерятися, збожеволіти.
 Помѣшкать—загаятися.
 Помѣщать, помѣстить—умі-
 щати, умістити, вмѣщати,
 змістити.
 Помѣщаться, -ститься—уміща-
 тися, уміститися, зміща-
 тися, -ститься, улазити,
 улізти.
 Помѣщеніе—місце; житло, по-
 мѣщення.

Поміщикъ, -ца-дідич, -чка, державець, -виця, поміщик, -ця.
 Поміщичій—дідицький, поміщицький.
 Помятый—ложужманий, пом'яшкурений, помервлений, мервистий.
 Помять—помервити, пом'яти, пом'яшкурити, побгати.
 Помяукать—понявкати, понявчати.
 Понабитъ—понабивати.
 Понабирать—понабірати; (тяжестей)—пообважуватися.
 Понабросать—понакидати.
 Понавезти—понавозити.
 Понавратъ—понабріхувати.
 Понаготовить—наготувати; понаварювати. понапикати; понасправляти (одежду).
 Понадарить—понадаровувати.
 Понадергать—насмикати.
 Понадобиться — знадобитися, здатися, згодитися, стати у пригоді.
 Понадѣлать — понароблювати; (вещей) понасправляти.
 Понадѣяться—повповати, здатися.
 Понажарить—понапикати.
 Понамаръ—паламар.
 Понапрасну—даремне, удурні.
 Понапрятать — понаховувати.
 Понаслушаться — наслухатися.
 Понасмѣшить — попосмішити.
 Понастроить—понабудовувати.
 Понатаскать—понаносити, понастягати.
 Понатужиться—помоцуватися, понаможитися.
 Понедѣльникъ—понеділок.
 Понедѣльно—потиженно, тижньо.
 Понемногу—потроху, потрошку, помалу, поволі.
 Понесеніе — (наказанія) відбукток карі; (расходо́въ) потрата.
 Понести — понести, занести, віднести; (забеременѣть) завагоніти, заважніти; (помчати) погнати, помкнути.
 Пони—муцок, куцик.
 Понижать, зить—низити, знизити, знизити, -ся-знижатися, опадати, спадати.
 Пониже—трохи нижчий; трохи нижче.
 Пониженіе — зниження, спадання.

Понизовье—побережжя; низина, пониззя.
 Поникать, -кнутъ—хипити, схилити, -лити (голову).
 Поникшій—пониклий, никлий; (о раст.) осілий.
 Пониманіе—розуміння, тям, зрозуміння; - взаимное-позрозуміння.
 Понимать, - нять — розуміти, зрозуміти, урозуміти, утепелати, ушолопати, удобарити, тямити, утямити, уторопати, учовпати, уклимляти, - мити, розчовпати, розшолопати; смислити въ чемъ - розумітися на чому.
 Понимающий—тямучий.
 Понищенски — злиденно, постарчачому.
 Понищенствовать — постарцювати, пожебрати.
 Поновленіе—віднова.
 Поновлять, -вить — відновляти, -вити.
 Поновѣть—поновішати.
 Поножещина—різанина.
 Поноздреватѣть — подірчавити.
 Поноровить (кому)—потурати (кому).
 Поноситель, -ница — обмовник, -ця, огудник, -ця.
 Поносить—кобенити, клясти, бештати, шпетити, ганити, цвіцькувати, ганьбити, обмовляти, чорнити, поносити; (объ одеждѣ) виходити.
 Поносъ, мед.—бігунка, побігачка, отроба, свистуха; -кровоавый-різачка, тискавиця.
 Поношеніе — ганьба, обмова, огуда, запала.
 Поношенный—виходжений.
 Понравиться—подобатися, сподобатися, уподобатися, в око внасти, до вподоби припасти, у подобі стати.
 Понтонный—плавний, наплавний.
 Понтонъ—понтон.
 Понудитель, -ница — примусник, -ця.
 Понудительный — примусовий.
 Понуждать, -дять — примушувати, сити, неволити, приневолити, силувати, присилувати, спонукувати, -кати.

Понужденіе—мус, пригін, при-
 мус, принука, силування.
 Понукать — нокати, нукати,
 ньокати, вйокати, підганяти.
 Пончки—пухкеники.
 Понынѣ—і досі; до тепер.
 Понѣжить — попестити, пого-
 лубити.
 Понюхать—понюхати.
 Понюшка—понюх, нюх.
 Понятіе—тяма, розуміння.
 Понятливість—тямучість, тя-
 мовитість, кметливість.
 Понятливый—тямучий, тямо-
 витий, тямкий, кметливий.
 Понятно—зрозуміло, дотямно.
 Понятный — зрозумілий, до-
 тямний.
 Понятой—понятій.
 Пообдумать—розважити, роз-
 міркувати.
 Пообнищать—зубожіти.
 Пообогрѣться—нагрѣтися.
 Пообтаять—пообтавати.
 Пообѣщать — поменитися, по-
 менитися, поматися, помі-
 нитися; дать обѣтъ — оба-
 шлувати.
 Поодаль—подалі, посторонь.
 Поодинокѣ—поединцем.
 Поотцовски—побатьківськи.
 Поохотиться—пополювати.
 По очереди—на черянку, в ряд,
 чергою, почерезно.
 Поочередный — почерезний,
 черговий.
 Поощреніе—заохота, заохочу-
 вання.
 Поощритель,-ница—заохотник,
 -ця.
 Поощрительный—заохотливий.
 Поощрять, рить—поохочувати,
 заохочувати,-хотити.
 Попадать,-пасть—трапити, по-
 трапляти, утрапляти, на-
 трапляти,-рапити, наброд-
 жувати,-брести, запопада-
 ти,-пасти, (въ цѣль) улча-
 ти, улучити, цілити, поці-
 лити; уцілити, уліплюва-
 ти,-пити.
 Попадаться,-пасться—попада-
 тися,-пасться; траплятися,
 натрапитися; на глаза—на-
 верзатися.
 Попадать—попадати; покоти-
 тися.
 Попадья—пані-матка, попадая.
 Попаивать,-пойть—напувати.

Попарно—парами.
 Попархивать—перелітати.
 Попахивать (о запахѣ)—тхну-
 ти; півівати.
 Попачкать—побруднити, пока-
 ляти.
 Поперебить—поперебивати.
 Поперекъ—упоперек, уперек,
 напівпереки, навпоперек.
 Поперемытъ—поперемивати.
 Поперемѣнно — упереміжку,
 упереміж, уперемішку, на-
 вперемінки, навперемінку,
 наперемінку.
 Поперемѣнный — упереміжний,
 навперемінний.
 Поперерѣзать — поперерізува-
 ти, поперетинати; повіри-
 зувати.
 Попереть—поперти.
 Поперечникъ — прогін; широ-
 кість.
 Поперечница—поперник, по-
 перниця.
 Поперечный—перехрещний.
 Поперхнуться — заглитнутися,
 похлінутися.
 Попечалиться — посумувати,
 пожуритися.
 Попеченіе—підклування, стару-
 нок, дбанья, догляд.
 Попечитель,-ница — куратор,-
 ка; опікун,-ка.
 Попечительный, о—дбайливий,
 підкувальний, стараний;
 опікунчий.
 Попечительствовать—підкува-
 тися, дбати; опікуватися.
 Попечь—попекти.
 Попивать,-выпить — торкати,
 торкнути, поливати.
 Попираніе—потопт, топтання,
 талування; зневага до чо-
 го, упослідження, погорда-
 чим.
 Попирать,-прать—топтати, по-
 топтати, талувати, уталу-
 вати; зневажати, -важити,
 упосліджати,-дити, погорд-
 жати,-дити, гордувати.
 Попировать — побенькетувати.
 Пописывать—писати коли-не-
 коли.
 Попищать—полискотіти.
 Поплавать—поплавати.
 Поплавокъ — поплавець, пла-
 вак, галаган, галаган; буи-
 репа, указыв. мѣстопохож-
 деніе якоря-сучка.

- Поплакати—поплакати.
 Поплатити — виплатити, по-
 заплачувати.
 Поплатитися — приплатитися.
 Поплевати—поплювати.
 Поплескатися—поплюскатися,
 похлюпатися.
 Поплестися — поплентатися,
 посунбелитися, почелепа-
 ти, похатися.
 Поплецьє—уставка.
 Поплотничати — потеслювати.
 Поплотніть — погладчати, по-
 тужавити, поміцнити.
 Поплутовати—пошахрувати.
 Поплыть—поплинути.
 Поплясувати,-сати — танцюва-
 ти, потанцювати.
 Поповичь — попович.
 Поповна — попівна.
 Поповникъ, раст. *Chrysanthemum leucanthemum* — неві-
 стульки, невістка, каниця,
 серпій.
 Поповскій—попівський.
 Попойка—гульня, напійка.
 Пополамъ — упіл, навспіл, нав-
 піл.
 Пополдничати — переполудну-
 вати, переполуднати, по-
 полуднувати.
 Поползати—полазити.
 Поползень, пт. *Sitta europaea*—
 ковалик, чмовх, дереволаз,
 під'ядлівчак.
 Поползновеніє—потяг, схиль-
 ність.
 Поползти—полізти.
 Пополненіє—приповня, упов-
 нення, додаток.
 Пополнѣть—оплинути, отягти-
 ся, погладчати.
 Пополнять,-нити—приповняти,
 приповнити, уповняти, -
 нити.
 Пополоскати—пополоскати.
 Пополоть—пополюти.
 Пополугодно—піврічно.
 Пополудни—опівдні.
 Попользоваться — наожитку-
 ватися, покористуватися.
 Попомнить — згадати, прига-
 дати.
 Попона—капа, дерга, поверх-
 ниця.
 Попороть—попороти.
 Попортити — попусувати, поні-
 вечити.
 Попортняжить—покривцювати.
 Попоститися—попоститися.
 Попостничати—попостникувати.
 Попотчивати—участувати, по-
 частувати, утрактувати,
 потрактувати.
 Попотѣть—попотіти.
 Поправка—направа, облагода;
 (въ бумагахъ) підмітка.
 Поправленіє — поправа; (здо-
 ровья) поратунок, поліп-
 шення (здоров'я).
 Поправлять,-вить — облагод-
 жувати, облагодити, об-
 лагодитися, лагодити, по-
 лагодити; (здоровье) рату-
 вати, поратувати, поліп-
 шувати, — ліпшити (здо-
 ров'я); (въ бумагахъ) під-
 мічати,-мітити, виправля-
 ти,-вити.
 Поправляться,-виться,—виду-
 жувати, одужувати,-жати;
 (развиваться, возмужать)
 виклесуватися,-сатися.
 Попраздничати — посвятку-
 вати.
 Попрежнему—тим же ходом,
 по давньому, як давніше,
 як передніше.
 Попреканіє—докора.
 Попрекати,-кнуть — докоряти,
 корити, докорити.
 Попрекъ—докір, догана, до-
 говір.
 Попрепятствовати — перешко-
 дити, завадити, стати на
 перешкоді, на заваді.
 Поприбавить—придати; при-
 брехати.
 Попривязувати — поприсилю-
 вати, припинати.
 Поприманить—попринаджува-
 ти, поприваблювати.
 Поприще—обшир; арена; (дѣ-
 ятельности) поле.
 Попріискати—пришукати.
 По пріятельски—по пріятель-
 ському.
 Попробувати — закуштувати,
 стрібувати, покуштувати.
 Попросить—попросити, попро-
 хати.
 Попросту—попросту.
 Попрошайка—лабза, ванюка,
 нищун; мужчина — лаб-
 зюк, женщина—лабзючка.
 Попрошайничати—лабзюкати,
 лабзюкувати, миркати, ка-
 нючити, жебрачити, зли-
 дарити.
 Попрошайничество — лабзи.

- жебри, миркання, канючнява.
- Попрощатся—попрощатися.
- Попрыгивать, - гать—підстрибувати, пострибати, підскакувати, поскакати.
- Попрыгунъ, - нья — стрибкун, куха, стрибун, - ха, стрибунецъ, скакун, - ха.
- Попрыскивать, - кать—покропляти, - пити.
- Попрѣвать, - прѣть—пріти, попріти.
- Попрямить—випростувати.
- Попрятать, - ся—поховати, - ся.
- Поптичьи—по птаському.
- Попугай — папуга; - морской, пт. *Colymbus*—понурок.
- Попуганчій, - папужний.
- Попугивать, - гать—лякати, налякати, полякати.
- Попудно—пудами, на пуди.
- Попудный—попудний.
- Попудрить—попудрувати.
- Попусту—марно, удурні, даремне.
- Попутать—поплутати; спокусити, намовити.
- Попутешествовать — попомандрувати.
- Попутный - подорожній; о вѣтрѣ—ходовий, погожий.
- Попутчикъ, - ца — подорожанин, - нка.
- Попущеніе—напуст, напустъ, допуст, попуст.
- Попъ—піп.
- Попылатъ — попалати, полахкотіти.
- Попылить—покурити, попорошити.
- Попытать, - ся—стрібувати, потрібувати.
- Попытка — стрібунок, спробунок, замір, захід.
- Попыхъ—поспіх.
- Попьянствовать—попіячити.
- Попѣвать, - виспівувати.
- Попѣтушьи—як півень.
- Попѣть—поспівати.
- Попятить—позадкувати.
- Попятиться—відступитися чого, позадкуватися.
- Пора—доба, час, година, дїб.
- Пора—проник, дірлинка, шпара.
- Пороболѣпствовать — поплазувати.
- Поработать—поребити, попрацювати, поробити.
- Поработитель, - ница — підбійник, - ця.
- Поработительный—уярмливий.
- Порабощать, - тить — уярмляти, - мити, підбивати, підбити, заневолювати, - лити.
- Порабощеніе — заневолення, підбій.
- Поравну — зарівна, зарівно, нарівно.
- Поравнять — зрівнати, сплянтувати.
- Поравняются — стати врівні, дорівнати кому.
- Порадовать—потішити, звеселити; - ся—потішитися, звеселитися.
- Порадѣть—подбати, попіклуватися.
- Поражать, - разить — перемагати, - мотти, побивати, бити, уражати, уразити, дивувати, здивувати.
- Поражаться, - разиться—уражатися, - зитися.
- Пораженіе — побиванка, поразка.
- Поразбойничать — порозбишачити.
- Поразбрестись — порозбрідатися.
- Поразбросать—пороскидати.
- Поразбѣжаться — порозбігатися.
- Поразвѣдать—довідатися, дізнатися.
- Поразвѣщать — порозвішувати.
- Поразглядѣть—роздивитися.
- Поразговориться — розбалакатися.
- Пораздарить — пороздаровувати.
- Пораздумать — поміркувати, розміркувати, погадати.
- Поразительный, о — разючий, о; на прочуд, на диво.
- Поразлакомиться — розласуватися.
- Поразлетѣться — порозлітатися.
- Поразлить—порозливати.
- Поразливаться — порозливатися; (о вѣкахъ) повиливатися.
- Поразмыслить — поміркувати, розміркувати.
- Поразмять—розімняти.
- Поразогнать—порозгонити.
- Поразойтись — поросходитися.
- Поразсылать — порозсилати.

Поразказать—росповісти.
 Поразсудить—розважити, розміркувати.
 Поранить—поразити.
 Пораньше—зарані, зарання.
 Пораскопать—пороскопувати.
 Пораскрасть—пороскрадати.
 Поразспросить—роспитатися.
 Порастаскать—поростягати.
 Порасшатать—поросхитувати.
 Порвать—подерти; пошматувати.
 Горбячески—по дитячому.
 Поребачиться—попустувати.
 Поревновать—поревнувати.
 Поревѣть—поревти.
 Порей, раст. *Allium porrum*—пора, прас.
 Порекомендовать—порекомендувати.
 Поржавѣть—поржавіти.
 Порисовать—помалювати.
 Пористый—подіркуватий, діркуватий.
 Прицаніе—нагана, загуда, догана, осуда, огуда, погудка, кавза.
 Прицатель.-ница—загудник, -ця, огудник, -ця.
 Прицательный—огудний, загудний, доганний.
 Прицать—ганити, кабзувати, дихвирувати, доганяти, гудити.
 Порка—хлоста, хльора, хлюста, висіканка.
 Порогъ—(рѣчної)-поріг, скік, шипот, забора, (обыкн.) поріг.
 Порода—рід, поріддя, филь; плем'я раса; (въ родившаяся) переводня, переводка; (геолог.) поклад; (горн.) горотвір; (наносн.) наплин; (извержен.) вульканина; (осадочн.) фусовина.
 Породистый—расовий, доброховний.
 Породить—уплодити.
 Породнить—поріднити, спокревнити.
 Порождение—наплід, уплід.
 Порожнемъ—упорожні, порожняком.
 Порознично—на роздріб, роздрібово, частками.
 Порозничный—роздрібовий, частковий.
 Порозанъ—зосібна, окреме, окремо, відрубно, осібно.

Порой—часом.
 Порокъ—ганжа, хибч, гандж, Ганджа, нецнота.
 Пороптать—поремствувати.
 Поросенкъ—порося, поросятко.
 Поросль—чагарняк, зарість, чагарі, чагарник.
 Поросная—пацна.
 Поросший—зарослий; - камышемъ—очеретуватий.
 Поросячий—пацючий, поросячий.
 Поротозѣйничать—погавронити.
 Пороть—пороти, роспорювати; шмагати, хльостати, сікти; (вздоръ) теревені правити.
 Порохно, прахъ—трухо, трухлявина, трухлина.
 Пороховница—порошниця, тарапачь.
 Пороховой—пороховий; - магазинъ—пороховня.
 Порохъ—порох.
 Порочить—ганити, неславити.
 Порочникъ, раст. *Scorpiularia podosa*—кукулярія; -водяной, *aquatica*—ранник.
 Порочный—спорзний, злочинний.
 Пороша, свѣжій снѣгъ—пошпай.
 Порошинка—порошинка.
 Порошить—мотрошити, порошити.
 Портативный—похватний.
 Портить—збавляти, переводити, псувати, кабзувати, охабляти, теряти, спотворювати, нівечити.
 Портиться—псуватися, переводитися; вырождаться—нікчемніти.
 Портки—спідні.
 Портмоне—складничок, гаманець, чересок.
 Портниха—кравчиня, швачка.
 Портной—кравець.
 Портняжескій—кравецький.
 Портняжество—кравецтво.
 Портняжить—кравцювати.
 Портовой—портовий.
 Портмойный—пральний.
 Портмойня—пральня.
 Портмоя—прачка.
 Портретистъ—портретник.
 Портретъ—поличчя, портрет.
 Портсигаръ—цигарник, цигарниця.

Портулакъ, раст. *Portulaca oleracea* — сосонка.
 Портупея — шабельтас.
 Портфель — тека.
 Портъ — порт, затока.
 Портянка — платянка, онуча.
 Порубежный — кордонный.
 Порубить — порубати.
 Порубка — поруб, вируб.
 Поруганіе — наруга, зневага.
 Поругать — полаяти.
 Поругаться — посваритися, полаятися.
 Порука — зарука.
 Порусѣть — порусявіти.
 Поручать, -чить — приручати, -чити, заporučати, -чити, зручати, -чити, приporučати, -чити, доручати, -чити.
 Порученіе — приporučа, доручення.
 Поручень — баляса.
 Поручитель, -ница — поручник, -ця.
 Поручительный — заporučный, заручный, поручный.
 Поручительство — заporučа, зарука, порука.
 Поручь (священническ.) — на-раквиця.
 Порушень, раст. — см. Завитки.
 Порфира — багрянниця.
 Порфирородный — багрянородный.
 Порханіе — переліти, перхання.
 Порхать, -хнуть — перелітати, пурхати, -хнути, хуркнути, перхати, -хнути.
 Порціонный — порційний.
 Порція — порція; пайка.
 Порча — збава, ушкода, нівечіння, перенівець, перевід; попусув, зіпсуття; чари, уроки.
 Поршень — шпindelъ.
 Порываться — зариватися, зарватися.
 Порывисто — присмиком, нагально, рвачко, поривчо.
 Порывистый — рвачкий, поривчий, нагальный, навальный, шибкий.
 Порывъ — порив, поривання, потяг, запал.
 Порыжѣть — порудіти.
 Порыскать — погайсати.
 Порыть — порити, покопати.
 Порыхлѣть — покрихнѣти, поухнѣти.
 Порычать — порикати,

Порѣдѣть — порідшати.
 Порѣзать — порізати; урізати; похрести, побатувати.
 Порѣзвиться — попустувати, побасувати, набрикаться.
 Порѣзь — порізка; трава, раст. видъ *Juginea cyanoides* — наголоватки.
 Порѣчный — надрічний.
 Порѣчье — порічча.
 Порядковый — черговий.
 Порядкомъ — досить добре, дуже, добряче.
 Порядокъ — (очередь) ряд, черга, (шеренга) шик, лава; (сторона улицы) перія; (строй) лад, урядок; (толкъ) розвід.
 Порядочно — досить добре, добряче; порядно; чимало.
 Порядочный — порядний, путний; доладний, досить добрий, незгірший; чималый.
 Посадить — посадовити, посадити.
 Посадка (на лошади) — постать.
 Посады — слобода, передмістя.
 Посажено — сажнями, на сажні.
 Посаженный (отець, мать) — весільний, -а. посадний, -а (батько, мати).
 Посватать — посватати.
 Посвински — по свинячому.
 Посвидѣтельствовать — посвідчити, посвідувати.
 Посвистывать, -тать — хвітькати, посвистіти.
 Посвойски — по наськи, по наському.
 Посвѣжѣть — відсвіжитися.
 Посвѣтитъ — присвітити, посвітити.
 Посвѣтлѣть — вияснитися.
 Посвѣтски — по свѣцькому.
 Посвящать, -тить — висвячувати, посвячувати, -тити; присвячувати, -тити; охвіровувати, -рувати.
 Посвящаться, — титься, быть посвященнымъ — присвячуватися.
 Посвященіе — присвят, посвята, присвята.
 Поселенець — осельник, (первый) осадник, осадчий.
 Поселеніе — сельбище, селище.
 Поселокъ — селище, осада.
 Поселянинъ, -нка — селянин, -нка, селюк, -чка.

Поселять, -лить — оселяти, -ляти, осаджати, -дити.
 Поселяться, -литься — осідатися, осістися, осідати, осісти, осадитися.
 Посемейно — родинами.
 Посердить — погнівати.
 Посеребрение — посрібнення, посріблення.
 Посеребрить — посрібнити, -лити.
 Посидѣлки, — вечорниці; до-світки.
 Посиживать, -дѣть-пересиджувати, пересидіти, посидіти.
 Посильный, о — спроможний, о.
 Посинить — посинити.
 Посинѣлый — посинілий.
 Посинѣть — посиніти.
 Поскакать, — поплигати, по-скакати.
 Поскитаться — потинятися, по-поневірятися.
 Поскользнуться — осковзнутися, оковзнутися, підсковзнутися, підковзнутися, по-ковзтися, послизнутися.
 Посконникъ, раст. *Eupatorium corymbosum* — сідаш.
 Поскорѣе — мерщій, хутчій, хутчіш.
 Поскребки — вискрібки.
 Поскрежетать — поскреготати.
 Поскрестъ — поскребти, пос-кородити, поскромадити.
 Поскрипывать — вискрипувати.
 Поскупить — поскуповувати.
 Поскупиться — поскупувати.
 Поскучать — понудитися.
 Послабление — попуск, поту-рання, пільга, полегкість.
 Послаблять, -бить — потурати; попускати, -стити.
 Посланіе — л. ст.
 Посланникъ — посел.
 Посланнической — посельсь-кий.
 Посланничество — посельство.
 Посланный — посланець.
 Пословица — приповідка, при-повістка, приповість, при-слів'я, приповіданка.
 Пословичный — прислівний.
 Послоняться — пометлятися, пошвендяти, повештатися.
 Послужить — послужити; при-датися, здатися на що; до-помігти.
 Послужной — службовий.
 Послушание — слухнянство, по-

слух; (въ монастырѣ) пос-лух.
 Послушать — послухати.
 Послушаться — услухнути, по-слухатися.
 Послушникъ, -ца — послух, -шка.
 Послушный, о — слух'яний, о.
 Послышать — почути, учути; пересчути.
 Послышаться — почувитися; безл. -уректися, почувитися, здати-ся.
 Послѣ — упісля, упослід, упо-слідок, упослі, по, після.
 Послѣдній — останній, кінце-вий; найгірший.
 Послѣдователь, -ница — наслі-довник, ця, прихильник, ця.
 Послѣдовательно — послідовно, ідеи по одному.
 Послѣдовать — (о рѣшеніи, оп-редѣленіи, постановленіи) западати; іти за ким, на-слідувати кого.
 Послѣдокъ — решта.
 Послѣдствие — наслідок, нас-лід, послід.
 Послѣдующий — наступний, по-томний.
 Послѣдъ дѣтскій, анат. — чи-стило, ложисько; (у коро-вы) зчисток.
 Послѣдышъ — мизинець; (дѣ-вочка) мизинка.
 Послѣзавтра — позавтрьому, позавтра, позарані.
 Послѣзавтрашній — позавтрий.
 Послѣобѣденный — пообідній.
 Послюнить — послинити.
 Посматривание — поглядання, позирання.
 Посмертный — посмертний.
 Посмотрѣть — глянути, поди-витися, позирнути, побачи-ти.
 Посмуглѣть — збрунатіти.
 Посмыть — позмивати.
 Посмѣиваться — посміхуватися, посміхати; глузувати, кеп-кувати з кого.
 Посмѣлѣе — сміліше.
 Посмѣнно — наперемінку, на-переміну.
 Посмѣть — усміти, насміти; зважитися.
 Посмѣшить — насмішити.
 Посмѣшище — посміховище, посміх, сміховище.
 Посмѣяние — наруга, глузи.
 Посмѣяться (надъ кѣмъ) — під-

- шкильнути, пошкалювати, покучкурувати, поглузувати з кого.
- По собачьи—як собака.
- Пособіе — підмога, допомога, поміч, зарада; учебное—підручник.
- Пособлять,-бить — помагати, допомагати, мігти; зараджувати, дити.
- Пособникъ, ца — помічник, ця.
- Пособоровать — помаслувати.
- Посовѣститися--посоромитися.
- Посовѣтовать—урадити, порадити, пораяти, дорадити, зарадити.
- Посовѣтоваться—зарадитися, порадитися.
- Посодѣйствовать — у помочі бути, стаги, допомогти.
- Посозвать—поскликати, понакликати.
- Посолить—посолити, засолити.
- Посоль — посол.
- Посольскій—посельський.
- Посольствовать—послувати.
- Посопротивляться — позмагатися, посперечатися; поборікатися.
- Посопѣть—посопти.
- Пососать—посмоктати.
- Посохнуть—посохти.
- Посохъ—костур, кий; патерця; (пастуха) гирлига.
- Посошекъ—костуронька.
- Поспать—поспати.
- Поспесивитися — попишатися.
- Поспесивѣть—запишатися.
- Поспорить — посперечатися, позмагатися.
- Поспособствовать — допомогти, допомогти, посприяти.
- Поспѣвать, поспѣть, быть готовымъ — постигати, -гти; (подоспѣть) наспівати, -спіти, нагодитися.
- Поспѣшать,-шить — помикати, кнути, спішитися, поспішатися, шитися, сохтувати, посохтувати, хапатися, похопитися, квапитися, поквапитися; поспѣшить, слишкомъ рано сдѣлать — поранитися.
- Поспѣшествовать — допомагати, помагати.
- Поспѣшно—швидкома, похапки, похапцем, хватькома, халком, нашвидку, хватком, тельмом, сквалливо, поквапно.
- Поспѣшность—хапкість, хапанна, хапанка, хапатня, хапання, квап, поквап, оспіх, поспіх, спіх, сквалливість.
- Поспѣшный—хапкий, хваткий, хапливий, хвиткий, поквапний, квапливий.
- Посрамленіе—соромота, сором, ганьба, безчестя, неслава, згуда.
- Посрамленный -- постиженний, зганьблений, знеславлений.
- Посрамлять,-мить — соромити, неславити, знеславити, ганьбити, зганьбити.
- Посреди—серед, посеред, на серед.
- Посредникъ—посередник, (при сдѣлкѣ) - зведенник, (мировою) розсудець.
- Посреднической—посередницький.
- Посредничество — посередництво
- Посредственный, о — звичайний, мірний; нічогенький, о.
- Посредство—спосіб, ярміс; посередництво.
- Посредствомъ—за допомогою, за поміччю, через.
- Посрочный — терміновий, речинцевий.
- Поссорить—посварити.
- Поссориться — посваритися, зратитися, зретитися.
- Поставка — пристаца, постаца; постанова (установка).
- Постановленіе—постав.
- Поставлять,-вить — становити, постановити, ставити, поставити; постачати, чити; настановляти,-вити; (въ священники) висвячувати, -тити (на попа).
- Поставщикъ,-ца — приставник, -ця, доставник, -ця, поставчальник, -ця.
- Поставъ (мельничный)—осада, посад, коло; (ткацкій) кросна; (посудный) мисник, креденець.
- Постаивать,-ять—перестоявати, перестояти.
- Постановка — постава; (пьесы) постанова.
- Постановленіе — установа, постанова, ухвала,

Постановлять, -вить-ухвалювати, -лити, постановляти, -вити.

Постараться—устарати, напояжитися, подбати, поклопотатися.

Постариковски—по старечому.

Постарѣть—остаріти, постарітися.

Постегать—пошмагати; (о шитьѣ) постъобати.

Постель—застілок, лігво, лігвиско, лігвище, постіль, постеля.

Постельный — застілковий, постільний.

Постепенно—помалу, потроху, ступнево.

Постепенный—повільний, ступневий.

Постеречь—постерегти.

Постигать, -гнуть, -стичь—розуміти, зрозуміти, збагнути, промкнути, зглибити.

Постижение—урозуміння, зрозуміння збагнення.

Постижимость — збагненність.

Постижимый—збагненний.

Постилать, -стлать — постеляти, -лити, простеляти, -лити.

Постилка — слання, стеління; підстілка.

Постирать—попрати.

Поститься — постувати, піснювати.

Постникъ, -ца — безскоромник, ця, пісник, -ха.

Постничать—постувати.

Постничество—постування.

Постное (вообще)—піснота.

Постный—пісний.

Постовой — чатовий, стійковий; стійчик.

Постой—стація.

Постонать—постогнати.

Посторониться — уступитися, поступитися з дороги.

Посторонний-побічний, сторонній, чужий.

Постоялецъ, -лица — комірник, -ця.

Постоялое—комірне.

Постоялый дворъ—заїзд.

Постоянно, всякій разъ—за-що-раз, раз-у-раз, що-разу, завжди, безвиводно.

Постоянный—станівкий, тривалий; безпереводний, невиводний, невсипущий,

безвиводний; постійний, статечний, порядний.

Постоянство—статечність, постійність.

Постоять — постояти; за кого оборонити.

Пострадать—перетерпіти.

Постранствовать-попомандрувати.

Постращать — пострахати, полякати.

Постригать, -стричь — постригати, -гти.

Пострижение—постриг.

Построение — збудування; (въ ряды) ушикування.

Постройка—будування; будівля, будова; (каменная)-мурування.

Построить—поставити, збудувати; (изъ камня, кирпича) змурувати; (въ ряды) ушикувати.

Постромка — посторонок, поборсень.

Постромочный-посторонковий.

Построчно-рядками; від рядка.

Построчный—відрядковий.

Пострѣленокъ — брикунецъ, пустун.

Пострѣль—шибеник, шибайголова, варивода; (апоплексія) грець; раст. *Apetone pateus* контрава.

Пострѣлять—постріляти.

Постряхнуть—струсити.

Постудить—вистудити.

Постукивать — поковтувати, поковтати, стукотіти, токотіти, погрімляти.

Поступательный—поступовий.

Поступать, -пить — учиняти, учинити, обходитися, обійтися; (вести себя) поводитися, вестися, справуватися.

Поступление — вступ; (денегъ въ кассу) вплив (до каси).

Поступокъ—учинок,

Поступь—хода, похід.

Постучать—постукати, постукотіти, заковтати.

Пость—піст; (мѣсто, должность) посада, помістя; (карауль) стійка, чата.

Постыдить—засоромити.

Постыдный, о—стидкий, соромітний, ганебний, о.

Постылость—осоруга.

Постылый—осоружний

Постыльть—осоружуватися.
 Постынуть—похолонуть.
 Посуда—посуд; (деревян.) судине; (глазирова.) полива; (каменная) кам'янка; (дерев. для зерна) сипанка.
 Посудина—посудина.
 Посудить—поміркувати, погадати.
 Посудникъ—мясник, креденець.
 Посудный—посудный.
 Посуетиться—пометушитися.
 Посулить—наобіцяти.
 Посуль—обіцянка, обітниця.
 Посульный—обіцяний.
 Посуточно—на добу, поденно.
 Посуточный—поденный.
 Посуху—суходолом.
 Посчастливиться—пошкапити, пошкапитися, пошандибити, пощастити, похвортунити, поталанити.
 Посчитать—порахувати, полічити.
 Посылать, слать—слати, засилати, заслати, послати, пересилати, -слати; сказать, сватать—слатися.
 Посылка—посилання, слання; пакунок; (въ логикѣ) суд, преміс.
 Посыльный—посланець.
 Посыпаніе—посипання, затрушування.
 Посыпать, посыпать (чѣмъ)—затрушувати, затрусити, посипати, -сипати.
 Посѣвная живокость, раст. *Delphinium consolida*—сорочі коники, рогаті васильки, сокирки.
 Посѣвъ—засів, сівбина, сійба, сіянка, сівба.
 Посѣдѣлый—посивілий.
 Посѣдѣть—посивіти.
 Посѣрѣть—посіріти.
 Посѣтитель,—завітальник, -ця, одвідач, -чня.
 Посѣтовать—пожуритися; побідкатися, нарікати.
 Посѣчь—порубати; пошмагати.
 Посѣщать, провѣдывать, -дать—навідувати, навідати, навіщати, навістити, завітати; (часто) учащати, частити.
 Посѣщеніе—навідини, відвідини, завітання.
 Посѣянное (собир.)—сівбина.

Посѣять, потерять—загасити
 Посягательство—замах.
 Посягать, -гнуть—чинити, вчинити замах.
 Потаенно—криткома, потай, потайки, потаєнці, потайком, потайці, потаємне.
 Потаенный—потаємный.
 Потайникъ—схованка, тайник.
 Потайной—потайный.
 Потаить—сховати.
 Потакальщикъ, -ца—потакувач, -чка.
 Потаканіе—потакування.
 Потакать—потурати.
 Поталкивать, -толкнуть—штовхати, -хнути.
 Потанцовать—потанцювати; (шутя) погупцювати.
 Потаскуха—ярва, лярва, шльоха, шлюха, шлюндра, шлюндра, хльорка, повія, повійниця, підтіпанка, паплюга, потідаха, мандрьоха, діптянка, шурпа, шмондя, шкура, хляжниця, фіндюрка, посмітюха.
 Потасовка—тасканина, наминачка, халазія, кудля, накарпас, м'ялиця, мнялиця, чубанина, прочухан, духопел, чубрій, тилець.
 Потатчикъ, -ца—потурайло, потуральник, ця.
 Потачка—потур, потурання, попуск, потолка.
 Поташенный—поташовый; заводъ—поташня.
 Поташъ—поташ.
 Потащить—потарашити, потарганити, потягти, поволокти.
 Потащиться—полигаться, пошелепатися, поволоктися, попахаться.
 Потворство, -ваніе—потурання, потур, попуск, потолка.
 Потворствовать—потояти, потурати, попускати.
 Потворщикъ, -ца—потурач, -чка, потуральник, -ця.
 Потекъ—патьок.
 Потемки—потемок, темнота; въ потемкахъ—потемну, поночі.
 Потемнѣвшій—стемнілий.
 Потемнѣніе—затемнення.
 Потемнѣть—заневидніти, затемрітися, стемніти, посутеніти, поночіти.

Потеплять—потепліти, потеплішати, затепліти.

Потеребить — посмикати, посілати.

Потерзать—подерти.

Потерпеть—перетерпіти, витерпіти; -убытокъ—ущербитися.

Потеря—загубля, загуба, загубиль, утрата, страта, трата, затрата; (времени) гай, гаянка часу.

Потерянный—п опаций.

Потерять—утеряти, загубити, згубити, утратити, стратити; знебути що, рішитися чого, посіяти що; (любовь) знелюбитися; (время) згаяти, змарнувати час; (сознание) запаморочитися; (расположение) втратити ласку; (зрѣніе) стемніти на очі; (слухъ) занечуяти.

Потеряться (затеряться) — загубитися; (растеряться) збентежитися.

Потечь—потекти.

Потирать,-тереть — потирати, терти.

Потихоньку — потиху, потихесеньку, тихцем, стиха, тихенько, помалу, тишком, нишком.

Потливый—потивий.

Потникъ, (подъ сѣдломъ) — шерстенник, підклад.

Потовой—потовий.

Потогонный—потовигонний.

Потокъ—струміль, течія, водотеча.

Потолкать—поштовхати; -ся—потовктися.

Потолковать—побалакати, побесідувати.

Потолокъ—стеля, повала.

Потолочный—стельовий.

Потолочь—потовкти.

Потолстѣть—отягтися, узяти тіло, погладшати.

Потсмокъ—щадок, нащадок.

Потомственный — дідичний, спадковий.

Потомство—нащадок.

Потому — тим, тимто, тому, того, для того, через те.

Потому что—бо, тим що, через те що.

Потомъ — упослі, потім, потім того, а далі, а там,

відтак, навісля, напоследок.

Потонуть — утопитися: потонути.

Потопать—тонути.

Потопать—потупати.

Потопление—затоплення.

Потоплять,-пить — загопляти, затопити.

Потопный—потоповий.

Потопъ—потона.

Поторговать — поторгувати, погандлювати, покрамувати; -ся—поторгуватися, поторжитися.

Потормозить—посмикати, поторсати, потермосити.

Поторопить—пригалити, приспішити.

Потосковать—посумувати, понудьгувати.

Поточить—погострити, нагострити; (косу) — підмантачити.

Поточный—струмінний, водотечний.

Потрава—патолоч, спаш, збій.

Потравить—потолочити, спашити; (снѣсть) наддати, попустити; поцькувати.

Потрагивать—витратити.

Потрафлять,-фить — догоджати,-дити.

Потребитель,-ница — споживач,-чка.

Потребительный,-скій — споживний, споживальний, споживчий.

Потребление — спожиття, спожиток, споживок, ужиток, уживання.

Потреблять,-бить — споживати,-жити; (израсходовать) зужиткувати.

Потребно—потрібно.

Потребность — потребщина, потреба.

Потребный—потрібний.

Потребовать — загадати, наказати, припоручити.

Потревожить — погурбувати; (рану) вразити.

Потрепывать—потріпувати.

Потрескаться — похряпатися, перерепатися, порепатися, полускаться.

Потрескивать—витріскувати.

Потрещать—потріскотіти.

Потрогивать,-гать — торкати, кнути.

- Потроха** — оточки, потріб, тельбухи, бебехи, (животн.) бабешки.
Потрошеніе—тельбушіння; патрання.
Потрошить—тельбушити, патрати.
Потрудиться — попрацювати, поробити.
Потрунить (надъ кѣмъ, чѣмъ) — покепкувати з кого, чого.
Потрясать, -сти — обрушати, обрушити, порушати, — шити.
Потрясеніе—струс, порух; (душевное, нравственное) збурення.
Потряхивать—трусити.
Потуги(у роженицы)—перейма.
Потуже—стуга.
Потузить—відлупцювати.
Потупиться—нахнюпити, -ся.
Потуплять, -пить — (глаза) спускати, -тити, (голову) понурити.
Потускнѣть—померхти.
Потухать, -хнуть—гаснути, загасати, загаснути.
Потухшій—згаслий.
Потучнѣть—отягтися, поглядшати.
Потушить-загасити, погасити; угамувати; заспокоїти, утихомирити.
Потчеваніе—частування, трактування, почастування.
Потчевать—частувати, почастувати, трактувати.
Потщиться—постаратися.
Поть—піт.
Потѣніе—потіння.
Потѣснить — стиснути, ступити; відперати, -перти, відкидати, -кинути.
Потѣсниться—потиснутися.
Потѣть, вспотѣть—упривати, упріти, пітніти, спітніти.
Потѣха—кумедія, чудасія; забавка, розвага.
Потѣшать -шить — забавляти, бавити, забавити; -ся надъ кѣмъ-жартувати з кого.
Потѣшникъ, -ца—кумедник, -ця, штукарь, -ка.
Потѣшный—кумедний, веселый, втішний.
Потягиваніе (членовъ) — потягачка, потяги.
Потягивать, нуть — потягати, -гти; випивати; ся витягаться, гтисся.
- Потяжелѣть**—поважчати.
Потянуть, потащить — поцупити; ударить - поцупити, оперіщити.
Поубавить—применшити.
Поубыть—зменшитися.
Поудивляться—подивувати.
Поудить—повудити.
Поужинать—повечеряти, вечеряти.
Поумнѣть—порозумнішати.
Поумыть—повмивати.
Поунять—угамувати, утихомирити.
Поупрямиться—позмагатися.
Поусмирить—утихомирити.
Поусмирѣть—утихомиритися.
Поусѣсться—посідати.
Поутихнуть — принишкнути, уихомиритися.
Поутру, съ утра—зрана, зранку, зрання.
Поухаживать—поженихатися, полицятися.
Поучать, -чить—навчати, навчити (чого).
Поученіе—наука; (проповѣдь) казань.
Поучительный—навчальний.
Пофантазировать — помарити, пофантазувати.
Похабникъ—соромітник, безличник.
Похабный—сороміцький, паллюжий.
Похабничать—сороміткувати.
Похаживать—походжати.
Похвала-хвальба, прихвальба похвала.
Похваливать—вихваляти, похваляти.
Похвальба — хвалощі, хвастощі.
Похвальный, о—хвалебний, о.
Похвастать—похвалитися.
Похватать—похпатати.
Похититель, -ница—привластник, -ця, хапко, хапун, -ка, злодій, ка.
Похищать—похитрувати.
Похищать, -хитить — хпатати, ухопити; привлащати, -стити.
Похищеніе—ухоплини, хапленина, привлащення.
Похлебка—юшка.
Похлебочный—юшковий.
Похлебывать, -бать — сьорбати, посьорбати.

Похлестывать, - стать --хвись-кати, похвиськати.

Похлопотать — похлопотатися, поіклуватися.

Похлопывать, - пать — ляскати, поляскати; плескати, поплескати.

Похмелье—похмілля.

Походить, быть похожимъ--самарати на кого, скидатися на кого, удавати на кого, удаватися в кого, бути подібним до кого, бути схожим з ким.

Походить—походити, попоходити; (взадъ, впередъ)—пошастати.

Походка—ходъ, хідня, похід, похода.

Походный—похідний.

Походъ—похід.

Похождение—пригода.

Похожий (на)—підхожий до, схожий з, подібний до, що скидається на.

Похозяйничать — попоратися; погосподарювати.

Похолодать — похолоднішати, постуденіти.

Похолодеть — охолонути, охолодіти, охолоти, схолюнути.

Похоронить—поховати.

Похоронный—погребовий.

Похороны—похорон, похороння, погріб, хоронення.

Похорошить — почепурніти, покращати, погарнішати, половкішати.

Похотливость — пожадливість.

Похотникъ, -ца — пожадливецъ, -виця, лакомецъ, -миця, ласоцохлист, -ка, ласолюб, -ка.

Похоть—пожадливість, жага.

Похохотать—пореготати.

Похрабриться—похрабрувати.

Похрапывать, -пѣть—вихріпувати, похропти.

Похромать — пошкитильгати, пошкандибати.

Похудѣвшій — охудлий, схудлий.

Похудеть — схуднути, охуднути, спасти з тіла, з лица.

Похулить—погудити.

Поцарапать—подропати.

Поцарствовать—поцарювати.

Поцвѣсти — поквітнути, поцвісти.

Поцѣловать, - ся — поцілувати, -ся.

Поцѣлуй—поцілунок.

Поцѣнить—поцінувати.

Поцѣпить—почепити.

Почавкать,—поплямкати.

Почасту—часто.

Почаще—частіш.

Почва—грунт; песчаная — піщанецъ; черноземная—чернозем, черноземля; глинистая — глейовина; глинистая и вязкая—липковина, липоватиця; нетронутая—цілина.

Почваниться—попишатися.

Почвенный—грунтовий.

Почеловѣчески — по людському.

Почему—чого, чому, чом; як, звідки; з якої речі; -то-чомусь.

Почерк — письмо.

Почернить—учорнити, почорнити.

Почернить — учорніти, зчорніти.

Почерпаніе—засяг, засягання.

Почерпать, почерпнуть—засягати, засягти.

Почерствѣть—счерствіти.

Почертовски—по чор'ячому.

Почесать—почухати.

Почесть—шана, шаноба, пошана; - оказывать—шанобу віддавати.

Почесуха, мед.—короста, чухачка.

Почесывать, -ся—чухати, -ся.

Почетный — почесний, поческий.

Почетъ—честь.

Почечный—нирковий.

Почивать — спочивати, спати.

Починка—направа, лагодіння, лагоджіння.

Починный—початковий.

Починочный — направний, лагодінний; -ная мастерская—лагодільня.

Починъ—початок.

Починять, -нить—лагодити, полагодити, направляти, -вити, оправляти, -вити, підлагоджувати, підлагодити, залаштувати.

Почистить—почистити.

Почитаніе — пошанування.

Почитатель, -ница—шановник, -ця, величник, -ця.

- Почитать, чтить — шанувати, ушанувати, пошанувати, величити, звеличити.
- Почитать, честь—уважати за, мати за, брати за.
- Почитать—почитати.
- Почки, анат.—нирка; ботан.—зеленочок, брунька, брости—на брост, брость, б'яшок; (цв'т.) пуп'яшок, пуп'янок, пуплях, пуплянок, пупишок, пупінок.
- Почковатый—ниркастий.
- Почковать—щепити.
- Почковидный—ниркуватий.
- Почковый—нирковий; бруньковий.
- Почта—почта, пошта.
- Почтальонъ—почтарь; листоноша.
- Почтеніе—шана, шаноба, шайність, шанування, пошанування, ушанування, повага.
- Почтенный, уважаемый — почесний, почестний, почесський, шановний, поважаний, почтивий.
- Почти—сливе, майже, безмалъ; -что-мало що, трохи не, безмалъ; -никуда — мало куди.
- Почтительно—з повагою, з пошаною, з шанобою.
- Почтительность —шанебність, шаноба, пошана, повага.
- Почтительный—шанебний.
- Почтить — звеличати, ушанувати.
- Почто—чого, чому, з якої речі.
- Почтовый — почтовий, поштовий.
- Почувствовать — почути, відчути; -себя-почутися.
- Почудиться—здатися, привертися.
- Почуять (носомъ) — занюхати, знюхати.
- Пощаливать, лить—пустувати, попустувати, жартувати, жартовувати, дуріти, подуріти.
- Пощалѣть—пощаленіти.
- Пощаркать—пощовгати.
- Пощатывать, -тать, -тнуть — похитувати, -тати, -тнути, схитнути, ухитнути.
- Пощатываться, -тнуться—заточуватися, заточитися, поточуватися, -читися, похитуватися, -тнутися, ухитнутися, схитнути.
- Пощвырять—пошпурляти, повергати, пошвергати.
- Пощевеливать, -лить—ворушити, поворушити, ворухнути.
- Пощевни—широкі санки.
- Пощелестѣть — пошамотіти, пошелестіти.
- Пощелушить—полушити.
- Пощентать—пощелотіти.
- Пощибѣ—кшталѣт, шиб, роб, налад.
- Пощивать, -шить—шити, пошити.
- Пощивка—пошиття.
- Пощинковать—пошаткувати.
- Пощипѣть-пошипіти; (о жарен.) пошкварчати; (о зм'ѣ) пошичати.
- Пощколить—помуштрувати.
- Пощлина — мито; (высокая) промито; (судебная) пересуд; (крѣпостная) оплатка.
- Пощлиный — митний, митовий.
- Пощлый, о—заізжений, заалозений, вульгарний, тривіальний, о.
- Пощлѣть—мерзенитися.
- Пощлякѣ — ницак, непристойник.
- Пощляться — потинятися, повештатися.
- Пощнырять—пошастати.
- Пощтемпелевать — поштемплювати, поштемплювати.
- Пощтопать—поцюрувати.
- Пощтофно—пляшками.
- Пощтукатурить — потинькувати.
- Пощтучно—штуками.
- Пощтучный—відштучний.
- Пощумѣть—погаласувати, пошурубурити, повариводити.
- Пощуршать—пошарудіти, пошамотіти.
- Пощутить—пожартувати.
- Пощутовски—як блазень, по блазенському.
- Пощучивать, -тить — жартувати, жартовувати.
- Пощушукать—пошептатися.
- Пощада—ласка, змилювання, милування.
- Пощадить—пожалувати, помилувати.
- Пощеголять — похизуватися, поджегерувати, пофинтикувати.

Пощекотать—полоскотати.
 Пощелкивать,-кать — виляскувати, поляскати; (зубами) клацати, поклацати; (орѣхи) лускати, полускати.
 Пошение—постування.
 Пошечина—ляпас, фацка, ляпанець, лящ.
 Пощипывать,-пать — пощипувати,-пати.
 Пощупывать,-пать — мацати, помацати, лапати, полапати.
 Поѣдать,-ѣсть — поїдати, поїсти, тломити, стломити, з'їдати, з'їсти; пожирати,-жертти.
 Поѣдомъ—ідом, ідьма, ідцем, завзято, запекло.
 Поѣздить — поїздити, попоїздити.
 Поѣздка—мандрівка.
 Поѣздной—валковий.
 Поѣздъ—валка.
 Поѣхать—поїхати.
 Поэзия—поезія.
 Поэкзаменовывать—поспитувати.
 Поэкономить—прищадити.
 Поэма—поема.
 Поэскадронно—швадронами.
 По этапу—цюпасом.
 Поэтически,-скій — поетично,-ний.
 Поэтому—тимто, прото.
 Поэтъ—поет.
 Появление—появ, з'ява, поява; настання.
 Появляться,-виться—з'являтися,-витися; настанати,-стати; братися, взятися звідки; надходити, надійти; (сразу) уродитися; (изрѣдка) навертати,-рнути; (во множествѣ)—забуяти, насувати,-сунути, насуватися,-сунутися.
 Поягнуться—окотитися.
 Поякшаться—злигатися.
 Поярковый—вовняний.
 Поясать—підперізувати.
 Пояснение—пояснення.
 Пояснительный — ясувальний, поясняльній.
 Поясница — хрестки, крижі, попереки.
 Поясничной — хрестковий, крижовий, поперековий.
 Поясной—пасовий, поясинний.
 Пояснить—пояснити.
 Пояснять,-нить — поясняти,-

нити, тлумачити, витлумачити.
 Поясъ, кушакъ—пас, пасок, поясина, підперізі, підперізок, перезок; (съ карман для денегъ) черес; (женск. узкій шерстяной) попружка, окрайка; (геогр.) стрефа, зона; (горъ) пасмо гір.
 Прабабка—прабабка.
 Правдивый, о—правдивий, о.
 Правдолюбивый — правдолюбний.
 Правдоподобие—самарність.
 Правдоподобный, о — самарний, о.
 Праведникъ,-ца — сі асеник,-ця, праведник,-ця.
 Праведный—праведний.
 Правило — стерно, керма; (у плотн. и камен.) грунвага, висок.
 Правило--припис, засада, регула.
 Правильный, о — справедливый, о.
 Правильный—кермовий.
 Правитель,-ница — керманчик,-ка, керовник,-ця, керовничий; директор,-ка.
 Правительственный — урядовий.
 Правительство—уряд.
 Правительствовать — урядувати.
 Править — керувати, кермувати, заряджувати, орудувати, порядкувати, верховодити; (исправлять) поправляти, виправляти; (вывихъ) вправляти; (лошадьми) надержувати, поводити.
 Правление—керування, кермування, керма, керунок; (к.-л. учрежденія) управа, заряд.
 Правнукъ,-ка—правнук,-чка.
 Право, нар. — справді; правдиво.
 Право—право; обычное—звичайове; государственное—державне; гражданское—цивільне; уголовное—карне; международное—міжнародне; торговое—торговельне; финансовое—фінансове; завоеванія—заборче; вещное—рїчеве; имущественное—майнове; на-

Владственное — спадкове;
 собств. суда — самоприсуд.
 Правобережный — правобічний,
 правобережний.
 Правовой — Правлий.
 Правовѣдъ — правознавець,
 правник.
 Правовѣдніе — правознав-
 ство.
 Правовѣріе — правовірство.
 Правовѣрный — правовірний.
 Правомочіе — правоможність.
 Правомочный — правоможний.
 Правомѣрный, -о — доправ-
 ний, -о.
 Правонарушеніе — правопору-
 шення, праволомство.
 Правописаніе — правопис.
 Правопорядокъ — добродіє.
 Православіе — благочестя.
 Православный — благочестив-
 вий.
 Правоспособность — правоздат-
 ність, правоздібність.
 Правоспособный — правоздат-
 ний, правоздібний.
 Правосудіе — правосуддя, пра-
 восуд.
 Правота — правота, правість.
 Правый — правий, десный;
 справедливый; безвинный,
 неповинный.
 Прадѣдовскій — прадідівський.
 Прадѣдъ — прадід.
 Празднество — свято.
 Праздникъ — свято; (неболь-
 шой) присвяток.
 Праздничать — гуляти.
 Праздничный — святковий,
 святешний.
 Праздно — бездільно.
 Празднованіе — святкування.
 Праздновать — святкувати.
 Празднословіе — пустомов-
 ність.
 Празднословный — пустомов-
 ний.
 Праздность — безділля, ледар-
 ство.
 Праздношатаніе, — швендяння,
 швайкання, сновигання.
 Праздношатающійся, -яся —
 швендя, швендалка, снови-
 га, сновига, швайкало, по-
 хожай, вештанець.
 Праздный — порожній, ваков-
 ний; гулящий, нетруджен-
 ний.
 Практика — практика.
 Практиковать — практикувати.

Практически, -скій — практич-
 ний.
 Праматерь — прамати.
 Праотець — прабатько.
 Праотеческій — прабатьківсь-
 кий.
 Прародитель, -ница — праро-
 дич, прародичка.
 Прародительскій — прароди-
 чівський.
 Прахвость — шелихвіст.
 Прахъ — прах, попіл, пил.
 Прачешная — прачкарня,
 пральня.
 Прачешный — пральний.
 Прачка — митниця, праля.
 Праша — праща.
 Пращникъ — пращовик.
 Пращур — пращур.
 Пребываніе — перебуток, ме-
 шкання, домування.
 Пребывать, - быть — пробувати,
 -бути, домовати.
 Превозмогать, - мочь — перема-
 гати, -могти, подвужувати,
 -жати; (себя) перемагатися,
 перемогтися.
 Превознесеніе — вихвала.
 Превозносить, - несть — вихва-
 ляти, вихвалити.
 Превосходительный — вель-
 можний.
 Превосходительство — вель-
 можність.
 Превосходитъ, - взойти — залам-
 лювати, заломити кого, по-
 кризати, покрити кого, пе-
 реважувати, переважати,
 переважити, переважша-
 ти, -вижшати, переходити,
 -йти, закасувати, -сувати.
 Превосходный, -о — високогар-
 ний, доскональний, -о.
 Превосходство — перевага.
 Превратность — змінність, хиб-
 ність, помилковість.
 Превратный — змінний, хиб-
 ний, помилковий.
 Превращать, превратить —
 обертати, -рнути у що; пе-
 ревертати, перевернути;
 перекидати, кинути; пере-
 кручувати, крутити.
 Превращаться, - титься — пере-
 мінятися, перемінятися, пе-
 ремітуватися, переверта-
 тися, -нутися, перекидати-
 ся, -кинутися, пошиватися,
 шитися у кого, між кого.

Превращение — перевертання, обертання, переміна, перекидини, обернява.
 Превышать, превысить — перевижшати, перевижшати, переходити, -йти, брати, взяти гору.
 Превыше — вище, понад.
 Превышение — перевишнява, надмір; -власти—надужиття владою.
 Преграда — перетика, перегорода, тама; (помѣха) запина, завада, перешкода.
 Преграждать, -дить — перепинати, перепнути, перепиняти, перепинити, перегороджувати, дити, (дорогу) перетинати, -тяти; перешкоджати, -кодити.
 Прегрѣшать, шить — грішити, згрішити.
 Прегрѣшение — гріх.
 Предавать, -дать -кого — зраджати, зрадити кого.
 Предаваться, -даться чему — удаватися, удатися, укидатися, укинутися у що.
 Предание — (повѣствованіе) переказ; віддання; зрада.
 Преданность — відданість, вірність.
 Преданный, -о — відданий, вірний; прихильний, -о.
 Предатель, -ница — зрадник, -ця.
 Предательский — зрадецький.
 Предательство — зрада, зрадецтво.
 Предбрачный — передшлюбний.
 Предварение — упередження, попередження, запобіг; пересторога.
 Предваритель, -ница — упередник, -ця, попередник, -ця.
 Предварительно — попереду, задалегідь, загодя.
 Предварительный — задалегідний, упередній, попередній.
 Предваряют, -рять — упереджати, попереджати, -дити; запобігати, бігти; пересторігати, -регти.
 Предвзятый — упередній, заповзятий.
 Предвзять — заповзяти.
 Предвидѣнье — завбачення.
 Предвидѣть — завбачати.
 Предвкушать, -сить — засмакувати, -кувати.

Предвкушение — засмак.
 Предводитель, -ница — привідник, привідниця, привідця, приводець, ватаг, ватажок; - дворянства - маршалок.
 Предводительский — привідничий; маршалківський.
 Предводительство — привід; маршалство.
 Предводительствованіе — ватажкування, отаманування передовництво.
 Предводительствовать — передувати, ватажкувати, отаманувати, рейментарювати.
 Предводительша — маршалкова.
 Предводити — ватагувати.
 Предвозвѣщать, -стить — призивіщати, -стити.
 Предвозвѣщеніе — призивість, призивістка.
 Предвѣдѣніе — завбачення.
 Предвѣстіе — призивістка, предчуття.
 Предвѣстникъ, -ца — віщун, -нка.
 Предвѣчность — передвік.
 Предвѣчный, -о — передвічний, -о.
 Предвѣщаніе — віщування, пророкування.
 Предвѣщатель, -ница — віщувальник, -ця, ворожбит, -ка.
 Предвѣщательный — віщувальний.
 Предвѣщать, предвѣстить — призивіщати, призивістити, віщувати, завічати.
 Предвѣщающий — призивісливий, призивісний.
 Предгоріе — передгір'я.
 Предгорный — передгірний.
 Преддверіе (ада) — передпекло.
 Предержащий — зверхній, міродатний.
 Предзимній — передзимній.
 Предзнаменованіе — ознака, прикмета, знак; віщування.
 Предзнаменовывать, -новать — віщувати, навіщувати, пророкувати, напрокукувати.
 Предисловіе — передмова.
 Предковскій — предковий, предківський.
 Предлагать, -ложить — пропонувати, запропонувати.
 Предлогъ — (поводъ, придирка) приключка, прикліп, прикліпка, зачіпка, зачіпенька, притока; (отговорка) вимівка; (грам.) приіменник.

- Предложеніе — пропозиція; (вносимое на собраніи) внесок; сватання, освідчини; (грамат.) речення.
- Предложный (падежъ) — місцевий, льокатив, сьомий (відмінок).
- Предметъ — річ; (негодный) — покидь, покидька, покидьок; (забытый) забудьок; (потрескавшійся) перерепанка; (трухлый) мокляк.
- Предмостный — предмостовий.
- Предмѣстіе — передмістя.
- Предмѣстникъ, -ца — попередник, -ця.
- Предмѣстный — передмісцевий.
- Предназначать, -чить — опредѣляти, опредѣлити, признавати, -чити.
- Предназначеніе — опредѣлення, призначення.
- Предназначаться, -ряться — замірятися, -міритися.
- Предназначеніе — замір.
- Предназначенность — умисність, навмисність.
- Предназначенный, о — умисний, навмисний, о.
- Предначертаніе — принарис.
- Предначертывать, -тать — принарисовувати, -сувати.
- Предобъденный — передобідяний, задобідній; ное время — передобіддя.
- Предокъ — предок; -ки — предків'я.
- Предопредѣленіе — призначіння.
- Предопредѣлять, -лить — призначати, -чити.
- Предоставленіе — віддання; застава, залишанка; застерсження.
- Предоставлять, -вить — віддавати, -дати, доручати, -чити, зоставляти, -вити; (себѣ право) застерігати собі право; (на чье сужденіе) здаватися на чий суд.
- Предостерегать, -речь — упоминати, упімнути, перестерігати, остерігати, -гти, навіжки давати, дати.
- Предостереженіе — пересторога, осторога.
- Предосторожность — оберега, обережність.
- Предосторожный — обережний, бережкий.
- Предосудительный, о — негожий, о, доганний, о.
- Предотвращать, -вратить — відвертати, -рнути, усувати, усунути.
- Предотвращеніе — відвернення, усунення.
- Предохраненіе — оберега, охорона.
- Предохранитель — запобіжник, охоронець, застережник.
- Предохранительный — запобіжний, охоронний, застережний; -клапанъ — запобігальний хлипок.
- Предохранять, -нить — охороняти, -нити, запобігати, -бігти.
- Предписаніе — припис, наказ; указъ — карта.
- Предписывать, -сать — наказувати, -зати, приписувати, -сати.
- Предплечіе, анат. — передрам'я.
- Предполагаемый — гаданий, домисний.
- Предполагать, -ложить — припускати, -стити, гадати, погадати, домислятися, -мислитися.
- Предположеніе — припущення, гадка, домисел.
- Предположительный, о — припускальний, гадальний.
- Предпоследній — передостанній.
- Предпослать — попередити; передмовити.
- Предпочитать, -честь — (чему) — прекладати, -класти кого над кого, над що.
- Предпочтеніе — перед, перевага.
- Предпочтительность — прекладальність.
- Предпочтительный, о — прекладальний, о.
- Предприниматель, -ница — підприємець, -миця.
- Предпринимать, -нять — підприємати, -няти що.
- Предпринятіе — передвзяття.
- Предпримчивость — запопадність, підприємливість, -ність.
- Предпримчивый, о — запопадний, підприємливий, -ний, о.
- Предпріятіе — підприємство.
- Предразсвѣтныи — передранній, досвітчаний, досвітній, досвітковий.

Предразсудокъ-пересуд, передсуд, забобон, марновірство.

Предрасположеніе — уснособлення.

Предрѣкати, -речь — вішувати, навіщувати, пророкувати, напрокувати.

Предсердіе, анат. — вушко.

Предсказаніе — віщування, провіщення.

Предсказатель, -ница — угадчик, -ця, віщун, -нка, провісник, -ця.

Предсказывать, -зати — віщувати, навіщувати, провіщати, -стити, пророкувати, напрокувати.

Предсмертный-передсмертный.

Представать, -стать — ставати, стати перед кого.

Представитель, -ница — речник, -ця, заступник, -ця, репрезентант, -ка.

Представительность — показність, виставність, поставність; заступництво.

Представительный — показний, виставний, поставний; заступничий.

Представительство — заступництво.

Представленіе — (воображеніе) уява; (театр.) вистава; (письменное, дѣловое) внесок, внесення.

Представлять, -вить-подавати, -дати, приставляти, -ставити; (въ мысляхъ) уявляти, -вити; (рекомендовать) оповіщати, сповіщати.

Представляться, -виться — (въ мысляхъ) уявлятися, витися, здаватися, показуватися, приивджуватися; (рекомендоваться) оповіщатися, сповіщатися, -ститися.

Предстатель, -ница — посередник, -ця, оборонецъ, -ронница.

Предстательствовать — обстоювати за кого.

Предстоять — стояти перед ким; (объ опасности) загрозувати.

Предсѣдатель, -ница — голова.

Предсѣдательскій — головин.

Предсѣдательство — головування.

Предсѣдательствовать — голювати.

Предубѣждать, -дять — упереджати, -дяти

Предубѣжденіе — упорѣдженія; (предразсудокъ) передсуд, забобон.

Предубѣжденный — упереджений.

Предувѣдомлять, -мить — завідомляти, -домити, навіжки давати.

Предугадывать, -дать — прочувати, завчувати, -чути.

Предуготовлять, -вить — приготувувати, тувати.

Предумышленіе — намисел.

Предумышленный, о — навмисний, о.

Предупредительный, о — запобігливий, запобіжний; ввічливий.

Предупреждать, -дять — запобігати, запобігти, забігати, -бігти, упереджати, -дяти, попереджати, -дяти, навіжки давати, дати.

Предупрежденіе — попередження, забігання, забіг (чому).

Предусматривать, -рѣть — завбачати, -бачити.

Предусмотрительность — завбачливість, завбачність.

Предусмотрительный, о — завбачливий, завбачний, о.

Предчувствіе — прочуття.

Предчувствовать — прочувати.

Предшественникъ, -ца — попередник, -ця.

Предшествовать — передувати.

Предшествующій — передущій.

Предъ — перед.

Предыдущій — попередній.

Предъявитель, -ница — показник, -ця, подавець, -вница, об'явник, -ця.

Предъявленіе — об'явлення, показування.

Предъявлять, предъявить — об'являти, об'явити, показувати, -зати, подавати, -дати.

Предѣлъ — межа, кінець, край, беріг.

Предѣльный — кінецьний, межовий, кордонний.

Преемникъ, преемница — наступник, наступниця.

Преемничество — наступство, наступництво.

Преемственность—наступність.
 Преемственный, о — наступ-
 ний, о.
 Прежде—перш, перше, перед-
 ніше, передом, назаді, упе-
 ред, перво, спершу, напе-
 ред, попереду;— всего — на-
 самперед; —нежели — перш
 як; времени—завчасу.
 Преждебывшій — переднішій,
 попередній.
 Преждевременно—безчасу, до-
 часно, завчасу, завчасно,
 не на часі.
 Преждевременный—завчасний.
 Прежній — перёдній, передні-
 ший, попередній, давній,
 давніший, старий.
 Презирать,—зрѣть — зневажа-
 ти,—важити, погорджати,—
 дити.
 реалой—пралютій.
 Презрительный, о — погорд-
 Пливий, зневажливий, ѳ.
 Презрѣніе — погорда, знева-
 га, призираство.
 Презрѣнный,—ая — капарний,
 капарник,—ця, огидний, га-
 небний.
 Преизобиліе—ряснота.
 Преизобиловать — ряснувати,
 рясніти.
 Преимущественно—переважно,
 найбільш.
 Преимущественный—переваж-
 ний.
 Преимущество—перевага, пе-
 ред; привилей.
 Преисподній—підземний.
 Преисподняя — пекло.
 Прейсь-курантъ—цінник.
 Преклоненіе—схилання.
 Преклонный — схильний; по-
 хилій, старий.
 Преклонять,—нить — схиляти,
 нахиляти,—лити, нагинати,—
 гнути.
 Прекословить—перечити.
 Прекословіе—перекір, спереч-
 ність, супереч, суперечка.
 Прекословный, о — супереч-
 ний, о.
 Прекрасный — високогарний,
 чудовий, о.
 Прекращать,—тять — припиня-
 ти,—нити, переривати, пе-
 рервати.
 Прекращаться, титься—пере-
 пинятися, перепинитися;
 (на нѣкот. время) перемо-

житися; (о дурной погодѣ)
 перекоїтися.
 Прекращеніе — припин, пере-
 стань, перестанок, пере-
 від.
 Прелестникъ, ца—джигун, ба-
 ламут, ка, зальотник, — ця,
 дженджерун,—ха.
 Прелестно—надобно, повабно,
 принадно.
 Прелестный — надобний, па-
 вабний, принадний.
 Прелестъ,—поваб, ваба, лов-
 кість, роскош.
 Преломленіе—зламина, залім,
 залом; лучей—парусозлом,
 промінезлом.
 Преломлять,—мить — зламува-
 ти, зломити, заломувати,
 —мити.
 Преломляться (о лучахъ)—ла-
 матися.
 Прельститель,—ница—перелес-
 ник,—ця, звабник, ця.
 Прельстительный — принад-
 ний, привабний, звабли-
 вий.
 Прельщать,—ститъ — звабляти,
 звабити, надити, принади-
 ти, чарувати, зачарувати;
 прельститься — поважитися
 на, поквапитися.
 Прельщеніе — поваба, поваб,
 принада; (обманъ) звід.
 Прелюбодѣй,—ка — перелюбник,
 —ця.
 Прелюбодѣйный—перелюбний.
 Прелюбодѣйствовать—чужоло-
 жити.
 Прелюбодѣяніе—чужоложство,
 перелюб, перелюбки.
 Прелюдія—пригра, загра; (къ
 пѣнію) заспів.
 Прематерой—грубезний, огряд-
 ний.
 Преминуть — проминути, за-
 недбати.
 Премія—нагорода.
 Премного—пребагато.
 Премудрость—премудрість, ве-
 лемудрість.
 Пренебрегать,—бречь—згорджа-
 ти, згордити, гордувати,
 погорджати,—дити, гнущати-
 ся, загнущатися, нехтува-
 ти, понехтувати, поневі-
 ряти,—рити (ким, чим), шу-
 ратися (кого), недбати, за-
 недбати, понехати, зане-

- хаяти, упосліджати, - дити (що).
- Пренебреженіе, презрѣніе—погорда, погорджування, погорженія, горлування, (нерадѣніе, недосмотръ) нехтування, занедбанія, знехтування, занехання.
- Пренебрежительный—зневажливиї, зневажливий, погордливий, о.
- Преніе—діскусія.
- Преобладаніе—перевага.
- Преобладать—переважати.
- Преобладающій—переважливий.
- Преображати, зити—перетворювати, - творити, перемінити, - нити, переиначувати, - чити.
- Преобразитися—перемінитися; пошитися у що.
- Преображеніе—перетворенія.
- Преобразование—перетвір, зміна.
- Преобразователь, -ница—перетворець, - рниця.
- Преобразовательный—перетворчий.
- Преобразовывать, - зовати—перетворювати, - рхити.
- Преодолимый—переможливий.
- Преодолювать, - лѣть—перемогати, - могти, подужувати, подужати.
- Преодоленіе—перемога.
- Преосвященный—превелебний.
- Преосвященство—превелебність.
- Препинаніе, знаки-нія—знаки розділові.
- Препирательство—змаганія, заспір.
- Препираться—скозуватися, сперечатися, трахтуватися.
- Преподаваніе—виклад, навчання.
- Преподаватель, -ница—навчитель, ка.
- Преподавать, - дати—навчати, чити (чого), викладати, - класти (що).
- Преподобіе—велебність.
- Преподобный—святобливиї, угодникъ—преподобник.
- Преполовеніе—права середа, переплавна середа, преплавениця.
- Препона—перепона, завада, перешкода, заліг.
- Препоясывать, - сати—підперзувати; - зати.
- Препроводительный—супровідливий.
- Препровождаемый—пересилатливий.
- Препровождать, водити—пересилати; - слати; (время) точити час.
- Препровожденіе—пересилання-сланія; (времени) точенія часу.
- Препятствіе—завада, заліг, запона, перепона, перешкода, перечепа.
- Препятствовать, воспрепятствовать—перешкоджувати, перешкожати, перешкодити, заваджати; завадити, перебаранчати, на перешкоді ставати, стати.
- Препятствующій—перешкодник, перешкодниця.
- Пререкаемый—перерічливий.
- Пререканіе—спречність, перерік, суперечка.
- Пререкать—перечити.
- Прерогатива—первоправо.
- Прерывать, - вати—переривати, перервати; перебивати, - бити, препинати, - нити.
- Прерываться, прерваться—перейматися, перейнятися, перепинятися, - нитися.
- Прерывистый—перервливий.
- Пресвитерь—священник.
- Пресловутый—славетливий, преславливий.
- Преслѣдованіе—нагабняга, нагабнина, переслід, пересліди.
- Преслѣдователь, -ница—переслідник, -ця.
- Преслѣдовать—нагабати, переслідувати, наїдати, стежити, наставати на.
- Пресмыканіе—плазування.
- Пресмыкаться—плазувати.
- Пресмыкающееся—плазун, поплазка, гадина.
- Пресмыкающійся—плазовитий, плазуватий.
- Преспокійный, -р—найспокійніший, -е.
- Прессованіе—гнітіння, нагнітування.
- Прессовать—гнітити, нагнітувати.
- Пресь—нагніт, пригніток, гніт, чави, давило.

- Прессъ-бюваръ — бібуляр.
 Прессъ-папье — пригніток.
 Преставитися — переставитися, сконати.
 Престарѣлость — досугість, старощі.
 Престарѣлый — досугий, престарий, старезний.
 Престононаслѣдіе — троноемство.
 Престононаслѣдникъ — троноемець.
 Престоль (алтарь) — престіл, вівтарь; трон.
 Престольный — вівтарний; троновий; столичний.
 Преступать, -пить — переступати, переступити, ламати, зламати.
 Преступленіе — злочин, злочинство.
 Преступникъ, -ца — злочинець, нниця, беззаконник, -ця.
 Преступность — злочинність.
 Преступный, -о — злочинний, о.
 Пресуществленіе — переісточення.
 Пресуществлять, -вить — переісточувати, -точити.
 Пресыщать, -сытитъ — пересичувати, -ситити.
 Пресыщеніе — пересит.
 Пресѣкать, -сѣчь — осікати, кнути, перетинати, -тяти, спиняти, -нити; запобігати, -бігти чому.
 Пресѣкаться, -сѣчься — переводитися, перевестися.
 Пресѣченіе — перевід; запобіг, запобіжини, запобіження.
 Претвореніе — перетвр, переісточення.
 Претворять, -рить — перетворювати, -рити, переісточувати, -чити.
 Претендовать — вимагати, претендувати; - на кого — жалкувати на кого, нарікати, ремствувати.
 Претензія — претензія; жалкування, нарікання, ремст, хrap; скарга.
 Претерпѣвать, -пѣть — терпіти, витерпіти, перетерпіти, зазнавати, -знати, нагибати, -гибнутися.
 Претить — гидко, огідно, бридко.
 Претить — забороняти, -нити, заказувати, -зати.
- Преткновеніе — спотичка, спотикання; завада, перешкода.
 Преувеличеніе — прибільшення.
 Преувеличенный, -о — прибільшений, о.
 Преувеличивать — прибільшувати, -шити, перебірати, -брати міру, переборщувати, -шити.
 Преумный, -о — дуже розумний, о.
 Преуспѣвать, -пѣть — поступати, -пити.
 Преуспѣяніе — поступ.
 Преходящій — перебутний, мнучий.
 При — при; за; над; під; на; під час, коло, біля; з.
 Прибавка — додаток, побільшення, накидка, надвишка; къ цѣнѣ — набавка.
 Прибавленіе — придаток, долучення.
 Прибавлять, -вить — придавати, придати, долучати, -лучити, накидати - кинути, надвишувати, підвишувати, -сити.
 Прибавляться, -виться — підбувати, підбути, споритися, успоритися, більшати, побільшати, накидатися, -кинутися.
 Прибавочный — додатковий.
 Прибаутка — теребеня, прикладка.
 Прибаюкивать, -кать — присипляти, -спати, приспівувати, -вати.
 Приберегать, -речь — доберегати, доберегти, заховувати, -ховати, переховувати, приховати.
 Прибережный — надбережний.
 Прибережье — узбережжя, надбережжя.
 Прибивать, -бить — присночувати, -снотити (пришибать); прибивати, -бити; (почву дождемъ) запліскувати, -плескати.
 Прибивка — прибивання.
 Прибиратель, ница — попрятник, -ця, спрятник, -ця.
 Прибирать — спрятувати, -тати, прятати, попрятати; забирати, -брати; (благо-

устроить) кукобити, при-
кукобити.
 Приближать, -зять—зближати,
 зблизити, поблизити
 Приближаться, приблизиться—
 наближатися, наблизитися,
 доближатися, близитися,
 зближатися, зблизитися,
 надближатися, близитися,
 доступатися, питися.
 Приближеніе—приблиз, наб-
 лиз; мат.—приблизність.
 Приближенность — близькість.
 Приближенный — близький,
 прибічний.
 Приблизительность — при-
 близність.
 Приблизительный — приближ-
 ний; зближальний.
 Приблудившийся, приставший
 (о животн.)—приблуда.
 Приблудиться—приблудити до
 чого.
 Прибой—прибій.
 Приборка — прятання, прятан-
 нина.
 Приборъ—(снарядъ) пристрій,
 прилад; (приборка) прятан-
 ния; (столовый) куверт.
 Прибрасывать, -бросить — при-
 кидати, підкидати, кинути.
 Прибрежье — побережжя, по-
 бережина, узбережжя.
 Прибрежный—надбережний.
 Прибрести, притащиться —
 приплентати, приплентати-
 тися, примотатися, причвалати,
 присунбелитися.
 Прибывать, -быть — підбувати,
 підбути, приникати, -никнути;
 (въ гости) загостити.
 Прибывающий (въ количествѣ)
 — прибутний.
 Прибывший издалека — да-
 лешній.
 Прибылой (о водѣ) — прибу-
 тний.
 Прибыль, доходъ—прибіч, рих-
 та, набіжка, пожиток, хвайда,
 зиск, користь, прибуток;
 підбування.
 Прибыльность—спориня, рих-
 тальність, пожиточність, хвайдо-
 вість, зисковність.
 Прибыльный — рихтальний,
 пожиточний, хвайдовий,
 зисковний.
 Прибытіе—прихід, приїзд.
 Прибѣгать, -гнуть (къ кому) —
 удаватися, удатися до кого.

Прибѣгать — надбігати, над-
 бігти, прилопотіти, приг-
 натися.
 Прибѣжище — притулок, при-
 становище.
 Приваливать, -лить — (навали-
 вать, насыпать) накочувати,
 накотити, пригортати, -
 рнути; (къ пристани, бе-
 регу) припливати, -плити,
 пришибати, -шибти; (но
 множествѣ) насунути, на-
 товпитися, згромадитися.
 Приваль—спочинок, відпочи-
 нок; (къ берегу) приплив,
 пришиб.
 Приваривать, -рить — прива-
 рювати, -рити.
 Приварина—привара.
 Приварка—приварок; вариво.
 Приведеніе — припровід; на-
 від.
 Привезеніе—привозини.
 Привереда—комиз, комиза.
 Привередникъ, -ца—перебендя,
 перебендюх, замишлянець,
 -нка, -ниця.
 Привередничать — перебендю-
 вати, коверзувати.
 Приверженець, -ница—наслідо-
 вець, -виця, відданець, ни-
 ця.
 Приверженность відданість.
 Приверженный—відданий.
 Привертывать, -рнуть — при-
 кручувати, -тити.
 Прививальный — щепний.
 Прививальщикъ — см. приви-
 ватель.
 Прививаніе—щеплення.
 Прививатель, -ница — щепій,
 щепільник, -ця.
 Прививать, -вить—щепити, са-
 щіпляти, защепити
 Прививка—щеплення.
 Прививной — щеплений, при-
 щеплений.
 Прививокъ—щеп, щепи.
 Прививочный—см. Прививаль-
 ный.
 Привидѣніе — чмара, чмана,
 привид, потороча, мара,
 маняк, маняка.
 Привидѣться — прибачитися;
 приснитися; здаватися, зда-
 тися.
 Привилегированный—уприви-
 лейований.
 Привилегія—привилей.

Привинчивать, -винтить — прикручувати, -крутити.
 Привирать, -врать — прибріхувати, побріхувати, -хати.
 Привлекательность — поваба, принадність, знадність, надобність.
 Привлекательный, о — принадний, привабний, привабливий, знадний, надобний, о.
 Привлекать, привлечь — надити, знаджувати, знадити, вабити, приваблювати, -вабити, повабити, ласити, приласити; (интересовать) рупити, порупити; (поощрять) заохочувати, -хотити; (къ суду) запозивати, запізвати.
 Приводить, -вести — приводити, -вести, припроваджувати, -вадити; (факты, доказательства) покликатися, -кликатися на; (въ сознание) -очучати, очутити; (въ движение) розрушати, розрушити; (въ изнеможение) вибивати, вибити з сил; (въ порядок) ташувати, уташувати; впорядковувати, -кувати; (въ порядок себя) припоряжатися, -дитися; (въ отчаяние) рослуки завдавати, -дати; (въ ярость) розлютовувати, -тувати.
 Приводъ — припровід; (цитата) цитація; (указание, ссылка) покликання на.
 Привозить, -везть — привозити, -везти.
 Привозный — привезений, привозовой.
 Привозъ — довіз.
 Приволакивать, -лочь — притягати, -гти.
 Приволакиваться, -локнуться — женихатися, підлабузнитися.
 Приволье — пригоддя, предозвілля, предузвілля, дозвілля, нагул.
 Привольный — дозвільный, предозвільный, привільный.
 Привораживать, -рожить — чарувати, причарувати.
 Привратникъ — воротарь, заворотник.
 Привставать, -встать — підводитися, -вестися.

Привыканіе — звикання.
 Привыкать, -кнуть — звикати, привикати, навикати, -викати, -викнути, призвичаюватися, узвичаюватися, -чатися, принатурюватися, туритися, утрупатися, охмолостатися.
 Привыкшій — звиклий, привиклий.
 Привычка — звичка, завичка навичка, звик, повичка, налога, призвичайка, унада, призвичаяння, уклад.
 Привычный — звичный (до чого).
 Привѣска — теліпанчик.
 Привѣсь — довага, доважок.
 Привѣтливый — привітний, приятний.
 Привѣтственный — вітальний.
 Привѣтствие — вітання, привітання.
 Привѣтствовать — звітати, вітати, привітати.
 Привѣтъ — привіт, привітання.
 Привѣшивать, -сить — причепляти, -пити; приважувати, -жити.
 Привядать, вянуть — в'янути, прив'янути.
 Привядшій — прив'ялий.
 Привязанность — прихипля.
 Привязанный — прихильний.
 Привязной — припонений.
 Привязчивость — учепистість, навратливість.
 Привязчивый — учепистий, навратливий, причіпливий.
 Привязывать, -зять — прив'язувати, -зати, по прив'язувати, припинати, п'ясти, поприпинати, нав'язувати, нав'язати, присилати, -силити.
 Привязываться, -заться — чіплятися чіпатися, причепитися, гвоздитися, пригвоздитися, солатися, присотатися, сучитися, присучитися, приклепатися, укоснутися.
 Привязь — припін, упон.
 Привяливать, -лить — присушарювати, -рити.
 Пригарь — згарь, пригара, смалятина.
 Пригвождение — прицвяхування.
 Пригибать, -гнуть — надгинати, надігнути, згинати, зігнути.

- Приглаживать—гладити, пригладжувати, мускати.
 Приглашенный—запросный.
 Приглашать,-сить—запрошувати, запросити, запрохувати, запрохати, закликати,-кликати; нанимать—еднати, поеднати, згодити.
 Приглашение—запросни, запрохання, закликання.
 Приглашенный—запроханий.
 Приглушить—приглушити, приглушити.
 Приглядка—нагляд.
 Приглядный—гожий, ловкий.
 Приглядывать, дѣть—наглядати,-глянути;-ся—придивлятися,-витися.
 Приглянуться—припасти до сердца, в око власти, припасти до владости.
 Приговаривать,-рить—приказувати, приказати, приповѣдати,-вѣсти, примовляти,-мовити; присуджувати,-дити.
 Приговоръ—вирок, присуд; оправдательный—виправданий вирок; обвинительный—засуд.
 Пригодиться—знадобитися, згодитися, здатися на, придатися на.
 Пригодность—здатність, придатність, спосібність, здібність.
 Пригодный—здатний, спосібний, придалий, придатний, згідний, згідливий, здібний, догідний, прикладний.
 Пригоже—гоже.
 Пригожесть—гожість, хороство, уродливість, штапність, ловкість.
 Пригожий—гожий, штапний, уродливий, доладний, ловкий.
 Пригонять,-гнать (прилаживать)—модлувати,-замодлувати, припасовувати,-сувати, спювати, споїти, хвасувати,прихвасувати,(скоть) приганяти,-гнати; (лѣсь по рѣкѣ) сплавляти,-вити.
 Пригорать,-рѣть—припалятися,-литися, присмагнути.
 Пригородный—підгородній, передміський.
 Пригородъ—підгородня, підгороддя.
- Пригорокъ—пагорок, перегорокъ.
 Пригоршня—пригірш, жменя.
 Пригорѣлое (въ кушаньѣ)—пригара.
 Пригорѣлый—припаленый, припеченый.
 Пригорюниваться,-ниуться—журитися, зажуритися.
 Приготовительный—підготовчий, приготувальний.
 Приготовление—готування, приготова, лаштування, лагодження.
 Приготовлять,-товить—споряджати, спорядити, готувати, приготувати, лагодити, налагодити, о лагодити, лаштувати, налаштувати, обладувати.
 Приготовляться, приготовиться—споружатися,-ружитися, налагоджуватися,-лагодитися, наряджати, нарядитися, строїтися, ви строїтися.
 Пригребать,-гребть—пригортати,-рнути; пригребати,-гребти.
 Пригрезиться—приверзтися.
 Пригрозить—загрозити, пострахати.
 Пригрѣвать,-грѣть—пригрѣвати,-грѣти.
 Пригульный—приблудний.
 Придаваемый—наданий.
 Придавать, придать—надавати, надати, додавати, надавати,-дати;- значеніе—надавати ваги.
 Придавливать,-вить—пригнітати,-гнітити, притискати,-тиснути, надушувати,-шити; (садысь) присідати,-сїсти.
 Приданое—віно, посаг.
 Придатокъ—додаток.
 Придаточный—додатковий.
 Придача—придача.
 Придверникъ,-ца—дверник, дверница.
 Придвигать,-двинуть—присувати,-сунути.
 Придвигаться,-нуться—досуватися, досунути, підсуватися,-сунути.
 Придворный—надвірній; сущ.—придворецъ.
 Придерживать,-жать—притримувати,-мати.

Придерживаться, исполнять — певнати (що).

Придираться, драться — скіпатися, доскіпуватися, доскіпатися, прикопуватися, копатися, накопатися, чеплятися, причепитися, сікати-ся, присікати-ся.

Придирка — прикліп, приклепка, зачіпка, причіпка.

Придирчивый — причіпливий, нападкуватий, напасний, пенякуватий, собакуватий.

Придирщикъ, -ца — причипендя, напасник, -ця.

Приднѣпровскій — наддніпрянський.

Приднѣстровскій — наддністрянський.

Придорожная иглолка, раст. *Lycium barbarum* — дереза, повій.

Придорожникъ, раст. *Poligonum airoides* — спориш.

Придорожный — придорожный.

Придуманный — змислений, вигаданий.

Придумывание — умишляння, примишляння; (измышление) — мусування.

Придумывать, думать — умишляти, умислити, примишляти, мислити, змисляти, -лити, намислювати, мислити, мудрувати, умудрувати.

Придурачатый — прителекуватий, пришелепуватий, придуркуватий, кручений, безлепкий.

Придурь — дурина.

Придыхание — придох.

Придыхательный — придоховий.

Придыхать — придохувати.

Придѣвать, -дѣть — причіпляти, -чепити.

Придѣлка — приправа.

Придѣлывать, -лать — приштуковувати, приштукувати, приробляти, доробляти, бити, примайстровувати, рувати, приправляти, -правити, підкидати, -кинути.

Прижаривать, -рять — припікати, -пекти, припаляти, -лити; присмажувати, -жити.

Приживалка, — дармоїдка, похлібниця.

Приживать, -жить — родити, породити.

Прижигание — припікання, випікання.

Прижигать, -жечь — припікати, -пекти, припалювати, -лити.

Прижигъ — опік.

Прижимать, -жать (придавить) — тиснути, притиснути, утискати, утиснути; (обнимать) тулити, притулити, горнути, пригортати, -рнути.

Прижиматься, прильнуть — пригортатися, пригорнутися, притулятися, -литися; (къ стѣнѣ) дотулятися, -литися.

Прижимъ — притиск.

Прижитый (ребенокъ) — жировий.

Прижиться — призвичаїтися, звикти.

Прижмуривать, -рять (глаза) — приплющувати, приплющити, примружувати, -жити.

Призадумываться, -маться — замислятися, -мислитися.

Призанять — запозичити.

Призапасить — узапасити.

Призатихнуть — пришикнути.

Призвание — поклик; (способность) здатність до, хист, здібність.

Приземистый — осадкуватий, карлуватий, приземкуватий, присадкуватий.

Призирать, -зрѣвать, -зрѣть — оцікуватися ким, піклуватися за кого.

Признавать, -знать — визнавати, -знати; (узнавать) угадувати, -дати, пізнавати, пізнати; приймати, прийняти за що; своїмъ, прийняти в своє общество — присвоїти; (полезнымъ) визнати за користну річ.

Признакъ — покміть, признака, ознака.

Признание — визнаття, визнання.

Признательный, -о — вдячний, -о.

Призоръ — догляд.

Призракъ — чмара, чмана, мара, привид.

Призрачный — химерний, фантастичний, вимріяний, уявний.

Призрѣніе — опіка, піклуван-
ня, догляд, дбання.
Призывать, звать — прикли-
кати, закликати, -кликати,
накликати, накликати; про-
сити; (въ свидѣтели) свид-
читися.
Призывъ (на воен. службу) —
призва; приклик, заклик;
(воззваніе) відозва; (зовъ)
клик, поклик.
Призывный — призовий; за-
зивний.
Приказаніе, распоряженіе —
наказ, загад.
Приказный — канцелярійний.
Приказчикъ (большакъ, стар-
шій) — заказник; (въ мага-
зинѣ) крамарчук.
Приказъ — наказ, розказ, за-
гад; (присут. мѣсто) кан-
целярія.
Приказываніе — загадування.
Приказывать, -зять — наказу-
вати, наказати, загадува-
ти, -дати, веліти, звеліти,
розказувати, -зати; (изда-
вать указъ) декретувати,
задекретувати.
Прикалывать, -колоть — шпи-
лити, пришпилювати, -лити,
припинати, -п'ясти, при-
стромлювати, -мити, при-
штрикувати, -кнути; (доби-
вать) доколювати, заколю-
вати, лоти.
Прикармливать, -кормить —
принаджувати, -надити.
Прикасаться, -нуться — дойма-
тися, донятися, дійматися,
дійнятися, торкатися, до-
торкнутися, дотикатися,
діткнутися.
Прикатиться — накотиться.
Прикидка — прикид; прива-
жок.
Прикидчивый — потайний; чіп-
кий, пошестний.
Прикидывать, -дать, -нуть — при-
кидати, -кинути; підкидати,
-кинути, докладати, -класти;
приважувати, -жити; примі-
ряти, -міряти.
Прикидываться, прикинуться
— удавати, удати кого; (ду-
ракомъ) дурманитися, по-
дурманитися; (о болѣзни)
підкидатися, підкинутися,
причіплятися, -чепитися,
приятриватися, -ятритися.

Прикипать, -пѣть — прикипати,
-пѣти.
Прикипъ — привара.
Прикладной — досвідний, прак-
тичний.
Прикладъ — придача; (ружейн.)
кроса.
Прикладываніе — туління, при-
кладання.
Прикладывать, -ложить — тули-
ти, притулити; докладати, -
класти; (печать) приклада-
ти, -ложити.
Прикладываться, приложиться
(къ кресту, священ. пред-
метамъ) — знаменуватися,
познаменуватися.
Приклеить (столярн. клеємъ) —
прикарючити.
Приклепывать, -пать — закліпу-
вати, -клепати.
Приклоненіе — прихил, нахил.
Приклонять, -нить — прихиля-
ти, нахилити, -лити.
Приключаться, -читься — тра-
плятися, питися, ставати-
ся, статися, укидатися,
укинутися.
Приключеніе — приведенція,
пригода, трапунок, оказія,
придибашка.
Прикованность — прикуття.
Приковывать, -ковать — прико-
вувати, -кувати, -кути.
Приколачивать, -лотить — при-
бивати, -бити.
Приколдовать — учарувати,
причаклувати.
Приколка — припинання, за-
шпилювання.
Прикомандированіе — приря-
дінка.
Прикомандировывать, -ровать
— приряджувати, -дити.
Прикопить, приобрѣсти немно-
го — прикорпати, назбирати.
Прикормка — принада.
Прикорнуть — куликнути, при-
корхнути.
Прикосновеніе — дотикання,
торкання, доторк, дотик.
Прикосновенный, причастный
— привинний, причетний до.
Прикосъ — косина; зизоватість.
Прикочевать — наковувати.
Прикраса — оздоба.
Прикрашать, украшать — кра-
сити, оздоблювати.
Прикрашенный (съ виду) —
личкований.

Прикрикивать, -кнутъ — гримати, мнути.

Прикрой — прикроення; прикравок.

Прикручиниваться, -ниться — журитися, зажуритися.

Прикрывать, -крыть — укривати, накривати, -крити; (печь) притушкувати; (маскировать) личкувати, заличковувати, -кувати; (воен.) заслонювати, -нити, затуляти, -лити; захищати, -стити; крити, покрити, ховати, сховати.

Прикрытие — накриття; (защита)—затула, захист.

Прикрѣпа—примочина.

Прикрѣпленіе—примощування.

Прикрѣплять, -пить — примощувати, -щувати; припинати, -п'ясти.

Прикупать, -пить — докуповувати, -купляти, -лити.

Прикупка—прикупно; (въ картахъ) докуп.

Прикупной—докуплений, прикуплений.

Прикурнуть, вздремнуть—прикорхнути, куликнути.

Прикуска—прикуска.

Прикусывать, -сить — прикушувати, -сити.

Прилавокъ—ляда.

Прилагательное имя — прикметник.

Прилаживать, -ладить—урихтовувати, -тувати, пририхтовувати, -тувати, припасовувати, -сувати, припускати, стити, хвасувати, прихвасувати, приштуковувати, кувати, приличковувати, приличкувати, модлувати, примодлувати, примощувати, -стити, приправляти, правити.

Прилаживать, -ся, приладить, -ся — приладноувати, -ся, приладнати, -ся, моститися, примощуватися, -моститися.

Приласкать — примилувати, приголубити; (привѣтливо обойтись) пожалувати.

Прилегать, -лечь — прилягати, лягти.

Прилежаніе—працьовитість.

Прилежащій—прилеглий.

Прилежный, -о — працьовитий, -о,

Прилетать, -тѣть — прилітати, -летіти, -линати.

Прилетѣть—приліт.

Приливать, -лить — підливати, доливати, -лляти, -лити, підсипати, досипати, -сипати; припливати, напливати, -плинути.

Приливъ — доплив, наплив; геогр.—приплив.

Прилизанный—зализанный.

Прилизывать, -лизать—прилизувати, лизати.

Прилипать, -пнуть — улипати, -пнути, підлипати, -липти, припадати, -пасти.

Прилипчивый—(о болѣзни) чіпкий, липкий, причіпний.

Приличествовать — личити, шталтити, приставати, приялечувати, приялечати.

Приличіе — звичайність, звичай, пристойність.

Прилично — чля, пристойно, гоже, до звичаю, як слід; (къ лицу) приялечно.

Приличный—звичайний, пристойний, гожий.

Приловчиться — примірятися, приладнатися.

Приложеніе—(что приложено) додаток; (примѣненіе) пристосування.

Прильнуть — прилипти, пригорнугися, притулитися.

Приманивать, -нить — принаджувати, принадити, звабляти, звабити, заваблювати, -вабити, наваблювати, -вабити, надити, понадити.

Приманка—зваба, онада, принада, заманка, ваба, поваб; (для рыбъ, звѣрей) поживок.

Приманщикъ, -ца — принадник, -ця.

Примасливать, -слить — примасувати, -масити.

Примачивать, -мочить — примочувати, змочувати, намочувати, -чити; (обрызгать) прицяпати.

Примащивать, -мостять — примощувати, -мостити.

Примащиваться, -моститься — умощуватися, уместитися.

Примежевывать, -жевать—прирѣзувати, -зати.

Примерзати, -знуть — примерзати, -зти, прикипати, -піти.
 Приметать, сметать (шить) — наживити, прижилувати, прифастригувати.
 Примиреніе — змирщина, замирення, поєднання, миріння.
 Примиритель, -ница — примирець, -рница.
 Примирительный — примирний, порозумінний, поєднальний.
 Примирять, -рять — годити, погодити, єднати, поєднати.
 Примиряться - ряться — годитися, погодитися, мирити, замирити.
 Примиряющій — миротворний.
 Примолкнуть — замовкати, занішкнути.
 Примоль — намел.
 Примораживать, -розить — заморожувати, -розити.
 Приморскій — надморський.
 Примочка — примочування, наволога.
 Примочная трава, раст. *Samolium Trachelium* — дзвоники; *S. glomerata* — сучень, капшушки.
 Примчатъ, -ся — пригнати, ся.
 Примыкать, -мкнутъ — прилягати, межувати; прилучитися, -читися.
 Примыкающій — прилеглий, поміжний; пристаїний.
 Примѣненіе — пристосування, застосування.
 Примѣнительно къ чему — стосовно до чого, згідно з чим, з оглядом на.
 Примѣнительный — стосовний до, згідний з.
 Примѣнять, -нить, -ся (къ чему) прикладати, прикласти, пристосовувати, -сувати, приламлювати, ломити, -ся (до чого).
 Примѣрно — прикладно, взірцево; приближно.
 Примѣрный, — (образцовый) -прикладний, взірцевий; приближний.
 Примѣрь — приклад, призвід.
 Примѣрять, -рять — примісїяти, -мірїяти, прикидати, -кинути, модлувати, примодлувати; (обувь) прибувати, бути.
 Примѣсь — примішка, домішка.

Примѣта — значка, прикметъ, цїха, знак, ознака.
 Примѣтливый — укмітливий, спостережливий, уважний, бачний.
 Примѣтный — замітний, мітний, видний.
 Примѣчаніе — увага.
 Примѣчательный, о — знаменитий, о.
 Примѣчать, -мѣтитъ — кметити, укмічати, укмітити, набачити, -бачити, назорити, -рити, запримітити, підозрити, постерігати, -регти.
 Примѣшивать, -шать — умішувати, -шати, примішувати, домішувати, -шати; уплутувати, -тати у що.
 Принадлежать — належати до.
 Принадлежащій — належний, належитий, приналежний до.
 Принадлежность — (свойство) належність, приналежність; (орудіе, приборъ) примусїя, причандал, пристрій, прилад, справилля; (качество) властивість, прикметъ.
 Принаряжать, -дять, -ся — причепуряти, начепуряти, -рити, припоряжати, -дити, -ся.
 Приневоливать, -лить — заневолувати, заневолити.
 Принесеніе — приносини; -присяги зложення присяги.
 Приникать, -кнутъ — притулятися, -литися.
 Принимающий, -ница — приємець, -миця.
 Принимать, -нять — приймати, прийняти, відбїрати, відбїрати, отримувати, -мати, одержувати, одержати.
 Принимаются, -няются братися, узятися до, захожуватися, дитися; (о раст.) зароджуватися, -дитися.
 Приноравливать, -ровить — пристосовувати, -сувати, припасовувати, сувати.
 Приноравливаться, -ровиться — приламлюватися, приломитися, принатурюватися, -туритися.
 Приноровка — пристосовина, припасовина.
 Приноситель, -ница — приносник, -ця.
 Приносить, -нести — приносити,

- Підносити, заносити, нести, поприносити; (къ берегу) прибавати, бити; (подавати) доношати, доношувати.
- Приносный—принесный.
- Приносъ—приносини.
- Приношеніе (благодарность) —пайда; (даръ) почестка; (пожертвованіе) принос, приносини.
- Принудительный—примусовий, поневольный.
- Принуждать,—дить—приневолювати, приневолити, примушувати, примусити, усиловувати, усиловати, змушати, змушувати, змусити, зневолювати, зневоляти, -волити, заневолювати, -волити, принукувати, спонукнути, неволити, поневолити.
- Принужденіе —принука, примус, фрика, мус, силування, присилування, по прю-з мусу, з примусу, з принуки.
- Принужденный, о—силуваный, вимушений, змушений, неприродный, о.
- Принятіе —приняття; мѣръ -вжиття заходів.
- Припадать,—пасть — упадати, упасти; притулятися, литися.
- Припадокъ—напад.
- Припадочный—нападовий.
- Припаздывать,—дать — припізнатися,—нитися.
- Припаивать,—паять—лютувати, прилютувати.
- Припайка—прилютовина.
- Припарка—оклад.
- Припасать,—сти — настачати, настарчати,—чити, назапасити.
- Припасъ—запас;—сы съѣстные —харчі
- Припахивать — приорювати; (о запахѣ) тхнути, відгонити.
- Припашка—приорка.
- Припекъ—(солнечный) пригрів; (въ хлѣбѣ) набуток.
- Приперчивать,—чить—заперцювати, запечити.
- Припирать,—переть — причиняти, — нити; притискати, —снути.
- Приписка—припис; упис.
- Приписной — додатковий; записаний, уписаний.
- Приписывать,—сать — дописувати,—сати; уписувати,—сати; покладати,—класти на карбчий.
- Приплата —доплата; надплата.
- Приплестись—придибати, присунбелитися, причапати, приплентатися.
- Приплетать,—плести — приплітати, — плести; втручати, втрутити до чого, ув'язувати,—в'язати у що.
- Приплодный — приростковий, приховковий.
- Приплодь—приросток, приплід, наплід, приховок, доховок.
- Приплюснутый —приплюсклий.
- Приплющивать, — плюснуть —припліскувати,—скати.
- Приплясывать — підтанцюювати.
- Приподнимать,—днять — підносити, — нести; підводити, —вести; (отворачивать кверху) закоплювати, закоплити; (платье) піднімати, —няти;—ся—підноситися, підводитися.
- Приполокъ—поличка.
- Припоминаніе — нагадування, пригадування.
- Припомянуть,—мнить — нагадувати, нагадати, набігнутити, набігнутися, згадувати, —дати.
- Припомянуться, вспоминаться,—нитися — нагадуватися, нагадатися, пригадуватися,—датися.
- Припорошить—припорошити.
- Приправа — присмака; (жирная) омаста; (къ борщу) засмажка.
- Приправлять, приправитъ — заправляти, заправити, засмачити, посмачити.
- Приправляются, приправитъ—ся—заправлятися, заправитися.
- Припрашивание — припроха, припросини.
- Припрашивать,—просить — припрошувати,—сити.
- Припрыгивать, гнуть—підскокувати,—скочити.
- Припрыжка — підскоки; въ

припрыжку — у підскоки, вискоком, скоком, підскоком.

Припрягать, -прячь — прибичовувати, -чувати; (въ пару) припаровувати, рувати.

Припряжка — підпряжка.

Припряжной — припряжений, прибичований.

Припрятывать, - тать — ховати, приховати.

Припугивать, -гнуть — страхати, настрахати.

Припускать, стить — підпускати, стити; (пускать шире) надавати, дати; (пуститься бѣгомъ) чкурнути, дремнути; (о дождѣ) пірити, перішити.

Припутывать, - тать — приплутувати, -плугати.

Припухать, -хнуть — підпухати, підпухнути, набрякати, -брякти.

Припухлость — пухлена, пухлина, пухлятина.

Припухлый — спухлий.

Припыживать, -жить — клейтушити, приклеитушити.

Припѣвъ — приспів, приспівок.

Припялить — прип'ясти.

Прирабатывать, - тать — приробляти, -бити.

Приравнивать, -нять — прикладати, -класти, пристосовувати, -сувати; прирівнювати, -няти; рівнати, вирівнати.

Прирастать, - расти — приростати, -рости.

Приращать, -рас. ать — прирощувати, -стити, побільшати, -шити.

Приращение — приріст, прибуток.

Природа — природа, натура; (живая) — животвір.

Природный — природний: природжений; родовитий.

Природоописательный — природописний.

Прирожденный — дорідний, дорідливий, рожденний.

Приростокъ — приросток, нарісток.

Прирость — приріст.

Приросшій — прирощений.

Приручать, -ручить — своіти, усвоіти.

Прирученный — свійський, хований.

Прирѣзка (земли) — надача.

Прирѣзывать, -зять — прирізувати, -зати; (о землѣ) надачувати, чити.

Прирѣзной — прирізаний; надачений.

Прирѣчье — поріччя.

Прирѣчный — надрічний.

Присасывать, -сосать — присмоктувати, -тати.

Присваивать, -своить — привлащати, привластити, своіти, присвоіти, собічити, засобічити.

Присватываться — насватуватися.

Присвоение — привлащення.

Присвоитель, -ница — привлащик, -ця.

Прискакать — прискакати, пригнатися.

Прискокъ — прискік.

Прискорбе — сум, смуток, журба.

Прискорбный, -о — смутний, журний, -о.

Прискучивать, -чить — набридати, -бриднути, осоружати, -ружити.

Присланивать, -нить, -ся — притуляти, прихилати, -ляти, -ся.

Прислонение — притул, прихил.

Прислуга — слуга; (собир.) — наймиття, слуги, челядь.

Прислуживание — услуга, услугування, прислугування.

Прислуживать — слугувати, услугувати.

Прислуживаться, -житься — підслужуватися, -житися.

Прислужливость — прислужність, услужність.

Прислужникъ, -ца — слуга, услужник, -ця, похлібець, бниця.

Прислушивание — прислухання, прислух.

Прислушиваться, -шаться — причуватися, причутися, прислухатися, -слухатися.

Прислышаться — почутися.

Присматривание — доглядання, догляд, наглядання, нагляд.

Присматривать, -мотрѣть —

приглядати, доглядати, наглядати, -глянути; назирати, стерегти, пильнувати, припильнувати.
 Присматриваться, -рѣться — призираться, призрѣтися, додивляться, -витися.
 Присмирѣлый — притихлый, приишкный, утихомирный.
 Присмирѣть — утихомириться, зм'якшити, притихти, приишкнути, поплохшати.
 Присмотрщикъ, -ца — наглядач, -чка, доглядач, -чка.
 Присмотръ — нагляд, нагляданья, згляд, дозѣр, призѣр.
 Присниться — приснитися.
 Присовокупленіе — прилучення, додаток.
 Присовокуплять, -пить — прилучати, долучати, залучати, -чити, додавати, -дати.
 Присовѣтовать — прирадити, прираяти.
 Присоединеніе, — прилука, долучення, прилучення; (въ компанію) пристани.
 Присоединительный — прилучный, долучный.
 Присоединять, -нить — прилучати, долучати, чити, приєднувати, -єднати; додавати, -дати.
 Присосѣживаться, -диться — сусѣдитися, присусѣдитися, примощуватися, -ститися, присербитися, присанабожитися, пригнѣздитися.
 Приспособленіе — пристосування, приладнування; прилад, пристрій.
 Приспособлять, -бить — пристосовувати, -сувати, приладновувати, -нувати, примитиковувати, -кувати.
 Приспособляться - биться — принатурюватися, -ритися, пристосовуватися, -суватися.
 Приспѣшникъ, -ца — подручный, -а; лакуза.
 Приставанье — нав'язь.
 Приставать, -стать (привязываться) — нав'язуватися, напосѣдатися, навратитися, уїдатися, уїстися, сїкатися, присїкатися; (о болѣзни) прикидатися, -кннутися,

підсахнутися, чїплятися, учепитися; (присоединиться) прилучатися, -читися; (прилипать) чїплятися, причепитися, приліплятися, -ліпитися; (о судахъ) припливати, -пливти, пришибати, -шибти.
 Приставка — приставка.
 Приставлять, -вить — дотуляти, приуляти, -лити, підперати, -перти, приставляти, -вити.
 Приставной — приставлений; пришиваний.
 Присталый — приبلудный; змордований, знебулий.
 Пристальность — пильність.
 Пристальный — пильный, спильна, пильно.
 Пристанище — пристани, пристановище, притулок, причал.
 Пристань — приплав, пришиб.
 Пристегивать, -гать — приштапувати, приштапувати, пристѣбати, -бнути.
 Пристегивать, гнуть — застѣбати, -бнути; прибичовувати, чувати.
 Пристойность — пристойність.
 Пристойный, -о — пристойный, о.
 Пристраивать, -ить — прибудовувати, прибудувати; опредѣлить къ мѣсту — утокмити, притокмити.
 Пристроиться, помѣститься — приматкобожитися, утокмитися.
 Пристрастие — натала.
 Пристрастный, о — натальный, о.
 Пристращать, -стить къ чему — прилюбляти, бити до чого.
 Пристращаться, прираститися — прилюблятися, прилюбитися, укидатися, укинутися у що, наважуватися -важитися до.
 Пристройка — прибудова; (камен.)-примурок.
 Приструнивать, -нить — струнчити, приструнчити.
 Пристрѣливать, -лить — застрѣлювати, -стрелити.
 Приступать, -пить (къ чему) підступати; -пити; (приниматься за что л.) розпочи-

нати, - чати, заходитися, - дитися, взятися до.
 Приступокъ—ступілка.
 Приступъ—(крѣпости) штурм; (къ работѣ) початок; (доступъ) підступ, доступ.
 Пристыжать, - дить — засоромлювати, засоромити, соромити, усоромити, устидити.
 Пристѣнокъ—примурок.
 Пристяжка—прибичовина; поперец. палка для привязыв. постромокъ—орчик, барок; (лошадь) орчиковий кінъ.
 Пристяжной—орчиковий.
 Присуждать, - судить — усуджувати, усудити, присуджувати, - дити.
 Присужденіе—присуд.
 Присутственное (мѣсто) — справниця; - ный день-службовый день.
 Присутствіе — присутність; (комната) рада, зала засіданнів ради; по воинской повинности присутствіе - некрутська управа; - духа, сознанія-притомність.
 Присутствовать—бути притомним, присутнім.
 Присутствующій - притомний, присутній; сущ. - радник, лавник.
 Присушивать, - шить — присушувати, - шити.
 Присуцій—властивий.
 Присчитывать, - гать—прираховувати, - хувати, прилічувати, - чити.
 Присылать, - слать — н дсилати, - слати, понадсилати.
 Присылка—присил, надіслання; пакунок.
 Присыпать, - сыпать — посипати, - сипати, притрушувати, - сити, припорошувати, - шити.
 Присыпка—присипка.
 Присыхать, - сохнуть—присыхати, - сохти.
 Присѣвъ—присѣвок.
 Присѣданіе—присѣдання.
 Присѣдать, - сѣсть — присѣдати, сѣсти.
 Присѣсть—присѣд, засѣд.
 Присѣчи—(огня) кресати вогню; (языкъ кому) зав'язати язык.
 Присяга—присяга; ложная-кри-

воприсяга; - гу принести зложити присягу.
 Присягать, гнуть — присягати, заприсягти.
 Присядка—присѣди, присѣдки.
 Присяжный—присяглий; сущ. присяжник.
 Притаивать, - таить — затаювати, - іти, ховати, заховати.
 Притаившись—чаем.
 Притаптывать, - топтать — притоптувати, топтати.
 Притаскивать, щить — притягати, - гти, припудити, приволікти.
 Притащиться, приплестись — прилемзати, присурганитися, присалабонитися, припхатися, привіятися, присунбелитися, причвалати, прителілатися.
 Притворный, о—уданий, прикидливий, неправдивий, о.
 Притворство—прикид, удання.
 Притворствовать—удагати.
 Притворщикъ, ца—прикидник, -ця, облудник, -ця.
 Притеоръ—присінок.
 Притворять, - рить — примикати, примкнути, причиняти, - нити.
 Притворяться, - риться—удавати, удати.
 Притираніе—натирка.
 Притирать, - тереть—натирати, - терти.
 Притискиваніе—притиск.
 Притискивать, - тиснуть — притискати, - тиснути.
 Притихать, - хнуть — уцухати, - хти, знишкнути.
 Притокъ—вітка, доплив.
 Притомить—змордувати, змучити.
 Притонъ—кішло, кубло, кронець.
 Приторговывать, - говать — торгувати, сторгувати; крамарувати; уторгувати; - ся-прицінятися, - нитися.
 Приторносладкій — прикросолодкий.
 Приторный, о—нудный, прикрий, о.
 Притрава—принада.
 Притузить—побити, попобити.
 Притуманиться—затемрится, охмарится.
 Притупленный—чопатий.
 Притупливать, - лять — тупяти,

чопити, почопити, потупити; затуплювати, лити; зрѣніе—видівляти, видивити очі.

Притча—приповідь.

Притыкать, -ткнуть—припина-ти, п'ясти; пристромляти, мити.

Притѣсеніе—пригніт, утиск, пригноба, пристяжання, ара-та, налога.

Притѣснитель, ница—утискач, -чка, душман, ка, паши-ник, ця, напасник, ця, при-гнобник, -ця.

Притѣснительный—утисливий, пригнобний.

Притѣснять, -нить—утісняти, -нити, утискати, утиснути, гнобити, пригнобити, при-стязати, стяжити.

Притягательный—понадний, притяжний, притягальний.

Притягиватель—притягач.

Притягивать, -тянуть—притя-гати, -гти; (веревкой, жер-дями) притужувати.

Притяжательный—присво-енний.

Притяженіе—притяг.

Притязаніе—домогання, вима-гання, претенсія, допомо-нання.

Притязательный—вимагаль-ний, домагальний, допомо-нальний.

Притязать—домагатися, допо-минатися, доправлятися.

Прифрантиться—причепури-тися, вистроїтися.

Прихваливать, -лить—підхва-лювати, підхвалити.

Прихвастьнуть—похвалитися, повеличатися.

Прихватывать, -тить—запорю-вати, -порвати, привлаща-ти, -стити; (призанять) по-зичати, -зичити; (морозомъ) прибивати, бити.

Прихвостень—приший-хвіст.

Прихлебатель, -ница—дармо-ід, -ка.

Прихлебывать, -бнуть—сьорба-ти, -бнути.

Прихлопывать, -пнуть—ляска-ти, -снути; (дверима) грю-кати, кнути.

Приходить, притти—приходи-ти, -йти, надходити, йти; (въ голову) спадати, спастися на

думку; (въ бѣдность) на ка-пар переходити, -йти, зубо-жїти; (въ себя) очучатися, очутитися, очунювати, очу-няти, опростуватися, опро-статися; (въ отчаяніе) впа-дати, впасти в распач; (къ к.-л. заключенію) доходи-ти, дійти до якогось ви-сновку; (на память) навер-татися, -рнутися на думку.

Приходный—прибутковий.

Приходовать—прибуткувати.

Приходорасходная книга—кни-га прибутків та видатків.

Приходскій—парахвїяльний; -священникъ—парох.

Приходъ—прихід; прибуток (все, что поступило вновь); парохвїя.

Приходящій (въ упадокъ) за-непадучий; (посѣтитель) од-відач, одвідник.

Трихожанинъ, -нка—парахвї-яннин, -нка.

Прихожая—передпокій, пе-редник.

Прихожий—приходько, за-ходько.

Прихорашиваться—хорошити-ся, чепуритися, строїтися.

Прихорошенный—чепуркува-тий.

Прихотливый, о—примхливий, примхуватий, перехочли-вий, перебірливий, комиз-ливий, вередливий, витре-бенькуватий, о.

Прихотникъ, ца—перебендя, переборець, перебірник, ця, комиза, вередун, -ха, ви-гадько.

Прихотничать—перебендюва-ти, примхати, вередувати, вигадувати, перебірати, ви-требенькувати.

Прихоть—комиз, примхи, ви-гадки, привереды, витре-беньки.

Прихрамывать—шкательгати, шкитильгати, штильгати, кульгати, штильготати, шкутильгати, шкандибати, штикуляти, штигуліти, шкинтати, шкандиляти, че-пуляти, накульгувати.

Прицѣливаться, -цѣлиться—на-лучатися, налучитися, при-мірятися, мїритися.

Прицѣль—(мишень) мета;

- (мушка надъ дуломъ оружія) здрінка.
- Прицѣльный—налучальный.
- Прицѣниваться, ниться—прицінятися, нитися, токмити, притокмиги.
- Прицѣнка—прицінювання.
- Прицѣпа (отростокъ у вьющихся растений) павороз, вус, вусик; чіпляння; зачіпка; гачок (крючекъ).
- Прицѣпиться—учепитися.
- Прицѣплять—чіпляти, учепити.
- Причалывать,-лить—пришибати,-шибти, припливати,-вити.
- Причалъ (пристань у берега)—пришиб, приплав; (снасть) кодола, линва.
- Причастіе—закін, дара, сакрамент; грам.-дієприкметник.
- Причастникъ,-ца--причастник,-ця.
- Причастность—привинність, причетність.
- Причастный—привинний, причетний.
- Причащать,-ститъ—сакраментувати, усакраментувати.
- Причащеніе--сакраментування.
- Прическа—зачіси, фр зура.
- Причесываніе—зачісування.
- Причесывать,-сать,-ся—зачісувати, зачісати, зачісуватися, зачісатися.
- Причетникъ—дяк, церковник.
- Причина—привід, повід, рація, причинок; (къ ссорѣ)—задьор.
- Причиненіе—завдання.
- Причинность—поводовість.
- Причинный—поводовий.
- Причинять,-нить—завдавати, дати, справляти, справиати, поводити, споводувати; горе, неприємность—завгорювати, завгорити; безпокойство—завдавати, дати турбот, турбувати, потурбувати; -вредъ—шкодити, зашкодити, пошкодити, понехтувати.
- Причисленіе—залічення; прилучення, приписування.
- Причислять,-лить—залічувати,-чити; прилучати,-чити; приписувати,-сати.
- Причитаніе—примовляння, голосіння,
- Причитать,-честь—залічувати,-чити, прилучати,-чити; голосити.
- Причитаться—належати, припадати.
- Причитающійся—належний;—щаяся сумма—належитість, належність.
- Причть—причет.
- Причуда—химорода, химородь, химера, химерія.
- Причудиться—примрїтиса, примерещитиса, поверзтиса, здатиса.
- Причудливый,-о—химерний, чудний,-о.
- Причудникъ,-ца—химерник,-ця.
- Причудничать—химородити, химороди гнати, химерувати, химерити, химороди гну.и.
- Пришедшій (въ упадокъ)—занепалий.
- Пришелець—пришенець, приходько, зайда, заходько, заволока, забіга.
- Пришепетывать—шепелявити.
- Пришествіе—прихід.
- Пришибать,-бить—забивати,-бити.
- Пришивать, пришить—пришивати, надшивати, надшити.
- Пришивъка—пришивання; пришиток
- Пришлепать—приляпати.
- Пришлець, ородяга—приплетач, заволока, забіга.
- Пришлый—нахожий, нахожалый, зайшлий, прибутний.
- Пришпоривать,-рить—стискати,-снути острогами.
- Прищелкивать,-кнутъ—ляскати, ляснути.
- Прищемить—прищекнути, прищепити, ущикнути.
- Прищуривать,-рить—щулити, примружувати,-жити, прищулювати,-лити, приплющувати,-щити.
- Пріємка—принятини.
- Пріємлемость—принятність.
- Пріємлемый—принятний.
- Пріємникъ—уладовище.
- Пріємная—дожидальня.
- Пріємный—(экзамень) вступний (іспит); (кранъ) вбіральный (грант, відтулина); (день) приймальный (день),

Пріємний сынъ — синъ прибра-
ний, хованець; ная дочь-
хованиця.

Поіємщикъ, ца — приймальник.

Пріємъ — приймання; (гостей)
вітання; (ухватка, сноров-
ка) ярміс, спосіб, заходи;
(угощеніє) приїмиця.

Пріємышъ — приймак, прийма-
ка; (ж. р.) — приймачка.

Прієскивать, -скать — вишуку-
вати, -кати, напмтувати,
тати.

Прієскъ — когальня.

Прієбодрять, -рять — підбадьо-
рувати, -рити.

Прієбрѣтанье — набування.

Прієбрѣтатель, -ница — дбач,
дбачка, набувальник, -ця.

Прієбрѣтать, -сть — набувати,
бути, наспоряти, рити, за-
живати, зажити, придбати,
приблагати.

Прієбрѣтаться, -брѣсться — на-
буватися, набутися.

Прієбрѣтеніє — здобуток, би-
ток, добуток, набуття, прид-
бання, набуток, надбанок,
надбання, нажиток.

Прієбрѣтенный — придбаний,
набутий, зажитий.

Прієбщать, -щить, -ся — къ чему-
причалювати, -лити, -ся! (св.
Даровъ) запричащати, за-
причастити, запричаща-
тися, запричаститися, за-
коняти, -нити, -ся.

Прієстанавливать, -вить — при-
пиняти, спиняти, -нити

Прієстановка — припин, при-
пинка.

Прієтворять, -рять — ухиляти,
-лити, підхиляти, лити.

Прієхочивать, -тить — спонуку-
вати, спонукати, заохочу-
вати, -хотити.

Прієударить — ушкварити,
смальнути; (за кѣмь) при-
лицятися до кого.

Прієукрашивать, -сить — приєз-
доблювати, -бити.

Прієукрашенный — чепуркува-
тий.

Прієумножать, -жить — збільшу-
вати, -шити.

Прієумолкнуть — приєнишкти,
в нишкти.

Прієуныть — зажуритися, засму-
титися.

Прієурочивать, -чить — приєто-
совувати, приєпасовувати,
-сувати, приєточувати, -то-
чити.

Прієучать, -чить — приєзвичаюва-
ти, приєзвичаїти, приєзвича-
ти, вичити, приєвчати, -вчи-
ти, приєнатурювати, -тури-
ти, довадювати, -вадити,
звичити, завичити, приєгов-
тати, наломити.

Прієучиться — узвичаїтися, зви-
читися, наломитися, приє-
говтатися.

Прієученіє — приєзвичаювання,
приєвчення.

Прієдаться, -ѣсться — переїда-
тися, -їстися.

Прієздъ — приїзд, заїзд.

Прієзжий — приїздний, приїзд-
жий, наїзжий.

Прієютить — приєтулити, приєхи-
стити, дати приєтулок.

Прієютить, -ся — приєтаковити,
-ся, приєхиститися, приєту-
литися.

Прієють — захист, зогріток, приє-
їмище, приєтулок, приєхилек.

Прієзненный — приєзний.

Прієзнь — приєзнь, приєзність.

Прієтель, -ница — приєтель, -ка.

Прієтельски — по приєтель-
ському.

Прієтельскій — приєтельський.

Прієтно — охвітно, приємно,
любо.

Прієтность — охвітність, приє-
ємність, любість.

Прієтный — приємний, охвіт-
ний, любий; (на видъ) ку-
кїбний, кукїбливий, око-
вирний.

Прієтствовать — сприяти, го-
дити.

Про — про, для; про, за, до.

Проба — спиток, пробація, по-
спит, спроба, спробунок;
зразок; (золота, сребра)
проба; (пищи) куштунок,
скуштунок.

Пробавляться, -виться — пере-
буватися, -бутися.

Пробаклушничать — пробайди-
кувати.

Пробалагурить — пробазікати.

Пробалтывать, -лтать — розго-
лошати, -сити; пробазіку-
вати, -зікати.

Пробарабанить — протараба-
нити.

Пробивать.-бить — пробивати, -бити; (дорогу) торувати, уторувати; (о часахъ) бити, вибивати, вибити.

Пробиваться,-биться — вибиватися,-битися; продиратися,-дертися.

Пробирать,-брать — перебірати,-брати; (кого) вимовляти,-вити (кому).

Пробираться,-браться — закрадатися,-крастися; продира- тися,-дертися.

Пробирный--пробирчий.

Пробка — заткалка, затичка, корок; (дерев.) чіл.

Проблудить--проблукати.

Пробный — пробний; зразко- вий, взірцевий.

Пробовать — спитувати, спи- туватися; куштувати.

Прободать — проколоти, про- штрикнути.

Пробой — скобель, прогонич, куна.

Пробойнка—пролом.

Пробойникъ—пробсець, шлям- бур; артил.—протичка.

Проболтаться—вибевкати, уп- лескатися, проязичитися.

Проболѣть—прохорувати, пе- реслабувати, перехорувати, похирляти.

Пробормотать — змимрити, миркнути, перехарамарка- ти, промимрити.

Проборъ (въ прическѣ) — про- діль, перечіс.

Пробочникъ — коркотяг, три- бушон.

Пробуждать,-дять, збуджува- ти, збудити, пробуркува- ти,-кати.

Пробуждаться, пробудиться— прочинатися, прочнутися, прочинати, прочнути, про- кидатися,-кинутися, збуд- жуватися,-дитися.

Пробужденіе—прочинок, про- кид, пробуд.

Пробывать,-быть—перебувати, -бути.

Пробѣгать,-жать—перебігати,- бігти; переглядати, -гля- нути.

Пробѣгать—вибігати.

Пробѣгъ—перебіг.

Пробѣдствовать — вибідувати.

Пробѣжка—промашка.

Пробѣль—перерва; люка, роз- грань, промежина.

Проваливай—геть.

Проваливать,-лить—провалю- вати,-лити.

Проваливаться,-литься—шур- хатися, шурхнутися, запа- дати,-ся,-пасти,-ся.

Провалина—западина.

Проваль—прірва, провалля.

Проведеніе—провід, проводи- ни.

Провезеніе — перетіз, прово- зини.

Провидѣніе—провид.

Провидѣть—завбачати.

Провизія - живність, уарчі.

Провинившійся — провинник.

Провиниться - прошкодитися, прошпетитися, прошкепи- тися, завинити, про- ро- ітися, упасти у провину.

Провинціаль, -ка — провин- ціялист,-ка.

Провираться,-вратся--пробрі- хуватися,-брехатися.

Провисѣть—перевисіти.

Провіантъ—конт, окорм, жив- ність.

Провластвовать — перепану- вати.

Проводить, провести — прово- дити, переводити, -вести; підводити, підвести, оду- рити, ошукати; (праздно время) точити час, прочли- ти; (черезъ что) перепровад- жувати, вадити; (старость) старувати; (день) днювати, переднювати; (праздники) провадити, опровадити, свята; (бордюрь) підводи- ти,-вести.

Проводникъ — поводар, пово- датарь, поводатирь, пово- жатий; физ. - кондуктор; рѣчн.-лоцман.

Проводъ—провід; дріт.

Проводы—провоження; гробки.

Провожатый—см. Проводникъ.

Провожать,-водить — проводи- ти,-вести; виряжати, дити.

Провозвѣститель,-ница — про- вісник,-ця.

Провозвѣщать,-стить — прові- щати,-вістити.

Провозвѣщеніе — провіщення.

Провозглашать,-сить оповѣ- стить — оголошати, сити,

- оповішати, -стити, наголошувати, наголосити.
- Провозглашеніе — оголошення, оповіщення.
- Провозити, -везти — перевозити, -везти.
- Провозиться — мерочитися, попоморочитися.
- Провозъ — перевіз, перевозини; (плата), перевозове.
- Проволка — дріт, дротина.
- Проволочка — глянна, загайка.
- Проволочникъ — дрітарь.
- Проволочный — дротяний.
- Провоняться — засмердітися, просмердітися.
- Проворный, о — меткий, шаркий, чамняний, моторний, живкий, жєнавий, побігущий, халкий, шамкий, хуткий, прудкий, швидкий, о.
- Проворнѣе — мершій.
- Провороваться — прокрастися.
- Проворонить — прогавити.
- Проворство — моторність, шаркість, хуткість.
- Проворчатъ — пробурчати.
- Провыть — проскиглити.
- Провѣдывать, дать о чемъ — довідуватися, -датися про що; (кого) відвідувати, -дати.
- Провѣрка — перевірка.
- Провѣрять, провѣрять — перевірювати, перевірити, звіряти, звірити.
- Провѣсь — недовага.
- Прогалина — (поляна) — пролісок, прочертъ, лисина, гальява; (во льду) теплина.
- Проглотить — проковтнути, проглинати, зглємати.
- Проглядывать, -глянуть — визирати, визирнути, виглядати, виглянути.
- Проглядѣть — недогледіти, прогавити.
- Прогнѣвить — розгнѣвити.
- Проговорить — згомѣнїти, зговорити, мовити, промовити.
- Проговариваться, риться — промовлятися, промовитися, пробовкнутися.
- Проголодавшийся — зголоджений, зголоднілий.
- Проголодать — голоднувати.
- Проголодаться — зголодніти.
- Прогонный — (о деньгахъ) подорожній.
- Прогонять, прогнать — наганяти, нагнати, проганяти, -гнати.
- Прогорѣть — пропалитися, згоріти; збанкрутувати.
- Прогорьклый — згірклий, ілкий.
- Прогорькнуть — згіркнути, перегіркнути, з'юлкнути.
- Прогорѣлый — пропалений.
- Прогостить (изв. время) — перегостювати, погостювати.
- Программа — програм.
- Програмъ — протурготіти, прогрімотіти, прогрекати.
- Прогрессивный — поступовий.
- Прогрессировать — поступати.
- Прогрессъ — поступ.
- Прогрохотать — прогуркотіти, протурготіти.
- Прогрустить — пересумувати.
- Прогуливаться — шпаірувати, проходитися, ходитися.
- Прогулка — прогуляння, прогулянка, спяцера, погуляння, проходка, шпаір.
- Прогуль — прогулини.
- Продаваемый — продаваний.
- Продавать, -дать, -ся — запродувати, запродати, запродатися.
- Продавецъ — продавець.
- Продавливать, -давить — продушувати, -шити.
- Продавщица — продавщиця, продагуха; крамарка.
- Продажность — продаиність.
- Продажный — продавальний (о цѣнѣ); продаиний (подкупной).
- Продвигать, -двинуть — просувувати, -сунути.
- Продержать — протримати.
- Продерзостный — нахабний, зухвалий.
- Продернуть — прошморгнути.
- Продешевить — передешевити.
- Продирать, -драть — продирати, дерти; (глаза) протирати, терти.
- Продлить — продовжити, протягти.
- Продовольственный — контувальний, контовий, харчовий.
- Продовольствие — конт, окорм, живність, хураж.
- Продовольствование — контування, харчування.
- Продовольствовать — контувати, контентувати, живити, харчувати.

Продолговатый — довговастий, довговатий, довгастий, подовжній, подовгастий.
 Продолжатель, -ница — продовжник, -ця.
 Продолжать, -жить — продовжувати, жити, протягати, -гти.
 Продолжаться — тривати, точитися, довжитися.
 Продолжение — продовження, протяг.
 Продолжительный — тривалий, протяжний; хронич. — затяжний.
 Продольный — подовжний, подовжній, уподовжній, -о.
 Продремать — продрімати, прокуняти.
 Продрогнуть — перемерзти.
 Продувание — продув.
 Продувать, -дуть — продмукати, -хнути.
 Продувной — хитрий.
 Продуктъ — виріб, робливо; -ты молочные — набіл.
 Продумать — розміркувати.
 Продушина — продух; (въ льду) дух.
 Продыравить — продіркувати.
 Продѣвание — усиляння.
 Продѣвать, -дѣть — засилати, усиляти, -лити, просовувати, -сунути; (веревку) ушморгнути.
 Продѣваться, продѣться, просунуться — просаджуватися, просадитися.
 Продѣвствовать — передівувати.
 Продѣлка — каверза, штука.
 Продѣловать, -латъ — виробляти, витворяти, робити, проробити.
 Проектировать — проектувати.
 Проектъ — проект.
 Проемъ — прозір.
 Прожарить — випекти; пересмажити.
 Прождать — перечекаати.
 Прожекторъ — прожектист.
 Проживать, -жить — переживати, пережити, перемешкувати, -кати, перебувати, -бути, (жизнь) перевикувати, зжити.
 Прожигать, -жечь — пропалювати, лити; (жизнь) прогулювати (життя).
 Прожитье — прожиток, пожиття.

Прожога — пропалина.
 Прожора — жеретій, жеретія, проісте, ненажера, бревкало, бревко, бревтій.
 Прожорливость — за жирливість, обжерливість, жировитість, проістність, проістливість, ненажерливість.
 Пожорливый, о — за жирливий, обжерливий, жировитий, проістний, проістливий, ненажерливий, о.
 Прожужжать — дзигнути; дзизнути; пробреніти, прогустити.
 Прозаический — прозовий; прозаічний.
 Прозанникъ, раст. *Achyrophorus maculatus* — хвостач, туговка.
 Прозвание — призвище, порекло.
 Прозвенѣть — прозвеніти.
 Прозвище — призвище; (насмѣшл.) -прозівка.
 Прозвонить — передзвонити.
 Прозимовать — перезимувати.
 Прозорливость — провидливість.
 Прозорливый, о — провидливий, о.
 Прозрачность — прозирність, прозир, прозорність, прозорчастість, прозорість, кризькість.
 Прозрачный, о — прозорий, прозирний, кризький, прозорний, прозорчастий, о.
 Прозѣвать — проморгати, прогавити.
 Прозябаемость — рослинність.
 Прозябать — рости, виростати; изнывать — нидіти, скніти, чевріти, животіти.
 Прозябнуть — перемерзти.
 Проиграться — програти, обгудитися.
 Проигрышный — програний.
 Проигрышъ — програ.
 Проодоха — проидисвіт.
 Произведение — виріб, здобуток, твір, утвір, праця; ариф. — здобуток; -нія искусства — твори мистецтва, артизму.
 Производитель, -ница — виробник, -ця.
 Производительность — виробність, продукційність.
 Производительный — виробний, продукційний.
 Производитъ — вести — виробляти, -бити, робити, зробити.

- творити, створити; плодити, сплодити, виплодити, сімьнитися; виводити, -вести; следствие чинити следствие.
- Производный, грам.—пвхідний.
- Производство — виробництво, робливо; грам.—походження.
- Произволеніе — призвіл.
- Произволь — самоволя, самовлада.
- Произвольный, о—довільний; самовільный, о.
- Произнесеніе — виголос.
- Произносить, -нести — вимовляти, -вити, виголошати, -лосити.
- Произношеніе — промовка, вимовка, вимова.
- Произростать, -расти — виростати, вирости.
- Пройма — (подъ мостомъ) перехід; (въ платъѣ) розпір, розпірка.
- Происки — підступи.
- Проистекать, -течь — впливати, вплинути; виникати, виникти, повставати, тати.
- Проистеченіе — вплив, початок.
- Происходитъ, произойти — відбуватися, бутися, діятися, подіятися, здіятися, учинятися, учинитися, чинитися, счинитися, творитися, створитися, (возникать) виникати, -кти, повставати, стати, виходити, вийти.
- Происхождение — (начало) початок; (родъ) походження, рід.
- Происшествіе — пригода, проява, оказія.
- Прокаженный — лепрявий.
- Проказа, мед.—лепра.
- Проказа, продѣлка — каверза, витворка.
- Проказить — чмутувати, каверзувати, броїти, пустувати, шкодити.
- Проказникъ, -ца — каверзник, ця, штукать, -ка, шкодник, -ця, шкідник, -ця, чмут, чмутник, -ця, чмутовик, ха, збитошник, -ця.
- Прокалывать, проколоть — просаджувати, просадити, проколювати, -лоти, протикати, -ткнути.
- Прокалякать — пробазікати.
- Прокапчивать, -ся, прокоптить, -ся — продимляти, -ся, продимити, -ся.
- Прокармливать, -кормить — воепитувати, тати, годувати, прогодувати, харчувати, прохарчувати.
- Прокатка (жельза) — штабування.
- Прокать — поміст; (отдача вещи на подержаніе) зажиток; (плата за это) зажиткове.
- Прокипать, -пѣть — перекипати, -кипіти.
- Прокипятить — прокипнювати.
- Прокисать, -киснуть — перекисати, -кисити.
- Прокишій — перекишлий.
- Прокладка — заставка.
- Прокладывать, -класть — перекладати, -класти, заставкувати.
- Прокладывать, -ложить — (дорогу) торувати, уторувати.
- Проклинать — клясти, проклинати.
- Проклятіе — клятьба, проклін, кльон.
- Проклятый — яропужий, яропудів, клятий, проклятуший, проклятий; трижды — триклятий.
- Прокормленіе — воспитання, годівля, харчування.
- Прокрадываться, подкрадываться, красться — закрадаться, закрастися, перекрадаться, крастися.
- Прокутить — прогуляти, промантачити, проциндрити.
- Прокъ — пуття: зиск, пожиток.
- Пропагать — (дорогу) торувати.
- Пролаза — проноза.
- Пролазитъ — пролазити; пролізати, улізати.
- Пролегать — лежати.
- Пролеживать, пролежать — перележувати, перележати; відлежувати, жати.
- Пролепетать — пробелькотати.
- Пролетаріать — сірома, пролетаріят.
- Пролетарій — пролетар.
- Пролетать, -тѣть — пролітати, летіти, пролинуть; проминати, -нути (о времени).
- Пролетка — кабриолет.
- Пролеть — проліт; (въ мосту, стѣнѣ) просвіт.
- Проливать, -лить — переливати,

-ллити; розливати, -лити, виливати, -лити; (свѣтъ) висвѣчувати.
 Проливной — ливний, напірний, заливний, забивний.
 Пролливъ — протока.
 Пролитіе — пролив, розлив.
 Прологъ (вступленіе) — пролог.
 Проложеніе — провід, торування.
 Проломъ — проломаина.
 Пролѣзати, -лѣзть — пролазити, перелазити, -лізти.
 Пролѣсье — переліс.
 Промасливати, -лити — промащувати, -мастити.
 Проматывать, -мотать — ростринькувати, ростринькати, циндрити, проциндрювати, -рити, шатирити, прошатирити, мантачити, промантачити, марнотравити, змарнотравити, марнувати, змарнувати.
 Промахнуться — схибити, ухитити, омахнутися, помилитися.
 Промахъ — омах, хиба; помилка.
 Промедленіе — прогайка, гаянка, загайка, забара.
 Промедлитъ — забаритися, загаятися; (нѣсколько) подлятися.
 Промежду — проміж.
 Промежность, анат. регион — межник.
 Промежутокъ — промежок, посередок, перемежок, перерва; (промежут. розстояніе) промежка; (времени) протяг часу; (между зубьями) гава.
 Промежуточный — проміжний, посередковий.
 Промелькнуть — змигнутися, промайнути.
 Проморзглый — (о погодѣ) сльогавий; (о свѣст. прип.) стухлий, притхлий, ілкий.
 Промонна — водорий, рипа; (продушина во льду) опарь, виполоч.
 Промокать, -нуть — перемочуватися, перемочитися.
 Промокшій — змоклий.
 Промолвить — перемовити, промовити, вимовити, змовити.
 Промолчать — перемовчати.

Промчатся — пробігти, пролиннути.
 Промывальня, горн. — полоचना.
 Промываніе — полоскання.
 Промывательное — леватива.
 Промывать, -мыть — перемивати, -мити, полоскати, переполоскати.
 Промысль — промысел.
 Промысль (божій) — промысел.
 Промышленникъ — промысловець.
 Промышленность — промысловість.
 Промышленный — промысловий.
 Промышлять — промыслувати.
 Промѣнщикъ — міняйло.
 Промѣнный — вимѣнний.
 Промѣнъ — заміна; замінне, надплата.
 Промѣнять — замінати, прошухлювати.
 Промѣривать, -рить — виміряти, виміряти.
 Промѣръ — вимір.
 Промѣшкать — загаятися, забаритися.
 Промямлить — промимрити.
 Пронзати, -зять — проколювати, -лоти, пронизати.
 Пронзительный — пронизливий, -о; о вѣтрѣ — шпуйний, дошкульний.
 Проникать, -кнутъ — проходити, -йти наскрізь, уструюватися, -ітися, промикуватися, -кнутися; (догадатися) збагнути, зрозуміти.
 Проникаться, проникнуться — перейматися, перейнятися.
 Проникновеніе — уструїння.
 Проникновенный, о — зрушливий, о.
 Пронимать, -нять, — проколювати, -лоти; дошкуляти, -кулити, зашкулити.
 Пронимающий — шкулький, дошкульний.
 Проницаемость — пропускальність.
 Проницаемый — пропускальний.
 Проницательность — проникливість.
 Проницательный — проникливий.
 Проносить, -нести — переносити, -нести.

- Проныра — нишковка, проноза.
- Пронырливый, о — пронозливий, о.
- Пронюхать — нанюхати, пронишпорити.
- Прообразъ—знамено.
- Пропавший — пропалый, пропавший, запропащенный.
- Пропаганда—пропагандія.
- Пропагандировать — пропагувати.
- Пропагандистъ—пропагатор.
- Пропадать,-пасть — зникати, зникти, гинути, згинути, вигинути, задіватися, - дітися.
- Пропажа - згуба, страта, втрата.
- Пропасть — провалля; ущелье — кугава, розколина, міжгір'я.
- Пропахивать,-пахнуть — напахатися, напахтися.
- Прописка—впис; (паспорта) посвідчення.
- Прописной (о буквѣ)—титульний.
- Прописывать,-сать — (лѣкарство) записувати, сати.
- Пропись—письмовзір.
- Пропитаніе — пропиток, стравня, пожиток, поживність, поживок; (добыча) жир.
- Пропитывать,-тать—годувати, вигодувати, стравувати; (жидкостью) напувати, напоїти; (запахомъ) пропахувати,-пахати.
- Пропитаться—прогодуватися; (запахомъ) — пропахатися, напахатися; (влагою) навохти.
- Пропищать—пропискотіти.
- Проплакать—переплакати.
- Проповѣдникъ—казнодій.
- Проповѣдникескій — казнодійський.
- Проповѣдничество — казнодійство.
- Проповѣдь—казань.
- Пропойца—пропіяка.
- Пропорціональный,-о — пропирний, пропорційний,-о.
- Пропорція—пропір.
- Пропотѣть—спітніти, перепотіти.
- Пропраздновать — пересвяткувати.
- Пропускать,- тить—перепуска-
- ти, перепустити; минати, минути. (читая) переступати,-пити; (время) провакувати час.
- Пропускной—пропускний, ная бумага—біоуляр, вимочка.
- Пропускъ — перепускання. (письм. видъ) посвідчення; (въ книгѣ, письмѣ) огріх, огрішина.
- Пропьянствовать — пропіячити.
- Пропѣть — переспівати, проспівати, відспівати.
- Прорасти, прорости — кильчитися, наکیلчуватися, наکیلчитися.
- Прорезиненный — прогумований.
- Прорезинить, тех. — прогумувати.
- Прорицаніе — пророкування, віщування.
- Прорицатель, - ница — віщун, віщівниця.
- Прорицательный — віщувальний.
- Пророкъ — пророк, пророка, прорік.
- Проронить—упустити:--слово--промовити, пробовкнути.
- Пророческій—пророчий.
- Пророчество—пророцтво.
- Пророчествовать — пророкувати.
- Пророчица — пророчиця, пророкня.
- Прорубать—прорубати; (прорубь)—полонити.
- Прорубка, прочистка (лѣса) — протереб.
- Прорубь—ополонка, полонка, прорубня, продухвина, продуховина; —небольшая—кадовбина.
- Прорука—омах, помилка.
- Прорывать,-рвать — (о водѣ) поривати,-рвати; (неприят. ряды) пробивати,-бити.
- Прорывъ — (неприят. рядовъ) пробій; (нарыва) прорив; перекип.
- Прорытіе—прокоп.
- Прорѣзь—проріз.
- Прорѣзь — (живорыб. садокъ) сажавка; (землечерп.) прокоп.
- Прорѣха (распорка)—роспірка.
- Просакъ—клопіт, морока.
- Просачиваться, - сочиться —

- струтней, прострутіся,
прослизувати.
- Просватывать, -тать — баруча-
ти, -чити.
- Просверлить, пробуравить —
пробуртити, прокрутити.
- Просвирки, раст. *Malva rotun-
difolia* — калачик, проскурки.
- Просвирий — проскурница.
- Просвѣжить — відсвіжити.
- Просвѣтитель, -ница — пресвіт-
ник, -ця.
- Просвѣтительный — просвіт-
ний.
- Просвѣтленіе — просвітлість.
- Просвѣтлѣть — прояснитися.
- Просвѣтъ — просвіт; (дыра
между бревнами и т. п.)
прозір.
- Просвѣчивать (сквозь что-ниб.)
— проблицатися, світитися.
- Просвѣщать, -свѣтити — просві-
чувати, -світити.
- Просвѣщеніе — просвіта.
- Просвѣщенный — просвѣчений.
- Проселочная дорога — пути-
вець, путимець.
- Просиживать, просидѣть —
зсиджувати, зсидіти, пере-
сиджувати, сидіти.
- Проситель, -ница — прохаль-
ник, -ця, суплікатор, -ка
- Просительный — прохальный.
- Просительский — прохальниць-
кий, суплікаторський.
- Просить — просити, [прохати,
суплікувати.
- Просіять — заясніти, засяяти.
- Прослабить — промкнути.
- Прославленный — заславлений,
широкославний.
- Прославлять, -вить — уславля-
ти, уславити, хвалити, ве-
личити.
- Прославляться, -виться — услав-
лятися, уславитися.
- Прослезиться — засльозити,
роплакатися.
- Прослушать — переслухати, ви-
слухати.
- Прослыть — уславитися.
- Прослышать — перечути, начу-
ти, прочути, перезнати.
- Прослѣдить — устрочити, по-
стерегти, дослідити, вислі-
дити.
- Прослѣдовать — перейти.
- Просматривать, -рѣть — пере-
глядати, перегледіти, пере-
глядіти, переглянути, роз-
глядітися, витися на щѣ,
в чому; недогледіти, про-
гавити, прогледітися.
- Пресмотръ — перегляд.
- Преснутъся — прокинутися.
- Просо, раст. *Panicum melia-
seum* — просо, текач, малди.
- Просолиться — усоліти.
- Просолѣть — усолитися.
- Просонки — просоння.
- Просорушка — шеретовка.
- Преспорить — посперечатися,
позмагатися.
- Преспорить — не додержати
терміну.
- Преспорка — недодержання
терміну.
- Простаивать, -ять — перестою-
вати, перестояти, вистою-
вати, -яти.
- Простакъ — плохута.
- Простирать, -стереть — простя-
гати, -гти; -ся — сягати, до-
сягати, -гти, доходити, -дійти.
- Простительность — вибачність,
пробачність.
- Простительный, -о — вибачний,
пробачний, -о.
- Проститутка — роструха, ро-
стрибуха, фльондра, хльор-
ка.
- Простоватый, -о — недоумкува-
тий, -о
- Простодушіе — простодушність.
- Простодушный, -о — просто-
душний, -о.
- Простой — простий, звичай-
ний.
- Простой базиликъ, раст. *Oc-
imum basilicum* — пахучі
васильки.
- Простой — перестоїна.
- Простокваша — самокиш, са-
мокисе, самокись, кисле
молоко.
- Простолюдинъ — чупрун.
- Простонародный — простаць-
кий; — быть — простацтво.
- Простонародье — простолюди.
- Простонать — застогнати.
- Просторный, широкий — розло-
гий, просторий; (объ обу-
ви) зазувистий.
- Просторъ — обшир; воля.
- Просторѣчье — людова мова.
- Простосердечный, о — щиро-
сердий, -о.
- Простота — простість; щирість;
недоумкуватість.
- Простофілія — бевзь, гава, код.

Пространно—широко; просто-ро, розлого, обширо.
 Пространность—широкiсть, обширiсть, розлеглiсть.
 Пространный — широкий, обширый, просторий, розлогий.
 Пространство — просторiнь; обшир, розлог.
 Прострачивать,-чить — перестрочувати, перестрочити.
 Прострѣливать — перестрелювати, перестрелити.
 Прострѣль, раст. *Aspidium* — царь-зiлля, чорне - зiлля, борець, зозулинi черевички.
 Простуда — застуда, остуда, заholода.
 Простудный — застудный, остудный.
 Простуживать,-дить,-ся — застуджувати,-ся, ознобитися.
 Проступокъ—провина.
 Простывать, простыть — процахати, процахнути, зацахти, холонути, прохолонути, прохолодати.
 Простывшiй — оholолий, прохололий, процахлий.
 Простыня — простирало, простирядно.
 Простѣнокъ—мiжвiконня.
 Простѣночный — мiжвiконный.
 Просушивать,-шить — пересушувати, пересушити.
 Просушка—просушины.
 Просфора—проскура.
 Просфорный—проскурный.
 Просчитать,-ся — зарахувати,-ся.
 Просыпать, проспать — засипляти, засипати, заспати, переспати.
 Просыпать, сыпать — розсипати, сипати.
 Просыпаться,-нутися — прочинатися, прочнутися, прочинати, прочнути, просинатися, -снутися, збуджуватися,-дитися.
 Просыхать, просохнуть—протряхати, протряхнути, дрягнути, надрягнути, просыхати,-сохти.
 Просьба — суплика, прохання.
 Просѣвать,-сѣять — переточувати,-точити.
 Просѣдъ—сивина, сивизна.
 Просѣванье — перепусканья.

Просѣивать,-ять — перепускати, перепустити (через що), наточувати,-чити.
 Просѣка — просiка, прогоня, прочистка, правилка.
 Прося, просьбой—попросом.
 Просякать,-кнуть — пересякати,-сякти.
 Протаивать, протаять — протавати, протанути.
 Проталина — тал, таловина, лисина, протавка.
 Проталкивать,-кнуть — попихати,-хнути;-ся—протолкнутися.
 Проталкиваясь—протолкпом.
 Протанцовать — перетанцювати.
 Протекать, (просачиваться)—прослизувати; (о времени) упливати,-пливти, проминати,-нути.
 Противень — (кулинар.) лист; протилежник.
 Противительный—противный.
 Противиться—опиратися, огинатися, змагатися, пручатися, харапудитися.
 Противленiе—опир.
 Противникъ, -ца — супротивник, супорник, -ця.
 Противный, о — супротивный, противостайный; (опостылѣвшiй), оприкривий, огидный, обридный, брiдкий, гiдкий, о.
 Противодѣйственный, — перечливий, протидiевий.
 Противодѣйствие—перека, перешкода, завада.
 Противодѣйствовать, — перечити, протидiяти.
 Противозаконный, о — неправный, о.
 Противолежащiй — супротивлежный, протилежный.
 Противологать — протиставити.
 Противоположенiе — протистайнiсть; антитеза.
 Противоположность — противнiсть, супротивнiсть, протилежнiсть.
 Противоположный — противный, супротивный, протилежный.
 Противоставлять — протиставити.
 Противорѣчивость — суперечнiсть.

Противорѣчивый, о—супереч-
ний, о.
Противорѣчить—перечити, су-
перечити, заперечувати;
(шутл.) диркатися.
Противорѣчіе—перска.
Противостояніе—протистав-
лення; астр.—протилежа-
ність.
Противостоять—ставити опір.
Противоядіе—противотрута.
Противуестественный—над-
природный.
Противъ—навпроти, напро-
ти, супроти.
Протирать, тереть—протира-
ти, терти; протирати, -
дерти.—
Протираться—протиратися;
протоплюватися, -нитися.
Протискиваться, нутся—до-
топлюватися, дотопли-
тися.
Протодіаконъ—протодьякон.
Протоіерей—протоерей.
Протоколировать—протоколю-
вати.
Протоколь—протекол
Протокъ—перетік.
Проторжка—страта, утрата.
Протори—втрата, видатки.
Проторить—уторувати.
Протосковать—пересумувати.
Прототипъ—первозбір.
Проточный, -но—текучий.
Протратить (попусту)—пере-
гайнувати.
Протрезвлять, -вить—витвере-
жувати, зити.
Протрезвляться—тверзішати.
Протрубить—просурмити; роз-
голосити.
Протурить—прогнати.
Протягивать, -тянуть—протя-
гати, -гти. випростувати,
випростати; проволікати,
-лікти; продовжувати, -жи-
ти.
Протяженіе—протяг, протя-
жина.
Протяжно—спроволюка, пова-
гом, проволюком, протя-
гом, витягом.
Протяжность—проволючність.
Протяжный—проволючный.
Протяжонность, физ.—довгог-
ність.
Профанъ—нетямуха, нетяма.
Профессиональный—фаховий,
професійний.

Профессія—фах, професія.
Профессоръ—професор.
Профиль—профіль.
Профильный—профільовий.
Профильтровать—перепу-
скати, перепустити (через
що.)
Прохаживаться, -йтись—про-
ходитися, -йтися.
Прохвость—підчихвіст.
Прохлада—холодок, прохолода,
охолода.
Прохладительное—прохолод-
ник.
Прохладительный—охолодли-
вий, прохолодный.
Прохладный, о—холодкуватий,
прихолодный, похолодный, о.
Прохлаждать, -дять—охолод-
жувати, охолодити, прихоло-
джувати, -дити.
Прохлаждение—охолода, про-
холода.
Проходимецъ—пройдисвіт, по-
хожай.
Проходить, -йти—переходити.
Проходной—перехідний; (сви-
дѣтельство) подорожний
лист.
Проходъ—поміж, перехід;
(узкий) сутки, сутісок, про-
гулок; (сквозь толпу) про-
топ; (задний) калюх, ду-
пельце; (воздуха) продув.
Прохождение—перехід; (обучен.
мастерству)—термінування;
(науки) вивчання.
Прохожий—перехожий, мимо-
хідень, прохожалый.
Процвѣтаніе—квітування.
Процвѣтать, -цвѣсть—квіту-
вати, уцвісти.
Процентный—коматный, по-
жедовый, відсотний, про-
центовой.
Процентъ—камата, пожед,
лихва, відсоток, процент.
Процессія—похід, процесія.
Процессъ—процес, справа,
позов, суд; процес, проце-
дура.
Процѣживанье—цідіння.
Процѣживать, -дять—цідити,
переціджувати, перецідити.
Прочеркивать, -кнутъ—пере-
креслювати, -лити.
Прочистка—прочищення.
Прочитывать, -чать—перечи-
тувати, перечитати; (едва)
слебезувати, розслебезу-

- вати; (невнятно) нахамаркати, нахарамаркати.
 Прочихаться—вичхатися.
 Прочищать, прочистить—протеріблювати, протеребити, перечищати, -чистити.
 Прочій—інший; между прочимъ—між иншим.
 Прочность—кріпота, держава, міцність.
 Прочный—кріпотний, міцний, тривалий.
 Прочтеніе—прочит, відчит.
 Прочь—геть, гетьте; сторонись-на бік; поди прочь—ідм геть; и я не прочь-і я не від того.
 Прошва—лиштва.
 Прошедшій—давній, колишній, минулий; -ше-минулий.
 Прошелестѣть — шелеснути, прошамотіти.
 Прошеніе—супліка, прохання.
 Проществіе (времени)—уплив (часу).
 Прошибать,-бить — пробивати, бити; дошкуляти, шкулити.
 Прошибка—помилка.
 Прошивка—мережка.
 Прошипѣть—зашипіти; засичати.
 Прошлогодній—торішній.
 Прошлое—минушина.
 Прошлый—минулий; (въ пр. году) — торік.
 Прошляться — проваласатися, прошвендіяти.
 Прошмыгнуть—прослизнути.
 Прощтрафиться — перехиблювати, перехибити.
 Прощальный—прощальний.
 Прощаніе—прощання.
 Прощать,-стить — дарувати, подарувати, вибачати, вибачити, пробачати, -чити, перебачати,-бачити, звидити; (другъ другу) подаруватися.
 Прощаться, проститься (съ кѣмъ) — прощати, попросити (кого), прощатися, попрощатися.
 Прощающій—вибачний.
 Проще—простіше; - всего-найпростіше.
 Прощельга—проноза, суцїга.
 Прощеніе—проща, дарування, відпуст.
 Прощупать—промацати.
- Проѣдать,-ѣсть — проїдати, їсти; прогризати,-гнзти.
 Проѣздить—проїздити.
 Проѣздомъ—переїздом, мимоїздом.
 Проѣздъ—переїзд.
 Проѣзжать,-ѣхать—переїздити, переїхати.
 Проѣзжій—подорожній; (о до-рогѣ) переїздний.
 Проэкзаменовать — поіспитувати, виспитати.
 Проявленіе об'яв, вияв, прояв.
 Проявлять,-вить — виявляти, виявити.
 Проявляться,-виться—виявлятися, виявитися, очутитися.
 Проясняются (о погодѣ)—розгодинюватися, розгодинитися.
 Прудить — гатити, тамувати; бурити (мочиться въ постель).
 Прудовой—ставовий, ставний.
 Прудъ—став; (искусств.) копанка, сажавка.
 Пружина—спруга.
 Пружинистый—спругуватий.
 Пружиниться—спругувати.
 Пружинный—спруговий.
 Прусакъ, насѣк.—сас, шваб.
 Прутокъ (вязальн.)—дротик.
 Пруть — хлудина, хлюдина, лутина, хабина, хвойдина, дубець, лїска, лозина; же-лѣз-дріт.
 Прутья мелкія—хмиз.
 Прыганіе—стрибання, скакання, стриби, скоки, гопи.
 Прыгать, - гнуть — стрибати, бнути, плигати,-гнути, гопати, гоцати, підскакувати.
 Прыгунъ — стрибуи, стрибайчик, стрибунець.
 Прыгъ—стриб, скок.
 Прыжекъ—підскік.
 Прысканіе—кроплення.
 Прыскать,-снуть — кропити, покропити; (сѣясь) пирхати, хнути.
 Прыткій, о—похіпкий, похапний, шпаркий, прудкий, доскоцький, порський, тамкий, о.
 Прыть—прудкість, шпаркість; моторність, жвавість, зу-ха.
 Прыщеватый—прищикуватий.
 Прыщеватѣть—прищитися.
 Прѣлый—запрілий; (о мукѣ, напр) — леглий, підлеглий.

Прѣль — запрілість, підлег-
лість.
Прѣніе—запріння; гниття.
Прѣсноводный—прісноплідний.
Прѣсность—пріснота.
Прѣсный,-о—прісний,-о.
Прѣть—пріти, пітніти; гнити,
упривати, мліти.
Пря—звада.
Пряденіе—прядло.
Прядильный—прядний.
Прядильня—пряльня.
Прядильщикъ,-ца — прядник,
-ця, прядун,-ха.
Прядь—пасмо, сталька, стал-
ка; выбившаяся волосъ —
мичка.
Пряжа—прядиво; (изъ пакли,
охлопьевъ, оческовъ) —
клочанка.
Пряжка—спряжка, застібка.
Прялка—кужілка, кужівка.
Прямая кишка—кутниця.
Прямехонькій—простісінький.
Прямизна—простість.
Прямить—простувати.
Прямленіе—простування.
Прямо — навпрямки, навпря-
мець, навпростець, навпро-
шки, напрачки, широко,
одверто.
Прямодушіе—ширість, одвер-
тість.
Прямодушный — ширій, од-
вертий.
Прямой—простий; ширій, од-
вертий; правдивий, справ-
жній; безпосередній.
Прямокрылый—простокрилий;
(насъкомья) простокрильці.
Прямолинейный—простохідний.
Прямота—простість; ширість.
Прямоугольникъ,- ный—просто-
кутник,-ний.
Пряникъ — пірник; медовый —
медяник, медівник.
Пряничный—пірниковий.
Пряности—коріння.
Пряный—корінний.
Прясло—прясло.
Прясть—куделити, прясти.
Прятаніе — перехов, перехо-
ванка, ховання.
Прятанный—хований.
Прятать — ховати, хоронити.
Прятаться, спрятаться — хо-
ватися, переховуватися, пе-
реховатися.
Прятки—схованки.
Пряха—прядуха.

Псалмопѣвецъ — псалмиста.
Псалмопѣніе — псалмування.
(Псаломный — псалмовий.)
Псаломщикъ — дяк.
Псаломъ — псалма.
Псалтырь — псалыр.
Псарня — собакарня.
Псарь — собакарь.
Псовый — песький, псячий.
Птенець — потя, потятко, пта-
ша, пташатко, пуцьвери-
нок.
Птица — птах; хищная-хижний
птах; домашняя — домовий
птах,-вептаство; пѣвчія пти-
цы-співочептаство; возвра-
тившаяся изъ зимн. пере-
лета — ириця; залетная-зале-
туха.
Птицеводство — пташарство,
птахівництво.
Птицеловство — пташництво.
Птицеловъ — пташник.
Птичий — пташиний, птаський,
пташачий; дворъ — пташня.
Птичка — пташка.
Птичникъ — курник; пташарня.
Публика — публичність.
Публикація — оповіщення, ого-
лошення.
Публиковать — оповіщати, ого-
лошати.
Публично — привселюдно, усє-
людно, людно, прилюдно.
Публичный — привселюдний,
уселюдний, прилюдний.
Пугало — поторооча, заполоха,
хоха, страхопуд, страхок,
страх,опудало, страховище,
страшидло.
Пуганіе — жахання, лякання,
страхання.
Пугать,-гнутъ — лякати,-кнути,
страшити, жахати, жахну-
ти, полохати, полохнути.
Пугаться — торопитися, уля-
катися, жахатися, харапу-
дитися, спуджуватися.
Пугливость — жахливість, ляк-
ливість, лякучість, полоха-
ність, полохливість.
Пугливый — лякливий, лякучий,
полохливий, полоханий,
жахливий; (о лошади) ха-
рапудливий, карапудливий.
Пуговица — гудзь, гудзик.
Пуговочникъ,-ца гудзикар,-ка
Пуговочный — гудзиковий.
Пуддингъ (всевожн. ро-
довъ) — баба, бабка.

Пудель — пудель; (у охотн.)
обмах.

Пудовой—пудовий.

Пудра—пудра.

Пудреница—пудерница.

Пудреніе—пудрування.

Пудрить—пудрувати.

Пудъ—пуд.

Пузанъ—череванъ.

Пузатый—череватий.

Пузо—черево

Пузырекъ — міхурецъ, пухи-
рецъ; банька, каламарь,
пляшечка.

Пузыристый—пухируватий.

Пузыриться — надиматися,
бульбашкувати; пишатися.

Пузырный—пухировий.

Пузырь — пухир; (на водѣ изъ
мыла) булька, котик, буль-
башка, банька, жмура; (на
тѣлѣ) пухир; мочевоу-пуздо;
(у четвероногихъ) бордюг;
(плавательн.) міхурецъ плав-
ний.

Пукъ, пучекъ — пук, пучок;
(соломы, веревокъ, денегъ
и т. д.) жмут, жмутик; (та-
баку) папуша.

Пулеметный—скорострѣльный.

Пулеметчикъ—скорострѣлецъ.

Пулеметь—скорострѣл.

Пульверизаторъ — прискавка.

Пульсовый — живчиковый.

Пульсъ—живецъ, живчик.

Пуля—куля.

Пунктирный—точкований.

Пунктировать—точкувати.

Пунктиръ—точкування.

Пунктъ—пункт, уступ, арти-
кул;—питательный — харчо-
дайна;—сборный—збірня.

Пуночка, пт. *Embariza hivalis*
—посмітюх.

Пунцовый—жаркий, горячий.

Пуншь—шпунт, шпунтуш.

Пулавка, раст. *Anthenis tincto-*
ria—жовтило.

Пупковидный—пупкуватий.

Пуповина, анат.—пупник.

Пупокъ—пупецъ.

Пупочный—пупковий.

Пупъ—пуп.

Пупырикъ, раст. *Togilis* (*Ap-*
thriscus)—опуцька.

Пурга—сніговница, хуртовина.

Пурпурный—шарлатовий, шер-
латий.

Пурпуръ—шарлат, багрець.

Пускай, пусть—хай, най, не-

хай, бодай; -ка-хай-но, не-
хай, лишень.

Пускать, -стить — пускати, впу-
скати, впустити; почки — на-
бруньковуватися, набрунь-
куватися, набрунитися, на-
брощуватися, набростити-
ся, набростатися; ростки—
пароститися, назублювати-
ся, -битися; (въ ходѣ) запу-
скати, запустити; (пары)
запарюватися, -паритися;
(пыль въ глаза) ману на-
пускати, -стити.

Пустельга, пт. *Tipunculus alan-*
darius—мишолівка, мишо-
ловка.

Пустехонекъ —порожнісінький.

Пускаться, -ститься — пускати-
ся, -ститися, кидатися, ки-
нутися у що; (въ развратѣ)
забахурувати; (бродяжни-
чать) заблукати; (на авось)
пуститися навманя.

Пустовать—порожнювати.

Пустоголовый—дрбноголовий.

Пустодомъ, -мка—недбайло, не-
дбайлиця, недбаха, неку-
кібник, -ця.

Пустодумъ—марнодумецъ.

Пустозвонъ—торохтій.

Пустой — порожній; (безсодер-
жательный)—марний.

Пустомеля—торохтій, торох-
тійка, мелун, талалай, вер-
зун, марномовець.

Пустопорожній—порожній.

Пусторосль, раст. *Sambucus*—
боз, бузина.

Пустосвятство—святеництво.

Пустосвятъ—святеник.

Пустословить—марнословити, -
мовити, фляворити, форко-
тати, фльокотати.

Пустословъ—марномовець, та-
лалай, мелун.

Пустота—порожнеча.

Пустоцвѣтъ—ялоцвіт.

Пустошь—пустиння, пустка.

Пустынникъ, -ца —пустельник,
-ця.

Пустынническій —пустельни-
чий.

Пустынничество—пустельниц-
тво.

Пустынный—пустельний.

Пустыня—пустеля.

Пустырь—пустиння, пустка.

Пустѣть — пустіти; вилюдня-
тися.

Пустякъ — дрібниця, марниця, цяцянка, фрашка, абищія.
 Пустячный — малезний, дрібний.
 Путаница — крутанина, крутня, плутаниця, плутанна, плутанка, плутня.
 Путаніе — плутання.
 Путать — плутати; -ся — плутатися, шевдатися; втручатися; збиватися.
 Путеводитель, -ница — проводирь, -рка, провідник, -ця.
 Путеводный — провідний.
 Путевой — дорожній; подорожній.
 Путешественникъ, -ца — мандрівець, мандрівник, -ця.
 Путешествіе — подоріж, мандрівка.
 Путешествовать — подорожувати, мандрувати.
 Путешествующій, странствующій — подорожній, мандрівний.
 Путникъ, -ца — подорожник, -ця.
 Путь — дорога, шлях; весенній — вешняк; зимній — зимняк; лѣтній — літняк; санный, растявший — талина; млечный — чумацька дорога.
 Пухленькій — пухкенький.
 Пухлый — опухлий; пухкий.
 Пухлякъ, пт. *Ragus cristata* — чубатка; раст. *Daphne Mezereum* — вовчий перець.
 Пуховикъ — пуховиця.
 Пуховый — пуховий.
 Пухъ — пух; (на брюхѣ животн.) — почеревщина.
 Пучеглазый — лупатий, окатий.
 Пучекъ (охапка) — жмак, жмут, скрутень, пакут.
 Пучина — нурта, безодня.
 Пучить, вспучивать, вздуть — обдимати, обдути; (глаза) п'ясти, витріщати (очі).
 Пушечный — гарматний; снарядъ — гарматень, куляга.
 Пушистый — хихлатий, пухнатий.
 Пушить — хутрувати, лаяти.
 Пушица, раст. *Eriophorum (angustifolium)* — сп'ячник.
 Пушка — гармата.
 Пушкарскій — гармашевий.
 Пушкарь — гармаш.

Пушки, раст. *Eriogon asper* — котячі лапки.
 Пушной — мохнатий, хутровий; полов'яний.
 Пуще — гірше, дужче, над, більше.
 Пушица, раст. *Eriophorum* — (видъ *angustifolium* Roth) і *latifolium* Hoppe — заячі лапки; *E. vaginatum* — пух.
 Пхиновникъ, раст. *Aristolochia Clematitis* — хвилівник, филонок, хвилітник.
 Пчела — бджола.
 Пчелиный — бджоляний.
 Пчелистый — бджолястий.
 Пчелка — бджілка.
 Пчеловодство — бджолярство, пасішництво.
 Пчеловодъ — бджоляр, медовчик, пасічник.
 Пчеловоръ, пт. *Merops apiaster* — золотушник.
 Пчельникъ — пасіка, бджоляник; раст. *Galium ochroleucum* — медівник.
 Пшеница — пшениця; арнаутка — білотурка.
 Пшеничный — пшенишний.
 Пшено — пшоно.
 Пшонный — пшоняний.
 Пыжить — клейтушити; пирожитися.
 Пыжь — клинтух, кле.тух, флейтух.
 Пылатъ — яритися, палати, палахкотіти, бухтіти, паленіти.
 Пылающий — ятряний (объ огнѣ); ярий.
 Пылинка — порошок; песчинка (въ глазу) — запороха.
 Пылить — кушпелити, кушпотіти, курити, накурювати.
 Пылигся, запылиться — запорошуватися, запорошитися, куритися, укурюватися.
 Пылкій, вспылчивый, о — загорілий, палкий, гарячий, запальчастий, о.
 Пыль — запал, запалення, запаління, пал.
 Пыль-штип, дыл, порох; взбитая кура, кушпела, копит, курава, кіптяга, кіптюга; большая — пиляка, пилюра, пилюга; цвѣточная — перга; на ногахъ пчелы — обніжжя.
 Пыльникъ, бот. — пилочня.
 Пыльно — курно, порошно.

Пыльный — курний, куряний, порошний.
 Пырять, пырнуть — штурхати, штурхнути, штрикати, штрикнути, шуряти, шурнути, штрихонуть, штриконуть, шпиркати, рнути, шпортнуть, шпортонуть, ширяти, шебенуть, чеберяти, -берхнуть.
 Питанный — катований.
 Питать — катувати.
 Питаться — мірятися, намірятися, трібувати.
 Пытка, истязаніе — катівня, муки, тортури.
 Пытливый, о — допитливий, цікавий, о.
 Пыхтѣніе — дмухання, пухкання.
 Пыхтѣть — фучати, футіти, пухкати, дмухати.
 Пышати — сапати; (о пламени) шагати, жахтіти, паштіти.
 Пышка — пампушка, пухтелик.
 Пышность — пишнота, виставність, бучність, перепих.
 Пышный, о — пишний, виставний, бучний, о.
 Пьедесталь — п'єдесталь.
 Пьющій — питущій.
 Пьяница — п'янюга, заливало, опіяка, п'як, п'яка, перепієць; шутл. — не — минай-корчма.
 Пьянство — п'ятика, п'яцтво, опійство.
 Пьянствовать — віячити, чаркувати, почаркувати.
 Пьянчужка — п'яничка, п'янди-голова.
 Пьяный — п'яний, напиль, на-лиганий.
 Пьянѣть — п'яніти.
 Пѣвецъ — співак; (поэтъ) співець.
 Пѣвица — співачка.
 Пѣвникъ болотный, раст. *Ogchis militaris* — зозулині сльози, любки.
 Пѣвунъ, -ня — співун, -ха, щибетун, -ха.
 Пѣвучестъ — співучість, співливість, співність.
 Пѣвучій — співучий, співливий, співний.
 Пѣвческая — співальня.
 Пѣвческой — співацький.
 Пѣвчій — співочий; сущ. — співак.
 Пѣгій — дзябканистий, строка-

тий, піганистий; двуцвѣт. кішастий.
 Пѣна — шум, шумовина, шумовиння.
 Пѣнистый — шумовинний, шумливий, кудрий, п'нявий.
 Пѣниться — шумувати, п'нити.
 Пѣніе — спів, співа, співання.
 Пѣнка — (на кипяченомъ молокѣ) — старка; (на молокѣ, сливахъ) плівка; (на вареньѣ) шумовина.
 Пѣнковый — пеньковий.
 Пѣнокосниматель, -ница — лічокруп, -ка.
 Пѣнокоснимательство — лічокрупство.
 Пѣнность — п'нявість.
 Пѣночка обыкновенная, пт. — поичик, лозиняк, евка.
 Пѣнящійся — шумний.
 Пѣсельникъ — пісняр.
 Пѣсенка — співанка, пісенька.
 Пѣсенникъ — співаник.
 Пѣсенный — співний.
 Пѣснопѣвецъ — поспівець.
 Пѣснопѣніе — поспів'я.
 Пѣсня — співанка, співа, спів, пісня.
 Пѣтухъ — півень, когут, кур, кокош.
 Пѣтушиться, важничать — кокошитися.
 Пѣтушій — півнячий, когутій, когутячий.
 Пѣтушій гребешокъ, раст. *Amaranthus laniatus*, и *Sorghum vulgare* — просо дике, турецьке просо, краса; *Опопис* лисий хвіст.
 Пѣтушокъ — півня, п'яник.
 Пѣть — співати; (плохо) скиргикати; (о пѣтухѣ) піти, кукурікати; (о крапивникѣ) шрітати; (о перепелѣ) вибивати; (о солов'ї) тьохкати; (на клиросѣ) канархати.
 Пѣхотинець — пішак; (въ нын. укр. арміи) — гайдамака.
 Пѣшеходный — пішоходний.
 Пѣшій — піший.
 Пѣшка — пішак; попихач, нікчема.
 Пѣшкомъ — пішка, піктурою.
 Пядь — корх.
 Пяленіе — напинання; -глазъ -витріщання очей.
 Пялить — напинати, натягати; глаза-витріщати очі.

Пяльцы—п'яльця, кросна.
 Пята—п'ята.
 Пятакъ—десять шагів.
 Пятерикъ—п'ятерик.
 Пятерицею—уп'ятеро.
 Пятерка—п'ятка.
 Пятиалтынный—злотий.
 Пятиверстный — п'ятиверстовий.
 Пятиглавый—п'ятибанний.
 Пятигранникъ — пятигранчатник.
 Пятидесятилѣтній -п'ятьдесятлѣтній.
 Пятидесятница—зелені свята.
 Пятидесятый—пятьдесятый.
 Пятидневный—пятиденний.
 Пятикопечный — десятьшаговий.
 Пятилѣтіе—п'ятиріччя.
 Пятилѣтній—п'ятирічний.
 Пятимѣсячный—п'ятимісяшний.
 Пятипольный—п'ятизмінний.
 Пятипроцентный—п'ятикаматний, п'ятипроцентовой.
 Пятисотый—п'ятьсотий.
 Пятитысячный — п'ятитисячний.
 Пятить—пхати назад.
 Пятиться, итти задомъ—задкувати, рачкувати.
 Пятиугольникъ—п'ятикутник.
 Пятиугольный — п'ятикутний.
 Пятка—п'ятка.
 Пятнадцатикопеечный — тридцятьшаговий.
 Пятнадцать—п'ятьнадцять.
 Пятнаць—плямити; плямувати, ославляти; таврувати, клейнити.
 Пятнацься, ниться — плямитися.
 Пятнистый (въ пятнахъ)—плямовитий, плямуватий, плямистий, цяткований, цятований, кований.
 Пятно—плямина, пляма, ляпка, петмо;—на стѣ разлитой цвѣтн. жидкости—льопи; на лицѣ у беременной—остуда.
 Пятнышко—цята, цяпка, плямка.
 Пяточный—п'ятковий.
 Пятый—п'ятий.
 Пять — п'ять; съ половиною—півшоства.
 Пятьдесят—п'ятьдесят.
 Пятьсот—п'ятьсот.
 Пятью—пять раз.
 Пяченье—задкування.

Р.

Раба—невільниця, невольничка.
 Рабій—невільничий, невольничий, невольницький.
 Раболѣпіе — ницювання, плазування, улесливість, забіги.
 Раболѣпный, -о — підлабузний, улесливий, плазовитий, підлотний, лабузливий, -о.
 Раболѣпствовать—улещатися, плазувати, мостом класитися, лизати халяву, чоботи (кому).
 Работа—робота, праця, робіння; (что сработано) діло, твір; (хлопоты) орудя.
 Работать—робити, працювати; не разгибая спины — кряжити.
 Работишка—робітка.
 Работливый—працьовитий.
 Работникъ—роб, робітник, -ця, зарібник, -ця; (труженикъ) працівник, -ця; (слуга) челядник, -ця, наймит, -чка.
 Работный—робітний.
 Работодатель—роботодавець.
 Работящій—робучий, робочий, роботящий, працьовитий; суц.-роботяй, роботига; о женщ.—роба, роботуха.
 Рабочая—робітня.
 Рабочій—робітник; (нанявшійся на лѣто)—політник, -ця; прил.-робітний, ділний; (вопросъ) робітничя справа.
 Рабскій — невольничий; (подражаніе) сліпе наслідування.
 Рабство — неволя, кормига, ярмо.
 Рабъ—невільник.
 Раввинъ—рабин.
 Равенство—рівність.
 Равнение—рівнання.
 Равнехонько—рівнісінько; одинаковінько.
 Равнина — плосінь, ровінь, площина, рівнява, рівнина; на горахъ—полонина; низмен. на лѣв. берегу рѣкъ—пологи.
 Равнинный—рівниновий, рівнявий.
 Равно—рівно, зарівно, урівні; все равно—однаково.

Равноапостольный — рівноапостольний.

Равнобедренный, геом.—рівнобедренний.

Равнобокий — рівнобокий.

Равновременный, -о — рівночасний, -о.

Равновѣсіе—рівновага.

Равновѣсный — рівноваговий, рівновагий, рівноважний, -о.

Равноденникъ—рівник.

Равноденственный — рівниковий.

Равноденствіе—рівнодень, рівнодення.

Равнодушіе—байдужість, обонятність.

Равнодушный, -о — байдужий, обонятний, -о.

Равнодѣйствующій — вислідний.

Равнозначій — рівнозначний.

Равномѣрный, -о—рівномірний, однаковий, -о.

Равнообразіе—одноманітність.

Равнообразный, -о — одноманітний, -о.

Равноотстояцій — рівнодалекий, рівновідлеглий.

Равноправный—рівноправний.

Равносильный — рівнодужий; рівноваговий, рівнозначний.

Равносторонній—рівнобокий.

Равностоюцій—рівновартий.

Равность—рівність, рівня.

Равноугольный—рівнокутний.

Равноцѣнность—рівновартність.

Равноцѣнный — рівновартний.

Равный—рівний, однаковий.

Равняніе—рівняння.

Равняютъ, сравняютъ — зарівнювати, зарівняти, рівняти, зрівнювати; прирівнювати, порівнювати.

Радехонекъ—раднісінький.

Ради—для, задля, про; заради; -того—задля того; -чего—про що.

Радивый, о—дбайливий, дбайний, дбайний, о.

Радикализмъ — радикальство.

Радовать, обрадовать — тішити, утішити, потішити, підвеселяти, підвеселити.

Радоваться—тішитися, утішатися, радіти.

Радоница—могилки.

Радостный, о—радісний, о.

Радость—радоші, радість.

Радуга — веселка, веселиця, весівка, райдуга, коркобець, туга, красна дівка.

Радужный—веселковий.

Радушіе — привітність, щирість, зичливість.

Радушный, о — привітність, щирість, зичливість.

Радъ—радий.

Радѣніе—дбання, дбалість.

Радѣтель, -ница—дбач, дбаха, дбайливець, -лвиця.

Радѣть—дбати за що, пильнувати чого, побиватися за що, кряжити за чим.

Раждать, -дить — родити, породити, уродити, народжувати, народити, привести; справляти, справити, зробити, учинити.

Ражій—огрядний.

Разбавляютъ, -вить — розводити, -вести, розпускати, -стити.

Разбаливаться, -болѣться — розболюватися, -літисся; розхоруватися, -хорітисся.

Разбаловать, -ся — розбештати, -ся.

Разбалтывать, -болтать — розбобтувати, ресколочувати, -тити; розглашать, -силь — розляпувати, розляпати, роздзвонювати, -нити, розлементити, росплести.

Разбередить—роз'ятрити, розвередити.

Разбиваемый—розбиваний.

Разбивать, -бить — розбивати, бити, розлупити, ресхекати, ресадити; -вдребезги—на гамуз, на друзки, на мотлох, на череп'я побити, помізчити, потрощити; побивати, побити; -лагерь—табором стати; -палатку — намет нап'ясти, росп'ясти.

Разбивка—розбив, розбивини, розбивання, розбиття; розділ; -зданія, сада—плянтування.

Разбивной — роздільний, подільний, поділистий.

Разбивчивый—крихкий, крухкий; (о мукѣ) грудкуватий.

Разбирание—розбори.

Разбиратель, -ница — розбирач, -ка.

Разбирательство—розправа.
 Разбирать,-братъ—(разнимать по частямъ) розбирати, зібрати, розвалювати, -лити; (ра зупать) роскуповувати, -пити, пороскуповувати; (понимать, соображать) розуміти, зрозуміти, урозуміти, утямити, росшолопати, росшулічити, росшушукати, росчовпати, росчурукати, росчумати, уторопати, роздлубати.
 Разбитной—промітний, шамкий, меткий, моторний, жвавий.
 Разбитый, расколотый—росхряпаний; (предметъ)-росхряпень.
 Разбогатѣть—збагатіти, збагатіти, збагатшати, запогтися, розможніти, порозможніти; (немного) призаможніти.
 Разбой—розбій, розбійство, харцизство, харцизяцтво.
 Разбойникъ—опришок, добичник, здобичник, здобишник, розбиш, збуй, збій, збійник, забіяка, розбіяка, харциз, харцизник, розбійник, розбишака, людопіз, (морск., рѣчн.) ушкал.
 Разбойничаніе—харцизування, розбійство, харцизтво.
 Разбойничать—розбоювати, опришкувати, збійникувати, харцизити, харцизувати, (на морѣ, рѣкѣ) ушкалювати.
 Разбойнически—розбоем.
 Разбойническій—опришницький, здобичницький, збуйницькій, харцизницький, розбійницький, розбишацький.
 Разбойничество—опришництво, здобичництво, збуйництво, харцизяцтво, розбійство, розбійництво, розбишацтво.
 Разбойничій--розбійський; розбійників, розбишацький, збоецький, харцизяцький, лоторовський.
 Разболтаться--роspатякатися, розбазікатися.
 Разборка—(сортировка) сортування, гатункування, хух-

рини, хухряння; (зданія, избы) розмурування, розбір.
 Разборный—розбіральний, складаний.
 Разборчивый, о—(четкій) читальний, виразний, розбірний, о; (осторожный) оглядний, розсудний, розважний; (прихотливый) перебірливий, переборшливий, примхливий, вередливий, о, перебірник, -ця, переборець, перебірчик.
 Разборъ—(книги, сочиненія) критика, розбір, росклад; (шапочный) шапкобрання; (сортъ) гатунок, хухрина; (разбирательство) суд, розправа; (товара) збуток; вибір, вибірання, перебірання; ріжниця.
 Разботѣлый—отягтілий, опастий, гладкий.
 Разботѣть—отягтися, погладшати.
 Разбранить—розляяти, виляяти, висварити.
 Разбраниться—посваритися, розляятися.
 Разбрасывать,-бросать,-сить—роскидати, жиннути, пороскидати, тирхати, ростирхати, поростирхувати, розрунтати.
 Разбраться—порізнитися.
 Разбрестись—розбрестися, поросходитися, розсипатися, роспорошитися.
 Разбродъ—ростіч, розсип.
 Разбродяжничаться—розволочитися.
 Разбросанность--роскиданість.
 Разбросанный—роскиданий, розсипаний.
 Разбросъ--роскид, помет.
 Разбрыгивать,-згать—розляпувати, -пати, росприскувати, -кати.
 Разбрюзжаться—розбурчатися, розбурмотатися.
 Разбудить—розбуркати, обудити, росколоскати, скорняти, розворушити.
 Разбухать,-хнуть—трудоваіти, струдоваіти, бучавіти, побучавіти, набучавіти, бубнявіти, набубнявіти, набрякати, брякати.
 Разбухший—набряклий, струденатілий, бучавий, бубня-

- вий, набряклий набубнявильний.
- Разбушеваться -розбурхатися, розбурхотатися, розгвалтуватися.
- Разбуяниться — счинити, збити бучу, розмордуватися.
- Разбѣгаться, -бѣжаться — розбігатися, бігтися, порозбігатися, ростікатися, -тектися, поростікатися; розганятися, розігнатися.
- Разбѣгаться — розбігатися.
- Разбѣгъ — розгон.
- Разбѣситься — посатаніти, розлютуватися, розмордуватися.
- Разважничавшійся — распинджений, распиндючений, распринджений, роскобенілий.
- Разважничаться — расприндитися, розбришкатися, рочванитися, распиндючитися, роскобенитися.
- Разваливать, -лить — розвалювати, -лити, бурити, розбурити, роскидати, пороскидати, руйнувати, зруйнувати.
- Разваливаться, -литься — розвалюватися, -литися, розснаснитися; (сидѣть, лежать, раскинувшись) вивертатися, -нутися.
- Развалина — руйновище, звалище, руїна.
- Развалистый — розложистий, ополістий.
- Разваль — (сосудъ съ отведенными наружу краями) вінцянка; (плавная рысь лошади) шлаг; (горн.) яма, кспальня; натопи, натиск.
- Разваривать, -варить — розварювати, -рити.
- Разварка — розварювання.
- Разварной — варений.
- Разведенецъ — розводець.
- Разведение — (разъединеніе) розлучення; (водою) розбава, роспущення; (растеній) розсада, розвід; (дом. живот.) росплід, хов, годування.
- Разведенка — розвідка.
- Разведриваться, -дриться — розгодинюватися, -динитися, на годині стати.
- Разверживать, -дить — роз-
- ятрювати, -рити, розражати, -зити.
- Разверзать, зть — росчиняти, -нити; ся — розступатися, -питися, росчинятися, -нитися.
- Разверстка — поділ, розділ, росклад; (о землѣ) — розмзжування, паювання.
- Разверстывать, -стать — поділяти, -лити, роскладати, -класти, розділяти, -лити.
- Развертывать, -вернуть — розгортувати, розгортати, -рнути, розібрати; ся — розгортатися; (о листьяхъ, почкахъ) роспукуватися, роспускатися; (о войскахъ) фронтуватися, уфронтуватися; росщедрюватися, -ритися.
- Разверчивать, -тѣть — роскручувати, -крутити.
- Развеселиться — завеселитися, звеселитися.
- Развеселять, -лить — звеселяти, звеселити, підвеселяти, -лити.
- Развиваніе — розвинення, розвій.
- Развивать, -вить — роскручувати, -тити.
- Развизжаться — розскавчатися.
- Развила — розсоха, чепера, чеперга, чеперуха, ростака.
- Развилистый — розсохатий, чеператий, чепергатий, розлогий, розлогистий, розложистий.
- Развинчивать, -тить — відшривувати, -бувати, відкручувати, -тити, розгвинчувати, -тити.
- Развираться, разовратъся — росбріхуватися, -брехатися.
- Развитіе — розвиток, розвій.
- Развлекать, лечь, -ся — розважати, -жити кого чим, -ся забавляти, забавити; -ся, тішити, -ся, потішити, -ся.
- Развлечение — розвага, розжиток, розривка, забава, забавка, бавка.
- Разводитъ, -вестъ — (расторгать бракъ) розлучати, -чити; (волненъе) росхвильовувати, -лювати; (жидкостью) розріжати, -дити; (огонь) роспалювати, -лити; (пары)

- роспарувати,-рити; (скотъ, птицу) росплоджувати,-дити, годувати; (дерущихся) розбороняти,-ронити; (солдаты по постно)розставляти,-ставити.
- Разводная—розвідна.
- Разводный—розвідний.
- Разводъ—(брачн.) розлука.
- Развозить,-везти --розвозити, розвести, порозвозити.
- Развозка—розвозини.
- Развозный—розвозовий.
- Разволноваться—росхвилюватися.
- Развоняться—розсмердітисся.
- Развопиться— лементувати, розлементуватися.
- Разворачивать,-воротить--роскидати,-кидати, розлуплювати,-пити.
- Разворовывать,-рывать—роскрадати, розікрасти, пороскрадати.
- Разворчатся—розгиркатися, розгарикатися, розбурчатися.
- Развратитель,-ница--лихозвідник,-ця, лихопризвідник,-ця.
- Развратительный—лихозвідний, лихопризвідний.
- Развратникъ—рослутник, бахур, пічлаз.
- Развратница—ропустниця, лотра, бахурка.
- Развратничать—бахурувати, ропустувати.
- Развратность—ропустність.
- Развратный, о—ропустний, о.
- Развратъ—ропуста.
- Развращать,-вратить—псувати, зіпсувати, на лихе зводити, призводити,-вести.
- Развращение—лихозводици.
- Развращенность—ропустність.
- Разврючивать,-чить—розладувати,-дувати, ростеркиловувати,-лувати.
- Развѣ—хиба, хибаль, хибань, невже, неке, чи, або, чи ж, або ж, чи тож.
- Развѣвать,-вѣять—(раздувать вѣтромъ) розмаювати, розмаяти, фаяти, фаякати, фюкати; (разнести вѣтромъ) розвіювати,-віяти, роздмухати,-дмухати.
- Развѣваться—маяти, майорити, ф'юкати, плихати.
- Развѣвающийся—розмайний.
- Развѣдка—звіди, довідка, видка, розвідини, роспитка, підслухи.
- Развѣдочный—довідковий; отрядъ—чамбул.
- Развѣдчикъ—чамбуляръ, пластуп, розвідач, вивідач.
- Развѣдывание-розвідини, шпикуляція, допити, роспити.
- Развѣдывать,-дать—вивідувати,-дати, довідуватися,-датися, допитуватися,-татися, дізнаватися,-знатися.
- Развѣнчивать,-чать—розлучати,-чити;розвінчувати,-чати.
- Развѣсистый—крислатий, крисловатий, ополістий, розложистий, розлогий, розлогистий, росхилистий.
- Развѣсь—важення, виваження.
- Развѣсы—важки, тягарки.
- Развѣтвление (улицы, дороги, рѣки)—ростік.
- Развѣтвлять,-вить—ростікати,-текти, розгалужувати,-зити.
- Развѣшивать,-сить—важити, зважити, розважувати,-жити, порозважувати; розвѣшувати,-вѣшати, порозвѣшувати.
- Развязка—(дѣла, случая) кінець, наслідок; роз'язок.
- Развязность—прихвалість.
- Развязный, о—прихвалий, о.
- Развязывать,-вязать (связанное)—розмотузувати, розв'язувати.
- Разгавливание—розговіни.
- Разгавливаться,-говѣться—розгівлятися,-говітисся.
- Разгадка—відгадка.
- Разгадчикъ,-ца-відгадник,-ця, угадько.
- Разгадывать,-дать—відгадувати,-дати.
- Разгаръ—ропал.
- Разгибать,-гнуть—розгинати,-зігнути, порозгинати, росхиляти,-лити, ростуляти,-лити.
- Разгибистый—розгинливий.
- Разгибной—розгинальний.
- Разгибъ—розгин, росхил.
- Разгильдяй—(мѣшокъ, неповоротливый) шалава, пнявець, бамбула, мамула, кнюх, летейда, штурмак, тухтій, макуха, вайло; (не-

- ряха, растрепана) коструб, кудлань, роскуйда, нехлюя, (беззаботный, равиня) роззява, гава.
- Разглагольствованіе — патяки, балаканина.
- Разглагольствовать — постолакати, базікати, просторікувати.
- Разглагольствующій — просторікуватий.
- Разглаживать, -дить — сплянтовувати, -тувати; (утюгомъ) випрасовувати, випрасувати.
- Разгласка — розголос, поголоска; непорозуміння, незгода, нелагода, розрада, ростирка.
- Разглашатель, -ница — розголосник, -ця, проязичник, -ця.
- Разглашать, -силь — розповідати, -стити, проязичувати, проязичити, розславляти, -славити, розголошати, -сити.
- Разглашеніе — розголос.
- Разглядываніе — розглядини, розгляд.
- Разглядывать, -дѣть — розглядати, -гледіти, роздивлятися, -витися; (съ трудомъ) сліпати.
- Разгнаивать, -гноить — розгноювати, -гноїти.
- Разгниваться, -гниться — розгниватися, -гнитися.
- Разгноеніе — розгній, розгноіння.
- Разгнѣвлять, -гнѣвать — гнівити, розгнівити.
- Разгнѣздиться — загнѣздитися, закублитися.
- Разговаривать — розмовляти.
- Разговориться — (о чемъ-либо) вбалакатися, зговоритися, розмовитися, розгугоритися, розбалакатися.
- Разговорный — розмовний.
- Разговорчивость — балакуватість, балакучість, балакливість, говіркість, мовність.
- Разговорчивый — балакуватий, мовний, балакучий, балакливий, говіркий, мовний.
- Разговоръ — розмова.
- Разговѣнье — розговіни.
- Разгонистый — розлогистий, Разгонъ — розгон.
- Разгонять, разогнать — розганяти, розігнати, розроняти, -нити.
- Разгораживать, -дить — розгорожувати, -дити; перегорожувати, -дити.
- Разгораться, -рѣться — розпаллягтися, -литися; жевріти, розжеврїтися, розітлїтися, обгорїтися, розжарюватися, -жаритися; зачервонїтися, зашаритися.
- Разгореваться — убиватися, в тугу вдатися, зажуритися.
- Разгорячать, -чить — розпалляти, -лити, розпїкати, -пекти; роздратовувати, -тувати.
- Разгорячаться, -читься, вспылить — запалюватися, запалитися; (войти въ азартъ) розогнїти.
- Разгоряченіе — розпалення.
- Разграбленіе — зграбування, жакування, рабування.
- Разграблять, -бить — рабувати, грабувати, зрабувати, зграбувати, жакувати, розжакувати, сплюндрувати; переплюндрувати, пожакувати.
- Разграниченіе — розмежування.
- Разграничивать, -чить — розмежовувати, -жувати.
- Разграфка (транспарантъ, подложка) — раштра.
- Разграфлять, -фить — шпальтувати, пошпальтувати, линювати, розлинювати.
- Разгребать, -грестъ — розгрібати, -гребти, розгортати, -рнути, розгромаджувати, -мадити.
- Разгремѣться — розгуркатися, розгуркотатися, розгрімотатися, розгріматися.
- Разгромленіе — плюндровини.
- Разгромлять, -мить — плюндрувати, сплюндрувати, переплюндрувати, руйнувати, зруйнувати, розруйнувати.
- Разгромъ — погромище, погром, плюндрація, плюндровини, пустошення, нищення.
- Разгружать, -вить — виладувати, -дувати, вивантажувати, -жити, виважувати, виважити, витеркиловувати, витеркилувати.

Разгруженный — виладований, вивантажений, розвантажений, виважений, витеркилований.

Разгрузка — виладовини, розвантаження, вивантаження.

Разгрузочный — виладовний.

Разгрузчикъ — виладовник, носій, носак.

Разгруститься — засумувати.

Разгрызать, - зть — розгризати, -зти.

Разгуливать — проходжуватися.

Разгуливаться — розвеселятися; (о погодѣ) розгоднюватися, випогоджуватися.

Разгуль — гульня, гульба.

Разгульный — завіякувагий, гулящий, гульливий.

Раздавание — роздавання, роздання.

Раздаватель, -ница — роздайко, роздавальник, -ця.

Раздавать, дать — роздавати; (въ долгъ) понавиряти, понавирити, розвирити.

Раздаваться, -даться (расширяться) — подаватися, -датися, ростягатися, -гтися; розступатися, -питися; (о звукѣ) лунати, задунати, розтинатися, розітнутися, розлягатися, -гтися, розкочуватися.

Раздавливатель, -вить — халастати, розхаластати, чавити, розчавити, розчавлювати, -чавушити, -чавчити, роздушувати, -шити; (разможить) розмізчити, -м'єскаати; (наѣхавъ) рострудити.

Раздаривать, -ривать — роздаровувати, -рувати, пороздаровувати, передарувати.

Раздатчикъ — видавник.

Раздача — видаванка, видавини, роздання.

Раздваивать, -двоить — роздвоювати, -двоїти; роздвічити.

Раздваиваться — двоїтися.

Раздвигать, раздвинуть — розсувати, -сунути; (кусты, напр.) прохиляти, прохилити; (толпу) ростовплювати, товпити.

Раздвижка — розсовини, розсування.

Раздвижной — розсовний, розсувний, розсувальний.

Раздвоение — роздвій; (рукоятки и т. п.) — роскіп; (дороги, рѣки) розвилки, росток, ростака.

Раздергать — шарпати, росшарпати, ростирхати.

Раздергивать, дернуть — розсувати, -сунути, розсмикувати, -смикати, -смикнути.

Раздирать, -драть — роздирати, -дерти, панахати, роспанахати, шматувати, росшматувати.

Раздобарыванье — балаканина, патякання, патяканка, патяканина, базікання, блягузкання.

Раздобары — балачки, теревені, патяки, блягузнява.

Раздобаривать — базікати, теревенити, блягузкати, патякати, барашкувати.

Раздобрить — удобрити.

Раздобриться — роздобритися.

Раздобрѣть — отягтися, поглядшаги.

Раздобывание — роздобуток.

Раздобывать, -быть — наздобувати, -бути, роздобувати, розідбати, роздобути, роскобіжкати.

Раздолье — предозвілля, предузвілля, привілля.

Раздольный — предозвільний, предузвільний, привільний.

Раздорный — которливий, звадливий.

Раздоръ — розрада, котора, звада, каламут, розбрат, nelaгода, незгода, заколот.

Раздосадовать — розгнівати.

Раздражать, -жить — дратувати, роздратувати, розражати, розразити, лютити, розлютити; ятрити, зятрити.

Раздражение, гнѣвъ — роздратування, фрас, пасія; (раны, нервовъ и пр.) ятрення, зятрення.

Раздраженный — дратований, фрасований, роздратований.

Раздражимость — уразливість.

Раздражительность — драгливість, дражливість.

- Раздражительный — дратливый, дражливый; (о скотѣ) дровокостий, дровичливый.
- Раздражиться (сильно) — роз'юшитися.
- Раздразнивать, -нить — дровичити, роздровичити.
- Раздробимый — хрупавий.
- Раздробительный — хрупальний, друзківний.
- Раздробление — хрупанка, хрупнява, хрупанина; (кости, камня) роцтрощення; (арифм.) перетворення.
- Раздроблять, -бить — хрупати, похрупати, друц(з)кати, подруц(з)кати, дрібнити, подрібнити.
- Раздувальный — (о мѣхѣ) ковальський.
- Раздувальщикъ ца — роздимач, -ка, роздмухач, -ка.
- Раздувать, -дуть — роздухувати, -хати, роздмухати, -дмухнути, роздимати, -дути.
- Раздумчивость — вагавість, вагальність, розгадкуватість.
- Раздумчивый — вагавий, вагальний, розгадко, розгадкуватий.
- Раздумывать (размышлять) — гадкувати, кметувати, мусувати, міркувати, мізкувати.
- Раздумывать, -думать — вагатися, незважатися, розгадувати, -дати; передумувати, -мати.
- Раздумье — роздум, гадкування, коверза.
- Раздурачиться — роздурітися.
- Раздутость — одутість, одутість.
- Раздушать, -шить — налахати, -хити.
- Раздѣваніе — роздягання, розбірання.
- Раздѣвать, -дѣть, -ся — роздягати, -гти, -ся; донага — роздягати гольцем; (верхн. платье) наддягатися, -гтися.
- Раздѣленіе — розділ, розлук, поділ.
- Раздѣлимость — подільність.
- Раздѣлимый — подільний, поділистий.
- Раздѣлитель, -ница — роздільник, -ница.
- Раздѣлительный — дільничий.
- Раздѣлка — обрахунок, расплата; (кирп. кладка между трубой и потолкомъ) окомина.
- Раздѣль — поділ, дуван.
- Раздѣловать, - лать — (печь, трубу) окоминовувати, -нувати; (подъ дубъ и пр.) розмальовувати, -лювати; -ся (кончить расчеты, дѣла), расплачуватися, -титися; (съ долгами) вив'язуватися, -затися з боргу; (угрожать) расправлятися, -витися.
- Раздѣльный — дільчий; (запись) дільчий акт.
- Раздѣлять, -дѣлить — ділити, розділяти, -ділити, паювати, пайкувати, дуванити, подуванити; (пару) распаровувати, -рувати; (на трое) троїти, потроїти; (на куски, напр., тушу) розбатовувати, тувати; (труды, горе, радости) поділяти, -лити, паювати; (кого съ кѣмъ) різнити, порізнити.
- Раздѣляться, -литься (о землѣ) — дуванитися, передуванитися; різнитися, зрізнитися.
- Разжалобиться — розжалкуватися, зжалитися.
- Разжалобивать, -бить — розжаляти, розжалити.
- Разжалованіе — здеградування.
- Разжаловать — здеградувати.
- Разжевать — ужамати, розжувати.
- Разжива — здобуток, здобиток, розжиток.
- Разживаться, -житься — спромогатися, спромогтися, підживати, -жити, піджитися, заможніти, позаможніти.
- Разжигать, -жечь — розпаляти, -лити; розпикати, -пекти.
- Разжидѣть — розрідитися.
- Разжижать, -дить — розріджувати, -дити, розводити, -вести.
- Разжиженіе — розрідіння, розрідження.
- Разжимать, -жать, -ся — ростуляти, -лити, -ся.
- Разжирѣть — розглядшати, розжиріти.
- Раззадоривать, -рить — піддратовувати, -тувати, під'южувати, -юдити, підбурювати, -рити.

- Раззнакомиться—розцуратися.
 Раззолотить—обзолотити, ви-
 золотити.
 Раззудиться—розсвербітися.
 Раззѣваться—ропозіхатися;
 розгавитися.
 Разикъ—разок, разочок.
 Разиня—ростяпака, шалава,
 розвора, розгамуза, розвір-
 няка, розвеза, ростелепа,
 роззява, гава.
 Разительный—разючий.
 Разить—вразити; бити, побивати;
 издавать запахъ-пашіти.
 Разлагать,-ложить—росклада-
 ти, класти; ся-струпішати,
 струпішити.
 Разладъ—розладдя, нелад,
 незгода, безладдя, безлад,
 незлагода.
 Разлакомившийся (чѣмъ)—по-
 нажений (на що), розпо-
 нажений, розласований.
 Разлакомить—розласити, рос-
 понадити, розласувати.
 Разлакомиться—ропонадити-
 ся, розласуватися, розла-
 ситися, розжируватися,
 усмакувати.
 Разламывать,-ломать--ламати,
 поламати.
 Разлягаться—розгавкатися.
 Разлеживаться,-жаться—ви-
 лежуватися, -жатися; роз-
 недужуватися,-жатися.
 Разлетаться,-тѣться—розліта-
 тися,-летітися, порозліта-
 тися; розпадатися,-пасти-
 ся, розскочитися.
 Разлетъ—розліт.
 Разлечься—розлягтися, рос-
 кластися, вивернутися, по-
 вивертатися.
 Разливаемый—розливний;
 -ная ложка-полоник, ополо-
 ник.
 Разливать,-лить—розливати,
 -лити, порозливати; ся-роз-
 ливатися, росшайнутися;
 (о рѣкѣ) повеніти, сповені-
 ти, сповенитися, росполо-
 нитися.
 Разливка—розливини.
 Разливной, разливающейся—
 розливчастий.
 Разливъ—затон, повінь, по-
 відь, залива, дунай, водо-
 пілля.
- Разлиневание—шпальтування,
 линювання.
 Разлиневать—шпальтувати,
 линювати.
 Разлинка—линѣба.
 Разлитіе—розлива.
 Различать,-чить—розрізняти,
 -знити, відзначати, чити.
 Различение—розрізнення, від-
 різнення.
 Различествовать—різнитися,
 розрізнятися.
 Различительный—відрізняль-
 ний.
 Различіе—різнація, різ(ж)-
 ниця.
 Различный, о—різний, уселя-
 кий, о, усякий, усяково.
 Разложение—росклад, роспад;
 гниття, струпішіння.
 Разломъ—злом, розлом.
 Разлопываться,-паться—ро-
 стріскуватися, -тріснутися.
 Разлука—ростання, розлука,
 рострявання.
 Различать,-чить—розлучати,
 -чити, різнити, порізнити,
 роз'єднати.
 Разлучение—розлучення, роз'є-
 днання.
 Разлучитель, ница—розлуч-
 ник,-ця.
 Разлучающий—розлучний.
 Разлзаться,-лѣзться—розла-
 зитися-лізтися, дертися,
 повертисся.
 Разлѣниваться,-лѣнитися--ле-
 дащити, розледащити, зледа-
 щити, линуватися, розліну-
 ватися, розлобурюватися.
 Разлѣнившийся—зледащилий.
 Разлѣпить—розліпити, налі-
 пити, порозліплювати, по-
 наліплювати.
 Разлюбить—роскохати, пере-
 кохати.
 Размазня—рідка каша; (о че-
 ловѣкѣ) тюхтій, плохтій, ма-
 куха, бамбула, мниха.
 Размазывать,-зать—розмазу-
 вати,-зати; квацяти, наква-
 цювати, базграти, набаз-
 грати.
 Размалывать,-молоть—розме-
 лювати,-молоти; на крупу-
 защеретувати.
 Розмаринъ, ст. Rosmarinus of-
 ficinalis—розмайрин.
 Размахивать,-хнуть—розмахи-
 вати,-хнути.

Размахъ — мах, помах, розмах; (сила движенія, удара) импег; съ размаху-шибнем.

Размачивать, -мочить — розмочувати, -чити.

Размашистый — розмашний, широкий, розгонистый.

Размежеваніе — межівка, розрізка, поділ, помір.

Размежевывать, жевать — міряти, одміряти.

Размежеваться — междуватися.

Размельчать, -чить — кришити, покришити, дрібнити, подрібнити.

Размерзать, -знуть — розгасати, розгаси, замерзати, -мерзнути.

Разметать, -мести — розмітати, -мести.

Разметный — роскидний.

Разметъ — роскид.

Разметывать, -метать — роскидати, -кидати, пороскидати.

Разминать, -мять — розминати, розімяти.

Размножать, -жить — плодити, наплодити, розводити, вести.

Размножаться, житься — плодиться, росплодиться, роскорениться.

Размноженіе — плодіння, плодиво.

Размозженіе — рострощення.

Размозжить — розмізчити, перемизчити, рострощити, розчавити.

Размокать, мокнуть — розмокати-мокнути, -мокати, по-розмокати.

Размолвиться — посваритися, ползятися, порізнитися, глек розбити.

Размолвка — ростирка, незгода, нелагода.

Размоль — мливо.

Размотка — розмотування.

Размочаливать, -лить — тіпати, терти.

Размочка — розмочування.

Размывать, -мыть — сукотати, посукотати, ламати, ломити, (рану) росполіскувати, -кати.

Размывь — сукотина, водорі.

Размыкать — розсмикати, роскидати; розігнати, роспу-

дити; - горе — розбити тугу, розважитися.

Размышленіе — роздума, розмисл, роздум, розгад, міркування, гадання.

Размышлять, -мыслить — гадкувати, погадкувати, розумувати, метикувати, міркувати, поміркувати, розміркувати, кемзувати, укемзувати, кметувати, зважити.

Размѣнивать, нять — розмінювати, -няти, розбивати, -бити.

Размѣнный — розмінний, замінний, здайний.

Размѣнь — мінба, розмін, вимін, промін.

Размѣриваніе — розмір.

Размѣривать, -мѣрять, -рить — розміряти, -міряти, виміряти, виміряти.

Размѣрь — розмір, вимір; розмір, міра.

Размѣска — розмішування.

Размѣтка — значіння.

Размѣчать, мѣтитъ — значити, назначити, позначити.

Размѣшивать, -мѣсить — місити, розмісити; растоптать (грязь) — розгрузити.

Размѣшивать, мѣшать — розмішувати, -мішати.

Размѣщать, -мѣститъ — роспоміщати, -стити, роскладати, -класти, розставляти, -ставити.

Размѣщеніе — роспоміщення, розстав, росклад.

Размягчать, -чить — м'якшити, пом'якшити, мнякшити, помнякшити, м'якчити, пом'якчити, мнякчити, помнякчити.

Размягченіе — м'якшіння, пом'якшіння.

Размякать, -кнутъ — розсякати, розсякнути, розмнякати, ум'якніти.

Размякшій — розсяклий, ум'яклий.

Разрашивать, -носить — розносювати, сити; обувъ-росходжувати, -дити.

Разнемогаться, мочься — рознедужуватися, росхоруватися.

Разнимать, -нять — роздїмати, -дїняти, розцпляти, -пити; (дерущихся) розбороняти, -нити.

Разнить—різнити.
 Разниться — різнитися, од-
 різнятися.
 Разница — різниця, ріжниця,
 різниця, одміна, одличка.
 Разновидность—одмінок.
 Разновидный — одмінковий,
 розмаїтий.
 Разновременный, о—неодноче-
 сний, ріж(з)ночасний.
 Разноглазый—різноокий; (ко-
 соглазый) зизоватий, зизо-
 окий.
 Разногласіе — (въ музыкѣ,
 пѣніи) різноголосиця, різ-
 нация; (въ мѣніяхъ) нез-
 года.
 Разногласный, о — різноголо-
 сий, о; суперечний, незгод-
 ний, о.
 Разноименный — різноймен-
 ний.
 Разнокалиберность — ріжно-
 мѣрність.
 Разномысленный, о — різно-
 думний, о.
 Разномысліе — різнодумство,
 різнодумність.
 Разнообразить—розмаїти.
 Разнообразіе — ріжноманіт-
 ність, розмаїтість.
 Разнообразный — розмаїтий,
 перемітний, ріжноманіт-
 ний, о.
 Разноперый—перистий.
 Разноплеменный — різнопле-
 менний.
 Разнополоый —неодностатний.
 Разнородный—різнородний.
 Разнорѣчивость — супереч-
 ність, суперечливість.
 Разнорѣчивый — суперечний,
 суперечливий.
 Разнорѣчить—суперечити.
 Разносить,-сти — розносити,
 розношати, розношувати,
 рознести; (въ щепки) паз-
 дерити; (въ куски) мотло-
 шити, помотлошити; (иму-
 щество въ пухъ и прахъ)
 розімчати добро; (распу-
 хать) набрякати,-кти, рос-
 пірати,-перти.
 Разноска —(пакетовъ) розно-
 сини; (обуви) розходка.
 Разносторонний—різнобічний.
 Разность — різність, різниця;
 ариф.—решта, ріжниця.
 Разноцвѣтный—красий, квіт-

частий, цвітчастий, різно-
 барвий.
 Разнохарактерный — ріжнома-
 нітний.
 Разночинець—полупанок.
 Разношерстный — перистий,
 строкатий.
 Разносчикъ,-ца — розносець,-
 носниця.
 Разноязычный — різномовний.
 Разнствовать—ріж(з)нитися.
 Разнуздать — роззумбенати,
 рознуздати.
 Разный—різний.
 Разнѣживать,-жить — роспе-
 шувати,-пестити.
 Разнюхивать — мишкувати,
 рознюхувати.
 Разнятіе (дерущихся)—розбо-
 рона.
 Разоблачать,-чить — роздяга-
 ти,-гти; виявляти, ви-
 явити.
 Разобщать,-щить — відокрем-
 лювати,-мити, відлучати,-
 чити, розлучати,-чити.
 Разовой — одноразовий.
 Разогорчатъ,-чить — засмуча-
 ти,-тити.
 Разогрѣваніе—розгрів.
 Разогрѣвать,-рѣть — розгрива-
 ти,-гріти.
 Разодѣвать,-дѣть — вистрою-
 вати,-іти, вичепурити.
 Разозлить,-ся-розгнівати, роз-
 лютувати, роззлоститися.
 Разолгаться—розбрехатися.
 Разопрѣвать,-прѣть — розім-
 лівати, розімліти; упрівати,
 упріти; бубнявити, розбуб-
 нявити.
 Разореніе — руйнівина, руй-
 нация, збуріння, знищен-
 ня, спустошення.
 Разоритель,-ница — руйнник,
 -ця, збоєць,-ниця, спусто-
 шник, ця.
 Разоружать,-жить — роззброю-
 вати,-юти.
 Разоруженіе—роззброєння.
 Разоръ—см. Разореніе.
 Разорять,-рить—збуряти, збу-
 рити, руйнувати, зруйну-
 вати, плюндрувати, сплюн-
 друвати, жакувати, пожа-
 кувати, пустошити, спус-
 тошити.
 Разоспаться—розіспатися.
 Разочарованіе—розчарування.

- Разочаровывать, -рывать — разочарувати, -рувати.
- Разработка — розроба, оброба, обробка, обробіток.
- Разрабатывать, -тать — розробляти, обробляти, -бити, випрацюувати, випрацювати.
- Разравнивать, -нять — вирівнювати, вирівняти.
- Разражаться — (гнѣвомъ) скипіти од гніву, розпалитися гнівом; (смѣхомъ) приснути, пирснути від сміху.
- Разрастаться, -растись — хопитися, розростатися, ростися, розкоренитися; (кустомъ) роскущитися; (роскошно) забуяти.
- Разревѣться-розревтисся; росплакатися, розголоситися.
- Разрисовать, -совать — розмальовувати, -лювати.
- Разродиться — обродитися, обродинитися.
- Разрубать, бить — розрубувати, -бати, розтинати, -тяти.
- Разрубка — розрубини.
- Разрубъ — розруб.
- Разругать — обляяти, зацабанити, вилаяти, розлаяти.
- Разрушать, -шить — збуряти, збурити, руйнувати, зруйнувати, нищити, знищити, рунтати, зрунтати.
- Разрушение — збурення, руйновина, руйнування, руйнація.
- Разрушитель, ница — руїник, -ця, руйновник, -ця, збуріник, -ця, руйнач, -ка.
- Разрушительный — руїницький, руйнацький, руйнувальний, руїнний.
- Разрывать, -рыть — роскопувати, -пати, пороскопувати.
- Разрывать, -рвать — розривати, розірвати, дерти, роздерти; шарпати, розшарпати, шматувати, пошматувати, панахати, роспанахати; (на части животное) шабатувати, ростелесувати.
- Разрывной — вибухний.
- Разрывчатый — вибуховий; уривчастий.
- Разрывъ — розрив, розривини; (на тѣлѣ, тѣла) розтелесина; (мира) розмир; (дружбы) розбрат; (ссора) розвід, звада.
- Разрывъ-трава, раст. Saxifraga aizoon-кучерявецъ.
- Разрыдаться — заплакати ревно, заголосити.
- Разрыхление — підпушіння.
- Разрыхлѣть — слухніти.
- Разрыхлять, -лить (землю) — підпушати, підпушити землю.
- Разрѣжать, -рѣдить — обріджати, -дити.
- Разрѣженіе — обрїда, обрїдини.
- Разрѣзвиться-роспустуватися.
- Разрѣзка — розрїзини, розрїзування, крайння.
- Разрѣзной — розрїзний; (рукава) вильоти.
- Разрѣзь — прорїз, перекрїй, роспїрка; въ одеждѣ-кочерга, шїрінька.
- Разрѣзывание — крайння.
- Разрѣзывать, -рѣзать — розрїзувати, -рїзати, краяти, роскैयाти, розтинати, -тяти; (на куски) розбатовувати, -тувати.
- Разрѣшать, -шить — дозволяти, дозволити; (вопросъ) розвивувати, -зати справу; (загадку) розгадати загадку; (отъ запрещенія) касувати, скасувати заборону; - (ся отъ бремени) злягати, злягти, злегчитися, обродитися, обродинитися, розродитися.
- Разрѣшеніе — дозвіл; (вопроса, задачи) розв'язання; (грѣховъ) розгрїшіння; (отъ бремени) злоги, пологи.
- Разрѣшимый — розв'язний.
- Разрѣшительный — дозволений; відпустний.
- Разрѣшиться — розрѣшиться.
- Разрядка, типогр. — відступці.
- Разрядникъ, физич. — роспрудник; (вынимающій зарядъ) вибїйник.
- Разрядъ — відділок, категорія; ранг.
- Разряжать, -дить — (разодѣтъ нарядно) вистроювати, -їти; (физ.) роспрудовувати, -дувати; (оружіе) вибивати, -бити.
- Разряженіе — (физ.) роспрудування; (оружія) вибивання.
- Разсада — росада.

Разсадникъ — (парникъ) теп-
лиця; (питомникъ) садібня,
шкілка.

Разсаживать, дить — розсад-
жувати, - дити.

Разсвирѣпѣть — роздждохатися
злюпатися, розлютуватися,
озвіритися.

Разсвѣтаніе — світання.

Разсвѣтатъ, - сть — св тати, сві-
нутися, свінути, розвид-
нюватися, - нїтися, на світ
благословлятися, - витися,
узоряти, узоріти, заутеріти.

Разсвѣтъ — досвіт, світанок,
світання, засвіт, досвіток.

Разселеніе — осадження.

Разселять, - лить — осаджати,
- дити.

Разсердить, - ся — нагніватися,
завирити, - ся, загнівати, - ся,
розмагорити, - ся, насвари-
ти, - ся.

Разсиджуваться, - дѣться — за-
сиджуватися, - сидітися, ви-
сиджуватися.

Разсказчикъ, - ца — повідач, - ка,
оповідач, - ка.

Разсказъ — оповідання, оповід-
ка, оповідь, оповіданка, при-
повість, повістка.

Разсказывать, - зать — (о)упові-
дати, (о)уповісти, розпо-
відати, - вісти; (брєдні), те-
ревенити, банелюки пле-
стя.

Разскакиваться (разбрасы-
ваться) — роспирскуватися.

Разслабленіе — слутання, ос-
лаба.

Разслабленный — слутий, слу-
таий.

Разслаблять, - битъ — розмага-
ти, - могти, слутати, послу-
тати.

Разслабнуть — підупасти на
силах.

Разславливать, - вить — розго-
лошати, - сити, роздзвонити.

Разслышать — дочути.

Разслѣдованіе — розслід, роз-
відини, розвідка.

Разслѣдователь — розслідник,
розвідач.

Разслѣдовать — розслідувати,
- дити, розвідувати, - дати.

Разсматриваніе — розглядини,
розгляд

Разсматривать, - рѣть — розгля-
дати, - глянути що, роздив

лятися, - витися на що; при-
глядываться — прягти на
кого, на що.

Разсмотрѣніе — розгляд.

Разсмѣшить — розсмішити.

Разсмѣяться — розсміятися.

Разснуровать — розшнурува-
ти; (обувь) росповолочити.

Разсобачиться — розопсіти.

Разсовывать, - совать, - сунуть —
розсувати, - сунути; роспи-
хати, розіпхнути; роздава-
ти, - дати, пороздавати.

Разсовѣтывать — відраджува-
ти, радити.

Разсоль — росіл; (очень силь-
ный) роп; (для соленья
рыбы) тузлук.

Разсольникъ — квасок.

Разсольный — росільний, ро-
пляний.

Розсопѣться — розсоптіся.

Разсоривать, - рить — сварити,
розсварити, посварити.

Разсортировывать, - ровать —
сортувати, посортувати, ху-
хряти, похухряти, гатун-
кувати, погатункувати.

Разсоха — чєпіга (у сохи).

Разсошистый — розхильчастий,
вилкуватий, розсохуватий,
розсохатий.

Разспесивиться — роспринди-
тися.

Разспрашиваніе — роспитуван-
ня, перепитування, опиту-
вання.

Разспрашивать, - сить — пере-
питувати, перепитати, рос-
питувати, - тати, опитувати,
- тати.

Разспросъ — роспиток, пере-
пит, роспитування.

Разсрочивать, - чить — роскла-
дати, класти на рати.

Разсрочка — росклад на рати.

Разставаніе — розлука, розлу-
чання.

Разставаться, - статься — роз-
лучатися, читися, розстря-
вати, - ряти.

Разставляютъ, - вить — розста-
новляти, - вити, порозста-
новляти; (руки) роскрісли-
ти, (ноги) росхавити, рос-
карячити; (тѣсн. одежду)
ширити, поширити.

Разстановка — розстановка;
(между предметами) пере-

- діл, перемежок, посередок;
(во времени) перестанок,
припинка.
- Разстегивать, -гнуть — розсті-
бати, -бнути, розшпінкову-
вати, -кувати, -ся.
- Разстилатъ, разостлатъ —
розстеляти, простеляти, -
лити.
- Разстилка — розстелини.
- Разстояніе — просторінь, від-
леглість, приближність,
відстань, віддаль.
- Разстояніемъ — завдальшки,
завдалеки.
- Разстрига — рострига.
- Разстриженіе — рострижини.
- Разстроивать, -ить — розладно-
увати, -нувати, розлажу-
вати, -ладити, знеладову-
вати, -дувати; засмучува-
ти, -тити.
- Разстройство — нелад, неладо-
вини, знеладдя, розстрій;
желудка — нестравність.
- Разстрѣлять — (пули) пострі-
ляти; (кого) розстріляти.
- Разступаться, -питься — роз-
ступатися, -питися.
- Разсудительность — розсуда,
розсудливість, поміркуван-
ня, розборливість, розваж-
ність, розсудність.
- Разсудительный, о — розваж-
ний, розсудливий, розсуд-
ний, розборливий, помір-
кований, о.
- Разсудокъ — глузд.
- Разсуживать, -судить — розбі-
рати, -зібрати.
- Разсуждать, -дять — міркува-
ти, обміркувати, помірку-
вати, метикувати, умети-
кувати, рахтувати, урахту-
вати, розумувати, мізкува-
ти, обміркуватися.
- Разсужденіе — розумування,
метикування, міркування;
розправа.
- Разсучивать, -чить — розсуку-
вати, -кати, порозсукувати,
роскручувати, -крутити, по-
роскручувати.
- Разсчитливо — рахубно, ошад-
но.
- Разсчитливость — рахубність,
ошадність; мелочная — лічо-
крупство.
- Разсчитливый — рахубний,
ошадний; въ мелочахъ че-
ловѣкъ — лічокруп, лічо-
крупка.
- Разсчетъ — порахунок, раху-
ба, розрахунок, сквіту-
вання, квит.
- Разсчитывать, -тать — рахува-
ти, зрахувати, лічити, об-
лічити.
- Разсыланіе — розсилання.
- Разсылать, разослать — розси-
лати, розіслати, порозси-
лати.
- Разсылка — розсилання.
- Разсылный — яриза; судеб-
ный — возний.
- Разсыпать, -сыпать — розсипа-
ти, -сипати, порозсипати;
розтрушувати, -трусити.
- Разсыпаться — розсипатися;
разлетѣться — розшайну-
тися; (трелями, о соловѣ) —
тьохкати, затерчати.
- Разсыпной — розсипний.
- Разсыпчастый — сипкий.
- Разсыпчивый — кр. хкий, рос-
терливий.
- Разсыхаться, -сохнуть — роз-
сихатися, -сохтисся, пороз-
сихатися.
- Разсѣваніе — розсів.
- Разсѣвателъ, -ница — розсі-
вач, -ка.
- Разсѣвать, -сѣять — розсѣвати, -
сіяти; розголошати, -сити;
розганяти, -гонити, розіг-
нати, порозганяти.
- Разсѣдаться, -сѣсться — роспа-
датися, -пастися.
- Разсѣдывать, -лать — роскуль-
бачувати, -бачити.
- Разсѣкать, -сѣчь — панахати,
роспанахати, розтинати,
перетинати, -тяти, роскраю-
вати, -краяти, рѣзчесати.
- Разсѣлина — шкалубина, шка-
рубина, шарлубина, шка-
люба, шкалюбина, роско-
лина, распалина, распали-
на, шкалюбовина, шкалѣба,
бороло.
- Разсѣсться — розсістися.
- Разсѣяніе — розсипання, рос-
порошення; свѣта — роз-
щіплення; неприятеля — роз-
гон.
- Разсѣянный — неуважний, роз-
заякуватий, розсолохува-
тий.

Разсѣяться — розсипатися, розпорошитися, розточитися; розважитися.
 Разубрать—вистроїти, причепурити.
 Разубѣждать,-дять — розсвідчати,-чити.
 Разубѣженіе — розсвідчення.
 Разувать,-зуть — роззувати,-зути, пороззувати.
 Разувѣреніе—зневірини.
 Разувѣрять,-рять — зневіряти, рити.
 Разузнавать,-знать — роззнавати, розізнати, довідуватися,-датися про що, розвідувати,-відати.
 Разукрашать,-сить — оздоблювати,-бити.
 Разумникъ,-ца — розумний,-на.
 Разумничать—мудрелити.
 Разумный, о — розумний, о.
 Разумъ—розум.
 Разумѣется — авжеж, певне; пусть такъ-іносе, інось.
 Разумѣніе—розуміння.
 Разумѣть—розуміти, тямити.
 Разутюживать,-жить — прасувати, випрасувати.
 Разучивать,-учить — виучувати, вивчити, навчати,-чити.
 Разъ — раз.
 Разъ—раз, одного разу, якось, колись.
 Разъединеніе — розрізнення, роз'єднання.
 Разъединять,-нить — розрізняти,-нити, роз'єднуювати,-нати; (пару чого или кого) — розпаровувати,-рувати.
 Разъемистый—п'янкый.
 Разъемный—рознятний.
 Разъемъ—рознятнини.
 Разъѣдать,-ѣсть — роз'їдати,-їсти.
 Разъѣздиться — роз'їздитися.
 Разъѣдной—роз'їздний.
 Разъѣздъ—розминка, роз'їзд; бекет.
 Разъѣзжать—роз'їжжати.
 Разъѣжаться,-ѣхаться—роз'їздитися, їхатися, пороз'їздитися; розминатися,-вутися, обминатися,-нутися.
 Разъѣживать,-ѣздить — торувати, уторувати.
 Разъяреніе — залютування, охиженія.
 Разъярить—озвірити, роз'юшити.

Разъярится — охижити, залютуватися.
 Разъясненіе—з'ясування, вияснення.
 Разъясняют,-нить — з'ясовувати,-сувати, вияснити, вияснити, тлумачити, ростлумачити.
 Разыграться — розгулятися, розпустуватися.
 Разыгрывать, грать — розгравати, розіграти; відгравати, відіграти.
 Разысканіе—пошуки, розшуки; розвідка, розслід.
 Разыскатель,-ница — шукач,-ка; дослідник,-ця.
 Разыскивать,-скать — шукатися, розшукувати, відшукувати, пошукувати, вишукувати,-кати.
 Разыскной—розшуковий.
 Разъвать,-нуть (ротъ) — зікати, зіхнути, роззявляти,-зявити, пороззявляти.
 Рай—рай.
 Районъ — округа, окружність.
 Райдереве, раст. *Populus balsamifera*—золота верба.
 Райская птица — райська пташка.
 Райский—райський.
 Рака—домовина.
 Ракета—жабка.
 Ракита—рокита.
 Ракитникъ, раст. *Salix repens* — ницелоз; луговой, *Cytisus austriacus*—зіногать; *C. biflorus*—рокитник.
 Раковидный—ракуватий.
 Раковина—черепашка, скойка, мушля: (въ домѣ) жолобок; (ушная) вушниця; (ветер) роговина.
 Раковинный—скойковий, мушльовий, черепашковий.
 Раковистый—скойкуватий, мушльоватий.
 Раковый — раковий, рачачий, рацький, рачий, рачиний.
 Раковыя шейки, раст. *Polygonum bistorta*—криве зілля, левурда.
 Ракообразныя (животныя) — шкаралупники.
 Ракушка—скойка.
 Ракъ—рак; рѣчної, сѣрай — кістяк.
 Рама—люльки, кровати—биль.

- це; механ.—кросно; оконная—рямено; бороны — покліть, бильце; ряма.
- Рамочный—рямковий.
- Рана—ураза, пораза, близна; (рубленая)—поруб.
- Раненіе—уразіння, поразіння.
- Раненый—ранний.
- Раненько — раненько, рано вранці, ранісінько.
- Ранехонько — ранесенько, ранісінько.
- Ранець — таністра, цаністра, тобівка, бесаг.
- Ранить, поранить — уражати, уразити, поражати, зити.
- Ранка—уразка, поразка.
- Ранний—ранній; завчасний: до зари бывающій — дозірній; раннимъ утромъ — рано вранці.
- Рано—рано, ранком, порано; завчасу, загодя.
- Рановато—раненько, порано.
- Ранункуль, раст. *Ranunculus* — козелець.
- Ранунцель, раст. *Oenothera biennis*—дівина. люлочник.
- Раньше—раніш, уперед, пер-во, перше, передніше, передом, поперед, з гори, давніш.
- Рапортовать—доповідати.
- Рапортъ—доповідь.
- Рапотникъ, раст. *Oenothera biennis*—люлочник, дівина.
- Рапсъ, раст. *Brassica Napusoleifera biennis*—саиріпа, суріпиця; *B. Rora campestris*—ріпак, рипій, гірчиця лубенська.
- Рапункуль, раст. *Sampanula Ranunculus*—чобітки малі.
- Раскаиваться, каяться—каятися, покаятися.
- Раскаливать, лить — распікати, пекти, розгартувувати, тувати.
- Раскалывать, кролоть — щакати, кнути, шамбити, ушамбити, скіпати, розколювати, лоти. переколювати, лоти; съ мѣста развѣтвленія дерева — розчахнути; о посудѣ—рохряпати.
- Раскапризничаться — розбришкаться, розкомезитися, розприндитися, розвередуватися, розгедзькатися, ро-сковерзуватися.
- Раскапывать, копать — розкопувати, пати, пороскопувати.
- Раскаркаться—роскракаться.
- Раскармливать, кормить—розгодовувати, дувати; відпасати, пасті.
- Раскаряка—чепіра, розчепіра.
- Раскарячивать, ся — чепірити, розчепірити, чепарити, ся.
- Раскатистый — розкотистий; (смѣхъ)—заливний.
- Раскаты — скобзанка; похилість.
- Раскатывать, катать, тить — розкочувати, котити; розгортати, горнути; качати, маглювати (бѣлье); (тѣсто) качати, викачати.
- Раскачивать, качать — розахати, вихати; розхитувати, тати, розколихувати, хати.
- Раскашляться—роскашлятися.
- Раскаявшийся—каяний.
- Раскаяніе — каяння; каяття, скруха.
- Расквасить—розчвакати.
- Раскидистый, о — тирхатий, ополістий, розлогий, о.
- Раскидной—відкидний.
- Раскидывать, кидать — роскидати, кидати, пороскидати.
- Раскидывать, кинуть—напинати, п'ясти; ся (о деревьяхъ) роспукуватися, пукнутися.
- Раскисать, снуть — роскисати, кисти, пороскисати; (о людяхъ) розминдитися, розбамбулитися, роскапуститися.
- Раскладка — росклад, росполог.
- Раскладывать, класть, ложить — роскладати, класти, пороскладати; (вещи) ташувати, росташовувати, шувати; (подати, налоги) оподатковувати, кувати; (книгу) розгортати, рнути; (огонь) роспалювати, лити.
- Раскланиваться, няться — уклонятися, нитися; прощатися, попрощатися.
- Расклепывать, пать — рознютовувати, тувати.
- Расклинить, ся — росплішувати, ся.
- Расковывать, ковать — росковувати, кувати.
- Расковырять—роскорпати, роз-

- ворсати, росколупати, роздовбати, роздлубати.
- Расколачивать, - колотить — розбивати, - бити, росхекувати, -хекати.
- Расколебать — росколивати, росколихати, росколисати.
- Расколка — росколини.
- Расколотый — хряпуватий, росхряпаный.
- Расколь (дерева вдоль) — розчах, роскіп, розщеп; (отступленіе отъ ученія и правилъ церкви) схизма.
- Расколыхать — росколисати.
- Раскольникъ, -ца — схизмат, -ка.
- Раскольническій — схизматичькій.
- Раскопка — роскопи, роскопини.
- Раскоробить — покорчити, пожелобити, попачити.
- Раскошелиться — роскопотитися.
- Раскрадывать, -красть — роскрадати, -красти, пороскрадати.
- Раскраивать, -кроить — краяти, покраяти; розбивати, бити.
- Раскрасавица — красуня.
- Раскраска — кольорування, барвування.
- Раскраснѣвшійся — розчервонѣлий.
- Раскраснѣться — розчервонітисся, зачервонітисся, зашаритисся.
- Раскрашивать, -сить — фарбувати, росфарбовувати, -бувати; кольорувати, барвувати.
- Раскричатся — розлящатисся, роззикатисся, роспорощатисся, розгріматисся, розрепетуватисся, розлементуватисся, розгаласуватисся; (о воронахъ) роскрукатисся; (о гусяхъ) розгерготатисся; (о курахъ) розсокотатисся, роскудкудакатисся.
- Раскрывавить — роз'юшити.
- Раскрошить — покришити, понакришити.
- Раскручивать, -крутить — роскручувати, -крутити, розскувати, -кати, роспрядувати, -дувати; розв'язувати, -зати, розмотузувати, -тузити.
- Раскручиниться — засумувати, зажуритисся.
- Раскрывать, -крыть — (дверь) розчиняти, -нити; (книгу) розгортати, -рнути; (глаза) росплющувати, -щити, росмружити, (ротъ) розтуляти, -лити; виявляти, виявити.
- Раскудахтаться — роскудкудакатисся.
- Раскумиться — роскуматисся.
- Раскупать, -пить — роскуповувати, -пити, пороскуповувати.
- Раскусывать, -сать, -сить — роскусювати, -сити, пороскусювати, розгризати, -зти.
- Раскутывать, -тать — розмотувати, -тати, розтушковувати, -кувати.
- Распадаться, -пасться — роспадатисся, -пасться, пороспадатисся; розвалюватисся, -литисся, розсідатисся, -сістисся.
- Распаденіе — роспад.
- Распайка — відлютовання.
- Распалзываться, - ползтисся — розлазитисся, -лізтисся.
- Распарить — роспарити.
- Распарывать, -пороть — роспорювати, -пороти.
- Распауживать — лихтувати.
- Распахнуть (широко) — розшугакати.
- Распашенка — роспашка.
- Распашка — оранка.
- Распашной — розіпнутий.
- Распеканція — вимова, догана, картавина.
- Распекать, -печь — роспарювати, -парити; картати, цирклювати.
- Распеленывать, -нать — росповивати, вити.
- Распечатывать, -тать — (бутылку) відкорковувати, -кувати; (письмо) розліплювати, -пити; (что либо бывш. подъ запрещеніемъ) роспечатувати -тати.
- Распивать, -пить — поливати, -пити.
- Распивочный — чарковий, кухльовий.
- Распиливать — роспилювати; (на доски) — трачувати.
- Распиловка — пилянка, пиляня.
- Распинать, -пять, -пнуть — кри

жувати, укрижувати, роспинати; розіп'ясти, розіпнути.

Распирать, -переть — роспирати, -перти.

Расписание—роспис: движенія поѣздовъ, пароходовъ—роспис валкового, пароплавного руху.

Расписанный—мальований.

Расписаться—росписатися.

Расписка—квит.

Расписочный—квитовий.

Расписывать, -сать — росписувати, -сати, поросписувати; розмальовувати, -лювати.

Расплавка—стоплини, натопня, натоплини.

Расплавленная (вещества) — тбпленина.

Расплавливать, -плавить — на-топлювати, натопити, стопляти, -пити.

Расплавляться (о свѣчѣ напр.), — топитися.

Распляживать, -дить — заплоджувати, заплодити.

Расплакаться — росплакатися.

Распластать—росплатати.

Распластка—росплатання.

Расплата—росплат, расплата.

Расплачиваться, -титься — квитуватися, поквитуватися, виплачуватися, виплатитися, (быть въ расчетѣ)—буни платним.

Расплескивать, -скать — хлюпати, росхлюпати, плюскати, росплюскати, поросхлюпувати, поросплюскувати.

Расплетать, -плесть — росплітати, -плести, поросплітати.

Расплодъ—заплід, росплодок, розвїд.

Распложать, -дить — плодити, росплодити, розводити, розвести.

Расплываться, -плыться — роспливатися, -плистися; розтікати, -тектися.

Расплывчивость — плинність; росплива.

Расплывчивый—плинний; роспливний.

Расплющивать, -щить (конель ч.-л.) заліскувати, запліскати, розчавлювати, -вити, -вчити, -вушити, розляпкати, розмякушити.

Расплясаться—ростанцюватися.

Распогодиться—розгодинитися, на годині стати.

Распознавание—познаття.

Распознавать, -знать — роспізнавати, -знати.

Располагать, -ложить—роскладати, -класти, пороскладати; уряжати, урядити, порядкувати, упорядкувати, лаштувати, улаштувати; розміщати, -містити, росташоновувати, -шувати; покладати, -класти собі, брати, позяти замір; (склонять) привертати, -вернути.

Располагаться — ташуватися, таборитися, роскошиться, роскладатися; лаштуватися, лагодитися.

Расположение—(дома, комнать) росполог; (по алфавиту) росполог, роспорядок; (къ кому) прихильність, прихилля; (къ чему) схильність, похіп; духа—настрій; духа дурное—маркота; грустное—смугість.

Распорка (для удерж. двухъ предметовъ раздѣльно) — роспинка; (прорѣха) роспірка.

Распорядитель, -ница — роспорядник, -ница; кредита—видатковець.

Распорядительность — роспорядливість, роспорядність.

Распорядительный—роспорядливий, роспорядний.

Распорядокъ—лад.

Распоряжаться, -диться—(править, управлять) заряджувати, орудувати, старшинувати, порядкувати; (принимать мѣры) вживати заходів; (отдавать распоряженія) наказувати, -зати, давати, дати росказ: (командовать кѣмъ) замишляти ким.

Распоряжение—(приказъ) наказ; (управленіе) орудування; быть въ чемъ распоряженіи—бути, стояти кому до росказу.

Распотѣвшій—спітнїлий,

Распотѣть—спітнїти.

Распотѣшить — росмішити, розвеселити.

Распоясаніе—росперізування.
 Распоясывать,-сать — росперізувати,-перезати, поросперізувати.
 Расправа—суд; кара.
 Расправленіе — випростування; сплянтування; росплутання; розгладіння.
 Расправляют,-вить — випростувати,-тати; сплянтувати,-тувати; росплутувати,-тати; розглажувати,-дити.
 Распрашиваніе—роспити, роспитки, роспитування.
 Распрашивать,-просить — роспитувати, обпитувати, перепитувати, допитувати, випитувати,-тати.
 Распредѣленіе—поділ, росподіл, сект, токмина, росклад, росполог.
 Распредѣлитель,-ница — росподільник-ця, сектівник-ця, подільник,-ця, токмівник,-ця.
 Распредѣлительный,—подільний, росподільний, сектівний, токмівний.
 Распредѣляют,-лить — росподіляти,-лити, сектувати, посектувати, токмити, утокмити, поділяти,-лити, паювати, роспаювати.
 Распробовать, найти по вкусу — засмакувати, роскуштувати.
 Распродавать,-дать — спродувати, поспродувати, випродувати, випродати.
 Распродажа — спродаж, роспродаж.
 Распростирать,-тереть,-ся — роспросторювати,-торити, простягати,-гти,-ся.
 Распространеніе — росповсюдження, росповсюдження, росповсюдини, роспросторення, ширіння.
 Распространенность—повсюдність.
 Распространитель,-ница — росповсюдник,-ця, роспросторник,-ця.
 Распространяемый — росповсюджуваний.
 Распространять,-нить — ширити, поширити, росповсюджувати,-дити, роспов-

сюднювати.—нити, роспросторювати,-торити.
 Распространяться — ширитися, росповсюджуватися; (о звукѣ) розлягатися, розтинатися; (о чемъ) розводиться.
 Распросъ—роспит, роспитки.
 Распростаться,-проститься — попрощатися.
 Распрыгаться—росплигатися, розстрибатися, розскакатися.
 Распря — суперека, перечка, суперечка, нелагода, звада, свара.
 Распрягать,-пречь — випрягати, випрягти, роспрягати,-гти.
 Распрямленіе—випростка, випростини.
 Распрямляют,-मितь — випростувати, випростати.
 Распугивать,-гать,-гнуть — росполохувати,-лохати.
 Распускать,-пустить — (освободять,-дять) увільняти,-нити; (разбаловать) розбещувати,-стити; (знамя, флагъ) розмаювати,-маяти.
 Распутица, — роскаль, росквась, розтань, непуть, бездоріжжя.
 Распутникъ,-ца — бахур, ка, паплюжник,-ця.
 Распутный — паплюжий, бахурний, роспустний.
 Распутство—роспуста.
 Распутствовать — см. распутничать
 Распутывать,-тать — роспутлювати,-лити, росплутувати,-тати, розборсувати,-сати.
 Распутье — розстань, розстаньки; перехрестк, середохрестя, роздорож, роздоріжжя, розвилки.
 Распухать,-хнуть—пухти, роспухти, пороспухати.
 Распучивать,-чить — надимати,-дути, роспірати,-перти.
 Распушать,-шить — пухнити, роспухнити.
 Распущенность — роспустність; розбещеність.
 Распущенный — роспустний; розбещений.
 Распѣвать,—виспівувати.
 Распѣвъ—виспів.

Распѣрушиться—Расточать.

Распѣтушиться — роскокошиться, росприндиться.
 Распѣться — розспіватися.
 Распяливать, -лить — чепарити, росчепарити, роспина-ти, розіп'ясти, розтягува-ти, гти.
 Распятіе — роспинання; рос-пятіе.
 Растабаривать, болтать — роз-дебендювати.
 Расталкивать, - толкать, -кнуть — роспихати, розіп-хнути, пороспихати, роз-штоухувати, хнути, пороз-штоухувати.
 Растапливать, пить — підпа-лювати, підпалити, роспа-ливати, -лити; (металль и пр.) розтопяти, -пити.
 Растаптывать, -топтать — роз-топтувати, -топтати.
 Растаскивать, - кать, -щить — розтягати, - гти, порозтя-гати.
 Растачивать, -точить — росто-чувати, -чити.
 Растаявшій — талий.
 Растаять — розтанути, розто-пигся, стопитися.
 Раствореніе — розчинення.
 Растворимость — розчинність, роспускальність.
 Растворимый — розчинний, роспускальний.
 Растворитель — розчинник, роспускальник.
 Растворъ — розчина.
 Растворять, -рить — (отворять) розчиняти, -нити, порозчи-няти; (размѣшивать жид-костью) розчиняти, -нити, роспускати, -пустити.
 Растекаться, -течься — розтіка-тися, - тектисся, порозтіка-тися.
 Растеніе — рослина, ростина; лѣкарственное — зілля; ого-родное — городина; садовое — садовина; (ядовитое) — труй-зілля.
 Растеніеводство — рослинар-ство.
 Растеребить — розшарпати, розсмикати, ростаргати.
 Растерзать — пометати, роз-дerti, розшматувати.
 Растеривать, -рять — розгублю-вати, -бити, порозгублювати.
 Растерявшись — знестямки.

Растерянность — нестям, не-стяма, нестямка, збентеже-ність.
 Растерянный — нестямний, збентежений.
 Растеряться — знестямитися, сторопитися, збентежити-ся, обараніти.
 Растеряха — розгамуза, роз-губа.
 Растить — ростити, виростати, зро-стати, вишчати, більшати.
 Растирать, -тереть — розтира-ти, -терти.
 Растительность — рость, рос-линність, ростинність.
 Растительный — рослиний, ростинний.
 Растить — ростити; годувати, плекати, воспитувати.
 Раствитель, -ница — гвалтов-ник, -ця.
 Раствивать, -тлить — гвалту-вати, згвалтувати.
 Раствлѣніе — згвалтування.
 Растволковывать, -вать — тлума-чити, витлумачити, ро-ствлумачувати, -мачити.
 Растволочь — розтовкти.
 Растволстѣть — отягтисся, зог-рядніти, погладшати.
 Раствопка — распал, підпал.
 Раствопыривать, -рить — розте-пірчувати, -чити, розчепи-рювати, -рити.
 Раствопыря — чепіра, розчепіра; нечоса, кудлань, патлань.
 Растворгать, -гнуть — зривати, зірвати, розривати, розір-вати.
 Растворженіе — зірвання; брака-розбрання.
 Раствормозить — відгальмувати.
 Раствормошенный — тирхатий.
 Раствормошить — розворушити.
 Растворопный — моторний, жва-вий, меткий.
 Раствосковаться — засмутитися, зажуритися.
 Расточать, -чить — мантачити, промантачити, циндрити, проциндрити, тринькати, протринькати, шиндрити, прошиндрити, шахувати, прошахувати, гайнувати, прогайнувати, марнотрави-ти, промарнотравити, мар-нувати, змарнувати, хвіяти, розхвіяти, переводити, по-переводити.

Расточение — перевід, марнування.

Расточенный — росточений.

Расточитель, -ница — роскошнич, тринькало, марнотрав марнотравник, марнотравець, циндря, розхвйник, -ця.

Расточительность — марнотравність, марнотратність, тринкання.

Расточительный — марнотравний, марнотратний.

Растравливать, -влять, -вить — ятрить, заятрить, розвереджувати, -дити, роз'ятрювати, -рити, розражати, разити, троюдити, потроюдити.

Растранжирить — розтринькати.

Растрата — марнотрата.

Растратить — змарнотратити, споневірити, прогайнувати, змарнувати, перемахлярити.

Растребушить — розтельбушити.

Растревожить — стурбувати, занепокоїти; рану — роз'ятрити.

Растрезвонить — роздзвонити, розголосити розславити.

Растрепанная — кудлань, патлань, страпач, страпатий.

Растрепанный — страпатий.

Растрепаться — распатлатися, роскудлатися, роскучматися.

Растрепливать, -пать — кудлати, роскудлати, кудовчити, роскудовчити, патлати, распатлати, кошлати, роскошлати, зачухрувати, -рати.

Растрескавшийся — шадровий, паздеристий.

Растрескивание — тріскання, репання.

Растрескиваться, -каться — репатися, порепатися, щілитися, пощілитися, лускаться, полускаться.

Растрогать — (герерыть) розворушити; (рану) роз'ятрити; (взволновать) зрушити, зворушити.

Растрогаться — зворушитися, схвилюватися.

Растрогъ, раст. *Phyteuma*, видъ *ogvisulage* — волове око.

Раструбъ — відшир.

РаSTRUШивать, -сить — розтрушувати, -сити, распорошувати, -шити.

Растучнѣть — отягтися, зогрядніти.

Растушевывать, -шевать — шатувати, розшатувати, тіхнити, розтіхнити.

Растявкаться — роздзявкатися.

Растягивать, -тянуть — розтягати, -гти, порозтягати.

Растяжение — розтяг.

Растяжка — розтягання.

Растяжимость — розтяжність, розтягливість.

Растяжимый — розтяжний, розтягливий.

Растянутость — розтягненість.

Растянутый — розтягнений.

Растянуться (упасть) — расплататися.

Расфилософствоваться — розмудруватися.

Расфрантиться — вистроїтися, причепуритися.

Расфуфыриться — набундючитися.

Расфыркаться — распирскатися.

Расхаживать — походжати.

Расхваливание — захвалювання.

Расхваливать, -лить — захвалювати, -лити, вихваляти, -лити.

Расхвастьваться — вихвалятися.

Расхватать — розхапати; разграбить — розжакувати.

Расхвораться — розхоруватися, рознедужатися.

Расхититель, -ница — грабіжник, -ця, жаковець, -ница.

Расхищать, -хитить — жакувати, пожакувати, рабувати, зрабувати, роскрадати, -красти.

Расхищение — жак, жакування, зрабування, роскрад.

Расхлебывать, -бать — сьорбати, висьорбати, хлептати, вихлептати.

Расхлябываться, -баться — розхитуватися, -хитатися, порохитуватися.

Расхныкаться — роскузьомитися, роспхикатися.

Расходиться, разойтись — (врознь, въ равн. стороны)

розходитися, розійтися, по
росходитися; (поссоритися)
розцуратися, роспекатися,
вратитися, зретитися; (во
мнѣніяхъ) різнитися, по-
різнитися; (пройти по разн.
дорогамъ) розминатися, -ну-
тися, (расщелиться) розси-
хатися, -сохнутися, пороз-
сихатися; (распалиться гнѣ-
вомъ) розбайоритися, роз-
лютуватися.

Расходный—видатковий.

Расходование — видаткування,
тратнина, тратнеча.

Расходовать — видаткувати,
тратити.

Расходоваться, израсходо-
ваться — зіходити, зійти,
видаткуватися.

Расходчивый (о товарѣ)-спро-
датний.

Расходчикъ—видатковець.

Расходъ — видаток, утрата,
кошт, оплата.

Расходящійся—розхідний.

Расхождение—розходини.

Расхожий—обіхідний.

Расхолаживать,— лодить-охо-
лоджувати, -дити.

Расхорохориться — роспринди-
тися, напудритися, наінди-
читися.

Расхотѣться, перехотѣться
— забайдужитися, відхо-
тітися.

Расхотятся—зареготати.

Расхрабриться—обсмілитися.

Расцарапать—роздряпати.

Расцвѣтаніе—процвіт.

Расцвѣтать,-сть — росквітча-
тися, -читися, проквітати,
-тнути; (пышно) роспишни-
тися.

Расцвѣтный — цвічений, рос-
квітлий.

Расцвѣтъ—росквіт, процвіт.

Расцвѣченный— процвітаній,
кольорований, барвований.

Расцвѣчивать,-тить, — процві-
тати, процвісти, кольору-
вати, укольорувати, бар-
вити, побарвити.

Расцѣловать—обцілувати.

Расцѣпывать,-нить, —цінувати,
розцінувати.

Расцѣпка — ціновини, ціну-
вання.

Расцѣплять,-пить — відчепля-
ти, -пити.

Расчваниться—росприндиритися.
Расчерчивать,-тить— розресо-
вувати, -сувати.

Расческа—розчісування; гре-
бінець.

Расчесывать-сать — розчісу-
вати, -сати, порозчісувати.

Расчетливость — рахубність;
ощадність.

Расчетливый, о — рахубний;
ощадний, о.

Расчетъ—порахунок, рахуба,
розрахунок, сквітування,
квит.

Расчисленіе — обрахування,
розрахування, обліч, об-
лічка.

Расчислять,-лить--облічувати,
-чити, обраховувати, -ху-
вати, розраховувати, -ху-
вати.

Расчитывать,-см. Расчислять;
на что-важити на що, спо-
діватися на що.

Расчищать,-стить--розчищати,
-чистити: (лѣсъ)-протеріо-
лювати, протеребити (ліс):
(поле) корчувати, викорчу-
вати.

Расшалиться — роспустува-
тися, розжартуватися; роз-
гедзьгатися, розмордува-
тися; (о конѣ) розбасува-
тися.

Расшатать—росколивати, роз-
хитати.

Расшатываются — (ослабѣвать
въ связи, въ прочности)
—люзуватися.

Расшевеливать, расшевелить
—розрушати, розрушити,
розрухати, розворушувати,
-шити, розволжити.

Расшибать,-бить, -ся—розби-
вати, -бити, ся.

Расшивать,-шить — роспорю-
вати, -роти; гаптувати, ви-
гаптувати.

Расширение—розшир, розши-
рини.

Расширяемость — роспруж-
ність, розширливість.

Расширяемый — роспружний,
росширливий.

Расширять,-рять — широчити,
ширити, поширять, -рять,
розтягати, гти, роспросто-
рювати, -рять.

Расширяться,-ряться — шири-

- тисся, ширшати, поширшати, поширяться, ритися.
- Расшумѣться—розгомонітисся, разгаласуватисся.
- Расщедриться—роздобритисся.
- Расщелина—росколина, раззяпина, роззявина.
- Расщелить—зашкалубити.
- Расщепистый—роскепуватий.
- Расщепь—роскел, розкіп.
- Расщепывать, -пать -пить—колоти, розколювати, -лоти.
- Ратай—орач, хліб роб; вояк.
- Ратникъ (ополченецъ)—рушенецъ; (доброволецъ) зятяжець.
- Ратный—войовий.
- Ратоборець—войовник.
- Ратоборный—войовничий.
- Ратоборствовать—вой воювати, битися, воювати; сперечатисся, змагатисся.
- Ратовать—боротисся.
- Ратовище—ратище.
- Рать—вой, війна; військо, рушення.
- Рафинировать—рафинувати.
- Раціонъ—пайка.
- Раченіе—дбання.
- Рачитель, -ница—дбач, дбаха, кукібник, -ця.
- Рачительный—дбалий, кукібний, кукібливий, пильний, прикибливий, упадливий, старанный, о.
- Раченіе—вирощування.
- Рваніе—виривання.
- Рвануть—шарпнути, шарпнути, смикнути, усмикнути, сіпнути, -скубнути.
- Рвануться—стенутисся, сіпнутисся.
- Рваный—лентавий, ряндавий, драгтивий, драгий, шматований.
- Рвать—(раздирать) дерти, шарпати, отерпати, шматкувати, шматувати; (отымать) виривати, видирати; (дергать) смикати, сіпати; (цвѣты) зривати, зірвати, нарвати; (о нарывѣ) наривати, -рвати; (тошнить) блювати, виблювати.
- Рваться—рватисся, дертисся; (стремиться къ чему) регнути, пориватисся до чого; (вырываться) вириватисся, пручатисся.
- Рвота—риги, ригачка, ригота, виміти, риглі, блювота.
- Рвотина—блювотина.
- Рвотное—блювне.
- Рвотный—риготний, блювний.
- Рвущійся (легко)—рвачкий.
- Рдестъ, раст. Potamogeton—кушир, кушур.
- Рдѣть—червоніти, шаріти, жавряти, жевріти, жеврітисся, жахтіти.
- Ребенокъ—дитина; грудной-немовля, немовлятко; мертворожденный-гризун, мерчук; внѣбрачный-байстря, байстрятко; поздно родившійся-пізніхірочка.
- Ребенокъ—дитинка, дитинятко, дитинча.
- Реберный—ребровий; часть—поребрина.
- Ребристый—ребруватий.
- Ребро—ребро, дзьобро; (стыкъ двухъ плоскостей) руб, пруг, кло.
- Ребромъ—нарубень, руба.
- Ребрышко—реберце.
- Ребята—діти, дітлахи, малеча; хлопці.
- Ребятишки—дітки.
- Ребяческій—дитячий, хлоп'ячий.
- Ребячество—дитинство; блазенство.
- Ребачиться—дитинитисся, блазнитисся.
- Ревентухъ—чаймовина.
- Ревень, раст. Rheum—ревінь.
- Ревизіонный—ревидовий.
- Ревизія—ревида, перебір; перепис.
- Ревизовать—ревидувати.
- Ревизоръ—ревидон.
- Ревматизмъ—гризь, ламанина, ламання; летучій—гостецъ; суставный—ломецъ, костолом.
- Ревматическій—гостцевий; ломцевий.
- Ревнивецъ, -вица—ревнючник, -ця.
- Ревнивый—ревнючий.
- Ревнитель, -ница—заступник, -ця, оборонецъ, ниця.
- Ревнительный—упадливий, старанный.
- Ревновать—(кого къ кому) ревнувати; прикладати (до кого).

- Ревностный, о — падковитий, запопадливий, упадлиивий, запопадний, о.
Ревность—ревниці, ревности.
Революционный — революційний.
Революція—революція.
Ревунъ,-нья—рева, рюмса.
Ревъ—ревнява, ревище, рик.
Резвние—ревіння.
Ревѣть — ревити, ревити, заревти.
Регалии—клейноди.
Регель—підпора.
Регентъ—регент; капельмейстеръ—діригент.
Регистраторъ—реєстровник.
Регистратура — (запись) реєстрація; (комната) реєструвальня.
Регламентъ—регулямин.
Регулировать—регулювати.
Регулы, мед. — пола, цвіт, сплавня червона, глембеі, місячка, часи, місячне.
Регулярный — постійний, сталий, статечний; (объ арміи) реєстровий, лейстровий.
Редактировать—редагувати.
Редактируемый—редагований.
Редакторъ—редактор.
Редакция—редакція.
Редиска, раст. *Raphanus sativus*—редька; *Raphanus raphanistrum*—редька дика.
Редутъ—окіп, шанець.
Резеда, раст. *Reseda odorata* L.—резеда.
Резервный—резервовий.
Резервь—резерв.
Резервуаръ—водозбір.
Резина—гума, гумилас.
Резинный — гумовий, гумеласовий.
Резолюція—постанова.
Резонансъ — відголос, відгук.
Резонаторъ—голосник.
Резонный, о — слухний, розсудний, о.
Резонъ—рація, слухність.
Результатъ—здобуток, послід, послідок, наслідок.
Рейка—лата; (мѣрит. приборъ) шмижина.
Рейсовый—ходковий.
Рейсь—ходка.
Рекогносцировать—чатувати.
Рекогносцировка—чати, роз'їздка.
Рекомендательный — рекомендаційний.
Рекомендація—рекомендація.
Рекомендовать — рекомендувати, стренчити.
Рекрутскій—некруцький.
Рекрутъ—некрут.
Религиозность—религійність.
Религиозный, о—религійний, о.
Религія—религія.
Рельефный—опуклий.
Рельефъ—різьба.
Рельсь—шина, рейка.
Ремезъ, пл. *Ragus pendulinus* — ремез.
Ремень—ремінъ; (черезъ плечо) опасок; (не выдѣлан.) сириця; (машин.) пас; (на обуви) поволока; (къ кот. прикрѣплены стремяна) — післище.
Ремесленникъ—ремісник, ремесник.
Ремесленничество — ремісництво.
Ремесленный — ремісний, ремесний.
Ремесло — ремество, ремество; профессія—фах.
Ремешокъ — ременик, ремінець; сученый — пошморга.
Ремонтирование—поновляння.
Ремонтировать—поновляти.
Ремонтъ—понова.
Ренегатъ — (націон.) перевертень; (религіоз.) недовірок; обрусѣвшій — московський недоломок; ополячившійся — недоляшок; отуречившійся — потурнак.
Репей колкій, *Carduus nutans* — чортополох.
Репейникъ, раст. *Arctium lappa*—лопух, реп'ях, опуша, дідовник; *Carduus nutans*—реп'ях польовий; *Lappa tomentosa*—ріплях.
Репейный — лопуховий, реп'яховий.
Репейчатый—реп'яхуватий.
Репутація—слава, клич; хорошая—добра слава; дурная—неслава.
Репяшки, раст. *Agri-monia eupatoria* — парило, парник, гладншник.
Республика — республика, річ посполита.
Ретивое—серце.

Ретивый—(усердный) прикидливий, падковитий; беркий, загарливий; (вспыльчивый) запальчастий; (конь) баский, пирський.
 Ретирада—відступ.
 Ретирадь—відхідник.
 Ретироваться—відступити.
 Ретраншементъ—шанець, окоп.
 Рефлексъ—відрух.
 Рефлектовность—відруховість.
 Рефлективный—відруховий.
 Рехнуться—з глазду асунутися.
 Речитативъ—росказка, співомовка.
 Ржа—джигра, ржа; (на хлѣбѣ) зана, снідь, сажка; (на водѣ) осуга.
 Ржавистый—іржавий.
 Ржавить—іржувати.
 Ржавчина—см. Ржа.
 Ржавый—іржавий.
 Ржавѣть—іржавіти.
 Ржанецъ, раст. *Phleum pratense*—пирій.
 Ржаніе—іржання.
 Ржаной—житний.
 Ржать—іржати.
 Рига—клуња, стодоля.
 Ридикюль—карман.
 Риза—риза; шата.
 Ризки—крижмо, фіновщина.
 Рикошетомъ—навкопитъ.
 Рикошетъ—відскок.
 Римлянинъ, -лянка—романецъ, -нка.
 Римская ромашка, раст. *Anthemius nobilis*—марина; *A. cotula*—рум'янок песьчий.
 Римскій—романський.
 Римъ—Рома.
 Ринуться—сунутися.
 Рискованный—рисковитий.
 Рисковать, -кнутъ—ризикувати, -кнути, іти, піти на шатирь, на щастя, на одчай.
 Рискъ—ризик.
 Рисовальный—малювальний.
 Рисовальщикъ, -ца—мальовник, -ця.
 Рисованіе—малювання.
 Рисовать—малювати; плохوماглювати.
 Рисоваться—хазуватися, статуватися, штатуватися.
 Рисовка—хизування.
 Рисовый—рижовий.
 Ристалище—біговисько, гони.

Рисунокъ—малюнок; тисненый—куншттик.
 Рись, раст. *Oryza sativa*—риж.
 Риторнель—пригравка.
 Ритмическій—ритмичний.
 Риттеръ шпоры, раст. *Delphinium ajacis*—сокирка, синьоцвіт.
 Рифъ—рахва.
 Рифма—рима.
 Рифмовать—римвувати.
 Робкій, о—унимливий, плоский, о.
 Робость—унимливість, плоскість.
 Робѣть—торопитися, торопіти.
 Ровесникъ, -ца—одноліток, однолітка, перевесник, -ця, верстак.
 Ровно—рівно; саме враз, як раз, зовсім, цілком; рівно, плавко; (въ высоту)—стрімко.
 Ровность—рівність.
 Ровный—рівний, улогий, гладкий; плавкий.
 Ровъ—рів, фоса.
 Рогастый—рогатий.
 Рогатина—вила.
 Рогатка, рыба *Gasterosteus aculeatus*—колючка.
 Рогатый—рогатий; скоть-товар, худоба, бидло.
 Рогачъ, насѣк.—рогаль.
 Роговой—роговий.
 Рогожа—рогожа; соломенмата.
 Рогожка—мачула.
 Рогозь, раст. *Typha angustifolia*—султанчик, киях; *T. latifolia*—рогоза.
 Рогоносець—рогач.
 Рогуля—кривуля.
 Рогъ—ріг.
 Родильница—породілля, поліжниця.
 Родильный—поліжничий.
 Родимецъ, мед.—самка.
 Родимчикъ—дитинець, нуждочка.
 Родимый—рідний, питимий.
 Родина—батьківщина, рідний край.
 Родинка—родинка, лунина.
 Родители—батьки.
 Родитель, -ница—батько, мати, рожденик, -ця.
 Родительный (о падежѣ)—родовий, другий (відмінок).
 Родительскій—батьківський.
 Родить, разрѣшиться отъ бре-

мени—злегчитися, породити, появи́ти; (о животн.) навести.
 Родиться. уродиться—зрожатися зродитися, нащадитися, зародитися, нащадитися, зародитися, уплодитися, найтися.
 Родниковый — ярковий, криничаний, кринишний, джерельний, джереляний.
 Родникъ—джерело.
 Родниться — родатися, родичатися.
 Родной—рідний; родимый — прирожденний.
 Родные — рідня, родичі, родина.
 Родной — доброплодний, дужий, буйний.
 Родовитый—діди́зний.
 Родовой—діди́зний.
 Родовспомогательный—поліжничий.
 Рододендронъ, раст. *Rhododendron ferrugineum* — кохитник.
 Родословіе—родовід.
 Родословная—книга родоводу.
 Родственникъ,-ца—родич, ка, родак,-чка.
 Родственность — покровність, спорідненість.
 Родственный—покровний, споріднений.
 Родство — покровність, кривність, спорідня, споріднення.
 Родъ—рід, коліно; порода, поріддя, кавід; (племя, презрит.) ко́дло.
 Роды—злоги, полог, пологи.
 Родянка пестролистная, *Sedum asperum*—чистик.
 Роение—рйба, ройовиця.
 Рожа—пика, мацапура, мармиза, мармуза, пицюра; мед.—бешиха.
 Рожать—см. рожда́ть.
 Рождение—народження, родини, уродини.
 Рождественский — різдвяний.
 Рождество—різдво.
 Роженецъ, раст. *Heracleum sphondylium*—мшаль.
 Роженица—породілля, поліжниця.
 Рожистый—бешиховий.
 Рожица—пичка.
 Рожнецъ—ключка.

Рожокъ—ріжок; для кормленія—мізюк.
 Рожь—жито; (съ пшеницей)—половичанка.
 Роза, *Rosa centifolia* L. — троянда, трандафіль, трандафіра; ди́кая, *Sempervivum globiferum*—доля; *R. eglanteria*—шипшина, шипчак.
 Розвалень — тюхтій, бамбула, чвалай, мамула, вайло, вахлай, мурмило.
 Розга—лоза, лозина.
 Роздыхъ — віддих, відпочинок.
 Розмаринолистная (швейцарская) лавруша, раст. *Daphne genkwa* — пахучий богун.
 Розмаринъ, раст. *Rosmarinus officinalis* — розмайран.
 Розница—роздріб.
 Розничный—роздрібовий.
 Розно—нарізно, різно.
 Рознь—розбрат, сваря.
 Розовый—рожевий.
 Розсыпь—розсипини.
 Розыгрышь—розигри.
 Розыскной—розшуковий, розвідовий, розвідковий.
 Розыскъ—розшук, розвід, розвідка, слідство.
 Рой—рій.
 Ройникъ—роївня.
 Ройный—ройовий.
 Ройстый—роюватий.
 Роиться—роїтися, ріяти.
 Рокамболь, раст. *Allium schoenoprasum*—трибулька.
 Роковой—нещасний.
 Рокотать — буркотати, брентити розлягатися.
 Рокоть — гуркіт, грім, гук.
 Рокъ—фортуна, доля.
 Роль—роля.
 Романический—романичний.
 Романсъ—романс.
 Романтизмъ—романтичність.
 Романтический—романтичний.
 Ромашка раст. *Matricaria chamomilla*—рум'янок, руман, руманець, романець, ромень; (душистая) ромпянок.
 Ромашковый—роменовий, румяньовий.
 Ромашникъ маточный, раст. *Purethrum parthenium*—ростопасть, ростопаш, земиселеня; *P. millefoliatum*—кудрявецъ.

Ромъ—арак, гарак.
 Ронжа, пл. *Corvus glandarius*
 — джеджора, джоя, джой-
 ка.
 Ронять—(изъ рукъ) упускати.
 -стити; (слезы, перо, пись-
 мо) губити, згубити; (чье
 достоинство) зневажати
 кого.
 Рополка, раст. *Cuscuta obi-
 fera* — карахонька, тара-
 пунька, таракуцька, хоро-
 хонька, ханьва.
 Ропотный—нарікальний, рем-
 стливий.
 Ропоть—нарікання, ремство,
 миркання.
 Роситать — кавзувати, поріку-
 вати, нарікати, ремстити.
 Роса—роса; медвяная—падъ
 Росинка—ріска, рісочка.
 Росистый, о—росяний, росяно.
 Росить—росити.
 Росказни — теревені, баляси,
 баляндраси, неблиця.
 Роскошествовать — роскошу-
 вати, ласувати, жирувати,
 жируватися.
 Роскошникъ, -ца — роскішник,
 -ця.
 Роскошный, о—роскішний, о.
 Роскошь—роскіш, роскоші
 Рослий — рославий, рослий,
 штатувльний; (о раст.) буй-
 ний, гіткий, вигончастий,
 дорідний.
 Росникъ, раст. *Drosera*—ро-
 сичка.
 Росница, раст. *Alchemilla vul-
 garis*—приворотень.
 Росписка—квит.
 Роспись—(книгамъ, придано-
 му) реєстр; государственная
 -кошторис державний.
 Роспуски—бендюги.
 Роспускъ—роспускнява.
 Россомаха, зоол. *Mustela gulo*
 —квадра, розвеза.
 Россомашій—квадровий, роз-
 везовий.
 Ростить—ростити.
 Ростовщикъ—лихварь, позн-
 чайло.
 Ростовщичество—лихварство.
 Ростовщичій—лихварський.
 Ростокъ—пагін, шпичак, па-
 рост, парость, пасинок,
 кло; мн. пагоння, паговін-
 ня, прорісь, проріст.
 Ростомъ—на зріст.

Ростъ—зріст.
 Росхмель—підпиток.
 Росянка раст. *Drosera* L-ро-
 сичка; *D. rotundifolia* — бо-
 жа роса; простая, раст. *Al-
 chemilla vulgaris*—гадинник,
 наворотень, наворотник.
 Ротикъ—роток.
 Ротозій, -ка—солопій, -ка, роз-
 вора, розвірняка, роззява,
 гава, роззявляка, ростя-
 пака, розгамуза, розвеза,
 шапава, ростелепа
 Ротозійничать — гавронити,
 гавити, калячити, витріш-
 ки продавати, купувати,
 гави ловити.
 Роть—ріт; (презрит.) хавка,
 хавки.
 Рохля—бамбула, мамула, ма-
 руда, лемішка, макуха,
 мниха,
 Роща—гай.
 Ртачиться—коцюбитися, опи-
 натися, баскалечитися,
 упіратися, баскалечитися.
 Ртутный—живосрібний.
 Ртуть—живе срібло.
 Рубака—тесака.
 Рубанокъ — гембель; неболь-
 шой-шерстевка, шершевка,
 хершевка; съ длин. колод-
 кой для окончат. слаживанія
 -хибанок.
 Рубаха — сорочка, кошуля;
 (дѣтск.) льоля,
 Рубашка—см. рубаха.
 Рубежный—кордонний.
 Рубежь—кордон.
 Рубецъ—(нарѣзка) карб, пруг,
 карбіж; рубіж; (слѣдъ на
 деревѣ) зарість; (шрамъ)
 близна; (въ шитьѣ) запішва,
 руб; (желудокъ у жвачн.)
 чепецъ.
 Рубинъ, мин.—рубин.
 Рубить—рубати; тяти; обруб-
 лувати (платки).
 Рубище—рям'я, рамтя, лах-
 миття, лахманина, лахман,
 дрантя, лати, латанці,
 страпки, страплі, лахамин-
 дрики, руб'я.
 Рубка—рубанка; пароход.-ка-
 бінка; лѣса—зрубань, поруб.
 Рублевикъ—карбованецъ (дві
 гривні або двісті шагів).
 Рубль—карбованецъ.
 Рубцеватий—близнуватий; ру-
 буватий.

- Рубцы—хляки.
 Рубчатый, -тех. — карбований.
 Рубщикъ—рубач.
 Ругань—лайка, лайння, звяга, зв'яха.
 Ругатель — лайливець, -виця, наругач, -ка.
 Ругательный—лайливий.
 Ругательство—лайка.
 Ругать—лаяти, шпетити, бештати, кобенити, банітувати, цабанити, путрити, тюжити, сабанити.
 Руда—руда: желѣзн. — залізняк; мѣсто добыв. руды — рудня; мѣсто обработки руды—гамарня.
 Рудникъ—копальня, рудня.
 Рудничный—копальний.
 Рудоискатель—рудошукач.
 Рудокопъ—рудник, рудокопник.
 Рудоносный—рудний.
 Рудоплавильный — гамарний.
 Рудоподъемный — рудовзвізний.
 Рудоразборка — рудоухрини.
 Ружейникъ—оружинник.
 Ружейный—оружинний.
 Ружье—руч(ш)ниця, ружина, оружина, хвужія, булдимка, булдимок, самопал, яничарка, яничарка; охотничье — дробовик, двухствольное—дубельтівка.
 Рука—рука; (почеркъ) письмо; бѣк, сторона.
 Рукавица — рукавиця; (кожаная)—накожні.
 Рукавъ—рукав; рѣчной — зарічок, протока; пересыхающей—переволока; пожарный—шлянг.
 Рукастый—рукатий.
 Руководитель, -ница — орудник, -ця, привідець, -відниця, заправляльник, -ця, направник, -ця, поводар, -ка, поводатар, -ка.
 Руководительный—провідний.
 Руководить — орудувати, верховодити, керувати, поводитарувати.
 Руководство—привід, провід; (учебникъ) підручник.
 Руководствовать—см. руководить.
 Руководствоваться чѣмъ — додержувати чого, триматися чого.
- Руководящий — (статья, идея) провідний; (власти, сферы) міродатний, міродайний.
 Руководѣліе—руководія, руководійня, руководіяння.
 Руководѣльникъ, -ца — руководійник, -ця.
 Руководѣльный — руководільний.
 Рукомойникъ — мийник, мийниця.
 Руконожка, зоол. *Chiromys* — рукоштирка.
 Рукопашный—ізручний.
 Рукописный—рукописний.
 Рукопись—рукопис.
 Рукоплескание—оплески.
 Рукоплескать — плескати, оплескувати.
 Рукополагать, -ложить — висвячувати, висвятити.
 Рукоположение — поставління, висвятини, висвята.
 Рукоприкладство — підпис; (шуточн.) ляпас, потилишник.
 Рукотворный—рукотворний.
 Рукоятка — антаба; виль — суло; граблей—грабильно, граблище; двери—клямка, ручка; жернова — милін; заступа — заступильно; кнута — пужално; косы — кісся; кочерги — кочержильно; креста — руків'я; ложки — стебло; метлы — мітлище; меча — держак; ножа — колодка; посуды — держало, ушко; пера — держак; ручной мельницы — милін; сковородника — чаплильно; сабли — держак; цѣпа — ціпило, ціпильно, ціпивно; ухвата — рогачильно.
 Рулевой, прил. — деменный, стерновий, кермовий; суц. — стерничий, стерник, керманіч.
 Руль — правило, стерно, демено, керма; у плота — трепло.
 Руля (табаку) — папуша.
 Румынія—Румунія.
 Румынь, -ка — румун, -ка.
 Румынскій—румунський.
 Румяна — шарило.
 Румянецъ—червінь.
 Румянить — шарити, красувати.
 Румяниться, нарумяниться —

накрасовуватися, накрасуватися.
 Румянка обыкновенная, раст. *Echium vulgare* — синяк, іван-зілля піл-ське, колючка; красноцвітня, *E. gibbum* — краснокорінь.
 Румяный — червоний; (о лицѣ) — червоновидий.
 Румянѣть — шаріт..
 Рунистый — волохатий, пелехатий.
 Рунный — во ний; табунний.
 Руно — вовна.
 Рупоръ — рупій.
 Русакъ — кацап; заець.
 Русалка — русавка, русалка.
 Русло (вся ширина и длина теченья рѣки въ межень) — корито, річище, поточина; (сухое) — ложок; (суженное и мелкое) — вузьмина; (фарватеръ) стрижень.
 Русоватый — русявий.
 Русский, прил. — московський, москвинський, московитський, москальський, російський, кацапський, сущ. — москонець, -вка, москаль, москвин, -ка, московит, -ка, россиянин, -нка, кацап, ка.
 Русый — русий.
 Русѣть — русявити; москалитися, москowitzуватися, кацапитися, москowitzитися.
 Рута, раст. *Ruta graveolens* — рута.
 Рутвица, раст. *Thalictrum angustifolium* — трясулька, медуниця.
 Рухлый — крихкий.
 Рухлядь — манаття, манатки, збіжжя.
 Рухлякъ, минер. — маргель.
 Рухнуть — упасти, повалитися, завалитися.
 Ручатель, -ница — поручник, -ця.
 Ручательство — порука, зарука, запорука.
 Ручаться — ручитися, заручатися, фелелувати, бізувати.
 Ручеекъ — струмок, протічок, поточина.
 Ручей — струга, струміль, течій, стружок; журчацій-бурчак; быстрый и шумный-раптянка.
 Ручка — держак; держално, держало; держанце, держивно; вращаемая-корба,

Ручной — ручний; приручений, свійський, хований.
 Ручьистый — струменястий.
 Рыба — риба; самець-молочаник.
 Рыбакъ — рибалка; (торговецъ) рибник, рибас.
 Рыбачій — рибальський.
 Рыбачка — рибальчиха.
 Рыбець, рыба, *Abramis vipera* — рибець.
 Рыбистый — рибний.
 Рыбий — риб'ячий; (жиръ) трін; (клей) карук.
 Рыбный — рибний.
 Рыбоводство — рибництво.
 Рыболовный — рибальський.
 Рыболовство — рибальство.
 Рыболовъ, пт. — мартин; рибалка.
 Рыбопромышленникъ — рибник.
 Рыбопромышленность — рибництво.
 Рыботорговецъ, -ка — рибас, рибаска.
 Рыданіе — ревний плач.
 Рыдать — ревно плакати.
 Рыжебородый — рудобородий.
 Рыжеватый — рудавий.
 Рыжикъ, грибъ — рижок; раст. *Camelina sativa* Grontz. — рижій, ржій.
 Рыжий — рудий; (съ темными полосами, о масти) моругий.
 Рыжѣть — рудіти.
 Рыканіе — рики.
 Рыло — хавка, хавчура, мурло, пика, мармиза, морда, мармуза.
 Рыльце — пичка, мидзя; у посудѣ — носик.
 Рынокъ — торг, базар, торговица, рынок; (толкучій) — точок, товчок.
 Рыночный — торговий, базарний, ринковий.
 Рысакъ — клусак.
 Рысистый — сягнистий.
 Рысий — пардучевий.
 Рысканіе — никання, гасання, швендяння.
 Рыскать — никати, гасати, галювати, швендяти.
 Рыскунъ, -нья — швендя.
 Рысца — трух, труська.
 Рысцой — шлаптю, підтулцем, підтупцем, труськом, трухцем, трухи — трухи, трюх — трюх, трюхи, трушком,

- тѹпки, тѹпцем, трюхом, трюшки, трюшком.
- Рысь, *Felix lynx*—пардуч; (по бѣжка лошади) труха, клус, біга.
- Рысью—тлуса, бігою, уклус, утрух, навтрюхи, дриндом.
- Рытвина—рипа, колодовбина, большая глубокая, наполн. водѣй — коломня, баюра, ковбаня.
- Рыть—рити, копати; (норы)— норити, точити.
- Рыться—(возиться) куйовдитися; (въ землѣ, сорѣ-о курицѣ) попелитися, гребтисся.
- Рыхлить—пушити, підпушати.
- Рыхловатый — пухкастый, покрихкий.
- Рыхлость—пухкість, сапкість.
- Рыхлый—сапкий, пухкий, рухлий (о человѣкѣ) тилистый.
- Рыхлѣть—крихкатити, сапкатити, пухкатити.
- Рыцарскій—лицарський.
- Рыцарскія (Риттеръ) шпоры, раст. *Delphinium Ajacis*—остріжка.
- Рыцарство—лицарство.
- Рыцарь—лицарь.
- Рычагъ—підойма, журавель; переводной на паровозѣ, парходѣ-вирло.
- Рычажный—підоймовий, журавлевий.
- Рычаніе—рики.
- Рьяность — запал, прикидливость.
- Рьяный—запальный, беркий, беручкий, прикидливий, о.
- Рѣденькій—ріденький.
- Рѣдитъ—рідити.
- Рѣдкій — рідкий; (о матеріи)— посіткий, сівкий; незвичайний.
- Рѣдко—рідко, не густо; рідко, не часто.
- Рѣдковатый—прорідкий, обрідкуватий, порідкий.
- Рѣдкость (рѣдк. вещь) — рідкощ.
- Рѣдка—редька.
- Рѣдѣть—рідіти, рідшати, рідішати.
- Рѣдяга—рептух.
- Рѣже—рідче.
- Рѣжуха, раст. *Nasturtium officinale* — водяний, дикий хрін.
- Рѣжущій—січний.
- Рѣзакъ, кривой ножъ — класак; у плуга—леміш.
- Рѣзальщикъ—крайчий.
- Рѣзаніе—рѣзання, крайня.
- Рѣзати—рѣзати, краяти, тяти; на куски—покравати, батувати, чимисувати.
- Рѣзаться—битися; о зубахъ — вирізуватися.
- Рѣзвиться—пустувати, жирувати; (о коняхъ) басувати.
- Рѣзвость — жвѣвість, моторність.
- Рѣзвый — порский, порскливый, жвѣвий, моторний; (о коняхъ) баский.
- Рѣзецъ (въ плугѣ) — чересло; (зубъ) сміюнець; (для тѣста) колісчатко; (скульптор.) рильце; рѣза.
- Рѣзка — рѣзанка, крайнка; сікач; січка (солома).
- Рѣзкій—рѣзкий, гострий, о человѣкѣ — доткливый; о вѣтрѣ — шпуйний, шкулкий, шкулький, шмальний, смалький, шмалькин, шкульний, ідкий; о голосѣ — верескливый, пронизливый; яркій — прикрий; жгучій—жалкий; о словахъ—колючий, ущипливый.
- Рѣзной (украшенный рѣзбой) рѣзбований, мерсжаний.
- Рѣзнуть—черкнути.
- Рѣзня—рѣзанна.
- Рѣзуха, раст. *Camelina sativa* Grantz — рижій.
- Рѣзчикъ (вырѣз. изъ кости, рога, дерева, камня) сточник, сницар, рѣзбяр; (работ. на мѣди, на стали) рѣтовник.
- Рѣзь—рѣзь; съ тошнотой—сеняшниця; съ колотьемъ — завійна, завійниця; съ рвотой и поносомъ — надсердні соняшниця; съ судорогами — перелогі.
- Рѣзьба—рѣзь, рѣзьба; мех. наворочка.
- Рѣзка—рѣчка; вверхъ по рѣкѣ — проти води; внизъ по рѣкѣ — за водою.
- Рѣпа, раст. *Brassica Rapa* L.—рѣпа.
- Рѣпей колкій, раст. *Carduus nutans* L.—рѣпик.
- Рѣпейникъ, раст. *Agriponia Eupatoria* — репик, сметанник, парило, зрадзілля.

Рѣпикъ—см. Рѣпейникъ.
 Рѣпная капуста, раст. *Brassica napus* — свиріпа, свиріпиця.
 Рѣповникъ, раст. *Barbarea vulgaris*—свиріпа.
 Рѣсница—вія, війниця, кліпа.
 Рѣченка—рїчечка.
 Рѣчистость — промовистість, мовність, проречистість.
 Рѣчистый—мовний, промовистий, проречистий.
 Рѣчка—рїчка; (безымянная) — самотека.
 Рѣчної—рїчний.
 Рѣчь—промова; погудка—промовка; проповѣдь—казань; разговоръ—розмова; выговоръ, произношеніе—вимова; вступительная — передмова; поздравительная — орація.
 Рѣшать, -шить — розв'язувати, зати; покладати, -класти, ухваляти, -лити, наважувати, наважити; судити, розсудити.
 Рѣшаться, -шиться—наважуватися, наважитися, поважитися, присміти, зважитися.
 Рѣшающій (голосъ) — ухвальний.
 Рѣшеніе—розв'язок; токма, постановова, вирок, ухвала; розсуд.
 Рѣшетка—грата, грати; (ограда) штахети; (въ вышиваньѣ) корта; (въ самова; ѣ) дно; (монеты) решка.
 Рѣшетникъ—ситник.
 Рѣшето—претак, решето.
 Рѣшетчатый — гратчастий, гратчатий; (заборъ) штахетовий; (о воротахъ) щаблястий; дїрчастий.
 Рѣшимость — повага, звага, відвага; (задачи, вопроса) роз'язність.
 Рѣшительно—рїшуче, наважливо, зважно; -никакъ—ніже-ні; -никого, ничего—нікогїсїнько, нічогїсїнько.
 Рѣшительность—звага, рїшучість, наважливість.
 Рѣшительный—рїшучий, зважний, наважливий; (окончательный) останній, остаточний.
 Рѣять — ширяти, шугати, бугати, кружляти, ринути.

Рюмить—румати, рюмсатї.
 Рюмка—чарка, чарчина, чарупина, пугарчик; большая — чепуруха.
 Рюмочка—чарочка.
 Рюмочный—чарковий.
 Рябець—см. Форель.
 Рябина, раст. *Sargbus aucuparia*—горобина, робина, вонага, оробина, скорух, юдина, шкорух, юд; пятнышко — віспина, луцина.
 Рябина дикая, раст. *Tanacetum vulgare*—приворотень, піжма.
 Рябиновка—горобинівка.
 Рябиновый—горобиновий.
 Рябить—морщити; рябіти.
 Рябка—см. Куропатка.
 Рябоватый — рябенський, дзюбатенький.
 Рябой—таранкуватий, дзюбатий, дзюбаний, рябий; (о птицахъ) сорокатий, зозулястий.
 Рябчикъ, пт. *Tetrao bonasia* — орябка, орябок, горобка, оробка, рябок.
 Рябь (на водѣ)—брижжі, жмурки; раст. *Convolvulus arvensis*—повійка.
 Рябѣть—таранкуватити.
 Рядить, договаривать—ладнати, єднати, годити, наймати.
 Рядиться — найматися, єднатися; строїтися, чепуритися.
 Рядовой—рядовик, козак.
 Рядомъ—упоруч, обруч, побіч, попліч, суспіль, сумеж, суміж, рядом, поряд, обик, урядовицю, поруч, разом.
 Рядчикъ—єднач, єдналичник.
 Рядъ—лава, шик, шерег, шеррега, сталка, сталька; домовъ—перія; копень—стара; прядь—пасмо; торговый — торг; нанизан. рыбы, напр. —метка; слой — шар; каменной поперець теченія—забора.
 Ряса—сутана.

С.

Сабельникъ татар., раст. *Asotus calamus* — татарське зілля, гавяр, айр; С. болот-

ный, *Comarum palustris* L.
сухолон, вовче тіло.
Сабельный—шаблевый.
Саблица—шаблюка.
Сабля—шабля; изогнутая—карабеля.
Саванъ — покривало, покрів, покрівець.
Савраско—буланко.
Саврасый—буланий.
Сага—дума.
Саго—саго.
Садикъ—садок, садочок.
Садиться, сѣсть — сідати, сісти; (опадать) осідатися, осістися, осідати, осісти; (откняхъ) сичавити, зсідатися, зсістися, збігатися, збігтися; (о солнцѣ) заходити, зайти; (за столъ) сідати до столу.
Садишко—садок.
Садка—(деревьевъ и пр.) сажання; (ткани) сичавіння, збігання; (соли) осад.
Садкій—сичавілий, збігливий.
Садковый—сажавковий.
Саднить — натирати, намуляти.
Садно—натерлина, намулина.
Садзвладѣлецъ—садовласник.
Садовникъ, -ца—садівничий, -а.
Садовничать—садівничити.
Садовническій—садівничькій.
Садовничество — см. садоводство.
Садоводство—садівництво.
Садовый—садовый, садковий; (плоды, растенія) садовина.
Садокъ (рыбный)—рибник, сажавка; (птичій) кіш, пташня, пташарня.
Садъ—сад, садок, загорода.
Сажа—сажа; густая — сопуха.
Сажалка—кілок.
Сажаніе — сажання, садженія.
Сажать (о людяхъ) садити, садовити; (о раст.) садити, сажати.
Саженецъ—сажанка.
Саженный—сажньовий, сяговий; (-ые дрова)—сяговина.
Сажень—сажінъ; погонный — поздовжний; кубическій—кубичний; кубич. дровъ — латер, костер, стіс.
Сазанъ, рыба *Surginus Caprio*

—короп; небольшой — шаран.
Сайга—сугак.
Сайка—булка.
Саквояжъ—сакви, валізка.
Салазки — санчата, гринджолята.
Саламандра, зоол.—ящур.
Саламата (кушанье изъ муки) — лемішка.
Салатникъ—салатяник.
Салать, раст. *Lactuca* — салата, шалата; (-крессъ) *Lepidium Sativum* — жеренуха, жерлуха; полевой, дикий, *Lactuca scariola* L. — какиш, молочко.
Салепъ, раст. *Orchis labifolia* — любжа; бухарскій, *O. Major* L. — зозульки, люби мене не покинь.
Салистый—лозоватий.
Салить — салити; ялозити, смальцювати.
Сало — сало; внутрен. — здір, нутряк; тощее — шкурлат; (слой на тушѣ) плаха; свѣчное — лій; гусиное — смалець; кусокъ въ ловушкѣ — пастрьома.
Салотопня—салган.
Салфетка—серветка.
Салфеточный—серветяний.
Сальникъ, -анат.—челець; механ. — слизник; кушаніе — сальник.
Сальный—сальний; (о свѣчѣ) лойовий; (засаленный) засмальцювачий, заяложенный.
Сальный корень, раст. *Symphytum officinale* — гав'язь.
Салютація — см. Салютъ.
Салютный—ясовий.
Салютовать — ясувати, ясувавати.
Салютъ—яса.
Самбукъ дикий, раст. *Sambucus ebulus* — бузина ялова, хобза; черный, *S. nigra* — бузина, баз, базник; обыкновен., *S. racemosa* — бузина червона.
Самецъ—самець, самчик.
Самка—самия; (плодовитая) плідниця; бесплодная—камениця; первородная—первістка, первітка; неплодившая—яловиця; рыбы — ікрець, ікровиця.

- Самобичеваніе — самокатуван-
ня.
- Самобытность — самобутність.
- Самобытный, -о — самобутний,
саморідний, -о.
- Самоваръ — самовар; мѣдный
— мідень.
- Самовластитель — самосил,
самовладник.
- Самовластіе — самовлада.
- Самовластный — самовладний,
самосильний, -о.
- Самовлюбленность — самоза-
коханість.
- Самовозвеличеніе — самозвели-
чення, самопіднесення.
- Самовозвышеніе — см. самовоз-
величеніе.
- Самовозгараніе — самопаль-
ність, замозапальність.
- Самовозгарательный — см. са-
мовоспламеняющійся.
- Самоволіе — сваволя, сваволь-
ство.
- Самовольникъ, -ца — самово-
лецъ, вільниця, сваволець,
-вільниця.
- Самовольничать — сваволіти,
самоволити.
- Самовольный, -о — свавільний,
-о; самовольний, недозволе-
ний, без відома.
- Самовоспламеняющійся — са-
мопальний.
- Самовосхищеніе — самозачаро-
вання.
- Самодвижный — саморушійний.
- Самодержавіе — самодержав-
ство.
- Самодержавный — самовлад-
ний, самодержний, -о.
- Самодержецъ, жица — само-
державецъ, -жиця.
- Самодовольный, -о — зарозумі-
лий, -о; самовтішний, -о.
- Самодовольство — саморадощі,
зарозумілість.
- Самодуръ — бісолоп.
- Самодѣйствующий — самодіє-
вий.
- Самодѣльный — саморобний,
саморучний; (о дом. издѣ-
ліяхъ) доморобний.
- Самодѣтельность — самоді-
яльність.
- Самодѣтельный — самодіяль-
ний.
- Саможатка — самокоска.
- Самозабвеніе — самозабуття,
нестяма.
- Самозарожденіе — самозаро-
діння.
- Самозащита — самооборона.
- Самозванецъ — піднайменник.
- Самозванство — піднаймен-
ність.
- Самоизмѣна — самозрад.
- Самоистребленіе — самозни-
щення.
- Самоистязаніе — самокатуван-
ня.
- Самолетъ — самоліт; (паромъ)
порон.
- Самоличность — особистість;
особа.
- Самоличный, -о — доочний, осо-
бистий, -о.
- Самолюбивый, о — самолюб-
ний, о.
- Самолюбіе — самолюбство.
- Самомчительный — сердопиш-
ний, кокошний, бутний.
- Самомнѣніе — сердопишність,
кокошність, бутність.
- Самонадѣянность — духвалість,
зарозумілість.
- Самонадѣянный, о — духвалий,
зарозумілий, о.
- Самообогащеніе — самозбога-
чення.
- Самообладаніе — самопануван-
ня, самовладання.
- Самообманъ — самообдурини.
- Самообожаніе — самозачаро-
вання.
- Самообольщеніе — самоомана.
- Самообразование — самоосвіта.
- Самоограниченіе — самообме-
ження.
- Самооплодотвореніе — само-
закін.
- Самоопредѣленіе — самовизна-
чення, самоозначення.
- Самоосужденіе — самоосуд.
- Самоотверженіе — см. Самоот-
реченіе.
- Самоотравленіе — самоотрута.
- Самоотреченіе — самозречення,
самозанедбанья, самовід-
дання, самовідцурання.
- Самопишущій — самописний.
- Самопожертвованіе — самопо-
свята, саможертва, само-
офіра.
- Самопознаніе — самоосвідомі-
мість.
- Самопониманіе — саморозу-
міння.
- Самопроизвольный, о — само-
вольний, о.

Саморозвитіє—саморозвиток.
 Самородный—родимий.
 Самородокъ—родимець.
 Саморубъ—самосіч.
 Самосадочный—самосідний.
 Самосвѣтящійся—самосвіт.
 Самоскорѣйшій—найшвидчий, найкоротчий.
 Самосознаніє—самосвідомість.
 Самосохраненіє—самоощадність.
 Самостоятельность—самостійність, самостайність.
 Самостоятельный, о—самостійний, самостайний, о.
 Самосудъ—саморозсуд.
 Самоубійственный—самовбивчий, самогубний.
 Самоубійство—самовбивство, самогубство.
 Самоубійца—самогубець, самоубійник, -ця.
 Самоуваженіє—самоповага, самопошана.
 Самоувѣренность—самопевність.
 Самоувѣренный, о—самопевний, о.
 Самоугрызеніє—самогризота.
 Самоузаконеніє—самсуправлення.
 Самоукрощеніє—самоускромлення.
 Самоукрѣпленіє—самозміцнення.
 Самоулучшеніє—самополіпшення.
 Самоуниженіє—самозневага.
 Самоуничиженіє—самопогора.
 Самоуничтоженіє—саморуїнування, самознищення.
 Самоуправленіє—самоприсуд, самоуправа, самоврядування.
 Самоуправно—самопихом, насамопих.
 Самоуправство—самовправа.
 Самоусовершенствованіє—самоудосконалення.
 Самоучитель—самонавчитель.
 Самоучка—самоук.
 Самсучкой—самоуком.
 Самохвалъ—хвалько, чванько.
 Самохвальство—хвальба.
 Самохотно—самохить.
 Самоцвѣтный—самоцвітний; (камень) самоцвіт.
 Самочинный, о—свавільний, о.
 Самочувствіє—самочуття, самопочуття.

Самшитъ—букшпан.
 Самъ—сам; самъ другъ—самодруг; самъ третей—самотрїть; самъ четверть—самоцверть; самъ шесть—самошсть; самъ не свой—несамовитий.
 Самый—самий; лучшій—найкращий, найліпший.
 Сандаль—(краска) кірка; (темно-синій) бразолія; (обувь) ходак.
 Сани—санки.
 Санки—саночки, санчата.
 Санкюлотъ—безштанько, галанько, голоколінчик.
 Санный—санный, санковий.
 Сановитость—штатульність, постатність, поставність.
 Сановитый, о—штатульний, постатний, поставний, о.
 Сановникъ—вельможа, достойник.
 Сановный—вельможний, достойний.
 Саночки—санчата.
 Санъ—вельможенство.
 Сапогъ—чобіт, чижмак; сафьянный—кордован; изношенный—шкарбун.
 Сапожекъ—чобіток, чоботець.
 Сапожникъ, -ца—шевець, шевича, чоботарь, -риха, чижмарь, чобітник.
 Сапожничать—шевцювати, чоботарювати.
 Сапожничій—шевський.
 Сапожничество—шевство.
 Сапожный—чобітний, чоботовий.
 Сапфирный—шафіровий.
 Сапфиръ, минер.—шафір.
 Сапъ, ветер.—носатизна.
 Сарай—шура; съ двумя или тремя стѣнами—шопа, повітка, для дровъ дровник, дровітник, для овець кошара, кошар, овечник, для хлѣба-клуны, стодола, стодоля, для возовъ-возовня, для воловъ-волоვნя; каретный—колешня.
 Сарана, раст. *Lilium Martagon* L.—лісова лілея.
 Саранча, насѣк. *Gryllus migratorius*—сарана.
 Саранчевый—саранячий.
 Сардинка, рыба—сарделя, сарделька.
 Саржа (матерія)—шаржа.
 Саричь, пт.—луны.

Саркофагъ—Сбываться.

Саркофагъ—нагробок.
 Сатана—сатана.
 Сатанинскій—сатанинний.
 Сатирически,-скій—сатирично,-ний.
 Сафлоръ, раст. *Carthamus tinctorius*—світлухи, крокіс, крокус.
 Сафьянный—кордованний, сап'яновий.
 Сафьянь—кордован, сап'ян; (тонкій, изъ испанскихъ овецъ) - мишина; (козловой кожи) багдаль.
 Сахаристый—цукроватий.
 Сахарить—цукрувати, цукрити.
 Сахарница—цукорниця, цукорничка.
 Сахарный—цукровий; заводъ—цукорня, сахарня.
 Сахароваренье—цукроварка.
 Сахароварный—цукроварний.
 Сахароваръ—цукровар.
 Сахаръ-цукар, цукер, цукор, цукур; мелк. кусочки-побіль.
 Сбавка—зменшини, знижка.
 Сбавлять,-вить—зменшати, зменшити, знижати, знизити.
 Сберегатель,-ница—заховник, ця, ощадник,-ця.
 Сберегательный—заховальний; касса-щадниця, ощадна каса.
 Сберегать, сберечь—щадити, ощаджати, ощадити, зберігати,-гти, приощаджати,-дити.
 Сбережение—ощада (не трата); заховання(храненіе впрокъ).
 Сбивать, сбить—(сшибить, сокрушить, свалить) збивати, збити; (съ толку, съ пути) зводити, звести з круга сонця, з пантелику збивати, збити, засмѣкувати,-смѣкати, забаламучувати мутити, затуркувати,-кати; (ученика, подсудимаго) стрѣплювати,-пити; мотилничити, замотилничити; (масло) сколачувати, тити.
 Сбываться, сбиться (съ дороги) зблужатися, зблудитися, блукати, зблудити; (комкомъ) кемшигаться, (съ толку) стрѣплюватися, битися.

Сбивчивость—кантуватість, мотилчливість.
 Сбивчивый, о—кантуватий, мотилчливий, о.
 Сбирать—см. Собирать.
 Сбитень—гаряч.
 Сбитеньщикъ—гаряшник.
 Сбитый (съ толку)—замотилченый, спантеличеный.
 Сближать,-зить—зближати, зблизити.
 Сближение—зблизини, зближення.
 Сбойка—збиванка.
 Сбоина (жмыхи)—макуха.
 Сбоку—збоку.
 Сболтнуть—ляпнути, бляхнути, сплескати.
 Сбористый—рясний, перебірчастий.
 Сборище—збіговисько, збіговище, натовп, натиск, збірниця, збірня.
 Сборка (въ платьѣ)—брижа, ріса, рясиця, зморшка; (пригонка и сплоченіе частей) рихтовини.
 Сборникъ (книга)—збірка, збірник.
 Сборное, смѣсь—збіранина, збіраниця.
 Сборный—збіраний; збірний.
 Сборщикъ—побірець, (податей)-побірчий, подушник, зборчий; таможен.-митник.
 Сборъ—збір, збіраниця.
 Сборы, приготовленія—лагодиння, заходи, вибірання.
 Сбрасывать, сбросить—скидати, скинути, зошмарувати,-рити, пороняти,-нити.
 Сбривать сбрить,—голити, зголити.
 Сбродъ—шуя, шушваль, набрід, наволоч, шушвалок, халастра, хаяйстра, наброд, ледач, гультайство, мотлох.
 Сбруя (конская)—ряд, ронд, наряд.
 Сбухты-барахты—здуру, навманя, наосліп.
 Сбываніе, продажа—збування.
 Сбивать, сбить—збувати, збути що, позбуватися, бутися чого; (с водѣ) убувати, уути, спадати, спасти.
 Сбываться, сбываться—справд-

- жуватися, . справдитися, спевнятися, -нитися.
- Обычный-збутний, здійснений.
- Сбыть—збут, збуток, хід, продаж.
- Сбѣгать—збігати.
- Сбѣгать,-жати—збігати, збігти; утікати, утекти; стікати, стекти; (о краскѣ въ матеріи) линяти, полиняти.
- Сбѣгаться,-жаться — збігатися, збігтися, назбігатися, поназбігатися; сичавіти, посичавіти (о матеріяхъ).
- Сбѣжалый—збіглий.
- Свадебка—весіллячко.
- Свадебный—весільний.
- Свадьба—весілля.
- Свайный—пальовий.
- Сваливаніе—звал; звертання на кого що, стикання.
- Сваливать,-лить—звалювати, звалити, скидати, скинути, перевертати,-рнути; звертати на кого що, стикати.
- Сваливаться,-литься—звалюватися, звалитися, падати, упасти.
- Свалка (драка) — колотнеча, колотня, бійка; (толпа) наговп, натиск, тиск; (сѣна, мусора) нзкидка.
- Сварганить—удолити, удонити, устодолити, зляпати.
- Сваривать,-рить—зварювати,-рити; злютовувати, тувати.
- Сварка—злютовина.
- Сварливость — чваруватість, заривкуватість, загризкуватість, беговатість, зайдливість, звадливість, незгодливість, заводливість, сваркість.
- Сварливый, о — чваруватий, заривкуватий, загризкуватий, беговатий, зайдливий, звадливий, незгодливий, заводливий, сваркий, о.
- Сварной—злютований.
- Сварочный—лютувальний.
- Сватаніе—сватання.
- Сватать—сватати.
- Сватовство—сватання.
- Сватъ—староста, дівошлюб; сват.
- Сваха—сваха, свашка.
- Свахлять—стелепати, зліпати, спартачити.
- Свая—паля.
- Сведеніе—звѣд, злучення; (руки, ноги) корчі; (счетовъ) обрахунок.
- Свезеніе—звозини.
- Свекла, раст. *Beta vulgaris* — буряк.
- Свекловичный—буряковий.
- Свекоръ—свекор.
- Свекровь—свекруха.
- Свербежница, раст. *Knautia argvensis* или *Scabiosa argvensis* — жовтільниця.
- Свербигузка, раст. *Sinapis argvensis*—свиріпа.
- Свербигузъ раст. *Symphytum officinale*—живокість.
- Свергать, -гнуть — скидати, скинути.
- Сверженіе—скид, скидання.
- Сверканіе—полискування, яріння, хрястіння, ряхтіння, леління, блискання, виблискування, мигтіння.
- Сверкать-кнутъ—яріти, заяріти, хрястіти, ряхтіти, заряхтіти, леліти, залеліти, блискати, виблискувати, лискати, полискувати, лиснути, яскрити, заяскрити, миготати, миготіти, мигтіти, замигтіти.
- Сверкающій—блискавий, блискотливий.
- Сверленіе—свердління.
- Сверлильный—свердловий.
- Сверлина—просвердлина.
- Сверлить — свердлити, буртити.
- Сверло—свердел.
- Свернутый—кручений.
- Сверстникъ, -ца — перевесник,-ця.
- Сверстническій — перевесницький.
- Сверстничество—перевесництво.
- Сверстывать,-стать — плянтувати, сплянтувати.
- Свертокъ—сувертень, буртіль, суверток, завиняток, завиніння, клунок, качальце.
- Свертываніе — скручування, згортання.
- Свертывать, -тѣть, -рнуть — (трубкой) згортати,-рнути, звивати, звинути; (кольцомъ) кльобачитися, скльобачитися; бгати, зібгати; зкручувати,-тити.
- Свертываться,-нутъся (о мо-

локѣ)—зсідатися, зсістися, скипатися, скипітися; (о цвѣтахъ) запукуватися, кнутися, завиватися, нути.

Сверхкомплектный — надкомплектный.

Сверхсрочный—надстроковый.

Сверху — зверху, поверх, згори.

Сверхчеловѣческой — надлюдський.

Сверхштатный—позаштатный, надштатный.

Сверхъ — над, мимо, через, опріч, пріч, крім, назвище, поверх.

Сверхъестественный — невітній, надприродний, о.

Сверчаніе — цвіркотання, цвірчання.

Сверчатъ — цвіркотати, цвірчати.

Сверчокъ, насѣк. *Gryllus domesticus* — цвіріньчук, цвіркун, цвіріньок, цвіргун, чверщок, цірчок, свірка, фірчак.

Свершатъ, шить — доконувати, нати, діяти, удіяти.

Свершатся, шиться — ставатися, статися.

Свивальникъ — повивач, уповивач, повиточок, сповивач.

Свивальный — сповивальний.

Свиваніе — сповивання.

Свивать, свить — звивати, звити, сплітати, сплести, скручувати, скрутити; (гнѣздо) змощувати, змостити, окукоблюватися, кобитися.

Свиданіе — побачення; до-свиданія — до-побачення.

Свидина, раст. *Cornus sanguinea* — свидва.

Свидываться, дѣться — бачитися, побачитися.

Свидѣтель — свідок.

Свидѣтельница — свідка.

Свидѣтельской — свідковий.

Свидѣтельство (удостовереніе) — свідоцтво.

Свидѣтельствованіе — свідкування, свідчення, посвідчення, засвідчення.

Свидѣтельствовать (удостоверять) — свідкувати, свідчити, присвідувати; (про-

изводитъ освидѣтельствованіе) освідовувати, -дувати, освідчувати, -чити.

Свиноеводство — свинарство.

Свинецъ, метал. — оливо.

Свинина — свинина,

Свинка — свинка, підсвинок; морская — мурчак, мурчок, морське порося, паця, морща, морщак.

Свинобой — кабанник.

Свиноватый — свинякуватий.

Свиной — свинячий.

Свинопасъ — свинар.

Свиноторговецъ — кабанник.

Свинский — свинякуватий.

Свинство — свинякуватість.

Свинтусъ — свинчук.

Свинуха, раст. *Polygonum agelagium* — синюха.

Свинушникъ — свининець, свинарник.

Свинцоватый — олив'ястий.

Свинцовый — олив'яний.

Свинчатка — олив'янка.

Свинченный — зшрубований.

Свинчивать, свинтитъ — зшрубувати, бувати, пришрубувати, -бувати.

Свинья — свиня, чечуга, самура, цѣонка, безрога, роха, ринда, льоха.

Свиристель, пт. — *Bombusilla garrula* — чубах, ямелюх; *Ampelis garrulus* — костогриз.

Свирищать — шкварчати.

Свирѣль — флюяра, фрела, сопілка, жоломія, джоломія, дуда, дудка.

Свирѣльный — флюяровий, сопілковий.

Свирѣпость — лютість, жорстокість, строгість.

Свирѣпствованіе — лютування, строгування.

Свирѣпствовать — лютувати, строгувати.

Свирѣпый, о — закатний, лютий, строгий, о.

Свирѣпѣть — лютішати, строгішати.

Свислый — висючий.

Свиснуть — звиснути.

Свистаніе — свиснява.

Свистать, тѣть — свистіти, ф'юкати; (о вѣтрѣ) свищати.

Свистелка — свистілка.

Свистнуть — свиснути; (уда-

рить) затопити, зацідити, бацнути, телепнути, захмелити.

Свистокъ—свищик.

Свистунокъ (сусликъ) зоол.—ховрах, ховрашок.

Свистунъ,-нья — свистун, -ха.

Свистъ—свистіння, свиснява, свист, посвист.

Свита—почет.

Свитокъ — завиніння, сувертень, суверток, завинятко.

Свитскій — почетний, почтовый.

Свихнуть — свихнути, повихнути, викрутити, скрутити.

Свихнуться, сбиться съ толку — згальмуватися, спантеличитися, скрутитися.

Свихъ—вивих.

Свищъ — свищ; мед.-фистула.

Свобода—воля, вільність.

Свободно — вільно; не туго наослаб, на ослабі.

Свободный—вільний; люзний; -ное время - гулящий час; -ное произношеніе - легка вимова.

Свободолюбивый — вільнолюбний.

Свободомысліе — вільнодумність.

Сводитъ, свести — (съверху внизъ) зводити, звести, спроваджати,-вадити; (уводити тайно) украсти, забрати з собою; (съ ума) позбавляти, -вити розуму кого; (обаять) чарувати, зачарувати; (мирить, посредничать при сдѣлкѣ) єднати, поєднати, годити, погодити; (стравить) цькувати, нацькувати; (смыкать верхъ стройки) склепляти, -пити; (судорогой) судомити, змикати, зімкнути, корчити, скорчити; (счеты) рахуватися, обрахуватися; * (дружбу) заприянюватися, -нитися; (знакомство) заходити, зайти в знайомість.

Сводка—збір.

Сводникъ,-ца—зведенник,-ця.

Сводничать—свашкувати, парувати.

Своднический—сватницький.

Сводничество—свашкування.

Сводный — збірний, зведений; поєднаний.

Сводообразный — дужкуватий.

Сводчатый—дужний.

Сводчикъ—см. Сводникъ.

Сводъ, арх.—склепіння, склеп, дуга, піднебення; (законовъ) збірка, збірник.

Своеволие—сваволя, самоволя.

Своевольникъ — самоволець, сваволець.

Своевольничать — сваволити, вдаватися у сваволю.

Своевольный—свавільний.

Своевременно — саме в час, вчасне, в пору, у свій час.

Своевременность — слухність, учасність.

Своевременный — слухний, учасний, поровий; (о родахъ) часний.

Своекорыстіе—охланність, пожадливість, зисколюбність.

Своекорыстный, о—охланний, пожадливий, зисколюбний, о.

Своекоштный—своекоштний.

Своенравіе—химорода, химородъ, примхи, привереды.

Своенравный, о—химородний, пенькуватуй, примхливий, вередливий, мисливий, о.

Своеобразіе—питоменність, саморідність.

Своеобразный, о—питоменний, саморідний, о.

Своеручный, о — власноручний, о.

Свозить, свезти (въ одно мѣсто) — звозити, звозити, звезти.

Свозка—звози.

Свой, своя, свое—свій, своя, свое.

Свойственникъ,-ца—своjak,-чка.

Свойственный, о—властивий, питоменний, прирідний, о.

Свойство—своцтво.

Свойство (прирожденное) — прирідок; (особенность) властивість, питоменність, прикмета.

Сволакивать, лочь — стягати, стягти.

Сволочь—наволоч, ледач.

Свора—лая, смик.

Сворачивать,-нуть — повертати, повернути, зрушати, зрушити; (съ дороги) звертати, -нути, збочувати, -чити; (на кого) навертати, -рнути, наворочувати, -чати.

Своровать—підцупити, підчи крижити, підчепити.
 Своякъ—своак, швагер.
 Свояченица—своакиня, свість, свістка, швагрова.
 Свыкаться, -кнуться—звикатися, звикнутися, звиктися, при звичаюватися, -чаїтися, звикати, звикти.
 Свысока—звисока.
 Свыше—звыш, згори, з неба; моихъ силъ—над мої сили; трехъ лѣтъ—більш трьох літ.
 Свѣдать—дізнатися, довідатися.
 Свѣдушій—тямучий, знаючий, свідомий.
 Свѣдываться, свѣдаться—зізнаватися, зізнатися.
 Свѣдѣніе—(знаніе) знання, знаття; (извѣстіе) звістка, відомість.
 Свѣжеватый, о—свіженький, холодненький, похолодний, о.
 Свѣжевать—білувати, шиндувати.
 Свѣжее—свіжина.
 Свѣженькій—свіженький.
 Свѣжепросольный—свіжосоленый.
 Свѣжестъ—свіжість; (о погодѣ) ядряність, ядерність, похолод; (о наружности) гожість.
 Свѣжій—свіжий; о погодѣ—ядряний, ядрений, ядерний, похолодний; новий, живий; гожий, здоровий.
 Свѣжо—похолодно, прихолодно.
 Свѣжѣть—свіжіти, свіжішати; (о вѣтрѣ) дужчати.
 Свѣивать, свѣять—звивати, звіяти, здмухати, -хнути.
 Свѣреніе—звіра, порівнання.
 Свѣрять, -рить—звіряти, звірити, перевіряти, -вірити.
 Свѣсь—піддаша.
 Свѣтаеть—узоряе, зазоряється, дніе, на світ благословляється, на світ займається, розвиднюється.
 Свѣтатъ, безл.—узоряти, зазорятися, дніти, на світ благословлятися, на світ займатися, розвиднюватися.
 Свѣтелка—світлиця, покін, кімната.

Свѣтелочный—світличний.
 Свѣтикъ—(милий, любезный)—зіронька моя, серденько моє, ясочка, зірка, рибонька моя.
 Свѣтило—світило.
 Свѣтильникъ—світлич, світник.
 Свѣтильный—світниковий.
 Свѣтильня—гніт.
 Свѣтитъ, посвѣтитъ—присвічувати, присвітити, присвічати; (о свѣтилахъ) світити, зоріти.
 Свѣтиться, сіять—зоряти.
 Свѣтленькій—ясненький.
 Свѣтлить—вияснити.
 Свѣтло—ясно, видно.
 Свѣтлобуланный—половий.
 Свѣтлобурый—яснокаштановий.
 Свѣтловатый—ясненький.
 Свѣтлоглазый—ясноокий, білозорий, яснозорий.
 Свѣтлоголубой—ясноблакитний.
 Свѣтложелтый—ясножовтий.
 Свѣтлозеленый—яснозелений.
 Свѣтлокоричневый—рудоватий.
 Свѣтло красный—ясночервоний.
 Свѣтлолиловый—яснофіялковий.
 Свѣтломалиновый—яснокармазиновий.
 Свѣтлорусый—русявий, білявий.
 Свѣтлосиній—блакитний.
 Свѣтлость—ясновельможність, ясність, світлість; (о цвѣтахъ, краскахъ) яснота.
 Свѣтлосѣрый—ясносірий.
 Свѣтлоцвѣтный—яснобарвий.
 Свѣтлый—ясний; (о цвѣтахъ, краскахъ) яснобарвий; (радостный, веселый, отрадный) просвітлий.
 Свѣтлѣйшій—найясніший, ясноновельможний.
 Свѣтлѣть—ясніти, світліти, вияснитися, розвиднюватися.
 Свѣтлякъ, насѣк. Lampyris postilusa—світун, огниниця, купалка, блищак, блискавель.

Свѣтозарность—світзорність, променючість.

Свѣтозарный — світозорий променястий, -о.

Свѣтоноска, насѣк. Fulgoga — блискучий плигун.

Свѣтоносный — світлодайний.

Свѣтописецъ — світлинник.

Свѣтописный — світлинний.

Свѣтопись — світлинництво.

Свѣтопреставленіе — кінець світа.

Свѣтотѣнь — світлотінь.

Свѣточъ — смолоскип.

Свѣтскій — світовий; свіцький.

Свѣтъ — світло, світлість, по-світ; світ, світ божий; люде, товариство.

Свѣча — свічка; (церковныя) -світило.

Свѣчникъ — свічарь, свічкарь; паламарь, свічколап.

Свѣчной — свічковий; заводъ — свічкаря; лавка-свічкаря.

Свѣшивать, -сить — звішувати, звісити; зважувати, -жити.

Свѣшиваться, -ситься — перехилитися, перехилитися; звісати, чепати, позвисати, почепати.

Связка — (вещей) клунок; (сѣна, рыбы, бубликовъ) в'язка; (дровъ) в'язанка; (бумагъ) жмут; (табаку) папуша; (льна, конопли) павісмо; (соломы) — жупа; (цвѣтовъ) пук, пучок, пакут; (нитокъ) бунт, жмут; (нитка для связыванія) зв'язень, мотузок, перевесло; анат. - в'язло, тужень.

Связность — (изложенія) складність, доладність; (рѣчи) ядерність; (почерка) нечитальність; (физич.) скупність.

Связный — (сочиненіе. изложеніе) складний, доладний; (рѣчь) ядерний; (почеркъ) нечитальный; (физич.) скупный.

Связочный — в'язковий.

Связываніе — в'язання.

Связывать, -зать — в'язати, зв'язувати, -зати, петлювати, запетлювати, мотузити, змотузити, чалити, зчалити, зав'язувати, зав'язати, (крѣпко) скримцьовувати, -цювати, ґрундзювати, уґрундзювати.

Связываться, -заться — вязати-

ся, звязатися; (браниться) зчепитися; (не по добру сойтись) лигатися, злигатися, полигатися, зізнатися, зазнатися.

Связь — зв'язка, пов'язь, зв'язок, зв'язь; архит.-пов'язина.

Свясло, витеѣнь — колач.

Святая, угодница — святиця.

Святилище — святиня.

Святитель — святець.

Святить — (чититъ) шанувати; (освящать) святити.

Святки — святки.

Святой — святець, святой.

Святость — святість.

Святотатець — святокрадець.

Святотатственный — святокрадський.

Святотатствовать — святокрадство чинити.

Святочный — святковий.

Святоша — святко, святеник; божкарь, божкодайло; святець; женс.-святениця.

Святцы — полустав, полуставецъ.

Святыня — святощ, святощі

Святѣйшество — найсвятішість.

Святѣйшій — найсвятіший.

Священникъ — панотець, піп; (приходскій) — намісник, парох

Священнический — панотецький, попівський.

Священнодѣйствие — відправа служби божої

Священнодѣйствовать — відправляти службу божу.

Священномученикъ — святой мучень.

Священнослужитель — піп; дякон.

Священный — святой, святоблिवний; (объ особѣ) недо-торканий; (о писаніи) святий.

Священство — попівство.

Священствованіе — попування.

Священствовать — попувати.

Сгораемость — пальність, спаленість.

Сгораемый — пальный, спаленый.

Сгараніе — горіння, палення.

Сгарать, сгорѣть — палитися, спалитися, горіти, згоріти, погоріти, пекти вогнем.

Сгибаніе — згинання,

- Сгибать, согнуть, -ся--згинати, зігнути, -ся.
 Сгибень—студень.
 Сгибка—згинання.
 Сгибной — складаний; гнучкий.
 Сгибнуть—згинути.
 Сгладить — згладити, вирівняти.
 Сглазить — уректи, урікнути, спрозорити, спристрігити, наврочити, зурочити.
 Сглазь—уроки, урочина, урочище, призір, зурочення, перестріт, пристріт, навроки.
 Сгладать--згризти.
 Сглонуть—ковтнути, глитути, проквітнути.
 Сглупа — з дурного розуму, через дугний розум.
 Сглулить—вчинити дурницю.
 Сгнаивать, сгнсити, —згнокувати, згноїти.
 Сгниваніе—гниття, спорохнявіння, побутніння.
 Сгнивать, сгнить — згнивати, згнити, порохнявіти, спорохнявіти, трухніти, стухніти, побутніти, перетрухати, -трухнути, струхнути.
 Сгнипій—зогнилий; испертипійся—збутвілий.
 Сггаривать, -ворить — змовляти, змовити; заручати, -чити.
 Сггариваться, -вориться — умовлятися, умовитися, наумовлятися, намовитися, змовлятися, змоventися, єднатися, псеєднатися, потакатися, зряхатися.
 Сговорный—заручинний.
 Сгосерчизый—згідливий, лагідливий, схильчивий.
 Сговоръ—змовини, змова; заручини.
 Сгонка—згін.
 Сгснять, согнать — зганяти, зігнати; назганяти, назгонити, понаганяти, прищипати; скорняти.
 Сгорбить, -ся—згорбити, -ся.
 Сгорбленный, согнутый — нахилый, горбатый, похилый.
 Сгорѣвший—згорілий, згораний.
 Сгоряча — нагоспальці, зопалу, згарячу.
- Сгребальщикъ, -ца--громадильник, -ця.
 Сгребаніе — згрібання, гребовиця.
 Сгребать, сгрестъ—згрібати, згребти, згортати, згорнути, згромаджувати, -мадити.
 Сгребки—поскрібки, вигрібки.
 Сгромождать, -здить — копичити, накопичити, накидати, накидати.
 Сгрубить—нагубіянити.
 Сгружать, згрузить виладовувати, дувати, вивантажувати, -жити, виважувати, -жити.
 Сгруженіе — виладовини, виладування, виваження, вивантаження.
 Сгруппировать — згуртувати.
 Сгубить—згубити.
 Сгустившийся—згуслий.
 Сгустить—згустити.
 Сгустѣлость—згуслість.
 Сгустѣть—згуснути.
 Сгущаемость—загусливість.
 Сгущаться, -ститься — загусати, загуснути.
 Сгущеніе—згуст.
 Сдабриваніе — піддобрання; (корма)—примастка.
 Сдабривать, -рить — піддобрювати, піддобрятти, піддобрити, підхлібити, підмогоричити; присмачувати, -чити.
 Сдавать, сдать — (экзаменъ) складати, скласти іспит; (отчетъ) звідомляти, мити, справоздавати, -здати; (карты) — ділити, розділити; (должность) складати, зложити уряд; (лишнюю карту) заділятися, -литися.
 Сдаваться, сдаться—піддаватися, піддатися.
 Сдавливаніе—стискання.
 Сдавливать, -вить — стискати, притискати, -тиснути.
 Сдаточный — (о деньгахъ, вѣдомостяхъ) віддайний, здайний; відданий до війська.
 Сдатчикъ, -ца--здавець, -вниця, віддавець, вниця.
 Сдача—(денеж.) здача, решта; (крѣпости) капитуляція.
 Сдваивать, сдвоить — подвоювати, -двоїти.
 Сдвигать, сдвинуть—зсувати, зсунути, зворухнути, зру-

- шити; зсовувати, зсунути, присовувати, -сунути.
 Сдвигъ — посув, зрушіння.
 Сдвижной — зсувний.
 Сдвинуться, дрогнуть — зрушитися.
 Сдергивать, сдернуть — швигати, швигнути, стягати, -гти, зривати, зрвати.
 Сдержанность — стриманість, здержливість.
 Сдержанный, о — стриманий, здержливий, о.
 Сдерживать, -жать — спиняти, спинити, стримувати, -мати, зупиняти, -нити; (слово) додержувати, -жати слова, стояти, стати на слові.
 Сдирать, содрать — злущувати, злущити, лупити, злупити; (шкуру) білувати, обілувати.
 Сдоба — приправа, присмака.
 Сдоблять, -бить — приправляти, -вити, присмачувати, -чити.
 Сдобный — пухкий, присмачний.
 Сдобровать, употр. только съ отрицаніемъ не — не минути лиха.
 Сдружиться — збрататися, сприятелитися.
 Сдувать, сдунуть, сдутъ — звыювати, звіяти, здмухати, -хнути.
 Сдуру — здуру, з дурного розуму.
 Сдѣлать — удіяти, зробити, вчинити, подіяти, счинити; (сработать, состряпать) справити, спорудити; (крѣпко что либо) ремезувати, зремезувати; (причинить кому что л.) заподіяти; (что л. плохое) скоіти, накоіти; (немного, изв. количество) вробити; (кое-какъ) зляпати, спартачити; (скоро и хорошо) уджигнути, ушкварити.
 Сдѣлаться — зробитися; легче — полегшати; тяжелѣе — поважчати; мягче — зм'якшити, пом'якшати; яркимъ — зажарітиса; влажнимъ, сырымъ — змокрівити, змокріти; добрѣе — подобріти, подобрішати; шероховатымъ — пошерхнути; дуплистымъ — здуплавити, здупленатити; сладкимъ — осолодіти; свя-
- тымъ — преподобитися; лѣнвымъ — зледашити; вкусноѣе — посмачніти; бѣднымъ — збідніти; извѣстнымъ — уславитися.
 Сдѣлка — умова, згода, уклад; мировая — змирщина.
 Сдѣльный, урочный — закладний.
 Себя — себе, ся.
 Себялюбецъ — себелюб.
 Себялюбивый — себелюбний.
 Себялюбца — себелюбка.
 Себялюбие — себелюбство.
 Севрюга, рыба *Acipenser stellatus* — пестрюга, сірюга.
 Сегментъ — хвощти, окраецъ.
 Сегодня — сьогодні, нині, нинька, ниньки, нинечка, нинька.
 Сегодняшний — сьогоднішній, днешній.
 Седмица — тиждень.
 Седьмой — сьомий.
 Сезонный — сезоноый.
 Сезонъ — сезон.
 Сей, сія, сіе — цей, ця, це.
 Сеймъ — сойм.
 Сейчасъ (немедленно) — зараз; тепер.
 Сейчасъ-же — ускрут.
 Секретарь — секретарь.
 Секретничать — таітиса.
 Секретно — употай, потай, знишка, употайці; потаємно.
 Секретный — потаємний, таємний.
 Секретъ — таємниця, тайність.
 Секта — секта, схизма.
 Сектантство — сектярство, схизмат.
 Сектантъ, -ка — сектяр, -ка, схизматик, -чка.
 Секунда — секунда, хвилька.
 Селадонъ — джигун, бабій.
 Селедка — оселедецъ; (самка) — крупняк.
 Селедникъ, раст. *Cheporodium Tougn.* — лобода.
 Селедочный — оселедцевий.
 Селезенка, анат. — кося, сележінъ, селедянка, слизень; (овечья) шакша.
 Селезеночный — селедяний.
 Селезень — качур, катир, селех.
 Селение — селище.
 Селитра — салетра, салітра.
 Селитренный — салітровий.
 Селитроваръ — салітраник.

Селить—обселяти, залюдняти.
 Селиться—осідати.
 Селишко—сільце.
 Село—село.
 Сельдерей, раст. *Apium graveolens*—селера.
 Сельдь—оселедецъ.
 Сельдяной—оселедцевий.
 Сельскій—сільський.
 Сельчанинъ, -нка—селянин, -нка, селюк, -чка.
 Семга, рыба *Salmo salar*—сомон.
 Семейный—родинний; сім'ювий; сім'янистий.
 Семейственный—родинний.
 Семейство—родина.
 Семенить (дробно и скоро шагать)—дріботити, дробцювати, тюпати.
 Семерикъ—сімерик.
 Семерка (въ карт.)—сьомака, сімка.
 Семеро—семеро.
 Семидесятилѣтіе—сімдесятліття.
 Семидесятый—сімдесятий.
 Семидневный—семиденний.
 Семидюймовый—семицалевий.
 Семилѣтіе—семиліття.
 Семилѣтка—сімлитка.
 Семилѣтній—семилітній; семиліток.
 Семимѣсячный—семимісячний.
 Семинаристь—семинарист.
 Семинарія—семинарія.
 Семинарскій—семинарський.
 Семинедѣльный—семи тиждневий.
 Семисаженный—семисажневий.
 Семисотый—сімсотий.
 Семитысячный—сімтисячний.
 Семнадцатый—сімнайцятий.
 Семнадцать—сімнацять.
 Семь—сім.
 Семьдесятъ—сімдесят.
 Семьсотъ—сімсот.
 Семья—родина.
 Семьянинъ—сім'як.
 Сентябрьскій—жовтневий.
 Сентябрь—жовтень.
 Сепараторъ, тех.—подільник.
 Сербія—Сербщина.
 Сербъ—сербин.
 Сердечко—серденько.
 Сердечная трава, раст. *Orobanchis verpus*—тропник.
 Сердечникъ—шворинь, шкворинь; раст. *Leonurus Carduus*—глуха кропива, сандра;

раст. *Cardamine pratensis* L.—болотна жеруха.
 Сердечный—серцевий, насердний (тоска, печаль, боль); щирый (искренний);-ная сэрочка—осердя.
 Сердечный корень, раст. *Potentilla tormentilla*—завязник, курзілля.
 Сердито—зозла, гнівю, зсерцем, зпересердя.
 Сердитый—гнівний, сваркий, гнівливий.
 Сердить—гнівити, лютити.
 Сердиться—сердувати, гніватися, лютити, злостувати, сваритися на, зазле накого мати, гнів, покладати, супротивитися.
 Сердоболіе—жалісливість, жалісність.
 Сердобольный—жалісливий, жалісний.
 Сердоликъ, минер. *Silex carneolus*—крівавиньк, каріоль.
 Сердце—серце.
 Сердцебиеніе—биття, стукання серця.
 Серцевидный—серцеватий.
 Серцевина—осередок, осередок, осереддя, осердя, (дерева) пасердя, сердечник, стрижень.
 Серцеѣдъ—джигун, бабодур.
 Серебренникъ—(монета) фібник, срібник, срібляник; (мастеръ)—срібельник; раст. *Potentilla argentea*—нагідник, червоточник, червецъ, дерев'янка.
 Серебреніе—посрібнення.
 Серебречный—посрібнений.
 Серебристый—срібнястий, сріблястий; (цвѣтъ)—морозуватий; (голосъ) тремкий, дзвінкий.
 Серебрить—срібнити.
 Серебриться—сріблити.
 Серебро—срібло, (монета) срібняки; (издѣлія) срібні речі; сусальное въ листкахъ—двійник.
 Серебрякъ, раст. *Comarum palustre*—сухолом, огрошник, золотник, вовче тіло.
 Серебрянка, раст. *Thalictrum flavum* L.—золотуха, нестакха; *T. aquilegifolium*—одзвінки.
 Серебряный—срібний.

- Сережка - см. Серьга; (дерева) мачатко.
- Сережникъ, раст. *Acer fataricum* - неклен.
- Сермяга - свига.
- Сермяжникъ - мурей.
- Серна, зоол. *Antilope turgicarpa* - дика коза; *A. Subgutturosa* - джейран; *A. gutturosa* - дзерен; *A. Saiga* - сайгак; *Cervus cargeolus* - сарна, (самецъ) сарнюк.
- Серповидный - серповатий.
- Серповый - серповий.
- Серпообразный - см. серповидный.
- Серпуха, раст. *Serratula corymbata* - жовтило; *S. tinctoria* - яловень, будячок, страхополох.
- Серпъ - серп.
- Сертукъ - сурдѹт.
- Сертучный - сурдутовий.
- Серьга - заушниця, кульчик, ковтка; бот. - мачатко, бозька, котик.
- Серьезность - поважність.
- Серьезный, о - поважний, о.
- Сестра, сестрица - сестра, сестриця, сестричка, сестронька; двоюродная, троюродная - с. уперших, удругих; милосердія - с. жалібниця.
- Сжалиться - ужалітисся, зглянутися на кого, змилосердиться надким.
- Сжатие - стиск.
- Сжатость - стислість.
- Сжатый, о - стислий, о; (о злакахъ) зжатий.
- Сжевать - зжувати.
- Сживать, сжить - збуватися, збутися, позбутися, здихуватися, здихатися, виживати, вижити.
- Сжигание - паління.
- Сжигать, сжечь - палити, спалити, попалити, перепалювати, перепалити.
- Сжимаемость - стисність, стяжність.
- Сжимаемый - стисний, стяжний.
- Сжимание - стис, стиснення.
- Сжимательный - стискальний.
- Сжимать, сжать - стискати, стиснути, затискати, затиснути, потискати, потиснути, ущуляти, ущулити,
- згнічувати, згнітити, стуляти, -лити.
- Сжиматься, сжаться - зступатися, зступатися, збігатися, збігтися, стулятися, -литися.
- Сжимъ - стиск.
- Сжинать, сжать - зжинати, зжати, позжинати.
- Сжинь - жень, ужинок.
- Сжирать, сожрать - пожирати, -жертвувати.
- Сзади - позаду, позид, позатиллю, назаді.
- Сибаритствовать - роскошувати.
- Сибарить, -ка - роскошлюб, -ка, роскошник, -ця.
- Сибирка - (*Legudo sirgi*, мѣдная ржа) гришпан; (арестантская) казня, вязниця, цюпка, холодна, темна; (язва) телій.
- Сибирская язва - телій.
- Сибирскій - сибирний; миндаль, раст. *Amygdalus napa* - дівоча кров.
- Сивизна - сивина.
- Сивка - сиваш.
- Сивоворонка, пт. *Cogacias uagula* - ракша, сиворакша.
- Сивуха - сивуха, підпінок.
- Сивый - сивий.
- Сигара - цигара, цигаро.
- Сигарный - цигаровий.
- Сигмовидный (о кишкѣ) - сигмоватий.
- Сигналь - гасло, шех, знак.
- Сигнальный - гасловий, шеховий.
- Сиговый - сармовий.
- Сигъ, рыба *Salmo lavagelus* - сарма.
- Сидень (домосѣдъ) - сидѹт, пічкур.
- Сидѣлецъ - крамарчук; (питей. зав.) шинкаръ.
- Сидѣлка - сидуха.
- Сидѣние - сидня, сидячка; сідало, сіджа.
- Сидѣть, просидѣть - пересиджувати, пересидіти; сѣсть сѣсти, посідати.
- Сидя - сидьма, навсидячки.
- Сизокрылый - сизокрилий.
- Сизоперый - сизоперий.
- Сизость - сизота.
- Сизый - сизий, сивий.
- Сила - сила, мѣць, снага, лужість; наибольшая п. е.

- міч; жизненнтя — живець, снага; центробѣжная — відбіжна сила; центростремителна — центротяжна сила.
- Силачъ — силак, моцарь, дужак, моцак, моцака, дужинь.
- Силезія — Шльонск, Шльонск. Силезскій — шльонський.
- Силена, раст. *Silene noctiflora* — натягач.
- Силиться — силкуватися, моцуватися, усилюватися, натужуватися, (вибиватися изъ силъ) мордуватися.
- Силокъ — сільце.
- Силѹю — упором, навѣсом.
- Силуеть — обрис.
- Сильно — дуже, здорово, подужу, міцно, вельми, огавно, завзито.
- Сильный — дужий, сильний; (о характерѣ) міцний, тугий; (о вѣтрѣ) буйний, шпуйний; (о снѣгѣ) великий; (о вѣрѣ) живий; (о лошади) снажный; (о войскѣ) потужний.
- Симметрический — симетричний.
- Симонія — святокупство.
- Симпатизировать — симпатизувати.
- Симпатія — симпатія.
- Синагога — школа, синагога.
- Синева — синь, блакить, синява; синяк, синець, синятина.
- Синеватость — синявість.
- Синеватый — синявий.
- Синеголовникъ, раст. *Egyptium pflupum* — миколайки, миколайчики, переполошник.
- Синенькій — синенький.
- Синехонькій — синесенький.
- Синець, рыба *Abramis balleus* Cuv. — синьга, синюга.
- Синильникъ, раст. *Isalis tinctoria* — синячник.
- Синильная кислота — синій квас.
- Синильщикъ, -ца — синильник, -ця.
- Синить — синити.
- Синица, пт. *Parus major* — сикір, сикора, чикір, салянка; бо-
- дотная, *Palus palustris* — попичка, черноголовни.
- Синій — синій.
- Синій звѣробой, раст. *Dracocephalum Ruyschiana* — мирзілля.
- Синодикъ — поминальник, граматка, поминник.
- Синонимъ — рѣвнознака.
- Синтаксисъ — складня.
- Синтаксическій — складневий.
- Синь — пязурок.
- Синька — синька, лязурок.
- Синѣть — синити, синішати.
- Синюха, грибъ *Agaricus violaceus* — синяк; раст. *Centauria cyanus* — волошка.
- Синякъ — синятина, синяк, синець, басаман; раст. *Echium vulgare* — колючка, іванзілля пільське.
- Сиплость — хриплявість.
- Сиплый, -о — хрипливий, -о.
- Сипнуть — хриплявити.
- Сиреневый — бузковий, безовий.
- Сирень, раст. *Syringa vulgaris* — буз, без, бузок, трайдахил, райдереве.
- Сиропный — соковиковий.
- Сиропъ — соковик.
- Сирота — сирота, сиротина.
- Сиротка — сирітка.
- Сиротскій — сиріцький, сирітний.
- Сиротство — сиріцтво.
- Сиротствовать — сиротіти.
- Сиротѣть — сиротіти.
- Сирый — безпомічний, безпорадний.
- Сирѣчь — себ-то, тоб-то.
- Система — система.
- Систематическій, о — систематичний, о.
- Ситець — перкаль.
- Ситечко — ситко.
- Ситникъ, раст. *Juncus* — осітняг, ліджа, сітняг; раст. *Turpha kuga*, ситниця.
- Ситный — ситний.
- Сито — сито.
- Ситочникъ — ситарь.
- Ситце — ситко.
- Ситцевый — перкальовий.
- Сифились, мед. — потеруха, пранці.
- Сифилитикъ, -чка — прнціюватий, а.
- Сифилигическій — гранцьовий.
- Сяние — сяння, сяння, сяво.

- ясність, сяиво; сѣверное — сполох, оказія.
- Сіятельный—ясновельможный.
- Сіятельство — ясновельможність.
- Сіять—сяти, сяти, променіти, зоріти.
- Сіяющій — сяиний, осяиний, сяйливий.
- Скабіоза, раст. *Scabiosa argem-sis* Syn.—наголоваток, синявка, свербіжниця.
- Сказаніе—переказ, оповіданія, оповідь, опис.
- Сказка—казка.
- Сказочникъ, -ца—казкаръ, -рка.
- Сказочный—казковий.
- Сказуемое, грам.—присудок.
- Сказывать, -зать—казати, казати, переказувати, -зати, оповідати, повідати.
- Скаканіе—скакання, плигання, стрибання.
- Скакать—скакати, стрибати, плигати; (о конск. скачкахъ) гонити.
- Скаковой—біговий.
- Скакунъ—пострибун; (лошадь) бігун; (насък.) плигун.
- Скала—поділка.
- Скала—скеля, штола, щовба.
- Скалистый — скельний, скелистый; (о горахъ) кряжовий.
- Скалить (зубы)—шкирити, вищеряти.
- Скалка—качалка.
- Скалозубъ — смішко, глузівник.
- Скалывать, сколоть (булавами) переколювати, -лоти; (ледь) рубати, зрубати.
- Скамеечный—лавковий.
- Скамейка, скамеечка—лавка, лавочка.
- Скамья—лава; (продолговатая) -сслін, услон; (широкая) примость; (для ногъ) підніжжя.
- Скандалить — бешкетувати, шарваркувати.
- Скандаль—бешкет, шарварок; (позоръ) осудовище.
- Скандалный—(день) бешкетний; (поступокъ) осудовищний.
- Скапливать, скопить — збирати, назбирати.
- Скапывать, скопать — скопунати, -пати,
- Скаредничать — кандибити, лічокрупити.
- Скаредность — лічокрупство, скнарість, скупучість.
- Скаредный—скнарій, скупучий.
- Скаредь — скнара, лічокруп; (ж. р.) лічокрупка.
- Скарлатина, мед. — шарлятина.
- Скатерть—обрус, убрус, настільник, порток, скат, скатірка, скатертина; (ковровая) килим.
- Скатистый—покотистий, згористий.
- Скать—покіт, узбіч, схилок, згірря; (колесь) стан; рыба *Raia clavata*-рашпля; електрическій, *Torpedo ocellata*-електрашпля.
- Скатывать, -тать — звивати, звинути, скручувати, скрутити, згортати, згорнути.
- Скатывать, -титъ, ся—котити, покотити, поскочувати, ся; -ся (о саняхъ) забігати, -бігти.
- Скачекъ—стрибок, стріб, скік, вистриб.
- Скачками (бѣжать) — скоком, вистрибом, вибриком, перескоком; (что либо дѣлать) прихапцем.
- Скачки—гонитва, перегони.
- Скашивать, -сить — косити, скосити, закошувати, закосити.
- Скважина,—скалубина, зашкалубина закал, шпара, шпарка, щілина; (буровая) свідровина.
- Скважистость—подіркуватість, подіркуватість, скалублястість шпаруватість, закалуватість.
- Скважистый, — подіркуватий, подіркуватий, скалублястий, шпаруватий, закалуватий.
- Скважность—скалубність, зашкалубність, шпаровість, шпарковість, закаловість.
- Скважный—скалубний, зашкалубний, шпаровий, шпарковий, закаловий.
- Сквашивать, сквасить — квасити, поквасити, уквасити;
- Скверна—погаць;

Сквернавець, -вка — поганець, -нка.
 Сквернить — поганити, плямити.
 Сквернословець, -вица — лихословець, -виця.
 Сквернословить — лихословити.
 Сквернословный — лихословный.
 Скверный, о-поганий, хирний, гидкий, брідкий, мерзений, о.
 Скверъ—садок.
 Сквозить—провівати, протягати.
 Сквозникъ—протяг, бруя, протяг-вітер.
 Сквозной — наскрізний, кризний.
 Сквозь—крізь.
 Скворець, пт. *Sturnus vulgaris*—шпак.
 Скворешня—шпаківня.
 Скворка—шпачиха.
 Скворцовый—шпаковий, шпачиний, шпаківський; шпаковитий.
 Скелетный—кістяковий.
 Скелеть—кістяк, кістняк.
 Скептический, -и-скептический, о.
 Скидка—скидання; (при продажѣ) знижка.
 Скидывать—см. сбрасывать.
 Скинѣя—намет.
 Скипаться, -пѣться — гуснути, згуснути; зсідатися, зсістися.
 Скипетръ—берло.
 Скипетръ царскій, раст. *Verbascum pigmum* L.-оман; *V. Lychnitis*-коров'як; *V. Tharsus*—коров'як.
 Скипидарникъ, раст. *Asarum europaeum* — копитень, копитник, копитки, копитці, копитняк.
 Скипидарный—шпигинарьний, шпигинарьний.
 Скипидаръ—шпигинарь, шпигинарь.
 Скирда — стирта; (соломы)-ожеред.
 Скусать, -нуть--скисати, -снути, поквасніти; (створожиться)-зсідатися, зсістися; (о молокоѣ) збрякнути, скиснути.
 Скусшій—скислий; (о молокоѣ) -зсілий, збресклий, набрызглий.

Скиталець—заволока, бурлака, галайда.
 Скитальческий — бурлацький, заволоцький, галайдинський.
 Скитальчество--бурлакування, безпритулля, поневіряння.
 Скитаніе -- тиняння, туляння.
 Скитаться — тулятися, бурлакувати, тинятися, поневірятися.
 Скитникъ—пустельник, скельник.
 Скить —пустельня.
 Складень — (ожерелье) намисто; (икона) образ складаний.
 Складка, сборка--рясиця, різка бганка, ряма, згортка, збірка, зморшка; (кожи подъ подбородкомъ) пабородок; (денегъ) складка; (складываніе) складання.
 Складно, связно — прикладно, доладу, до прикладу.
 Складной—складаний, складчастий.
 Складность—статурність, постатність; прикладність, доладність; гармонійність, лад, зграйність.
 Складный—(о фигурѣ) статурный, постатный; (о рѣчи) прикладный, доладный; (о музыкѣ, пѣніи) гармонійный, згідный, зграйный.
 Складочный-(оденьгахъ) складковий; (мѣсто, зданіе) комора, (мѣсто открытое) коморове.
 Складчатый—збористий, рясний, фалдистий.
 Складчикъ, -ца — вкладник, -ця.
 Складчина—складка.
 Складъ — (мѣсто, гдѣ ч. л. складывается) комора; (товаръ) крам; (тѣла) статура, постать.
 Складывать, сложить—(свертывать) згортати, згорнути, позгортати; (складками) рямити, порямити, рісувати, рісити; (ворохомъ) копичити, накопичити; (складчину) складатися, скластися, скидатися, скинутися; (цифры) складати, зложити; (вину на кого) звертати, -нути на кого; (очень тѣсно) стіснити, -нити; (въ стоги) стожи-

ти; (голову) головою накладати, - ложити; (куски въ одно цѣлое) тулити, стуляти, лити; (товаръ) поташуватися, уташуватися.

Склевывать, склевать — видзьобувати, видзьобати.

Склеенный — зліплений; столярн. клеємъ — карючений.

Склеиваніе — зліплюванія.

Склеивать, -ить — зліплювати, -пити; о разбитой посудѣ — злічувати-злічити.

Склейка — зліплини; (склеен. мѣсто) зліпля.

Склепка — нютування, нютування; (склеп. мѣсто) знютенъ.

Склепной — нютуваній.

Склепъ — склеп.

Склепывать, -пать — нютувати, знютувати.

Склоненіе, грам. — відміна; астр.-нахил: (почвы) спад, згористість, похилість; (магн. стрѣлки) відхилянн, відхил; (наклоненіе) схилянн, нахилянн; (къ чему либо, на чью сторону) підмова, намова, підмовлянн.

Склоненный, наклонившійся — похилій, похилистий, похильний, похильчастий.

Склонившись — хильці, схилившись, зігнувшись.

Склонность, влеченіе (къ чему) — похп, потяг, нахил, хіть, триб, нахилок.

Склонный — схильний, нахильний, наважний, прихильний, нахилій.

Склонъ — сшил, сшилок, злога, спад, похил; (горн.) узгір'я, збіч, узбіч, підгірок; (круто) крутовина; (южный) навсонн.

Склоняемость — відмінність.

Склоняемый — відмінний.

Склонясь, полулежа — насхил, насхиль.

Склонять, -нить — нахиляти, -лати, схиляти, лити, похиляти, хилити, похилити, перехиляти, -лити; (кого на что или къ чему) підхиляти, -лити, прихиляти, -лити, привертати, -рнути, -намовляти, мовити; (грам. відміняти, нити.)

Склоняться, -нитися — хилитися, схилятися, -литися, на-

хилятися, -литися; (къ чему) потягати, -гти, привертатися, -рнутися, чалитися до чого; (опираться на что-либо) злягати, гти.

Склянка — пляшка; морск.-пісошний годинник; морск.-півгодини.

Скоба, скръпа желѣзная — клямбра, клямра.

Скобелка (у бочаровъ) — шкїбля.

Скобель — струг; вродѣ ножа — шкрябач.

Скобка — клямра, дужка.

Скобленіе — скромадження.

Скоблить, скрестъ — скромадити, скребити.

Скобочный — клямровий.

Скобяной (рядъ, магазинъ) — залізяний.

Скованный — скутий.

Сковка — сковування; (сков. мѣсто) сковина.

Сковорода — сковорода, панва, пателя.

Сковородникъ — чаплія, хватки.

Сковывать, -вать — кувати, скувати; заковувати, -кувати, укувати.

Сковыривать, -рять, -рнуть — сколупувати, -пати, -пнути, злупувати, -пати, -пнути.

Скокъ — скік, плиг, стриб.

Сколачивать, -лотить — збивати, збити, позбивати; (скопить) збирати, зібрати, на збирати.

Сколокъ — зразок.

Сколь — скільки, як, яко, якже.

Скользить — ховзати, ковзати, ковзатися, сковзатися.

Скользкій — ховзкий, холзкий, ковзкий, слизький; сковзкий, порський.

Скользко — ковзко, слизько, сковзко, ховзко.

Скользы — ковзы!

Скользя — поповзом, поковзом, пошморгом.

Сколько — кілька, кільки, скільки, якого; нибудь — дешиця, трохи, хоч трохи; возможно — яко мога, як по силля, скільки спроможно; угодно — до схочу; мнѣ извѣстно — оскільки я свідомий, оскільки мені відомо; силъ хвѣтитъ — що сили, чим дуж.

Скомкавши — жуужмом.

- Скомкать,-ся—скомштити, побгати, зібгати, пожмакати, зметюхкати,-ся.
- Скоморохъ—фіглявець, сміхованець, блазень, кумедник.
- Скоморошествовать—хвигнувати, хвигли строїти.
- Скомпрометировать—сорому завдати, у славу ввести.
- Сконфузить—засоромити.
- Сконфузиться—зняковіти.
- Скончаніе—кінець.
- Скончатся—упокоїтися, померти, умерти, сконати.
- Скопецъ—халаштан.
- Скопидомъ—збивач, скнара, скупердяга.
- Скопировать—скопювати, списати.
- Скопить—халаштати, валашати.
- Скопище—натовп, натиск, джурга.
- Скопленіе—збірання, скупчення, скуплення; згромадження; заповнення (полнехонько)—повнеча; народа—стовпище, тиск, здвиг, натиск, натовп; воды—назбір води.
- Скоплять,-пить-ся—збирати, зібрати, назбирати,-ся.
- Скопомъ, всѣ цѣликомъ—купцем.
- Скорбный, о—скорботний, журний, сумний, плачний, жалібний, о.
- Скорбь—жаліб, жаль, жалощі, туга, жура, скорбота, журба, смуток, прасунок.
- Скорбѣть—тужити, журитися, уболівати над чим, побиватися за чим.
- Скорбящій—журний.
- Скоренько—швиденько, хутенько.
- Скорехонько—хутесенько.
- Скорлупа—лушпа, лушпайка, лупина, лушпак, лушпелина, лушпина, лупесиння, шолупайка, шолупина, соб. лушпиння; твердая—шкарупа, шкаралупа, шкаралуша, шкаралюща, шкаляруша; рака—шкаралюпа.
- Скорлупный—лушповий, лушпинний, шкаралупний.
- Скормить—потравити.
- Скорнякъ. мѣховщикъ—кушнирь, кушнір, футрарь.
- Скорняческій—кушнірський, кушнірський.
- Скорнячество—кушнірство, кушнірство.
- Скорнячить—кушнірувати.
- Скоро—швидко, прудко, хутко, метко, нагло, небавком, небавом, небавці, незабаром, невзабарі, незабавом; уже—за того.
- Скоробить—попачити, зжолобити, пошкарубити, покорчити.
- Скороговорка—швидкомова.
- Скорозрѣлый—скороздрій.
- Скоромить—скоромити; порзнитися, скоромитися.
- Скоромничать—недодержувати посту.
- Скоромное—скором, скоромина.
- Скоромный—порзний, скоромний.
- Скороопьяняющій—п'янкуватий.
- Скоропись—скоропис.
- Скоропоспѣшный—схвапливий, скорохвацький.
- Скоропостижно—напрасно, нагло, раптом, наремно, напруго, напругом.
- Скоропостижный—напрасний, наремний, наглий, раптовий.
- Скоропреходящій—швидкоминучий, недовгочасний.
- Скорорастущій—ростовитий.
- Скороспѣлка—скороздра, скороздрій; раст. *Primula officinalis* или *P. veris*—сорочі лапки, божі ручки, біла буквиця.
- Скороспѣлый—скороздрілий, скороздрій.
- Скорострѣльный—частопальний.
- Скорость—швидкість, прудкість, хуткість.
- Скоротать—прокаратати.
- Скоротечный—прудкоплинний, хвильовий.
- Скороходъ—бігун.
- Скорпионъ. *Scorpio egyptaeus*—скорпій.
- Скорчивать, скорчить,-ся—коцюрбити, скоцюрбити, кандзюбити, скандзюбити, карлючити, скарлючити,-ся.
- Скорый—швидкий, шмаркий, шпаркий, прудкий, шам-

- кий, похваткий, похіпливий, похіпний, похіпкий, похопливий, шебський, шибкий, шаркий, хапкий, хваткий, хвйткий хуткий, моторний, жвавий, похватний, сквапливий, спірний, хитрий, незабарний.
- Скорѣе — хутній, хутчій, хутчіш, хутче, швидче, мерщій, метчій, прудчіш, боржій, рачій.
- Скотина—товарина, худобина; бидло.
- Скотинка—худобиця.
- Скотникъ,-ца — ричковець, ричка.
- Скотный—товарячий, худобний, добиччаний; дворъ—товаришник, обора, загорода.
- Скотобойня—різниця; (съ салотопней)—салган.
- Скотоводство — товарництво, худобництво.
- Скотоводъ—товарник, худобник.
- Скотоподобный — бидлуватий.
- Скотскій—товарячий; бидлячий.
- Скотство—бидлячість.
- Скотъ—товар, худоба, добич; рогатый—рогатизна.
- Скошеніе—скіс.
- Скрадывать, скрасть—викрадати, викрасти; укривати, укрити, ховати, сховати.
- Скраивать, скроить—краяти, покраяти.
- Скрашивать,-сить — прикрашати,-сити.
- Скребница — шкребло, скребло, згребло, греблиця, гребло, скрибачка.
- Скребокъ (для дорожекъ) — стругачка.
- Скрежетаніе — скреготання.
- Скрежетать — скреготати, скреготіти.
- Скрежетъ — скрегіт.
- Скрестить—скрижити.
- Скрестъ — шкряботіти, шкрябати, шкребти, скребти, скромадити, шарудити.
- Скрещивать—парувати.
- Скрижаль—тябло.
- Скрипачъ—скрипаль, скрипак, скрипник.
- Скрипичный—скрипковий.
- Скрипій, раст. *Spiraea Ulmaria* L. — гірошник, огірошник, бузина болотна, жаб'ячі конопельки.
- Скрипка—скрилка, скрипиця.
- Скрипня — скрипнява, рип, рипнява.
- Скрипотня—см. Скрипня.
- Скрипунъ, насѣк. *Cerambyx* — деревач; насѣк. *Dogcadion* — музичка
- Скрипуха, раст. *Crepis tectorum* L.—кульбаба, дикий молочай.
- Скрипучій—скрипливий, рипливий.
- Скрипченка—скрипочка.
- Скрипъ—рип, рипнява, скрипнява.
- Скрипѣть — скрипіти, рипіти, тирчати.
- Скромникъ,-ца — смиренник,-ця, плохута.
- Скромничать—лагіднувати.
- Скромный, о — плохий, лагідний, о.
- Скропать—златати.
- Скруглить — закруглити, обкруглити.
- Скручивать, скрутить—звірчувати, звертіти, зсукувати,-кати, з'язувати,-зати, мотузити, умотузити.
- Скрывательство—перехови.
- Скрывать-крити, укрити, ховати, сховати, переховувати,-ховати, затаювати,-іти, хитити, похитити; недостатки—личкувати хибивади.
- Скрываться — критися, укритися, ховатися, сховатися, переховатися, укрядатися, украстися, затаюватися,-таїтися; (изъ виду) покриватися,-тися; (въ толпѣ) пошиватися, -шитися між люде.
- Скрытничать — таїтися, ховатися.
- Скрытно — потай, потайком, потайці, потаємно, нишком.
- Скрытность — затайливість, притаєнність, закритність, потайність, тайність, притайкуватість.
- Скрытый — притаєнний, затайливий, закритний, по-

тайний, притайкуватий, потайливий.
 Скритъ—криянка, схованка, потайник, тайник, кришка.
 Скрѣпа — закрѣпа, клямбра; підпис, посвідчення.
 Скрѣплять, -пить—закрѣпляти, закрѣпити; свідчити, посвідчити підписом.
 Скрючивать—см. Скорчивать.
 Скрыга—каптії, скнара, жми-крут, скупар, скупердяга.
 Скрыжничать—каптіїти.
 Скрыжничество — каптіїство, скнарість.
 Скудель—глина; черепок.
 Скудность—скудота, нестаток.
 Скудный, о—скудотний, нужденний, злиденний, о.
 Скудоуміе—недоумство.
 Скудоумный — недоумкуватий.
 Скудѣть—убожіти.
 Скука — нудота, нудьга, нуд, нуда.
 Скула—вилаця; см. Скрыга.
 Скуластый—вилацюватий, повилічний.
 Скулить—скімлити.
 Скуловой—вилічний.
 Скулочникъ, раст. *Malva crispa* городовина.
 Скульпторскій—сницарський.
 Скульпторство—сницарство.
 Скульпторъ—сницар.
 Скульптура—сницарство.
 Скумбрія, рыба *Scomber scombergus* — баламут; молодая-чибрик; мелкой породы-чирус.
 Скупать, -пить — скуповувати, -пити, поскуповувати.
 Скупенекъ—скупенький.
 Скупецъ — скнара, скупяга, загнибіда.
 Скупиться—щикніти, скнарувати, крежити.
 Скупной—скупований.
 Скуповатый-скупенький, при скупий.
 Скупой, о—скупий, скнарий, скупучий, о.
 Скупость—скупощі, скнарість.
 Скупщикъ, -ца — скупень, -пниця; скота-животинник; лошадей-хваринник, леве-рант.
 Скусывать, -сить — відкусювати, -сїти.
 Скуфья—підкапок, яломок.

Скучать—нудити світом, нудитися, нудьгувати.
 Скучивать, скучить--складати, скласти до купи, нагромаджувати, -мадити.
 Скучный, о—уретний, маркітний, тмянний, нудний, о.
 Скушать—з'їсти.
 Слабительное—проносне.
 Слабительный лень, раст. *Linum catharticum*—льонок.
 Слабить—проносити.
 Слабнуть—упадати на силах.
 Слабо--(не туго) слабо, на ослабі; (не удовлетвори-тельно) погано; (медянно) помалу, поволі, сплюха, мляво; (не сильно) безсило, вутло, неміцно, недолужно.
 Слабоватый, о — прислабий, послабий, о.
 Слабогрудый--квологрудий.
 Слабодушіе--лежкодухість.
 Слабодушный, о -- лежкодухий, о.
 Слабосиліе -- юлавість, кволість, недолугість, магнітність, недолужність.
 Слабосильный--юлавий. нездо-лящий, магнитий, кволий, недолугий, недолужний; суц. -недолуга, худосилок худопалонок.
 Слабость -- неміч, 'слабовінь' млость, недолужність; ха-рактера - хибкість, хибли-вість.
 Слабоуміе--недоумство.
 Слабоумный — недоумкуватий, благуватий, несповна ро-зуму.
 Слабый -- (характеромъ) хиб-кий, хибливий; (здоровьемъ) кволий, недішлий, недолу-гий, кородкий, недолужний, млїлий, неможний; (голосъ) тихий; (тѣлосложеніемъ) крихкотїлий; (не тугой) слабкий; (о надеждѣ) малий.
 Слабѣть -- слабшати, незма-гати, кволіти, безсиліти.
 Слава--слава; (большая)-про-слава; (дурная) неслава, поговір; (слухъ, молва) по-голоска, чутка, розголос.
 Славить--славити, виваляти, величати.
 Славиться (чѣмъ) -бути слав-ним з чою.
 Славка, пт. *Sylvia fitis*—фітик

- фітчик; ястребиная - или пестрогрудка, *S. pisoria* - Молоде очко, рыб'яче очко; черноголовка, *S. arcticus pilla* - черноголовый.
- Славный—славетный, славетный, славный; гарный, лепський.
- Славолюбець—славолюб.
- Славолюбивый—славолюбный.
- Славолюбе—славолюбство.
- Славословить—вихвалити, величати, виславляти.
- Славословіє—вихвала, величання, виславляння.
- Славуа -- солопій, розвора, розвірняка, роззява, гава.
- Славянинъ—слов'янин.
- Славянскій—слов'янський.
- Славянство—слов'янство.
- Слагаемое, ариф. — доданок, додатник.
- Слагать, сложить — складати, скласти, поскладати; (голову) головою накладати, наложити, душею накладати наложити; (должность) зрікатися, зректися уряду, посади; (съ кого долгъ) дарувати, подарувати кому борг; (ариф.) додавати, дати (сочинять) компонувати, скомпонувати.
- Сладенькій—солодєнький.
- Сладехонькій, сладешенькій —солодєсєнький.
- Сладить—солодити; (понемногу) підсоложувати.
- Сладкая трава, раст. *Heracleum sphondylium* L. — борщівник
- Сладкій,-о—солодкий, солодко.
- Сладкій корень, раст. *Polypodium vulgare* — солодиш, солодиця лісова.
- Сладковатый — осолодуватий, просолодкуватий, присолодкий, посолодкий,-о.
- Сладкоглаголивый—см. Сладкорѣчивый.
- Сладкое—солодка страва, десерт.
- Сладкорѣчивый—солодкомовный, масткослівний.
- Сладостный,-о — солоднечий, солодецький, солодечний,-о.
- Сладострастие — пещота, любашність, спорзність.
- Сладострастный — солодкомо-локий, любашний, пещотный, спорзний,-о.
- Сладость — солодоші, солоднеча, солодь, солодість.
- Слаживать, сладить — лагодити, злагодити, лаштувати, улаштувати, порядкувати, упорядкувати, уладнати, улагодити; порозуміватися, - мітися, дійти справи з ким, умовлятися, умовітися, еднатися, поєднатися; управлятися, -витися, упоратися.
- Слазить—(взлѣзать) злазити, вилазити; (спускаться) злізати.
- Сламывать,-мать,-мить — переламувати,-мати, зламувати, зламати, зломити; перемагати,-мігти.
- Сланець, минер. — лупак, лупець.
- Сланцовый—лупаковий, лупцевий.
- Сластена—ласун, ласій, ласько, ласач, лягомичець, смакун, халасун, халус.
- Сласти—ласоші, солодоші, лагомини, мантулки, хвигомиги.
- Сластолюбєць — ласун, спорзник, ласощохлист, лагомичець, розкішник.
- Сластолюбивый — см. Сладострастный.
- Сластолюбіє—спорзність, пещота, любашність.
- Слатъ — посилати, відсилати.
- Слащавый—солодкавий.
- Слаще — солодче.
- Слегать, слечь—лягати, лягти, кластися, покластися.
- Слегаться-жаться, слечься — злежуватися,-жатися, злегтисся, позлягатися.
- Слегка —злегка, злегенька, легенько; помалу, трохи; (мимоходомъ) хватком, прихапцем; здалека.
- Слегшійся—зляганий.
- Слежавшійся — злеглий, полеглий.
- Слеза—сльоза.
- Слезинка — сльозина, сльозинка.
- Слезка—слізка.
- Слезки кукушкины настоя-

- щія—раст. *Orchis maculata* —дворучки пресвятої.
- Слезливость — плачливість, мазгливість, нюнявість.
- Слезливый, о--плачливый, мазгливый, нюнявий, -о.
- Слезный, -о— слізний, слезозвий; жалібний, ревний, плачний, -о.
- Слезотечение, мед. — слезотеча.
- Слесарить—слюсарувати.
- Слесарная—слюсарня.
- Слесарный—слюсарський.
- Слесарский—слюсарів.
- Слесарство—слюсарство.
- Слесарь—слюсарь, холодний коваль.
- Слетать, -тѣть — злітати, злетіти, зніматися, знятися; -ся — злітатися, злетітися, позлітатися, поназлітатися.
- Слетокъ—підліток.
- Слетъ—зліт, позліт; виліт.
- Слива—слива; (мелкоплодная) — *Prunus domestica*—тернослив, тернослива, терноха; прививная, *P. insititia*—кулька; тернистая, *P. spinosa* L. — терен; венгерская—угорка.
- Сливание—зливання.
- Сливать, слить--зливати, злити, сточувати, -чити, посточувати; вилити, вилити.
- Сливаться, слиться—спливатися, сплунутися.
- Сливка—зливка; зливання.
- Сливки — вершки, молодина, осужка, сметана.
- Сливной—позливаний.
- Сливный—сливовий, слив'яний.
- Сливнякъ — (садъ) сливник; (наливка) слив'янка.
- Сливочникъ—осужник.
- Сливочный—осужковий, вершковий, сметанковий.
- Слизень, *Limax*—масляк, слизьяк, слизюк.
- Слизистый—слизуватий, слюзавий.
- Слизнуть—склизнути.
- Слизнякъ (родъ болотнаго) — п'явушник; раст. *Althaea officinalis* L.—келачики, проскурки.
- Слизывать, -зати, -знуть — злизувати, -зати, вилизувати, вилизати.
- Слизъ — слизота, склизъ, слюз.
- Слизѣть—слизнути.
- Слипаться, -пнуться — злипатися, -птися.
- Слитіе—злиття.
- Слитковый—зливковий.
- Слитно—вкупі, разом.
- Слитный—злитий.
- Слитокъ—зливок, виливок.
- Сличать, сличить — рівняти, порівняти, зрівняти, прирівняти; звірати, звірити, перевіряти, -вірити.
- Сличение — рівняння, порівняння.
- Слишкомъ — надто, занадто, знадтом, назавміру, назбит, через край, через лад, злишнього, геть-то; більш як.
- Сліяніе—сплив, збіг; сполучення, злучення.
- Слобода—слобода, слобідка.
- Слободской—слобідський; -кая Украина—Слобожанщина.
- Слобожанинъ — слобідчанин, слобідець.
- Словарикъ—словничок.
- Словарный—словниковий.
- Словарь—словник.
- Словесность—письменство.
- Словесный—словний.
- Словечко—слівце.
- Словно—помість, мовляв, немов, наче, ніби, неначе, ніби то, буцім; бы-мов пак, моб; какъ бы—мов би, ніби-б-то.
- Слово—слово; (разговоръ) мова, розмова; (рѣчь) промова; (проповѣдь) казань.
- Словоизвержение — велемовність, просторікуватість, балакліство.
- Словолитный—гісерний.
- Словолитня—гісерня.
- Словолитчикъ—гісерник.
- Словообразование—словотвір.
- Словоохотливость — мовність, балакучість, балакливість.
- Словоохотливый—мовниці, балакучий, балакливий.
- Словопроизводный — слововиводний.
- Словопроизводство — слововивод.

Словосочиненіе,—складня.
 Словотолкованіе — словотомачення.
 Словотолкователь — словотомач.
 Словоудареніе—наголос.
 Слово—слівце.
 Слогъ—склад, стиль.
 Словатость—пришарість, прилусткість.
 Словатый — пришарий, прилусткий.
 Слоеніе — верствування, лустування.
 Слоеный-листочковий, лустковий
 Слоеобразный — верствуватий, листкуватий.
 Сложеніе (тѣла) — статура, штатула; (ариф.) додавання; складання.
 Сложенный (складками) — рішений.
 Сложность—складність, складчастість.
 Сложный, о—складний, складчастий.
 Слой — шар, верства, плат, платок, ряд; деревини-пасмо, трупина, літовище; жира на жидкості—осуга; тѣста, также лепестковъ; въ капустѣ, лукъ—лустка, листва; снѣга на чемъ-либо-настил.
 Слойка—лустка.
 Слоистый—лусткий, палговати, шаровий.
 Слоить—верствувати, лусткувати, листвити.
 Сломать—уломити, поломити.
 Сломаться—уломитися, поломитися.
 Сломка—злом, поллом.
 Сломленный—зламаний.
 Слоновый—слоневий.
 Слонь—слін, слонь.
 Слоняться — тинятися, тулятися, сновигати, сновигати, сновидати, никати, швендяти, шеиндати, вештатися, бекатися, бейкатися, волочитися, блукати, шгалатися, морскатися, мотлятися, хидятися, товктися, совманитися, нишпорки шукати.
 Снопать—хамнути, уперезати, умолоти, стріскати, потріскати, пожерти.
 Слуга—челядник,-ця, челядин,-дка, челядинець,-нка, слу-

га, слугиня, наймит, наймичка.
 Служанка—служебка, служебница, служниця, слугиня, челядка, наймичка.
 Служащій — офіційник, офіційалист, службовець.
 Служба—(мѣст) помістя, уряд, помісто, посада; (вѣдомство) офіція; (обществу) громадська робота; (государственная) уряд державний; (по найму) найми; (солдаты) жовнір; врачевная-лікарська офіція; коммерческая-комерційна офіція; матеріальная-матерьяльна офіція; пути и зданій-офіція колії та будиноків; сборовъ-офіція збору; телеграфа-телеграфна офіція; юридическая - офіція правнича; тяги-офіція возова.
 Службы—шурники.
 Служебный—офіційний, службовий.
 Служеніе—(на пользу чью) праця; (служба) урядування.
 Служивый—жовнір.
 Служитель—служанець, служник, служебник; канцелярскій—писарь.
 Служительскій — служанецький, служебницький.
 Служить—служити; чѣмъ-бути за що; по найму-наймитува и, работницей - наймичкувати; обѣдню-правити службу божу.
 Служка (монастырск.)-слимак.
 Слукавить—злукавити, зхитрувати.
 Слухой — слуховий; (труба, рожокъ) слухавка; (окно) димниця.
 Слухъ—слух; поголоска, учутка, почутка, прослух, віда, пославка, розголос, чутка, поголос.
 Случай — припадок, випадок, притрапка, трапунок, знарок, причта, стичка, сказія; несчастный-пригода, лиховина; удобный—нагода.
 Случайно—припадком, випадком, припадково, випадково, трапунково.
 Случайный—припадковий, при-

чговий, випадковий, трапунковий.
 Случать, -чить, — припуска-ти, -стити; -ся-бігатися.
 Случаться, случиться — трап-лятися, трапитися, коїтися, укоїтися, здобарятися, ри-тися, припадати, -пасти, ви-падати, впадати, лучатися, -читися, упадатися, упа-стися, припадатися, -пасти-ся, пригодитися, нагодити-ся, знагодитися, вибірати-ся, вибратися.
 Случка—парування, припуск.
 Случный жеребець —стадник, огер, верещук; быкъ-бугай; кабанъ-кнур.
 Слушаніе—слухання.
 Слушатель—слухач, -ка, послу-хач, -ка, послухатор, -ка; вольнослушатель, - ница-вільнослухач, -ка.
 Слушать — слухати; (прини-мать во вниманіе) вважати.
 Слушаться—слухатися, шану-ватися.
 Слышающий—слухащий.
 Слушить, сгрызть—злускати.
 Слушиться - злузнутися, злу-питися.
 Слыть (чѣмъ) — уходити за, славитися.
 Слыханный - чуваний.
 Слышать—чувати, чути.
 Слыхомъ—чутком.
 Слышать, услышать — чути, учувати, учути, почути, до-чуватися, дочутися.
 Слышаться, послышаться — чутися, причуватися, при-чутися, учуватися, учути-ся.
 Слышно—чути, чутно, чува-ти, чуть.
 Слышный—чутний.
 Слышнѣе — чутніш, чутніше.
 Слѣва—з лѣвого боку.
 Слѣдить — (охотн.) стежити, слідкувати, шнуркувати; (за кѣмъ, за чѣмъ) пиль-нувати кого, що, наглядѣ-ти, наглядіти, наглядіти кого, що, пантрувати, чату-вати, достерігати, гти
 Слѣдование—прохід, перехід; чему — наслідування, на-слід.
 Слѣдователь — слідчий.

Слѣдовательно, итакъ—отже, виходить, себ-то, отож.
 Слѣдовать—іти за ким, про-ходити; (о событіяхъ, на-строєніяхъ) наступати, -пи-ти; (изъ чего) належати, впадати, припадати
 Слѣдомъ — назирком, нагля-дом, наглядці, утропі, слід-ком, слідою, услід, слідьма, назирцем.
 Слѣдственно — отже, вихо-дить, себ-то.
 Слѣдственный—слідчий.
 Слѣдствие—(послѣдствие) на слідок, добуток, послідок; (розыскъ) слідство.
 Слѣдуемое, подлежащее — на-лежність, право.
 Слѣдуемый—належитий, на-лежний, що належить, що припадає (кому).
 Слѣдуетъ, приличествуеть — подобно, подібно; (изъ че-го) виходить; (надлежить, полагается) належить, при-падає, випадає, приходиться.
 Слѣдующій—наступний, дру-гий, той.
 Слѣдъ—слід, прослідок, про-слід (наносное вліяніе) на-плинок; (ноги) ступа, сту-пеник; (ноги на грязи) про-топка; (колесъ) тор; (по-лезьевъ) пошморг, пош-морги; (отъ проташен. пред-мета) поволока; (на свѣ-жемъ снѣгу) понова; (звѣ-ря) чорнотроп.
 Слѣзать, слѣзть — злазити, злізти; вилазити, вилізти.
 Слѣпая кишка, анат. — кон-тюх.
 Слѣпень бычачій, насѣк. *Tabanus bovinus*—бомок, жак.
 Слѣпецъ сліпий, сліпецъ, слі-пак; *Spalax typhlus*—зінов-щеня.
 Слѣпнуть—сліпати.
 Слѣпка, раст. *Poppea pulla* — хлібчик чортів.
 Слѣпливать, -пить — ліпити, зліпляти, -пити.
 Слѣпливаться, -питься — залі-плюватися, заліпитися.
 Слѣпнуть—сліпати.
 Слѣпо—сліпо, осліп, сліпма.
 Слѣповатый — підсліпий, не-добачливий, сліпенький.

- Слѣпой—сліпий, невидющий, темный, темноокий; (съ бѣльмомъ) полудуватий.
- Слѣпокурникъ, раст. *Rapunculus C. Vaub.* — яскір; *R. sceleratus*—цар-зілля, чорне зілля.
- Слѣпокуръ, раст. *Cornus sanguinea* — свидина, свид, спиж.
- Слѣпокъ—виліпок, витиск.
- Слѣпорожденный — сліпий зроду.
- Слѣпота—сліпота; засліп; куриная, раст. *Caltha palustris*—лапки; мед.-куряча сліпота.
- Слѣпышъ, *Mus (slarax) typhlus*—зіньське щеня.
- Слюбиться—зізнатися, скохатися, залюбитися, покохатися.
- Слюда, минер.—лосняк, блискняк, блестняк, кам'яне серце.
- Слюдистый—лоснякуватий.
- Слюдяной—лосчюковий.
- Слюна—слина.
- Слюнная железа — слинівка, слинна залоза.
- Сдюнотеченіе—слинотеча.
- Слюнтяй—слинько.
- Слюнявый—слинявий.
- Слякоть — хляга, хляка, хляда, хлягоза, моква, мочва, ляпавица, мускота, хлякота, сльота, болото.
- Сляпать—зляпати.
- Смазка — мазання, мащення, шмарування; омаста, помастка, шмаровидло.
- Смазливый—гожий, гарненький.
- Смазой—мазаний.
- Смазочный—мастовний; матеріаль — омаста, шмаровидло, помастка.
- Смазчикъ—мастильник, омастник; (шутл.) шмаровоз, смазовіз, шмаровіз.
- Смазываніе — мащення, омащування, шмарування.
- Смазывать—мастити, змастити, шмарувати, вишмарувати; клейстеромъ—шліхтувати, вишліхтувати; саломъ, жиромъ — смальцювати, насмальцювати.
- Смазь — шмаровило, омаста, помастка.
- Смалчивать, смолчать—змовчувати, змовчати, умовчати, замовчати.
- Сманивать, сманить—знаджувати, знадити, переманювати, -нити, підманювати, підманити, підманути.
- Смарывать, смарать — стирати, стерти.
- Смастерить—зверетенити, поладити, зшпортати, змайструвати; (съ трудомъ) сповчити.
- Сматывать, -тать, -ся—змотувати, змотати, сотати, насотати, звивати, звити, -ся.
- Смахивать, смахнуть — змитати, змести; стинати, стяти; утяти; скидатися на кого, удаватися в кого.
- Смачивать, -чить, -ся—підволоджувати, підволодити, помочувати, -чити.
- Смежать, -жить — склепляти, пити.
- Смежно — сумеж, суміж, сугрань, суміжно, поміжно.
- Смежность — сумежність, поміжність.
- Смежный—поміжний, сумі(с)жний, помеженний.
- Смекалка—імка, тьма, тьмок, кметянка.
- Смекать, смекнуть—кметити, укметити, жамати, ужамати, імкати, імкнути, темесити, утемесити, брати, узяти на розум, тямкувати, утямкувати, донмитися, доумитися.
- Смерзнуться—померзатися.
- Смеркаться, кнуться—сутеніти, посутеніти, смеркати, смеркти, осмеркнути, намеркати, -кнути, вечорітися, привечорітися.
- Смертельный—смертяний.
- Смертникъ—стратенець.
- Смертность—смертельність.
- Смертный—смертельный; суц.—смертьник; -казнь—кара на горло.
- Смертоносный — смертовий, смертодайний.
- Смертоубийственный — душогубний, забійний.
- Смертоубийство—душогубство, забійство.
- Смерть—смерть; актъ смерти—умерлини.
- Смерчъ—курбеля.

Сметана—сметана.
 Сметанный—сметановий.
 Сметать, смести—змітати, на-
 змітати, зместити.
 Сметка—см. Смекалка; фаст-
 рига.
 Сметки—сміття; муки — обме-
 тиця.
 Сметывать, сметать—скидати,
 скидати, поскидати; (о ши-
 тьѣ) — заригувувати, заригу-
 вувати, половити, уполо-
 вити, фастригувати, при-
 фастригувати.
 Смигиваться, гнуться — пере-
 моргуватися, гнутися.
 Смигнуть, сморгнуть — змель-
 нути.
 Смиловаться—зглянутися.
 Сминать, смять—топтати, по-
 топтати, толочити, потоло-
 чити, бігати, зібгати.
 Смирение — покора, самопо-
 кора.
 Смиреник, -ца — плохута,
 смиряк, -чка.
 Смиреничатъ—удавати з се-
 бе плохуту, смиряка.
 Смирный, о—покірний, по-
 кірливий, о.
 Смиритель, -ница — гамовник,
 ця, упокірник, ця.
 Смирительный—упокірливий,
 гамувальний, угамуваль-
 ний; погамовний, угамов-
 ний.
 Смирный, о—сумирний, по-
 кірливий, плохий, лагід-
 ний, рахманний, плохови-
 тий, о.
 Смирять, -рять—упокорювати,
 -корити, приборкувати,
 -боркати, ускромляти, -ми-
 ти, гамувати, угамувати,
 утихомирювати, -рити.
 Смиряться, -ряться — упокорю-
 ватися, -коритися, кори-
 тися, скоритися.
 Смоква, раст. *Ficus carica* L.
 хвига; вяленый плодъ ин-
 жир.
 Смокнуть—помочитися, змок-
 ти, змокрити.
 Смоковница,—см. смоква.
 Смоковный—хвиговий.
 Смола—смола; бѣлая; -живиця:
 сапожничья-вар, шевська
 смола; сосновая очищенная
 —треш.

Смолачивать, -тить — збивати
 збити, змолочувати, -тити.
 Смолвиться—умовитися.
 Смолеватый—смолястий.
 Смолевка, раст. *Lychnis vis-
 carica*—смілка; раст. *Silene
 nutans* терлич.
 Смолевой—смоляний.
 Смоленіе—смоління.
 Смолильщккъ—смоляр.
 Смолистый—смілений, смолко-
 вий, смолкий, живичува-
 тий.
 Смолить—смолити.
 Смолка — смілка; смоління,
 (пахучая для куренія) ко-
 зубецъ; раст. *Asperula
 odorata* - марьянка пахуча;
 раст. *Viscaria vulgaris* смо-
 лянка.
 Смолкать, -кнуть — нишкити,
 занишкити, унишкити, ущу-
 хати, ущухти, знишкнути,
 уклякати, -кнути.
 Смолварня—смолярня.
 Смолоду—замолоду, з моло-
 дих літ.
 Смолотить—змолотити, помо-
 лотити, умолотити.
 Смолотый—змелений.
 Смолоть — змолоти; съерун-
 дить—зверзти, ляпнути.
 Смолчать—примовчати, пере-
 мовчати, умовчати, змов-
 чати.
 Смоль—смола.
 Смольный—смоляний, живич-
 ний.
 Сморгаться—сякатися.
 Смородина-(красная) порічки,
 шпоришки, путарайки;
 (черная) смородина, смор-
 док.
 Смородивный — порічковий;
 смородиновий.
 Смородиновка — порічківка;
 смородинівка.
 Сморгочный—сморгочевий.
 Сморгочъ, грибъ, *Morchella
 esculenta* Pers-сморгж, чмурь,
 зморшка.
 Сморгочный — (о плодахъ)
 морхлий.
 Сморгивать, -щить—брижити,
 збрижити; -ся -побрижити-
 ся, побабіти, зморхтисся,
 зморхнутися.
 Смотрины—оглядини, розгля-
 дини.

- Смотритель, -ница — доглядач, -ка, доглядн :к, -ця.
 Смотрительскій — доглядницькій.
 Смотрѣть—огляд, перегляд.
 Смотрѣть—дивитися, глядіти; вытаращивши глаза—вираччитися, витріщитися; безсмысленно — солопіти; за дѣтьми-доглядати дітей.
 Смошенничать — перемахлювати, сшахрувати.
 Сморать—смердіти.
 Сморанность — смородливість, смердючість, сморідність.
 Смораный, о — смородливый, смердючий, сморідный, о.
 Сморать — сморід; сильный — сопух.
 Смугловатый—смаглявий.
 Смуглолицый—темновидий.
 Смуглость — снадь, брунатність, смаглявість.
 Смуглѣть—смагліти.
 Смуглякъ, -нка — смуглявий, смуглявка.
 Смудрить — змудрувати, скирувати.
 Смута—заколот, чвара, каламут, розрух, колотнеча.
 Смутитель, -ница — колотник, -ця, каламутник, -ця.
 Смутничать—колотити, каламутити.
 Смутный—(взорѣ, взглядѣ, воспоминанье) неясный, невразный; (духъ, мысли) тривожливый, бурхливый, бурливый; (время) каламутный, неспокойный.
 Смутьянить—кавратити, каламутити.
 Смутьянь — кавратник, каламутник.
 Смучать, смутить—баламутити, каламутити, скаламутити, колотити, сколотити.
 Смущать, смутить — бентежити, збентежити.
 Смущаться, -тяться — збентежуватися, збентежитися, мутитися, замутитися.
 Смущеніе — збентеженія; колотнеча, розрух.
 Смыть, смыть — змивати, змити.
 Смыкать, сомкнуть—злучати, -чити, закріпляти, -пити; (глаза)—мружити, змружити, склепляти, -пити, жмурити, зажмурити, стикатисмыкаться, -кнуться — закріплятися, закріпитися; склеплятися, -питися.
 Смыливать, -лить — змилювати, змити.
 Смыслить — шупити, тямити, кметити, шнипорити, уклипяти, розуміти; въ чемъ—розумітися на чому.
 Смысль — розум, розуміння, глуд, тяма, тямок, сенс.
 Смычекъ (скрип.)—лучок.
 Смышленность — тяма, тямучість, тямкість, змисність, імкливість.
 Смышленный — тямучий, тямущій, тямкий, змисний, імкливий.
 Смѣлость — смѣливість, звага, відвага.
 Смѣлый, о — смѣливый, зважний, відважний, о.
 Смѣльчакъ — смѣлецъ, небій, зважник, відважник.
 Смѣлѣть—смѣліти, смѣлішати.
 Смѣна—змѣна, замѣна; воен.—варта, стійка, чата; (полк) рука; (рабоч.) черга.
 Смѣнный—змінний.
 Смѣнять, -нить — змѣняти, -нити, відмѣняти, -нити, заступати, -пити, люзувати; (со службы) скидати, скинути.
 Смѣрить, измѣрить — змѣрити, змѣряти.
 Смѣсь — мішанина, мішанка, мішка, мішаниця, суміш, наміш; раз. зерн. хлѣбовъ —шусница, суспиця, суропиця, суржик; механическая въ химіи—суміш.
 Смѣта—облік, обліч, кошторис, кошторис.
 Смѣтка—см. Смекалка.
 Смѣтливость—спритність, покмітливость, кметливость.
 Смѣтливый — спритный, покмітливый, кметливый; находчивый (человѣкъ) кметь.
 Смѣть, посмѣть — смѣти, насмѣти, посмѣти, важитися, наважитися.
 Смѣхотворный—смѣхованный.
 Смѣхотворство—смѣшки, жарти.
 Смѣхотворъ—смѣшко.
 Смѣхъ—смѣх, посмѣх, смѣшки, смѣхота; (сильный) регіт,

реготання; (тихий) хіхи, хихіт, хихоти, хихички, хохоньки.

Смѣчать, смѣтити—рахувати, вирахувати; імкати, імкнути, домислятися, -мислитися.

Смѣшанно — суміш, сумішно; въ перемежку—мішма.

Смѣшанный—перемішний, мішаний.

Смѣшатся, смутяться—замішатися, помішатися.

Смѣшеніе — перемішка, змішання, змішка.

Смѣшивать, -шати — перемішувати, перемішати, змішувати, змішати, позмішувати; (разл. зерн. хлѣбъ) зсуропити.

Смѣшиваться, смѣшатся — перемішуватися, перемішатися.

Смѣшитель—смішати.

Смѣшливый, -ая — смішливий, реготливий; сміюн, смішко, сміюха, сміхун, сміхуха; очень—дурносміх.

Смѣшно — смішно, кумедно; (кому-нибудь)—регітно.

Смѣшной — смішний, посмішний; кумедний, чудний, чудасій, -ний, чудернацький.

Смѣщать, смѣстити—складати, зложити з уряду, зсаджувати, зсадити, скидати, скинути.

Смѣщеніе (к.-н. органа) — поруха; (по должности) зложення з уряду.

Смѣяться—сміятися, реготати, хихотатися; (потихоньку) кихкати; (надъ кѣмъ) глузувати з кого.

Смягчать, -чить — м'якшити, зм'якшити, пом'якшити, тонкувати, зтонкувати; -ся — мнякшати, помнякшати.

Смягченіе—змнякшення.

Смягчительный — м'якшучий, м'якливий.

Смятеніе — (народное) колот, колотнеча, розрух, повстання, заколот; (переполохъ) метіж, трусанина, полох, веремія, буча, сумятня, труса, струс; (души) тривога, неспокій.

Смятенный—збентсжений, схвильований.

Снабжатель, -ница--постачальник, -ця, доставник, -ця.

Снабжать, -дять — постачати, постачити, що, наділяти, -лити, обмислювати, обмислити чим.

Снабженіе — постачання, постача, обмислення.

Снадобье — приправа; зілля, ліки.

Снаружи—з'окола, знадвору, зверху, на оружку.

Снарядъ — (пушечный) гарматень, куляга; (землечерп.) машина землекопна; (слесарный, столярный, полн. приборъ инструментовъ) — справилля, справа; (инструментъ, приспособленіе) пристрій, знадоб'я, струмент, справилля.

Снаряжать, -дять — споряджати, спорядити, наряджати, -дити, опоряджати, - дити, споруджати, -дити, зряджати, зрядити, позряджати, лагодити, налагодити, рехтувати, вирехтувати, прирехтувати, лаштувати, налаштувати, налаштувати, обмисляти, обмислити, виправляти, виправити, виряжати, вирядити, строїти, вистроїти, ладнувати, уладнувати.

Снаряженіе (предметы) — ряжа; (военное) войовий рихтунок; (дѣйствіе) лаштування, спорядання, рехтування, виряжання, виправляння.

Снасть—(корабел.) кодина, кодола, линва, шельма; (приборъ, инструменты) справилля.

Сначала — уперед, спочатку, спотинову, передом, наперед, перше, перш, спершу, поперед, попервах, насамперед.

Снашивать, сносить—зносити, знести, позносити; переносити, перенести, перетерпіти.

Снесеніе—знесення.

Снигирь, пт. *Pyrrhula vulgaris*—снігур, червонюх, снігурець.

Снизу—знизу, здолу, спідподо, зісподу, з дна.

Снизывать, -зять — знизувати,

- знизати, нанизувати, -зати, винизувати, винизати.
- Сніманіє—здіймання; скидання.
- Снімать, снятъ — здійсмати, здійснати, здійсмити, скидати, скинути; поскидати: (обувь) ззувати, ззути; (верх. платъе) наддягатися, -гтися: (голову) стинати, стяти голову; (кожу) лупити, злупити, білувати, обілувати, драти, обідрати; (кору, шелуху, жилицу) лущити, полущити, обкорувати, обкорити; (ограду) розгорожувати, -дити; (пѣнку) бармувати, збармувати, шумувати, зшумувати; (фотографію) світлити, усвітлити, фотографувати, сфотографувати; (планъ) плянувати, сплянувати; (портретъ) малювати, змалювати; (со стола) прибирати, -брати; (квартиру) наймати, найняти.
- Снімокъ—(фотогр.) світлина; копія, список.
- Сніскивать, -кати — набувати, -бути, придбати, надбати, заробляти, -бити.
- Снісходительность — поблажливість, вибачливість, потуральність.
- Снісходительный, -о — поблажливий, вибачливий, потуральний.
- Снісходить, снізойти—(кому) потурати, попускати, -стити; (на что) приставати, пристати.
- Снісхожденіє — ласка, милость, полегкість; потурання, поблажання.
- Сніть, раст. *Aegorodium rodagaria*—яглиця.
- Сніться—снитися.
- Сніца—розвора.
- Сніва—знов, спотинову, знову.
- Снівать — (пряжу) снувати; (бѣгати, ходити) сновигати, вештатися.
- Снівидецъ—снівуда.
- Снівидѣніє—сон, снівуддя.
- Сніпъ—сніп.
- Сніравливать, -вять — припасовувати, -сувати; (кому) потурати кому.
- Сніровка—припасування. припасовини; зручність, спритність; потурання.
- Снісать, сністи — односити, однести, повідносити; переносити, нести, перетерпіти; (карту) скидати, скинути; въ расходъ) списувати, -сати на видатки; (голодь) терпіти голод.
- Снісаться, сністись — зсилатися, зіслатися; (письменно) листуватися, зликуватися.
- Снісливый — міцний, кремезний, кремизний; дужий, загартований, терплячий.
- Снісный — (что можно перенести) стерпний, витерпний; (о водѣ) присутний; (о картѣ) скидний; (о пожиткахъ) крадений; (о цѣнѣ) помірний; (не плохой) нічогий, нічогенький.
- Снісь — (терпѣніє) терплячість; (дома) розбір, розмур.
- Снітворный—снідійний.
- Снітолкованіє — снітлумачення.
- Снітолкователь — відгадайсон, снітлумач.
- Сніоха—невіхна, невістка.
- Сніошеніє — зноєини, зсилки, стосунки.
- Сніуровать—шнурувати.
- Сніурокъ—привязка, слянка.
- Сніуръ—шнур.
- Сніѣгирь, *Ryghula ryghula* — червонох, снігур, снігурецъ.
- Сніѣговой—сніговий.
- Сніѣгъ—сніг; первый — обновець; только что выпавшій—пороша; обильно падающій—курделиця, курделя; мокрый — флюта; нависшій на ч. л.—навис, нависа, навись; съ вѣтромъ — шквира; глубокий—западъ.
- Сніѣдать—гризти, сушити.
- Сніѣдный—істовний.
- Сніѣдокъ, раст. *Antriscus vulgaris* — свербигуз, бугила; *A. sylvestris* Hoff.—борщівник.
- Сніѣдь—наїдок, істовне, іжа.
- Сніѣжекъ—сніжок.
- Сніѣжина, -нка—сніжина, -нка.
- Сніѣжистый—снігуватий.
- Сніѣжить—сніжити.

Сніжнобїлий—сніговобїлий.
 Сніжний—сніжний, сніговий;
 (о горѣ) сніговий; (погода)
 сніговиця; (о зимѣ) забор-
 стий, заметистий, товстий.
 Снюхиваться, хаться—злига-
 тися, позлигатися.
 Снятіе—здіймання, збірання.
 Снятой (о молокѣ)—збіраній.
 Снятокъ, рыба *Salmo eperla-*
puz—мільга, мілька, миль-
 ка.
 Со—см. Съ.
 Собака—собака; борзая—чу-
 храй, хірт, (самка) хорти-
 ця; бульдогъ—британ; гон-
 чая—гончак; ирландская—
 меделян; крымская—крим-
 ка; лягавая—вижел; ком-
 натная, болонка—саща; па-
 стущья—чабанка, кундель;
 цѣпная—ланцюговий пес.
 Собакаръ—гицель.
 Собаченка—собачка, песик,
 цуцик, цуцак.
 Собачиться—гульвики справ-
 ляти, бїйдикі бити; съ
 кѣмъ—лаятися, сваритися.
 Собачій—собачий, песький.
 Собачій зубъ, раст. *Erythro-*
pium Dens Canis L.—со-
 бачки.
 Собачій языкъ, раст. *Syno-*
glossum officinale—зурка,
 чорнокорінь, собачка, со-
 бачий корінь.
 Собачка—собачка, песик, цу-
 цик, цюця; у оружїя—ко-
 щок, язычок, цінгель.
 Собачки (откусн. клещи)—ку-
 сачка
 Собачникъ—псюрник; раст.
Bidens tripartita—череда.
 Собачьи репы, раст. *Bidens*
tripartita—череда.
 Собачьи пожитки, пометки,
 раст. *Lepidium ruderale*—
 вїнички, зайчики.
 Собачья голова, раст. *Scro-*
phularia podosa—кукулярія,
 підтинник; *S. aquatica*—
 ранник.
 Собесѣдникъ, -ца—розмов-
 ник, -ця.
 Собесѣдованіе—розмова.
 Собесѣдовать—розмовляти.
 Собираемый—збіраній.
 Собираніе—збіранна, збіра-
 ниця, збірання, збір.

Собиратель, -ница—збірач, ка
 Собирательный—збірний.
 Собирать, -брать, -ся—збірати,
 зібрати, назбірати, позбі-
 рати, громадити, згромади-
 ти, нагромадити, гуртува-
 ти, згуртувати, купчити,
 скупчити, поскуплювати,
 -ся; (приготовляться) зла-
 годжуватися, злагодитися,
 ладнатися, наладнатися;
 (столпиться) збурматися,
 скупчитися; (соб-ся съ мы-
 слями) зміркуватися, на-
 думатися; (соб-ся со сред-
 ствами, съ силами) змог-
 тися, споружитися; (тро-
 гаться) ряхатися, зряхати-
 ся; (соб-ся съ деньгами)
 спромогтися на грош; (соб-ся
 складками) набрижжувати-
 ся, набрижжуватися; (ся въ
 дорогу) виряжатися, вирядитися.
 Соблаговоленіе—зволення.
 Соблаговолить—зволити.
 Соблазвившійся, искушенный
 (чѣмъ)—понажений (на що).
 Соблазнитель, -ница—спокус-
 ник, ця, зводник, -ця.
 Соблазнительно—лакомо, ман-
 ливо, знадно, спокусливо,
 заласно, звабно.
 Соблазнительность—манли-
 вість, спокусливість, знад-
 ність, заласність, зваб-
 ність, лакомість.
 Соблазнительный,—манливий,
 спокусливий, знадний, за-
 ласний, звабний, лакомий.
 Соблазниться—повабитися.
 Соблазнъ—спокуса, знада,
 зваба.
 Соблазнять, -нить—спокушати,
 -сити, знажувати, знадити,
 зводити, звести, підманю-
 вати, -нити, -нути, лакомити,
 злакомити.
 Соблюдать, соблюсти,—захову-
 вати, -ковати, содержувати,
 -жати, пильнувати, допиль-
 нувати чого, глядіти, сте-
 регти, додержувати, -жати.
 Соблюденіе—додержування,
 заховання, содержування.
 Соболи—чатамисто.
 Соболий—чатамовий.
 Соболь, зобл. *Mustela Zibellina*
 —чотіма

- Соболѣзнованіе — жаління, убоління.
- Соболѣзновать — уболівати, жаліти.
- Соборный—соборний.
- Соборованіе—масло́свяття.
- Соборовать — маслосвятити, маслувати.
- Соборъ — збір, зібрання; кафедра, кафедральна церква.
- Собрание—зібрання; (сборище) збір, зібрання, збори; (чого либо, колекція) збірка.
- Собранное—збірання, збіранця.
- Собранный—зібраний.
- Собратство—побратимство.
- Собратъ—товариш, побратим.
- Собственникъ,-ца — власник,-ця.
- Собственническій — власницький.
- Собственно—власне, саме.
- Собственноручно — власноруч, саморуч, власноручно.
- Собственноручный — власноручний, саморучний.
- Собственность — власність, своєщина; см. Імущество.
- Собственный—власний, притаманний, притамний.
- Собутыльникъ — горільчаний брат.
- Событіе—подія; смѣшное-чудасія; несчастн. случай-пригода.
- Сова, пт.—сова, кувик, кувік.
- Совать, сунуть—совати, всувати, всунути, пхати, впихати, упхнути, тикати, ткнути, уткнути, тирити, потирити, утирити.
- Соваться—совганитися, совбанитися, втручатися, встрявати, сунутися, пхатися, телесуватися.
- Совершать, -шить — робити, діяти, удіяти, сподіяти, чинити, учиняти, учинити, доводити, довести до зроби; преступленіе-заподіяти злочин; купч. крѣпость—складати, скласти умову купчого запису; богослуженіе-правити, одправити службу божу.
- Совершаться,-шиться — учинитися,-нитися, діятися, сподіятися.
- Совершенство — доведення до зроби.
- Совершенно—цілком, зовсім, овсім, овсі, згола, геть чисто, суто; (дочиста)-дощенту, до-шнйру, до-шнйря, до-шпенту, до-шпенсту;- достаточнo-задо-сить;-такъ-так саме, самі-сінько так.
- Совершеннолѣтіе—повноліття, повнолітність.
- Совершеннолѣтній— повнолітній, станівкий.
- Совершенный — дозроблений, повний, цілковитий.
- Совершенство—дозробленість.
- Совершенствовање-кращання, поліпшення, покращання.
- Совершенствовать — покращувати, поліпшувати;- ся-кращати, ліпшати.
- Совершитель,-ница — виконавець, -виця, виконалець, -льница.
- Совиный — совиний.
- Совина стрѣла, раст. Sagittaria sagittaefolia — стрілиця, стріла водяна.
- Со вкусомъ—усмак.
- Совладать,-дѣть — здоліти, здолати, змогти, здужати, подужати, погулати, посягати, зволадати, звладати.
- Совладѣлецъ — сябер, сябро, співвласник.
- Совладѣтель — співдержавець, співвладарь.
- Совлечь,-влечь — стягати, -гти, здіймати,-няти.
- Совмѣстимость — умістність.
- Совмѣстимый, о—умістний, о.
- Совмѣститель,-ница — семидільник,-ця.
- Совмѣстительный — семидільницький.
- Совмѣстительство—семидільництво.
- Совмѣстникъ,-ца — супорник,-ця, супротивник,-ця.
- Совмѣстничать — в супір іти, на перебі іти, мірятися.
- Совмѣстничество — супорництво, супротивництво.
- Совмѣстно — укупі, сумісно, разом, привкупі, сукупно, успільці, посполу, спільно, поспіл, огулом, гуртом.
- Совмѣстность — сумістність, спільність.

- Совмѣстный—сумісний, спільний, сукупний, гуртовий.
 Совмѣщать, -стить—сумістити, суvmістити.
 Совмѣщеніе—суміщення.
 Совокупленіе (сношеніе половъ)—злягання; (соединеніе) злука, сполука.
 Совокуплять, -пить — злучати, -чити, сполучати, -чти.
 Совокупляться, -иться — злягатися, злягтися.
 Совокупность—сукупність.
 Совокупный, о—сукупний.
 Совокъ—шпола, лопатка, ківці; стусан, штурхан, штовхан.
 Совпадать, -пасть — збігатися, збігтися, приходитися, прийтися, траплятися, трапитися.
 Совпадєніе—збіг.
 Совратитель, -ница —зводник, -ця.
 Совратъ—збрехати.
 Совращать, -тить — зводити, звести, зволочувати, -чити, збивати, збити.
 Совращаться, -тяться — зволочуватися, -читися.
 Совращеніе—зволочення.
 Современникъ, -ца —сучасник, -ця, одночасник, -ця; тогочасник, -ця.
 Современность—сьогочасність, сучасність; одночасність; тогочасність.
 Современный — сьогочасний, сучасний; одночасний; тогочасний.
 Совсѣмъ — зовсім, цілком, геть чисто.
 Совѣстить, -ся—соромити, стидати, -ся.
 Совѣстливость — сумлїнність.
 Совѣстливый, о — сумлїнний, о; соромливий, сором'яжний, о.
 Совѣстно—сумлїнно; ніяково, сором, посоромно.
 Совѣстный—сумлїнний.
 Совѣсть—сумлїння.
 Совѣтливый—порадливий.
 Совѣтникъ, -ца—дорадець, дорадниця, порадник, -ця; (посольства, членъ совѣта) радник.
 Совѣтный — ласкавий, дружній, згідний.
 Совѣтованіе—раяння.
 Совѣтовать, посовѣтовать — радити, порадити, раяти, пораяти.
 Совѣтоваться, посовѣтоваться—радитися, порадитися, раятися, пораятися.
 Совѣтчикъ, -ца —порадник, -ця; на дурное-злорадник, -ця.
 Совѣтъ—(помощь) рада, порада; (совѣщаніе) рада, нарада; (ладъ, согласіе) згода, приязнь.
 Совѣщаніе — радування, нарада.
 Совѣщательный — дорадний, дорадчий; рѣшающій -ухвальний.
 Совѣщаться—радитися, радуватися, раду радити.
 Согбенный — згорблений, похилений, скорчений.
 Согласенъ—згода! добре! гарзд! сількісь!
 Согласившійся—згоджений.
 Согласительный — порозумінний, примирливий, погодливий.
 Согласіе—згода, лад, лагода, злагода; згода, покій, сумир, єдність; згода, воля, призволення.
 Согласно — (стройно) в лад; (мирно, любовно) у згоді, у злагоді, лагідно, в добрій злагоді, любо, любенько; (чего) згідно з чим.
 Согласный — ладний, складний; згідний з чим; (мирный) злагідний, злагідливий; (грам.) приголосний; -ная буква—шелестівка.
 Согласованіе—згодины.
 Согласовывать, -совать — згоджувати, -дити, погоджувати, -дити.
 Соглашать, -сить (кого на что) —єднати поєднати, нахилати, лити до чого, хаменити, ухаменити; (кого съ кѣмъ) погоджати, - дити, згоджати, згодити.
 Соглашаться, -ситься — згоджуватися, згоджатися, згодитися, злагоджуватися, злагоджитися, приставати, -стати на що, зволити, призвоити, блажитися, поблажитися; порозуміватися, -мітися, погодитися, поєднатися.
 Соглашеніе—(примиреніе, ус-

- ловіе) згода, угода, токма порозуміння, поєднання; (согласіє, соизволеніє) зволення, призволення.
- Соглядатай—підглядник, розглядач, шпиг, підглядач.
- Согнувшись—згинці.
- Согнутый, дугообразный—ободистий.
- Согрѣвательный—огрійливий.
- Согрѣвать, -грѣть—загрівати, загіртіти, огрівати, огріти, згрівати, згіртіти.
- Согрѣваться, согрѣться—загірватися, загіртітися, огріватися, огрітися; о жидкости—літеплитися, злітеплитися, теплится, степлітисся.
- Согрѣвающій—огрійливий; компрессъ—пригрівка.
- Согрѣвшійся—загірлілий.
- Согрѣшать, -шить—грішити, згрішати, згрішити.
- Согрѣшеніє—погріх.
- Сода, хим.—сода.
- Содержаніє—утримання, удержання; (иждивеніє) ерживо, кошт; (жалованіє) платня, сембриля; (литер. произведенія) зміст.
- Содержанка—підбічниця, підложниця, приспанка.
- Содержатель, -ница—господарь, господиня; трактира—корчмарь, шинкарь; почты—почтарь; типографіи—друкарь.
- Содержательность—змістовість.
- Содержательный, -о—змістовий, -о.
- Содержащее (вмѣстилище)—укладовище.
- Содерживать, -жать—утримувати, -мати, держати, удержувати; (что въ себѣ) містити в собі; (на своемъ иждивеніи) вваспитувати, -тати, контентувати, харчувати.
- Содержимое—укладина.
- Содовый—содовий.
- Содомить—галасувати, бучу збивати.
- Содомъ—буча, галас, гармидер, колотнеча.
- Содроганіє—здрігання, тремтіння.
- Содрогаться, -гнуться—здрігатися, -гнутися, труситися, струснутися.
- Содѣственникъ, ца—см. содѣйствовать.
- Содѣйствіє—допомога, спомога, запомога, підпомога, поміч, сприяння.
- Содѣйствователь, -ница—помішник, -ця, сприятник, -ня.
- Содѣйствовать—спомогаати кого, допомагати, прийти кому; причинятися до чого.
- Соединеніє—злука, злучення, сполука, сполучення, з'єднчення.
- Соединенно—спільно, разом, укупі.
- Соединенный—злучений, сполучений.
- Соединитель, -ница—злучник, -ця, сполучник, -ця.
- Соединительный—злучний, сполучний.
- Соединять, -ниться—лучити, злучати, злучити, получати, -чити, сполучати, -чити, єднати, поєднати, єдночити, з'єдночити, -ся.
- Сожалѣніє—жаль, жалощі, жаління, жалування, жалкування.
- Сожалѣть—жалкувати, жалувати, уболівати.
- Сожженіє—спалення, спалини.
- Сожиганіє—палка, палення.
- Сожигать, -сжечь—палити, спалити.
- Сожитель, -ница—чоловік, дружина; сожитець, -тиця, промішканець, -нка.
- Сожительство (совмѣстное)—промішкання.
- Сожительствовать—промішкати.
- Сожитіє—промішкання.
- Сожрать—пожерти, ухекати, злигати, згламати, умопотити.
- Созваніє—скликання.
- Созвучіє—суголос; рима.
- Созвучный—суголосний.
- Созвѣздіє—сузір'я, співзір'я; Б. Медвѣдица віз; Близначы чепіга; Касіопея—борона; Оріонъ—косарі; Дѣвы—красна дівка; Плеяды—баби, квочка, волосожар.
- Создавать—творити, утворити; (возвышать) споруджати, -дити.

Созданіе—(все созданное) твориво, твір, утвір, витвір, створіння; (процессъ) творіння, створіння.

Создатель—творець; (основатель) фундатор, засновник.

Соземець—земляк.

Соземлевладѣлецъ — сябер, сябро.

Созерцаніе—споглядання.

Созерцатель,-ница — споглядник, ця, споглядач, ка.

Созерцательность — споглядальність.

Созерцательный, о — споглядальный, о.

Созерцать — споглядати, зоглядати.

Созиданіе—творіння; будування.

Созидатель,-ница — творець; (удівник,-ця).

Созидать, созидать — творити, утворити; будувати, збудувати.

Сознавать,-знать — визнавати, -знати, признавати,-знати; (себя) тямитися.

Сознаваться, - знаться (въ чемъ)—признаватися, знатися до чого, узнаватися, узнатися.

Сознаніе—узнання, признання; свідомість, притомність.

Сознательность—свідомість.

Сознательный, о—свідомий, о.

Созрѣваніе — достигання, дозрівання.

Созрѣвать,-ѣть—достигати, достигти, постигати,-стигти, визривати, визріти.

Созрѣвший—дійшлий, достиглий.

Созыватель,-ница — скликач, -чка, скликальник,-ця.

Созывать, созвать — скликати, скликати, поскликати, спрощувати, спросити, поспрощувати.

Созывъ—клик, скликання.

Соизволеніе — призволення, зволення, призвіл, зізволення.

Соизволять, - лить — призволяти, призволити, зволяти, зволити.

Соизмѣримый, о — вимірний, вмірний, о.

Сойка, пт. *Cagulus glandarius* — згоя, деряба, джеджора, баба.

Соименникъ—одноіменник.

Соименный—однойменний.

Соисканіе — конкурс.

Соискатель,-ница—конкурент, -ка.

Соискательный—конкурсный.

Соискательство—конкуренція.

Соискать—конкудувати.

Соитіе—злягання.

Соковой—соковый.

Соколенокъ—соколя,-тко.

Соколикъ—соколик.

Соколиный—соколовий, соколячий.

Соколиха--соколиха, соколица, сокілка.

Соколий—соколовий.

Соколий перелеть, раст. *Gentiana cruciata*—тирлич, товстуха.

Соколь, пт. *Falco gentilis*—сокіл; *F. lanarius*—паріг.

Сокольникъ, раст. *Hieracium pilosella* — нечуй-вітер; *H. aurantiacum* — корсатка гірська.

Соколичій—сокольник.

Сократимость — скоротність.

Сокращать,-кратить — укоротити, укоротити, скоротити, зменшати, -шити; жизнь — вмалити віку.

Сокращаться,-тяться—покоротитися, покоротитися, скоротуватися, титися.

Сокращеніе—скорочення, зменшення, вкорочення, вмалення.

Сокращенность — скороченність.

Сокращенный—скорочений.

Сокровенный, о — таємний, о.

Сокровище — скарб.

Сокровищница—скарбниця.

Сокровищный—скарбовий.

Сокрутина (въ ниткахъ) — закрутка.

Сокрушать,-шить — крушити, скрушити, трошити, потрошити, розтрошити, розбивати, -бити; засмучувати, -тити, жалю завдавати, -дати.

Сокрушаться—крушитися, побиватися, журитися.

- Сокрушение — ламання, трошення, розбивання; сируха, журба.
- Сокрушитель, -ница — трошительник, -ця, руйник, -ця, буринник, -ця.
- Сокрушительный — руйницький, буринний.
- Сокъ — сік.
- Солгать — збрехати.
- Солдатикъ — жовнірик, салда-тик.
- Солдатка — жовнірка.
- Солдатскій — жовнірський.
- Солдатство — жовнірство.
- Солдатчина — бранка; см. Солдатство.
- Солдаты — жовнір.
- Солеварение — солярство.
- Солеваренный — солярський.
- Солеварня — варниця, солярня.
- Солеварь — соляр.
- Соледобыватель — коломієць.
- Соление — соління; квасиво, квасина.
- Соленость — солоність.
- Соленый — солоний.
- Солидарность — згода, одно-ста іність.
- Солидарный, о — згідний, одно-стайний, о.
- Солидничать — старувати.
- Солидный, о — статечний, стат-ковитий, о.
- Солильщикъ — солільник.
- Солитеръ, глиста *Bothriosephalus latus* — стьожець; *Taenia solium* — ціп'як; (алмазь) солітер.
- Солить — солити.
- Солкій — прасолоний.
- Солнечникъ, раст. *Helianthus annuus* L. — соняшник, сояш-ник.
- Солнечный — соняшний, сояш-ний.
- Солнопекъ — см. Солнцепекъ.
- Солнце — сонце.
- Солнцева сестра, раст. *Cichorium Intybus* L. — петрів ба-тїг.
- Солнцепекъ — пригрів.
- Солнцестояніє, астр. — сонцо-стан.
- Солнцецвѣтъ, раст. *Neliantum vulgare* Gärth. — пїт-ник.
- Солнышко — сонечко.
- Соловей, пт. — соловей, соло-вейко, соловій, шувак, тровлюк.
- Соловка — солов'їха.
- Соловушка — соловейко.
- Соловьиный — солов'їовий, со-ловейковий.
- Соловьѣтъ — соловіти.
- Солодить — солодити.
- Солодкаватый — солоденький, присолодкий, посолодкий.
- Солодковый корень, раст. *Glycyrrhiza glabra echinata* L. — солодець, солодина.
- Солодуха — кваша.
- Солодь — солод, дрожжанка.
- Солодѣтъ — солодіти.
- Соложеніє — солодіння.
- Солома — солома; ржаная — житнянка, житниця; пше-ничная — пшенишниця; пле-теная для шляпъ — плетянка, пліть; тертая негодная — мерва; мятая — м'ялиця, мнялиця.
- Соломенный — солом'яний.
- Соломина — соломина.
- Соломонова печать, раст. *Convallaria polygonatum* — масло-вороняче, куп, курзілля; *Polygonatum multiflorum* — огірочник, огірощник.
- Соломорѣзка — січкаря.
- Соломотряска — соломовійка.
- Солонина — солонина; изъ ба-ранины — пастрاما.
- Солонка — сільниця, солянка.
- Солоноватый — присолоний.
- Солончаковий — солонцюватий.
- Солончакъ — солотвина, соло-нець, заружжа.
- Соль — сіль; поваренная — ку-хенна; каменная — ледівка, ледянка, ледова сіль; сѣр-но кислая — сірчан; сѣрни-сто-кислая — сірчак.
- Солянка, раст. *Salsola kali* L. — колючка, курай; солони-ця (кушанье).
- Соляной — сільний.
- Сомнамбулисть — сновида, мї-сячник.
- Сомнительность — непевність, сумнівність.
- Сомнительный, о — непевний, сумнівний, о.
- Сомнѣваться — сумніватися, сумнитися, вагатися.
- Сомнѣніє — сумнів, непевність.
- Сомовина — сумовина.
- Сомовій — сумовий.

- Сомъ, рыба *Silurus glanis* — сум.
- Сонаслѣдникъ, -ца — співспадкоємець.
- Сонливецъ — сонько, сплюха, дрімлюга.
- Сонливость — соннота, сонливиці, оспалість, дрімлючість.
- Сонливый — оспалий, сплющий, дрімлючий.
- Сонмище — зборище; стовпище.
- Сонная трава, раст. *Atropa Belladonna* — матриган.
- Сонникъ — відгадай-сон.
- Сонный — заспаний, сонний; наводящий сонъ — дрімливий.
- Сонъ — сон, спання; первый — первосни; время сна — лягви, обляги.
- Соня — сонюга, сплюх, сплюха, сонько, дрімак.
- Соображать, -зить — турувати, утурувати, міркувати, зміркувати, розміркувати, дорозумовуватися, дорозумуватися, дорозумітися, метикувати, роскомпонувати, мусувати, мізкувати, доумитися, приумітися, прирозуміти, ужамати, утямити, уторопати, утелепати, ушолопати, стямитися, тямкувати, стямкувати.
- Соображеніе — (разсудокъ) тямма, тямок, глузд; (мнѣніе, взглядъ) міркування, погляд, думка, здання.
- Сообразительность — ужамливість, метикливість, уторопність, тямучість, кметливість, тямність, тямовитість.
- Сообразительный — ужамливий, метикливий, уторопний, кметливий, тямний, тямовитий, тямкий, тямучий, тямущий.
- Сообразно — стосовно до, відносно до, згідно з, відповідно.
- Сообразность — згідність з чим, відповідність.
- Сообразный — згідний, відповідний.
- Сообразовать — принатуряти, турити, стосувати, застосувати, погоджати, дати.
- Сообща — спільно, укупі, разом, гуртом, огулом.
- Сообщать, -щить — повідомляти, мити, переказувати, казати, яснити, з'ясувати, хвалитися, похвалятися, литися; (письменно) завідомляти, мити.
- Сообщаться (съ кѣмъ) — уділятися кому, вдаватися з ким, (письменно) листуватися з ким; (о путяхъ сообщ.) сполучатися, читися, злучатися, читися.
- Сообщеніе, об'явленіе (кому) — оповідь, об'явка, повідомлення, оповістка, оголошення; (заразы) замечення, заповітрення; (пути сообщенія) шляхи, комуникація; (письмен отношеніе) завідомлення; (съ кѣмъ) стосунок, з'язок.
- Сообщество — товариство, компанія, спілка, громада; (съ кѣмъ) компанія.
- Сообщительность — товариськість.
- Сообщительный — товариський; (о дорогахъ, каналахъ, сосудахъ) сполучний, злучний; (цѣпь, проволока) прудний.
- Сообщникъ, -ца — спільник, -ця, співучастник, -ця.
- Сообщничество — спільництво, співучасть.
- Соопекунъ, -ша — співопікун, -ка.
- Соорудитель, -ница — фунда-тор, -ка, спорудник, -ця, закладач, -ка, засновник, -ця.
- Сооружать, -дить — споруджувати, спорудити, згороджувати, дити, зриштовувати, тувати, будувати, збудувати, мурувати, змурувати.
- Сооруженіе — споруда, будова, згорода, будівля; (процессъ постройки) будування, ставлення згородження.
- Соотвѣтственность — відповідність.
- Соотвѣтственный, о — відповідний, о.
- Соотвѣтствованіе — відповідан-ня.
- Соотвѣтствовать — відпові-дати.

Соотечественникъ, -ца — земляк, -чка.

Соотечественный—рідний.

Соотносительный, о — рівнозглядний, о.

Соотношение—взаємини.

Соотчикъ—земляк.

Соперникъ, -ца—супорник, -ця, супротивець, -виця, супротивник, -ця.

Соперничать—мірятися, конкурувати, на перебії іти іти в заводи з ким, перематися, перемогтися.

Сопернический — супорницький, супротивницький.

Соперничество—супорництво, конкуренція, супротивництво.

Сопечальникъ—односум.

Сопка—супуха.

Соплеменникъ, -ца — одноплеменець, -ниця.

Соплеменность — одноплеменність.

Соплеменный — одноплеменный.

Сопли—шмаркотиння, шмаркота, шмарки, шмарклі, смарклі, віскряки, дядьчи

Сопливецъ—см. Соплякъ.

Сопливица—см. Соплюха.

Сопливость — сопливиці, шмаркатість, віскривість.

Сопливый—шмаркатий, смаркатий, віскривий.

Соплюха—шмаркуля, шмарколиза.

Сопля—шмарок, шмаркотина, віскряк.

Соплякъ—шмаркач, смаркач, віскривець, шмарколиз.

Сопоставление—рівняння, зрівняння.

Сопоставлять, -ить — рівняти, зрівняти.

Соправитель—співкермач.

Соправление—співуряддя.

Сопредѣльный — сумежний, прилеглий.

Соприкасаться, коснуться — доторкатися, кнутися, стикатися, -кнутися, дотикатися, доткнутися; (въ движеніи) — мелькатися -кнутися.

Соприкосновение — доторкнення, доткнення.

Соприкосновенность—прилег

лість, сумежність; (участіє) причетність.

Соприкосновенный — прилеглий, сумежний; причетний.

Сопричастникъ—см. соучастникъ.

Сопричислять, -лить — прилучати, -чити, залічувати, чити до; къ лику святыхъ — усвячувати, усвятити.

Сопроводительный — супровідний.

Сопровождать, -дить — супроводити, -вести; товаришувати кому.

Сопровождение—супровід: товаришування.

Сопротивительный — відпорний, супретний.

Сопротивление—супор, опір.

Сопротивляться, -виться—опиратися, опертися кому, ставити, поставити опір, огинатися, опинатися, спинчатися, баскаличитися.

Сопротивляясь—опір.

Сопрѣвать, -прѣть — пріти, зіпріти.

Сопрягать, -прячь — лучити, сполучити.

Сопунъ, нья—сопій, сопуха.

Сопутствование — сподорожування.

Сопутствовать—сподорожувати.

Сопѣние—сопіння, сопіт.

Сопѣть — сопти, фучати, футіти

Соразмѣрный, -о — домірний, помірний, о.

Соразмѣрять, -рять — пристосовувати, -сувати, припасовувати, -сувати.

Соратникъ—сповойовник.

Сорванецъ — верхолаз, збитошник, урвіс.

Сорвиголова — шибайголова, зайдиголова, паливода, палисвіт, шибеник, шибеник, пробийголова, пробисака, урвиголова, урвипола, урвитель, шалтай, одчайдуша, урвіс, урвень.

Сорго обыкновенное, рас. Sorghum vulgare — просо турецьке.

Соревнование — конкуренція, супорництво, перебії, співзавід.

С равнователь, -ница — конку-
рент, -тка; споробітн, -к, -ця.
Соринка — смітна, запороха,
порошинка.
Сорить — смітити; (деньгами)
роскомашувати, циндрити,
гатити, сипати грішми.
Сорная трава — бур'ян, хопта,
хапло; выпалываемая —
поливо, поліття.
Сорный — смітний.
Соровой — сміттьовий.
Сорока, пт. — сорока.
Сорокадневный — сорокденний.
Сорокалѣтіе — сорокліття.
Сорокалѣтній — сороклітній.
Сороковой — сороковий; день
смерти — сороковини, соро
чини.
Сороконожка, насѣк. *Iulus sco-*
lopendra і *Oniseus muga-*
rius — стонога, стоніг.
Сорокоприточка, раст. *As-*
taea spicata — чернець.
Сорокопуть, пт. *Lanius collu-*
gio — чик, сорокуш, соро
кач, сорокоуз; — красноголо
вый, *L. rufus* — сорокопует, ог
няник, сорокопуд.
Сорокоусть — сорочини.
Сорокъ — сорок, чотирдесять.
Сорочка — сорочка, кошуля;
(въ кот. родятся) повиточок.
Сортирование — гатункування,
хухряння, сортування, пе
ребірання.
Сортировать — гатункувати,
хухряти, сортувати, пере
бірати.
Сортировка — гатунковини,
хухрини, сортовини, пере
бори, перебірка.
Сортировщикъ, -ца — гатунко
веш, -виця, сортувальник,
-ця.
Сортъ — гатунок, сорт; первый
— первак. чоло; послѣдній
— послід.
Сорубежный — сумежний.
Соръ — сміття; (отъ зерна) од
війка; (отъ дерева) хамло.
Сосать — смоктати, цмоктати.
свати, тягти.
Сосватывать, -тять — сватати,
засватати, посватати.
Сосенка — сосонка; раст. *Aspa-*
ragus officinalis — шпараш,
заячий холодок.
Сосиска — ковбасинка.
Соска — смочок, мізюк.

Соскабливать, - скоблить —
скребти, вискрібати, ви
скребти, повискрібати.
Соскакивать, -скочить — зска
кувати, зскочити, сплигу
вати, сплигнути, позскаку
вати, посплигувати; зска
кувати, зскочити, злітати,
злетіти, зорнути, зірнути,
зринуть, спорснути.
Соскальзывать, соскользнуть
— зслизати, -знути, спорс
нути; сорваться — пошмор
гом піти.
Сосковый — пипковый, цицько
вий.
Соскребать, -скресть — вискрі
бати, вискребти; згрібати,
згребти.
Соскучиться — знудіти, знуди
ти я.
Сослагательный, грам. — гада
ний, можливий, уявний
(спосіб).
Сослание — заслання.
Сословие — стан, шар, верства.
Сословный — становий.
Сослуживецъ — спослужець,
спослужник.
Сослужить (службу) — у приго
ді стати, прислужитися
кому.
Сосна, *Pinus silvestris* — сосна,
хвоя; (родъ горной) *Pinus*
mughus — жереп, жереб.
Сосновка, пт. — пуночка.
Сосновый — сосновий, хвойо
вий.
Соснуть — задрмати.
Соснякъ — сосник.
Сосокъ — пипка.
Сосредоточение — зосереджен
ня, зосередкування; внима
нія — з уваження.
Сосредоточивать, -чить — зосе
реджувати, -дити, осередку
вати, зосередкувати; вни
маніе — з уважуватися, -жи
тися.
Сосредоточиваться, -чится —
з уважуватися, -важитися.
Составитель — в порядчик, скла
дач, укладник.
Составление — складання, упо
рядковування, укладання.
Составлять, -вить — складати,
скласти, укладати, уложи
ти; становити, встановити;
(изъ частей цѣлое) штуку
вати, уштукувати.

Составной — ставчатий, складовий, складаний.
 оставъ — (сложн. вещество) мішанина, суміш; (физич. тѣла) будова; (учрежденія) склад; (подвижной на жел. дор.) валковий склад.
 Состарить — зістарити.
 Состариться — устарітися, устаріти, підтоптатися, пристарітися.
 Состарившийся — устарілий; (прежде времени) — застарений.
 Состегивать, -гнуть — застібати, -бнути; состегать — зшивати, зшити.
 Состояние — (положение) стан, становище; (имѣніе, богатство) добростаток, худоба, майно, маєток.
 Состоятельность — заможність, маєтність, худібність, засібність.
 Состоятельный — заможний, маєтний, маючий, худібний, засібний, матний.
 Состоять (изъ чего) — складатися, мати в собі, містити; (гдѣ либо) бути, знаходитися, матися.
 Состояться — відбутися, вдіятися, счинитися; вийти, виданому бути.
 Состраданіе — жаль, жаління, змилювання.
 Сострадатель, -ница — жалібник, -ця, жаліеливець, -виця.
 Сострадательность — жалісливість, спочуйливість.
 Сострадательный — жалісливий, спочуйливий.
 Сострадать — жаліти, жалувати, уболівати.
 Состригать, -стричь — обстригати, -гти.
 Сострить — прикласти.
 Состроить — збудувати, виставити.
 Состряпать — зготувати; упорати, утяти, ушкварити.
 Состязаніе — перемоги, змагання, спозавід.
 Состязатель, -ница — спозавідець, -дниця.
 Состязательный — змагливий, спірний.
 Состязаться — змагатися.
 Сосудистый — урідисавий: -тая оболочка-жилова оболонка

Сосудчатый — урідисавий.
 Сосудъ — посудина, начиння; кровеносный — урідисце, жила; для сыпуч. тѣль — усипище; для перегонки водки — перепуст; полный — повниця.
 Сосулька (ледяная) — бурулька, кляк, шаделина, ошадина, копень, цомпель, замерзляк, ожеледецъ; собир. -ожльоди, ожелест, ожелець. раст. *Lanium amplexicaule* — кінська м'ята.
 Сосунъ — сисак, сисун.
 Сосцевидный — пипкуватий; отростокъ — пагірокпипковий.
 Сосчитывать, -тать — зраховувати, зрахувати.
 Сосѣдка — сусідка.
 Сосѣдній — сусідній; смежный — прилеглий.
 Сосѣдскій — сусідський.
 Сосѣдство — сусідство.
 Сосѣдушка — сусідонька.
 Сосѣдъ — сусіда, омежник.
 Сотвореніе — утворення, твориво.
 Сотворить — утворити, створити.
 Сотенный — сотний.
 Соткать — виткати, уткати.
 Сотлѣть — зітліти, потліти.
 Сотникъ — сотник.
 Сотничій — сотницький, сотниковий.
 Сотня — сотка; сотня.
 Сотоварищество — товариство. спілка, компанія.
 Сотоварищъ — товариш, спільник.
 Сотовый — сцільниковий.
 Сотрудникъ, -ца — співробітник, -ця.
 Сотрудничество — співробітництво.
 Сотрясать, -сти — трусити, струсити, струснути.
 Сотрясаться, -стись — двигатися, двигнутися, двигтїти, движати, задвигтїти, задвижати.
 Сотрясеніе — двигїт, двигтїння, струс.
 Сотскій — соцький.
 Сотъ — сцільник, щільник; меду — забоцень, плястер.
 Сотый — сотній.
 Соумышленіе — спільництво.
 Соумышленникъ — спільник, змовник, полгач, в'єдник.

Соумышлять, -лить — умишляти, -слити, накладати.
 Соусникъ—підлевниця.
 Соусъ — підлева; на курин. бульонъ-софорок; куриный кислый-сокове.
 Соучаствовать—брати участь.
 Соучастіє—співучасть.
 Соучастникъ—сумісник, співник, співучасник, полигач; въ заговорѣ-з'єдник.
 Софа—канапа.
 Соха—соха.
 Сохатый, зоол. *Cervus alces*—лосунь.
 Сохнуть — сохти, схнути; худнути, марніти; (о избахъ) смагнути.
 Сохраненіє—схов, схоронення, ховання, захов, заховання, сховок, схованка.
 Сохранитель, -ница — схоронник, -ця, заховник, -ця, заховальник, -ця.
 Сохранительный — заховальний.
 Сохранность—цілість.
 Сохранный—цілий.
 Сохранять, -нить — хоронити, схоронити, берегти, зберігати, зберегти, доховувати, -ховати, усокотити, заварувати.
 Сочевіца, раст. *Oxobus verpus* — черевички, тропник, сердешна трава.
 Сочевникъ весен., раст. *Oxobus albus*—чистець, півник.
 Сочельникъ, — свят-вечір, багат-вечір, багата кутя.
 Сочетаніє—злукування, спілкування.
 Сочетать — злукувати, зспілкувати.
 Сочетаться (бракомъ) — одружитися, побратися.
 Сочиненіє (творчество)—творчість, компонування, складання; (произведение) пісання, твір, композиція.
 Сочинитель, -ница — письменник, -ця.
 Сочинять, нить — творити, утворити, писати, написати, компонувати, скомпонувати; (выдумывать) вигадувати, вигадати.
 Сочить—точити, цідити.
 Сочится — цянути, соктіти, слезити, цідитися.

Сочлененіє (колѣнное) чиколоток, чиколодок, чиколонок, щиколодок зчленоваття.
 Сочленъ—співчлен.
 Сочленять, -нить — чиколодити, счиколодити.
 Сочность—соковитість.
 Сочный, о—соковитий, о.
 Сочувственный, о—спочутний, співчулий, о.
 Сочувствіє — спочуття, співчуття.
 Сочувствовать — співчувати, спочувати.
 Сочувствующій — спочутний спочуйливий.
 Сошествіє—схід
 Сошникъ—леміш.
 Сощипывать, -пнуть — обскубувати, -бнути, пообскубувати.
 Соювки (у сапогъ)—капи.
 Союзникъ, -ца — співник, -ця; помогающій своєю силою — потужник.
 Союзнический — співницький.
 Союзный—спілковий.
 Союзъ—спілка; грам.-злучник, сполучник.
 Соя, пт. *Corvus glandarius* — дєряба, джелжора, згоя, баба; *Garrulus glandarius* — кукша.
 Снаданіє—спад.
 Спадать, спасть—(о листьяхъ, плодахъ) опадати, опасти; (о шерсти, волосахъ) вилізти, вилізти, линяти, злиняти, облизати, облізти; (объ опухоли) тухнути, стухати, стухнути, відтухати, -тухти; (о водѣ) зіходити, зійти, межєніти, змеженіти, убувати, убути, збувати, збути; (о морозѣ, жарѣ) злигти, злигнути, пересідатися, -сістися; зменшатися, -шитися.
 Спаденіє — спад; зменшення.
 Спазмодическій—спазмовий.
 Спазмы, мед.—корчі.
 Спаивать, спаять—лютувати, злютувати; спойть — спюувати, спюїти.
 Спайка—лют, злютованка.
 Спаленный — спочивальний.
 Спаленный—спалений.
 Спалзывать, сползти-злазити, злізти, позлазити.
 Спальный—спочивальний, ложничний.

- Спальня—ложниця, ліжниця, спочивальня.
 Спанье—спанья.
 Спаржа, раст. *Asparagus officinalis*—заячий холодок, холодець, шпараг, холодок; *Asperugo prostratus*—остриця.
 Спаржевый—шпараговий.
 Спаривать, спарить—парувати, спарувати.
 Спархивать, спорхнуть—пурхати, спурхнути.
 Спарывать, спороть—спорювати, спороти.
 Спасание—рятування; (освобождение) визволення.
 Спасательный—рятувальний.
 Спасать, спасти—рятувати, урятувати, порятувати, зрятувати, зрятувати, обрятувати, визволяти, визволити.
 Спасаться, спастись—вибавлятися, вибавитися, рятуватися, урятуватися, визволятися, визволитися.
 Спасение—рятунок, порятунка, порятунка, визвіл.
 Спасибо—спасибі, дякую, дякувати.
 Спаситель—поратівник, рятовник, рятунок, визвольник.
 Спасительность—спасенність, рятовничість.
 Спасительный—спасенний, рятовничий.
 Спасовать—пасувати; уступитися.
 Спать—спати; (крепко)—рутити (насмѣшл.)
 Спахивать, -хать—орати, з'орати, виорати; спяхнуть—здмухати, -хнути.
 Спашка—оранка.
 Спекаться, спечься—запикатися, -пектися.
 Спектакль—вистава, спектакль.
 Спекулировать—спекулювати.
 Спекулянт—спекулятор.
 Спекуляция—спекуляція.
 Спеленать—сповити.
 Сперва—уперед, спершу, поперед, наперед, перше, попервах, передніше, передом, спочатку.
 Спервоначала—спотинюву.
 Спереди—спереду.
 Спертость—задушність.
- Спертый (воздух)—задушний; суц.-солух.
 Спесивець, -вица—гордій, гордівниця, пишак, -чка, принда.
 Спесивиться—приндиритися, хизуватися, бутати, пиндючитися, гордіти, пишатися, гороїжитися, пизитися.
 Спесивость—приндивість, бутність, кокошність, пиндючність, пиндючливість, пихатість.
 Спесивый—бутний, кокошний, пихатий, пиндючливий, пиндючний, приндивий.
 Спесивѣть—пихатити, бутати.
 Спесь—бута, форс, принда, пиха, пинда, чвань; барская, раст. *Lychnis chalcedonica*—зірки.
 Специфический—специфичний.
 Специалист—митець, спеціаліст.
 Специальность—фах.
 Специальный—фаховий; спеціальний.
 Специи—зілля, ліки.
 Спечь, -ся—спекти, -ся.
 Спивать, спить—надпивати, пити; -ся—ропиватися, -питися.
 Спилывать, -лить—спилювати, -ляти, надпилювати, -ляти.
 Спина—спина; хирбет, хребтина, хребет, тило, похреб.
 Спинка—спинка.
 Спинной—спинний, спинковий, хребтовий; мозгь-стриж.
 Спираль—спіраль, безконечник, безконешник.
 Спиральный—спіральний.
 Спирать, спереть—спихати, зіпхнути; стискувати, стиснути.
 Спирея, раст. *Spiraea Ulmaria*—лабазник, тавелга.
 Спиртовой—спиртовий.
 Спиртъ—спирт.
 Списокъ—спис. реєстр.
 Списыватель—списувач.
 Списывать, списать—переписувати, -сати, копіювати, скопіювати; (красками) перемальовувати, перемалювати.
 Списываться, -саться—листуватися, злистуватися.
 Спихивать, -хнуть—зсувати, зсунути.

Спица — шпичка, патик; (вязальная) дріт; (ежа, дико-бразя) голка; (въ колѣсь) шприх, шпряха.

Спичечница — сірнишница.

Спичечный — сірниковий.

Спичка — сірник; обгорѣлая — сірничка.

Сплавка — стоплини, стопленя (металла); сплавачка, сплавляння (лѣса).

Сплавлять, -вить — (металлы) стоплювати, -пити; (лѣсь) сплавляти, гнати.

Сплавной — сплавний.

Сплавокъ — см. Сплавъ (металла).

Сплавщикъ (плотовъ) — оснач, сплавник, плотарь.

Сплавъ — (металла) стопленина; (лѣса) сплавачка, сплавляння.

Сплачивать, сплотить (плотнич.) — споювати, споіти, збивати, збити, глобити, зглобити.

Сплескивать, снить (веревку) — сплітати, сплести.

Сплеснуть (воду) — схлюпнути.

Сплетать, сплесть — сплітати, сплести, посплітати; набріхувати, -брехати, понабріхувати, плескати, наплескати.

Сплетеніе — спліт, заплітка.

Сплетникъ, -ца — плетун, -ха, брехач, -чка, байчар, -ка.

Сплетничать — плескати, сплести, брехати, обмовляти, пльотки робити.

Сплетня — поговір, поговірка, набілка, пересуд, торохта, пльотка, плетка, обмова.

Сплинь — хандра.

Сплоченіе — зглобини, споіни, злучення, з'язання.

Сплоховать — хибнути.

Сплошной — суцільний, посплічний, одномастний.

Сплось — узапліш, узаміт, суспіль, заспіль, загалом, суціль, суцільно, суплос.

Сплутовать — змахлювати, сшахрувати.

Сплывать, сплысть — спливати, сплинути.

Сплюснутый — см. Сплющенный.

Сплющеніе — уплескяння.

Сплющивать, сплюснуть — приплющувати, приплющи-

ти, уплескувати, уплескати.

Сплющенный — плюсклий, плюский.

Сплющиться — поплюскнути.

Сплясать — протанцювати.

Сподвижникъ, -ца — спотрудовник, -ця.

Сподличать — гадючку вкинути.

Сподоблять, -бить — приподобляти, -добити.

Сподручный, о — похватний, поплічний, наручний, догідний, о.

Спокойный, о — супокійний, спокійний, упокійний, тихомирний, о.

Спокойствие — спокій, супокій, упокій, тихомирство, лагода.

Споласкивать, -снуть — споліскувати, -скати.

Сползать, -зти — злазити, злізти.

Сползаться, сползтись — злазитися, злізтися.

Сполна — устіль, цілком, вповні, усе.

Спора, бот. — розрода.

Спорангій, бот. — розродище.

Спорить — змагатися, сперечатися, суперечитися, скозуватися, трахтуватися, перезбиватися.

Спориться — ладитися, поступатися, поступати.

Спорливость — змагливість, заривкуватість, суперечливість, звадливість, незгодливість, зарічаність.

Спорливый — змагливий, заривкуватий, суперечливий, звадливий, незгодливий, зарічаний.

Спорный, о — перечний, сперечний, о; (о землѣ) позвовий.

Спортсменъ — спортовець.

Спорщикъ, -ца — суперечник, -ця, звадник, -ця, змагальник, -ця.

Споръ — змага, суперека, суперечка, змагання, пря;ссора — бреверия, колотнеча.

Спорый, о — корисний, прибутковий.

Спорынья, раст. *Sclerotium clavus* — хліб старий, ріжки

- раст. *Lolium temulentum* L.—кукіль.
- Способность—хист, хисть, кебета, кеба, кибета, кибисть, кибіт здібність, здатність.
- Способный—кебетливий, кебетний, кебітливий, кебітний, здібний, здатний, хистовитий, стіпний, тімашний, наданий, удобенний.
- Способствовать—сприяти, погоджати, допомогати, спомагати; причинятися до.
- Способ—ярмис, ярміс, ярміз, чин, роб, побит, лад, спосіб.
- Споспѣшествовать—спорити, сприяти, спомагати, допомагати, причинятися до.
- Спотыкаться, кнуться—шпотатися, зашпотатися, пошпотатися, спотикатися, спіткнутися, спотикнутися, спотикнути.
- Спотыкающийся—спотикайло.
- Спотыкаясь—спотикача, спотич, наспотич, наспотички, кумідьга.
- Спыхватываться, титься—здивлятися, здивитися, схаменутися, стямитися, охаменутися, скидатися.
- Справа—з правого боку.
- Справедливость—справедливість, правдивість; слушність.
- Справедливый—справедливий, правдивий; (о доказательствѣ, замѣчаніи, поступкѣ) слушний.
- Справка (свѣдѣніе, выписка изъ дѣла)—довід, довідка; -ку наводить—довідуватися, довід, -ку брати.
- Справляться-виться, справуватися, усправуватися, довідуватися, датися.
- Справочный—довідний, довідковий, інформаційний.
- Спрашивать, сить—запитувати, запитати, питати, питатися, спитати; домагатися, вимагати; другъ друга—перепитуватися.
- Спринцовка—прискавка, сикавка.
- Спроваживать, водить—випроважувати, випроводити, здихатися кого.
- Спроста—попросту, просто.
- Спросъ—попит, попитання, покуп, брачка; запит, запитання.
- Спрыгивать, гнуть—сплигувати, гнути, посплигувати.
- Спрыскивать, снуть—кропити, скропити.
- Спрягать, грам.—часувати.
- Спряженіе, грам.—часування.
- Спрявление—випростовання.
- Спрямять, мить—випростовувати, тувати.
- Спрятать, ся—сховати, заховати, переховати, ся; приютить, ся—прихистити, ся.
- Спрять—хованка, схов, сховок, схованка.
- Спугивать, гнуть—полохати, сполохати, посполохувати, полошити, сполошити, переполошити.
- Спускать, спустить—спускати, спустити, выпускати, выпустити; сточувати, сточити, сціжувати, сцідити.
- Спускаться, спуститься—спускатися, спуститися; здаватися, здатися.
- Спусковой—(затворъ) заставка, опуст; (собачка) кошок, язичок, цінгель.
- Спускъ—(воды) спуст; (для прохода, проѣзда) схилок, узвѣз; (водяной) гинва; (животныхъ) парування; (мазь) вісколиво; (потворство) попуск, потур, потолка.
- Спустя—згодом, згодя, згодивши, потім, опісля, перерегодя.
- Спутникъ, ца—супутник, ця.
- Спутываніе—плутання.
- Спутывать, тать—плутати, поплутати, заплутати; збиватися, збитися.
- Спьяна—поп'яному.
- Спѣвка—співанка.
- Спѣлый—стиглий, доспілий.
- Спѣть, зрѣть—стигнути, спіти.
- Спѣть—проспівати.
- Спѣться—зспіватися.
- Спѣхъ—тороп, поспіх, нагал.
- Спѣшивать, спѣшить—зсажувати, зсадовити з коней.
- Спѣшить—швидкувати, поспішати, борзятися, квапитися, хапатися, швидкати, шатувати, сохтувати, ус-

пішати, кваплятися, пилувати, хвостатися.
 Спѣшка — хапатня, хапанка, хапанна, хапаня, тороп.
 Спѣшно—нагально, прикотно, швидко, хапком, хваткома, хапко, похватком.
 Спѣшность — нагальність, швидкість, прикротність.
 Спѣшний — нагальний, швидкий, прикротний, скорохвацький.
 Спялить — поцупити, підцобрити, угабнути, ухабнути, підгибати.
 Спятить—не додержати слова; съ ума — збожеволіти, з глузду зсунутися.
 Спячка—сплячка.
 Сработать — зробити, змайструвати.
 Сравненіе — порівняння, прирівняння, зрівняння.
 Сравнивать,-нить себя — прирівнювати, прирівняти, порівнювати,-няти, зрівнювати,-няти.
 Сравниваться,-ниться—дорівнювати,-няти, кому, дотікати,-дотекти.
 Сравнительно (съ кѣмъ, чѣмъ) — проти кого, чого.
 Сравнительный — порівняльний.
 Сражать,-зить—побивати, побити, стинати, стяти.
 Сражаться,-зиться — перебиватися,-битися, боротися, битися.
 Сраженіе—баталія, бій, побій.
 Сразу—одразу, ураз, дораз, доразу, однораз, обсіч, спрожогу, укруть, заразом.
 Срамить—соромити, сорому завдавати, ганити, двіцькувати, гудити, ганьбити.
 Срамникъ,-ца — соромітник,-ця.
 Срамный,-о — стидкий, соромітний,-о.
 Срамъ—сором, соромота.
 Срастаться. сростись—зростатися, зростися.
 Сращеніе—зростини, зроснення.
 Сращивать,-ститъ — зрощувати, зростити.
 Сребренникъ—срібняк.
 Сребровидный—сріблястий.

Сребролюбець — срібнолюб, грошолоуб.
 Сребролюбивый — срібнолюбний, грошолоубний.
 Сребролюбіе—грошолоубство.
 Среда—(день) середа, (вещество, тѣло) осередок, середовище; (общество) товариство, оточення.
 Среди—осередь, серед, посеред, поміж.
 Средиземный—середземний.
 Средина—середина, осередок, ширина.
 Срединный—осередній, посередній, осередковий.
 Средневѣковый — середневічний.
 Средневѣковыя—середні віки.
 Средній — середній, посередній, середущий, середульший; умѣренный-помірний; матем.-пересічний.
 Средогрудіе—діафрагма.
 Средоточіе—осередок, ширина, осередок.
 Средственный—середній, помірний.
 Средство—спосіб, ярмис, ярміз, спромога, можливість;-ва къ жизни-засоби, кошти;-ва передвиженія — засоби до руху.
 Срисовывать,-совать — перемальовувати,-лювати.
 Сродникъ,-ца—родак,-чка.
 Сродниться—присвоїтися, поріднитися, споріднитися.
 Сродный-питомий, властивий.
 Сродство—покрєвність; (родственники) рідня; (тѣль, веществъ) свояцтво, спонадність; (звуківъ) суголос.
 Сродясь—зроду.
 Срокъ — термін, реченець, строк.
 Сростись—зростися.
 Срочность—терміновість, реченцевість, строковість.
 Срочный, о—терміновий, реченцевий, строковий, о.
 Срубать,-бить — зрубувати,-бати, стинати, стяти, позрубувати, постинати.
 Срубка—зруб.
 Срубъ—ощеп, колодезний—ця мриння, цямра; ниже по поверхн. земли—покліть.
 Срывать, сорвать—зривати

- зірвати, уривати, урвати, увірвати.
- Сриваться, сорваться—уриватися, зорнути, зірнути, зринутися, спорснутися.
- Сривать, срыть — скопувати п.ти.
- Срывъ—зривання, зірвання.
- Срытіе—скоп.
- Срѣзокъ—різанка, утинок.
- Срѣзь—зріз, переріз, перепуст, переруб.
- Срѣзывать, зать — зрізувати, зати, стинати, стяти, зітнути.
- Срѣтеніе (праздникъ)—Громниця.
- Сряду—один за другим, поспіль.
- Сряжать—см. Снаряжать.
- Ссадина — садно, уразка, шмугля, шмульга.
- Ссаживать, ссадить—висажувати, висадити; -ся-висидати, висісти; (о ткани) збігатися, збігтися.
- Ссаднить—шмугляти, шмульгати, шмудяти, збити.
- Ссасывать, ссосать-висисати, виссати.
- Ссовывать, ссунуть—спихати, зіпхнути.
- Ссора—свара, звада, незмир, свар, посвар, посварка, кавза, котора; легкая-ростирка, гніванка; крупная-чвара, буча, колот, колотнеча, каламут, бреверия, броварія.
- Ссорить—сварити.
- Ссориться—звадитися, сваритися, цотатися, клопитися, заідатися, колотитися, істися; (о домашнихъ) морквасити.
- Ссорливый—звадливий, сваркий.
- Ссорщикъ—звадливець, чварник.
- Ссуда—позика, позичка.
- Ссудный—позичковий.
- Ссужать, ссудить—позичати, позичити, спосужати, спосудити.
- Ссучивать, -ить — зсукувати, зсукати, усукувати, усукати.
- Ссылать, -слать—зсилати, заслати, правторити, заправторити.
- Ссылаться, сослаться—здаватися, здатися, покликатися, -кликатися, посилатися, -слатися.
- Ссылка—заслання; покликання; дописка.
- Ссылный—засланець.
- Ссыпать, ссыпать — зсипати, зсипаги, позсипати.
- Ссыхаться,ссохнуться — зсихатися, зсохтися, позсихатися.
- Ссѣдаться, ссѣсться (о сукнѣ) — збігатися, збігтися.
- Ссѣкать, ссѣчь — стинати, стяти, зітнути.
- Ставать, стать — зводитися, звестися; зупинятися, -нитися, спинятися, -нитися; починати, почати, заходитися, -дитися; вистачати, вистачити.
- Ставень (вешнякъ) — заставка; (оконный) віконниця; (опускной въ прилавкѣ) ляда.
- Ставить—ставляти; (поставлять) постачати; (въ печ.) застановляти; (на видѣ) звертати увагу; (ограду) городити; (ребромъ,стоймя) — сторчити, сторчувати, сторцювати; (кому въ счетъ) писати на чий кошт; (во фронтѣ)—шкувати; (лѣса) риштувати.
- Ставка—(командующаго войсками) кіш; (очная) — звідня, зводи; (въ игрѣ) кін.
- Ставленникъ—прозеже.
- Стадный—отарний.
- Стадо—(коровъ) череда; (лошадей) табун. (птицы) згряя; (овець)—турма, отара, баранта; (свиное) вагага.
- Станвать, стоять — ганути, отати.
- Стайный—зграйний.
- Стаканчикъ—склянчина, скляночка.
- Стаканъ — склянка, шклянка, скляница, шкляница, пугарь.
- Стакиваться, -кнуться — змовлятися, змовитися, злигатися, полигатися.
- Сталистый—крицюватий.
- Сталкивать, -кнуть — сплутати,

зіпхнути; - ся — стикатися, стикнутися.
 Стало быть — виходить, тоді.
 Сталпливаться - питься-юрбитися, з'юрбитися, купчитися, скупчитися.
 Сталь—криця; закаленная — дулевина.
 Стальникъ — високий, раст. *Opopis hirsuta*—царь-зілля, дівян.
 Стальной-крицевий, крицяний; цвѣтъ—сив залізний.
 Стамеска—долотце, різець.
 Станица (поселеніє)—станція.
 Становиться—(на колѣни) ставати, стати навколюшки, уклятися; робитися, зроби-тися, починати, почати; зу-пинятися, -нитися.
 Становникъ, раст. *Chimaphila umbellata*—порушник, ста-новник.
 Станокъ—варстат; (ткацкій)—тканиця; токарный — вер-стак.
 Станціонный—станційний.
 Станція—станція; назначенія и отправленія—станція при-значенія і виряду.
 Стань—табор; (фігура) по-става, постать, статура.
 Стапливать, стопить — росто-плювати, - пити, поросто-плювати.
 Стапывать, - тать — топтати, потоптати; топцювати, сто-пцювати.
 Стараніє—силкування, стару-нок, забіги, дбання.
 Старательный — дбайливий, дбайий, упадливий, запо-падливий, запопадний, па-зовитий, прикидливий, старливий, кукібний, ку-кібливий, старанний, пиль-ний, о.
 Стараться — дбати, піклува-тися, пильнувати, тружда-тися; (силиться) усил(к)о-вуватися, моцуватися.
 Старенькій—старенький.
 Старехонькій—старесенький.
 Старець—дід, старий, дідусь.
 Старицашка—стариган.
 Стариковатый—пристаркува-тий.
 Стариковскій — дідівський, старечий.
 Старикъ—старий, дід.

Старина — старовина, старо-світщина, давнина, пред-ківщина; глубокая — пред-ковщина, віковщина.
 Старинный — старовинний, звичний, стародавній, ста-росвіцький, відколишній.
 Старинушка—дідусь.
 Старить—старити.
 Стариться—старіти, марчіти.
 Старица — старенька, бабуся; черниця.
 Старичекъ—дідусь, дідок.
 Старичище — дідуга, дідуган, стариган.
 Старобытный—старожитний.
 Староватый—старенький, при-старий, постарий, підтоп-таний.
 Старовѣрческій—старовірний.
 Старовѣръ, рка — старовір, -рка.
 Стародубка, раст. *Gentiana amarella* — терлич; раст. *Adonis vernalis* L.—герлицвіт.
 Старожиль, -лка — старожит-тець, тиця.
 Старообразный—старкуватий, пристаркуватий, бабкува-тий.
 Старообрядецъ, -ческій, см. Старовѣръ, -ческій.
 Старопечатный, -ная книга — стародрук.
 Староста—староста; церковн. — титарь; (насмѣш.) свічко-лап.
 Старость—старощі.
 Старуха—баба, бабуня, бабуся.
 Старухообразный — бабкува-тий.
 Старушенка—бабка.
 Старушечій—бабський, баб'я-чий.
 Старчески—по старечому.
 Старческій—старечий.
 Старчество—старечий вік.
 Старшина—старшина.
 Старшинство (верховность) — зверхність; (первенство пе-редь младшими) перевага.
 Старшинствовать — старшувати, старшинувати.
 Старшій—старший; головний.
 Старый—старий, літній, старо-денний, давній, підтоптаний.
 Старье—старовизна, тандита, дрантя.
 Старьевщикъ, -ца — тандитник, тандитниця

Старѣйшина—старшина.
 Старѣть,-ся—старѣти,-ся.
 Стаскивать,-щитъ — стягати,
 -гти, постягати; зцуплюва-
 ти, зцупити.
 Статный, о—ставный, постав-
 ны, штатульный, постат-
 ный, статурный, о.
 Статочный—збутный, здійснен-
 ный, можливый.
 Статскій—цивільний.
 Статуя—статуя; (каменная въ
 степи)—мамай, баба.
 Стать—постать, постава; ра-
 ція, причина.
 Статься—скоітиса, відбутиса.
 Статья—(параграфъ) артикул;
 (литерат.) статя; (научн.)
 росправа, розвідка.
 Стачечникъ, -ца — страйкаръ,
 -рка.
 Стачечный—страйковий.
 Стачивать, стачать—зшивати,
 зшити.
 Стачка—страйк.
 Стащить — підцобрити, підцу-
 пити, укарамшити, ухабну-
 ти, угабнути, підвихнути,
 підгибати, поцупити, тьвах-
 нути, лемнути, сп'ятити.
 Стая — зграя; (птиць) ключ;
 (собакъ) лая, тічка; (чер-
 теи) турбиль.
 Стволистый — стовбуруватий,
 штубуватий, штубакуватий,
 штамуватий; руркуватий.
 Ствольный—рурковий.
 Стволь—штуб, штубак, штовб,
 стовбур, цівка, штама;
 ружья—руля, цівка.
 Створаживать,-жить — зглягу-
 вати, зглядати; -ся—(в)ур-
 дитиса, провурдитиса, згля-
 гуватиса, зглядатиса, зжен-
 тичитиса, зсідатиса, зсі-
 стиса.
 Створка—стулка.
 Створчатый — половинчастий,
 стульчастий.
 Створъ—половинка, стулок.
 Стебелекъ—юрчик.
 Стебель — стеблина, стебло,
 бадиллина; собир.-бадилля,
 юрчик, штама, стебур'я;
 вертикальный-простник; по-
 левого злака-билина; срѣ-
 заный сторчак; сорной
 травы—бур'янина; тыквы
 - гарбузіння; арбузовъ,
 дынь, огурцовъ - огудиння,

огудина, гудина, огуд; ра-
 стенія, молодой, употребля-
 емый въ пищу-лопуцьок;
 стелющіеся стебли огур-
 цовъ, дынь-батоги; стебли
 съ листьями огородныхъ
 растеній-гич, гича, гичка;
 щопки; трубчатый-стрілка,
 дудка; вьющійся-плить; лу-
 ка-цибка, цибок, цибук, ци-
 булянка; хмеля - хмелина;
 камыша - очеретина; мака-
 маковиння; лозы - лозина;
 кукурузы-кукурудзіння, би-
 ло; картофеля-натиня, ком-
 перянка.
 Стебельный—стебловий.
 Стеблистый—стеблуватий.
 Стегать,-гнуть—репѣжити, уре-
 пѣжити, перѣшити, уперѣ-
 шити, цѣвохкати, -хнути,
 стьобати, устьобнути, цві-
 лити, удвілити, хвоськати,
 -сьнути, шмагати, -гнуть,
 хвиськати,-сьнути, батожи-
 ти, убатожити, хльостати,
 -стнути; (состегать) стеб-
 нувати,-нути.
 Стежокъ—стіб.
 Стезя—стежка.
 Стекать, стечь—стікати, стек-
 ти, постікати;-ся - збігатиса,
 збігтиса; спливатиса,
 спливтиса.
 Стеклить—склити.
 Стекло—скло, шкло; оконное-
 шибка, тахля, склянка,
 шклянка, шибка, обслона,
 квартира.
 Стекловаръ — гутник.
 Стекловатый—поскляний.
 Стекловать—склянити.
 Стекловидный—скловатий.
 Стеклодѣліе — гутництво,
 склярство.
 Стеклоплавильный — (заводъ)-
 гута.
 Стеклышко—шкільце.
 Стеклянистый—скловатий.
 Стекляный — скляний, шкля-
 ний.
 Стеклярусъ—пацьорки.
 Стекольный—см. Стекляный.
 Стекольщикъ—шкляр, скляр.
 Стелька—устілка.
 Стемнѣть — притемніти, зсу-
 теніти, попоночіти, змер-
 гаснути.
 Стенание—зойк.
 Стенать—войкати.

- Степениваться—статечніти, статкувати.
- Степенникъ,-ца — статечник,-ця.
- Степенность — статечність, поважність.
- Степенный — статечний, поважний.
- Степень—ступінь, щабель; класа, стан, ранг; (родств.) коліно; (грам.) ступінь.
- Степной — степовий; житель-степовик.
- Степнякъ—степовик.
- Степь—степ.
- Стерва—стерво, падло.
- Стервениться—сатаніти, озвірятися.
- Стервятиня—стервина, падло.
- Стеречь—стерегти, сокотити, берегти, пильнувати, пантрувати, глядіти.
- Стерженекъ — цпеник, шпеник.
- Стержень — (въ экипажѣ) півняк, шворінь; дерева и нарыва-стрижень.
- Стерлядь, рыба *Acipenser guttelus* — чечуга, чига, чучуга.
- Стерляжій—чечужий.
- Стерпимый—стерпний.
- Стерпѣть—стерпіти.
- Стесывать, стесать — стісувати, стесати.
- Стечение—(народа)здвиг, стовпище, тиснява, натсеп; (обстоятельствъ) збіг (обставин); (рѣкъ) сплив.
- Стибрить—лемнути, тьвахнути, укарамшити, сп'ятити, підцобрити, поцупити, підцупити, ухабнути, угабнути, підвихнути, підгибати.
- Стилка—стеливо, поклад.
- Стиль—стиль, штиб.
- Стиралка — ганчірка, стірка, рабат.
- Стираніе—стирання; прання.
- Стирать, стереть — затирати, затерти; стирати, стерти; розтирати, терти; здряпувати, здряпати.
- Стирка—прання; (безъ намачив. и бученья, наскоро) —сухоперки.
- Стискивать, снуть—стискати, стиснути.
- Стихать, хнуть—тишіти, стишіти, тихшати, утихшати, ущухати, ущухти, надтихати, тихнути, талашитися, уталашитися, нишкнути, знишкнути, принишкнути.
- Стихи—вірші.
- Стихийный — стихійний, природний; первневий.
- Стихія—стихія; природа; первень.
- тишок ропатель—віршомаз.
- Стихосложение — версіфікація, віршування.
- Стихотвореніе—вірш.
- Стихотворецъ—віршовник.
- Стихотворный—віршований.
- Стихотворство — віршування, віршовництво.
- Стихотворческий — поетичний.
- Стихъ—вірш.
- Стлать—стелити, розстеляти; (настилать) — мостити; -ся стелитися, розстилатися.
- Сто—сто.
- Стоглавый—стоголовий; сторозділовий.
- Стоговой—стоговий.
- Стоголовникъ, раст. *Carduus anthoides* — будяк, чортополох.
- Стогъ—стіг.
- Стожекъ—стіжок.
- Стойбище—кочовище.
- Стойка — (стояніе) стоянка; (прилавокъ) шинквас; (строит.) підпора, ушула.
- Стойкій, о—твердий, держкий, непохитний, несхильний, непідхильний, завзятий, нехібкий, о.
- Стойкомъ—навсторч, ставма, стрімко, навстоячки, стоячки, сторч, сторцом, сторма, устой.
- Стойкость—твердість, непохитність, несхильність, непідхильність, завзятість, нехібкість.
- Стойло—стіло.
- Стоймя—см. стойкомъ.
- Стоимость — вартість, стійність, цінність.
- Стоить—коштує, варт, варто; не стоитъ—не варт, не варто.
- Стоить — коштувати, вартим бути, значити.
- Стократный, о—сторазовий, о.
- Стокъ—(жолобъ) лотоки, ринна; спад.
- Столбенѣть—стовпіти.
- Столбець, печатн.—шпальта.

Столбикъ—слупчик, стовпчик.
 Столбнякъ—остовпіння; мед-
 -правець, прямець
 Столбоватый—слупчастий.
 Столбовой—стовповий:(-вая
 дорога) гостинець; (дворя-
 нинъ) з діда, з прадіда
 шляхтич.
 Столбообразный- стовпчастий,
 стовбоватий.
 Столбъ—стовп, слуп, палюх;
 (стоянь) дан; (позвоночный)
 окостяк, похребтина: (дыму,
 пыли) курище; (межевой)
 копець.
 Столечница—стільниця.
 Столикъ—столік, столічок;
 треугольный—косинець.
 Столица—столиця.
 Столичный—столечний.
 Столкновение—спотичка, су-
 тика, сутичка.
 Столковаться—стокмитися.
 Столовать—харчувати, хар-
 чити, стравувати.
 Столоваться—харчуватися,
 харчитися, стравуватися.
 Столовая—ідаляня.
 Столовникъ—харчівник, ідаль-
 ник.
 Столовый—столовий; ідаль-
 ний; - выя деньги—харчові
 гроші.
 Столоначальникъ—діловод.
 Столпиться—стиснутися, згро-
 мадитися. стабуритися,
 зглотитися, з'юрбитися,
 з'юртуватися, скупчитися.
 Столпленіе—зглота, стовпи-
 ше, тиснява, натовп.
 Столпотвореніе—шарварок,
 гармидер.
 Столь—стіл; трапеза, харчі,
 іжа.
 Столь—так, такого.
 Столько—стільки.
 Столѣтіе—століття, вік.
 Столѣтній—столітній, сто-
 гідній, сторічний.
 Столярничать—столярувати
 Столярный—столярний.
 Столярня—столярня.
 Столярскій—столярський.
 Столяръ—столяр.
 Стонать—лелекати, зойкати,
 скімлити, стогнати.
 Стонъ—стогін, завід, зойк,
 стогнота, квиль, скімлява.
 Стопа—ступа; (бумаги) рам;
 (въ стихахъ) стопа.

Стопанъ, артил.—клейтух.
 Стопка—кілок; келих.
 Стора—см. штора.
 Сторговать,-ся—сторжити,
 приторгувати, сторгувати,
 -ся.
 Сторицею—всотеро.
 Сторожевой—чатовий, вар-
 товий, чатовницький, чатів-
 ницький.
 Сторожить—чатувати на що,
 вартувати, пантрувати.
 Сторожка—сторожовня, вар-
 тівня.
 Сторожкій—чуйний, стереж-
 кий.
 Сторожь—сторож, вартовик;
 (ночной)—стукаръ: (лѣсной)
 , побережник; (постовой на
 рѣкѣ) куговщик; (пристан-
 ской) приплавничий.
 Страна—(направленіе) бік;
 (поверхность предмета) бік;
 (лицевая дома) чоло бу-
 динку; (лицевая ткани) до-
 брий бік; (задняя) затиля;
 (солнечная) відсоння; (ро-
 дная) рідний край; (чужая)
 чужина; (правая) право-
 ручья; (лѣвая) ліворучья;
 (въ процессѣ) сторона; (ту-
 пая въ ножѣ) рубеж, ру-
 біж.
 Строниться—сходити з доро-
 ги; кого—хасатися, пека-
 тися, бокувати, цуратися,
 оступатися.
 Стронній—бічний; чужий.
 Стороною—навзбіч, боком,
 бочком.
 Стосковаться—зажуритися, за-
 нудитися за ким.
 Стоустый—стоголосий.
 Сточить—згострити.
 Сточная труба—ринва.
 Стоящій—вартий, стійний.
 Стоя—навстоячки.
 Стоязычный—стоязкий.
 Стояніе—стоянка, постояння.
 Стоянка—постій; столиця.
 Стоять—стояти; за кого—об-
 ставати за ким; за кѣру—
 боронити віри; на своемъ
 —правити своє; какъ столбъ
 — стовбичити; на часахъ—
 стояти на варті; въ сло-
 вѣ—додержувати слова; на
 колѣняхъ—навколішки стоя-
 ти.

Стоячий—стоячий;—чая вода—нетеча, водостій.

Стравливать,—вить — (траву) випасати, вигасати, спасати, спасти; (вытравливать) виводити, вивести, повиводити; (натравливать) цькувати, підцьковувати, — кугати.

Страда—жнива.

Страдалець,—лица —страдник, ця.

Страдальческий — страдницький.

Страдальчество — страдництво.

Страдание—терпіння, страждання, страждування.

Страдательный — страдний; грам.—стан страдальний, сторона пассивна.

Страдать—страждати, страждувати; чѣмъ — слабувати хворіти на що.

Стража — сторожа, варта, чата.

Стражъ—вартовый, дозорчий.

Страна—сторона, країна, орсак, край; (теплым странам, куда улетают птицы)—вирій, тепличина.

Страница—сторінка.

Страничный—сторінковий.

Странникъ,—ца — мандрівець, мандрівник,—ця.

Странничать—мандрувати; химерувати, чудасіти.

Страннический — мандрівничий, мандрівницький.

Странно—чудно, дивно.

Страннопримный—гостинный; домъ—шпиталь.

Станный—чудернастый, чудернацький, чудерняцький, чудородний, чудерний, чударний, чуденний, чудний, кумедний, химерний, чудасійний, неподобний.

Станствие—мандрівка, мандрування.

Станствие—мандри, мандрування.

Станствие,—ница — мандрівник,—ця.

Станствие — мандрувати, подорожувати.

Станствие—мандрівний.

Страстной—білий, великий.

Страстность — ярість, жагу-

чість, пристрастність, вогнюватість, палкість.

Страстный—яркий, пристрастный, жагучий, вогнюватий, ярий, палкий.

Страстотерпецъ,—ница — мучень, мучениця.

Страсть—мука, страждання; жага, прилюбність, пристрасть, ярість; жах, ляк; нар. — страх, страшенно, аж-аж-аж, дуже, надто.

Страусовый—стрицовый, струсевичий.

Страусъ, пт. *Strutio camelus*—стриць, струсь.

Страхованіе—забезпека, забезпечення, асекурація.

Страхователь,—ница — забезпеченець,—ница, асекуратор

Страховать—забезпечати, асекурувати.

Страховой — забезпечальний, асекураційний.

Страховщикъ — забезпечник, асекурант.

Страхъ—жах, ужас, жахота, ляк, острах, острашка; паническій—переполох, поляка; нар. — дуже, страшенно.

Страшилище—страшило, страховище, хоха, страхіття, страхіввя, страшидло, опудало.

Страшить,—ся—страхати, жакати, лякати,—ся.

Страшливый, о — полохливий, лякливий, о.

Страшно — скумасно, запко, жаско, жасно, жажно, лячно, бояз(ь)ко, боязно.

Страшное—страховина, страховиння.

Страшный — скумасний, запкий, жасний, жажний, жаский, лячний, страховинний, страшний.

Стращать—страхати, лякати, устрашувати.

Стрекоза, насѣк. *Libellula* — бабка, білявша, (самець) бабич; *Locusta verugivoga* — коник.

Стрекотанье — цокотнеча, цокотня, скрекіт.

Стрекотать—чекотати, шкрегліти, скрекотіти, скрекотати, цокотати, цокотіти, шкирготати, дзиготіти.

Стрекотунья—стрекотуха.

Стремглавъ—стовбула, сунь-голов, сторч, сторчака, на-сторч, стрімголов, прожогом.

Стремительно — прожогом, шибко, навально, напруго, напругом.

Стремительность — прожог, шибкість, навальність, напруг.

Стремительный — прожогливый, шибкий, навальный, напругий.

Стремиться—пориватися куди, до чого, допинатися чого, уганятися за чим, потягати, регнути, намагатися, линути, п'ядити, квапитися.

Стремление — намагання, потяг, поривання, прямування.

Стремнина—стромовина, строма, облаз, круча, стрем'я, урвище; (водоворотъ) об(д)мѣть; (быстрина теченія) пруд.

Стремнистый — крутий, урвистый, стрімкий.

Стремя—стремено, стремін.

Стремянка — ступанка, драбинка.

Стремянный—стременный; ремень—пуплиця, післище.

Стренаживать, -ножить — путати, спутати.

Стрепатка желтая, пт. *Cerbera citrinella*—жовтобрюх.

Стрепетъ, пт. *Otis tetrah*—хотѣва.

Стрескать — умопати, умерезити, умелигати, умикнути, укутати, ухекати, згламати, ум'яти, укласти, пожерти.

Стречокъ—дропака, дмухач.

Стрижка—постригання.

Стрижовый—щурячий.

Стрижь, пт.—щур, берегівка.

Стричь—постригати, постригати.

Строгательный—стружний.

Строгать — стругати; (рубанкомъ)—гемблювати.

Строгий—пекотный; очень—запекуватий.

Строгость—пекотність.

Строевой — шереговий, шиковый; войбовый.

Строение—будова, будівля, за-

будівля; (физич. тѣла) будова, уклад; (муз.) ладнування.

Строжайшій — найпекотніший.

Строй, воен.—шик, лава, шерек; муз.—лад.

Стройка—будування.

Стройность—(хозяйства) лад, порядок; (звуковъ) лад, гармонія; (фигуры) стрункість.

Стройный, о — (о фигурѣ) стрункий, статурный, секерный, ставный; (о деревѣ) крутоверхий; (о пѣніи, музыкѣ) гармонійный.

Строитель — будовничий, будівник.

Строительный — будівничий, будівельный, будівляний.

Строительскій—будівницький.

Строить (въ ряды) — шикувати архит.—будувати; муз. ладнувати.

Строиться (въ ряды) — шиковатися; будуватися.

Строка—рядок.

Стропило—кроква, кроківка; короткое подъ крышей — припустница; для шатра — катрага.

Стропильный — кроків'яний.

Стропивость — огурність огурство.

Стропивый — огурный.

Строчить—стебнувати; писати.

Строчка (въ шитьѣ)—стебнівка; (въ письмѣ) рядок.

Строчный—рядковый.

Стругъ—вісняк.

Струей — дзюрком, цизром, цюрком.

Стружка — струганья; стружок.

Струистый — хвилястый.

Струить — дзюрити, цідити, ляти, лляти.

Струиться—дзюрити, чурити, дзюркотати, цюркотати, цюркотити, джерелитися, цідитися; (о дымѣ) пошибати.

Струйчатый — міньоний.

Струкъ—стрижок.

Струна—струна.

Струнный—струновий.

Струпистый—ринявий.

Струпъ—риня, кустрець.

Струпѣть,—ринявити, заструплюватися, заструпитися.

Струсить—злякатися.
 Стручекъ—стручок.
 Стручковатый—струковатий.
 Струя—струга, струмок, цівка, струмь.
 Стрѣла—стріла.
 Стрѣлка, жел.-дор.—вилка.
 Стрѣлковый—стрільцевий.
 Стрѣловидный—стрілуватий.
 Стрѣлокъ—стрілець; изъ лука—лучник.
 Стрѣлочникъ—вилковничий.
 Стрѣльба—стрілянина, стрільнява.
 Стрѣльчатый—гостроверхий; бот.—стрелькуватий.
 Стрѣляной—забитий; бувалий; ляканый, полоханий.
 Стрѣлять,—ся—стріляти, куляти,—ся; изъ пушекъ—гарматнювати.
 Стряпать—поратися, готувати, куховарити, шпантолити.
 Стряпня—поранья, поранина, поранка.
 Стряпуха—куховарка.
 Стряпчій—правотар, адвокат.
 Стрясать,—сти—струшувати, струснути.
 Страхивать,—хнуть—струшувати,—сити.
 Студенистый—драглий.
 Студеный—холодный.
 Студень (студенистая масса всякая) дрігавиця, дрігва, холодецъ, студенець.
 Студенѣть—холодніти.
 Студить—студити, холодити.
 Стужа—холоднеча, холод, мороз.
 Стукалка, трещетка—клапачка.
 Стуканіе—стуканина, стукнява.
 Стукать,—кнутъ—стукати,—кнути.
 Стукотня—стукнява, стукотнява, стукотнеча, лопіт, грукнява, грукотнеча, грукотнява.
 Стукъ—стукіт, постук, стукотіння, торохнеча, грукіт, туркіт, колат, туртус.
 Стуль—стілець, (дѣтскій съ перекладиной)—сидушка; табуреть—дзиглик.
 Ступа—клюпа, пуширь, ступа.
 Ступать,—пить—ступати,—пити.

Ступень—ступінь, щабель; въ экипажѣ—підніжжя, ступійка.
 Ступенька (неподвижн. лѣстницы)—східець, наступень, приступка; (перенос. лѣст.) щабель.
 Ступеньчатый—щаблястий.
 Ступица (въ колесѣ)—колодиця, маточина, напір.
 Ступичный—колодичний.
 Ступка—муширь; (деревян. для сала)—салотовка.
 Ступня—стопа.
 Стучать,—кнутъ—стукати,—кнути, грюкати,—кнути; клапкати,—кнати, клюпати,—кнати, дуркати,—кнати; долго—стукотіти, грюкотіти, стукотати, грюкотати; сильно—трахати, тарахкати,—хнути, хорохкати,—хнути; быстро—токотати, токотіти, цокотіти; въ колотушку—калатати,—тнати; постукивать—торохтіти, туркотати, туркотіти; топоромъ—цюкати, цюпати; бренчать—калачити; щеколдой—кляммати, о сердць,—колотитися; равномерно—тукати; глухо—бухати; топать—копотіти; хлопать—грюкати, лопати.
 Стушеваться—зникти, отанути.
 Стыдить—соромити, устиджати, сорому завдавати.
 Стыдиться—соромитися, стидувати, устидатися, униматися, соромлятися.
 Стыдливость—соромливість, устидливість, сором'язливість.
 Стыдливый, о—соромливий, устидливий, сором'язливий, унимливый, о.
 Стыдно—сором, соромно.
 Стыдный—соромітний, стидкий.
 Стыдь—сором, соромота, стидовище; (позоръ) нага, пуолика.
 Стыкать,—кнутъ (что съ чѣмъ, соединять концами)—фигиряти,—рнути.
 Стыкъ—фигирей.
 Стылу—ззаду, спотилля.
 Стынуть—холонути, холодіти, застигати.

- Стычка—сварка, гніванка, зва-
да, посварка; бійка, по-
тичка.
- Стѣна — стѣна; фасадная-чѣль-
на; задняя-затилоч;-ны на-
ружн.-Около.
- Стѣнной—постѣнный.
- Стѣнобитный—муроломный.
- Стѣноломъ—муролом.
- Стѣнопись—фреско.
- Стѣноточець—шашель.
- Стѣсненіе (въ груди)—стиски;
(притѣсненіе) утиски, гноба.
- Стѣснительный — скрутний,
утисний.
- Стѣснять,-нить — утискати,
утиснути, заневолювати,
заневолити; заважати, пе-
решкожати, бути на заваді.
- Стѣсняться — соромитися;
стѣсниться-стиснутися.
- Стягивать, стянуть—зволіка-
ти, зволокати, зволочити,
стягати,-гти; (туго) поту-
жувати,-жити; (судорогой)
корчити, скорчити;(украсть)
підцобрити, поцупити,
- Стягъ — стяг, прапор.
- Стяжаніе—надбаня, придбан-
ня, набуток.
- Стяжатель,-ница — добродбай,
-ха, цбалець, дбаха.
- Стяжательный — дбайливий;
хтивий, зажерливий.
- Стяжать — набути, придбати,
зажити.
- Стянуть (украсть) — см. Стиб-
рить.
- Суббота—субота.
- Субботній—субітний.
- Суглинистый—глиноватний.
- Суглинокъ—глиновать, глино-
ватка.
- Сугробъ — замет, заміть, бу-
рун; большой—кучугура; по-
перекъ дороги-перевій, на-
бій; высокій, конусообраз-
ный-баба.
- Сугубить — подвоювати; по-
більшувати.
- Сугубо—удвоє, подвійно.
- Сугубый—подвійний, двоістий.
- Судакъ, рыба *Lucioperca Sapa-
da* сула.
- Сударыня—пані, добродійка.
- Сударь — пан, добродій.
- Судачить — судити, гудити,
пльотки плести.
- Судачій—судовий,
- Судебный—судовий; разсылъ-
ной-возний: приставъ-судо-
вий зробник; слѣдователь-
судовий слѣдчий;-нымъ по-
рядкомъ-судовно.
- Судеець—судовик.
- Суденышко — суденце, пла-
вичка.
- Судейскій — судівський, судо-
вицький.
- Судилище—судище, трибунал.
- Судимость—судовність.
- Судить — судити; осуждать-
трахтувати, гудити, суди-
ти; гадати, думати, мірку-
вати.
- Судиться—правуватися, пра-
вотитися, позиватися, бу-
ти з ким у праві.
- Судно—судина, судно, плав-
ця: вмѣстимостью до 300 п.
-галяра, до 15.000 п.-лайба,
до 60 000 п.-гончак, съ па-
лубой-берлина.
- Судно—стольчак.
- Судный—судний; судовий.
- Судовладѣлецъ — судновлас-
ник.
- Судовщикъ — судновласник чи
його вірник.
- Судокъ (столов.) — поставчик;
(для ношен. обѣда) мисець.
- Судоговореніе—судові промови.
- Судомойка—перемийница.
- Судомойный — перемивальний.
- Судоплаваніе — плавба.
- Судоплаватль—плавач.
- Судопроизводство — судівниц-
тво, судиція.
- Судопромышленность — судно-
промисловість.
- Судопромышленникъ — судно-
промисловець.
- Судорабочій—(старшій на суд-
нѣ) отаман; (матросъ) під-
ручний.
- Судороги—корчій, корч, у ско-
та—перелогі.
- Судорожный—корчійний.
- Судостроеніе—суднобудова.
- Судостроитель — суднобудов-
ник.
- Судостроительный — суднобу-
дівничий.
- Судоустройство — судоустрій.
- Судоходный — плавний, пла-
вобовий, навигаційний.
- Судоходство—плавба.
- Судохозяинъ—судновласник.

Судь—суд, трибунал; (разбирательство и приговоръ) судиця; (вторичное разбирво) пересуд; верховн й-генеральный суд; граж ански - цивільный суд; третейскій - любовный суд; уголовный-карный суд; коммерческій - торговельный суд; военный-військовий.

Судьба—доля, фортуна, хортуна, хвортуна, хвортувина, хвортунина, талан, партъ, трай.

Судья—судецъ, суддя.

Суевѣріе—забобон, марновірство.

Суевѣрность — забобонність, марновірність.

Суевѣрный—забобонный, марновірный.

Суевѣръ,рка—забобонник,-ця, марновір,ка.

Суесловіе - марнослів'я.

Суесловный—марнослівный.

Суета (суетность)—марність, марнота; (спѣхъ, бѣготня) шаламатня, шарварок, шамотня, шамотнява, метанина, зам'ятня, струс, метушня, метушіння, шатанина, мотанина, хватанина, хапатня, хапанина, шарпанина, крутанина.

Суетиться—метушиться, юртуватися, метариться, мотатися, комашитися, лементуватися.

Суетливость—метушливість, метарливість, шамотливість.

Суетливый, о — метушливий, метарливый, потовкучий, шамотливый, о; (о дѣлѣ, должности) хлопотливый, неспокійный.

Суетность—марність, марнота.

Суетный—марный, марнотный.

Суетня—шатанина, шамотня, шарварок, шамотнява, шарпанина, крутанина, мотанина.

Сужденіе—міркування, гадкування; (приговоръ) присуд; (миѣніе, заключеніе) по дум, думка, гадка, розсуд, висновок.

Суженый,-ная — сужений,-на, богдан,-ка.

Суживаніе — спусковатіння, звужування.

Суживать, сузить — звужувати,-зити;-ся-спусковатити.

Суживающийся—спусковатий.

Сузыкъ, раст. *Thalictrum minus*—камчуг.

Сука — сука.

Сук нь—сучий.

Сукно—сукно; простое—каразія; красное—кармазин; бѣлое турецкое—габа; англійское—сает.

Сукноваль — ступарь, валій, валюшник, хвалюшник, фолюшарь, шаповал.

Сукновальня—ступник, валюша, валюшня.

Сукнодѣліе—сукнарство, сукництво.

Суковатый—каракуватий, сучковатий.

Суконка — сукнина, сукенце, сукнянка.

Суконный—сукняный.

Суконщикъ—сукнаръ.

Сукровица,—ропа, утік, пасока, мазка, сукроватиця.

Сукровичный — роповий, сукроватий.

Сукъ—сук.

Сулема, *Mercurius sublimatus corrosivus*—сублімат.

Суленіе—обітниця.

Сулея—сулія.

Сулить—обіцяти, обітувати.

Султанъ — султан; (на каскѣ, шляпѣ)—трепітка.

Сума—торба, торбина, тайстра; переметная — сакви, бесаги.

Сумасбродничать — см. сумасбродствовать.

Сумасбродный — запливомізький, шалений, навісний, цапленный.

Сумасбродство — шалапутство, навіженство, дурування, шал, шаленство, дурнодумство.

Сумасбродствовать — шаліти, навісн ти, дурувати, шарабурити.

Сумасбродъ—шалапут, зайдиголова, шаленець, дурійник.

Сумасшедшій — божевільный, причинный, збожеволілий, навіжений, навісний, навіч-

- ний; больница для сумасшедших—божевілля.
 Сумасшествіе—божевілля.
 Суматоха—калабалик, рейвах, шарбарок, содома, зам'яття, сум'яття, гармидор, буча, кабалик, колотня, колот, біганина, варвідня.
 Сумасуществовать—шаліти, навіснїти.
 Сумбурный—безглуздый, недоречный, неподобный.
 Сумбурь—нісенїтниця, безглуздя, банелюки, дурниця.
 Сумеречный—смерковий.
 Сумерки—присмерк, примеркання, померки.
 Сумка—кобеля, торбинка, тобівка; сердечная—осердя.
 Сумма—сума: (большая)—сумета; (итогъ) підсумок.
 Сумрак—змір, морок, темрява.
 Сумрачный, о—похмурый, похмурый, темрявый, нахмурный, нахмурный, о.
 Сумчатый—торбуватий; — тыя животныя—торбуни.
 Сумѣть—з'уміти.
 Сумятица—труса, трусанина, кабалик, содома, рейвах, колот, біганина.
 Сундукъ—скриня.
 Сундучникъ—скринник.
 Сундучный—скриньовий.
 Супесокъ—пісковать, пісковатка.
 Супесчаный—пісковатий.
 Суповой—юшковий;—ложка—ополоник.
 Сулоstatъ—ворог, супротивник.
 Супругъ, -га—дружина.
 Супруги—подружжя.
 Супружескіи—подружній.
 Супружество—подружжя.
 Супь—юшка, юха; рыбный—щерба; картоф.-бурбуланка.
 Сургучникъ—чералячник.
 Сургучный—чералячний.
 Сургучъ—чераляк.
 Сурикъ—манія, бакан.
 Сурковый—бабаковий.
 Суrowый—суворий, суворливый, твердый; о зимѣ—сутужный, тугній.
 Сурокъ—зоол. *Arctomys bobac*—бабак.
 Сурьма—чорниця.
 Сурьмить—чорнити.
 Сусаль—шумига, позлітка.
 Сусальный—позлітковий.
 Сусликъ—зоол. *Spermophilus* оврах, ховрах.
 Суслить—дудлити, цмолити, смоктати; елинити.
 Суелѣ—брага.
 Суспензорій—підвісник.
 Суставка—суглоб, чиколоток, щиколоток.
 Сутки—доба.
 Сутолока—штоваханна, сум'яття, зам'яття.
 Суточный—добовий.
 Сутуга—дріт.
 Сутужный—дротяний.
 Сутулиться—горбитися.
 Сутуловатый—згорблений.
 Сутяга—позивака, позивайло.
 Суть—істе, суть.
 Сутяжить—позиватися.
 Сутяжничество—позви.
 Суфиксъ, грам.—прирісток.
 Сухарный—сухаровий.
 Сухарь—сухарь, осух, осушок, засушок.
 Суховатость—посухість, присухість.
 Суховатый, о—посухий, присухий, о.
 Сухожиліе—тужень.
 Сухой, о—сухий, о.
 Сухомятка—сухівря.
 Сухопарый—сухорлявий.
 Сухопутный—румовий, сухоземний.
 Сухопутье—рум, суходіл.
 Сухорукій—сухорукий.
 Сухостой—сухоліс.
 Сухость—сухість.
 Сухоцвѣтъ, раст. *Xeranthemum radiatum*, *Xeranthemum inapertum*—безсмертки.
 Сушоцавый—сухорлявий, худорлявий.
 Сухояденіе—сухоїжа.
 Сучекъ—сучок.
 Сученіе—сукання.
 Сучить—сукати.
 Сучиться—сукатися.
 Суша—суходіл.
 Суше—сухіше.
 Сушеніе—сушня.
 Сушенный—сушений.
 Сушильня—сушня; (для зернов. хлѣба)—осить.
 Сушительный—висушний.
 Сушить—сушити.

Сушка—сушка.
 Сушникъ, някъ—сухоліс.
 Сушь—сушина, посуха
 Существенность — усутність, посутність.
 Существенный, о—усутний, посутний, о.
 Существительное имя — іменник.
 Существо—живина, створіння.
 Существованіе — істнування, живиніння.
 Существовать—істнувати, живиніти.
 Сущій—сутій, сущий; щирій, справжній.
 Сущность—суть, щирець, основа, істе.
 Сфальшивить — сфальшувати.
 Сферическій—опуклий, кулястий, банькатий.
 Сформировать—сформувати.
 Схватка, воен.—бійка, потичка; дуэль — герць; споръ — суперечка; ссора—сварка.
 Схватывать, -тять—хапати, хопити, ухопити, схоплювати, -пити, посхоплювати; (перенимать, -нять) похопляти, -пити; (сцалать) згарбати; (поймать) схопати, злебеніти.
 Схватываться, -тяться — підхоплюватися, підхопитися, схоплюватися, -питися; (сцѣпиться) счепитися, зітнутися; (ухватиться) очепіритися, ухопитися, учепитися.
 Схитрить—схитрувати.
 Схлынуть—бігти, розбігтися.
 Сходбище—сходини.
 Сходить, сойти—сходити, зійти; (исчезать) зникати, зникти, розходитися, розійтися; (съ коня) зсідати, зсісти; (о стружьяхъ, сыпи) лущитися, злущитися; (съ ума) — божеволіти, збожеволіти.
 Сходиться, сойтись—сходитися, зійтись, посходитися, зступатися, зступитися, громадитися, згромадитися; (вступ. въ друж. отн.) сполгтись, посполитися; (любовн.) зазнаватися, -знатися; (соглашаться) погоджатися, погодитися, злагоджуватися, злагодитися;

(встрѣчаться) стріватися, стрітися, спотикатися, спіткатися; (концами) стикати, -кнути, фігуряти, -рнути; (объ одеждѣ) обходити, обійти; (соединиться) — поміатися, понятися.
 Сходить — піти.
 Сходка—сходини, збірка.
 Сходный—(о цѣнѣ) помірний, поцінний.
 Сходство—подібність, подоба, схожість.
 Сходня—східці.
 Сходствовать—скидатися на кого, вдаватися в кого.
 Сходъ—збірка; мірской—громада.
 Схоронить — сховати; поховати.
 Сцалать—см. стибрить.
 Сцарапать, -пнуть—здряпати, -пнути.
 Сцена—кін, сцена; (въ пьесѣ) ява.
 Сценический—сценичний.
 Сцѣживать, -дять — точити, сточити, посточувати.
 Сцѣпка—зланка.
 Сцѣпленіе — (связь, скрѣпа) сполука, злука; (связующая сила) скупність; (связываніе) зланкування, бальвування.
 Сцѣплять, -пить — сполучати, злучати, -чити; ланкувати, зланкувати, бальвувати, збальвувати.
 Сцѣпной—зланкований, збальвований.
 Сцѣпшикъ—зланковець.
 Счаливать, счалить — ключувати, сключувати.
 Счалка—ключування.
 Счастье — щастя, талан, гаразд, доля.
 Счастливецъ—щасник, таланник.
 Счастливиться — хортунити, щастити.
 Счастливица — щасниця, таланниця.
 Счастливый—щасливий, щасний таланний, таланливий, таланистий.
 Счерчивать, -тять — зрисовувати, -сувати.
 Счетный—рахунковий, облічковий; облічений, врахований, рахований.

- Счетоводство — рахівництво, лічбарство.
 Счетоводъ — рахівник, рахівничий, лічбарь.
 Счетомъ—лічма.
 Счетчикъ — облічник, лічильник.
 Счетъ—лічба, обліч, облічка; фактура—облічка; текущій — біжучий кошг; издано на счетъ... — видано коштом...; поставитъ въ счетъ — записати на кошт.
 Счеты—рахівниця.
 Счисленіе—лічба.
 Считанный — лічений, рахований.
 Считать, счесть — лічити, злічити, облічити, рахувати, зрахувати, полічити, порохувати; (кого чѣмъ, за кого) уважати за, мати за.
 Считаться — лічитися, рахуватися, числитися; (почитаться) бути уважаним за.
 Счищать, счистить — зчищати, зчистити.
 Сшибать, бить—валити, завалити, перекидати, кинути.
 Сшибаться, биться — стикатися, стикнутися.
 Сшибка—бійка, потичка; сварка, звада.
 Сшивать, сшить — ушивати, ушити.
 Сшиваться, сшиться—ушиватися, ушитися.
 Сшивной—сшиваний.
 Съ — з, зо.
 Съежиться, уничтожиться — знітитися, скорчитися.
 Съемка (плана) — дескрипція.
 Съемный—дескрипційний.
 Съемщикъ—дескриптор; наймач, посесор.
 Съемъ—наймання.
 Съѣдать, съѣсть—з'їдати, з'їсти, укладати, укласти; (часть) над'їдати, над'їсти; ч.-н. хрустящее — хруммати, зхруммати, похруммати, похрупати, похрустати.
 Съѣденіе — з'їдень, поїд; (истребленіе) потала.
 Съѣдобный — ідомий, істовный, ідкий, стравный, ужитный, травный.
 Съѣздить—поїхати; (ударить) затопити, зацідити, мазнути.
- Съѣздъ—з'їзд, з'їздини.
 Съѣзжать, съѣхать—з'їздити, з'їхати; перебіраться, братися, перевозитися, везтися.
 Съѣзжаться, съѣхаться—з'їздитися, з'їхатися.
 Съѣстное—їдиме, істовне, ідево, істиво.
 Съѣстной — стравный, ідомий, істовный; припасъ — харч, конт.
 Съякшаться — злигатися, полигатися.
 Съэкономить—зберегти.
 Сыворотка (молочная) — жен-тиця, сироватка, дзер, дзера.
 Сывороточный—сировотный.
 Сыграть—заграти, відіграти; поиграть—згуляти; (свадьбу) справити весілля.
 Сызмала—змалку.
 Сызмолоду—ззамолоду.
 Сызнова—знову, знов.
 Сынишка—синаш, синочок.
 Сыновній — синовий, синівський, синів.
 Сынокъ — синок, синаш; маменькинъ — мамій, мамсин, мазун.
 Сынъ — син; единственный — одинець, одинак.
 Сыпать—сипати; деньгами — гатити, трусити, сипати грішми.
 Сыпучесть — сипкість, сипкість, сівкість.
 Сыпучій—сипкий, сипкий, сівкий.
 Сыпь—висип, осип, висипка.
 Сырецъ—см. Сырье.
 Сырникъ—мнишок, мн.-мнишки.
 Сырный—сирный.
 Сыро—вохко, мокряво.
 Сыроварня—сирня.
 Сыроватый — повохкий, привохкий; (о деревѣ) побрезклий; (о хлѣбѣ) глевтякуватий.
 Сырой—(матеріаль) сировый; (влажный) мокрявий, вохкий; (о деревѣ) брезклий; (о хлѣбѣ) глевкий; (о дровахъ) мокрый.
 Сыромятникъ—кожум'яка.
 Сыромятный — сировый; -ная кожа—сириця.

Сыропустъ—пущанья, пущен-
 ня.
 Сырость—вохкість, моква, во-
 лога; сировість.
 Сырѡѣжка, грибъ—сироїдка.
 Сыръ—сир.
 Сырьѡ—сировина, сирецъ.
 Сырътъ—вохчати, мокріти,
 воложати.
 Сыскивать, сыскать—росшу-
 кувати, кати, вишукувати,
 вишукати.
 Сыскной—росшуковий.
 Сыскъ—пошуки, росшуки.
 Сытность—ситність, істов-
 ність, тривність, уїжність,
 тревність, їжність, доїж-
 ність.
 Сытный, о—істовний, сятний,
 тривний, тревний, уїжний,
 доїжний, їжний, о.
 Сытость—наїденість.
 Сытый—наїдений.
 Сычугъ—риндзка; (у свиней)
 ковбик.
 Сычъ, пт. *Strix scops*—леліт,
 кугач.
 Сыщикъ—слідець, шпиг, шпи-
 гун, нишпорка.
 Сыщицкій—слідецькій шпи-
 гунський.
 Сѣверный—північний; вѣтеръ,
 -горовий, горішній.
 Сѣверо-восточный—північно
 -східний; -западный-північ-
 но-західний.
 Сѣверъ—північ.
 Сѣвецъ—сіяч, сівач.
 Сѣвооборотъ—плодозмін.
 Сѣвъ—сівба, сійба, сіянка.
 Сѣдалище—сідалка, сідало.
 Сѣдалищная кость, анат.
 —кульша, сідниця.
 Сѣдельникъ—кульбачник.
 Сѣдельный—кульбачний.
 Сѣдина—сідь, сивина, сивизна.
 Сѣдина—росколина.
 Сѣдланіе—кульбачення.
 Сѣдлать—кульбачити.
 Сѣдлстый—линковатий.
 Сѣдло—кульбака, арчик.
 Сѣдловатый—см. Сѣдлстый.
 Сѣдобородый—сивобородий.
 Сѣдоватый—сивуватий, шпа-
 куватий, посивий, сивас-
 тий, просивий.
 Сѣдовласый—сивоволосий.
 Сѣдоголовый—сивоголовий.
 Сѣдой—сивий, білий, шадий.
 Сѣдокъ—іздець.

Сѣдѣть—сивіти, біліти, чалі-
 тися.
 Сѣкущій—січний.
 Сѣменникъ—висадки; бот.
 —насічник.
 Сѣменной—насічний; кана-
 тикъ, анат.-насічний моту-
 зок.
 Сѣменноводство—насінникар-
 ство.
 Сѣменоводъ—насінникарь.
 Сѣмя—насіння, семено, зерно;
 конопляное-сім'я; у живот-
 ныхъ-літо, сім'я; у матки
 пчель и самца рыбъ-молоч-
 ко; у трутня—назілки, у
 челоуѣка-яркість, ріження.
 Сѣни—сіни, подворецъ.
 Сѣнистый—тінявий.
 Сѣнная—сіноторговиця.
 Сѣнникъ—сінник.
 Сѣнной—сінний.
 Сѣно—сіно (измельченное)
 -труха; (плохое, болотное)
 патлама, чич, чичва.
 Сѣноваль—підра, сінниця.
 Сѣнокосецъ—косарь.
 Сѣнокосилка—косарка.
 Сѣнокосный—сіножатний.
 Сѣнокось—сіножать; (порос-
 шій кустами, кочками)
 жбирь; время сѣнокоса-ко-
 совиця.
 Сѣнокось, насѣк. *Phalangium*
orііо—косарь, косибав.
 Сѣнь—тінь, холодок; намет,
 шатро; оборона, покровя.
 Сѣра—сірка.
 Сѣризна—сірина.
 Сѣрить—сіркувати.
 Сѣрмяга—сіре сукно; сірак.
 Сѣрнистый—сірчастий, сірчис-
 тий; -водородъ, хим.-сірко-
 водень.
 Сѣрнокислая соль, хим.—сір-
 чан.
 Сѣрный—сірковий; ная кисло-
 та-сірковий квас.
 Сѣроватый—сіренький, поси-
 рий, сірявий.
 Сѣроглазый—сизоокий.
 Сѣрожелтый—гливий.
 Сѣрый—шарий, сірий; попе-
 лястий, мильний.
 Сѣрътъ—сіртіти.
 Сѣсть—сісти; (верхомъ на
 коня) опівзати (коня).
 Сѣти—тенета.
 Сѣтка—сітка.
 Сѣтованіе—жалоці, нарікання.

Сѣтовать — нарикати, жалувати, уболювати, жалкувати (на кого), жалкуватися.
 Сѣточный — сітковий.
 Сѣтчатка — сіткочка, сітничка.
 Сѣтчатокрылая насѣкомая — сіткокряла-ця.
 Сѣтчатый — сіткуватий.
 Сѣть — сіть.
 Сѣча — бій, баталія.
 Сѣченіе — хльоста, шпарення; капуста-сіканка; поперецьне перетинок.
 Сѣчка, кухонный топоръ — сікач.
 Сѣчь — сікти, рубати; капусту-сікти; пороть-шмагати, парити, періщити, хльостати, лупцювати.
 Сѣчься — оббиватися, витиратися.
 Сѣялка — сівалка, самосійка.
 Сѣяльный — сівний.
 Сѣянецъ — сіянка.
 Сѣяніе — сімба, сійба, засів.
 Сѣятель — сіяч, сівач.
 Сѣять — сіяти, засівати; муку-питлювати.
 Сюда — сюди, сюдою.
 Сюрпризъ — несподіванка.
 Сякнуть — висихати.
 Сюртукъ — сурдут.
 Сюртучный — сурдутовий.

Т.

Табакерка — кабатирка, лубка, табатирка, табатерка.
 Табакерочный — кабатирковий, лубковий.
 Табаководство — тютюництво.
 Табаководъ — тютюнник.
 Табакъ — тютюн; крошений турецкій — штабур; простой крѣпкій — бакун, рубанка, мархотка; нюхательный — табака, кабака.
 Табала — байдики, гулі.
 Табачекъ — тютюнецъ.
 Табачная — (лавка) крамниця тютюнова; (плантація) — тютюнище.
 Табачникъ, -ца — тютюнник, -ця; курій, -ка, люлешник, -ця; (нюхающій) нюхарь, -рка.
 Табачный — тютюновий, тютюнковий.

Табель — спис, реєстр, відомость; (праздн, дечь) табель.
 Таблица — таблиця; умноженія — таблиця множення.
 Табличный — табльовий.
 Табунный — табуновий.
 Табунщикъ — табунник.
 Табунъ — табун.
 Табуретъ — дзиглик.
 Таволга, раст. *Spigaea Ulmaria* L. — кашка, лабазник; боярышничколистная, *S. crenata* — таволожник.
 Таврида — Таврія.
 Тавунъ, раст. *Menyanthes trifolia* L. — бобовник.
 Таза, анат. — крижі; мѣдний — мідниця.
 Тайга — праліс.
 Тайкомъ — спотання, спотиньга; потай, потайці, крадькома, покрадьки, нишком, нишкотою, знишка, нищечком, тихцем, покраденці, покрадці, потаємне, потаєнно, потаєнці, тайкома.
 Тайна — таємниця, таємність, тайнощі, таїна, тайність.
 Тайникъ — таїнник, схованка, криївка.
 Тайно — употай, потай, потайці, нишком.
 Тайнобрачный, бот. — безквітковий.
 Таинственность — таємничість.
 Таинственный, о — таємничий.
 Таинство — таємниця; церк. — сакрамент.
 Тайный — таємний, потаємний, потаєнний, потайний.
 Таить — таїти, крити, ховати, затаювати, утаювати, притаювати.
 Таиться (отъ кого) критися (перед ким).
 Такальщикъ, -ца — потакач, -ка.
 Такать — підтакувати, потурати.
 Также — так само, теж, тож.
 Таковский — таківський.
 Таковъ — такий, однаковий.
 Такой — такий.
 Такса — поставна ціна, такса; (порода собакъ) дакс.
 Таксаторъ — таксатор, оціновник.
 Таксаціонный — таксаційний, оціновний.
 Таксація — таксація, оціновка.

Таксировать—таксувати, оці-
новувати.
Тактический—тактичний.
Тактичный, о—тактовний, о.
Тактный—тактовий.
Такть, муз.—лад, такт; (въ
дѣлахъ, поступкахъ) такт.
Такъ—так, такечки, такеньки:
какъ—бо, затим, через те,
що, позаяк; куда—так де:
ли-чи так?... много-такого
багато; такъ сказать—мо-
вляв; то-отож; точно—так
саме, самісінько так; вотъ
— так от, так ото; или
иначе—чи так, чи инак.
Талантливость — таланови-
тість.
Талантливый — талановитий,
-о.
Талантъ—талан.
Талія—поперек.
Талонъ—близець.
Таль—см. Тальникъ.
Талый — відлеглий, розмер-
злий.
Талькъ, минер.—тальк.
Тальникъ, раст. *Salix acuti-
folia*—шелюг, шелюга, ше-
влюг; сѣрый, *S. rosmarini-
folia* и малый, *S. incubacea*
L.—рокитник.
Таможенникъ—митник.
Таможенный — митний;—ная
пошлина—мито;—ная заста-
ва—рогатка, митниця.
Таможня—митниця.
Тамошній — тамешний, там-
тешній.
Тамъ—там, тамо, тамки, та-
мечки, таменьки.
Танецъ—танець.
Танцевальный — танцюваль-
ний.
Танцовать—танцювати.
Танцовщикъ, -ца — танцівник,
-ця.
Танцоръ, -рка—танцюра, тан-
цюрита,
Талиръ, зоол. *Tarirus*—тапір.
Тарабарщина—безглуздя, нісе-
нітниця.
Тарабарскій—нерозбірний, без-
глуздий.
Тараканъ, наѣдк. *Blatta orien-
talis*—манджак, тарган, чу-
гар, шторган, таркан, по-
станець, коваль; *Pteriplaneta*
orientalis—кракоч.
Тарантасъ—дрижула,

Тарантуль — тарантух, миз-
гирь, павук волоський, та-
рантля.
Таранъ—муролом.
Тарань, рыба *Abramis vimbra*—
тараня, цілух.
Таратайка—чортопхайка біда.
Таратора—талалай,-ка, торох-
тій,-ка, цокотун,-ха, цвен-
тюх, -тюха, белькотун,-ха,
балаклій,-ка.
Тараторить—базікати, торох-
тіти, рейдити, форкотати,
фляворити, фльокотати.
Таращить — витрищати, виря-
чати;-ся - лізти, тягтися,
пнутися (за ким).
Тарелка—таріль, тарілка; глу-
бокая полумисок; деревян.
-ставець.
Тарелочка (маленькая) — спо-
док.
Тарелочный—тарілковий.
Тарифъ—тарифа: рѣчн и морс.
—фрахт.
Тароватый—щедречний.
Тартаръ—пекло.
Таска—тяганина, тарганина;
чубрій, прочуханка.
Таскать — тягати, волочить,
таргати, микати; туда и
сюда - сертувати; цупити,
цобрити, красти; носити,
не скидаючи.
Таскаться—тягатися, волочи-
тися; швендяти, блукати.
Тасовка—тахлювання, таліру-
вання.
Тасовать (карты)—тахлювати,
талірувати, мастити.
Татаринъ—татар, татарин.
Татарникъ, раст. видъ *Cirsium*
arvense—наголоватки; видъ
Erisithalis—лабаз: *C. lanceo-
latum*—ості, дідовник, дряб-
чак.
Татарія—татарщина.
Тать—злодій.
Татуировать—татуювати.
Татуировка—татуювання.
Тафта—полутабенюк.
Тачать (сшивать)—штукувати.
Тачечный—тачковий.
Тачка—тачка.
Тащить—тягти, волокати, тар-
ганити, тахтарити, цурпе-
лити, цуприкувати, цупити,
тасувати, тирити, тябри-
чити, тябриги, перти,
тарабанити; (красть) цу

- пити, цобрити; судно
вверхъ по рѣкѣ-тяглювати,
гамовати.
- Ташиться—тягтися, цургани-
тися, сунбелитися, плуга-
нитися, цупитися, плеха-
тися, телепатися, теліпа-
тися, чвалати, тарганитися,
човпн, човгати, човга-
лися, лемзіти, плужитися,
чалапати, плентатися.
- Таяніе—танення, кіпніння.
- Таять — танути, кіпніти; о
рѣкѣ: вскрываться - скре-
сати, скреснути.
- Тварь — твориво, створіння;
собир.-плодь.
- Твердить—правити, торочити,
теревити, товкти, туркати,
тяти, довбти, туркотати,
туркотіти.
- Твердо—твердо, міцно, непо-
хитно; твердо, рішучо;
знать-добре знати.
- Твердоватость — потвердість,
притвердість.
- Твердоватый—потвердий, при-
твердий.
- Твердость — твердота, твер-
дість.
- Твердый — твердий, міцний;
(какъ кость) окостуватий;
(о землѣ) шертовий; (неус-
тупчивый) кремезливий, за-
тинчивий; (о физ. тѣлахъ)
ціпкий, твердий.
- Твердыня—тверджа.
- Твердь—твердь.
- Твердѣть—тверднути, тверді-
шати: о жидкости-тужа-
віти, ціпнути.
- Твой, твоя, твое—твій, твоя,
твое.
- Твореніе—(процессъ) творін-
ня, утворення; (все создан-
ное) твориво, створіння;
(сочиненіе) твір.
- Творецъ—творецъ.
- Творительный (падежъ)—оруд-
ний, инструменталь, шостий
(відмінок).
- Творить — творити, чинити,
робити, справляти, діяти.
- Твориться—творитися; витво-
рятися, коїтися.
- Творогъ — сир; осѣвшій въ
прокисшемъ молокѣ-зсіда-
нина.
- Творожистый — глягуватий,
зсілий.
- Творожить—глягати.
- Творожиться—глягатися, зсі-
датися.
- Творожникъ—сирник.
- Творожный—сирний.
- Творческий—творчий.
- Творчество—творчість.
- Театральный—театральний.
- Театръ—театр.
- Тезисъ—теза.
- Тезка—тезка.
- Тексть—текст.
- Текучий—пливучий.
- Текучесть—пливучість.
- Текущий—текучий, пливучий;
в времени, событіяхъ-поточ-
ний, біжучий;—счетъ поточ-
ний кошт, біжучий кошт.
- Телеграмма—телеграма.
- Телеграмщикъ—телеграмист.
- Телеграфировать—телеграфу-
вати.
- Телеграфистъ—телеграфист.
- Телеграфъ—телеграф.
- Теленокъ — теля, телятко,
ялівча, (годовальй) назі-
мок, бузівок, бузімок, бу-
зів'я, (трехлѣтній) третяк,
третячок.
- Телескопический — отяновий,
далекоглядний.
- Телескопъ—отян, далекогляд.
- Телефонировать — телефону-
вати.
- Телефонъ—телефон.
- Телиться—телитися.
- Телка—телиця, теличка, на-
рістка.
- Тельная—тільна, надіжна.
- Телѣга—віз, кола, фіра, лой-
трак.
- Телѣженка—повозчина.
- Телѣжка—возик.
- Телѣжникъ—стельмах.
- Телѣжный—возовний.
- Телятина—телятина; габлина
(кожа).
- Телячий—телячий.
- Тема—тема.
- Темень—темня.
- Темлякъ—тембляк.
- Темнить — тьмиги, тмарити,
тмити.
- Темница—в'язниця.
- Темничный—в'язничний.
- Темно — темно, поночі, тем-
ряво, тмяно.
- Темнобурый—темнобрунатний.
- Темноватый, о — тьманий,

тьм'яний, потемний, при-
 темний, о.
 Темноволосый — темноволосий.
 Темногубой — темноблакит-
 ний.
 Темно желтый — гавановий.
 Темнокрасный — темночерво-
 ний, багровий.
 Темнорозовый — темнорожевий.
 Темнорусый — темнорусявий.
 Темнорыжий — темнорудий.
 Темносиний — темносиний.
 Темность — темність, темня,
 темнява.
 Темносьрый — темносірий, тем-
 носивий; (масти) мурий,
 моругний, шпакуватий.
 Темнота — темрява, темнощі,
 потемок, сутемрява, тем-
 нина, пітьма.
 Темноцвѣтный — темнобарвний.
 Темный — темний, темрявий,
 сутемний, сутемрявий.
 Темнѣе — темніше.
 Темнѣть — темніти, темні-
 шати, сутеніти, поночіти,
 мерхнути.
 Темпераментъ — темперамент.
 Температура — теплотність,
 температура.
 Темя — тім'я.
 Темянный — тіменний; - ная
 кость — тіменниці.
 Темяшить — штурханами году-
 вати; утокмачувати.
 Темяшиться — здаватися, уяв-
 ляться, чути.
 Тендеръ — тендер.
 Тенето — сітка.
 Тенорный — теноровий.
 Теноръ — тенор.
 Теорема — теорема.
 Теоретический, ки — теоричний,
 -но, теоретичний.
 Теорія — теорія,
 Теперь — тепер, нині, тепре,
 тепера, теперя, теперечки,
 тепереньки.
 Теплится — світитися.
 Теплица — тепляк.
 Тепло, нар. — тепло, оґрійливо.
 Тепловатый, о — тепленький,
 потеплий, притеплий, о.
 Теплое (одежда) — заґріток.
 Теплоиспускание — теплотеча.
 Теплопроводность — тепло-
 прудність.
 Теплородъ — теплець.
 Теплота — тепло, теплість, теп-
 лінь.

Теплушка — оґріванка.
 Теплый — теплий.
 Теплынь — теплина.
 Теплѣть — тепліти; теплішати.
 Тераса — тераса; терасы — пад.
 Теревить — которгати, шкор-
 бати, термосити, смикати,
 торгати, тѣргати, сіпати,
 скубти, шарпати.
 Теремъ — палац.
 Тереть — терти, (объ обуви)
 трудити, муляти.
 Тереться — тертиса.
 Терзать — таранчити, шарпати,
 шматувати; мучити, мѣр-
 дувати.
 Терка — тертушка, тертка.
 Терминологія — термінологія.
 Терминъ — термін.
 Термометрический — тепломір-
 ний.
 Термометръ — тепломір.
 Тернистый — тернистий.
 Терние — терня, терно.
 Терновка — тернівка.
 Терновникъ — терняк, терник.
 Терновый — терновий.
 Тернь, раст. *Rubus spinosa* —
 терен, тернина; (ягода) тер-
 но, терен.
 Терпентинъ — терпетина.
 Терпимость — толерантність.
 Терпимый, о — толерантний;
 терпійний, о.
 Терпкий — терпкий; на вкусъ —
 давучий.
 Терпкость — терпкість; даву-
 чість.
 Терпнуть — терпнути, дерев'я-
 ніти, дубіти.
 Терпугъ — рашкуль, рашпіль,
 напилек.
 Терпѣливость — терплячість,
 терпливість.
 Терпѣливый, о — терплячий,
 терплячий, терпливий, о.
 Терпѣние — терпіння, терпець,
 терпячка, терплячка; -доп-
 нуло — терпець увірвався.
 Терпѣть — терпіти, горе, муку —
 приймати горе, муки.
 Тертый — тертий; калачъ — би-
 та голова, сувалець.
 Терять, потерять — тратити,
 утрачати, утратити, губи-
 ти, згубити, загубити, зро-
 няти нити; время — гаяти,
 марнувати час; довѣріе —
 звирятися, звиритися; со-
 знаніе — непритомніти, зне-

- притомніти; въ чемъ—тра-
тити на чому.
- Геряться—губигися; (оробѣть)
бентежитися, збентежува-
тися.
- Тесакъ—колодій, колодач.
- Тесаніе—тесанина.
- Тесать—тесати.
- Тесачный—колодійовий, коло-
дачній.
- Тесемка—поворозка; гарусная,
шерстяная—жичка.
- Тесемчатый—тасъмистий.
- Тесовый—тесовий.
- Тестъ—тестъ.
- Тесь—тес.
- Тесьма—тасьма; цвѣтная—
бабінка; для обшивки одеж-
ды—пасамап.
- Тесьмяный—тасьмовий.
- Тетеревиный—тетеруковий.
- Тетеревъ, пт. *Tetrao tetrix*—
тетервак, тетерук, цїцвїрь,
тетерюк, тетерець; *T. uo-
gallus* глухан.
- Тетерка—тетериця, тетера.
- Тетива—тятива, тетівка.
- Тетенька—тіточка, тітуня, ті-
туса, тітунця.
- Тетка—тітка.
- Тетрадь—зшиток, зошит, сек-
стерень.
- Тетушка—тітка.
- Технический—технічний.
- Теченіе—течія, теча, плив,
біг, уплив; по т-нію—за водою;
противъ т-нія—проти води;
планеть біг плянет; време-
ни—уплив часу; рѣки плив
води.
- Течка—тічка.
- Течь—текти, точитися; упли-
вати; бігти; едва замѣтно-
слезити; тонкой струйкой
дзюрити, цюрити; сильно-
ринуть, цебеніти; о кровя-
юшати; журча—цюркотіти;
медленно, тихо—леліти.
- Течь, суц.—текнява, теча.
- Теща—теща.
- Тибрить—цобрити, цупити,
тягти.
- Тигель, плавильн.—бритеаль.
- Тигельный—бритвальовий.
- Тигренокъ—тигря.
- Тигрица—гигриця.
- Тигровый—тыгровий.
- Тигръ, зоол.—тигр.
- Тик нье—(о часахъ) цокання,
теленканья, (о дятлѣ) то-
- котіння токотання, дзюбан-
ня, тукання.
- Тикать—(о часахъ) цокати, то-
ленькати; (о дятлѣ) токоті-
ти, токотати, дзюбати, ту-
кати.
- Тиковый—кутилевий.
- Тикъ (ткань)—кутиль; (мед.)
тік.
- Тиликать—терликати.
- Тимофеевка, трава *Phleum
pratense*—мишак, ржанець.
- Тимпанъ—таламбас.
- Тимьянъ, раст. *Thymus vil-
dagis*—чебрець, чебрик,
чебчик.
- Тина, волокн. вод. раст. *Silaga
или Conferva*—шмара, зе-
лениця.
- Тиневѣть—шмаріти.
- Тинистость—шмаруватість.
- Тинистый—шмаруватий.
- Тинный—шмаровий.
- Типический—типовий.
- Типографія—друкарня.
- Типографский—друкарський.
- Типографъ—друкаръ.
- Типунъ—пипоть.
- Типъ—тип.
- Тиранить—тиранити.
- Тиранствовать—тиранувати.
- Тиранъ—тиран.
- Тире—розділка.
- Тиркуша, пт. *Clageola melo-
portega*—припилка, при-
тичка.
- Тискать—гнітити, утискати;
друкувати, відбивати.
- Тиски, мех.—лещата, щипки,
лисиця, клюба.
- Тисеніе—відбивання; відби-
ток; видання.
- Тиснить—відбивати.
- Тисовый—тисовий.
- Тиссъ, раст. *Taxus vocata* L.—
тис.
- Титло—титло.
- Титуловать—титувати.
- Титуль—титул.
- Титульный—титуловий.
- Тифозный—червінковий, глу-
хачковий.
- Тифъ брюшной—червінка, глу-
ханя, глухачка; пятнистый
—глуханя плямова; сып-
ной—висипкова.
- Тихій—тихий, тихомирний, ла-
гідний, спокійний, рахман-
тний, плоховитий.
- Тихо—тихо, потиху, потихень-

ку, тихомирно, спокійно, лагідно, помалу, поволі.
 Тихомолкомъ — тихцем, тишком, тишком нишком; стиха, нишком; мовчки.
 Тихонравный — рахманний, плохий, плоховитий.
 Тихонько — тихенько, стиха; помаленьку.
 Тихоня — тишко, тихець.
 Тихоходъ, зоол. *Bradypus* — лінивцець.
 Тихохонько — тихесенько.
 Тише — тихше, тихіше.
 Тишина — тиша; тихомирство.
 Тишь — тиша.
 Ткальный — ткацький.
 Тканіе — ткання.
 Ткань — тканина, тканка.
 Ткать — ткати.
 Ткацкая — ткацькая.
 Ткацкій — ткацький.
 Ткачество — ткацтво.
 Ткачиха — ткаля.
 Ткачь — ткач; (шутл.) ниткоплут.
 Тлетворный — шкодливий, згусний, смертодайний.
 Тлѣніе — тління; истлѣніе — зотління; горѣніе безъ пламени — жаріння.
 Тлѣнность — тління, тліннясть.
 Тлѣнный — тлінний.
 Тлѣнь — тління.
 Тлѣть — тліти, гнити; тліти, жевріти, чевріти.
 Тлѣюшій — жаристий.
 Тля — гниття; насѣк., *Aphis* — мшиця, мушар; травяная, капустная — попелиця, попільниця, попелюха, попільнуха.
 Тминный — цминовий.
 Тминъ, раст. *Carum Carvi* — цмин, цінціпер.
 Тмить — тьмарити, темнити.
 То — то, бишь — то пак; то то же — тож бо; то то и есть — ото ж то, тож бо то й є; то и дѣло — раз у раз, раз пораз; и то — та й то: тогда не то — те та не те; что то — щось, якость; то есть — себ-то, тоб то.
 Товарищескій — товариський.
 Товарищество — товариство, спілка.
 Товарищъ — товариш; собират.-товариство.

Товарка — товаришка.
 Товарный — (отдѣль, складъ) крамний, крамовий; (поездъ) вантажний.
 Товаровѣдѣніе — крамовѣдство. Отсканировалъ Рослав
 Товаръ — крам.
 Тогда — тоді; же — тоді ж, того саме часу; какъ — наколи; именно — тоді, отоді саме.
 Тогдашній — тодішній.
 Тождественный, о — тотожний, о.
 Тождество — тотожність.
 Тоже — теж.
 Токарничать — токарювати.
 Токарный — токарський.
 Токарь — токарь.
 Токованіе — тирва, кльочіння.
 Токовать (о тетереви) — кльочити.
 Токъ — пруд.
 Толкать, -кнутъ — пхати, пхнути, попхнути, штовхати, хнути, тручати, трутити, утручати, утрутити, штурхати, хнути, штуряти, штурляти, шишкати, друляти, друлити, торкати, -кнути, стусати, -снути, сонути, туряти, -рнути, созмати, -пнути, сунути, деменути, друпути.
 Толкаться — пхатися, штовхатися, тручатися, штурхатися, штурятися, штурлятися; (слоняться) тинятися, вештатися, волочитися, тягаться.
 Толкачь — ступирь.
 Толкованіе — глумачення, товмачення.
 Толкователь, -ница — тлумач, -ка, товмач, -ка.
 Толковательный — тлумачний, ясувальний.
 Толковать — тлумачити, товмачити, з'яссувати; розмовляти, балакати.
 Толковитый — тямовитий, тямкий, покмітливий, похіпний.
 Толковникъ — тлумач.
 Толковый — клумакуватий, тямущий, тямучий, доладній; см. Толковательный.
 Толкомъ — ладом, до пуття.
 Толкотня — штовханна, штурханна, товча, товкотнеча;

- Толкучка (рынокъ) — точок, тандита, товкун, товчок.
- Толкушка (пестикъ) — товкачик; (человѣкъ) непосидюча, швендя, побігуця.
- Толкъ! — либі товкиць! штовхі штовхиць! штурх! лук! пхиць!
- Толкъ — товк, тьяма, тям, глузд, лад, розум, пуття; поговір, поголоска; секта.
- Толокно — мнянка.
- Толокнянка, раст. *Aretostaphylos Vva Ursi* или *A. officinalis* — мучница.
- Толочь — товкти; (сахаръ) — мняти, мяти.
- Толочься — товктися; човптися, волочитися, товктися.
- Толпа — юрба, юрма, гурма, натовп, тиск, ясир, згряя, ярчак, обуза, купа, турбиль, тичба, юрта, зглота, налога, навальність, збіговисько, збіговище, стовпище, валява.
- Толпиться — тиснутися, товпитися, купитися, купчитися, юрмитися.
- Толпою — юрбою, гурмою, потоптом.
- Толстенъкій — дебеленькуватий, товстенъкій, огрядненъкій.
- Тонсто — товсто.
- Толстобрюхій — череватий, товстопузий.
- Толстоватый — потовстий, товстенъкій.
- Толстогубый — губатий; сущ. — губань, губач.
- Толстозадый — тилатий, купратий.
- Толстокожій — твердошкурий.
- Толстомордый — см. Толсторожій.
- Толстоногій — товстоногий.
- Толстоноска, пт. *Fringilla coccythraustes* — костогриза.
- Толсторожій — товстопикий.
- Толстота — см. Толщина.
- Толстошеій — гамаликуватий.
- Толстоцекій (мордастый) — мидзатий.
- Толстушка — товстуля; раст. *Plantago ageraria* — трипутник.
- Толстый — товстий; очень — товстючий, товстенний; о людяхъ — опасистий, пудратий, гладкий.
- Толетѣть — товстѣшати, товщати, дебелѣти, гладшати, ситчати.
- Толстякъ — товпига, товстюк, гладун, опець.
- Толчекъ — стусень, стус, стусан, штурханець.
- Толченіе — товчіння.
- Толченый — товчений.
- Толчая — мущирь, ступа.
- Толща — обсяг; скупність; (земли) брила, скиба.
- Толщина — товщїнь, товщина, дебелїна.
- Толщиной — завтовшки, завтовш, завгрубшки.
- Только — тїлько, тїльки, іно, оно, но, лишень; бы — аби, абиб; лишь — усе тїльки, іно що; лишь только — скоро; что — оце зараз; но только — тїльки ж бо.
- Томительный, о — знеможний, о; (душный) млосний, о.
- Томить — мучити.
- Томиться — нудьгувати, нудитися.
- Томленіе — нудьга, нудота, нуд.
- Томный, о — утомний; м'який, ніжний; нудний, о.
- Томъ (книга) — книга.
- Тонехонекъ — тонісінькій.
- Тонкій — тонкий; лехкий; ніжний, делікатний; хитрий.
- Тонковатый — потонкий, при тонкий.
- Тонкокожій — тонкошкурий.
- Тонконогій — тонконогий.
- Тонкорунный — тонкововний.
- Тонкость — тонкість; мн. — тонкощі.
- Тонуть — тонуті, топнути, потахати, потопати.
- Тонъ — тон; лад.
- Тонѣть — тончати.
- Тоня — тоня.
- Топазъ, минер. — топаз.
- Топаніе — тупання, тупцювання.
- Топать — тупотати, тупотїги, тупнути, тупати, тупкаги, цулкаги, дубкати.
- Топинзбургъ, раст. *Helianthus tuberosus* — бульба.
- Топить (потоплять) — топити; (плавить) топнїти; (въ печи) палити.

Топиться—топитися.
 Топка — (въ печи) палення; (плавка) топлення, *ростоплення; (чело печи) жаровище.
 Топкій—грузький, драглинастий, міськавий, мулкий, багний; огрійний; ростопистий.
 Топкость — грузькість; огрійність; ростопистість.
 Топленіе (молока) — топля.
 Топливо—паливо, от ал.
 Топлый — намоклий.
 Тополь—тополя; Р. а ба—осокір; пирамидальний, *Populus pyramidalis* — легінь, раіна; душистый—Р. *balsamifera* L. — золота верба; черный, Р. *nigra* — со орина.
 Топорикъ—сокирка.
 Топорище—топорище.
 Топорный—сокирний; кеструбоватий.
 Топорокъ—сокирка; хирур.—пущадло.
 Топотня—тупотнява.
 Топоть — тупотнява, (людской)—тупотня; тупотання, копіт.
 Топтаніе—талування.
 Топтать—талувати, топтати; місити, грузити; топцювати.
 Топтаться—туптати, тупцювати, товктися, топтатися.
 Топтунъ, раст. *Polygonum aviculare* — спорыш.
 Топучій—грузький.
 Топча — потоптом.
 Топырить—розставляти, рескарячувати, розчелпирювати.
 Топыриться — харалудитися, іжитися.
 Топь — цмоковина, мороква, млака, мокряк, мочар, калабатина, драгва, драглина, трясавица, багва, багновці, грузь, трясовина, моква, твань; въ лѣсу—мразница.
 Торбанъ—торбан.
 Торгашество—махлярство.
 Торгашъ — махляр; бран.-салогуб.
 Торговать—торгувати, торжити, купцювати, крамувати.
 Торговаться—торжитися, торгуватися.

Торговецъ—купецъ; бран.-салогуб.
 Торговка — перекупка, перепродажа.
 Торговля—торгівля, торговля, крамарство, крамарування.
 Торговый — торговельний, торговий, крамарський.
 Торгъ (торговля) — поторжка, торг; торги-переторг, ліціція.
 Торць—гузирь.
 Торжественный, о — урочистий, о.
 Торжество — урочистість; триумф.
 Торжествовать — триумфувати.
 Торжище—торговиця.
 Тормазить—гальмувати.
 Тормазный—гальмовий.
 Тормазь—гальмо.
 Тормошенье — пошарпушки, тарсування, торсанья, тарганья, сїпанья, смикання, тузування.
 Тормошить — тарсувати, торсати, таргати, сїпати, смикати, тузувати, тягати, термосити, шарпати.
 Торный — битий, уторований, протоптаний.
 Тороватый, о—см. Тароватый.
 Торопить—квапити, наглити, підганяти, понагляти, прискоряти, галити.
 Торопиться — успішати, квапитися, швидкуватися, хапатися, понаглятися, похоплятися, хвататися, поспішатися, галитися.
 Торопкій, о—см. Торопливый и Трусливый.
 Торопливость — хапливість, хапкість, кваплення, квап, поквап, оспіх, поспіх, сквапність; лякливість.
 Торопливый, о — хапливий, хапкий, квалпний, поквалпний, сквалпний, скороспішний, о; лякливий, о.
 Торопь—спіх, поспіх; въ торопяхъ — похапцем, спохвату.
 Торопѣть—лякатися, тетеріти.
 Торочить—облямовувати, обшивати.
 Торсь—тулуб.
 Торть—соложенник.
 Торфъ — болотнина, дерниння

Торфяникъ — болотнийник, дернинник.
Торфянистьй — болотнуватий, тернинуватий.
Торфяной — болотнинний, дернинний.
Торчаніе — стремління, стовбичиння, сторцювання, стирчання, сторчання.
Торчать — стреміти, стирчати, стовбичити, сторчати, сторцквати.
Торчкомъ — сторч, навсторч.
Тоска — нудьга, притуга, зануда, туга, журбота.
Тоскливый, о — тужливий, тужний, тоский, жалібний, о.
Тосковать — тужити, журитися, нудьгувати.
Тость — здравиця.
Тотчасъ — зараз.
Тоть, та, то — той, тая, та, тее, те, стой, ота, оте.
Точеный — точений.
Точило — точило, гострило.
Точильный — гостривний.
Точильня — гостривня.
Точильщикъ — гостривник.
Точить — точити, -ся; гострити, -ся; (о мысахъ) гризти.
Точка — цята, цяпка, капка, крапка.
Точнехонькій, о — стеменнісінький, достеменнісінький, о.
Точно — справді, дійсне, саме, стотно, достеменно, нестеменно; опредѣленно — доповідно, докладно, ретельно, рихтельно; будто-мов, немов, наче, неначе, буцім, непричком, непричкома; также-так сѣме.
Точность — докладність, ретельність; достотність.
Точный — справжній, дійсний, достеменний, нестемений; ретельний, справний; однаковий, подібний, певний.
Точь въ — точь — нестеменно, нестемни, нестемнісінько, нестотно, істотне.
Тошнить — млоіти, канудити, нудити, вадити.
Тошно — нудно, млоино.
Тошнота — нудь, млість, млоиність.
Тошный — нудний, млоиний, млоиний.
Тошчатъ — худнути, худніти,

мизерніти, марніти; охлявати, хлянути, слабіти.
Тоцій — порожній; худий, сухий, худорлявий; (о зернѣ) заміркувати.
Трава — трава; волшебная и цѣлѣбная — зілля; сорная — ур'ян, выросшая послѣ сѣнокоса — отара, отавиця; скошенная — кошениця; прошлотодняя не скошенная — нежерь, нежирь, калдан, старник; истоптанная — патолоч; береговая — бережина; болотная — болотнівка; травы — травина; травянистыя растенія — зело.
Трава Бородинская полевая, раст. *Thymus serpyllum* — матерзанка, материнка.
Трава бѣлая, раст. *Centaurea marshalliana* — порушник.
Трава воловья, раст. *Ononis hircina* — вовчуг.
Трава волчья, раст. *Butomus umbellatus* — осітняк, осітняг.
Трава гребенная, раст. *Amaranthus caudatus* — турецьке просо.
Трава донная, *Metiotus coerulea* L. — буркун-зілля.
Трава завальная, раст. *Lysimachia vulgaris* — зілюдра.
Трава крестовая — дідик.
Травинка — травина.
Трава листъ, *Geum rivale* L. — підийма, поникниця.
Трава пчельчикъ *Melissa, Dracos phalum Moldavica* L. — кадило, медовка.
Травистый — рясоотравний.
Травить — (кого кѣмъ) цькувати, чвати; (истреблять) выпасати, толочити; (ядомъ) труїти.
Травка — травиця, зілина.
Травля — поцьков, цькування; улови.
Травникъ, раст. *Sylvia* — копривник, копривняк; (гербарій) зільник; (настойка) травняк.
Травной — трав'яний.
Травосѣдѣніе — травознавство.
Травосѣяніе — травосів.
Травоядний — травоїдний, травопасний.
Травчатый — мережчатий, квітчастий.
Травяной — трав'яний.

- Трагедія—трагедія.
 Трагическій—трагичний.
 Традиційний—традиційний.
 Трактатъ—трактат, умова; росправа.
 Трактирный—трахтерний.
 Трактирщикъ,-ца—трахтерник,-ця.
 Траковать—тракувати.
 Трактъ—битий шлях, гостинець.
 Трамбованіе—талування, бутіння.
 Трамбовать—талувати, бутити.
 Трамбовка—толок, баба.
 Транжирить—мантачити, циндрити, тринькати, ментрежити.
 Трансильванія—Ардль.
 Транспарантъ—раштра.
 Транспортный—перевозовий.
 Транспортъ—перевіз; (обозь) валка; (судно) гагоплав; (въ бухгалтеріи) транспорт.
 Трапеза—тралеза.
 Трапъ—східці.
 Траншея—шанець.
 Трассировать—трасувати.
 Трата—трата, страта; (напрасная)—марнування, марнотрата, марнотр тство.
 Тратить—витрачати, требити; мотать—мантачити, циндрити.
 Траурный—жалобний; похоронний.
 Трауръ—жалоба.
 Трахея, анат.—дихавка.
 Трахнуть—хряпнути, хрьопнути, торохнути, бацнути, бебехнути.
 Трахома, мед.—сухий волос.
 Трахъ—хряп, торох, бебех, тьвах, хрьоп.
 Траченіе—витрачання; марнування.
 Треба, церк.—треба.
 Требникъ—требник.
 Требованіе—вимога, вимагання, домагання.
 Требователь,-ница—вимагальник,-ця.
 Требовательный—загонистий; (о вѣдомости на жалованіе) платневый; (о вѣдомости на припасы) харчовий.
 Требовать—вимагати, правити, домагатися; кликати; добиваться—доправлятися, допевнятися, допоминатися чого, потребувати.
 Требула, раст. *Scandix cerefolium*—кервель.
 Требуха—тельбухи.
 Требушинный—тельбуховий.
 Тревога—маркота, певлокій; сполсх, колоть, шугертъ, труса, переполох, колотнеча.
 Тревоженіе—непокоіння.
 Тревожить (безпокоить)—непокоити, турбувати; (пугать) колошкати, полохати, полошити.
 Тревожиться—непокоїтися, фрасуватися, турбуватися; полохатися, полошитися.
 Тревожливый—полохливий, лякливий; (заботливый) пазовитий, дбайливий.
 Тревожный, о—незпокійний, неспокійний, турботний, о.
 Тревоженіе—непокоій.
 Треглавый—триголовий; (о церкви) трибанний.
 Трегубый—тригубий.
 Т, звонить—дзвонити в усі дзвони.
 Трезвонъ—дзвоніння в усі дзвони; сполох.
 Трезвость—тверезість.
 Трезвый, о—тверезий, о.
 Трезвъть—тверезішати.
 Трезубецъ—тризубецъ, тризуб.
 Трелить—трілювати.
 Трель—тріль.
 Тренироваться—муштруватися.
 Тренировка—муштрування.
 Треніе—тертя.
 Треножить—тернувати, путати.
 Треножникъ—триніжок, триніжка; (табуретъ) дзиглик.
 Трепакъ—тропак, гопак.
 Трепалка—терниця, терлиця, шморгавка, чмовхачка, чмовхальниця.
 Трепаніе (льна, конопти)—тіпаніна, тріпаніна; (за волосы) почубеньки.
 Трепать—тіпати; дергати—кундосити, тергати, шарпати, термосити; по плечу—плескати по плечу.
 Трепель, мин.—трипля; пт. *Otis telrah*—хохітва.

Трепетаніє — здрігування; тремтіння.
 Трепетать — тремтіти, здрігуватися; (страшитися) побиватися.
 Трепетный — тремкий, тремтячий.
 Трепеть — тремкіт, тремтіння.
 Трепка — тріпаніна, тріпання, тіпачка, чиньба, тюжка, прас, жарьоха, халазія.
 Треска, рыба *Gadus morhua* — кабліон.
 Трескать — маламурити, хекати, молоти.
 Трескаться — лускатися, лупатися, наколюватися, репатися, хряпатися.
 Трескотня — ляскотня, тріскотнява.
 Трескучій — тріскучий; (морозь) — цупкий.
 Трескъ — хряск, хряскіт, хруск, хрупотява, луск, лускіт, полуск, вилуск.
 Треснувшій — хряпуватий, зрепнілий.
 Треснуть — розкритися, луснути, репнути; (звучно) хряснути, хруснути; (ударить) мигнути, талапнути, зачілябити.
 Треснуться — стукнутися, брязнутися, гепнути, бухнути.
 Тресь! — лусь! лулусь! хруп! хрусь!
 Третьейскій — полюбовний.
 Третій — третій.
 Треть, я (часть) — третина; по третямъ — третно.
 Третьягоднишній — позаторішній.
 Третьягодня — позавчора.
 Треугольникъ — трикутник, трикут, трикуток; прямоугольный — кутесик, трикутник прямокутний; косоугольный — скосокутний; остроугольный — гострокутний; тупоугольный — затовмистий, тупокутний; разносторонній — ріжнобічний; равносторонній — рівнобічний; равнобедренный — рівнораменний.
 Треугольный — трикутний.
 Треухъ — капелюх; ляпас.
 Трефи — хрести, жир.
 Трефовый — жировий.
 Треугольный — трьохбоковий.

Трехдневный — тридньовий.
 Трехлистный — трилистий.
 Трехлистной — триаркушовий.
 Трехлѣтіе — триліття.
 Трехлѣтній — трилітній, трирішній.
 Трехмачтовый — трищоглий.
 Трехмѣстный — натрьошний.
 Трехмѣсячный — тримісячний.
 Трехнедѣльный — тритижньовий.
 Трехпалый — трипальчий.
 Трехпольный — натризмінний.
 Трехпудовый — трипудовий.
 Трехсложный — трехскладовий.
 Трехстопный — тримірний.
 Трехсторонній — трибічний.
 Трехструнный — триструнный.
 Трехфунтовый — трихунтовий.
 Трехцвѣтный — трибарвий.
 Трехсотный — трисотий.
 Трехчленъ — тричлен.
 Трехэтажный — триповерховий.
 Трещаніє — лускіт, ляскотіння; (о насѣк.) цвірчання, сюрчання, чечекання.
 Трещать — тріскотіти, тріщати, тріскотати, трускати, ляскотіти, тирчати; (о насѣк.) сюрчати, цвірчати, цвіркати, цвірготати, чечікати; (болтать) порошати, лящати, сокотати, балабонити, фляворити, форкотати, флюкотати, рейдити.
 Трещетка — черкітка, черкавка, тарахкавка, тарахкалка, клапачка, тиркотайло, калатало, торохкало, торохтьоло, талалай, -ка, цокотун, -ха, сокотун, -ха, торохтій, -ка.
 Трещина — (скважина, щель) закал, шпара, шпарина, скалубина; (горн.) росколина, распалина.
 Три — три; съ половиною — півчварта.
 Трибуна — трибуна.
 Трибуналь — трибунал.
 Тридевятъ — тридевятъ.
 Тридесятый — тридцятый.
 Трехдневный — тридньовий.
 Тридцатилѣтіе — тридцятиліття, трицятиліття.
 Тридцатилѣтній — тридцятилітній, трицятилітній.
 Тридцатый — тридцятый, трицятый.

Тридцать—тридцять, трицяток, трийцять.
 Трижды—тричі.
 Тризв'язний—трип'язаний.
 Трикирій—тройсвічник.
 Трико—трикорт.
 Трикратно—тричі.
 Трилистникъ водяной, раст. *Menyanthes trifolium* — заяча капуста.
 Трилистникъ горный, раст. *Trifolium montanum* — полуничник, полунишник, куряча кашка, команиця, комана, команка.
 Трилистникъ луговой, раст. *Trifolium pratense* — дятловина, троезілля, попки, троян, дятлина, конюшина.
 Трилистникъ полевой, раст. *Trifolium arvense* — котячі лапки, котки, комонниця.
 Трилистный—трилистий.
 Тринадцатый — тринадцятий.
 Тринадцать—тринадцять.
 Трипперъ, мед. — збур, наконешник.
 Триста—триста.
 Тритонъ, зоол.—ириця.
 Трифоль, раст. *Menyanthes trifolium* — заяча капуста.
 Трихина—волосичка.
 Триумфальный—тріумфальний.
 Триумфъ—тріумф.
 Троганіе—займання, чіпання, торкання; съ мѣста — рунтання.
 Трогательный, о — жалісний, зворушливий, о.
 Трогать, -нуть—торкати, торкнути, чіпати, пнути, зачіпати, зачепити; (съ мѣста) рунтати, зрушати; (разжалобить) зворушати, -шити, до сердца доходити, лійти.
 Трогаться — рахатися, рушати, вирушати, ряхатися; (о льдѣ на рѣкѣ) скресати, скрести.
 Трое—трое, тройко.
 Троебрачіе — триженство.
 Троеженецъ—троеженець.
 Троезубецъ — тризуб.
 Троекратный, о — триразовий, о.
 Троеніе — троїння.
 Тройка—трінка.
 Тройни—троешки, трійнята
 Тройникъ—трояк

Тройной — потрійний; трійчастий.
 Тройственный — троїстий, тройчатий, тройчастий.
 Тронть — троїти.
 Тронься-троїнити троїтися.
 Троица—Трійця.
 Троицынъ, троїцкій—кличальний; день-кличана неділя.
 Тройчатка—троїнята.
 Тронный—троновий.
 Тронъ—трон.
 Тропа—стежка, путивець, чапаш.
 Тропикъ, геогр. — зворотник.
 Тропинка — стежка, чапаш, тропок, піхурка, хідник
 Тропическій — зворотниковий; тропичний.
 Тросакъ—гак підковний.
 Тростниковый — очеретяний, комишовий.
 Тростникъ—троск, очерет, комиш; сахарный-троск цукровий.
 Тросточка — тросчинка, ціпочок.
 Тростянка, пт. *Parus biarmicus* очеретянка.
 Тростяной—тросковий, очеретяний.
 Тротуарный—пішохідний.
 Тротуаръ—пішоходи.
 Троюродный—у других.
 Троякій—трояковий.
 Труба—ціва, водосточная, водопроводная-ринва; дымовая, печная-димарь; зрительная-прозірник; музыкальная-сурма, цурма; пожарная-смок, прискавка.
 Трубачъ—сурмач.
 Трубить — сурмити; розголошати.
 Трубка — цівка, рулка; дудка, суремка; (холста) сувій; курительн.-люлька.
 Трубный — сурмовий; коминови, димарний.
 Трубообразный—цівуватий.
 Трубочистъ—коминотрус, коминар, сажотрус.
 Трубочный—люлешний.
 Трубчатый — одудковатий, цівуватий.
 Трудиться—працювати, робити, працюватися.
 Трудно—тяжко, важко, сутужно.

- Трудноватый, о — важкенький, поважкий, о.
Трудность — труднація, трудність, труднота, тяжкість.
Трудный — тяжкий, важкий, (о словѣ, напѣвѣ) крутий.
Трудовой — трудящий, трудячий; тружений.
Трудолюбивый — трудовитий, трудовий, трудящий, робітний, робігливий; працювитий, запопадливий, запопадний, роботящий.
Трудолюбие — працювитість.
Трудъ — праця.
Труженникъ — роботяга, працівник, робогля, роботуха, трудовник, трудяк.
Труженическій — працівницький, трудовницький.
Трунить — кпити; глузувати, прикладати.
Трупный — труповий.
Труоюдный — трупоідний.
Труппа — трупа.
Трупъ — труп; животногб-здохляк, падло.
Трусить — бояться, страхатися.
Трусить — трусити; (бѣжать) трюхикати, потрюхикати.
Трусиха — пожахачка, страхуха, боюнка.
Трусливый, о — страхопудливый, полохливий, лякливий, о.
Трусоватый — полячний, прилячний.
Трусость — боязкість, боюństwo.
Трусъ — страхополох, пожахач, боюн, боягуз, страхопуд, страхун.
Трутень — трутень, бинч; дармод, нероба.
Трутъ — губка; грибъ — трутник; ксимъ подкур. пчель — скрипуха, скрепиця.
Труха — потрух, потерть, натерть, потеруха; солом. — стряски; сѣна — трини.
Трухлеватый — трухлявий; зрешілий.
Трухлый — трухлявий.
Трухнуть — трухлявити, трухнути, трухніти.
Трущоба — (въ лѣсу) густвина, гущина; (глушь) закутень.
Трюмо — свічадо.
Трюмъ — пазуха.
- Тряпичникъ, -ца — лахманник, -ця, ганчірник, -ка, лахманяр, -ка, онушник, -ця.
Тряпичный — ганчірний, шматянський, ганчірський.
Тряпка — ганчірка, шмата, шматина, шматка, лахмітка, рянда; для мытья посуды — мийка.
Тряпье — хламіття, лахманья, цундря, цундрина, лахамендри, хлатурс, цуря, ганчірря, лахміття, манаття.
Трясение — трус, трусіння.
Трясина — стригавка, драглина, драгва, дряговина, прогноина, мороква, дріжова, здвиж, здвижжя, здвижовина, плав, трістя, грузь, грузога, грузявина, гружявина, трясавина, трясавиця, трясавина, трясявина.
Трясинный — трясовинний, драгвинний.
Тряска — трусіння.
Тряскій, -о — труський.
Трясогузка, пт. *Molacilla* — блисканка, чапайло, тряхивістка, пастирка, чобаник, плиска; *M. alba* — плиска біла; *M. flava* — плиска жовта.
Трясти — тріпати, -пнути, тіпати, -пнути, рапотати, -тнути.
Трястись — труситися, тіпатися.
Трясучка — трусниця.
Туго — туго, тісно; сутужно, скрутно.
Туговатый — потугий, притугий.
Тугой — тугий.
Туда — туди; тудою.
Туже — тугіше; (дѣлаться) — тугшати, тужавіти.
Тужить — журитися.
Тужурка — катанка.
Туземець — тубілець.
Туземка — туболка.
Туземный — тубільний.
Тузить — садикати, тюжити, стусувати, штурханцями годувати, товкти, прати, тусати, штилувати, дуксати.
Тузъ — туз; (богачъ, вельможа) дука.
Туканъ, пт. *Ramphastos* — перцеїд.

- Тукъ, удобр.—гній.
 Туловище—тулуб.
 Туловищный—тулубовий.
 Тулупный—кожуховий.
 Тулупъ—кожух; женс.—кожушанка.
 Туля (шляпы) -- наголовок, йоломка, круг.
 Тумакъ—штурханецъ, стусан, стус, стусень, тусан, бухан, буханецъ, што́вхан, штил, товченик.
 Туманить—туманити; -ся—туманіти.
 Туманный, -о — мрячний, -о.
 Туманъ—туман, помрака, паморока; сухой—марево; густой — потемрява; густой горный — негура; съ дождемъ—мряка, мигичка.
 Тумба—стовпчик.
 Тундра—мочар.
 Тунейдецъ—дармоід.
 Тунейдный—дармоідный.
 Тунейдство—дармоідство.
 Тупей—чуб, чуприна.
 Тупикъ, глухой заулокъ — зазубень, притока.
 Тупить—тупити.
 Тупица—лобас, довбежа, нетяма, шелеса, тупирь.
 Туповатый, о—притупий, о.
 Тупоголовый — тупоголовий; сущ.—туподум.
 Тупой—тупи'.
 Тупоконечный — затовмистный.
 Тупость—тупість.
 Тупоугольный — затовмистный; тупокутный.
 Тупоуміе—туподуметво.
 Тупоумный—туподумный.
 Тупѣть—тупішати, тупити.
 Турецкая гвоздика, раст. *Dianthus barbatus* — каштанчик.
 Турецкая меллисса, раст. *Dracoserphalum moldavica* — маточник, медівник.
 Турецкій — турський, турецький.
 Турманъ, пл.—туркут.
 Турокъ—турчин.
 Турусы—нісенітница, банелюки, баляндраси.
 Турухтанъ, пл. *Tingia rugosa* — задирак.
 Турція—Туреччина, Турещина.
 Турчанка—туркена, турчинка.
 Туръ—тур; (самка)-туриця.
- Тусклый, о—тьманий, тьм'яний, о.
 Тускнуть—мерхти, темніти.
 Тутовое дерево, *Morus nigra*, alla — морва, шовковиця; бесплодное—шовкун.
 Тутовый—шовковичный, морвовый.
 Тутъ—тут.
 Туфель—капечь, патинок, мешта, шльопанецъ, ляпанецъ, виступецъ.
 Туфъ, минер.—рухлецъ.
 Тухлость — тухлина, пригхлість.
 Тухлый—притхлий.
 Тухнуть, гаснуть — згасати, згаснути; (вонять) смердіти.
 Туча — хмара, хмарина; грозовая—завала.
 Тучевой—хмаровий.
 Тучка—хмарка.
 Тучнить—тучити.
 Тучность — гладкість, огрядність, опасистість; нагноеність.
 Тучный — гладкий, огрядный, опасистый; нагноенный.
 Тучнѣть—гладчати.
 Туша—чирпа; (толстякъ) товпига, бухтя.
 Тушевальный—тушовный.
 Тушевать—тушувати.
 Тушенка—тушування.
 Тушеніе—гасіння.
 Тушить, потушить — гасити, згашати, згасити.
 Тушканчикъ, зоол. *Dipus jaculus* — земляний заяць.
 Тушь—туш.
 Тщаніе—старанність, дбайливість.
 Тщательность — старанність, пильність.
 Тщательный, о — старанный, пильный, о.
 Тщедушіе—недолугість.
 Тщедушный—недолугий.
 Тщеславіе—ванітність.
 Тщеславный, о—ванітний, о.
 Тщета—марність.
 Тщетность—марність, даремність.
 Тщетный—марный, даремный.
 Тщиться—силкуватися, старатися.
 Ты, тебя, тебѣ—ти, тебе, тобі.
 Тыкать, воткнуть — тикати, уткнути, стромляти, устроити; штрикати, кнути.

- Тыква—гарбуз, кабак; *Cucurbita Pepo L. citrifomis*—хорохонька, хорошка, каракуцьки, ханьки, тарапунка, тарапуцка.
- Тыквенный—гарбузовий.
- Тыль—зад; съ тылу—ззаду.
- Тыльный—задній.
- Тысяцкій—тисячник.
- Тысяча—тысяча.
- Тысячелистникъ (гулявица), раст. *Achillea millefolium*—морковятъ, деревій, кривавник, серпоріз.
- Тысячелѣгіе—тисячліття.
- Тысячелѣтній—тисячлітній.
- Тысяченогъ, зоол. *Millipeda*—стоніжник.
- Тысячный—тисячний.
- Тычина—тичка.
- Тычинка—тичка; бот.—пиляк.
- Тьма—темрява, темнощі, темнота, морок; во тьмѣ—потемки.
- Тѣлесный, о—тілесный, о.
- Тѣло—тіло; простое, неразлагаемое—первень; сложное—складне: твердое—цупке; жидкое—рідке; газообразное—газове; сыпучее—сипецъ.
- Тѣлодвиженіе—тілорух.
- Тѣлосложеніе—штатула, статура.
- Тѣлохранитель—драбант; (при гетманѣ)—сердюк.
- Тѣльный—тілистий.
- Тѣневой—тінювий.
- Тѣнистый—тінявий, холодкуватий.
- Тѣнить—тінювати.
- Тѣнникъ—холодок, загінок.
- Тѣнь—тінь; холодок, затінок.
- Тѣснина—вузина, просмик, суточки, тіснина.
- Тѣснить, стѣснять—затіснити, затіснити, глотити, зглотити, спритискувати, тиснути.
- Тѣснить, -ся—тіснитися, -ся, тиснутися, купчитися.
- Тѣсноватый, о—потісний, о.
- Тѣснота—тіснота, тискнява, тіснява, тиск, потиск, потовп.
- Тѣсный—тісний, вузький; трудний; стислий.
- Тѣсто—тісто.
- Тѣстообразный—тістуватий.
- Тѣстяцый—тістовий.
- Тѣшить—бавити, забавляти.
- Тѣшиться—бавитися; съ кѣмъ—цяцькатися; надъ кѣмъ—кекувати, глумувати.
- Тюкъ—багул.
- Тюлень, зоол. *Phoca vitulina*—нерпа; вайло, бамбула.
- Тюльпанъ, раст. *Tulipa*—тюльпан.
- Тюрбанъ—завій.
- Тюремникъ—в'язень, тюряжник.
- Тюремный—в'язничний.
- Тюремщикъ—тюрмовник.
- Тюрьма—вежа, кунз, хурдига, хурдига, турма, тюрма, шпаківня, хурдигарня.
- Тюфякъ, перина—постільниця, постеління; соломен.—солом'яник; сѣнной—сінник; (увалень) тюхтій, бамбула, мамула.
- Тявканье—дзявкання, цявкання.
- Тявкать—дзявкати, дзяволити, дзявкотіти, цявкати.
- Тяга—тяг, витяг.
- Тяганіе—тяганина.
- Тягаться—тягатися, позиватися, правуватися.
- Тягостный, о—тяжкий, важкий, о.
- Тягость—тягота, тягар.
- Тяготить, -ся—тяжити, -ся.
- Тяготѣніе—тяження.
- Тяготѣть—тяжити до чого.
- Тягучесть—тяглистість.
- Тягучій—тягучкий, тяглистий.
- Тяжба—правування, позов, позва.
- Тяжебникъ, -ца—позовник, -ця.
- Тяжебный—позовний.
- Тяжело—тяжко, важко, сутужно, підсутужне, сутяжно.
- Тяжеловатый, о—потяжкий, поважкий, о.
- Тяжеловѣсный—заважний, важенний; (о людяхъ) тяжкотілий.
- Тяжелый—тяжкий, важкий; увѣсистый—заважний, замашний; обременительный—притужний; орѣчи—тугий; объ обстоятельствахъ—сутужний, скрутний.
- Тяжелѣе—важче, тяжче.
- Тяжелѣть—важчати, тяжіти.
- Тяжесть—тягар, тяжина, кежінь, тягота, вага, тягар.

Тяжкій—тяжкій.

Тяжущійся—см. Тяжебникъ.

Тянуть—тягти; витягати; важити, зволікати; цупити, цуприкувати.

Тянуться—тягтися; витягатися, ростягатися; простягатися; пнутися, п'ястися; перетягуватися; (о времени) точитися.

Тяпаніе—цюкання.

Тяпать, -пнуть—цюкати, цюкнути; цупити, поцупити, цобрити, підцобрити.

Тятинька—татусь, татуня.

Тятя—тато.

У.

У—у, в; коло, біля, під, перед; у!; у меня—в мене, у мене; у стѣны—коло стіни; у лѣса—під гаєм; у дверей—перед дверима; у окна—коло вікна.

Убавка—зменшини, зменшення.

Убавлять, -вить — зменшати, -шити, умаляти, умалити.

Убавляться, -виться — збавлятися, збавитися, умалятися, умалитися, зменшатися, зменшитися.

Убаюкивать, -кать — уколисувати, -сати, моляти, замоляти, заспівувати, -вати, присипляти, -слати.

Уберегать, уберечь—устерігати, -гти, пильнувати, упильнувати, уберегти, усокотити.

Уберечься—устерегтися.

Убивалка — довбня, толок, баба.

Убиваніе—забивання, убивання, (земли) бутіння, торування.

Убивать, убить—забивати, забити, смерть кому заподіювати, заподіяти, страчувати, стратити, в віку кому збавляти, збавити, убивати, убити, укласти, упорати, уколошкати, укландати, улюкошетити; (землю) бутити, торувати, уторувати.

Убирайся, -тесь—геть, гетье.

Убирать, убрать — прибирати, -брати, прятати, попрятати,

опоряжати, дити, упорати, попорати; чепурити, причепурити, строіти, устроити; (цвѣтами) квітчати, заквітчати, уквітчати, позаквітчувати; (зеленью) узеленити, -нити.

Убираться, убраться — забіратися, забратися, утрястися, утрясти.

Убіеніе—забий.

Убіенный—забитий.

Убийственный—убійчий, убійницький, душогубний.

Убийство—забиття, забийство, душогубство, вбивство, убій, замордування.

Убийца—забийця, душогуб, -ка, убийник, -ця, вбивця, убийдушв.

Ублажаніе—улещання, вгоноба.

Ублажатель, -ница — улещальник, -ця.

Ублажательный—улещальный, благальный.

Ублажать, -жить — улещати, улестити, вгонобляти, -бити.

Ублюдохъ—покруч, підтумок, мішанець.

Убогій — убогий, злиденний, бідний; (увѣчный) калікуватий; (малоумный) недоумкуватий, дурноголовий.

Убого —убого, нужденно, злиденно.

Убожество — убогість, злидні; каліч; дурноголовість.

Убой—забий, заріз, забивання, різня.

Убойна—воловина, яловичина, баранина, свинина.

Убойный—забийний.

Убористый, о—стислий, о.

Уборка — спрят, спрятування, прятання, прятанина, пораня, поранина, поранка, прибірання.

Уборная—алюрня, убиральня, чепурня.

Уборщикъ, -ца — спрятник, -ця, попрятник, -ця.

Уборъ—стрій, убір, убрання.

Убояться—збоятися.

Убранство—оздоба, прикраса.

Убычаніе—потахання, убування, убуток, зменшення.

Убивать, убить — потахати, тахнути, убувати, убути, зменщатися, -щитися.

Убылой—убутний, спалий.
 Убыль—потак, убуток, зменшення.
 Убытокъ — утрата, потрага, трата, шкода, убуток, збиток.
 Убыточный, о — утратний, потратний, накладний, убуточный, збитковий, о.
 Убѣганіе — утікання.
 Убѣгать, убѣжать — утікати, утекти, умикати, умкнути.
 Убѣгаться — набігатися.
 Убѣгая — навтек, утьоком, навтеки, навтікача, навтіки, утеком.
 Убѣжавшій — утеклий, збіглий.
 Убѣдительность — перекональність, переконавчість.
 Убѣдительный, о — перекональний, переконавчий, о.
 Убѣждать, -дить — переконувати, переконати, пересвідчувати, -чити, запевняти-нити.
 Убѣждаться, убѣдиться — упевнятися, упевнитися, переконуватися - натися чого, (опытомъ, фактами) пересвідчуватися, читися, досвідчатися, дчитися, перевірюватися, -віритися.
 Убѣждение — переконання; (пріобрѣтенное путемъ опыта) — пересвідчення, досвідчення; кѣмъ либокого нібудь — умовляння, намова.
 Убѣжденный — переконаний, пересвідчений.
 Убѣжище — пристановище, притин, прихилище, словище, кровець, утечище, забіг, притулок, захист, притулище.
 Убѣлять, -лить — убіляти, -лити.
 Уважаемый — поважаний, шановний.
 Уважать — поважати, шанувати.
 Уважение — повага, поважання, шана, шаноба, шанування, ушанування, пошанування; вниманіе — увага, зглядь.
 Уважительный — (почтительный) шанобливий; (о причинахъ, обстоятельствахъ) поважний, поважливий.
 Увалень — тухтій, мамула, макуха, бабмула, вайло, штур-

мак, кнюх, легейда, вахлай, чвалай, невиволока, заглемеца, завала.
 Уваливать, - лять — (шерсть) хвалювати, ухвалювати, вивалювати, виваляти; (тѣсто) вимішувати, вимішати, викачувати, викачати.
 Увалистый — вибоїстий, бакаюватий, ямкуватий.
 Уваль — вибій; морс. — дрейф; узбіч, схилок, покіт.
 Увальчивый — (о суднѣ) кантовний, перекидистий, хитливий; (о людяхъ) вайлуватий, качконогий.
 Уваривать, - рить — уварювати, -рити; - ся, упрівати, упріти, мліти, укипіти.
 Уведение — увід.
 Увезение — увіз.
 Увеличение — побільшення, збільшення, підбільшення, підвищення.
 Увеличенный — збільшений, побільшений, підбільшений, підвищений.
 Увеличивание — збільшування, позбільшування, підбільшування, підвищування.
 Увеличивать — побільшувати, -шити, збільшувати, -шити, підвищувати, -шити, підбільшувати, -шити.
 Увеличиваться, - читься — більшати, побільшати, привершуватися, -шитися, збільшуватися, -шитися, споритися, успоритися.
 Увеличительный — збільшливий; грам. — згрубілий.
 Увертка — визворотка, вивертка, викрут, викрутня.
 Увертливость — визворогність, викрутливість, змикливість, в'юнкість, викрутність.
 Увертливый, - о — визворотний, викругливий, змикливий, в'юнкий, викрутний, - о.
 Увертывать, - тѣть, - нуть — угортати, - рнути.
 Увертываться, - рнуться — вивертатися, - рнутися, викручуватися, викрутитися, ухилятися, ухилитися, крутька давати, дати, хвилювати, змикнути, ключкувати, ключнути.

Увеселеніе—забавка, розвага.
 Увеселитель, -ница — веселун, -ха, жартун, жартівниця.
 Увеселительный — забавковий.
 Увеселять, -веселити, забавляти, розважати.
 Увивать, увить — обвивати, обвити, обповивати, повити.
 Увиваться (около кого) — крутитися коло кого, ворожити коло кого, упадати за ким.
 Увивчивый, -о — улестливый, пронозливый, -о.
 Увид(а)ѣть — побачити, убачити, узорити, узрѣти, уздрѣти, узирити, зочити, наглядити, зглядѣти, зоздрѣти, зуздрѣти, завидѣти, наглядѣти.
 Увидѣться — побачитися, забачитися, уздрѣтися.
 Увиливать, увильнуть — уникати, -кнути, -одникувати, -кнути, ухилятися, -литися.
 Увлажниться, отсырѣть — змокравити, змокрити, замокрити.
 Увлажняют, -нить — відволожувати, -ложити.
 Увлекательность — знадливість, привабність, привабливість, звабливість, чарувальність, чарівливість.
 Увлекательный, -о — знадливий, привабний, привабливий, звабливий, чарувальний, чарівливий, -о.
 Увлекать, увлечь — захоплювати, -пити, знаджувати, знадити, вабити, приваблювати, -бити.
 Увлекаться, увлечься (чемъ) — захоплюватися, -питися, заноситися, -неститися, заганятися, загнатися.
 Увлекающийся — загонистий, заносистий.
 Увлечение — захват, захоплення, загонистість.
 Уводить, увезть — уводити, увести; заганяти, загнати, забирати, забрати з собою.
 Увозить, увезть — увозити, увезти, завозити, завезти.
 Увозъ — увозини.
 Уволакивать, уволочь — уволі-

кати, уволокти, тягти, потягти.
 Уволенный — відставлений, абшитований.
 Увольнение — відстава, абшит; въ отпускъ — відпустка.
 Увольнительный — (о свидѣтельствѣ отставки) відставний; (о свидѣтельствѣ отпуску) відпустний.
 Увольняют, -ляютъ — відставляти, -вити, складати, зложити з уряду, абшитувати, забшитувати, зсаджувати, зсадити з посади.
 Уврачевать —вилікувати, вигоїти, загоїти.
 Уворовать —украсти.
 Увѣдомление — оповість, повідомлення.
 Увѣдомляют, -मितь — повідомляти, -мити, оповіщати, оповістити.
 Увѣковѣченіе — увікопомнення.
 Увѣковѣчивать, -чить — увікопмнювати, -помнити.
 Увѣнчивать, -чать — коронувати, укоронувати.
 Увѣнчаніе — укороновання.
 Увѣреніе —упевнення, запевнення.
 Увѣренность — певність, надійність.
 Увѣренный — певний (чого, на чому).
 Увѣрительный, о —запевняльний, о.
 Увѣрять, увѣрять (въ чемъ) —упевняти, упевнити, запевняти (на чому), завіряти, завірити.
 Увѣряться, увѣряться —упевнятися, упевнитися, запевнятися, -нитися.
 Увѣсистый — замашний, важкий.
 Увѣчить —калічити.
 Увѣчный — калічний, калікуватий; (разслабленный, парализованный) слугий, слугавий.
 Увѣчье —каліцтво.
 Увѣщаніе —умовлення, нагущання.
 Увѣщатель, -ница — напутник, -ця, нагущальник, -ця.
 Увѣщательный — напутний, напутливий, нагущальний.

Увѣщевать — нагрощати, умовляти напучувати.
 Увяданіе — в'янення, фуніння.
 Увядать, вянуть — в'янути, зі-в'янути, в'ялится, зв'ялится, фуніти, зфуніти, марніти, змарніти, помарніти.
 Увядшій — зав'ялій, зфунілій.
 Увязать, -нуть — загрузати, загрузнути, загрузти, угрузти, засититися; въ грязи загрузитися, затарасуватися.
 Увязывать, -зять — ушнуровувати, -рувати, мотузити, замотузити, пакувати, упакувати.
 Увязываться, -заться (за кѣмъ) — ч. плятися, причепитися, учепитися.
 Увялить — прив'ялити.
 Угадчивый — угадливый.
 Угадчикъ, -ца — угадько, угадник, -ця.
 Угадывать, -дать — угадувати, -дати.
 Угарать, -рѣть — чадіти, учадіти, зачадіти.
 Угарить — чадити.
 Угарный, о — чадний, чадно.
 Угарь — чад; отъ углей — загарь.
 Угасаніе — згасання.
 Угасать, -снуть — гаснути, згаснути, згаси, погасати, погаснути, погаси.
 Угасшій — погаслий, згаслий.
 Угашать, -сить — гасити, згасити.
 Угибать, угнуть — угинати, угнути, повгинати.
 Угластый — рижкатий.
 Углекислота, хим. — вуглеквас.
 Углекислый — вугляновий; лая соль вуглян.
 Углеродный — вуглечний.
 Углеродъ, хим. — вуглець.
 Угловатый — рижкатий, рога-тий; незграбний, вайлува-тий.
 Угловой — кутний, кутовый, на-рижний.
 Угломеръ — кутомір.
 Углубитель, -ница — проглуб-ник, -ця.
 Углубительный — проглубний.
 Углубленіе — (дѣйствіе) про-глуб, проглублення, загли-блення; (впадина) улога, опадка, западень, улогови-на; на затылкѣ — брехунка.

Углублять, -бить, -ся — заглибля-ти, -бити, проглубляти, -би-ти, -ся; (борозду) — підгли-бляти, підглибити.
 Углядѣть — (за кѣмъ) догледі-ти, достерегти, донильну-вати (кого).
 Угнетатель — утискач, при-гнѣбник.
 Угнетать — пригнѣтати, пригнѣ-чувати, пригнѣтити, тисну-ти, гнѣбити, пригнѣбляти.
 Угнетеніе — утиск, пригнѣт, пригнѣчення, угнѣт, при-гнѣба.
 Угнетенный — пригнѣчений, пригнѣблений; (человѣкъ) — пригнѣток, загнѣток.
 Угнѣздиться — окублѣтисся.
 Уговариваніе — умовляння, на-грущання.
 Уговаривать, уговорить — умо-вляти, умовити, нагроща-ти, -стити, помовляти, -ви-ти, уеднати, укоськати.
 Уговариваться, -вориться — умовлятися, умовитися, до-мовлятися, мовитися, една-тися, уеднатися, згоджати-ся, згодитися.
 Уговорный — умовлений.
 Уговоръ — умова, умовка, умо-вини.
 Угода — дѣгода.
 Угодливый, о — услужний, до-годливый, о; улестливый, о.
 Угодникъ, -ца — приподобник, -ця.
 Угодничать — приподоблятися, приподобитися, пацькачи-ся, шапкувати, ницювати.
 Угодно — приємно, до вподоби, догодно; что вамъ угодно — чого ви бажаєте? чого ви хочете? сколько угодно — до схочу, скільки хочете; какъ вамъ будетъ угодно — воля ваша, як собі знаєте.
 Угодный — уподобний, сподоб-ний, завгодний.
 Угодье — вжиток; полевья угодья — грунти, лани; лѣ-сныя — ліси.
 Угождать, -дить — годити, дого-жати, догодити.
 Угожденіе — догода.
 Уголекъ — вуглик; раскален-ный — жарина.
 Уголовный — карний, кримі-нальный.

Уголовщина — кримінал.

Уголокъ — куточок; глушь — закут, закутень; закамарок, закапелок.

Уголь внутренней — кут, куток; наружный — рѣг; красный — покуть.

Уголь — вугіль; каменный — земляне вугілля.

Угольникъ — косинець.

Угольный — вугляний; складъ — вуглярня.

Угольный — кутній, кутовый; краеугольный — наріжний.

Угольчатый — рѣжкатий.

Угольщикъ, -ца — вугляр, -ка.

Угонъ — угонка.

Угонять, угнать — уганяти, угонити, заганяти, загнати з собою.

Угоняться, угнаться — уганятися, угнатися.

Угораздить — надати; экъ его угораздило — і надало ж йому!

Угорь, рыба *Muraena anguilla* — вугор; (на лицѣ) угор.

Угорѣлый — учаділий; нависний, навѣженый.

Уготовлять — см. Приготовлять.

Угощатель, -ница — почастовник, -ця.

Угощать, угостить — уконтентувувати, -тувати, частувати, почастувати, трактувати, утрактувати, пришанувувати, -нувати, ушанувати, гостити, пригостити, погостити; умѣющій — трахтовитий; угостить другъ друга — пошануватися, почастуватися.

Угощеніе — почастунок, трактунок, трактування, частування, почасточка, постава, учта.

Угреватый — вуграстий.

Угревый — вугровый.

Угрожать, -зить — загрожувати, -зити, погрожувати, -зити, похвалятися, -литися, нахвалятися, -литися.

Угрожающій — погрозливый, загрозливый.

Угроза — похвал, похвалка, похваленство, нахвалка, погроза, загроза, хвалька, хвальба.

Угрызать, -зть — гризти, угризти.

Угрызеніе — угриза, укус; совѣсти — скруха.

Угрюмость — понурість, похмурість, хнюруватість, хмуровокість, понуруватість.

Угрюмый, о — хнюруватий, хмуровокий, хмурокий, хмурний, хмурый, понурый, понуристий, понуруватий, похнюпый, похмурый, о; сущ. — понура, похнюпа, хнюра, хнюрко.

Угрюмѣть — хмуритися, супитися.

Уда — вудка; (большая) — жерлига.

Удобриваніе — гноіння, угноювання.

Удобривать, удобрить — угноувати, угноіти, вигноувати, вигноіти.

Удаваться, удаться — таланити, щастити, пайдити, фолоситися, ітиса, добритися, пощастити, поталанити, побердитися.

Удавленникъ, -ца — вішальник, -ця.

Удавливать, удавить — душиити, удушити, задушити.

Удавъ, зоол. *Elix turcicus* — полоз, полозюк; *Boa constrictor* — жеретія.

Удаленіе — віддаління; съ прям. пути — узбочення; зубовъ — видирання; устраненіе — усунення, відстанова.

Удалецъ — юнак, зух, дзіндзіверзух, тімаха, сміляк.

Удалый — удатний, сміливый, відважний, зальотний.

Удаль — відвага, сміливість.

Удалять, -лить, -ся — віддаляти, -лити, усувати, усунути, -ся.

Удареніе — (въ словѣ) наголос; (въ бесѣдѣ) притиск.

Ударить — шупнути, луснути, мазнути, торохнути, стьобнути, телепнути, саднути, улушити, обемберити, обербенути, оперішити, оперезати, зацідити, затопити, ляпнути, бацнути, шибонути, шибнути, учесати, учистити, зачілябити, защавити, зацідити, лигнути, крянути, ушкварнути, тьопнути, ужарити.

ужгнути, уперіщити, телепнути, телехнути, талапнути, черкнути, урізати, урепіжити, фраснути, улушити, улупити; о громъ—грюкнути, торохнути, загуркотіти

Удариться—забитися.

Ударъ—удар; по лицу—ляпас, лящ; по затылку—потилишник; кулакомъ—см. Тумакъ; см. Аноплексія.

Ударять—бити, вдаряти; звучно—хряпати, хрьопати, хропати.

Удача—трай, пайда, щастя, талап.

Удачливый—таланистый, щасливый.

Удачный, о—вдатный, о.

Удвоеніе—подвоіння.

Удвоивать, удвоить—подвоювати, подвоіти.

Удержаніе—затримання, стримання; денегъ—недоданка, вилічка.

Удерживать, -жать, -ся—упиняти, нити, утримувати, -мати, запрещати, запретити, стримувати, стримати, зупиняти, -нити, -ся; воду, кровь—тамувати, затамувати, утамувати, угамувати, -ся; деньги—недодавати; вилічувати, вивертати, вивернути, одвертати, одвернути.

Удержъ—упин, устрим, стрим, запрет, зупин.

Удешають, рить—вдешають, -рйти.

Удешевленіе—здешевління.

Удешевлять—дешевити, здешевити.

Удешевляются, -вятся—дешевшати, здешевшати, подешевшати.

Удивительный, о—дивный, начудный, дивовижный, дивоглядный, чударный, дивозный, о.

Удивительнѣйшій—дивенный.

Удивленіе—диво, подив, дивовижа, дивація, дивизія, дивовизія, дивина, дивниця, дивотъ, чудерство, подивування, прочуд, почуд, зачудування, подив.

Удивлять, -вить—дивувати, адивувати, задивувати.

Удивляться—чудувати, чудуватися, чудитися, зачудуватися, зчудуватися, дивуватися, удивуватися, дивувати, задивувати.

Удилище—вудлище.

Удило—уцило.

Удильщикъ—вудкаръ.

Удирать, удрать—тікати, утікати, драпцювати, подрапцювати, лати чосу, дропка, маху, драла, дмухача.

Удить—вудити, надити.

Удлиненіе—здовження, довження.

Удлинять, -нить—удовжувати, удовжити, довжити, здовжити.

Удлиняться—довшати, подовшати.

Удобный, о—придобный, догодный, спосібный, о; подходящій,—притошний, прикладный, слушний, о.

Удобоваримый—стравный, травный.

Удобоисполнимость,—лежкозробність.

Удобоисполнимый,—лежкозробный.

Удобокатящійся—покатющій.

Удобоносимый—похватный.

Удобоподвижный—движкий.

Удобопонятный, о—зрозумілий, о.

Удобопроходимый—прохідный.

Удобосгораемый—палкий.

Удобреніе.—угноіння, гній.

Удобрительный—угнійный.

Удобрять—добрити, см. удабривать.

Удобство, комфортъ—придоба, догода, охвітність.

Удовлетвореніе—задовіл, задоволення, удовольнення, удоволення, заспокоення.

Удовлетворенный—довольный, задоволенный, удоволенный.

Удовлетворительный, о—догодный, е; советъ—доладня порада; отиѣтъ—доладній отказ, доладня відповідь; отиѣтъ на просьбу—запокойлива відповідь; -ная познанія—достатне знаття, достатні відомостя.

- Удовлетворять, - рить, - ся —
удоволяти, лихи, удоволь-
няти, - нити, задоволяти, -
нити, догоджати, догодити,
уконтентовувати, - тувати. -
ся: желаніе — вволити волю.
- Удовольствіе, — утіха, охвота,
уподоба, приємність, заба-
ва, любість; съ уд-емъ —
радо, залюбки, з охотою.
- Удовольствоваться, - ся — удо-
вольнити, задоволити, - ся.
- Удодъ, пл. Црира ероръ — дудило,
худко, шандарик, погарецъ,
попукач, слютняк, вудвуд,
вудко, вудкало, вудок, одуд.
- Удой — удій, подій, дійво, ви-
дій.
- Удостовереніе — посвідчення,
засвідчення; свидѣтель-
ство — свидѣцтво, посвідка.
- Удостоверитель, - ница — по-
свідник, - ця.
- Удостоверительный — свид-
чильный.
- Удостоверять, - рить — свид-
чити, засвідчувати, - чити,
посвідчувати, - чити, ствер-
джувати, - дити.
- Удостоверяться, - риться — зви-
ряться, звіритися, запев-
нятися, - нитися, допевня-
тися, - нитися.
- Удостоивать, удостоить — ша-
нувати, ушанувати, поша-
нувати.
- Удостоиться — сподобитися.
- Удосуживаться, - житься — уві-
льнятися, - нитися.
- Удочка — перевиця, вудка.
- Удрать (штуку) — уджигнути,
ушкварити, учистити.
- Удружить — прислужитися,
догодити.
- Удручать, - чить — гнобити,
пригнобити, гнитити, приг-
нитити.
- Удрученный — пригноблений,
пригнічений, трудный; пе-
чалью, горемъ — зажуре-
нный, засмученный; - ное сѣ-
стояніе — пригноба.
- Удушать, шить — задушувати,
шити.
- Удушеніе — задушення.
- Удушливый — задушливый,
душливый, давучий; ка-
шель — задихливый, задиш-
ливый, дихавичный, ядуш-
ный, ядушливый.
- Удушье — ядуха, ядухи, диха-
виця, задуха, стиски, за-
дих.
- Удѣль — удіи; (участь) — доля.
- Удѣльный — удільный; вѣсь —
питомый тягар.
- Удѣлять, - лить — удоноувати,
удонити, уділяти - лити.
- Уединеніе — самота, самотина.
- Уединенный, - о — самотный, од-
людный, відокремлений, о.
- Уединять, - нить — усамітняти,
- нити, - відокремлювати, —
кремити.
- Ужалить — уп'ялвити, ужалити,
жагнути, стрікнути, уджи-
гнути.
- Ужасать, - снуть — жахати, - хну-
ти, страхати, острахнути.
- Ужасаться, ужаснуться — жа-
хатися, ужахнутися.
- Ужасно — страх, страшно,
жахно.
- Ужасный — жахный, страшный,
страшенный.
- Ужась — ужах, жах, перестрах,
пострах, страхота, жахота,
страхить.
- Уже — вже, уже; ли — невже.
- Уже — вузче.
- Уженіе — надіння.
- Уживаться, ужиться — ужива-
тися, ужитися.
- Уживчивость — товарицькість.
- Уживчивый — товариський.
- Ужимать, ужать — стискувати,
стиснути.
- Ужиматься — маніритися, ви-
хиллятися, викривлятися.
- Ужимка — вихиляс, викрутас.
- Ужинать — вечеряти.
- Ужинъ — вечеря.
- Ужинъ — вжинок.
- Ужо — потім, після, пізніше.
- Ужь, зоол. — вуж, юж, ужака,
вужака.
- Узаконеніе — управненія; за-
кон, право.
- Узаконенный — поставный,
управнений.
- Узаконять, - нить — управняти,
- нити, уповажнювати, - нити,
ухваляти, - лити.
- Узда — нузда, гнузда, зубела;
недоуздохъ — кантар, оглав,
оглавецъ.
- Уздечка — капестра.
- Узелокъ — вузлик; клунок, тлу-
мок, завязатко.

Узель—вузол, переміть, зв'язень, гуз; жел.-дор.—роздоріжжя; на конечностяхъ — гуказ.

Узенькій—вузенький.

Узехонькій—вузісінький.

Узикъ, раст. *Tormentilla egesta*—зав'язник.

Узить—звужувати.

Узкій, -о — вузький, тісний, -о; въ обтяжку—підлепчастий.

Узковатый, -о — повузький, о.

Узкогорлый—вузькошій.

Узколистный—вузьколистий.

Узколобыи—низькочолий.

Узкомысліе—тіснодумство.

Узкость—вузькість, вузина.

Узловатый—вузлуватий.

Узловой — вузловий: о станції — роздоріжний.

Узнавать. узнать—пізнавати, пізнати, угадувати, -дати; довідуватися, довідатися, дізнаватися, -знатися, зазнавати, -знати, звідувати, звідати, обізнавати, обізнати, перевідувати, перевідати, перевідуватися, -відатися, звіщатися, звіститися; (доискаться) дошморати; (навѣрное) довірятися, -віритися.

Узникъ, -ца — в'язень, -ниця, турмак, чка.

Узорный—взоровий.

Узорчатый—мережаний.

Узоръ — узір.

Узрѣть—побачити.

Уйма—маранча.

Указаніе—навід, вказівка, показ.

Указатель, -ница — провідник, -ця; показчик, -ця.

Указательный—вказовний; палець—пузвеликий.

Указный — наказовий, розказовий.

Указчикъ—указник.

Указъ—наказ, розказ.

Указывать, -зать — указувати, -зати, показувати, -зати; наказувати, -зати.

Укалывать, уколоть — колоти, вколоти, підколювати, -колоти.

Укатанный — битий, накочений, покотистий, покочистий, накотистий.

Укатить—від'їхати.

Укатывать, укатать — торува-

ти, уторувати, накочувати, -тити.

Укачивать, укачать — колисати, уколисати, заколисати.

Укипать, укипѣть — укипати, -піти; википати, википіти.

Укладистый — просторий, обширий; стислий.

Укладка — запакування, кладіжка: скринька.

Укладочный—кладіжний.

Укладчикъ, -ца — кладіжник, -ця.

Укладъ — (строй) лад; (договоръ) умова; (сталь) криця.

Укладываніе—кладіжка.

Укладывать, укласть, уложить — укладати, укласти, кладіжити, укладіжити, пакувати, упакувати.

Уклея, рыба, *Cirgipus albugpus*—себель, себелик.

Уклоненіе—ухил, відхил, збочення.

Уклончивый, о — уникливий, викрутний, двузначний, о.

Уклонъ—схил, похил.

Уклонять, -нить—ухиляти, -лити, відвертати, -нути.

Уклоняться, -ниться — ухилятися, -литися, одникувати, уникнути, збочувати, збочити, ухитуватися, -тнутися, огинатися, схибити, -ся.

Уключина—кочет, гребка, качан.

Уковыривать, -рять, -рнуть — колупати, вколупнути.

Укокошить—уколошкати, улокошетити, укландати, упорати, укласти, умамошити, уколошматити.

Уколачивать, -лотить — вбивати, вбити, повбивати.

Уколоть, сказать колкость — загвоздити.

Уколь—штих.

Укомплектовать — укомплетувати.

Укора—докір, догана.

Укорачивать, укоротить—надкорочувати, -тити, скорочувати, скоротити, прикорочувати, -тити, надкраювати, -краяти, надкроювати, -крити, покорочати, -тити.

Укорененіе—укорінення.

Укоренять, -нить, -ся—укоріняти, ренити, закоренювати, -нити, -ся.

- Укоризна—см. Укора.
- Укоризненный, о—докірливий, укірливий, дорікливий, о.
- Укоритель, -ница — докірник, -ця.
- Укорять, -рять — докоряти, -рити, дорікати, -ректи, урікати, уректи, наругувати, -гати.
- Укосъ—покіс.
- Укравкой—украдьки, крадькома, потай, крадемці, крадці, крадки, знишка, покраденці, покрадці, покрадьки, покрадаємці, покрадаємо.
- Украсть—украсти.
- Украшать, украсить — уряжати, урядити, припоряжати, -дити, роскрашати, -сити, окрашати, -сити, закрашати, -сити, покрашати, -сити, чепурити, зчепурити; (зеленью) умаювати, умаїти, обмаювати, обмаїти, замаювати, клечати, поклечати; (цвѣтами) квітчати, уквітчати, заквітчати, учічкати; (рѣзьбой, инкрустацією) цяцькувати, поцяцькувати, уцяцьковувати, -кувати; (гвоздяной обивкой) цвяхувати, вицвяхувати.
- Украшение — покраса, украса, окраса, прикраеса; стекляное—склянчина; (дѣйствіе) прикрашання, уряжання, припоряжання, цяцькування, квітчання, умаювання, клечання.
- Украшенный—уряжений, припоряжений, прикрашений, цвіткований, квітчаний, умаяний, клечаний.
- Укромный, о—прикройний, захистний, закритний, о; уголокъ—забіч, затишок.
- Укропъ, раст. Anethum graveoleus—кріп, укріп.
- Укротитель—приборкач.
- Укротительный—присмирний, ускуромний.
- Укрощать, укротить—ускуромляти, -мити, приборкувати, -кати, укоськувати, укоськати.
- Укрошение—ускурома, приборкання, загамування.
- Укрывание—укриття, окривання; перехов, передержання.
- Укрыватель, -ница — передержанець, -жанка, переховник, -ця.
- Укрывательство—перехов, перехованка, передержання.
- Укрывать, укрыть (одѣяломъ) —обгортати, -рнути, одівати, одіти, окривати, -крити, покривати, -крити; (похищенное) переховувати, -ховати, передержувати, -жати.
- Укрываться, укрыться—обгортатися, -рнутися, окриватися, -ритися, покриватися, -критися; (за кѣмъ)—захилятися, захилитися; переховуватися, -ховатися, затаюватися, затаїтися, схищатися, схиститися.
- Укрывшись—схованець.
- Укрѣпительный — підживливий, підсильний, зміцливий.
- Укрѣпление—зміцнення; форт, шанці.
- Укрѣплять, -пить — зміцнювати, зміцняти, зміцнити, уміцняти, нити, моцювати, змоцювати, умоцювати, мосувати, умосувати, посилювати, -нити.
- Уксусникъ—оцетар.
- Уксусница—оцетниця.
- Уксуснокислая соль — оцетян.
- Уксусный—оцтовий.
- Уксусъ—оцет.
- Укупоривать, -рять —затикати, заткнути; пакувати, пакувати.
- Укупорка — затикання; пакування.
- Укупорщикъ, -ца — пакувальник, -ця.
- Укусывать, -сать—кусати, укусити.
- Укутывать, -тать — угортати, угорнути, затушковувати, -кувати.
- Укушение—укус.
- Улавливать, уловить—ловити, вловити, вліємати, схоплювати, -пити.
- Улажение — полагода, уладнання.
- Улаживание—лагодиння.
- Улаживать, -дить —залагоджувати, залагодити, залагодити, улагоджувати, улагодити, уладновувати, уладнати.

Уламывать, -мать, -мить — відламувати, мати; см. Уговаривать.

Уласкать — ублагати.

Улегаться, улечься — укластися, укластися, уложитися; уміщатися, уміститися; (о вѣтрѣ, бурѣ) перебурхати, ущухнути, угамуватися, унишкнути.

Улей — вулик, пень, колода.

Улепетывать, -тнуть — втікати, втекти, п'ятами кивати, наживати, дмухнути, дременути, допотіти, допонути.

Улетать, тѣть — відлітати, відлетіти, полетіти, вилетіти.

Улетучивать, -чить, -ся — випарювати, випарити, вивітрювати, вивітрити, угазувати, зити, -ся.

Улетѣть — улѣтання, виліт.

Улизнуть — шмигнути, майнути, допонути.

Улика — доказ.

Улитка (садовая) Helix — павлик, равлик, лаврик, слимак, петрик; завитая-куклянка, кукулюх; водяная-п'явушник; Ліпах-масляк.

Улитковый — павликовий, равликовий, лавриковий, слимаковий, петриковий.

Улиткообразный — равликуватий, павликуватий, слимакуватий.

Улица — вулиця, юлиця, юлас; узкая, тѣсная — сутісок.

Уличать, -чить — доказувати, зати.

Уличитель, -ница — доказчик, ця.

Уличительный — виявний, виказливий, доказливий.

Уличный — вулишний.

Уловка — викрут, подход, виверт.

Уловчивый — виверткий, викрутний.

Уловъ — полов.

Уложение — упакування; статут; о наказаніяхъ — стутут карний.

Улусъ — табор, кочовище.

Улучать, -чить — знаходити, знайти, заставати, застати.

• запопадати, -пасти, здибати, здибати; время-добрати, добрати час.

Улучать, -шить — поліпшати, -шити.

Улучаться, -шиться — кращати, покращати.

Улучшение — поліпшення.

Улыбаться, бнуться — усміхатися, -хнутися.

Улыбающийся — усміхливий.

Улыбка — усміх, просм'х, осміх, усмішка.

Умазывать, -зать — замазувати, -зати; улещати; улестити.

Умаивать, -ять — натруджувати, дити, томити, натоми-ти, притомити; -ся — зм'гтис-ся, ухоркатися, ухекатися.

Умаление — помаління; до-стоинства — принегіднення.

Умалительный — зменшливий.

Умалишенный — божевільний.

Умалчивание — замовчання.

Умалчивать, -чать — поминати, -нути мовчки.

Умалывать, умолоть — молоти, змолоти.

Умалют, -луть — малити, по-малити; -ся — малитися, зма-литися, маліти, змаліти.

Умань, раст. Inula Helenium — дивосил.

Умасливание — улещання.

Умасливать, -лить — умащувати, умастити; улещати, улестити, масткословити, ума-сткословити.

Уматывать, умотать — завива-ти, -винуты.

Умачивать, -чить — умочувати, -чити.

Умащать, -стить — мостити, ви-мостити.

Умащивать, -стить — умощувати, -стити.

Умедливать, -лить — зменшати, зменшити; спиняти, -нити.

Уменьшать, -шить — умаляти, -лити, умалькувати, змен-шати, -шити, надменшати, -шити.

Уменьшаться, -шиться — ума-лятися, -литися, маліти, ма-литися, змаліти, меншати, зменшати, надменшатися, -шитися, збавлятися, збави-тися; о морозѣ — пересіда-тися, -сістися.

Уменьшение — поменшання, зме-шання, поменшення.

Уменьшительный — зменшли-вий; грам. — здрібнілий.

- Умертвитель, -ница — душо- губ,-ка.
- Умершій — умерлий, померлий.
- Умерщвление — умертвiння.
- Умерщвлять, -ртвить — мертвити, умертвити, губити, згубити, стратити, замордувати.
- Умиление — умиленність.
- Умилительный, о — умиленний, о.
- Умилосердить — уласкавити.
- Умилосердиться — зглянутися на, змилосердиться, змилоститися, здобритися.
- Умилостивительный — змилоствивний.
- Умилостивление — уласковлення.
- Умилостивлять, -вить — уласкавлювати, -вити, благати, ублагати; -ся — милосердиться, змилосердиться, ласкавитися, зласкавитися.
- Умильный, о — ніжний, ласкавий, прихильний, о.
- Умилять, -лить — зворушати, -шити, розчулювати, -лити.
- Уминать, умять — уминати, умняти, хламати, зхламати, жумрати, зжумрати, умережувати, умережити, умолоти, уперезати.
- Умирать, умереть — конати, сконати, вмiрати, вмeрти; (шутливо) дуба дати, гигнути, одубіти; . страдать отъ боли — минатися з болю.
- Умирающей — умiрущий, мерущий.
- Умиротворение — утихомирeння, утишiння, лагодiння.
- Умиротворять, -рить — утихомирювати, -мирити, утишати, утишити, улагодити.
- Умникъ, ца — розумаха, розумець,-ница; хитрецъ — мудрагель, мудрагель.
- Умничать — мудрелити, мудрувати.
- Умно — разумно, з разумом.
- Умножать, -жить — побiльшати, -шити, спорити, приспоряти, -ркти; арием. — множити, помножити.
- Умножаться — споритися, плодитися, побiльшатися.
- Умножение — множення, помноження.
- Умножительный — помножний.
- Умный — розумний; понимающий — тямущий, тямучий.
- Умнѣть — розумнiшати, мудрiти.
- Умозаключение — сильогiзм, умовивод, висновок.
- Умозрительный, -о — теоретичний, -о.
- Умозрѣние — теорiя.
- Умолачивать, -лотить — вимолочувати, вимолотити.
- Умолкать, -кнутъ — мовкнути, замовкати, мовкнути, нишкнути, занишкнути; о многихъ — помовкнути.
- Умолкъ, безъ умолку — без устанку.
- Умолоть — вимолот, намолот.
- Умоль — помел, мливо.
- Умолять, -лить — благати, заблагати, ублагати, вимолити, усамобожити.
- Умоляющий — благущий.
- Умопомрачение — паморока.
- Умора — смiх, смiховище.
- Уморительный, о — смiшний, кумедний, о.
- Уморить — уморити, заморити, згубити, улелекати, улолокати; смѣхомъ — засмiшити.
- Умориться — уконатися, донiгатися.
- Уморь — смерть.
- Умочиться — упудитися.
- Умственный, о — розумовий, о.
- Умствовованіе — мудрування, розумування.
- Умствовать — мудрувати, розумувати.
- Умудриться — умудруватися, ухиститися.
- Умчать — замчати, помчати; ся-погнати, полинути.
- Умъ — розум.
- Умывальникъ — умивальница, мийница.
- Умывальный — умивальний, мийний.
- Умывание — умивання.
- Умывать, умыть — умивати, умити.
- Умысль — знарок, намір, замір.
- Умытый — умиваний.
- Умышленный, о — умисний, навмисний, о.

Умышлять, -лить—наважувати-ся, -важитися, наміряться, міритися.

Умѣлый, о — умілий, умінний, умітний, о.

Умѣніе—уміння, тям, уміток.

Умѣренность — мірність, помірність, поміркованість.

Умѣренный, о—мірний, помірний, поміркований, о.

Умѣрять, -рять — зменшати, зменшити, спиняти, зупиняти, -нити, гамувати, угамувати.

Умѣстительный — просторий, обширний.

Умѣстность — доречність, додільність, доладність.

Умѣстный, о — доречний, додільний, о, доладний, е.

Умѣть — уміти.

Умѣющій—умітний.

Умѣшивать, умѣсить — вимішувати, вимісити.

Умѣщать, -стить — уміщати, умістити, зміщати, змістити.

Умѣщеніе — уміщення, зміщення.

Умягчать, -чить — змякшувати, -шити.

Умягченіе—змякшення.

Унавоженіе — угноювання, загноєння, нагноєння, прогноєння.

Унавоженный—гнояний, угноєний, прогноєний, загноєний, нагноєний; ное полегноянка.

Унавоживать, -зить — підгноювати, підгноїти, угноювати, -їти, загноювати, -їти, прогноювати, -їти, нагноювати, іти, вигноювати, вигноїти.

Унаслѣдованный—спалий, одичений, оспадкований.

Унаслѣдовать — оспадкоємити, оспадкувати, одичити.

Унесеніе—уносини, заносини, унесення, занесення.

Универсальный — універсальний.

Университетскій — університетський.

Университетъ—університет.

Унижать, -зить—знижати, знизити, зневажати, -важити; -ся—гнутися перед ким.

Униженіе — зневага, зневажання.

Униженно — догодливо, улесливо,

Униженный—зневажений; догодливий, улесливий.

Унизительность—нищість.

Унизительный, о—нищий, о.

Унизывать, -зять—обнизувати, обнизати, нанизувати, зати.

Униманіе—гамування, тихомирення; тамування.

Унимать, унять—гамувати, угамувати, погамувати, утихомирювати, -мирити; кроветамувати, утамувати.

Уничжать, -жить—зневажати, -важити, упосліджувати, -дити.

Уничженіе — зневага, упослідження.

Уничженный — зневажений, упосліджений.

Уничжительный—зневажний.

Уничтожать, -жить — нищити, знищувати, знищити, познищувати, винищувати, винищити, повинищувати, тломити, потлумити, переводити, перевести, касувати, скасувати, ніщувати, зніщувати, повертати, повернути в нівець, руйнувати, зруйнувати, поруйнувати, вибавляти, вибавити, затрачувати, -тратити.

Уничтоженіе (разореніе)—звід, знищення, зруйнування, ялючдрювання, сплючдрювання, нівечення, сплішіння, зграсування: (отмѣна) касування, скасування, знесення; (истребленіе) затрата, знищення; (изводъ) зглаза; (пятень) вибгва; (до основанія) зграсування.

Унія—унія.

Уніатскій—уницький.

Уніать, -ка—унита, -тка.

Унести, унести — відносити, -нести, заносити, -нести.

Уносливый—баский, гарячий, палкий.

Уносный (о вещахъ) — крадений.

Уносъ—унесення; крадіж.

Унывать, уныть — журитися, зажуритися, сумувати, засумувати.

Унылость—смутисть, сумови-
тисть.

Унылый—сумовитий, смутий,
о.

Уныніе—смутисть, сум.

Уныривать, унырнуть—нурит-
тиса, зануритиса, пуринати,
упірниути; отъ кого—шмиг-
нути, пірнути, гулькнути,
югнути.

Унятіе—упин; утамування.

Упадать, упасть—падати, у-
пасти; (съ шумомъ, стукомъ)
бухнути, гегнути, чварах-
нути, гегепнути, шелепну-
ти, бебехнути, беркицнути,
брязнути; (съ высоты) обер-
бенитиса; (въ воду) шубов-
снути, булькнути, бовтну-
ти; (въ обморокъ) зомліва-
ти, зомліти; (въ безчувст-
состояніе) непритомніти,
зепритомніти; (приходить
въ упадокъ) підупадати, -па-
сти, занепадати, занепасти;
(ничкомъ) заноричитиса.

Упаденіе—упад.

Упадокъ—занепад.

Упадъ, паденіе—звал, упад.

Упаковка—пакування.

Упаковывать, -ковать—пакува-
ти, упакувати.

Упазывать, уползти—влази-
ти, влізти, плазувати, по-
плазувати.

Упалой (о мѣстѣ) — гулящій,
ваканцьовий.

Упаривать, -рить — парити,
спарити; угривати, угрїти.

Упасать, упасть—ховати, за-
ховати, боронити, оборони-
ти.

Упекать, упечь—випікати, ви-
пекти; запроторювати, -то-
рити, заганяти, загнати.

Упеленывать, -нать—сповива-
ти, сповити.

Упиваться, упиться—напива-
тиса, питиса, понапивати-
ся.

Упирать, опереть — опірати,
оперти, підпірати, -перти;
натискати на.

Упираться, опереться—опіра-
тиса, опертиса, упинатиса,
уп'ястиса. опір ставати,
стати, навратитиса, зоп'я-
титиса.

Уписывать (жрать) — лупити,
умережувати, жумрати,

умелигувати, хавкати, ха-
лавкати, халасати, чичмо-
ріти.

Упитанный—годований, одго-
дований.

Упитывать, -тать — годувати,
одгодовувати, -дувати.

Упичкать—обгодувати, заго-
дувати.

Уплата—заплата, виплат.

Уплачивать, -тить — виплачу-
вати, виплатити.

Уплетать, уплесть — уминати,
ум'яти, жумрати, зжумра-
ти, чичморити, учичморити,
умережувати, -режити, хав-
кати, уперезати, халасати,
умолоти, халавкати, умели-
гати.

Уплывать, уплыть—упливати,
уплинути.

Уплотнившійся—затужавлий.

Уплотниться—затугавити, за-
тугнути.

Упованіе—надія.

Уповать — сподіватиса, наді-
ятиса.

Уподобительный, о — порівня-
льний, о.

Уподобленіе—порівняння.

Уподоблять, -бить — порівнюва-
ти, прирівнювати, -няти.

Уподчевать—утрактувати.

Упоеніе—зхват, заласся.

Упоительный — заласний, за-
хватний, упивний.

Упоить—запоїти.

Упокоеніе—спокій, спочинок.

Упокоительный — заспокойли-
вий.

Уполномоченный — уповнова-
жений, повновластний; сущ.
—повновластник.

Уполномочивать, чить — упов-
новажувати, -важити.

Уполномочіе — уповноваження,
повновласть.

Упомянаніе — згадка, спомин-
ка.

Упомянуть, мянуть — згадува-
ти, -дати, наменити, нути,
поменити, нути.

Упомнить — упам'ятати, за-
пам'ятати.

Упомянутый—згаданий.

Упорный, о — упертий, огу-
пний, затятый, завзятый, пе-
някуватый, затинчивый, за-
тинчливый, фазанний, ме-
рявий, забісований, закла-

тий, запеклий, норовливий, норовистий, пенькуватий.
 Упорство — упертість, огурство, сгурність, пенякуватість, забісованість, запеклість, заклятість, завзяття.
 Упорствовать — упирувати, упиратися, огурятися, завзятися, правити своє.
 Упорхать, -хнуть — спурхати, -хнути.
 Упорь — опір; підпора, супор.
 Упорядочить — упорядкувати, улаштувати.
 Употребимый — ужитковий.
 Употребительность — уживальність.
 Употребительный — уживаний, уживальний.
 Употребление — уживання, ужиток, ужиття, заживання.
 Употреблявший — уживаний.
 Употреблять, -бить — уживати, ужити, ужиткувати, зужиткувати; (въ пищу) споживати, -жити, заживати, -жити.
 Употребляться, -биться — уживатися, ужитися.
 Управа — управа.
 Управитель, -ница — керовник, -ця, зарядчий, -ча.
 Управительский — керовницький, зарядчицький.
 Управление — заряд, керування, урядування; управа.
 Управлять — керувати, урядувати, правувати, правити, заряджувати, орудувати, порядкувати.
 Управляться, -виться — поратися, упоратися, справлятися, справитися, порядкуватися, упорядкуватися.
 Управляющий — керовник, керовничий.
 Упражнение — вправа, працювання.
 Упражнять — вправляти, працювати; -ся-вправлятися; тренироваться — муштруватися.
 Упразднение — знесення, скасування.
 Упразднять, -нить, -ся — касувати, скасувати, -ся.
 Упрашивание — припроха, трохання.

Упрашивать, сить — припрохувати, - сити, кландати, укландати.
 Упреждать, -дуть — см. Преупреждать.
 Упрекать, -кнуть — урікати, урєкти, картати, покартати, уклєняти, -нити, ганити, наганити, докоряти, -рити, дорікати, -ректи.
 Упрекъ — допрік, закид, докір, догана.
 Упречный — докірний.
 Упрочение — зміцнення, забезпечення, безпека.
 Упрочивать, -чить — зміцняти, -нити, забезпечати, -чити.
 Упрощать, -стить — спрощувати, спростити.
 Упрощение — спрощення.
 Упругий, -о — пруживий, дерзкий, напругий, тугий, пружинуватий, -о.
 Упругость — пруживість, дерзкість, напругість, тугість, пружинуватість.
 Упрыгаться — настрибатися, наскатися.
 Упрыгивать, -гнуть — відстрибувати, бнути.
 Упряжка — запряг; (между станціями) перегон.
 Упряжной, — запряговий.
 Упряжь — ронд.
 Упрямецъ, -ница — упиряка, затьон, -нка.
 Упрячиться, — огурятися, упирувати, упиратися, пручатися, напіратися.
 Упрячество — упертість.
 Упрямый — упертий, огурний, упірний, затинчивий, затинчливий, фацарний, мерявий, зяттий, запеклий, забісований, зачортований, пенякуватий, пенькуватий, норовливий, норовистий, завзятий.
 Упрятывать, -тать — ховати, сховати, захоати; правторити, заправторити, запроторювати, -торити.
 Упускать, упустить — випускати, випустити; пропускати, пропустити.
 Упущение — пропуск; занедбання; по службѣ — службова провина.
 Ура — слава!

Уравненіе—рівна(я)ння, зрівна(я)ння.

Уравнивать, -нять — рівняти, вирівнювати. вирівняти; рівняти, зрівняти, прирівняти, порівняти.

Уравнительный—урівняльний.

Уравновѣшенный—рівновагий.

Уравновѣшивать, -сить, ся — рівноважити, зрівноважити, -ся.

Ураганый — хуртовинний, бирсовий, борвійний.

Ураганъ — хуртовина, бирса, борвій, борва, шурубур, гуррикан.

Уразумѣвать, -мѣть — розуміти, зрозуміти, урозуміти, розчумати, учовпити, утямити, розщолопати, збагнути, розчовпати.

Урегулировать—урегулювати.

Урезонивать, -нить—умовляти, умовити.

Урильникъ—уриналь.

Урина—щина, щини, сеч, сциклини, сциклиння, сиклини.

Уринный—сечний, сиклинний.

Уровень — рівень, рівноземник; (снарядъ) ґрунтвага.

Уродина—калара, вирод, виродок.

Уродливый, -о—каларний, виродливий, калікуватий, -о.

Уродовать, изуродовать—спотворювати, спотворити, каларити, зкаларити, калічити, скалічити.

Уродство—каларність.

Уродъ — калара, вирод, чудовисько, виродок.

Урожай—урожа, урож'я, урожай, уроджай, урод, дорід, зрожай.

Урожайный, -о — зарідливий, дорідний, дорідливий, зрідний, зарожедний, -о.

Урожать, уродить — родити, зародити, уродити, природити.

Урожденный — рожденний, родом.

Уроженецъ, -ка — роженецъ, роженка, уроженецъ, -нка, нароженецъ, -нка.

Урокъ—лекція; завдання.

Уронъ—затрата, шкода, страта.

Урочище—міщина.

Урочный — закладний, завданний.

Урчаніе—куркання, дурчання.

Урчать—куркати, дурчати.

Урывать, урвать — уривати, увірвати, ускуб(ну)ти.

Урывками—прихідцями, прихватком, прихапцем, прихапці, прискаком, уривцем.

Урывокъ—обривок.

Урывочный—обривковий.

Урѣзка—утинок.

Урѣзывать, -зять — утинати, утнути, утяти, краяти, украяти.

Усадебный—селитьбовий, обійстезий.

Усадьба — обійстя, посілля, плець, селитьба.

Усаживать, -дить — садівити, посадовити; (деревьями) засажувати, висажувати, дити.

Усаживаться, усѣсться—садовитися, усадовитися, моститися, умоститися.

Усачъ—усань, вусань, прудивус.

Усвоеніе — (перениманіе) засвоєння; присвоєння, привлащення.

Усвоивать, усвоить — засвоювати, -своїти; (сдѣлать чужое своимъ) присвоювати, -своїти, привлащувати, -стити.

Усердіе — загара, падковитість, ширість, чалкість.

Усердный—загарливий, падковитий, ширий, чалкий.

Усердствовать — падкувати, пильнувати, ширувати.

Усидчивость — усидливість, посидючість.

Усидчивый, -о—усидливий, посидящий, посидючий, -о.

Усидѣть—уседіти, усидіти.

Усикъ (у растений)—натъ.

Усиженіе—зміцнення.

Ускливать, -лить — зміцняти, -нити, засилювати, засилити, моцювати, змоцювати.

Усиливатись, -литься — міцніти, зміцніти, міцнішати, поміцнішати, дужчати, подужчати, вбиватися, вбитися в силу, зміцнятися, -нитися, усилити; о вѣтрѣ —розвихатися.

- Усиліе — посилок, зусилля, силкування, натуга.
- Усиленный, о—зміцнений, о; (о работѣ) натужный, загарливый: (о просьбѣ) ревниый, о.
- Ускакивать,-кати — скакати, поскакати.
- Ускользать,-знуть — вислизати, вислизнути, випорскувати, випорснути, вихоплюватися, вихопитися.
- Ускореніе—прискорення.
- Ускоренный—прискоренный.
- Ускорять,-рять—прискоряти,-рять.
- Услава—осолода.
- Усладительный, о—солодкий, о.
- Усладникъ черный, раст. *Ogobus niger*—царь-зілля.
- Услаждать, дить,-ся — усолоджувати,-дити, осолоджувати,-дити,-ся.
- Услажденіе—см. Услава.
- Услащать,-стять-присолоджувати,-дити, підсолоджувати,-дити, обсолоджувати,-дити.
- Условіе—умова, рядна, домовна, установка, пакта, контракт, токма.
- Условленый-умовлений, умовный, домовный.
- Условливаться,-виться — умовлятися, умовитися, токмитися, стокмитися, домовлятися, єднатися, з'єднатися, поєднатися.
- Условность—умовність.
- Условный, о—умовный, о.
- Усложненіе — ускладнення, утруднення.
- Усложнять,-нить — ускладняти,-нити, утрудняти,-нити.
- Услуга—ослуга, послуга, прислуга.
- Услуженіе—услуга, найми.
- Услуживать,-жить—услужовувати, услугувати, прислужовувати, гувати, догоджати,-дити.
- Услужливость—догодливість, прислужність.
- Услужливый, о — догодливый, прислужный, о.
- Услыхать,-шать—почути, учути, зачути, перечути, дочути, прочути, наслухати.
- Услышаніе, въ выраженіи: во услышаніе — голосно, прилюдно, щоб усі чули.
- Услѣдить—достерегти, допілювати, дослідити.
- Усматривать,-рѣть — убачати, убачити, спостерегати,-гти, побачити, угледіти.
- Усмиреніе—утихомирєння, ускрома, загамування.
- Усмиритель,-ница — погамовник,-ця, тихомирник,-ця.
- Усмирительный — погамовный, угамовный.
- Усмирять,-рять — тихомирити, утихомирювати, -мирить, утишати, утишити, притишати,-шити, улагоджувати, улагодити.
- Усмотрѣніе — погляд, розсуд, гідум, і ризволяще; на ваше усмотрѣніе-вам на ризволяще, на ваш розсуд.
- Усмѣхаться,-нуться — усміхатися,-хнутися, осмішкуватися, осміхатися, осколятися, оскальнутися.
- Уснащать—снастити.
- Уснувший—заснулий.
- Уснуть—заснути, поснути.
- Усобица—чвара.
- Усовершенствованіе — удосконалення.
- Усовершенствованный — удосконалений.
- Усовершенствовать,-ся — удосконалити,-ся.
- Усовный турретъ, раст. *Turritis glabra* — пужник.
- Усовѣщеваніе — умовляння, нагущання.
- Усовѣщевать — умовляти, напучувати, нагущати.
- Усолъ — усолєння.
- Усолѣлый — усолєний.
- Усопшій—небіжчик.
- Усохшій — сухой, вислохлий, усохлий.
- Успеніе — смерть, сконання; (праздникъ) перша пречиста.
- Успенскій — першопречистенський; -постъ-спасівка.
- Успокоеніе — заспокоєння; упокій, спокій, спочинок.
- Успокаивать,-коить — заспокоювати, -коити, утишати, утишити, тихомирити, утихомирювати, -мирить, упокоювати, коити, улагоджу-

вати, улагодити, гамувати, угамувати, кутати, покутати.

Успокаиваться,-коится — упокоюватися,-коїтися, заспокоюватися,-коїтися, утихомирюватися,-мириться, гамуватися, загамуватися; отъ вспышки гнѣва-відходити, відійти; умѣрять свой пыль-осідатися, осістися, осідати, осісти.

Успокоительный, о — заспокойливий, о.

Успѣвать, успѣть — устигати, устигнути, устигти, постигати, -стигти, успішатися, успішитися, успівати, успіти; (имѣть успѣхъ) поступати,-пити учому; (доѣхать) заїздити, заїхати.

Успѣхъ — доспѣх, успѣх, поспѣх, трай, поступання.

Успѣшный, о — погіншливий, поступний, трайливий, трайний, о.

Уста — вуста.

Уставать, устать — заморятися, замсритися, томитися, утомитися, натомитися, потомитися, змогтися, знігатися; отъ ходьбы-підбиватися,-битися, підтоптуватися, топтатися, -перетупцюватися, -тупцюватися; (отъ танцевъ) перетанцюватися,-танцюватися.

Уставлять,-вить — заставляти, заставити, розставляти, -ставити; глаза-встромити, вліпити очі.

Уставъ — статут, регула.

Устаивать, устоять — устоювати, устояти, опіратися, опертися; -ся-устоюватися, устоятися, осідати, осісти, ущолочувати, ушолочати.

Усталость — утома, змора.

Усталый, о — утомлений, морений, зморений, стомлений, знеможений, трудний, о.

Усталъ — утома.

Устанавливать,-новить — устанавлювати,-новити, уставувати, уставити; порядокъ-упорядковувати,-кувати.

Устанавливаться,-виться — ставитися, уставитися; засталятися, засталитися; (о погодь) устодолитися; (ряда-

ми) шикуватися, ушикуватися.

Установившийся — станівкий. Установка-становлення, устанавлення.

Установление — установа.

Установленный, узаконенный — поставний.

Устарѣвший — задавнений; перестарілий.

Устарѣлый — см. Устарѣвший.

Устарѣть — здавнитися, перестаріти.

Устерегать. -речь — берегти, уберегти, пильнувати, допильнувати.

Устилатъ, устлать — устеляти, устелити, покривати, крити, мостити, вимостити.

Устилка — устеляння.

Устный, о — словний, словами.

Устой, техн. — бик.

Устойчивость — станівкість, держкість, твердота.

Устойчивый-станівкий, держкий.

Усторонье — убіч, одшиб, белобень.

Устраивать, устроить, -ся — упорядковувати, -рядити, споряджати,-дити, споруджувати,-рудити, уряджати,-дити, опоряджати, -дити, упорядковувати, -кувати, облагодити, утокмити; благоустроить-окукубити.

Устранение — (несов. в.) усунення; (совер. в.) усунення.

Устранять,-нить — усувати, усунути.

Устраняться,-ниться — усуватися, усунутися.

Устрашать,-шить — страхати, застрахати, страшити, застрашити, настрашити.

Устрашающий — страшкий.

Устрашение — настрашка, пострах, страхання.

Устремление — направа, зворіт.

Устремлять,-мить — направляти,-правити, звертати, звернути, накерувати; взоръ - вдивляти, едивити очі.

Устремляться,-миться — кидатися, кинутися, метатися, метнутися, полинутися, поринутися, шугнутися; -толпой-сунути.

Устрица - острей; рѣчная —
скойка.

Устричный — острейный.

Устроение — урядження, упо-
рядкування, облагода.

Устройство — злагода, споруда,
спорудження; строй-лад,
устрои.

Уступать, пить — попускати,
попустити, відступати,
-пити, перепускати, . пере-
пустити; (очередь, дорогу,
мѣсто) -оступатися, пѣтися;
(въ цѣнѣ) поступати, -пити;
(подговору) на підмову, до
підмови даватися, датися.

Уступка — поступок, поступка.

Уступчивый, о — здатливий,
поступливий, подільчивий,
несперечливий, о.

Уступщикъ, -ца — поступник,
-ця.

Уступъ — приступок, лава; (въ
скалѣ) прискалок.

Устье — (рѣки) гирло; (печи)
челюсти.

Усугубленіе — подвоєння.

Усугублять, битъ — подвою-
вати, -двоїти.

Усумниться — посумниться.

Усушивать, -шить — висушу-
вати, висушити.

Усушка — висушка, пересушка.

Усчитывать, - тать, учеть
— облічувати, -чити.

Усъ — вус.

Усылать, услать — засилати,
заслати.

Усыновитель, ница — приби-
раник, -ця.

Усыновленіе — прибирання,
прибрання.

Усыновленный, ая — прибра-
нецъ, -нка.

Усычовлять вить — прибирати,
-брати.

Усыпальница — усипальня.

Усыпать, усыпать — посипати,
-сипати, порошокити, споро-
шити; одсипати, -сипати.

Усыпительный — усипливый.

Усыпленіе — усипляння.

Усыплять, -пить — усипляти,
присипляти, -спати.

Усыхать, усохнуть — усихати,
усохнути, посохнуть, повси-
хати.

Усъкать — цѣкувати, тюкати,
тюгукати.

Усѣвать усѣять — засѣвати,
засѣяти, зрясити.

Усѣвъ — засѣв.

Усѣкать, усѣчь — утинати,
утяти, одтинати, одтяти,
осікати, осікнути.

Усѣкновеніе — головосік.

Усѣченіе — стинання.

Усѣченный — стятый.

Утаивать, -утаить — затаювати,
затаїти, похищати, -тити.

Утайка — затаїння, перехови.

Утайщикъ, -ца — затайник, -ця,
переховник, -ця.

Утапывать, -тать — утоптува-
ти, -тати, утолочувати, -ло-
чити, торувати, уторува-
ти.

Утаскивать, -тащить — цупити,
поцупити, цобрити, підцо-
брити, тягти, потягти.

Утварь — посудок, рижа, баса-
мання.

Утвердительный, о — натверд-
ный, о.

Утверждать, -дить — твердити,
затверджувати, - дити,
стверджувати, -дити.

Утвержденіе — твердження;
ствердження, затвержен-
ня.

Утекать, утечь — витікати, ви-
текти, повитікати.

Утекъ — утеча, утіканка; на
утекъ — навікача, навіки.

Утенокъ — кача, каченя, качат-
ко, каченятко.

Утерпѣть — утерпіти.

Утесистый — щовбуватий,
щолбуватий.

Утесъ — щовб, щовба, щолба,
стрімчак.

Утечка — витік, витікання.

Утиный — качачий, качиний.

Утиральникъ — рушник.

Утираніе — утирання.

Утирать, утереть — утирати,
утерти, витирати, витерти.

Утирка — утирання; ганчірка.

Утихать, -хнуть — ущухати,
хнути, тихшати, тихнути,
притихнути, стишатися,
стишитися, нишкти, за-
нишкти, уталашпитися.

Утихший — утихлий.

Утишать, -шить — стишати,
стишити, угомоняти, нити,
гамувати, угамувати, за-
спокоювати, -коїти.

Утишеніе—утихомирєння, угамування, заспокоєння.
 Утка, пт. *Anas* — качка; *A. crecca*—чиранка, чирєнка, черєнка; мускусная — шавкун; *A. acuta* — гострохвостка; *A. guttata* — огарь; *A. querquedula*—чира, чирка; *A. boschas*—крижанка; нырокъ—норєць, пурни-коза.
 Уткнуть—уткнути, устроити.
 Уткнуться, углубиться — повнурюватися.
 Утконосъ, зоол. — дзьобань, іжатець.
 Утлый — трухлий, діравий; хирлявий.
 Утокъ—поріб, піткання.
 Утоленіе—заспокоєння.
 Утолочь—утовкти.
 Утолщать,—ститъ — робити, зробити товщим.
 Утолщаться—товщати.
 Утолять, литъ — заспокоювати,—коїти.
 Утомительность — утомність.
 Утомительный, о — утомний, моркий, сапкий, о.
 Утомленіе—утома.
 Утомленный — стомлений; (работой) — струджений, згарований, спрацьований, зможений, трудний.
 Утомлять, утомить — томити, утомити, трудити, струдити, морити, зморити, заморити, унудити, унигати, уморхати, ухоркати, ухєкати, укодокати.
 Утомляться,—миться—знемагатися, знемогтися, утомлятися,—митися, спрацьовуватися, —цюватися, змоюватися, зморитися, підбитися, умонятися, утанажитися, уманіжитися, приставати,—стати, попроставати.
 Утонувшій—утоплий.
 Утончать,—читъ—тончити, тонити, потонити.
 Утончаться,—читься — тоншати, потоншати.
 Утонченіе—витонченєня.
 Утонченность — витонченість.
 Утонченный, о—витончений, о.
 Утопать,—нутъ — потопати,—нути, топитися, утопитися, затопитися.
 Утепающій—тонучий.

Утопленникъ — потоплєник, потопляник, потопельник, топелець, утоплений.
 Утопленница—утоплєна.
 Утопный — утоплений, затоплений.
 Утоплять,—пить—топити, утопити, затопити.
 Утраивать,—ить—троїти, потроїти.
 Утрамбовывать,—бовать—талувати, уталувати.
 Утрата—потрата, трата, згуба.
 Утрачивать, утратить — утрачати, утратити; довѣріє къ кому —зневѣряться,—вѣритися.
 Утренникъ — приморозок, холодні зорі.
 Утренній—уранішній, ранішній, раній, зараній, ранковий.
 Утренняя, —утреня, вутреня, ютrenchя.
 Утро — рано, ранок; раннее—заранок, поранок; рано по утру — зрана, рано вранці; съранняго утра—спозаранку.
 Утроба—черево; (матка) матиця, ураз.
 Утроєніе—потроїння.
 Утроивать,—ить — потроювати,—їти.
 Утромъ—уранці.
 Утруждать — утрудняти, трудити, турбувати, клопотати.
 Утучненіе—угноїння.
 Утучнѣлый — гладкий, опастий.
 Утучнять,—нить—тучити, утучити; угноювати,—їти.
 Утѣсненіе—утиск.
 Утѣснитель,—ница — утискач,—чка.
 Утѣснять,—нить — утискати, утиснути, гнобити, пригнобити.
 Утѣха—потіха, утіха, радість.
 Утѣшать,—шить—потішати,—тішити, радувати, порадувати.
 Утѣшеніе—утіха, потіха; порада, полєхкість.
 Утѣшитель,—ница — порадник,—ця.
 Утѣшительность — потішність, розважність.
 Утѣшительный — потішний, розважний, о.

Утюгъ — прас, праска, фрас, заліско.

Утюженіе — прасуванія.

Утюжить — прасувати.

Утянуть — поцупити, підцобрити.

Утятникъ — качник.

Утячій — качачий.

Уха — шерба, шербиця.

Ухабистый — бакастий, бакаюватий, ямкуватий, ямуватий, вибоистий.

Ухабъ — вибій, вибо на.

Ухаживаніе — піклування, дбанія; любезничаніе — лицяння, залицяння, жениханія, зальоти; не серьезное — горобцювання.

Ухаживатель — залицяйник, зальотник, женихливець.

Ухаживать — (холить, угождать) доглядати кого, дбати, піклуватися про кого, панькатися, падькатися коло кого, пестити, пестувати кого; (любезничать) лицятися, залицятися, женихатися, упадати, лабузнитися.

Ухарскій, — хвэцький, о.

Ухарь — хват, зух.

Ухватка — маніра, рух, виверт, викрут.

Ухватъ — рогач, брачка, хватки.

Ухватывать, -тить — хапати, ухопити, схопити; -ся-хапаться, ухопитися, учепитися.

Ухвостье — висівки.

Ухитряться, риться — ухитруватися, -руватися, прихитрувати, -рувати, схитрувати, рувати, схищатися, схиститися, прирозуміти.

Ухищреніе — хитрощі, підходці

Ухищренность — хитрість.

Ухищренный, о — хятрий, о.

Ухищряться, -риться — ухитрятися, ритися.

Ухлопать — угатити, угателити.

Ухмыляться, -нуться — осколятися, оскальнутися.

Ухо — вухо.

Уховертка — нас. *Tortricula angustata* L. — щипляк, щипак, кліщак, щипиця, щипапіча, хохолік, хохолаз, хохоланя, хохолак, хохол,

корець, щипчик; ухочистка - корповушка.

Уходитъ, уйти — виходити, вийти, піти. відходити, відійти, умикати, умкнути, зіходити, зійти; (о времени) упливати, уплинути.

Уходитъ — (промотать) розтринькати, промантачити, змарнувати; (убить) змордувати, замордувати, доконати.

Уходъ — відход, вихід; (присмотръ) догляд, нагляд.

Ухудшать, -шить — угіршувати, -шити, погіршувати, погіршати, погіршити.

Ухудшаться, -шиться — гіршати, погіршати, ніячитися, поніячитися.

Ухудшеніе — угіршення, погіршення.

Ухудшившийся, пришедший въ упадокъ — поніячлий; (о людяхъ) зледащільий.

Уцѣлѣть — заціліти, зціліти.

Уцѣпиться, схватиться — очепіритися, учепитися.

Участвованіе — учасництво.

Участвовать — брати участь, мати участь.

Участіе — участь.

Участковый — дільничний; -вое попечительство — дільничий патронат.

Участникъ, ца — учасник, ця; въ підприємстві — спільник, ця; въ работѣ — супрягач; въ заговорѣ — змовник, -ця.

Участокъ — дільниця.

Участь — доля.

Учащать — почащати, учащати, унажуватися.

Учащійся — учень.

Учебникъ — підручник.

Учебный — шкільний; (о командѣ) — муштровий.

Ученикъ — учень, школяр, шкільник.

Ученица — учениця, школярка, Ученический — школярський.

Ученіе — учиття, учба, наука, учінка, навчення; военное — муштра.

Ученый — учений; (выученный) укий; -ное об ество наукове товариство; -ное изслѣдованіе, сочиненіе — наукова розвідка, розправа.

Учетный — дисконтный.

Учетъ — (подсчетъ) облік, регистрація; (вычетъ) вилічка; (банков.) дисконто.
 Училище—школа.
 Училищный—шкільний.
 Учинять, -нить — чинити, учинити; что либо противонравств.—коіти, скоіти.
 Учитель—навчитель.
 Учительница—навчителька.
 Учительствовать—учителювати.
 Учительство—учителювання, учительство.
 Учить, научить—вчити, навчати, навчити; воен.—муштрувати.
 Учредитель, -ница—фундатор, -ка, закладач, -чка, засновник, -ця, надавець, -вниця, установник, -ця.
 Учредительный—установчий.
 Учреждать, -дить—закладати, -класти, установляти, -вити, засновувати, -нувати, фундувати, зафундувати.
 Учреждение—заклад, установа, інституція; фундація, заснування, установа.
 Учтивецъ, -вица — чемник, -ця.
 Учтивость — чемність, гречність, звичайність, ввічливість.
 Учтивый, о—чемний, гречний, звичайний, ввічливий, о.
 Ушастый—ухатий; суц.—ухач.
 Ушатъ—дебер.
 Ушибать, -бить, —забивати, -бити, побивати, побити.
 Ушибаться, -биться—забиватися, забитися.
 Ушибъ—забиток.
 Ушивка—ушиття.
 Уширение—пошир, розшир.
 Уширять, -рять — поширяти, -рити, розширяти, -рити.
 Ушистая ива, раст. *Salix anglica*—лізка.
 Ушко—вушко; игольное—защипка; сосуда—дужка.
 Ушку-никъ—ушкал.
 Ушлець—збіг.
 Ушное—шерба.
 Ушный—вушний.
 Ушеліе—міжгірря, кугава, язвина, межигірря, просмик, пересмик, роспалина, росколина.
 Ущелочить (бѣлье)—узолити.

Ущемление—защекніння, ущемніння.
 Ущемлять, -мить — защикати, -кнүти, ущикати, -кнүти.
 Ущербление—ущерб.
 Ущерблять, -бить — щербити, ущербити.
 Ущербъ—уєм, шкода; луны—ущерб.
 Ущипывать, -пнуть — щипати, ущипнути; скубти, скубнути.
 Уѣздить—(дорогу) уторувати; (коня) виїздити.
 Уѣздный—повітовий.
 Уѣздъ—повіт.
 Уѣзжать, уѣхать—від'їздити, від'їхати, пов д'їздити.
 Уютность—затишність.
 Уютный, о—затишний, захистний, о.
 Уютъ—затишок.
 Уязвимый—уразливий.
 Уязвление—ураза, уразка.
 Уязвленный—уражений.
 Уязвлять, -вить — уражати, уражити.
 Уяснение—вияснення.
 Уяснять, -нить—вияснити, вияснити.

Ф.

Фабрика—фабрика; бумажная—папірня.
 Фабрикантъ—фабрикант.
 Фабрикатъ—виріб.
 Фабрикация—робливо, виробництво, фабрикування.
 Фабриковать—виробляти, фабрикувати.
 Фабрить—чорнити.
 Фабричный—фабрицький, фабричний.
 Фаворитъ — милованецъ, милованка.
 Фазаний—маджаровий.
 Фазанъ, пт. *Phasianus colchicus*—маджар.
 Фаза (луны)—кватира.
 Фазисъ—фаза.
 Факель—смолоскип.
 Факельный—смолоскиповий.
 Факельщикъ—смолоскипник.
 Фактически—фактично.
 Фактический—фактичний.
 Факторъ — (дѣятель, двигатель, двиг. сила, начало)—чинник.

Фактура—рахунок, фактура.
 Фактъ—факт.
 Факультетъ—факультет, виділ.
 Фаланга—шик, лава; паукъ—фаланга.
 Фалангидъ, сѣнокосъ, насѣк.—
Phalangium orilio — косарь, косибав.
 Фалда—пола.
 Фальсификаторъ — фальшивник, фальтер.
 Фальсифицировать — фальсификувати.
 Фальшивить—фальшувати.
 Фальшивомонетчикъ— грошо-підробник.
 Фальшивый—фальшивий, підроблений, підборний; изворотливый человекъ — крутихвіст.
 Фальшь—фальш.
 Фамиліарничать — панібрататися.
 Фамиліарно—запанібрата.
 Фамиліарность—панібратство.
 Фамиліарный—панібратський.
 Фанатизмъ—загорілість.
 Фанатикъ—загорілець.
 Фанатическій—загорілий.
 Фамилія—(семейство) родина; (племя) рід, покоління; (прозваніе) прізвище.
 Фанерка—форнір.
 Фантазеръ—химерник.
 Фантазировать — химерити, химерувати, заходити в хмару; въ музыкѣ—импровизувати.
 Фантазія—фантазія; мрія, химера.
 Фантастическій — фантастичний, химерний.
 Фанфаронъ—величайко, чванько.
 Фарватеръ—стрижень.
 Фарсъ—жарт.
 Фартухъ—катран, катранець, заплата, заплата, заплата, запільчина, завіска; кожаний—шуствал.
 Фарфоровый—порселеновий.
 Фарфоръ—порселен.
 Фаршированный—начиняний.
 Фаршировать—начиняти.
 Фаршъ—осередок, начинка.
 Фасадный—чоловий, чільний.
 Фасадъ—чоло.
 Фасолевидный — квасолюватий.

Фасоль—квасоля, хвасоля.
 Фасоль огненная, раст. *Phaseolus multiflorus* — королівцвіт.
 Фасонъ—стьон, кшталт, зразок.
 Фата—намітка вінчальна.
 Фатюй—вайло, мамула, ноаграба, бамбула, тюхтій.
 Фать—ферт.
 Фауна—фауна.
 Фашинникъ—тарас.
 Фашинный—тарасовий.
 Фэтонъ—фаeton.
 Фаянсовый—фаянцовий.
 Фаянсъ—фаянца.
 Февраль—лютень, лютий.
 Февральскій—лютневий.
 Фейерверкъ—фейверк, огнева штука.
 Фелонъ—шата.
 Фельдфебель—бунчужний.
 Фельдфебельскій — бунчужницький.
 Фельдшерскій — фельдшерський, фершальський.
 Фельдшеръ,—рица—лікарський помічник,—ця, фельдшер,—ка, фершал,—ка.
 Фельетонъ—фейлетон.
 Ферма—хутір, фільварок, підварок.
 Ферментъ—бродило.
 Фермеръ—хуторянин, посесор.
 Фертикъ—штирк.
 Феска—феса.
 Фетишь—божок.
 Фехтовальний — фехтарський.
 Фехтовальщикъ—фехтарь.
 Фехтованіе—шермицерія, фехтування.
 Фехтовать—фехтувати.
 Фибра, анат.—волокінце, жилка.
 Фиброзный—волокнуватий.
 Фига—дуля; раст. *Ficus Carica* — фіга; вялен. плоды—инжир.
 Фигляръ — (фокусникъ) штуккаръ; (плуть) махляр, архимник, шальвіра, ошуста; (двуличный) облудник; (скоморохъ) мартопляс.
 Фиговый—фиговий.
 Фигура—постать, постава, статура, штатула, здіб; (геом., ритор., въ ганцахъ и картахъ) фігура.
 Фигурировать—фігурувати.
 Физическій — физичний;—кая возможность—снага.

Фізіономія—обличчя.
 Филе—крижівка.
 Філейный—крижовий.
 Филенка—тахля.
 Филенчатый—тахльований.
 Филинъ, пт. *Strix bubo*—пугач.
 Филологическій—фільольо-
 гичний.
 Филология—фільольоґія.
 Философія—фільозофія.
 Филосфъ—фільозоф.
 Фильтровать—цідити, проці-
 жувати.
 Фильтръ—цідилок, цідилка,
 цідилко.
 Финансовый—фінансовий.
 Финансы—скарб, фінанси.
 Финиковый—датовий.
 Финикъ (плодъ)—дат.
 Финтить—крутитися, викру-
 чуватися, хитрувати; під-
 лещуватися, підлабузнюва-
 тися; кокетувати.
 Финтифлюшка—фрашка, дрі-
 бязок.
 Фискалить—шпигувати.
 Фискаль—шпиг.
 Фискъ—скарб державний.
 Фисташка, раст. *Pistalia vera*
 L.—юстя.
 Фисташковый—юстовий.
 Фистула, мед.—нориця, вов-
 чок.
 Фитилекъ—гнотик.
 Фитиль—гніт.
 Фитильный—гнотовий.
 Фіалка, раст. *Viola odorata*—
 фіялка, фіячка, хвілка; *V.*
canina L.—братки, сокирки;
V. mirabilis L.—лісова фі-
 ялка, підлісок; *V. tricolor*—
 полуцвітки; *Nesperis matro-*
palis фіялка вечірня.
 Фіалковый—фіялковий.
 Фіаско—невдача; потерпѣть—
 облизня піймати, халявки
 попекти.
 Фіолетовый—фіялковий.
 Флагъ мйива.
 Фланговый боковий.
 Флангъ—бік.
 Фланелевый—фанальовий.
 Фланель—фаналья.
 Фланеръ—похожай.
 Фланировать—похожати.
 Фланецъ, механ.—криса.
 Флегма—харкотиння, хряки,
 хлятьба; млявість.
 Флегматикъ—лемеха, флегма-
 тик.

Флегматическій—лемехуватий,
 флегматичний.
 Флетта—флет, гайда.
 Флейтисть—флетист, гайдарь.
 Флигель—придомок.
 Флиртовать—женихатися.
 Флиртъ—женихання, зальоти.
 Флотъ—фльоґота.
 Флюгеръ—погодник, вітро-
 вець, півник.
 Флюсь—флюс.
 Фляга—пляшка.
 Фокусникъ—штукарь.
 Фокусничать—штукарювати.
 Фокусный—фізич., світозбір-
 ний, збіросвітний, огн щев-
 вий.
 Фокусъ—штука, фігель, фі-
 гель; фізич.—збіросвіт, сві-
 тозбір, огнище.
 Фольга—сухозлотиця.
 Фонарный—лихтарний.
 Фонарь—лихтарь, лихтарня,
 світнич.
 Фондъ іста.
 Фонтанъ—водограй.
 Фонъ—тло.
 Фордыбака—нахаба
 Фордыбачить—бутати, бриш-
 кати, пиндючитися, козири-
 тися.
 Форейторъ—хвалетор, хвореш.
 Форель, рыба *Salmo fario*—
 пеструг, струг, пестрюга.
 Форма—(внѣшн. видъ) зліб;
 (обмундированіе) уніформа;
 (образецъ) зразок, кштальт;
 (для печенія тѣста) ставець.
 Формированіе—формування
 Формировать—формувати.
 Формулировать—формулю-
 вати.
 Форпостъ—бекет.
 Форсировать—скорити, прис-
 коряти.
 Форсистый—міцний, могут-
 ний; чваньковитий; чепу-
 ристий; пихатий, зарозумі-
 лий; меткий, моторний.
 Форточка—кватирка, кватирка.
 Фотографировать—світлити,
 фотографувати.
 Фотографія—світлина, фото-
 графія.
 Фотографъ—світляр, фото-
 граф.
 Фофанъ—дурень, кеп.
 Фразг—речення.
 Френтикъ—дженджик, хвер-
 тик, хвинтик, надриганчик.

Франтить—хверцювати, чепу-
ритися.
Франтиха—чепуруха, парадни-
ця, дженджуриста.
Фрайтъ — чепурун, парадник,
фертик, хвертик, чепурко,
галанець.
Француженка—французка.
Французскій французький.
Французъ—француз.
Франтовской.-ки--парадний, о.
Фрахтъ—фрахт.
Фанкадель — товченики ско-
ромні у юшці.
Франтовой—шиковний.
Фронтонъ — зимець.
Фронтъ — шик. лава.
Фруктовый—садовинний.
Фруктовщикъ — садовинник.
Фруктъ — садовина; (сушеные)-
сушня, сушениці.
Фу—пфел
Фукать, кнуть — хукати, кнути.
Фуксинъ—куксин.
Фундаментальный, о — грун-
товний, фундаментальный, о.
Фундаментъ — селитва, бут,
підвалина, спід, підстава,
підмури.
Фунтовый—хунтовий, фунто-
вий, митровий.
Фунтъ—хунт, фунт, литра.
Фуражечный — кашкетовий,
каскетовий.
Фуражировать — фуражувати.
Фуражировка — фуражування.
Фуражка—каскет, кашкет.
Фуражный — фуражовий.
Фуражъ—фураж.
Фургонъ — кара-ан, будара
крытый — балагула, палуб-
частий віз.
Футляръ — покровець, тулу-
бець.
Футь—стопа.
Фуфлыга—волоцюга, гультяй.
Фуфлыжничать — волочитися,
тинятися, гультяювати.
Фуфырится — гніватися, бур-
моситися; вередувати, ко-
мизитися.
Фыркание—фоскання, форкан-
ня, прискання, чмихання,
саркання, пирхання.
Фыркать, — кнуть — фоскати,
-снути, форкати, - кнути,
прискати.-снути, чмихати,
хнути, саркати, сарчати,
саркнути, пирхати, - хнути.

Х.

Хабазина—жердина, дрюк, по-
ровина.
Хабарить, безл.—щастити, та-
ланити.
Хазовой—показний.
Хазъ—ферт, хверт, чепурун,
галанець; початок ткани-
ни; брузумент.
Хай дѣвка—козирь-дівка.
Хайланъ—горлань.
Халить—горлати, верещати.
Халамыга—незграба.
Халатность—недбалість, нед-
бальство, недбайливість.
Халатный—шляфроковий; не-
балій, недбайливий, без-
журний.
Халать—шляфрок.
Халкать—лолокати, мелигати,
хекати, хоркати, жерти.
Халуй—лакиза, лакуза, хам-
ло.
Халуйскій—лаки уватий.
Хандра—нуд, нуда, нудьга.
Хандрить — нудитися, нудити
світом, нудьгувати.
Ханжа — пустомол.-ка, бож-
карь,-рка, божкодайло, свя-
тоха, святко, святобож-
ник,-ця, безскоромник,-ця;
напитокъ—гардаман.
Ханжеской—святобожний.
Ханжество—святобожество, пу-
стомольство.
Ханжить — святобожити, жи-
вим до бога лізти.
Ханка, гаст. *Cucurbita Pepo*
Citriformis—тарапунька, ка-
раханька
Ханскій—ханський.
Ханша—ханиця.
Ханъ—хан.
Ханюка—скнара.
Ханючить—скнарувати.
Хаосъ—хаос; замут, розгар-
діяш, гармидер, сутаня.
Хаотическій — хаотичний.
Характеризовать—характери-
зувати.
Характеристика — характери-
стика.
Характерность — характер-
ність.
Характерный, о — характер-
ний, о.
Характеръ—удача, натура, ха-
рактёр.

Харица—пичка, пицюрка.
 Хариусь, рыба *Salmo thumal-*
lus—перій.
 Харканіє—хрякання.
 Харкати, -кнутъ — хрякати, -
 кнути.
 Харкунъ, -ня—харкач, -чка.
 Харчевня—харчодайня.
 Харя—пика, машкара, марми-
 за, мармуза, харло.
 Хахалить—гультаювати; ба-
 хурувати.
 Хахаль—дурисвіт; бахур. ба-
 ламут.
 Хашарикъ—бузівок, бузімок.
 Хаюка—жебрак, старець, про-
 хач.
 Хаюкати — старцювати, жиб-
 рати.
 Хаять—гудити, ганити.
 Хвала—хвала, похвала.
 Хвалебный—хвалійний.
 Хваленіє—хвальба, хваління.
 Хвалений—хваленик, хвале-
 ний.
 Хвалитель, -ница— хвалій, ка.
 Хвалить—хвалити, вихваля-
 ти.
 Хвальба—хвальня, хвастоші.
 Хвостаніє—хвальба, вихвалка.
 Хвостати—хизуватися, вихва-
 лятися, хвалитися.
 Хвастливість—хвастовитість,
 вихвальність.
 Хвастливый, о—хвастовитий,
 вихвальний, о.
 Хвастовской—хвальковний.
 Хвастовство—хвастоші, хва-
 сті, хвальба, вихвалка.
 Хвастунъ, -ня—хвалько, хва-
 лістрант, цвеник, само-
 хвалка.
 Хватаніє—хапання, хапанка,
 хапанина.
 Хватати, -титъ — хапати, уxo-
 пити, скопити, хапати,
 імати, імити, габцювати,
 угабцювати; (быть доста-
 точну) вистачати, вистачи-
 ти, ставати, стати, потяга-
 ти, -гти: (доставати, дости-
 гати) сягати, сягнути.
 Хвататься—хапатися, братися.
 Хватить, ударить — мигнути,
 луснути, дзибнути, тьопну-
 ти, уджигнути, учистити,
 зацідити, клезнути, зато-
 пити.
 Хватиться, спохватиться —
 скидатися, оглядітисся, сха-

менутися, охаменутися,
 оханути; начать искать —
 зшукатися.
 Хватка, охотн.—ловка.
 Хваткий—хапкий, похватний.
 Хватомъ—хапко, хапком, по-
 хапцем.
 Хваткий—зуховатий.
 Хватъ—джегеръ, зух.
 Хваты!—лап! хап! хоп! цап!
 трахъ—тьоп!
 Хвойникъ—чати́нник.
 Хвойный—чати́нний.
 Хвораніє — хорування, слабу-
 вання.
 Хворати—слабувати, хиріти,
 хирлати, хирляти, незду-
 жати, хорувати, нездоліти,
 нечопити.
 Хворостина—хлудина, хлюди-
 на, хвойдина, хабина; для
 вьющих. растеній — тичка,
 тичина.
 Хворость—хабаз, хабуззя, гра-
 музжа, халаща, дриз, хмиз,
 ріжджа; фашина—тарас.
 Хворость — хворість, хира,
 хворощі.
 Хвостатый—хвостатий.
 Хвостати, -стнутъ — хвиськати,
 хвисьнути, хльостати, -сну-
 ти, стьобати, -бнути.
 Хвостецъ, анат.—гузі́вка; сѣ-
 далищ. часть—купер.
 Хвостовертка, нас. *Staphilinus*
 —щипавка.
 Хвостовой—хвостовий.
 Хвостцовый—гузі́вковий.
 Хвостъ—хвіст; лисій—китюх.
 Хвошевикъ, раст. *Equisetum*
limosum — хвоіщ, хвощ,
 хвіщ.
 Хвощъ, раст. *Equisetum* —
 тряска, куділка, прячка;
E. arvense—польова сосон-
 ка, пестушки, падиволос; *E.*
sylvaticum—смерічка, пади-
 волос.
 Хвоя—чатина.
 Хибарка—халупка, халупина,
 халупчина.
 Хижина — хатина; шалашъ —
 кужделеба.
 Хиленький—кволенький, сла-
 бенький.
 Хилость—слабовитість, хоро-
 витість, кородкість, кво-
 лість, захилість, безздо-
 ров'я, млілість, занепа-
 лість.

Хилый, о — кородкий, слабый, кволый, безздоровный, млільный, захилии, нездоровкуватый, занепалий, о.

Хилѣть — хиріти, хлясти, хлянути.

Химикъ — хемик.

Химическій, -ски — хемичный, о.

Химія хемія.

Хирѣть — кригнати, чев'ядіти, чевріти, чу'веріти, гибіти, ковизнути, псиати.

Хитрець — хитрик, мудрагель, мудрагель, крутарь, крутій.

Хитрить — шалдувати, хитрувати, микулити, на хитрошах ходити, хархирувати.

Хитро — мудро, штучно, штудерно.

Хитр — хитро, лукаво.

Хитроватый — похитрий.

Хитросплетеніе — викрутні.

Хитрость — хитрість, хитрощі, підступ.

Хитрый — хитрий, хірхильный, прохірний, лукавий.

Хихиканье — хишки, хихички, хихітня.

Хихикать — хихотіти, кихкати.

Хищеніе — заїди, лупійство, драпіжство, крадіж, здирство.

Хищникъ, -ца — хижак, -чка, драпіка, лупіжник, -ця.

Хищическій — хижачький, драпіжний, здобичний.

Хищичество — хижачтво; драпіжство, лупіжство.

Хищность — хижість.

Хищный хижий.

Хладнокровіе — байдужість.

Хладнокровный, о — байдужий, о; (о животн.) зимнокровный.

Хламъ — хабоття, мѣглох, ба'залучья, бутириння, тангита, негодня, хламіття; старый ломъ рапугтя.

Хлебать — хльоптати, хльобтати, хлѣбтати, хлѣсати, хлѣптати, сьорбати, лигати.

Хлестать, -тнуть — морскати, -снути, сьобати, -бнути, хвоськати, -сьнути, цѣвохати, -хнути, хляпати, -пнути, хвиськати, сьнути, цѣллити, уцѣллити, цвигати, -гнути, батожити, убатожити, шмагати, -гнути, хов-

стати, -стнути, ляскати, ляснути, хвостикати, -кнути, джигати, джигонуті, уджигнути.

Хлесткій — морський, хвиський, хвисткий.

Хлопальщикъ, -ца — ляскач, -чка.

Хлопаніе — ляскання, лопання, лускання, лоскання, ляпання, кляскання, ляпотнява, тряскання, хляпання.

Хлопать, -пнуть — хляпати, -пнути, тряскати, -снути, кляскати, -снути, ляпати, -пнути, лопати, -пнути, лоскати, -снути, лускати, -снути, лупкати, -пнути; дверью грюкати, -кнут-; глазами-лупати, кліпати; въ ладоши-плескати в долоні.

Хлопокъ — клочья; жмут; идущій на ткани-бавна.

Хлопотаніе — клопоті.

Хлопотать — клопотати, -ся; (ухаживая) — тупкувати, тупкати, тупати, падкати, падкувати, -ся, піклуватися, крятатися; о документахъ-виправляти документи.

Хлопотливость — клопітність.

Хлопотливый, безпокойный (о дѣлѣ) — клопітний; суетливый — потовкучий; старательный-пазовитий; -вое дѣло-заводня.

Хлопотный, о — морочливый, морочний, морокуватий, о.

Хлопотун, ня — клопотун, клопотуха.

Хлопоты — клопотня, клопіт, турба, турбанина, турбація, морока.

Хлопушка — ляскавка, кляскавка, тряскавка, хляпавка.

Хлопчатникъ, раст. *Gossypium* — бавник, бавовник.

Хлопчатобумажный — бавовняний, бавняний.

Хлопчатый — клоччаний; -тая бумага-бавна, бавовна.

Хлопъ — лясъ! бух! лусъ! луп!

Хлопье — клочья; снѣгу-пластівці, пластівні.

Хлористый — хльоричний; водородъ-хльороводень, сильный каас.

Хлорнокислая соль — солян.

Хлорный — хльоровий.

Хлоръ, хим. — хльор.

Хлынецъ—вслоцюга.
 Хлынуть—хлянути, хлюнути, зринутися линути, леленути, поринути, клинути, покотити, гучути, пороснути, бурхнути.
 Хлысть, -тикъ, о—лозина, -нка.
 Хлѣбникъ, -ца—пекар, -ка.
 Хлѣбное дерево, раст. *Artocarpus insisa*—хлѣбовець.
 Хлѣбный—хлѣбний; яма для ссыпки зерна пашенна яма.
 Хлѣбный жукъ, *Anisoplia Austriaca*—лопатник-жук, кузька, красулька, красунок, житник, наливайко.
 Хлѣбня—пекарня.
 Хлѣбодаръ—шафаръ.
 Хлѣбопашескій—хлѣборобскій, рільничий.
 Хлѣбопашество—хлѣборобство, рільництво.
 Хлѣбопашествовать—хлѣборобити.
 Хлѣбопашецъ—хлѣбороб, хлѣборобник, рільник.
 Хлѣбопекарня—пекарня.
 Хлѣбопекарша—перепічка.
 Хлѣбопекъ хлѣбопекъ, пекаръ.
 Хлѣбопеченіе—хлѣбопечиво.
 Хлѣбоплодь—см. Х. дерево.
 Хлѣбородный—хлѣбозарідливий, хлѣбозрідний, хлѣборідний.
 Хлѣбосоль, -ка—учтивість, -виця.
 Хлѣбосольный—учтивий.
 Хлѣбосольство—учтивість, гостинність.
 Хлѣбъ—хлѣб; бѣлый-булка; ржаной-житняк; прѣсный-прісняник, прісняк; въ зернѣ и на стеблѣ-пашниця; въ зернѣ-збіжжя; зерносмѣшанный—суржик; на корню—збожілля; сматы—жнито, жнитво; скошеный—кошениця.
 Хлѣвный хлѣвний.
 Хлѣвъ—хлѣв, хижка, кутецъ для овецъ—кошара; для свиней—куча, свининецъ; для телятъ—телятник; для коровъ—коровник; для рогатого скота—волівня; для откармливанія свиней—саж.
 Хлябать—хляпати.
 Хмѣлевая люцерна, раст. *Medicago lupulina*—горошок.
 Хнябъ—безодня.

Хмелеводство—хмельництво.
 Хмелеводъ—хмельяр.
 Хмелевой—хмелевий.
 Хмелекъ, въ выр. подъ хмелькомъ під чаркою, на підпигку.
 Хмель, раст. *Humulus lupulus*—хміль, хміль болотяний.
 Хмельное—п'яне.
 Хмельной-напилий, підпилий; п'янкій, міцний.
 Хмелѣть—хмеліти, п'яніти.
 Хмелюкъ, раст. *Trifolium agrostoides*—хмелик польовий.
 Хмурить—супити, морщити, насуплювати.
 Хмуриться—супитися, насуплюватися; о небѣ—хмаритися.
 Хмурый, нахмуренный—насупуватий; похмурый, понурый, насуплений.
 Хныканіе—скімліччя, квизніччя, сквиріччя.
 Хныкать—скімліти, квизнути, сквиритися, пхикати.
 Хоботокъ—савецъ, сисальце.
 Хоботь—руля.
 Ходатай—ходак, кабан; заступник; адвокат.
 Ходатайство—прохання.
 Ходатайствовать—прохати, просити.
 Ходить—ходити; часто куда-учащати, частити; скор. и мелк. шагами туюти, дроботити, дробцювати; спѣшачимчкувати; хромайшкандибати, шкитильгати, кульгати; тяжело—плентатися, плуганитися, чапати; не твердо дибати; широко ступая—цибати; вадъ и впередъ—сновигати, простювати.
 Ходкій—бігкий, роскотистий; (о товарѣ) покупний.
 Ходнемъ—ходора, ходором.
 Ходовой—(зерегъ) прибежежник; день похідний; (о дороге) пішходний; (о часахъ движенія судна) руховий.
 Ходокъ—ходильник, ходжай, ходак.
 Ходули—хідлі, ходилиці, ходильниці, ходлі, дибі.
 Ходулочникъ, пр. *Himantopus rufipes*—щудлак, щудлачок.

Ходъ—хід, хода, рух; вхід, вихід, ходник, прохід; підземний - потайник; збут, схід; хід (у тел'ги); процесія.

Ходьба—ходня, хода, ходини, походеньки; (мелкими шажками), тюпання.

Хожалый—возний.

Хождение—хідня, ходня, хоження, ходіння, ходини, ходи, походеньки.

Хозяйка—господиня, господарка, газдиня.

Хозяинчанье—хазяїнування, господарювання, газдування.

Хозяинчатъ—хазяїнувати, господарювати, газдувати.

Хозяинъ, домохозяинъ—домарь, хазяїн, хазяй, господарь, газда.

Хозяїнський—господарський,

Хозяїнственность—господарність, хазяїновитість.

Хозяїнственный (ведущій хорошо хозяйство)—хазяїновитий, хазяїнуватий, хазяйливий, хазяйовливий, хазяїновитий, господарний, ощадний; (отдѣлъ, департаментъ) господарний; -ныя принадлежности—надібок.

Хозяїнство—господарство; (собственное)—своєщина.

Холение—пещення, плекання.

Холить—пестити, пестувати, плекати.

Холка—чубок.

Холмикъ—згірок, згірря, погорок, горбок, пригор, пригорок, сугорбок; кротовой норки—кертчина, кіпнина.

Холмистый—шпильистий, горбастий, погоркуватий.

Холмообразный—горбкуватий.

Холмъ—шпиль, сугорб, пригір, горб, погорок, бугор.

Холодецъ раст. *Asparagus*—заячий холодок.

Холодильникъ—холодник, перепуст.

Холодильный—холодячий.

Холодитъ—холодити.

Холоднехонькій—холоднісилький.

Холодно—студено, холодно, сіверко.

Холодноватый, о—холоднячий, холодненький, ядраний, ядрений, прихолодний, похолодний, пристудений, о.

Холодное—холодець.

Холодность—холодність; байдужість.

Холодный—холодний, студений; (о трупъ) стилий; байдужий.

Холодъ—холод, студень, холоднечка, сівер.

Холодѣть—холонути, постигати, стигнути, прочахати.

Холоженіе—холодіння.

Холопство—хлопство.

Холопствовать—плазувати, стелитися перед ким.

Холопствующій—лакиза, лаккуза, підніжок.

Холопъ, -пка—хлоп, -ка.

Холостежь—парубоцтво.

Холостильщикъ—халаштун, холощій, валашал, валах.

Холостить—халаштати, валаштати, халашцати.

Холостой—парубок; -зарядъ—сліпий набій.

Холостякъ—парубок; молодой—молодик, молодяк.

Холстина—красно, полотнина.

Хость—полотно.

Холщевникъ—полотенник.

Холщевый—полотенний.

Холя—роскіш; пестування.

Хомутина—кичка.

Хомутный—хомутовий.

Хомуть—хомут; строит.—стяговина.

Хомякъ, зоол. *Cricetus vulgaris*—хома, карбиш.

Хоперь—баба.

Хорда, геом.—тятива.

Хорекъ зоол.—*Mustella putorius*—тхір, хір.

Хористъ, ка—хорист, -ка.

Хороводный,—танковий.

Хороводъ—танок.

Хоровой—хоровий.

Хороненіе—ховання.

Хоронить—ховати.

Хорохориться—харапудитися, костричитися, приндитися, індічитися, прищитися, горіжитися, пиндючитися.

Хорошенький — гарненький, гарнісінький.
 Хорошенько, — добре, гарненько.
 Хороший — добрий, гарний, го- жий, ладний, доладний, пу- тний, порядний, файний.
 Хорошо — добре, гарно, га- разд. доладу, файно.
 Хорошеть — кращати, гарні шати.
 Хоругвенный — корошовий.
 Хоругвь — корога, корогов.
 Хорь — хор.
 Хорь — см. Хорекъ.
 Хорьковый — тхоревий.
 Хотѣние — хіть, охота, хотіння.
 Хотѣть — хтіти, хотіти, волі- ти, волити, бажати, жада- ти; сильно — кортіти.
 Хотя — хоч, хоча, хочай, хо- чень, хоць, хоцяй, хотяй.
 Хохлатка — чубатка; раст. *Cogudalis cava Schudeiguy* — кокірки.
 Хохлатый — чупрявий, чуба- тий.
 Хохлатый жаворонокъ, пт. — кочубей.
 Хохлатѣть — чубатіти.
 Хохлачь — чубатень.
 Хохлиться — іжитися.
 Хохолокъ — чубок, чубайка, хо- пак, хобот.
 Хохоль — чупер, чуприна, чуб, чемер, чівка.
 Хохотать — реготати; до упа- ду — залягатися.
 Хохотунь, -нья — сміюн. -юха, смішко, сміхун, ха, реготун, ха.
 Хохоть — регіт, реготня, регот- ти, сміхотня.
 Храбрець — сміляк, небій.
 Храбриться — храбрувати, хра- бруватися.
 Храбрость — хоробрість, смі- ливість.
 Храбрый, о — хоробрый, сміли- вий, о.
 Храбрѣть — хоробрішати.
 Храмовой — церковний.
 Храмъ — церква, контина.
 Хранение — схов.
 Хранилище — сховище, схо- ванка.
 Хранитель, -ница — охорон- ник, ця.
 Хранить — ховати, хоронити.

Храпунь, -нья — хропій, -ка, хрокю.
 Храпъ — хропін, хропак.
 Храпѣть хропті.
 Хребетный — хробуровий, по- хребтовий.
 Хребеть — хробур, похребг, кряж, похребтина; геогр. — стрілиця, пасмо.
 Хрестоматія — читанка.
 Хрипкость — хрипкість, хри- павість.
 Хриплый, о — хрипкий, хрипа- вий, о.
 Хрипнуть — хрипнути.
 Хрипота — хрипливість, хри- павка, хрипка, хрипаниця.
 Хрипѣние — харкіт, хрипін.
 Хрипѣть — харчати, хрипінти.
 Христародничать — жебрати, старцювати.
 Христоуваются — христувати- ся, христосатися.
 Хроманіе — шкандибання, шкан- диління, шкитильганя, кульганя, куління, кулян- ня, кривуляння.
 Хроматический (о цвѣтѣ) — се- лезнистий.
 Хромать — шкандибати, шкан- диляти, шкитильгати, ку- літи, куляти, куляти.
 Хромой — кульгавий, кривий, кулявий, шкитильгавий; косяпый — кутерногий.
 Хромогий — кутерногий, куртоногий, хромолаба.
 Хронический — хроничний.
 Хрупкий — хрусткий, крихкий, крушний.
 Хрупкость — крихкість, хру- сткість, крушність.
 Хрусталикъ, анат. — сѣчка.
 Хрусталь — кришталь.
 Хрустальный — кришталевий.
 Хрусты (печенье) — вергунъ.
 Хрустѣние — хруск, хрускін, хрупотява, хробот, хруско- тіння, хрупостіння, хрупотіння.
 Хрустѣть — хрущати, хрустіти, хрумтіти, хрускотіти, хрупотіти, хрупотіти, труска- ти.
 Хрычъ — стариган, шкарбун.
 Хрыновникъ — хриновище.
 Хрынь, раст. *Artemisia gusti- sana* — хрем, хрін.
 Хрюкало — рийка, писок.

Хрюканье—хрюканья, хрюканья, хрунькіт, рохканья, рохкіт.

Хрюкать—хрюкати, хрюкати, хрунькати, рохкати, кручати.

Хрясть—хрусть.

Хрящеватый—похрясткий.

Хрящевой—хрястковий.

Хрящ—хрустка, хрустала, хрястка, хрупка; гравій—жорства; грубый холстъ—верета, ряднина.

Худать—худнути, худніти.

Худо—погано, кепсько, зле, недобре.

Худо, суц.—лихо.

Худоба—худчина, худорба; лихо; злидні.

Худоватый—худавий, худенький.

Художественность—артистичність, художність; живописность—мальовничість.

Художественный, о—артистичний, мистецький, художній, о; живописный—мальовничий, о.

Художество—артизм, мистецтво.

Художникъ, ца—артист, -ка; живописецъ—малляр, -ка.

Худой—поганий, лихий, кепський, недобрый; худий, сухой, сухорлявий, худорлявий.

Худосочіе—хирлявість.

Худосочный—хирлявий.

Худость—см. Худоба.

Худощавость—худорлявість, сухуватість, сухоребристь.

Худощавый—худорлявий, сухуватий, сухоребрый.

Худшій—гірший, згірший, поганчий, поганіший.

Худѣть—худнути, марніти, стягатися.

Хуже—гірше, гірш, згірш.

Хула—догана, огуда, нагана.

Хуление—гудьба.

Хулитель, ница—огудник, -ця, гудебник, -ця.

Хулительный—огудливый, гудебный.

Хулить—ганити, гудити, ганьбити.

Ц.

Цапа—хабарник, хаптурник.

Цапало—злодій.

Цапаніе—хапанья, хапанина.

Цапать, -пнуть—хапати, -пнути; украть—цобрити, підцобрити, цупити, поцупити; ударить—морскати, -снути.

Цапаться—дряпатися, шкрябатися, чеплятися чого.

Цапкій—хапкий, чіпкий.

Цаплинь—чаплин.

Цапля, пт. *Ardea*—чапля, чапура, чаплюра, бушля.

Цапуриться—комизитися.

Царапанье—дряпанья, шкрябанья, дряпня, дряпанина.

Царапать, -пнуть—дряпати, -пнути, удряпнути; (о звукѣ) шкрябати, шкребти, скребти, дряпотіти, шкряботіти.

Царапина—дряпак, дряпач, задра; ссадина-пошморг.

Царевичъ—царенко.

Царевна—царівна.

Царедворецъ—дворак.

Царедворческий—дворацький.

Царекъ—царик.

Цареубійство—цареубійник.

Царить—царювати, панувати.

Царица—цариця, царева, цариха; змѣи-шкуропея.

Царская водка, хим.—царська вода.

Царская свѣча, раст. *Verbascum thapsus*—гадинник, коров'як, дівенна.

Царскій—царський.

Царскій вѣнецъ, раст. *Fritillaria imperialis*—крин.

Царскій жезль, раст. *Verbascum Lychnitidis*—дивина, див, коров'як; *V. pigmentum*—ман.

Царскій корень, раст. *Asiagatia major*—гоюче зілля, люби-мене.

Царские кудри, раст. *Lilium Martagon. L.*—лісова лілея, маслянка.

Царственный—царський.

Царство—держава, царство; панування.

Царствование—царювання, панування.

Царствовать—царювати, панувати.

Царь—царь, цісар.

Царь-казалерникъ, раст. *Delphinium elatum* — царь-сил, царь-зілля, мухомор.

Цвѣсти — цвісти, квітнути; (о хлѣбн. злакахъ) — квітувати.

Цвѣтеніе — квітнення, квіт, гроцвіт.

Цвѣтикъ — квіточка.

Цвѣтистый — квітчастий, цвітчастий, чічкагий; барвистий, квітчаний.

Цвѣтитъ — барвити.

Цвѣтная капуста — кучерява капуста.

Цвѣтникъ — квітник, підметець.

Цвѣтной — барвний, барвистий.

Цвѣтоводство — квітницарство.

Цвѣтоводъ — квітникарь.

Цвѣтокъ — квіт, квітка, краска, чічка, чичка; нераспустившийся — пуп'янок; бѣло-снѣжный-снігоцвіт; бумажный-теремок.

Цвѣтоносный — квітодайний; (недѣля)-вербний.

Цвѣторасположеніе — цвітостан.

Цвѣточекъ — квіточка.

Цвѣточникъ, ца — квітникарь, рка.

Цвѣточный — квітковий, квітчаний.

Цвѣтушіе бобы, раст. *Phaseolus multiflorus* — королів цвіт.

Цвѣтущій — квітущий, квітучий, квітющій, квітнючий.

Цвѣтъ — (мн. цвѣты) квіт; (на хлѣбн. растеніяхъ) — краска; (вербы, лозы, ивы) котик; (мн. цвѣта) барва, колір (лица) пера.

Цвѣтъ безвременный, раст. *Coichicum autumnale* — осенник.

Цвѣченіе — барвування, кольорування.

Цедулка — писулька.

Цементный джумуровий.

Цементовать — джумурувати.

Цементъ джумур.

Центнеръ — сотнар.

Централизация — зосередження, зосередження.

Централизовать, лизовать — зосереджувати, зосередити.

Центральный — осередковий, центральний.

Центробѣжный — відбіжний.

Центростремителный — центротяжний, центровабний.

Центръ — осередок, ширина, центр, центр; города — середмістя; тяжести — тяжінь.

Церемониться — муничитися, церемонитися.

Церемонія — церемонія, (по смерти кого) — мерлини.

Церемонный, о — церемонний, манірний, о.

Церковнослужитель — церковник.

Церковный — церковний.

Церковь — церква.

Цесаревичъ — царенко.

Цесарка, пт. *Numida mesagris* — пантарка.

Цеховой — цеховий.

Цехъ — цех.

Цикорій, раст. *Cichorium Intybus* — серпівник, петрові батоги.

Цилиндрикъ — віблик, кряжик. Цилиндрический — віблей, віблуватий, кряжуватий.

Цилиндръ — вібло, кряж.

Цинія, раст. *Zinnia elegans* — майорці.

Цинковый — шпіальтеровий.

Цинкъ — шпіальтер.

Циркуль — цїркель, обчіркач; (деревянн. у бочаровъ и плотниковъ) — розмірач, розмір, шашкірня, шестерня.

Циркулярно — обіжником.

Циркулярный — обіжний.

Циркуляръ — обіжник.

Циркуляція — крубіг.

Цистерна — водозбір.

Цитировать — цитувати.

Цугомъ — упростяж, устяж, навястяж.

Цыганский — цыганський.

Цыганъ, нка — цыган, цыганка. Цыга, мед. — шкорбут, гнилецъ.

Цыготная трава, раст. *Veronica Bessabunga* — бунка.

Цыготный — шкорбутний.

Цыночка — рогожа.

Цыпленокъ — курча, курчатко, нѣтя, потятко; поздно выведшийся — пізніхїрочка.

Цыпочки, на цыпочкахъ — навшпинячки.

Цыплятникъ, пт. *Milvus regia* — каня.

Цырюльникъ—цілюрник, голій, голяр, стрижей.
 Цырюльня цілюрня, голярня.
 Цыгварное сѣмя, раст. *Artemisia contra*—глистник.
 Цыфирный—цифровий.
 Цыфра—цифра.
 Цыць—цить.
 Цѣдилка—цічка, цідилок.
 Цѣдить—цідити, точити.
 Цѣлебный—цілючий, цілющий, зцілющий.
 Цѣлехонькій—цілісінський, ціліський.
 Цѣлесообразность—доцільність.
 Цѣлесообразный, о—доцільний, о.
 Цѣликомъ—цілцем, цілком, усціль, уцілок.
 Цѣлитель, -ница—лікаръ, -рка.
 Цѣлительный—цілючий, цілющий.
 Цѣлить—зціляти, уздоровляти.
 Цѣлить—цілити, лучити, міряти.
 Цѣлкій, о—цѣлий, о.
 Цѣлковый—карбованець, дві гривні.
 Цѣловальникъ, -ца—шинкаръ, -рка.
 Цѣлованіе—цілування.
 Цѣловать, ся—цілувати, -ся.
 Цѣлое—цілість.
 Цѣломудренный, о—чеснотливий, о.
 Цѣломудріе—чеснота.
 Цѣлостный—суцільний, цілокупний.
 Цѣлость—цілість.
 Цѣлыи—цілий.
 Цѣль—мета; намѣреніе—замір, намір.
 Цѣльный—цілковий, суцільний, цілковитий; чистий, щирий; о молоко—незбіраний.
 Цѣна—ціна, вартість; нарицательная—номинальна, іменна ціна; рыночная—торгова ціна.
 Цѣненіе—цінування.
 Цѣнитель, -ница—ціновник, -ця; цінитник, -ця, суддя.
 Цѣнить—цінувати; (кого)—дорожити кого, шанувати.
 Цѣнность—коштовність, вартість.

Цѣнный, о—коштовний, коштовитий, коштовний, о.
 Цѣновщикъ—ціновник.
 Цѣпенѣть—клякнути, деревеніти, дубіти.
 Цѣпки—чепкий, держкий, беручкий; учелистий.
 Цѣпкій подмаренникъ, раст. *Galium aparine*—прилип, мокрець, липник, липняк, колотовця.
 Цѣпляніе—чіпляння.
 Цѣплять, -ся—чіпати, -ся, зачіпати, -ся, затинати, -ся.
 Цѣпникъ—ціпильно, ціпильно.
 Цѣпной—ланцюговий.
 Цѣпочка—ланцюжок, ретязок.
 Цѣпь—ціп.
 Цѣпь—ланцюг, ретяз, ретязь; оковы—залізо; горная—стрілиця, пасмо гір.

Ч.

Чаберный—чебрецьовий.
 Чаберъ, раст. *Satureia hortensis*—чебрець.
 Чаверѣть, зачаверѣть—чав'ядіти, учав'ядіти, хиріти, захиріти, чевріти, зачевртіти.
 Чавкала—папай, жвакало, клямало, жвакун.
 Чавканіе—жвакання, чмакання, цямкання, клямання, джвюкання, плямкання, тевкання.
 Чавкать—клямати, джвюкати, цямкати, чмакати, жвакати, плямкати, тевкати.
 Чавкающій (челювкъ, животное)—жвакун.
 Чагапъ, раст. *Artemisia annua*—пахуча нехворощ.
 Чадо—дитина.
 Чадолюбивый—дітолюбний.
 Чаемый—сподіваний.
 Чай—чай; крѣпкій—крутий.
 Чай, вѣроятно—надісь, надійсь.
 Чай луговой, раст. *Lysimachia pumularia*—пристрітник.
 Чайникъ—носатка, парущик.
 Чайница—чайниця.
 Чайничать—чаювати.
 Чайный—чайний.
 Чалма—завивайло, завивало, завій.
 Чалый—дерешуватий.

- Чанъ — шерітвас, ширітвас, шаплик, шериквас, кадуб.
 Чара, кубокъ — келех, келіх, келюх, пугар.
 Чарователь, -ница — чарівник, -ця.
 Чародѣй — характерник, чарівник, чаклун, химородник.
 Чародѣйка — чарівниця, чарівка.
 Чародѣйскій — чарівницький.
 Чародѣйственныи — чародійний.
 Чародѣйствовать — характеризувати, чаклувати.
 Чарующій — чарівничий, чарівницький, чарівкий, чарівливий.
 Часовня — капліця.
 Часовой — годинний; годинниковий, дзигарний; сті чик, шельвах, вартник, вартівник, -вартовик, вартовничий, вартовий.
 Часовщикъ — годинникарь, дзигармаистер.
 Часокъ — годинка.
 Частить — учащати; дріботати, дріботіти.
 Частица — частка; св. Даровъ — часточка, частка.
 Частию — частиною, почасти.
 Частное, ариф. — частка.
 Частность — осібність, окремість, окромість.
 Частный — частковий; приватний, осібний, окремиий, окромий; повѣренний — приватний адвокат.
 Часто — часто, почасти, зчаста, частом, частюка; густо, рясно.
 Частоколь — частокіл, паркан.
 Частушка — дрібушка.
 Частый — частий; рясний, густий.
 Часть — частина, частка; пай, пайка, партъ, поділля, ділениця, діл; четвертая — квартал, чвертка; восьмая — осьмачка; счетная — рахунковий відділ; хозяйственная — господарний відділ.
 Частями, по частямъ — поділом.
 Чась — година.
 Часы — годинник, дзигарок; (крытые) — сліпий дзигарок; башенные, стѣнные — дзигарі; карауль — стійка, варта.
 Чахлый — миршавий, змарнлий, худий.
 Чахнуть — чевріти, марніти, сохти.
 Чахотка — сухота.
 Чахоточный, -ная — сухітник, -ця.
 Чаша (церковн.) — келех, келіх.
 Чашечка (желудевая или орѣховая) — пліска.
 Чашка — миска, (чайная) филижанка, (вѣсовъ) шалька, шайка, (колѣнная) ябличко, наколінок, (ботан.) чаша.
 Чаша — халашина, загай, хаша, хмеречья, гущина, гушавина, густвина, гушак, гушавник.
 Чайніе — сподівання.
 Чайть — сподіватися.
 Чзакать — цямкати; хляпати.
 Чваниться — величатися, дударитися, пишатися, приндиритися, бундючитися, чванитися, бришкати, пиндючитися.
 Чванливость — чваньковитість, чванькуватість, бундючність, пихатість.
 Чванный, -о — чванливий, чваньковитий, чванькуватий, бундючний, пихатий, -о; суц. — чванько, чванька.
 Чванство — чвань, чваніння, чванливість, пиха.
 Чебакъ, рыба *Surginus bagbus* — мерена.
 Чебрець, раст. *Teucrium polium* — чебрець лісовий, чебрик, чебчик, паклун; *Thymus serpyllum* — матерзанка.
 Чей, чья, чье — чий, чий, чие.
 Чека — заколесник, загвіздок, льоник.
 Чекаменный — кований, карбований.
 Чеканить — карбувати, кувати.
 Чеканка — карбівка.
 Чеканный — карбований.
 Чеканъ — карбівка; инструментъ, коимъ чекають — карбель; ручн. оружје — недолимок, келеп, обушок.
 Чековый — близцевий.
 Чекъ — близець.
 Челнокъ — човник.
 Челночный — човновий.
 Челнъ — човен.

Чело—чоло; челюсти (печи).
 Челобитная — супліка.
 Челобитчикъ — суплікатор,
 прохальник.
 Человѣколюбець — людолюб-
 ник.
 Человѣколюбивый — людолюб-
 ний.
 Человѣколюбіе — людолюб-
 ність.
 Человѣконенавистникъ — від-
 людник.
 Человѣкообразный — людину-
 ватий.
 Человѣкоугодникъ, ца—лесто-
 батник, -ця, лабузник, -ця,
 Человѣкъ—людина.
 Человѣческій—людський; лю-
 диний, людинячий.
 Человѣчество — люд, люд-
 ськість.
 Человѣчный, о—людяний, о.
 Человѣчина—людяка.
 Челюстный—щелеповий.
 Челюсть, челюсти — щелепа,
 хава; у насѣкомыхъ — щи-
 пальці.
 Челядь—челядь.
 Чемерица, раст. *Veratrum* —
 тарганиня; *Helleborus*
niger — стародубка; поро-
 шокъ изъ чемерицы—тем-
 зуй.
 Чемоданъ—валіза.
 Чепецъ—чепак, очіпок.
 Чепракъ—чабрак, чапрак.
 Чепуха — нісенітниця, ковер-
 за, куруверзу, бридня, те-
 ревені, банелюки, дурниця,
 незнать-що, харки-макого-
 ненки.
 Чепыжникъ, раст. *Sagapana*
frutescens—дереза.
 Черви—робацтво; карты—чир-
 ва, чирви.
 Червивый — червивий, черва-
 ковитий, хробачний, чірів-
 ний.
 Червивѣть—червивіти.
 Червонецъ — золотець, дукат,
 червонецъ.
 Червонный—червоний; о кар-
 тахъ—чирвовий.
 Червоточина—червоточа.
 Червоточный—червоточий.
 Червь — хробак, робак, хроб;
 дождевой—дошанка; древо-
 точецъ — шашель; свѣтя-
 щійся—світляк, блишак.
 Червякъ—см. Червь.

Чердакъ—горище.
 Чердачный—горишний.
 Чередной—черговий.
 Череда, раст. *Videns (pirarbia*
 -квпчак дикий, болотний.
 Чередоваться—чергуватися.
 Чередъ—черга, ряд.
 Черезсѣдельникъ —черезсѣде-
 лок, черезсѣделень.
 Черезчуръ—занадто, через лад
 надміру, через край.
 Черезъ—через, почерез, пе-
 рез, крізь; у; за; черезъ
 годъ—за рік.
 Черемуха, *Prunus padus* — че-
 ремха, коцюрба, калакалу-
 ша.
 Черемуховый—черемховий.
 Черенокъ (ножа) — колодочка;
 ботан. — живчик, живець,
 зраз.
 Черепаха, зоол. — келсп, ко-
 ритнячка.
 Черепаховый—келепяний.
 Черепашій—келеповий.
 Черепица—дахівка.
 Черепичный—дахівковий.
 Черепокъ—дрізок, черепок.
 Черепокожное—скоропуха.
 Черепъ—череп, мізковня.
 Черкать, -кнутъ — кресляти,
 снути.
 Чермный—прикочервоний.
 Чернавка—чорнявка.
 Черная трава, раст. *Cypriped-*
ium gutatum schwarz—зе-
 зюльки рябі.
 Чернение—черніння.
 Чернехонькій, о — чорнісінь-
 кий, о.
 Черника, раст. *Vaccinium*
myrtillus — кустъ: яфирник,
 яфинник, афинник, черни-
 ця, боровиця, дурниця; яго-
 ды—афини, яфири, яфини,
 чорниця.
 Чернила—чорнило, атрамент;
 красныя червонило.
 Чернильница—каламарь.
 Чернильный — чорнильний,
 атраментовий.
 Чернить—чорнити.
 Черно—чорно.
 Чернобровый—чорнобровий.
 Чернобыльникъ, раст. *Artemi-*
sia vulgaris—чорнобил, за-
 будьок, чорнобиль, чорно-
 бильник, нехворощ, чорно-
 бил, чорнобиль, нехвороща,
 бильник.

- Черноватый — чорнявий, по чорний.
- Черновиць — черветка.
- Черновой — чернетний.
- Черноволосый — чорнявий.
- Черноглазый — темноокий, чорноокий.
- Черноголовникъ аптечный, раст. *Sanguisorba officinalis* — рядовик; *Prunella vulgaris* — сухочершки, горлянка.
- Черноголовый — чорноголовий.
- Черногривый — чорногривий; суш. — чорногривець.
- Черноземный — чорноземний.
- Черноземъ — чорноземля; сѣропесчаный сѣрозем, съ вязкой глиной-припадь.
- Чернокленъ, раст. *Acer campestre* — паклен, караяч; *A. tartaricum* — неклен.
- Чернокнижникъ — чорнокнижник.
- Чернокудрешникъ, раст. *Valeriana nigra* — маточник, шандра, глуха кропива.
- Чернолѣсье — чорнолѣс.
- Черномазый — смаглявий.
- Чернорабочий — чорнороб.
- Черноризецъ — чернецъ.
- Черносливъ — чорнослив.
- Чернота — чорність.
- Черноталь, раст. *Salix repens* — тала; *Salix cinerea* L. — чорнолоз.
- Черный — чорний; чорний, брудний; нещасливий.
- Черный усладникъ, раст. *Ogobis nigra* — царь-зілля.
- Чернь — чорнява, поспільство, престолюд, хлопство, прощава.
- Чернѣть — чорніти, чорнішати.
- Черпакъ — шпол, шполик, корець, коряк.
- Черпальный — черпний.
- Черпальщикъ — черпач.
- Черпаніе — черпання.
- Черпать — черпати, корцювати.
- Черствость — черствість.
- Черствый — черствий.
- Черствѣть — черствіти.
- Черта — риса; особенность, наклонность, признакъ-ціха.
- Чертежная — рисовня.
- Чертежникъ — рисовник.
- Чертежный — рисовний.
- Чертежъ — рисунок.
- Чертенокъ — чортеня.
- Чертитъ — рисувати.
- Чертова борода, раст. *Vincetoxicum officinale* — ранник, змійний корінь.
- Чертовка — чортиця, чортиха.
- Чертовский — чортячий; — схи-по чортячому; надзвичайно.
- Чертовщина — чортовиння, чортівня.
- Чертовъ — чортів.
- Чертогъ — покій, кімната, світлиця; палац.
- Чертополохъ, раст. *Eragrostis inermis* — миколайки, синеголов, лѣби мене, никольяець; пониклый, *Carduus marianus* — осотий; *Xanthoxylum* — будяк.
- Чортъ — дідько, нечиста сила, чорт, чортяка, біс, нечистий, арідник, антипо, щезун, хованець, кадук, куцак, пекельник, куцан, куций, явида, яведрик, хамінок, безп'ятко; (болотный) анцибол, анциболот, анциболотник; (водяной) водяник; (домовой) домовик; (лѣсной) лісовик; (живущ. въ камышахъ) очеретяник.
- Черчение — рисування.
- Чесалка — чухран, гребінь, гребло; раст. *Dipsacus fullonum* L. — щітка, дряпач, черсак.
- Чесать — чухати, скребти, чухмарити; — ся чухатися, чіхратися, чірхатися, шплатися; свербіти.
- Чеснокъ, раст. *Allium sativum* — часник; (зелень) пір'ячко, пір'я.
- Чесночный — часниковий.
- Чеснокъ дикій, *Sempervivum tectorum* L. — доля, скочки.
- Чеснокъ мышій, *Allium angulosum* — заячий часник, скорода.
- Чеснокъ полевой, змѣиный, *Allium rotundum* — гадюча цибуля.
- Чесота — свербіж, сверблячка, свербіння.
- Чесотка, мед. — короста, чухачка, чухна, сверб'ячка, чес.
- Чесоточный — кор стявий.
- Чествование — почесть, шанування, ушанування.
- Чествовать — почесувати, шанувати.

Честить—величати, шанувати, кобенити, картати.
 Честно—чесно.
 Честность—чесність.
 Честный—чесний.
 Честолюбець—шанололюб.
 Честолюбивый, о—шанололюбний, о.
 Честолюбие—шанолобство.
 Честь—шана, шаноба, пошана, повага, слава, почета.
 Чета—пара.
 Четвергъ—четвер.
 Четвереньки въ выр.: на четверенькахъ—рачки, окарач.
 Четвериковый—ділетковий.
 Четверикъ, мѣра—ділетка, ферделинка.
 Четверить—чвертувати.
 Четверицею—вчетверо.
 Четверка—четверня (лошадей); чвертка (въ картахъ).
 Четверной—почвірний.
 Четверо—четверо.
 Четвертакъ—півгривні, півколи.
 Четвертичный—четверичний.
 Четверной—чвертковий.
 Четвертовать—у чверти рубати.
 Четвертушка—чвертка.
 Четвертый—четвертий.
 Четверть—чверть; (фаза луны)—квадра, кватиря.
 Четки—пацьорки.
 Четкій о—читальний, о.
 Четкость—читальність.
 Четный—паристий.
 Четь—чіт.
 Четыре—чотири.
 Четырежды—чотири рази.
 Четыреста—чотиріста.
 Четырехугольникъ—карта, картина.
 Четырехугольный—картинуватий.
 Четырехдневный—четверодневий.
 Четырехклассный—четвероклассовий.
 Четырехколесный—двоколішневий.
 Четырехлѣтній—четверолітній.
 Четырехмѣсячный—четверомісячний.
 Четырехпольный—четверозміний.

Четырехсложный—четвероскладний.
 Четырехсотый—чотирісотний.
 Четырехсторонний—четверобічний.
 Четырнадцать—чотирнадцять, чотирнайцять.
 Чехарда—довга лоза, кінь, харлай.
 Чехоль—покровець, піхва.
 Чехонь, рыба *Pofcus cultratus*—чахоня, шабля.
 Чечевица, раст. *Ervum lens*—сочевница, шощевница.
 Чечевицеобразный—сочкуватий.
 Чечевичный—сочевичний.
 Чечениться—комезитися.
 Чечетка, пт. *Tringilla linaria*—чечек, чечітка.
 Чешуекрылая насѣкомья, *Serpidoptera*—лускокрыльці.
 Чешуеобразный—лусковатий.
 Чешуйникъ, раст. *Lathraea squamaria* L.—юрник, маслянка, петрів хрест.
 Чешуйный—лусковий.
 Чешучатый—лускатий.
 Чешуя (рыбья)—лупа, луска; (у змѣй) линовище.
 Чибисъ, пт. *Fringa vanellus*—чайка.
 Чижевникъ, раст. *Cytisus biflorus*—зіновать, рокитник.
 Чижъ, пт. *Fringilla spinus*—чиж.
 Чикать—чикрижити, краяти; цокати.
 Чилига, раст. *Cytisus biflorus*—рокитник, зіновать.
 Чиликать—цвіркати, цвіркотати, сверготіти, чиргикати.
 Чина лѣсная, раст. *Lathyrus sylvestris*—укладник, любимене-не-покинъ.
 Чинарь, раст. *Platanus orientalis*—явір.
 Чинить—починить—лагодити, полагодити, підлатувати, підлатати, налагоджувати, -дити; учинивать—чинити, робити, творити, діяти; начинивать—напихати, набивати; очинивать—темперувати.
 Чинность—пристойність.
 Чинный, о—пристойний, о.
 Чиновникъ—урядник, урядовець; (судейскій)—судовик.
 Чиновничество—урядництво,

- Чиновничшко — канцеляжка.
 Чиновничій — урядницький.
 Чиновный — значний, урядовий.
 Чинь — ранга; (церковн.) устава, порядок;
 Чирей — чиряк, чирячка, чирка, кустрець.
 Чиркати — цірчати, цвірчати, ціркати, цвірінькати, цвіріньчати, сверготіти, ціпкати, теркотти, рямпати, чиргикати.
 Чирокъ (утка) — черичка, чирка.
 Чирьеватый — болячкуватий.
 Численность — лічба; количество-кількість.
 Численный — лічбовий, чисельний.
 Числитель, ариф. — чисельник.
 Числительное имя — числівник.
 Числить — лічити, рахувати; -ся-бути приписаним.
 Число — число; дата, день місяця; середнімъ числомъ-пересечно.
 Чистеха — чепурка.
 Чистецъ, раст. *Stachus recta* — чистняк, чистецъ, дикі коноплі.
 Чистикъ — чистюк.
 Чистилище — чистак.
 Чистилищный — чистаковий.
 Чистильщикъ, -ца, — прочистник, -ця, чистильник, -ця.
 Чистить — чистити, обчищати, вичищати, харити, пуцзувати; -печи — сажу трусити; ягоды отъ косточекъ-дрилювати.
 Чиститься — чиститися, обчищатися, вичищатися; (клювомъ о птицахъ) — обскубатися, обскубтися.
 Чистка — чистіння.
 Чистоганъ — готівка, готовизна.
 Чисто — чисто, чепурно, охайно, попрятно.
 Чистокровный — чистокровний.
 Чистописаніе — краснопись.
 Чистоплотность — чепурність, охайність, хайність, харність, харапутність, охайливість, алюрність, попретність, попрятність.
 Чистоплотный, -о — хайний, харний, харапутний, чепурний, охайний, охайливий, алюрний, попретний, попрятний, о.
 Чистосердечіе — щиросердя.
 Чистосердечный, -о — щиросердий, щирый, необлудний, -о.
 Чистота — (физич.) охайність; (духов., морал.) чистість.
 Чистотѣль, раст. *Chelidonium majus* — чистик жовтий, ростопаш, ростопашка, ластів'яче зілля, ластовине зілля, жихунецъ, земизеленя, зелемизелоня, глекопар.
 Чистуха — чистючка; раст. *Alisma plantago* — жабник.
 Чистый — чистий; ясний; світлий; білий; щирый; виразний.
 Чистякъ, раст. *Ranunculus fuscaria* — салата, шалата заяча, салата заяча, салатник.
 Читаніе — читання.
 Читатель, -ница — читач, -ка, читальник, -ця, читець, -тця.
 Читать — читати; (по складамъ, вяло) — слєбізувати; преподавать — викладати науку яку.
 Чиханіе — чхання.
 Чихать, чихнуть — чхати, чхнути.
 Чичероне — поводарь, поводиць, поводатарь.
 Чаше — частіше
 Членовредительство — скалічення.
 Членскій — членський; взнось-членська вкладка.
 Членъ — член; общества — громадянин; братства — братчик; союза, артели, товарищества — спільник; статья — артикул; совѣта, общаго присутствія — радник; дѣйствительный — дійсний член; почетный — почесний член; основатель — член засновник, член-фундатор; половой — прутень.
 Чмоканіе — цмокачня.
 Чмокать — цмокати.
 Чмокъ — цмок, черк.
 Чокаться — цокатися.
 Чомга, пт. *Podiceps cristatus* — пірникоза.
 Чопорность — бришкливість.

Чопорный, -о—бришкливий, -о.
Чопъ, рыба *Aspro zingel* — чіп.

Чреватый — череватий; багатий на...

Чреватѣть—череватіти.

Чрево—черево.

Чревоѣшаніе—чревомоовств...

Чревоѣщатель—чревомоовець.

Чрезвычайность — надзвичайність.

Чрезвычайный, -о—надзвичайний, -о.

Чрезмерно — назавміру, надміру, наумір, надмірно, надмір, незавміру.

Чрезмерность — надмір, надмірність.

Чрезмерный, о — надмірний, безумірний, -о.

Чрезъ—см. Черезъ.

Чресла—крижі.

Чтеніе—читання.

Чтець—читець, читака.

Чтить—поважати, величити, шанувати.

Что, чего—що, чого; ли—або що, чи що; -нибудь—щось, що небудь, будь-що, будлі-що, аби-що; то—щось, якое; то не такъ—щось не те; до меня касается—як на мене, що до мене; бы ни было—аби що було, хоч що; -есть мочи—чик дуж, на всі заставки.

Чтобы—щоб.

Чубукъ—цибух; часть, кот. берутъ въ ротъ—пищок.

Чубухать—чубрикаться.

Чубучный—цебуховий.

Чувственность—ярість, змишленість.

Чувственный, -о — ярий, змишлений, ярий, -о

Чувствительный—чулий; (къ боли)—уразливий, кородливий; (къ холоду) мерзливий.

Чувство—чуття, почуття; зрѣнія, осязанія, вкуса, обонянія, слуха—змисел зору, дотику, смаку нюху, слуху.

Чувствованіе—почування.

Чувствовать—почувати; (себя) чуватися, почуватися.

Чувствоваться—очуватися.

Чугунный—чавунний.

Чугунъ—чавун.

Чудаковатый—химерний, чудний, чударний.

Чудакъ—чудняй, чудар, дивак, дивесник, химерник.

Чудачество—дивацтво, чудацтво.

Чудесный, о—чудовий, начудний, о.

Чудить—химерувати; -ся-заватися.

Чудо—диво; больше—предиво.

Чудовище—чудовисько, чудерство, хоха, страховище, страхіття.

Чудовищный, о—страшелезный; о:

Чудодѣйственный—чудодійний.

Чудодѣйствовать—чудодіяти.

Чудотворецъ—чудотвор.

Чудотворный—чудовний.

Чужакъ—чужанин, чужинець.

Чужбина—чужина.

Чуждаться—чужатися, хасатися, сахатися, цуратися.

Чуждый—чужий; непричетный (до чого).

Чужесторонний, прибывший—прибутній.

Чужестранецъ, -нка—чужоземець, мка, чужанин, -нка.

Чужое (все иностранное)—чужинка, чужоземщина.

Чужой—чужий, ненаський, сторонний.

Чуланчикъ, сарайчикъ—прикалабок, прикарабок.

Чуланъ—комірка, хижа.

Чулокъ—панчоха.

Чулочникъ.—ца—панчішник, -ця.

Чулочный—панчішний.

Чума—чума.

Чумазый—нечупара, замазура, чмиря, шмаровоз.

Чумичка—задріпа, нехлюя, нехара, захвойдаха, нечупайда, шмондя, неохця, зателепанка, нетіпанка.

Чумный—чумний.

Чура—жорства.

Чурбанъ—с іт, цурпак, клець, пенъ, оцупалок, оцупок.

Чурилка, пт.—см. Полунощникъ.

Чуръ—цур.

Чуткій—чуйний, чутливий, сторожкий, дочутний.

Чуть—ледве, заледве, трохи; не-трохи не, мало що не; чуть-чуть не-трохи-трохи не; чугъ-чуть—тіль-тіль.

Чутье—нюх.

Чучело—маняк, маняка, пухай, чупераadlo, опудало.
 Чушка—підсвинок.
 Чують, почувать зачувати, зачути, чути, почувти учувати, учути,
 Чуються, чувствоваться — зачуватися. *
 Чъмъ—ніж, аніж, од, від, над, чим, як.

Ш.

Шабашевать—шабашувати.
 Шабашить—шабашити.
 Шабашъ—шабаш, сабаш; годі, шабаш.
 Шаберъ—сябер, сябро.
 Шаблонныи—модловий; заіжений, утертий.
 Шаблонъ—модло.
 Шавка—шпіц (собачка).
 Шагала—цибань, цибатень.
 Шагание—ступання.
 Шагать—ступати.
 Шагемъ—ступом, ступою, холою.
 Шагъ—ступінь, ступа.
 Шамба—перстина.
 Шайка—згряя, ватага; банная—ряжа; предводитель шайки—отаман, ватаг, ватажок.
 Шакаль, зоол. *Canis aureus*—чакалка.
 Шалапай—ледащо, волоцюга, ледарь, шелихвіст, печихвіст.
 Шалашный—курінний, катражний, котарний.
 Шалашъ—халабуда, халаш, курінь, катрага, катрига, катряга, котера, буда.
 Шалить—чмутувати, пустувати, жирувати.
 Шалнеръ—заїска.
 Шаловливый, о—шибиткуватый, пустований, пустовливый, пустотливый, жартовливый, о.
 Шалость—пустота.
 Шалунъ, -нья пустун.-ха, кокот, кокотень, жирун, жируха, кручений, на.
 Шалфей, раст. *Salvia officinalis*—шолоія, шолвія, шавлія, шевлія, шельвія; луговой, *S. pratensis*—канупирь пільний: повислий,

S. pendula—польові васильки.
 Шапфейный—шавлієвий.
 Шаль—шаль.
 Шальной—шаленистый, шалений, ошалений, нависний, навіжечий.
 Шалѣть—шаленіти, нависніти.
 Шамаа—рыба *Aspius clupeoides*—селява.
 Шамкать—шокати.
 Шампи-онъ, грибъ *Agaricus campestris*—печериця, печечка.
 Шамшитъ, бот. *Buxus sempervirens*—геван.
 Шандалъ—свѣчник.
 Шандра, раст. *Marrubium vulgare*—шанта, шандра.
 Шанкеръ твердый, мед.—твердык; мягкий—м'ягка виразка.
 Шапка—шапка; (остроконечная)—шлик:(войлочная) магерка, яломок; (съ наушниками) малахэй, капелюха; (изъ овчины) бирка; (суконная, формы усѣчен. конуса) шеломок, шолемок; (мѣховая мохнатая)—кучма.
 Шаночка—шапія.
 Шапки, раст. *Tagetes erecta*—зірки, купчак, жовтяки, повняки.
 Шапочникъ—шалкарь, шапгарь.
 Шапочный—шапковий.
 Шапченка—шапчерина, шапчурина, шапчорина, шапурина.
 Шарахнуться—метнутися; (с животн.)—схарапудитися.
 Шерихъ—кулька.
 Шарить—нишпорити, шнипорити, шатирити; ошупью—мамрати.
 Шарманье (ногами)—човганья, шурканья.
 Шаркать (идя)—човгати, човгатися, шуркати.
 Шаркъ—шурк, човг.
 Шарлатанить—шахраювати.
 Шарлатанскій—архимницький, шахрайський.
 Шарлатанство—архимництво, шахрайство.
 Шарлатанъ—архимник, шахрай.
 Шарманка—катеринка

Шарманщикъ—катеринник.
 Шарниръ—звѣй, петник.
 Шаровидный—кулястий, круглястий, опукуватий, опуклий.
 Шаромыжникъ, -ца — дармоид, -ка.
 Шаромыжка—дурничка.
 Шарообразный,—круглобокий, круглястий; см. Шаровидный.
 Шаръ—куля; стеклян.-банька; дерев. галька; изъ тѣста -балабуха.
 Шастъ—шустъ, сусиль, тиць, шуль, плюсь, ник.
 Шатаніе—хитання, хилання, никання, вештання.
 Шатать — хитати, хилитати, хибати.
 Шататься — хитатися, хилатися, хибатися, хвѣятися, холетатися, гинятися, морскатися, диндати, мѣтатися.
 Шатерный—наметный, шатровый.
 Шатеръ-шатро, намет, наміт.
 Шаткій — хисткий, хицький, хитючий, хитливый, хитванний.
 Шатунъ—динда, швендя, волоцюга, заволока, латрига; механ. гонок, житун.
 Шаферъ—дружок.
 Шафранъ раст. *Crocus sativus*—шапрѣп, шахран, шахвран; дикій, *Carthamus crocos* крокіс, крокіш, крокус.
 Ша матный—шаховий.
 Шахматы—шахи.
 Шахта—шахта; вертикальная простопадна; наклонная -укісна; водоподъемная -водотягла; воздушная-протягова.
 Шахтеръ—шахтарь.
 Шахъ—шах.
 Шашечница—дамница.
 Шашечный—дамконый.
 Шашка—дамка; шабля кавказька.
 Шашни—каверзи, штуки.
 Швабра—помело.
 Швабрить—мити помелом.
 Шваль—шуя.
 Шведъ—шведин.
 Швейный—швацький.
 Швейцарская (розмарнолист-

ная) лавруша, раст. *Daphne genkwa* — пахучий богун.
 Швейцаръ—швайцар.
 Швеція—Шведчина.
 Швезя-швачка, швах, шваля.
 Швыркомъ—швиргома, навкидя, навкидки, навкидяча, навкидьки.
 Швыряніе—шпурляння, вергання, кидання, жбурляння.
 Швырять,-рнуть — шпурляти, -рнути, шпуряти -рити, швиргати, -ргонати, шмаряти, шмарити, жбуряти, жбурляти, -рнути, фудити, -днути, темлювати, черкнути, жморнути.
 Швырь—кабурх.
 Шевеленіе—ворушіння.
 Шевелить, льнуть—ворушити, -хнути, поворухнути, зворухнути, мотушати-шнути.
 Шейка—шийка.
 Шейный—шийний.
 Шеколадный—шоколадный.
 Шеколадъ—шоколад.
 Шелестъ — шелестіня, лопотня.
 Шелестѣть—шустіти, шиширхати, шамотіти, шамгіти, шамрити, шамряти, шамротіти, лопотати, лопотіти, шурчати, шурхотіти, шолопати, шиширхати, шерестіти, шемелити, шельпотіти, шелепотіти, шевеліти, шастунати.
 Шелковидный—шовкуватий.
 Шелковина—шовчина, шовковина.
 Шелковистый—ст. Шелковидный.
 Шелковица, раст. *Morus nigra, alba*—морва.
 Шелковичн. червь, *Bombyx mori* L.—шовковик.
 Шелководство — шовковничество.
 Шелководъ—шовковник.
 Шелковый—шовковий.
 Шелкъ—шовк.
 Шелохнуть—ворухнути, поворухнути.
 Шелуха — лушла, лушлайка, лупина, лушпак, лушпина, лушпелина, луска, лущина, лузга; соб. лущиння, шолупайка, шолупина, шелушіння.

Шелушеніе—луцення, шустан-
ня.
Шелушить—шустати, лузати,
пускати, лущити, лузати,
теребити.
Шелушиться—лупитися.
Шельмовка, раст. *Erigeron ca-
padensis* — злинка, зигадка.
Шелюга, раст. *Salix acutifolia*
— красноталь.
Шепелявить—шепеляти, фаф-
рати, фолькотіти.
Шепелявый—тегерявий, шепе-
лявий, фюфлавий, фафра-
вий.
Шепотомъ—пошептом, пошеп-
ки.
Шепоть—шепіт, шепт, шепо-
тіння.
Шептала—брувина.
Шептанье—шущукання, шеп-
танья, шепти, шушканья,
шепотання.
Шептать—шущукати, шепота-
ти, шепотіти, шушкати,
шептати, ремгати.
Шептаться—шущукатися, тиш-
куватися, шепотатися, шуш-
катися, шептатися.
Шептунъ, -ха -шепотинник, -ця.
Шеренга — шик, шерсг, лава.
Шересперь, рыба *Aspius luci-
dus* — поверховиця.
Шероховатый, о — шерсткий,
шкарубкий, шкарупкий,
шкарупиний, шкарубля-
стий, кострубатий, шерпа-
тий, шерепатий, шереха-
тий, хробуватий, чірхавий,
четирхатий, рапавий, кра-
павий, коропавий, коропа-
тий, деркий, короставий, о.
Шерошить — кошлати, куйов-
дити, Іжати, кудлати.
Шерошница душистая, раст.
Aspergula odorata — маренка
пахуча.
Шерстинка — шерстина, шер-
стка, волосок.
Шерстистый—вовнуватий.
Шерстобой—шаповал.
Шерстобойня — шаповальня.
Шерсточесал. машина — чух-
ран.
Шерсть—вовна.
Шерстяной—вовняний.
Шерхебень—шершебка.
Шершавый, о—чірхавий, че-
четирхатий, стріхавий, ко-
струбатий, о.

Шершавѣть—кошлатіти; о ко-
жѣ—шерхнути.
Шествіе—хід, похід.
Шествовать — іти, виступати.
Шестерикъ—шестерня, шестер-
ниця.
Шестерка — шістка, шостака
Шестерня, мех.—леста.
Шестеро—шестеро.
Шестигласный—шостиголосий.
Шестигодовой — шостирічний.
Шестигранникъ—шестін.
Шестигранный — шестінюва-
тий.
Шестидесятилѣтній—шістьде-
сятлітній.
Шестидесятый—шістьдесятий.
Шестидневный—шестидневий.
Шестикъ—пальчак.
Шестилѣтіе—шестиліття.
Шестимѣсячный—шестимісяч-
ний.
Шестипалый—шостак.
Шестисотый—шістьсотий.
Шестисторонній—шестистін-
ний.
Шестиугольникъ, геом.—ше-
стикутник.
Шестиугольный — шестикут-
ний.
Шестнадцать — шістнадцять,
шістнайцять.
Шестой—шостий; ш. часть—
шестина.
Шестокъ (въ печи)—припічоч.
Шесть—цвайка, жертина, яли-
на, паровина.
Шесть—шість.
Шестьдесятъ—шістьдесят.
Шестьсотъ—шістьсот.
Шестью—шість раз.
Шея—шия.
Шибкій, о—прудкий, о.
Шиворотъ—комір; затылокъ-
зашийок.
Шикарный, о—шиковний, о.
Шикать—шикати.
Шикъ—шиковність.
Шило—шило; толстое—швай-
ка.
Шилообразный—швайкуватий,
швайковитий.
Шилохвость, лт. *Anas acuta*—
качка острохвостька.
Шильникъ, раст. *Alisma plan-
tago*—частуха, жабник.
Шильный—шильовий.
Шина—шина; обтянутый ши-
ной—залицьований.

Шинель — шенелія, шенеля, шинеля.

Шинкованіє—шаткування.

Шинковать—шаткувати.

Шиннованный—бушовний.

Шиповникъ—раст. *Rosa eglan-
teria* — шипшина, шипчак,
ши. аръка.

Шиповый—колючкуватий.

Шипучее вино—шумірка.

Шипучесть—шумучість.

Шипучій (о винѣ)—шумучий.

Шипъ—колючка; шпенник; под-
ковы—гак; рыба *Acipenser
Schura*—віз.

Шипѣть—шипотіти, шипіти;
о змѣяхъ, гусяхъ—сичати;
о салѣ, маслѣ на огнѣ—
шкварчати, лясувати.

Шипящій—шипучий.

Шире—шише.

Ширина—широчінь широчиня,
ширник, широкість, шир.

Ширить—ширити, широчити.

Шириться—ширшати,

Ширмы—папаван.

Широкій—широкий; объ одеж-
дѣ—ополистий.

Широковатый—поширокий.

Широкогорлый—широкоший.

Широкогрудый — широкогру-
дый.

Ширококостый—костомарува-
тий, маслакуватий.

Широколистый—листатий, ло-
пушистый.

Широколистный дремликъ,
раст. *Orchis latifolia* — люб-
жа.

Широколицый—широковидий,
пикатий.

Широконосъ, пт. *Anas cyreata*
— плосконоса.

Широконосый—широконосий.

Широколезчій — крижастий,
крижатий, крижнистый.

Широкополюый—(о шляпѣ) кри-
сатий; (объ одеждѣ) ополи-
стий.

Широкоротый—ротатий.

Широта—шир, широкість.

Ширь—шир.

Шить—шити.

Шитье—шиття, шитки, шитин-
ки, шитье.

Шиферъ—см. Сланецъ.

Шифлоръ, раст. — *Scythamus
tinctorius*—світлухи.

Шишакъ—шелом.

Шишимора — шальвира, шах-
рай, шпиг.

Шишка гуля, горгуля, мор-
гуля (соснов. и пр.) шишка,
чутка, кокорудка.

Шишковатый—пешкишкий.

Шишъ—дуля.

Шкатулка—скринька.

Шкафъ — шахва; буфетный —
крденецъ, мисник, судник.

Шкворень—шворінь.

Шкивъ—чинбузка.

Школа—школа.

Школенный — цвікований,
муштрований.

Школить — цвічити, муштру-
вати.

Школьникъ—школяр.

Школьный — школяр-
ський.

Школьничество—школярство.

Шкура—шкура, скіра, шкіра.

Шкуродеръ—шкурник.

Шлагбаумъ—рогатка.

Шлакъ — жужелиця, жужель,
троска, віпса.

Шляфрокъ—шляфрок.

Шлемъ — шелом; (съ кольчу-
гой)—мисюрка.

Шленда — похожай, гультяй,
гульвіса.

Шлендять—волочитися.

Шлепаніє — тьопання, чала-
пання, чалапкання, чалап-
котіння, телепання.

Шлепанцы—ляпанці.

Шлепать (по грязи) — чалапа-
ти, чалапкати, чалапкотіти,
тьопати, телепати; о мо-
крой наполненной водой
обуви—жвяхтіти.

Шлепаться, шлепнуться—ше-
лепаться, пнутися, жвака-
ти, жвакнути, гелатися,
-пнутися, бебехнутися, чвох-
нути, плюснути, беркицну-
ти.

Шлепокъ—плискач, плескач,
ляпанецъ.

Шлепы! — лясы! льоп! ляп!
хряп!

Шлея—наритники, шлея.

Шлифовальный — личкуваль-
ний, шліхувальний.

Шлифованный — личкований,
шліхований.

Шлифовальщикъ, ца—личков-
ник, ца, шліховник, ца.

Шлифованіє — личкування,
шліхування.

Шлифовать—личкувати, шліхувати.
 Шлюзь — упуст, опуст, заставка.
 Шлюпка—шлюпка.
 Шлюха—см. Потаскуха.
 Шляпа (сомомен.) — бриль, (всякая)клебан,клебаня,клебанина, клебанка, крисаня, крисанина, капелюх.
 Шляться—швендяти, швиндати, швендати, вештатися, волочитися, швандяти, бейкатися, шальтатися, тягаться, триндатися, хвоцатися.
 Шмель, насѣк. *Bombus*—чміль, джміль, буняк.
 Шмыгать, гнуть — шурхати, -хнути, уджитнути, майнути, югнути.
 Шмыгъ—см. Шастъ.
 Шнитколь. раст. *Brassica napis*—свиріпа, свиріпиця, суріпиця.
 Шнурки, ремни на обуви—поволока.
 Шнуровывать, обвязывать веревочками (лапти, обувь)—оборсувати, оборсати.
 Шнурокъ—мугузок; у фартука—фрембія.
 Шнырять — сновгати, шмигляти, швандигати, шастати, нишкати, шейкатися, шнирити.
 Шовъ—шво.
 Шомполь—драч, набойчик.
 Шорникъ — лимарь, римарь, ременарь.
 Шорническій — лимарський, римарський, ременарський.
 Шорничество—лимарство, римарство, ременарство.
 Шорный—шоровий.
 Шорохъ—шамотня, шамотіня.
 Шорошить, рохнуть—шамотіти, зашамотіти.
 Шоры—шори.
 Шоссе—кам'янка, орсак, соша.
 Шоссейникъ — торяник, сошовник.
 Шоссейный — кам'янковий, орсаконий, сошовий.
 Шэфферъ—руховничий.
 Шоссировать — буркувати, орсакувати, сошувати.
 Шпага—шпада.

Шпала—злежень.
 Шпанская муха, *Lytta visicatio*—майка, помиток.
 Шпатовый—полевиловий.
 Шпать, мин.—полевик.
 Шперокъ, мех.—ковадло.
 Шпилить—припинати шпильками.
 Шпиль (на зданіи)—швайка.
 Шпилька—шпилька.
 Шпинать, раст. *Spiraea oleagosa*—шпинат.
 Шпиць, архит.—стрімляк;(собака) шпнц.
 Шпіонить — шпігувати, шпігувати.
 Шпіонскій—шпігунський.
 Шпіонство — шпікуляція, шпігунство.
 Шпіонъ—шпіг, шпіг, шпігон.
 Шплинтонъ—піхоль.
 Шпора—острогъ.
 Шпорный—остроговий.
 Шприць—штрикавка, штрикалка.
 Шпулька—цівка, ціва.
 Шрамъ—попруг, близна; на деревѣ—зрість.
 Шрифтъ (типограф.)—друківля (ср. рода).
 Штабель—стіс.
 Штаны—спідні; холщевые — ногавки; суконные—ногавиці.
 Штативъ—ставець.
 Штатскій—цивільний.
 Штемпелевать—штампувати.
 Штемпель—штамп.
 Штемпельный—штамповий.
 Штиль—безвітря.
 Штопальный — цюрувальний.
 Штопальщикъ, ца—цюрувальник, ця.
 Штопаніе—цюрування.
 Штопать—цюрувати.
 Штопоръ—трибушон, коркотяг.
 Штора—фіранка, штора.
 Штормъ—штурма.
 Штофъ—пляшка.
 Штрафной—карний.
 Штрафовать—карати.
 Штрафъ—кара.
 Штрейкбрехеръ—страйколом.
 Штрипка—стремено.
 Штриховать—зачеркувати.
 Штрихъ—зачерк.
 Штука—штука; кусокъ (матеріи)—постав, сувій.

Штукатурить — тинькувати, вапити.
 Штукатурный—тиньковий.
 Штукатурь—тинькарь.
 Штундизмъ — штунда.
 Штундистъ — штундарь; соб. штундисты—штунда.
 Штурмовать—штурмувати.
 Штурмовой—штурмовий.
 Штурмъ—штурм.
 Штуцеръ—штуц.
 Штыковой—багнетовий.
 Штыкъ—багнет.
 Шуба хутро; (крытая женская) —потяганка.
 Шубка (женская)—хутрянка.
 Шубный—хутояний.
 Шуйца—лівиця.
 Шулятникъ (коршунъ красн.) *Falco milvus*—розсохання.
 Шумиха, позолота—золотило, золотце.
 Шумливость—гомонливість.
 Шумливый, о—гомонливий. о.
 Шумный—шумкий, поголосний, гучний, бучний, голосний, галасливий.
 Шум—гам, гамір, аляр, ясина, галас, гомін, гармидер, шарварок, мето, ревнява, шаламитня, якіт, туркіт, шайварок, клекіт.
 Шумѣть—гомоніти, галасувати, гамарити, лементувати, ячати, якотіти; (жужжать) фурчати, фурконіти; (объ одеждѣ) шамотіти; (объ огнѣ) гоготіти; (о вѣтрѣ) фужделити фуждіт., шуміти.
 Шумящій—шумучий, шумкий.
 Шуринъ—швагер, швагер.
 Шурупъ—шрубчак.
 Шуршать—шурхотіти, шиширхати, шурчати, шамотіти, шолопати, шемтіти, шарудіти, шамшити, шамати, мускотіти, шастувати.
 Шустрый—меткий.
 Шутить—шуткувати, жартувати.
 Шутка—жарт; шутки—шуткування, жартування.
 Шутливо—жартовливо, жартовне.
 Шутливый — шутковливий, шутковитий, жартовливий, жартливий.
 Шутникъ—жартівник, жартун, смихованець, смішко.
 Шутовской—блазенський.

Шутовство—блазенство.
 Шуточки—жартушки, жартики
 Шуточный—жартливий.
 Шуть—блазень, фатів.
 Шутя — шуткома, жартома, жартом, жартовне, смішко.
 Шушера—шуя, шушваль, шушвалок.
 Шушуканье—шепітня, шепти.
 Шушукать—шептати, тишкуватися.
 Шуя, раст. *Bromus secalinus* L.—стоколос, костирь.

Щ.

Щавель, раст. *Rumex Acetosa* —щавель, щавель насський, щавіа, щавник, щівник, щесій; конскій, *R. Hydrolapathum* і *R. obtusifolius*—щавель водяний; малый—*R. acetosella*—квасець, квасок, щавель гороб'ячий; *R. crispus*—щева, щавель горобиний; заячий, *Oxalis acetosella*—щавель заячий; воробиний, *Silene nutans*—смолавка біла, терлич.
 Щадить—милувати, жалувати.
 Щебенить—грузити.
 Щебенникъ—грузник.
 Щебенный—грузовий.
 Щебенъ—груз.
 Щебетать — киликати, теркотіти, цвірінєкати, щебетати; цокотати, цокотіти.
 Щебетливый — теркотливий, щебетливий.
 Щебетунъ,-нья — щебетун,-ха, цокотун,-ха.
 Щебрець — см. Богородская трава.
 Щеврица, пт. *Anthus*—піщак.
 Щегленокъ.—осетарятко, дзингеля, щигля, щиглятко.
 Щегловка—щиглиця.
 Щеголеватый, о —челуристий, дженджуристий, о.
 Щеголиха —челуруха, дженджеруха.
 Щегленокъ, пт. *Tringilla caudalis* — дзингель, осетар, щиголь, щоголь.
 Щеголь—чепурун, дженджик, джегерь, фертик, надриганчик.
 Щегольской—элегантний.

Щеголять—чепулятися, хвещуєрати, похверцювати, хизуватися.
 Щедрость—щедрість, щедривя, гоїність.
 Щедрый, о—щедрый, о.
 Щека—щока.
 Щекастый—щокатий, пикатий.
 Щеколда—клямка, заціпка.
 Щекотаніе—лоскіт, лоскотання.
 Щекотать—лоскотати.
 Щекотка—лоскіт.
 Щекотливый—лоскотливий; дражлиивий.
 Щекотный, о—лоскотный, о.
 Щепистый—шпгаруватий.
 Щелка—щелинка, шпарка.
 Щелканіе, (хлопаніе) ляска, ляскіт; (соловья) тьохкання.
 Щелкать, кнуть—ляскотіти, ляскати, ляснути лоскати; (о соловьѣ) тьохкати, -хнути; (зубами) клацати, кламцати, -цнути.
 Щелкать (орѣхи, сѣмечки) лузати.
 Щелкунъ, насѣк. *Elaefer*—коваль.
 Щелкъ!—лусы! клац!
 Щелокъ—луг, тузлук, зола.
 Щелоченье—золиво, лужіння, зоління.
 Щелочность—луговатість.
 Щелочный—луговатий.
 Щелочь—зола, луговина.
 Щелчекъ—пштирок, шуток.
 Щель—щілина, щіль, шпара, шпарина, шкалубина, шкалюба, шкалюбина, скалубина, зашкалубина, шпарутина, шкарка, шкабора колюватина.
 Шемить—щибати, лоптати, лоптіти, скеміти.
 Шемленіе—лоптячка, скемління, лоптіння.
 Шененокъ—цуценятко.
 Шениться—щенитися.
 Шенокъ—щеня, щенюк, цуценя, цюцько.
 Шепать—скепати, колоти.
 Шепетильный—дрібний, дрібязковий.
 Щепистый—паздеристий.
 Щепить, нащепить—наколювати, наколоти, скепати, наскепати.
 Щепка—тріска, шамба, скіпа, скалка, шпатар, шпадер,

шкипа, шкаберка, скіпка, оскалок, оскомелок.
 Щепотка—пучка; (соли) щупка, щупта, щіпка; земли—кірх, корх.
 Щепочка—трісчина.
 Щербатый—щербатий.
 Щербина—щербина: (на тѣлѣ) віспина; (въ деревѣ) росколина.
 Щегина—щетина.
 Щетинистый—щетинуватий.
 Щетиниться—пужатися, пужитися, іжитися.
 Щетинный—щетиновий.
 Щетинница, раст. *Nardus stricta*—мичка, щетячка, сиріця.
 Щетка—щітка; ламповая—йоржик; (половая)—замітавка; (у лошади) котик.
 Щеточникъ—щіткарь.
 Щеточный—щітковий.
 Щеть, раст. *Equisetum hiemale*—хвоіщ, хвоіщ зімній, хвіщ.
 Щи—капусняк; (пустыя)—нещадим.
 Щиколотка, анат.—щяколоток, щиколодка.
 Щипать—щипати, щєбати.
 Щипаться—щипатися.
 Щиповка, рыба *Cobitis taenia* L.—коза сікавка.
 Щипокъ—щипка, ушип.
 Щипцовый—щипцевий.
 Щипцы—кліші, щипці; для орѣховъ—давилеця, лускач.
 Щипчики—клішатка.
 Щитный—щитсвий.
 Щитоносець—щитник.
 Щитоноска, насѣк. *Cassida*—щитчик.
 Щитообразный—щитуватий.
 Щить—щит.
 Щука, *Esox lucius*—щука, щучка, щупа, (самецъ) щупак; (маленькая) щученя, щупаня, щупеля.
 Щупальце—полапок, помацок, бусик.
 Щупаніе—мацання, лапання.
 Щупать—мацати, лапати.
 Щупъ—шип, свідер, штирь.
 Щурить—щулити, мружити, жмурити.
 Щуриться—щулитися, жмуритися, мружитися.
 Щучій—щучий, щучин, щупаксвий.

Ѣ.

- Ѣда (Ѣденіе)—ідежня, ідження, з'Ѣжа, іда, ідло; медленная — желѣпанья; (яство) істи-во, іжа, харч.
 Ѣдальцы (у насѣк.)—кліщі.
 Ѣдко—ущипливо, занозувато.
 Ѣдкій — щипучий, гострий, ущипливий, занозуватий, колючий, уразливий.
 Ѣдокъ—ідець, ідак, з'ідун, те ребіи.
 Ѣдунъ—ненажера.
 Ѣдучій — ідкий; камень, *Lapis infernalis* — пекельний ка-мінь.
 Ѣзда—ізда, іхавиця, іздня.
 Ѣздити—іздити, по'Ѣзжати.
 Ѣздовой—гонець, верховець.
 Ѣздокъ—іздець, іздун; подо-рожній.
 Ѣзжалый—виіжжений, об'іже-ний.
 Ѣжанье—іздня.
 Ѣжжати—іздити.
 Ѣсть—істи; медленно — желі-пати; жадно—троштити, те-лепати; жадно, скоро—тли-ти; жадно, чаякая — тешка-ти; усердно — теребити; со вкусомъ — смакувати; мед-ленно и долго — лемзати, хамелити; соленое—солон-цювати.
 Ѣхати—іхати; медленно—тю-пати; рысцой — трюхати; рысью—тюпки; верхомъ — верхи; на пароходѣ—плив-ти пароплавом.

Э.

- Эва—овва!
 Эвакуированный — евакуйова-ний.
 Эвакуировать—евакуувати.
 Эволюционировать — еволюцо-нувати.
 Эволюционный — еволюційний.
 Эволюция—еволюція.
 Эгоизмъ—себелюб, егоїзм.
 Эгоистическій — егоїстичний.
 Эдакой—такий, оттакий.
 Эдакъ—такъ, отак, таким по-битом.
 Эй!—агов!-агось!

- Экваторіальный — рівниковий, рівноденниковий.
 Экваторъ — рівноденник, рів-ник.
 Экзальтация—захватність, за-хопленість.
 Экзальтированный — захват-ний, захопленный.
 Экзаменаторъ — іспитник.
 Экзаменационный — іспитовий.
 Экзаменованіе? — іспитування.
 Экзаменовать—іспитувати.
 Экзаменуемый — іспитованець.
 Экзаменъ — іспит; держать, вы-держать—складати, скласти іспит.
 Экзекуторъ—господарь.
 Экзема, мед. — огник.
 Экземпляръ—примірник.
 Экипажъ — повіз; коляса; (на кораблѣ) экипаж.
 Экой—ач який, он-який.
 Экономить—ощажати, щадити.
 Экономическій? — економічний.
 Экономія — ошадя, ошадність.
 Экономка — шафакка.
 Экономный — ошадний.
 Экономъ—оконом.
 Экспериментальный — досвід-ний.
 Экспериментъ—досвід.
 Экспертъ—знавець, тямець.
 Эксплоататоръ — визискувач, експльоататор.
 Эксплоатация—визиск, експльо-атация, визискування.
 Эксплоатировать — визискува-ти, експльоатувати.
 Экстазь—захват, нестям.
 Экстирпаторъ (земл. орудіе) — дряпак.
 Экстрактъ, аптеч.—виварка.
 Экстраординарный — надзви-чайний.
 Экстренный—нагальний, пиль-ний.
 Эластическій—см. Упругій.
 Элегическій—елегіійний.
 Элегія—елегія.
 Электризация — електризуван-ня.
 Электризовать — електризу-вати.
 Электрический — електричний.
 Электричество—електрика.
 Элементарный—початковий.
 Элементъ — первень, живло, первісток.
 Эликсиръ жизн. — живило, живолік.

Эмалевый—поливленный, скляч
ний.
Эмалированный—поливяний,
скляцюваний.
Эмалировать—попнявати,
скляцювати.
Эмаль—полива, скляця.
Эмблема—цеха.
Эмигрировать—эмигрувати.
Энергичный, о—енергійний, о
Энергия—енергия, завязятя.
Эпидемический—пошестний.
Эпидемія—пошесть, бола, по-
мір, умірачка, мертв'ячка,
моровиця.
Эпидерма—личко, наскірень.
Эпизоотія—падь.
Эпикуреецъ, любитель легкой
жизни—полегкаръ.
Эпилепсія — мед.—падавица,
падавка, бирса.
Эпидлогъ—эпильог; (въ поэмъ)
пость.
Эпитафія—нагробок.
Эпитеть—эпитет; (насмѣшли-
вый)—прикладка.
Эпическій—эпичний.
Эпоха—эпоха, доба.
Эра—ера.
Эрцгерцогъ, гиня — архик-
назь, г ня.
Эскадра—эскадра.
Эскадронъ—шнадрон, швал-
рон, шеадрона.
Эскизъ—шкци.
Эспарсеть, раст. *Oxobrychis*
gracilis—горобиний горох;
O. sativa—дівойник.
Эссенция—эсенція.
Эстампъ—ритина.
Эстафета—штахвет, штахе-
ть.
Эстафетный—штафетный.
Эстетическій—эстетичний.
Эстрагонъ, раст. *Artemisia*
Dracunculus—острогін, ту-
ргун.
Этажерека—этажерса.
Этажъ—поверх, осада,
плондр.
Этакъ—сякий, такий, отакый,
он-лякий, ач-який.
Этакъ—так, оттак.
Этапный—этапный, цюпасо-
ный.
Этапъ—этап, цюпас; по эта-
пу—цюпасом.
Этнографическій — этногра-
фичний.

Этотъ, эта, это—цей, ця, це;
оцей, оця, оце.
Эфесь—держак.
Эффектный, о—эффектовний, о.
Эхо—луна.
Эшафотъ—кобила.
Эшелонъ—шалон.
Эфирный—етеровий.
Эфиръ—етер.

Ю.

Юбилей—ювилей.
Юбилейный—ювилейний.
Юбиляръ—ювилят.
Юбка—сп дница.
Юбочный—спідничний.
Ювелирь—ювілер.
Юговосточный—південно-схід-
ний.
Югозападный—південно-захід-
ний.
Югъ—південь.
Юдоль—паділ.
Южный—південний; вѣтеръ—
низовка.
Юла—дзига.
Юлить—дзигати, дзигатися,
хвиглювати.
Юмористическій—гумористич-
ный, сміховинний; рассказъ
— умореска.
Юморъ—гумор.
Юнецъ—парубійка.
Юность—молодість, молодці.
Юноша—молодик, парубчак.
Юношескій, — молодецький,
молодечный, парубочий.
Юношество—молодь, парубец-
тво.
Юный—молодчий.
Юнѣть—молодіги.
Юридически—юридично.
Юридическій — юридичний,
правничий.
Юрисдикція—присуд.
Юриспруденція — правознѣ-
ство.
Юристъ—правник, юрист.
Юркій—юрливий, перскій,
перський, в'юнкий, верт-
кий, вертлжкий.
Юркнуть—югнути, гулькнути,
шутькнути, шамнути.
Юродивый—благенський.
Юродствовать—дурника кле-
ти.
Юрта—котара.
Юрь—белебень.

Ютиться—моститися, тулити-ся.

Юфть,—юхт, юхта.

Юфтяный—юхтовий.

Я.

Ябеда—наклеп, набрехи; наклепник, набрехач.

Ябедничать — набріхувати, клепати.

Ябедничество — набріхування, шепоти.

Яблоко—яблуко; дикое—квасниця, кислиця; адамоно — борлак; глазное—банька.

Яблоня—яблуня; дикая — кислиця.

Яблочный—яблучевий.

Явка—(билета) оказ; (паспорта) віза.

Явление—ярище, з'ява, з'явище; на сцену—ява; странное, замечательное—диво, вижка, дивога, дивовисько.

Являть, явить—по'являти, по'являти, об'являти, в'ити, показувати, зати, оказувати, оказати, виявляти, в'ити.

Являются, явятся—з'являтися, з'явитися, об'являтися, об'являтися; (представляются) оповіщатися, в ститися.

Явно—уявки, упривидки.

Явнобрачный, бот.—квітковий.

Явность—відомість, очевидність.

Явный—відомий, очевидний.

Явочный—оказовий.

Явственность—виразність.

Явственный, о—виразний, о.

Явствовать—виявлятися, випливати.

Яга—язя, язібабя, инджибаба.

Ягненокъ—ягня, ягнятко, ярчук, ярча, овеча.

Ягниться—котитися.

Ягничий—ягнячий.

Ягода—ягода; винная—инжир, хяга.

Ягодица—задок; сосокъ—пиптик.

Ягодка—ягдка.

Ядовито—заіло, злосливо.

Ядовитость—отруйливість, отруйність, отруйність, отруйність, от-

руйність; заілість, злосливість.

Ядовитый — отруйний, отруйливый, отруйный, отруйный, отруйный; заілий, злосливый.

Ядреный, о—ядерний, о.

Ядренить—ядерніти.

Ядро—зерно; артил.—куляга; суть, зміст, істота; у мужчины, самца—мудо.

Ядь—трута, отрута, ід, трутизна, отрова.

Язва—уразка, виразка, болячка; (сибирская) телій.

Язвительность—ущипливість, занозуватість.

Язвить—уражати, жалити.

Языкообразный — язиковатий.

Языковедение—мовознавство; сравнительное—порівняльне мовознавство.

Языкъ—(анат.) язык; (разговорн.) мова; (у колокола) сердце, било; воловий, телячий—лизень; преподавание—викладова мова; ломанный—калічена мова; пламени—омах; владеть языкомъ—орудувати мовою.

Языческий—поганський.

Язычество—поганство.

Язычникъ, ца — поганець, поганин, -нка.

Язь, рыба—головань.

Яйцевидный—яйчастий.

Яйцо—яйце; болтунъ—розбавток, запороток.

Яичко—яєчко.

Яичникъ, анат.—яєчник.

Яичница—смажениця, смажениця, смаження; съ мукой и молокомъ—пряженя.

Яичный—яєчний.

Якорный — котвичий; -ная снасть — косяк; буйрепъ, привязываемый однимъ концомъ за трентъ якоря—

підсучья; буйекъ, лоплавокъ, привязываемый къ другому концу буйрепа для указания мѣстонахождения якоря—сучья.

Якорь—кітва, котва, котвичья.

Якшаться — водитися, накладати з ким.

Яма—яма; сорная—смітник; назвознал—гноївня, гноярка; пещера льох; волчья—льоховиця; для ссыпки, зерна—гор-

пещера льох; волчья—льоховиця; для ссыпки, зерна—гор-

пещера льох; волчья—льоховиця; для ссыпки, зерна—гор-

пещера льох; волчья—льоховиця; для ссыпки, зерна—гор-

пещера льох; волчья—льоховиця; для ссыпки, зерна—гор-

пещера льох; волчья—льоховиця; для ссыпки, зерна—гор-

пещера льох; волчья—льоховиця; для ссыпки, зерна—гор-

лаха; въ рѣкѣ, морѣ-ковбана; наполненная водой послѣ разлива ковбана, ковтеб; глубокая съ водой-бакай.
 Ямка — ямка (въ земл. полу) вибій, вибоіна; (въ дѣт. играхъ) дучка.
 Ямщикъ—хурман, візник, поганяло.
 Январскій—січневий.
 Январь—січень.
 Янтарный—жинтаревий.
 Янтарь—жинтарь.
 Ярить—ярити, распаляти, розлютовувати.
 Яриться—распалятися.
 Яркій—яскравий; (о цвѣтахъ) вазираий.
 Яркость—яскравість.
 Ярлыкъ—наличко.
 Ярмарка — ярмарок, ярмалок, ярмак;—ки окончаніе-росторжя; канунъ ярмарки—підторжя.
 Ярмарочный—ярмарковий.
 Яровое—ярина.
 Яровой—яринний.
 Яростный, о — яросливий, ярливий, скаженный, шаленый.
 Ярость — яросливість, ярливість, сказ, лютість.
 Ярусъ—поверх, осада.
 Ярутка, раст. *Thlapsi arvense* — талбан.
 Ярыга—п'яниця.
 Ярый—палкий; лютий; швидкий, прудкий; палахливий, ростоплений; ласный, жагучий.

Ярь—ярина, ярница; (краска) мідянка. ЖФ.
 Ясельный—ясловий.
 Ясли — ясла, яслина, заясла.
 Яснотка, раст. *Lamium maculatum*—кадило.
 Ясновидящій—ясновида.
 Ясный, о —ясний, годиняний, о: ясний, виразний, о.
 Яснить — яснити, выяснятися, розгодинюватися.
 Яство—наїдок, страва.
 Ястребъ пт. *Accipiter* — ястер, ястриб, яструб, коструб, астряб, кругав; *Nisus communis* — крагулець.
 Яхонтъ—рубин.
 Ячейка (въ сотахъ) —чарупка, чашечка, комірка.
 Ячеистый—коміркуватий.
 Ячменный—ячмінний, яшний.
 Ячмень—ячмінь, ярець.
 Яшма, минер. —яспис, лисковець.
 Яшмовый—ясписовий, лисковцевий.
 Ящерица, зоол. *Lacerta agilis* —ящірка.
 Ящеричный—ящірковий.
 Ящеръ—лусковець.
 Ящикъ—скриня, скринька; выдвигной шухляда, шуфляда, шупляда; картонныи-шабатурка.
 Яшуръ, зоол. *Mucos avellanaeus* — лискогриз; болѣзнь-сливкя.

Помилки й дефекти друку.

Ст.	Шл.	Рядок з гори абозни- зу.	Надруковано:	Треба:
26	2	2 зг.	ovіna—(невизначно)	ovіna—перекоти
68	1	22 зн.	рт	рти,
72	2	19 зг.	альність,	пальність,
75	1	21 зн.	кімях,	кімлях,
75	1	17 зн.	порожати,	погрожати,
77	1	8 зн.	хробус	хробуст,
78	1	4 зг.	юба	юрба,
78	2	23 зн.	дален,	далечина,
79	1	29 зн.	виачити, побачити,	вибачити, пробачити,
79	1	1 зн.	дяпка,	данка,
82	2	4 зг.	баяси,	баляси,
82	2	6 зг.	тримло,	тримало,
83	1	12 зг.	шерунок,	шнарунок,
84	1	4 зг.	озтяг,	розтяг,
84	1	7 зг.	вусань,	вусань,
84	2	6 зн.	зичи—	зичи—
87	1	30 зн.	трукавка,	турукавка,
91	2	23 зг.	суати;	сувати;
92	2	1 зн.	туситися, ухнелі	труситися, ухналі,
93	2	26 зг.	барадим,	барладим,
93	2	9 зн.	дудрь;	дударь;
95	2	11 зг.	ганяньський,	паняньський.
97	2	2 зг.	кевняк.	кравляк.
99	1	25 зн.	чикуівка;	чикулівка;
99	1	8 зн.	жаати,	жадати,
101	1	9 зг.	хістка.	хвістка.
101	1	18 зг.	керме.	кормек.
102	1	27 зн.	рливість	охвірливість
102	1	25 зн.	„	ня.
102	2	9 зн.	жавість,	жваність.
103	1	6 зн.	комінниця.	комірниця.
103	2	18 зг.	растплён-	растеплен-
105	1	23 зг.	забіати,	забіррати,
106	2	24 зг.	забутний	забутий
106	2	10 зн.	забршкати,	заоршкати,
107	1	3 зг.	зивадюва-	завадюва-
107	1	25 зн.	зал чити,	залучити.
109	1	10 зг.	завошявіти.	завошивіти.
110	2	24 зн.	возити,	ворити,
110	2	1 зн.	за інок	засінок
111	2	7 зн.	затугн ти.	затугнути.
114	1	20 зн.	по рунюватися	поврунюватися,
114	2	9 зг.	к пати;	кіпати;
114	2	26 зг.	за лкати,	закликати,
116	2	30 зн.	клицю ваня.	клинцюваня.
119	1	1 зг.	хліб	хлів
127	1	5 зг.	обзучка	обручка.
132	1	13 зн.	нахазапудитися.	нахарापудитися.
133	1	11 зн.	требен кувати	требенькувати.

Ст.	Шп.	Рядок в гори або зни- зу.	Надруковано:	Треба:
133	2	3 зг.	зашеохати,	вашерхати,
133	2	23 зн.	звичай—	звичай—
134	1	23 зн.	похлин тися,	похлинатися,
135	1	1 зн.	пити.	нити.
135	2	2 зн.	закошла ти	закошлатіти,
137	1	18 зг.	зо —	зоре—
137	2	18 зг.	ве ь,	весь,
137	2	20 зг.	ста ечно	статечно.
138	1	23 зг.	о ач.	орач.
138	1	15 зн.	і а;	іна;
138	1	14 зн.	іст.	міст,
138	2	23 зг.	ерл на.	перлина.
139	1	12 зг.	р мен	ромен
139	1	23 зн.	гушний.	рушний.
139	2	1 зн.	хв —	хви—
140	1	12 зн.	знаюмий,	знаюмий,
140	2	20 зн.	говага.	повага.
141	1	7 зн.	скро ульовий.	скрофульовий.
142	1	10 зг.	трясов н—	трясовин—
145	1	14 зн.	вни я.	вниця
145	2	17 зг.	спягти,	спрягти.
146	2	13 зн.	осилкування.	обсилкування.
147	2	1 зн.	розвідка.	вислід, розвідка.
148	1	2 зн.	ри и.	рити.
148	2	8 зн.	р ти.	рати.
150	1	5 зн.	фар он,	фарьон,
150	2	21 зг.	домо—	дома—
150	2	9 зн.	в ку.	віку.
151	1	2 зг.	лада.	глава.
151	1	5 зг.	ня и;	няти;
156	2	5 зг.	гяданий.	гільний.
157	1	1 зг.	айданиці.	кайданиці,
160	1	1 зн.	расір.	расін.
160	2	28 зг.	чамаришний.	чамаришний.
160	2	1 зн.	окорд.	оскард.
161	1	28 зн.	шавх.	щавух.
162	1	3 зн.	штемпувати.	штемпувати.
162	2	14 зг.	зайка.	дзайка.
163	1	8 зг.	олось,	волось,
164	2	14 зг.	кемло.	кейло.
164	2	19 зн.	годеякий.	подеякий,
165	2	4 зг.	фіцігорн й.	фіцігорний,
167	1	1 зн.	Корамовать	Командовать
167	2	1 зн.	шезсти	шерести.
169	2	26 зн.	перв сний.	первісний,
171	2	15 зг.	зиз м	зизом
171	2	1 зн.	д біти.	дубити.
172	1	26 зг.	півка	цівка
172	1	4 зн.	ко баня.	ковбаня.
172	2	8 зг.	то бинковий.	торбяковий,
173	1	25 зн.	ранка)	р'янка)
173	2	4 зг.	шизь;	ширь;
175	2	18 зн.	ме іти,	ментіти,
175	1	17 зг.	кр вожер.	кревожер.
176	2	26 зн.	к ишити,	крішити,
177	2	29 зг.	аночок;	ганочок;
178	1	3 зн.	с іс.	стіс.
180	1	26 зн.	ку ашка.	курашка.
180	1	24 зн.	факто не.	факторне.
180	1	20 зн.	к бат;	кабат;
180	2	21 зг.	ча арь,	чагарь,

Ст.	Шп.	Рядок в гори абозици- зу.	Надруковано:	Треба:
180	2	12 зн.	гуль яй.	гультяй.
181	1	5 зг.	тал рський.	талірський.
181	2	19 зн.	вокай.	льокай.
183	1	6 зг.	стели нся. к ути—	стелитися, крути—
183	2	8 зн.	п икохати,	прикохати.
183	2	3 зн.	ль нок,	льонок.
184	1	20 зг.	бет няя,	бетоння.
184	2	14 зн.	ма лянка;	маслянка;
185	1	17 зг.	ипучий,	липучий,
185	1	27 зг.	лм а,	лмса.
185	1	2 зн.	довонш.	доябиш.
185	2	12 зн.	т ящевий.	трящевий.
186	1	7 зг.	облудчи.	облудня.
187	1	20 зн.	суд мити.	судомити.
189	1	27 зн.	куг,	кут.
189	2	11 зг.	тули и;	тулити;
189	2	13 зг.	тули нся,	тулитися.
189	2	18 зг.	снппарний.	сницарний.
189	2	22 зг.	драоинка.	драбинка.
192	1	25 зг.	неужий.	недужий.
193	2	9 зг.	кушірня.	кушірня.
194	1	8 зг.	маян.	маяти.
195	1	16 зг.	мінк,	мірник.
195	2	9 зн.	зоний.	зотний.
196	1	9 зн.	(иру)	(нкру)
199	1	5 зн.	міць	міць
204	1	26 зн.	коотівка	колотівка
204	1	12 зн.	мордування.	мордування.
205	1	24 зг.	виточа	виточня
205	1	11 зн.	спижака	спижарка
205	2	1 зг.	замінти;	замінати;
205	2	3 зг.	мін	міня—
205	2	25 зг.	шр.	шар
205	2	6 зн.	тв.	тво.
206	2	28 зн.	мн —	мня—
206	2	3 зн.	м зка;	мизка;
207	2	22 зн.	ов.	нагов.
207	2	21 зн.	набляг ти	наблягузкати.
208	1	12 зг.	хкомити —	оскомити.
217	1	23 зн.	с існо,	скісно.
220	2	1 зг.	н	не
221	2	5 зг.	наопа	наопач.
224	1	24 зн.	Наовать,	Нарвать,
227	1	4 зн.	ва ь) т авняк;	вахь) травняк;
227	2	28 зг.	равдешній;	правдешній;
227	2	28 зн.	н мовляти,	намовляти.
229	2	26 зн.	на еки	навтеки
229	2	4 зн.	нату кування.	натуркування.
230	2	21 зг.	доте вість,	дотепність.
231	1	1 зг.	наплям ати,	наплямкати.
231	1	1 зн.	ова ь—	рovať—
231	2	1 зн.	(лось,	(волось,
232	2	7 зг.	Наблагодарный—нав- дичний,	Неблагодарный—нев- дичний.
236	2	16 зг.	нес одійний,	несподійний.
237	2	8 зн.	невипробо а—	невипробова—
238	2	2 зн.	го ий,	гожий.
239	1	21 зн.	людск ьсть	людскість.
239	2	15 зг.	ва а.	вара.
240	2	13 зг.	не аперечний	незаперечний.